

Digitized by the Internet Archive
in 2024

SCRIPTORUM CLASSICORUM
BIBLIOTHECA OXONIENSIS

184
P12

7960

OXONII

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO
LONDINI ET NOVI EBORACI
APUD GALFRIDUM CUMBERLEGE

PROPERTY OF THE

PLATONIS OPERA

RECOGNOVIT
BREVIQVE ADNOTATIONE CRITICA INSTRVXIT

IOANNES BURNET

IN VNIVERSITATE ANDREANA LITTERARVM GRÆCARVM PROFESSOR
COLLEGII MERTONENSIS OLIM SOCIVS

TOMVS III
TETRALOGIAS V-VII CONTINENS

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

FIRST PUBLISHED 1903

REPRINTED 1908, 1913, 1921, 1923, 1931, 1946, 1949, 1952

PRINTED IN GREAT BRITAIN

PRAEFATIO

IN his dialogis recensendis partim novis collationibus usus sum. integerrimum in tetralogiis V–VI testem Clarkianum (B) ipse denuo excussi et pauca quaedam a Schanzio parum accurate enotata obiter correxi, id agens praecipue ut veterem diorthotam (B²), sive is Arethas sive librarius Arethae fuit, a recentioris aetatis correctoribus (b) ubique secernerem. codicis Vindobonensis 54. suppl. phil. gr. 7 (W) lectiones in tetralogiis V–VI viro doctissimo Iosepho Král plerasque debeo; is enim de omnibus fere locis gravioribus certiore me fecit et in *Lachete* et *Menone* collationes suas comiter mecum communicavit. in tetralogia VII eiusdem libri collationes a Kunzio in Schanzii usum comparatas compilavi. in *Gorgia*, quotiens de codicis W scriptura non constabat, in eius locum successit eiusdem stirpis Palatinus Vaticanus 173 (P), quem diligenter contulit scholaris noster Petrus S. M^oIntyre, in Italiam a curia universitatis Andreanae studiorum causa missus. codicis denique Vindobonensis 55. suppl. phil. gr. 39 (F) conferendi laborem singulari humanitate ultro suscepit et perfecit Iosephus Král, cui praeter omnes ex animo gratias ago. codicis Veneti Marciani app. class. 4. 1 (T) lectiones Schanzii editioni omnes acceptas refero.

PRAEFATIO

In tetralogia VII, cum Clarkiani (B) auxilio destituti simus, ducem potissimum nobis eligendum esse Venetum T rectissime statuit Schanz, ita tamen ut Vindobonensem W non ex T ad nostram memoriam propagatum esse fateretur, sed ex communi fonte, quem littera M significavit, derivatum esse. illud addit, in tetralogia VII familiae primae auctorem esse W (*Platonis opera*, vol. IX, p. x). duorum praeterea librorum, Veneti Marciani 189 (S = Bekkeri Σ) et Vindobonensis 55. suppl. phil. gr. 39 (F) rationem habendam esse duxit, suoque iure statuit nec S ex Vindobonensi nec Vindobonensem ex S descriptum esse, sed in *Hippia minore*, *Ione*, *Menexeno* ambos libros ex uno fonte, quem nota N significavit, descendisse, quem fontem novum esse neque ex M derivatum, collatis locis quibusdam a Dionysio Halicarnassensi et Stobaeo excerptis, demonstravit. vides igitur Schanzium in his tribus dialogis fontem ab archetypo familiae primae et secundae diversum agnoscere; quod tamen addit, Venetum S et Vindobonensem F non testium duorum loco esse sed pro uno teste valere, licet in *Hippia minore*, *Ione*, *Menexeno* probabile sit, de *Hippia maiore* vereor ne festinantius concluderit. scilicet ipse nos docuit in *Gorgia*, *Menone*, *Hippia maiore* descriptum esse S ex Veneto Marciano 21 (Bekkeri Υ), codicis W affini, qui hos dialogos post *Parmenidem* insertos habet, ut ordo Thrasyllaeus turbatus sit, post *Alcyonem* vero in S quasi novum librum incipere, cui nihil cum Υ commune sit; complures enim dialogos ex diverso fonte petitos adiunctos esse, quorum primi sunt *Hippias minor*, *Io*, *Menexenus* (*Platonis opera* IX, p. xix). vides in his sex dialogis

PRAEFATIO

duos fontes repraesentare codicem S, quorum alterum, ex quo *Hippiam minorem*, *Ionem*, *Menexenum* habet, non est dubium quin recte statuerit vir in his rebus sagacissimus Vindobonensis F quoque fontem esse, sed nullo pacto inde colligere licet etiam in *Hippia maiore* eandem memoriam referre F et S, ut in hoc dialogo vetustissima memoria redintegrandam sit ex solo M (ib. p. xviii), id est ex librorum TW communi archetypo. etenim veri similis videri debebat Vindobonensem F, qui *Gorgiam*, *Menonem* et tetralogiam VII iusto ordine deinceps exhibet, hos dialogos omnes ex eodem fonte, archetypo N, descriptos habere. nempe hic est ille liber quem in *Politia* ex exemplari pervetusto uncialibus litteris exarato derivatum esse monui, idemque de eo etiam in *Gorgia*, *Menone*, *Hippia maiore* valere iam tum suspicatus sum, cum in eius apographis, vel certe affinibus, Flor. x et Ang. v, complures errores invenissem, quos ex unciali scriptura ortos esse in aperto erat, et rem procul dubio ita se habere ex Králii collationibus statim intellexi. ex libro manco et mutilo uncialibus litteris exarato hic quoque descriptus est Vindobonensis F, cuius rei fidem faciunt lacunae in textu altera manu (f) suppletæ et errores quales sunt *Gorg.* 467 b ἔχεται à pro σχέτλια (CXETAIA) et 525 c ἐδίδου pro ἐν αἰδου (ĒAIDOU)¹. tenemus igitur in *Gorgia*, *Menone*, *Hippia maiore* novum archetypi N testem, in *Hippia minore*, *Ione*, *Menexeno* aliquanto sinceriores codice Veneto S, quæ res vel inde apparet quod in F loci Homerici non ad exemplar librorum Homericorum correcti sunt, quod passim in S factum

¹ *Classical Review*, xvii, pp. 12-14.

PRAEFATIO

videbis, ut uno alterove exemplo allato iam monuit Schanz.

Codicem Vindobonensem F in *Politiae* praefatione *non aliunde ut fit interpolatum* esse dixi, id est nullas lectiones a prima manu habere ex aliis libris Platoniciis invectas, quod video nonnullos perperam intellexisse. non enim in mentem mihi venire potuit interpolationibus omnino carere textum quem praebet. immo vero interpolata erat et multifariam deformata recensio quam sequitur, sed haec omnia magistello nescio cui Byzantino, non librario indocto, imputanda esse arbitror. his igitur neglectis, vide num interpolatorem redoleat lectio ἐν πυχλίῳ pro ἐν πυθοῖ (*Gorg.* 472 b) vel ὄσοις pro θεοῖς (ib. 492 b). num casu factum videtur ut plurimas Aristidis, Dionysii, Stobaei egregias lectiones F aut solus aut cum Veneto S confirmet? nemo, opinor, haec serio affirmabit. quare meo iure videor etiam in *Gorgia*, *Menone*, tetralogia VII, hunc codicem in testimonium vocasse.

IOANNES BURNET.

Scribebam Andreapoli
e Collegio S. Salvatoris et D. Leonardi
mense Martio M. CM III

Impressio secunda non nullis in locis correcta.

mense Ianuario M. CM. IX

DIALOGORVM ORDO

TOMVS I

TETRALOGIA I

ED. STEPH.

EVTHYPHRO	I. pp.	2-16
APOLOGIA SOCRATIS	I. pp.	17-42
CRITO	I. pp.	43-54
PHAEDO	I. pp.	57-118

TETRALOGIA II

CRATYLVS	I. pp.	383-440
THEAETETVS	I. pp.	142-210
SOPHISTA	I. pp.	216-268
POLITICVS	II. pp.	257-311

TOMVS II

TETRALOGIA III

PARMENIDES	III. pp.	126-166
PHILEBVS	II. pp.	11-67
SYMPOSIUM	III. pp.	172-223
PHAEDRVS	III. pp.	227-279

TETRALOGIA IV

ALCIBIADES I	II. pp.	103-135
ALCIBIADES II	II. pp.	138-151
HIPPARCHVS	II. pp.	225-232
AMATORES	I. pp.	132-139

DIALOGORVM ORDO

TOMVS III

TETRALOGIA V

THEAGES	I. pp. 121-131
CHARMIDES	II. pp. 153-176
LACHES	II. pp. 178-201
LYSIS	II. pp. 203-223

TETRALOGIA VI

EVTHYDEMVS	I. pp. 271-307
PROTAGORAS	I. pp. 309-362
GORGIAS	I. pp. 447-527
MENO	II. pp. 70-100

TETRALOGIA VII

HIPPIAS MAIOR	III. pp. 281-304
HIPPIAS MINOR	I. pp. 363-376
IO	I. pp. 530-542
MENEXENVS	II. pp. 234-249

TOMVS IV

TETRALOGIA VIII

CLITOPHO	III. pp. 406-410
RESPUBLICA	II. pp. 327-621
TIMAEVS	III. pp. 17-105
CRITIAS	III. pp. 106-121

DIALOGORVM ORDO

TOMVS V

TETRALOGIA IX

MINOS	II. pp. 313-321
LEGES	II. pp. 624-969
EPINOMIS	II. pp. 973-992
EPISTVLAE	III. pp. 309-363

DEFINITIONES	III. pp. 411-416
------------------------	------------------

NOΘEYOMENOI

DE IVSTO	III. pp. 372-375
DE VIRTUTE	III. pp. 376-379
DEMODOCVS	III. pp. 380-386
SISYPHVS	III. pp. 387-391
ERYXIAS	III. pp. 392-406
AXIOCHVS	III. pp. 364-372

SIGLA

B = cod. Bodleianus, MS. E. D. Clarke 39 = Bekkeri $\mathfrak{A}$

T = cod. Venetus Append. Class. 4, cod. 1 = Bekkeri t

W = cod. Vindobonensis 54. suppl. phil. Gr. 7 = Stallbaumii
Vind. 1

F = cod. Vindobonensis 55. suppl. phil. Gr. 39

P = cod. Vaticanus Palatinus 173 = Bekkeri b

S = cod. Venetus Marcianus 189 = Bekkeri $\mathfrak{Z}$

ΘΕΑΓΗΣ

ΔΗΜΟΔΟΚΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ΘΕΑΓΗΣ

St. I
p. 121

ΔΗ. ὦ Σώκρατες, ἐδεόμην ἅττα σοι ἰδιολογήσασθαι, **a**
εἰ σχολή· κὰν εἰ ἀσχολία δὲ μὴ πάνυ τις μεγάλη, ὅμως
ἐμοῦ ἕνεκα ποίησαι σχολήν.

ΣΩ. Ἀλλὰ καὶ ἄλλως τυγχάνω σχολάζων, καὶ δὴ σοῦ
γε ἕνεκα καὶ πάνυ. ἀλλ' εἴ τι βούλει λέγειν, ἔξεστιν. **5**

ΔΗ. Βούλει οὖν δεῦρο εἰς τὴν τοῦ Διὸς τοῦ ἐλευθερίου
στοὰν ἐκποδὼν ἀποχωρήσωμεν;

ΣΩ. Εἰ σοὶ δοκεῖ.

ΔΗ. Ἴωμεν δὴ. ὦ Σώκρατες, πάντα τὰ φυτὰ κιν- **b**
δυνεύει τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν, καὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς φνόμενα
καὶ τὰ ζῶα τὰ τε ἄλλα καὶ ἄνθρωπος. καὶ γὰρ ἐν τοῖς
φυτοῖς ῥᾶστον ἡμῖν τοῦτο γίγνεται, ὅσοι τὴν γῆν γεωργοῦ-
μεν, τὸ παρασκευάσασθαι πάντα τὰ πρὸ τοῦ φυτεύειν καὶ **5**
αὐτὸ τὸ φυτεῦσαι· ἐπειδὴ δὲ τὸ φυτευθὲν βιώῃ, μετὰ τοῦτο
θεραπεία τοῦ φύντος καὶ πολλὴ καὶ χαλεπὴ καὶ δύσκολος
γίγνεται. οὕτω δὲ ἔχειν ἔοικε καὶ τὸ περὶ τῶν ἀνθρώπων· **c**
ἀπὸ τῶν ἐμαντοῦ ἐγὼ πραγμάτων τεκμαίρομαι καὶ ἐς τᾶλλα.
καὶ γὰρ ἐμοὶ ἢ τοῦ ὕεος τουτουῖ, εἴτε φυτεῖαν εἴτε παιδο-
ποιῖαν δεῖ αὐτὴν ὀνομάζειν, πάντων ῥᾶστη γέγονεν, ἢ δὲ
τροφὴ δύσκολός τε καὶ ἀεὶ ἐν φόβῳ περὶ αὐτοῦ δεδιότι. **5**

a 1 ἰδιολογήσασθαι] διαλογίσασθαι ci. Cobet **a** 2 κὰν εἰ] κὰν ᾗ
vulg. **a** 3 ἕνεκα T: ἕνεκεν B W_v **b** 1 post δὴ dist. Cobet:
post σῶκρατες B T **b** 3 ἄνθρωπος Schanz: ἀνθρώπος B T **c** 2 τᾶλλα
B W: τὰ ἄλλα T **c** 4 ῥᾶστη γέγονεν, ἢ δὲ τροφή T: ῥᾶστη· γέγονε
δὲ τροφή B

τὰ μὲν οὖν ἄλλα πολλὰ ἂν εἶη λέγειν, ἡ δὲ νῦν παρούσα ἐπιθυμία τούτῳ πᾶν με φοβεῖ—ἔστι μὲν γὰρ οὐκ ἀγεννής, σφαλερὰ δέ—ἐπιθυμεῖ γὰρ δὴ οὗτος ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, ὥς
d φησι, σοφὸς γενέσθαι. δοκῶ γάρ μοι, τῶν ἡλικιωτῶν τινες αὐτοῦ καὶ δημοτῶν, εἰς τὸ ἄστν καταβαίνοντες, λόγους τινας ἀπομνημονεύοντες διαταράττουσιν αὐτόν, οὓς ἐξήλωκεν καὶ πάλαι μοι πράγματα παρέχει, ἀξιῶν ἐπιμεληθῆναί με ἑαν-
5 τοῦ καὶ χρήματα τελέσαι τινὶ τῶν σοφιστῶν, ὅστις αὐτὸν σοφὸν ποιήσει. ἐμοὶ δὲ τῶν μὲν χρημάτων καὶ ἔλαττον **122** μέλει, ἡγοῦμαι δὲ τοῦτον οὐκ εἰς μικρὸν κίνδυνον ἵκναι οἷ σπεύδει. τέως μὲν οὖν αὐτὸν κατεῖχον παραμυθούμενος· ἐπειδὴ δὲ οὐκέτι οἷός τέ εἰμι, ἡγοῦμαι κράτιστον εἶναι πείθεσθαι αὐτῷ, ἵνα μὴ πολλάκις ἄνευ ἐμοῦ συγγενόμενός τῳ
5 διαφθαρῇ. νῦν οὖν ἡκω ἐπ' αὐτὰ ταῦτα, ἵνα τῷ τούτων τῶν σοφιστῶν δοκούντων εἶναι συστήσω τουτουί. σὺ οὖν ἡμῖν εἰς καλὸν παρεφάνης, ᾧ ἂν ἐγὼ μάλιστα ἐβουλόμην περὶ τῶν τοιούτων μέλλων πράξειν συμβουλευέσασθαι. ἀλλ' εἴ τι ἔχεις συμβουλευεῖν ἐξ ὧν ἐμοῦ ἀκήκοας, ἔξεστὶ τε
b καὶ χρή.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὲν δὴ, ὦ Δημόδοκε, καὶ λέγεται γε συμβουλή ἱερὸν χρῆμα εἶναι. εἶπερ οὖν καὶ ἄλλη ἡτισοῦν ἐστὶν ἱερά, καὶ αὕτη ἂν εἴη περὶ ἧς σὺ νῦν συμβουλεύῃ·
5 οὐ γὰρ ἔστι περὶ οὗτου θειοτέρου ἂν ἄνθρωπος βουλευέσαιο ἢ περὶ παιδείας καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ οἰκείων. πρῶτον μὲν οὖν ἐγὼ τε καὶ σὺ συνομολογήσωμεν τί ποτε οἰόμεθα τοῦτο εἶναι περὶ οὗ βουλευόμεθα· μὴ γὰρ πολλάκις ἐγὼ
c μὲν ἄλλο τι αὐτὸ ὑπολαμβάνω, σὺ δὲ ἄλλο, κᾶπειτα πόρρω που τῆς συνουσίας αἰσθώμεθα γελοῖοι ὄντες, ἐγὼ τε ὁ συμ-

c 6 πολλὰ ἂν] πολὺ ἂν ἔργον Cobet d 1 δοκῶ γάρ μοι] ai δοκεῖ γάρ μοι. ? Stephanus : δοκεῖν γάρ μοι Cobet d 5 αὐτὸν W : αὐτῶν B T d 6 καὶ secl. Cobet a 1 μέλει B : μέλλει T τουτον B : τούτων T μικρὸν B T : μακρὸν W a 2 σπεύδει <σπεύδοντα> Schanz a 7 ἂν] δὴ Cobet a 8 <τι> πράξειν Cobet c 1 ὑπολαμβάνων Cobet c 2 συνουσίας B T : συνηθείας W αἰσθώμεθα B T : αἰσθόμεθα W

βουλεύων καὶ σὺ ὁ συμβουλευόμενος, μηδὲν τῶν αὐτῶν ἡγούμενοι.

ΔΗ. Ἀλλά μοι δοκεῖς ὀρθῶς λέγειν, ὦ Σώκρατες, καὶ 5 ποιεῖν χρὴ οὕτω.

ΣΩ. Καὶ λέγω γε ὀρθῶς, οὐ μέντοι παντάπασί γε· σμικρὸν γάρ τι μετατίθεμαι. ἐννοῶ γὰρ μὴ καὶ ὁ μειρακίσκος οὗτος οὐ τούτου ἐπιθυμεῖ οὐ ἡμεῖς αὐτὸν οἰόμεθα ἐπιθυμεῖν ἀλλ' ἑτέρου, εἴτ' αὖ ἡμεῖς ἔτι ἀτοπώτεροι ὦμεν d περὶ ἄλλου του βουλευόμενοι. ὀρθότατον οὖν μοι δοκεῖ εἶναι ἀπ' αὐτοῦ τούτου ἄρχεσθαι, διαπυνθανομένους ὅτι καὶ ἔστιν οὗ ἐπιθυμεῖ.

ΔΗ. Κινδυνεύει γοῦν οὕτω βέλτιστον εἶναι ὥς σὺ λέγεις. 5

ΣΩ. Εἰπὲ δὴ μοι, τί καλὸν ὄνομα τῷ νεανίσκῳ; τί αὐτὸν προσαγορεύωμεν;

ΔΗ. Θεάγης ὄνομα τούτῳ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Καλόν γε, ὦ Δημόδοκε, τῷ υἱεῖ τὸ ὄνομα ἔθον καὶ ἱεροπρεπές. εἰπὲ δὴ ἡμῖν, ὦ Θεάγες, ἐπιθυμεῖν φῆς σοφὸς e γενέσθαι, καὶ ἀξιοῖς σου τὸν πατέρα τόνδε ἐξευρεῖν ἀνδρός τινος συνουσίαν τοιούτου ὅστις σε σοφὸν ποιήσῃ;

ΘΕ. Ναί.

ΣΩ. Σοφοὺς δὲ καλεῖς πότερον τοὺς ἐπιστήμονας, περὶ 5 ὅτου ἂν ἐπιστήμονες ᾖσιν, ἢ τοὺς μῆ;

ΘΕ. Τοὺς ἐπιστήμονας ἔγωγε.

ΣΩ. Τί οὖν; οὐκ ἐδιδάξατό σε ὁ πατήρ καὶ ἐπαίδευσεν ἅπερ ἐνθάδε οἱ ἄλλοι πεπαίδευνται, οἱ τῶν καλῶν ἀγαθῶν πατέρων υἱεῖς, οἷον γράμματά τε καὶ καθαρίζειν καὶ παλαίειν 10 καὶ τὴν ἄλλην ἀγωνίαν;

ΘΕ. Ἐμέ γε.

ΣΩ. Ἔτι οὖν οἷει τινὸς ἐπιστήμης ἐλλείπειν, ἣς προσήκει 123 ὑπὲρ σοῦ τὸν πατέρα ἐπιμεληθῆναι;

c9 ἐπιθυμεῖ B T W : ἐπιθυμῇ scr. Ven. 184 d6 καλὸν secl. Baiter : καὶ ci. H. Richards d7 προσαγορεύω H. Richards
e8 καὶ ἐπαίδευσεν secl. Cobet a1 ἐλλείπειν B² T : ἐλλειπειν B

ΘΕ. Ἔγωγε.

ΣΩ. Τίς ἐστὶν αὕτη; εἰπὲ καὶ ἡμῖν, ἵνα σοι χαρισώμεθα.

5 ΘΕ. Οἶδεν καὶ οὗτος, ὦ Σώκρατες—ἐπεὶ πολλάκις ἐγὼ αὐτῷ εἶρηκα—ἀλλὰ ταῦτα ἐξεπίτηδες πρὸς σὲ λέγει, ὥς δὴ οὐκ εἰδὼς οὐ ἐγὼ ἐπιθυμῶ· τοιαῦτα γὰρ ἕτερα καὶ πρὸς ἐμὲ μάχεται τε καὶ οὐκ ἐθέλει με οὐδενὶ συστήσαι.

ΣΩ. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἔμπροσθέν σοι ἦν πρὸς τοῦτον ῥηθέντα
b ὥσπερ ἄνευ μαρτύρων λεγόμενα· νυνὶ δὲ ἐμὲ ποιῆσαι μάρ-
τυρα, καὶ ἐναντίον ἐμοῦ κάτειπε τίς ἐστιν αὕτη ἢ σοφία ἥς
ἐπιθυμεῖς. φέρε γάρ, εἰ ἐπεθύμεις ταύτης ἢ οἱ ἄνθρωποι
τὰ πλοῖα κυβερνῶσιν, καὶ ἐγὼ σε ἐτύγχανον ἀνερωτῶν·
5 “ὦ Θέαγες, τίνος ἐνδεὴς ὦν σοφίας μέμφῃ τῷ πατρὶ ὅτι
οὐκ ἐθέλει σε συνιστάναι παρ’ ὧν ἂν σὺ σοφὸς γένοιο;”
τί ἂν μοι ἀπεκρίνω; τίνα αὐτὴν εἶναι; ἄρα οὐ κυβερνη-
τικήν;

ΘΕ. Ναί.

c ΣΩ. Εἰ δὲ ἐπιθυμῶν ταύτην τὴν σοφίαν εἶναι σοφὸς ἢ
τὰ ἄρματα κυβερνῶσιν εἴτ’ ἐμέμφου τῷ πατρί, ἐμοῦ αὖ
ἐρωτῶντος τίς ἐστὶν αὕτη ἢ σοφία, τίνα ἂν ἀπεκρίνω αὐτὴν
εἶναι; ἄρ’ οὐχὶ ἡνιοχικήν;

5 ΘΕ. Ναί.

ΣΩ. Ἡς δὲ δὴ νῦν τυγχάνεις ἐπιθυμῶν, πότερον ἀνώ-
νυμός τίς ἐστὶν ἢ ἔχει ὄνομα;

ΘΕ. Οἶμαι ἔγωγε ἔχειν.

ΣΩ. Πότερον οὖν αὐτὴν μὲν οἶσθα, οὐ μέντοι τό γε
10 ὄνομα, ἢ καὶ τὸ ὄνομα;

ΘΕ. Καὶ τὸ ὄνομα ἔγωγε.

ΣΩ. Τί οὖν ἐστιν; εἰπέ.

d ΘΕ. Τί δὲ ἄλλο, ὦ Σώκρατες, αὐτῇ ὀνομά τις φαίη ἂν
εἶναι ἀλλ’ ἢ σοφίαν;

a 5 ἐγὼ αὐτῷ B T: αὐτῷ ἐγὼ W a 7 ἕτερα W et in marg. b:
ἔτι B: ἔτι καὶ ἕτερα T a 8 οὐδενὶ B T: οὐδὲν W b 2 ἐναντίον
B² T: ἐναντίων B b 3 ἐπεθύμεις corr. Coisl.: ἐπιθυμεῖς B T
b 6 ἐθέλει T: ἐθέλη B

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἡ ἡνιοχεία σοφία ἐστίν; ἢ ἀμαθία
δοκεῖ σοι εἶναι;

ΘΕ. Οὐκ ἔμοιγε.

5

ΣΩ. Ἀλλὰ σοφία;

ΘΕ. Ναί.

ΣΩ. Ἡ τί χρώμεθα; οὐχ ἡ ἵππων ἐπιστάμεθα ζεύγους
ἄρχειν;

ΘΕ. Ναί.

10

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἡ κυβερνητικὴ σοφία ἐστίν;

ΘΕ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Ἀρ' οὐχ αὕτη ἡ πλοίων ἐπιστάμεθα ἄρχειν;

ΘΕ. Αὕτη μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἡς δὲ δὴ σὺ ἐπιθυμεῖς ἡ σοφία τίς ἐστιν; ἡ τίνος
ἐπιστάμεθα ἄρχειν;

15

e

ΘΕ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ἡ τῶν ἀνθρώπων.

ΣΩ. Μῶν ἢ τῶν καμνόντων;

ΘΕ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἱατρικὴ γὰρ αὕτη ἐστίν· ἡ γάρ;

5

ΘΕ. Ναί.

ΣΩ. Ἀλλ' ἡ τῶν ἀδόντων ἐπιστάμεθα ἐν τοῖς χοροῖς
ἄρχειν;

ΘΕ. Οὐ.

ΣΩ. Μουσικὴ γὰρ αὕτη γε;

10

ΘΕ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἀλλ' ἡ τῶν γυμναζομένων ἐπιστάμεθα ἄρχειν;

ΘΕ. Οὐ.

ΣΩ. Γυμναστικὴ γὰρ αὕτη γε;

ΘΕ. Ναί.

15

ΣΩ. Ἀλλ' ἡ τῶν τί ποιούντων; προθυμοῦ εἰπεῖν ὥσπερ
ἐγὼ σοὶ τὰ ἔμπροσθεν.

d 3 ἡνιοχεία T W: ἡνιοχία B d 6 σοφία B: σοφία T d 13 οὐχ
αὕτη vet. b: οὐκ αὕτη B T d 15 ἡ B²: η B e 2 ἡ scr. recc.:
ἡ B T W (et mox e 3) e 10 μουσικὴ corr. Par. 1812: μουσικῆς
B T W

124 ΘΕ. Ἐν τῶν ἐν τῇ πόλει, ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐν τῇ πόλει εἰσὶν καὶ οἱ κάμνοντες;

ΘΕ. Ναί, ἀλλ' οὐ τούτων λέγω μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ πόλει.

5 ΣΩ. Ἄρά γε μαρτάνω ἦν λέγεις τέχνην; δοκεῖς γάρ μοι λέγειν οὐχ ἡ τῶν θεριζόντων ἐπιστάμεθα ἄρχειν καὶ τρυγώντων καὶ τῶν φυτευόντων καὶ σπειρόντων καὶ ἀλοώντων· αὕτη μὲν γὰρ γεωργική, ἡ τούτων ἄρχομεν. ἡ γάρ;

ΘΕ. Ναί.

b ΣΩ. Οὐδέ γε οἶμαι ἡ τῶν πριζόντων καὶ τρυπώντων καὶ ξείοντων καὶ τορνευόντων συμπάντων ἐπιστάμεθα ἄρχειν, οὐ ταύτην λέγεις· αὕτη μὲν γὰρ οὐ τέκτονική;

ΘΕ. Ναί.

5 ΣΩ. Ἄλλ' ἴσως ἡ τούτων τε πάντων καὶ αὐτῶν τῶν γεωργῶν καὶ τῶν τεκτόνων καὶ τῶν δημιουργῶν ἀπάντων καὶ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν, ταύτην ἴσως λέγεις τὴν σοφίαν.

ΘΕ. Ταύτην πάλαι, ὦ Σώκρατες, βούλομαι λέγειν.

c ΣΩ. Ἐχεις οὖν εἰπεῖν, Αἴγισθος ὁ Ἀγαμέμνονα ἀποκτείνας ἐν Ἀργεῖ ἄρα τούτων ἦρχεν ὦν σὺ λέγεις, τῶν τε δημιουργῶν καὶ ἰδιωτῶν καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν συμπάντων, ἢ ἄλλων τινῶν;

5 ΘΕ. Οὐκ, ἀλλὰ τούτων.

ΣΩ. Τί δὲ δῆ; Πηλεὺς ὁ Αἰακοῦ ἐν Φθίᾳ οὐ τῶν αὐτῶν τούτων ἦρχεν;

ΘΕ. Ναί.

ΣΩ. Περίανδρον δὲ τὸν Κυψέλου ἄρχοντα ἐν Κορίνθῳ
10 ἤδη ἀκήκοας γενέσθαι;

ΘΕ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Οὐ τῶν αὐτῶν τούτων ἄρχοντα ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει;

d ΘΕ. Ναί.

a 6 τρυγώντων B T W: τῶν τρυγώντων t b 1 πριόντων Cobet
b 3 γὰρ οὐ] γὰρ Schanz c 12 αὐτοῦ B: αὐτοῦ T: αὐτῇ
vulg.

ΣΩ. Τί δὲ Ἀρχέλαον τὸν Περδίκκου, τὸν νεωστὶ τοῦτον
ἀρχόντα ἐν Μακεδονίᾳ; οὐ τῶν αὐτῶν ἡγῆ τούτων ἀρχειν;

ΘΕ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Ἰππίαν δὲ τὸν Πεισιστράτου ἐν τῇδε τῇ πόλει 5
ἀρξάντα τίνων οἶει ἀρξαι; οὐ τούτων;

ΘΕ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΣΩ. Εἴποις ἂν οὖν μοι τίνα ἐπωνυμίαν ἔχει Βάκισ τε
καὶ Σίβυλλα καὶ ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος;

ΘΕ. Τίνα γὰρ ἄλλην, ὦ Σώκρατες, πλὴν γε χρησμφδοί; 10

ΣΩ. Ὅρθῶς λέγεις. ἀλλὰ καὶ τούσδε μοι οὕτω πειρῶ e
ἀποκρίνασθαι, τίνα ἐπωνυμίαν ἔχει Ἰππίας καὶ Περίανδρος
διὰ τὴν αὐτὴν ἀρχήν;

ΘΕ. Οἶμαι μὲν τύραννοι· τί γὰρ ἄλλο;

ΣΩ. Οὐκοῦν ὅστις ἐπιθυμεῖ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ 5
πόλει συμπάντων ἀρχειν, τῆς αὐτῆς ἀρχῆς τούτοις ἐπιθυμεῖ,
τυραννικῆς, καὶ τύραννος εἶναι;

ΘΕ. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν ταύτης ἐπιθυμεῖν σὺ φῆς;

ΘΕ. Ἐοικέν γε ἐξ ὧν ἐγὼ εἶπον. 10

ΣΩ. ὦ μιανέ, τυραννεῖν ἄρα ἡμῶν ἐπιθυμῶν πάλαι
ἐμέμφου τῷ πατρὶ ὅτι σε οὐκ ἔπεμπεν εἰς [διδασκάλου] 125
τυραννοδιδασκάλου τινός; καὶ σύ, ὦ Δημόδοκε, οὐκ αἰσχύνῃ
πάλαι εἰδὼς οὗ ἐπιθυμεῖ οὗτος, καὶ ἔχων ὅθι πέμψας αὐτὸν
δημιουργὸν ἂν ἐποίησας τῆς σοφίας ἧς ἐπιθυμεῖ, ἔπειτα
φθονεῖς τε αὐτῷ καὶ οὐκ ἐθέλεις πέμπειν; ἀλλὰ νῦν—ὀρᾷς;— 5
ἐπειδὴ ἐναντίον ἐμοῦ κατείρηκέ σου, κοινῇ βουλευώμεθα
ἐγὼ τε καὶ σὺ ἐς τίνος ἂν αὐτὸν πέμποιμεν καὶ διὰ τὴν
τίνος συνουσίαν σοφὸς ἂν γένοιτο τύραννος;

ΔΗ. Ναὶ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, βουλευώμεθα δῆτα, ὥς b
δοκεῖ γέ μοι βουλῆς δεῖν περὶ τούτου οὐ φαύλης.

d 2 τοῦτον corr. Par. 1812: τούτων BTW: secl. ci. Stephanus
e 3 αὐτὴν] αὐτῶν Baiter e 9 ἐπιθυμεῖν T: ἐπιθυμεῖς B (sed
suprascr. ν) a 1 διδασκάλου secl. Schleiermacher a 3 ὅθι]
ὑποὶ Bekker: οἱ Cobet a 6 βουλευώμεθα b: βουλευόμεθα BT
a 7 ἐς τίνος Bekker (ἐς τίνα corr. Coisl.): ἐστὶν οἱ B: ἐστὶν οἱ B² T

ΣΩ. Ἔασον, ὠγαθέ. διαπυθώμεθα αὐτοῦ πρῶτον ἱκανῶς.

ΔΗ. Πυνθάνου δή.

5 ΣΩ. Τί οὖν ἂν εἰ Εὐριπίδῃ τι προσχρησαίμεθα, ᾧ Θέαγες;
Εὐριπίδης γάρ πού φησιν—

σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσία·

εἰ οὖν ἔροιτό τις τὸν Εὐριπίδην· “ᾧ Εὐριπίδῃ, τῶν τί
c σοφῶν συνουσία φῆς σοφοὺς εἶναι τοὺς τυράννους;” ὥσπερ
ἂν εἰ εἰπόντα—

σοφοὶ γεωργοὶ τῶν σοφῶν συνουσία,

ἡρόμεθα “Τῶν τί σοφῶν;” τί ἂν ἡμῖν ἀπεκρίνατο; ἄρ’ ἂν
5 ἄλλο τι ἢ τῶν τὰ γεωργικά;

ΘΕ. Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο.

ΣΩ. Τί δὲ εἰ εἶπε—

σοφοὶ μάγειροι τῶν σοφῶν συνουσία,

εἰ ἡρόμεθα· “Τῶν τί σοφῶν;” τί ἂν ἡμῖν ἀπεκρίνατο; οὐχ
10 ὅτι τῶν μαγείρων;

ΘΕ. Ναί.

ΣΩ. Τί δ’ εἰ—

σοφοὶ παλαισταὶ τῶν σοφῶν συνουσία

εἶπεν, εἰ ἡρόμεθα· “Τῶν τί σοφῶν;” ἄρα οὐκ ἂν τῶν
d παλαίειν ἔφη;

ΘΕ. Ναί.

ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ εἶπε—

σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσία,

5 ἡμῶν ἐρωτῶντων· “Τῶν τί σοφῶν λέγεις, ᾧ Εὐριπίδῃ;”
τί ἂν φαίῃ; ποῖα ἂν εἶναι ταῦτα;

ΘΕ. Ἀλλὰ μὰ Δί’ οὐκ οἶδ’ ἔγωγε.

b 5 προσχρησαίμεθα B T: προσχρησόμεθα W c 4 ἡρόμεθα T b:
ἡρώμεθα B τί ἂν ἡμῖν ἀπεκρίνατο B T W: τί ἂν οἶε αὐτὸν ἀποκρί-
νασθαι in marg. γρ. T W b c 10 τῶν μαγείρων B T W: τῶν μαγειρικῶν
in marg. γρ. W: τῶν τὰ μαγειρικά Hirschig d 6 φαίῃ T: φαίην
B (sed suprascr. η ποῖα ἂν T W: ποῖα ἂ B: ποῖα Hermann: fort.
ποῖα δὴ d 7 ἔγωγε T: ἔγε B (sed suprascr. γω)

ΣΩ. Ἀλλὰ βούλει ἐγὼ σοι εἶπω;

ΘΕ. Εἰ σὺ βούλει.

ΣΩ. Ταῦτ' ἐστὶν ἅπερ ἔφη Ἀνακρέων τὴν Καλλικρίτην 10
ἐπίστασθαι· ἢ οὐκ οἶσθα τὸ ᾄσμα;

ΘΕ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Τί οὖν; τοιαύτης τιwς καὶ σὺ συνουσίας ἐπιθυμεῖς
ἀνδρὸς ὅστις τυγχάνει ὁμότεχνος ὢν Καλλικρίτῃ τῇ Κυάνῃς e
καὶ “ἐπίσταται τυραννικά,” ὥσπερ ἐκείνην ἔφη ὁ ποιητής,
ἵνα καὶ σὺ ἡμῖν τύραννος γένη καὶ τῇ πόλει;

ΘΕ. Πάλαι, ὦ Σώκρατες, σκώπτεις καὶ παίξεις πρὸς με.

ΣΩ. Τί δέ; οὐ ταύτης φῆς τῆς σοφίας ἐπιθυμεῖν ἢ 5
πάντων ἂν τῶν πολιτῶν ἄρχοις; τοῦτο δὲ ποιῶν ἄλλο τι ἢ
τύραννος ἂν εἴης;

ΘΕ. Εὐξαίμην μὲν ἂν οἶμαι ἔγωγε τύραννος γενέσθαι,
μάλιστα μὲν πάντων ἀνθρώπων, εἰ δὲ μή, ὥς πλείστων· καὶ 126
σύ γ' ἂν οἶμαι καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι—ἔτι δέ γε
ἴσως μᾶλλον θεὸς γενέσθαι—ἀλλ' οὐ τούτου ἔλεγον ἐπι-
θυμεῖν.

ΣΩ. Ἀλλὰ τί δὴ ἐστὶ ποτε οὗ ἐπιθυμεῖς; οὐ τῶν 5
πολιτῶν φῆς ἄρχειν ἐπιθυμεῖν;

ΘΕ. Οὐ βίβ γε οὐδ' ὥσπερ οἱ τύραννοι ἀλλ' ἐκόντων,
ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν τῇ πόλει ἐλλόγιμοι ἄνδρες.

ΣΩ. Ἀρά γε λέγεις ὥσπερ Θεμιστοκλῆς καὶ Περικλῆς
καὶ Κίμων καὶ ὅσοι τὰ πολιτικὰ δεινοὶ γεγόνασιν; 10

ΘΕ. Νῆ Δία τούτους λέγω.

ΣΩ. Τί οὖν εἰ τὰ ἱππικὰ ἐτύγχανες ἐπιθυμῶν σοφὸς
γενέσθαι; παρὰ τίνας ἂν ἀφικόμενος ᾤηθης δεινὸς ἔσεσθαι b
ἱππεύς; ἢ παρ' ἄλλους τινας ἢ τοὺς ἱππικούς;

ΘΕ. Μὰ Δία οὐκ ἔγωγε.

d 10 καλλικρίτην scr. Ang. C. 1. 4: καλλικρήτην BTW d 13 σὺ
BT: om. W e 1 καλλικρήτη BT κυάνης B: κυανῆς T
e 3 καὶ τῇ BT: ἐν τῇ W et ἐν suprascr. b a 5 δὴ Laur. lxxxv. 6:
δὲ TW et fort. B: δαί B² b 1 τίνας W: τίνος BT et sic legit
schol. B

ΣΩ. Ἀλλὰ παρ' αὐτοὺς αὖ τοὺς δεινοὺς ὄντας ταῦτα, καὶ
 5 οἷς εἰσὶν τε ἵπποι καὶ χρώνται ἐκάστοτε καὶ οἰκείοις καὶ
 ἄλλοτρίοις πολλοῖς.

ΘΕ. Δῆλον ὅτι.

ΣΩ. Τί δὲ εἰ τὰ ἀκοντιστικὰ σοφὸς ἐβούλου γενέσθαι;
 οὐ παρὰ τοὺς ἀκοντιστικοὺς ᾧ αὖ ἐλθὼν σοφὸς ἔσσεσθαι
 10 τούτους, οἷς ἔστιν τε ἀκόντια καὶ πολλοῖς καὶ ἄλλοτρίοις καὶ
 c οἰκείοις ἐκάστοτε χρώνται ἀκοντίοις;

ΘΕ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Λέγε δὴ μοι· ἐπεὶ δὲ δὴ τὰ πολιτικὰ βούλει σοφὸς
 γενέσθαι, οἷε παρ' ἄλλους τινὰς ἀφικόμενος σοφὸς ἔσσεσθαι
 5 ἢ τοὺς πολιτικοὺς τούτους, τοὺς αὐτοὺς τε δεινοὺς ὄντας τὰ
 πολιτικὰ καὶ χρωμένους ἐκάστοτε τῇ τε αὐτῶν πόλει καὶ
 ἄλλαις πολλαῖς, καὶ Ἑλληνίσιν προσομιλοῦντας πόλεσιν
 καὶ βαρβάροις; ἢ δοκεῖς ἄλλοις τισὶν συγγενόμενος σοφὸς
 ἔσσεσθαι ταῦτα ἅπερ οἴηται, ἀλλ' οὐκ αὐτοῖς τούτοις;

d ΘΕ. Ἀκήκοα γάρ, ὦ Σώκρατες, οὓς σέ φασιν λέγειν τοὺς
 λόγους, ὅτι τούτων τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν οἱ ὑεῖς οὐδὲν
 βελτίους εἰσὶν ἢ οἱ τῶν σκυτοτόμων· καὶ μοι δοκεῖς ἀληθέ-
 στατα λέγειν ἐξ ὧν ἐγὼ δύναμαι αἰσθέσθαι. ἀνόητος αὖ
 5 οὖν εἶην εἰ οἰοίμην τινὰ τούτων ἐμοὶ μὲν αὖ παραδοῦναι τὴν
 αὐτοῦ σοφίαν, τὸν δὲ ὑὸν τὸν αὐτοῦ μηδὲν ὠφελῆσαι, εἴ τι
 οἷός τ' ἦν εἰς ταῦτα ὠφελεῖν ἄλλον ὄντιναοῦν ἀνθρώπων.

ΣΩ. Τί οὖν αὖ, ὦ βέλτιστε ἀνδρῶν, χρήσαιο σαρτῶ, εἴ
 σοι ἐπειδὴ γένοιτο ὑὸς τοιαῦτα πράγματα παρέχοι, καὶ φαίη
 e μὲν αὖ ἐπιθυμεῖν ἀγαθὸς γενέσθαι ζωγράφος, καὶ μέμφοιτο
 σοὶ τῷ πατρὶ ὅτι οὐκ ἐθέλεις ἀναλίσκειν εἰς αὐτὸν τούτων
 αὐτῶν ἕνεκα ἀργύριον, τοὺς δὲ δημιουργοὺς αὐτοῦ τούτου,
 τοὺς ζωγράφους, ἀτιμάζοι τε καὶ μὴ βούλοιτο παρ' αὐτῶν

b5 οἷς . . . ἵπποι γρ. t et in marg. W : οἷ . . . ἵππικοι BTW
 c1 ἀκοντίοις secl. Hirschig c3 ἐπεὶ δὲ δὴ BT : ἐπειδὴ δὲ W
 d4 αὖ οὖν B : οὖν αὖ T d5 παραδοῦναι BT : προδοῦναι W
 d8 σαρτῶ] αὐτῷ Schleiermacher : secl. Fritzsche d9 τοιαῦτα]
 τοσαῦτα ci. H. Richards e1 αὖ] δὴ ci. H. Richards e2 fort.
 ἐθέλεις H. Richards

μανθάνειν; ἢ τοὺς αὐλητάς, βουλόμενος αὐλητῆς γενέσθαι, 5
ἢ τοὺς κιθαριστάς; ἔχοις ἂν αὐτῷ ὅτι χρῶο καὶ ὅποι πέμποις
ἄλλοσε μὴ ἐθέλοντα παρὰ τούτων μανθάνειν;

ΘΕ. Μὰ Δία οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Νῦν οὖν ταῦτα ταῦτα αὐτὸς πρὸς τὸν πατέρα ποιῶν 127
θαυμάζεις, καὶ μέμφῃ εἰ ἀπορεῖ ὅτι σοι χρήσῃται καὶ ὅποι
πέμποι; ἐπεὶ Ἀθηναίων γε τῶν καλῶν κἀγαθῶν τὰ πολιτικὰ
ὅτῳ ἂν βούλῃ συστήσομέν σε, ὅς σοι προῖκα συνέσται· καὶ
ἅμα μὲν ἀργύριον οὐκ ἀναλώσεις, ἅμα δὲ πολὺ μάλλον 5
εὐδοκιμήσεις παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις ἢ ἄλλῳ τῷ
συνών.

ΘΕ. Τί οὖν, ὦ Σώκρατες; οὐ καὶ σὺ τῶν καλῶν κἀγα-
θῶν εἰ ἀνδρῶν; εἰ γὰρ σύ μοι ἐθέλοις συνεῖναι, ἐξαρκεῖ καὶ
οὐδένα ἄλλον ζητῶ. 10

ΣΩ. Τί τοῦτο λέγεις, Θέαγες; b

ΔΗ. ὦ Σώκρατες, οὐ μέντοι κακῶς λέγει, καὶ ἅμα μὲν
ἐμοὶ χαριῇ· ὥς ἐγὼ οὐκ ἔσθ' ὅτι τούτου μείζον ἂν ἔρμαιον
ἡγησαίμην, ἢ εἰ οὗτός τε ἀρέσκοιτο τῇ σῇ συνουσίᾳ καὶ σὺ
ἐθέλοις τούτῳ συνεῖναι. καὶ μέντοι καὶ αἰσχύνομαι λέγειν 5
ὥς σφόδρα βούλομαι. ἀλλ' ἐγὼ ἀμφοτέρων ὑμῶν δέομαι, σέ
τ' ἐθέλειν τούτῳ συνεῖναι καὶ σέ μὴ ζητεῖν ἄλλῳ μηδενὶ
συγγενέσθαι ἢ Σωκράτει· καί με πολλῶν καὶ φοβερῶν ἀπαλ-
λάξετε φροντῖδων. ὥς νῦν πάννυ φοβοῦμαι ὑπὲρ τούτου μή c
τινι ἄλλῳ ἐντύχῃ οἴῳ τοῦτον διαφθεῖραι.

ΘΕ. Μηκέτι νῦν, ὦ πάτερ, ὑπέρ γ' ἐμοῦ φοβοῦ, εἴπερ
οἷός τ' εἰ πείσαι τοῦτον τὴν ἐμὴν συνουσίαν προσδέξασθαι.

ΔΗ. Πάννυ καλῶς λέγεις. ὦ Σώκρατες, πρὸς σέ δ' ἂν 5
ἤδη εἴη ὁ μετὰ τοῦτο λόγος· ἐγὼ γάρ σοι ἕτοιμός εἰμι, ὥς
διὰ βραχέων εἰπεῖν, καὶ ἐμὲ καὶ τὰ ἐμὰ ὥς οἶδόν τε οἰκειό-

ε6 χρῶο T: χρῶ|ό, τι B ὅποι BT: ὅπη W a3 πέμποι BTW:
πέμπη Bekker b1 λέγεις TW: om. B (sed add. in marg. rec. b)
b4 τε BT: om. W ἀρέσκοιτο B²W et γρ. T: ἀρκέσκοιτο B (ut
videtur) T c2 διαφθεῖραι BT: διαφθαρήναι W c6 τοῦτο
scr. Ven. 189: τοῦτον BTW ὥς TW: om. B (sed add. in
marg. b)

τατα παρέχειν, ὅτου ἂν δέῃ ἔμβραχυ, ἔαν Θεάγη τουτονὶ
 d ἀσπάξῃ τε καὶ εὐεργετῇς ὅτι ἂν οἶός τε ᾦς.

ΣΩ. ὦ Δημόδοκε, τὸ μὲν ἐσπουδακέναι σε οὐ θαυμάζω,
 εἶπερ οἶει ὑπ' ἐμοῦ μάλιστ' ἂν σοι τοῦτον ὠφελθῆναι—οὐ
 γὰρ οἶδα ὑπὲρ ὅτου ἂν τις νοῦν ἔχων μᾶλλον σπουδάξοι ἢ
 5 ὑπὲρ ὑέος αὐτοῦ ὅπως ὥς βέλτιστος ἔσται—ὁπόθεν δὲ ἔδοξέ
 σοι τοῦτο, ὥς ἐγὼ ἂν μᾶλλον τὸν σὸν ὑόν οἶός τ' εἶην
 ὠφελῆσαι πρὸς τὸ πολίτην ἀγαθὸν γενέσθαι ἢ σὺ αὐτός, καὶ
 ὁπόθεν οὗτος ᾤήθη ἐμὲ μᾶλλον ἢ σὲ αὐτὸν ὠφελήσειν, τοῦτο
 e πάννυ θαυμάζω. σὺ γὰρ πρῶτον μὲν πρεσβύτερος εἶ ἐμοῦ,
 ἔπειτα πολλὰς ἤδη ἀρχὰς καὶ τὰς μεγίστας Ἀθηναίοις ἦρξας,
 καὶ τιμᾷ ὑπὸ Ἀναγυρασίῳ τε τῶν δημοτῶν πολὺ μάλιστα
 καὶ ὑπὸ τῆς ἄλλης πόλεως οὐδενὸς ἦττον· ἐμοὶ δὲ τούτων
 5 οὐδὲν ἐνορᾷ οὐδέτερος ὑμῶν. ἔπειτα εἰ ἄρα τῆς μὲν τῶν
 πολιτικῶν ἀνδρῶν συνουσίας Θεάγης ὅδε καταφρονεῖ, ἄλλους
 δὲ τινὰς ζητεῖ οἱ παιδεύειν ἐπαγγέλλονται οἱόι τε εἶναι νέους
 ἀνθρώπους, ἔστιν ἐνταῦθα καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος καὶ Γοργίας
 128 ὁ Λεοντίνος καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντίνος καὶ ἄλλοι πολλοί,
 οἱ οὕτω σοφοὶ εἰσιν ὥστε εἰς τὰς πόλεις ἰόντες πείθουσι
 τῶν νέων τοὺς γενναιοτάτους τε καὶ πλουσιωτάτους—οἷς
 ἔξεστιν τῶν πολιτῶν ᾧ ἂν βούλωνται προῖκα συνεῖναι—
 5 τούτους πείθουσιν ἀπολείποντας τὰς ἐκείνων συνουσίας
 αὐτοῖς συνεῖναι, προσκατατιθέντας ἀργύριον πάννυ πολὺ
 μισθόν, καὶ χάριν πρὸς τούτοις εἰδέναι. τούτων τινὰς εἰκὸς
 ἦν προαιρεῖσθαι καὶ τὸν ὑόν σου καὶ αὐτὸν σέ, ἐμὲ δ' οὐκ
 b εἰκός· οὐδὲν γὰρ τούτων ἐπίσταμαι τῶν μακαρίων τε καὶ
 καλῶν μαθημάτων—ἐπεὶ ἐβουλόμην ἂν—ἀλλὰ καὶ λέγω
 δήπου αἰεὶ ὅτι ἐγὼ τυγχάνω ὥς ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν ἐπιστάμενος
 πλήν γε σμικροῦ τινος μαθήματος, τῶν ἐρωτικῶν. τοῦτο

d 5 ἔδοξέ σοι B T: σοι ἔδοξε Priscianus d 6 ἂν secl. Cobet: δὴ
 H. Richards τ' εἶην Priscianus: τέ τ' ἦν B: τε ἦν T e 1 μὲν
 in ras. B e 8 κεῖος B: κῖος T a 5 τούτους B T: om. W
 (sed cf. Apol. 19e, 6) ἀπολείποντας B T W (cf. Prot. 316): ἀπο-
 λιπόντας Cobet (cf. Apol. 20a, 1) a 6 ἀργύριον secl. Schanz (et
 mox scr. πολὺν) πάννυ πολὺ Beck: πάμπολυ Cobet: πάννυ πολὺν B T

μέντοι τὸ μάθημα παρ' ὄντιν οὖν ποιοῦμαι δεινὸς εἶναι καὶ τῶν 5
προγεγονότων ἀνθρώπων καὶ τῶν νῦν.

ΘΕ. Ὅρας, ὦ πάτερ; ὁ Σωκράτης οὐ πάνυ μοι δοκεῖ
[τι] ἔτι ἐθέλειν ἐμοὶ συνδιατρίβειν—ἐπεὶ τό γ' ἐμὸν ἔτοιμον,
ἐὰν οὗτος ἐθέλῃ—ἀλλὰ ταῦτα παίζων πρὸς ἡμᾶς λέγει. c
ἐπεὶ ἐγὼ οἶδα τῶν ἐμῶν ἡλικιωτῶν καὶ ὀλίγῳ πρεσβυτέρων
οἱ πρὶν μὲν τούτῳ συνεῖναι οὐδενὸς ἄξιοι ἦσαν, ἐπειδὴ δὲ
συνεγένοντο τούτῳ, ἐν πάνυ ὀλίγῳ χρόνῳ πάντων βελτίους
φαίνονται ὦν πρότερον χείρους. 5

ΣΩ. Οἶσθα οὖν οἶον τοῦτό ἐστιν, ὦ παῖ Δημοδόκου;

ΘΕ. Ναὶ μὰ Δία ἔγωγε, ὅτι, ἐὰν σὺ βούλῃ, καὶ ἐγὼ
οἶός τ' ἔσομαι τοιοῦτος γενέσθαι οἰοίμην καὶ ἐκεῖνοι.

ΣΩ. Οὐκ, ὦγαθέ, ἀλλὰ σε λέληθεν οἶον τοῦτ' ἔστιν, ἐγὼ d
δέ σοι φράσω. ἔστι γάρ τι θεία μοίρα παρεπόμενον ἐμοὶ
ἐκ παιδὸς ἀρξάμενον δαιμόνιον. ἔστι δὲ τοῦτο φωνή, ἥ
ὅταν γένηται αἰεὶ μοι σημαίνει, ὃ ἂν μέλλω πράττειν, τούτου
ἀποτροπὴν, προτρέπει δὲ οὐδέποτε· καὶ ἐὰν τίς μοι τῶν 5
φίλων ἀνακοινῶται καὶ γένηται ἡ φωνή, ταῦτόν τοῦτο, ἀπο-
τρέπει καὶ οὐκ ἔῃ πράττειν. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρας
παρέξομαι. Χαρμίδην γὰρ τουτονὶ γιγνώσκετε τὸν καλὸν
γενόμενον, τὸν Γλαῦκωνος· οὗτός ποτε ἐτύγχανε ἐμοὶ ἀνα- e
κοινοῦμενος μέλλων ἀσκήσειν στάδιον εἰς Νεμέαν, καὶ εὐθύς
αὐτοῦ ἀρχομένου λέγειν ὅτι μέλλοι ἀσκεῖν ἐγένετο ἡ φωνή,
καὶ ἐγὼ διεκώλύον τε αὐτὸν καὶ εἶπον ὅτι “Λέγοντός σου
μεταξὺ γέγονέ μοι ἡ φωνή ἡ τοῦ δαιμονίου· ἀλλὰ μὴ ἄσκει.” 5
“Ἴσως,” ἔφη, “σημαίνει σοι ὅτι οὐ νικήσω· ἐγὼ δὲ κἂν
μὴ μέλλω νικᾶν, γυμνασάμενός γε τοῦτον τὸν χρόνον ὠφελή-
θῃσομαι.” ταῦτα εἰπὼν ἤσκει· ἄξιον οὖν πυθέσθαι αὐτοῦ

b5 ποιοῦμαι] *fuist qui oïsoi aut προσποιῦμαι legendum putaret*
Stallbaum: ἀντιποιοῦμαι Fritzsche: ἡγοῦμαι Cobet b7 ὁ Cobet:
ὅτι BT (μοι secl. ci. H. Richards) b8 τι om. Ven. 189
c1 ἐθέλῃ corr. Coisl.: ἐθέλοι BT ἀλλὰ sqq. alteri tribuit B
c5 φαίνονται] ἐφαίνοντο Schleiermacher d5 δὲ T: om. B (δ' b. W
e1 γενόμενον] λεγόμενον Cobet e2 νεμέαν T: νεμαίαν B e3 ἡ
BT: om. W e7 ὠφελήσομαι Cobet

129 ἃ αὐτῷ συνέβη ἀπὸ ταύτης τῆς ἀσκήσεως. εἰ δὲ βούλεσθε, τὸν Τίμαρχον ἀδελφὸν Κλειτόμαχον ἔρεσθε τί εἶπεν αὐτῷ Τίμαρχος ἥνικα ἀποθανούμενος ἦει †εὐθὺ τοῦ δαιμονίου†, ἐκεῖνός τε καὶ Εὐαθλος ὁ σταδιοδρομῶν ὃς Τίμαρχον ὑπ-
5 ἐδέξατο φεύγοντα· ἐρεῖ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἶπεν αὐτῷ ταυτί.

ΘΕ. Τί;

ΣΩ. “^αΩ Κλειτόμαχε,” ἔφη, “ἐγὼ μέντοι ἔρχομαι ἀπο-
θανούμενος νυνί, διότι Σωκράτει οὐκ ἤθελον πείθεσθαι.” τί
δὴ οὖν ποτε τοῦτο εἶπεν ὁ Τίμαρχος; ἐγὼ φράσω. ὅτε
b ἀνίστατο ἐκ τοῦ συμποσίου ὁ Τίμαρχος καὶ Φιλήμων ὁ
Φιλημονίδου ἀποκτενοῦντες Νικίαν τὸν Ἡροσκαμάνδρον,
ἡπιστάσθην μὲν αὐτῷ μόνῳ τὴν ἐπιβουλήν, ὁ δὲ Τίμαρχος
ἀνιστάμενος πρὸς ἐμὲ εἶπεν, “Τί λέγεις,” ἔφη, “ὦ Σώ-
5 κρατες; ὑμεῖς μὲν πίνετε, ἐμὲ δὲ δεῖ ποι ἐξαναστήναι· ἥξω
δὲ ὀλίγον ὕστερον, ἐὰν τύχω.” καὶ μοι ἐγένετο ἡ φωνή,
καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, “Μηδαμῶς,” ἔφην, “ἀναστής· γέγονε
γάρ μοι τὸ εἰωθὸς σημεῖον τὸ δαιμόνιον.” καὶ ὃς ἐπέσχε.
c καὶ διαλιπὼν χρόνον αὐθις ὥρμητο ἰέναι, καὶ ἔφη· “Εἴμι
δή, Σώκρατες.” αὐθις ἐγένετο ἡ φωνή· αὐθις οὖν αὐτὸν
ἠνάγκασα ἐπισχεῖν. τὸ τρίτον, βουλόμενός με λαθεῖν,
ἀνέστη οὐκέτι εἰπὼν μοι οὐδὲν ἀλλὰ λαθὼν, ἐπιτηρήσας
5 ἄλλοσε τὸν νοῦν ἔχοντα· καὶ οὕτως ὥχето ἀπῶν καὶ διε-
πράξατο ἐξ ὧν ἦει ἀποθανούμενος. ὅθεν δὴ τοῦτο εἶπεν
πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὅπερ νῦν ὑμῖν ἐγώ, ὅτι ἱοὶ ἀποθανούμενος
διὰ τὸ ἐμοὶ ἀπιστήσῃ. ἔτι τοίνυν περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ
d πολλῶν ἀκούσεσθον ἃ ἐγὼ ἔλεγον περὶ τῆς διαφθορᾶς τοῦ
στρατοπέδου. καὶ τὰ μὲν παρεληλυθότα τῶν εἰδόντων ἔστιν
ἀκούσαι· πείραν δ’ ἔξεστι νυνὶ λαβεῖν τοῦ σημείου εἰ ἄρα
τί λέγει. ἐπὶ γὰρ τῇ ἐπὶ στρατείᾳ ἐξορμῇ Σαννίωνος τοῦ

a 1 βούλεσθε B² T: βούλεσθαι B a 2 ἔρεσθαι B T W (sed ε supra
ai W) a 3 ἦει B² T: εἴη in marg. B δαιμονίου† δημίον vel
δημοσίου Baiter a 5 ταυτί T W: ταῦτα B b 4 ἀνιστάμενος
T: ἀνίσται**μενος B πρὸς ἐμὲ B W: πρὸς με T c 1 διαλιπὼν
B: διαλείπων T c 8 τῶν T: τὸν B d 1 διαφθορᾶς B T:
διαφορᾶς W d 4 τοῦ Καλοῦ Ficinus (Cali filium)

καλοῦ ἐγένετό μοι τὸ σημεῖον, οἷχεται δὲ νῦν μετὰ Θρασύλ- 5
λου στρατευσόμενος εὐθὺς Ἐφέσου καὶ Ἰωνίας. ἐγὼ οὖν
οἶμαι ἐκείνουν ἢ ἀποθανεῖσθαι ἢ ὁμοῦ τι τούτῳ γ' ἐλάν, καὶ
περί γε τῆς στρατιᾶς τῆς ἄλλης πάνν φοβοῦμαι.

Ταῦτα δὴ πάντα εἶρηκά σοι, ὅτι ἡ δύναμις αὕτη τοῦ e
δαιμονίου τούτου καὶ εἰς τὰς συνουσίας τῶν μετ' ἐμοῦ συν-
διατριβόντων τὸ ἅπαν δύναται. πολλοῖς μὲν γὰρ ἐναν-
τιοῦται, καὶ οὐκ ἔστι τούτοις ὠφεληθῆναι μετ' ἐμοῦ διατρί-
βουσιν, ὥστε οὐχ οἶόν τέ μοι τούτοις συνδιατρίβειν 5
πολλοῖς δὲ συνεῖναι μὲν οὐ διακωλύει, ὠφελοῦνται δὲ οὐδὲν
συνόντες. οἷς δ' ἂν συλλάβηται τῆς συνουσίας ἡ τοῦ
δαιμονίου δύναμις, οὗτοί εἰσιω ὦν καὶ σὺ ἥσθησαι· ταχὺ
γὰρ παραχρῆμα ἐπιδιδόασιν. καὶ τούτων αὖ τῶν ἐπιδι-
δόντων οἱ μὲν καὶ βέβαιοι ἔχουσι καὶ παραμόνιμον τὴν 130
ὠφελίαν· πολλοὶ δέ, ὅσον ἂν μετ' ἐμοῦ χρόνον ὦσιν, θαν-
μάσιον ἐπιδιδόασιν, ἐπειδὴν δέ μου ἀπόσχωνται, πάλιν οὐδὲν
διαφέρουσιν ὁπουοῦν. τοῦτό ποτε ἔπαθεν Ἀριστείδης ὁ
Λυσιμάχου υἱὸς τοῦ Ἀριστείδου. διατρίβων γὰρ μετ' ἐμοῦ 5
πάμπλου ἐπεδεδώκει ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ· ἔπειτα αὐτῷ στρατεία
τις ἐγένετο καὶ ὥχετο ἐκπλέων, ἥκων δὲ κατελάμβανε μετ'
ἐμοῦ διατρίβοντα Θουκυδίδην τὸν Μελησίου υἱὸν τοῦ Θου-
κυδίδου. ὁ δὲ Θουκυδίδης τῇ προτεραίᾳ μοι δι' ἀπεχθείας b
ἐν λόγοις τισὶν ἐγεγόνει· ἰδὼν οὖν με ὁ Ἀριστείδης, ἐπειδὴ
ἡσπάσατό τε καὶ τᾶλλα διελέχθη, “Θουκυδίδην δέ,” ἔφη,
“ἀκούω, ὦ Σώκρατες, σεμνύνεσθαι ἅττα πρὸς σε καὶ χαλε-
παίνειν ὥς τὶ ὄντα.” “Ἔστι γάρ,” ἔφην ἐγώ, “οὕτως.” 5
“Τί δέ, οὐκ οἶδεν,” ἔφη, “πρὶν σοὶ συγγενέσθαι οἶον ἦν
τὸ ἀνδράποδον;” “Οὐκ ἔοικέν γε,” ἔφην ἐγώ, “νῆ τοὺς
θεούς.” “Ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτός γε,” ἔφη, “καταγελάστως

d 5 τὸ suprascr. B²: om. BT θρασύλλου BT: θρασύλου W
d 7 γ' ἐλάν Hermann: γελάν B: ἐλάν T W d 8 στρατιᾶς Cobet:
στρατείας BW: πραγματείας T e 3 ἅπαν] πᾶν Cobet e 9 αὐ
τῶν] αὐτῶν BT a 4 ἔπαθεν T W: ἔμαθεν B a 5 υἱὸς τοῦ] τοῦ
Ast a 8 μελησίου B: μελισίου T υἱὸν τοῦ] τοῦ Ast b 7 τὸ
secl. Cobet νῆ] μὰ Cobet

- c ἔχω, ὦ Σώκρατες.” “Τί μάλιστα;” ἔφην ἐγώ. “Ὅτι,” ἔφη, “πρὶν μὲν ἐκπλεῖν, ὁτφοῦν ἀνθρώπῳ οἶός τ’ ἢ διαλέγεσθαι καὶ μηδεὶνδὸς χεῖρων φαίνεσθαι ἐν τοῖς λόγοις, ὥστε καὶ ἐδίωκον τὰς συνουσίας τῶν χαριεστάτων ἀνθρώπων,
- 5 νυνὶ δὲ τοῦναντίον φεύγω ἄν τινα καὶ αἰσθάνωμαι πεπαιδευμένον· οὕτως αἰσχύνομαι ἐπὶ τῇ ἐμαυτοῦ φανλότητι.” “Πότερον δέ,” ἦν δ’ ἐγώ, “ἐξαίφνης σε προύλιπεν αὕτη ἢ δύναμις ἢ κατὰ σμικρόν;” “Κατὰ σμικρόν,” ἦ δ’ ὅς.
- d “Ἡνίκα δέ σοι παρεγένετο,” ἦν δ’ ἐγώ, “πότερον μαθόντι παρ’ ἐμοῦ τι παρεγένετο ἢ τινι ἄλλῳ τρόπῳ;” “Ἐγώ σοι ἐρῶ,” ἔφη, “ὦ Σώκρατες, ἄπιστον μὲν νῆ τοὺς θεοὺς, ἀληθὲς δέ. ἐγὼ γὰρ ἔμαθον μὲν παρά σου οὐδὲν πώποτε, ὥς αὐτὸς
- 5 οἶσθα· ἐπεδίδουν δὲ ὁπότε σοι συνείην, καὶν εἰ ἐν τῇ αὐτῇ μόνον οἰκία εἶην, μὴ ἐν τῷ αὐτῷ δὲ οἰκήματι, μᾶλλον δὲ ὁπότε ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι, καὶ ἔμοιγε ἐδόκουν πολὺ μᾶλλον ὁπότε ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι ὧν λέγοντός σου βλέπομαι πρὸς
- e σέ, μᾶλλον ἢ ὁπότε ἄλλοσε ὁρώην, πολὺ δὲ μάλιστα καὶ πλείστον ἐπεδίδουν ὁπότε παρ’ αὐτόν σε καθοίμην ἐχόμενός σου καὶ ἀπτόμενος· νῦν δέ,” ἦ δ’ ὅς, “πᾶσα ἐκείνη ἢ ἔξις ἐξερρήκε.”
- 5 “Ἔστιν οὖν, ὦ Θέαγες, τοιαύτη ἡ ἡμετέρα συνουσία· ἐὰν μὲν τῷ θεῷ φίλον ἦ, πάννυ πολὺν ἐπιδώσεις καὶ ταχύ, εἰ δὲ μή, οὐ. ὅρα οὖν μή σοι ἀσφαλέστερον ἢ παρ’ ἐκείνων τινὶ παιδεύεσθαι οἷ ἐγκρατεῖς αὐτοὶ εἰσιν τῆς ὠφελίας ἢν ὠφελουσιν τοὺς ἀνθρώπους μᾶλλον ἢ παρ’ ἐμοῦ ὅτι ἂν
- 10 τύχη τοῦτο πράξαι.
- 131 ΘΕ. Ἐμοὶ μὲν τοίνυν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ἡμᾶς οὕτωςι ποιῆσαι, ἀποπειραθῆναι τοῦ δαιμονίου τούτου συνόντας

c2 ἀνθρώπῳ B: ἀνθρώπων T: ἀν ἀνθρώπῳ B³ ἢ scr. Coisl.: ἦν B: ἦ T c5 αἰσθάνωμαι W: αἰσθάνομαι BT: αἰσθῶμαι scr. Coisl. c7 προύλιπεν W: προύλειπεν BT d4 μὲν BW: om. T d7 οἰκήματι T: δὲ οἰκήματι B e1 ὁρώην BT: ὁρώμην W δὲ Wb: δὴ BT e2 καθοίμην] καθήμην Cobet e8 οἱ T: ὅτ’ B: οἷ τ’ W e9 ἐμοῦ] ἐμοὶ Hermann e10 τύχη] τύχης ci. Bekker

ἀλλήλοις. καὶ ἐὰν μὲν παρείκη ἡμῖν, ταῦτα βέλτιστα·
 εἰ δὲ μή, τότε ἤδη παραχρήμα βουλευσόμεθα ὅτι δράσομεν,
 εἴτε ἄλλῳ συνεσόμεθα, εἴτε καὶ αὐτὸ τὸ θεῖον τὸ σοὶ γιγνό- 5
 μενον πειρασόμεθα παραμυθεῖσθαι εὐχαῖσί τε καὶ θυσίαις
 καὶ ἄλλῳ ὅτῳ ἂν οἱ μάντις ἐξηγῶνται.

ΔΗ. Μηκέτι πρὸς ταῦτα ἀντείπης, ὦ Σώκρατες, τῷ
 μειρακίῳ· εὖ γὰρ λέγει Θεάγης.

ΣΩ. Ἄλλ' εἰ δοκεῖ χρῆναι οὕτω ποιεῖν, οὕτω ποιῶμεν. 10

a 3 ταῦτα βέλτιστα secl. ci. Hirschig

ΧΑΡΜΙΔΗΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

St. II

P. 153

Ἦκομεν τῇ προτεραίᾳ ἑσπέρας ἐκ Ποτειδαίας ἀπὸ τοῦ **a**
στρατοπέδου, οἷον δὲ διὰ χρόνου ἀφιγμένος ἀσμένως ἦα
ἐπὶ τὰς συνήθεις διατριβάς. καὶ δὴ καὶ εἰς τὴν Ταυρέου
παλαίστραν τὴν καταντικρὺ τοῦ τῆς Βασίλης ἱεροῦ εἰσῆλ-
θον, καὶ αὐτόθι κατέλαβον πάνν πολλοὺς, τοὺς μὲν καὶ **5**
ἀγνώτας ἐμοί, τοὺς δὲ πλείστους γνωρίμους. καὶ με ὥς
εἶδον εἰσιόντα ἐξ ἀπροσδοκίτου, εὐθὺς πόρρωθεν ἡσπάζοντο **b**
ἄλλος ἄλλοθεν· Χαιρεφῶν δέ, ἅτε καὶ μανικὸς ὢν, ἀνα-
πηδήσας ἐκ μέσων ἔθει πρὸς με, καὶ μου λαβόμενος τῆς
χειρός, ὦ Σώκρατες, ἦ δ' ὅς, πῶς ἐσώθης ἐκ τῆς μάχης;
Ὅλίγον δὲ πρὶν ἡμᾶς ἀπιέναι μάχῃ ἐγεγόνει ἐν τῇ Ποτειδαίᾳ, **5**
ἦν ἄρτι ἦσαν οἱ τῇδε πεπυσμένοι.

Καὶ ἐγὼ πρὸς αὐτὸν ἀποκρινόμενος, Οὐτωςί, ἔφην, ὥς
σὺν ὀρᾷς.

Καὶ μὴν ἡγγελαί γε δεῦρο, ἔφη, ἥ τε μάχῃ πάνν ἰσχυρὰ
γεγονέναι καὶ ἐν αὐτῇ πολλοὺς τῶν γνωρίμων τεθνάναι. **c**

Καὶ ἐπιεικῶς, ἦν δ' ἐγώ, ἀληθῆ ἀπήγγελαί.

Παρεγένου μέν, ἦ δ' ὅς, τῇ μάχῃ;

Παρεγενόμην.

Δεῦρο δὴ, ἔφη, καθεζόμενος ἡμῖν διήγησαι· οὐ γάρ τί **5**

a 1 ἦκομεν BT: ἦκον μὲν bt a 2 ἀσμένως B: ἀσμένως T:
ἀσμενος Hirschig a 4 Βασίλης] βασιλῆς B (sed suprascr. ικ):
βασιλικῆς T b 1 εἶδον t: ἴδον BT c 5 τι scr. recc.: τοι
BTW

πω πάντα σαφῶς πεπύσμεθα. Καὶ ἅμα με καθίζει ἄγων
παρὰ Κριτίαν τὸν Καλλαίσχρου.

Παρακαθεζόμενος οὖν ἡσπαζόμεν τὸν τε Κριτίαν καὶ τοὺς
ἄλλους, καὶ διηγούμεν αὐτοῖς τὰ ἀπὸ στρατοπέδου, ὅτι μέ
d τις ἀνέροιτο· ἡρώτων δὲ ἄλλος ἄλλο.

Ἐπειδὴ δὲ τῶν τοιούτων ἄδην εἶχομεν, αἷθις ἐγὼ αὐτοὺς
ἀνηρώτων τὰ τῇδε, περὶ φιλοσοφίας ὅπως ἔχοι τὰ νῦν, περὶ
τε τῶν νέων, εἴ τινες ἐν αὐτοῖς διαφέρουντες ἢ σοφία ἢ κάλλει
5 ἢ ἀμφοτέροις ἐγγεγονότες εἶεν. καὶ ὁ Κριτίας ἀποβλέψας
154 πρὸς τὴν θύραν, ἰδὼν τινας νεανίσκους εἰσιόντας καὶ λοι-
δορουμένους ἀλλήλοις καὶ ἄλλον ὄχλον ὀπισθεν ἐπόμενοι,
Περὶ μὲν τῶν καλῶν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, αὐτίκα μοι δοκεῖς
εἴσεσθαι· οὗτοι γὰρ τυγχάνουσιν οἱ εἰσιόντες πρόδρομοί τε
5 καὶ ἔρασταί ὄντες τοῦ δοκοῦντος καλλίστου εἶναι τά γε δὴ
νῦν, φαίνεται δέ μοι καὶ αὐτὸς ἐγγὺς ἤδη που εἶναι προσιών.

Ἔστιν δέ, ἦν δ' ἐγώ, τίς τε καὶ τοῦ;

Οἷσθά που σύ γε, ἔφη, ἀλλ' οὐπω ἐν ἡλικίᾳ ἦν πρὶν σε
b ἀπιέναι, Χαρμίδην τὸν τοῦ Γλαύκωνος τοῦ ἡμετέρου θείου
ύόν, ἐμὸν δὲ ἀνεψιόν.

Οἶδα μέντοι νῆ Δία, ἦν δ' ἐγώ· οὐ γάρ τι φαῦλος οὐδὲ
τότε ἦν ἔτι παῖς ὢν, νῦν δ' οἶμαί που εὖ μάλα ἂν ἤδη
5 μειράκιον εἶη.

Αὐτίκα, ἔφη, εἴση καὶ ἡλίκος καὶ οἶος γέγονεν. Καὶ ἅμα
ταῦτ' αὐτοῦ λέγοντος ὁ Χαρμίδης εἰσέρχεται.

Ἐμοὶ μὲν οὖν, ὦ ἑταῖρε, οὐδὲν σταθμητόν· ἀτεχνῶς γὰρ
λευκὴ στάθμη εἰμὶ πρὸς τοὺς καλοὺς—σχεδὸν γάρ τί μοι
10 πάντες οἱ ἐν τῇ ἡλικίᾳ καλοὶ φαίνονται—ἀτὰρ οὖν δὴ καὶ
c τότε ἐκείνος ἐμοὶ θαυμαστὸς ἐφάνη τό τε μέγεθος καὶ τὸ
κάλλος, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι πάντες ἔραν ἔμοιγε ἐδόκουν αὐτοῦ—
οὕτως ἐκπεπληγμένοι τε καὶ τεθορυβημένοι ἦσαν, ἡνίκ'

d 1 ἀνέροιτο T: ἀν ἔροιτο B (γρ. καὶ ἀνέροι^{το} b) b 7 εἰσέρχεται
T: ἔρχεται B (γρ. εἰσέρχεται b) b 8 σταθμητόν BT: ἀστάθμη-
τον b

εἰσῆει—πολλοὶ δὲ δὴ ἄλλοι ἔρασταὶ καὶ ἐν τοῖς ὀπισθεν
εἶποντο. καὶ τὸ μὲν ἡμέτερον τὸ τῶν ἀνδρῶν ἦττον θαν- 5
μαστὸν ἦν· ἀλλ' ἐγὼ καὶ τοῖς παισὶ προσέσχον τὸν νοῦν,
ὥς οὐδεὶς ἄλλος' ἔβλεπεν αὐτῶν, οὐδ' ὅστις σμικρότατος
ἦν, ἀλλὰ πάντες ὥσπερ ἄγαλμα ἐθεῶντο αὐτόν. καὶ ὁ
Χαιρεφῶν καλέσας με, Τί σοι φαίνεται ὁ νεανίσκος, ἔφη, d
ὦ Σώκρατες; οὐκ εὐπρόσωπος;

Ἵπερφυῶς, ἦν δ' ἐγώ.

Οὗτος μέντοι, ἔφη, εἰ ἐθέλοι ἀποδύναί, δόξει σοι ἀπρόσω-
πος εἶναι· οὕτως τὸ εἶδος πάγκαλός ἐστιν. 5

Συνέφασαν οὖν καὶ οἱ ἄλλοι ταῦτα ταῦτα τῷ Χαιρεφῶντι·
κἀγώ, Ἡράκλεις, ἔφην, ὥς ἅμαχον λέγετε τὸν ἄνδρα, εἰ ἔτι
αὐτῷ ἐν δὴ μόνον τυγχάνει προσὸν σμικρόν τι.

Τί; ἔφη ὁ Κριτίας.

Εἰ τὴν ψυχὴν, ἦν δ' ἐγώ, τυγχάνει εὖ πεφυκώς. πρέπει e
δέ που, ὦ Κριτία, τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι τῆς γε ὑμετέρας οὔτα
οἰκίας.

Ἄλλ', ἔφη, πάννυ καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἐστιν καὶ ταῦτα.

Τί οὖν, ἔφην, οὐκ ἀπεδύσαμεν αὐτοῦ αὐτὸ τοῦτο καὶ 5
ἐθεασάμεθα πρότερον τοῦ εἶδους; πάντως γάρ που τηλικούτος
ὢν ἤδη ἐθέλει διαλέγεσθαι.

Καὶ πάννυ γε, ἔφη ὁ Κριτίας, ἐπεὶ τοι καὶ ἔστιν φιλό-
σοφός τε καί, ὥς δοκεῖ ἄλλοις τε καὶ ἑαυτῷ, πάννυ ποιητικός. 155

Τοῦτο μὲν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε Κριτία, πόρρωθεν ὑμῖν τὸ
καλὸν ὑπάρχει ἀπὸ τῆς Σόλωνος συγγενείας. ἀλλὰ τί οὐκ
ἐπέδειξάς μοι τὸν νεανίαν καλέσας δεῦρο; οὐδὲ γὰρ ἂν που
εἰ ἔτι ἐτύγχανε νεώτερος ὢν, αἰσχροὺν ἂν ἦν αὐτῷ διαλέ- 5
γεσθαι ἡμῖν ἐναντίον γε σοῦ, ἐπιτρόπου τε ἅμα καὶ ἀνεψιοῦ
οὗτος.

c 7 ἄλλος' ἔβλεπεν scr. Coisl. : ἄλλοσέβλεπεν T : ἄλλος ἔβλεπεν B
(sed ω supra o b) W d 4 ἐθέλοι B W : ἐθέλει T d 7 λέγετε scr.
recc. : λέγεται B T W d 8 δὴ Θ : δὲ B : om. T W e 8 φιλόσοφος
τε B W (sed γ supra τ W) : φιλόσοφος γε T a 4 ἂν που | δήπου ci.
Naber a 5 εἰ ἔτι ἐτύγχανε Goldbacher (εἰ ἐτύγχανεν ἔτι Cobet) :
ἔτι τυγχάνει B W : εἰ ἐτύγχανε T : γρ. εἰ γ' ἐτύγχανεν in marg. W

Ἄλλὰ καλῶς, ἔφη, λέγεις, καὶ καλοῦμεν αὐτόν. Καὶ
 b ἅμα πρὸς τὸν ἀκόλουθον, Παί, ἔφη, κάλει Χαρμίδην, εἰπὼν
 ὅτι βούλομαι αὐτὸν ἰατρῷ συστήσαι περὶ τῆς ἀσθενείας ἧς
 πρῶν πρὸς με ἔλεγεν ὅτι ἀσθενοῖ. Πρὸς οὖν ἐμὲ ὁ Κρι-
 τίας, Ἐναγχός τοι ἔφη βαρύνεσθαί τι τὴν κεφαλὴν ἔωθεν
 5 ἀνιστάμενος· ἀλλὰ τί σε κωλύει προσποιήσασθαι πρὸς
 αὐτὸν ἐπίστασθαί τι κεφαλῆς φάρμακον;

Οὐδέν, ἦν δ' ἐγώ· μόνον ἐλθέτω.

Ἄλλ' ἤξει, ἔφη.

Ὁ οὖν καὶ ἐγένετο. ἦκε γάρ, καὶ ἐποίησε γέλωτα
 c πολύν· ἕκαστος γὰρ ἡμῶν τῶν καθημένων συγχωρῶν τὸν
 πλησίον ἑώθει σπουδῇ, ἵνα παρ' αὐτῷ καθέξοιτο, ἕως τῶν
 ἐπ' ἐσχάτῳ καθημένων τὸν μὲν ἀνεστήσαμεν, τὸν δὲ πλάγιον
 κατεβάλομεν. ὁ δ' ἐλθὼν μεταξὺ ἐμοῦ τε καὶ τοῦ Κριτίου
 5 ἐκαθέζετο. ἐνταῦθα μέντοι, ὦ φίλε, ἐγὼ ἤδη ἠπόρουν, καί
 μου ἡ πρόσθεν θρασύτης ἐξεκέκοπτο, ἦν εἶχον ἐγὼ ὥς πάννυ
 ῥαδίως αὐτῷ διαλεξόμενος· ἐπειδὴ δέ, φράσαντος τοῦ Κριτίου
 ὅτι ἐγὼ εἶην ὁ τὸ φάρμακον ἐπιστάμενος, ἐνέβλεψέν τέ μοι
 d τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀμήχανόν τι οἶον καὶ ἀνήγετο ὥς ἐρωτήσων,
 καὶ οἱ ἐν τῇ παλαιστρᾷ ἅπαντες περιέρρεον ἡμᾶς κύκλῳ
 κομιδῇ, τότε δὴ, ὦ γεννάδα, εἰδὼν τε τὰ ἐντὸς τοῦ ἱματίου
 καὶ ἐφλεγόμην καὶ οὐκέτ' ἐν ἑμαυτοῦ ἦν καὶ ἐνόμισα σοφώ-
 5 τατον εἶναι τὸν Κυδῖαν τὰ ἐρωτικά, ὃς εἶπεν ἐπὶ καλοῦ
 λέγων παιδός, ἄλλῳ ὑποτιθέμενος, εὐλαβεῖσθαι μὴ κατέ-
 ναντα λέοντος νεβρὸν ἐλθόντα μοῖραν αἰρεῖσθαι
 e κρεῶν· αὐτὸς γάρ μοι ἐδόκουν ὑπὸ τοῦ τοιούτου θρέμματος
 ἐαλωκέναι. ὅμως δὲ αὐτοῦ ἐρωτήσαντος εἰ ἐπισταίμην τὸ τῆς
 κεφαλῆς φάρμακον, μόγις πως ἀπεκρινάμην ὅτι ἐπισταίμην.

a 8 καλοῦμεν B T W : καλωμεν scr. Ambr. 56 b 9 δ B W : ὅπερ T
 ἦκε T : ἡκει B W (sed ε supra ει W) c 2 ἑώθει W. Dindorf : ὥθει
 B T καθίζοιτο in marg. T c 4 κατεβάλομεν T : κατελάβομεν B
 c 8 τέ μοι T (sed ε supra οι) : δέ με B d 3 εἶδον W : ἴδον B T
 d 4 ἐν T : ἐπ' B W d 6 κατέναντα T : κατ' ἐναντία B W
 d 7 μοῖραν T : μοίραν W : ἀθανατώσει θεία μοῖρα B αἰρεῖσθαι]
 αἰτεῖσθαι ci. Cobet e 1 αὐτὸς B T : καὶ αὐτὸς rec. b

Τί οὖν, ἦ δ' ὅς, ἐστίν;

Καὶ ἐγὼ εἶπον ὅτι αὐτὸ μὲν εἴη φύλλον τι, ἐπὶ δὲ τις 5
ἐπὶ τῷ φαρμάκῳ εἴη, ἣν εἰ μὲν τις ἐπάδοι ἅμα καὶ χρῶτο
αὐτῷ, παντάπασιν ὑγιᾶ ποιοῖ τὸ φάρμακον· ἄνευ δὲ τῆς
ἐπιδόξης οὐδὲν ὄφελος εἴη τοῦ φύλλου.

Καὶ ὅς, Ἀπογράψομαι τοῖνυν, ἔφη, παρὰ σοῦ τὴν 156
ἐπιδόξην.

Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, ἐάν με πείθῃς ἢ καὶ μὴ;

Γελάσας οὖν, Ἐάν σε πείθω, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

Εἶπεν, ἦν δ' ἐγώ· καὶ τοῦνομά μου σὺ ἀκριβοῖς; 5

Εἰ μὴ ἀδικῶ γε, ἔφη· οὐ γάρ τι σοῦ ὀλίγος λόγος ἐστὶν
ἐν τοῖς ἡμετέροις ἡλικιώταις, μέμνημαι δὲ ἔγωγε καὶ παῖς
ὦν Κριτία τῷδε συνόντα σε.

Καλῶς γε σύ, ἦν δ' ἐγώ, ποιῶν· μάλλον γάρ σοι παρ-
ρησιάζομαι περὶ τῆς ἐπιδόξης οἷα τυγχάνει οὔσα· ἄρτι δ' b
ἠπόρουν τίνι τρόπῳ σοι ἐνδειξαίμην τὴν δύναμιν αὐτῆς.
ἔστι γάρ, ὦ Χαρμίδη, τοιαύτη οἷα μὴ δύνασθαι τὴν
κεφαλὴν μόνον ὑγιᾶ ποιεῖν, ἀλλ' ὥσπερ ἴσως ἤδη καὶ σὺ
ἀκήκοας τῶν ἀγαθῶν ἰατρῶν, ἐπειδὴν τις αὐτοῖς προσ- 5
έλθῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλγῶν, λέγουσί που ὅτι οὐχ οἷόν
τε αὐτοὺς μόνους ἐπιχειρεῖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἰᾶσθαι, ἀλλ'
ἀναγκαῖον εἴη ἅμα καὶ τὴν κεφαλὴν θεραπεύειν, εἰ μέλλοι
καὶ τὰ τῶν ὀμμάτων εὖ ἔχειν· καὶ αὖ τὸ τὴν κεφαλὴν c
οἶσθαι ἂν ποτε θεραπεῦσαι αὐτὴν ἐφ' ἑαυτῆς ἄνευ ὅλου
τοῦ σώματος πολλὴν ἄνοιαν εἶναι. ἐκ δὲ τούτου τοῦ λόγου
διαίταις ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα τρεπόμενοι μετὰ τοῦ ὅλου τὸ
μέρος ἐπιχειροῦσιν θεραπεύειν τε καὶ ἰᾶσθαι· ἢ οὐκ ἦσθησαι 5
ὅτι ταῦτα οὕτως λέγουσιν τε καὶ ἔχει;

Πάννυ γε, ἔφη.

Οὐκοῦν καλῶς σοι δοκεῖ λέγεσθαι καὶ ἀποδέχῃ τὸν λόγον;

a 3, 4 πείθῃς . . . πείθω] πείσῃς . . . πείσω ci. H. Richards
a 4 ἔφη TW: om. B a 7 ἔγωγε T: ἐγὼ τε B a 9 γε
corr. Coisl.: δὲ B T b 8 εἴη] ἂν εἴη ci. Madvig c 2 ποτε
TW: ποθεν B

Πάντων μάλιστα, ἔφη.

- d** Καγὼ ἀκούσας αὐτοῦ ἐπαινέσαντος ἀνεθάρρησά τε, καὶ μοι κατὰ σμικρὸν πάλιν ἡ θρασύτης συνηγείρετο, καὶ ἀνεζω-
 πυρούμην. καὶ εἶπον· Τοιοῦτον τοίνυν ἐστίν, ὦ Χαρμίδη, καὶ
 τὸ ταύτης τῆς ἐπωδῆς. ἔμαθον δ' αὐτὴν ἐγὼ ἐκεῖ ἐπὶ στρατιᾶς
 5 παρὰ τινος τῶν Θρακῶν τῶν Ζαλμόξιδος ἱατρῶν, οἱ λέγονται
 καὶ ἀπαθανατίζειν. ἔλεγεν δὲ ὁ Θραξ οὗτος ὅτι ταῦτα μὲν
 [ἱατροὶ] οἱ Ἕλληνες, ἃ νυνδὴ ἐγὼ ἔλεγον, καλῶς λέγοιεν·
 ἀλλὰ Ζάλμοξις, ἔφη, λέγει ὁ ἡμέτερος βασιλεύς, θεὸς ὢν,
e ὅτι ὥσπερ ὀφθαλμοὺς ἄνευ κεφαλῆς οὐ δεῖ ἐπιχειρεῖν ἰᾶσθαι
 οὐδὲ κεφαλὴν ἄνευ σώματος, οὕτως οὐδὲ σῶμα ἄνευ ψυχῆς,
 ἀλλὰ τοῦτο καὶ αἴτιον εἶη τοῦ διαφεύγειν τοὺς παρὰ τοῖς
 Ἕλλησιν ἱατροὺς τὰ πολλὰ νοσήματα, ὅτι τοῦ ὅλου ἀμελοῖεν
 5 οὐ δέοι τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι, οὐ μὴ καλῶς ἔχοντος ἀδύ-
 νατον εἶη τὸ μέρος εἶ ἔχειν. πάντα γὰρ ἔφη ἐκ τῆς ψυχῆς
 ὠρμῆσθαι καὶ τὰ κακὰ καὶ τὰ ἀγαθὰ τῷ σώματι καὶ παντὶ
 τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἐκείθεν ἐπιρρεῖν ὥσπερ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ
157 τὰ ὄμματα· δεῖν οὖν ἐκεῖνο καὶ πρῶτον καὶ μάλιστα θερα-
 पेύειν, εἰ μέλλει καὶ τὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τὰ τοῦ ἄλλου
 σώματος καλῶς ἔχειν. θεραπεύεσθαι δὲ τὴν ψυχὴν ἔφη, ὦ
 μακάριε, ἐπωδαῖς τισιν, τὰς δ' ἐπωδὰς ταύτας τοὺς λόγους
 5 εἶναι τοὺς καλοὺς· ἐκ δὲ τῶν τοιούτων λόγων ἐν ταῖς ψυχαῖς
 σωφροσύνην ἐγγίγνεσθαι, ἧς ἐγγενομένης καὶ παρούσης
 ῥάδιον ἦδη εἶναι τὴν ὑγίειαν καὶ τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ ἄλλῳ
b σώματι πορίζειν. διδάσκων οὖν με τό τε φάρμακον καὶ τὰς
 ἐπωδὰς, “Ὅπως,” ἔφη, “τῷ φαρμάκῳ τούτῳ μηδεὶς σε
 πείσει τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν θεραπεύειν, ὅς ἂν μὴ τὴν ψυχὴν

d 2 ξυνηγείρετο T b : ξυνεγείρετο B **d** 3 posterius καὶ om.
 Stobaeus **d** 4 στρατιᾶς B T : στρατείας Stobaeus **d** 5 [ζαλμό-
 ξιδος B : [ζαμόλξιδος T b [ιατρῶν] πολιτῶν Stobaeus **d** 6 μὲν]
 μὲν δὴ Stobaeus **d** 7 ἱατροὶ secl. Cobet **d** 8 ἱατροὶ οἱ Ἕλληνες
 B T : οἱ Ἕλληνες ἱατροὶ Stobaeus **d** 8 ζάλμοξις B : ζάμολξις T b
e 4 τοῦ ὅλου scripsi : τοῦ ἄλλου Stobaeus : τὸ ὅλον B T ἀμελοῖεν
 γρ. T Stobaeus : ἀγνοοῖεν B T **a** 2 μέλλοι Heindorf ἄλλου B W
 Stobaeus : ὅλου T **a** 5 ἐν om. Stobaeus **b** 3 πείσει scr.
 Par. 1812 : πείσῃ B T W

πρώτου παράσχη τῇ ἐπώδῃ ὑπὸ σοῦ θεραπευθῆναι. καὶ γὰρ
 ἰὺν,” ἔφη, “τοῦτ’ ἔστιν τὸ ἁμάρτημα περὶ τοὺς ἀνθρώπους, 5
 ὅτι χωρὶς ἑκατέρου, σωφροσύνης τε καὶ ὑγείας, ἰατροὶ τινες
 ἐπιχειροῦσιν εἶναι” καὶ μοι πάνυ σφόδρα ἐνετέλλετο μήτε
 πλούσιον οὕτω μηδένα εἶναι μήτε γενναῖον μήτε καλόν, ὃς
 ἐμὲ πείσει ἄλλως ποιεῖν. ἐγὼ οὖν—ὁμώμοκα γὰρ αὐτῷ, c
 καὶ μοι ἀνάγκη πείθεσθαι—πείσομαι οὖν, καὶ σοί, ἐὰν
 μὲν βούλῃ κατὰ τὰς τοῦ ξένου ἐντολὰς τὴν ψυχὴν πρώτου
 παρασχεῖν ἐπᾶσαι ταῖς τοῦ Θρακὸς ἐπωδαῖς, προσοίσω τὸ
 φάρμακον τῇ κεφαλῇ· εἰ δὲ μή, οὐκ ἂν ἔχοιμεν ὅτι ποιούμεν 5
 σοι, ὦ φίλε Χαρμίδη.

Ἀκούσας οὖν μου ὁ Κριτίας ταῦτ’ εἰπόντος, Ἑρμαιον,
 ἔφη, ὦ Σώκρατες, γεγονὸς ἂν εἴη ἡ τῆς κεφαλῆς ἀσθένεια
 τῷ νεανίσκῳ, εἰ ἀναγκασθῆσεται καὶ τὴν διάνοιαν διὰ τὴν
 κεφαλὴν βελτίων γενέσθαι. λέγω μέντοι σοι ὅτι Χαρμίδης d
 τῶν ἡλικιωτῶν οὐ μόνον τῇ ιδέᾳ δοκεῖ διαφέρειν, ἀλλὰ καὶ
 αὐτῷ τούτῳ, οὗ σὺ φῆς τὴν ἐπώδῃν ἔχειν· φῆς δὲ σωφρο-
 σύνης· ἢ γάρ;

Πάνυ γε, ἦν δ’ ἐγώ.

5

Εὖ τοίνυν ἴσθι, ἔφη, ὅτι πάνυ πολὺ δοκεῖ σωφρονέστατος
 εἶναι τῶν νυνί, καὶ τᾶλλα πάντα, εἰς ὅσον ἡλικίας ἤκει,
 οὐδενὸς χείρων ὢν.

Καὶ γάρ, ἦν δ’ ἐγώ, καὶ δίκαιον, ὦ Χαρμίδη, διαφέρειν σε
 τῶν ἄλλων πᾶσιν τοῖς τοιούτοις· οὐ γὰρ οἶμαι ἄλλον οὐδένα e
 τῶν ἐνθάδε ῥαδίως ἂν ἔχειν ἐπιδείξαι ποῖαι δύο οἰκίαι
 συνελθούσαι εἰς ταῦτόν τῶν Ἀθήνησιν ἐκ τῶν εἰκότων

b 6 σωφροσύνης τε καὶ ὑγείας om. Laur. lxxv. 6 c 1 οὖν BT:
 γ’ οὖν W δμώμοκα T et γρ. W: ὤμοσα BW (γρ. καὶ ὠμόμοκα
 γὰρ b) c 4 ἐπᾶσαι B²: ἀπάσαις B (ut videtur) T et in marg. γρ. b
 ταῖς . . . ἐπωδαῖς] τὰς . . . ἐπωδὰς ci. H. Richards d 2 δοκεῖ W:
 ἐδόκει BT d 6 πάνυ πολὺ δοκεῖ σωφρονέστατος T et γρ. W: πλείστων
 δοκεῖ πολυφρονέστατος B: πλείστων δοκεῖ πολὺ σωφρονέστατος W: πλεί-
 στον δοκεῖ σωφρονέστατος Hermann: πλείστοις δοκεῖ σωφρονέστατος ci.
 Madvig: πλείστων δοκεῖ πολὺ σωφρονέστερος ci. Goldbacher e 2 ποῖαι
 δύο οἰκίαι Aldina: ποῖαι δυοῖν οἰκίαι BTW: ποῖαιν δυοῖν οἰκίαιν corr. Θ
 e 3 συνελθούσαι T: καὶ νῦν ἐλθούσαι B: νῦν ἐλθούσαι W (sed σ supra
 ν W): καὶ νῦν ἐλθούσαιν corr. Θ

- καλλίῳ ἂν καὶ ἀμείνω γεννήσειαν ἢ ἐξ ὧν σὺ γέγονας. ἢ
 5 τε γὰρ πατρώα ὑμῶν οἰκία, ἢ Κριτίου τοῦ Δρωπίδου, καὶ ὑπὸ
 Ἀνακρέοντος καὶ ὑπὸ Σόλωνος καὶ ὑπ' ἄλλων πολλῶν ποιητῶν
 ἐγκεκωμιασμένη παραδέδοται ἡμῖν, ὥς διαφέροντα κάλλει τε
 158 καὶ ἀρετῇ καὶ τῇ ἄλλῃ λεγομένη εὐδαιμονίᾳ, καὶ αὖ ἡ πρὸς
 μητρὸς ὡσαύτως· Πυριλάμπους γὰρ τοῦ σοῦ θείου οὐδεὶς τῶν
 ἐν τῇ ἡπείρῳ λέγεται καλλίων καὶ μείζων ἀνὴρ δόξαι εἶναι,
 ὁσάκις ἐκείνος ἢ παρὰ μέγαν βασιλέα ἢ παρὰ ἄλλον τινα
 5 τῶν ἐν τῇ ἡπείρῳ πρεσβεύων ἀφίκετο, σύμπασα δὲ αὕτη ἡ
 οἰκία οὐδὲν τῆς ἐτέρας ὑποδεεστέρα. ἐκ δὴ τοιούτων γεγονότα
 εἰκός σε εἰς πάντα πρῶτον εἶναι. τὰ μὲν οὖν ὁρώμενα τῆς
 b ἰδέας, ὦ φίλε παῖ Γλαύκωνος, δοκεῖς μοι οὐδένα τῶν πρὸ
 σοῦ ἐν οὐδενὶ ὑποβεβηκέναι· εἰ δὲ δὴ καὶ πρὸς σωφροσύνην
 καὶ πρὸς τᾶλλα κατὰ τὸν τοῦδε λόγον ἱκανῶς πέφυκας,
 μακάριόν σε, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε Χαρμίδη, ἡ μήτηρ ἔτικτεν.
 5 ἔχει δ' οὖν οὕτως. εἰ μὲν σοι ἤδη πάρεστιν, ὥς λέγει
 Κριτίας ὅδε, σωφροσύνη καὶ εἰ σῶφρων ἱκανῶς, οὐδὲν ἔτι
 σοι ἔδει οὔτε τῶν Ζαλμόξιδος οὔτε τῶν Ἀβάριδος τοῦ
 Ὑπερβορέου ἐπιδῶν, ἀλλ' αὐτό σοι ἂν ἤδη δοτέον εἴη τὸ
 c τῆς κεφαλῆς φάρμακον· εἰ δ' ἔτι τούτων ἐπιδεῖς εἶναι δοκεῖς,
 ἐπαστέον πρὸ τῆς τοῦ φαρμάκου δόσεως. αὐτὸς οὖν μοι
 εἰπὲ πότερον ὁμολογεῖς τῷδε καὶ φῆς ἱκανῶς ἤδη σωφροσύνης
 μετέχειν ἢ ἐνδεῖς εἶναι;
 5 Ἀνερυθρίσας οὖν ὁ Χαρμίδης πρῶτον μὲν ἔτι καλλίων

e 4 καλλίῳ . . . ἀμείνω γεννήσειαν T et in marg. γρ. W (sed γενήσειαν W) : καλλίων . . . ἀμείνων γενήσεται B W e 5 οἰκία T W et γρ. b : οὐσία B et suprascr. W a 2 τοῦ σοῦ θείου W : τοῦδε σοῦ δὲ θείου T : τοῦδε λέγουσιν B οὐδεὶς T : οὐδὲ B W τῶν T W : τὴν B a 3 τῇ ἡπείρῳ T W : τῇ πειρᾷ B : τῇπείρῳ Schanz (et mox) δόξαι T : δόξα B a 4 ὁσάκις T : ὁσάκις τε B a 5 τῶν . . . ἡπείρῳ secl. Ast b 1 τῶν πρὸ σοῦ ἐν οὐδενὶ ὑποβεβηκέναι B W : τῶν προγόνων κατασχύνειν T et γρ. W b 2 καὶ πρὸς σωφροσύνην καὶ πρὸς T W : καὶ πόρρωθεν σωφροσύνην καὶ B b 3 πέφυκας T : πεφυκίας B b 5 ὥς B W (sed suprascr. δ W) : δ T λέγει T : λέγοι B : εἰ λέγοι W b 7 ἔδει] δεῖ ci. Cobet ζαλμόξιδος B : ζαμόλξιδος T b 8 αὐτό σοι¹ αὐτοσοι T : αὐτός σοι W : αὐτὸς οἴου B c 3 ἤδη T : ἥδη καὶ B

ἐφάνη—καὶ γὰρ τὸ αἰσχυνηλὸν αὐτοῦ τῇ ἡλικίᾳ ἔπρεψεν—
 ἔπειτα καὶ οὐκ ἀγεννῶς ἀπεκρίνατο· εἶπεν γὰρ ὅτι οὐ ῥάδιον
 εἶη ἐν τῷ παρόντι οὐθ' ὁμολογεῖν οὔτε ἐξάρνω εἶναι τὰ
 ἐρωτώμενα. ἂν μὲν γάρ, ἢ δ' ὅς, μὴ φῶ εἶναι σῶφρων, d
 ἅμα μὲν ἄτοπον αὐτὸν καθ' ἑαυτοῦ τοιαῦτα λέγειν, ἅμα δὲ
 καὶ Κριτίαν τόνδε ψευδῇ ἐπιδείξω καὶ ἄλλους πολλούς, οἷς
 δοκῶ εἶναι σῶφρων, ὡς ὁ τούτου λόγος· ἂν δ' αὖ φῶ καὶ
 ἔμαντὸν ἐπαινῶ, ἴσως ἐπαχθὲς φανείται. ὥστε οὐκ ἔχω ὅτι 5
 σοι ἀποκρίνωμαι.

Καὶ ἐγὼ εἶπον ὅτι μοι εἰκότα φαίνει λέγειν, ὦ Χαρμίδη.
 Καί μοι δοκεῖ, ἦν δ' ἐγώ, κοινῇ ἂν εἴη σκεπτέον εἴτε κέκτησαι
 εἴτε μὴ ὁ πυνθάνομαι, ἵνα μήτε σὺ ἀναγκάξῃ λέγειν ἂ μὴ e
 βούλει, μήτ' αὖ ἐγὼ ἀσκέπτως ἐπὶ τὴν ἱατρικὴν τρέπωμαι.
 εἰ οὖν σοι φίλον, ἐθέλω σκοπεῖν μετὰ σοῦ· εἰ δὲ μή, ἔαν.

Ἄλλὰ πάντων μάλιστα, ἔφη, φίλον· ὥστε τούτου γε
 ἔνεκα, ὅπῃ αὐτὸς οἶει βέλτιον σκέψασθαι, ταύτῃ σκόπει. 5

Τῇδε τοίνυν, ἔφην ἐγώ, δοκεῖ μοι βελτίστη εἶναι ἡ σκέψις
 περὶ αὐτοῦ. δῆλον γὰρ ὅτι εἴ σοι πάρεστιν σωφροσύνη,
 ἔχεις τι περὶ αὐτῆς δοξάζειν. ἀνάγκη γάρ που ἐνοῦσαν 159
 αὐτήν, εἴπερ ἔνεστιν, αἰσθησίν τινα παρέχειν, ἐξ ἧς δόξα ἂν
 τίς σοι περὶ αὐτῆς εἴη ὅτι ἐστὶν καὶ ὁποῖόν τι ἡ σωφροσύνη·
 ἢ οὐκ οἶει;

*Εγωγε, ἔφη, οἶμαι. 5

Οὐκοῦν τοῦτό γε, ἔφην, ὃ οἶει, ἐπειδήπερ ἐλληνίζειν
 ἐπίστασαι, καὶ ἐῖποις δήπου αὐτὸ ὅτι σοι φαίνεται;

*Ἴσως, ἔφη.

Ἵνα τοίνυν τοπάσωμεν εἴτε σοι ἔνεστιν εἴτε μή, εἰπέ, ἦν
 δ' ἐγώ, τί φῆς εἶναι σωφροσύνην κατὰ τὴν σὴν δόξαν. 10

Καὶ ὅς τὸ μὲν πρῶτον ὥκνει τε καὶ οὐ πάνν ἤθελεν ἀπο- b

c 7 οὐ ῥάδιον T et γρ. W: ἄλογον B W d 3 ἐπιδείξω] ἀποδείξω
 ci. Stallbaum d 8 ἂν εἴη Ven. 189: εἴη ἂν εἶναι B T (εἶναι secl.
 ci. Stephanus: εἴη secl. ci. Salvini) e 2 αὖ T: αὐτ' B e 4 ἀλλὰ
 πάντων T: ἀλλ' ἀπάντων B e 5 βέλτιον ci. Heindorf: βελτίω
 B T: βέλτιον ἂν ci. Cobet σκέψασθαι Stephanus e 6 τῇδε
 B t: τί δὲ T: τί δαί t (altera manu) a 1 αὐτῆς B t: αὐτήν T

κρίνασθαι· ἔπειτα μέντοι εἶπεν ὅτι οἱ δοκοῖ σωφροσύνη εἶναι
τὸ κοσμίως πάντα πράττειν καὶ ἡσυχῇ, ἐν τε ταῖς ὁδοῖς
βαδίζειν καὶ διαλέγεσθαι, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὡσαύτως
5 ποιεῖν. καὶ μοι δοκεῖ, ἔφη, συλλήβδην ἡσυχιότης τις εἶναι
ὃ ἐρωτᾷς.

Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, εὖ λέγεις; φασί γέ τοι, ὦ Χαρμίδη,
τοὺς ἡσυχίους σώφρονας εἶναι· ἴδωμεν δὴ εἴ τι λέγουσιν.
c εἰπὲ γάρ μοι, οὐ τῶν καλῶν μέντοι ἡ σωφροσύνη ἐστίν;

Πάνυ γε, ἔφη.

Πότερον οὖν κάλλιστον ἐν γραμματιστοῦ τὰ ὅμοια γράμ-
ματα γράφειν ταχὺ ἢ ἡσυχῇ;

5 Ταχύ.

Τί δ' ἀναγιγνώσκειν; ταχέως ἢ βραδέως;

Ταχέως.

Καὶ μὲν δὴ καὶ τὸ κιθαρίζειν ταχέως καὶ τὸ παλαίειν
ὀξέως πολὺ κάλλιον τοῦ ἡσυχῇ τε καὶ βραδέως;

10 Ναί.

Τί δὲ πυκτεύειν τε καὶ παγκρατιάζειν; οὐχ ὡσαύτως;

Πάνυ γε.

Θεῖν δὲ καὶ ἄλλεσθαι καὶ τὰ τοῦ σώματος ἅπαντα ἔργα,
d οὐ τὰ μὲν ὀξέως καὶ ταχὺ γιγνόμενα τὰ τοῦ καλοῦ ἐστίν, τὰ
δὲ [βραδέα] μόγις τε καὶ ἡσυχῇ τὰ τοῦ αἰσχροῦ;

Φαίνεται.

Φαίνεται ἄρα ἡμῖν, ἔφην ἐγώ, κατὰ γε τὸ σῶμα οὐ τὸ
5 ἡσύχιον, ἀλλὰ τὸ τάχιστον καὶ ὀξύτατον κάλλιστον ὄν.
ἢ γάρ;

Πάνυ γε.

Ἦ δέ γε σωφροσύνη καλόν τι ἦν;

Ναί.

b 2 οἱ B² T: οὖν W (sed suprascr. οἱ W) δοκοῖ B W (sed εἰ
supra οἱ W): δοκεῖ T b 7 φασί γέ τοι T W: φασιν B c 3 κάλ-
λιστον] κάλλιον Stephanus: κάλλιόν ἐστιν Schanz c 9 τοῦ T:
που B: που ἢ B² d 1 τὰ τοῦ T: τοῦ B d 2 βραδέα secl. ci.
Heindorf d 4 ἄρα T: γ' ἄρα B: τᾶρα Cobet

Οὐ τοίνυν κατὰ γε τὸ σῶμα ἢ ἡσυχιότης ἂν ἀλλ' ἢ 10
ταχυτῆς σωφρονέστερον εἴη, ἐπειδὴ καλὸν ἢ σωφροσύνη.

Ἔοικεν, ἔφη.

Τί δέ; ἦν δ' ἐγώ, εὐμαθία κάλλιον ἢ δυσμαθία; e

Εὐμαθία.

Ἔστιν δέ γ', ἔφην, ἢ μὲν εὐμαθία ταχέως μανθάνειν, ἢ
δὲ δυσμαθία ἡσυχῇ καὶ βραδέως;

Ναί. 5

Διδάσκειν δὲ ἄλλον οὐ ταχέως [καὶ] κάλλιον καὶ σφόδρα
μᾶλλον ἢ ἡσυχῇ τε καὶ βραδέως;

Ναί.

Τί δέ; ἀναμιμνήσκεσθαι καὶ μεμνήσθαι ἡσυχῇ τε καὶ
βραδέως κάλλιον ἢ σφόδρα καὶ ταχέως; 10

Σφόδρ', ἔφη, καὶ ταχέως.

Ἡ δ' ἀγχίνοια οὐχὶ ὀξύτης τίς ἐστιν τῆς ψυχῆς ἀλλ' οὐχὶ 160
ἡσυχία;

Ἀληθῇ.

Οὐκοῦν καὶ τὸ συνιέναι τὰ λεγόμενα, καὶ ἐν γραμματιστοῦ
καὶ κιθαριστοῦ καὶ ἄλλοι πανταχοῦ, οὐχ ὥς ἡσυχαιτάτα ἀλλ' 5
ὥς τάχιστα ἐστι κάλλιστα;

Ναί.

Ἀλλὰ μὴν ἐν γε ταῖς ζητήσεσιν τῆς ψυχῆς καὶ τῷ
βουλευέσθαι οὐχ ὁ ἡσυχιώτατος, ὥς ἐγὼ οἶμαι, καὶ μόγισ
βουλευόμενός τε καὶ ἀνευρίσκων ἐπαίνου δοκεῖ ἄξιος εἶναι, 10
ἀλλ' ὁ ῥᾶστά τε καὶ τάχιστα τοῦτο δρῶν. b

Ἔστιν ταῦτα, ἔφη.

Οὐκοῦν πάντα, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Χαρμίδη, ἡμῖν καὶ τὰ περὶ τὴν
ψυχὴν καὶ τὰ περὶ τὸ σῶμα, τὰ τοῦ τάχους τε καὶ τῆς ὀξύτητος
καλλίω φαίνεται ἢ τὰ τῆς βραδυτητός τε καὶ ἡσυχιότητος; 5

Κινδυνεύει, ἔφη.

Οὐκ ἄρα ἡσυχιότης τις ἢ σωφροσύνη ἂν εἴη, οὐδ' ἡσύχιος

d 10 ἢ ἡσυχιότης T: ἡσυχιώτης B e6 καὶ B T W: del. corr.
Coisl. a6 κάλλιστα] fuit qui ἐστὶ κάλλιστον mallet Stallbaum
a9 ἡσυχιώτατος Cobet: ἡσυχώτατος B T

- ὁ σῶφρων βίος, ἔκ γε τούτου τοῦ λόγου, ἐπειδὴ καλὸν αὐτὸν
 δεῖ εἶναι σῶφρονα ὄντα. δυοῖν γὰρ δὴ τὰ ἕτερα· ἡ οὐδαμοῦ
 c ἡμῖν ἢ πάνυ που ὀλιγαχοῦ αἱ ἡσύχιοι πράξεις ἐν τῷ βίῳ
 καλλίους ἐφάνησαν ἢ αἱ ταχεῖαι τε καὶ ἰσχυραί. εἰ δ' οὖν, ὦ
 φίλε, ὅτι μάλιστα μηδὲν ἐλάττους αἱ ἡσύχιοι τῶν σφοδρῶν
 τε καὶ ταχειῶν πράξεων τυγχάνουσιν καλλίους οὔσαι, οὐδὲ
 5 ταύτῃ σωφροσύνη ἂν εἴη μᾶλλον τι τὸ ἡσυχῇ πράττειν ἢ τὸ
 σφόδρα τε καὶ ταχέως, οὔτε ἐν βαδισμῷ οὔτε ἐν λέξει οὔτε
 ἄλλοθι οὐδαμοῦ, οὐδὲ ὁ ἡσύχιος βίος [κόσμιος] τοῦ μὴ ἡσυχίου
 d σωφρονέστερος ἂν εἴη, ἐπειδὴ ἐν τῷ λόγῳ τῶν καλῶν τι ἡμῖν
 ἢ σωφροσύνη ὑπετέθη, καλὰ δὲ οὐχ ἦττον <τὰ> ταχέα τῶν
 ἡσυχίων πέφανται.

Ὁρθῶς μοι δοκεῖς, ἔφη, ὦ Σώκρατες, εἰρηκέναι.

- 5 Πάλιν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Χαρμίδη, μᾶλλον προσέχων
 τὸν νοῦν καὶ εἰς σεαυτὸν ἐμβλέψας, ἐννοήσας ὁποῖόν τινα
 σε ποιεῖ ἡ σωφροσύνη παρούσα καὶ ποία τις οὔσα τοιοῦτον
 ἀπεργάζοιτο ἂν, πάντα ταῦτα συλλογισάμενος εἰπὲ εὖ καὶ
 e ἀνδρείως τί σοι φαίνεται εἶναι;

Καὶ ὃς ἐπισχὼν καὶ πάνυ ἀνδρικῶς πρὸς ἑαυτὸν διασκεψά-
 μενος, Δοκεῖ τοίνυν μοι, ἔφη, αἰσχύνεσθαι ποιεῖν ἡ σωφρο-
 σύνη καὶ αἰσχυνητλὸν τὸν ἄνθρωπον, καὶ εἶναι ὅπερ αἰδῶς ἢ

- 5 σωφροσύνη.

Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, οὐ καλὸν ἄρτι ὠμολόγεις τὴν σωφρο-
 σύνην εἶναι;

Πάνυ γ', ἔφη.

Οὐκοῦν καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες οἱ σῶφρονες;

- 10 Ναί.

Ἄρ' οὖν ἂν εἴη ἀγαθὸν ὃ μὴ ἀγαθοὺς ἀπεργάζεται;

c 5 ἢ τὸ Priscianus: ἢ τοῦ B T: τοῦ Schanz c 6 οὔτε . . . οὔτε
 Priscianus: οὐ τὸ . . . οὐ τὸ B T W c 7 οὐδὲ corr. Coisl.: οὐδὲν B T W
 κόσμιος secl. ci. Heindorf: καὶ κόσμιος corr. Coisl. d 2 καλὰ T:
 καὶ ἄλλα B τὰ add. corr. Coisl. d 6 ἐμβλέψας scripsi:
 ἀπεμβλέψας B (sed λεψ in ras.): ἀποβλέψας T W e 6 εἶεν T:
 εἶτα B e 11 post εἴη lacunam indicat Schanz ἀγαθοὺς, <καὶ
 μὴ ἀγαθόν, ὃ ἀγαθοὺς> ci. Goldbacher

Οὐ δῆτα.

Οὐ μόνον οὖν ἄρα καλόν, ἀλλὰ καὶ ἀγαθόν ἐστιν.

Ἐμοιγε δοκεῖ.

161

Τί οὖν; ἦν δ' ἐγώ· Ὅμήρῳ οὐ πιστεύεις καλῶς λέγειν, λέγουσι ὅτι

αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι;

Ἐγώγ', ἔφη.

5

Ἔστιν ἄρα, ὥς ἔοικεν, αἰδῶς οὐκ ἀγαθὸν καὶ ἀγαθόν.

Φαίνεται.

Σωφροσύνη δέ γε ἀγαθόν, εἴπερ ἀγαθοὺς ποιεῖ οἷς ἂν παρῇ, κακοὺς δὲ μή.

Ἄλλὰ μὴν οὕτω γε δοκεῖ μοι ἔχειν, ὥς σὺ λέγεις.

10

Οὐκ ἄρα σωφροσύνη ἂν εἴη αἰδῶς, εἴπερ τὸ μὲν ἀγαθὸν τυγχάνει ὅν, αἰδῶς δὲ [μὴ] οὐδὲν μᾶλλον ἀγαθὸν ἢ καὶ κακόν.

b

Ἄλλ' ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τοῦτο μὲν ὀρθῶς λέγεσθαι· τόδε δὲ σκέψαι τί σοι δοκεῖ εἶναι περὶ σωφροσύνης. ἄρτι γὰρ ἀνεμνήσθην—ὃ ἤδη του ἤκουσα λέγοντος— ὅτι σωφροσύνη ἂν εἴη τὸ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν. σκόπει οὖν τοῦτο εἰ ὀρθῶς σοι δοκεῖ λέγειν ὃ λέγων.

5

Καὶ ἐγώ, ὦ μιαιρέ, ἔφην, Κριτίου τοῦδε ἀκήκοας αὐτὸ ἢ ἄλλον του τῶν σοφῶν.

c

Ἐοικεν, ἔφη ὁ Κριτίας, ἄλλον· οὐ γὰρ δὴ ἐμοῦ γε.

Ἄλλὰ τί διαφέρει, ἢ δ' ὅς, ὁ Χαρμίδης, ὦ Σώκρατες, ὅτου ἤκουσα;

Οὐδέν, ἦν δ' ἐγώ· πάντως γὰρ οὐ τοῦτο σκεπτέον, ὅστις αὐτὸ εἶπεν, ἀλλὰ πότερον ἀληθὲς λέγεται ἢ οὐ.

5

Νῦν ὀρθῶς λέγεις, ἢ δ' ὅς.

Νῆ Δία, ἦν δ' ἐγώ· ἀλλ' εἰ καὶ εὐρήσομεν αὐτὸ ὅπῃ γε ἔχει, θαυμάζοιμ' ἂν· αἰνίγματι γάρ τιμι ἔοικεν.

Ὅτι δὴ τί γε; ἔφη.

10

d Ὅτι οὐ δήπου, ἦν δ' ἐγώ, ἢ τὰ ῥήματα ἐφθέγγετο ταύτη καὶ ἐνόει, λέγων σωφροσύνην εἶναι τὸ τὰ αὐτοῦ πράττειν. ἢ σὺ οὐδὲν ἡγῇ πράττειν τὸν γραμματιστὴν ὅταν γράφῃ ἢ ἀναγινώσκη;

5 Ἐγώ γε, ἡγοῦμαι μὲν οὖν, ἔφη.

Δοκεῖ οὖν σοι τὸ αὐτοῦ ὄνομα μόνον γράφειν ὁ γραμματιστὴς καὶ ἀναγινώσκειν ἢ ὑμᾶς τοὺς παῖδας διδάσκειν, ἢ οὐδὲν ἦττον τὰ τῶν ἐχθρῶν ἐγράφετε ἢ τὰ ὑμέτερα καὶ τὰ τῶν φίλων ὀνόματα;

10 Οὐδὲν ἦττον.

Ἦ οὖν ἐπολυπραγμονεῖτε καὶ οὐκ ἐσωφρονεῖτε τοῦτο ἐδρώντες;

Οὐδαμῶς.

Καὶ μὴν οὐ τὰ ὑμέτερά γε αὐτῶν ἐπράττετε, εἴπερ τὸ γράφειν πράττειν τί ἐστιν καὶ τὸ ἀναγινώσκειν.

5 Ἀλλὰ μὴν ἔστιν.

Καὶ γὰρ τὸ ἰᾶσθαι, ὦ ἑταῖρε, καὶ τὸ οἰκοδομεῖν καὶ τὸ ὑφαίνειν καὶ τὸ ἡτινιοῦν τέχνη ὅτιοι τῶν τέχνης ἔργων ἀπεργάζεσθαι πράττειν δήπου τί ἐστιν.

Πάνν γε.

10 Τί οὖν; ἦν δ' ἐγώ, δοκεῖ ἄν σοι πόλις εἶ οἰκείσθαι ὑπὸ τούτου τοῦ νόμου τοῦ κελεύοντος τὸ ἑαυτοῦ ἱμάτιον ἕκαστον ὑφαίνειν καὶ πλύνειν, καὶ ὑποδήματα σκυτοτομεῖν, καὶ λήκυθον καὶ στλεγγίδα καὶ τᾶλλα πάντα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον,

162 τῶν μὲν ἁλλοτρίων μὴ ἄπτεσθαι, τὰ δὲ ἑαυτοῦ ἕκαστον ἐργάζεσθαι τε καὶ πράττειν;

Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ, ἢ δ' ὅς.

Ἀλλὰ μέντοι, ἔφην ἐγώ, σωφρόνως γε οἰκοῦσα εἶ ἂν 5 οἰκοῖτο.

Πῶς δ' οὐκ; ἔφη.

d 1 ἢ W: ἢ B: om. T

d 2 ὁ ante λέγων add. corr. Coisl.

e 10 εἶ οἰκείσθαι TW: ἀρκεῖσθαι B

e 12 λήκυθον BT: λίκυθον t

e 13 πάντα] ποιῶντα vel πάντα ποιῶντα ci. H. Richards

a 4 γε

B²: τε BT

Οὐκ ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, τὸ τὰ τοιαῦτά τε καὶ οὕτω τὰ αὐτοῦ
πράττειν σωφροσύνη ἂν εἴη.

Οὐ φαίνεται.

Ἦναιττετο ἄρα, ὥς ἔοικεν, ὅπερ ἄρτι ἐγὼ ἔλεγον, ὁ λέγων 10
τὸ τὰ αὐτοῦ πράττειν σωφροσύνην εἶναι· οὐ γάρ που οὕτω
γε ἦν εὐήθης. ἢ τινος ἡλιθίου ἤκουσας τουτὶ λέγοντος, ὦ b
Χαρμίδη;

Ἦκιστά γε, ἔφη, ἐπεὶ τοι καὶ πάννυ ἐδόκει σοφὸς εἶναι.

Παντὸς τοίνυν μᾶλλον, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, αἰνιγμα αὐτὸ
προύβαλεν, ὥς ὃν χαλεπὸν τὸ τὰ αὐτοῦ πράττειν γινῶναι 5
ὅτι ποτε ἔστιν.

Ἰσως, ἔφη.

Τί οὖν ἂν εἴη ποτὲ τὸ τὰ αὐτοῦ πράττειν; ἔχεις εἰπεῖν;

Οὐκ οἶδα μὰ Δία ἔγωγε, ἦ δ' ὅς· ἀλλ' ἴσως οὐδὲν κωλύει
μηδὲ τὸν λέγοντα μηδὲν εἰδέναι ὅτι ἐνόει. Καὶ ἅμα ταῦτα 10
λέγων ὑπεγέλα τε καὶ εἰς τὸν Κριτίαν ἀπέβλεπεν.

Καὶ ὁ Κριτίας δῆλος μὲν ἦν καὶ πάσαι ἀγωνιῶν καὶ c
φιλοτίμως πρὸς τε τὸν Χαρμίδην καὶ πρὸς τοὺς παρόντας
ἔχων, μόγις δ' ἑαυτὸν ἐν τῷ πρόσθεν κατέχων τότε οὐχ οἶός
τε ἐγένετο· δοκεῖ γάρ μοι παντὸς μᾶλλον ἀληθὲς εἶναι, ὃ ἐγὼ
ὑπέλαβον, τοῦ Κριτίου ἀκηκοέναι τὸν Χαρμίδην ταύτην τὴν 5
ἀπόκρισιν περὶ τῆς σωφροσύνης. ὁ μὲν οὖν Χαρμίδης βουλό-
μενος μὴ αὐτὸς ὑπέχειν λόγον ἀλλ' ἐκείνουν τῆς ἀποκρίσεως,
ὑπεκίνει αὐτὸν ἐκείνον, καὶ ἐνεδείκνυτο ὥς ἐξεληλεγμένος εἶη· d
ὁ δ' οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ μοι ἔδοξεν ὀργισθῆναι αὐτῷ ὥσπερ
ποιητῆς ὑποκριτῇ κακῶς διατιθέντι τὰ ἑαυτοῦ ποιήματα.
ὥστ' ἐμβλέψας αὐτῷ εἶπεν, Οὕτως οἶει, ὦ Χαρμίδη, εἰ σὺ
μὴ οἴσθα ὅτι ποτ' ἐνόει δς ἔφη σωφροσύνην εἶναι τὸ τὰ ἑαυτοῦ 5
πράττειν, οὐδὲ δὴ ἐκείνον εἰδέναι;

Ἄλλ', ὦ βέλτιστε, ἔφην ἐγώ, Κριτία, τοῦτον μὲν οὐδὲν
θαυμαστὸν ἀγνοεῖν τηλικούτου ὄντα· σὲ δέ που εἰκὸς εἰδέναι e

d 4 σὺν T: σοὶ B

d 5 ποτ' ἐνόει t: ποτε ἐνόει B: ποτε νοεῖ T

e 1 εἰκὸς εἰδέναι T: εἰδέναι re vera BW

καὶ ἡλικίας ἔνεκα καὶ ἐπιμελείας. εἰ οὖν συγχωρεῖς τοῦτ' εἶναι σωφροσύνην ὅπερ οὕτοσί λέγει καὶ παραδέχῃ τὸν λόγον, ἔγωγε πολὺ ἂν ἥδιον μετὰ σοῦ σκοποίμην εἴτ' ἀληθὲς εἴτε
5 μὴ τὸ λεχθέν.

Ἄλλὰ πάνν συγχωρῶ, ἔφη, καὶ παραδέχομαι.

Καλῶς γε σὺ τοῖνυν, ἦν δ' ἐγώ, ποιῶν. καί μοι λέγε, ἦ καὶ ἂ νυνδὴ ἡρώτων ἐγὼ συγχωρεῖς, τοὺς δημιουργοὺς πάντας ποιεῖν τι;

10 Ἐγωγε.

163 Ἡ οὖν δοκοῦσί σοι τὰ ἐαυτῶν μόνον ποιεῖν ἢ καὶ τὰ τῶν ἄλλων;

Καὶ τὰ τῶν ἄλλων.

Σωφρονοῦσιν οὖν οὐ τὰ ἐαυτῶν μόνον ποιοῦντες;

5 Τί γὰρ κωλύει; ἔφη.

Οὐδὲν ἐμέ γε, ἦν δ' ἐγώ· ἀλλ' ὅρα μὴ ἐκείνον κωλύει, ὅς ὑποθέμενος σωφροσύνην εἶναι τὸ τὰ ἐαυτοῦ πράττειν ἔπειτα οὐδέν φησι κωλύειν καὶ τοὺς τὰ τῶν ἄλλων πράττοντας σωφρονεῖν.

10 Ἐγὼ γάρ που, ἦ δ' ὅς, τοῦθ' ὠμολόγηκα, ὥς οἱ τὰ τῶν ἄλλων πράττοντες σωφρονοῦσιν, εἰ τοὺς ποιοῦντας ὠμολόγησα.

b Εἰπέ μοι, ἦν δ' ἐγώ, οὐ ταῦτὸν καλεῖς τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πράττειν;

Οὐ μέντοι, ἔφη· οὐδέ γε τὸ ἐργάζεσθαι καὶ τὸ ποιεῖν. ἔμαθον γὰρ παρ' Ἡσιόδου, ὅς ἔφη ἔργον [δ'] οὐδὲν εἶναι

5 ὄνειδος. οἷε οὖν αὐτόν, εἰ τὰ τοιαῦτα ἔργα ἐκάλει καὶ ἐργάζεσθαι καὶ πράττειν, οἷα νυνδὴ σὺ ἔλεγες, οὐδενὶ ἂν ὄνειδος φάναι εἶναι σκυτοτομοῦντι ἢ ταριχοπωλοῦντι ἢ ἐπ' οἰκήματος καθημένῳ; οὐκ οἶεσθαί γε χρή, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος οἶμαι ποίησιν πράξεως καὶ ἐργασίας ἄλλο ἐνό-

c μιζεν, καὶ ποίημα μὲν γίνεσθαι ὄνειδος ἐνίοτε, ὅταν μὴ

a 4 οὐ B· οἱ T· οἱ μὴ W
Heindorf· ἦ B· ἦ T· ἦ W
b 6 ἔλεγες TW· λέγεις B

a 10 γὰρ ποῦ Cobet a 11 εἰ ci.
b 4 δ' vel εἶναι secl. ci. Stephanus

μετὰ τοῦ καλοῦ γίγνηται, ἔργον δὲ οὐδέποτε οὐδὲν ὄνειδος·
τὰ γὰρ καλῶς τε καὶ ὠφελίμως ποιούμενα ἔργα ἐκάλει, καὶ
ἐργασίας τε καὶ πράξεις τὰς τοιαύτας ποιήσεις. φάναι δέ
γε χρὴ καὶ οἰκεία μόνα τὰ τοιαῦτα ἡγεῖσθαι αὐτόν, τὰ δὲ 5
βλαβερὰ πάντα ἀλλότρια· ὥστε καὶ Ἑσιόδον χρὴ οἶεσθαι
καὶ ἄλλον ὅστις φρόνιμος τὸν τὰ αὐτοῦ πράττοντα τοῦτον
σώφρονα καλεῖν.

ᾧ Κριτία, ἦν δ' ἐγώ, καὶ εὐθὺς ἀρχομένου σου σχεδὸν d
ἐμάνθανον τὸν λόγον, ὅτι τὰ οἰκεία τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ
καλοῖς, καὶ τὰς τῶν ἀγαθῶν ποιήσεις πράξεις· καὶ γὰρ
Προδίκου μυρία τινὰ ἀκήκοα περὶ ὀνομάτων διαιρουντος.
ἀλλ' ἐγώ σοι τίθεσθαι μὲν τῶν ὀνομάτων δίδωμι ὅπῃ ἂν 5
βούλῃ ἕκαστον· δήλου δὲ μόνου ἐφ' ὅτι ἂν φέρῃς τοῦνομα
ὅτι ἂν λέγῃς. νῦν οὖν πάλιν ἐξ ἀρχῆς σαφέστερον ὁρῖσαι·
ἄρα τὴν τῶν ἀγαθῶν πρᾶξιν ἢ ποιήσιν ἢ ὅπως σὺ βούλει e
ὀνομάζειν, ταύτην λέγεις σὺ σωφροσύνην εἶναι·

Ἔγωγε, ἔφη.

Οὐκ ἄρα σωφρονεῖ ὁ τὰ κακὰ πράττων, ἀλλ' ὁ τὰγαθὰ;

Σοὶ δέ, ἦ δ' ὅς, ὦ βέλτιστε, οὐχ οὕτω δοκεῖ; 5

Ἔα, ἦν δ' ἐγώ· μὴ γάρ πω τὸ ἐμοὶ δοκοῦν σκοπῶμεν,
ἀλλ' ὁ σὺ λέγεις νῦν.

Ἀλλὰ μέντοι ἔγωγε, ἔφη, τὸν μὴ ἀγαθὰ ἀλλὰ κακὰ
ποιοῦντα οὗ φημι σωφρονεῖν, τὸν δὲ ἀγαθὰ ἀλλὰ μὴ κακὰ
σωφρονεῖν· τὴν γὰρ τῶν ἀγαθῶν πρᾶξιν σωφροσύνην εἶναι 10
σαφῶς σοι διορίζομαι.

Καὶ οὐδέν γέ σε ἴσως κωλύει ἀληθῆ λέγειν· τόδε γε 164
μέντοι, ἦν δ' ἐγώ, θαυμάζω, εἰ σωφρονοῦντας ἀνθρώπους
ἡγῆ σὺ ἀγνοεῖν ὅτι σωφρονοῦσιν.

Ἄλλ' οὐχ ἡγούμαι, ἔφη.

Οὐκ ὀλίγον πρότερον, ἔφην ἐγώ, ἐλέγετο ὑπὸ σοῦ ὅτι τοὺς 5

d5 ἂν βούλῃ W: ἂν θέλῃ B: βούλει T: ἂν ἔλῃ Hermann d6 ἂν
φέρῃς B T: ἂν φέροις al.: δὴ φέρεις ci. H. Richards e 10 τῶν
ἀγαθῶν T W: τῶν B a 1 γέ σε BW: γε T

δημιουργοὺς οὐδὲν κωλύει καὶ αὖ τὰ τῶν ἄλλων ποιοῦντας σωφρονεῖν;

Ἐλέγετο γάρ, ἔφη· ἀλλὰ τί τοῦτο;

Οὐδέν· ἀλλὰ λέγε εἰ δοκεῖ τίς σοι ἰατρός, ὑγιᾶ τινα
b ποιῶν, ὠφέλιμα καὶ ἑαυτῷ ποιεῖν καὶ ἐκείνῳ ὃν ἰῶτο;
 Ἔμοιγε.
 Οὐκοῦν τὰ δέοντα πράττει ὃ γε ταῦτα πράττων;
 Ναί.

5 Ὅ τὰ δέοντα πράττων οὐ σωφρονεῖ;
 Σωφρονεῖ μὲν οὖν.

Ἡ οὖν καὶ γινώσκειν ἀνάγκη τῷ ἰατρῷ ὅταν τε ὠφελίμως
 ἴαται καὶ ὅταν μή; καὶ ἐκάστῳ τῶν δημιουργῶν ὅταν τε μέλλῃ
 ὀνήσεσθαι ἀπὸ τοῦ ἔργου οὐ ἂν πράττῃ καὶ ὅταν μή;

10 Ἴσως οὔ.

Ἐνίστε ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ὠφελίμως πράξας ἢ βλαβερώς ὁ
c ἰατρός οὐ γινώσκει ἑαυτὸν ὥς ἔπραξεν· καίτοι ὠφελίμως
 πράξας, ὥς ὁ σὸς λόγος, σωφρόνως ἔπραξεν. ἢ οὐχ οὕτως
 ἔλεγες;

Ἐγωγε.

5 Οὐκοῦν, ὥς ἔοικεν, ἐνίστε ὠφελίμως πράξας πράττει μὲν
 σωφρόνως καὶ σωφρονεῖ, ἀγνοεῖ δ' ἑαυτὸν ὅτι σωφρονεῖ;

Ἄλλὰ τοῦτο μέν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἂν ποτε γένοιτο,
 ἀλλ' εἴ τι σὺ οἶσι ἐκ τῶν ἔμπροσθεν ὑπ' ἐμοῦ ὁμολογημένων
 εἰς τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι συμβαίνειν, ἐκείνων ἂν τι ἔγωγε
d μᾶλλον ἀναθείμην, καὶ οὐκ ἂν αἰσχυνθείην μὴ οὐχὶ ὀρθῶς
 φάναι εἰρηκέναι, μᾶλλον ἢ ποτε συγχωρήσαιμ' ἂν ἀγνοοῦντα
 αὐτὸν ἑαυτὸν ἄνθρωπον σωφρονεῖν. σχεδὸν γάρ τι ἔγωγε
 αὐτὸ τοῦτό φημι εἶναι σωφροσύνην, τὸ γινώσκειν ἑαυτόν,

a 6 a^d secl. ci. Heindorf a 9 ἂν vel post δοκεῖ vel post b 1 ὠφέλιμα
 add. ci. H. Richards b 5 τὰ] δὲ τὰ corr. Coisl. b 8 ἐκάστῳ
 TW: ἐκάστῳ τί B: ἐκάστῳ τινὶ Schanz b 9 οἷ TW: τοῦ B
 πράττῃ B W: πράξῃ T sed τ in marg. T c 8 σὺ W: σοι B T
 c 9 εἰς secl. Hirschig d 1 μὴ Stobaeus: ὅτι μὴ B T: ὅτι δὲ ci.
 Bekker: τι μὴ ci. Madvig: ὅτι οὖν μὴ ci. Cobet: τότε μὴ Schanz
 d 3 ἄνθρωπον αὐτὸν ἑαυτὸν Stobaeus

καὶ συμφέρομαι τῷ ἐν Δελφοῖς ἀναθέντι τὸ τοιοῦτον γράμμα. 5
καὶ γὰρ τοῦτο οὕτω μοι δοκεῖ τὸ γράμμα ἀνακεῖσθαι, ὥς δὴ
πρόσρησις οὔσα τοῦ θεοῦ τῶν εἰσιόντων ἀντὶ τοῦ Χαίρει, ὥς
τούτου μὲν οὐκ ὀρθοῦ ὄντος τοῦ προσρήματος, τοῦ χαίρειν, e
οὐδὲ δεῖν τοῦτο παρακελεύεσθαι ἀλλήλοις ἀλλὰ σωφρονεῖν.
οὕτω μὲν δὴ ὁ θεὸς προσαγορεύει τοὺς εἰσιόντας εἰς τὸ
ἱερὸν διαφέρον τι ἢ οἱ ἄνθρωποι, ὥς διανοούμενος ἀνέθηκεν
ὁ ἀναθεῖς, ὥς μοι δοκεῖ· καὶ λέγει πρὸς τὸν ἀεὶ εἰσιόντα οὐκ 5
ἄλλο τι ἢ Σωφρόνει, φησὶν. αἰνιγματωδέστερον δὲ δή, ὥς
μάντις, λέγει· τὸ γὰρ Γυνῶθι σαυτὸν καὶ τὸ Σωφρόνει ἔστιν
μὲν ταυτόν, ὥς τὰ γράμματά φησιν καὶ ἐγώ, τάχα δ' ἂν τις 165
οἰηθείη ἄλλο εἶναι, ὃ δὴ μοι δοκοῦσιν παθεῖν καὶ οἱ τὰ ὕστερον
γράμματα ἀναθέντες, τό τε Μηδὲν ἄγαν καὶ τὸ Ἐγγύη πάρα
δ' ἄτη. καὶ γὰρ οὗτοι συμβουλήν ᾤκηθησαν εἶναι τὸ Γυνῶθι
σαυτὸν, ἀλλ' οὐ τῶν εἰσιόντων [ἐνεκεν] ὑπὸ τοῦ θεοῦ 5
πρόσρησιν· εἴθ' ἵνα δὴ καὶ σφεῖς μηδὲν ἥττον συμβουλὰς
χρησίμους ἀναθεῖεν, ταῦτα γράψαντες ἀνέθεσαν. οὐ δὴ οὖν
ἐνεκα λέγω, ὦ Σώκρατες, ταῦτα πάντα, τόδ' ἐστίν· τὰ μὲν
ἔμπροσθέν σοι πάντα ἀφίημι—ἴσως μὲν γάρ τι σὺ ἔλεγες b
περὶ αὐτῶν ὀρθότερον, ἴσως δ' ἐγώ, σαφὲς δ' οὐδὲν πάννῃ ἦν
ᾧν ἐλέγομεν—νῦν δ' ἐθέλω τούτου σοι διδόναι λόγον, εἰ μὴ
ὁμολογεῖς σωφροσύνην εἶναι τὸ γινώσκειν αὐτὸν ἑαυτόν.

Ἄλλ', ἦν δ' ἐγώ, ὦ Κριτία, σὺ μὲν ὥς φάσκοντος ἐμοῦ 5
εἰδέναι περὶ ᾧν ἐρωτῶ προσφέρῃ πρὸς με, καὶ ἐὰν δὴ βού-
λωμαι, ὁμολογήσουντός σοι· τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ
ζητῶ γὰρ μετὰ σοῦ ἀεὶ τὸ προτιθέμενον διὰ τὸ μὴ αὐτὸς

ε 1 τοῦ χαίρειν B² Stobaeus : τὸ χαίρειν B T : secl. Cobet e 2 ἀ-
λήλους B Stobaeus : ἀλλήλους T e 3 οὕτω μὲν δὴ] τούτῳ οὖν δὴ
Stobaeus e 5 ὁ om. Stobaeus μοι] ἐμοὶ Stobaeus e 6 σω-
φρονεῖν Stobaeus a 3 ἐγγύη T : ἐγγυή B : ἐγγυή b : ἐγγυά t
Stobaeus a 4 ἄτη B T : ἄτα t Stobaeus a 5 ἐνεκεν B T W
Stobaeus : addub. Heindorf, secl. Cobet a 6 εἴθ' om. Stobaeus
σφεῖς T : αὐτοὶ Stobaeus : αὐτοὶ σφεῖς W : αὐτὸς φῆς B συμβουλὰς
χρησίμους B W : χρησίμους συμβουλὰς T Stobaeus b 2 αὐτῶν
T : αὐτὸν B b 7 ὁμολογήσουντός σοι ci. Heusde : ὁμολογήσαντός
σου B T

c εἰδέναι. σκεψάμενος οὖν ἐθέλω εἰπεῖν εἴτε ὁμολογῶ εἴτε μή. ἀλλ' ἐπίσχεσ ἕως ἂν σκέψωμαι.

Σκόπει δὴ, ἦ δ' ὅς.

Καὶ γάρ, ἦν δ' ἐγώ, σκοπῶ. εἰ γὰρ δὴ γινώσκειν γέ
5 τί ἐστιν ἡ σωφροσύνη, δῆλον ὅτι ἐπιστήμη τις ἂν εἴη καὶ
τινός· ἢ οὐ;

Ἔστιν, ἔφη, ἑαυτοῦ γε.

Οὐκοῦν καὶ ἱατρική, ἔφη, ἐπιστήμη ἐστὶν τοῦ ὑγίειν·

Πάνυ γε.

10 Εἰ τοίνυν με, ἔφη, ἔροιο σύ· “Ἱατρικὴ ὑγίειν· ἐπι-
στήμη οὖσα τί ἡμῖν χρησίμη ἐστὶν καὶ τί ἀπεργάζεται,”
d εἴποιμ' ἂν ὅτι οὐ σμικρὰν ὠφελίαν· τὴν γὰρ ὑγίειαν καλὸν
ἡμῖν ἔργον ἀπεργάζεται, εἰ ἀποδέχῃ τοῦτο.

Ἀποδέχομαι.

Καὶ εἰ τοίνυν με ἔροιο τὴν οἰκοδομικήν, ἐπιστήμην οὖσαν
5 τοῦ οἰκοδομεῖν, τί φημι ἔργον ἀπεργάζεσθαι, εἴποιμ' ἂν ὅτι
οἰκῆσεις· ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. χρὴ οὖν καὶ
σὲ ὑπὲρ τῆς σωφροσύνης, ἐπειδὴ φῆς αὐτὴν ἑαυτοῦ ἐπιστή-
μην εἶναι, ἔχειν εἰπεῖν ἐρωτηθέντα, “ὦ Κριτία, σωφροσύνη,
e ἐπιστήμη οὖσα ἑαυτοῦ, τί καλὸν ἡμῖν ἔργον ἀπεργάζεται καὶ
ἄξιον τοῦ ὀνόματος;” ἴθι οὖν, εἰπέ.

Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, ἔφη, οὐκ ὀρθῶς ζητεῖς. οὐ γὰρ ὁμοία
αὕτη πέφυκεν ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμας, οὐδέ γε αἱ ἄλλαι ἀλ-
5 λήλαις· σὺ δ' ὡς ὁμοίων οὐσῶν ποιῇ τὴν ζήτησιν. ἐπεὶ λέγε
μοι, ἔφη, τῆς λογιστικῆς τέχνης ἢ τῆς γεωμετρικῆς τί ἐστὶν
τοιούτου ἔργον οἷον οἰκία οἰκοδομικῆς ἢ ἱμάτιον ὑφαντικῆς ἢ
ἄλλα τοιαῦτ' ἔργα, ἃ πολλὰ ἂν τις ἔχοι πολλῶν τεχνῶν
166 δεῖξαι; ἔχεις οὖν μοι καὶ σὺ τούτων τοιούτόν τι ἔργον δεῖξαι;
ἀλλ' οὐχ ἔξεις.

c4 γινώσκειν Tb: γινώσκει B

d5 οἰκοδομεῖν TW: οἰκοδομοῦ B

αὕτη W: ὁμοίως ταύτη B

e5 ποιῇ τὴν ζήτησιν W: ποιεῖ τὴν ζήτησιν B: τὴν ζήτησιν ποιεῖ T λέγε

TW: δέ γε B

T: τὸ τοιούτον B

a1 τοιούτόν B² T: τοιούτων B

c8 ἔφη W: ἔφη BT

e3 ὁμοία αὕτη T: ὁμοίως

e4 ἀλλήλαις ci. Heusde: ἄλλαις BT

e6 λογιστικῆς TW: λογικῆς B

e7 τοιούτον

Καὶ ἐγὼ εἶπον ὅτι Ἀληθῇ λέγεις· ἀλλὰ τόδε σοι ἔχω
 δείξαι, τίνος ἐστὶν ἐπιστήμη ἐκάστη τούτων τῶν ἐπιστημῶν,
 ὃ τυγχάνει ὃν ἄλλο αὐτῆς τῆς ἐπιστήμης. οἶον ἡ λογιστική 5
 ἐστὶν που τοῦ ἀρτίου καὶ τοῦ περιττοῦ, πλήθους ὅπως ἔχει
 πρὸς αὐτὰ καὶ πρὸς ἄλληλα· ἡ γάρ;

Πάνυ γε, ἔφη.

Οὐκοῦν ἐτέρου ὄντος τοῦ περιττοῦ καὶ ἀρτίου αὐτῆς τῆς
 λογιστικῆς;

10

Πῶς δ' οὐ;

Καὶ μὴν αὖ ἡ στατική τοῦ βαρυτέρου τε καὶ κουφοτέρου **b**
 σταθμοῦ ἐστὶν στατική· ἕτερον δέ ἐστὶν τὸ βαρὺ τε καὶ
 κοῦφον τῆς στατικῆς αὐτῆς. συγχωρεῖς;

Ἔγωγε.

Λέγε δὴ, καὶ ἡ σωφροσύνη τίνος ἐστὶν ἐπιστήμη, ὃ 5
 τυγχάνει ἕτερον ὃν αὐτῆς τῆς σωφροσύνης;

Τοῦτό ἐστιν ἐκεῖνο, ἔφη, ὦ Σώκρατες· ἐπ' αὐτὸ ἥκεις
 ἐρευνῶν τὸ ᾧ διαφέρει πασῶν τῶν ἐπιστημῶν ἡ σωφροσύνη·
 σὺν δὲ ὁμοιότητά τινα ζητεῖς αὐτῆς ταῖς ἄλλαις. τὸ δ' οὐκ
 ἔστιν οὕτως, ἀλλ' αἱ μὲν ἄλλαι πᾶσαι ἄλλου εἰσὶν ἐπιστή- **c**
 μαι, ἑαυτῶν δ' οὐ, ἡ δὲ μόνη τῶν τε ἄλλων ἐπιστημῶν
 ἐπιστήμη ἐστὶ καὶ αὐτῇ ἑαυτῆς. καὶ ταῦτά σε πολλοῦ δεῖ
 λεληθέναι, ἀλλὰ γὰρ οἶμαι ὃ ἄρτι οὐκ ἔφησθα ποιεῖν, τοῦτο
 ποιεῖς· ἐμὲ γὰρ ἐπιχειρεῖς ἐλέγχειν, ἐάσας περὶ οὗ ὃ λόγος 5
 ἐστίν.

Οἶον, ἦν δ' ἐγώ, ποιεῖς ἡγούμενος, εἰ ὅτι μάλιστα σὲ
 ἐλέγχω, ἄλλου τινὸς ἕνεκα ἐλέγχειν ἢ οὐπὲρ ἕνεκα καὶ
 ἑμαυτὸν διερευνώμεν τί λέγω, φοβούμενος μή ποτε λάθω **d**
 οἰόμενος μὲν τι εἰδέναι, εἰδὼς δὲ μή. καὶ νῦν δὴ οὖν ἔγωγέ
 φημι τοῦτο ποιεῖν, τὸν λόγον σκοπεῖν μάλιστα μὲν ἑμαυτοῦ
 ἕνεκα, ἴσως δὲ δὴ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδεύων· ἡ οὐ κοινὸν

b 2 στατική secl. ci. Heindorf τε καὶ T: καὶ τὸ B b 8 τὸ
 ♂ ci. H. Richards: ♂τφ B: 'τφ (sic) T: τφ W πασῶν T et γρ. W:
 πλείω BW c 8 ἄλλου τινὸς TW: ἄλλ' οὐ τινὸς B d 1 διερευ-
 νώμεν BW: διερευνῶν T d 4 κοινὸν B^a T: κοινων B

- 5 οἷε ἀγαθὸν εἶναι σχεδὸν τι πᾶσιν ἀνθρώποις, γίγνεσθαι καταφανὲς ἕκαστον τῶν ὄντων ὅπῃ ἔχει;

Καὶ μάλα, ἦ δ' ὅς, ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

- Θαρρῶν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ μακάριε, ἀποκρινόμενος τὸ ἐρωτώμενον ὅπῃ σοι φαίνεται, ἔα χαίρειν εἴτε Κριτίας ἐστὶν
e εἴτε Σωκράτης ὁ ἐλεγχόμενος· ἀλλ' αὐτῷ προσέχων τὸν νοῦν τῷ λόγῳ σκόπει ὅπῃ ποτὲ ἐκβήσεται ἐλεγχόμενος.

Ἀλλά, ἔφη, ποιήσω οὕτω· δοκεῖς γάρ μοι μέτρια λέγειν.

Λέγε τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, περὶ τῆς σωφροσύνης πῶς λέγεις;

- 5 Λέγω τοίνυν, ἦ δ' ὅς, ὅτι μόνῃ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν αὕτη τε αὐτῆς ἐστὶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ἐπιστήμη.

Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἀνεπιστημοσύνης ἐπιστήμη ἂν εἴη, εὔπερ καὶ ἐπιστήμης;

Πάνυ γε, ἔφη.

- 167 Ὅ ἄρα σώφρων μόνος αὐτός τε ἑαυτὸν γινώσεται καὶ οἷός τε ἐστὶ ἐξετάσαι τί τε τυγχάνει εἰδὼς καὶ τί μή, καὶ τοὺς ἄλλους ὡσαύτως δυνατὸς ἐπισκοπεῖν τί τις οἶδεν καὶ οἶεται, εἴπερ οἶδεν, καὶ τί αὖ οἶεται μὲν εἰδέναι, οἶδεν δ'
5 οὔ, τῶν δὲ ἄλλων οὐδεὶς· καὶ ἔστιν δὴ τοῦτο τὸ σωφροεῖν τε καὶ σωφροσύνη καὶ τὸ ἑαυτὸν αὐτὸν γινώσκειν, τὸ εἰδέναι ἃ τε οἶδεν καὶ ἃ μὴ οἶδεν. ἄρα ταῦτά ἐστιν ἃ λέγεις;

Ἐγώ, ἔφη.

- Πάλιν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ τρίτον τῷ σωτῆρι, ὥσπερ ἐξ
b ἀρχῆς ἐπισκεψώμεθα πρῶτον μὲν εἰ δυνατόν ἐστὶν τοῦτ' εἶναι ἢ οὐ—τὸ ἃ οἶδεν καὶ ἃ μὴ οἶδεν εἰδέναι (ὅτι οἶδε καὶ) ὅτι οὐκ οἶδεν—ἔπειτα εἰ ὅτι μάλιστα δυνατόν, τίς ἂν εἴη ἡμῖν ὠφελία εἰδόσιν αὐτό.

- 5 Ἀλλὰ χρή, ἔφη, σκοπεῖν.

Ἴθι δὴ, ἔφη ἐγώ, ὦ Κριτία, σκέψαι, ἐάν τι περὶ αὐτῶν

e 2 σκόπει ci. Heindorf: σκόπειν T: σκοπεῖν B e 6 αὕτη T: αὕτη B a 4 αἰ Bekker: αὐτὸς BT: αἰ τις Buttmann a 5 τῶν δὲ T: τῶν B a 6 αὐτὸν scr. recc.: αὐτὸ BTW τὸ εἰδέναι BT: ποῖ εἰδέναι b a 7 καὶ ἃ W: καὶ ἄτε BT b 1 ἐπισκεψώμεθα T: ἐπισκοπώμεθα B b 2 ἢ οὐ τὸ T: ἢ οὐ τοι B ὅτι οἶδε καὶ add. recc.

εὐπορώτερος φανῆς ἐμοῦ· ἐγὼ μὲν γὰρ ἀπορώ. ἥ δὲ ἀπορώ,
φράσω σοι;

Πάνυ γ', ἔφη.

Ἄλλο τι οὖν, ἦν δ' ἐγώ, πάντα ταῦτ' ἂν εἴη, εἰ ἔστιν 10
ὅπερ σὺ νυνδὴ ἔλεγες, μία τις ἐπιστήμη, ἣ οὐκ ἄλλου τινός
ἐστιν ἢ ἐαυτῆς τε καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ἐπιστήμη, καὶ c
δὴ καὶ ἀνεπιστημοσύνης ἢ αὐτὴ αὕτη;

Πάνυ γε.

Ἴδὲ δὴ ὥς ἄτοπον ἐπιχειροῦμεν, ὦ ἐταῖρε, λέγειν· ἐν
ἄλλοις γάρ που τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔαν σκοπῆς, δόξει σοι, ὥς 5
ἐγῶμαι, ἀδύνατον εἶναι.

Πῶς δὴ καὶ ποῦ;

Ἐν τοῖσδε. ἐννοεῖ γὰρ εἴ σοι δοκεῖ ὄψις τις εἶναι, ἣ ὦν
μὲν αἱ ἄλλαι ὄψεις εἰσὶν, οὐκ ἔστιν τούτων ὄψις, ἐαυτῆς δὲ
καὶ τῶν ἄλλων ὄψεων ὄψις ἐστὶν καὶ μὴ ὄψεων ὡσαύτως, 10
καὶ χρῶμα μὲν ὄρα οὐδὲν ὄψις οὔσα, αὐτὴν δὲ καὶ τὰς ἄλλας d
ὄψεις· δοκεῖ τίς σοι εἶναι τοιαύτη;

Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγε.

Τί δὲ ἀκοήν, ἣ φωνῆς μὲν οὐδεμιᾶς ἀκούει, αὐτῆς δὲ καὶ
τῶν ἄλλων ἀκοῶν ἀκούει καὶ τῶν μὴ ἀκοῶν; 5

Οὐδὲ τοῦτο.

Συλλήβδην δὴ σκόπει περὶ πασῶν τῶν αἰσθήσεων εἴ τίς
σοι δοκεῖ εἶναι αἰσθήσεων μὲν αἴσθησις καὶ ἐαυτῆς, ὦν δὲ
δὴ αἱ ἄλλαι αἰσθήσεις αἰσθάνονται, μηδενὸς αἰσθανομένη;

Οὐκ ἔμοιγε. 10

Ἄλλ' ἐπιθυμία δοκεῖ τίς σοι εἶναι, ἥτις ἡδονῆς μὲν οὐδε- e
μιᾶς ἐστὶν ἐπιθυμία, αὐτῆς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθυμιῶν;

Οὐ δῆτα.

Οὐδὲ μὴν βούλησις, ὥς ἐγῶμαι, ἣ ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν
βούλεται, αὐτὴν δὲ καὶ τὰς ἄλλας βουλήσεις βούλεται. · 5

b 10 εἰ ἔστιν ὅπερ σὺ t: εἰ ἔστιν ὅπερ T: εἴη ἔστιν δὲ σὺ B (sed ἡ
supra εἴη B²) c 8 ἡ B: ἡ T c 10 μὴ ὄψεων BW: μὴ ὄψεως T
d 1 οὐδὲν T: οὐδὲ B d 4 ἡ B: ἡ T e 1 δοκεῖ τίς σοι BW:
τίς σοι δοκεῖ T e 4 ἀγαθὸν T W (sed ω supra o W): ἀγαθῶν B

Οὐ γὰρ οὖν.

Ἔρωτα δὲ φαίης ἂν τινα εἶναι τοιοῦτον, ὃς τυγχάνει ὦν ἔρως καλοῦ μὲν οὐδενός, αὐτοῦ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐρώτων;

Οὐκ, ἔφη, ἔγωγε.

10 Φόβον δὲ ἤδη τινὰ καταεννόηκας, ὃς ἑαυτὸν μὲν καὶ τοὺς
168 ἄλλους φόβους φοβεῖται, τῶν δεινῶν δ' οὐδὲ ἐν φοβεῖται;

Οὐ καταεννόηκα, ἔφη.

Δόξαν δὲ δοξῶν δόξαν καὶ αὐτῆς, ὦν δὲ αἱ ἄλλαι δοξάζουσιν μηδὲν δοξάζουσιν;

5 Οὐδαμῶς.

Ἄλλ' ἐπιστήμην, ὥς ἔοικεν, φαμέν τινα εἶναι τοιαύτην, ἣτις μαθήματος μὲν οὐδενός ἐστιν ἐπιστήμη, αὐτῆς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ἐπιστήμη;

Φαμέν γάρ.

10 Οὐκοῦν ἄτοπον, εἰ ἄρα καὶ ἔστιν; μηδὲν γάρ πω δισχυρίζομεθα ὥς οὐκ ἔστιν, ἀλλ' εἰ ἔστιν ἔτι σκοπῶμεν.

b Ὅρθως λέγεις.

Φέρε δὴ· ἔστι μὲν αὕτη ἡ ἐπιστήμη τινὸς ἐπιστήμη, καὶ ἔχει τινὰ τοιαύτην δύναμιν ὥστε τινὸς εἶναι· ἢ γάρ;

Πάννυ γε.

5 Καὶ γὰρ τὸ μείζον φαμεν τοιαύτην τινὰ ἔχειν δύναμιν, ὥστε τινὸς εἶναι μείζον;

Ἐχει γάρ.

Οὐκοῦν ἐλάττωνός τινος, εἴπερ ἔσται μείζον.

Ἀνάγκη.

10 Εἰ οὖν τι εὔροισεν μείζον, ὃ τῶν μὲν μειζόνων ἐστὶν μείζον καὶ ἑαυτοῦ, ὦν δὲ τὰλλα μείζω ἐστὶν μηδενὸς μείζον,

c πάντως ἂν που ἐκεῖνό γ' αὐτῷ ὑπάρχοι, εἴπερ ἑαυτοῦ μείζον εἶη, καὶ ἐλάττων ἑαυτοῦ εἴνοι· ἢ οὐ;

e 8 καλοῦ μὲν T W : καλοῦμεν B e 9 ἔφη scr. recs. : ἔφην B T W
a 4 μηδὲν B t : μηδὲ T a 11 ἔτι σκοπῶμεν B T W : ἐπισκοπῶμεν t
b 1 ὀρθῶς T W : εἰ ὀρθῶς B (sed in marg. η (sic) B) b 10 εὔροισεν
B² T : εὔροι μὲν B b 11 μείζω T : μείζων B c 1 ἂν που Schanz :
δὴ ἂν που B T

Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

Οὐκοῦν καὶ εἴ τι διπλάσιόν ἐστιν τῶν τε ἄλλων διπλα-
σίων καὶ ἑαυτοῦ, ἡμίσεος δὴπου ὄντος ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν 5
ἄλλων διπλάσιον ἂν εἴη· οὐ γὰρ ἐστὶν που ἄλλου διπλάσιον
ἢ ἡμίσεος.

Ἀληθῆ.

Πλέον δὲ αὐτοῦ ὃν οὐ καὶ ἔλαττον ἐσται, καὶ βαρύτερον
ὃν κουφότερον, καὶ πρεσβύτερον ὃν νεώτερον, καὶ τᾶλλα 10
πάντα ὡσαύτως, ὅτιπερ ἂν τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν πρὸς ἑαυτὸ d
ἔχῃ, οὐ καὶ ἐκείνην ἔξει τὴν οὐσίαν, πρὸς ἣν ἡ δύναμις
αὐτοῦ ἦν; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε· οἶον ἡ ἀκοή, φαμέν, οὐκ
ἄλλου τιwὸς ἦν ἀκοὴ ἢ φωνῆς· ἢ γάρ;

Ναί.

5

Οὐκοῦν εἴπερ αὐτὴ αὐτῆς ἀκούσεται, φωνὴν ἐχούσης
ἑαυτῆς ἀκούσεται· οὐ γὰρ ἂν ἄλλως ἀκούσειεν.

Πολλὴ ἀνάγκη.

Καὶ ἡ ὄψις γέ που, ὦ ἄριστε, εἴπερ ὄψεται αὐτὴ ἑαυτήν,
χρῶμά τι αὐτὴν ἀνάγκη ἔχειν· ἄχρων γὰρ ὄψις οὐδὲν [ἂν] 10
μή ποτε ἴδῃ. e

Οὐ γὰρ οὖν.

Ὅρᾳς οὖν, ὦ Κριτία, ὅτι ὅσα διεληλύθαμεν, τὰ μὲν αὐτῶν
ἀδύνατα παντάπασι φαίνεται ἡμῖν, τὰ δ' ἀπιστεῖται σφόδρα
μή ποτ' ἂν τὴν ἑαυτῶν δύναμιν πρὸς ἑαυτὰ σχεῖν; μεγέθη 5
μὲν γὰρ καὶ πλήθη καὶ τὰ τοιαῦτα παντάπασιν ἀδύνατον· ἢ
οὐχί;

Πάνυ γε.

Ἀκοὴ δ' αὖ καὶ ὄψις καὶ ἔτι γε κίνησις αὐτὴ ἑαυτὴν
κινεῖν, καὶ θερμότης κάειν, καὶ πάντα αὖ τὰ τοιαῦτα τοῖς 10
μὲν ἀπιστίαν (ἂν) παράσχοι, ἴσως δέ τισιν οὔ. μεγάλου δὲ 169
τιwος, ὦ φίλε, ἀνδρὸς δεῖ, ὅστις τοῦτο κατὰ πάντων ἱκανῶς

c 6 ἂν T: ὦν ἂν B
T: ἀνάγκην B
e 9 γε T²: τε B T
Heindorf

c 9 ἐσται B: ἐστι compendio T
ἂν secl. Stallbaum
e 10 αὖ B T: δὴ Schanz

d 10 ἀνάγκη
e 1 ἴδῃ B: εἶδῃ T
a 1 ἂν add.

διαιρήσεται, πότερον οὐδὲν τῶν ὄντων τὴν αὐτοῦ δύναμιν
 αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸ πέφυκεν ἔχειν [πλὴν ἐπιστήμης], ἀλλὰ πρὸς
 5 ἄλλο, ἢ τὰ μὲν, τὰ δ' οὐ· καὶ εἰ ἔστιν αὖ ἄτινα αὐτὰ πρὸς αὐτὰ
 ἔχει, ἂρ' ἐν τούτοις ἐστὶν ἐπιστήμη, ἣν δὴ ἡμεῖς σωφρο-
 σύνην φαμὲν εἶναι. ἐγὼ μὲν οὐ πιστεύω ἐμμανῶ ἱκανὸς εἶναι
 ταῦτα διελέσθαι· διὸ καὶ οὗτ' εἰ δυνατόν ἐστι τοῦτο γενέσθαι,
 b ἐπιστήμης ἐπιστήμην εἶναι, ἔχω δισχυρίσασθαι, οὗτ' εἰ ὅτι
 μάλιστα ἔστι, σωφροσύνην ἀποδέχομαι αὐτὸ εἶναι, πρὶν ἂν
 ἐπισκέψωμαι εἴτε τι ἂν ἡμᾶς ὠφελοῖ τοιοῦτον ὃν εἴτε μή.
 τὴν γὰρ οὖν δὴ σωφροσύνην ὠφέλιμόν τι καὶ ἀγαθὸν μαν-
 5 τεύομαι εἶναι· σὺ οὖν, ὦ παῖ Καλλαίσχρου—τίθεσαι γὰρ
 σωφροσύνην τοῦτ' εἶναι, ἐπιστήμην ἐπιστήμης καὶ δὴ καὶ
 ἀνεπιστημοσύνης—πρῶτον μὲν τοῦτο ἔνδειξαι, ὅτι δυνατόν
 [ἀποδείξαι σε] ὃ νυνδὴ ἔλεγον, ἔπειτα πρὸς τῷ δυνατόν ὅτι
 c καὶ ὠφέλιμον· κἀμὲ τάχ' ἂν ἀποπληρώσαις ὥς ὀρθῶς λέγεις
 περὶ σωφροσύνης ὃ ἔστιν.

Καὶ ὁ Κριτίας ἀκούσας ταῦτα καὶ ἰδὼν με ἀποροῦντα,
 ὥσπερ οἱ τοὺς χασμωμένους καταντικρὺ ὀρῶντες ταῦτόν
 5 τοῦτο συμπάσχουσιν, κἀκείνος ἔδοξέ μοι ὑπ' ἐμοῦ ἀποροῦντος
 ἀναγκασθῆναι καὶ αὐτὸς ἀλῶναι ὑπὸ ἀπορίας. ἅτε οὖν εὐ-
 δοκιμῶν ἐκάστοτε, ἥσχύετο τοὺς παρόντας, καὶ οὔτε συγχω-
 ρῆσαι μοι ἤθελεν ἀδύνατος εἶναι διελέσθαι ἃ προυκαλούμην
 d αὐτόν, ἔλεγέν τε οὐδὲν σαφές, ἐπικαλύπτων τὴν ἀπορίαν.
 κἀγὼ ἡμῖν ἵνα ὁ λόγος πρότοι, εἶπον· Ἄλλ' εἰ δοκεῖ, ὦ
 Κριτία, νῦν μὲν τοῦτο συγχωρήσωμεν, δυνατόν εἶναι γενέ-
 σθαι ἐπιστήμην ἐπιστήμης· αὖθις δὲ ἐπισκεψόμεθα εἴτε
 5 οὕτως ἔχει εἴτε μή. ἴθι δὴ οὖν, εἰ ὅτι μάλιστα δυνατόν
 τοῦτο, τί μᾶλλον οἶόν τέ ἐστιν εἰδέναι ἢ τέ τις οἶδε καὶ ἃ
 μή; τοῦτο γὰρ δήπου ἔφαμεν εἶναι τὸ γιγνώσκειν αὐτόν καὶ
 σωφρονεῖν· ἢ γάρ;

Πάνυ γε, ἢ δ' ὅς, καὶ συμβαίνει γέ που, ὦ Σώκρατες. εἰ

a 3 αὐτοῦ B T: αὐτὴν T²

a 4 πλὴν ἐπιστήμης secl. Schleier-

macher b 8 ἀποδείξαι σε secl. Heindorf

secl. ci. Badham: an ἀναπλησθῆναι?

c 6 ἀναγκασθῆναι

d 6 καὶ ἃ B t: καὶ T

γάρ τις ἔχει ἐπιστήμην ἢ αὐτὴ αὐτὴν γινώσκει, τοιοῦτος
 ἂν αὐτὸς εἴη οἷόνπερ ἐστὶν ὃ ἔχει· ὥσπερ ὅταν τάχος τις
 ἔχῃ, ταχύς, καὶ ὅταν κάλλος, καλός, καὶ ὅταν γνώσιν, γι-
 γνώσκων, ὅταν δὲ δὴ γνώσιν αὐτὴν αὐτῆς τις ἔχῃ, γινώ-
 σκων πού αὐτὸς ἑαυτὸν τότε ἔσται.

5

Οὐ τοῦτο, ἦν δ' ἐγώ, ἀμφισβητῶ, ὥς οὐχ ὅταν τὸ αὐτὸ
 γινώσκόν τις ἔχῃ, αὐτὸς αὐτὸν γνώσεται, ἀλλ' ἔχοντι τοῦτο
 τίς ἀνάγκη εἰδέναι ἃ τε οἶδεν καὶ ἃ μὴ οἶδεν;

Ὅτι, ὦ Σώκρατες, ταῦτόν ἐστιν τοῦτο ἐκείνω.

170

Ἴσως, ἔφην, ἀλλ' ἐγὼ κινδυνεύω αἰεὶ ὅμοιος εἶναι· οὐ
 γὰρ αὖ μανθάνω ὥς ἔστιν τὸ αὐτό, ἃ οἶδεν εἰδέναι καὶ ἃ τις
 μὴ οἶδεν εἰδέναι.

Πῶς λέγεις, ἔφη;

5

ᾧδε, ἦν δ' ἐγώ. ἐπιστήμη που ἐπιστήμης οὐσα ἄρα
 πλέον τι οἶα τ' ἔσται διαιρεῖν, ἢ ὅτι τούτων τόδε μὲν
 ἐπιστήμη, τόδε δ' οὐκ ἐπιστήμη;

Οὐκ, ἀλλὰ τοσοῦτον.

Ταῦτόν οὖν ἐστὶν ἐπιστήμη τε καὶ ἀνεπιστημοσύνη ὑγίει- 10
 νοῦ, καὶ ἐπιστήμη τε καὶ ἀνεπιστημοσύνη δικαίου;

b

Οὐδαμῶς.

Ἀλλὰ τὸ μὲν οἶμαι ἱατρική, τὸ δὲ πολιτική, τὸ δὲ οὐδὲν
 ἄλλο ἢ ἐπιστήμη.

Πῶς γὰρ οὐ;

5

Οὐκοῦν ἔαν μὴ προσεπίσθηται τις τὸ ὑγιεινὸν καὶ τὸ
 δίκαιον, ἀλλ' ἐπιστήμην μόνον γινώσκη ἅτε τούτου μόνον
 ἔχων ἐπιστήμην, ὅτι μὲν τι ἐπίσταται καὶ ὅτι ἐπιστήμην
 τινα ἔχει, εἰκότως ἂν γινώσκει καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν
 ἄλλων· ἢ γάρ;

10

Ναί.

e 8 καὶ ἃ scr. Ambr. 56 : καὶ ἅτε B T W a 1 τοῦτο Cornarius :
 τὸ αὐτὸ B T a 3 τὸ αὐτό] τὸ αὐτὸ τὸ ci. Heindorf ἃ οἶδεν . . .
 a 4 οἶδεν εἰδέναι secl. Hoenebeek Hissink a 7 διαιρεῖν T² : διευρεῖν
 B T W a 10 ταῦτόν οὖν T W : ταῦτ' οὖν οὖν B ἐπιστήμη et mox
 ἀνεπιστημοσύνη (bis) ci. Bonitz : ἐπιστήμη . . . ἀνεπιστημοσύνη (bis)
 B T b 7 γινώσκη scr. recc. : γινώσκει B T W

“Οτι δὲ γιγνώσκει, ταύτη τῇ ἐπιστήμῃ πῶς εἴσεται;
 c γιγνώσκει γὰρ δὴ τὸ μὲν ὑγιεινὸν τῇ ἰατρικῇ ἀλλ’ οὐ σωφρο-
 σύνη, τὸ δ’ ἁρμονικὸν μουσικῇ ἀλλ’ οὐ σωφροσύνη, τὸ δ’
 οἰκοδομικὸν οἰκοδομικῇ ἀλλ’ οὐ σωφροσύνη, καὶ οὕτω πάντα
 ἢ οὔ;

5 Φαίνεται.

Σωφροσύνη δέ, εἴπερ μόνον ἐστὶν ἐπιστημῶν ἐπιστήμη,
 πῶς εἴσεται ὅτι τὸ ὑγιεινὸν γιγνώσκει ἢ ὅτι τὸ οἰκοδομικόν;
 Οὐδαμῶς.

Οὐκ ἄρα εἴσεται ὃ οἶδεν ὁ τοῦτο ἀγνοῶν, ἀλλ’ ὅτι οἶδεν
 10 μόνον.

Ἕοικεν.

d Οὐκ ἄρα σωφρονεῖν τοῦτ’ ἂν εἴη οὐδὲ σωφροσύνη, εἰδέναι
 ἃ τε οἶδεν καὶ ἃ μὴ οἶδεν, ἀλλ’, ὡς ἔοικεν, ὅτι οἶδεν καὶ ὅτι
 οὐκ οἶδεν μόνον.

Κινδυνεύει.

5 Οὐδὲ ἄλλον ἄρα οἶός τε ἔσται οὗτος ἐξετάσαι φάσκοντά
 τι ἐπίστασθαι, πότερον ἐπίσταται ὃ φησιν ἐπίστασθαι ἢ οὐκ
 ἐπίσταται· ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον, ὡς ἔοικεν, γινώσεται, ὅτι
 ἔχει τινὰ ἐπιστήμην, ὅτου δέ γε, ἢ σωφροσύνη οὐ ποιήσει
 αὐτὸν γινώσκειν.

10 Οὐ φαίνεται.

e Οὔτε ἄρα τὸν προσποιούμενον ἰατρὸν εἶναι, ὄντα δὲ μή,
 καὶ τὸν ὡς ἀληθῶς ὄντα οἶός τε ἔσται διακρίνειν, οὔτε ἄλλον
 οὐδένα τῶν ἐπιστημόνων καὶ μή. σκεψώμεθα δὲ ἐκ τῶνδε·
 εἰ μέλλει ὁ σώφρων ἢ ὁπτισοῦν ἄλλος τὸν ὡς ἀληθῶς ἰατρὸν
 5 διαγνώσεσθαι καὶ τὸν μή, ἂρ’ οὐχ ᾧδε ποιήσει· περὶ μὲν
 ἰατρικῆς δῆπου αὐτῷ οὐ διαλέγεται—οὐδὲν γὰρ ἐπαίει, ὡς
 ἔφαμεν, ὁ ἰατρὸς ἀλλ’ ἢ τὸ ὑγιεινὸν καὶ τὸ νοσῶδες—ἢ οὔ;

Ναί, οὕτως.

Περὶ δέ γε ἐπιστήμης οὐδὲν οἶδεν, ἀλλὰ τοῦτο διὰ τῇ
 10 σωφροσύνῃ μόνη ἀπέδομεν.

Ναί.

Οὐδὲ περὶ ἱατρικῆς ἄρα οἶδεν ὁ ἱατρικός, ἐπειδήπερ ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη οὖσα τυγχάνει.

171

Ἀληθῆ.

Ὅτι μὲν δὴ ἐπιστήμην τινα ἔχει, γνώσεται ὁ σώφρων τὸν ἱατρόν· δέον δὲ πεῖραν λαβεῖν ἥτις ἐστίν, ἄλλο τι σκέψεται ὠντινων; ἢ οὐ τούτῳ ὥριστα ἐκάστη ἐπιστήμη μὴ 5 μόνον ἐπιστήμη εἶναι ἀλλὰ καὶ τίς, τῷ τινῶν εἶναι;

Τούτῳ μὲν οὖν.

Καὶ ἡ ἱατρικὴ δὴ ἑτέρα εἶναι τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ὠρίσθη τῷ τοῦ ὑγιεινοῦ εἶναι καὶ νοσώδους ἐπιστήμη.

Ναί.

10

Οὐκοῦν ἐν τούτοις ἀναγκαῖον σκοπεῖν τὸν βουλόμενον ἱατρικὴν σκοπεῖν, ἐν οἷς ποτ' ἔστιν· οὐ γὰρ δήπου ἐν γε 10 τοῖς ἔξω, ἐν οἷς οὐκ ἔστιν;

Οὐ δῆτα.

Ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς ἄρα καὶ νοσώδεσιν ἐπισκέψεται τὸν ἱατρόν, ἣ ἱατρικός ἐστιν, ὁ ὀρθῶς σκοπούμενος.

5

Ἐοικεν.

Οὐκοῦν ἐν τοῖς οὕτως ἢ λεγομένοις ἢ πραττομένοις τὰ μὲν λεγόμενα, εἰ ἀληθῆ λέγεται, σκοπούμενος, τὰ δὲ πραττόμενα, εἰ ὀρθῶς πράττεται;

Ἀνάγκη.

10

Ἡ οὖν ἄνευ ἱατρικῆς δύναιτ' ἂν τις τούτων ποτέροις ἐπακολουθήσῃ;

Οὐ δῆτα.

Οὐδέ γε ἄλλος οὐδεὶς, ὥς ἔοικεν, πλὴν ἱατρός, οὔτε δὴ ὁ 15 σώφρων· ἱατρὸς γὰρ ἂν εἴη πρὸς τῇ σωφροσύνῃ.

Ἔστι ταῦτα.

e 12 ἱατρικός B T: ἱατρὸς t a 4 δέον δὲ Goldbacher (δεῖν δὲ Hermann): δεῖ δὴ B: δὲ δὴ T: ἐπιχειρῶν δὲ δὴ corr. Coisl.: εἰ δὲ δεῖ ci. Heindorf a 5 ὠντινων t: ὠντινυ B: ὠντινῦν T a 9 τῷ τοῦ B: τῷ τὸ T b 11 ἢ T: εἰ B ποτέροις T: προτέροις B c 1 οὐδέ γε] οὔτε γε Naegelsbach

Παντὸς ἄρα μᾶλλον, εἰ ἡ σωφροσύνη ἐπιστήμης ἐπιστήμη
 5 μόνον ἐστὶν καὶ ἀνεπιστημοσύνης, οὔτε ἰατρὸν διακρίναι οἷα
 τε ἔσται ἐπιστάμενον τὰ τῆς τέχνης ἢ μὴ ἐπιστάμενον,
 προσποιούμενον δὲ ἢ οἰόμενον, οὔτε ἄλλον οὐδένα τῶν ἐπι-
 σταμένων καὶ οἰοῦν, πλήν γε τὸν αὐτοῦ ὁμότεχνον, ὥσπερ
 οἱ ἄλλοι δημιουργοί.

10 Φαίνεται, ἔφη.

d Τίς οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Κριτία, ὠφελία ἡμῖν ἔτι ἂν εἴη
 ἀπὸ τῆς σωφροσύνης τοιαύτης οὔσης; εἰ μὲν γάρ, ὃ ἐξ
 ἀρχῆς ὑπετιθέμεθα, ἥδει ὁ σῶφρων ἢ τε ἥδει καὶ ἂ μὴ ἥδει,
 τὰ μὲν ὅτι οἶδεν, τὰ δ' ὅτι οὐκ οἶδεν, καὶ ἄλλον ταυτὸν
 5 τοῦτο πεπονθότα ἐπισκέψασθαι οἷός τ' ἦν, μεγαλωστὶ ἂν
 ἡμῖν, φαμέν, ὠφέλιμον ἦν σῶφροσιν εἶναι· ἀναμάρτητοι
 γὰρ ἂν τὸν βίον διεζῶμεν αὐτοί τε [καὶ] οἱ τὴν σωφροσύνην
 ἔχοντες καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ὅσοι ὑφ' ἡμῶν ἦρχοντο. οὔτε
 e γὰρ ἂν αὐτοὶ ἐπεχειροῦμεν πράττειν ἂ μὴ ἠπιστάμεθα, ἀλλ'
 ἐξευρίσκοντες τοὺς ἐπισταμένους ἐκείνοις ἂν παρεδίδομεν,
 οὔτε τοῖς ἄλλοις ἐπετρέπομεν, ὦν ἦρχομεν, ἄλλο τι πράτ-
 τειν ἢ ὅτι πράττοντες ὀρθῶς ἔμελλον πράξειν—τοῦτο δ' ἦν
 5 ἂν, οὗ ἐπιστήμην εἶχον—καὶ οὕτω δὴ ὑπὸ σωφροσύνης οἰκία
 τε οἰκουμένη ἔμελλεν καλῶς οἰκείσθαι, πόλις τε πολιτευο-
 μένη, καὶ ἄλλο πᾶν οὗ σωφροσύνη ἄρχοι· ἀμαρτίας γὰρ
 172 ἐξηρημένης, ὀρθότητος δὲ ἡγουμένης, ἐν πάσῃ πράξει καλῶς
 καὶ εὖ πράττειν ἀναγκαῖον τοὺς οὕτω διακειμένους, τοὺς δὲ
 εὖ πράττοντας εὐδαίμονας εἶναι. ἄρ' οὐχ οὕτως, ἦν δ' ἐγώ,
 ὦ Κριτία, ἐλέγομεν περὶ σωφροσύνης, λέγοντες ὅσον ἀγαθὸν
 5 εἶη τὸ εἰδέναι ἢ τε οἰδέν τις καὶ ἂ μὴ οἶδεν;

Πάνν μὲν οὖν, ἔφη, οὕτως.

c 4 εἰ B³ T: εἴη B c 5 ἀνεπιστημοσύνης B W: ἀνεπιστημοσύνης
 ἐπιστήμη T c 8 ὥσπερ B W: ὥσπερ ἂν T d 5 μεγαλωστὶ ci.
 Stephanus: μεγάλως τι B T d 7 διεζῶμεν T: ἐζῶμεν B W t
 καὶ del. Heindorf e 3 οὔτε T: ὃ οὔτε B e 6 οἰκουμένη B W:
 οἰκονομουμένη T ἔμελλεν καλῶς B W: καλῶς ἔμελλεν T e 8 πᾶν
 T: τι πᾶν B a 1 ἐξηρημένης T W: διηρημένης B καλῶς πράττειν
 ἀναγκαῖον καλῶς καὶ εὖ πράττειν B: ἀναγκαῖον καλῶς καὶ εὖ πράττειν T W

Νῦν δέ, ἦν δ' ἐγώ, ὁρᾷς ὅτι οὐδαμοῦ ἐπιστήμη οὐδεμία τοιαύτη οὔσα πέφανται.

Ὅρῳ, ἔφη.

Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, τοῦτ' ἔχει τὸ ἀγαθὸν ἦν νῦν εὐρί- b
σκομεν σωφροσύνην οὔσαν, τὸ ἐπιστήμην ἐπίστασθαι καὶ
ἀνεπιστημοσύνην, ὅτι ὁ ταύτην ἔχων, ὅτι ἂν ἄλλο μανθάνη,
ῥᾷόν τε μαθήσεται καὶ ἐναργέστερα πάντα αὐτῷ φανεῖται,
ἅτε πρὸς ἐκάστῳ ᾧ ἂν μανθάνη προσκαθορῶντι τὴν ἐπι- 5
στήμην· καὶ τοὺς ἄλλους δὴ κάλλιον ἐξετάσει περὶ ὧν ἂν
καὶ αὐτὸς μάθῃ, οἱ δὲ ἄνευ τούτου ἐξετάζοντες ἀσθενέστερον
καὶ φαυλότερον τοῦτο δράσουσιν; ἄρ', ὦ φίλε, τοιαῦτα
ἅττα ἐστὶν ἃ ἀπολαυσόμεθα τῆς σωφροσύνης, ἡμεῖς δὲ μεῖζόν c
τι βλέπομεν καὶ ζητοῦμεν αὐτὸ μεῖζόν τι εἶναι ἢ ὅσον ἐστίν;

Τάχα δ' ἂν, ἔφη, οὕτως ἔχοι.

Ἴσως, ἦν δ' ἐγώ· ἴσως δέ γε ἡμεῖς οὐδὲν χρηστὸν
ἐξηγήσαμεν. τεκμαίρομαι δέ, ὅτι μοι ἄτοπ' ἅττα καταφαί- 5
νεται περὶ σωφροσύνης, εἰ τοιοῦτόν ἐστιν. ἴδωμεν γάρ,
εἰ βούλει, συγχωρήσαντες καὶ ἐπίστασθαι ἐπιστήμην δυ-
νατὸν εἶναι [εἰδέναι], καὶ ὃ γε ἐξ ἀρχῆς ἐτιθέμεθα σωφρο-
σύνην εἶναι, τὸ εἰδέναι ἃ τε οἶδεν καὶ ἃ μὴ οἶδεν, μὴ
ἀποστερήσωμεν, ἀλλὰ δώμεν· καὶ πάντα ταῦτα δόντες ἔτι d
βέλτιον σκεψόμεθα εἰ ἄρα τι καὶ ἡμᾶς ὀνήσει τοιοῦτον ὄν.
ἃ γὰρ νυνδὴ ἐλέγομεν, ὥς μέγα ἂν εἴη ἀγαθὸν ἢ σωφροσύνη
εἰ τοιοῦτον εἴη, ἡγουμένη διοικήσεως καὶ οἰκίας καὶ πόλεως,
οὗ μοι δοκοῦμεν, ὦ Κριτία, καλῶς ὁμολογηκέναι. 5

Πῶς δὴ; ἢ δ' ὅς.

Ὅτι, ἦν δ' ἐγώ, ῥᾷδίως ὁμολογήσαμεν μέγα τι ἀγαθὸν
εἶναι τοῖς ἀνθρώποις εἰ ἕκαστοι ἡμῶν, ἃ μὲν ἴσασι, πρᾶτ-
τοιεν ταῦτα, ἃ δὲ μὴ ἐπίσταιντο, ἄλλοις παραδιδούειν τοῖς
ἐπισταμένοις. 10

c5 τεκμαίρομαι δὲ T: τεκμαιρόμενοι BW (sed ai δε suprascr. W)
c8 εἰδέναι secl. ci. Heusde d1 ἀλλὰ δώμεν T et γρ. W:
ἀλλ' ἴδωμεν BW πάντα ταῦτα B: ταῦτα ἅπαντα T: ταῦτα πάντα W
d2 ἄρα τι B²: ἄρτι B T ὀνήσει T: ὀνήσειν B

e Οὐκ οὖν, ἔφη, καλῶς ὠμολογήσαμεν;

Οὐ μοι δοκοῦμεν, ἦν δ' ἐγώ.

Ἄτοπα λέγεις ὥς ἀληθῶς, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

Νῆ τὸν κύνα, ἔφην, καὶ ἐμοί τοι δοκεῖ οὕτω, κἀνταῦθα
5 καὶ ἄρτι ἀποβλέψας ἄτοπ' ἄττ' ἔφην μοι προφαίνεσθαι, καὶ
ὅτι φοβοίμην μὴ οὐκ ὀρθῶς σκοποῖμεν. ὥς ἀληθῶς γάρ,
εἰ ὅτι μάλιστα τοιοῦτόν ἐστιν ἡ σωφροσύνη, οὐδέν μοι
173 δῆλον εἶναι δοκεῖ ὅτι ἀγαθὸν ἡμᾶς ἀπεργάζεται.

Πῶς δῆ; ἦ δ' ὅς. λέγε, ἵνα καὶ ἡμεῖς εἰδῶμεν ὅτι λέγεις.

Οἶμαι μέν, ἦν δ' ἐγώ, ληρεῖν με· ὅμως τό γε προφαίνό-
μενον ἀναγκαῖον σκοπεῖν καὶ μὴ εἰκῇ παριέναι, εἴ τίς γε
5 αὐτοῦ καὶ σμικρὸν κήδεται.

Καλῶς γάρ, ἔφη, λέγεις.

Ἄκουε δῆ, ἔφην, τὸ ἐμὸν ὄναρ, εἴτε διὰ κεράτων εἴτε
δι' ἐλέφαντος ἐλήλυθεν. εἰ γὰρ ὅτι μάλιστα ἡμῶν ἄρχοι
ἡ σωφροσύνη, οὔσα οἶαν νῦν ὀριζόμεθα, ἄλλο τι κατὰ τὰς
b ἐπιστήμας πάντ' ἂν πράττοιτο, καὶ οὔτε τις κυβερνήτης
φάσκων εἶναι, ὦν δὲ οὐ, ἔξαπατῶ ἂν ἡμᾶς, οὔτε ἱατρὸς οὔτε
στρατηγὸς οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς, προσποιούμενός τι εἰδέναι
ὃ μὴ οἶδεν, λαυθάνοι ἄν· ἐκ δὲ τούτων οὕτως ἐχόντων ἄλλο
5 ἂν ἡμῖν τι συμβαίνοι ἢ ὑγιέσιω τε τὰ σώματα εἶναι μᾶλλον
ἢ νῦν, καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ κινδυνεύοντας καὶ ἐν πολέμῳ
σφύζεσθαι, καὶ τὰ σκεύη καὶ τὴν ἀμπεχόνην καὶ ὑπόδεσιν
c πᾶσαν καὶ τὰ χρήματα πάντα τεχνικῶς ἡμῖν εἰργασμένα
εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ διὰ τὸ ἀληθινοῖς δημιουργοῖς χρῆσθαι;
εἰ δὲ βούλοιό γε, καὶ τὴν μαντικὴν εἶναι συγχωρήσωμεν

e 4 δοκεῖ T: δοκεῖν B οὕτω· κἀνταῦθα Hermann: οὕτως ἐλ
ἐνταῦθα B: οὕτως ἐνταῦθα T: οὕτως ἐνταῦθα W e 5 ἄτοπ' ἄττ'
ci. Badham: ἄτοπα γ' BT: ἄτοπα τ' Bekker ἔφην T: ἔφη B
a 4 παριέναι T: παρίεναι B. a 9 νῦν] δὴ νῦν Stobaeus b 1 πάντ'
ἂν scripsi: πάντα Stobaeus: ἂν BT b 2 ἔξαπατῶ ἂν T: ἔξαπατᾶν
B (ὦν δὲ . . . ἡμᾶς om. Stobaeus) b 3 οὐδεὶς] τις οὐδεὶς Stobaeus
b 4 δὴ BT Stobaeus: δὲ Hermann b 5 τι post ἄλλο transp.
Stobaeus ἡ add. ci. Heindorf: μὴ Stobaeus: om. BT b 6 τῇ
om. Stobaeus b 7 τὰ] τὰ τε Stobaeus c 2 ἀληθινοῖς δημιουργοῖς
T W Stobaeus: ἀληθινὸν δημιουργὸν B c 3 βούλοιό] βούλει ci.
H. Richards

ἐπιστήμην τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, καὶ τὴν σωφροσύνην,
 αὐτῆς ἐπιστατοῦσαι, τοὺς μὲν ἀλαζύνας ἀποτρέπειν, τοὺς 5
 δὲ ὡς ἀληθῶς μάντις καθιστάναι ἡμῖν προφήτας τῶν μελ-
 λόντων. κατεσκευασμένον δὲ οὕτω τὸ ἀνθρώπινον γένος
 ὅτι μὲν ἐπιστημόνως ἂν πράττοι καὶ ζῷη, ἔπομαι—ἡ γὰρ d
 σωφροσύνη φυλάττουσα οὐκ ἂν ἐφῇ παρεμπίπτουσιν τὴν
 ἀνεπιστημοσύνην συνεργὸν ἡμῖν εἶναι—ὅτι δ' ἐπιστημόνως
 ἂν πράττοντες εὖ ἂν πράττοιμεν καὶ εὐδαιμονοῖμεν, τοῦτο
 δὲ οὐπω δυνάμεθα μαθεῖν, ὦ φίλε Κριτία. 5

Ἄλλὰ μέντοι, ἡ δ' ὅς, οὐ ραδίως εὐρήσεις ἄλλο τι τέλος
 τοῦ εὖ πράττειν, ἔαν τὸ ἐπιστημόνως ἀτιμάσῃς.

Σμικρὸν τοίνυν με, ἦν δ' ἐγώ, ἔτι προσδίδαξον. τίνος
 ἐπιστημόνως λέγεις; ἡ σκυτῶν τομῆς;

Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

Ἄλλὰ χαλκοῦ ἐργασίας;

Οὐδαμῶς.

Ἄλλὰ ἐρίων ἢ ζύλων ἢ ἄλλου του τῶν τοιούτων;

Οὐ δῆτα.

Οὐκ ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ἔτι ἐμμένομεν τῷ λόγῳ τῷ εὐδαί-
 μονα εἶναι τὸν ἐπιστημόνως ζῶντα. οὗτοι γὰρ ἐπιστημόνως
 ζῶντες οὐχ ὁμολογοῦνται παρὰ σοῦ εὐδαίμονες εἶναι, ἀλλὰ
 περὶ τιων ἐπιστημόνως ζῶντα σὺ δοκεῖς μοι ἀφορίζεσθαι
 τὸν εὐδαίμονα. καὶ ἴσως λέγεις ὅν νυνδὴ ἐγὼ ἔλεγον, τὸν 10
 εἰδότα τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι πάντα, τὸν μάντιν. τοῦτον 174
 ἢ ἄλλον τινὰ λέγεις;

Καὶ τοῦτον ἔγωγε, ἔφη, καὶ ἄλλον.

Τίνα; ἦν δ' ἐγώ. ἄρα μὴ τὸν τοιόνδε, εἴ τις πρὸς τοῖς
 μέλλουσιν καὶ τὰ γεγονότα πάντα εἰδείη καὶ τὰ νῦν ὄντα, 5
 καὶ μηδὲν ἀγνοοῖ; θῶμεν γάρ τινα εἶναι αὐτόν. οὐ γὰρ

d 4 ἂν πράττοντες T: τὰ πράττοντες B d 5 δυνάμεθα B T W:
 δυνάμεσθαι (sic) T² d 9 σκυτῶν τομῆς T W: σκυτοτομῆς B: σκυτοτο-
 μικῆς b e 6 εὐδαίμονα T b: εὐδαιμονία B e 8 ὁμολογοῦνται
 B T: ὁμολογοῦσι t e 9 ζῶντα ci. Schleiermacher: ζώντων B T
 σὺν Bekker: εἰ B T δοκεῖς Basileensis altera: δοκεῖ B T a 6 θῶμεν]
 φῶμεν Schanz αὐτόν] τοιούτον ci. H. Richards

οἶμαι τούτου γε ἔτι ἂν εἴποις οὐδένα ἐπιστημονέστερον
ζῶντα εἶναι.

Οὐ δῆτα.

10 Τόδε δὴ ἔτι προσποθῶ, τίς αὐτὸν τῶν ἐπιστημῶν ποιεῖ
εὐδαίμονα; ἢ ἅπασαι ὁμοίως;

Οὐδαμῶς ὁμοίως, ἔφη.

b Ἀλλὰ ποία μάλιστα; ἢ τί οἶδεν καὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν
γεγονότων καὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι; ἄρά γε ἢ τὸ πετ-
τευτικόν;

Ποῖον, ἢ δ' ὅς, πεττευτικόν;

5 Ἀλλ' ἢ τὸ λογιστικόν;

Οὐδαμῶς.

Ἀλλ' ἢ τὸ ὑγιεινόν;

Μᾶλλον, ἔφη.

Ἐκείνη δ' ἦν λέγω μάλιστα, ἦν δ' ἐγώ, ἢ τί;

10 Ἦι τὸ ἀγαθόν, ἔφη, καὶ τὸ κακόν.

Ὡ μισαρέ, ἔφη, ἐγώ, πάσαι με περιέλκεις κύκλῳ, ἀπο-
κρυπτόμενος ὅτι οὐ τὸ ἐπιστημόνως ἦν ζῆν τὸ εὖ πράττειν

c τε καὶ εὐδαιμονεῖν ποιοῦν, οὐδὲ συμπασῶν τῶν ἄλλων
ἐπιστημῶν, ἀλλὰ μιᾶς οὓσης ταύτης μόνου τῆς περὶ τὸ
ἀγαθόν τε καὶ κακόν. ἐπεὶ, ὦ Κριτία, εἰ θέλεις ἐξελεῖν
ταύτην τὴν ἐπιστήμην ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν, ἡττόν τι
5 ἢ μὲν ἱατρικὴ ὑγιαίνειν ποιήσει, ἢ δὲ σκυτικὴ ὑποδεδέσθαι,
ἢ δὲ ὑφαντικὴ ἡμφιέσθαι, ἢ δὲ κυβερνητικὴ κωλύσει ἐν τῇ
θαλάττῃ ἀποθνήσκειν καὶ ἢ στρατηγικὴ ἐν πολέμῳ;

Οὐδὲν ἡττον, ἔφη.

Ἀλλ', ὦ φίλε Κριτία, τὸ εὖ γε τούτων ἕκαστα γίνεσθαι

d καὶ ὠφελίμως ἀπολελοιπὸς ἡμᾶς ἔσται ταύτης ἀπούσης.

Ἀληθῆ λέγεις.

Οὐχ αὕτη δέ γε, ὥς ἔοικεν, ἐστὶν ἢ σωφροσύνη, ἀλλ' ἥς

b 1 ἢ τί B: ἢ τι T b 5 ἀλλ' ἢ B: ἀλλ' ἢ T b 9 ἢ τι
B: ἢ τί T b 10 ἢ τὸ T: τὸ B c 6 ἡμφιέσθαι T: ἀμφιέσθαι
B d 1 ἀπολελοιπὸς B² T: ἀπολελοιπῶς B d 3 ἀλλ' secl. ci.
Madvig

ἔργον ἐστὶν τὸ ὠφελεῖν ἡμᾶς. οὐ γὰρ ἐπιστημῶν γε καὶ
 ἀνεπιστημοσυνῶν ἢ ἐπιστήμη ἐστίν, ἀλλὰ ἀγαθοῦ τε καὶ 5
 κακοῦ· ὥστε εἰ αὕτη ἐστὶν ὠφέλιμος, ἢ σωφροσύνη ἄλλο
 τι ἂν εἴη [ἢ ὠφελίμη] ἡμῖν.

Τί δ', ἢ δ' ὅς, οὐκ ἂν αὕτη ὠφελοί; εἰ γὰρ ὅτι μάλιστα
 τῶν ἐπιστημῶν ἐπιστήμη ἐστὶν ἢ σωφροσύνη, ἐπιστατεῖ
 δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις, καὶ ταύτης δήπου ἂν ἄρχουσα e
 τῆς περὶ τὰγαθὸν ἐπιστήμης ὠφελοί ἂν ἡμᾶς.

Ἡ καὶν ὑγιαίνειν ποιοῖ, ἦν δ' ἐγώ, αὕτη, ἀλλ' οὐχ ἢ
 ἱατρική; καὶ τᾶλλα τὰ τῶν τεχνῶν αὕτη ἂν ποιοῖ, καὶ οὐχ
 αἱ ἄλλαι τὸ αὐτῆς ἔργον ἐκάστη; ἢ οὐ πάλαι διεμαρτυρό- 5
 μεθα ὅτι ἐπιστήμης μόνον ἐστὶν καὶ ἀνεπιστημοσύνης
 ἐπιστήμη, ἄλλου δὲ οὐδενός· οὐχ οὕτω;

Φαίνεται γε.

Οὐκ ἄρα ὑγείας ἔσται δημιουργός;

Οὐ δῆτα.

10

* Ἀλλης γὰρ ἦν τέχνης ὑγεία· ἢ οὐ;

175

* Ἀλλης.

Οὐδ' ἄρα ὠφελίας, ὦ ἑταῖρε· ἄλλη γὰρ αὖ ἀπέδομεν
 τοῦτο τὸ ἔργον τέχνη νυνδὴ· ἢ γάρ;

Πάνυ γε.

5

Πῶς οὖν ὠφέλιμος ἔσται ἢ σωφροσύνη, οὐδεμιᾶς ὠφε-
 λίας οὔσα δημιουργός;

Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἔοικέν γε.

Ὅρας οὖν, ὦ Κριτία, ὡς ἐγὼ πάλαι εἰκότως ἐδεδοίκη
 καὶ δικαίως ἐμαυτὸν ἡτιώμην ὅτι οὐδὲν χρηστὸν περὶ σω- 10
 φροσύνης σκοπῶ; οὐ γὰρ ἂν που ὅ γε κάλλιστον πάντων
 ὁμολογεῖται εἶναι, τοῦτο ἡμῖν ἀνωφελὲς ἐφάνη, εἴ τι ἐμοῦ b
 ὄφελος ἦν πρὸς τὸ καλῶς ζητεῖν. νῦν δὲ πανταχῇ γὰρ
 ἡττώμεθα, καὶ οὐ δυνάμεθα εὐρεῖν ἐφ' ὅτῳ ποτὲ τῶν οὐτων

d 4 γε] τε Heindorf d 7 ἢ ὠφελίμη B : ὠφελίμη T : ἢ ὠφελίμη
 Schleiermacher : secl. Madvig e 3 καὶ Schanz : καὶ BT
 e 4 οὐχ αἱ Hermann : οὐχί B T b 2 ὄφελος T : ὠφελος B
 b 3 γρ· εὐρεῖν T : ἔχουν BT

- ὁ νομοθέτης τοῦτο τοῦνομα ἔθετο, τὴν σωφροσύνην. καίτοι
 5 πολλά γε συγκεχωρήκαμεν οὐ συμβαίνονθ' ἡμῖν ἐν τῷ λόγῳ.
 καὶ γὰρ ἐπιστήμην ἐπιστήμης εἶναι συνεχωρήσαμεν, οὐκ
 ἔωντος τοῦ λόγου οὐδὲ φάσκοντος εἶναι· καὶ ταύτη αὖ τῇ
 ἐπιστήμῃ καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ἔργα γιγνώσκειν
 c συνεχωρήσαμεν, οὐδὲ τοῦτ' ἔωντος τοῦ λόγου, ἵνα δὴ ἡμῖν
 γένοιτο ὁ σώφρων ἐπιστήμων ὦν τε οἶδεν ὅτι οἶδεν, καὶ
 ὦν μὴ οἶδεν ὅτι οὐκ οἶδεν. τοῦτο μὲν δὴ καὶ παντάπασι
 μεγαλοπρεπῶς συνεχωρήσαμεν, οὐδ' ἐπισκεψάμενοι τὸ ἀδύ-
 5 νατον εἶναι ἃ τις μὴ οἶδεν μηδαμῶς, ταῦτα εἰδέναι ἁμῶς
 γέ πως· ὅτι γὰρ οὐκ οἶδεν, φησὶν αὐτὰ εἰδέναι ἢ ἡμετέρα
 ὁμολογία. καίτοι, ὥς ἐγῶμαι, οὐδενὸς ὅτου οὐχὶ ἀλογώ-
 τερον τοῦτ' ἂν φανείη. ἀλλ' ὅμως οὕτως ἡμῶν εὐηθικῶν
 d τυχοῦσα ἢ ζήτησις καὶ οὐ σκληρῶν, οὐδέν τι μᾶλλον εὐρεῖν
 δύναται τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ τοσοῦτον κατεγέλασεν αὐτῆς,
 ὥστε ὃ ἡμεῖς πάλαι συνομολογοῦντες καὶ συμπλάττοντες
 ἐτιθέμεθα σωφροσύνην εἶναι, τοῦτο ἡμῖν πάνν ὑβριστικῶς
 5 ἀνωφελὲς ὄν ἀπέφαινε. τὸ μὲν οὖν ἐμὸν καὶ ἦττον ἀγα-
 νακτῶ ὑπὲρ δὲ σοῦ, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Χαρμίδη, πάνν ἀγανακτῶ,
 εἰ σὺ τοιοῦτος ὦν τὴν ἰδέαν καὶ πρὸς τούτῳ τὴν ψυχὴν
 e σωφρονέστατος, μηδὲν ὀνήσῃ ἀπὸ ταύτης τῆς σωφροσύνης
 μηδὲ τί σ' ὠφελήσῃ ἐν τῷ βίῳ παρούσα. ἔτι δὲ μᾶλλον
 ἀγανακτῶ ὑπὲρ τῆς ἐπωδῆς ἣν παρὰ τοῦ Θρακὸς ἔμαθον,
 εἰ μηδενὸς ἀξίου πράγματος οὔσαν αὐτὴν μετὰ πολλῆς
 5 σπουδῆς ἐμάνθανον. ταῦτ' οὖν πάνν μὲν [οὖν] οὐκ οἶομαι
 οὕτως ἔχειν, ἀλλ' ἐμὲ φαῦλον εἶναι ζητητὴν· ἐπεὶ τὴν γε
 σωφροσύνην μέγα τι ἀγαθὸν εἶναι, καὶ εἴπερ γε ἔχεις αὐτό.
 176 μακάριον εἶναί σε. ἀλλ' ὅρα εἰ ἔχεις τε καὶ μηδὲν δέη
 τῆς ἐπωδῆς· εἰ γὰρ ἔχεις, μᾶλλον ἂν ἔγωγέ σοι συμβου-

b 4 νομοθέτης B T W : ὀνοματοθέτης scr. recc. b 5 ἐν om. Schanz
 b 8 καὶ τὰ T : καὶ B c 2 γένοιτο T : γε οἶτο B : γε οἶοιτο W
 c 5 ἁμῶς γέ πως T W : ἄλλως γέ πως B c 8 εὐηθικῶν B T : εὐηθικῶς
 t : ἀν εὐνοϊκῶν? d 1 εὐρεῖν T : ἐρεῖν B : αἰρεῖν B² e 3 ἐπωδῆς
 T W : ἐπωδίας B et γρ. W e 5 οὖν sccl. Winckelmann e 7 γε
 T : τε B

λεύσαιμι ἐμὲ μὲν λήρον ἡγεῖσθαι εἶναι καὶ ἀδύνατον λόγῳ
 ὁτιοῦν ζητεῖν, σεαυτὸν δέ, ὅσῳ περ σωφρονέστερος εἶ,
 τοσοῦτῳ εἶναι καὶ εὐδαιμονέστερον. 5

Καὶ ὁ Χαρμίδης, Ἄλλὰ μὰ Δί', ἡ δ' ὅς, ἔγωγε, ὦ Σώ-
 κρατες, οὐκ οἶδα οὐτ' εἰ ἔχω οὐτ' εἰ μὴ ἔχω· πῶς γὰρ ἂν
 εἰδείην ὃ γε μῆδ' ὑμεῖς οἰοί τέ ἐστε ἐξευρεῖν ὅτι ποτ' ἔστιν,
 ὡς φῆς σύ; ἐγὼ μέντοι οὐ πάνν σοι πείθομαι, καὶ ἐμαντόν, b
 ὦ Σώκρατες, πάνν οἶμαι δεῖσθαι τῆς ἐπιδόξης, καὶ τό γ' ἐμὸν
 οὐδὲν κωλύει ἐπάδεσθαι ὑπὸ σοῦ ὅσαι ἡμέραι, ἕως ἂν φῆς
 σὺ ἱκανῶς ἔχειν.

Εἶπεν· ἀλλ', ἔφη ὁ Κριτίας, ὦ Χαρμίδη, (ἦν) δρᾶς τοῦτο 5
 ἔμοιγ' ἔσται τοῦτο τεκμήριον ὅτι σωφρονεῖς, ἦν ἐπάδειν
 παρέχης Σωκράτει καὶ μὴ ἀπολείπη τούτου μήτε μέγα μήτε
 σμικρόν.

Ὡς ἀκολουθήσουτος, ἔφη, καὶ μὴ ἀπολειψομένου· δεινὰ
 γὰρ ἂν ποιοίην, εἰ μὴ πειθοίμην σοὶ τῷ ἐπιτρόπῳ καὶ μὴ c
 ποιοίην ἃ κελεύεις.

Ἄλλὰ μὴν, ἔφη, κελεύω ἔγωγε.

Ποιήσω τοίνυν, ἔφη, ἀπὸ ταυτησὶ τῆς ἡμέρας ἀρξάμενος.

Οὗτοι, ἦν δ' ἐγώ, τί βουλεύεσθον ποιεῖν; 5

Οὐδέν, ἔφη ὁ Χαρμίδης, ἀλλὰ βεβουλευμέθα.

Βιάσῃ ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, καὶ οὐδ' ἀνάκρισίν μοι δώσεις;

Ὡς βιασομένου, ἔφη, ἐπειδήπερ ὅδε γε ἐπιτάττει· πρὸς
 ταῦτα σὺ αὖ βουλεύου ὅτι ποιήσεις.

Ἄλλ' οὐδεμία, ἔφην ἐγώ, λείπεται βουλή· σοὶ γὰρ d
 ἐπιχειροῦντι πράττειν ὁτιοῦν καὶ βιαζομένῳ οὐδεὶς οἷός τ'
 ἔσται ἐναντιοῦσθαι ἀνθρώπων.

Μὴ τοίνυν, ἡ δ' ὅς, μῆδὲ σὺ ἐναντιοῦ.

Οὐ τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ἐναντιώσομαι. 5

a 4 ὅσῳ περ T W : ὅς ὡς περ B a 7 οὐτ' εἰ ἔχω t : εἴτι ἔχω B : εἴτ'
 εἰ ἔχω T b 3 ἕως W : ὥσως B T b 5 ἦν add. Goldbacher (εἰ
 add. recc.) δρᾶς τοῦτο secl. Hermann : δρᾶ τοῦτο ci. Madvig
 b 6 ἦν B W : ἦν' T b 7 ἀπολείπη (suprascr. ι) W : ἀπολίπη B T
 c 5 οὔτοι B t : οὔτοι T c 7 βιάσει B T : βιάσεις t d 4 ἐναντιοῦ
 B t ἐναντίου T

ΛΑΧΗΣ

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ, ΜΕΛΗΣΙΑΣ, ΝΙΚΙΑΣ, ΛΑΧΗΣ,
ΠΑΙΔΕΣ ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΗΣΙΟΥ,
ΣΩΚΡΑΤΗΣ

St. II
p. 178

ΛΥ. Τεθέασθε μὲν τὸν ἄνδρα μαχόμενον ἐν ὅπλοις, ὦ **a**
Νικία τε καὶ Λάχης· οὐ δ' ἔνεκα ὑμᾶς ἐκελεύσαμεν συνθεά-
σασθαι ἐγὼ τε καὶ Μελησίας ὅδε, τότε μὲν οὐκ εἴπομεν, νῦν
δ' ἐροῦμεν. ἡγούμεθα γὰρ χρῆναι πρὸς γε ὑμᾶς παρρησιάζ-
εσθαι. εἰσὶ γάρ τινες οἱ τῶν τοιούτων καταγελῶσι, καὶ ἐάν **5**
τις αὐτοῖς συμβουλευέσθαι, οὐκ ἂν εἴποιεν ἃ νοοῦσιν, ἀλλὰ **b**
στοχαζόμενοι τοῦ συμβουλευομένου ἄλλα λέγουσι παρὰ τὴν
αὐτῶν δόξαν· ὑμᾶς δὲ ἡμεῖς ἡγησάμενοι καὶ ἱκανοὺς γινῶναι
καὶ γνόντας ἁπλῶς ἂν εἰπεῖν ἃ δοκεῖ ὑμῖν, οὕτω παρελάβομεν
ἐπὶ τὴν συμβουλήν περὶ ᾧν μέλλομεν ἀνακοινουῖσθαι. ἔστιν **5**
οὖν τοῦτο, περὶ οὗ πάλαι τοσαῦτα προοιμιάζομαι, τόδε. ἡμῖν **179**
εἰσὶν ὑεῖς οὔτοί, ὅδε μὲν τοῦδε, πάππου ἔχων ὄνομα Θουκυ-
δίδης, ἐμὸς δὲ αὖ ὅδε—παππῶν δὲ καὶ οὗτος ὄνομ' ἔχει
τοῦμοῦ πατρός· Ἀριστείδην γὰρ αὐτὸν καλοῦμεν—ἡμῖν οὖν
τούτων δέδοκται ἐπιμεληθῆναι ὡς οἷόν τε μάλιστα, καὶ μὴ **5**
ποιῆσαι ὅπερ οἱ πολλοί, ἐπειδὴ μεράκια γέγονεν, ἀνεῖναι
αὐτοὺς ὅτι βούλονται ποιεῖν, ἀλλὰ νῦν δὴ καὶ ἄρχεσθαι
αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι καθ' ὅσον οἰοί τ' ἐσμέν. εἰδότες οὖν καὶ

178 a2 συνθεάσασθαι t: συνθεάσασθε B: συντεθεᾶσθαι T W
b2 λέγουσι T: νοοῦσι B et γρ. t: νοοῦσι suprascr. λεγ W
179 a1 τοῦτο del. corr. Coisl.: τὸ ci. Badham a3 δὲ καὶ scr.
Vat. 1029: τε καὶ B T W a7 δὴ] ἥδη ci. Badham a8 οἷοί
τ' B W: οἷόν τ' T

- b ὑμῖν υἱὸς ὄντας ἡγησάμεθα μεμεληκέναι περὶ αὐτῶν, εἴπερ
 τισὶν ἄλλοις, πῶς ἂν θεραπευθέντες γένουτο ἄριστοι· εἰ δ'
 ἄρα πολλάκις μὴ προσεσχῆκατε τὸν νοῦν τῷ τοιούτῳ, ὑπομνή-
 σοντες ὅτι οὐ χρὴ αἰνοῦ ἀμελεῖν, καὶ παρακαλοῦντες ὑμᾶς
 5 ἐπὶ τὸ ἐπιμελείαν τινα ποιήσασθαι τῶν υἱῶν κοινῇ μεθ'
 ἡμῶν. ὅθεν δὲ ἡμῖν ταῦτ' ἔδοξεν, ὦ Νικία τε καὶ Λάχης,
 χρὴ ἀκοῦσαι, καὶ ἢ ὀλίγῳ μακρότερα. συσσιτοῦμεν γὰρ
 δὴ ἐγὼ τε καὶ Μελησίας ὅδε, καὶ ἡμῖν τὰ μεράκια παρα-
 c σιτεῖ. ὅπερ οὖν καὶ ἀρχόμενος εἶπον τοῦ λόγου, παρρη-
 σιασόμεθα πρὸς ὑμᾶς. ἡμῶν γὰρ ἑκάτερος περὶ τοῦ ἑαυτοῦ
 πατρὸς πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα ἔχει λέγειν πρὸς τοὺς νεανίσκους,
 καὶ ὅσα ἐν πολέμῳ ἠργάσαντο καὶ ὅσα ἐν εἰρήνῃ, διοικούντες
 5 τὰ τε τῶν συμμάχων καὶ τὰ τῆσδε τῆς πόλεως· ἡμέτερα δ'
 αὐτῶν ἔργα οὐδέτερος ἔχει λέγειν. ταῦτα δὴ ὑπαισχυνόμεθά
 τε τούσδε καὶ αἰτιώμεθα τοὺς πατέρας ἡμῶν ὅτι ἡμᾶς μὲν
 d εἶων τρυφᾶν, ἐπειδὴ μεράκια ἐγενόμεθα, τὰ δὲ τῶν ἄλλων
 πράγματα ἔπραττον· καὶ τοῖσδε τοῖς νεανίσκοις αὐτὰ ταῦτα
 ἐνδεικνύμεθα, λέγοντες ὅτι εἰ μὲν ἀμελήσουσιν ἑαυτῶν καὶ
 μὴ πείσονται ἡμῖν, ἀκλεεῖς γενήσονται, εἰ δ' ἐπιμελήσονται,
 5 τάχ' ἂν τῶν ὀνομάτων ἄξιοι γένουτο ἃ ἔχουσιν. οὗτοι μὲν
 οὖν φασιν πείσεσθαι· ἡμεῖς δὲ δὴ τοῦτο σκοποῦμεν, τί
 ἂν οὗτοι μαθόντες ἢ ἐπιτηδεύσαντες ὅτι ἄριστοι γένουτο.
 e εἰσηγήσατο οὖν τις ἡμῖν καὶ τοῦτο τὸ μάθημα, ὅτι καλὸν εἶη
 τῷ νέῳ μαθεῖν ἐν ὅπλοις μάχεσθαι· καὶ ἐπὶ τούτῳ ὅν
 νῦν ὑμεῖς ἐθεάσασθε ἐπιδεικνύμενον, καὶ τ' ἐκέλευε θεάσασθαι.
 ἔδοξε δὴ χρῆναι αὐτοὺς τε ἐλθεῖν ἐπὶ θεῶν τάνδρως καὶ ὑμᾶς
 5 συμπαραλαβεῖν ἅμα μὲν συνθεατάς, ἅμα δὲ συμβούλους τε
 καὶ κοινωνοὺς, ἔαν βούλησθε, περὶ τῆς τῶν υἱῶν ἐπιμελείας.

b 1 ἡγησάμεθα] ἡγησάμενοι Badham δεῦρο ἐκαλέσαμεν ὑμᾶς excidisse
 ratus : <εἰς συμβουλὴν ὑμᾶς παρεκαλέσαμεν ὅτι> ἡγησάμεθα Schanz
 b 6 vel post ἡμῶν (Kräl vel post b 1 ὄντας Schanz) excidisse aliquid
 videtur c 4 πολέμῳ . . . ἐν BW t : om. T c 5 τῆσδε τῆς

BW t : τῆς T c 7 τούσδε BW : τοῖσδε T e 1 ὅτι TW : οὐ
 B : ὥς in marg. B² e 2 τῷ νέῳ Badham e 3 θεάσασθαι TW :
 θεάσεσθαι B

ταῦτ' ἐστὶν ἃ ἐβουλόμεθα ὑμῖν ἀνακοινώσασθαι. ἤδη οὖν 180
 ὑμέτερον μέρος συμβουλευεῖν καὶ περὶ τούτου τοῦ μαθήματος,
 εἴτε δοκεῖ χρήναι μαθάνειν εἴτε μή, καὶ περὶ τῶν ἄλλων, εἴ
 τι ἔχετε ἐπαινέσαι μάθημα νέφ' ἀνδρὶ ἢ ἐπιτήδευμα, καὶ περὶ
 τῆς κοινωνίας λέγειν ὁποῖόν τι ποιήσετε. 5

ΝΙ. Ἐγὼ μὲν, ὦ Λυσίμαχε καὶ Μελησία, ἐπαινῶ τε ὑμῶν
 τὴν διάνοιαν καὶ κοινωνεῖν ἕτοιμος, οἶμαι δὲ καὶ Λάχῃτα
 τόνδε.

ΛΑ. Ἀληθῇ γὰρ οἶει, ὦ Νικία. ὥς ὃ γε ἔλεγεν ὁ Λυσί- b
 μαχος ἄρτι περὶ τοῦ πατρὸς τοῦ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Μελησίου,
 πάνυ μοι δοκεῖ εὖ εἰρήσθαι καὶ εἰς ἐκείνους καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ
 εἰς ἅπαντας ὅσοι τὰ τῶν πόλεων πράττουσιν, ὅτι αὐτοῖς
 σχεδόν τι ταῦτα συμβαίνει ἃ οὗτος λέγει καὶ περὶ παῖδας 5
 καὶ περὶ τᾶλλα, τὰ ἴδια ὀλιγωρεῖσθαι τε καὶ ἀμελῶς διατί-
 θεσθαι. ταῦτα μὲν οὖν καλῶς λέγεις, ὦ Λυσίμαχε· ὅτι δ'
 ἡμᾶς μὲν συμβούλους παρακαλεῖς ἐπὶ τὴν τῶν νεανίσκων
 παιδείαν, Σωκράτῃ δὲ τόνδε οὐ παρακαλεῖς, θαυμάζω, πρῶτον c
 μὲν ὄντα δημότην, ἔπειτα ἐνταῦθα ἀεὶ τὰς διατριβὰς ποιού-
 μενον ὅπου τί ἐστι τῶν τοιούτων ὧν σὺ ζητεῖς περὶ τοὺς
 νέους ἢ μάθημα ἢ ἐπιτήδευμα καλόν.

ΛΥ. Πῶς λέγεις, ὦ Λάχης; Σωκράτης γὰρ ὕδ'ε τινὸς τῶν 5
 τοιούτων ἐπιμέλειαν πεποιήται;

ΛΑ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Λυσίμαχε.

ΝΙ. Τοῦτο μὲν σοι κἂν ἐγὼ ἔχοιμι εἰπεῖν οὐ χεῖρον
 Λάχῃτος· καὶ γὰρ αὐτῷ μοι ἔναγχος ἄνδρα προξένησε τῷ
 υἱεὶ διδάσκαλον μουσικῆς, Ἀγαθοκλέους μαθητὴν Δάμωνα, d
 ἀνδρῶν χαριέστατον οὐ μόνον τὴν μουσικὴν, ἀλλὰ καὶ τᾶλλα
 ὅποσον βούλει ἄξιον συνδιατρίβειν τηλικούτοις ῥεαίσις.

a2 μέρος T W : γένος B : secl. Gitlbauer a3 χρῆναι T W :
 χρῆν. | ἢ B b2 τοῦ αὐτοῦ B Stobaeus : αὐτοῦ T W τε καὶ]
 καὶ Stobaeus : μελησίου T W : μιλησίου B b4 πόλεων T
 b6 τὰ ἴδια Stobaeus : ἴδια B T W ὀλιγωρεῖσθαι B T W Stobaeus :
 ὀλιγωρεῖν Badham : ὀλιγῶρος Schanz b7 καλῶς T W : καλεῖς
 B c1 παιδείαν B² T W : παιδιὰν B c5 ὅδε B T : ὥδε W
 d3 ὁπόσου B W : ὁπόσα T

ΑΥ. Οὔτοι, ὦ Σώκρατες τε καὶ Νικία καὶ Λάχης, οἱ
 5 ἡλικοί ἐγὼ ἔτι γιγνώσκωμεν τοὺς νεωτέρους, ἅτε κατ' οἰκίαν
 τὰ πολλὰ διατρίβοντες ὑπὸ τῆς ἡλικίας· ἀλλ' εἴ τι καὶ σύ,
 ὦ παῖ Σωφρονίσκου, ἔχεις τῷδε τῷ σαυτοῦ δημότῃ ἀγαθὸν
 e συμβουλευσαί, χρὴ συμβουλεύειν. δίκαιος δ' εἶ· καὶ γὰρ
 πατρικὸς ἡμῖν φίλος τυγχάνεις ὢν· ἀεὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ὁ
 σὸς πατὴρ ἑταίρω τε καὶ φίλῳ ἦμεν, καὶ πρότερον ἐκείνος
 ἐτελεύτησε, πρὶν τι ἐμοὶ διενεχθῆναι. περιφέρει δέ τίς με
 5 καὶ μνήμη ἄρτι τῶνδε λεγόντων· τὰ γὰρ μειράκια τάδε πρὸς
 ἀλλήλους οἴκοι διαλεγόμενοι θαμὰ ἐπιμέμνηνται Σωκράτους
 καὶ σφόδρα ἐπαινοῦσιν· οὐ μέντοι πώποτε αὐτοὺς ἀνηρώτησα
 181 εἰ τὸν Σωφρονίσκου λέγοιεν. ἀλλ', ὦ παῖδες, λέγετέ μοι,
 ὅδ' ἐστὶ Σωκράτης, περὶ οὗ ἐκάστοτε ἐμέμνησθε;

ΠΑΙ. Πάνν μὲν οὖν, ὦ πάτερ, οὗτος.

ΑΥ. Εὖ γε νῆ τὴν Ἥραν, ὦ Σώκρατες, ὅτι ὀρθοῖς τὸν
 5 πατέρα, ἄριστον ἀνδρῶν ὄντα, καὶ ἄλλως καὶ δὴ καὶ ὅτι
 οἰκεῖα τά τε σὰ ἡμῖν ὑπάρξει καὶ σοὶ τὰ ἡμέτερα.

ΛΑ. Καὶ μὴν, ὦ Λυσίμαχε, μὴ ἀφίεσό γε τὰνδρός· ὥς
 ἐγὼ καὶ ἄλλοθί γε αὐτὸν ἐθεασάμην οὐ μόνον τὸν πατέρα
 b ἀλλὰ καὶ τὴν πατρίδα ὀρθοῦντα· ἐν γὰρ τῇ ἀπὸ Δηλίου
 φυγῇ μετ' ἐμοῦ συνανεχώρει, καὶ γὰρ σοὶ λέγω ὅτι εἰ οἱ ἄλλοι
 ἤθελον τοιοῦτοι εἶναι, ὀρθὴ ἂν ἡμῶν ἡ πόλις ἦν καὶ οὐκ ἂν
 ἔπεσε τότε τοιοῦτον πτόμα.

5 ΑΥ. ὦ Σώκρατες, οὗτος μέντοι ὁ ἔπαινός ἐστιν καλός, ὃν
 σὺ νῦν ἐπαινῇ ὑπ' ἀνδρῶν ἀξίων πιστεῦεσθαι καὶ εἰς ταῦτα
 εἰς ἃ οὗτοι ἐπαινοῦσιν. εὖ οὖν ἴσθι ὅτι ἐγὼ ταῦτα ἀκούων
 χαίρω ὅτι εὐδοκιμεῖς, καὶ σὺ δὲ ἡγοῦ με ἐν τοῖς εὐνούστατον

d4 οὔτοι Badham : οὔτοι τι BT : οὔτοι τι W d5 ἡλικοί B :
 ἡλικοί καὶ T W e2 ἀεὶ B : αἰ T : αἰεὶ W t e4 περιφέρει]
 περιέρρει Badham e6 διαλεγόμενοι BTW : διαλεγόμενα t θαμὰ
 TW : ἅμα B a2 Σωκράτης secl. Badham ἐμέμνησθε BTW :
 μέμνησθε scr. Ven. 189 a5 καὶ ἄλλως secl. Badham a6 τε
 Bekker : γὰρ BTW b2 εἰ οἱ Vat. 1029 : εἰ BT : οἱ W (fort. εἰ
 ἄλλοι fuit) b3 ἡμῶν extra versum T b8 εὐδοκιμεῖς T :
 εὐδοκιμεῖ W : εὐδοκίμως B ἡγοῦ με BW : ἡγοῦμαι T εὐνούστατον
 scripsi : γ' εὐνούστατον Schanz : εὐνούστατοις TW : γ' εὐνούστατοις B

σοι εἶναι. χρῆν μὲν οὖν καὶ πρότερόν γε φοιτᾶν αὐτὸν παρ' c
 ἡμᾶς καὶ οἰκείους ἡγεῖσθαι, ὥσπερ τὸ δίκαιον· νῦν δ' οὖν
 ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας, ἐπειδὴ ἀνεγνωρίσαμεν ἀλλήλους, μὴ
 ἄλλως ποιεῖ, ἀλλὰ σύνισθί τε καὶ γνῶριζε καὶ ἡμᾶς καὶ
 τούσδε τοὺς νεωτέρους, ὅπως ἂν διασφύζητε καὶ ὑμεῖς τὴν 5
 ἡμετέραν φιλίαν. ταῦτα μὲν οὖν καὶ σὺ ποιήσεις καὶ ἡμεῖς
 σε καὶ αὐθις ὑπομνήσομεν· περὶ δὲ ὧν ἡρξάμεθα τί φατε;
 τί δοκεῖ; τὸ μάθημα τοῖς μειρακίοις ἐπιτήδειον εἶναι ἢ οὐ, τὸ
 μαθεῖν ἐν ὅπλοις μάχεσθαι;

ΣΩ. Ἄλλὰ καὶ τούτων πέρι, ὦ Λυσίμαχε, ἔγωγε πειρά- d
 σομαι συμβουλεύειν ἄν τι δύνωμαι, καὶ αὐτὰ ἃ προκαλῆ πάντα
 ποιεῖν. δικαιοτάτου μέντοι μοι δοκεῖ εἶναι ἐμὲ νεώτερον ὄντα
 τῶνδε καὶ ἀπειρότερον τούτων ἀκούειν πρότερον τί λέγουσιν
 καὶ μανθάνειν παρ' αὐτῶν· ἐὰν δ' ἔχω τι ἄλλο παρὰ τὰ ὑπὸ 5
 τούτων λεγόμενα, τότ' ἤδη διδάσκειν καὶ πείθειν καὶ σὲ καὶ
 τούτους. ἀλλ', ὦ Νικία, τί οὐ λέγει πότερος ὑμῶν;

ΝΙ. Ἄλλ' οὐδὲν κωλύει, ὦ Σώκρατες. δοκεῖ γὰρ καὶ
 ἐμοὶ τοῦτο τὸ μάθημα τοῖς νέοις ὠφέλιμον εἶναι ἐπίστασθαι e
 πολλαχῇ. καὶ γὰρ τὸ μὴ ἄλλοθι διατρίβειν, ἐν οἷς δὴ
 φιλοῦσιν οἱ νέοι τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι ὅταν σχολὴν
 ἄγωσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ, εὖ ἔχει, ὅθεν καὶ τὸ σῶμα βέλτιον
 ἴσχειν ἀνάγκη—οὐδενὸς γὰρ τῶν γυμνασίων φανλότερον οὐδ' 5
 ἐλάττω πόνον ἔχει—καὶ ἅμα προσήκει μάλιστα' ἐλευθέρῳ 182
 τοῦτό τε τὸ γυμνάσιον καὶ ἡ ἵππικὴ· οὐ γὰρ ἀγῶνος ἀθληταί
 ἐσμεν καὶ ἐν οἷς ἡμῖν ὁ ἀγὼν πρόκειται, μόνοι οὗτοι γυμνά-
 ζονται οἱ ἐν τούτοις τοῖς [τὸν] περὶ τὸν πόλεμον ὀργάνοις
 γυμναζόμενοι. ἔπειτα ὀνήσει μὲν τι τοῦτο τὸ μάθημα καὶ 5
 ἐν τῇ μάχῃ αὐτῇ, ὅταν ἐν τάξει δέῃ μάχεσθαι μετὰ πολλῶν
 ἄλλων· μέγιστον μέντοι αὐτοῦ ὄφελος, ὅταν λυθῶσιν αἱ

c 1 γε] σε corr. Coisl. c 3 ἀπὸ τῆσδε τῆς T W : ἀπόδε τῆς B
 d 7 πότερος B T : πρότερος W d 8 καὶ ἐμοὶ T : ἐμοὶ καὶ W :
 ἐμοὶ B e 4 ἔχει B W : ἔχειν T a 2 οὐ B T : οὐ W ἀγῶνος
 addubitat Schanz a 3 οὗτοι] ὀρθῶς ci. A. T. Christ γυμνάζονται]
 ἀγωνίζονται ci. Wotke a 4 τὸν B T W : om, recc,

- τάξεις καὶ ἤδη τι δέη μόνον πρὸς μόνον ἢ διώκοντα ἀμυνο-
b μένῃ τινὲ ἐπιθέσθαι ἢ καὶ ἐν φυγῇ ἐπιτιθεμένου ἄλλου
 ἀμύνασθαι αὐτόν· οὐτ' ἂν ὑπὸ γε ἐνὸς εἰς ὁ τοῦτ' ἐπιστά-
 μενος οὐδὲν ἂν πάθοι, ἴσως δ' οὐδὲ ὑπὸ πλειόνων, ἀλλὰ
 πανταχῇ ἂν ταύτῃ πλεονεκτοῖ. ἔτι δὲ καὶ εἰς ἄλλου καλοῦ
 5 μαθήματος ἐπιθυμίαν παρακαλεῖ τὸ τοιοῦτον· πᾶς γὰρ ἂν
 μαθὼν ἐν ὅπλοις μάχεσθαι ἐπιθυμήσειε καὶ τοῦ ἐξῆς μαθή-
 ματος τοῦ περὶ τὰς τάξεις, καὶ ταῦτα λαβὼν καὶ φιλοτιμηθεὶς
c ἐν αὐτοῖς ἐπὶ πᾶν ἂν τὸ περὶ τὰς στρατηγίας ὁρμήσειε· καὶ
 ἤδη δῆλον ὅτι τὰ τούτων ἐχόμενα καὶ μαθήματα πάντα
 καὶ ἐπιτηδεύματα καὶ καλὰ καὶ πολλοῦ ἄξια ἀνδρὶ μαθεῖν
 τε καὶ ἐπιτηδεύσαι, ὧν καθηγῆσται· ἂν τοῦτο τὸ μάθημα.
 5 προσθήσομεν δ' αὐτῷ οὐ σμικρὰν προσθήκην, ὅτι πάντα
 ἄνδρα ἐν πολέμῳ καὶ θαρραλεώτερον καὶ ἀνδρειότερον ἂν
 ποιήσειεν αὐτὸν αὐτοῦ οὐκ ὀλίγῳ αὕτη ἢ ἐπιστήμη. μὴ
 ἀτιμάσωμεν δὲ εἰπεῖν, εἰ καὶ τῷ σμικρότερον δοκεῖ εἶναι, ὅτι
 καὶ εὐσχημονέστερον ἐνταῦθα οὐ χρὴ τὸν ἄνδρα εὐσχημονέ-
d στερον φαίνεσθαι, οὐ ἅμα καὶ δεινότερος τοῖς ἐχθροῖς φανέται
 διὰ τὴν εὐσχημοσύνην. ἔμοι μὲν οὖν, ὦ Λυσίμαχε, ὥσπερ
 λέγω, δοκεῖ τε χρῆναι διδάσκειν τοὺς νεανίσκους ταῦτα καὶ
 δι' ἃ δοκεῖ εἶρηκα· Λάχητος δ', εἴ τι παρὰ ταῦτα λέγει, κἂν
 5 αὐτὸς ἡδέως ἀκούσαιοι.

- ΛΑ. Ἄλλ' ἔστι μὲν, ὦ Νικία, χαλεπὸν λέγειν περὶ
 ὁπουοῦν μαθήματος ὥς οὐ χρὴ μαθάνειν· πάντα γὰρ ἐπί-
 στασθαι ἀγαθὸν δοκεῖ εἶναι. καὶ δὴ καὶ τὸ ὀπλιτικὸν τοῦτο,
e εἰ μὲν ἔστιν μάθημα, ὅπερ φασὶν οἱ διδάσκοντες, καὶ οἷον
 Νικίας λέγει, χρὴ αὐτὸ μαθάνειν· εἰ δ' ἔστιν μὲν μὴ μάθημα,
 ἀλλ' ἐξαπατῶσιν οἱ ὑπισχνούμενοι, ἢ μάθημα μὲν τυγχάνει

a8 τι] τινὰ Badham: πον Král b1 ἐπιτιθεμένου BT: ἐπι-
 θεμένου W b2 οὐτ' ἂν T: οὐτ' ἂν BW: οὐ τᾶν Hermann: οὐτ' ἔρ'
 Badham: secl. Gitlbauer et mox γὰρ pro γε c3 ἐπιτηδεύματα
 T: ἐπιτηδεύματα πάντα BW c8 εἰπεῖν secl. A. T. Christ
 d1 οὐ T W: οὖν B: δι' οὐ scr. susp. Schanz (secl. mox διὰ τὴν
 εὐσχημοσύνην) e2 αὐτὸ T: αὐτὸν BW μὴ om. B,
 suprascr. b

ὄν, μὴ μέντοι πάνυ σπουδαῖον, τί καὶ δέοι ἂν αὐτὸ μανθάνειν;
 λέγω δὲ ταῦτα περὶ αὐτοῦ εἰς τὰδε ἀποβλέψας, ὅτι οἶμαι 5
 ἐγὼ τοῦτο, εἰ τί ἦν, οὐκ ἂν λεληθῆναι Λακεδαιμονίους, οἷς
 οὐδὲν ἄλλο μέλει ἐν τῷ βίῳ ἢ τοῦτο ζητεῖν καὶ ἐπιτηδεύειν,
 ὅτι ἂν μαθόντες καὶ ἐπιτηδεύσαντες πλεονεκτοῖεν τῶν ἄλλων 183
 περὶ τὸν πόλεμον. εἰ δ' ἐκείνους λέληθεν, ἀλλ' οὐ τούτους
 γε τοὺς διδασκάλους αὐτοῦ λέληθεν αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ἐκείνοι
 μάλιστα τῶν Ἑλλήνων σπουδάζουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις καὶ
 ὅτι παρ' ἐκείνοις ἂν τις τιμηθεῖς εἰς ταῦτα καὶ παρὰ τῶν 5
 ἄλλων πλείστ' ἂν ἐργάζοιτο χρήματα, ὥσπερ γε καὶ τρα-
 γωδίας ποιητῆς παρ' ἡμῖν τιμηθεῖς. τοιγάρτοι ὅς ἂν οἴηται
 τραγωδίαν καλῶς ποιεῖν, οὐκ ἔξωθεν κύκλῳ περὶ τὴν Ἀττικὴν
 κατὰ τὰς ἄλλας πόλεις ἐπιδεικνύμενος περιέρχεται, ἀλλ' εὐθὺς b
 δεῦρο φέρεται καὶ τοῖσδ' ἐπιδείκνυσιν εἰκότως· τοὺς δὲ ἐν
 ὄπλοις μαχομένους ἐγὼ τούτους ὁρῶ τὴν μὲν Λακεδαίμονα
 ἡγουμένους εἶναι ἄβατον ἱερὸν καὶ οὐδὲ ἄκρῳ ποδὶ ἐπι-
 βαίνοντας, κύκλῳ δὲ περιούντας αὐτὴν καὶ πᾶσι μᾶλλον 5
 ἐπιδεικνυμένους, καὶ μάλιστα τούτοις οἱ καὶ αὐτοὶ ὁμολογή-
 σαιαν πολλοὺς σφῶν προτέρους εἶναι πρὸς τὰ τοῦ πολέμου.
 ἔπειτα, ὦ Λυσίμαχε, οὐ πάνυ ὀλίγοις ἐγὼ τούτων παρα- c
 γέγονα ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, καὶ ὁρῶ οἰοί εἰσιν. ἔξεστι δὲ καὶ
 αὐτόθεν ἡμῖν σκέψασθαι. ὥσπερ γὰρ ἐπίτηδες οὐδεὶς πώποτ'
 εὐδόκιμος γέγονεν ἐν τῷ πολέμῳ ἀνὴρ τῶν τὰ ὀπλιτικὰ
 ἐπιτηδευσάντων. καίτοι εἰς γε τᾶλλα πάντα ἐκ τούτων οἱ 5
 ὀνομαστοὶ γίνονται, ἐκ τῶν ἐπιτηδευσάντων ἕκαστα· οὗτοι
 δ', ὡς ἔοικε, παρὰ τοὺς ἄλλους οὕτω σφόδρα εἰς τοῦτο
 δεδυστυχήκασιν. ἐπεὶ καὶ τοῦτον τὸν Στησίλεων, ὃν ὑμεῖς
 μετ' ἐμοῦ ἐν τοσούτῳ ὄχλῳ ἐθεάσασθε ἐπιδεικνύμενον καὶ τὰ d
 μεγάλα περὶ αὐτοῦ λέγοντα ἃ ἔλεγεν, ἐτέρωθι ἐγὼ κάλλιον

Θ 4 μὴ μέντοι scr. recc. : μὴ μέντοι τι T W : μὴδέν τοι τί B τί
 καὶ W : καὶ B T Θ 7 μέλει B (sed ei in ras. b) W t : μέλλει T
 α 2 λέληθεν K rál : ἐλελήθει B T W α 3 αὐτοῦ λέληθεν] αὐτοῦ
 'λελήθει Schanz : ἂν ἐλελήθει A. T. Christ β 2 ἐπιδείκνυσιν]
 ἐπιδείκνυται Badham : ἐπιδείκνυτ' Schanz β 3 ὁρῶ T W : ἐρῶ B
 b 6 οἱ καὶ T W : οὐκ ἂν B c 7 οὕτω B T : om. W

- ἐθεασάμην ἐν τῇ ἀληθείᾳ ὡς ἀληθῶς ἐπιδεικνύμενον οὐχ
 ἐκόντα. προσβαλούσης γὰρ τῆς νεῶς ἐφ' ἣ ἐπεβάτευεν
 5 πρὸς ὀλκάδα τινά, ἐμάχετο ἔχων δορυδρέπανον, διαφέρων δὴ
 ὄπλον ἅτε καὶ αὐτὸς τῶν ἄλλων διαφέρων. τὰ μὲν οὖν ἄλλα
 οὐκ ἄξια λέγειν περὶ τὰνδρός, τὸ δὲ σόφισμα τὸ τοῦ δρεπάνου
 e τοῦ πρὸς τῇ λόγχῃ οἶον ἀπέβη. μαχομένου γὰρ αὐτοῦ
 ἐνέσχετό που ἐν τοῖς τῆς νεῶς σκεύεσιν καὶ ἀντελάβετο·
 εἴλκεν οὖν ὁ Στησίλεις βουλόμενος ἀπολῦσαι, καὶ οὐχ οἷός
 τ' ἦν, ἡ δὲ ναὺς τὴν ναῦν παρήει. τέως μὲν οὖν παρέθει
 5 ἐν τῇ νηὶ ἀντεχόμενος τοῦ δόρατος· ἐπεὶ δὲ δὴ παρημείβετο
 ἡ ναὺς τὴν ναῦν καὶ ἐπέσπα αὐτὸν τοῦ δόρατος ἐχόμενον,
 184 ἐφίει τὸ δόρυ διὰ τῆς χειρός, ἕως ἄκρου τοῦ στύρακος ἀντε-
 λάβετο. ἦν δὲ γέλως καὶ κρότος ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς ὀλκάδος
 ἐπὶ τε τῷ σχήματι αὐτοῦ, καὶ ἐπειδὴ βαλόντος τινὸς λίθω
 παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὸ κατάστροφμα ἀφίεται τοῦ
 5 δόρατος, τότε ἤδη καὶ οἱ ἐκ τῆς τριήρους οὐκέτι οἰοί τ' ἦσαν
 τὸν γέλωτα κατέχειν, ὀρώντες αἰωρούμενον ἐκ τῆς ὀλκάδος
 τὸ δορυδρέπανον ἐκεῖνο. ἴσως μὲν οὖν εἴη ἂν τὰ ταῦτα,
 ὥσπερ Νικίας λέγει· οἷς δ' οὖν ἐγὼ ἐντετύχηκα, τοιαῦτ'
 b ἅττα ἐστίν. ὁ οὖν καὶ ἐξ ἀρχῆς εἶπον, εἴτε οὕτω σμικρὰς
 ὠφελίας ἔχει μάθημα ὃν, εἴτε μὴ ὃν φασὶ καὶ προσποιούνται
 αὐτὸ εἶναι μάθημα, οὐκ ἄξιον ἐπιχειρεῖν μανθάνειν. καὶ γὰρ
 οὖν μοι δοκεῖ, εἰ μὲν δειλὸς τις ὢν οἶοιτο αὐτὸ ἐπίστασθαι,
 5 θρασύτερος ἂν δι' αὐτὸ γενόμενος ἐπιφανέστερος γένοιτο
 οἷος ἦν, εἰ δὲ ἀνδρεῖος, φυλαττόμενος ἂν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων,
 εἰ καὶ σμικρὸν ἐξαμάρτοι, μεγάλας ἂν διαβολὰς ἴσχειν·
 c ἐπίφθονος γὰρ ἡ προσποίησις τῆς τοιαύτης ἐπιστήμης, ὥστ'

d3 ἐν τῇ ἀληθείᾳ om. Vat. 1029: secl. Schanz: ὡς ἀληθῶς secl.
 A. T. Christ e4 παρήει. τέως W rec. t: παρήει τε· ὡς B: παρήει
 τέως T e5 ἐπεὶ δὲ δὴ B: ἐπειδὴ δὲ T W a1 ἐφίει B T W:
 ἡφίει vel κατηφίει scr. recc. a7 ἐκεῖνο scr. recc.: ἐκεῖνω B T W
 b1 εἴτε Gitlbauer: ὅτι εἴτε B W: ὅτι T b4 οἶοιτο αὐτὸν scripsi:
 οἶοιτο αὐτὸν B: οἶοιτο αὐτὸν δεῖν W: οἶοιτο αὐτὸν δεῖν T b5 ἐπι-
 φανέστερος] καταφανέστερος Badham b6 οἷος Schleiermacher:
 ἡ οἷος B W: ἡ οἷος T ἦν] εἴη ci. H. Richards b7 ἴσχειν]
 σχοι Schanz

εἰ μή τι θαυμαστὸν ὅσον διαφέρει τῇ ἀρετῇ τῶν ἄλλων, οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν τις φύγοι τὸ καταγέλαστος γενέσθαι φάσκων ἔχειν ταύτην τὴν ἐπιστήμην. τοιαύτη τις ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Λυσίμαχε, ἢ περὶ τοῦτο τὸ μάθημα εἶναι σπουδὴ· χρὴ 5 ὃ' ὅπερ σοι ἐξ ἀρχῆς ἔλεγον, καὶ Σωκράτη τόνδε μὴ ἀφιέναι, ἀλλὰ δεῖσθαι συμβουλεύειν ὅπῃ δοκεῖ αὐτῷ περὶ τοῦ προκειμένου.

ΛΥ. Ἀλλὰ δέομαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες· καὶ γὰρ ὥσπερ τοῦ ἐπιδιακρινούντος δοκεῖ μοι δεῖν ἡμῖν ἢ βουλή. εἰ μὲν d γὰρ συνεφερέσθην τῷδε, ἦττον ἂν τοῦ τοιούτου ἔδει· νῦν δὲ τὴν ἐναντίαν γάρ, ὥς ὀρᾷς, Λάχης Νικία ἔθετο, εὖ δὴ ἔχει ἀκοῦσαι καὶ σοῦ ποτέρῳ τῶν ἀνδρῶν σύμψηφος εἶ.

ΣΩ. Τί δέ, ὦ Λυσίμαχε; ὁπότερ' ἂν οἱ πλείους ἐπαι- 5 νῶσιν ἡμῶν, τούτοις μέλλεις χρῆσθαι;

ΛΥ. Τί γὰρ ἂν τις καὶ ποιοῖ, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἡ καὶ σύ, ὦ Μελησία, οὕτως ἂν ποιοῖς; κὰν εἴ τις περὶ ἀγωνίας τοῦ ὑέος σοι βουλή εἴη τί χρὴ ἀσκεῖν, ἄρα e τοῖς πλείοσιν ἂν ἡμῶν πείθοιο, ἢ 'κεῖνῳ ὅστις τυγχάνει ὑπὸ παιδοτρύβη ἀγαθῷ πεπαιδευμένος καὶ ἡσκηκώς;

ΜΕ. Ἐκεῖνῳ εἰκός γε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Αὐτῷ ἄρ' ἂν μᾶλλον πείθοιο ἢ τέτταρσιν οὖσιν 5 ἡμῖν;

ΜΕ. Ἴσως.

ΣΩ. Ἐπιστήμη γὰρ οἶμαι δεῖ κρίνεσθαι ἄλλ' οὐ πλήθει τὸ μέλλον καλῶς κριθήσεσθαι.

ΜΕ. Πῶς γὰρ οὖν; 10

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ νῦν χρὴ πρῶτον αὐτὸ τοῦτο σκέψασθαι, εἰ ἔστιν τις ἡμῶν τεχνικὸς περὶ οὗ βουλευόμεθα ἢ οὐ· καὶ εἰ 185

c3 φύγοι B T W: φύγη t c9 ὥσπερ τοῦ ἐπιδιακρινούντος Ast: ὥσπερ ἐπὶ τοῦ διακρινούντος B T W: ὥσπερ ἔτι τοῦ διακρινούντος Hein-
d1 δεῖν B W t: δεῖ T d5 ὁπότερ' Schleiermacher:
ὁπότε B T W d8 μελησία T W: μιλησία B e1 ἀγωνίας
τοῦ T: ἀγωνιστοῦ B W e2 τυγχάνει Bekker e3 παιδοτρύβει
pr. T καὶ Θ: ἢ καὶ B T W e5 ἢ T W: om. B e9 κρι-
θήσεσθαι B W Stobaeus et in marg. T: κρίνεσθαι T

μὲν ἔστιν, ἐκείνῳ πείθεσθαι ἐνὶ ὄντι, τοὺς δ' ἄλλους ἔαν, εἰ
 δὲ μή, ἄλλον τινα ζητεῖν. ἥ περὶ σμικροῦ οἴεσθε νυνὶ
 κινδυνεύειν καὶ σὺ καὶ Λυσίμαχος ἀλλ' οὐ περὶ τούτου τοῦ
 5 κτήματος ὃ τῶν ὑμετέρων μέγιστον ὄν τυγχάνει; ὕέων γάρ
 που ἡ χρηστῶν ἡ τὰναντία γενομένων καὶ πᾶς ὁ οἶκος ὁ τοῦ
 πατρὸς οὕτως οἰκήσεται, ὅποιοι ἂν τινες οἱ παῖδες γένωνται.

ME. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Πολλὴν ἄρα δεῖ προμηθίαν αὐτοῦ ἔχειν.

10 ME. Πάνυ γε.

b ΣΩ. Πῶς οὖν, ὃ ἐγὼ ἄρτι ἔλεγον, ἐσκοποῦμεν ἄν, εἰ
 ἐβουλόμεθα σκέψασθαι τίς ἡμῶν περὶ ἀγωνίαν τεχνικώτατος;
 ἄρ' οὐχ ὁ μαθὼν καὶ ἐπιτηδεύσας, ᾧ καὶ διδάσκαλοι ἀγαθοὶ
 γεγονότες ἦσαν αὐτοῦ τούτου;

5 ME. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἔτι πρότερον, τίνος ὄντος τούτου [οὔ] ζητοῦ-
 μεν τοὺς διδασκάλους;

ME. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Ἐὼδε ἴσως μᾶλλον κατάδηλον ἔσται. οὗ μοι δοκεῖ
 10 ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν ὠμολογησθαι τί ποτ' ἔστιν περὶ οὗ βουλευό-
 μεθα [καὶ σκεπτόμεθα], ὅστις ἡμῶν τεχνικὸς καὶ τούτου
 c ἕνεκα διδασκάλους ἐκτήσατο, καὶ ὅστις μή.

NI. Οὐ γάρ, ᾧ Σώκρατες, περὶ τοῦ ἐν ὅπλοις μάχε-
 σθαι σκοποῦμεν, εἴτε χρὴ αὐτὸ τοὺς νεανίσκους μαρτάνειν
 εἴτε μή;

5 ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν, ᾧ Νικία. ἀλλ' ὅταν περὶ φαρμάκου
 τίς του πρὸς ὀφθαλμοὺς σκοπῇται, εἴτε χρὴ αὐτὸ ὑπαλεί-
 φεσθαι εἴτε μή, πότερον οἶει τότε εἶναι τὴν βουλήν περὶ
 τοῦ φαρμάκου ἢ περὶ τῶν ὀφθαλμῶν;

NI. Περὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

d ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὅταν ἱππῶ χαλινὸν σκοπῇταί τις εἰ

a3 οἴεσθε Stobaeus: οἴεσθαι BTW a6 δ ante τοῦ TW
 Stobaeus: om. B in fine paginae b6 οὐ secl. Jacobs b11 καὶ
 σκεπτόμεθα secl. Ast c6 τίς του Cron: τίς τοῦ BW: τίς τοῦ b
 vel αὐτῷ vel ἐπαλείφεσθαι ci. H. Richards

προσοιστέοι· ἢ μή, καὶ ὁπότε, τότε που περὶ τοῦ ἵππου
βουλευέται ἀλλ' οὐ περὶ τοῦ χαλινοῦ;

ΝΙ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐνὶ λόγῳ, ὅταν τίς τι ἕνεκά του σκοπῇ, 5
περὶ ἐκείνου ἡ βουλή τυγχάνει οὔσα οὐ ἕνεκα ἐσκόπει, ἀλλ'
οὐ περὶ τοῦ δ' ἕνεκα ἄλλου ἐζήτει.

ΝΙ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Δεῖ ἄρα καὶ τὸν σύμβουλον σκοπεῖν ἄρα τεχνικός
ἐστὶν εἰς ἐκείνου θεραπείαν, οὐ ἕνεκα σκοπούμενοι σκο- 10
ποῦμεν.

ΝΙ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν νῦν φαμεν περὶ μαθήματος σκοπεῖν τῆς e
ψυχῆς ἕνεκα τῆς τῶν νεανίσκων;

ΝΙ. Ναί.

ΣΩ. Εἴ τις ἄρα ἡμῶν τεχνικὸς περὶ ψυχῆς θεραπείαν
καὶ οἷός τε καλῶς τοῦτο θεραπεύσαι, καὶ ὅτῳ διδάσκαλοι 5
ἀγαθοὶ γεγόνασιν, τοῦτο σκεπτέον.

ΛΑ. Τί δέ, ὦ Σώκρατες; οὐπω ἑώρακας ἄνευ διδασκάλων
τεχνικωτέρους γεγονότας εἰς ἕνια ἢ μετὰ διδασκάλων;

ΣΩ. Ἐγώ γε, ὦ Λάχης· οἷς γε σὺ οὐκ ἂν ἐθέλοις πιστεῦ-
σαι, εἰ φαῖεν ἀγαθοὶ εἶναι δημιουργοί, εἰ μή τί σοι τῆς 10
αὐτῶν τέχνης ἔργον ἔχοιεν ἐπιδείξαι εὖ εἰργασμένον, καὶ ἐν
καὶ πλείω.

186

ΛΑ. Τοῦτο μὲν ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Καὶ ἡμᾶς ἄρα δεῖ, ὦ Λάχης τε καὶ Νικία—ἐπειδὴ
Λυσίμαχος καὶ Μελησίας εἰς συμβουλήν παρεκαλεσάτην
ἡμᾶς περὶ τῶν ὑέιων, προθυμούμενοι αὐτοῖν ὅτι ἀρίστας 5
γενέσθαι τὰς ψυχὰς—εἰ μὲν φαμεν ἔχειν, ἐπιδείξαι αὐτοῖς

d 7 δ' ἕνεκα ἄλλου Cornarius: οὐ ἕνεκα ἄλλο B T W d 10 σκοπού-
μενοι] σκοποῦμεν δ' Matthiae: σκοποῦμεν δ' Cron d 12 πάνυ γε...
191 b 3 εἶπεν αὐτὸν tria folia manu recenti scripta in W e 4 εἴ
τις] ὅστις Schanz e 6 τοῦτο Θ: τοῦτον B T: τοῦτου Apelt
a 2 τοῦτο... ἀληθῆ B T: τοῦτο... ἀληθές vel ταῦτα... ἀληθῆ scr.
recc. a 5 αὐτοῖν B rec. t: αὐτὴν T

- καὶ διδασκάλους οἷτινες [ἡμῶν γεγόνασιν] αὐτοὶ πρῶτον ἀγαθοὶ ὄντες καὶ πολλῶν νέων τεθεραπευκότες ψυχὰς ἔπειτα
- b** καὶ ἡμᾶς διδάξαντες φαίνονται· ἢ εἴ τις ἡμῶν αὐτῶν ἑαυτῷ διδάσκαλον μὲν οὐ φήσι γεγονέναι, ἀλλ' οὖν ἔργα αὐτὸν αὐτοῦ ἔχειν εἰπεῖν καὶ ἐπιδείξαι τίνες Ἀθηναίων ἢ τῶν ξένων, ἢ δοῦλοι ἢ ἐλεύθεροι, δι' ἐκείνον ὁμολογουμένως ἀγα-
- 5 **θ**οὶ γεγόνασιν· εἰ δὲ μηδὲν ἡμῖν τούτων ὑπάρχει, ἄλλους κελεύειν ζητεῖν καὶ μὴ ἐν ἐταίρων ἀνδρῶν ὑέσιν κινδυνεύειν διαφθείροντας τὴν μεγίστην αἰτίαν ἔχειν ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Λυσίμαχε τε καὶ Μελησία, πρῶτος
- c** περὶ ἑμαντοῦ λέγω ὅτι διδάσκαλός μοι οὐ γέγονε τούτου πέρι. καίτοι ἐπιθυμῶ γε τοῦ πράγματος ἐκ νέου ἀρξάμενος. ἀλλὰ τοῖς μὲν σοφισταῖς οὐκ ἔχω τελεῖν μισθούς, οἵπερ μόνοι ἐπηγγέλλοντό με οἷοί τ' εἶναι ποιεῖσαι καλόν τε καὶ ἀγαθόν·
- 5 αὐτὸς δ' αὖ εὗρεῖν τὴν τέχνην ἀδυνατῶ ἔτι νυνί. εἰ δὲ Νικίας ἢ Λάχης ἠῦρῃκεν ἢ μεμάθηκεν, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι· καὶ γὰρ χρήμασιν ἐμοῦ δυνατώτεροι, ὥστε μαθεῖν παρ' ἄλλων, καὶ ἅμα πρεσβύτεροι, ὥστε ἤδη ἠῦρῃκέναι. δοκοῦσι
- d** δὴ μοι δυνατοὶ εἶναι παιδεῦσαι ἄνθρωπον· οὐ γὰρ ἂν ποτε ἀδεῶς ἀπεφαίνοντο περὶ ἐπιτηδευμάτων νέῳ χρηστῶν τε καὶ πονηρῶν, εἰ μὴ αὐτοῖς ἐπίστευον ἱκανῶς εἰδέναι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ἔγωγε τούτοις πιστεύω· ὅτι δὲ διαφέρεσθον ἀλλήλοις,
- 5 ἐθαύμασα. τοῦτο οὖν σου ἐγὼ ἀντιδέομαι, ὦ Λυσίμαχε· καθάπερ ἄρτι Λάχης μὴ ἀφίεσθαί σε ἐμοῦ διεκελεύετο ἀλλὰ ἐρωτᾶν, καὶ ἐγὼ νῦν παρακελεύομαι σοι μὴ ἀφίεσθαι Λάχητος μηδὲ Νικίου, ἀλλ' ἐρωτᾶν λέγοντα ὅτι ὁ μὲν Σωκράτης οὐ
- e** φησιν ἐπαίειν περὶ τοῦ πράγματος οὐδ' ἱκανὸς εἶναι διακρίναι ὁπότερος ὑμῶν ἀληθῆ λέγει—οὔτε γὰρ εὗρετῆς οὔτε μαθητῆς οὐδενὸς περὶ τῶν τοιούτων γεγονέναι—σὺ δ', ὦ

a7 ἡμῶν γεγόνασιν secl. Badham: ἡμῶν γεγόνασιν, οἱ Bekker
 πρῶτον ci. Stephanus: πρῶτοι B T b2 αὐτὸν ci. olim Stallbaum:
 αὐτὸς B T b3 ἔχειν scr. recc.: ἔχει B T b4 ἐκείνον corr.
 Coisl.: ἐκείνων B T b6 κελεύειν corr. Coisl.: κελεύει B T
 c5 εὗρεῖν T: ἐρεῖν B d2 νέῳ T: μὲν B e3 πέρι B

Λάχης καὶ Νικία, εἶπετον ἡμῖν ἐκάτερος τίνι δὴ δεινοτάτῳ
 συγγεγόνατον περὶ τῆς τῶν νέων τροφῆς, καὶ πότερα μαθόντε 5
 παρὰ του ἐπίστασθαι ἢ αὐτῶ ἐξευρόντε, καὶ εἰ μὲν μαθόντε,
 τίς ὁ διδάσκαλος ἐκατέρῳ καὶ τίνες ἄλλοι ὁμότεχνοι αὐτοῖς, 187
 ἢ, ἂν μὴ ὑμῖν σχολὴ ἢ ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων,
 ἐπ' ἐκείνους ἴωμεν καὶ πείθωμεν ἢ δώροισι ἢ χάρισιν ἢ ἀμ-
 φότερα ἐπιμεληθῆναι καὶ τῶν ἡμετέρων καὶ τῶν ὑμετέρων
 παίδων, ὅπως μὴ κατασχύνωσι τοὺς αὐτῶν προγόνους φαῦλοι 5
 γενόμενοι· εἰ δ' αὐτοὶ εὕρεται γεγονότε τοῦ τοιούτου, δότε
 παράδειγμα τίνων ἤδη ἄλλων ἐπιμεληθέντες ἐκ φαύλων
 καλοὺς τε καγαθοὺς ἐποιήσατε. εἰ γὰρ νῦν πρῶτον ἄρξεσθε
 παιδεύειν, σκοπεῖν χρὴ μὴ οὐκ ἐν τῷ Καρὶ ὑμῖν ὁ κίνδυνος b
 κινδυνεύηται, ἀλλ' ἐν τοῖς ὑέσι τε καὶ ἐν τοῖς τῶν φίλων
 παισὶ, καὶ ἀτεχνῶς τὸ λεγόμενον κατὰ τὴν παροιμίαν ὑμῖν
 συμβαίνειν ἐν πίθῳ ἢ κεραμεῖα γιγνομένη. λέγετε οὖν τί
 τούτων ἢ φατὲ ὑμῖν ὑπάρχειν τε καὶ προσήκειν ἢ οὐ φατε. 5
 ταῦτ', ὦ Λυσίμαχε, παρ' αὐτῶν πυνθάνου τε καὶ μὴ μεθίει
 τοὺς ἀνδρας.

ΛΥ. Καλῶς μὲν ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ ἄνδρες, Σωκράτης λέγειν·
 εἰ δὲ βουλομένοις ὑμῖν ἐστι περὶ τῶν τοιούτων ἐρωτᾶσθαί c
 τε καὶ διδόναι λόγον, αὐτοὺς δὴ χρὴ γινώσκειν, ὦ Νικία
 τε καὶ Λάχης. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ Μελησίᾳ τῷδε δῆλον ὅτι
 ἡδομένοις ἂν εἴη εἰ πάντα ἃ Σωκράτης ἐρωτᾷ ἐθέλοιτε λόγῳ
 διεξιέναι· καὶ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἐντεῦθεν ἡρχόμεν· λέγων, ὅτι 5
 εἰς συμβουλὴν διὰ ταῦτα ὑμᾶς παρακαλέσασθαι, ὅτι μεμελη-
 κέναι ὑμῖν ἡγούμεθα, ὥς εἰκός, περὶ τῶν τοιούτων, καὶ ἄλλως
 καὶ ἐπειδὴ οἱ παῖδες ὑμῖν ὀλίγου ὥσπερ οἱ ἡμέτεροι ἡλικίαν
 ἔχουσι παιδεύεσθαι. εἰ οὖν ὑμῖν μή τι διαφέρει, εἶπατε καὶ d
 κοινῇ μετὰ Σωκράτους σκέψασθε, διδόντες τε καὶ δεχόμενοι

θ 7 αὐτοῖς ἢ' T: αὐτοῖσιν B α 6 γεγονότε B: γεγονάτε T
 α 8 πρῶτον ἄρξασθαι (sic) B sed ασ puncto notata: ἄρξεσθε πρῶτον T
 β 2 ὑέσι] ὑμετέροις Schanz β 4 συμβαίνει Bekker: συμβαίνει B T
 κεραμεῖα] κεραμία BT λέγετε T: λέγεται B γ 3 καὶ
 μελησίᾳ T: ὦ μελησίᾳ B γ 4 ἃ T: ὧν B²: ὧι B γ 5 ἐντεῦθεν
 ἡρχόμεν B: ἡρχόμην ἐντεῦθεν T

λόγον παρ' ἀλλήλων· εὖ γὰρ καὶ τοῦτο λέγει ὅδε, ὅτι περὶ τοῦ μεγίστου νῦν βουλευόμεθα τῶν ἡμετέρων. ἀλλ' ὁράτε
5 εἰ δοκεῖ χρῆναι οὕτω ποιεῖν.

ΝΙ. ὦ Λυσίμαχε, δοκεῖς μοι ὡς ἀληθῶς Σωκράτη πατρόθεν γινώσκειν μόνον, αὐτῷ δ' οὐ συγγεγονέναι ἀλλ' ἢ
e παιδὶ ὄντι, εἴ που ἐν τοῖς δημόταις μετὰ τοῦ πατρὸς ἀκολουθῶν ἐπλησίασέν σοι ἢ ἐν ἱερῷ ἢ ἐν ἄλλῳ τῷ συλλόγῳ τῶν δημοτῶν· ἐπειδὴ δὲ πρεσβύτερος γέγονεν, οὐκ ἐντετυχηκὼς τῷ ἀνδρὶ δῆλος ἔτι εἶ.

5 ΛΥ. Τί μάλιστα, ὦ Νικία;

ΝΙ. Οὐ μοι δοκεῖς εἰδέναι ὅτι ὅς ἂν ἐγγύτατα Σωκράτους ἦ [λόγῳ ὥσπερ γένει] καὶ πλησιάσῃ διαλεγόμενος, ἀνάγκη αὐτῷ, ἔαν ἄρα καὶ περὶ ἄλλου του πρότερον ἄρξῃται διαλέγεσθαι, μὴ παύεσθαι ὑπὸ τούτου περιηγόμενον τῷ λόγῳ,
10 πρὶν ᾗ ἐμπέσῃ εἰς τὸ διδόναι περὶ αὐτοῦ λόγον, ὄντινα
188 τρόπον νῦν τε ζῇ καὶ ὄντινα τὸν παρεληλυθότα βίον βεβίωκεν· ἐπειδὴ δ' ἐμπέσῃ, ὅτι οὐ πρότερον αὐτὸν ἀφήσει Σωκράτης, πρὶν ἂν βασανίσῃ ταῦτα εὖ τε καὶ καλῶς ἅπαντα. ἐγὼ δὲ συνήθης τέ εἰμι τῷδε καὶ οἶδ' ὅτι ἀνάγκη ὑπὸ τούτου
5 πᾶσχειν ταῦτα, καὶ ἔτι γε αὐτὸς ὅτι πείσομαι ταῦτα εὖ οἶδα· χαίρω γάρ, ὦ Λυσίμαχε, τῷ ἀνδρὶ πλησιάζων, καὶ οὐδὲν οἶμαι κακὸν εἶναι τὸ ὑπομιμνήσκεσθαι ὅτι μὴ καλῶς ἢ πεποιή-
b καμεν ἢ ποιούμεν, ἀλλ' εἰς τὸν ἔπειτα βίον προμηθέστερον ἀνάγκη εἶναι τὸν ταῦτα μὴ φεύγοντα ἀλλ' ἐθέλοντα κατὰ τὸ τοῦ Σόλωνος καὶ ἀξιοῦντα μανθάνειν ἕωςπερ ἂν ζῇ, καὶ μὴ οἴομενον αὐτῷ τὸ γῆρας νοῦν ἔχον προσίεναι. ἐμοὶ μὲν
5 οὖν οὐδὲν ἄηθες οὐδ' αὖ ἀηδὲς ὑπὸ Σωκράτους βασανίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ πάλαι σχεδόν τι ἠπιστάμην ὅτι οὐ περὶ τῶν μει-

d6 σωκράτη B² T: σωκράτει B e4 ἔτι εἰ T: εἰ B e7 ἢ
BT: ἦ Sauppe λόγῳ ὥσπερ γένει secl. Cron: ὥσπερ γένει secl.
Schleiermacher καὶ . . . διαλεγόμενος fort. secludenda e9 παύ-
εσθαι B: παύσεσθαι T e10 ἂν ἐμπέσῃ scr. recc. (ἂν add. vet. t):
ἐμπέσει BT (πρὶν ἐμπεσεῖν Giltbauer) a5 ἔτι T: ὅτι B a7 ὅτι
BT Stobaeus: εἴ τι Ast b3 τὸ τοῦ Stobaeus: τοῦ B: τοὺς T
b4 αὐτῷ BT Stobaeus: αὐτὸ W: αὐτῷ αὐτὸ Orelli

ρακίων ἡμῖν ὁ λόγος ἔσταιτο Σωκράτους παρόντος, ἀλλὰ περὶ ἡμῶν αὐτῶν. ὅπερ οὖν λέγω, τὸ μὲν ἐμὸν οὐδὲν κωλύει **c** Σωκράτει συνδιατρίβειν ὅπως οὗτος βούλεται· Λάχητα δὲ τόνδε ὅρα ὅπως ἔχει περὶ τοῦ τοιούτου.

ΛΑ. Ἀπλοῦν τό γ' ἐμόν, ὦ Νικία, περὶ λόγων ἐστίν, εἰ δὲ βούλει, οὐχ ἀπλοῦν ἀλλὰ διπλοῦν· καὶ γὰρ ἂν δόξαιμί **5** τῷ φιλόλογος εἶναι καὶ αὖ μισόλογος. ὅταν μὲν γὰρ ἀκούω ἀνδρὸς περὶ ἀρετῆς διαλεγομένου ἢ περὶ τινος σοφίας ὥς ἀληθῶς οὗτος ἀνδρὸς καὶ ἀξίου τῶν λόγων ὦν λέγει, χαίρω ὑπερφυῶς, θεώμενος ἅμα τὸν τε λέγοντα καὶ τὰ **d** λεγόμενα ὅτι πρέποντα ἀλλήλοις καὶ ἀρμόττοντά ἐστι. καὶ κομιδῇ μοι δοκεῖ μουσικὸς ὁ τοιοῦτος εἶναι, ἀρμονίαν καλίστην ἡρμοσμένος οὐ λύραν οὐδὲ παιδιᾶς ὄργανα, ἀλλὰ τῷ ὄντι [ζῆν ἡρμοσμένος οὐ] αὐτὸς αὐτοῦ τὸν βίον σύμφωνον **5** τοῖς λόγοις πρὸς τὰ ἔργα, ἀτεχνῶς δωριστὶ ἀλλ' οὐκ ἰαστί, οἶμαι δὲ οὐδὲ φρυγιστὶ οὐδὲ λυδιστί, ἀλλ' ἥπερ μόνῃ Ἑλληνικῇ ἐστιν ἀρμονία. ὁ μὲν οὖν τοιοῦτος χαίρειν με ποιεῖ φθεγγόμενος καὶ δοκεῖν ὁτῶσιν φιλόλογον εἶναι—οὕτω σφό- **e** δρα ἀποδέχομαι παρ' αὐτοῦ τὰ λεγόμενα—ὁ δὲ τὰναντία τούτου πράττων λυπεῖ με, ὅσῳ ἂν δοκῇ ἄμεινον λέγειν, τοσούτῳ μᾶλλον, καὶ ποιεῖ αὖ δοκεῖν εἶναι μισόλογον. Σωκράτους δ' ἐγὼ τῶν μὲν λόγων οὐκ ἔμπειρός εἰμι, ἀλλὰ **5** πρότερον, ὥς ἔοικε, τῶν ἔργων ἐπειράθην, καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἥϊρον ἀξιὸν ὄντα λόγων καλῶν καὶ πάσης παρρησίας. εἰ **189** οὖν καὶ τοῦτο ἔχει, συμβούλομαι τὰνδρί, καὶ ἥδιστ' ἂν ἐξεταζοίμην ὑπὸ τοῦ τοιούτου, καὶ οὐκ ἂν ἀχθοίμην μανθάνων, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ τῷ Σόλωνι, ἐν μόνον προσλαβόν, συγχωρῶ· γηράσκων γὰρ πολλὰ διδάσκεσθαι ἐθέλω ὑπὸ χρηστῶν **5** μόνον. τοῦτο γάρ μοι συγχωρεῖτω, ἀγαθὸν καὶ αὐτὸν εἶναι

c 2 οὗτος] αὐτὸς Hoenebeek Hissink **c 6** αὖ μισολόγος (sic) T:
οὐ μισθολόγος B **d 1** τὰ λεγόμενα T: τὸν λεγόμενον B et suprascr. T
d 2 πρέποντα ἀλλήλοις T: πρέπον· τὰ δ' ἀλλήλοις B **d 4** παιδιᾶς T²:
παιδείας B T **d 5** ζῆν ἡρμοσμένος οὐ secl. Badham: ἡρμοσμένος οὐ
secl. Schanz **e 4** μισολόγον B T **a 6** μόνον B T: μόνων Par.
1809 τοῦτο B T: τούτω T² συγχωρεῖ τῷ B

- τὸν διδάσκαλον, ἵνα μὴ δυσμαθὴς φαίνωμαι ἀηδῶς μανθάνων·
 εἰ δὲ νεώτερος ὁ διδάσκων ἔσται ἢ μήπω ἐν δόξῃ ὢν ἢ τι
 b ἄλλο τῶν τοιούτων ἔχων, οὐδὲν μοι μέλει. σοὶ οὖν, ὦ
 Σώκρατες, ἐγὼ ἐπαγγέλλομαι καὶ διδάσκειν καὶ ἐλέγχειν
 ἐμὲ ὅτι ἂν βούλῃ, καὶ μανθάνειν γε ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οἶδα· οὕτω
 σὺ παρ' ἐμοὶ διάκεισαι ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἢ μετ' ἐμοῦ
 5 συνδιεκινδύνευσας καὶ ἔδωκας σαυτοῦ πείραν ἀρετῆς ἢν χρὴ
 διδόναι τὸν μέλλοντα δικαίως δώσειν. λέγ' οὖν ὅτι σοι
 φίλον, μηδὲν τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν ὑπόλογον ποιούμενος.
 c ΣΩ. Οὐ τὰ ὑμέτερα, ὥς ἔοικεν, αἰτιασόμεθα μὴ οὐχ
 ἕτοιμα εἶναι καὶ συμβουλεύειν καὶ συσκοπεῖν.

- ΛΥ. Ἄλλ' ἡμέτερον δὴ ἔργον, ὦ Σώκρατες—ἓνα γάρ σε
 ἔγωγε ἡμῶν τίθημι—σκοπεῖ οὖν ἀντ' ἐμοῦ ὑπὲρ τῶν νεανί-
 5 σκων ὅτι δεόμεθα παρὰ τῶνδε πυνθάνεσθαι, καὶ συμβούλευε
 διαλεγόμενος τούτοις. ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ ἐπιλανθάνομαι ἤδη
 τὰ πολλὰ διὰ τὴν ἡλικίαν ὧν ἂν διανοηθῶ ἐρέσθαι καὶ αὐτὸ ἂν
 ἀκούσω· ἔαν δὲ μεταξὺ ἄλλοι λόγοι γένωνται, οὐ πάνυ
 d μέμνημαι. ὑμεῖς οὖν λέγετε καὶ διέξιτε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς
 περὶ ὧν προυθέμεθα· ἐγὼ δ' ἀκούσομαι καὶ ἀκούσας αὐτὸ μετὰ
 Μελησίου τοῦδε ποιήσω τοῦτο ὅτι ἂν καὶ ὑμῖν δοκῇ.

- ΣΩ. Πειστέον, ὦ Νικία τε καὶ Λάχης, Λυσιμάχῳ καὶ
 5 Μελησίᾳ. ἃ μὲν οὖν νυνδὴ ἐπεχειρήσαμεν σκοπεῖν, τίνες
 οἱ διδάσκαλοι ἡμῖν τῆς τοιαύτης παιδείας γεγόνασιν ἢ τίνες
 ἄλλους βελτίους πεποιήκαμεν, ἴσως μὲν οὐ κακῶς εἶχεν
 e ἐξετάζειν καὶ τὰ τοιαῦτα ἡμᾶς αὐτούς· ἀλλ' οἶμαι καὶ ἡ
 τοιάδε σκέψις εἰς ταῦτόν φέρει, σχεδὸν δέ τι καὶ μᾶλλον ἐξ
 ἀρχῆς εἴη ἅν. εἰ γὰρ τυγχάνομεν ἐπιστάμενοι ὅτουοῦν πέρι
 ὅτι παραγενόμενόν τῳ βέλτιον ποιῶν ἐκείνο ᾧ παρεγείντο,

b 7 ὑπόλογον Stephanus : ὑπὸ λόγον B T c 8 εἰδ' δὲ] εἰδ' corr.
 Coisl. : εἰδ' γε Schanz d 3 καὶ B T : om. Ars. d 4 πιστέον
 pr. T ὦ νικία τε καὶ λάχης B T : ****οι Ars. (μέντοι ci. Smyly)
 λυσιμάχῳ T Ars. : λυσιμαχος B καὶ μελησία B T : ****ι Ars. (τούτῳ
 ci. Smyly) d 6 οἱ B T : η Ars. d 7 εἶχε Ars. : ἔχει B T
 e 2 σχεδὸν δέ] κα(ι σ)χεδ(ν) Ars. e 3 εἴη ἅν secl. Badham
 τυγχάνομεν ci. Stephanus : ἐτυγχάνομεν B T e 4 ᾧ παρεγείντο T :
 ὧν παρεγένοντο B

καὶ προσέτι οἰοί τέ ἐσμεν αὐτὸ ποιεῖν παραγίγεσθαι ἐκείνῳ, 5
 δῆλον ὅτι αὐτό γε ἴσμεν τοῦτο οὐ περί σύμβουλοι ἂν γενοί-
 μεθα ὥς ἂν τις αὐτὸ ῥᾶστα καὶ ἄριστ' ἂν κτήσαιοτο. ἴσως
 οὖν οὐ μαυθάνετε μου ὅτι λέγω, ἀλλ' ὧδε ῥᾶον μαθήσεσθε.
 εἰ τυγχάνομεν ἐπιστάμενοι ὅτι ὄψις παραγενομένη ὀφθαλ- 190
 μοῖς βελτίους ποιεῖ ἐκείνους οἷς παρεγένετο, καὶ προσέτι
 οἰοί τ' ἐσμεν ποιεῖν αὐτὴν παραγίγεσθαι ὄμμασι, δῆλον
 ὅτι ὄψιν γε ἴσμεν αὐτὴν ὅτι ποτ' ἐστίν, ἧς περί σύμβουλοι
 ἂν γενοίμεθα ὥς ἂν τις αὐτὴν ῥᾶστα καὶ ἄριστα κτήσαιοτο. 5
 εἰ γὰρ μηδ' αὐτὸ τοῦτο εἰδεῖμεν, ὅτι ποτ' ἐστίν ὄψις ἢ ὅτι
 ἐστίν ἀκοή, σχολῇ ἂν σύμβουλοί γε ἄξιοι λόγου γενοίμεθα
 καὶ ἰατροὶ ἢ περὶ ὀφθαλμῶν ἢ περὶ ὥτων, ὅτινα τρόπον
 ἀκοὴν ἢ ὄψιν κάλλιστ' ἂν κτήσαιοτο τις. b

ΛΑ. Ἀληθῇ λέγεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Λάχης, καὶ νῦν ἡμᾶς τῷδε παρακαλεῖτον
 εἰς συμβουλήν, τίς ἂν τρόπον τοῖς ὑέσιν αὐτῶν ἀρετὴ
 παραγενομένη ταῖς ψυχαῖς ἀμείνους ποιήσῃ; 5

ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν ἡμῖν τοῦτο γ' ὑπάρχειν δεῖ, τὸ εἰδέναι ὅτι
 ποτ' ἐστίν ἀρετῇ; εἰ γάρ που μηδ' ἀρετὴν εἰδεῖμεν τὸ
 παράπαν ὅτι ποτε τυγχάνει ὢν, τίς ἂν τρόπον τούτου
 σύμβουλοι γενοίμεθ' ἂν ὁτῶον, ὅπως ἂν αὐτὸ κάλλιστα c
 κτήσαιοτο;

ΛΑ. Οὐδένα, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Φαμέν ἄρα, ὦ Λάχης, εἰδέναι αὐτὸ ὅτι ἐστίν.

ΛΑ. Φαμέν μέντοι. 5

ΣΩ. Οὐκοῦν ὃ γε ἴσμεν, καὶ εἴπομεν δήπου τί ἐστίν.

ο 7 ἄριστ' ἂν BT: ἄριστα scr. recc. ο 8 μαθήσεσθε BT²:
 μαθήσεσθαι T a 1 εἰ T: om. B a 4 δ τί ποτ' T: πότ' B:
 τί suprascr. B² a 6 εἰδείμεν B² T: εἰδείη μὲν B a 7 σχολῇ
 BT a 8 καὶ ἰατροὶ secl. Badham b 5 ταῖς ψυχαῖς BT: τὰς
 ψυχὰς Vat. 1029 b 7 ἡμῖν Ars.: om. BT ὅτι BT: τί Ars.
 b 9 τίς ἂν Ars.: τίνα BT c 1 γενοίμεθ' ἂν Ars.: γενοίμεθα BT
 ἂν post ὅπως BT: post κάλλιστα Ars. αὐτὸ Ars.: αὐτῷ BT
 c 3 οὐδένα] οὐδεν Ars. c 4 ὦ Λάχης εἰδέναι αὐτὸ] αὐτὸ ὦ Λάχης
 εἰδέναι Ars. c 5 φαμέν μέντοι om. Ars.

ΛΑ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Μὴ τοίνυν, ὦ ἄριστε, περὶ ὅλης ἀρετῆς εὐθέως σκοπώμεθα—πλέον γὰρ ἴσως ἔργον—ἀλλὰ μέρους τινὸς
 10 πέρι πρῶτον ἰδῶμεν εἰ ἱκανῶς ἔχομεν πρὸς τὸ εἰδέναι· καὶ
 d ἡμῖν, ὥς τὸ εἰκός, ῥάων ἢ σκέψις ἔσται.

ΛΑ. Ἄλλ' οὕτω ποιῶμεν, ὦ Σώκρατες, ὥς σὺ βούλει.

ΣΩ. Τί οὖν ἂν προελοιμέθα τῶν τῆς ἀρετῆς μερῶν; ἡ
 δῆλον δὴ ὅτι τοῦτο εἰς ὃ τείνειν δοκεῖ ἢ ἐν τοῖς ὅπλοις
 5 μάθησις; δοκεῖ δέ που τοῖς πολλοῖς εἰς ἀνδρείαν. ἡ γάρ;

ΛΑ. Καὶ μάλα δὴ οὕτω δοκεῖ.

ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν πρῶτον ἐπιχειρήσωμεν, ὦ Λάχης,
 εἰπεῖν, ἀνδρεία τί ποτ' ἐστίν· ἔπειτα μετὰ τοῦτο σκεψόμεθα
 e καὶ ὅτῳ ἂν τρόπῳ τοῖς νεανίσκοις παραγένοιτο, καθ' ὅσον
 οἶόν τε ἐξ ἐπιτηδευμάτων τε καὶ μαθημάτων παραγενέσθαι.
 ἀλλὰ πειρῶ εἰπεῖν ὃ λέγω, τί ἐστὶν ἀνδρεία.

ΛΑ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐ χαλεπὸν εἰπεῖν·
 5 εἰ γάρ τις ἐθέλοι ἐν τῇ τάξει μένων ἀμύνεσθαι τοὺς πολε-
 μίους καὶ μὴ φεύγει, εὖ ἴσθι ὅτι ἀνδρεῖός ἐστιν.

ΣΩ. Εὖ μὲν λέγεις, ὦ Λάχης· ἀλλ' ἴσως ἐγὼ αἴτιος,
 οὐ σαφῶς εἰπὼν, τὸ σὲ ἀποκρίνασθαι μὴ τοῦτο ὃ διανοού-
 μενος ἠρόμην, ἀλλ' ἕτερον.

10 ΛΑ. Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες;

191 ΣΩ. Ἐγὼ φράσω, ἐὰν οἶός τε γένωμαι. ἀνδρεῖός που
 οὗτος, ὃν καὶ σὺ λέγεις, ὃς ἂν ἐν τῇ τάξει μένων μάχηται
 τοῖς πολεμίοις.

ΛΑ. Ἐγὼ γοῦν φημι.

5 ΣΩ. Καὶ γὰρ ἐγώ. ἀλλὰ τί αὖ ὅδε, ὃς ἂν φεύγων
 μάχηται τοῖς πολεμίοις ἀλλὰ μὴ μένων;

ΛΑ. Πῶς φεύγων;

c 10 ἰδῶμεν B T Ars. : εἰδῶμεν B² d 2 ἀλλ'] ἀ**i Ars. ὥς σὺ]
 ὅπως σὺ (teste Blass) Ars. d 8 μετὰ] τὸ μετὰ Ars. e 3 τί
 ἐστὶν ἀνδρεία] τὸν ἀνδρεῖον Ars. e 5 τοὺς] τος Ars. e 7 εὖ
 B T: καλῶς Ars. a 2 τάξει Ars. a 4 ἐγὼ γ' οὖν B: ἐγωγ'
 οὖν T a 6 μάχηται τοῖς πολεμίοις] τοῖς πολεμίοις μάχηται Ars.

ΣΩ. "Ωσπερ που καὶ Σκύθαι λέγονται οὐχ ἦττον φεύ-
γοντες ἢ διώκοντες μάχεσθαι, καὶ "Ομηρός που ἐπαινῶν
τοὺς τοῦ Αἰνείου ἵππους κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα 10
ἔφη αὐτοὺς ἐπίστασθαι διώκειν ἡδὲ φέβεσθαι· καὶ αὐτὸν b
τὸν Αἰνείαν κατὰ τοῦτ' ἐνεκωμίασε, κατὰ τὴν τοῦ φόβου
ἐπιστήμην, καὶ εἶπεν αὐτὸν εἶναι μήστωρα φόβοιο.

ΛΑ. Καὶ καλῶς γε, ὦ Σώκρατες· περὶ ἀρμάτων γὰρ
ἔλεγε. καὶ σὺ τὸ τῶν Σκυθῶν ἱππέων πέρι λέγεις· τὸ μὲν 5
γὰρ ἱππικὸν [τὸ ἐκείνων] οὕτω μάχεται, τὸ δὲ ὀπλιτικὸν [τό
γε τῶν Ἑλλήνων], ὥς ἐγὼ λέγω.

ΣΩ. Πλήν γ' ἴσως, ὦ Λάχης, τὸ Λακεδαιμονίων. Λακε-
δαιμονίους γάρ φασιν ἐν Πλαταιαῖς, ἐπειδὴ πρὸς τοῖς c
γερροφόροις ἐγένοντο, οὐκ ἐθέλειν μένοντας πρὸς αὐτοὺς
μάχεσθαι, ἀλλὰ φεύγειν, ἐπειδὴ δ' ἐλύθησαν αἱ τάξεις
τῶν Περσῶν, ἀναστρεφόμενους ὥσπερ ἱππέας μάχεσθαι
καὶ οὕτω νικῆσαι τὴν ἐκεῖ μάχην. 5

ΛΑ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν ὁ ἄρτι ἔλεγον, ὅτι ἐγὼ αἵτιος μὴ
καλῶς σε ἀποκρίνασθαι, ὅτι οὐ καλῶς ἡρόμην---βουλόμενος
γάρ σου πυθέσθαι μὴ μόνον τοὺς ἐν τῷ ὀπλιτικῷ ἀνδρείους, d
ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τῷ ἱππικῷ καὶ ἐν σύμπαντι τῷ πολεμικῷ
εἶδει, καὶ μὴ μόνον τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν
τοῖς πρὸς τὴν θάλατταν κινδύνους ἀνδρείους ὄντας, καὶ ὅσοι
γε πρὸς νόσους καὶ ὅσοι πρὸς πενίας ἢ καὶ πρὸς τὰ πολιτικά 5
ἀνδρεῖοί εἰσιν, καὶ ἔτι αὖ μὴ μόνον ὅσοι πρὸς λύπας ἀνδρεῖοί

a 8 που¹ ποτε Ars. b 3 εἶναι] in hac voce redit W b 5 σὺ
τὸ B T W Ars.: σὺ αὖ τὸ ci. Stallbaum b 6 τὸ ἐκείνων om. Ars.
(secluserat Badham) τό γε τῶν Ἑλλήνων om. Ars. b 8 λακε-
δαιμονίους B T W: τούτους Ars. c 1 φασιν B W: φησιν compendio
Γ ἐν πλαταιαῖς B T W: καὶ πλατεῖ | . . . Ars. (καὶ Πλαταιαῖσι ci.
Diels) c 2 αὐτοὺς b: αὐτοῖς B T W c 3 ἐλύθησαν B T:
ἐληλύθεισαν W c 7 ο ἄρτι Ars. (ἄρτι coniecerat Ast): αἵτιον
B T W c 8 ἡρόμην] σε ηρομην Ars. d 1 γάρ σου B W Ars.:
γάρ T τοὺς¹ τος Ars. d 2 καὶ ἐν] ἐν τῷ Ars. d 4 κινδύνους
B² T W: κινδύνους B: κινδυνεύουσι Ars. d 5 γε] τε Ars.
d 6 ἔτι W Ars.: ὅτι B T ἀνδρεῖοί εἰσιν ἢ φόβους] ἢ φόβους ἀνδρεῖοί
εἰσιν Ars.

εἰσιν ἢ φόβους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπιθυμίας ἢ ἡδονὰς δεινοὶ
 e μάχεσθαι, καὶ μένοντες καὶ ἀναστρέφοντες—εἰσὶ γάρ ποῦ
 τινες, ὧ Λάχης, καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις ἀνδρεῖοι—

ΛΑ. Καὶ σφόδρα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀνδρεῖοι μὲν πάντες οὗτοί εἰσιν, ἀλλ' οἱ
 5 μὲν ἐν ἡδοναῖς, οἱ δ' ἐν λύπαις, οἱ δ' ἐν ἐπιθυμίαις, οἱ δ' ἐν
 φόβοις τὴν ἀνδρείαν κέκτηνται· οἱ δέ γ' οἶμαι δειλίαν ξν
 τοῖς αὐτοῖς τούτοις.

ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τί ποτε ὃν ἐκάτερον τούτων; τοῦτο ἐπυνθανόμεν.
 10 πάλιν οὖν πειρῶ εἰπεῖν ἀνδρείαν πρῶτον τί ὃν ἐν πᾶσι
 τούτοις ταῦτόν ἐστιν· ἢ οὐπω καταμανθάνεις ὃ λέγω;

ΛΑ. Οὐ πάνυ τι.

192 ΣΩ. Ἄλλ' ὧδε λέγω, ὥσπερ ἂν εἰ τάχος ἡρώτων τί ποτ'
 ἐστίν, ὃ καὶ ἐν τῷ τρέχειν τυγχάνει ὃν ἡμῖν καὶ ἐν τῷ
 κιθαρίζειν καὶ ἐν τῷ λέγειν καὶ ἐν τῷ μανθάνειν καὶ ἐν
 ἄλλοις πολλοῖς, καὶ σχεδόν τι αὐτὸ κεκτήμεθα, οὗ καὶ πέρι
 5 ἄξιον λέγειν, ἢ ἐν ταῖς τῶν χειρῶν πράξεσιν ἢ σκελῶν ἢ
 στόματός τε καὶ φωνῆς ἢ διανοίας· ἢ οὐχ οὕτω καὶ σὺ λέγεις;

ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Εἰ τοίνυν τίς με ἔροιτο· “ὦ Σώκρατες, τί λέγεις
 10 τοῦτο ὃ ἐν πᾶσιν ὀνομάζεις ταχυτῆτα εἶναι;” εἵποιμ' ἂν
 b αὐτῷ ὅτι τὴν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολλὰ διαπραττομένην δύναμιν
 ταχυτῆτα ἔγωγε καλῶ καὶ περὶ φωνὴν καὶ περὶ δρόμον καὶ
 περὶ τᾶλλα πάντα.

ΛΑ. Ὅρθῶς γε σὺν λέγων.

5 ΣΩ. Πειρῶ δὴ καὶ σύ, ὦ Λάχης, τὴν ἀνδρείαν οὕτως

Θ 1 καὶ ante μένοντες om. Schanz (sed habet Ars.) καὶ post
 μένοντες Král (et sic Ars. ut videtur): ἢ B T W Θ 3 καὶ σφόδρα]
 σφόδρα γε Ars. Θ 4 ἀνδρεῖοι μὲν πάντες οὗτοι¹ ἀνδρεῖαι μὲν παντες
 οὗτοι ἀνδρεῖοι Ars. Θ 6 ἐκτνται Schanz (sed κέκτηνται Ars. cum
 B T W) δειλίαν T W: δειλιᾶν B Θ 9 ὃν¹ οὖν Ars. (et mox Θ 10)
 ἐπυνθανόμεν] πυνθαν(ομαι) Ars. Θ 10 ἀνδρεῖαν] τὴν ἀνδρείαν Ars.
 α 2 τρέχειν] τρεχε Ars. α 3 ἐν τε τῷ μανθανε(ιν) Ars. α 6 ἢ
 διανοίας om. ut videtur Ars. (ἢ νοήματός τε ἅμα pro ἢ στόματός τε ci.
 Diels)

εἰπεῖν τίς οὔσα δύναμις ἡ αὐτὴ ἐν ἡδονῇ καὶ ἐν λύπῃ καὶ
ἐν ἅπασιν οἷς νυνδὴ ἐλέγομεν αὐτὴν εἶναι, ἔπειτα ἀνδρεία
κέκληται.

ΛΑ. Δοκεῖ τοίνυν μοι καρτερία τις εἶναι τῆς ψυχῆς, εἰ
τό γε διὰ πάντων [περὶ ἀνδρείας] πεφυκὸς δεῖ εἰπεῖν. c

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν δεῖ, εἴ γε τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρινόμεθα
ἡμῖν αὐτοῖς. τοῦτο τοίνυν ἔμοιγε φαίνεται· οὔτι πᾶσά γε,
ὥς ἐγὼμαι, καρτερία ἀνδρεία σοι φαίνεται. τεκμαίρομαι δὲ
ἐνθένδε· σχεδὸν γάρ τι οἶδα, ὦ Λάχης, ὅτι τῶν πάντων καλῶν 5
πραγμάτων ἡγῇ σὺ ἀνδρείαν εἶναι.

ΛΑ. Εὖ μὲν οὖν ἴσθι ὅτι τῶν καλλίστων.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἡ μὲν μετὰ φρονήσεως καρτερία καλὴ
κάγαθή;

ΛΑ. Πάνν γε. 10

ΣΩ. Τί δ' ἡ μετ' ἀφροσύνης; οὐ τούναντίον ταύτῃ d
βλαβερὰ καὶ κακοῦργος;

ΛΑ. Ναί.

ΣΩ. Καλὸν οὖν τι φήσεις σὺ εἶναι τὸ τοιοῦτον, ὃν
κακοῦργόν τε καὶ βλαβερόν; 5

ΛΑ. Οὐκ οὐν δίκαιόν γε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα τήν γε τοιαύτην καρτερίαν ἀνδρείαν ὁμολογή-
σεις εἶναι, ἐπειδήπερ οὐ καλὴ ἐστίν, ἡ δὲ ἀνδρεία καλὸν ἐστίν.

ΛΑ. Ἀληθῇ λέγεις.

ΣΩ. Ἡ φρόνιμος ἄρα καρτερία κατὰ τὸν σὸν λόγον 10
ἀνδρεία ἂν εἴη.

ΛΑ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Ἰδωμεν δὴ, ἡ εἰς τί φρόνιμος; ἡ ἡ εἰς ἅπαντα καὶ e
τὰ μεγάλα καὶ τὰ σμικρά; οἷον εἴ τις καρτερῇ ἀναλίσκων
ἀργύριον φρονίμως, εἰδὼς ὅτι ἀναλώσας πλέον ἐκθήσεται,
τοῦτον ἀνδρεῖον καλοῖς ἄν;

c 1 περὶ ἀνδρείας secl. Badham c 2 γε post δεῖ fort. transpo-
nendum c 3 οὔτι B T W : ὅτι οὐ scr. recc. : ὅτι οὔτι Schanz
e 1 ἡ ἡ B T : ἡ W e 2 καρτερῇ B T W : καρτεροῖ vulg. e 3 πλέον
ἐκθήσεται B W : πλεονεκθήσεται T

5 ΛΑ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ἄλλ' οἷον εἴ τις ἱατρὸς ὢν, περιπλευμονία τοῦ
 ὕεος ἔχομένου ἢ ἄλλου τινὸς καὶ δεομένου πιεῖν ἢ φαγεῖν

193 δοῦναι, μὴ κάμπτοιτο ἀλλὰ καρτεροῖ;

ΛΑ. Οὐδ' ὁπωστιοῦν οὐδ' αὕτη.

ΣΩ. Ἄλλ' ἐν πολέμῳ καρτεροῦντα ἄνδρα καὶ ἐθέλοντα
 μάχεσθαι, φρονίμως λογιζόμενον, εἰδότα μὲν ὅτι βοηθή-
 5 σουσιν ἄλλοι αὐτῷ, πρὸς ἐλάττους δὲ καὶ φαυλοτέρους
 μαχεῖται ἢ μεθ' ὧν αὐτός ἐστιν, ἔτι δὲ χωρία ἔχει κρείττω,
 τοῦτον τὸν μετὰ τῆς τοιαύτης φρονήσεως καὶ παρασκευῆς
 καρτεροῦντα ἀνδριότερον ἂν φαίης ἢ τὸν ἐν τῷ ἐναντίῳ
 στρατοπέδῳ ἐθέλοντα ὑπομένειν τε καὶ καρτερεῖν;

b ΛΑ. Τὸν ἐν τῷ ἐναντίῳ, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἀφρονεστέρα γε ἢ τούτου ἢ ἢ τοῦ ἐτέρου
 καρτερία.

ΛΑ. Ἀληθῇ λέγεις.

5 ΣΩ. Καὶ τὸν μετ' ἐπιστήμης ἄρα ἱππικῆς καρτεροῦντα
 ἐν ἱππομαχίᾳ ἡττον φήσεις ἀνδρεῖον εἶναι ἢ τὸν ἀνευ
 ἐπιστήμης.

ΛΑ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Καὶ τὸν μετὰ σφενδονητικῆς ἢ τοξικῆς ἢ ἄλλης
 10 τινὸς τέχνης καρτεροῦντα.

c ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ ὅσοι ἂν ἐθέλωσιν εἰς φρέαρ καταβαίνοντες καὶ
 κολυμβῶντες καρτερεῖν ἐν τούτῳ τῷ ἔργῳ, μὴ ὄντες δεινοί,
 ἢ ἐν τινι ἄλλῳ τοιούτῳ, ἀνδρειότερους φήσεις τῶν ταῦτα
 5 δεινῶν.

ΛΑ. Τί γὰρ ἂν τις ἄλλο φαίη, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐδέν, εἴπερ οἷοιτό γε οὕτως.

ΛΑ. Ἀλλὰ μὴν οἶμαί γε.

ΣΩ. Καὶ μὴν που ἀφρονεστέρως γε, ὦ Λάχης, οἱ τοιοῦτοι

a 2 αὕτη TW : αὐτή B b 9 μετὰ W : μὲν μετὰ BT c 2 ἂν
 B : ἐὰν TW : δὴ Schanz (qui mox ἐθέλουσιν) ἐθέλωσιν W :
 ἐθέλουσιν BT

κινδυνεύουσίν τε καὶ καρτεροῦσιν ἢ οἱ μετὰ τέχνης αὐτὸ 10
πράττοντες.

ΛΑ. Φαίνονται.

ΣΩ. Οὐκοῦν αἰσχυρὰ ἢ ἄφρων τόλμα τε καὶ καρτέρησις d
ἐν τῷ πρόσθεν ἐφάνη ἡμῖν οὔσα καὶ βλαβερά;

ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἡ δέ γε ἀνδρεία ὡμολογεῖτο καλόν τι εἶναι.

ΛΑ. Ὡμολογεῖτο γάρ.

5

ΣΩ. Νῦν δ' αὖ πάλιν φαμέν ἐκείνο τὸ αἰσχυρόν, τὴν
ἄφρονα καρτέρησιν, ἀνδρείαν εἶναι.

ΛΑ. Ἐοίκαμεν.

ΣΩ. Καλῶς οὖν σοι δοκοῦμεν λέγειν;

ΛΑ. Μὰ τὸν Δί', ὦ Σώκρατες, ἐμοὶ μὲν οὔ.

10

ΣΩ. Οὐκ ἄρα που κατὰ τὸν σὸν λόγον δωριστὶ ἡρμό-
σμεθα ἐγὼ τε καὶ σύ, ὦ Λάχης· τὰ γὰρ ἔργα οὐ συμφωνεῖ e
ἡμῖν τοῖς λόγοις. ἔργῳ μὲν γάρ, ὡς ἔοικε, φαίη ἄν τις
ἡμᾶς ἀνδρείας μετέχειν, λόγῳ δ', ὡς ἐγῶμαι, οὐκ ἄν, εἰ νῦν
ἡμῶν ἀκούσειε διαλεγομένων.

ΛΑ. Ἀληθέστατα λέγεις.

5

ΣΩ. Τί οὖν; δοκεῖ καλὸν εἶναι οὕτως ἡμᾶς διακεῖσθαι;

ΛΑ. Οὐδ' ὅπωςτιοῦν.

ΣΩ. Βούλει οὖν ᾧ λέγομεν πειθόμεθα τό γε τοσοῦτον;

ΛΑ. Τὸ ποῖον δὴ τοῦτο, καὶ τίνι τούτῳ;

ΣΩ. Τῷ λόγῳ ὃς καρτερεῖν κελεύει. εἰ οὖν βούλει, καὶ 194
ἡμεῖς ἐπὶ τῇ ζητήσει ἐπιμείνωμέν τε καὶ καρτερήσωμεν, ἵνα
καὶ μὴ ἡμῶν αὐτῇ ἢ ἀνδρεία καταγελάσῃ, ὅτι οὐκ ἀνδρείως
αὐτὴν ζητοῦμεν, εἰ ἄρα πολλάκις αὐτῇ ἢ καρτέρησις ἐστιν
ἀνδρεία.

5

ΛΑ. Ἐγὼ μὲν ἔτοιμος, ὦ Σώκρατες, μὴ προαφίστασθαι.
καίτοι ἀήθης γ' εἰμὶ τῶν τοιούτων λόγων· ἀλλὰ τίς με καὶ

d 3 πάνυ γε BT: om. W d 4, 5 ὡμολογεῖτο (bis) B: ὡμολόγητο
TW e 4 ἀκούσειε Jacobs: ἀκούσει BTW e 8 πειθόμεθα
BT: πειθόμεθα W a 2 τῇ BT: om. W a 3 αὐτῇ T: αὐτή
W: αὕτη B a 6 ἔτοιμος TW: ἐτοίμως B a 7 ἀήθης γ' T:
γ' ἀήθης W: ἀληθής γ' B

φιλονικία εἴληφεν πρὸς τὰ εἰρημένα, καὶ ὡς ἀληθῶς ἀγα-
b νακτῶ εἰ οὕτωςι ἂ νοῶ μὴ οἶός τ' εἰμὶ εἰπεῖν. νοεῖν μὲν
 γὰρ ἔμοιγε δοκῶ περὶ ἀνδρείας ὅτι ἔστιν, οὐκ οἶδα δ' ὅπη
 με ἄρτι διέφυγεν, ὥστε μὴ συλλαβεῖν τῷ λόγῳ αὐτὴν καὶ
 εἰπεῖν ὅτι ἔστιν.

5 ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ φίλε, τὸν ἀγαθὸν κυνηγέτην μεταθεῖν
 χρὴ καὶ μὴ ἀνιέναι.

ΛΑ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΣΩ. Βούλει οὖν καὶ Νικίαν τόνδε παρακαλῶμεν ἐπὶ τὸ
 κυνηγέσιον, εἴ τι ἡμῶν εὐπορώτερός ἐστιν;

c ΛΑ. Βούλομαι· πῶς γὰρ οὔ;

ΣΩ. Ἴθι δῆ, ὦ Νικία, ἀνδράσι φίλοις χειμαζομένοις ἐν
 λόγῳ καὶ ἀποροῦσιν βοηθήσον, εἴ τινα ἔχεις δύναμιν. τὰ
 μὲν γὰρ δὴ ἡμέτερα ὀρᾷς ὡς ἄπορα· σὺ δ' εἰπὼν ὅτι ἡγῇ
 5 ἀνδρείαν εἶναι, ἡμᾶς τε τῆς ἀπορίας ἔκλυσαι καὶ αὐτὸς ἂ
 νοεῖς τῷ λόγῳ βεβαίωσαι.

ΝΙ. Δοκεῖτε τοίνυν μοι πάλαι οὐ καλῶς, ὦ Σώκρατες,
 ὀρίζεσθαι τὴν ἀνδρείαν· ὃ γὰρ ἐγὼ σοῦ ἤδη καλῶς λέγοντος
 ἀκήκοα, τούτῳ οὐ χρῆσθε.

10 ΣΩ. Ποίῳ δῆ, ὦ Νικία;

d ΝΙ. Πολλάκις ἀκήκοά σου λέγοντος ὅτι ταῦτα ἀγαθὸς
 ἕκαστος ἡμῶν ἄπερ σοφός, ἂ δὲ ἀμαθής, ταῦτα δὲ κακός.

ΣΩ. Ἀληθῇ μέντοι νῆ Δία λέγεις, ὦ Νικία.

ΝΙ. Οὐκοῦν εἴπερ ὁ ἀνδρείος ἀγαθός, δῆλον ὅτι σοφός
 5 ἔστιν.

ΣΩ. Ἦκουσας, ὦ Λάχης;

ΛΑ. Ἔγωγε, καὶ οὐ σφόδρα γε μανθάνω ὃ λέγει.

ΣΩ. Ἀλλ' ἐγὼ δοκῶ μανθάνειν, καί μοι δοκεῖ ἀνὴρ
 σοφίαν τινὰ τὴν ἀνδρείαν λέγειν.

10 ΛΑ. Ποίαν, ὦ Σώκρατες, σοφίαν;

e ΣΩ. Οὐκοῦν τόνδε τοῦτο ἐρωτᾷς;

c5 ἔκλυσαι TW: ἐλύσαι B et γρ. t
 βεβαιῶσαι B c7 μοι BW: με T
 BTW

c6 βεβαίωσαι TW:
 d8 ἀνὴρ Bekker: ἀνὴρ

ΛΑ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Ἴθι δὴ, αὐτῷ εἰπέ, ὦ Νικία, ποία σοφία ἀνδρεία ἂν εἴη κατὰ τὸν σὸν λόγον. οὐ γάρ που ἦ γε αὐλητική.

ΝΙ. Οὐδαμῶς.

5

ΣΩ. Οὐδὲ μὴν ἢ κιθαριστική.

ΝΙ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἀλλὰ τίς δὴ αὕτη ἢ τίνος ἐπιστήμη;

ΛΑ. Πάνν μὲν οὖν ὀρθῶς αὐτὸν ἐρωτᾷς, ὦ Σώκρατες, καὶ εἰπέτω γε τίνα φησὶν αὐτὴν εἶναι.

10

ΝΙ. Ταύτην ἔγωγε, ὦ Λάχης, τὴν τῶν δεινῶν καὶ θαρραλέων ἐπιστήμην καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν.

195

ΛΑ. Ὡς ἄτοπα λέγει, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Πρὸς τί τοῦτ' εἶπες βλέψας, ὦ Λάχης;

ΛΑ. Πρὸς ὅτι; χωρὶς δὴπου σοφία ἐστὶν ἀνδρείας.

ΣΩ. Οὐκουν φησὶ γε Νικίας.

5

ΛΑ. Οὐ μέντοι μὰ Δία· ταῦτά τοι καὶ ληρεῖ.

ΣΩ. Οὐκοῦν διδάσκωμεν αὐτὸν ἀλλὰ μὴ λοιδορῶμεν.

ΝΙ. Οὐκ, ἀλλά μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, Λάχης ἐπιθυμεῖν καμὲ φανῆναι μηδὲν λέγοντα, ὅτι καὶ αὐτὸς ἄρτι τοιοῦτός τις ἐφάνη.

b

ΛΑ. Πάνν μὲν οὖν, ὦ Νικία, καὶ πειράσομαί γε ἀποφῆναι οὐδὲν γὰρ λέγεις. ἐπεὶ αὐτίκα ἐν ταῖς νόσοις οὐχ οἱ ἱατροὶ τὰ δεινὰ ἐπίστανται; ἢ οἱ ἀνδρεῖοι δοκοῦσί σοι ἐπίστασθαι; ἢ τοὺς ἱατροὺς σὺ ἀνδρείους καλεῖς;

5

ΝΙ. Οὐδ' ὅπωςτιοῦν.

ΛΑ. Οὐδέ γε τοὺς γεωργοὺς οἶμαι. καίτοι τά γε ἐν τῇ γεωργίᾳ δεινὰ οὗτοι δὴπου ἐπίστανται, καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοὶ ἅπαντες τὰ ἐν ταῖς αὐτῶν τέχναις δεινὰ τε καὶ θαρραλέα ἴσασιν· ἀλλ' οὐδέν τι μᾶλλον οὗτοι ἀνδρεῖοί εἰσιν.

c

ε8 ἢ W: ἢ B: ἢ T
Par. 1813: τί BTW
b1 τις TW: om. B

a2 λέγει b: λέγεις BT(?) W a4 ὅτι
a7 διδάσκωμεν t: διδάσκομεν BTW

ΣΩ. Τί δοκεῖ Λάχης λέγειν, ὦ Νικία; ἔοικεν μέντοι λέγειν τι.

5 ΝΙ. Καὶ γὰρ λέγει γέ τι, οὐ μέντοι ἀληθές γε.

ΣΩ. Πῶς δῆ;

ΝΙ. Ὅτι οἶται τοὺς ἰατροὺς πλέον τι εἰδέναι περὶ τοὺς κάμνοντας ἢ τὸ ὑγιεινὸν †εἰπεῖν οἶόν τε καὶ νοσῶδες. οἱ δὲ
 10 δῆπου τοσοῦτον μόνον ἴσασιν· εἰ δὲ δεινόν τῳ τοῦτό ἐστιν
 τὸ ὑγιαίνειν μᾶλλον ἢ τὸ κάμνειν, ἡγῇ σὺ τουτί, ὦ Λάχης,
 τοὺς ἰατροὺς ἐπίστασθαι; ἢ οὐ πολλοῖς οἶε ἐκ τῆς νόσου
 ἄμεινον εἶναι μὴ ἀναστήναι ἢ ἀναστήναι; τοῦτο γὰρ εἰπέ·
 d σὺ πᾶσι φῆς ἄμεινον εἶναι ζῆν καὶ οὐ πολλοῖς κρεῖττον
 τεθνάναι;

ΛΑ. Οἶμαι ἔγωγε τοῦτό γε.

ΝΙ. Οἷς οὖν τεθνάναι λυσιτελεῖ, ταῦτά οἶε δεινὰ εἶναι
 5 καὶ οἷς ζῆν;

ΛΑ. Οὐκ ἔγωγε.

ΝΙ. Ἀλλὰ τοῦτο δὴ σὺ δίδως τοῖς ἰατροῖς γινώσκειν
 ἢ ἄλλῳ τινὶ δημιουργῷ πλήν τῳ τῶν δεινῶν καὶ μὴ δεινῶν
 ἐπιστήμονι, ὃν ἐγὼ ἀνδρεῖον καλῶ;

10 ΣΩ. Κατανοεῖς, ὦ Λάχης, ὅτι λέγει;

e ΛΑ. Ἐγωγε, ὅτι γε τοὺς μάντις καλεῖ τοὺς ἀνδρείους·
 τίς γὰρ δὴ ἄλλος εἴσεται ὅτῳ ἄμεινον ζῆν ἢ τεθνάναι;
 καίτοι σύ, ὦ Νικία, πότερον ὁμολογεῖς μάντις εἶναι ἢ οὔτε
 μάντις οὔτε ἀνδρείος;

5 ΝΙ. Τί δέ; μάντι αὖ οἶε προσήκει τὰ δεινὰ γινώσκειν
 καὶ τὰ θαρραλέα;

ΛΑ. Ἐγωγε· τίνι γὰρ ἄλλῳ;

ΝΙ. ὦμι ἐγὼ λέγω πολὺ μᾶλλον, ὦ βέλτιστε· ἐπεὶ

c8 εἰπεῖν] fort. ποιεῖν εἰπεῖν οἶόν secl. Badham οἶόν τε] οἶόν
 τι ci. Stephanus c9 δῆπου τοσοῦτον Hermann: δῆ τι τοσοῦτον
 δῆπου B T W: δῆ τὸ τοσοῦτον δῆπου ci. Madvig δεινόν τῳ T W:
 δεινὸ τῳ B d3 οἶμαι B W: om. T d4 ταῦτα scr. recc.:
 ταῦτα B T W d7 τοῦτο T W: τοῦ B d8 καὶ μὴ δεινῶν
 B W: om. T d9 ὃν B W: οἶον T e5 προσήκει B: προσήκειν
 T: προσήκεν W

μάντιν γε τὰ σημεία μόνον δεῖ γινώσκειν τῶν ἐσομένων,
 εἴτε τῷ θάνατος εἴτε νόσος εἴτε ἀποβολὴ χρημάτων ἔσται, 10
 εἴτε νίκη εἴτε ἥττα ἢ πολέμου ἢ καὶ ἄλλης τινὸς ἀγωνίας· 196
 ὅτι δέ τῳ ἄμεινον τούτων ἢ παθεῖν ἢ μὴ παθεῖν, τί μᾶλλον
 μάντει προσήκει κρῖναι ἢ ἄλλῳ ὁτῶν;

ΛΑ. Ἄλλ' ἐγὼ τούτου οὐ μανθάνω, ὦ Σώκρατες, ὅτι βού-
 λεται λέγειν· οὔτε γὰρ μάντιν οὔτε ἱατρὸν οὔτε ἄλλον οὐδένα 5
 δηλοῖ ὅντινα λέγει τὸν ἀνδρεῖον, εἰ μὴ εἰ θεόν τινα λέγει
 αὐτὸν εἶναι. ἐμοὶ μὲν οὖν φαίνεται Νικίας οὐκ ἐθέλειν
 γενναίως ὁμολογεῖν ὅτι οὐδὲν λέγει, ἀλλὰ στρέφεται ἄνω b
 καὶ κάτω ἐπικρυνπτόμενος τὴν αὐτοῦ ἀπορίαν· καίτοι κἂν
 ἡμεῖς οἱοί τε ἡμεν ἄρτι ἐγὼ τε καὶ σὺ τοιαῦτα στρέφεσθαι,
 εἰ ἐβουλόμεθα μὴ δοκεῖν ἐναντία ἡμῖν αὐτοῖς λέγειν. εἰ
 μὲν οὖν ἐν δικαστηρίῳ ἡμῖν οἱ λόγοι ἦσαν, εἶχεν ἄν τινα 5
 λόγον ταῦτα ποιεῖν· νῦν δὲ τί ἂν τις ἐν συνουσίᾳ τοιᾶδε
 μάτην κενοῖς λόγοις αὐτὸς αὐτὸν κοσμοῖ;

ΣΩ. Οὐδὲν οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Λάχης· ἀλλ' ὁρῶμεν μὴ c
 Νικίας οἴεται τι λέγειν καὶ οὐ λόγου ἔνεκα ταῦτα λέγει.
 αὐτοῦ οὖν σαφέστερον πυθώμεθα τί ποτε νοεῖ· καὶ ἂν τι
 φαίνεται λέγων, συγχωρησόμεθα, εἰ δὲ μή, διδάξομεν.

ΛΑ. Σὺ τοίνυν, ὦ Σώκρατες, εἰ βούλει πυνθάνεσθαι, 5
 πυνθάνου· ἐγὼ δ' ἴσως ἱκανῶς πέπυσμαι.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐδέν με κωλύει· κοινὴ γὰρ ἔσται ἡ πίστις
 ὑπὲρ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ.

ΛΑ. Πάνν μὲν οὖν.

ΣΩ. Λέγε δή μοι, ὦ Νικία—μᾶλλον δ' ἡμῖν· κοινούμεθα 10
 γὰρ ἐγὼ τε καὶ Λάχης τὸν λόγον—τὴν ἀνδρείαν ἐπιστήμην d
 φῆς δεινῶν τε καὶ θαρραλέων εἶναι;

ΝΙ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Τοῦτο δὲ οὐ παντὸς δὴ εἶναι ἀνδρὸς γινῶναι, ὅποτε

a 4 τούτου Schanz : τοῦτο B T W : τοῦτον Bekker a 5 μάντιν
 T W b : μιν B b 6 δὲ τί T W : δέ τι B c 1 οὐδ' ἐμοὶ T W :
 οὐδέ μοι B c 2 οἴεται T : οἴηται W b : οἴοιται B οὐ T W :
 οὐ B

5 γε μήτε ἰατρὸς μήτε μάντις αὐτὸ γνώσεται μηδὲ ἀνδρείος
ἔσται, ἐὰν μὴ αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιστήμην προσλάβῃ· οὐχ
οὕτως ἔλεγες;

ΝΙ. Οὕτω μὲν οὔν.

ΣΩ. Κατὰ τὴν παροιμίαν ἄρα τῷ ὄντι οὐκ ἂν πάντα ὅς
10 γνῶναι οὐδ' ἂν ἀνδρεία γένοιτο.

ΝΙ. Οὐ μοι δοκεῖ.

e ΣΩ. Δῆλον δὴ, ὦ Νικία, ὅτι οὐδὲ τὴν Κρομμωνίαν ὅν
πιστεύεις σύ γε ἀνδρείαν γεγενέαι. τοῦτο δὲ λέγω σὺ
παίζων, ἀλλ' ἀναγκαῖον οἶμαι τῷ ταῦτα λέγοντι μηδενὸς
θηρίου ἀποδέχεσθαι ἀνδρείαν, ἢ συγχωρεῖν θηρίον τι οὕτω
5 σοφὸν εἶναι, ὥστε ἂ ὀλίγοι ἀνθρώπων ἴσασι διὰ τὸ χαλεπὰ
εἶναι γνῶναι, ταῦτα λέοντα ἢ πάρδαλιν ἢ τινα κάπρον φάναι
εἰδέναι· ἀλλ' ἀνάγκη ὁμοίως λέοντα καὶ ἔλαφον καὶ ταῦρον
καὶ πίθηκον πρὸς ἀνδρείαν φάναι πεφυκέναι τὸν τιθέμενον
ἀνδρείαν τοῦθ' ὅπερ σὺ τίθειςαι.

197 ΛΑ. Νῆ τοὺς θεοὺς, καὶ εἰ γε λέγεις, ὦ Σώκρατες. καὶ
ἡμῖν ὥς ἀληθῶς τοῦτο ἀπόκριναι, ὦ Νικία, πότερον σοφώ-
τερα φῆς ἡμῶν ταῦτα εἶναι τὰ θηρία, ἂ πάντες ὁμολογοῦμεν
ἀνδρεία εἶναι, ἢ πᾶσιν ἐναντιούμενος τολμᾶς μηδὲ ἀνδρεία
5 αὐτὰ καλεῖν;

ΝΙ. Οὐ γάρ τι, ὦ Λάχης, ἔγωγε ἀνδρεία καλῶ οὔτε θηρία
οὔτε ἄλλο οὐδὲν τὸ τὰ δεινὰ ὑπὸ ἀνοίας μὴ φοβούμενον,
ἀλλ' ἄφοβον καὶ μῶρον· ἢ καὶ τὰ παῖδιά πάντα οἶμι με
b ἀνδρεία καλεῖν, ἂ δι' ἄνοιαν οὐδὲν δέδοικεν; ἀλλ' οἶμαι τὸ
ἄφοβον καὶ τὸ ἀνδρεῖον οὐ ταυτόν ἐστιν. ἐγὼ δὲ ἀνδρείας
μὲν καὶ προμηθείας πάνυ τισὶν ὀλίγοις οἶμαι μετεῖναι, θρα-

e 1 κρομμωνίαν BT: κρωμμονίαν W: Κρομμωνίαν ci. Stallbaum
e 2 σύ γε TW: εἰ γε B a 1 καὶ εἰ] incipit papyrus Oxy. γε
om. Oxy. a 2 πότερον] <πο>τερα suprascr. <ο>ν Oxy. σοφώ-
τερα . . . θηρία] σο<φ>ωτερα ημω]ν ταυτα <τα θηρια ειναι φ>ης Oxy.
a 6 <ω> λαχης post ἔγωγε ut videtur Oxy. a 7 οὐδὲν om. ut
videtur Oxy. τὰ] τας Oxy. ἀνοίας] ἀγνοίας Basileensis altera
(lacuna in Oxy.) a 8 καὶ μῶρον secl. Gitlbauer (sed kai habet
iam Oxy. in fine versus) b 1 δι' ἄνοιαν BTW: γρ. διαγνοίαν t
(in Oxy. nihil praeter . . . νο . . . αν)

σύτῃτος δὲ καὶ τόλμης καὶ τοῦ ἀφόβου μετὰ ἀπρομηθίας
πάνυ πολλοῖς καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παίδων καὶ 5
θηρίων. ταῦτ' οὖν ἂ σὺ καλεῖς ἀνδρεία καὶ οἱ πολλοί, ἐγὼ
θρασέα καλῶ, ἀνδρεία δὲ τὰ φρόνιμα περὶ ὧν λέγω. c

ΛΑ. Θεάσαι, ὦ Σώκρατες, ὥς εὖ ὅδε ἑαυτὸν δῆ, ὥς
οἶεται, κοσμεῖ τῷ λόγῳ· οὓς δὲ πάντες ὁμολογοῦσιν ἀν-
δρείους εἶναι, τούτους ἀποστερεῖν ἐπιχειρεῖ ταύτης τῆς τιμῆς.

ΝΙ. Οὐκουν σέ γε, ὦ Λάχης, ἀλλὰ θάρρει· φημί γάρ 5
σε εἶναι σοφόν, καὶ Λάμαχόν γε, εἴπερ ἐστὲ ἀνδρεῖοι, καὶ
ἄλλους γε συχνοὺς Ἀθηναίων.

ΛΑ. Οὐδὲν ἐρῶ πρὸς ταῦτα, ἔχων εἰπεῖν, ἵνα μὴ με φῆς
ὥς ἀληθῶς Αἰζωνέα εἶναι.

ΣΩ. Μηδὲ γε εἴπης, ὦ Λάχης· καὶ γάρ μοι δοκεῖς οὐδὲ d
ῆσθῆσθαι ὅτι ταύτην τὴν σοφίαν παρὰ Δάμωνος τοῦ ἡμετέ-
ρου ἑταίρου παρέληφεν, ὃ δὲ Δάμων τῷ Προδίκῳ πολλὰ
πλησιάζει, ὃς δὴ δοκεῖ τῶν σοφιστῶν κάλλιστα τὰ τοιαῦτα
ὀνόματα διαιρεῖν. 5

ΛΑ. Καὶ γὰρ πρέπει, ὦ Σώκρατες, σοφιστῇ τὰ τοι-
αῦτα μᾶλλον κομψεύεσθαι ἢ ἀνδρὶ ὃν ἡ πόλις ἀξιοῖ αὐτῆς
προεστάναι.

ΣΩ. Πρέπει μὲν πον, ὦ μακάριε, τῶν μεγίστων προ- e
στατοῦντι μεγίστης φρονήσεως μετέχειν· δοκεῖ δέ μοι Νικίας
ἄξιός εἶναι ἐπισκέψεως, ὅποι ποτὲ βλέπων τοῦνομα τοῦτο
τίθησι τὴν ἀνδρείαν.

ΛΑ. Αὐτὸς τοίνυν σκόπει, ὦ Σώκρατες. 5

b 4 ἀπρομηθίας B T : ἀπρομηθείας B² Oxy. (sed ε puncto notatum in
Oxy.) c 2 ὥς εὖ ὅδε ἑαυτὸν δῆ] ὡς ε(υ ε)αυτον {ο} | δε Oxy.
c 3 οὓς] τους Oxy. (sed τ deletum et puncto notatum) c 5 σε γε
Oxy. : ἔγωγε B T W c 6 λάμαχόν B T W : αμαχον Oxy. : ἄμαχόν
corr. Ven. 189 c 7 γε om. Oxy. c 9 αἰζωνέα B² T W Oxy. :
ἐζωνέα B d 1 γε] γ Oxy. ουδε Oxy. : οὐδὲ μὴ B T W : τοῦδε
μὴ ci. Keck d 2 ὅτι] ὅτι δῆ Oxy. d 3 παρέληφεν] παρέλῃφα
Oxy. πολλὰ] τὰ πολλὰ Oxy. d 6 γὰρ om. Oxy. d 7 ἀνδρὶ
ὃν] ἀνδρειον Oxy. (sed ε deletum et puncto notatum) : ἀξ(ιοι η πολις)
ut videtur Oxy. d 8 προεστάναι scr. Ven. 184 : <προ>εσταν(αι)
Oxy. : προῖσταναι B T W e 1 μὲν πον Stobaeus : . . . πον Oxy. :
μέντοι B T W

ΣΩ. Τοῦτο μέλλω ποιεῖν, ὦ ἄριστε· μὴ μέντοι οἷον με ἀφήσειν σε τῆς κοινωνίας τοῦ λόγου, ἀλλὰ πρόσεχε τὸν νοῦν καὶ συσκόπει τὰ λεγόμενα.

ΛΑ. Ταῦτα δὴ ἔστω, εἰ δοκεῖ χρήναι.

10 ΣΩ. Ἄλλα δοκεῖ. σὺ δέ, Νικία, λέγε ἡμῖν πάλιν ἐξ
198 ἀρχῆς· οἷσθ' ὅτι τὴν ἀνδρείαν κατ' ἀρχὰς τοῦ λόγου ἐσκο-
ποῦμεν ὡς μέρος ἀρετῆς σκοποῦντες;

ΝΙ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σὺ τοῦτο ἀπεκρίνω ὡς μόριον, ὄντων
5 δὴ καὶ ἄλλων μερῶν, ἃ σύμπαντα ἀρετὴ κέκληται;

ΝΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Ἄρ' οὖν ἅπερ ἐγὼ καὶ σὺ ταῦτα λέγεις; ἐγὼ δὲ
καλῶ πρὸς ἀνδρεία σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην καὶ ἄλλ'
ἅττα τοιαῦτα. οὐ καὶ σύ;

b ΝΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἐχε δὴ. ταῦτα μὲν γὰρ ὁμολογοῦμεν, περὶ δὲ τῶν
δεινῶν καὶ θαρραλέων σκεψώμεθα, ὅπως μὴ σὺ μὲν ἄλλ'
ἅττα ἡγῇ, ἡμεῖς δὲ ἄλλα. ἃ μὲν οὖν ἡμεῖς ἡγούμεθα, φρά-
5 σομέν σοι· σὺ δὲ ἂν μὴ ὁμολογῇς, διδάξεις. ἡγούμεθα δ'
ἡμεῖς δεινὰ μὲν εἶναι ἃ καὶ δέος παρέχει, θαρραλέα δὲ ἃ μὴ
δέος παρέχει—δέος δὲ παρέχει οὐ τὰ γεγονότα οὐδὲ τὰ
παρόντα τῶν κακῶν, ἀλλὰ τὰ προσδοκώμενα· δέος γὰρ εἶναι
προσδοκίαν μέλλοντος κακοῦ—ἢ οὐχ οὕτω καὶ συνδοκεῖ, ὦ
10 Λάχης;

c ΛΑ. Πάνυ γε σφόδρα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τὰ μὲν ἡμέτερα τοίνυν, ὦ Νικία, ἀκούεις, ὅτι δεινὰ
μὲν τὰ μέλλοντα κακά φαμεν εἶναι, θαρραλέα δὲ τὰ μὴ κακὰ
ἢ ἀγαθὰ μέλλοντα· σὺ δὲ ταύτη ἢ ἄλλῃ περὶ τούτων λέγεις;

5 ΝΙ. Ταύτη ἔγωγε.

e6 (με ο)ιου αφ(ησειν) Oxy. e9 δη Oxy. (coniecerat Schanz):
δὲ B T W b4 ἡγῇ W: ἡγεί B T b7 δέος παρέχει secl.
A. T. Christ δὲ παρέχει] δὲ παρέχειν Ast b9 καὶ συνδοκεῖ
scripsi: καὶ σὺ δοκεῖ B W: δοκεῖ καὶ σὺ T: καὶ σοὶ δοκεῖ B²: δοκεῖ καὶ
σοί t: καὶ σύ Schanz

ΣΩ. Τούτων δέ γε τὴν ἐπιστήμην ἀνδρείαν προσ-
αγορεύεις;

ΝΙ. Κομιδῇ γε.

ΣΩ. Ἐτι δὴ τὸ τρίτον σκεψόμεθα εἰ συνδοκεῖ σοί τε καὶ
ἡμῖν.

10

ΝΙ. Τὸ ποῖον δὴ τοῦτο;

ΣΩ. Ἐγὼ δὴ φράσω. δοκεῖ γὰρ δὴ ἐμοί τε καὶ τῷδε, d
περὶ ὧσων ἐστὶν ἐπιστήμη, οὐκ ἄλλη μὲν εἶναι περὶ γεγο-
νότος εἰδέναι ὅπῃ γέγονεν, ἄλλη δὲ περὶ γιγνομένων ὅπῃ
γίγνεται, ἄλλη δὲ ὅπῃ ἂν κάλλιστα γένοιτο καὶ γενήσεται
τὸ μήπω γεγονός, ἀλλ' ἡ αὐτή. οἶον περὶ τὸ ὑγιεινὸν εἰς 5
ἅπαντας τοὺς χρόνους οὐκ ἄλλη τις ἢ ἰατρική, μία οὖσα,
ἐφορᾷ καὶ γιγνόμενα καὶ γεγονότα καὶ γενησόμενα ὅπῃ
γενήσεται· καὶ περὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς αὖ φυόμενα ἢ γεωργία e
ὡσαύτως ἔχει· καὶ δήπου τὰ περὶ τὸν πόλεμον αὐτοὶ ἂν
μαρτυρήσαιτε ὅτι ἡ στρατηγία κάλλιστα προμηθεῖται τά
τε ἄλλα καὶ περὶ τὸ μέλλον ἔσεσθαι, οὐδὲ τῇ μαντικῇ
οἴεται δεῖν ὑπηρετεῖν ἀλλὰ ἄρχειν, ὥς εἰδυῖα κάλλιον 5
τὰ περὶ τὸν πόλεμον καὶ γιγνόμενα καὶ γενησόμενα· καὶ 199
ὁ νόμος οὕτω τάττει, μὴ τὸν μάντιν τοῦ στρατηγοῦ ἄρχειν,
ἀλλὰ τὸν στρατηγὸν τοῦ μάντεως. φήσομεν ταῦτα, ὦ
Λάχης;

ΛΑ. Φήσομεν.

5

ΣΩ. Τί δέ; σὺ ἡμῖν, ὦ Νικία, σύμφης περὶ τῶν αὐτῶν
τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην καὶ ἐσομένων καὶ γιγνομένων καὶ
γεγονότων ἐπαίεις;

ΝΙ. Ἐγωγε· δοκεῖ γάρ μοι οὕτως, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ ἄριστε, καὶ ἡ ἀνδρεία τῶν δεινῶν ἐπι- 10
στήμη ἐστὶν καὶ θαρραλέων, ὥς φῆς· ἡ γάρ; b

ΝΙ. Ναί.

d2 γεγονότος TW: γεγονός B d4 καὶ γενήσεται secl.
Schanz d6 ἢ BTW: ἢ ἡ corr. Coisl. d7 ὅπῃ γενή-
σεται secl. Hirschig e3 μαρτυρήσαιτε scr. reccl.: μαρτυρήσετε
BTW e4 ἔσεσθαι TW: ἔσεσθε B

ΣΩ. Τὰ δὲ δεινὰ ὠμολόγηται καὶ τὰ θαρραλέα τὰ μὲν μέλλοντα ἀγαθὰ, τὰ δὲ μέλλοντα κακὰ εἶναι.

5 ΝΙ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἡ δέ γ' αὐτὴ ἐπιστήμη τῶν αὐτῶν καὶ μελλόντων καὶ πάντως ἔχόντων εἶναι.

ΝΙ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐ μόνον ἄρα τῶν δεινῶν καὶ θαρραλέων ἡ ἀνδρεία
10 ἐπιστήμη ἐστίν· οὐ γὰρ μελλόντων μόνον πέρι τῶν ἀγαθῶν
τε καὶ κακῶν ἐπαίει, ἀλλὰ καὶ γιγνομένων καὶ γεγονότων
c καὶ πάντως ἔχόντων, ὥσπερ αἱ ἄλλαι ἐπιστήμαι.

ΝΙ. Ἐοικέν γε.

ΣΩ. Μέρος ἄρα ἀνδρείας ἡμῖν, ὦ Νικία, ἀπεκρίνω σχεδόν
τι τρίτον· καίτοι ἡμεῖς ἠρωτῶμεν ὅλην ἀνδρείαν ὅτι εἴη. καὶ
5 νῦν δὴ, ὡς ἔοικεν, κατὰ τὸν σὸν λόγον οὐ μόνον δεινῶν τε
καὶ θαρραλέων ἐπιστήμη ἡ ἀνδρεία ἐστίν, ἀλλὰ σχεδόν τι ἡ
περὶ πάντων ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν καὶ πάντως ἔχόντων, ὡς
d νῦν αὖ ὁ σὸς λόγος, ἀνδρεία ἂν εἴη. οὕτως αὖ μετατίθεσθαι
ἢ πῶς λέγεις, ὦ Νικία;

ΝΙ. Ἐμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Δοκεῖ οὖν σοι, ὦ δαιμόνιε, ἀπολείπειν ἂν τι ὁ τοι-
5 οὔτος ἀρετῆς, εἴπερ εἰδείη τά τε ἀγαθὰ πάντα καὶ παντά-
πασιν ὡς γίγνεται καὶ γενήσεται καὶ γέγονε, καὶ τὰ κακὰ
ὡσαύτως; καὶ τοῦτον οἶει ἂν σὺ ἐνδεᾶ εἶναι σωφροσύνης ἢ
δικαιοσύνης τε καὶ ὁσιότητος, ᾧ γε μόνῳ προσήκει καὶ περὶ
θεοὺς καὶ περὶ ἀνθρώπους ἐξευλαβεῖσθαι τε τὰ δεινὰ καὶ τὰ
e μή, καὶ τὰγαθὰ πορίζεσθαι, ἐπισταμένῳ ὀρθῶς προσομιλεῖν;

ΝΙ. Λέγειν τί ὦ Σώκρατες μοι δοκεῖς.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα, ὦ Νικία, μόριον ἀρετῆς ἂν εἴη τὸ νῦν σοι
λεγόμενον, ἀλλὰ σύμπασα ἀρετή.

b 3 τὰ δὲ T W: ταῦτα δὲ B καὶ τὰ T W: καὶ revera B?
c 1 καὶ πάντως ἔχόντων secl. Stallbaum c 4 ἀνδρείαν corr. Coisl.:
ἀν ἀνδρείαν B T W: δὴ ἀνδρείαν Schanz d 1 ἀνδρία ἂν (sed í ex
emend.) B: ἀνδρεῖαν T W d 7 ἐνδεᾶι T d 8 προσήκει]
προσῆκοι ci. H. Richards d 9 καὶ τὰ μή secl. Badham e 1 καὶ
τὰγαθὰ secl. Gitlbauer

ΝΙ. Ἔοικεν.

5

ΣΩ. Καὶ μὴν ἔφαμέν γε τὴν ἀνδρείαν μόριον εἶναι ἐν τῶν τῆς ἀρετῆς.

ΝΙ. Ἔφαμεν γάρ.

ΣΩ. Τὸ δέ γε νῦν λεγόμενον οὐ φαίνεται.

ΝΙ. Οὐκ ἔοικεν.

10

ΣΩ. Οὐκ ἄρα ἠύρηκαμεν, ὦ Νικία, ἀνδρεία ὅτι ἔστιν.

ΝΙ. Οὐ φαινόμεθα.

ΛΑ. Καὶ μὴν ἔγωγε, ὦ φίλε Νικία, ὥμην σε εὐρήσειν, ἐπειδὴ ἐμοῦ κατεφρόνησας Σωκράτει ἀποκριναμένου· πάντῃ 200 δὴ μεγάλην ἐλπίδα εἶχον, ὥς τῇ παρὰ τοῦ Δάμωνος σοφία αὐτὴν ἀνευρήσεις.

ΝΙ. Εὖ γε, ὦ Λάχης, ὅτι οὐδὲν οἶε σὺ ἔτι πρᾶγμα εἶναι ὅτι αὐτὸς ἄρτι ἐφάνης ἀνδρείας πέρι οὐδὲν εἰδώς, ἀλλ' εἰ 5 καὶ ἐγὼ ἕτερος τοιοῦτος ἀναφανήσομαι, πρὸς τοῦτο βλέπεις, καὶ οὐδὲν ἔτι διοίσει, ὥς ἔοικε, σοὶ μετ' ἐμοῦ μηδὲν εἰδέναι ὧν προσήκει ἐπιστήμην ἔχειν ἀνδρὶ οἰομένῳ τί εἶναι. σὺ μὲν οὖν μοι δοκεῖς ὥς ἀληθῶς ἀνθρώπειον πρᾶγμα ἐργάζεσθαι b οὐδὲ πρὸς σαυτὸν βλέπειν ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἄλλους· ἐγὼ δ' οἶμαι ἐμοὶ περὶ ὧν ἐλέγομεν νῦν τε ἐπιεικῶς εἰρήσθαι, καὶ εἴ τι αὐτῶν μὴ ἱκανῶς εἴρηται, ὕστερον ἐπανορθώσεσθαι καὶ μετὰ Δάμωνος—οὗ σύ που οἶε καταγελᾶν, καὶ ταῦτα οὐδ' 5 ἰδὼν πώποτε τὸν Δάμωνα—καὶ μετ' ἄλλων· καὶ ἐπειδὴ βεβαιώσωμαι αὐτά, διδάξω καὶ σέ, καὶ οὐ φθονήσω· δοκεῖς γάρ μοι καὶ μάλα σφόδρα δεῖσθαι μαθεῖν. c

ΛΑ. Σοφὸς γάρ τοι σὺ εἶ, ὦ Νικία. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ Λυσιμάχῳ τῷδε καὶ Μελησίᾳ συμβουλευῶ σέ μὲν καὶ ἐμέ περὶ τῆς παιδείας τῶν νεανίσκων χαίρειν ἔαν, Σωκράτη δὲ τουτονί, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἔλεγον, μὴ ἀφίεναι· εἰ δὲ καὶ ἐμοὶ 5 ἐν ἡλικίᾳ ἦσαν οἱ παῖδες, ταῦτ' αὖ ταῦτ' ἐποιοῦν.

θ 13 ὥμην σε εὐρήσειν secl. Badham a 7 σοὶ scr. recc. : σὺ
BTW b 1 ἀνθρώπειον B² TW : ἀνθρώπιον B b 2 οὐδὲ ci.
Gitlbauer : οὐδὲν BTW σαυτὸν corr. Coisl. : αὐτὸν BT : αὐτὸν W
b 5 που οἶε] τι οἶε Schanz c 6 ταῦτ' TW : ταῦτα B

ΝΙ. Ταῦτα μὲν κἀγὼ συγχωρῶ· ἐάνπερ ἐθέλῃ Σωκράτης τῶν μειρακίων ἐπιμελείσθαι, μηδένα ἄλλον ζητεῖν. ἐπεὶ κὰν
 d ἐγὼ τὸν Νικήρατον τούτῳ ἥδιστα ἐπιτρέποιμι, εἰ ἐθέλοι οὗτος· ἀλλὰ γὰρ ἄλλους μοι ἐκάστοτε συνίστησιν, ὅταν τι αὐτῷ περὶ τούτου μνησθῶ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐθέλει. ἀλλ' ὅρα, ὦ

Λυσίμαχε, εἴ τι σοῦ ἂν μᾶλλον ὑπακούοι Σωκράτης.
 5 ΛΥ. Δίκαιόν γέ τοι, ὦ Νικία, ἐπεὶ καὶ ἐγὼ τούτῳ πολλὰ ἂν ἐθέλησαι ποιεῖν, ἃ οὐκ ἂν ἄλλοις πάνν πολλοῖς ἐθέλοιμι. πῶς οὖν φῆς, ὦ Σώκρατες; ὑπακούσῃ τι καὶ συμπροθυμῇ ὥς βελτίστοις γενέσθαι τοῖς μειρακίοις;

e ΣΩ. Καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη, ὦ Λυσίμαχε, τοῦτό γε, μὴ ἐθέλειν τῷ συμπροθυμείσθαι ὥς βελτίστῳ γενέσθαι. εἰ μὲν οὖν ἐν τοῖς διαλόγοις τοῖς ἄρτι ἐγὼ μὲν ἐφάνην εἰδώς, τῷδε δὲ μὴ εἰδότε, δίκαιον ἂν ᾦν ἐμὲ μάλιστα ἐπὶ τοῦτο τὸ ἔργον
 5 παρακαλεῖν, νῦν δ' ὁμοίως γὰρ πάντες ἐν ἀπορίᾳ ἐγενόμεθα· τί οὖν ἂν τις ἡμῶν τίνα προαιροῖτο; ἐμοὶ μὲν οὖν δὴ αὐτῷ
 201 δοκεῖ οὐδένα· ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦτα οὕτως ἔχει, σκέψασθε ἂν τι δόξω συμβουλευεῖν ὑμῖν. ἐγὼ γάρ φημι χρῆναι, ὦ ἄνδρες—οὐδεὶς γὰρ ἔκφορος λόγος—κοινῇ πάντας ἡμᾶς ζητεῖν μάλιστα μὲν ἡμῖν αὐτοῖς διδάσκαλον ὥς ἄριστον—δεόμεθα
 5 γάρ—ἔπειτα καὶ τοῖς μειρακίοις, μήτε χρημάτων φειδομένους μήτε ἄλλου μηδενός· ἐὰν δὲ ἡμᾶς αὐτοὺς ἔχειν ὥς νῦν ἔχομεν οὐ συμβουλεύω. εἰ δέ τις ἡμῶν καταγελάσεται, ὅτι
 b τηλικοῖδε ὄντες εἰς διδασκάλων ἀξιούμεν φοιτᾶν, τὸν Ὅμηρον δοκεῖ μοι χρῆναι προβάλλεσθαι, ὃς ἔφη οὐκ ἀγαθὴν εἶναι αἰδῶ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι. καὶ ἡμεῖς οὖν ἔα-
 σαντες χαίρειν εἴ τίς τι ἑρεῖ, κοινῇ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν
 5 μειρακίων ἐπιμέλειαν ποιησώμεθα.

c8 ἄλλον T Wb: ἄλλο B ἐπεὶ κὰν T W: ἐπειδ' ἂν B d4 εἴ
 τι T W: οὐ τι B d7 συμπροθυμήσει B W: συμπροθυμηθήσει T
 d8 βελτίστοις T W: βέλτιστος B e6 τίνα B T W: τινὰ scr.
 recc. προαιροῖτο T Wb: προεροῖτο B a1 σκέψασθε W:
 σκέψασθαι (supraser. ε) B T a3 λόγος] λόγου Heusde a6 ἐὰν
 T W: ἐάν B b1 τηλικοῖδε B² T W: ἡλικοῖδε B b4 ἑρεῖ
 T Wb: αἰρεῖ B

ΛΥ. Ἐμοὶ μὲν ἀρέσκει, ὦ Σώκρατες, ἃ λέγεις· καὶ ἐθέλω,
 ὅσῳ περ γεραίτατός εἰμι, τοσούτῳ προθυμότατα μαθάνειν
 μετὰ τῶν νεανίσκων. ἀλλά μοι οὕτως ποίησον· αὔριον
 ἔωθεν ἀφίκου οἴκαδε καὶ μὴ ἄλλως ποιήσης, ἵνα βουλευ- c
 σώμεθα περὶ αὐτῶν τούτων, τὸ δὲ νῦν εἶναι τὴν συνουσίαν
 διαλύσωμεν.

ΣΩ. Ἀλλὰ ποιήσω, ὦ Λυσίμαχε, ταῦτα, καὶ ἥξω παρὰ
 σὲ αὔριον, ἔὰν θεὸς ἐθέλῃ.

5

c 3 διαλύσωμεν W : διαλύσομεν B T

ΛΥΣΙΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

St. II
p. 203

Ἐπορευόμεν μὲν ἐξ Ἀκαδημείας εὐθὺς Λυκείου τὴν ἔξω **a**
τείχους ὑπ' αὐτὸ τὸ τεῖχος· ἐπειδὴ δ' ἐγενόμην κατὰ τὴν
πυλίδα ἣ ἡ Πάνοπος κρήνη, ἐνταῦθα συνέτυχον Ἴπποθάλει τε
τῷ Ἱερωνύμῳ καὶ Κτησίππῳ τῷ Παιανιεῖ καὶ ἄλλοις μετὰ
τούτων νεανίσκοις ἀθρόοις συνεστῶσι. καί με προσιόντα ὁ **5**
Ἴπποθάλης ἰδὼν, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ποῖ δὴ πορεύῃ καὶ
πόθεν; **b**

Ἐξ Ἀκαδημείας, ἦν δ' ἐγώ, πορεύομαι εὐθὺς Λυκείου.
Δεῦρο δὴ, ἦ δ' ὅς, εὐθὺς ἡμῶν. οὐ παραβάλλεις; ἄξιον
μέντοι.

Ποῖ, ἔφην ἐγώ, λέγεις, καὶ παρὰ τίνας τοὺς ὑμᾶς; **5**
Δεῦρο, ἔφη, δείξας μοι ἐν τῷ καταντικρὺ τοῦ τείχους περί-
βολόν τέ τινα καὶ θύραν ἀνεφγμένην. διατρίβομεν δέ, ἦ δ'
ὅς, αὐτόθι ἡμεῖς τε αὐτοὶ καὶ ἄλλοι πάνν πολλοὶ καὶ καλοί.

Ἔστιν δὲ δὴ τί τοῦτο, καὶ τίς ἡ διατριβή; **204**

Παλαίστρα, ἔφη, νεωστὶ ᾠκοδομημένη· ἡ δὲ διατριβὴ τὰ
πολλὰ ἐν λόγοις, ὧν ἡδέως ἂν σοι μεταδιδοίμεν.

Καλῶς γε, ἦν δ' ἐγώ, ποιοῦντες· διδάσκει δὲ τίς αὐτόθι;
Σὸς ἐταῖρός γε, ἦ δ' ὅς, καὶ ἐπαινέτης, Μίκκος. **5**

203. **a** 1 ἀκαδημίας **B** (sed i ex emend. **B**) **T** (et mox **b** 1)
a 3 ἱπποθαλεῖ **B** (et mox **a** 6 ἱπποθαλῆς) **b** 3 εὐθὺς* **B**: εὐθύς
TW παραβάλλεις] παραβαλεῖς **Hirschig** **b** 5 ἔφην] ν postea
add. B **b** 8 αὐτοὶ **TW**: αὐτοὶ ἦ **B** **204** **a** 2 ἔφη **t**: φῆν **B**:
ἔφην **T**: φησι **b** **a** 3 ἂν **T**: δὴ **B** **a** 4 γε **W**: δὲ **BT**
a 5 γε **scr. recc.**: τε **BTW**

Μὰ Δία, ἦν δ' ἐγώ, οὐ φαῦλός γε ἀνὴρ, ἀλλ' ἱκανὸς σοφιστής.

Βούλει οὖν ἔπεσθαι, ἔφη, ἵνα καὶ ἴδῃς τοὺς ὄντας αὐτόθι [αὐτοῦ];

b Πρῶτον ἡδέως ἀκούσαιμ' ἂν ἐπὶ τῷ καὶ εἴσειμι καὶ τίς ὁ καλός.

Ἄλλος, ἔφη, ἄλλω ἡμῶν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

Σοὶ δὲ δὴ τίς, ὦ Ἰππόθαλες; τοῦτό μοι εἰπέ.

5 Καὶ ὃς ἐρωτηθεὶς ἡρυσθρίασεν. καὶ ἐγὼ εἶπον· ὦ παῖ Ἱερωνύμου Ἰππόθαλες, τοῦτο μὲν μηκέτι εἵπης, εἴτε ἐρᾷς του εἴτε μή· οἶδα γὰρ ὅτι οὐ μόνον ἐρᾷς, ἀλλὰ καὶ πόρρω ἤδη εἰ πορευόμενος τοῦ ἔρωτος. εἰμὶ δ' ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα φαῦλος

c καὶ ἄχρηστος, τοῦτο δέ μοί πως ἐκ θεοῦ δέδοται, ταχὺ οἶψ τ' εἶναι γινῶναι ἐρῶντά τε καὶ ἐρώμενον.

Καὶ ὃς ἀκούσας πολὺν ἔτι μᾶλλον ἡρυσθρίασεν. ὁ οὖν Κτήσιππος, Ἀστεῖόν γε, ἦ δ' ὅς, ὅτι ἐρυσθρίας, ὦ Ἰππόθαλες,

5 καὶ ὁκνεῖς εἰπεῖν Σωκράτει τοῦνομα· ἔαν δ' οὗτος καὶ σμικρὸν χρόνον συνδιατρίψῃ σοι, παραταθήσεται ὑπὸ σοῦ ἀκούων θαμὰ λέγοντος. ἡμῶν γοῦν, ὦ Σώκρατες, ἐκκεκώφωκε τὰ

d ὦτα καὶ ἐμπέπληκε Λύσιδος· ἂν μὲν δὴ καὶ ὑποπῇ, εὐμαρία ἡμῖν ἐστιν καὶ ἐξ ὕπνου ἐγρομένοις Λύσιδος οἶεσθαι τοῦνομα ἀκούειν. καὶ ἃ μὲν καταλογάδην διηγέεται, δεινὰ ὄντα, οὐ πάνν τι δεινὰ ἐστιν, ἀλλ' ἐπειδὴν τὰ ποιήματα ἡμῶν ἐπι-

5 χειρήσῃ καταντλεῖν καὶ συγγράμματα. καὶ ὃ ἐστιν τούτων δεινότερον, ὅτι καὶ ἄδει εἰς τὰ παιδικὰ φωνῇ θαυμασίᾳ, ἦν ἡμᾶς δεῖ ἀκούοντας ἀνέχεσθαι. νῦν δὲ ἐρωτώμενος ὑπὸ σοῦ ἐρυσθρία.

e Ἔστιν δέ, ἦν δ' ἐγώ, ὁ Λύσις νέος τις, ὡς ἔοικε· τεκμαίρομαι δέ, ὅτι ἀκούσας τοῦνομα οὐκ ἔγνω.

a6 ἀνὴρ Schanz: ἀνὴρ B T W a8 ἴδῃς Ficinus: εἰδῇς B T
αὐτόθι om. Schanz a9 αὐτοῦ seclusi (alteri tribuunt B T)
b1 εἴσειμι T: εἴσιμι B b4 μοι T: ποι B b5 ἡρυσθρίασεν] ἡ ex
emend. B b6 Ἰππόθαλες secl. Cobet. b8 πορευόμενος secl.
Schanz c7 ἐκκεκώφωκε B T: ἐκκεκώφηκε T² d5 καταντλεῖν]
λ ex emend. B

Οὐ γὰρ πάνν, ἔφη, τὶ αὐτοῦ τοῦνομα λέγουσιν, ἀλλ' ἔτι πατρόθεν ἐπονομάζεται διὰ τὸ σφόδρα τὸν πατέρα γινώσκεισθαι αὐτοῦ. ἐπεὶ εὖ οἶδ' ὅτι πολλοῦ δεῖς τὸ εἶδος ἀγνοεῖν 5 τοῦ παιδός· ἱκανὸς γὰρ καὶ ἀπὸ μόνου τούτου γινώσκεισθαι.

Λεγέσθω, ἦν δ' ἐγώ, οὔτινος ἔστιν.

Δημοκράτους, ἔφη, τοῦ Αἰζωνέως ὁ πρεσβύτατος υἱός.

Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Ἰππόθαλες, ὥς γενναῖον καὶ νεανικὸν τοῦτον τὸν ἔρωτα πανταχῇ ἀνηῦρες· καί μοι ἴθι ἐπιδείξαι ἃ 10 καὶ τοῖσδε ἐπιδείκνυσαι, ἵνα εἰδῶ εἰ ἐπίστασαι ἃ χρὴ ἑραστήν 205 περὶ παιδικῶν πρὸς αὐτὸν ἢ πρὸς ἄλλους λέγειν.

Τούτων δέ τι, ἔφη, σταθμῇ, ὦ Σώκρατες, ὧν ὅδε λέγει;

Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τὸ ἐρᾶν ἑξαρμος εἴ οὔ λέγει ὅδε;

Οὐκ ἔγωγε, ἔφη, ἀλλὰ μὴ ποιεῖν εἰς τὰ παιδικὰ μηδὲ 5 συγγράφειν.

Οὐχ ὑγιαίνει, ἔφη ὁ Κτήσιππος, ἀλλὰ ληρεῖ τε καὶ μαίνεται.

Καὶ ἐγὼ εἶπον· ὦ Ἰππόθαλες, οὔ τι τῶν μέτρων δέομαι ἀκοῦσαι οὐδὲ μέλος εἶ τι πεποίηκας εἰς τὸν νεανίσκον, ἀλλὰ 10 τῆς διανοίας, ἵνα εἰδῶ τίνα τρόπον προσφέρῃ πρὸς τὰ παιδικά.

Ὅδε δὴπον σοι, ἔφη, ἐρεῖ· ἀκριβῶς γὰρ ἐπίσταται καὶ μέμνηται, εἴπερ, ὥς λέγει, ὑπ' ἐμοῦ ἀεὶ ἀκούων διατεθρύληται. 5

Νῆ τοὺς θεούς, ἔφη ὁ Κτήσιππος, πάνν γε. καὶ γὰρ ἐστὶ καταγέλαστα, ὦ Σώκρατες. τὸ γὰρ ἑραστήν ὄντα καὶ διαφερόντως τῶν ἄλλων τὸν νοῦν προσέχοντα τῷ παιδὶ ἰδίου μὲν μηδὲν ἔχειν λέγειν ὃ οὐχὶ καὶ παῖς εἴποι, πῶς οὐχὶ 15 καταγέλαστον; ἃ δὲ ἡ πόλις ὅλη ᾄδει περὶ Δημοκράτους καὶ Λύσιδος τοῦ πάππου τοῦ παιδὸς καὶ πάντων πέρι τῶν προγόνων, πλούτους τε καὶ ἱπποτροφίας καὶ νίκας Πυθοῖ καὶ

ε3 ἔτι T: εἰ B ε4 σφόδρα τὸν TW: σφοδρότατον B
 ε5 δεῖς B (sed s erasum) W: δεῖ σε T ε7 οὔτινός T: οὐν. τίνος
 B: οὐν εἴ τινος W (sed οὐ supra εἴ W) ε8 αἰζωνέως TW:
 ἐξωνέως B ε10 ἀνεῦρες T: ἀν εὔρες B α3 ὅδε TW:
 om. B

5 Ἴσθμοῖ καὶ Νεμέα τεθρίπποις τε καὶ κέλησι, ταῦτα ποιεῖ τε καὶ λέγει, πρὸς δὲ τούτοις ἔτι τούτων κρονικώτερα. τὸν γὰρ τοῦ Ἡρακλέους ξενισμὸν πρῶην ἡμῖν ἐν ποιήματί τινι διήκει, ὥς διὰ τὴν τοῦ Ἡρακλέους συγγένειαν ὁ πρόγονος αὐτῶν
 d ὑποδέξαιτο τὸν Ἡρακλέα, γεγονὼς αὐτὸς ἐκ Διός τε καὶ τῆς τοῦ δήμου ἀρχηγέτου θυγατρὸς, ἅπερ αἱ γραῖαι ἄδουσι, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, ᾧ Σώκρατες· ταῦτ' ἐστὶν ἃ οὗτος λέγων τε καὶ ἄδων ἀναγκάζει καὶ ἡμᾶς ἀκροᾶσθαι.

5 Καὶ ἐγὼ ἀκούσας εἶπον· ὦ καταγέλαστε Ἰππόθαλες, πρὶν νενικηκέναι ποιεῖς τε καὶ ἄδεις εἰς σαντὸν ἐγκώμιον;
 Ἄλλ' οὐκ εἰς ἐμαντόν, ἔφη, ᾧ Σώκρατες, οὔτε ποιῶ οὔτε ἄδω.

Οὐκ οἶει γε, ἦν δ' ἐγώ.

10 Τὸ δὲ πῶς ἔχει; ἔφη.

e Πάντων μάλιστα, εἶπον, εἰς σὲ τείνουσιν αὐται αἱ ᾠδαί. ἔαν μὲν γὰρ ἔλῃς τὰ παιδικὰ τοιαῦτα ὄντα, κόσμος σοι ἔσται τὰ λεχθέντα καὶ ἀσθέντα καὶ τῷ ὄντι ἐγκώμια ὥσπερ νενικηκότι, ὅτι τοιούτων παιδικῶν ἔτυχες· ἔαν δέ σε διαφύγῃ,
 5 ὅσῳ ἂν μείζω σοι εἰρημένα ἢ ἐγκώμια περὶ τῶν παιδικῶν, τοσοῦτ' μειζόνων δόξεις καλῶν τε καὶ ἀγαθῶν ἐστερημένος
 206 καταγέλαστος εἶναι. ὅστις οὖν τὰ ἐρωτικά, ᾧ φίλε, σοφός, οὐκ ἐπαινεῖ τὸν ἐρώμενον πρὶν ἂν ἔλῃ, δεδιὼς τὸ μέλλον ὅπῃ ἀποβήσεται. καὶ ἅμα οἱ καλοί, ἐπειδάν τις αὐτοὺς ἐπαινῇ καὶ αὔξῃ, φρονήματος ἐμπίμπλυνται καὶ μεγαλαυχίας· ἢ οὐκ οἶει;

5 Ἔγωγε, ἔφη.

Οὐκοῦν ὅσῳ ἂν μεγαλυνχότεροι ᾧσιν, δυσαλωτότεροι γίνονται;

Εἰκός γε.

Ποῖός τις οὖν ἂν σοι δοκεῖ θηρευτὴς εἶναι, εἰ ἀνασοβοῖ
 10 θηρεύων καὶ δυσαλωτοτέραν τὴν ἄγραν ποιοῖ;

c 5 νεμέα T : νέμεια B
 d 6 σαντὸν B T² : αὐτὸν T W
 scr. recc. : δοκοῖ B T W
 fuit)

c 6 κρονικώτερα T W : χρονικώτερα B
 d 10 τὸ δὲ T : τὸδε B a 9 δοκεῖ
 a 10 ἄγρ*αν B (ut videtur ἀγρίαν
 fuit)

Δῆλον ὅτι φαῦλος.

b

Καὶ μὲν δὴ λόγοις τε καὶ ὥδαῖς μὴ κηλεῖν ἀλλ' ἐξαγριαίνειν πολλὰ ἄμουσία· ἥ γάρ;

Δοκεῖ μοι.

Σκόπει δὴ, ὦ Ἰππόθαλες, ὅπως μὴ πᾶσι τούτοις ἔνοχον 5
σαντὸν ποιήσεις διὰ τὴν ποιήσιν· καίτοι οἶμαι ἐγὼ ἄνδρα
ποιήσει βλάπτοντα ἑαυτὸν οὐκ ἂν σε ἐθέλιν ὁμολογήσαι ὡς
ἀγαθός ποτ' ἐστὶν ποιητής, βλαβερός ὢν ἑαυτῷ.

Οὐ μὰ τὸν Δία, ἔφη· πολλὰ γὰρ ἂν ἀλογία εἴη. ἀλλὰ διὰ 5
ταῦτα δὴ σοι, ὦ Σώκρατες, ἀνακοινουῦμαι, καὶ εἴ τι ἄλλο c
ἔχεις, συμβούλευε τίνα ἂν τις λόγον διαλεγόμενος ἢ τί
πράττων προσφιλεῖς παιδικοῖς γένοιτο.

Οὐ ράδιον, ἦν δ' ἐγώ, εἰπεῖν· ἀλλ' εἴ μοι ἐθελήσῃς αὐτὸν
ποιῆσαι εἰς λόγους ἐλθεῖν, ἴσως ἂν δυναίμην σοι ἐπιδεῖξαι 5
ἂ χρὴ αὐτῷ διαλέγεσθαι ἀντὶ τούτων ὧν οὔτοι λέγειν τε καὶ
ᾄδειν φασὶ σε.

Ἄλλ' οὐδέν, ἔφη, χαλεπόν. ἂν γὰρ εἰσέλθῃς μετὰ
Κτησίππου τοῦδε καὶ καθεζόμενος διαλέγῃ, οἶμαι μὲν καὶ
αὐτός σοι πρόσεισι—φιλήκοος γάρ, ὦ Σώκρατες, διαφερόντως 10
ἐστίν, καὶ ἅμα, ὡς Ἑρμαῖα ἄγουσιν, ἀναμεμειγμένοι ἐν ταύτῳ d
εἰσιν οἳ τε νεανίσκοι καὶ οἱ παῖδες—πρόσεισιν οὖν σοι.
εἰ δὲ μή, Κτησίππῳ συνήθης ἐστὶν διὰ τὸν τούτου ἀνεψιὸν
Μενέξενον· Μενεξένῳ μὲν γὰρ δὴ πάντων μάλιστα ἐταῖρος
ὢν τυγχάνει. καλεσάτω οὖν οὗτος αὐτόν, ἐὰν ἄρα μὴ προσίῃ 5
αὐτός.

Ταῦτα, ἦν δ' ἐγώ, χρὴ ποιεῖν. Καὶ ἅμα λαβὼν τὸν
Κτήσιππον προσῆα εἰς τὴν παλαίστραν· οἱ δ' ἄλλοι ὕστεροι e
ἡμῶν ᾔσαν.

Εἰσελθόντες δὲ κατελάβομεν αὐτόθι τεθυκότας τε τοὺς
παῖδας καὶ τὰ περὶ τὰ ἱερεῖα σχεδόν τι ἤδη πεποιημένα,

b4 δοκεῖ TW: δοκεῖ γάρ B b6 ποιήσεις scr. Ven. 184:
ποιήσης BTW c7 σε TW: γε B d4 ἐταῖρος TW: ἕτερος
B (sed ai supra e B²) d5 προσίῃ T: προσείῃ B sed i supra e B²)
e1 προσῆα | προσῆι T: προσείῃ B e4 ἱερεῖα ex emend. B (ἱέρια fuit)

- 5 ἀστραγαλίζοντάς τε δὴ καὶ κεκοσμημένους ἅπαντας. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ ἐν τῇ αὐλῇ ἔπαιζον ἔξω, οἱ δέ τινες τοῦ ἀποδυτηρίου ἐν γωνίᾳ ἡρτίαζον ἀστραγάλοις παμπόλλοις, ἐκ φορμίσκων τινῶν προαιρούμενοι· τούτους δὲ περιέστασαν ἄλλοι θεωροῦντες. ὦν δὴ καὶ ὁ Λύσις ἦν, καὶ εἰστήκει ἐν
- 207 τοῖς παισὶ τε καὶ νεανίσκοις ἐστεφανωμένος καὶ τὴν ὄψιν διαφέρων, οὐ τὸ καλὸς εἶναι μόνον ἄξιος ἀκοῦσαι, ἀλλ' ὅτι καλὸς τε καὶ ἀγαθός. καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ καταντικρὺ ἀποχωρήσαντες ἐκαθεζόμεθα—ἦν γὰρ αὐτόθι ἡσυχία—καὶ τι ἀλλήλοις
- 5 διελεγόμεθα. περιστρεφόμενος οὖν ὁ Λύσις θαμὰ ἐπεσκοπεῖτο ἡμᾶς, καὶ δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν προσελθεῖν. τέως μὲν οὖν ἠπόρει τε καὶ ὥκει μόνος προσιέναι, ἔπειτα ὁ Μενέξενος
- b ἐκ τῆς αὐλῆς μεταξὺ παίζων εἰσέρχεται, καὶ ὥς εἶδεν ἐμέ τε καὶ τὸν Κτήσιππον, ἦει παρακαθιζήσόμενος· ἰδὼν οὖν αὐτὸν ὁ Λύσις εἶπετο· καὶ συμπαρακαθέζετο μετὰ τοῦ Μενεξένου. προσήλθον δὴ καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ δὴ καὶ ὁ Ἰπποθάλης,
- 5 ἐπειδὴ πλείους ἑώρα ἐφισταμένους, τούτους ἐπηλυγισάμενος προσέστη ἥ μὴ ᾔετο κατόψεσθαι τὸν Λύσιω, δεδιὼς μὴ αὐτῷ ἀπεχθάνοιτο· καὶ οὕτω προσεστὼς ἠκροᾶτο.

Καὶ ἐγὼ πρὸς τὸν Μενέξενον ἀποβλέψας, ὦ παῖ Δημο-

- c φῶντος, ἦν δ' ἐγώ, πότερος ὑμῶν πρεσβύτερος;

Ἄμφισβητοῦμεν, ἔφη.

Οὐκοῦν καὶ ὁπότερος γενναιότερος, ἐρίζοιτ' αὖν, ἦν δ' ἐγώ.

Πάνυ γε, ἔφη.

- 5 Καὶ μὴν ὁπότερός γε καλλίων, ὡσαύτως.

Ἐγελασάτην οὖν ἄμφω.

Οὐ μὴν ὁπότερός γε, ἔφην, πλουσιώτερος ὑμῶν, οὐκ ἐρήσομαι· φίλω γάρ ἐστον. ἥ γάρ;

ε 7 ἀστραγάλους παμπόλλους al. Pollux e 8 προαιρούμενοι] κατε-
 ρώμενοι Pollux a 2 καλὸς B (sed λ in λλ ut videtur rasura B) T :
 κάλλος W b 1 εἶδεν T : ἴδεν B b 3 εἶπετο B et in marg. T :
 ἔσπετο T b 4 οἱ secl. ci. H. Richards b 5 ἐπηλυγισάμενος
 B T W : ἐπηλυγασάμενος t b 6 προσέστη Stephanus : προέστη
 B T W ἥ T : ἡ B δεδιὼς B t : δεδειὼς T c 8 ἐρήσομαι] ἐ ex
 emend. B

Πάνυ γ', ἐφάτην.

Οὐκοῦν κοινὰ τὰ γε φίλων λέγεται, ὥστε τούτῳ γε οὐδὲν 10
διοίσετον, εἴπερ ἀληθὴ περὶ τῆς φιλίας λέγετον.

Συνεφάτην.

Ἐπεχείρουν δὴ μετὰ τοῦτο ἐρωτᾶν ὁπότερος δικαιότερος d
καὶ σοφώτερος αὐτῶν εἴη. μεταξὺ οὖν τις προσελθὼν ἀν-
έστησε τὸν Μενέξενον, φάσκων καλεῖν τὸν παιδοτρίβην·
ἐδόκει γάρ μοι ἱεροποιῶν τυγχάνειν. ἐκείνος μὲν οὖν ᾤχετο·
ἐγὼ δὲ τὸν Λύσιον ἠρόμην, Ἡ που, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Λύσι, 5
σφόδρα φιλεῖ σε ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ;—Πάνυ γε, ἦ δ' ὅς.
—Οὐκοῦν βούλουτο ἄν σε ὥς εὐδαιμονέστατον εἶναι;—
Πῶς γὰρ οὐ;—Δοκεῖ δέ σοι εὐδαίμων εἶναι ἄνθρωπος e
δουλεύων τε καὶ ᾧ μηδὲν ἐξείη ποιεῖν ὦν ἐπιθυμοί;—Μὰ
Δί' οὐκ ἔμοιγε, ἔφη.—Οὐκοῦν εἴ σε φιλεῖ ὁ πατὴρ καὶ ἡ
μήτηρ καὶ εὐδαίμονά σε ἐπιθυμοῦσι γενέσθαι, τοῦτο παντὶ
τρόπῳ δῆλον ὅτι προθυμοῦνται ὅπως ἂν εὐδαιμονοίης.—Πῶς 5
γὰρ οὐχί; ἔφη.—Ἐῶσιν ἄρα σε ἂ βούλει ποιεῖν, καὶ οὐδὲν
ἐπιπλήττουσιν οὐδὲ διακωλύουσι ποιεῖν ὦν ἂν ἐπιθυμῆς;—
Ναὶ μὰ Δία ἐμέ γε, ὦ Σώκρατες, καὶ μάλα γε πολλὰ
κωλύουσιν.—Πῶς λέγεις; ἦν δ' ἐγώ. βουλόμενοί σε μακά-
ριον εἶναι διακωλύουσι τοῦτο ποιεῖν ὃ ἂν βούλῃ; ὦδε δέ 208
μοι λέγε. ἦν ἐπιθυμήσης ἐπὶ τινὸς τῶν τοῦ πατρὸς ἀρμάτων
ὀχεῖσθαι λαβὼν τὰς ἡνίας, ὅταν ἀμιλλᾶται, οὐκ ἂν ἐῶέν σε
ἀλλὰ διακωλύοιεν;—Μὰ Δί' οὐ μέντοι ἄν, ἔφη, ἐῶεν.—
Ἄλλα τίνα μήν;—Ἔστιν τις ἡνίοχος παρὰ τοῦ πατρὸς 5
μισθὸν φέρων.—Πῶς λέγεις; μισθωτῷ μᾶλλον ἐπιτρέπουσιν
ἢ σοὶ ποιεῖν ὅτι ἂν βούληται περὶ τοὺς ἵππους, καὶ προσέτι
αὐτοῦ τούτου ἀργύριον τελοῦσιν;—Ἄλλα τί μήν; ἔφη.— b
Ἄλλα τοῦ ὀρικοῦ ζεύγους οἶμαι ἐπιτρέπουσίν σοι ἄρχειν,
κἂν εἰ βούλοιο λαβὼν τὴν μάστιγα τύπτειν, ἐῶεν ἄν.—

e 1 (ἄν) ἄνθρωπος Madvig
Lysidi tribuit H. Richards)
b 1 τούτου B: τοῦτο T

a 5 τίνα] τί Schanz (ἀλλὰ τί μήν;
a 6 μισθωτῷ T: μισθωτῇ B

Πόθεν, ἢ δ' ὅς, ἐῶεν;—Τί δέ; ἦν δ' ἐγώ· οὐδενὶ ἕξεστιν
 5 αὐτοὺς τύπτειν;—Καὶ μάλα, ἔφη, τῷ ὀρεοκόμφ.—Δούλῳ
 ὄντι ἢ ἐλευθέρῳ;—Δούλῳ, ἔφη.—Καὶ δούλον, ὥς ἔοικεν,
 ἡγοῦνται περὶ πλείονος ἢ σὲ τὸν ὅον, καὶ ἐπιτρέπουσι τὰ
 εἰαυτῶν μᾶλλον ἢ σοί, καὶ ἐῶσω ποιεῖν ὅτι βούλεται, σὲ δὲ
 c διακωλύουσι; καὶ μοι ἔτι τόδε εἰπέ. σὲ αὐτὸν ἐῶσω ἄρχειν
 σεαυτοῦ, ἢ οὐδὲ τοῦτο ἐπιτρέπουσί σοι;—Πῶς γάρ, ἔφη,
 ἐπιτρέπουσιν;—'Ἄλλ' ἄρχει τίς σου;—'Ὅδε, παιδαγωγός,
 ἔφη.—Μῶν δούλος ὢν;—'Ἀλλὰ τί μῆν; ἡμέτερός γε, ἔφη.
 5 —'Ἡ δεινόν, ἦν δ' ἐγώ, ἐλευθέρων ὄντα ὑπὸ δούλου ἄρχεσθαι.
 τί δὲ ποιῶν αὐ οὔτος ὁ παιδαγωγός σου ἄρχει;—'Ἀγων δῆπου,
 ἔφη, εἰς διδασκάλου.—Μῶν μὴ καὶ οὗτοί σου ἄρχουσιν, οἱ
 d διδάσκαλοι;—Πάντως δῆπου.—Παμπόλλους ἄρα σοι δε-
 σπότης καὶ ἄρχοντας ἐκὼν ὁ πατήρ ἐφίστησιν. ἀλλ' ἄρα
 ἐπειδὰν οἴκαδε ἔλθῃς παρὰ τὴν μητέρα, ἐκείνη σε ἐᾷ ποιεῖν
 ὅτι ἂν βούλῃ, ἵν' αὐτῇ μακάριος ᾦς, ἢ περὶ τὰ ἔρια ἢ περὶ
 5 τὸν ἰστόν, ὅταν ὑφαίνῃ; οὐ τι γάρ που διακωλύει σε ἢ τῆς
 σπάθης ἢ τῆς κερκίδος ἢ ἄλλου του τῶν περὶ ταλασιουργίαν
 ὀργάνων ἅπτεσθαι.—Καὶ ὅς γελάσας, Μὰ Δία, ἔφη, ὦ
 e Σώκратες, οὐ μόνον γε διακωλύει, ἀλλὰ καὶ τυπτοίμην ἂν εἰ
 ἀπτοίμην.—'Ἡράκλεις, ἦν δ' ἐγώ, μῶν μὴ τι ἡδίκηκας τὸν
 πατέρα ἢ τὴν μητέρα;—Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε, ἔφη.

'Ἄλλ' ἀντὶ τίνος μῆν οὕτω σε δεινῶς διακωλύουσιν εὐδαί-
 5 μονα εἶναι καὶ ποιεῖν ὅτι ἂν βούλῃ, καὶ δι' ἡμέρας ὅλης
 τρέφουσί σε αἰὶ τῷ δουλεύοντα καὶ ἐνὶ λόγῳ ὀλίγου ὦν
 ἐπιθυμῆς οὐδὲν ποιῶντα; ὥστε σοι, ὥς ἔοικεν, οὔτε τῶν
 χρημάτων τοσούτων ὄντων οὐδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πάντες
 209 αὐτῶν μᾶλλον ἄρχουσιν ἢ σύ, οὔτε τοῦ σώματος οὕτω γεν-
 ναίου ὄντος, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἄλλος ποιμαίνει καὶ θεραπεύει·
 σὺν δὲ ἄρχεῖς οὐδενός, ὦ Λύσι, οὐδὲ ποιεῖς οὐδὲν ὦν ἐπιθυ-

b 4 ἐῶεν secl. Hirschig b 8 σὲ δὲ T: σε B (sed suprascr. δὲ B²)
 c 1 καὶ μοι ἔτι B W et in marg. T: καὶ ἔτι μοι T c 3 ὅδε] ὁ
 δὲ B T παιδαγωγός secl. ci. H. Richards d 4 βούλῃ ἵν' αὐτῇ
 T: βούλῃ ναύτῃ B ᾦς ἢ T: ἡσ|ῃ B e 1 ἂν T: om. B

μέις.—Οὐ γάρ πω, ἔφη, ἡλικίαν ἔχω, ὦ Σώκρατες.—Μὴ οὐ
 τοῦτό σε, ὦ παῖ Δημοκράτους, κωλύη, ἐπεὶ τό γε τοσόνδε, 5
 ὥς ἐγῶμαι, καὶ ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ σοι ἐπιτρέπουσιν καὶ
 οὐκ ἀναμένουσιν ἕως ἂν ἡλικίαν ἔχῃς. ὅταν γὰρ βούλωνται
 αὐτοῖς τινα ἀναγνωσθῆναι ἢ γραφῆναι, σέ, ὥς ἐγῶμαι,
 πρῶτον τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπὶ τοῦτο τάττουσιν. ἡ γάρ;— **b**
 Πάνυ γ', ἔφη.—Οὐκοῦν ἔξεστί σοι ἐνταῦθ' ὅτι ἂν βούλη
 πρῶτον τῶν γραμμάτων γράφειν καὶ ὅτι ἂν δεύτερον· καὶ
 ἀναγιγνώσκειν ὡσαύτως ἔξεστιν. καὶ ἐπειδὴν, ὥς ἐγῶμαι,
 τὴν λύραν λάβῃς, οὐ διακωλύουσί σε οὔτε ὁ πατὴρ οὔτε ἡ 5
 μήτηρ ἐπιτεῖναί τε καὶ ἀνεῖναι ἢν ἂν βούλη τῶν χορδῶν,
 καὶ ψῆλαι καὶ κρούειν τῷ πλήκτρῳ. ἡ διακωλύουσιν;—Οὐ
 δῆτα.—Τί ποτ' ἂν οὖν εἴη, ὦ Λύσι, τὸ αἴτιον ὅτι ἐνταῦθα
 μὲν οὐ διακωλύουσιν, ἐν οἷς δὲ ἄρτι ἐλέγομεν κωλύουσι;— **c**
 Ὅτι οἶμαι, ἔφη, ταῦτα μὲν ἐπίσταμαι, ἐκείνα δ' οὔ.—Εἶεν,
 ἦν δ' ἐγώ, ὦ ἄριστε· οὐκ ἄρα τὴν ἡλικίαν σου περιμένει
 ὁ πατὴρ ἐπιτρέπειν πάντα, ἀλλ' ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἡγήσῃται σε
 βέλτιον αὐτοῦ φρονεῖν, ταύτῃ ἐπιτρέψει σοι καὶ αὐτὸν καὶ 5
 τὰ αὐτοῦ.—Οἶμαι ἔγωγε, ἔφη.—Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ· τί δέ; τῷ
 γείτονι ἄρ' οὐχ ὁ αὐτὸς ὅρος ὅσπερ τῷ πατρὶ περὶ σοῦ;
 πότερον οἶει αὐτὸν ἐπιτρέψειν σοι τὴν αὐτοῦ οἰκίαν οἰκονο- **d**
 μεῖν, ὅταν σε ἡγήσῃται βέλτιον περὶ οἰκονομίας ἑαυτοῦ
 φρονεῖν, ἢ αὐτὸν ἐπιστατήσῃ;—Ἐμοὶ ἐπιτρέψειν οἶμαι.—
 Τί δ'; Ἀθηναίους οἶει σοι οὐκ ἐπιτρέψειν τὰ αὐτῶν, ὅταν
 αἰσθάνωνται ὅτι ἱκανῶς φρονεῖς;—Ἐγωγε.—Πρὸς Διός, ἦν 5
 δ' ἐγώ, τί ἄρα ὁ μέγας βασιλεὺς; πότερον τῷ πρεσβυτάτῳ
 υἱεῖ, οὗ ἢ τῆς Ἀσίας ἀρχῇ γίγνεται, μᾶλλον ἂν ἐπιτρέ-
 ψειεν ἐψομένων κρεῶν [ἐμβάλλειν] ὅτι ἂν βούληται ἐμ-

a 4 πω corr. Coisl.: που B T W a 7 ἔχῃς scr. reccl.: ἔχοις
 B T W: σχῆς? H. Richards a 8 τινα? τι ἢ Badham b 7 ψῆλαι
 B T W sed in marg. τίλλαι T: γρ. καὶ τίλλαι in marg. W c 1 ἐν
 οἷς . . . κωλύουσι om. W sed add. in marg. W c 6 τί δαί? τω in
 ras. B² d 1 οἰκονομεῖν T²: οἰκοδομεῖν B T W d 2 οἰκονομίας
 T: οἰκοδομίας B W d 7 ἐπιτρέψειεν ἐψομένων W (sed o supra ω
 W): ἐπιτρέψειν ἐνεψομένων B: ἐπιτρέψειεν ἐν ἐψομένων T d 8 ἐμ-
 βάλλειν secl. Heindorf: ἐμβαλεῖν Bekker (secl. mox ἐμβαλεῖν).

e βαλεῖν εἰς τὸν ζωμόν, ἣ ἡμῖν, εἰ ἀφικόμενοι παρ' ἐκείνουν
 ἐνδειξαίμεθα αὐτῷ ὅτι ἡμεῖς κάλλιον φρονούμεν ἢ ὁ υἱὸς
 αὐτοῦ περὶ ὧν σκευασίας;—Ἡμῖν δὴλον ὅτι, ἔφη.—
 Καὶ τὸν μὲν γε οὐδ' ἂν σμικρὸν ἐάσειεν ἐμβαλεῖν· ἡμᾶς
 5 δέ, κὰν εἰ βουλοίμεθα δραξάμενοι τῶν ἁλῶν, ἐφῆ ἂν
 ἐμβαλεῖν.—Πῶς γὰρ οὐ;—Τί δ' εἰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ υἱὸς
 αὐτοῦ ἀσθενοῖ, ἄρα ἐφῆ ἂν αὐτὸν ἅπτεσθαι τῶν ἑαυτοῦ
 210 ὀφθαλμῶν, μὴ ἱατρὸν ἡγούμενος, ἢ κωλύοι ἄν;—Κωλύοι
 ἄν.—Ἡμᾶς δέ γε εἰ ὑπολαμβάνοι ἱατρικοὺς εἶναι, κὰν
 εἰ βουλοίμεθα διανοίγοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐμπάσαι τῆς
 τέφρας, οἶμαι οὐκ ἂν κωλύσειεν, ἡγούμενος ὀρθῶς φρονεῖν.
 5 —Ἀληθῆ λέγεις.—Ἄρ' οὖν καὶ τὰλλα πάντα ἡμῖν ἐπι-
 τρέποι ἂν μᾶλλον ἢ ἑαυτῷ καὶ τῷ υἱεῖ, περὶ ὧν ἂν
 δόξωμεν αὐτῷ σοφώτεροι ἐκείνων εἶναι;—Ἀνάγκη, ἔφη, ὦ
 Σώκρατες.

Οὕτως ἄρα ἔχει, ἣν δ' ἐγώ, ὦ φίλε Λύσι· εἰς μὲν ταῦτα,
 b ἃ ἂν φρόνιμοι γενώμεθα, ἅπαντες ἡμῖν ἐπιτρέψουσιν, Ἑλ-
 ληνές τε καὶ βάρβαροι καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ποιήσομέν
 τε ἐν τούτοις ὅτι ἂν βουλώμεθα, καὶ οὐδεὶς ἡμᾶς ἐκὼν εἶναι
 ἐμποδιεῖ, ἀλλ' αὐτοὶ τε ἐλεύθεροι ἐσόμεθα ἐν αὐτοῖς καὶ
 5 ἄλλων ἄρχοντες, ἡμέτερά τε ταῦτα ἔσται—ὀνησόμεθα γὰρ
 ἀπ' αὐτῶν—εἰς ἃ δ' ἂν νοῦν μὴ κτησώμεθα, οὔτε τις ἡμῖν
 ἐπιτρέψει περὶ αὐτὰ ποιεῖν τὰ ἡμῖν δοκοῦντα, ἀλλ' ἐμπο-
 c διοῦσι πάντες καθ' ὅτι ἂν δύνωνται, οὐ μόνον οἱ ἀλλότριοι,
 ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ καὶ εἴ τι τούτων οἰκειότερόν
 ἐστίν, αὐτοὶ τε ἐν αὐτοῖς ἐσόμεθα ἄλλων ὑπήκοοι, καὶ ἡμῖν
 ἔσται ἀλλότρια· οὐδὲν γὰρ ἀπ' αὐτῶν ὀνησόμεθα. συγχω-
 5 ρεῖς οὕτως ἔχειν;—Συγχωρῶ.—Ἄρ' οὖν τῷ φίλοι ἐσόμεθα
 καὶ τις ἡμᾶς φιλήσει ἐν τούτοις, ἐν οἷς ἂν ὤμεν ἀνωφελεῖς;

a 1 ἱατρὸν BTW Priscianus: ἱατρικὸν scr. Coisl. a 3 διανοίγοντες
 W: διαγαγόντες B: διανύγοντες T a 6 ἂν δόξωμεν] δὴ δόξαιμεν
 ci. H. Richards a 7 αὐτῷ . . . ἐκείνων] αὐτῶν . . . ἐκείνῳ Heindorf
 a 9 ἄρα ἔχει Priscianus: ἄρα ἔχοι BT: ἄρ' ἂν ἔχοι ci. Stallbaum
 b 6 ἃ in ras. duarum litterarum B c 6 φιλήσει ἐν scr. Laur.
 lxxxv. 17: φιλήσειεν ἐν BTW

—Οὐ δῆτα, ἔφη.—Νῦν ἄρα οὐδὲ σὲ ὁ πατήρ οὐδὲ ἄλλος ἄλλον οὐδένα φιλεῖ, καθ' ὅσον ἂν ᾗ ἄχρηστος.—Οὐκ ἔοικεν, ἔφη.—Ἐὰν μὲν ἄρα σοφὸς γένῃ, ὦ παῖ, πάντες σοι φίλοι d καὶ πάντες σοι οἰκεῖοι ἔσονται—χρήσιμος γὰρ καὶ ἀγαθὸς ἔσῃ—εἰ δὲ μή, σοι οὔτε ἄλλος οὐδεὶς οὔτε ὁ πατήρ φίλος ἔσται οὔτε ἡ μήτηρ οὔτε οἱ οἰκεῖοι. οἷόν τε οὖν ἐπὶ τούτοις, ὦ Λύσι, μέγα φρονεῖν, ἐν οἷς τις μήπω φρονεῖ;—Καὶ πῶς 5 ἂν; ἔφη.—Εἰ δ' ἄρα σὺ διδασκάλου δέῃ, οὐπω φρονεῖς.—Ἀληθῆ.—Οὐδ' ἄρα μεγαλόφρων εἶ, εἴπερ ἄφρων ἔτι.—Μὰ Δία, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὐ μοι δοκεῖ.

Καὶ ἐγὼ ἀκούσας αὐτοῦ ἀπέβλεψα πρὸς τὸν Ἴπποθάλῃ, e καὶ ὀλίγου ἐξήμαρτον· ἐπῆλθε γάρ μοι εἰπεῖν ὅτι Οὕτω χρή, ὦ Ἰπποθαλες, τοῖς παιδικοῖς διαλέγεσθαι, ταπεινούντα καὶ συστέλλοντα, ἀλλὰ μὴ ὥσπερ σὺ χαννοῦντα καὶ διαθρύπτοντα. κατιδὼν οὖν αὐτὸν ἀγωνιῶντα καὶ τεθορυβημένον 5 ὑπὸ τῶν λεγομένων, ἀνεμνήσθην ὅτι καὶ προσεστὼς λαμβάνειν τὸν Λύσιν ἐβούλετο· ἀνέλαβον οὖν ἑμαυτὸν καὶ ἐπέσχον τοῦ λόγου. καὶ ἐν τούτῳ ὁ Μενέξενος πάλιν ἤκεν, 211 καὶ ἐκαθέζετο παρὰ τὸν Λύσιν, ὅθεν καὶ ἐξανέστη. ὁ οὖν Λύσις μάλα παιδικῶς καὶ φιλικῶς, λάθρα τοῦ Μενεξένου, σμικρὸν πρὸς με λέγων ἔφη· ὦ Σώκρατες, ἅπερ καὶ ἐμοὶ λέγεις, εἰπὲ καὶ Μενεξένῳ. 5

Καὶ ἐγὼ εἶπον, Ταῦτα μὲν σὺ αὐτῷ ἐρεῖς, ὦ Λύσι· πάντως γὰρ προσεῖχες τὸν νοῦν.

Πάνν μὲν οὖν, ἔφη.

Πειρῶ τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ἀπομνημονεύσαι αὐτὰ ὅτι μάλιστα, ἵνα τούτῳ σαφῶς πάντα εἴπῃς· ἔὰν δέ τι αὐτῶν b ἐπιλάβῃ, αὐθὶς με ἀνερέσθαι ὅταν ἐντύχῃς πρῶτον.

Ἀλλὰ ποιήσω, ἔφη, ταῦτα, ὦ Σώκρατες, πάντα σφόδρα, εὖ ἴσθι. ἀλλὰ τι ἄλλο αὐτῷ λέγε, ἵνα καὶ ἐγὼ ἀκούω, ἕως ἂν οἴκαδε ὦρα ᾗ ἀπιέναι. 5

c 7 οὐδὲ... οὐδὲ...] οὔτε... οὔτε... ci. H. Richards d 5 φρονεῖ
T: φρόνιμος BW (sed oī supra ιμος W) d 8 δοκεῖ] δοκῶ ci.
H. Richards b 2 ἀνερέσθαι] ε in ras. B

Ἄλλὰ χρὴ ποιεῖν ταῦτα, ἦν δ' ἐγώ, ἐπειδὴ γε καὶ σὺ κελεύεις. ἀλλὰ ὅρα ὅπως ἐπικουρήσεις μοι, ἕαν με ἐλέγχειν ἐπιχειρῇ ὁ Μενέξενος· ἢ οὐκ οἶσθα ὅτι ἐριστικός ἐστιν;

Ναὶ μὰ Δία, ἔφη, σφόδρα γε· διὰ ταῦτά τοι καὶ βού-
c λομαί σε αὐτῷ διαλέγεσθαι.

Ἰνα, ἦν δ' ἐγώ, καταγέλαστος γένωμαι;

Οὐ μὰ Δία, ἔφη, ἀλλ' ἵνα αὐτὸν κολάσῃς.

Πόθεν; ἦν δ' ἐγώ. οὐ ράδιον· δεινὸς γὰρ ὁ ἄνθρωπος,
5 Κτησίππου μαθητής. πάρεστι δέ τοι αὐτός—οὐχ ὀράς;—
Κτήσιππος.

Μηδενός σοι, ἔφη, μελέτω, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἔθι
διαλέγου αὐτῷ.

Διαλεκτέον, ἦν δ' ἐγώ.

10 Ταῦτα οὖν ἡμῶν λεγόντων πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, Τί ὑμεῖς,
ἔφη ὁ Κτήσιππος, αὐτῷ μόνῳ ἐστιᾶσθον, ἡμῖν δὲ οὐ
d μεταδίδοτον τῶν λόγων;

Ἄλλὰ μήν, ἦν δ' ἐγώ, μεταδοτέον. ὅδε γάρ τι ὦν λέγω
οὐ μανθάνει, ἀλλὰ φησιν οἶεσθαι Μενέξενον εἰδέναι, καὶ
κελεύει τοῦτον ἐρωτᾶν.

5 Τί οὖν, ἦ δ' ὅς, οὐκ ἐρωτᾷς;

Ἄλλ' ἐρήσομαι, ἦν δ' ἐγώ. καί μοι εἰπέ, ὦ Μενέξενε,
ὃ ἂν σε ἔρωμαι. τυγχάνω γὰρ ἐκ παιδὸς ἐπιθυμῶν κτή-
ματός του, ὥσπερ ἄλλος ἄλλου. ὁ μὲν γάρ τις ἵππους
e ἐπιθυμεῖ κτᾶσθαι, ὁ δὲ κύνας, ὁ δὲ χρυσίον, ὁ δὲ τιμάς·
ἐγὼ δὲ πρὸς μὲν ταῦτα πρῶως ἔχω, πρὸς δὲ τὴν τῶν φίλων
κτῆσιν πάνυ ἐρωτικῶς, καὶ βουλοίμην ἂν μοι φίλον ἀγαθὸν
γενέσθαι μᾶλλον ἢ τὸν ἄριστον ἐν ἀνθρώποις ὄρτυγα ἢ
5 ἀλεκτρύονα, καὶ ναὶ μὰ Δία ἔγωγε μᾶλλον ἢ ἵππον τε καὶ
κύνα—οἶμαι δέ, νῆ τὸν κύνα, μᾶλλον ἢ τὸ Δαρείου χρυσίον
κτῆσασθαι δεξαίμην πολὺν πρότερον ἐταῖρον, μᾶλλον (δὲ)

b7 ὅρα secl. Cobet ἐπικουρήσεις T : ἐπικουρήσῃς B (hισ refictum
in ras. sed non videtur eis fuisse) e2 πρῶως] παρέργως ci.
H. Richards (coll. Dinarch. 3. 14) e7 μᾶλλον ἢ αὐτὸν Δαρεῖον
secl. Schanz δὲ add. Buttmann

ἢ αὐτὸν Δαρεῖον—οὕτως ἐγὼ φιλέταιρός τίς εἰμι. ὑμᾶς
 οὖν ὁρῶν, σέ τε καὶ Λύσιν, ἐκπέπληγμαι καὶ εὐδαιμονίζω **212**
 ὅτι οὕτω νέοι ὄντες οἷοι τ' ἐστὸν τοῦτο τὸ κτῆμα ταχὺ καὶ
 ῥαδίως κτᾶσθαι, καὶ σύ τε τοῦτον οὕτω φίλον ἐκτήσω ταχύ
 τε καὶ σφόδρα, καὶ αὖ οὗτος σέ· ἐγὼ δὲ οὕτω πόρρω εἰμι
 τοῦ κτήματος, ὥστε οὐδ' ὄντινα τρόπον γίγνεται φίλος **5**
 ἕτερος ἑτέρου οἶδα, ἀλλὰ ταῦτα δὴ αὐτά σε βούλομαι
 ἐρέσθαι ἅτε ἔμπειρον.

Καί μοι εἰπέ· ἐπειδὴν τίς τινα φιλῇ, πότερος ποτέρου
 φίλος γίγνεται, ὁ φιλῶν τοῦ φιλουμένου ἢ ὁ φιλούμενος **b**
 τοῦ φιλοῦντος· ἢ οὐδὲν διαφέρει;—Οὐδέν, ἔφη, ἔμοιγε
 δοκεῖ διαφέρειν.—Πῶς λέγεις; ἦν δ' ἐγώ· ἀμφότεροι ἄρα
 ἀλλήλων φίλοι γίνονται, ἐὰν μόνος ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον
 φιλῇ;—Ἐμοιγε, ἔφη, δοκεῖ.—Τί δέ; οὐκ ἔστιν φιλοῦντα **5**
 μὴ ἀντιφιλεῖσθαι ὑπὸ τούτου ὃν ἂν φιλῇ;—Ἔστιν.—Τί δέ;
 ἄρα ἔστιν καὶ μισεῖσθαι φιλοῦντα; οἶόν που ἐνίοτε δοκοῦσι
 καὶ οἱ ἐρασταὶ πάσχειν πρὸς τὰ παιδικά· φιλοῦντες γὰρ
 ὥς οἶόν τε μάλιστα οἱ μὲν οἶονται οὐκ ἀντιφιλεῖσθαι, οἱ **c**
 δὲ καὶ μισεῖσθαι. ἢ οὐκ ἀληθὲς δοκεῖ σοι τοῦτο;—
 Σφόδρα γε, ἔφη, ἀληθές.—Οὐκοῦν ἐν τῷ τοιούτῳ, ἦν δ'
 ἐγώ, ὁ μὲν φιλεῖ, ὁ δὲ φιλεῖται;—Ναί.—Πότερος οὖν αὐ-
 τῶν ποτέρου φίλος ἐστίν; ὁ φιλῶν τοῦ φιλουμένου, εἴητε **5**
 καὶ ἀντιφιλήται ἐάντε καὶ μισῇται, ἢ ὁ φιλούμενος τοῦ
 φιλοῦντος; ἢ οὐδέτερος αὖ ἐν τῷ τοιούτῳ οὐδετέρου φίλος
 ἐστίν, ἂν μὴ ἀμφότεροι ἀλλήλους φιλῶσιν;—Ἔοικε γοῦν
 οὕτως ἔχειν.—Ἀλλοίως ἄρα νῦν ἡμῖν δοκεῖ ἢ πρότερον **d**
 ἔδοξεν. τότε μὲν γάρ, εἰ ὁ ἕτερος φιλοῖ, φίλῳ εἶναι ἄμφω·
 νῦν δέ, ἂν μὴ ἀμφότεροι φιλῶσιν, οὐδέτερος φίλος.—Κιν-
 δυνεύει, ἔφη.—Οὐκ ἄρα ἐστὶν φίλον τῷ φιλοῦντι οὐδὲν μὴ
 οὐκ ἀντιφιλοῦν.—Οὐκ ἔοικεν.—Οὐδ' ἄρα φίλιπποί εἰσιν **5**

a3 σύ τε Heindorf: σὺ δὲ BT

b4 μόνος] μόνος μόνον ci.

C. Schmidt: μόνον ci. H. Richards

c1 οἱ μὲν Heindorf: οἰόμενοι

BT c4 πότερος Hirschig: ὁπότερος BT

c6 καὶ ἀντιφιλήται]

μὴ ἀντιφιλήται ci. H. Müller

οὗς ἂν οἱ ἵπποι μὴ ἀντιφιλῶσιν, οὐδὲ φιλόρτυγες, οὐδ' αὖ
 φιλόκυνές γε καὶ φίλοινοι καὶ φιλογυμνασταὶ καὶ φιλόσοφοι,
 ἂν μὴ ἡ σοφία αὐτοὺς ἀντιφιλῇ. ἡ φιλοῦσι μὲν ταῦτα
 e ἕκαστοι, οὐ μέντοι φίλα ὄντα, ἀλλὰ ψεύδεθ' ὁ ποιητής, ὃς
 ἔφη—

ὄλβιος, ὃ παῖδές τε φίλοι καὶ μώνυχες ἵπποι
 καὶ κύνες ἀγρευταὶ καὶ ξένος ἀλλοδαπός;

- 5 —Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ, ἣ δ' ὅς.—'Ἀλλ' ἀληθῆ δοκεῖ λέγειν σοι;
 —Ναί.—Τὸ φιλούμενον ἄρα τῷ φιλοῦντι φίλον ἐστίν, ὡς
 ἔοικεν, ὧ Μενέξενε, ἕαντε φιλῇ ἕαντε καὶ μισῇ· οἶον καὶ
 τὰ νεωστὶ γεγονότα παῖδιά, τὰ μὲν οὐδέπω φιλοῦντα, τὰ
 213 δὲ καὶ μισοῦντα, ὅταν κολάζηται ὑπὸ τῆς μητρὸς ἢ ὑπὸ τοῦ
 πατρός, ὅμως καὶ μισοῦντα ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ πάντων
 μάλιστα ἐστὶ τοῖς γονεῦσι φίλτατα.—'Εμοιγε δοκεῖ, ἔφη,
 οὕτως ἔχειν.—Οὐκ ἄρα ὁ φιλῶν φίλος ἐκ τούτου τοῦ λόγου,
 5 ἀλλ' ὁ φιλούμενος.—'Εοικεν.—Καὶ ὁ μισούμενος ἐχθρὸς
 ἄρα, ἀλλ' οὐχ ὁ μισῶν.—Φαίνεται.—Πολλοὶ ἄρα ὑπὸ τῶν
 ἐχθρῶν φιλοῦνται, ὑπὸ δὲ τῶν φίλων μισοῦνται, καὶ τοῖς
 b μὲν ἐχθροῖς φίλοι εἰσίν, τοῖς δὲ φίλοις ἐχθροί, εἰ τὸ φιλού-
 μενον φίλον ἐστὶν ἀλλὰ μὴ τὸ φιλοῦν. καίτοι πολλὴ
 ἀλογία, ὧ φίλε ἑταῖρε, μᾶλλον δὲ οἶμαι καὶ ἀδύνατον, τῷ
 τε φίλῳ ἐχθρὸν καὶ τῷ ἐχθρῷ φίλον εἶναι.—'Αληθῆ, ἔφη,
 5 ἔοικας λέγειν, ὧ Σώκρατες.—Οὐκοῦν εἰ τοῦτ' ἀδύνατον, τὸ
 φιλοῦν ἂν εἴη φίλον τοῦ φιλουμένου.—Φαίνεται.—Τὸ
 μισοῦν ἄρα πάλιν ἐχθρὸν τοῦ μισουμένου.—'Ανάγκη.—Οὐ-
 κοῦν ταῦτα ἡμῖν συμβήσεται ἀναγκαῖον εἶναι ὁμολογεῖν,
 c ἅπερ ἐπὶ τῶν πρότερον, πολλάκις φίλον εἶναι μὴ φίλου,
 πολλάκις δὲ καὶ ἐχθροῦ, ὅταν ἢ μὴ φιλοῦν τις φιλῇ ἢ καὶ
 μισοῦν φιλῇ· πολλάκις δ' ἐχθρὸν εἶναι μὴ ἐχθροῦ ἢ καὶ
 φίλου, ὅταν ἢ (μὴ) μισοῦν τις μισῇ ἢ καὶ φιλοῦν μισῇ.—
 5 Κινδυνεύει, ἔφη.—Τί οὖν δὴ χρησώμεθα, ἦν δ' ἐγώ, εἰ μίτε

ο 7 ἐάν τε (μὴ) φιλῇ Schanz a 6 μισῶν scr. rec. : φιλῶν
 BTW c 4 ἢ μὴ μισοῦν τις Cornarius : ἢ μισοῦν τις BT : μὴ
 μισοῦν τις scr. rec. μισῇ scr. rec. : φιλῇ BT : om. Cornarius

οἱ φιλοῦντες φίλοι ἔσονται μήτε οἱ φιλούμενοι μήτε οἱ φιλοῦντές τε καὶ φιλούμενοι; ἀλλὰ καὶ παρὰ ταῦτα ἄλλους τινὰς ἔτι φήσομεν εἶναι φίλους ἀλλήλοις γιγνομένους;— Οὐ μὰ τὸν Δία, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὐ πάνυ εὐπορῶ ἔγωγε. —^aΑρα μή, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Μενέξενε, τὸ παράπαν οὐκ ὀρθῶς **d** ἐζητοῦμεν;—Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ὁ Λύσις, καὶ ἅμα εἰπὼν ἠρυθρίασεν· ἐδόκει γάρ μοι ἄκουτ' αὐτὸν ἐκφεύγειν τὸ λεχθὲν διὰ τὸ σφόδρα προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς λεγομένοις, δῆλος δ' ἦν καὶ ὅτε ἠκροᾶτο οὕτως ἔχων. **5**

Ἐγὼ οὖν βουλόμενος τὸν τε Μενέξενον ἀναπαῦσαι καὶ ἐκείνου ἡσθεῖς τῇ φιλοσοφίᾳ, οὕτω μεταβαλὼν πρὸς τὸν Λύσιον ἐποιούμην τοὺς λόγους, καὶ εἶπον· ὦ Λύσι, ἀληθῆ **e** μοι δοκεῖς λέγειν ὅτι εἰ ὀρθῶς ἡμεῖς ἐσκοποῦμεν, οὐκ ἂν ποτε οὕτως ἐπλανώμεθα. ἀλλὰ ταύτῃ μὲν μηκέτι ἴωμεν— καὶ γὰρ χαλεπὴ τίς μοι φαίνεται ὥσπερ ὁδὸς ἢ σκέψις—ἥ **5** δὲ ἐτράπημεν, δοκεῖ μοι χρῆναι ἰέναι, σκοποῦντα [τὰ] κατὰ τοὺς ποιητάς· οὗτοι γὰρ ἡμῖν ὥσπερ πατέρες τῆς σοφίας **214** εἰσὶν καὶ ἡγεμόνες. λέγουσι δὲ δήπου οὐ φαύλως ἀποφαινόμενοι περὶ τῶν φίλων, οἱ τυγχάνουσιν ὄντες· ἀλλὰ τὸν θεὸν αὐτόν φασιν ποιεῖν φίλους αὐτούς, ἄγοντα παρ' ἀλλήλους. λέγουσι δὲ πῶς ταῦτα, ὥς ἐγῶμαι, ὥδ'— **5**

αἰεὶ τοι τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὥς τὸν ὁμοῖον

καὶ ποιεῖ γνῶριμον· ἣ οὐκ ἐντετύχηκας τούτοις τοῖς ἔπεσιν; **b** —Ἐγὼ γ', ἔφη.—Οὐκοῦν καὶ τοῖς τῶν σοφωτάτων συγγράμμασιν ἐντετύχηκας ταῦτα αὐτὰ λέγουσιν, ὅτι τὸ ὁμοῖον τῷ ὁμοίῳ ἀνάγκη αἰεὶ φίλον εἶναι; εἰσὶν δέ που οὗτοι οἱ περὶ φύσεώς τε καὶ τοῦ ὅλου διαλεγόμενοι καὶ γράφοντες.— **5** Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις.—Ἀρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, εὖ λέγουσιν;—

c 7 ἀλλὰ] ἀρα ci. Cornarius (ante ἀλλὰ signum interrogandi posuit Goldbacher) c 9 εὐπορῶ B T²: ἀπορῶ T d 2 ἔφη Vat. 1029: om. B T e 5 σκοποῦντα] σκοποῦντας ci. Schleiermacher τὰ secl. Heindorf a 5 ὥδ' T: ὠδ' B (sed δι' ex emend. in ras.): ὠδὴν W b 3 ταῦτα αὐτὰ] ταῦτα ταῦτὰ Heindorf b 4 ἀνάγκη B: ἀνάγκη T

Ἴσως, ἔφη.—Ἴσως, ἦν δ' ἐγώ, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ, ἴσως δὲ καὶ
 πάν, ἀλλ' ἡμεῖς οὐ συνίμεν. δοκεῖ γὰρ ἡμῖν ὃ γε πονηρὸς
 c τῷ πονηρῷ, ὅσῳ ἂν ἐγγυτέρω προσίῃ καὶ μᾶλλον ὁμιλῇ,
 τοσοῦτ' ἐχθίων γίνεσθαι. ἀδικεῖ γάρ· ἀδικοῦντας δὲ καὶ
 ἀδικουμένους ἀδύνατόν που φίλους εἶναι. οὐχ οὕτως;—Ναί,
 ἦ δ' ὅς.—Ταύτῃ μὲν ἂν τοίνυν τοῦ λεγομένου τὸ ἥμισυ οὐκ
 5 ἀληθὲς εἴη, εἴπερ οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ὅμοιοι.—Ἀληθῇ
 λέγεις.—Ἀλλὰ μοι δοκοῦσιν λέγειν τοὺς ἀγαθοὺς ὁμοίους
 εἶναι ἀλλήλοις καὶ φίλους, τοὺς δὲ κακοὺς, ὅπερ καὶ λέγεται
 περὶ αὐτῶν, μηδέποτε ὁμοίους μηδ' αὐτοὺς αὐτοῖς εἶναι, ἀλλ'
 d ἐμπλήκτους τε καὶ ἀσταθμήτους· ὃ δὲ αὐτὸ αὐτῷ ἀνόμοιον
 εἶη καὶ διάφορον, σχολῇ γέ τ' ἄλλ' ὅμοιον ἢ φίλον γένοιτ'
 ἂν. ἦ οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ οὕτως;—Ἐμοιγ', ἔφη.—Τοῦτο
 τοίνυν αἰνίττονται, ὥς ἐμοὶ δοκοῦσιν, ὦ ἑταῖρε, οἱ τὸ ὅμοιον
 5 τῷ ὁμοίῳ φίλον λέγοντες, ὥς ὁ ἀγαθὸς τῷ ἀγαθῷ μόνος
 μόνῳ φίλος, ὁ δὲ κακὸς οὔτε ἀγαθῷ οὔτε κακῷ οὐδέποτε
 εἰς ἀληθῇ φιλίαν ἔρχεται. συνδοκεῖ σοι;—Κατένευσεν.—
 Ἐχομεν ἄρα ἤδη τίνες εἰσὶν οἱ φίλοι· ὁ γὰρ λόγος ἡμῖν
 e σημαίνει ὅτι οἱ ἂν ὦσιν ἀγαθοί.—Πάνυ γε, ἔφη, δοκεῖ.

Καὶ ἐμοί, ἦν δ' ἐγώ. καίτοι δυσχεραίνω τί γε ἐν αὐτῷ·
 φέρε οὖν, ὦ πρὸς Διός, ἴδωμεν τί καὶ ὑποπτεύω. ὁ ὅμοιος
 τῷ ὁμοίῳ καθ' ὅσον ὅμοιος φίλος, καὶ ἔστιν χρήσιμος ὁ
 5 τοιοῦτος τῷ τοιούτῳ; μᾶλλον δὲ ὦδε· ὅτιοῦν ὅμοιον ὀφροῦν
 ὁμοίῳ τίνα ὠφελίαν ἔχειν ἢ τίνα βλάβην ἂν ποιῆσαι
 δύναιτο, ὃ μὴ καὶ αὐτὸ αὐτῷ; ἢ τί ἂν παθεῖν, ὃ μὴ καὶ ὑφ'
 215 αὐτοῦ πάθοι; τὰ δὴ τοιαῦτα πῶς ἂν ὑπ' ἀλλήλων ἀγαπηθείη,
 μηδεμίαν ἐπικουρίαν ἀλλήλοις ἔχοντα; ἔστιν ὅπως;—Οὐκ
 ἔστιν.—Ὁ δὲ μὴ ἀγαπῶτο, πῶς φίλον;—Οὐδαμῶς.—Ἀλλὰ
 δὴ ὁ μὲν ὅμοιος τῷ ὁμοίῳ οὐ φίλος· ὁ δὲ ἀγαθὸς τῷ ἀγαθῷ

b8 οὐ TW: om. B

c1 προσίῃ T: προσείῃ B

c2 δὲ in

ras. refinxit B²

d2 εἴη T: ἂν εἴη B

σχολή γέ B T: σχολῇ

γ' ἂν Bekker

γένειτ' ἂν scripsi: γένοιτο B T

e2 τί γε] γέ τι

ci. H. Richards

e6 ἔχειν B: ἔχει T: secl. Schanz

e7 prius

d] ἦν ci. H. Richards

αὐτῷ B T: αὐτό T²

καθ' ὅσον ἀγαθός, οὐ καθ' ὅσον ὅμοιος, φίλος ἂν εἴη;—⁵ Ἴσως.
 —Τί δέ; οὐχ ὁ ἀγαθός, καθ' ὅσον ἀγαθός, κατὰ τοσοῦτον
 ἱκανὸς ἂν εἴη αὐτῷ;—Ναί.—Ὁ δέ γε ἱκανὸς οὐδενὸς δεό-
 μενος κατὰ τὴν ἱκανότητα.—Πῶς γὰρ οὐ;—Ὁ δὲ μὴ του
 δεόμενος οὐδέ τι ἀγαπήνῃ ἂν.—Οὐ γὰρ οὖν.—^b Ὁ δὲ μὴ
 ἀγαπήνῃ, οὐδ' ἂν φιλοῖ.—Οὐ δῆτα.—Ὁ δὲ μὴ φιλῶν γε οὐ
 φίλος.—Οὐ φαίνεται.—Πῶς οὖν οἱ ἀγαθοὶ τοῖς ἀγαθοῖς
 ἡμῶν φίλοι ἔσονται τὴν ἀρχήν, οἳ μήτε ἀπόντες ποθεινοὶ
 ἀλλήλοις—ἱκανοὶ γὰρ ἑαυτοῖς καὶ χωρὶς ὄντες—μήτε πα-⁵
 ρόντες χρεῖαν αὐτῶν ἔχουσιν; τοὺς δὲ τοιοῦτους τίς μηχανῇ
 περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι ἀλλήλους;—Οὐδεμία, ἔφη.—Φίλοι
 δέ γε οὐκ ἂν εἶεν μὴ περὶ πολλοῦ ποιούμενοι ἑαυτούς.—^c
⁷ Ἀληθῆ.

⁸ Ἀθρεῖ δὴ, ὦ Λύσι, πῇ παρακρούμεθα. ἄρα γε ὅλω
 τινὶ ἐξαπατώμεθα;—Πῶς δὴ; ἔφη.—⁹ Ἡδὴ ποτέ του ἤκουσα
 λέγοντος, καὶ ἄρτι ἀναμιμνήσκομαι, ὅτι τὸ μὲν ὅμοιον τῷ⁵
 ὁμοίῳ καὶ οἱ ἀγαθοὶ τοῖς ἀγαθοῖς πολεμιώτατοι εἶεν· καὶ δὴ
 καὶ τὸν Ἡσίοδον ἐπήγετο μάρτυρος, λέγων ὡς ἄρα—

καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει· καὶ αἰοιδὸς αἰοιδῷ
 καὶ πτωχὸς πτωχῷ,

^d
 καὶ τὰλλα δὴ πάντα οὕτως ἔφη ἀναγκαῖον εἶναι μάλιστα τὰ
 ὁμοιότατα (πρὸς) ἀλλήλα φθόνου τε καὶ φιλονικίας καὶ
 ἔχθρας ἐμπίμπλασθαι, τὰ δ' ἀνομοιότατα φιλίας· τὸν γὰρ
 πένητα τῷ πλουσίῳ ἀναγκάζεσθαι φίλον εἶναι καὶ τὸν ἀσθενῆ⁵
 τῷ ἰσχυρῷ τῆς ἐπικουρίας ἔνεκα, καὶ τὸν κάμνοντα τῷ ἱατρῷ,
 καὶ πάντα δὴ τὸν μὴ εἰδότα ἀγαπᾶν τὸν εἰδότα καὶ φιλεῖν.
 καὶ δὴ καὶ ἔτι ἐπεξήγει τῷ λόγῳ μεγαλοπρεπέστερον, λέγων^e
 ὡς ἄρα παντὸς δέοι τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φίλον εἶναι, ἀλλ'
 αὐτὸ τὸ ἐναντίον εἴη τούτου· τὸ γὰρ ἐναντιώτατον τῷ
 ἐναντιωτάτῳ εἶναι μάλιστα φίλον. ἐπιθυμεῖν γὰρ τοῦ

b 1 δ . . . ἀγαπήν] δ . . . ἀγαπῶν ci. Schleiermacher d 2 ἔφη
 BW: ἐφάνη T d 3 πρὸς add. corr. Coisl. d 7 φιλεῖν TW:
 φιλεῖν καὶ φιλεῖ*** B: φιλεῖν καὶ φιλεῖσθαι b e 4 ἐπιθυμεῖν TW:
 ἐπιθυμεῖ B

- 5 τοιούτου ἕκαστον, ἀλλ' οὐ τοῦ ὁμοίου· τὸ μὲν γὰρ ξηρὸν ὑγροῦ, τὸ δὲ ψυχρὸν θερμοῦ, τὸ δὲ πικρὸν γλυκέος, τὸ δὲ ὀξὺ ἀμβλέος, τὸ δὲ κενὸν πληρώσεως, καὶ τὸ πλήρες δὲ κενώσεως, καὶ τὰλλα οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. τροφήν γὰρ εἶναι τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ· τὸ γὰρ ὅμοιον τοῦ ὁμοίου οὐδὲν ἂν ἀπολαῦσαι. καὶ μέντοι, ὦ ἑταῖρε, καὶ κομφὸς ἐδόκει εἶναι ταῦτα λέγων· εὖ γὰρ ἔλεγεν. ὑμῖν δέ, ἦν δ' ἐγώ, πῶς δοκεῖ λέγειν;—Εὖ γε, ἔφη ὁ Μενέξενος, ὥς γε οὕτωςι ἀκοῦσαι.—Φῶμεν ἄρα τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ μά-
- 5 λιστα φίλον εἶναι;—Πάνυ γε.—Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ· οὐκ ἀλλόκοτον, ὦ Μενέξενε; καὶ ἡμῖν εὐθὺς ἄσμενοι ἐπιπηδήσονται οὗτοι οἱ πάσσοφοι ἄνδρες, οἱ ἀντιλογικοί, καὶ ἐρήσονται εἰ
- b οὐκ ἐναντιώτατον ἔχθρα φιλία; οἷς τί ἀποκρινοῦμεθα; ἢ οὐκ ἀνάγκη ὁμολογεῖν ὅτι ἀληθῆ λέγουσιν;—'Ανάγκη.—'Αρ' οὖν, φήσουσιν, τὸ ἐχθρὸν τῷ φίλῳ φίλον ἢ τὸ φίλον τῷ ἐχθρῷ;—Οὐδέτερα, ἔφη.—'Αλλὰ τὸ δίκαιον τῷ ἀδίκῳ, ἢ τὸ
- 5 σῶφρον τῷ ἀκολάστῳ, ἢ τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ;—Οὐκ ἂν μοι δοκεῖ οὕτως ἔχειν.—'Αλλὰ μέντοι, ἦν δ' ἐγώ, εἴπερ γε κατὰ τὴν ἐναντιότητά τί τῳ [φίλῳ] φίλον ἐστίν, ἀνάγκη καὶ ταῦτα φίλα εἶναι.—'Ανάγκη.—Οὔτε ἄρα τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ οὔτε τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ φίλον.—Οὐκ ἔοικεν.
- c 'Ετι δὲ καὶ τόδε σκεψώμεθα, μὴ ἔτι μᾶλλον ἡμᾶς λανθάνει τὸ φίλον ὥς ἀληθῶς οὐδὲν τούτων ὄν, ἀλλὰ τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε κακὸν φίλον οὕτω ποτὲ γιγνόμενον τοῦ ἀγαθοῦ. —Πῶς, ἢ δ' ὅς, λέγεις;—'Αλλὰ μὰ Δία, ἦν δ' ἐγώ, οὐκ
- 5 οἶδα, ἀλλὰ τῷ ὄντι αὐτὸς εἰλιγγίῳ ὑπὸ τῆς τοῦ λόγου ἀπορίας, καὶ κινδυνεύει κατὰ τὴν ἀρχαίαν παροιμίαν τὸ καλὸν φίλον εἶναι. ἔοικε γοῦν μαλακῷ τινι καὶ λείῳ καὶ λιπαρῷ·
- d διὸ καὶ ἴσως ῥαδίως διολισθαίνει καὶ διαδύεται ἡμᾶς, ἅτε τοιοῦτον ὄν. λέγω γὰρ τᾶγαθὸν καλὸν εἶναι· σὺ δ' οὐκ

a 5 ἀλλόκοτον Baier: ἀλλοκότων BT: ἀλλοκότως t b 4 ἢ τὸ
T: τὸ B (sed ἢ suprascr. B²) b 7 τῳ φίλῳ Cornarius: τῷ φίλῳ
φίλον Bt: τῷ φίλῳ φίλον T c 1 ἔτι μᾶλλον TW: om. B
λανθάνει] εἰ i ras, B d 1 ἴσως] οὕτως Schanz

οἶει;—Ἔγωγε.—Λέγω τοίνυν ἀπομαντευόμενος, τοῦ καλοῦ
 τε καὶ ἀγαθοῦ φίλον εἶναι τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε κακόν·
 πρὸς ἃ δὲ λέγων μαντεύομαι, ἄκουσον. δοκεῖ μοι ὥσπερ 5
 τρία ἄττα εἶναι γένη, τὸ μὲν ἀγαθόν, τὸ δὲ κακόν, τὸ δ' οὐτ'
 ἀγαθὸν οὔτε κακόν· τί δὲ σοί;—Καὶ ἐμοί, ἔφη.—Καὶ οὔτε
 τὰγαθὸν τὰγαθῷ οὔτε τὸ κακὸν τῷ κακῷ οὔτε τὰγαθὸν τῷ
 κακῷ φίλον εἶναι, ὥσπερ οὐδ' ὁ ἔμπροσθεν λόγος ἔα· λεί- e
 πεται δὴ, εἴπερ τῷ τί ἐστὶν φίλον, τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε
 κακὸν φίλον εἶναι ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ἢ τοῦ τοιούτου οἶον αὐτό
 ἐστίν. οὐ γὰρ ἄν που τῷ κακῷ φίλον ἄν τι γένοιτο.—
 Ἀληθῆ.—Οὐδὲ μὴν τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ ἔφαμεν ἄρτι· ἢ 5
 γάρ;—Ναί.—Οὐκ ἄρα ἔσται τῷ μήτε ἀγαθῷ μήτε κακῷ τὸ
 τοιούτον φίλον οἶον αὐτό.—Οὐ φαίνεται.—Τῷ ἀγαθῷ ἄρα
 τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε κακὸν μόνῳ μόνον συμβαίνει γίγνεσθαι 217
 φίλον.—Ἀνάγκη, ὥς ἔοικεν.

Ἄρ' οὖν καὶ καλῶς, ἣν δ' ἐγώ, ὦ παῖδες, ὑφηγεῖται ἡμῖν
 τὸ νῦν λεγόμενον; εἰ γοῦν θέλομεν ἐννοῆσαι τὸ ὑγιαίνον
 σῶμα, οὐδὲν ἱατρικῆς δεῖται οὐδὲ ὠφελίας· ἱκανῶς γὰρ ἔχει, 5
 ὥστε ὑγιαίνων οὐδεὶς ἱατρῷ φίλος διὰ τὴν ὑγίειαν. ἢ γάρ;
 —Οὐδεὶς.—Ἀλλ' ὁ κάμνων οἶμαι διὰ τὴν νόσον.—Πῶς γὰρ
 οὔ;—Νόσος μὲν δὴ κακόν, ἱατρικὴ δὲ ὠφέλιμον καὶ ἀγαθόν. b
 —Ναί.—Σῶμα δέ γέ που κατὰ τὸ σῶμα εἶναι οὔτε ἀγαθὸν
 οὔτε κακόν.—Οὔτως.—Ἀναγκάζεται δέ γε σῶμα διὰ νόσον
 ἱατρικὴν ἀσπάζεσθαι καὶ φιλεῖν.—Δοκεῖ μοι.—Τὸ μήτε
 κακὸν ἄρα μήτ' ἀγαθὸν φίλον γίγνεται τοῦ ἀγαθοῦ διὰ κακοῦ 5
 παρουσίαν.—Ἔοικεν.—Δῆλον δέ γε ὅτι πρὶν γενέσθαι αὐτὸ
 κακὸν ὑπὸ τοῦ κακοῦ οὐ ἔχει. οὐ γὰρ δὴ γε κακὸν γεγονὸς
 ἔτι ἄν τι τοῦ ἀγαθοῦ [οὔ] ἐπιθυμοῖ καὶ φίλον εἴη· ἀδύνατον c
 γὰρ ἔφαμεν κακὸν ἀγαθῷ φίλον εἶναι.—Ἀδύνατον γάρ.—

d 5 λέγων] βλέπων ci. anonymus apud Heindorf e 2 δὴ
 Heindorf: δ' B T e 3 τοῦ ἀγαθοῦ B: οὐ τοῦ ἀγαθοῦ T e 4 ἄν
 που] δῆπου Schanz a 1 γίγνεσθαι φίλον TW: γίγνεσθαι B
 a 4 ἐθέλομεν Ast c 1 ἔτι ci. Salvini: ἐστι B: ἐστίν T ἄν τι
 C. Schmidt: ἀντὶ B T: ἄν Heindorf οὐ om. recc.

Σκέψασθε δὴ ὁ λέγω. λέγω γὰρ ὅτι ἔνια μὲν, οἷον ἂν ᾗ
 τὸ παρόν, τοιαῦτά ἐστι καὶ αὐτά, ἔνια δὲ οὐ. ὥσπερ εἰ
 5 ἐθέλοι τις χρώματί τῳ ὅτιοῦν [τι] ἀλείψαι, πάρεστίν που
 τῷ ἀλειφθέντι τὸ ἐπαλειφθέν.—Πάνν γε.—Ἄρ' οὖν καὶ
 ἔστιν τότε τοιοῦτον τὴν χροάν τὸ ἀλειφθέν, οἷον τὸ ἐπόν;
 d —Οὐ μανθάνω, ἡ δ' ὅς.—Ἄλλ' ὦδε, ἡν δ' ἐγώ. εἴ τίς
 σου ξανθὰς οὔσας τὰς τρίχας ψιμυθίῳ ἀλείψειεν, πότερον
 τότε λευκαὶ εἶεν ἢ φαίνονται ἄν;—Φαίνονται ἄν, ἡ δ' ὅς.—
 Καὶ μὴν παρείη γ' ἂν αὐταῖς λευκότης.—Ναί.—Ἄλλ' ὅμως
 5 οὐδέν τι μᾶλλον ἂν εἶεν λευκαί πω, ἀλλὰ παρουσίας λευκό-
 τητος οὔτε τι λευκαὶ οὔτε μέλαιναί εἰσι.—Ἀληθῆ.—Ἄλλ'
 ὅταν δὴ, ὦ φίλε, τὸ γήρας αὐταῖς ταῦτον τοῦτο χρῶμα ἐπα-
 γάγῃ, τότε ἐγένοντο οἷόνπερ τὸ παρόν, λευκοῦ παρουσία
 e λευκαί.—Πῶς γὰρ οὐ;—Τοῦτο τοίνυν ἐρωτῶ νῦν δὴ, εἰ ᾧ
 ἂν τι παρῇ, τοιοῦτον ἔσται τὸ ἔχον οἷον τὸ παρόν· ἡ ἔαν
 μὲν κατὰ τινα τρόπον παρῇ, ἔσται, ἔαν δὲ μή, οὐ;—Οὔτω
 μᾶλλον, ἔφη.—Καὶ τὸ μήτε κακὸν ἄρα μήτ' ἀγαθὸν ἐνίοτε
 5 κακοῦ παρόντος οὕτω κακὸν ἐστίν, ἐστίν δ' ὅτε ἤδη τὸ
 τοιοῦτον γέγονεν.—Πάνν γε.—Οὐκοῦν ὅταν μήπω κακὸν ᾗ
 κακοῦ παρόντος, αὕτη μὲν ἡ παρουσία ἀγαθοῦ αὐτὸ ποιεῖ
 ἐπιθυμεῖν· ἡ δὲ κακὸν ποιούσα ἀποστερεῖ αὐτὸ τῆς τε ἐπι-
 θυμίας ἅμα καὶ τῆς φιλίας τοῦ ἀγαθοῦ. οὐ γὰρ ἔτι ἐστίν
 218 οὔτε κακὸν οὔτε ἀγαθόν, ἀλλὰ κακόν· φίλον δὲ ἀγαθῷ κακὸν
 οὐκ ἦν.—Οὐ γὰρ οὖν.—Διὰ ταῦτα δὴ φαίμεν ἂν καὶ τοὺς
 ἤδη σοφοὺς μηκέτι φιλοσοφεῖν, εἴτε θεοὶ εἴτε ἄνθρωποι
 εἰσιν οὔτοι· οὐδ' αὖ ἐκείνους φιλοσοφεῖν τοὺς οὕτως ἄγνοιαν
 5 ἔχοντας ὥστε κακοὺς εἶναι· κακὸν γὰρ καὶ ἀμαθῆ οὐδένα
 φιλοσοφεῖν. λείπονται δὴ οἱ ἔχοντες μὲν τὸ κακὸν τοῦτο,
 τὴν ἄγνοιαν, μήπω δὲ ὑπ' αὐτοῦ ὄντες ἀγνώμονες μηδὲ

c5 τι BTW: om. recs.

c6 πάνν γε BW: om. T

c7 ἀλειφθέν Heindorf: ἐπαλειφθέν BT ἐπόν (vel ἐπίον) Heindorf:
 ἔτι ὅν BT d3 τότε Heindorf: ποτε BT altero loco φαίνονται ἄν
 B d7 τοῦτο B: τοῦτο τὸ T a1 ἀγαθῷ κακὸν Heindorf:
 ἀγαθῶν κακῷ T: ἀγαθὸν κακῷ Bt

ἀμαθεῖς, ἀλλ' ἔτι ἡγούμενοι μὴ εἰδέναι ἢ μὴ ἴσασιν. διὸ b
 δὴ καὶ φιλοσοφοῦσιν οἱ οὔτε ἀγαθοὶ οὔτε κακοὶ πῶ ὄντες,
 ὅσοι δὲ κακοὶ οὐ φιλοσοφοῦσιν, οὐδὲ οἱ ἀγαθοί· οὔτε γὰρ
 τὸ ἐναντίον τοῦ ἐναντίου οὔτε τὸ ὅμοιον τοῦ ὁμοίου φίλον
 ἡμῖν ἐφάνη ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις. ἢ οὐ μέμνησθε;— 5
 Πάνν γε, ἐφάτην.—Νῦν ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Λύσι τε καὶ
 Μενέξενε, παντὸς μᾶλλον ἐξηυρήκαμεν ὃ ἔστιν τὸ φίλον καὶ
 οὔ. φαμέν γὰρ αὐτό, καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ κατὰ τὸ
 σῶμα καὶ πανταχοῦ, τὸ μῆτε κακὸν μῆτε ἀγαθὸν διὰ κακοῦ c
 παρουσίαν τοῦ ἀγαθοῦ φίλον εἶναι.—Παντάπασι ἐφάτην τε
 καὶ συνεχωρείτην οὕτω τοῦτ' ἔχειν.

Καὶ δὴ καὶ αὐτὸς ἐγὼ πάνν ἔχαιρον, ὥσπερ θηρευτῆς τις,
 ἔχων ἀγαπητῶς ὃ ἐθηρενόμην. κἄπειτ' οὐκ οἶδ' ὁπόθεν μοι 5
 ἀτοπωτάτη τις ὑποψία εἰσῆλθεν ὥς οὐκ ἀληθῆ εἶη τὰ
 ὠμολογημένα ἡμῖν, καὶ εὐθὺς ἀχθεσθεῖς εἶπον· Βαβαί, ὦ
 Λύσι τε καὶ Μενέξενε, κινδυνεύομεν ὄναρ πεπλουτηκέναι.

Τί μάλιστα; ἔφη ὁ Μενέξενος.

Φοβοῦμαι, ἦν δ' ἐγώ, μὴ ὥσπερ ἀνθρώποις ἀλαζόσιν
 λόγοις τισὶν τοιούτοις [ψευδέσιν] ἐντετυχήκαμεν περὶ τοῦ
 φίλου.

Πῶς δὴ; ἔφη.

᾽Οὐδε, ἦν δ' ἐγώ, σκοπῶμεν· φίλος ὃς ἂν εἴη, πότερόν
 ἐστὶν τῷ φίλος ἢ οὔ;—Ἀνάγκη, ἔφη.—Πότερον οὖν οὐδενὸς
 ἕνεκα καὶ δι' οὐδέεν, ἢ ἕνεκά του καὶ διὰ τι;—Ἑνεκά του καὶ
 διὰ τι.—Πότερον φίλον ὄντος ἐκείνου τοῦ πράγματος, οὐ
 ἕνεκα φίλος ὁ φίλος τῷ φίλῳ, ἢ οὔτε φίλου οὔτε ἐχθροῦ; 10
 —Οὐ πάνν, ἔφη, ἔπομαι.—Εἰκότως γε, ἦν δ' ἐγώ· ἀλλ'
 ὦδε ἴσως ἀκολουθήσεις, οἶμαι δὲ καὶ ἐγὼ μᾶλλον εἴσομαι
 ὅτι λέγω. ὁ κάμνων, νυνδὴ ἔφαμεν, τοῦ ἱατροῦ φίλος· οὐχ
 οὕτως;—Ναί.—Οὐκοῦν διὰ νόσον ἕνεκα ὑγιείας τοῦ ἱατροῦ

b6 πάνν γε ἐφάτην· νῦν ἄρα B: νῦν πάνν γε ἐφάτην ἄρα T W
 b8 αὐτό] fort. οὕτω H. Richards d3 ψευδέσιν secl. ci. Heindorf
 d6 πότερον scr. recc.: πότερος B T W e3 ἔφαμεν Heindorf:
 φαμέν B T

5 φίλος;—Ναί.—‘Η δέ γε νόσος κακόν;—Πῶς δ’ οὔ;—Τί δὲ
 ὑγίεια; ἦν δ’ ἐγώ· ἀγαθὸν ἢ κακὸν ἢ οὐδέτερα;—‘Αγαθόν,
 219 ἔφη.—‘Ελέγομεν δ’ ἄρα, ὥς ἔοικεν, ὅτι τὸ σῶμα, οὔτε ἀγα-
 θὸν οὔτε κακὸν (ὄν), διὰ τὴν νόσον, τοῦτο δὲ διὰ τὸ κακόν,
 τῆς ἰατρικῆς φίλον ἐστίν, ἀγαθὸν δὲ ἰατρική· ἔνεκα δὲ τῆς
 ὑγείας τὴν φιλίαν ἢ ἰατρικὴν ἀνήρηται, ἢ δὲ ὑγίεια ἀγαθόν.
 5 ἢ γάρ;—Ναί.—Φίλον δὲ ἢ οὐ φίλον ἢ ὑγίεια;—Φίλον.—
 ‘Η δὲ νόσος ἐχθρόν.—Πάνυ γε.—Τὸ οὔτε κακὸν οὔτε
 b ἀγαθὸν ἄρα διὰ τὸ κακὸν καὶ τὸ ἐχθρόν τοῦ ἀγαθοῦ φίλον
 ἐστὶν ἔνεκα τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φίλου.—Φαίνεται.—‘Ενεκα ἄρα
 τοῦ φίλου (τοῦ φίλου) τὸ φίλον φίλον διὰ τὸ ἐχθρόν.—
 “Εοικεν.

5 Εἶεν, ἦν δ’ ἐγώ. ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἤκομεν, ὦ παῖδες,
 πρόσσχωμεν τὸν νοῦν μὴ ἐξαπατηθῶμεν. ὅτι μὲν γὰρ φίλον
 τοῦ φίλου τὸ φίλον γέγονεν, ἐὼ χαίρειν, καὶ τοῦ ὁμοίου γε
 τὸ ὅμοιον φίλον γίγνεται, ὃ φαμεν ἀδύνατον εἶναι· ἀλλ’
 c μὲνον. ἢ ἰατρική, φαμέν, ἔνεκα τῆς ὑγείας φίλον.—Ναί.
 —Οὐκοῦν καὶ ἢ ὑγίεια φίλον;—Πάνυ γε.—Εἰ ἄρα φίλον,
 ἔνεκά του.—Ναί.—Φίλου γέ τινος δὴ, εἴπερ ἀκολουθήσει τῇ
 πρόσθεν ὁμολογίᾳ.—Πάνυ γε.—Οὐκοῦν καὶ ἐκεῖνο φίλον αὖ
 5 ἔσται ἔνεκα φίλου;—Ναί.—‘Αρ’ οὖν οὐκ ἀνάγκη ἀπειπεῖν
 ἡμᾶς οὕτως λόντας ἢ ἀφικέσθαι ἐπὶ τινα ἀρχήν, ἢ οὐκέτ’
 ἐπανοίσει ἐπ’ ἄλλο φίλον, ἀλλ’ ἥξει ἐπ’ ἐκεῖνο ὃ ἐστὶν
 d πρῶτον φίλον, οὗ ἔνεκα καὶ τὰ ἄλλα φαμέν πάντα φίλα
 εἶναι;—‘Ανάγκη.—Τοῦτο δὴ ἐστὶν ὃ λέγω, μὴ ἡμᾶς τᾶλλα
 πάντα ἂ εἴπομεν ἐκεῖνον ἔνεκα φίλα εἶναι, ὥσπερ εἶδωλα

a 2 ὄν add. Heindorf
 extra lineam suppl. B²)

B T (sed suprascr. ἐπ B² t)

Hermann

b 6 πρόσσχωμεν T: πρόσχωμεν B

Madvig b 8 φαμέν B T: ἔφαμεν t

W: δεῖ B T (an δὴ τινος? Schanz)

recc.: ἢ B T: ἢ W

secl. Schanz

et γρ. W: μάλιστα ἄλλα B: μάλιστα ἀλλὰ B² W

διὰ τὸ κακόν B (sed διὰ in ras. et τὸ κα

a 3 δὲ] δ’ ἢ Heindorf

b 3 τοῦ φίλου addidi: post τὸ φίλον add.

b 7 γε] γ’ ὅτι ci.

c 2 ἢ B T: om. W

c 3 δὴ

c 6 ἢ Schanz: καὶ B T ἢ

c 7 ἄλλο scr. recc.: ἄλλον B T ἄλλ’ ἥξει

d 1 (τὸ) πρῶτον Heindorf

d 2 ἡμᾶς τᾶλλα T

ἅττα ὄντα αὐτοῦ, ἐξαπατᾷ, ἣ δ' ἐκεῖνο τὸ πρῶτον, ὃ ὥς
 ἀληθῶς ἐστι φίλον. ἐννοήσωμεν γὰρ οὕτως· ὅταν τίς τι 5
 περὶ πολλοῦ ποιῇται, οἷόνπερ ἐνίοτε πατήρ υἱὸν ἀντὶ πάντων
 τῶν ἄλλων χρημάτων προτιμᾷ, ὃ δὴ τοιοῦτος ἔνεκα τοῦ τὸν
 υἱὸν περὶ παντὸς ἡγεῖσθαι ἄρα καὶ ἄλλο τι ἂν περὶ πολλοῦ e
 ποιοῖτο; οἷον εἰ αἰσθάνοιτο αὐτὸν κώνειον πεπωκότα, ἄρα
 περὶ πολλοῦ ποιοῖτ' ἂν οἶνον, εἴπερ τοῦτο ἡγοῖτο τὸν υἱὸν
 σώσειν;—Τί μήν; ἔφη.—Οὐκοῦν καὶ τὸ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ὁ
 οἶνος ἐνείη;—Πάνυ γε.—Ἀρ' οὖν τότε οὐδὲν περὶ πλείονος 5
 ποιεῖται, κύλικα κεραμέαν ἢ τὸν υἱὸν τὸν αὐτοῦ, οὐδὲ τρεῖς
 κοτύλας οἶνου ἢ τὸν υἱόν; ἢ ὧδέ πως ἔχει· πᾶσα ἡ τοιαύτη
 σπουδὴ οὐκ ἐπὶ τούτοις ἐστὶν ἐσπουδασμένη, ἐπὶ τοῖς ἔνεκά
 του παρασκευαζομένοις, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνῳ οὗ ἔνεκα πάντα τὰ
 τοιαῦτα παρασκευάζεται. οὐχ ὅτι πολλάκις λέγομεν ὥς 220
 περὶ πολλοῦ ποιούμεθα χρυσίον καὶ ἀργύριον· ἀλλὰ μὴ
 οὐδὲν τι μᾶλλον οὕτω τό γε ἀληθὲς ἔχει, ἀλλ' ἐκεῖνό ἐστιν
 ὃ περὶ παντὸς ποιούμεθα, ὃ ἂν φανῇ ὄν, ὅτου ἔνεκα καὶ
 χρυσίον καὶ πάντα τὰ παρασκευαζόμενα παρασκευάζεται. 5
 ἄρ' οὕτως φήσομεν;—Πάνυ γε.—Οὐκοῦν καὶ περὶ τοῦ φίλου
 ὁ αὐτὸς λόγος; ὅσα γάρ φαμεν φίλα εἶναι ἡμῖν ἔνεκα φίλου
 τινὸς ἑτέρου, ῥήματι φαινόμεθα λέγοντες αὐτό· φίλον δὲ b
 τῷ ὄντι κινδυνεύει ἐκεῖνο αὐτὸ εἶναι, εἰς ὃ πᾶσαι αὐται αἱ
 λεγόμεναι φιλῖαι τελευτῶσιν.—Κινδυνεύει οὕτως, ἔφη, ἔχειν.
 —Οὐκοῦν τό γε τῷ ὄντι φίλον οὐ φίλου τινὸς ἔνεκα φίλον
 ἐστίν;—Ἀληθῆ. 5

Τοῦτο μὲν δὴ ἀπήλλακται, μὴ φίλον τινὸς ἔνεκα τὸ
 φίλον φίλον εἶναι· ἀλλ' ἄρα τὸ ἀγαθὸν ἐστὶν φίλον;—
 Ἔμοιγε δοκεῖ.—Ἀρ' οὖν διὰ τὸ κακὸν τὸ ἀγαθὸν φιλεῖται,
 καὶ ἔχει ὧδε· εἰ τριῶν ὄντων ὧν νυνδὴ ἐλέγομεν, ἀγαθοῦ c
 καὶ κακοῦ καὶ μήτε ἀγαθοῦ μήτε κακοῦ, τὰ δύο λειφθείη, τὸ

d 5 ἐννοήσω μὲν T ὅταν ci. Stephanus : ὃ ἂν BT : εἰ δ' ἂν W
 τι secl. Heindorf (servato δ' ἂν) e 6 κεραμέαν TW : κεραμέα B
 b 1 ἑτέρου Hermann : ἑτέρῳ BT c 2 λειφθείη Heindorf : λειφθείη
 (ut videtur) B : ληφθείη B² T

- δὲ κακὸν ἐκποδὼν ἀπέλθοι καὶ μηδενὸς ἐφάπτοιο μήτε σώματος μήτε ψυχῆς μήτε τῶν ἄλλων, ἃ δὴ φάμεν αὐτὰ
 5 καθ' αὐτὰ οὔτε κακὰ εἶναι οὔτε ἀγαθὰ, ἄρα τότε οὐδὲν ἂν ἡμῖν χρήσιμον εἴη τὸ ἀγαθόν, ἀλλ' ἄχρηστον ἂν γεγονὸς εἴη; εἰ γὰρ μηδὲν ἡμᾶς ἔτι βλάπτει, οὐδὲν ἂν οὐδεμιᾶς
 d ὠφελίας δεοίμεθα, καὶ οὕτω δὴ ἂν τότε γένοιτο κατὰδηλον ὅτι διὰ τὸ κακὸν τὰγαθὸν ἡγαπῶμεν καὶ ἐφιλοῦμεν, ὥς φάρμακον ὃν τοῦ κακοῦ τὸ ἀγαθόν, τὸ δὲ κακὸν νόσημα νοσήματος δὲ μὴ ὄντος οὐδὲν δεῖ φαρμάκου. ἄρ' οὕτω
 5 πέφυκέν τε καὶ φιλεῖται τὰγαθὸν διὰ τὸ κακὸν ὑφ' ἡμῶν, τῶν μεταξὺ ὄντων τοῦ κακοῦ τε καὶ τὰγαθοῦ, αὐτὸ δ' ἑαυτοῦ ἔνεκα οὐδεμίαν χρεῖαν ἔχει;—Ἔοικεν, ἦ δ' ὅς, οὕτως ἔχειν. —Τὸ ἄρα φίλον ἡμῖν ἐκείνο, εἰς ὃ ἐτελεύτα πάντα τὰ ἄλλα
 e —ἔνεκα ἐτέρου φίλον φίλα ἔφαμεν εἶναι ἐκείνα—οὐδὲν [δὲ] τούτοις ἔοικεν. ταῦτα μὲν γὰρ φίλου ἔνεκα φίλα κέκληται, τὸ δὲ τῷ ὄντι φίλον πᾶν τὸνναντίον τούτου φαίνεται πεφυκός· φίλον γὰρ ἡμῖν ἀνεφάνη ὃν ἐχθροῦ ἔνεκα, εἰ δὲ τὸ
 5 ἐχθρὸν ἀπέλθοι, οὐκέτι, ὥς ἔοικ', ἔσθ' ἡμῖν φίλον.—Οὐ μοι δοκεῖ, ἔφη, ὥς γε νῦν λέγεται.—Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, πρὸς Διός, ἔαν τὸ κακὸν ἀπόληται, οὐδὲ πεινῇ ἔτι ἔσται οὐδὲ
 221 διψῇ οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν τῶν τοιούτων; ἢ πείνη μὲν ἔσται, ἔάνπερ ἄνθρωποι τε καὶ τᾶλλα ζῶα ἦ, οὐ μέντοι βλαβερά γε; καὶ δίψα δὴ καὶ αἱ ἄλλαι ἐπιθυμίαι, ἀλλ' οὐ κακαί, ἅτε τοῦ κακοῦ ἀπολωλός; ἢ γελοῖον τὸ ἐρώτημα, ὅτι ποτ'
 5 ἔσται τότε ἢ μὴ ἔσται; τίς γὰρ οἶδεν; ἀλλ' οὖν τόδε γ' ἴσμεν, ὅτι καὶ νῦν ἔστιν πεινῶντα βλάπτεσθαι, ἔστιν δὲ καὶ ὠφελείσθαι. ἦ γάρ;—Πάνυ γε.—Οὐκοῦν καὶ διψῶντα καὶ
 b τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων πάντων ἐπιθυμοῦντα ἔστιν ἐνίοτε μὲν ὠφελίμως ἐπιθυμεῖν, ἐνίοτε δὲ βλαβερώς, ἐνίοτε δὲ μηδέτερα;—Σφόδρα γε.—Οὐκοῦν ἔαν ἀπολλύηται τὰ κακά, ἃ γε μὴ τυγχάνει ὄντα κακά, τί προσήκει τοῖς κακοῖς συν-

ε 1 & ante ἔνεκα add. Cornarius secl. mox ἐκείνα post εἶναι δὲ] δὴ Heindorf: om. Cornarius a 2 ἔάνπερ ἔωσπερ ἂν ci. H. Richards b 4 τυγχάνει scr. recc.: τυγχάνη B T W

ἀπόλλυσθαι;—Οὐδέν.—Ἔσονται ἄρα αἱ μήτε ἀγαθαὶ μήτε 5
 κακαὶ ἐπιθυμίαι καὶ ἐὰν ἀπόληται τὰ κακά.—Φαίνεται.—
 (Ὀ)ῖόν τε οὖν ἐστὶν ἐπιθυμοῦντα καὶ ἐρῶντα τούτου οὗ ἐπι-
 θυμῇ καὶ ἐρᾷ μὴ φιλεῖν;—Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—Ἔσται ἄρα
 καὶ τῶν κακῶν ἀπολομένων, ὡς ἔοικεν, φίλ' ἅττα.—Ναί.— c
 Οὐκ ἂν, εἴ γε τὸ κακὸν αἴτιον ἦν τοῦ φίλου τι εἶναι, οὐκ ἂν
 ἦν τούτου ἀπολομένου φίλον ἕτερον ἐτέρῳ. αἰτίας γὰρ
 ἀπολομένης ἀδύνατόν που ἦν ἔτ' ἐκεῖνο εἶναι, οὗ ἦν αὕτη ἡ
 αἰτία.—Ὅρθῶς λέγεις.—Οὐκοῦν ὠμολόγηται ἡμῖν τὸ φίλον 5
 φιλεῖν τι καὶ διὰ τι· καὶ ᾧήθημεν τότε γε διὰ τὸ κακὸν τὸ
 μήτε ἀγαθὸν μήτε κακὸν τὸ ἀγαθὸν φιλεῖν;—Ἀληθῆ.—
 Νῦν δέ γε, ὡς ἔοικε, φαίνεται ἄλλη τις αἰτία τοῦ φιλεῖν τε d
 καὶ φιλεῖσθαι.—Ἔοικεν.—Ἀρ' οὖν τῷ ὄντι, ὥσπερ ἄρτι
 ἐλέγομεν, ἡ ἐπιθυμία τῆς φιλίας αἰτία, καὶ τὸ ἐπιθυμοῦν
 φίλου ἐστὶν τούτῳ οὗ ἐπιθυμῇ καὶ τότε ὅταν ἐπιθυμῇ, ὃ δὲ
 τὸ πρότερον ἐλέγομεν φίλον εἶναι, ὕθλος τις ἦν, ὥσπερ 5
 ποίημα μακρὸν συγκεῖμενον;—Κινδυνεύει, ἔφη.—Ἀλλὰ μέν-
 τοι, ἦν δ' ἐγώ, τό γε ἐπιθυμοῦν, οὗ ἂν ἐνδεὲς ᾖ, τούτου
 ἐπιθυμῇ. ἡ γάρ;—Ναί.—Τὸ δ' ἐνδεὲς ἄρα φίλον ἐκείνου e
 οὗ ἂν ἐνδεὲς ᾖ;—Δοκεῖ μοι.—Ἐνδεὲς δὲ γίγνεται οὗ ἂν τι
 ἀφαιρῇται. Πῶς δ' οὕ;—Τοῦ οἰκείου δή, ὡς ἔοικεν, ὃ τε
 ἔρως καὶ ἡ φιλία καὶ ἡ ἐπιθυμία τυγχάνει οὕσα, ὡς φαίνεται,
 ὧς Μενέξενέ τε καὶ Λύσι.—Συνεφάτην.—Ὑμεῖς ἄρα εἰ φίλοι 5
 ἐστὸν ἀλλήλοις, φύσει πῃ οἰκεῖοί ἐσθ' ὑμῖν αὐτοῖς.—Κομιδῇ,
 ἐφάτην.—Καὶ εἰ ἄρα τις ἕτερος ἐτέρου ἐπιθυμῇ, ἦν δ' ἐγώ,
 ὧς παῖδες, ἡ ἐρᾷ, οὐκ ἂν ποτε ἐπεθύμει οὐδὲ ἥρα οὐδὲ ἐφίλει, 222
 εἰ μὴ οἰκεῖός πῃ τῷ ἐρωμένῳ ἐτύγχανεν ὦν ἡ κατὰ τὴν
 ψυχὴν ἡ κατὰ τι τῆς ψυχῆς ἡθὸς ἡ τρόπους ἡ εἶδος.—
 Πάνυ γε, ἔφη ὁ Μενέξενος· ὁ δὲ Λύσις ἐσίγησεν.—Εἶεν,

b 6 ἀπόληται scr. rec. : ἀπόλληται BT : ἀπολύηται W c 2 οὐκ
 ἂν] οὐ τάν ci. H. Richards c 4 ἂν post ἀδύνατον add. ci. Gold-
 bacher d 6 ποίημα μακρὸν] ποίημα μάτην ci. Ast : ποίημα Κρόνω
 ci. Madvig e 2 τι Stephanus : τις BT e 5 λύσι T : λύσις B
 a 2 τῷ ἐρωμένῳ T : τῶν ἐρωμένων BW ὦν T : ὃν B a 3 τρόπους
 BT (sed v erasum in B)

- 5 ἦν δ' ἐγώ. τὸ μὲν δὴ φύσει οἰκείου ἀναγκαῖον ἡμῖν πέφαν-
ται φιλεῖν.—Ἔοικεν, ἔφη.—Ἀναγκαῖον ἄρα τῷ γνησίῳ
ἐραστῇ καὶ μὴ προσποιήτῳ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν παιδικῶν.—
b Ὁ μὲν οὖν Λύσις καὶ ὁ Μενέξενος μόγισ πῶς ἐπενευσάτην,
ὁ δὲ Ἱπποθάλης ὑπὸ τῆς ἡδονῆς παντοδαπὰ ἠφίει χρώματα.

Καὶ ἐγὼ εἶπον, βουλόμενος τὸν λόγον ἐπισκέψασθαι, Εἰ
μὲν τι τὸ οἰκείου τοῦ ὁμοίου διαφέρει, λέγοιμεν ἂν τι, ὥς
5 ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Λύσι τε καὶ Μενέξενε, περὶ φίλου, ὃ ἔστιν·
εἰ δὲ ταῦτόν τυγχάνει ὃν ὁμοίον τε καὶ οἰκείου, οὐ ῥάδιον
ἀποβαλεῖν τὸν πρόσθεν λόγον, ὥς οὐ τὸ ὁμοιον τῷ ὁμοίῳ
κατὰ τὴν ὁμοιότητα ἄχρηστον· τὸ δὲ ἄχρηστον φίλον
c ὁμολογεῖν πλημμελές. βούλεσθ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ἐπειδὴ
ὥσπερ μεθύομεν ὑπὸ τοῦ λόγου, συγχωρήσωμεν καὶ φῶμεν
ἕτερόν τι εἶναι τὸ οἰκείου τοῦ ὁμοίου;—Πάνν γε.—Πότερον
οὖν καὶ τὰγαθὸν οἰκείου θήσομεν παντί, τὸ δὲ κακὸν ἀλλότριον
5 εἶναι; ἢ τὸ μὲν κακὸν τῷ κακῷ οἰκείου, τῷ δὲ ἀγαθῷ τὸ
ἀγαθόν, τῷ δὲ μήτε ἀγαθῷ μήτε κακῷ τὸ μήτε ἀγαθὸν
μήτε κακόν;—Οὕτως ἐφάτην δοκεῖν σφίσιν ἕκαστον ἐκάστῳ
d οἰκείου εἶναι.—Πάλιν ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ὦ παῖδες, οὓς τὸ
πρῶτον λόγους ἀπεβαλόμεθα περὶ φιλίας, εἰς τούτους
εἰσπεπτώκαμεν· ὁ γὰρ ἄδικος τῷ ἀδίκῳ καὶ ὁ κακὸς τῷ
κακῷ οὐδὲν ἥττον φίλος ἔσται ἢ ὁ ἀγαθὸς τῷ ἀγαθῷ.—
5 Ἔοικεν, ἔφη.—Τι δέ; τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ οἰκείου ἂν ταῦτόν
φῶμεν εἶναι, ἄλλο τι ἢ ὁ ἀγαθὸς τῷ ἀγαθῷ μόνον φίλος;—
Πάνν γε.—Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦτό γε φόμεθα ἐξελέγξαι ἡμᾶς
αὐτούς· ἢ οὐ μέμνησθε;—Μεμνήμεθα.

- e Τί οὖν ἂν ἔτι χρῆσαιμεθα τῷ λόγῳ; ἢ δῆλον ὅτι οὐδέν;
δέομαι οὖν, ὥσπερ οἱ σοφοὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις, τὰ εἰρημένα
ἅπαντα ἀναπεμπάσασθαι. εἰ γὰρ μήτε οἱ φιλούμενοι μήτε

b 4 τί ὥς T : πῶς BW b 7 ἀποβαλεῖν T : ἀπολιπεῖν B : ἀπολεῖν
W sed γρ. καὶ ἀπολιπεῖν καὶ ἀποβαλεῖν in marg. W c 2 μεθύομεν
in marg. T : μυθεύομεν BT c 4 θήσομεν] φήσομεν Schanz
d 6 ἄλλο τι T : ἢ ἄλλο τι B e 3 ἀναπεμπάσασθαι B (sed ε supra
ai B²)

οἱ φιλοῦντες μήτε οἱ ὅμοιοι μήτε οἱ ἀνόμοιοι μήτε οἱ ἀγαθοὶ
 μήτε οἱ οἰκεῖοι μήτε τὰ ἄλλα ὅσα διεληλύθαμεν—οὐ γὰρ 5
 ἔγωγε ἔτι μέμνημαι ὑπὸ τοῦ πλήθους—ἀλλ' εἰ μηδὲν τούτων
 φίλον ἐστίν, ἐγὼ μὲν οὐκέτι ἔχω τί λέγω.

Ταῦτα δ' εἰπὼν ἐν νῶ εἶχον ἄλλον ἤδη τινὰ τῶν πρεσβυ- 223
 τέρων κινεῖν· κᾶτα, ὥσπερ δαίμονές τινες, προσελθόντες οἱ
 παιδαγωγοί, ὃ τε τοῦ Μενεξένου καὶ ὁ τοῦ Λύσιδος, ἔχοντες
 αὐτῶν τοὺς ἀδελφούς, παρεκάλουν καὶ ἐκέλευον αὐτοὺς οἴκαδ'
 ἀπιέναι· ἤδη γὰρ ἦν ὄψε· τὸ μὲν οὖν πρῶτον καὶ ἡμεῖς 5
 καὶ οἱ περιεστῶτες αὐτοὺς ἀπηλαύνομεν· ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν
 ἐφρόντιζον ἡμῶν, ἀλλ' ὑποβαρβαρίζοντες ἡγανάκτουν τε καὶ
 οὐδὲν ἥττον ἐκάλουν, ἀλλ' ἐδόκουν ἡμῖν ὑποπεπωκότες ἐν τοῖς b
 Ἑρμαίοις ἄποροι εἶναι προσφέρεισθαι, ἡττηθέντες οὖν αὐτῶν
 διελύσαμεν τὴν συνουσίαν. ὅμως δ' ἔγωγε ἤδη ἀπιόντων
 αὐτῶν, Νῦν μὲν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Λύσι τε καὶ Μενέξενε, κατα-
 γέλαστοι γεγόναμεν ἐγώ τε, γέρων ἀνὴρ, καὶ ὑμεῖς. ἐροῦσι 5
 γὰρ οἷδε ἀπιόντες ὡς οἰόμεθα ἡμεῖς ἀλλήλων φίλοι εἶναι—
 καὶ ἐμὲ γὰρ ἐν ὑμῖν τίθημι—οὐπω δὲ ὅτι ἔστιν ὁ φίλος οἰοί
 τε ἐγενόμεθα ἐξευρεῖν.

ε 7 φίλον B: φίλων T
 b 1 ἀλλ'] καὶ Heindorf
 ὑποπεπωκότες T

a 2 κᾶτα B: κᾶτα T: εἴτα in marg. T
 ὑποπεπωκότες B (sed πω refinxit B²):

ΕΥΘΥΔΗΜΟΣ

ΚΡΙΤΩΝ ΣΩΚΡΑΤΗΣ

St. I
p. 271

ΚΡ. Τίς ἦν, ὦ Σώκρατες, ᾧ χθὲς ἐν Λυκείῳ διελέγου; **a**
ἢ πολλὺς ὑμᾶς ὄχλος περιειστήκει, ὥστ' ἔγωγε βουλόμενος
ἀκούειν προσελθὼν οὐδὲν οἶός τ' ἢ ἀκοῦσαι σαφές· ὑπερκύψας
μέντοι κατεῖδον, καὶ μοι ἔδοξεν εἶναι ξένος τις ᾧ διελέγον.
τίς ἦν;

5

ΣΩ. Πότερον καὶ ἐρωτᾷς, ὦ Κρίτων; οὐ γὰρ εἰς ἀλλὰ
δύ' ἦστην.

ΚΡ. Ὃν μὲν ἐγὼ λέγω, ἐκ δεξιᾶς τρίτος ἀπὸ σοῦ καθήστο·
ἐν μέσῳ δ' ὑμῶν τὸ Ἀξιόχου μειράκιον ἦν. καὶ μάλα πολὺ, **b**
ὦ Σώκρατες, ἐπιδεδωκέναι μοι ἔδοξεν, καὶ τοῦ ἡμετέρου οὐ
πολύ τι τὴν ἡλικίαν διαφέρειν Κριτοβούλου. ἀλλ' ἐκείνος
μὲν σκληφρός, οὗτος δὲ προφερῆς καὶ καλὸς καὶ ἀγαθὸς τὴν
ὄψιν.

5

ΣΩ. Εὐθύδημος οὗτός ἐστιν, ὦ Κρίτων, ὃν ἐρωτᾷς, ὃ δὲ
παρ' ἐμὲ καθήμενος ἐξ ἀριστερᾶς ἀδελφὸς τούτου, Διουνυσο-
δωρος· μετέχει δὲ καὶ οὗτος τῶν λόγων.

ΚΡ. Οὐδέτερον γινώσκω, ὦ Σώκρατες. καινοὶ τινες αὖ
οὔτοι, ὥς ἔοικε, σοφισταί· ποδαποί; καὶ τίς ἢ σοφία; **c**

ΣΩ. Οὔτοι τὸ μὲν γένος, ὥς ἐγῶμαι, ἐντεῦθεν ποθέν
εἰσιν ἐκ Χίου, ἀπώκησαν δὲ ἐς Θουρίους, φεύγοντες δὲ

a 2 ἢ B (sed in ras.) Demetrius: ἦ T **a 4** κατεῖδον T:
κατίδον B **a 6** πότερον Hermann: ὁπότερον BT: λέγ' ὁπότερον
ci. Badham **b 2** ἐπιδεδωκέναι B²t: ἐπιδεδηλωκέναι BT **b 6** ὃ
δὲ παρ' ἐμὲ TW: ὃς δὲ παρέμενε B **b 8** μετέχει] μετεῖχε Heindorf
c 3 φεύγοντες] φυγόντες Heindorf

- ἐκεῖθεν πόλλ' ἤδη ἔτι περὶ τούσδε τοὺς τόπους διατρίβουσιν.
- 5 ὁ δὲ σὺ ἐρωτᾷς τὴν σοφίαν αὐτοῖν, θαυμασία, ὦ Κρίτων·
 πάσσοφοι ἀτεχνῶς τῷ γε, οὐδ' ἤδη πρὸ τοῦ ὅτι εἶεν οἱ
 παγκρατιασταί. τούτῳ γὰρ ἔστων κομιδῇ παμμάχῳ. οὐ κατὰ
 τὸ Ἀκαρῶνα ἐγενέσθην τὸ παγκρατιαστὰ ἀδελφῷ· ἐκείνῳ
 d μὲν γὰρ τῷ σώματι μόνον οἶω τε μάχεσθαι, τούτῳ δὲ πρῶτον
 μὲν τῷ σώματι δεινοτάτῳ ἔστων [καὶ μάχῃ, ἥ πάντων ἔστι
 κρατεῖν]—ἐν ὅπλοις γὰρ αὐτῷ τε σοφῶ πάνυ μάχεσθαι καὶ
 272 ἄλλον, ὃς ἂν διδῷ μισθόν, οἶω τε ποιῆσαι—ἔπειτα τὴν ἐν
 τοῖς δικαστηρίοις μάχην κρατίστῳ καὶ ἀγωνίσασθαι καὶ
 ἄλλον διδάξαι λέγειν τε καὶ συγγράφεσθαι λόγους οἷους
 εἰς τὰ δικαστήρια. πρὸ τοῦ μὲν οὖν ταῦτα δεινῶ ἦσθην
 5 μόνον, νῦν δὲ τέλος ἐπιτεθήκατον παγκρατιαστικῇ τέχνῃ. ἥ
 γὰρ ἦν λοιπὴ αὐτοῖν μάχῃ ἀργός, ταύτην νῦν ἐξείργασθον,
 ὥστε μὴδ' ἂν ἓνα αὐτοῖς οἶόν τ' εἶναι μὴδ' ἀντᾶραι· οὕτω
 δεινῶ γεγονότατον ἐν τοῖς λόγοις μάχεσθαί τε καὶ ἐξελέγχειν
 b τὸ αἰὲ λεγόμενον, ὁμοίως ἑάντε ψευδὸς ἑάντε ἀληθὲς ᾗ. ἐγὼ
 μὲν οὖν, ὦ Κρίτων, ἐν νῷ ἔχω τοῖν ἀνδρῶν παραδοῦναι
 ἑμαυτόν· καὶ γὰρ φατον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ποιῆσαι ἂν καὶ
 ἄλλον ὄντινούν τὰ αὐτὰ ταῦτα δεινόν.
- 5 ΚΡ. Τί δέ, ὦ Σώκρατες; οὐ φοβῇ τὴν ἡλικίαν, μὴ ἤδη
 πρεσβύτερος ᾗ;
- ΣΩ. Ὅκιστα γε, ὦ Κρίτων· ἱκανὸν τεκμήριον ἔχω καὶ
 παραμύθιον τοῦ μὴ φοβεῖσθαι. αὐτὸ γὰρ τούτῳ, ὥς ἔπος
 εἰπεῖν, γέροντε ὄντε ἡρξάσθην ταύτης τῆς σοφίας ἧς ἔγωγε
 10 ἐπιθυμῶ, τῆς ἐριστικῆς· πέρυσιν ἢ προπέρυσιν οὐδέπω ἦσθην
 c σοφῷ. ἀλλ' ἐγὼ ἐν μόνον φοβοῦμαι, μὴ αὖ ὄνειδος τοῖν
 ξένοιον περιάψω, ὥσπερ Κόνυν τῷ Μητροβίου, τῷ κιθαριστῇ,

c 5 θαυμασία B: θαυμασίοι T: θαυμάσαι Winckelmann c 6 τῷ
 γε B W: ὡς ἔγωγε T c 8 ἐγενέσθην B W: om. T: post d i
 μάχεσθαι transp. Hermann d 2 καὶ . . . κρατεῖν secl. Badham
 ἔστι T W: om. B a 2 καὶ ante ἀγωνίσασθαι secl. Schanz a 5 ἥ
 γὰρ ἦν λοιπὴ αὐτοῖν B T: γρ. ἥ γὰρ ἔτι λοιπὴ αὐτοῖν ἦν T b 7 ἔχω
 B W: ἔχων T h 10 τῆς ἐριστικῆς secl. Naber πέρυσιν B:
 πέρυσιν δὲ T c 1 αὐ B: αὐτὸς T W

ὅς ἐμὲ διδάσκει ἔτι καὶ νῦν καθαρίζειν· ὁρῶντες οὖν οἱ παῖδες οἱ συμφοιτηταί μοι ἐμοῦ τε καταγελῶσι καὶ τὸν Κόννον καλοῦσι γεροντοδιδάσκαλον. μὴ οὖν καὶ τοῖν ξένοις 5 ταῦτόν τοῦτο ὀνειδίσῃ· οἱ δ' αὐτὸ τοῦτο ἴσως φοβούμενοι τάχα με οὐκ ἂν ἐθέλοιεν προσδέξασθαι. ἐγὼ δ', ὦ Κρίτων, ἐκεῖσε μὲν ἄλλους πέπεικα συμμαθητάς μοι φοιτᾶν πρεσβύτας, ἐνταῦθα δέ γε ἐτέρους πειράσομαι πείθειν. καὶ σὺ τί d οὐ συμφοιτᾷς; ὥς δὲ δέλεαρ αὐτοῖς ἄξιον τοὺς σοὺς ὑεῖς· ἐφιέμενοι γὰρ ἐκείνων οἶδ' ὅτι καὶ ἡμᾶς παιδεύουσιν.

ΚΡ. Ἄλλ' οὐδὲν κωλύει, ὦ Σώκρατες, ἐάν γε σοὶ δοκῇ. πρῶτον δέ μοι διήγησαι τὴν σοφίαν τοῖν ἀνδροῖν τίς ἐστιν, 5 ἵνα εἰδῶ ὅτι καὶ μαθησόμεθα.

ΣΩ. Οὐκ ἂν φθάνοις ἀκούων· ὥς οὐκ ἂν ἔχοιμί γε εἰπεῖν ὅτι οὐ προσεῖχον τὸν νοῦν αὐτοῖν, ἀλλὰ πάνν καὶ προσεῖχον καὶ μέμνημαι, καὶ σοι πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα διηγῆσασθαι. κατὰ θεὸν γάρ τινα ἔτυχον καθήμενος ἐνταῦθα, e οὐπὲρ σύ με εἶδες, ἐν τῷ ἀποδυντηρίῳ μόνος, καὶ ἤδη ἐν νῷ εἶχον ἀναστῆναι· ἀνισταμένου δέ μου ἐγένετο τὸ εἰωθὸς σημεῖον τὸ δαιμόνιον. πάλιν οὖν ἐκαθεζόμεν, καὶ ὀλίγῳ ὕστερον εἰσέρχεσθον τούτῳ—ὅ τ' Εὐθύδημος καὶ ὁ Διονυσόδωρος—καὶ ἄλλοι μαθηταὶ ἕμα αὖ πολλοὶ ἐμοὶ δοκεῖν· 273 εἰσελθόντε δὲ περιεπατεῖτην ἐν τῷ καταστέγῳ δρόμῳ. καὶ οὐπω τούτῳ δὴ τρεῖς δρόμους περιεληλυθότε ἦστην, καὶ εἰσέρχεται Κλειωίας, ὃν σὺ φῆς πολὺ ἐπιδεδωκέναι, 5 ἀληθῇ λέγων· ὅπισθεν δὲ αὐτοῦ ἐρασταὶ πάνν πολλοὶ τε καὶ ἄλλοι καὶ Κτήσιππος, νεανίσκος τις Παιανιεύς, μάλα καλός τε κάγαθὸς τὴν φύσιν, ὅσον μὴ ὑβριστῆς [δὲ] διὰ τὸ

c 3 οὖν] γοῦν Hertlein c 4 μοι W: μου BT d 1 σὺ τί οὐ συμφοιτᾷς; ὥς Winckelmann: σὺ τί (τι T) που συμφοῖτα ἴσως BT: οὔτι που συμφοῖτα ἴσως W d 2 ἄξιον T: ἔξιον B W (sed a supra ε W) d 4 δοκῇ T: δοκεῖ B e 2 εἶδες W: ἴδες BT e 3 δέ μου T: δ' ἐμοῦ B a 1 τούτῳ secl. Cobet a 2 αὖ B: om. T W: οὐ Hermann: αὐτοῖν Schanz post πολλοὶ lacunam indicat Schanz, ξένοι intercdisse ratus δοκεῖν B': δοκεῖ BT a 3 εἰσελθόντε W: εἰσελθόντες B T a 8 ὅσον μὴ B T sed μὴ supra versum T) ὑβριστῆς· <ὑβριστῆς> δὲ Baiter δὲ secl. Winckelmann

b νέος εἶναι. ἰδὼν οὖν με ὁ Κλεινίας ἀπὸ τῆς εἰσόδου μόνον καθήμενον, ἄντικρυς ἰὼν παρεκαθέζετο ἐκ δεξιᾶς, ὥσπερ καὶ σὺ φῆς. ἰδόντε δὲ αὐτὸν ὃ τε Διονυσόδωρος καὶ ὁ Εὐθύδημος πρῶτον μὲν ἐπιστάντε διελεγέσθην ἀλλήλοι, ἄλλη
5 καὶ ἄλλην ἀποβλέποντε εἰς ἡμᾶς—καὶ γὰρ πάνν αὐτοῖν προσεῖχον τὸν νοῦν—ἔπειτα ἰόντε ὁ μὲν παρὰ τὸ μειράκιον ἐκαθέζετο, ὁ Εὐθύδημος, ὁ δὲ παρ' αὐτὸν ἐμὲ ἐξ ἀριστερᾶς, οἱ δ' ἄλλοι ὡς ἕκαστος ἐτύγχανεν.

c Ἵσπαζόμεν οὖν αὐτῶ ἅτε διὰ χρόνον ἑωρακώς· μετὰ δὲ τοῦτο εἶπον πρὸς τὸν Κλεινίαν· ὦ Κλεινία, τῷδε μέντοι τῷ ἄνδρι σοφῷ, Εὐθύδημός τε καὶ Διονυσόδωρος, οὐ τὰ σμικρὰ ἀλλὰ τὰ μεγάλα· τὰ γὰρ περὶ τὸν πόλεμον πάντα ἐπί-
5 στασθον, ὅσα δεῖ τὸν μέλλοντα ἀγαθὸν στρατηγὸν ἔσεσθαι, τὰς τε τάξεις καὶ τὰς ἡγεμονίας τῶν στρατοπέδων καὶ [ὅσα] ἐν ὅπλοις μάχεσθαι [διδασκτέον]· οἷώ τε δὲ καὶ ποιῆσαι δυνατόν εἶναι αὐτὸν αὐτῷ βοηθεῖν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἂν τις αὐτὸν ἀδικῇ.

d Εἰπὼν οὖν ταῦτα κατεφρονήθην ὑπ' αὐτοῖν· ἐγελασάτην οὖν ἄμφω βλέψαντε εἰς ἀλλήλω, καὶ ὁ Εὐθύδημος εἶπεν· Οὔτοι ἔτι ταῦτα, ὦ Σώκρατες, σπουδάζομεν, ἀλλὰ παρέργοις αὐτοῖς χρώμεθα.

5 Κἀγὼ θαυμάσας εἶπον· Καλὸν ἂν που τὸ ἔργον ὑμῶν εἴη, εἰ τηλικαῦτα πράγματα πάρεργα ὑμῖν τυγχάνει οὔτα, καὶ πρὸς θεῶν εἶπετόν μοι τί ἐστι τοῦτο τὸ καλόν.

Ἀρετὴν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οἰόμεθα οἷώ τ' εἶναι παραδοῦναι κάλλιστ' ἀνθρώπων καὶ τάχιστα.

e ὦ Ζεῦ, οἶον, ἦν δ' ἐγώ, λέγετον πρᾶγμα· πόθεν τοῦτο

b 2 καὶ T: om. B b 3 ἰδόντε T: ἰδόντες B b 5 ἀπο-
βλέποντε T: ἀποβλέποντες B αὐτοῖν προσεῖχον B: προσεῖχον
αὐτοῖν T b 7 ὁ εὐθύδημος T: εὐθύδημος B αὐτὸν ἐμὲ B: αὐτόν
με T ἐξ ἀριστερᾶς T: ἐν ἀριστερᾷ B W c 5 ἀγαθὸν T W:
om. B c 6 ὅσα et c 7 διδασκτέον secl. ci. Schanz (ad ὅσα δεῖ
adscriptum fuit) c 7 μάχεσθαι secl. Badham d 2 οὖν] γοῦν
Heindorf βλέψαντε T²: βλέψαντες B T ἀλλήλω T²: ἀλλήλους
B T d 5 που T: τι B W e 1 ἦν δ' ἐγώ corr. Coisl.: ἔφην
ἦν δ' ἐγώ B T λέγετον secl. Cobet

τὸ ἔρμαιον ἡρέτην; ἐγὼ δὲ περὶ ὑμῶν διενουσῶμαι ἔτι, ὥσπερ
 νυνδὴ ἔλεγον, ὡς τὸ πολὺ τοῦτο δεινοῖν ὄντοι, ἐν ὅπλοις
 μάχεσθαι, καὶ ταῦτα ἔλεγον περὶ σφῶν· ὅτε γὰρ τὸ πρότερον
 ἐπεδημησάτην, τοῦτο μέμνημαι σφῶ ἐπαγγελλομένῳ. εἰ 5
 δὲ νῦν ἀληθῶς ταύτην τὴν ἐπιστήμην ἔχετον, ἴλεω εἶτον—
 ἀτεχνῶς γὰρ ἔγωγε σφῶ ὥσπερ θεὸν προσαγορεύω, συγ-
 γνώμην δεόμενος ἔχειν μοι τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων. ἀλλ' 274
 ὁράτον, ὦ Εὐθύδημέ τε καὶ Διουνυσόδωρε, εἰ ἀληθῆ λέγετον·
 ὑπὸ γὰρ τοῦ μεγέθους τοῦ ἐπαγγέλματος οὐδὲν θαυμαστὸν
 ἀπιστεῖν.

Ἄλλ' εὖ ἴσθι, ὦ Σώκρατες, [ἔφατον,] τοῦτο οὕτως ἔχον. 5

Μακαρίζω ἄρ' ὑμᾶς ἔγωγε τοῦ κτήματος πολὺ μᾶλλον ἢ
 μέγαν βασιλέα τῆς ἀρχῆς· τοσόνδε δέ μοι εἶπετον, εἰ ἐν νῶ
 ἔχετον ἐπιδεικνύναι ταύτην τὴν σοφίαν, ἢ πῶς σφῶν βεβού-
 λευται.

Ἐπ' αὐτό γε τοῦτο πάρεσμεν, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐπιδείζοντε 10
 καὶ διδάζοντε, ἐάν τις ἐθέλῃ μαθάνειν. b

Ἄλλ' ὅτι μὲν ἐθελήσουσιν ἅπαντες οἱ μὴ ἔχοντες, ἐγὼ
 ὑμῖν ἐγγυῶμαι, πρῶτος μὲν ἐγώ, ἔπειτα δὲ Κλεινίας οὐτοσί,
 πρὸς δ' ἡμῖν Κτήσιππός τε ὅδε καὶ οἱ ἄλλοι οὗτοι, ἦν δ' ἐγὼ
 δεικνὺς αὐτῷ τοὺς ἐραστὰς τοὺς Κλεινίου· οἱ δὲ ἐτύγχανον 5
 ἡμᾶς ἤδη περιεστάμενοι. ὁ γὰρ Κτήσιππος ἔτυχε πόρρῳ
 καθεζόμενος τοῦ Κλεινίου—κάμοι δοκεῖν ὡς ἐτύγχανεν ὁ
 Εὐθύδημος ἐμοὶ διαλεγόμενος προνευκῶς εἰς τὸ πρόσθεν,
 ἐν μέσῳ ὄντος ἡμῶν τοῦ Κλεινίου ἐπεσκότει τῷ Κτησίππῳ c
 τῆς θέας—βουλόμενός τε οὖν θεάσασθαι ὁ Κτήσιππος τὰ
 παιδικὰ καὶ ἅμα φιλήκοος ὢν ἀναπηδήσας πρῶτος προσέστη
 ἡμῖν ἐν τῷ καταντικρύν· οὕτως οὖν καὶ οἱ ἄλλοι ἐκείνον
 ἰδόντες περιέστησαν ἡμᾶς, οἳ τε τοῦ Κλεινίου ἐρασταὶ καὶ 5

ε 5 ἐπεδημησάτην B W et γρ. T: ἐπεδημείτην T a 2 λέγετον]
 ἐλέγετον B T (sed ε erasum in B) a 5 ἔφατον secl. Cobet:
 ἐφάτην Bekker b 2 ἀλλ' T: om. B b 5 αὐτῷ T: αὐτῷ T²:
 αὐτῷ B: αὐτοῖν Hirschig τοὺς κλεινίου B: τοῦ κλεινίου T W
 b 7 κάμοι Badham: ἐμοὶ B T (ὥσθ' ὡς Schanz: ὡς δὲ Bekker)

οἱ τοῦ Εὐθυδήμου τε καὶ Διονυσόδωρου ἐταῖροι. τούτους δὴ ἐγὼ δεικνὺς ἔλεγον τῷ Εὐθυδήμῳ ὅτι πάντες ἔτοιμοι εἶεν
 d μαθάνειν· ὃ τε οὖν Κτήσιππος συνέφη μάλα προθύμως καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ἐκέλευον αὐτῷ κοινῇ πάντες ἐπιδείξασθαι τὴν δύναμιν τῆς σοφίας.

Εἶπον οὖν ἐγώ· ὦ Εὐθύδημε καὶ Διονυσόδωρε, πάνυ μὲν
 5 οὖν παντὶ τρόπῳ καὶ τούτοις χαρίσασθον καὶ ἐμοῦ ἕνεκα ἐπιδείξασθον. τὰ μὲν οὖν πλείστα δηλὸν ὅτι οὐκ ὀλίγον ἔργον ἐπιδείξαι· τόδε δέ μοι εἶπετον, πότερον πεπεισμένον ἤδη ὥς χρὴ παρ' ὑμῶν μαθάνειν δύναισθ' ἂν ἀγαθὸν ποιῆσαι
 e ἄνδρα μόνον, ἢ καὶ ἐκείνους τὸν μήπω πεπεισμένον διὰ τὸ μὴ οἶεσθαι ὅλως τὸ πρᾶγμα τὴν ἀρετὴν μαθητὸν εἶναι ἢ μὴ σφῶν εἶναι αὐτῆς διδασκάλῳ; φέρε, καὶ τὸν οὕτως ἔχοντα τῆς αὐτῆς τέχνης ἔργον πείσαι ὥς καὶ διδασκτὸν ἢ ἀρετὴ καὶ οὗτοι
 5 ὑμεῖς ἐστὲ παρ' ὧν ἂν κάλλιστά τις αὐτὸ μάθοι, ἢ ἄλλης;

Ταύτης μὲν οὖν, ἔφη, τῆς αὐτῆς, ὦ Σώκρατες, ὁ Διονυσόδωρος.

Ἔμεῖς ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρε, τῶν νῦν ἀνθρώ-
 275 πων κάλλιστ' ἂν προτρέψαιτε εἰς φιλοσοφίαν καὶ ἀρετῆς ἐπιμέλειαν;

Οἰόμεθά γε δὴ, ὦ Σώκρατες.

Τῶν μὲν τοίνυν ἄλλων τὴν ἐπίδειξιν ἡμῖν, ἔφην, εἰς αἰθῆρας
 5 ἀπόθεσθον, τοῦτο δ' αὐτὸ ἐπιδείξασθον· τουτοῦν τὸν νεανίσκον πείσατον ὥς χρὴ φιλοσοφεῖν καὶ ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι, καὶ χαριεῖσθον ἐμοί τε καὶ τουτοισὶ πᾶσι. συμβέβηκεν γάρ τι τοιοῦτον τῷ μεираκίῳ τούτῳ· ἐγὼ τε καὶ οἷδε πάντες τυγχάνομεν ἐπιθυμοῦντες ὥς βέλτιστον αὐτὸν γενέσθαι. ἔστι δὲ

d2 αὐτῷ Bt: αὐτῷ T d6 ἐπιδείξασθον T: ἐπιδείξατον BW
 d7 ἔργον ἐπιδείξαι B: ἔργον ἐπιδείξαι εἴη ἂν T: εἴη ἂν ἐπιδείξαι ἔργον W (sed supra εἴη et ἔργον add. signis transpositionis) πότερον
 TW: πρότερον B e2 τὸ πρᾶγμα secl. Hirschig τὴν ἀρετὴν
 secl. Cobet (et mox αὐτοῦ) e4 ἢ ἀρετὴ et οὗτοι secl. Cobet
 e5 ὧν T: ὧ B αὐτὸ T: αὐτὸ*s B ἄλλης B²: ἄλλως BT
 a1 προτρέψαιτε Aldina: προτρέψετε BT a7 τουτοισὶ T: τού-
 τοισι B

οὗτος Ἀξιόχου μὲν υἱὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου τοῦ παλαιοῦ, αὐτα- 10
νεψιὸς δὲ τοῦ νῦν ὄντος Ἀλκιβιάδου· ὄνομα δ' αὐτῷ Κλεινίας. b
ἔστι δὲ νέος· φοβούμεθα δὴ περὶ αὐτῷ, οἷον εἰκὸς περὶ νέῳ,
μή τις φθῇ ἡμᾶς ἐπ' ἄλλο τι ἐπιτήδευμα τρέψας αὐτοῦ τὴν
διάνοιαν καὶ διαφθείρη. σφῶ οὖν ἤκετον εἰς κάλλιστον·
ἀλλ' εἰ μή τι διαφέρει ὑμῖν, λάβετον πείραν τοῦ μειρακίου 5
καὶ διαλέχθητον ἐναντίον ἡμῶν.

Εἰπόντος οὖν ἐμοῦ σχεδόν τι αὐτὰ ταῦτα ὁ Εὐθύδημος
ἅμα ἀνδρείως τε καὶ θαρραλέως, Ἀλλ' οὐδὲν διαφέρει, ὦ
Σώκρατες, ἔφη, ἐὰν μόνον ἐθέλῃ ἀποκρίνεσθαι ὁ νεανίσκος. c
Ἀλλὰ μὲν δὴ, ἔφην ἐγώ, τοῦτό γε καὶ εἴθισται· θαμὰ γὰρ
αὐτῷ οἷδε προσιόντες πολλὰ ἐρωτῶσιν τε καὶ διαλέγονται,
ὥστε ἐπεικῶς θαρρεῖ τὸ ἀποκρίνασθαι.

Τὰ δὴ μετὰ ταῦτα, ὦ Κρίτων, πῶς ἂν καλῶς σοι διηγη- 5
σαίμην; οὐ γὰρ σμικρὸν τὸ ἔργον δύνασθαι ἀναλαβεῖν
διξιόντα σοφίαν ἀμήχανον ὅσσην· ὥστ' ἔγωγε, καθάπερ οἱ
ποιηταί, δέομαι ἀρχόμενος τῆς διηγήσεως Μούσας τε καὶ d
Μνημοσύνην ἐπικαλεῖσθαι. ἤρξατο δ' οὖν ἐνθένδε ποθὲν
ὁ Εὐθύδημος, ὥς ἐγῶμαι· ὦ Κλεινία, πότεροί εἰσι τῶν
ἀνθρώπων οἱ μανθάνοντες, οἱ σοφοὶ ἢ οἱ ἀμαθεῖς;

Καὶ τὸ μειράκιον, ἅτε μεγάλου ὄντος τοῦ ἐρωτήματος, 5
ἠρυθρίασέν τε καὶ ἀπορήσας ἐνέβλεψεν εἰς ἐμέ· καὶ ἐγὼ
γνούς αὐτὸν τεθορυβημένον, Θάρρει, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Κλεινία,
καὶ ἀπόκριναι ἀνδρείως, ὅποτερά σοι φαίνεται· ἴσως γάρ e
τοι ὠφελεῖ τὴν μεγίστην ὠφελίαν.

Καὶ ἐν τούτῳ ὁ Διονυσόδωρος προσκύψας μοι μικρὸν
πρὸς τὸ οὖς, πάνυ μειδιάσας τῷ προσώπῳ, Καὶ μήν, ἔφη,
σοί, ὦ Σώκρατες, προλέγω ὅτι ὅποτερ' ἂν ἀποκρίνηται τὸ 5
μειράκιον, ἐξελέγχθήσεται.

b2 αὐτῷ . . . νέῳ B W: αὐτοῦ . . . νέου T b3 αὐτοῦ T W:
om. B b4 διαφθείρη B: διαφθαρή T b8 ἅμα] μάλα Badham
c1 ἀποκρίνεσθαι B: ἀποκρίνασθαι T c4 ἀποκρίνασθαι B: ἀπο-
κρίνεσθαι T c5 καλῶς] ἱκανῶς Badham d1 τῆς B T: γρ.
τοσῆσδε T d2 μνημοσύνην T W: μνήμην B d6 ἐνέβλεψεν
T: ἐβλεπεν B e2 ὠφελεῖ] ὠφελήσει Buttmann

Καὶ αὐτοῦ μεταξὺ ταῦτα λέγοντος ὁ Κλεινίας ἔτυχεν ἀποκρινάμενος, ὥστε οὐδὲ παρακελεύσασθαί μοι ἐξέγενετο
276 εὐλαβηθῆναι τῷ μειρακίῳ, ἀλλ' ἀπεκρίνατο ὅτι οἱ σοφοὶ εἶεν οἱ μανθάνοντες.

Καὶ ὁ Εὐθύδημος, Καλεῖς δέ τινας, ἔφη, διδασκάλους, ἡ οὐ;
 οὐ;—Ὡμολόγει.—Οὐκοῦν τῶν μανθανόντων οἱ διδάσκαλοι
5 διδάσκαλοί εἰσιν, ὥσπερ ὁ κιθαριστὴς καὶ ὁ γραμματιστὴς διδάσκαλοι δῆπου ἦσαν σοῦ καὶ τῶν ἄλλων παίδων, ὑμεῖς δὲ μαθηταί;—Συνέφη.—Ἄλλο τι οὖν, ἡνίκα ἐμανθάνετε, οὐπω ἠπίστασθε ταῦτα ἃ ἐμανθάνετε;—Οὐκ ἔφη.—Ἄρ' οὖν
b σοφοὶ ἦτε, ὅτε ταῦτα οὐκ ἠπίστασθε;—Οὐ δῆτα, ἡ δ' ὅς. —Οὐκοῦν εἰ μὴ σοφοί, ἀμαθεῖς;—Πάνυ γε.—Ἦμεῖς ἄρα μανθάνοντες ἃ οὐκ ἠπίστασθε, ἀμαθεῖς ὄντες ἐμανθάνετε.— Ἐπένευσε τὸ μειράκιον.—Οἱ ἀμαθεῖς ἄρα μανθάνουσιν, ὦ
5 Κλεινία, ἀλλ' οὐχ οἱ σοφοί, ὥς σὺ οἶει.

Ταῦτ' οὖν εἰπόντος αὐτοῦ, ὥσπερ ὑπὸ διδασκάλου χορὸς ἀποσημήναντος, ἅμα ἀνεθορύβησάν τε καὶ ἐγέλασαν οἱ ἐπό-
c μενοι ἐκεῖνοι μετὰ τοῦ Διονυσοδώρου τε καὶ Εὐθυδήμου· καὶ πρὶν ἀναπνεῦσαι καλῶς τε καὶ εὖ τὸ μειράκιον, ἐκδεξάμενος ὁ Διονυσόδωρος, Τί δέ, ὦ Κλεινία, ἔφη, ὁπότε ἀποστοματίζοι ὑμῖν ὁ γραμματιστής, πότεροι ἐμάνθανον τῶν παίδων τὰ
5 ἀποστοματιζόμενα, οἱ σοφοὶ ἢ οἱ ἀμαθεῖς;—Οἱ σοφοί, ἔφη ὁ Κλεινίας.—Οἱ σοφοὶ ἄρα μανθάνουσιν ἀλλ' οὐχ οἱ ἀμαθεῖς, καὶ οὐκ εὖ σὺν ἄρτι Εὐθυδήμῳ ἀπεκρίνω.

d Ἐνταῦθα δὴ καὶ πάνυ μέγα ἐγέλασάν τε καὶ ἐθορύβησαν οἱ ἑρασταὶ τοῦν ἀνδρῶν, ἀγασθέντες τῆς σοφίας αὐτοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἡμεῖς ἐκπεπληγμένοι ἐσιωπῶμεν. γνοὺς δὲ ἡμᾶς ὁ Εὐθύδημος ἐκπεπληγμένους, ἔν' ἔτι μᾶλλον θαυμάζοιμεν
5 αὐτόν, οὐκ ἀνίει τὸ μειράκιον, ἀλλ' ἡρώτα, καὶ ὥσπερ οἱ ἀγαθοὶ ὀρχησταί, διπλᾶ ἔστρεφε τὰ ἐρωτήματα περὶ τοῦ

a7 ἄλλο τι T: ἄλλ' ὅτι B

b3 ἠπίστασθε T: ἐπίστασθε B

b4 ἄρα TW: ἄρα σοφοὶ B

c4 ὑμῖν T: ἡμῖν B

c7 εὖ σὺ

scripsi (εὖ Schanz): εὐθὺς BT

d1 μέγα TW: om. B

d5 ἀνίει

T: ἂν ἵει B

ἡρώτα καὶ TW: ἡρώτα B: secl. Schanz

αὐτοῦ, καὶ ἔφη· Πότερον γὰρ οἱ μανθάνοντες μανθάνουσιν ἂ ἐπίστανται ἢ ἂ μὴ ἐπίστανται;

Καὶ ὁ Διονυσόδωρος πάλιν μικρὸν πρὸς με ψιθυρίσας, Καὶ τοῦτ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἕτερον τοιοῦτον οἶον τὸ ἐπρότερον.

Ἦ Ζεῦ, ἔφην ἐγώ, ἢ μὴν καὶ τὸ πρότερόν γε καλὸν ἡμῖν ἐφάνη τὸ ἐρώτημα.

Πάντ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, τοιαῦτα ἡμεῖς ἐρωτῶμεν ἄφυκτα. 5

Τοιγάρτοι, ἦν δ' ἐγώ, δοκεῖτέ μοι εὐδοκιμεῖν παρὰ τοῖς μαθηταῖς.

Ἐν δὲ τούτῳ ὁ μὲν Κλεινίας τῷ Εὐθυδήμῳ ἀπεκρίνατο ὅτι μανθάνοιεν οἱ μανθάνοντες ἂ οὐκ ἐπίσταντο· ὁ δὲ ἤρετο αὐτὸν διὰ τῶν αὐτῶν ὥνπερ τὸ πρότερον· Τί δέ; ἢ δ' ὅς, οὐκ ἐπίστασαι σὺ γράμματα;—Ναί, ἔφη.—Οὐκοῦν ἅπαντα;—Ἦ μολόγει.—Ὅταν οὖν τις ἀποστοματίζῃ ὅτι οὖν, οὐ γράμματα ἀποστοματίζει;—Ἦ μολόγει.—Οὐκοῦν ὦν τι σὺ ἐπίστασαι, ἔφη, ἀποστοματίζει, εἴπερ πάντα ἐπίστασαι;—Καὶ τοῦτο ὡμολόγει.—Τί οὖν; ἢ δ' ὅς, ἄρα σὺ (οὐ) μανθάνεις ἅττ' ἂν ἀποστοματίζῃ τις, ὁ δὲ μὴ ἐπιστάμενος γράμματα μανθάνει;—Οὐκ, ἀλλ', ἢ δ' ὅς, μανθάνω.—Οὐκοῦν ἂ ἐπίστασαι, ἢ δ' ὅς, μανθάνεις, εἴπερ γε ἅπαντα τὰ γράμματα ἐπίστασαι.— Ἦ μολόγησεν.—Οὐκ ἄρα ὀρθῶς ἀπεκρίνω, ἔφη. 277

Καὶ οὐπω σφύδρα τι ταῦτα εἶρητο τῷ Εὐθυδήμῳ, καὶ ὁ Διονυσόδωρος ὥσπερ σφαῖραν ἐκδεξάμενος τὸν λόγον πάλιν ἐστοχάζετο τοῦ μειρακίου, καὶ εἶπεν· Ἐξαπατᾷ σε Εὐθύ- 5 δημος, ὦ Κλεινία. εἰπέ γάρ μοι, τὸ μανθάνειν οὐκ ἐπιστήμην ἐστὶ λαμβάνειν τούτου οὗ ἂν τις μανθάνῃ;—Ἦ μολόγει ὁ Κλεινίας.—Τὸ δ' ἐπίστασθαι, ἢ δ' ὅς, ἄλλο τι ἢ ἔχειν ἐπιστήμην ἥδη ἐστίν;—Συνέφη.—Τὸ ἄρα μὴ ἐπίστασθαι

ε 3 ἡμῖν Stephanus : ὑμῖν B T W ε 4 τὸ ἐρώτημα secl. Hirschig
 α 5 πάντα] ταῦτα scr. Coisl. α 6 οὐ add. Coisl. α 8 μανθάνω
 T : μανθάνει B W (sed ω supra ei W) ἢ δ' ὅς Routh : εἰδὼς T : ἔφη
 B W β 1 γράμματα B : γράμματά τ' T β 3 ταῦτα εἶρητο
 B W : εἶρητο ταῦτα T

- c μήπω ἔχειν ἐπιστήμην ἐστίν;—᾿Ωμολόγει αὐτῷ.—Πότερον οὖν εἰσιν οἱ λαμβάνοντες ὅτιοῦν οἱ ἔχοντες ἤδη ἢ οἱ ἂν μὴ ἔχωσιν;—Οἱ ἂν μή.—Οὐκοῦν ὡμολόγηκας εἶναι τούτων καὶ τοὺς μὴ ἐπισταμένους, τῶν μὴ ἐχόντων;—Κατένευσε.—
- 5 Τῶν λαμβανόντων ἄρ' εἰσιν οἱ μαθάνοντες, ἀλλ' οὐ τῶν ἐχόντων;—Συνέφη.—Οἱ μὴ ἐπιστάμενοι ἄρα, ἔφη, μαθάνουσιν, ὦ Κλεινία, ἀλλ' οὐχ οἱ ἐπιστάμενοι.
- d Ἐτι δὴ ἐπὶ τὸ τρίτον καταβαλὼν ὥσπερ πάλαισμα ὄρμα ὁ Εὐθύδημος τὸν νεανίσκον· καὶ ἐγὼ γνοὺς βαπτίζόμενον τὸ μειράκιον, βουλόμενος ἀναπαῦσαι αὐτό, μὴ ἡμῖν ἀποδειλιάσειε, παραμνθούμενος εἶπον· ᾿Ω Κλεινία, μὴ θαύμαζε εἰ
- 5 σοι φαίνονται ἀήθεις οἱ λόγοι. ἴσως γὰρ οὐκ αἰσθάνη οἶον ποιεῖτον τῷ ξένῳ περὶ σέ· ποιεῖτον δὲ ταῦτον ὅπερ οἱ ἐν τῇ τελετῇ τῶν Κορυβάντων, ὅταν τὴν θρόνῳσιν ποιῶσιν περὶ τοῦτον ὃν ἂν μέλλωσι τελεῖν. καὶ γὰρ ἐκεῖ χορεία τίς ἐστι καὶ παιδιά, εἰ ἄρα καὶ τετέλεσαι· καὶ νῦν
- e τούτῳ οὐδὲν ἄλλο ἢ χορεύετον περὶ σέ καὶ οἶον ὀρχεῖσθον παίζοντε, ὥς μετὰ τοῦτο τελοῦντε. νῦν οὖν νόμισον τὰ πρῶτα τῶν ἱερῶν ἀκούειν τῶν σοφιστικῶν. πρῶτον γάρ, ὥς φησι Πρόδικος, περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος μαθεῖν δεῖ·
- 5 ὃ δὴ καὶ ἐνδείκνυσθόν σοι τῷ ξένῳ, ὅτι οὐκ ἤδησθα τὸ μαθάνειν ὅτι οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι μὲν ἐπὶ τῷ τοιῷδε, ὅταν τις ἐξ ἀρχῆς μηδεμίαν ἔχων ἐπιστήμην περὶ πράγματός
- 278 τινος ἔπειτα ὕστερον αὐτοῦ λαμβάνη τὴν ἐπιστήμην, καλοῦσι δὲ ταῦτον τοῦτο καὶ ἐπειδὴν ἔχων ἤδη τὴν ἐπιστήμην ταύτῃ τῇ ἐπιστήμῃ ταῦτον τοῦτο πρᾶγμα ἐπισκοπῇ ἢ πραττόμενον ἢ λεγόμενον—μᾶλλον μὲν αὐτὸ συνιέναι καλοῦσιν ἢ μαθάνειν, ἔστι δ' ὅτε καὶ μαθάνειν—σὲ δὲ τοῦτο, ὥς οὔτοι ἐνδίσκυνται, διαλέληθεν, ταῦτον ὄνομα ἐπ' ἀνθρώποις ἐναν-

c i ἐστίν T: ἔχειν B πότερον BT: πότεροι W c 3 ἔχωσιν
huc transp. Badham: post μή BT: secl. Schanz d i κατα-
βαλὼν Heindorf: καταβαλὼν BT: secl. Badham (etiam τὸν νεανίσκον
secl. Cobet) d 5 ἀήθεις T et in marg. γρ. W: ἀληθεῖς BW
d 8 ποιῶσιν BTW: ποιῶνται in marg. T d 9 χορεία in marg. Wt:
χορηγία BTW e 2 παίζοντε T: παίζοντες B

τίως ἔχουσιν κείμενον, τῷ τε εἰδότηι καὶ ἐπὶ τῷ μή· παρα-
 πλήσιον δὲ τούτῳ καὶ τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ ἔρωτήματι, ἐν ᾧ
 ἡρώτων σε πότερα μαυθάνουσιν οἱ ἄνθρωποι ἂ ἐπίστανται **b**
 ἢ ἂ μή. ταῦτα δὴ τῶν μαθημάτων παιδιὰ ἐστίν—διὸ καὶ
 φημι ἐγὼ σοι τούτους προσπαίξειν—παιδιὰν δὲ λέγω διὰ
 ταῦτα, ὅτι, εἰ καὶ πολλά τις ἢ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα μάθοι,
 τὰ μὲν πράγματα οὐδὲν ἂν μᾶλλον εἰδείη πῇ ἔχει, προσ- **5**
 παίξειν δὲ οἷός τ' ἂν εἴη τοῖς ἀνθρώποις διὰ τὴν τῶν ὀνο-
 μάτων διαφορὰν ὑποσκελίζων καὶ ἀνατρέπων, ὥσπερ οἱ τὰ
 σκολύθρια τῶν μελλόντων καθιζήσεσθαι ὑποσπῶντες χαίρουσι
 καὶ γελῶσιν, ἐπειδὴν ἴδωσιν ὕπτιον ἀνατετραμμένον. ταῦτα **c**
 μὲν οὖν σοι παρὰ τούτων νόμιζε παιδιὰν γεγονέναι· τὸ δὲ
 μετὰ ταῦτα δῆλον ὅτι τούτῳ γέ σδι αὐτῷ τὰ σπουδαῖα
 ἐνδείξεσθον, καὶ ἐγὼ ὑφηγήσομαι αὐτοῖν ἵνα μοι ὃ ὑπέσχοντο
 ἀποδώσιν. ἐφάτην γὰρ ἐπιδείξασθαι τὴν προτρεπτικὴν **5**
 σοφίαν· νῦν δέ, μοι ἴδοκεῖ, δεῖν ᾗθητήν πρότερον παῖσαι
 πρὸς σέ. ταῦτα μὲν οὖν, ὦ Εὐθύδημέ τε καὶ Διουνυσόδωρε,
 πεπαίσθω τε ὑμῖν, καὶ ἴσως ἱκανῶς ἔχει· τὸ δὲ δὴ μετὰ **d**
 ταῦτα ἐπιδείξατον προτρέποντε τὸ μειράκιον ὅπως χρὴ
 σοφίας τε καὶ ἀρετῆς ἐπιμεληθῆναι. πρότερον δ' ἐγὼ σφῶν
 ἐνδείξομαι οἷον αὐτὸ ὑπολαμβάνω καὶ οἷον αὐτοῦ ἐπιθυμῶ
 ἀκοῦσαι. ἐὰν οὖν δόξω ὑμῖν ἰδιωτικῶς τε καὶ γελοῖως αὐτὸ **5**
 ποιεῖν, μή μου καταγελάτε· ὑπὸ προθυμίας γὰρ τοῦ ἀκοῦσαι
 τῆς ὑμετέρας σοφίας τολμήσω ἀπαντοσχεδιάσαι ἐναντίον
 ὑμῶν. ἀνάσχεσθον οὖν ἀγελαστὶ ἀκούοντες αὐτοί τε καὶ **e**
 οἱ μαθηταὶ ὑμῶν· σὺ δέ μοι, ὦ παῖ Ἀξιώχου, ἀπόκριναι.

Ἄρα γε πάντες ἄνθρωποι βουλόμεθα εἶναι πράττειν; ἢ

α 7 τῷ τε B: ἐπὶ τῷ τε TW ἐπὶ secl. Schanz c 3 αὐτῷ αἰ
 Schleiermacher: αὐτὰ Heindorf c 4 ἐνδείξεσθον B: ἐνδείξαισθον
 T: ἐνδείξασθον W (sed ε supra α W) c 5 ἀποδώσιν W: ἀποδώσειν
 B T (αὐτοῖν ἂ μοι ὑπέσχοντο ἀποδώσειν ci. Winckelmann) ἐπιδείξε-
 σθαι Stephānus c 6 δεῖν ᾗθητήν πρότερον T: δεῖν ᾗθητήν
 πρότερον δεῖν B W παῖσαι T: παιῖσαι B: παῖξαι W t d i πεπαίσθω
 T: πεπαυσθω B d 7 ἀπαντοσχεδιάσαι W: ἀπ' αὐτὸ σχεδιάσαι B:
 αὐτοσχεδιάσαι T e i ἀνάσχεσθον T: ἀνασχεθον B

τοῦτο μὲν ἐρώτημα ὦν νυνδὴ ἐφοβούμην ἐν τῶν καταγελά-
 5 στων; ἀνόητον γὰρ δῆπου καὶ τὸ ἐρωτᾶν τὰ τοιαῦτα· τίς γὰρ
 οὐ βούλεται ἀνθρώπων εὖ πράττειν;—Οὐδεὶς ὅστις οὐκ, ἔφη
 279 ὁ Κλεινίας.—Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ· τὸ δὴ μετὰ τοῦτο, ἐπειδὴ βου-
 λόμεθα εὖ πράττειν, πῶς ἂν εὖ πράττοιμεν; ἄρ' ἂν εἰ ἡμῖν
 πολλὰ καγαθὰ εἴη; ἢ τοῦτο ἐκείνου ἔτι εὐηθέστερον; δῆλον
 γάρ που καὶ τοῦτο ὅτι οὕτως ἔχει.—Συνέφη.—Φέρε δὴ,
 5 ἀγαθὰ δὲ ποῖα ἄρα τῶν ὄντων τυγχάνει ἡμῖν ὄντα; ἢ οὐ
 χαλεπὸν οὐδὲ σεμνοῦ ἀνδρὸς πάνν τι οὐδὲ τοῦτο ἔοικεν εἶναι
 εὐπορεῖν; πᾶς γὰρ ἂν ἡμῖν εἴποι ὅτι τὸ πλουτεῖν ἀγαθόν·
 ἦ γάρ;—Πάνν γ', ἔφη.—Οὐκοῦν καὶ τὸ ὑγιαίνειν καὶ τὸ
 b καλὸν εἶναι καὶ τᾶλλα κατὰ τὸ σῶμα ἱκανῶς παρεσκευά-
 σθαι;—Συνεδόκει.—'Αλλὰ μὴν εὐγένειαι γε καὶ δυνάμεις καὶ
 τιμαὶ ἐν τῇ ἑαυτοῦ δηλὰ ἐστὶν ἀγαθὰ ὄντα.—'Ωμολόγει.—
 Τί οὖν, ἔφην, ἔτι ἡμῖν λείπεται τῶν ἀγαθῶν; τί ἄρα ἐστὶν
 5 τὸ σῶφρονά τε εἶναι καὶ δίκαιον καὶ ἀνδρεῖον; πότερον
 πρὸς Διός, ὦ Κλεινία, ἡγῇ σύ, ἔαν ταῦτα τιθῶμεν ὥς
 ἀγαθὰ, ὀρθῶς ἡμᾶς θήσῃ, ἢ ἔαν μή; ἴσως γὰρ ἂν τις ἡμῖν
 ἀμφισβητήσῃεν· σοὶ δὲ πῶς δοκεῖ;—'Αγαθὰ, ἔφη ὁ Κλει-
 c νίας.—Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ· τὴν δὲ σοφίαν ποῦ χοροῦ τάξομεν;
 ἐν τοῖς ἀγαθοῖς, ἢ πῶς λέγεις;—'Εν τοῖς ἀγαθοῖς.—'Ενθυ-
 μοῦ δὴ μή τι παραλείπωμεν τῶν ἀγαθῶν, ὅτι καὶ ἄξιον
 λόγου.—'Αλλά μοι δοκοῦμεν, ἔφη, οὐδέν, ὁ Κλεινίας.—Καὶ
 5 ἐγὼ ἀναμνησθεῖς εἶπον ὅτι Ναὶ μὰ Δία κινδυνεύομέν γε
 τὸ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν παραλιπεῖν.—Τί τοῦτο; ἢ δ' ὅς.
 —Τὴν εὐτυχίαν, ὦ Κλεινία· ὃ πάντες φασί, καὶ οἱ πάνν
 φαῦλοι, μέγιστον τῶν ἀγαθῶν εἶναι.—'Αληθῇ λέγεις, ἔφη.
 —Καὶ ἐγὼ αὖ πάλιν μετανοήσας εἶπον ὅτι 'Ολίγου κατα-
 d γέλαστοι ἐγενόμεθα ὑπὸ τῶν ξένων ἐγὼ τε καὶ σύ, ὦ παῖ
 'Αξιόχου.—Τί δὴ, ἔφη, τοῦτο;—'Οτι εὐτυχίαν ἐν τοῖς ἔμ-
 προσθεν θέμενοι νυνδὴ αὐθις περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐλέγομεν.—

ε 6 ἀνθρώπων TW : om. B

om. B b 2 γε scripsi : τε BT

a 7 εὐπορεῖν B : εὐρεῖν T ἂν T :

λίπομεν Cobet

c 3 παραλείπωμεν] παρε-

Τί οὖν δὴ τοῦτο;—Καταγέλαστον δῆπου, ὃ πάλαι πρόκειται, τοῦτο πάλιν προτιθέναι καὶ δις ταῦτὰ λέγειν.—Πῶς, ἔφη, 5 τοῦτο λέγεις;—Ἡ σοφία δῆπου, ἣν δ' ἐγώ, εὐτυχία ἐστίν· τοῦτο δὲ κὰν παῖς γνοίῃ.—Καὶ ὅς ἐθαύμασεν· οὕτως ἔτι νέος τε καὶ εὐήθης ἐστί.—Κἀγὼ γνοὺς αὐτὸν θαυμάζοντα, ἘΑρα οὐκ οἶσθα, ἔφην, ὦ Κλεινία, ὅτι περὶ αὐλημάτων εὐπραγίαν e οἱ αὐληταὶ εὐτυχέστατοί εἰσιν;—Συνέφη.—Οὐκοῦν, ἣν δ' ἐγώ, καὶ περὶ γραμμάτων γραφῆς τε καὶ ἀναγνώσεως οἱ γραμματισταί;—Πάνν γε.—Τί δέ; πρὸς τοὺς τῆς θαλάττης κινδύνους μὲν οἷε εὐτυχεστέρους τινὰς εἶναι τῶν σοφῶν 5 κυβερνητῶν, ὥς ἐπὶ πᾶν εἰπεῖν;—Οὐ δῆτα.—Τί δέ; στρατευόμενος μετὰ ποτέρου ἂν ἥδιον τοῦ κινδύνου τε καὶ τῆς τύχης μετέχοις, μετὰ σοφοῦ στρατηγοῦ ἢ μετὰ ἀμαθοῦς;— 280 Μετὰ σοφοῦ.—Τί δέ; ἀσθενῶν μετὰ ποτέρου ἂν ἡδέως κινδυνεύοις, μετὰ σοφοῦ ἰατροῦ ἢ μετὰ ἀμαθοῦς;—Μετὰ σοφοῦ.—Ἄρ' οὖν, ἣν δ' ἐγώ, ὅτι εὐτυχέστερον ἂν οἷε πράττειν μετὰ σοφοῦ πράττων ἢ μετὰ ἀμαθοῦς;—Συνεχώρει.— 5 Ἡ σοφία ἄρα πανταχοῦ εὐτυχεῖν ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους. οὐ γὰρ δῆπου ἀμαρτάνοι γ' ἂν ποτέ τι σοφία, ἀλλ' ἀνάγκη ὀρθῶς πράττειν καὶ τυγχάνειν· ἢ γὰρ ἂν οὐκέτι σοφία εἴη.

Συνωμολογησάμεθα τελευτῶντες οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν κεφα- b λαίῳ οὕτω τοῦτο ἔχειν, σοφίας παρούσης, ᾧ ἂν παρῇ, μηδὲν προσδεῖσθαι εὐτυχίας· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο συνωμολογησάμεθα, πάλιν ἐπυνθανόμεν αὐτοῦ τὰ πρότερον ὡμολογημένα πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι. Ὁμολογήσαμεν γάρ, ἔφην, εἰ ἡμῖν ἀγαθὰ 5 πολλὰ παρείη, εὐδαιμονεῖν ἂν καὶ εὖ πράττειν.—Συνέφη.—Ἄρ' οὖν εὐδαιμονοῖμεν ἂν διὰ τὰ παρόντα ἀγαθὰ, εἰ μηδὲν ἡμᾶς ὠφελοῖ ἢ εἰ ὠφελοῖ;—Εἰ ὠφελοῖ, ἔφη.—Ἄρ' οὖν ἂν τι ὠφελοῖ, εἰ εἴη μόνον ἡμῖν, χρώμεθα δ' αὐτοῖς μή; οἶον c

d 5 προτιθέναι] τιθέναι Cobet e 1 εὐπραγίαν secl. ci. Schanz
a 2 ἡδέως] ἥδιον Hirschig a 3 κινδυνεύοις Bt: κινδυνεύεις T
a 7 τι ci. Heindorf: τις B T (τις σοφία Aldina) b 2 ᾧ ἂν Casaubon:
ὅταν B T W b 3 συνωμολογησάμεθα T W: συνωμολογησόμεθα B
b 5 ἂν] ἔρ' Badham c 1 ὠφελοῖ εἰ εἴη Bekker (et sic legit
Iamblichus): ὠφελοῖ η B: ὠφελοιη εἰ ἦι T

- σιτία εἰ ἡμῖν εἷη πολλά, ἐσθίοιμεν δὲ μή, ἢ ποτόν, πίνοιμεν
 δὲ μή, ἐσθ' ὅτι ὠφελοίμεθ' ἄν;—Οὐ δῆτα, ἔφη.—Τί δέ;
 οἱ δημιουργοὶ πάντες, εἰ αὐτοῖς εἷη πάντα τὰ ἐπιτήδεια
 5 παρεσκευασμένα ἐκάστω εἰς τὸ ἑαυτοῦ ἔργον, χρῶντο δὲ
 αὐτοῖς μή, ἂρ' ἂν οὗτοι εὖ πράττοιεν διὰ τὴν κτήσιν, ὅτι
 κεκτημένοι εἶεν πάντα ἃ δεῖ κεκτήσθαι τὸν δημιουργόν;
 οἷον τέκτων, εἰ παρεσκευασμένος εἷη τὰ τε ὄργανα ἅπαντα
 καὶ ξύλα ἱκανά, τεκταίνουτο δὲ μή, ἐσθ' ὅτι ὠφελοῖτ' ἂν
 d ἀπὸ τῆς κτήσεως;—Οὐδαμῶς, ἔφη.—Τί δέ, εἴ τις κεκτη-
 μένος εἷη πλουτόν τε καὶ ἃ νυνδὴ ἐλέγομεν πάντα τὰ ἀγαθὰ,
 χρῶτο δὲ αὐτοῖς μή, ἂρ' ἂν εὐδαιμονοῖ διὰ τὴν τούτων
 κτήσιν τῶν ἀγαθῶν;—Οὐ δῆτα, ὦ Σώκρατες.—Δεῖ ἄρα,
 5 ἔφην, ὥς ἔοικεν, μὴ μόνον κεκτήσθαι τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ τὸν
 μέλλοντα εὐδαίμονα ἔσεσθαι, ἀλλὰ καὶ χρῆσθαι αὐτοῖς· ἢ
 οὐδὲν ὄφελος τῆς κτήσεως γίγνεται.—Ἀληθὴ λέγεις.—Ἄρ'
 e οὖν, ὦ Κλεινία, ἤδη τοῦτο ἱκανὸν πρὸς τὸ εὐδαίμονα ποιήσαι
 τινα, τό τε κεκτήσθαι τὰ ἀγαθὰ καὶ τὸ χρῆσθαι αὐτοῖς;—
 Ἔμοιγε δοκεῖ.—Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, ἐὰν ὀρθῶς χρήται τις
 ἢ καὶ ἐὰν μή;—Ἐὰν ὀρθῶς.—Καλῶς γε, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις.
 5 πλεον γάρ που οἶμαι θάτερόν ἐστιν, ἐὰν τις χρήται ὀφροῦν
 μὴ ὀρθῶς πράγματι ἢ ἐὰν ἑᾶ· τὸ μὲν γὰρ κακόν, τὸ δὲ οὔτε
 281 κακὸν οὔτε ἀγαθόν· ἢ οὐχ οὔτω φαμέν;—Συνεχώρει.—Τί
 οὖν; ἐν τῇ ἐργασίᾳ τε καὶ χρήσει τῇ περὶ τὰ ξύλα μὲν
 ἄλλο τί ἐστιν τὸ ἀπεργαζόμενον ὀρθῶς χρῆσθαι ἢ ἐπιστήμη
 ἢ τεκτονική;—Οὐ δῆτα, ἔφη.—Ἀλλὰ μήν που καὶ ἐν τῇ
 5 περὶ τὰ σκεύη ἐργασίᾳ τὸ ὀρθῶς ἐπιστήμη ἐστὶν ἢ ἀπεργα-
 ζομένη.—Συνέφη.—Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ περὶ τὴν χρείαν
 ὦν ἐλέγομεν τὸ πρῶτον τῶν ἀγαθῶν, πλούτου τε καὶ ὑγιείας

ε 2 ποτόν] ποτά ci. Heindorf ε 6 ἂν T W: om. B ὅτι T: οἱ B
 d 3 τὴν τούτων τῶν ἀγαθῶν κτήσιν Iamblichus d 4 δεῖ Iamblichus:
 δεῖν B T W d 6 ἢ Iamblichus: ὥς B T e 1 ἤδη T W
 Stobaeus: ὁ δὲ B τοῦτο ἱκανὸν T Stobaeus: τούτῳ καλλίῳ B:
 τούτῳ καλλίῳ W e 4 ἢ καὶ B T W: ἢ Stobaeus γε Sto-
 baeus: δὲ B T W e 5 μὴ ὀρθῶς ὀφροῦν πράγματι Iamblichus
 Stobaeus

καὶ κάλλους, τὸ ὀρθῶς πᾶσι τοῖς τοιούτοις χρῆσθαι ἐπι-
στήμη ἦν ἡγουμένη καὶ κατορθοῦσα τὴν πράξιν, ἢ ἄλλο τι; **b**
—Ἐπιστήμη, ἢ δ' ὅς.—Οὐ μόνον ἄρα εὐτυχίαν ἀλλὰ καὶ
εὐπραγίαν, ὡς ἔοικεν, ἢ ἐπιστήμη παρέχει τοῖς ἀνθρώποις
ἐν πάσῃ κτήσῃ τε καὶ πράξει.—Ὁμολόγει.—Ἀρ' οὖν ὦ
πρὸς Διός, ἦν δ' ἐγώ, ὅφελός τι τῶν ἄλλων κτημάτων ἄνευ **5**
φρονήσεως καὶ σοφίας; ἄρα γε ἂν ὄναιτο ἄνθρωπος πολλὰ
κεκτημένος καὶ πολλὰ πράττων νοῦν μὴ ἔχων, ἢ μᾶλλον
ὀλίγα νοῦν ἔχων; ὦδε δὲ σκόπει· οὐκ ἐλάττω πράττων
ἐλάττω ἂν ἑξαμαρτάνοι, ἐλάττω δὲ ἁμαρτάνων ἦττον ἂν **c**
κακῶς πράττοι, ἦττον δὲ κακῶς πράττων ἄθλιος ἦττον ἂν
εἴη;—Πάνυ γ', ἔφη.—Πότερον οὖν ἂν μᾶλλον ἐλάττω τις
πράττοι πένης ὢν ἢ πλούσιος;—Πένης, ἔφη.—Πότερον δὲ
ἀσθενὴς ἢ ἰσχυρός;—Ἀσθενής.—Πότερον δὲ ἔντιμος ἢ **5**
ἄτιμος;—Ἄτιμος.—Πότερον δὲ ἀνδρείος ὢν καὶ σῶφρων
ἐλάττω ἂν πράττοι ἢ δειλός;—Δειλός.—Οὐκοῦν καὶ ἀργὸς
μᾶλλον ἢ ἐργάτης;—Συνεχώρει.—Καὶ βραδὺς μᾶλλον ἢ
ταχύς, καὶ ἀμβλὺν ὀρών καὶ ἀκούων μᾶλλον ἢ ὀξύ;—Πάντα **d**
τὰ τοιαῦτα συνεχωροῦμεν ἀλλήλοις.—Ἐν κεφαλαίῳ δ', ἔφη,
ὦ Κλεινία, κινδυνεύει σύμπαντα· ἂ τὸ πρῶτον ἔφαμεν ἀγαθὰ
εἶναι, οὐ περὶ τούτου ὁ λόγος αὐτοῖς εἶναι, ὅπως αὐτὰ γε
καθ' αὐτὰ πέφυκεν ἀγαθὰ [εἶναι], ἀλλ' ὡς ἔοικεν ὦδ' ἔχει· **5**
ἐὰν μὲν αὐτῶν ἡγήται ἀμαθία, μείζω κακὰ εἶναι τῶν ἐναν-
τίων, ὅσῳ δυνατώτερα ὑπηρετεῖν τῷ ἡγουμένῳ κακῷ ὄντι,
ἐὰν δὲ φρόνησίς τε καὶ σοφία, μείζω ἀγαθὰ, αὐτὰ δὲ καθ'
αὐτὰ οὐδέτερα αὐτῶν οὐδενὸς ἄξια εἶναι.—Φαίνεται, ἔφη, **e**
ὡς ἔοικεν, οὕτως, ὡς σὺ λέγεις.—Τί οὖν ἡμῖν συμβαίνει ἐκ

a 8 τὸ . . . χρῆσθαι secl. Badham b 1 ἦν] ἢ Badham b 3 τοῖς
ἀνθρώποις T W Iamblichus : om. B b 6 ἂν ὄναιτο B : ὄναιται
δὲν T b 7 μᾶλλον ἢ ὀλίγα; (om. νοῦν ἔχων) Iamblichus c 3 ἂν
T : om. B c 6 καὶ σῶφρων secl. Badham c 7 πράττοι T :
πράττοις B (sed σ punctis notatum) d 2 συνεχωροῦμεν T W : συνε-
χώρου ἐν B d 3 κινδυνεύει B : κινδυνεύεις T d 4 ὁ λόγος
αὐτοῖς] αὐτοῖς ὁ λόγος Iamblichus d 5 εἶναι T (sed postea additum
videtur Schanzio) Iamblichus : om. B W d 6 ἡγήται B : ἡγεῖται
T (sed suprascr. η)

τῶν εἰρημένων; ἄλλο τι ἢ τῶν μὲν ἄλλων οὐδὲν ὄν οὔτε ἀγαθὸν οὔτε κακόν, τούτοις δὲ δυοῖν ὄντοις ἢ μὲν σοφία
5 ἀγαθόν, ἢ δὲ ἀμαθία κακόν;—Ὡμολόγει.

- 282 Ἔτι τοίνυν, ἔφη, τὸ λοιπὸν ἐπισκεψώμεθα. ἐπειδὴ εὐδαίμονες μὲν εἶναι προθυμούμεθα πάντες, ἐφάνημεν δὲ τοιοῦτοι γιγνόμενοι ἐκ τοῦ χρήσθαι τε τοῖς πράγμασιν καὶ ὀρθῶς χρῆσθαι, τὴν δὲ ὀρθότητα καὶ εὐτυχίαν ἐπιστήμη (ἦν)
5 ἢ παρέχουσα, δεῖ δὴ, ὥς ἔοικεν, ἐκ παντὸς τρόπου ἅπαντα ἄνδρα τοῦτο παρασκευάζεσθαι, ὅπως ὥς σοφώτατος ἔσται· ἢ οὐ;—Ναί, ἔφη.—Καὶ παρὰ πατρός γε δήπου τοῦτο οἰόμενον δεῖν παραλαμβάνειν πολὺ μᾶλλον ἢ χρήματα, καὶ
b παρ' ἐπιτρόπων καὶ φίλων τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν φασκόντων ἐραστῶν εἶναι, καὶ ξένων καὶ πολιτῶν, δεόμενον καὶ ἱκετεύοντα σοφίας μεταδιδόναι, οὐδὲν αἰσχρόν, ὦ Κλεινία, οὐδὲ νεμεσητὸν ἕνεκα τούτου ὑπηρετεῖν καὶ δουλεύειν καὶ
5 ἐραστῇ καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ, ὅτιοῦν ἐθέλοντα ὑπηρετεῖν τῶν καλῶν ὑπηρετημάτων, προθυμούμενον σοφὸν γενέσθαι· ἢ οὐ δοκεῖ σοι, ἔφη ἐγώ, οὕτως;—Πάνυ μὲν οὖν εὖ μοι δοκεῖς
c λέγειν, ἢ δ' ὅς.—Εἰ ἔστι γε, ὦ Κλεινία, ἦν δ' ἐγώ, ἢ σοφία διδασκόν, ἀλλὰ μὴ ἀπὸ ταῦτομάτου παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις· τοῦτο γὰρ ἡμῖν ἔτι ἄσκεπτον καὶ οὔπω διωμολογημένον ἐμοί τε καὶ σοί.—Ἄλλ' ἔμοιγε, ἔφη, ὦ Σώκρατες,
5 διδασκὸν εἶναι δοκεῖ.—Καὶ ἐγὼ ἡσθεῖς εἶπον· Ἡ καλῶς λέγεις, ὦ ἄριστε ἀνδρῶν, καὶ εὖ ἐποίησας ἀπαλλάξας με σκέψεως πολλῆς περὶ τούτου αὐτοῦ, πότερον διδασκὸν ἢ οὐ διδασκὸν ἢ σοφία. νῦν οὖν ἐπειδὴ σοι καὶ διδασκὸν δοκεῖ καὶ μόνον τῶν ὄντων εὐδαίμονα καὶ εὐτυχῇ ποιεῖν τὸν
d ἄνθρωπον, ἄλλο τι ἢ φαίης ἂν ἀναγκαῖον εἶναι φιλοσοφεῖν καὶ αὐτὸς ἐν νῷ ἔχεις αὐτὸ ποιεῖν;—Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὥς οἶόν τε μάλιστα.

a 1 ἐπειδὴ T : ἐπειδὴ δὲ B
ἐστὶν ἢ Iamblichus : ἢ B T

a 4 ἦν ἢ Badham (ἦν ci. Heindorf) :

a 5 ἅπαντα] πάντα Iamblichus

b 6 προθυμούμενον T W : προθυμούμενος B (sed v suprascr. b)

c 3 ἄσκεπτον B W : σκεπτέον T

Κὰ γὰρ ταῦτα ἄσμενος ἀκούσας, Τὸ μὲν ἐμόν, ἔφην, παρά-
 δειγμα, ᾧ Διουνυσόδωρέ τε καὶ Εὐθύδημε, οἷων ἐπιθυμῶ τῶν 5
 προτρεπτικῶν λόγων εἶναι, τοιοῦτον, ἰδιωτικὸν ἴσως καὶ
 μόλις διὰ μακρῶν λεγόμενον· σφῶν δὲ ὁπότερος βούλεται,
 ταῦτόν τοῦτο τέχνη πρᾶττων ἐπιδειξάτω ἡμῖν. εἰ δὲ μὴ
 τοῦτο βούλεσθον, ὅθεν ἐγὼ ἀπέλιπον, τὸ ἐξῆς ἐπιδείξατον e
 τῷ μεираκίῳ, πότερον πάσαν ἐπιστήμην δεῖ αὐτὸν κτᾶσθαι,
 ἢ ἔστι τις μία ἣν δεῖ λαβόντα εὐδαιμονεῖν τε καὶ ἀγαθὸν
 ἄνδρα εἶναι, καὶ τίς αὕτη. ὥς γὰρ ἔλεγον ἀρχόμενος, περὶ
 πολλοῦ ἡμῖν τυγχάνει ὃν τόνδε τὸν νεανίσκον σοφὸν τε 5
 καὶ ἀγαθὸν γενέσθαι.

Ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα εἶπον, ᾧ Κρίτων· τῷ δὲ μετὰ τοῦτο 283
 ἔσομένῳ πάνυ σφόδρα προσείχον τὸν νοῦν, καὶ ἐπεσκόπουν
 τίνα ποτὲ τρόπον ἄψοιντο τοῦ λόγου καὶ ὁπόθεν ἄρξοιντο
 παρακελευόμενοι τῷ νεανίσκῳ σοφίαν τε καὶ ἀρετὴν ἀσκεῖν.
 ὁ οὖν πρεσβύτερος αὐτῶν, ὁ Διουνυσόδωρος, πρότερος ἤρχετο 5
 τοῦ λόγου, καὶ ἡμεῖς πάντες ἐβλέπομεν πρὸς αὐτὸν ὥς
 αὐτίκα μάλα ἀκουσόμενοι θαυμασίους τινας λόγους. ὅπερ
 οὖν καὶ συνέβη ἡμῖν· θαυμαστὸν γάρ τινα, ᾧ Κρίτων, ἀνὴρ b
 κατῆρχεν λόγον, οὐ σοὶ ἄξιον ἀκοῦσαι, ὥς παρακελευστικὸς
 ὁ λόγος ἦν ἐπ' ἀρετῇ.

Εἰπέ μοι, ἔφην, ᾧ Σώκρατες τε καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι, ὅσοι
 φατὲ ἐπιθυμεῖν τόνδε τὸν νεανίσκον σοφὸν γενέσθαι, πότε- 5
 ρον παίζετε ταῦτα λέγοντες ἢ ὥς ἀληθῶς ἐπιθυμεῖτε καὶ
 σπουδάζετε;

Κὰ γὰρ διενοήθην ὅτι ᾤθητήν ἄρα ἡμᾶς τὸ πρότερον
 παίζειν, ἥνίκα ἐκελεύομεν διαλεχθῆναι τῷ νεανίσκῳ αὐτῷ,
 καὶ διὰ ταῦτα προσεπαισάτην τε καὶ οὐκ ἐσπουδασάτην· 10

d 5 οἷων Routh: οἷον B T W (οἷον . . . τὸν προτρεπτικὸν λόγον corr.
 Ang. C I 4) e 1 ἀπέλιπον B W: ἀπέλειπον T ἐπιδείξατον T:
 ἐπεδείξατον B (sed i supra e B²) e 4 ὥς γὰρ Hermann (ὥσπερ γὰρ
 corr. Coisl.): ὥσπερ B T W: ὥς ὥσπερ Schanz a 2 ἐπεσκόπουν
 B W: ἐσκόπουν T a 3 ἄψοιντο Heindorf: ἄψαιντο B T W
 a 5 ἤρχετο] ἤρχε Schanz b 1 ἀνὴρ Bekker: ὁ ἀνὴρ Vat. 1029:
 ἀνὴρ B T b 2 σοὶ B: σὺ T b 9 αὐτῷ T: αὐτῷ B

c ταῦτα οὖν διανοηθεὶς ἔτι μᾶλλον εἶπον ὅτι θαυμάστῳς σπουδάζοιμεν.

Καὶ ὁ Διονυσόδωρος, Σκόπει μὴν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὅπως μὴ ἕξαρνος ἔσῃ ἂ νῦν λέγεις.—Ἔσκεμμαι, ἦν δ' ἐγώ·
 5 οὐ γὰρ μή ποτ' ἕξαρνος γένωμαι.—Τί οὖν; ἔφη· φατὲ βούλεσθαι αὐτὸν σοφὸν γενέσθαι;—Πάνν μὲν οὖν.—Νῦν δέ, ἦ δ' ὅς, Κλεινίας πότερον σοφός ἐστιν ἢ οὐ;—Οὐκουν φησί γέ πω· ἔστιν δέ, ἦν δ' ἐγώ, οὐκ ἀλαζών.—Ἔμεῖς δέ,
 d ἔφη, βούλεσθε γενέσθαι αὐτὸν σοφόν, ἀμαθὴ δὲ μὴ εἶναι;—Ὡμολογοῦμεν.—Οὐκοῦν ὅς μὲν οὐκ ἔστιν, βούλεσθε αὐτὸν γενέσθαι, ὅς δ' ἔστι νῦν, μηκέτι εἶναι.—Καὶ ἐγὼ ἀκούσας ἔθορυβήθην· ὁ δέ μου θορυβουμένου ὑπολαβών,
 5 Ἄλλο τι οὖν, ἔφη, ἐπεὶ βούλεσθε αὐτὸν ὅς νῦν ἐστὶν μηκέτι εἶναι, βούλεσθε αὐτόν, ὥς ἔοικεν, ἀπολωλέναι; καίτοι πολλοῦ ἂν ἄξιοι οἱ τοιοῦτοι εἶεν φίλοι τε καὶ ἐρασταί, οἵτινες τὰ παιδικὰ περὶ παντὸς ἂν ποιήσαιντο ἐξολωλέναι.

e Καὶ ὁ Κτήσιππος ἀκούσας ἠγανάκτησέν τε ὑπὲρ τῶν παιδικῶν καὶ εἶπεν· Ὡς ξένη Θούριε, εἰ μὴ ἀγροικότερον, ἔφη, ἦν εἰπεῖν, εἶπον ἄν· “Σοὶ εἰς κεφαλὴν,” ὅτι μαθὼν μου καὶ τῶν ἄλλων καταψεύδῃ τοιοῦτον πρᾶγμα, ὃ ἐγὼ οἶμαι
 5 οὐδ' ὅσιον εἶναι λέγειν, ὥς ἐγὼ τόνδε βουλοίμην ἂν ἐξολωλέναι.

Τί δέ, ἔφη, ὦ Κτήσιππε, ὁ Εὐθύδημος, ἦ δοκεῖ σοι οἷόν τ' εἶναι ψεύδεσθαι;—Νὴ Δία, ἔφη, εἰ μὴ μαίνομαί γε.—Πότερον λέγοντα τὸ πρᾶγμα περὶ οὗ ἂν ὁ λόγος ἦ, ἢ μὴ
 284 λέγοντα;—Λέγοντα, ἔφη.—Οὐκοῦν εἴπερ λέγει αὐτό, οὐκ ἄλλο λέγει τῶν ὄντων ἢ ἐκείνῳ ὅπερ λέγει;—Πῶς γὰρ ἄν; ἔφη ὁ Κτήσιππος.—Ἐν μὴν κάκεινό γ' ἐστὶν τῶν ὄντων, ὃ λέγει, χωρὶς τῶν ἄλλων.—Πάνν γε.—Οὐκοῦν ὁ ἐκείνῳ

c 1 θαυμάστῳς (ὥς) Cobet c 5 τί] ἦ Schanz c 6 βούλεσθαι
 BT: βούλεσθε W c 8 ἦν δ' ἐγώ T: om. BW d 6 βούλεσθε
 T: βούλεσθαι B d 7 ἂν ἄξιοι T: ἀνάξιοι B e 1 τε T: τε
 καὶ B e 3 μαθὼν] παθὼν Schanz μου] ἐμοῦ Heindorf e 7 οἷον
 T: οἶός B a 2 τῶν ὄντων secl. Badham ἂν BTW: ἂν ἄλλως t
 a 3 κάκεινό B: κάκει T

λέγων τὸ ὄν, ἔφη, λέγει;—Ναί.—'Αλλὰ μὴν ὃ γε τὸ ὄν 5
λέγων καὶ τὰ ὄντα τάληθῇ λέγει· ὥστε ὁ Διονυσόδωρος,
εἶπερ λέγει τὰ ὄντα, λέγει τάληθῇ καὶ οὐδὲν κατὰ σοῦ
ψεύδεται.

Ναί, ἔφη· ἀλλ' ὁ ταῦτα λέγων, ἔφη ὁ Κτήσιππος, ὦ b
Εὐθύδημε, οὐ τὰ ὄντα λέγει.

Καὶ ὁ Εὐθύδημος, Τὰ δὲ μὴ ὄντα, ἔφη, ἄλλο τι ἢ οὐκ
ἔστιν;—Οὐκ ἔστιν.—'Αλλο τι οὖν οὐδαμοῦ τά γε μὴ ὄντα
ὄντα ἔστιν;—Οὐδαμοῦ.—'Εστὶν οὖν ὅπως περὶ ταῦτα, τὰ μὴ 5
ὄντα, πράξειεν ἂν τίς τι, ὥστ' ἐκεῖνα ποιήσειεν ἂν καὶ
ὅστισοῦν τὰ μηδαμοῦ ὄντα;—Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη ὁ Κτήσι-
ππος.—Τί οὖν; οἱ ῥήτορες ὅταν λέγωσιν ἐν τῷ δήμῳ,
οὐδὲν πράττουσι;—Πράττουσι μὲν οὖν, ἦ δ' ὅς.—Οὐκοῦν
εἶπερ πράττουσι, καὶ ποιοῦσι;—Ναί.—Τὸ λέγειν ἄρα πράτ- c
τειν τε καὶ ποιεῖν ἔστιν;—'Ωμολόγησεν.—Οὐκ ἄρα τά
γε μὴ ὄντ', ἔφη, λέγει οὐδεὶς—ποιοῖ γὰρ ἂν ἤδη τί· σὺ δὲ
ὠμολόγηκας τὸ μὴ ὄν μὴ οἶόν τ' εἶναι μηδένα ποιεῖν—
ὥστε κατὰ τὸν σὸν λόγον οὐδεὶς ψευδῇ λέγει, ἀλλ' εἶπερ 5
λέγει Διονυσόδωρος, τάληθῇ τε καὶ τὰ ὄντα λέγει.

Νῆ Δία, ἔφη ὁ Κτήσιππος, ὦ Εὐθύδημε· ἀλλὰ τὰ ὄντα
μὲν τρόπον τινα λέγει, οὐ μέντοι ὥς γε ἔχει.

Πῶς λέγεις, ἔφη ὁ Διονυσόδωρος, ὦ Κτήσιππε; εἰσὶν
γάρ τινες οἱ λέγουσι τὰ πράγματα ὥς ἔχει;—Εἰσὶν μέντοι, d
ἔφη, οἱ καλοὶ τε ἀγαθοὶ καὶ οἱ τάληθῇ λέγοντες.—Τί οὖν;
ἦ δ' ὅς· τὰγαθὰ οὐκ εἶ, ἔφη, ἔχει, τὰ δὲ κακὰ κακῶς;—
Συνεχώρει.—Τοὺς δὲ καλοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς ὁμολογεῖς λέ-
γειν ὥς ἔχει τὰ πράγματα;—'Ομολογῶ.—Κακῶς ἄρα, ἔφη, 5
λέγουσιν, ὦ Κτήσιππε, οἱ ἀγαθοὶ τὰ κακά, εἶπερ ὥς ἔχει
λέγουσιν.—Ναὶ μὰ Δία, ἦ δ' ὅς, σφόδρα γε, τοὺς γοῦν

b 4 ἄλλο τι T: ἀλλ' ὅτι B b 5 ὄντα secl. Hirschig οὖν T:
om. B τὰ μὴ ὄντα secl. Badham b 6 γρ. ὥστ' ἐκεῖνα in marg.
T et in marg. W: ὥς γε κλεινία BW: ὥσγ' ἐκλεινία T c 4 τὸ
μὴ ὄν BW: τὰ μὴ ὄντα T μηδένα T: μηδὲ B c 5 λόγον
TW: om. B

κακούς ἀνθρώπους· ὦν σύ, ἂν μοι πείθῃ, εὐλαβήσῃ εἶναι,
 e ἵνα μή σε οἱ ἀγαθοὶ κακῶς λέγωσιν. ὥς εὖ ἴσθ' ὅτι κακῶς
 λέγουσιν οἱ ἀγαθοὶ τοὺς κακοὺς.—Καὶ τοὺς μεγάλους, ἔφη
 ὁ Εὐθύδημος, μεγάλως λέγουσι καὶ τοὺς θερμοὺς θερμῶς;—
 Μάλιστα δήπου, ἔφη ὁ Κτήσιππος· τοὺς γοῦν ψυχροὺς
 5 ψυχρῶς λέγουσὶ τε καὶ φασὶν διαλέγεσθαι.—Σὺ μὲν, ἔφη ὁ
 Διουνυσόδωρος, λοιδορῇ, ὦ Κτήσιππε, λοιδορῇ.—Μὰ Δὲ' οὐκ
 ἔγωγε, ἦ δ' ὅς, ὦ Διουνυσόδωρε, ἐπεὶ φιλῶ σε, ἀλλὰ νου-
 θετῶ σε ὥς ἐταῖρον, καὶ πειρῶμαι πείθειν μηδέποτε ἐναντίον
 ἐμοῦ οὕτως ἀγροίκως λέγειν ὅτι ἐγὼ τούτους βούλομαι
 285 ἐξολωλέναι, οὓς περὶ πλείστου ποιοῦμαι.

Ἐγὼ οὖν, ἐπειδὴ μοι ἐδόκουν ἀγριωτέρως πρὸς ἀλλήλους
 ἔχειν, προσέπειζόν τε τὸν Κτήσιππον καὶ εἶπον ὅτι ὦ
 Κτήσιππε, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ χρήναι ἡμᾶς παρὰ τῶν ξένων
 5 δέχεσθαι ἃ λέγουσιν, ἐὰν ἐθέλωσι διδόναι, καὶ μὴ ὀνόματι
 διαφέρεισθαι. εἰ γὰρ ἐπίστανται οὕτως ἐξολλύναι ἀνθρώ-
 πους, ὥστ' ἐκ πονηρῶν τε καὶ ἀφρόνων χρηστούς τε καὶ
 ἔμφρονas ποιεῖν, καὶ τοῦτο εἴτε αὐτῷ ἡγρήκατον εἴτε καὶ
 b παρ' ἄλλου του ἐμαθέτην φθόρον τινα καὶ ὄλεθρον τοιοῦτον,
 ὥστε ἀπολέσαντες πονηρὸν ὄντα χρηστὸν πάλιν ἀποφῆναι·
 εἰ τοῦτο ἐπίστασθον—δῆλον δὲ ὅτι ἐπίστασθον· ἐφάτην
 γοῦν τὴν τέχνην σφῶν εἶναι τὴν νεωστὶ ἡγρημένην ἀγαθοῦς
 5 ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους ἐκ πονηρῶν—συγχωρήσωμεν οὖν
 αὐτοῖν αὐτό· ἀπολεσάντων ἡμῖν τὸ μειράκιον καὶ φρόνιμον
 ποιησάντων, καὶ ἅπαντάς γε ἡμᾶς τοὺς ἄλλους. εἰ δὲ ὑμεῖς
 c οἱ νέοι φοβεῖσθε, ὥσπερ ἐν Καρὶ ἐν ἐμοὶ ἔστω ὁ κίνδυνος·
 ὥς ἐγώ, ἐπειδὴ καὶ πρεσβύτης εἰμί, παρακινδυνεύειν ἔτοι-
 μος καὶ παραδίδωμι ἑμαυτὸν Διουνυσόδωρῳ τούτῳ ὥσπερ τῇ
 Μηδείᾳ τῇ Κόλχῃ. ἀπολλύτω με, καὶ εἰ μὲν βούλεται,

e 2 καὶ B T : ἦ καὶ t e 6 λοιδορεῖ . . . λοιδορεῖ W : λοιδορεῖ
 . . . λοιδορεῖ B T a 2 ἀγριωτέρως B T : ἀγροικωτέρως W a 3 τὸν
 κτήσιππον B W : τῷ κτήσιππῳ T a 5 ἃ λέγουσιν secl. Badham et
 mox ἂν pro ἐὰν scripsit διδόναι B T W (sed μετα in marg. T)
 c 1 φοβεῖσθε T : φοβεῖσθαι B καὶ T W : ἀκαὶ B ἐν ante
 ἐμοὶ secl. Cobet

ἐψέτω, εἰ δ' ὅτι βούλεται, τοῦτο ποιείτω· μόνον χρηστὸν 5 ἀποφηνάτω.

Καὶ ὁ Κτήσιππος, Ἐγὼ μὲν, ἔφη, καὶ αὐτός, ὦ Σώκρατες, ἐτοιμός εἰμι παρέχειν ἑμαντὸν τοῖς ξένοις, καὶ ἂν βούλωνται δέρειν ἔτι μᾶλλον ἢ νῦν δέρουσιν, εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσῃ, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσίου, ἀλλ' εἰς ἀρετὴν. d καίτοι με οἶεται Διονυσόδωρος οὕτοσὶ χαλεπαίνειν αὐτῷ· ἐγὼ δὲ οὐ χαλεπαίνω, ἀλλ' ἀντιλέγω πρὸς ταῦτα ἃ μοι δοκεῖ πρὸς με μὴ καλῶς λέγειν. ἀλλὰ σὺ τὸ ἀντιλέγειν, ἔφη, ὦ γενναῖε Διονυσόδωρε, μὴ κάλει λοιδορεῖσθαι· ἕτερον 5 γάρ τί ἐστι τὸ λοιδορεῖσθαι.

Καὶ Διονυσόδωρος, Ὡς ὄντος, ἔφη, τοῦ ἀντιλέγειν, ὦ Κτήσιππε, ποιῇ τοὺς λόγους;

Πάντως δήπου, ἔφη, καὶ σφόδρα γε· ἡ σύ, ὦ Διονυσόδωρε, οὐκ οἶει εἶναι ἀντιλέγειν; e

Οὐκουν σύ γ' ἂν, ἔφη, ἀποδείξαις πώποτε ἀκούσας οὐδενὸς ἀντιλέγοντος ἐτέρου ἐτέρῳ.

Ἀληθῇ λέγεις; ἔφη· ἀλλὰ ἀκούων μὲν νυνὶ σοὶ ἀποδεί- 5 κνυμι ἀντιλέγοντος Κτησίππου Διονυσοδώρῳ.

Ἡ καὶ ὑπόσχοις ἂν τούτου λόγον;

Πάνυ, ἔφη.

Τί οὖν; ἡ δ' ὅς· εἰσὶν ἐκάστῳ τῶν ὄντων λόγοι;— Πάνυ γε.—Οὐκοῦν ὥς ἔστιν ἕκαστον ἢ ὥς οὐκ ἔστιν;— 10 Ὡς ἔστιν.—Εἰ γὰρ μέμνησαι, ἔφη, ὦ Κτήσιππε, καὶ ἄρτι 286 ἐπεδείξαμεν μηδένα λέγοντα ὥς οὐκ ἔστι· τὸ γὰρ μὴ ὄν οὐδεὶς ἐφάνη λέγων.—Τί οὖν δὴ τοῦτο; ἡ δ' ὅς ὁ Κτήσιππος· ἡττόν τι ἀντιλέγομεν ἐγώ τε καὶ σύ;—Πότερον οὖν, ἡ δ' ὅς, ἀντιλέγοιμεν ἂν τοῦ αὐτοῦ πράγματος λόγον ἀμφό- 5

d1 ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσίου secl Susemihl d2 καίτοι με
TW: καὶ τ' οἶμαι B d4 τὸ W: τῷ BT d5 γενναῖε
BW: om. T d7 καὶ B: καὶ ὁ T e1 σὺν T: σοὶ B
e3 γ' ἂν Coisl.: τ' ἂν T: τ' ἂν B e5 ἀκούων μὲν νυνὶ
Badham: ἀκούω μὲν νῦν εἴ B: ἀκούωμεν νῦν εἴ T: ἀκούομεν νῦν
εἴ W e8 πάνυ] πάνυ γ' Heindorf a5 τοῦ] τὸν τοῦ
Heindorf

τεροι λέγοντες, ἢ οὕτω μὲν ἂν δήπου ταῦτὰ λέγομεν;—
 Συνεχώρει.—'Αλλ' ὅταν μηδέτερος, ἔφη, τὸν τοῦ πράγματος
 b λόγον λέγῃ, τότε ἀντιλέγοιμεν ἄν; ἢ οὕτω γε τὸ παράπαν
 οὐδ' ἂν μεμνημένος εἴη τοῦ πράγματος οὐδέτερος ἡμῶν;—
 Καὶ τοῦτο συνωμολόγει.—'Αλλ' ἄρα, ὅταν ἐγὼ μὲν τὸν τοῦ
 πράγματος λόγον λέγω, σὺ δὲ ἄλλου τινὸς ἄλλον, τότε
 5 ἀντιλέγομεν; ἢ ἐγὼ λέγω μὲν τὸ πρᾶγμα, σὺ δὲ οὐδὲ λέγεις
 τὸ παράπαν; ὁ δὲ μὴ λέγων τῷ λέγοντι πῶς (ἂν) ἀντιλέγοι;

Καὶ ὁ μὲν Κτήσιππος ἐσίγησεν· ἐγὼ δὲ θαυμάσας τὸν
 λόγον, Πῶς, ἔφην, ὦ Διονυσόδωρε, λέγεις; οὐ γάρ τοι
 c ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν λόγον πολλῶν δὴ καὶ πολλάκις ἀκηκῶς
 αἰεὶ θαυμάζω—καὶ γὰρ οἱ ἀμφὶ Πρωταγόραν σφόδρα ἐχρῶντο
 αὐτῷ καὶ οἱ ἔτι παλαιότεροι· ἐμοὶ δὲ αἰεὶ θαυμαστός τις
 δοκεῖ εἶναι καὶ τοὺς τε ἄλλους ἀνατρέπων καὶ αὐτὸς αὐτόν
 5 —οἶμαι δὲ αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν παρὰ σοῦ κάλλιστα πεύ-
 σεσθαι. ἄλλο τι ψευδῇ λέγειν οὐκ ἔστιν;—τοῦτο γὰρ
 δύναται ὁ λόγος· ἢ γάρ;—ἀλλ' ἢ λέγουντ' ἀληθῆ λέγειν ἢ
 μὴ λέγειν;

Συνεχώρει.

d Πότερον οὖν ψευδῇ μὲν λέγειν οὐκ ἔστι, δοξάζειν μέντοι
 ἔστιν;

Οὐδὲ δοξάζειν, ἔφη.

Οὐδ' ἄρα ψευδῆς, ἦν δ' ἐγώ, δόξα ἔστι τὸ παράπαν.

5 Οὐκ ἔφη.

Οὐδ' ἄρα ἀμαθία οὐδ' ἀμαθεὶς ἀνθρωποι· ἢ οὐ τοῦτ' ἂν
 εἴη ἀμαθία, εἴπερ εἴη, τὸ ψεύδεσθαι τῶν πραγμάτων;

Πάνυ γε, ἔφη.

'Αλλὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν, ἦν δ' ἐγώ.

10 Οὐκ ἔφη.

a 6 λέγοντες W: γνόντες BT οὕτω T: οὔτοι B ἂν δήπου
 B W: δήπου ἂν T (sed corr. T) b 3 ἄρα B T W: ἔφη in marg. T
 b 4 ἄλλον B: ἄρα T W b 6 ἂν add. Par. 1811 b 7 ἐσίγησεν
 T W: ἔλεγεν ἐν B: ἔλεγεν οὐδέν Schanz c 5 κάλλιστα B T W:
 μάλιστα in marg. T c 6 ἀλλ' ὅτι B W: ἄλλο τι ἢ T d 7 εἴπερ
 εἴη T: εἰ παρείη B W (sed ε supra a W)

Λόγου ἔνεκα, ὦ Διονυσόδωρε, λέγεις τὸν λόγον, ἵνα δὴ ἄτοπον λέγῃς, ἢ ὡς ἀληθῶς δοκεῖ σοι οὐδεὶς εἶναι ἀμαθὴς ἀνθρώπων;

Ἄλλα σύ, ἔφη, ἔλεγξον.

e

Ἦ καὶ ἔστι τοῦτο κατὰ τὸν σὸν λόγον, ἐξελέγξαι, μηδενὸς ψευδομένον;

Οὐκ ἔστιν, ἔφη ὁ Εὐθύδημος.

Οὐδ' ἄρα ἐκέλευεν, ἔφην ἐγώ, νυνδὴ Διονυσόδωρος 5 ἐξελέγξαι;

Τὸ γὰρ μὴ ὄν πῶς ἂν τις κελεύσαι; σὺ δὲ κελεύεις;

Ὅτι, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Εὐθύδημε, τὰ σοφὰ ταῦτα καὶ τὰ εὖ ἔχοντα οὐ πάνυ τι μαυθάνω, ἀλλὰ παχέως πως ἐννοῶ. ἴσως μὲν οὖν φορτικώτερόν τι ἐρήσομαι, ἀλλὰ συγγίγνωσκε. 10 ὅρα δέ· εἰ γὰρ μήτε ψεύδεσθαι ἔστιν μήτε ψευδῇ δοξάζειν 287 μήτε ἀμαθῇ εἶναι, ἄλλο τι οὐδ' ἐξαμαρτάνειν ἔστιν, ὅταν τίς τι πράττη; πράττοντα γὰρ οὐκ ἔστιν ἀμαρτάνειν τούτου ὃ πράττει· οὐχ οὕτω λέγετε;

Πάνυ γ', ἔφη.

5

Τοῦτό ἐστιν ἤδη, ἦν δ' ἐγώ, τὸ φορτικὸν ἐρώτημα. εἰ γὰρ μὴ ἀμαρτάνομεν μήτε πράττοντες μήτε λέγοιτες μήτε διανοούμενοι, ὑμεῖς, ὦ πρὸς Διός, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, τίνος διδάσκαλοι ἦκετε; ἢ οὐκ ἄρτι ἔφατε ἀρετὴν κάλλιστ' ἂν παραδοῦναι ἀνθρώπων τῷ ἐθέλοντι μαυθάνειν;

b

Εἴτ', ἔφη, ὦ Σώκратες, ὁ Διονυσόδωρος ὑπολαβὼν, οὕτως εἰ Κρόνιος, ὥστε ἂν τὸ πρῶτον εἶπομεν νῦν ἀναμνησθήσκη, καὶ εἴ τι πέρυσιν εἶπον, νῦν ἀναμνησθήσῃ, τοῖς δ' ἐν τῷ παρόντι λεγομένοις οὐχ ἔξεις ὅτι χρῆ;

5

Θ 5 ἐκέλευεν, ἔφην Hermann : ἐκέλευον ἔφη BT Διονυσόδωρος B : ὁ Διονυσόδωρος T - Θ 7 σὺ δὲ κελεύεις ὅτι in marg. γρ. W : οὐδὲ κελεύεις ὅτι BW : om. T Θ 8 ἦν δ' ἐγώ ὦ Εὐθύδημε BW : ὦ Εὐθύδημε ἦν δ' ἐγώ T Θ 9 οὐ TW : om. B παχέως W : ταχέως BT α 2 ἄλλο τι Routh : ἀλλ' ὅτι BT β 2 ὁ BT : om. W οὕτως εἰ Κρόνιος T : οὕτως κενὸς BW (sed εἰ supra i W) et γρ. κενὸς in marg. T β 4 νῦν ἀναμνησθήσῃ secl. Badham β 5 λεγομένοις] λεγομένοις λόγοις ci. Heindorf : λόγοις Baiter χρῆ t : χρῆ BT

Καὶ γάρ, ἔφην ἐγώ, χαλεποὶ εἰσιν πάννυ—εἰκότως· παρὰ σοφῶν γὰρ λέγονται—ἐπεὶ καὶ τούτῳ τῷ τελευταίῳ παγχαλέπον χρήσασθαι ἐστιν, ᾧ λέγεις. τὸ γὰρ “Οὐκ ἔχω ὅτι χρῶμαι” τί ποτε λέγεις, ᾧ Διονυσόδωρε; ἢ δῆλον ὅτι ὥς
 c οὐκ ἔχω ἐξελέγξαι αὐτόν; ἐπεὶ εἰπέ, τί σοι ἄλλο νοεῖ τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ “Οὐκ ἔχω ὅτι χρήσωμαι τοῖς λόγοις”;

Ἄλλ’ ὃ σὺ λέγεις, ἔφη, [τούτῳ τῷ πάννυ χαλεπὸν χρήσθαι] ἐπεὶ ἀποκρίναι.

- 5 Πρὶν σὲ ἀποκρίνασθαι, ἦν δ’ ἐγώ, ᾧ Διονυσόδωρε;
 Οὐκ ἀποκρίνῃ; ἔφη.
 Ἦ καὶ δίκαιον;
 Δίκαιον μέντοι, ἔφη.

Κατὰ τίνα λόγον; ἦν δ’ ἐγώ· ἢ δῆλον ὅτι κατὰ τόνδε,
 10 ὅτι σὺ νῦν πάσσοφός τις ἡμῖν ἀφίξαι περὶ λόγους, καὶ οἶσθα
 d ὅτε δεῖ ἀποκρίνασθαι καὶ ὅτε μή; καὶ νῦν οὐδ’ ἂν ὀτιοῦν ἀποκρίνῃ, ἅτε γιγνώσκων ὅτι οὐ δεῖ;

Λαλεῖς, ἔφη, ἀμελήσας ἀποκρίνασθαι· ἀλλ’, ὠγαθέ, πείθου καὶ ἀποκρίνου, ἐπειδὴ καὶ ὁμολογεῖς με σοφὸν εἶναι.

- 5 Πειστέον τοίνυν, ἦν δ’ ἐγώ, καὶ ἀνάγκη, ὥς ἔοικεν· σὺ γὰρ ἄρχεις. ἀλλ’ ἐρώτα.

Πότερον οὖν ψυχὴν ἔχοντα νοεῖ τὰ νοοῦντα, ἢ καὶ τὰ ἀψυχα;

Τὰ ψυχὴν ἔχοντα.

- 10 Οἶσθα οὖν τι, ἔφη, ῥῆμα ψυχὴν ἔχον;

Μὰ Δία οὐκ ἔγωγε.

- e Τί οὖν ἄρτι ἦρου ὅτι μοι νοοῖ τὸ ῥῆμα;

Τί ἄλλο γε, ἦν δ’ ἐγώ, ἢ ἐξήμαρτον διὰ τὴν βλακειάν;

b9 τί Heindorf: δ τί B: ὅτι T c1 τί σοι B: τίς σοι T
 νοεῖ ci. Stallbaum: ἐννοεῖ BT c2 χρήσωμαι T: χρήσομαι B
 c3 ἀλλ’ ὃ B: ἄλλο T τούτῳ . . . χρήσθαι seclusi τῷ BT:
 γ’ οὐ Badham: τοι Sauppe c6 ἀποκρινεῖ Heindorf d1 οὐδ’
 ἂν] οὐδὲν Heindorf: οὐδ’ Schanz d3 τοῦ ante ἀποκρίνασθαι add. t
 ἀποκρίνασθαι B: ἀποκρίνασθαι καὶ ὅτε μή TW d4 σοφὸν T:
 σοφός B d5 πειστέον t: πιστέον BTW (sed ei supra i W)
 τοίνυν BW: τοι T d10 τί T: ὅτι B

ἢ οὐκ ἐξήμαρτον ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὀρθῶς εἶπον, εἰπὼν ὅτι νοεῖ τὰ ῥήματα; πότερα φῆς ἐξαμαρτάνειν με ἢ οὐ; εἰ γὰρ μὴ ἐξήμαρτον, οὐδὲ σὺ ἐξελέγξεις, καίπερ σοφὸς ὢν, οὐδ' 5 ἔχεις ὅτι χρῆ τῷ λόγῳ· εἰ δ' ἐξήμαρτον, οὐδ' οὕτως ὀρθῶς λέγεις, φάσκων οὐκ εἶναι ἐξαμαρτάνειν. καὶ ταῦτα οὐ πρὸς 288 ἅ πέρυσιν ἔλεγες λέγω. ἀλλὰ ἔοικεν, ἔφην ἐγώ, ὦ Διουνσό- δωρέ τε καὶ Εὐθύδημε, οὗτος μὲν ὁ λόγος ἐν ταύτῳ μένειν καὶ ἔτι ὥσπερ τὸ παλαιὸν καταβαλὼν πίπτειν, καὶ ὥστε τοῦτο μὴ πάσχειν οὐδ' ὑπὸ τῆς ὑμετέρας πω τέχνης ἐξηυρη- 5 σθαι, καὶ ταῦτα οὕτως θανμαστῆς οὔσης εἰς ἀκρίβειαν λόγων.

Καὶ ὁ Κτήσιππος, Θαυμάσιά γε λέγετ', ἔφη, ὦ ἄνδρες Θούριοι εἴτε Χῖοι εἴθ' ὀπόθεν καὶ ὅπη χαίρετον ὀνομαζόμενοι· b ὥς οὐδὲν ὑμῖν μέλει τοῦ παραληρεῖν.

Καὶ ἐγὼ φοβηθεὶς μὴ λοιδορία γένηται, πάλιν κατεπράν- νον τὸν Κτήσιππον καὶ εἶπον· ὦ Κτήσιππε, καὶ νυνδὴ ἅ πρὸς Κλεινίαν ἔλεγον, καὶ πρὸς σὲ ταῦτα ταῦτα λέγω, ὅτι 5 οὐ γιγνώσκεις τῶν ξένων τὴν σοφίαν ὅτι θαυμασία ἐστίν. ἀλλ' οὐκ ἐθέλετον ἡμῖν ἐπιδείξασθαι σπουδάζοντε, ἀλλὰ τὸν Πρωτέα μιμῆσθον τὸν Αἰγύπτιον σοφιστὴν γοητεύοντε ἡμᾶς. ἡμεῖς οὖν τὸν Μενέλαον μιμώμεθα, καὶ μὴ ἀφιώμεθα τοῖν c ἀνδροῖν ἕως ἄν ἡμῖν ἐκφανῆτον ἐφ' ᾧ αὐτῷ σπουδάζετον· οἶμαι γάρ τι αὐτοῖν πάγκαλον φανείσθαι, ἐπειδὴν ἄρξωνται σπουδάζειν. ἀλλὰ δεώμεθα καὶ παραμυθώμεθα καὶ προσευχώ- μεθα αὐτοῖν ἐκφανῆναι. ἐγὼ οὖν μοι δοκῶ καὶ αὐτὸς πάλιν 5 ὑφηγήσασθαι οἷω προσεύχομαι αὐτῷ φανῆναί μοι· ὅθεν γὰρ τὸ πρότερον ἀπέλιπον, τὸ ἐξῆς τούτοις πειράσομαι, ὅπως ἂν d δύνωμαι, διελθεῖν, ἐάν πως ἐκκαλέσωμαι καὶ ἐλεήσαντέ

e6 χρῆ t: χρῆ B T a4 τὸ παλαιὸν] τὸ παλαιὸν ci. Stephanus:
 δ παλαίων ci. Green a5 τοῦτο μὴ B W: μὴ τοῦτο T πω Hein-
 dorf e Ficino: πον B T b1 χαίρετ' Cobet b2 οὐδὲν ὑμῖν B W:
 ὑμῖν οὐδὲν T c2 ἐκφανῆτον T: ἐκφάνητον B: ἐκφανῆ τὸ Badham
 c5 καὶ] καὶ Schanz c6 ὑφηγήσεσθαι Heindorf οἷω T W: οἱ
 ὥς B αὐτῷ T: αὐτῷ B d1 ἀπέλιπον τὸ B: ἀπελίποντο T
 d2 ἐάν πως t: πᾶν ὅπως B T

με καὶ οἰκτείραντε συντεταμένον καὶ σπουδάζοντα καὶ αὐτῷ σπουδάσητον.

5 Σὺ δέ, ὦ Κλεινία, ἔφην, ἀνάμνησόν με πόθεν τότ' ἀπελίπομεν. ὥς μὲν οὖν ἐγῶμαι, ἐνθὲνδε ποθέν. φιλοσοφίας ὁμολογήσαμεν τελευτῶντες· ἦ γάρ;—Ναί, ἦ δ' ὅς.—Ἦ δέ γε φιλοσοφία κτήσις ἐπιστήμης· οὐχ οὕτως; ἔφην. —Ναί, ἔφη.—Τίνα ποτ' οὖν ἂν κτησάμενοι ἐπιστήμην ὁρθῶς

e κτησαίμεθα; ἄρ' οὐ τοῦτο μὲν ἀπλοῦν, ὅτι ταύτην ἥτις ἡμᾶς ὀνήσει;—Πάνυ γ', ἔφη.—Ἄρ' οὖν ἂν τι ἡμᾶς ὀνήσειεν, εἰ ἐπισταίμεθα γινώσκειν περιούντες ὅπου τῆς γῆς χρυσίον πλείστον κατορώνκεται;—Ἴσως, ἔφη.—Ἀλλὰ τὸ πρότερον, ἦν δ' ἐγώ, τοῦτό γε ἐξηλέγξαμεν, ὅτι οὐδὲν πλέον, οὐδ' εἰ ἄνευ πραγμάτων καὶ τοῦ ὀρύττειν τὴν γῆν τὸ πᾶν ἡμῖν χρυσίον γένοιτο· ὥστε οὐδ' εἰ τὰς πέτρας χρυσᾶς ἐπισταί-

289 μεθα ποιεῖν, οὐδενὸς ἂν ἀξία ἡ ἐπιστήμη εἴη. εἰ γὰρ μὴ καὶ χρῆσθαι ἐπιστησόμεθα τῷ χρυσίῳ, οὐδὲν ὄφελος αὐτοῦ ἐφάνη ὄν· ἦ οὐ μέμνησαι; ἔφην ἐγώ.—Πάνυ γ', ἔφη, μέμνημαι.—Οὐδέ γε, ὥς ἔοικε, τῆς ἄλλης ἐπιστήμης ὄφελος γίγνεται οὐδέν, οὔτε χρηματιστικῆς οὔτε ιατρικῆς οὔτε ἄλλης οὐδεμιᾶς, ἥτις ποιεῖν τι ἐπίσταται, χρῆσθαι δὲ μὴ ᾧ ἂν ποιήσῃ· οὐχ οὕτως;—Συνέφη.—Οὐδέ γε εἰ τις ἔστιν ἐπι-

b στήμη ὥστε ἀθανάτους ποιεῖν, ἄνευ τοῦ ἐπίστασθαι τῇ ἀθανασίᾳ χρῆσθαι οὐδὲ ταύτης ἔοικεν ὄφελος οὐδέν, εἰ τι δεῖ τοῖς πρόσθεν ὁμολογημένοις τεκμαίρεσθαι.—Συνεδόκει ἡμῖν πάντα ταῦτα.—Τοιαύτης τιwδς ἄρα ἡμῖν ἐπιστήμης δεῖ, 5 ὦ καλὲ παῖ, ἦν δ' ἐγώ, ἐν ᾗ συμπέπτωκεν ἅμα τό τε ποιεῖν καὶ τὸ ἐπίστασθαι χρῆσθαι τούτῳ ὃ ἂν ποιῇ.—Φαίνεται,

d 3 οἰκτείραντε T : οἰκτείροντε B e 1 ὅτι ταύτην TW : om. B e 2 ἂν τι ἡμᾶς B W : ἡμᾶς ἂν τι T e 5 οὐδ' εἰ T : οὐ δεῖ B a 1 καὶ χρῆσθαι ci. Heindorf : κεχρήσθαι BT a 2 αὐτοῦ T : αὐτὸ B a 4 τῆς om. ci. Heindorf : τῆς ἄλλης secl. ci. Schanz a 6 ᾧ B : ἂ T (sed suprascr. δ) a 7 οὐδέ γε εἴ corr. Coisl. : οὐδ' εἴ γε εἴ BT b 2 (ὥς) ἔοικεν vel οὐδὲν (εἶναι) ci. Heindorf b 3 τεκμαίρεσθαι TW : τεκμαίρεσθαι δεῖ B b 6 ἐπιστασθαι BT : ποιεῖσθαι καὶ Iamblichus : secl. ci. Schanz ποιῇ BT : ποιήσῃ Iamblichus

ἔφη.—Πολλοῦ ἄρα δεῖ, ὥς ἔοικεν, ἡμᾶς λυροποιούς δεῖν εἶναι καὶ τοιαύτης τινὸς ἐπιστήμης ἐπηβόλους. ἐνταῦθα c
 γὰρ δὴ χωρὶς μὲν ἡ ποιοῦσα τέχνη, χωρὶς δὲ ἡ χρωμένη διήρηται τοῦ αὐτοῦ πέρι· ἡ γὰρ λυροποιικὴ καὶ ἡ κιθαριστικὴ πολὺ διαφέρετον ἀλλήλοιν. οὐχ οὕτως;—Συνέφη.—Οὐδὲ μὴν αὐλοποικῆς γε δῆλον ὅτι δεόμεθα· καὶ γὰρ αὕτη 5
 τοιαύτη.—Συνεδόκει.—Ἀλλὰ πρὸς θεῶν, ἔφη ἐγώ, εἰ τὴν λογοποικὴν τέχνην μάθοιμεν, ἄρά ἐστιν αὕτη ἣν ἔδει κεκτημένους ἡμᾶς εὐδαίμονας εἶναι;—Οὐκ οἶμαι, ἔφη, ἐγώ, ὁ Κλεινίας ὑπολαβών.

Τίνι τεκμηρίῳ, ἦν δ' ἐγώ, χρῆ;

d

Ὅρῳ, ἔφη, τινὰς λογοποιούς, οἱ τοῖς ἰδίοις λόγοις, οἷς αὐτοὶ ποιοῦσιν, οὐκ ἐπίστανται χρῆσθαι, ὥσπερ οἱ λυροποιοὶ ταῖς λύραις, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἄλλοι δυνατοὶ χρῆσθαι οἷς 5
 ἐκείνοι ἡργάσαντο, οἱ λογοποιεῖν αὐτοὶ ἀδύνατοι· δῆλον οὖν ὅτι καὶ περὶ λόγους χωρὶς ἡ τοῦ ποιεῖν τέχνη καὶ ἡ τοῦ χρῆσθαι.

Ἰκανόν μοι δοκεῖς, ἔφη ἐγώ, τεκμήριον λέγειν, ὅτι οὐχ αὕτη ἐστὶν ἡ τῶν λογοποιῶν τέχνη, ἦν ἂν κτησάμενός τις εὐδαίμων εἴη. καίτοι ἐγὼ ᾤμην ἐνταῦθά που φανήσεσθαι 10
 τὴν ἐπιστήμην ἣν δὴ πάλαι ζητοῦμεν. καὶ γάρ μοι οἱ τε e
 ἄνδρες αὐτοὶ οἱ λογοποιοί, ὅταν συγγένωμαι αὐτοῖς, ὑπερσοφοί, ὧ Κλεινία, δοκοῦσιν εἶναι, καὶ αὕτη ἡ τέχνη αὐτῶν θεσπεσίᾳ τις καὶ ὑψηλή. καὶ μέντοι οὐδὲν θαυμαστόν· ἔστι γὰρ τῆς τῶν ἐπωδῶν τέχνης μῶριον μικρῷ τε ἐκείνης ὑπο- 5
 δεεστέρα. ἡ μὲν γὰρ τῶν ἐπωδῶν ἔχεῖν τε καὶ φαλαγγίων 290
 καὶ σκορπίων καὶ τῶν ἄλλων θηρίων τε καὶ νόσων κήλησίς ἐστιν, ἡ δὲ δικαστῶν τε καὶ ἐκκλησιαστῶν καὶ τῶν ἄλλων

b 7 δεῖν Heindorf (δεῖν δεινὸς Heusde): δεινὸς B T c 1 ἐπηβόλους T: ἐπιβούλους B: ἐπιβόλους W c 3 διήρηται T: διήρηται δὲ WB διήρηται... περὶ secl. Schanz d 1 χρῆ T: χρή B d 4 ἀλλὰ... d 5 ἀδύνατοι secl. Schanz d 5 λογοποιεῖν anonymus apud Routh: λυροποιεῖν B T e 2 αὐτοῖ] οὔτοι ci. Heindorf e 3 αὕτη T: αὕτη B e 5 τε] δὲ anon. ap. Stallbaum

ὄχλων κήλησίν τε καὶ παραμυθία τυγχάνει οὔσα· ἢ σοί,
5 ἔφην ἐγώ, ἄλλως πως δοκεῖ;

Οὐκ, ἀλλ' οὕτω μοι φαίνεται, ἔφη, ὥς σὺ λέγεις.

Ποῖ οὖν, ἔφην ἐγώ, τραποίμεθ' ἂν ἔτι; ἐπὶ ποίαν τέχνην;

Ἐγὼ μὲν οὐκ εὐπορῶ, ἔφη.

Ἄλλ', ἦν δ' ἐγώ, ἐμὲ οἶμαι ἠύρηκέναι.

10 Τίνα; ἔφη ὁ Κλεινίας.

b Ἡ στρατηγική μοι δοκεῖ, ἔφην ἐγώ, τέχνη παντὸς μᾶλλον
εἶναι ἣν ἂν τις κτησάμενος εὐδαίμων εἴη.

Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.

Πῶς; ἦν δ' ἐγώ.

5 Θηρευτική τις ἦδε γέ ἐστιν τέχνη ἀνθρώπων.

Τί δὴ οὖν; ἔφην ἐγώ.

Οὐδεμία, ἔφη, τῆς θηρευτικῆς αὐτῆς ἐπὶ πλεον ἐστὶν ἢ
ὅσον θηρεῦσαι καὶ χειρώσασθαι· ἐπειδὰν δὲ χειρώσωνται
τοῦτο δ' ἂν θηρεύωνται, οὐ δύνανται τούτῳ χρῆσθαι, ἀλλ' οἱ

10 μὲν κυνηγέται καὶ οἱ ἀλιῆς τοῖς ὀψόποιοις παραδιδόασιν, οἱ

c δ' αὖ γεωμέτραι καὶ οἱ ἀστρονόμοι καὶ οἱ λογιστικοί—θηρευ-
τικοὶ γάρ εἰσι καὶ οὗτοι· οὐ γὰρ ποιοῦσι τὰ διαγράμματα
ἕκαστοι τούτων, ἀλλὰ τὰ ὄντα ἀνευρίσκουσιν—ἅτε οὖν χρῆ-
σθαι αὐτοὶ αὐτοῖς οὐκ ἐπιστάμενοι, ἀλλὰ θηρεῦσαι μόνον,
5 παραδιδόασι δήπου τοῖς διαλεκτικοῖς καταχρῆσθαι αὐτῶν τοῖς
εὐρήμασιν, ὅσοι γε αὐτῶν μὴ παντάπασιν ἀνόητοί εἰσιν.

Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ κάλλιστε καὶ σοφώτατε • Κλεινία·
τοῦτο οὕτως ἔχει;

Πάνυ μὲν οὖν. καὶ οἷ γε στρατηγοί, ἔφη, οὕτω τὸν αὐτὸν
d τρόπον· ἐπειδὰν ἢ πόλιν τινα θηρεύσωνται ἢ στρατόπεδον,
παραδιδόασι τοῖς πολιτικοῖς ἀνδράσιν—αὐτοὶ γὰρ οὐκ ἐπί-
στανται χρῆσθαι τούτοις ἀ ἐθήρευσαν—ὥσπερ οἶμαι οἱ
ὀρτυγοθῆραι τοῖς ὀρτυγοτρόφοις παραδιδόασιν. εἰ οὖν, ἦ δ'
5 ὅς, δεόμεθα ἐκείνης τῆς τέχνης, ἥτις ᾧ ἂν κτήσῃται ἢ ποι-

a 7 ἔτι ci. Stephanus: ὅτι BT b 7 αὐτῆς] δύναμις ci. Heindorf:
alii alia c 2 τὰ διαγράμματα secl. Cobet c 3 ἕκαστοι T:
ἕκαστα BW c 4 αὐτοὶ TW: om. B d 5 ἥτις BW: ἥτις ἂν T

ήσασα ἢ θηρευσαμένη αὐτὴ καὶ ἐπιστήσεται χρῆσθαι, καὶ ἡ
τοιαύτη ποιήσῃ ἡμᾶς μακαρίους, ἄλλην δὴ τινα, ἔφη,
ζητητέον ἀντὶ τῆς στρατηγικῆς.

ΚΡ. Τί λέγεις σύ, ὦ Σώκρατες; ἐκεῖνο τὸ μειράκιον **e**
τοιαῦτ' ἐφθέγγετο;

ΣΩ. Οὐκ οἶει, ὦ Κρίτων;

ΚΡ. Μὰ Δί' οὐ μέντοι. οἶμαι γὰρ αὐτὸν ἐγώ, εἰ ταῦτ'
εἶπεν, οὗτ' Εὐθυδήμου οὔτε ἄλλου οὐδενὸς ἔτ' ἀνθρώπου **5**
δεῖσθαι εἰς παιδείαν.

ΣΩ. Ἄλλ' ἄρα, ὦ πρὸς Διός, μὴ ὁ Κτήσιππος ἦν ὁ ταῦτ'
εἰπών, ἐγὼ δὲ οὐ μέμνημαι;

ΚΡ. Ποῖος Κτήσιππος;

291

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τότε γε εὖ οἶδα, ὅτι οὔτε Εὐθύδημος οὔτε
Διονυσόδωρος ἦν ὁ εἰπών ταῦτα· ἀλλ', ὦ δαιμόνιε Κρίτων,
μή τις τῶν κρειπτόνων παρὼν αὐτὰ ἐφθέγγετο; ὅτι γὰρ
ἤκουσά γε ταῦτα, εὖ οἶδα. **5**

ΚΡ. Ναὶ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες· τῶν κρειπτόνων μέντοι
τις ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ πολὺ γε. ἀλλὰ μετὰ τοῦτο ἔτι τινα
ἐζητήσατε τέχνην; καὶ ἠῦρετε ἐκείνην ἢ οὐχ ἠῦρετε, ἥς
ἐνεκα ἐζητεῖτε;

ΣΩ. Πόθεν, ὦ μακάριε, ἠῦρομεν; ἀλλ' ἦμεν πάνυ γελοῖοι· **b**
ὥσπερ τὰ παιδία τὰ τοὺς κορυδὸνς διώκοντα, ἀεὶ ψόμεθα
ἐκάστην τῶν ἐπιστημῶν αὐτίκα λήψεσθαι, αἱ δ' αἰεὶ ὑπεξέ-
φενγον. τὰ μὲν οὖν πολλὰ τί ἄν σοι λέγοιμι; ἐπὶ δὲ δὴ
τὴν βασιλικὴν ἐλθόντες τέχνην καὶ διασκοπούμενοι αὐτὴν **5**
εἰ αὕτη εἴη ἢ τὴν εὐδαιμονίαν παρέχουσά τε καὶ ἀπεργαζο-
μένη, ἐνταῦθα ὥσπερ εἰς λαβύρινθον ἐμπεσόντες, οἴομενοι
ἤδη ἐπὶ τέλει εἶναι, περικάμψαντες πάλιν ὥσπερ ἐν ἀρχῇ τῆς
ζητήσεως ἀνεφάνημεν ὄντες καὶ τοῦ ἴσου δεόμενοι ὅσουςπερ **c**
ὅτε τὸ πρῶτον ἐζητοῦμεν.

d 6 αὐτὴ T: αὕτη B

d 7 δὴ T: δέ B

a 2 τότε γε

Bernhardy: τό γε B T: τότε W

a 6 τῶν T: om. B

b 2 ὥσπερ

<γάρ> Cobet

b 3 ὑπεξέφενγον W: ὑπεξέφηνον B T

b 4 τὰ...

πολλὰ B: τὰς

.. πολλὰς T

b 6 παρέχουσά τε καὶ T W: om. B

KP. Πῶς δὴ τοῦτο ὑμῖν συνέβη, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἐγὼ φράσω. ἔδοξε γὰρ δὴ ἡμῖν ἡ πολιτικὴ καὶ
5 ἡ βασιλικὴ τέχνη ἡ αὐτὴ εἶναι.

KP. Τί οὖν δὴ;

ΣΩ. Ταύτῃ τῇ τέχνῃ ἥ τε στρατηγικὴ καὶ αἱ ἄλλαι
παραδιδόναι ἄρχειν τῶν ἔργων ὧν αὐταὶ δημιουργοὶ εἰσιν,
ὥς μόνῃ ἐπισταμένῃ χρῆσθαι. σαφῶς οὖν ἔδόκει ἡμῖν αὕτη
10 εἶναι ἣν ἐζητοῦμεν, καὶ ἡ αἰτία τοῦ ὀρθῶς πράττειν ἐν τῇ
d πόλει, καὶ ἀτεχνῶς κατὰ τὸ Αἰσχύλου λαμβεῖον μόνῃ ἐν
τῇ πρύμνῃ καθῆσθαι τῆς πόλεως, πάντα κυβερνῶσα καὶ
πάντων ἄρχουσα πάντα χρήσιμα ποιεῖν.

KP. Οὐκοῦν καλῶς ὑμῖν ἔδόκει, ὦ Σώκρατες;

5 ΣΩ. Σὺ κρινεῖς, ὦ Κρίτων, ἐὰν βούλῃ ἀκούειν καὶ τὰ μετὰ
ταῦτα συμβάντα ἡμῖν. αὐθις γὰρ δὴ πάλιν ἐσκοποῦμεν
ὧδέ πως· Φέρε, πάντων ἄρχουσα ἡ βασιλικὴ τέχνη τί ἡμῖν
e ἀπεργάζεται ἔργον ἢ οὐδέν; Πάντως δήπου, ἡμεῖς ἔφαμεν
πρὸς ἀλλήλους. Οὐ καὶ σὺ ἂν ταῦτα φαίης, ὦ Κρίτων;

KP. Ἐγωγε.

ΣΩ. Τί οὖν ἂν φαίης αὐτῆς ἔργον εἶναι; ὥσπερ εἰ σέ
5 ἐγὼ ἐρωτῶην, πάντων ἄρχουσα ἡ ἱατρικὴ ὧν ἄρχει, τί ἔργον
παρέχεται; οὐ τὴν ὑγίειαν (ἂν) φαίης;

KP. Ἐγωγε.

ΣΩ. Τί δὲ ἡ ὑμετέρα τέχνη ἡ γεωργία; πάντων ἄρχουσα
292 ὧν ἄρχει, τί [ἔργον] ἀπεργάζεται; οὐ τὴν τροφὴν ἂν φαίης
τὴν ἐκ τῆς γῆς παρέχειν ἡμῖν;

KP. Ἐγωγε.

ΣΩ. Τί δὲ ἡ βασιλικὴ πάντων ἄρχουσα ὧν ἄρχει; τί
5 ἀπεργάζεται; ἴσως οὐ πάνν γ' εὐπορεῖς.

KP. Μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες.

d4 ὑμῖν T: ἡμῖν B d5 ἀκούειν BT: ἀκούων b καὶ τὰ μετὰ
ταῦτα συμβάντα T: μετὰ γὰρ τὰ ἔμπροσθεν συμβάντα BW d6 ἡμῖν
re vera BTW αὐθις TW (sed suprascr. τ W): αὐ τις B γὰρ
δὴ πάλιν T: μετὰ ταῦτα BW e2 οὐ T: οὐ B e4 εἰς σε
ἐγὼ B: εἰ ἐγὼ σε T e6 ἂν add. Ast a1 ἔργον BW: om. T

ΣΩ. Οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς, ὦ Κρίτων· ἀλλὰ τοσόνδε γε οἶσθα, ὅτι εἴπερ ἐστὶν αὕτη ἣν ἡμεῖς ζητοῦμεν, ὠφέλιμον αὐτὴν δεῖ εἶναι.

ΚΡ. Πάνυ γε.

10

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀγαθὸν γέ τι δεῖ ἡμῖν αὐτὴν παραδιδόναι;

ΚΡ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἀγαθὸν δέ γέ που ὠμολογήσαμεν ἀλλήλοις ἐγὼ τε **b**
καὶ Κλεινίας οὐδὲν εἶναι ἄλλο ἢ ἐπιστήμην τινά.

ΚΡ. Ναί, οὕτως ἔλεγες.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ μὲν ἄλλα ἔργα, ἃ φαίη ἂν τις πολιτικῆς εἶναι—πολλὰ δέ που ταῦτ' ἂν εἴη, οἷον πλουσίους τοὺς **5**
πολίτας παρέχειν καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀστασιάστους—πάντα ταῦτα οὔτε κακὰ οὔτε ἀγαθὰ ἐφάνη, ἔδει δὲ σοφοὺς ποιεῖν καὶ ἐπιστήμης μεταδιδόναι, εἴπερ ἔμελλεν αὕτη εἶναι ἡ ὠφελουσά τε καὶ εὐδαίμονας ποιοῦσα.

c

ΚΡ. Ἔστι ταῦτα· τότε γοῦν οὕτως ὑμῖν ὠμολογήθη, ὥς σὺ τοὺς λόγους ἀπήγγειλας.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν ἡ βασιλικὴ σοφοὺς ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀγαθοὺς;

5

ΚΡ. Τί γὰρ κωλύει, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἄλλ' ἄρα πάντας καὶ πάντα ἀγαθοὺς; καὶ πᾶσαν ἐπιστήμην, σκυτοτομικὴν τε καὶ τεκτονικὴν καὶ τὰς ἄλλας ἀπάσας, αὕτη ἡ παραδιδουσά ἐστιν;

ΚΡ. Οὐκ οἶμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

10

ΣΩ. Ἀλλὰ τίνα δὴ ἐπιστήμην; ἥ τί χρησόμεθα; τῶν **d**
μὲν γὰρ ἔργων οὐδενὸς δεῖ αὐτὴν δημιουργὸν εἶναι τῶν μῆτε κακῶν μῆτε ἀγαθῶν, ἐπιστήμην δὲ παραδιδόναι μηδεμίαν ἄλλην ἢ αὐτὴν ἑαυτήν. λέγωμεν δὴ οὖν τίς ποτέ ἐστιν αὕτη, ἥ τί χρησόμεθα; βούλει φῶμεν, ὦ Κρίτων, ἥ ἄλλους **5**
ἀγαθοὺς ποιήσομεν;

ΚΡ. Πάνυ γε.

a 11 γέ τι] ἐν γέ τι Cobet c 7 πάντα BW: πάντως T d 1 ἥ
B: ἡ T d 5 prius ἥ in marg. B²: ἡ B: ἡ T

- ΣΩ. Οὐ τί ἔσονται ἡμῖν ἀγαθοὶ καὶ τί χρήσιμοι; ἢ ἔτι λέγωμεν ὅτι ἄλλους ποιήσουσιν, οἱ δὲ ἄλλοι ἐκείνοι ἄλλους;
- e ὅτι δέ ποτε ἀγαθοὶ εἰσιν, οὐδαμοῦ ἡμῖν φαίνονται, ἐπειδήπερ τὰ ἔργα τὰ λεγόμενα εἶναι τῆς πολιτικῆς ἡτιμάσαμεν, ἀλλ' ἀτεχνῶς τὸ λεγόμενον ὁ Διὸς Κόρινθος γίγνεται, καὶ ὅπερ ἔλεγον, τοῦ ἴσου ἡμῖν ἐνδεῖ ἢ ἔτι πλέονος πρὸς τὸ εἰδέναι τίς
- 5 ποτέ ἐστίν ἢ ἐπιστήμη ἐκείνη ἢ ἡμᾶς εὐδαίμονας ποιήσει;

ΚΡ. Νῆ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, εἰς πολλήν γε ἀπορίαν, ὥς ἔοικεν, ἀφίκεσθε.

- ΣΩ. Ἐγώ γε οὖν καὶ αὐτός, ὦ Κρίτων, ἐπειδὴ ἐν ταύτῃ
- 293 τῇ ἀπορίᾳ ἐνεπεπτώκη, πᾶσαν ἤδη φωνὴν ἠφίειν, δεόμενος τοῖν ξένοιον ὥσπερ Διοσκούρων ἐπικαλούμενος σῶσαι ἡμᾶς, ἐμέ τε καὶ τὸ μειράκιον, ἐκ τῆς τρικυμίας τοῦ λόγου, καὶ παντὶ τρόπῳ σπουδάσαι, καὶ σπουδάσαντας ἐπιδείξαι τίς
- 5 ποτ' ἐστὶν ἢ ἐπιστήμη ἣς τυχόντες ἂν καλῶς τὸν ἐπίλοιπον βίον διέλθοιμεν.

ΚΡ. Τί οὖν; ἠθέλησέν τι ὑμῖν ἐπιδείξαι ὁ Εὐθύδημος;

ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ; καὶ ἡρξάτο γε, ὦ ἑταῖρε, πάνν μεγαλοφρόνως τοῦ λόγου ᾧδε—

- b Πότερον δὴ σε, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ταύτην τὴν ἐπιστήμην, περὶ ἣν πάλοι ἀπορεῖτε, διδάξω, ἢ ἐπιδείξω ἔχοντα;
- ὦ μακάριε, ἦν δ' ἐγώ, ἔστι δὲ ἐπὶ σοὶ τοῦτο;
- Πάνν μὲν οὖν, ἔφη.

- 5 Ἐπιδείξον τοίνυν με νῆ Δί', ἔφην ἐγώ, ἔχοντα· πολὺ γὰρ ῥᾶον ἢ μαρθάνειν τηλικόνδε ἄνδρα.

Φέρε δὴ μοι ἀπόκριναι, ἔφη· ἔστιν ὅτι ἐπίστασαι;—Πάνν γε, ἦν δ' ἐγώ, καὶ πολλά, σμικρά γε.—Ἀρκεῖ, ἔφη. ἄρ' οὖν δοκεῖς οἶόν τέ τι τῶν οὐτῶν τοῦτο ὃ τυγχάνει ὄν, αὐτὸ τοῦτο

- c μὴ εἶναι;—Ἀλλὰ μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.—Οὐκοῦν σύ, ἔφη, ἐπίστασαι τι;—Ἐγώ γε.—Οὐκοῦν ἐπιστήμων εἶ, εἴπερ ἐπίστασαι;—Πάνν γε, τούτου γε αὐτοῦ.—Οὐδὲν διαφέρει· ἀλλ'

e2 ἡτιμάσαμεν BTW: ἀπεδοκιμάσαμεν t e5 ποιήσει ci.
Heindorf: ποιήσειε BT a2 διοσκούρουν Vat. 1029: Διοσκώρων
Hirschig b5 με T: om. B c1 ἔφη Stephanus: ἔφης BTW

οὐκ ἀνάγκη σε ἔχει πάντα ἐπίστασθαι ἐπιστήμονά γε ὄντα;
 —Μὰ Δί', ἔφην ἐγώ· ἐπεὶ πολλὰ ἄλλ' οὐκ ἐπίσταμαι.— 5
 Οὐκοῦν εἴ τι μὴ ἐπίστασαι, οὐκ ἐπιστήμων εἶ.—'Εκείνου γε,
 ὦ φίλε, ἦν δ' ἐγώ.—'Ηττον οὖν τι, ἔφη, οὐκ ἐπιστήμων
 εἶ; ἄρτι δὲ ἐπιστήμων ἔφησθα εἶναι· καὶ οὕτως τυγχάνεις ὦν
 αὐτὸς οὗτος ὃς εἶ, καὶ αὖ πάλιν οὐκ εἶ, κατὰ ταῦτά ᾧμα. d

Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, Εὐθύδημε· τὸ γὰρ λεγόμενον, καλὰ
 δὴ παταγεῖς· πῶς οὖν ἐπίσταμαι ἐκείνην τὴν ἐπιστήμην
 ἣν ἐζητοῦμεν; ὥς δὴ τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν τὸ αὐτὸ εἶναι τε
 καὶ μὴ, εἴπερ ἐν ἐπίσταμαι, ἅπαντα ἐπίσταμαι—οὐ γὰρ 5
 ἂν εἶην ἐπιστήμων τε καὶ ἀνεπιστήμων ᾧμα—ἐπεὶ δὲ πάντα
 ἐπίσταμαι, καὶ ἐκείνην δὴ τὴν ἐπιστήμην ἔχω· ἄρα οὕτως λέγεις,
 καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ σοφόν;

Αὐτὸς σαυτὸν γε δὴ ἐξελέγχεις, ἔφη, ὦ Σώκρατες. e

Τί δέ, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Εὐθύδημε, σὺ οὐ πέπονθας τοῦτο τὸ
 αὐτὸ πάθος; ἐγὼ γάρ τοι μετὰ σοῦ ὅτιοῦν ἂν πάσχω καὶ
 μετὰ Διουνυσόδωρου τοῦδε, φίλης κεφαλῆς, οὐκ ἂν πάνν
 ἀγανακτοίην. εἰπέ μοι, σφῶ οὐχὶ τὰ μὲν ἐπίστασθον τῶν 5
 ὄντων, τὰ δὲ οὐκ ἐπίστασθον;

'Ηκιστά γε, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Διουνυσόδωρος.

Πῶς λέγετον; ἔφην ἐγώ· ἀλλ' οὐδὲν ἄρα ἐπίστασθον;

Καὶ μάλα, ἦ δ' ὅς.

Πάντ' ἄρα, ἔφην ἐγώ, ἐπίστασθον, ἐπειδήπερ καὶ ὅτιοῦν; 294

Πάντ', ἔφη· καὶ σύ γε πρὸς, εἴπερ καὶ ἐν ἐπίστασαι, πάντα
 ἐπίστασαι.

ᾧ Ζεῦ, ἔφην ἐγώ, ὥς θαυμαστὸν λέγεις καὶ ἀγαθὸν μέγα
 πεφάνθαι. μῶν καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἀνθρωποὶ πάντ' ἐπί- 5
 στανται, ἢ οὐδέν;

Οὐ γὰρ δῆπὺν, ἔφη, τὰ μὲν ἐπίστανται, τὰ δ' οὐκ ἐπί-
 στανται, καὶ εἰσὶν ᾧμα ἐπιστήμονές τε καὶ ἀνεπιστήμονες.

c 5 ἐπεὶ T : ἐπὶ B d 1 πάλιν (ὃς) Badham d 2 ἐγώ, (ᾧ)
 Heindorf d 3 παταγεῖς Photius : πάντα λέγεις B T W : πάντ' ἄγεις
 schol. T d 4 ἐστιν] ὃν Badham : secl. Schanz d 6 ἐπεὶ B : εἰ T
 e 5 (ἐπεὶ) εἰπέ Badham a 1 ἔφην B : ἔφη T (sed suprascr. ν)
 a 7 ἔφη Aldina : ἔφην B T

Ἄλλὰ τί; ἦν δ' ἐγώ.

10 Πάντες, ἦ δ' ὅς, πάντα ἐπίστανται, εἴπερ καὶ ἔν.

b Ὡς πρὸς τῶν θεῶν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρε—δῆλοι γάρ μοί ἐστων ἤδη ὅτι σπουδάζετον, καὶ μόλις ὑμᾶς προυκαλεσάμην σπουδάξειν—αὐτῷ τῷ ὄντι πάντα ἐπίστασθον; οἷον τεκτονικὴν καὶ σκυτικήν;

5 Πάνν γ', ἔφη.

Ἦ καὶ νευρορραφεῖν δυνατὴ ἐστων;

Καὶ ναὶ μὰ Δία καττύειν, ἔφη.

Ἦ καὶ τὰ τοιαῦτα, τοὺς ἀστέρας ὁπόσοι εἰσὶ, καὶ τὴν ἄμμον;

10 Πάνν γε, ἦ δ' ὅς· εἴτ' οὐκ ἂν οἶε ὁμολογῆσαι ἡμῶς;

Καὶ ὁ Κτήσιππος ὑπολαβὼν· Πρὸς Διός, ἔφη, Διονυσόδωρε, τεκμήριόν τί μοι τούτων ἐπιδείξατον τοιόνδε, ὅ εἴσομαι ὅτι ἀληθῆ λέγετον.

Τί ἐπιδείξω; ἔφη.

Οἶσθα Εὐθύδημον ὁπόσους ὀδόντας ἔχει, καὶ ὁ Εὐθύδημος
5 ὁπόσους σύ;

Οὐκ ἔξαρκεῖ σοι, ἔφη, ἀκοῦσαι ὅτι πάντα ἐπιστάμεθα;

Μηδαμῶς, ἦ δ' ὅς, ἀλλὰ τοῦτο ἔτι ἡμῖν μόνον εἶπατον καὶ ἐπιδείξατον ὅτι ἀληθῆ λέγετον· καὶ ἔαν εἴπητον ὁπόσους ἑκάτερος ἔχει ὑμῶν, καὶ φαίνησθε γνόντες ἡμῶν ἀριθμη-
10 σάντων, ἥδη πεισόμεθα ὑμῖν καὶ τᾶλλα.

d Ἐγούμενω οὖν σκώπτεσθαι οὐκ ἠθελέτην, ἀλλ' ὡμολογησάτην πάντα χρήματα ἐπίστασθαι, καθ' ἓν ἕκαστον ἐρωτώμενοι ὑπὸ Κτησίππου. ὁ γὰρ Κτήσιππος πάνν ἀπαρκαλύπτως οὐδὲν ὅτι οὐκ ἠρώτα τελευτῶν, καὶ τὰ αἰσχιστα, εἰ
5 ἐπισταίσθην· τῷ δὲ ἀνδρειότατα ὁμόσε ἦτην τοῖς ἐρωτήμασιν, ὁμολογοῦντες εἰδέναι, ὥσπερ οἱ κάπροι οἱ πρὸς τὴν πληγὴν ὁμόσε ὠθούμενοι, ὥστ' ἔγωγε καὶ αὐτός, ὦ Κρίτων, ὑπ'

b3 σπουδάξειν obelo notavit Schanz c2 λέγετον TW: λεγείστον B (sed eis puncto notatum): λέγεις Schanz c4 σὺ ante Εὐθύδημον add. Dobree c9 φαίνησθε T: φαινησθαι B d5 ἦτην t: εἶτην BT: ἦτην ex εἶτην fecit W d7 ὁμόσε secl. Schanz ὑπ' ἀπιστίας TW: ὑπαπί ασ B: ὑπ' ἀπορίας b

ἀπιστίας ἡναγκάσθην τελευτῶν ἐρέσθαι [τὸν Εὐθύδημον] εἰ
καὶ ὀρχεῖσθαι ἐπίσταιτο ὁ Διονυσόδωρος· ὁ δέ, Πάννυ, ἔφη. **e**

Οὐ δῆπου, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἐς μαχαίρας γε κυβιστὰν καὶ
ἐπὶ τροχοῦ δινεῖσθαι τηλικούτος ὢν, οὕτω πόρρῳ σοφίας
ἦκεις;

Οὐδέν, ἔφη, ὅτι οὐ.

5

Πότερον δέ, ἦν δ' ἐγώ, πάντα νῦν μόνον ἐπίστασθον ἦ
καὶ αἰεί;

Καὶ αἰεί, ἔφη.

Καὶ ὅτε παῖδιά ἦσθην καὶ εὐθὺς γενόμενοι ἠπίστασθε
πάντα;

10

Ἐφάτην ἅμα ἀμφοτέρω.

Καὶ ἡμῖν μὲν ἀπιστοῖν ἐδόκει τὸ πρᾶγμα εἶναι· ὁ δ' **295**
Εὐθύδημος, Ἀπιστεῖς, ἔφη, ὦ Σώκρατες;

Πλήν γ' ὅτι, (ἦν δ') ἐγώ, εἰκὸς ὑμᾶς ἐσθι σοφοὺς εἶναι.

Ἄλλ' ἦν, ἔφη, ἐθελήσης μοι ἀποκρίνεσθαι, ἐγὼ ἐπιδείξω
καὶ σὲ ταῦτα τὰ θαυμαστὰ ὁμολογοῦντα. **5**

Ἀλλὰ μὴν, ἦν δ' ἐγώ, ἥδιστα ταῦτα ἐξελέγχομαι. εἰ γάρ
τοι λέληθα ἐμαυτὸν σοφὸς ὢν, σὺ δὲ τοῦτο ἐπιδείξεις ὥς
πάντα ἐπίσταμαι καὶ αἰεί, τί μείζον ἔρμαιον αὐτοῦ ἂν εὕροιμι
ἐν παντὶ τῷ βίῳ;

Ἀποκρίνου δῆ, ἔφη. **10**

Ὡς ἀποκρινομένου ἐρώτα. **b**

Ἄρ' οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐπιστήμων του εἶ ἢ οὐ;—
Ἐγωγε.—Πότερον οὖν ᾧ ἐπιστήμων εἶ, τούτῳ καὶ ἐπίστασαι,
ἢ ἄλλῳ τῷ;—Ὡς ἐπιστήμων. οἶμαι γάρ σε τὴν ψυχὴν
λέγειν· ἢ οὐ τοῦτο λέγεις; **5**

d 8 τὸν Εὐθύδημον secl. Hermann e 1 Πάννυ (γ') Ast e 3 δι-
νεῖσθαι T: δινίσθαι B (οὐπω) οὕτω Schanz e 11 (Πάντα,) **a**
ἐφάτην Schanz a 3 ἦν δ' add. Cornarius: ἐγὼ secl. Winckel-
mann: post ἐγὼ lacunam indicat Schanz (intercidisse putans ἀπιστῶ)
a 4 ἀλλ' ἦν ἔφη ἐθελήσας μοι B γρ. t: ἀλλὰ μὴν ἐὰν ἐμοὶ ἐθέλῃς T
a 5 ὁμολογοῦντα TW: om. B: ἔχοντα Schanz a 7 σὺ δὲ corr.
Coisl.: οὐδὲ B TW b 2 του TW: τοῦ B: τῷ spec. emend.
Vindob. (1858) 8

Οὐκ αἰσχύνῃ, ἔφη, ὦ Σώκρατες; ἐρωτώμενος ἀντερωτᾷς;

Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ· ἀλλὰ πῶς ποιῶ; οὕτω γὰρ ποιήσω ὅπως ἂν σὺ κελεύῃς. ὅταν μὴ εἰδῶ ὅτι ἐρωτᾷς, κελεύεις με ὅμως ἀποκρίνεσθαι, ἀλλὰ μὴ ἐπανερέσθαι;

c Ὑπολαμβάνεις γὰρ δήπου τι, ἔφη, ὃ λέγω;

Ἔγωγε, ἦν δ' ἐγώ.

Πρὸς τοῦτο τοῖνυν ἀποκρίνου ὃ ὑπολαμβάνεις.

Τί οὖν, ἔφην, ἂν σὺ μὲν ἄλλῃ ἐρωτᾷς διανοοῦμενος, ἐγὼ δὲ ἄλλῃ ὑπολάβω, ἔπειτα πρὸς τοῦτο ἀποκρίνωμαι, ἐξαρκεῖ
5 σοι ἔαν μηδὲν πρὸς ἔπος ἀποκρίνωμαι;

Ἔμοιγε, ἦ δ' ὅς· οὐ μέντοι σοί γε, ὥς ἐγῶμαι.

Οὐ τοῖνυν μὰ Δία ἀποκρινούμαι, ἦν δ' ἐγώ, πρότερον πρὶν ἂν πύθωμαι.

10 Οὐκ ἀποκρινῇ, ἔφη, πρὸς ἃ ἂν αἰὲς ὑπολαμβάνῃς, ὅτι ἔχων φλυαρεῖς καὶ ἀρχαιότερος εἶ τοῦ δέοντος.

d Καγὼ ἔγνων αὐτὸν ὅτι μοι χαλεπαῖνοι διαστέλλονται τὰ λεγόμενα, βουλούμενός με θηρεῦσαι τὰ ὀνόματα περιστήσας. ἀνεμνήσθην οὖν τοῦ Κόννου, ὅτι μοι κακέϊνος χαλεπαίνει ἐκάστοτε ὅταν αὐτῷ μὴ ὑπέικω, ἔπειτά μου ἦττον ἐπιμελεῖται
5 ὥς ἀμαθοῦς ὄντος· ἐπεὶ δὲ οὖν διενενοήμην καὶ παρὰ τοῦτον φοιτᾶν, ῥήθην δεῖν ὑπέικειν, μή με σκαιὸν ἡγησάμενος φοιτητὴν μὴ προσδέχοιτο. εἶπον οὖν· Ἄλλ' εἰ δοκεῖ σοι,

e Εὐθύδημε, οὕτω ποιεῖν, ποιητέον· σὺ γὰρ πάντως πον κάλλιον ἐπίστασαι διαλέγεσθαι ἢ ἐγώ, τέχνην ἔχων ἰδιώτου ἀνθρώπου. ἐρώτα οὖν πάλιν ἐξ ἀρχῆς.

Ἀποκρίνου δή, ἔφη, πάλιν, πότερον ἐπίστασαι τῷ ἃ
5 ἐπίστασαι, ἢ οὐ;—Ἔγωγε, ἔφην, τῇ γε ψυχῇ.

296 Οὗτος αὖ, ἔφη, προσαποκρίνεται τοῖς ἐρωτωμένοις. οὐ γὰρ ἔγωγε ἐρωτῶ ὅτῳ, ἀλλ' εἰ ἐπίστασαί τῳ.

Πλέον αὖ, ἔφην ἐγώ, τοῦ δέοντος ἀπεκρινάμην ὑπὸ ἀπαι.

b9 ὅμως BW: ὅπως T μὴ scr. recc.: μὴν BTW c10 ὑπο-
λαμβάνῃς Stephanus: ὑπολαμβάνεις BT d5 ἐπεὶ δὲ BW:
ἐπειδὴ T διενενοήμην BW: διενεοοῦμην T τοῦτον W: τούτοι
BT e1 ποιεῖν secl, Schanz πον] ἐμοῦ Cobet (secl, mox ἢ ἐγώ)

δευσίας. ἀλλὰ συγγίγνωσκέ μοι· ἀποκρινοῦμαι γὰρ ἤδη ἀπλῶς ὅτι ἐπίσταμαί τῳ ἃ ἐπίσταμαι.—Πότερον, ἦ δ' ὅς, 5 τῷ αὐτῷ τούτῳ γ' αἰεὶ, ἢ ἔστι μὲν ὅτε τούτῳ, ἔστιν δὲ ὅτε ἐτέρῳ;—Ἀεὶ, ὅταν ἐπίστωμαι, ἦν δ' ἐγώ, τούτῳ.

Οὐκ αὖ, ἔφη, παύσῃ παραφθεγγόμενος;

Ἄλλ' ὅπως μὴ τι ἡμᾶς σφήλῃ τὸ “αἰεὶ” τοῦτο.

Οὐκουν ἡμᾶς γ', ἔφη, ἀλλ' εἵπερ, σέ. ἀλλ' ἀποκρίνου· b ἦ αἰεὶ τούτῳ ἐπίστασαι;—Ἀεὶ, ἦν δ' ἐγώ, ἐπειδὴ δεῖ ἀφελεῖν τὸ “ὅταν.”—Οὐκοῦν αἰεὶ μὲν τούτῳ ἐπίστασαι· αἰεὶ δ' ἐπιστά-μενος πότερον τὰ μὲν τούτῳ ἐπίστασαι ᾧ ἐπίστασαι, τὰ δ' ἄλλῳ, ἢ τούτῳ πάντα;—Τούτῳ, ἔφην ἐγώ, ἅπαντα, ἃ γ' 5 ἐπίσταμαι.

Τοῦτ' ἐκεῖνο, ἔφη· ἥκει τὸ αὐτὸ παράφθεγμα.

Ἄλλ' ἀφαιρῶ, ἔφην ἐγώ, τὸ “ἃ γ' ἐπίσταμαι.”

Ἀλλὰ μὴδὲ ἔν, ἔφη, ἀφέλῃς· οὐδὲν γάρ σον δέομαι. ἀλλὰ μοι ἀπόκριναι· δύναιο ἂν ἅπαντα ἐπίστασθαι, εἰ μὴ c πάντα ἐπίσταιο;

Τέρας γὰρ ἂν εἴη, ἦν δ' ἐγώ.

Καὶ ὅς εἶπε· Προστίθει τοίνυν ἤδη ὅτι βούλει· ἅπαντα γὰρ ὁμολογεῖς ἐπίστασθαι. 5

Ἔοικα, ἔφην ἐγώ, ἐπειδὴ περ γε οὐδεμίαν ἔχει δύναμιν τὸ “ἃ ἐπίσταμαι,” πάντα δὲ ἐπίσταμαι.

Οὐκοῦν καὶ αἰεὶ ὁμολόγηκας ἐπίστασθαι τούτῳ ᾧ ἐπίστα-σαι, εἴτε ὅταν ἐπίστη εἴτε ὅπως βούλει· αἰεὶ γὰρ ὁμολόγηκας ἐπίστασθαι καὶ ἅμα πάντα. δῆλον οὖν ὅτι καὶ παῖς ὢν 10 ἠπίστω, καὶ ὅτ' ἐγίγνον, καὶ ὅτ' ἐφύου· καὶ πρὶν αὐτὸς d γενέσθαι, καὶ πρὶν οὐρανὸν καὶ γῆν γενέσθαι, ἠπίστω ἅπαντα, εἵπερ αἰεὶ ἐπίστασαι. καὶ ναὶ μὰ Δία, ἔφη, αὐτὸς αἰεὶ ἐπιστήσῃ καὶ ἅπαντα, ἂν ἐγὼ βούλωμαι.

Ἀλλὰ βουλευθείης, ἦν δ' ἐγώ, ὦ πολυτίμητε Εὐθύδημε, 5 εἰ δὴ τῷ ὄντι ἀληθῇ λέγεις. ἀλλ' οὗ σοι πάννυ πιστεύω

a 5 ἃ Wt: αἰεὶ B T a 9 σφήλῃ B T W: σφαλεῖ Heindorf
b 3 αἰεὶ δ' . . . b 4 τούτῳ ἐπίστασαι T W: om. B b 4 τὰ δ' T:
ἃ δ' B d 3 αὐτὸς αἰεὶ B T: εὐθύς αἰεὶ αὐ Heindorf: αὐ αἰεὶ Schanz

ικανῶ εἶναι, εἰ μὴ σοι συμβουλευθῇ ὁ ἀδελφός σου οὐτοσὶ
 Διουνυσόδωρος· οὕτω δὲ τάχα ἂν. εἶπετον δέ μοι, ἦν δ' ἐγώ—
 e τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὐκ ἔχω ὑμῖν πῶς ἀμφισβητοῖην, οὕτως
 εἰς σοφίαν τερατώδεσιν ἀνθρώποις, ὅπως ἐγὼ οὐ πάντα
 ἐπίσταμαι, ἐπειδὴ γε ὑμεῖς φατε—τὰ δὲ τοιάδε πῶς φῶ
 ἐπίστασθαι, Εὐθύδημε, ὡς οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες ἄδικοί εἰσιν;
 5 φέρε εἰπέ, τοῦτο ἐπίσταμαι ἢ οὐκ ἐπίσταμαι;

Ἐπίστασαι μέντοι, ἔφη.

Τί; ἦν δ' ἐγώ.

Ὅτι οὐκ ἄδικοί εἰσιν οἱ ἀγαθοί.

297 Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ, πάλοι. ἀλλ' οὐ τοῦτο ἐρωτῶ· ἀλλ'
 ὡς ἄδικοί εἰσιν οἱ ἀγαθοί, ποῦ ἐγὼ τοῦτο ἔμαθον;

Οὐδαμοῦ, ἔφη ὁ Διουνυσόδωρος.

Οὐκ ἄρα ἐπίσταμαι, ἔφη, τοῦτο ἐγώ.

5 Διαφθείρεις, ἔφη, τὸν λόγον, ὁ Εὐθύδημος πρὸς τὸν
 Διουνυσόδωρον, καὶ φανήσεται οὐτοσὶ οὐκ ἐπιστάμενος, καὶ
 ἐπιστήμων ἅμα ὢν καὶ ἀνεπιστήμων. Καὶ ὁ Διουνυσόδωρος
 ἠρυθρίασεν.

Ἀλλὰ σύ, ἦν δ' ἐγώ, πῶς λέγεις, ὦ Εὐθύδημε; οὐ δοκεῖ
 b σοι ὀρθῶς ἀδελφὸς λέγειν ὁ πάντ' εἰδώς;

Ἀδελφὸς γάρ, ἔφη, ἐγώ εἰμι Εὐθυδήμου, ταχὺ ὑπολαβὼν
 ὁ Διουνυσόδωρος;

Κἀγὼ εἶπον· Ἔασον, ὦγαθέ, ἕως ἂν Εὐθύδημός με διδάξῃ
 5 ὡς ἐπίσταμαι τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ὅτι ἄδικοί εἰσι, καὶ μὴ
 μοι φθονήσης τοῦ μαθήματος.

Φεύγεις, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Διουνυσόδωρος, καὶ οὐκ
 ἐθέλεις ἀποκρίνεσθαι.

Εἰκότως γ', εἶπον ἐγώ· ἡττων γάρ εἰμι καὶ τοῦ ἐτέρου
 10 ὑμῶν, ὥστε πολλοῦ δέω μὴ οὐ δύο γε φεύγειν. πολὺ γάρ
 c πού εἰμι φανυλότερος τοῦ Ἡρακλέους, ὃς οὐχ οἷός τε ἦν τῇ

d 7 συμβουλευθῇ T W : βουλευθῇ B d 8 οὕτω δὲ T : οὕτω B
 e 1 <ἂν> ἀμφισβητοῖην Heindorf e 2 ἐγὼ οὐ πάντα W : οὐ πάντα
 ἐγὼ T : οὐ πάντα B e 3 γε T : om. B b 1 ἀδελφὸς Bekker :
 ἀδελφὸς B T : ὁ ἀδελφὸς corr. Coisl.

τε ὕδρα διαμάχεσθαι, σοφιστρίᾳ οὔσῃ καὶ διὰ τὴν σοφίαν ἀνιείσῃ, εἰ μίαν κεφαλὴν τοῦ λόγου τις ἀποτέμοι, πολλὰς ἀντὶ τῆς μιᾶς, καὶ καρκίνῳ τινὶ ἐτέρῳ σοφιστῇ ἐκ θαλάττης ἀφιγμένῳ, νεωστί, μοι δοκεῖν, καταπεπλευκότι· ὃς ἐπειδὴ 5 αὐτὸν ἐλύπει οὕτως ἐκ τοῦ ἐπ' ἀριστερὰ λέγων καὶ δάκνων, τὸν Ἰόλεω τὸν ἀδελφιδοῦν βοηθὸν ἐπεκαλέσατο, ὃ δὲ αὐτῷ ἱκανῶς ἐβοήθησεν. ὃ δ' ἐμὸς Ἰόλεως [Πατροκλῆς] εἰ ἔλθοι, d πλέον ἂν θάτερον ποιήσειεν.

Ἀπόκριναι δὴ, ἔφη ὁ Διονυσόδωρος, ὁπότε σοι ταῦτα ὕμνηται· πότερον ὁ Ἰόλεως τοῦ Ἡρακλέους μᾶλλον ἢν ἀδελφιδοῦς ἢ σός; 5

Κράτιστον τοίνυν μοι, ὦ Διονυσόδωρε, ἦν δ' ἐγώ, ἀποκρίνασθαί σοι. οὐ γὰρ μὴ ἀνῆς ἐρωτῶν, σχεδόν τι ἐγὼ τοῦτ' εὖ οἶδα, φθονῶν καὶ διακωλύων, ἵνα μὴ διδάξῃ με Εὐθύδημος ἐκείνο τὸ σοφόν.—Ἀποκρίνου δὴ, ἔφη.—Ἀποκρίνομαι δὴ, εἶπον, ὅτι τοῦ Ἡρακλέους ἦν ὁ Ἰόλεως ἀδελφιδοῦς, ἐμὸς δ', ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐδ' ὅπωςτιοῦν. οὐ γὰρ 10 Πατροκλῆς ἦν αὐτῷ πατήρ, ὃ ἐμὸς ἀδελφός, ἀλλὰ παραπλήσιον μὲν τοῦνομα Ἰφικλῆς, ὃ Ἡρακλέους ἀδελφός.—Πατροκλῆς δέ, ἢ δ' ὅς, σός;—Πάνυ γ', ἔφην ἐγώ, ὁμομήτριός γε, οὐ μέντοι ὁμοπάτριος.—Ἀδελφὸς ἄρα ἐστὶ σοι 15 καὶ οὐκ ἀδελφός.—Οὐχ ὁμοπάτριός γε, ὦ βέλτιστε, ἔφην· ἐκείνου μὲν γὰρ Χαιρέδημος ἦν πατήρ, ἐμὸς δὲ Σωφρονίσκος.—Πατὴρ δὲ ἦν, ἔφη, Σωφρονίσκος καὶ Χαιρέδημος;—Πάνυ γ', ἔφην· ὁ μὲν γε ἐμὸς, ὃ δὲ ἐκείνου.—Οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, ἕτερος 298 ἦν Χαιρέδημος τοῦ πατρός;—Τοῦμοῦ γ', ἔφην ἐγώ.—Ἄρ' οὖν πατὴρ ἦν ἕτερος ὢν πατρός; ἢ σὺ εἶ ὁ αὐτὸς τῷ λίθῳ;—Δέδοικα μὲν ἔγωγ', ἔφην, μὴ φανῶ ὑπὸ σοῦ ὁ αὐτός· οὐ μέντοι μοι δοκῶ.—Οὐκοῦν ἕτερος εἶ, ἔφη, τοῦ λίθου;— 5

c 3 εἰ TW: εἰς B κεφαλὴν τοῦ λόγου τις ἀποτέμοι BW (sed in marg. γρ. καὶ τοῦ ὅλου W: κεφαλὴν ἀποτμηθεῖν τοῦ λόγου T c 5 μοι T: μοι τινι B d 1 Πατροκλῆς secl. Heindorf d 9 ἀποκρίνομαι BW: ἀποκρινοῦμαι B² T e 2 παραπλήσιον B: παραπλήσιον T· παραπλήσιος olim Heindorf

“Ἐτερος μέντοι.—” Ἄλλο τι οὖν ἕτερος, ἢ δ’ ὅς, ὢν λίθου οὐ λίθος εἶ; καὶ ἕτερος ὢν χρυσοῦ οὐ χρυσὸς εἶ;—” Ἔστι ταῦτα. —Οὐκ οὖν καὶ ὁ Χαιρέδημος, ἔφη, ἕτερος ὢν πατρὸς [οὐκ ἂν] πατὴρ ἐστίν.—” Ἐοικεν, ἦν δ’ ἐγώ, οὐ πατὴρ εἶναι.

- b** Εἰ γὰρ δὴ πού, ἔφη, πατὴρ ἐστίν ὁ Χαιρέδημος, ὑπολαβὼν ὁ Εὐθύδημος, πάλιν αὖ ὁ Σωφρονίσκος ἕτερος ὢν πατρὸς οὐ πατὴρ ἐστίν, ὥστε σύ, ὦ Σώκρατες, ἀπάτωρ εἶ.

- Καὶ ὁ Κτήσιππος ἐκδεξάμενος, ‘Ο δὲ ὑμέτερος, ἔφη, αὖ
 5 πατὴρ οὐ ταῦτ’ αὐτὰ πέπονθεν; ἕτερός ἐστιν τοῦμοῦ πατρός;
 —Πολλοῦ γ’, ἔφη, δεῖ, ὁ Εὐθύδημος.—” Ἀλλά, ἢ δ’ ὅς, ὁ αὐτός;—” Ὁ αὐτὸς μέντοι.—Οὐκ ἂν συμβουλοίμην. ἀλλὰ
c πότερον, ὦ Εὐθύδημε, ἐμὸς μόνον ἐστὶ πατὴρ ἢ καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων;—Καὶ τῶν ἄλλων, ἔφη· ἢ οἶε τὸν αὐτὸν πατέρα ὄντα οὐ πατέρα εἶναι;—” Ὡμην δῆτα, ἔφη ὁ Κτήσιππος.—Τί δέ; ἢ δ’ ὅς· χρυσὸν ὄντα μὴ χρυσὸν εἶναι;
 5 ἢ ἀνθρώπου ὄντα μὴ ἀνθρώπου;—Μὴ γάρ, ἔφη ὁ Κτήσιππος, ὦ Εὐθύδημε, τὸ λεγόμενον, οὐ λίνον λίνῳ συνάπτεις· δεινὸν γὰρ λέγεις πρᾶγμα εἰ ὁ σὸς πατὴρ πάντων ἐστὶν πατὴρ.—” Ἀλλ’ ἐστίν, ἔφη.—Πότερον ἀνθρώπων; ἢ δ’ ὅς ὁ Κτήσιππος, ἢ καὶ ἵππων καὶ τῶν ἄλλων πάντων ζώων;—
d Πάντων, ἔφη.—” Ἡ καὶ μήτηρ ἢ μήτηρ;—Καὶ ἡ μήτηρ γε. —Καὶ τῶν ἐχίνων ἄρα, ἔφη, ἢ σὴ μήτηρ μήτηρ ἐστὶ τῶν θαλαττίων.—Καὶ ἡ σὴ γ’, ἔφη.—Καὶ σὺ ἄρα ἀδελφὸς εἶ τῶν κωβίων καὶ κυναρίων καὶ χοιριδίων.—Καὶ γὰρ σύ,
 5 ἔφη.—Κάπρος ἄρα σοι πατὴρ ἐστὶ καὶ κύων.—Καὶ γὰρ σοί, ἔφη.

Αὐτίκα δέ γε, ἢ δ’ ὅς ὁ Διονυσόδωρος, ἂν μοι ἀποκρίνη,

a 8 οὐκ οὖν Schanz : οὐκοῦν B T οὐκ ἂν B T : οὐ W : secl. Schanz
a 9 ἐστίν B W : εἶη T **b** 1 ἔφη W : ἔφην B T **b** 4 αὖ πατὴρ B : πατὴρ αὖ T (sed add. signis transpositionis) **c** 1 μόνον Stephanus : μόνος B T **c** 5 μὴ ἢ Ast **c** 6 συνάπτεις corr. Coisl. **c** 9 καὶ τῶν W : ἢ καὶ τῶν B T **d** 1 prius ἢ W : om. B T **d** 2 ἄρα ἔφη B T : ἔφη ἄρα W **d** 3 τῶν θαλαττίων secl. Schanz **d** 4 τῶν κωβίων T : τῶν κωβίων W (sed in marg. γρ. τῶν κοβίων W) : τῶν βοιδίων B **d** 5 κάπρος Hoeffler : καὶ πρὸς B T W **d** 6 σοί T : σὺ B

ὦ Κτήσιππε, ὁμολογήσεις ταῦτα. εἰπὲ γάρ μοι, ἔστι σοι κύων;—Καὶ μάλα πονηρός, ἔφη ὁ Κτήσιππος.—Ἔστιν οὖν αὐτῷ κυνῖδια;—Καὶ μάλ', ἔφη, ἕτερα τοιαῦτα.—Οὐκοῦν πατήρ ἐστιν αὐτῶν ὁ κύων;—Ἐγωγέ τοι εἶδον, ἔφη, αὐτὸν ὀχεύοντα τὴν κύνα.—Τί οὖν; οὐ σός ἐστιν ὁ κύων;—Πάννυ', ἔφη.—Οὐκοῦν πατήρ ὦν σός ἐστιν, ὥστε σὸς πατήρ γίγνεται ὁ κύων καὶ σὺ κυναρίων ἀδελφός;

5

Καὶ αὖθις ταχὺ ὑπολαβὼν ὁ Διονυσόδωρος, ἵνα μὴ πρότερόν τι εἴποι ὁ Κτήσιππος, Καὶ ἔτι γέ μοι μικρόν, ἔφη, ἀποκρίναι τύπτεις τὸν κύνα τοῦτον;—Καὶ ὁ Κτήσιππος γελάσας, Νῆ τοὺς θεούς, ἔφη· οὐ γὰρ δύναμαι σέ.—Οὐκοῦν τὸν σαυτοῦ πατέρα, ἔφη, τύπτεις;

10

Πολὺν μέντοι, ἔφη, δικαιότερον τὸν ὑμέτερον πατέρ' ἅν' τύπτοιμι, ὅτι μαθὼν σοφοὺς ὑεῖς οὕτως ἔφυσεν. ἀλλ' ἦ που, ὦ Εὐθύδημε [ὁ Κτήσιππος], πόλλ' ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς ὑμετέρας σοφίας ταύτης ἀπολέλαυκεν ὁ πατήρ ὁ ὑμέτερός τε καὶ τῶν κυνιδίων.

5

Ἄλλ' οὐδὲν δεῖται πολλῶν ἀγαθῶν, ὦ Κτήσιππε, οὐτ' ἐκεῖνος οὔτε σύ.

Οὐδὲ σύ, ἦ δ' ὅς, ὦ Εὐθύδημε, αὐτός;

Οὐδὲ ἄλλος γε οὐδεὶς ἀνθρώπων. εἰπὲ γάρ μοι, ὦ Κτήσιππε, εἰ ἀγαθὸν νομίζεις εἶναι ἀσθενοῦντι φάρμακον πιεῖν ἢ οὐκ ἀγαθὸν εἶναι δοκεῖ σοι, ὅταν δέηται ἢ εἰς πόλεμον ὅταν ἦ, ὅπλα ἔχοντα μᾶλλον λῆναι ἢ ἄνοπλον.—Ἔμοιγε, ἔφη. καίτοι οἶμαί τί σε τῶν καλῶν ἐρεῖν.—Σὺ ἄριστα εἶση, ἔφη· ἀλλ' ἀποκρίνου. ἐπειδὴ γὰρ ὡμολόγεις ἀγαθὸν εἶναι φάρμακον, ὅταν δέη, πίνειν ἀνθρώπῳ, ἄλλο τι τοῦτο τὸ ἀγαθὸν ὥς πλεῖστον δεῖ πίνειν, καὶ καλῶς ἐκεῖ ἔξει, ἐάν τις αὐτῷ τρίψας ἐγκεράσῃ ἑλληβόρου ἄμαξαν;—Καὶ ὁ

5

99 γελάσας TW: γελαῖς B a 1 πατέρ' ἅν Sauppe: πατέρα
BT (δικαιότερον ἅν Ast) a 2 μαθὼν] παθὼν corr. Coisl. a 3 ὁ
Κτήσιππος secl. Schanz: ἔφη ὁ Κτήσιππος vulg. a 5 τῶν W: ὁ τῶν
BT b 5 ὁμολογεῖς Heindorf b 7 τῷ Par. 1808: om. BTW
ἐκεῖ] ἐκείνῳ Voegelin: ἐκεῖνος Schanz b 8 αὐτῷ B: αὐτὸ T

Κτήσιππος εἶπεν· Πάνυ γε σφόδρα, ὦ Εὐθύδημε, ἐὰν ἦ γε
 c ὁ πίνων ὅσος ὁ ἀνδρίας ὁ ἐν Δελφοῖς.—Οὐκοῦν, ἔφη, καὶ ἐν
 τῷ πολέμῳ ἐπειδὴ ἀγαθὸν ἐστὶν ὄπλα ἔχειν, ὥς πλείστα δεῖ
 ἔχειν δόρατά τε καὶ ἀσπίδας, ἐπειδὴ περ ἀγαθὸν ἐστὶν;—
 Μάλα δήπου, ἔφη ὁ Κτήσιππος· σὺ δ' οὐκ οἶει, ὦ Εὐθύδημε,
 5 ἀλλὰ μίαν καὶ ἐν δόρυ;—Ἔγωγε.—Ἡ καὶ τὸν Γηρυόνην ἄν,
 ἔφη, καὶ τὸν Βριάρεων οὕτως σὺ ὀπλίσαις; ἐγὼ δὲ ᾧμην σὲ
 δεινότερον εἶναι, ἅτε ὀπλομάχην ὄντα, καὶ τόνδε τὸν ἑταῖρον.

Καὶ ὁ μὲν Εὐθύδημος ἐσίγησεν· ὁ δὲ Διονυσόδωρος πρὸς
 d τὰ πρότερον ἀποκεκριμένα τῷ Κτησίππῳ ἤρετο, Οὐκοῦν καὶ
 χρυσίον, ἦ δ' ὅς, ἀγαθὸν δοκεῖ σοι εἶναι ἔχειν;—Πάνυ,
 καὶ ταῦτά γε πολὺ, ἔφη ὁ Κτήσιππος.—Τί οὖν; ἀγαθὰ οὐ
 δοκεῖ σοι χρήναι ἀεὶ τ' ἔχειν καὶ πανταχοῦ;—Σφόδρα γ',
 5 ἔφη.—Οὐκοῦν καὶ τὸ χρυσίον ἀγαθὸν ὁμολογεῖς εἶναι;—
 Ὀμολόγηκα μὲν οὖν, ἦ δ' ὅς.—Οὐκοῦν ἀεὶ δεῖ αὐτὸ ἔχειν
 καὶ πανταχοῦ καὶ ὥς μάλιστα ἐν ἑαυτῷ; καὶ εἴη ἄν εὐδαι-
 e μονέστατος εἰ ἔχοι χρυσίου μὲν τρία τάλαντα ἐν τῇ γαστρὶ,
 τάλαντον δ' ἐν τῷ κρανίῳ, στατήρα δὲ χρυσοῦ ἐν ἑκατέρῳ
 τῷ φθαλμῷ;—Φασί γε οὖν, ὦ Εὐθύδημε, ἔφη ὁ Κτήσιππος,
 τούτους εὐδαιμονεστάτους εἶναι Σκυθῶν καὶ ἀρίστους ἀνδρας,
 5 οἳ χρυσίον τε ἐν τοῖς κρανίοις ἔχουσιν πολὺ τοῖς ἑαυτῶν,
 ὥσπερ σὺ ἰνυδὴ ἔλεγες τὸν κύνα τὸν πατέρα, καὶ ὁ θαυ-
 μασιώτερόν γε ἔτι, ὅτι καὶ πίνουσιν ἐκ τῶν ἑαυτῶν κρανίων
 κεχρυσωμένων, καὶ ταῦτα ἐντὸς καθορώσιν, τὴν ἑαυτῶν
 κορυφὴν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες.

300 Πότερον δὲ ὕρωσιν, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, καὶ Σκύθαι τε καὶ
 οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τὰ δυνατὰ ὁρᾶν ἢ τὰ ἀδύνατα;—Τὰ
 δυνατὰ δήπου.—Οὐκοῦν καὶ σύ, ἔφη;—Κἀγώ.—Ὅρᾳς οὖν
 τὰ ἡμέτερα ἱμάτια;—Ναί.—Δυνατὰ οὖν ὁρᾶν ἐστὶν ταῦτα.—
 5 Ὑπερφυῶς, ἔφη ὁ Κτήσιππος.—Τί δέ; ἦ δ' ὅς.—Μηδέν.

c 1 ὅσος BW: ὁ σὸς T

d 2 πάνυ] πάνυ γε Heindorf

d 6 ὁμολόγηκα μὲν Serranus: ὁμολογήκαμεν BT

Sauppe

c 7 καὶ . . . ἑταῖρον secl. Schanz

d 4 χρήναι Badham: χρήματα BT

a 1 τε] γε

σὺ δὲ ἴσως οὐκ οἶε αὐτὰ ὀρᾶν· οὕτως ἡδὺς εἶ. ἀλλὰ μοι δοκεῖς, Εὐθύδημε, οὐ καθεύδων ἐπικεκοιμῆσθαι καί, <εἰ> οἷόν τε λέγοντα μὴδὲν λέγειν, καὶ σὺ τοῦτο ποιεῖν.

Ἡ γὰρ οὐχ οἷόν τ', ἔφη ὁ Διονυσόδωρος, σιγῶντα **b** λέγειν;—Οὐδ' ὅπωςτιοῦν, ἦ δ' ὅς ὁ Κτήσιππος.—Ἄρ' οὐδὲ λέγοντα σιγᾶν;—Ἐτι ἦττον, ἔφη.—Ὅταν οὖν λίθους λέγῃς καὶ ξύλα καὶ σιδήρια, οὐ σιγῶντα λέγεις;—Οὐκ οὖν εἰ γε ἐγώ, ἔφη, παρέρχομαι ἐν τοῖς χαλκίοις, ἀλλὰ φθεγγόμενα **5** καὶ βοῶντα μέγιστον τὰ σιδήρια λέγεται, ἐάν τις ᾄσῃται· ὥστε τοῦτο μὲν ὑπὸ σοφίας ἔλαθες οὐδὲν εἰπών. ἀλλ' ἔτι μοι τὸ ἕτερον ἐπιδείξατον, ὅπως αὖ ἔστιν λέγοντα σιγᾶν.

Καί μοι ἐδόκει ὑπεραγωνιᾶν ὁ Κτήσιππος διὰ τὰ παιδικά. **c** Ὅταν σιγᾷς, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, οὐ πάντα σιγᾷς;—Ἐγώ γε, ἦ δ' ὅς.—Οὐκοῦν καὶ τὰ λέγοντα σιγᾷς, εἴπερ τῶν ἀπάντων ἔστιν [τὰ λεγόμενα].—Τί δέ; ἔφη ὁ Κτήσιππος, οὐ σιγᾷ πάντα;—Οὐ δήπου, ἔφη ὁ Εὐθύδημος.—Ἀλλ' ἄρα, ὦ βέλ- **5** τιστε, λέγει τὰ πάντα;—Τά γε δήπου λέγοντα.—Ἀλλά, ἦ δ' ὅς, οὐ τοῦτο ἔρωτῶ, ἀλλὰ τὰ πάντα σιγᾷ ἢ λέγει;

Οὐδέτερα καὶ ἀμφοτέρα, ἔφη ὑφαρπάσας ὁ Διονυσόδωρος· **d** εἶ γὰρ οἶδα ὅτι τῇ ἀποκρίσει οὐχ ἔξεις ὅτι χρῆ.

Καὶ ὁ Κτήσιππος, ὥσπερ εἰώθει, μέγα πάνν ἀνακαγχάσας, ὦ Εὐθύδημε, ἔφη, ὁ ἀδελφός σου ἐξημφοτέρικεν τὸν λόγον, καὶ ἀπόλωλέ τε καὶ ἥττηται. Καὶ ὁ Κλεινίας πάνν ἥσθη **5** καὶ ἐγέλασεν, ὥστε ὁ Κτήσιππος ἐγένετο πλείον ἢ δεκαπλάσιος. ὁ δέ μοι δοκεῖ ἄτε πανοῦργος ὢν, ὁ Κτήσιππος, παρ' αὐτῶν τούτων αὐτὰ ταῦτα παρηκηκόει· οὐ γάρ ἔστιν ἄλλων τοιαύτη σοφία τῶν νῦν ἀνθρώπων.

a 6 αὐτὰ ὀρᾶν B W : ὀρᾶν αὐτὰ T a 7 ἐπικεκοιμῆσθαι corr. Par. 1808 : ἐπικεκοιμᾶσθαι B T W ei add. ci. Stephanus b 2 ὁ T : om. B b 4 εἰ γε W : ἦ γε B : ἦ γε T b 5 χαλκίοις B : χαλκίοις T b 6 λέγεται] λέγει Ast c 4 τὰ λεγόμενα secl. Schanz : τὰ λέγοντα Stephanus d 3 ἀνακαγχάσας B : ἀνακκαχάσας T d 5 ἥττηται B : ἥττησαι T W d 6 ὥστε T : ὥσπερ B πλείον B T W : πλείν Aristides δεκαπλάσιος B T : διπλάσιος W Aristides d 7 δ' ἐμοὶ δοκεῖ ἄτε Ast : δέ, δοκεῖ μοι, ἄτε Heusde : γρ. δ' ἐδόκει μοι ἄτε T : δέ μοι B T : δ' οἶμαι Badham d 8 παρακηκόει B T

e Κἀγὼ εἶπον· Τί γελᾷς, ὦ Κλεινία, ἐπὶ σπουδαίοις οὕτω πράγμασιν καὶ καλοῖς;

Σὺ γὰρ ἤδη τι πρόποτ' εἶδες, ὦ Σώκρατες, καλὸν πρᾶγμα; ἔφη ὁ Διονυσόδωρος.

5 Ἔγωγε, ἔφην, καὶ πολλά γε, ὦ Διονυσόδωρε.

301 Ἄρα ἕτερα ὄντα τοῦ καλοῦ, ἔφη, ἢ ταῦτα τῷ καλῷ;

Κἀγὼ ἐν παντὶ ἐγενόμην ὑπὸ ἀπορίας, καὶ ἡγούμην δίκαια πεπονθέναι ὅτι ἔγρυξα, ὅμως δὲ ἕτερα ἔφην αὐτοῦ γε τοῦ καλοῦ· πάρεστιν μέντοι ἐκάστῳ αὐτῶν κάλλος τι.

5 Ἐὰν οὖν, ἔφη, παραγένηται σοι βοῦς, βοῦς εἶ, καὶ ὅτι νῦν ἐγὼ σοι πάρειμι, Διονυσόδωρος εἶ;

Εὐφήμεῖ τοῦτό γε, ἦν δ' ἐγώ.

Ἄλλὰ τίνα τρόπον, ἔφη, ἐτέρου ἐτέρῳ παραγενομένου τὸ ἕτερον ἕτερον ἂν εἴη;

b Ἄρα τοῦτο, ἔφην ἐγώ, ἀπορεῖς; Ἦδη δὲ τοῖν ἀνδρῶν τὴν σοφίαν ἐπεχείρουν μιμῆσθαι, ἅτε ἐπιθυμῶν αὐτῆς.

Πῶς γὰρ οὐκ ἀπορῶ, ἔφη, καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι ἅπαντες ἀνθρωποι ὃ μὴ ἔστι;

5 Τί λέγεις, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρε; οὐ τὸ καλὸν καλόν ἐστιν καὶ τὸ αἰσχρὸν αἰσχρόν;—Ἐὰν ἔμοιγε, ἔφη, δοκῇ.—Οὐκοῦν δοκεῖ;—Πάνν γ', ἔφη.—Οὐκοῦν καὶ τὸ ταῦτόν ταῦτόν καὶ τὸ ἕτερον ἕτερον; οὐ γὰρ δήπου τό γε ἕτερον ταῦτόν, ἀλλ'

c ἔγωγε οὐδ' ἂν παῖδα ᾤμην τοῦτο ἀπορῆσαι, ὥς οὐ τὸ ἕτερον ἑτερόν ἐστιν. ἀλλ', ὦ Διονυσόδωρε, τοῦτο μὲν ἐκὼν παρήκας, ἐπεὶ τὰ ἄλλα μοι δοκεῖτε ὥσπερ οἱ δημιουργοὶ οἷς ἕκαστα προσήκει ἀπεργάζεσθαι, καὶ ὑμεῖς τὸ διαλέγεσθαι παγκάλως
5 ἀπεργάζεσθαι.

Οἶσθα οὖν, ἔφη, ὅτι προσήκει ἐκάστοις τῶν δημιουργῶν; πρῶτον τίνα χαλκεύειν προσήκει, οἶσθα;—Ἔγωγε· ὅτι χαλ-

ε3 εἶδες t : ἴδες B T ε4 ὁ supra verum T α2 ὑπὸ secl. Schanz b1 δὲ τοῖν ἀνδρῶν T : διὰ τῶν ἀνδρῶν B : δια (suprascr. ε) τῶν (suprascr. οι) ἀνδρῶν (suprascr. οι) W : δ' ἰδίᾳ τοῖν ἀνδρῶν Schanz ε3 ἐπεὶ τὰ Cornarius : ἔπειτα B T οἷς ἕκαστα] ἂ ἐκάστοις Badham ε6 ἔφη B W : om. T

κρέα.—Τί δέ, κεραμεύειν;—Κεραμέα.—Τί δέ, σφάττειν τε καὶ ἐκδέρειν καὶ τὰ μικρὰ κρέα κατακόψαντα ἔψειν καὶ ὀπτᾶν; —Μάγειρον, ἦν δ' ἐγώ.—Οὐκοῦν ἔάν τις, ἔφη, τὰ προσή- **d**
κοντα πράττη, ὀρθῶς πράξει;—Μάλιστα.—Προσῆκει δέ γε, ὥς φῆς, τὸν μάγειρον κατακόπτειν καὶ ἐκδέρειν; ὠμολόγησας ταῦτα ἢ οὐ;—Ὁμολόγησα, ἔφην, ἀλλὰ συγγνώμην μοι ἔχε. —Δῆλον τοίνυν, ἦ δ' ὅς, ὅτι ἂν τις σφάξας τὸν μάγειρον καὶ **5**
κατακόψας ἐψήσῃ καὶ ὀπτήσῃ, τὰ προσήκοντα ποιήσῃ· καὶ ἔαν τὸν χαλκέα τις αὐτὸν χαλκεύῃ καὶ τὸν κεραμέα κεραμεύῃ, καὶ οὗτος τὰ προσήκοντα πράξει.

Ἦ Πόσειδον, ἦν δ' ἐγώ, ἥδη κολοφῶνα ἐπιτιθεῖς τῇ **e**
σοφίᾳ. ἄρᾳ μοί ποτε αὕτη παραγενήσεται ὥστε μοι οἰκεία γενέσθαι;

Ἐπιγνοίης ἂν αὐτήν, ὦ Σώκρατες, ἔφη, οἰκείαν γενο- **5**
μένην;

Ἐὰν σύ γε βούλῃ, ἔφην ἐγώ, δῆλον ὅτι.

Τί δέ, ἦ δ' ὅς, τὰ σαντοῦ οἶει γιγνώσκειν;

Εἰ μή τι σὺ ἄλλο λέγεις· ἀπὸ σοῦ γὰρ δεῖ ἄρχεσθαι, τελευτᾶν δ' εἰς Εὐθύδημον τόνδε.

Ἀρ' οὖν, ἔφη, ταῦτα ἡγῇ σὰ εἶναι, ὧν ἂν ἄρξης καὶ ἐξῇ **10**
σοι αὐτοῖς χρῆσθαι ὅτι ἂν βούλῃ; οἷον βοῦς καὶ πρόβατον, **302**
ἄρ' ἂν ἡγοῖο ταῦτα σὰ εἶναι, ἃ σοι ἐξείῃ καὶ ἀποδόσθαι καὶ δοῦναι καὶ θῦσαι ὅτῳ βούλοιο θεῶν; ἂ δ' ἂν μὴ οὕτως ἔχῃ, οὐ σά;

Καγώ (ἥδη γὰρ ὅτι ἐξ αὐτῶν καλόν τι ἀνακύψοιτο τῶν **5**
ἐρωτημάτων, καὶ ἅμα βουλόμενος ὅτι τάχιστ' ἀκοῦσαι)
Πάνν μὲν οὖν, ἔφην, οὕτως ἔχει· τὰ τοιαῦτά ἐστιν μόνα ἐμά.—Τί δέ; ζῶα, ἔφη, οὐ ταῦτα καλεῖς ἃ ἂν ψυχὴν ἔχῃ;
—Ναί, ἔφην.—Ὁμολογεῖς οὖν τῶν ζώων ταῦτα μόνα εἶναι **b**

ο8 τί (bis) BT: τίνα (bis) scr. recc. ο9 τὰ μικρὰ κρέα secl.
Hermann: τὰ κρέα σμικρὰ Badham d7 αὐτὸν] αὐ̃ anonymus
apud Stallbaum e1 ἐπιτιθεῖς B: ἐπιτιθῆς T e4 ἐπιγνοίης]
ἐπεὶ γνοίης Badham a1 πρόβατον BTW (sed a supra ον T)
a2 ἡγοῖ' T: ἡγοῖ' ὅταν B: ἡγοῖο τ' ἂν W ἐξεῖναι T: ἐξεῖ ἢ B
a5 ἀνακύψοιτο B: ἀνακύψοι τὸ T τῶν ἐρωτημάτων secl. Cobet

σά, περὶ ἃ ἂν σοι ἐξουσία ἦ πάντα ταῦτα ποιεῖν ἃ νυνδὴ
 ἐγὼ ἔλεγον;—Ὁμολογῶ.—Καὶ ὅς, εἰρωνικῶς πάνυ ἐπισχῶν
 ὥς τι μέγα σκοπούμενος, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἔστιν
 5 σοι Ζεὺς πατῶος;—Καὶ ἐγὼ ὑποπτεύσας ἥξειν τὸν λόγον
 οἷπερ ἐτελεύτησεν, ἂπορόν τινα στροφὴν ἔφευγόν τε καὶ
 ἐστρεφόμεν ἤδη ὥσπερ ἐν δικτύῳ εἰλημμένος· Οὐκ ἔστιν, ἦν
 δ' ἐγώ, ὦ Διουνυσόδωρε.—Ταλαίπωρος ἄρα τις σύ γε ἄνθρω-
 10 πος εἶ καὶ οὐδὲ Ἀθηναῖος, ᾧ μήτε θεοὶ πατῶοι εἰσιν μήτε
 ἱερὰ μήτε ἄλλο μηδὲν καλὸν καὶ ἀγαθόν.—Ἐα, ἦν δ' ἐγώ,
 ὦ Διουνυσόδωρε, εὐφήμει τε καὶ μὴ χαλεπῶς με προδίδασκε.
 ἔστι γὰρ ἔμοιγε καὶ βωμοὶ καὶ ἱερὰ οἰκεία καὶ πατῶα καὶ
 5 τὰ ἄλλα ὅσαπερ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις τῶν τοιούτων.—
 Εἶτα τοῖς ἄλλοις, ἔφη, Ἀθηναίοις οὐκ ἔστιν Ζεὺς ὁ πατῶος;
 —Οὐκ ἔστιν, ἦν δ' ἐγώ, αὕτη ἡ ἐπωνυμία Ἰώνων οὐδενί,
 οὔθ' ὅσοι ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως ἀπφικισμένοι εἰσὶν οὔθ' ἡμῖν,
 10 ἀλλὰ Ἀπόλλων πατῶος διὰ τὴν τοῦ Ἰωνος γένεσιν· Ζεὺς
 δ' ἡμῖν πατῶος μὲν οὐ καλεῖται, ἔρκειος δὲ καὶ φράτριος,
 καὶ Ἀθηναία φρατρία.—Ἄλλ' ἄρκει γ', ἔφη ὁ Διουνυσόδωρος·
 ἔστιν γάρ σοι, ὥς ἔοικεν, Ἀπόλλων τε καὶ Ζεὺς καὶ Ἀθηναῖα.
 5 —Πάνυ, ἦν δ' ἐγώ.—Οὐκοῦν καὶ οὗτοι σοὶ θεοὶ ἂν εἶεν;
 ἔφη.—Πρόγονοι, ἦν δ' ἐγώ, καὶ δεσπότες.—Ἄλλ' οὖν σοὶ
 γε, ἔφη· ἡ οὐ σοὺς ὁμολόγηκας αὐτοὺς εἶναι;—Ὁμολόγηκα,
 ἔφην· τί γὰρ πάθω;—Οὐκοῦν, ἔφη, καὶ ζῶα εἰσιν οὗτοι οἱ
 10 θεοὶ; ὁμολόγηκας γὰρ ὅσα ψυχὴν ἔχει ζῶα εἶναι. ἡ οὗτοι
 οἱ θεοὶ οὐκ ἔχουσιν ψυχὴν;—Ἐχουσιν, ἦν δ' ἐγώ.—Οὐκοῦν
 καὶ ζῶα εἰσιν;—Ζῶα, ἔφην.—Τῶν δέ γε ζώων, ἔφη, ὁμο-
 λόγηκας ταῦτ' εἶναι σά, ὅσα ἂν σοι ἐξῇ καὶ δοῦναι καὶ
 5 ἀποδόσθαι καὶ θῦσαι δὴ θεῷ ὅτῳ ἂν βούλῃ.—Ὁμολόγηκα,
 ἔφην· οὐκ ἔστιν γάρ μοι ἀνάδυσσις, ὦ Εὐθύδημε.—Ἴθι δὴ μοι

b6 οἷπερ Hertlein: ἡπερ BT ἔφευγόν τε καὶ secl. Badham
 b8 tis T: τε B c4 βωμοὶ καὶ TW: om. B c6 ὁ secl.
 Schanz c7 οὐδενί] οὐδέσιν Naber c8 οὔθ' . . . οὔθ' . . .
 Bekker: οὐδ' . . . οὐδ' . . . BT d2 ἔρκειος BT d3 Ἀθηναία
 Cobet: Ἀθηναίη Eustathius Porson: ἀθηναῖα BT d4 Ἀθηναία
 Schanz d5 πάνυ] πάνυ γε Ast e5 δὴ Schanz: ἂν BT: om. al.

εὐθύς, ἣ δ' ὅς, εἰπέ· ἐπειδὴ σὸν ὁμολογεῖς εἶναι τὸν Δία
καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, ἄρα ἔξεστί σοι αὐτοὺς ἀποδόσθαι 303
ἢ δοῦναι ἢ ἄλλ' ὅτι ἂν βούλη χρηῖσθαι ὥσπερ τοῖς ἄλλοις
ζώοις;

Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Κρίτων, ὥσπερ πληγεῖς ὑπὸ τοῦ λόγου,
ἐκείμην ἄφωνος· ὁ δὲ Κτήσιππος μοι ἰὼν ὡς βοηθήσων, 5
Πυππᾶξ ὦ Ἡράκλεις, ἔφη, καλοῦ λόγου.—Καὶ ὁ Διονυσό-
δωρος, Πότερον οὖν, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς πυππᾶξ ἐστίν ἢ ὁ
πυππᾶξ Ἡρακλῆς;—Καὶ ὁ Κτήσιππος, ὦ Πόσειδον, ἔφη,
δεινῶν λόγων. ἀφίσταμαι· ἀμάχω τῷ ἄνδρε.

Ἐνταῦθα μέντοι, ὦ φίλε Κρίτων, οὐδεὶς ὅστις οὐ τῶν b
παρόντων ὑπερεπήνεσε τὸν λόγον καὶ τῷ ἄνδρε, καὶ γελῶντες
καὶ κροτοῦντες καὶ χαίροντες ὀλίγου παρετάθησαν. ἐπὶ μὲν
γὰρ τοῖς ἔμπροσθεν ἐφ' ἐκάστοις πᾶσι παγκάλως ἐθорύβουν
μόνοι οἱ τοῦ Εὐθυδήμου ἐρασταί, ἐνταῦθα δὲ ὀλίγου καὶ οἱ 5
κίονες οἱ ἐν τῷ Λυκεῖῳ ἐθорύβησαν τ' ἐπὶ τοῖν ἀνδρῶν καὶ
ἦσθησαν. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ αὐτὸς οὕτω διετέθην, ὥστε
ὁμολογεῖν μηδένας πώποτε ἀνθρώπους ἰδεῖν οὕτω σοφούς, c
καὶ παντάπασι καταδουλωθεῖς ὑπὸ τῆς σοφίας αὐτοῖν ἐπὶ
τὸ ἐπαινεῖν τε καὶ ἐγκωμιάζειν αὐτῷ ἐτραπόμην, καὶ εἶπον·
ὦ μακάριοι σφὼ τῆς θαυμαστῆς φύσεως, οἳ τυσοῦτον πρᾶγμα
οὕτω ταχὺ καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἐξείργασθον. πολλὰ μὲν 5
οὖν καὶ ἄλλα οἱ λόγοι ὑμῶν καλὰ ἔχουσιν, ὦ Εὐθυδήμῃ τε
καὶ Διονυσόδωρε· ἐν δὲ τοῖς καὶ τοῦτο μεγαλοπρεπέστατον,
ὅτι τῶν πολλῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν σεμνῶν δὴ καὶ δοκούντων
τὶ εἶναι οὐδὲν ὑμῖν μέλει, ἀλλὰ τῶν ὁμοίων ὑμῖν μόνον. d
ἐγὼ γὰρ εἶ οἶδα ὅτι τούτους τοὺς λόγους πάννυ μὲν ἂν ὀλίγοι
ἀγαπῶεν ἀνθρωποὶ ὅμοιοι ὑμῖν, οἳ δ' ἄλλοι οὕτως ἀγνοοῦσιν

a6 πυπᾶξ B : πύπαξ T (sed mox a 7, 8 πυπᾶξ B : πύπαξ T) ἔφη
W : ἔφην BT b2 καὶ post ἄνδρε BW : om. T γελῶντες
... κροτοῦντες ... χαίροντες Badham : γελῶντε ... κροτοῦντε ...
χαίροντε B T W (χέροντε W) b3 παρετάθησαν T : παρετέθησαν B W
b7 ἦσθησαν T : ἡίσθησαν B c4 οἳ] εἰ Cobet c5 ἐξείργασθον
T (sed ei ex e) : γρ. ἐξείργασασθον t : ἐξείργασθον B c7 μεγαλοπρε-
πέστατον Stephanus : μεγαλοπρεπέστερον BT d3 οὕτως ἀγνοοῦσιν
T : οὕτω νοοῦσιν B W : οὕτω μισοῦσιν Naber : alii alia

- αὐτούς, ὥστ' εὖ οἶδα ὅτι αἰσχυνθεῖεν ἂν μᾶλλον ἐξελέγχοντες
 5 τοιούτοις λόγοις τοὺς ἄλλους ἢ αὐτοὶ ἐξελεγχόμενοι. καὶ
 τόδε αὖ ἕτερον δημοτικόν τι καὶ πρᾶον ἐν τοῖς λόγοις·
 ὁπόταν φῆτε μήτε καλὸν εἶναι μηδὲν μήτε ἀγαθὸν πρᾶγμα
 μήτε λευκὸν μηδ' ἄλλο τῶν τοιούτων μηδέν, μηδὲ τὸ παράπαν
 e ἐτέρων ἕτερον, ἀτεχνῶς μὲν τῷ ὄντι συρράπτετε τὰ στόματα
 τῶν ἀνθρώπων, ὥσπερ καὶ φατέ· ὅτι δ' οὐ μόνον τὰ τῶν
 ἄλλων, ἀλλὰ δόξαίτε ἂν καὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, τοῦτο πάννυ
 χαρίεν τέ ἐστίν καὶ τὸ ἐπαχθὲς τῶν λόγων ἀφαιρεῖται. τὸ
 5 δὲ δὴ μέγιστον, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει ὑμῖν καὶ τεχνικῶς
 ἐξηγῆται, ὥστ' ἐ(ν) πάννυ ὀλίγῳ χρόνῳ ὄντιν οὖν ἂν μαθεῖν
 ἀνθρώπων· ἔγνω ἔγωγε καὶ τῷ Κτησίππῳ τὸν νοῦν προσέ-
 χων ὥς ταχὺ ὑμᾶς ἐκ τοῦ παραχρήμα μιμῆσθαι οἷός τε ἦν.
 304 τοῦτο μὲν οὖν τοῦ πράγματος σφῶν τὸ σοφὸν πρὸς μὲν τὸ
 ταχὺ παραδιδόναι καλόν, ἐναντίον δ' ἀνθρώπων διαλέγεσθαι
 οὐκ ἐπιτήδειον, ἀλλ' ἂν γέ μοι πείθῃσθε, εὐλαβήσεσθε μὴ
 πολλῶν ἐναντίον λέγειν, ἵνα μὴ ταχὺ ἐκμαθόντες ὑμῖν μὴ
 5 εἰδῶσιν χάριν. ἀλλὰ μάλιστα μὲν αὐτῷ πρὸς ἀλλήλῳ μόνῳ
 διαλέγεσθον· εἰ δὲ μή, εἴπερ ἄλλου του ἐναντίον, ἐκείνου
 μόνου ὃς ἂν ὑμῖν διδῶ ἀργύριον. τὰ αὐτὰ δὲ ταῦτα, ἔαν
 b σωφρονήτε, καὶ τοῖς μαθηταῖς συμβουλευσέτε, μηδέποτε
 μηδενὶ ἀνθρώπων διαλέγεσθαι ἀλλ' ἢ ὑμῖν τε καὶ αὐτοῖς·
 τὸ γὰρ σπάνιον, ὦ Εὐθύδημε, τίμιον, τὸ δὲ ὕδωρ εὐωνό-
 τατον, ἄριστον ὄν, ὥς ἔφη Πίνδαρος. ἀλλ' ἄγετε, ἦν δ'
 5 ἐγώ, ὅπως κἀμὲ καὶ Κλεινίαν τόνδε παραδέξεσθον.

Ταῦτα, ὦ Κρίτων, καὶ ἄλλα ἅττα ἔτι βραχέα διαλε-

- d4 ὥστ' T: ᾧτ' B d6 τι B: τε T (sed suprascr. ι)
 d7 ὁπόταν B: ὅτι ᾧτ' ἂν T φῆτε μήτε B: μὴ φῆτε T μήτε
 ἀγαθὸν . . . d8 μηδὲν TW: om. B d8 μηδὲ B: μὴτε T τὸ
 παράπαν T: το παραν B e3 αὐτῶν corr. Coisl.: αὐτῷ T: αὐτῶ
 BW e5 ἔχει] εὖ ἔχει Badham: εὖ Schanz e6 ὥστ' ἐν ci.
 Heindorf: ὥστε B T e7 καὶ] καὶ <αὐτὸς> Schanz προσέχων
 Heusde: προσέχω B T e8 ταχὺ secl. Cobet a1 τοῦτο B:
 τούτου T τὸ σοφόν T: om. B a3 εὐλαβήσεσθε T: εὐλαβή-
 σεσθαι B a4 ἐναντίον T: ἐναντίων B a5 μόνῳ secl. Cobet
 b5 παραδέξεσθον scr. recs.: παραδέξασθον B T b6 ἄλλα ἅττα ἔτι
 W: ἀλλ' ἅττα ἔτι T: ἄλλα B

χθέντες ἀπῆμεν. σκόπει οὖν ὅπως συμφοιτήσεις παρὰ τῷ
 ἄνδρῃ, ὥς ἐκείνῳ φατὸν οἷω τε εἶναι διδάξαι τὸν ἐθέλοντ' c
 ἀργύριον διδόναι, καὶ οὔτε φύσιν οὔθ' ἡλικίαν ἐξείργειν
 οὐδεμίαν—ὃ δὲ καὶ σοὶ μάλιστα προσήκει ἀκοῦσαι, ὅτι οὐδὲ
 τοῦ χρηματίζεσθαί φατον διακωλύειν οὐδέν—μὴ οὐ παρα-
 λαβεῖν ὄντινον εὐπετῶς τὴν σφετέραν σοφίαν. 5

ΚΡ. Καὶ μὴν, ὦ Σώκρατες, φιλήκοος μὲν ἔγωγε καὶ
 ἡδέως ἂν τι μαυθάνοιμι, κινδυνεύω μέντοι κἀγὼ εἰς εἶναι
 τῶν οὐχ ὁμοίων Εὐθυδήμῳ, ἀλλ' ἐκείνων ὧν δὴ καὶ σὺ
 ἔλεγες, τῶν ἥδιον ἂν ἐξελεγχόμενων ὑπὸ τῶν τοιούτων d
 λόγων ἢ ἐξελεγχόντων. ἀτὰρ γελοῖον μὲν μοι δοκεῖ εἶναι
 τὸ νουθετεῖν σε, ὅμως δέ, ἃ γ' ἤκουον, ἐθέλω σοι ἀπαγ-
 γείλαι. τῶν ἀφ' ὑμῶν ἀπιόντων ἴσθ' ὅτι προσελθὼν τίς
 μοι περιπατοῦντι, ἀνὴρ οἰόμενος πάννυ εἶναι σοφός, τούτων 5
 τις τῶν περὶ τοὺς λόγους τοὺς εἰς τὰ δικαστήρια δεινῶν,
 Ὡς Κρίτων, ἔφη, οὐδὲν ἀκροᾷ τῶνδε τῶν σοφῶν;—Οὐ μὰ
 τὸν Δία, ἦν δ' ἐγώ· οὐ γὰρ οἷός τ' ἢ προσστὰς κατακούειν
 ὑπὸ τοῦ ὄχλου.—Καὶ μὴν, ἔφη, ἄξιόν γ' ἦν ἀκοῦσαι.—Τί
 δέ; ἦν δ' ἐγώ.—Ἵνα ἤκουσας ἀνδρῶν διαλεγόμενων οἱ νῦν e
 σοφώτατοί εἰσι τῶν περὶ τοὺς τοιούτους λόγους.—Κἀγὼ
 εἶπον· Τί οὖν ἐφαίνοντό σοι;—Τί δὲ ἄλλο, ἢ δ' ὅς, ἢ οἷάπερ
 αἰεὶ ἂν τις τῶν τοιούτων ἀκούσαι ληρούντων καὶ περὶ οὐδενὸς
 ἀξίων ἀναξίαν σπουδὴν ποιουμένων; (οὕτως γὰρ πως καὶ 5
 εἶπεν τοῖς ὀνόμασιν).—Καὶ ἐγώ, Ἀλλὰ μέντοι, ἔφην, χαρίεν
 γέ τι πρᾶγμά ἐστιν ἡ φιλοσοφία.—Ποῖον, ἔφη, χαρίεν, ὦ
 μακάριε; οὐδενὸς μὲν οὖν ἄξιον. ἀλλὰ καὶ εἰ νῦν παρεγένου, 305
 πάννυ ἂν σε οἶμαι αἰσχυρῆναι ὑπὲρ τοῦ σεαυτοῦ ἐταίρου·
 οὕτως ἦν ἄτοπος, ἐθέλων ἑαυτὸν παρέχειν ἀνθρώποις οἷς
 οὐδὲν μέλει ὅτι ἂν λέγωσιν, παντὸς δὲ ῥήματος ἀντέχονται.

c2 ἐξείργειν T: ἐξεργειν B c4 τοῦ] τὸ ci. Stephanus
 c7 μαυθάνοιμι BW: μάθοιμι T d2 μέν T: om. B d4 ἴσθ'
 ci. Heindorf: οἷσθ' BT d7 οὐδέν] οὐδὲ Badham d8 ἦ]
 ἦν B: εἰ T (sed in marg. ἦι) προσστὰς Heindorf: προστὰς BT
 d9 ἔφη] ἔφην BT e1 δέ BW: om. T e4 ἀκοῦσαι BT
 a4 ῥήματος TW: χρήματος B

- 5 καὶ οὗτοι, ὅπερ ἄρτι ἔλεγον, ἐν τοῖς κράτιστοί εἰσι τῶν νῦν. ἀλλὰ γάρ, ὦ Κρίτων, ἔφη, τὸ πρᾶγμα αὐτὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ τῷ πράγματι διατρίβοντες φαῦλοί εἰσιν καὶ καταγέλαστοι. Ἐμοὶ δέ, ὦ Σώκρατες, τὸ πρᾶγμα ἐδόκει
b οὐκ ὀρθῶς ψέγειν οὐθ' οὗτος οὐτ' εἴ τις ἄλλος ψέγει· τὸ μέντοι ἐθέλειν διαλέγεσθαι τοιούτοις ἐναντίον πολλῶν ἀνθρώπων ὀρθῶς μοι ἐδόκει μέμφεσθαι.

ΣΩ. ὦ Κρίτων, θαυμάσιοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες.
5 ἀτὰρ οὐπω οἶδα ὅτι μέλλω ἔρεῖν. ποτέρων ἦν ὁ προσελθὼν σοι καὶ μεμφόμενος τὴν φιλοσοφίαν; πότερον τῶν ἀγωνίσασθαι δεινῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ῥήτωρ τις, ἢ τῶν τοὺς τοιούτους εἰσπεμπόντων, ποιητῆς τῶν λόγων οἷς οἱ ῥήτορες ἀγωνίζονται;

c ΚΡ. Ἐκιστα νῆ τὸν Δία ῥήτωρ, οὐδὲ οἶμαι πώποτ' αὐτὸν ἐπὶ δικαστήριον ἀναβεβηκέναι· ἀλλ' ἐπαίειν αὐτόν φασι περὶ τοῦ πράγματος νῆ τὸν Δία καὶ δεινὸν εἶναι καὶ δεινοὺς λόγους συντιθέναι.

5 ΣΩ. Ἦδη μανθάνω· περὶ τούτων καὶ αὐτὸς νυνδὴ ἔμελλον λέγειν. οὗτοι γάρ εἰσιν μέν, ὦ Κρίτων, οὓς ἔφη Πρόδικος μεθόρια φιλοσόφου τε ἀνδρὸς καὶ πολιτικοῦ, οἶονται δ' εἶναι πάντων σοφώτατοι ἀνθρώπων, πρὸς δὲ τῷ εἶναι καὶ δοκεῖν πάνυ παρὰ πολλοῖς, ὥστε παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμεῖν

d ἐμποδῶν σφίσιν εἶναι οὐδένας ἄλλους ἢ τοὺς περὶ φιλοσοφίαν ἀνθρώπους. ἡγοῦνται οὖν, ἐὰν τούτους εἰς δόξαν καταστήσωσιν μηδενὸς δοκεῖν ἀξιῶς εἶναι, ἀναμφισβητήτως ἤδη παρὰ πᾶσιν τὰ νικητήρια εἰς δόξαν οἷσεσθαι σοφίας
5 πέρι. εἶναι μὲν γὰρ τῇ ἀληθείᾳ σφᾶς σοφωτάτους, ἐν δὲ τοῖς ἰδίοις λόγοις ὅταν ἀποληφθῶσιν, ὑπὸ τῶν ἀμφὶ Εὐθύ-

a 5 κράτιστοί ci. Schanz: κράτιστοις B T a 7 φαῦλοί B T: add. πάνυ in marg. t c 2 ἐπὶ T W: σοι B c 3 καὶ post εἶναι secl. Schanz c 5 μανθάνω B: μανθάνων T ἡμελλον B T c 7 τε T: γε B c 8 τῷ εἶναι scr. recc.: τὸ εἶναι B T: secl. Schanz d 4 εἰς δόξαν secl. Naber οἷσεσθαι B: οἷεσθαι T d 5 σφᾶς σοφωτάτους T: σφᾶς σοφώτατοι B: σφεῖς σοφώτατοι Naber d 6 ἀπολειφθῶσιν Ast

δημον κολούεσθαι. σοφοὶ δὲ ἡγούνται εἶναι πάνν—εἰκότως·
μετρίως μὲν γὰρ φιλοσοφίας ἔχειν, μετρίως δὲ πολιτικῶν,
πάνν ἐξ εἰκότος λόγου—μετέχει· γὰρ ἀμφοτέρων ὅσον ἔδει, **e**
ἐκτὸς δὲ ὄντες κινδύνων καὶ ἀγῶνων καρποῦσθαι τὴν σοφίαν.

ΚΡ. Τί οὖν; δοκοῦσί σοί τι, ὦ Σώκρατες, λέγειν; οὐ
γάρ τοι ἀλλὰ ὅ γε λόγος ἔχει τινὰ εὐπρέπειαν τῶν ἀνδρῶν.

ΣΩ. Καὶ γὰρ ἔχει ὄντως, ὦ Κρίτων, εὐπρέπειαν μᾶλλον **5**
ἢ ἀλήθειαν. οὐ γὰρ ῥᾷδιον αὐτοὺς πείσαι ὅτι καὶ ἄνθρωποι **306.**
καὶ τᾶλλα πάντα ὅσα μεταξὺ τινῶν δυοῖν ἐστίν καὶ ἀμφο-
τέρωιν τυγχάνει μετέχοντα, ὅσα μὲν ἐκ κακοῦ καὶ ἀγαθοῦ,
τοῦ μὲν βελτίω, τοῦ δὲ χείρω γίγνεται· ὅσα δὲ ἐκ δυοῖν
ἀγαθῶν μὴ πρὸς ταῦτόν, ἀμφοῖν χείρω πρὸς ὃ ἂν ἐκάτερον **5**
ἢ χρηστὸν ἐκείνων ἐξ ὧν συνετέθη· ὅσα δ' ἐκ δυοῖν κακοῖν
συντεθέντα μὴ πρὸς τὸ αὐτὸ ὄντων ἐν τῷ μέσῳ ἐστίν, ταῦτα
μόνα βελτίω ἐκατέρου ἐκείνων ἐστίν, ὧν ἀμφοτέρων μέρος **b**
μετέχουσιν. εἰ μὲν οὖν ἡ φιλοσοφία ἀγαθόν ἐστίν καὶ ἡ
πολιτικὴ πρᾶξις, πρὸς ἄλλο δὲ ἐκάτερα, οὔτοι δ' ἀμφοτέρων
μετέχοντες τούτων ἐν μέσῳ εἰσίν, οὐδὲν λέγουσιν—ἀμφο-
τέρων γάρ εἰσι φαυλότεροι—εἰ δὲ ἀγαθὸν καὶ κακόν, τῶν **5**
μὲν βελτίους, τῶν δὲ χείρους· εἰ δὲ κακὰ ἀμφότερα, οὕτως
ἂν τι λέγοιεν ἀληθές, ἄλλως δ' οὐδαμῶς. οὐκ ἂν οὖν οἶμαι
αὐτοὺς ὁμολογῆσαι οὔτε κακῷ αὐτῷ ἀμφοτέρω εἶναι οὔτε **c**
τὸ μὲν κακόν, τὸ δὲ ἀγαθόν· ἀλλὰ τῷ ὄντι οὔτοι ἀμφο-
τέρων μετέχοντες ἀμφοτέρων ἡττους εἰσὶν πρὸς ἐκάτερον
πρὸς ὃ ἢ τε πολιτικὴ καὶ ἡ φιλοσοφία ἀξίω λόγου ἐστὶν,
καὶ τρίτοι ὄντες τῇ ἀληθείᾳ ζητοῦσι πρῶτοι δοκεῖν εἶναι. **5**
συγγιγνώσκειν μὲν οὖν αὐτοῖς χρὴ τῆς ἐπιθυμίας καὶ μὴ
χαλεπαίνειν, ἡγείσθαι μέντοι τοιοῦτους εἶναι οἰοί εἰσιν·
πάντα γὰρ ἄνδρα χρὴ ἀγαπᾶν ὅστις καὶ ὅτιοῦν λέγει ἐχό-
μενον φρονήσεως πρᾶγμα καὶ ἀνδρείως ἐπεξιών διαπονεῖται. **d**

ΚΡ. Καὶ μὴν, ὦ Σώκρατες, καὶ αὐτὸς περὶ τῶν ὕμων,

ε 3 δοκοῦσί TW: δοκεῖ B ε 5 ὄντως scr. Ven. 184: οὕτως
B TW α 3 τυγχάνει μετέχοντα BT: μετέχει τυγχάνοντα W
α 4 χείρω TW: χείρων B

ὥσπερ ἀεὶ πρὸς σε λέγω, ἐν ἀπορίᾳ εἰμὶ τί δεῖ αὐτοῖς
 χρήσασθαι. ὁ μὲν οὖν νεώτερος ἔτι καὶ σμικρὸς ἐστίν,
 5 Κριτόβουλος δ' ἤδη ἡλικίαν ἔχει καὶ δεῖταί τινος ὅστις
 αὐτὸν ὀνήσει. ἐγὼ μὲν οὖν ὅταν σοὶ συγγένωμαι, οὕτω
 διατίθεμαι ὥστ' ἐμοὶ δοκεῖ μανίαν εἶναι τὸ ἔνεκα τῶν παίδων
 ἄλλων μὲν πολλῶν σπουδὴν τοιαύτην ἐσχηκέναι, καὶ περὶ
 e τοῦ γάμου ὅπως ἐκ γενναιοτάτης ἔσονται μητρός, καὶ
 περὶ τῶν χρημάτων ὅπως ὡς πλουσιώτατοι, αὐτῶν δὲ περὶ
 παιδείας ἀμελῆσαι· ὅταν δὲ εἷς τινα ἀποβλέψω τῶν φα-
 σκόντων ἂν παιδεῦσαι ἀνθρώπους, ἐκπέπληγμαι καὶ μοι
 5 δοκεῖ εἷς ἕκαστος αὐτῶν σκοποῦντι πάννυ ἀλλόκοτος εἶναι,
 307 ὥς γε πρὸς σὲ τάληθ' εἰρήσθαι· ὥστε οὐκ ἔχω ὅπως
 προτρέπω τὸ μειράκιον ἐπὶ φιλοσοφίαν.

ΣΩ. ὦ φίλε Κρίτων, οὐκ οἶσθα ὅτι ἐν παντὶ ἐπιτηδεύ-
 ματι οἱ μὲν φαῦλοι πολλοὶ καὶ οὐδενὸς ἄξιοι, οἱ δὲ σπουδαῖοι
 5 ὀλίγοι καὶ παντὸς ἄξιοι; ἐπεὶ γυμναστικὴ οὐ καλὸν δοκεῖ
 σοι εἶναι, καὶ χρηματιστικὴ καὶ ῥητορικὴ καὶ στρατηγία;

ΚΡ. Ἔμοιγε πάντως δήπου.

ΣΩ. Τί οὖν; ἐν ἐκάστη τούτων τοὺς πολλοὺς πρὸς
 b ἕκαστον τὸ ἔργον οὐ καταγελάστους ὀράς;

ΚΡ. Ναὶ μὰ τὸν Δία, καὶ μάλα ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ἡ οὖν τούτου ἔνεκα αὐτός τε φεύξῃ πάντα τὰ
 ἐπιτηδεύματα καὶ τῷ ὑεὶ οὐκ ἐπιτρέψεις;

5 ΚΡ. Οὐκ οὐν δίκαιόν γε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Μὴ τοίνυν ὃ γε οὐ χρὴ ποιεῖ, ὦ Κρίτων, ἀλλ' ἐάσας
 χαίρειν τοὺς ἐπιτηδεύοντας φιλοσοφίαν, εἴτε χρηστοὶ εἰσιν
 εἴτε πονηροί, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα βασανίσας καλῶς τε καὶ εὖ,
 c ἂν μὲν σοι φαίνεται φαῦλον ὄν, πάντ' ἀνδρα ἀπότρεπε,
 μὴ μόνον τοὺς ὑεῖς· ἂν δὲ φαίνεται οἷον οἶμαι αὐτὸ ἐγὼ
 εἶναι, θαρρῶν δίδωκε καὶ ἄσκει, τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, αὐτός
 τε καὶ τὰ παιδιά.

d 7 δοκεῖ] δοκεῖν Par. 1811 a 3 ἐν] ἐπὶ Aristides a 6 στρα-
 τηγία T: στρατηγεία B b 1 τὸ ἔργον B T: τῶν ἔργων Aristidis
 cod. M b 3 ἢ B: ἢ T: τί Aristides

ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ

ΕΤΑΙΡΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ

St. I
p. 309

ΕΤ. Πόθεν, ὦ Σώκρατες, φαίνη; ἢ δῆλα δὴ ὅτι ἀπὸ **a**
κυνηγεσίου τοῦ περὶ τὴν Ἀλκιβιάδου ὥραν; καὶ μήν μοι
καὶ πρῶην ἰδούντι καλὸς μὲν ἐφαίνετο ἀνὴρ ἔτι, ἀνὴρ μέντοι,
ὦ Σώκρατες, ὥς γ' ἐν αὐτοῖς ἡμῖν εἰρήσθαι, καὶ πώγωνος
ἤδη ὑποπιμπλάμενος. **5**

ΣΩ. Εἴτα τί τοῦτο; οὐ σὺ μέντοι Ὀμήρου ἐπαινέτης εἶ,
ὅς ἔφη χαριεστάτην ἡβην εἶναι τοῦ (πρώτου) ὑπηνήτου, ἦν **b**
νῦν Ἀλκιβιάδης ἔχει;

ΕΤ. Τί οὖν τὰ νῦν; ἢ παρ' ἐκείνου φαίνη; καὶ πῶς
πρὸς σε ὁ νεανίας διάκειται;

ΣΩ. Εὖ, ἔμοιγε ἔδοξεν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τῇ νῦν ἡμέρᾳ. **5**
καὶ γὰρ πολλὰ ὑπὲρ ἐμοῦ εἶπε βοηθῶν ἐμοί, καὶ οὖν καὶ
ἄρτι ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι. ἄτοπον μέντοι τί σοι ἐθέλω
εἰπεῖν· παρόντος γὰρ ἐκείνου, οὔτε προσείχον τὸν νοῦν,
ἐπελανθανόμην τε αὐτοῦ θαμά.

ΕΤ. Καὶ τί ἂν γεγονὸς εἴη περὶ σὲ κάκεῖνον τοσοῦτον **c**
πράγμα; οὐ γὰρ δήπου τινὲ καλλίονι ἐνέτυχες ἄλλῳ ἔν γε
τῇδε τῇ πόλει.

ΣΩ. Καὶ πολὺ γε.

ΕΤ. Τί φῆς; ἀστῶ ἢ ζένω; **5**

ΣΩ. Ξένω.

a 3 prius ἀνὴρ] ὁ ἀνὴρ Athenaeus : ἀνὴρ Bekker a 4 αὐτοῖς
ἡμῖν] ἡμῖν αὐτοῖς Athenaeus b 1 τοῦ] τὴν τοῦ corr. Ven. 189
πρώτον add. Hirschig sec. schol. B (qui tamen τὸν πρώτον ὑπηνήτης, ut
a pro πρώτον habuisse videatur) b 7 ἔρχομαι W : ἔρχομαι B T

ΕΤ. Ποδαπῷ;

ΣΩ. Ἀβδηρίτη.

ΕΤ. Καὶ οὕτω καλὸς τις ὁ ξένος ἔδοξέν σοι εἶναι, ὥστε
10 τοῦ Κλεινίου ὕεος καλλίων σοι φανῆναι;

ΣΩ. Πῶς δ' οὐ μέλλει. ὦ μακάριε, τὸ σοφώτατον κάλλιον φαίνεσθαι;

ΕΤ. Ἀλλ' ἡ σοφῶ τιμὴ ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, ἐντυχὼν πάρει;

d ΣΩ. Σοφωτάτῳ μὲν οὖν δήπου τῶν γε νῦν, εἰ σοι δοκεῖ σοφώτατος εἶναι Πρωταγόρας.

ΕΤ. ἌΩ τί λέγεις; Πρωταγόρας ἐπιδεδήμηκεν;

ΣΩ. Τρίτην γε ἤδη ἡμέραν.

5 ΕΤ. Καὶ ἄρτι ἄρα ἐκείνῳ συγγεγονὸς ἦκεις;

310 ΣΩ. Πάνυ γε, πολλὰ καὶ εἰπὼν καὶ ἀκούσας.

ΕΤ. Τί οὖν οὐ διηγῆσω ἡμῖν τὴν συνουσίαν, εἰ μὴ σέ τι κωλύει, καθεζόμενος ἐνταυθί, ἐξαναστήσας τὸν παῖδα τουτονί;

5 ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν· καὶ χάριν γε εἶσομαι, ἔὰν ἀκούητε.

ΕΤ. Καὶ μὴν καὶ ἡμεῖς σοί, ἔὰν λέγῃς.

ΣΩ. Διπλῇ ἂν εἴη ἡ χάρις. ἀλλ' οὖν ἀκούετε.

Τῆς γὰρ παρελθούσης νυκτὸς ταυτησί, ἔτι βαθέος ὄρθρου, Ἴπποκράτης, ὁ Ἀπολλοδώρου υἱὸς Φάσωνος δὲ ἀδελφός, τὴν
b θύραν τῇ βακτηρίᾳ πάνυ σφόδρα ἔκρουε, καὶ ἐπειδὴ αὐτῷ ἀνέφξέ τις, εὐθὺς εἶσω ἦει ἐπειγόμενος, καὶ τῇ φωνῇ μέγα λέγων, “ὦ Σώκρατες,” ἔφη, “ἐργήγορας ἢ καθεύδεις;” Καὶ ἐγὼ τὴν φωνὴν γνοὺς αὐτοῦ, “Ἴπποκράτης,” ἔφην,
5 “οὗτος· μὴ τι νεώτερον ἀγγέλλεις;” “Οὐδέν γ’,” ἢ δ' ὅς, “εἰ μὴ ἀγαθὰ γε.” “Εὖ ἂν λέγοις,” ἦν δ' ἐγώ. “ἔστι δὲ τί, καὶ τοῦ ἔνεκα τηνικάδε ἀφίκου;” “Πρωταγόρας,” ἔφη, “ἦκει,” στὰς παρ' ἐμοί. “Πρώην,” ἔφην ἐγώ. “σὺ δὲ

c8 ἀβδηρίτη W : ἀβδηρείτη B T
Heindorf e Ficino (*quod sapientius est*)

lxxxv. 6: καθιζόμενος B T W

γ' Sauppe

T W : υἱέος B

c 11 σοφώτατον] σοφώτερον
a 3 καθεζόμενος Laur.

a 7 διπλῇ B : διπλῇ T : διπλῇ

a 8 γὰρ Didymus: om. B T W

a 9 υἱὸς

ἄρτι πέπυσαι;” “Νῆ τοὺς θεούς,” ἔφη, “ἐσπέρας γε.”
 Καὶ ἅμα ἐπιψηλαφήσας τοῦ σκίμποδος ἐκαθέζετο παρὰ τοὺς c
 πόδας μου, καὶ εἶπεν· “Ἐσπέρας δῆτα, μάλα γε ὄψὲ ἀφι-
 κόμενος ἐξ Οἰνός. ὁ γάρ τοι παῖς με ὁ Σάτυρος ἀπέδρα·
 καὶ δῆτα μέλλων σοι φράζειν ὅτι διωξοίμην αὐτόν, ὑπό τινος
 ἄλλου ἐπελαθόμεν. ἐπειδὴ δὲ ἦλθον καὶ δεδειπνηκότες ἦμεν 5
 καὶ ἐμέλλομεν ἀναπαύεσθαι, τότε μοι ἀδελφὸς λέγει ὅτι
 ἦκει Πρωταγόρας. καὶ ἔτι μὲν ἐνεχείρῃσα εὐθὺς παρὰ σὲ
 ἰέναι, ἔπειτά μοι λίαν πόρρω ἔδοξε τῶν νυκτῶν εἶναι· ἐπειδὴ
 δὲ τάχιστα με ἐκ τοῦ κόπου ὁ ὕπνος ἀνήκεν, εὐθὺς ἀναστὰς d
 οὕτω δεῦρο ἐπορευόμην.” Καὶ ἐγὼ γινώσκων αὐτοῦ τὴν
 ἀνδρείαν καὶ τὴν πτοίησιν, “Τί οὖν σοι,” ἦν δ’ ἐγώ,
 “τοῦτο; μὴν τί σε ἀδικεῖ Πρωταγόρας;” Καὶ ὅς γελάσας,
 “Νῆ τοὺς θεούς,” ἔφη, “ὦ Σώκρατες, ὅτι γε μόνος ἐστὶ 5
 σοφός, ἐμὲ δὲ οὐ ποιεῖ.” “Ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία,” ἔφην ἐγώ,
 “ἂν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον καὶ πείθης ἐκείνον, ποιήσει καὶ
 σὲ σοφόν.” “Εἰ γάρ,” ἦ δ’ ὅς, “ὦ Ζεῦ καὶ θεοί, ἐν
 τούτῳ εἴη· ὥς οὐτ’ ἂν τῶν ἐμῶν ἐπιλίπομι οὐδὲν οὔτε τῶν e
 φίλων· ἀλλ’ αὐτὰ ταῦτα καὶ νῦν ἦκω παρὰ σέ, ἵνα ὑπὲρ
 ἐμοῦ διαλεχθῇς αὐτῷ. ἐγὼ γὰρ ἅμα μὲν καὶ νεώτερός εἰμι,
 ἅμα δὲ οὐδὲ ἐώρακα Πρωταγόραν πρόποτε οὐδ’ ἀκήκοα οὐδέν·
 ἔτι γὰρ παῖς ἦ ὅτε τὸ πρότερον ἐπεδήμησε. ἀλλὰ γάρ, ὦ 5
 Σώκρατες, πάντες τὸν ἄνδρα ἐπαινοῦσιν καὶ φασιν σοφώ-
 τατον εἶναι λέγειν· ἀλλὰ τί οὐ βαδίζομεν παρ’ αὐτόν, ἵνα
 ἔνδον καταλάβωμεν; καταλύει δ’, ὥς ἐγὼ ἤκουσα, παρὰ 311
 Καλλιῇ τῷ Ἰππονίκου· ἀλλ’ ἴωμεν.” Καὶ ἐγὼ εἶποι·
 “Μήπω, ἀγαθέ, ἐκέῖσε ἴωμεν—πρῶ γάρ ἐστιν—ἀλλὰ δεῦρο
 ἐξαναστῶμεν εἰς τὴν αὐλήν, καὶ περιούντες αὐτοῦ διατρί-
 ψωμεν ἕως ἂν φῶς γένηται· εἴτα ἴωμεν. καὶ γὰρ τὰ πολλὰ 5

c 6 ἀδελφὸς Heindorf; ἀδελφὸς B T W: ὁ ἀδελφὸς Ven. 189 corr. Coisl.
 d 7 καὶ πείθης ἐκείνον secl. Cobet e 1 εἴη B:
 ἴοι T e 5 ἦ B²: ἦ B T W a 3 μήπω ἀγαθέ B T W: μήπω
 ἀγαθέ corr. Coisl.: μήπω γε, ὦ γαθέ Hirschig: μήπω γ’, ἀγαθέ Cobet
 (secl. mox ἐκέῖσε ἴωμεν) ἴωμεν T: ἴομεν B

Πρωταγόρας ἔνδον διατρίβει, ὥστε, θάρρει, καταληψόμεθα αὐτόν, ὡς τὸ εἰκός, ἔνδον.”

- Μετὰ ταῦτα ἀναστάντες εἰς τὴν αὐλὴν περιήμεν· καὶ ἐγὼ
b ἀποπειρώμενος τοῦ Ἴπποκράτους τῆς ῥώμης διεσκόπουν αὐτὸν καὶ ἡρώτων, Εἰπέ μοι, ἔφην ἐγώ, ὦ Ἴππόκρατες, παρὰ Πρωταγόραν νῦν ἐπιχειρεῖς ἰέναι, ἀργύριον τελῶν ἐκείνῳ μισθὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ, ὡς παρὰ τίνα ἀφιξόμενος καὶ τίς
5 γενησόμενος; ὥσπερ ἂν εἰ ἐπενόεις παρὰ τὸν σαυτοῦ ὁμῶ-
 νυμον ἐλθὼν Ἴπποκράτῃ τὸν Κῶον, τὸν τῶν Ἀσκληπιαδῶν, ἀργύριον τελεῖν ὑπὲρ σαυτοῦ μισθὸν ἐκείνῳ, εἴ τίς σε ἤρετο·
 “Εἰπέ μοι, μέλλεις τελεῖν, ὦ Ἴππόκρατες, Ἴπποκράτει
c μισθὸν ὡς τίνι ὄντι;” τί ἂν ἀπεκρίνω;—Εἶπον ἄν, ἔφην, ὅτι ὡς ἱατρῷ.—“Ὡς τίς γενησόμενος;”—“Ὡς ἱατρός, ἔφην.—
 Εἰ δὲ παρὰ Πολύκλειτον τὸν Ἀργεῖον ἢ Φειδίαν τὸν Ἀθη-
 ναῖον ἐπενόεις ἀφικόμενος μισθὸν ὑπὲρ σαυτοῦ τελεῖν ἐκεί-
5 νοις, εἴ τίς σε ἤρετο· “Τελεῖν τοῦτο τὸ ἀργύριον ὡς τίνι ὄντι ἐν νῷ ἔχεις Πολυκλείτῳ τε καὶ Φειδίᾳ;” τί ἂν ἀπε-
 κρίνω;—Εἶπον ἂν ὡς ἀγαλματοποιοῖς.—“Ὡς τίς δὲ γενησόμενος αὐτός;”—Δῆλον ὅτι ἀγαλματοποιός.—Εἶεν, ἦν δ’ ἐγώ·
d παρὰ δὲ δὴ Πρωταγόραν νῦν ἀφικόμενοι ἐγώ τε καὶ σὺ ἀργύριον ἐκείνῳ μισθὸν ἔτοιμοι ἐσόμεθα τελεῖν ὑπὲρ σοῦ, ἂν μὲν ἐξικνηῖται τὰ ἡμέτερα χρήματα καὶ τούτοις πείθωμεν αὐτόν, εἰ δὲ μή, καὶ τὰ τῶν φίλων προσαναλίσκοντες. εἰ
5 οὖν τις ἡμᾶς περὶ ταῦτα οὕτω σφόδρα σπουδάζοντας ἔροιτο·
 “Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες τε καὶ Ἴππόκρατες, ὡς τίνι ὄντι τῷ Πρωταγόρᾳ ἐν νῷ ἔχετε χρήματα τελεῖν;” τί ἂν αὐτῷ
e ἀποκριναίμεθα; τί ὄνομα ἄλλο γε λεγόμενον περὶ Πρω-
 ταγόρου ἀκούομεν; ὥσπερ περὶ Φειδίου ἀγαλματοποιὸν καὶ
 περὶ Ὀμήρου ποιητὴν, τί τοιοῦτον περὶ Πρωταγόρου ἀκούο-
5 μεν;—Σοφιστὴν δὴ τοι ὀνομάζουσί γε, ὦ Σώκρατες, τὸν
 ἄνδρα εἶναι, ἔφην.—Ὡς σοφιστῇ ἄρα ἐρχόμεθα τελούντες τὰ

ε 1 ἀποκριναίμεθα W : ἀπεκρινάμεθα BT γε secl. Cobet e 3 τί
 . . . ἀκούομεν secl. Cobet ἀκούομεν corr. Coisl. : ἡκούομεν B T W
 e 5 εἶναι, ἔφην] εἶεν, ἔφην Cobet Socrati tribuens

χρήματα;—Μάλιστα.—Εἰ οὖν καὶ τοῦτό τίς σε προσέροιτο·
 “Αὐτὸς δὲ δὴ ὥς τίς γενησόμενος ἔρχη παρὰ τὸν Πρωτα- 312
 γόραν;”—Καὶ ὃς εἶπεν ἐρυθρίασας—ἤδη γὰρ ὑπέφαινέν τι
 ἡμέρας, ὥστε καταφανῇ αὐτὸν γενέσθαι.—Εἰ μὲν τι τοῖς
 ἔμπροσθεν ἔοικεν, δῆλον ὅτι σοφιστῆς γενησόμενος.—Σὺ δέ,
 ἦν δ’ ἐγώ, πρὸς θεῶν, οὐκ ἂν αἰσχύναιο εἰς τοὺς Ἑλληνας 5
 σαυτὸν σοφιστὴν παρέχων;—Νῆ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, εἶπερ
 γε ἂ διανοοῦμαι χρή λέγειν.—’Αλλ’ ἄρα, ὦ Ἰππόκρατες, μὴ
 οὐ τοιαύτην ὑπολαμβάνεις σου τὴν παρὰ Πρωταγόρου μά-
 θησιν ἔσεσθαι, ἀλλ’ οἷα περ ἢ παρὰ τοῦ γραμματιστοῦ ἐγένετο b
 καὶ κιθαριστοῦ καὶ παιδοτρίβου; τούτων γὰρ σὺ ἐκάστην
 οὐκ ἐπὶ τέχνῃ ἔμαθες, ὥς δημιουργὸς ἐσόμενος, ἀλλ’ ἐπὶ
 παιδείᾳ, ὥς τὸν ἰδιώτην καὶ τὸν ἐλεύθερον πρέπει.—Πάνυ
 μὲν οὖν μοι δοκεῖ, ἔφη, τοιαύτη μᾶλλον εἶναι ἢ παρὰ 5
 Πρωταγόρου μάθησις.

Οἶσθα οὖν ὃ μέλλεις νῦν πράττειν, ἢ σε λανθάνει; ἦν δ’
 ἐγώ.—Τοῦ πέρι;—’Οτι μέλλεις τὴν ψυχὴν τὴν σαυτοῦ παρα-
 σχεῖν θεραπεῦσαι ἀνδρί, ὥς φῆς, σοφιστῇ· ὅτι δέ ποτε ὁ σοφι- c
 στῆς ἐστίν, θαυμάζοιμ’ ἂν εἰ οἶσθα. καίτοι εἰ τοῦτ’ ἀγνοεῖς,
 οὐδὲ ὅτῳ παραδίδως τὴν ψυχὴν οἶσθα, οὐτ’ εἰ ἀγαθῷ οὐτ’ εἰ
 κακῷ πράγματι.—Οἷμαί γ’, ἔφη, εἰδέναι.—Λέγε δὴ, τί ἡγῇ
 εἶναι τὸν σοφιστὴν;—’Εγὼ μὲν, ἦ δ’ ὅς, ὥσπερ τοῦνομα λέγει, 5
 τοῦτον εἶναι τὸν τῶν σοφῶν ἐπιστήμονα.—Οὐκοῦν, ἦν δ’
 ἐγώ, τοῦτο μὲν ἔξεστι λέγειν καὶ περὶ ζωγράφων καὶ περὶ
 τεκτόνων, ὅτι οὗτοί εἰσιν οἱ τῶν σοφῶν ἐπιστήμονες· ἀλλ’
 εἴ τις ἔροιτο ἡμᾶς, “Τῶν τί σοφῶν εἰσιν οἱ ζωγράφοι ἐπι- d
 στήμονες,” εἴπομεν ἂν πού αὐτῷ ὅτι τῶν πρὸς τὴν ἀπεργα-
 σίαν τὴν τῶν εἰκόνων, καὶ τᾶλλα οὕτως. εἰ δέ τις ἐκεῖνο
 ἔροιτο, “Ὁ δὲ σοφιστῆς τῶν τί σοφῶν ἐστίν;” τί ἂν

a6 σαυτὸν scr. rec. : αὐτὸν BTW a8 ὑπολαμβάνεις B :
 ὑπολαμβάνης T b1 οἷα περ ἢ παρὰ TW : οἷα περὶ B : οἷα
 παρὰ Hermann b8 παρασχεῖν] παρέχειν Cobet c6 σο-
 φῶν T : σοφιστῶν B (sed ist erasum) d4 σοφῶν] σοφῶν ἐπι-
 στήμων ci. Heusde

- 5 ἀποκρινοίμεθα αὐτῷ; ποίας ἐργασίας ἐπιστάτης;—Τί ἂν εἴποιμεν αὐτὸν εἶναι, ὦ Σώκρατες, ἢ ἐπιστάτην τοῦ ποιῆσαι δεινὸν λέγειν;—Ἴσως ἂν, ἣν δ' ἐγώ, ἀληθῆ λέγοιμεν, οὐ μέντοι ἱκανῶς γε· ἐρωτήσεως γὰρ ἔτι ἢ ἀπόκρισις ἡμῖν δεῖται, περὶ οὗτον ὁ σοφιστὴς δεινὸν ποιεῖ λέγειν· ὥσπερ ὁ κιθα-
 e ριστὴς δεινὸν δῆπου ποιεῖ λέγειν περὶ οὐπὲρ καὶ ἐπιστήμονα, περὶ κιθαρίσεως· ἦ γάρ;—Ναί.—Εἶεν· ὁ δὲ δὴ σοφιστὴς περὶ τίνος δεινὸν ποιεῖ λέγειν;—Δῆλον ὅτι περὶ οὐπὲρ καὶ ἐπίστασθαι;—Εἰκός γε. τί δὴ ἐστὶν τοῦτο περὶ οὗ αὐτός τε
 5 ἐπιστήμων ἐστὶν ὁ σοφιστὴς καὶ τὸν μαθητὴν ποιεῖ;—Μὰ Δί', ἔφη, οὐκέτι ἔχω σοι λέγειν.
- 313 Καὶ ἐγὼ εἶπον μετὰ τοῦτο· Τί οὖν; οἶσθα εἰς οἶόν τινα κίνδυνον ἔρχη ὑποθήσων τὴν ψυχὴν; ἢ εἰ μὲν τὸ σῶμα ἐπιτρέπειν σε ἔδει τῷ διακινδυνεύοντα ἢ χρηστὸν αὐτὸ γενέσθαι ἢ πονηρόν, πολλὰ ἂν περιεσκέψω εἴτ' ἐπιτρεπτέον
 5 εἴτε οὐ, καὶ εἰς συμβουλήν τοὺς τε φίλους ἂν παρεκάλεις καὶ τοὺς οἰκείους σκοπούμενος ἡμέρας συχνάς· ὁ δὲ περὶ πλείονος τοῦ σώματος ἡγῇ, τὴν ψυχὴν, καὶ ἐν ᾧ πάντ' ἐστὶν τὰ σὰ ἢ εὖ ἢ κακῶς πράττειν, χρηστοῦ ἢ πονηροῦ αὐτοῦ γενομένου, περὶ δὲ τούτου οὔτε τῷ πατρὶ οὔτε τῷ ἀδελφῷ
 b ἐπεκουώσω οὔτε ἡμῶν τῶν ἐταίρων οὐδενί, εἴτ' ἐπιτρεπτέον εἴτε καὶ οὐ τῷ ἀφικομένῳ τούτῳ ξένῳ τὴν σὴν ψυχὴν, ἀλλ' ἐσπέρας ἀκούσας, ὡς φῆς, ὄρθριος ἦκων περὶ μὲν τούτου οὐδένα λόγον οὐδὲ συμβουλήν ποιῇ, εἴτε χρὴ ἐπιτρέπειν
 5 σαυτὸν αὐτῷ εἴτε μή, ἕτοιμος δ' εἶ ἀναλίσκειν τά τε σαυτοῦ καὶ τὰ τῶν φίλων χρήματα, ὡς ἤδη διεγνωκὼς ὅτι πάντως συνεστέον Πρωταγόρα, ὃν οὔτε γινώσκεις, ὡς φῆς, οὔτε
 c διείλεξαι οὐδεπώποτε, σοφιστὴν δ' ὀνομάζεις, τὸν δὲ σοφι-

d 5 ἀποκρινάμεθα Bekker
 (et mox om. ἢ cum B T)

d 8 μέντοι T: μέντοι γε B

e 1 δῆπου T: δ' εἴ που B

om. B

e 3 (ἢ) δῆλον Heindorf Socrati tribuens

om. B e 3 (ἢ) δῆλον Heindorf Socrati tribuens

στασθαι Stahl: ἐπίσταται B T W

ὄρθριος W

c 1 διείλεξαι T W: διήλεξαι B

d 6 εἴποιμεν] (εἰ) εἴποιμεν Schanz

ἢ W: om. B T

τοῦ Wt: τοῦ τὸ B T

ἢ ἀπόκρισις T: ἢ ἀποκρίσεως B

καὶ ἐπιστήμονα . . . e 3 οὐπὲρ T W:

το B

a 3 τῷ T: το B

a 5 παρε-

b 3 ὄρθριος corr. Coisl.: ὄρθριον B T:

στήν ὅτι ποτ' ἔστιν φαίνη ἀγνοῶν, ᾧ μέλλεις σαυτὸν ἐπιτρέ-
 πειν;—Καὶ ὅς ἀκούσας, Ἔοικεν, ἔφη, ᾧ Σώκρατες, ἐξ ὧν
 σὺ λέγεις.—Ἄρ' οὖν, ᾧ Ἰππόκρατες, ὁ σοφιστὴς τυγχάνει
 ὧν ἔμπορός τις ἢ κάπηλος τῶν ἀγωγίμων, ἀφ' ὧν ψυχὴ 5
 τρέφεται; φαίνεται γὰρ ἔμοιγε τοιοῦτός τις.—Τρέφεται δέ,
 ᾧ Σώκρατες, ψυχὴ τίνι;—Μαθήμασιν δῆπου, ἣν δ' ἐγώ. καὶ
 ὅπως γε μή, ᾧ ἐταῖρε, ὁ σοφιστὴς ἐπαινῶν ἃ πωλεῖ ἔξα-
 πατήσῃ ἡμᾶς, ὥσπερ οἱ περὶ τὴν τοῦ σώματος τροφήν, ὁ
 ἔμπορός τε καὶ κάπηλος. καὶ γὰρ οὗτοί που ὧν ἀγουσιν d
 ἀγωγίμων οὔτε αὐτοὶ ἴσασιν ὅτι χρηστὸν ἢ πονηρὸν περὶ τὸ
 σῶμα, ἐπαινοῦσιν δὲ πάντα πωλοῦντες, οὔτε οἱ ὠνούμενοι
 παρ' αὐτῶν, ἔαν μή τις τύχη γυμναστικὸς ἢ ἱατρὸς ὧν.
 οὕτω δὲ καὶ οἱ τὰ μαθήματα περιάγοντες κατὰ τὰς πόλεις 5
 καὶ πωλοῦντες καὶ καπηλεύοντες τῷ αἰεὶ ἐπιθυμοῦντι ἐπαι-
 νοῦσιν μὲν πάντα ἃ πωλοῦσιν, τάχα δ' ἂν τινες, ᾧ ἄριστε,
 καὶ τούτων ἀγνοοῖεν ὧν πωλοῦσιν ὅτι χρηστὸν ἢ πονηρὸν
 πρὸς τὴν ψυχὴν· ὥς δ' αὐτως καὶ οἱ ὠνούμενοι παρ' αὐτῶν, e
 ἔαν μή τις τύχη περὶ τὴν ψυχὴν αὖ ἱατρικὸς ὧν. εἰ
 μὲν οὖν σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων τούτων τί χρηστὸν καὶ
 πονηρὸν, ἀσφαλές σοι ὠνεῖσθαι μαθήματα καὶ παρὰ Πρω-
 ταγόρου καὶ παρ' ἄλλου ὁτουοῦν· εἰ δὲ μή, ὅρα, ᾧ μακάριε, 5
 μὴ περὶ τοῖς φιλτάτοις κυβεύῃς τε καὶ κινδυνεύῃς. καὶ γὰρ 314
 δὴ καὶ πολὺ μείζων κίνδυνος ἐν τῇ τῶν μαθημάτων ὥνῃ ἢ
 ἐν τῇ τῶν σιτίων. σιτία μὲν γὰρ καὶ ποτὰ πριάμενον παρὰ
 τοῦ καπήλου καὶ ἐμποροῦ ἔξεστιν ἐν ἄλλοις ἀγγείοις ἀπο-
 φέρειν, καὶ πρὶν δέξασθαι αὐτὰ εἰς τὸ σῶμα πιόντα ἢ 5
 φαγόντα, καταθέμενον οἴκαδε ἔξεστιν συμβουλευέσασθαι,

C 2 ᾧ . . . ἐπιτρέπειν secl. Cobet C 7 μαθήμασι T: μάθησιν B:
 μαθήσει W C 8 ἐξαπατήσει Bekker d 1 που T: ποι B
 d 2 περὶ] πρὸς Hirschig περὶ τὸ σῶμα secl. Cobet e 1 πρὸς τὴν
 ψυχὴν secl. Cobet e 3 ὧν post ἐπιστήμων add. Heindorf τί . . .
 πονηρὸν secl. Cobet a 1 τε καὶ κινδυνεύῃς secl. Cobet a 3 παρὰ
 τοῦ B: παρὰ του T παρὰ . . . ἐμποροῦ secl. Hirschig: καπήλου καὶ
 ἐμποροῦ secl. Hermann (qui παρὰ του): καὶ ἐμποροῦ secl. Sauppe
 a 5 πιόντα ἢ φαγόντα secl. Cobet a 6 ἔξεστιν secl. Cobet

- παρακαλέσαντα τὸν ἐπαίοντα, ὅτι τε ἐδεστέον ἢ ποτέον καὶ ὅτι μή, καὶ ὁπόσον καὶ ὁπότε· ὥστε ἐν τῇ ὠνῇ οὐ μέγας ὁ
b κίνδυνος. μαθήματα δὲ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ ἀγγεῖῳ ἀπενευ-
 κεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη καταθέντα τὴν τιμὴν τὸ μάθημα ἐν αὐτῇ
 τῇ ψυχῇ λαβόντα καὶ μαθόντα ἀπιέναι ἢ βεβλαμμένον ἢ
 ὠφελημένον. ταῦτα οὖν σκοπώμεθα καὶ μετὰ τῶν πρεσβυ-
 5 τέρων ἡμῶν· ἡμεῖς γὰρ ἔτι νέοι ὥστε τοσοῦτον πρᾶγμα
 διελέσθαι. νῦν μέντοι, ὥσπερ ὠρμήσαμεν, ἴωμεν καὶ ἀκού-
 σωμεν τοῦ ἀνδρός, ἔπειτα ἀκούσαντες καὶ ἄλλοις ἀνακοι-
 νωσώμεθα· καὶ γὰρ οὐ μόνος Πρωταγόρας αὐτόθι ἐστίν,
c ἀλλὰ καὶ Ἰππίας ὁ Ἡλείος—οἶμαι δὲ καὶ Πρόδικον τὸν
 Κεῖον—καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ σοφοί.

- Δόξαν ἡμῖν ταῦτα ἐπορευόμεθα· ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ προθύρῳ
 ἐγενόμεθα, ἐπιστάντες περὶ τινος λόγου διελεγόμεθα, ὃς ἡμῖν
 5 κατὰ τὴν ὁδὸν ἐνέπεσεν· ἴν' οὖν μὴ ἀτελὴς γένοιτο, ἀλλὰ
 διαπερανάμενοι οὕτως ἐσίοιμεν, στάντες ἐν τῷ προθύρῳ
 διελεγόμεθα ἕως συνωμολογήσαμεν ἀλλήλοις. δοκεῖ οὖν
 μοι, ὁ θυρωρός, εὐνοῦχός τις, κατήκουεν ἡμῶν, κωδυνεύει δὲ
d διὰ τὸ πλῆθος τῶν σοφιστῶν ἄχθεσθαι τοῖς φοιτῶσιν εἰς τὴν
 οἰκίαν· ἐπειδὴ γοῦν ἐκρούσαμεν τὴν θύραν, ἀνοίξας καὶ ἰδὼν
 ἡμᾶς, “Ἐα,” ἔφη, “σοφισταὶ τινες· οὐ σχολὴ αὐτῷ.” καὶ ἅμα
 ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν τὴν θύραν πάνυ προθύμως ὥς οἷός τ' ἦν ἐπή-
 5 ραξεν. καὶ ἡμεῖς πάλιν ἐκρούομεν, καὶ ὃς ἐγκεκλημένης τῆς
 θύρας ἀποκρινόμενος εἶπεν, “ὦ ἄνθρωποι,” ἔφη, “οὐκ ἀκη-
 κόατε ὅτι οὐ σχολὴ αὐτῷ;” “Ἄλλ' ὦγαθέ,” ἔφην ἐγώ, “οὔτε
 παρὰ Καλλίαν ἤκομεν οὔτε σοφισταὶ ἐσμεν. ἀλλὰ θάρρει·
e Πρωταγόραν γάρ τοι δεόμενοι ἰδεῖν ἤλθομεν· εἰσάγγειλον
 οὖν.” μόγις οὖν ποτε ἡμῖν ἄνθρωπος ἀνέωξεν τὴν θύραν.

b3 καὶ μαθόντα secl. Deuschle b6 καὶ ἀκούσωμεν] ἀκουσόμενοι
 ci. Cobet b7 ἄλλοις] τοῖς ἄλλοις Ast c2 κείον (sic) W:
 κιον B: κῖον T c6 στάντες TW: ἐστάντες B: ἐπιστάντες
 Schanz: ἐστῶτες Cobet d4 τοῖν B: ταῖν TW d5 ἐγκε-
 κλημένης Bekker: ἐγκεκλειμένης B: ἐγκεκλεισμένης TW e1 τοι
 scr. recc.: τι BTW e2 ἄνθρωπος Bekker: ἄνθρωπος BTW:
 ὁ ἄνθρωπος Ven. 189 et corr. Coisl.

Ἐπειδὴ δὲ εἰσῆλθοντες, κατελάβομεν Πρωταγόραν ἐν τῷ
 προστώφῳ περιπατοῦντα, ἐξῆς δ' αὐτῷ συμπεριεπάτουν ἐκ μὲν
 τοῦ ἐπὶ θάτερα Καλλίας ὁ Ἴππονίκου καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ 5
 ὁ ὁμομήτριος, Πάραλος ὁ Περικλέους, καὶ Χαρμίδης ὁ Γλαύ- 315
 κωνος, ἐκ δὲ τοῦ ἐπὶ θάτερα ὁ ἕτερος τῶν Περικλέους
 Ξάνθιππος, καὶ Φιλιππίδης ὁ Φιλομήλου καὶ Ἀντίμοιρος ὁ
 Μενδαῖος, ὅσπερ εὐδοκιμεῖ μάλιστα τῶν Πρωταγόρου μαθη-
 τῶν καὶ ἐπὶ τέχνην μαυθάνει, ὡς σοφιστὴς ἐσόμενος. τούτων 5
 δὲ οἱ ὅπισθεν ἡκολούθουν ἐπακούοντες τῶν λεγομένων τὸ
 μὲν πολὺ ξένοι ἐφαίνοντο—οὗς ἄγει ἐξ ἐκάστων τῶν πόλεων
 ὁ Πρωταγόρας, δι' ὧν διεξέρχεται, κηλὼν τῇ φωνῇ ὥσπερ
 Ὀρφεύς, οἱ δὲ κατὰ τὴν φωνὴν ἔπονται κεκληγμένοι— b
 ἦσαν δέ τινας καὶ τῶν ἐπιχωρίων ἐν τῷ χορῷ. τοῦτον τὸν
 χορὸν μάλιστα ἔγωγε ἰδὼν ἦσθην, ὡς καλῶς ἡλαβοῦντο
 μηδέποτε ἐμποδῶν ἐν τῷ πρόσθεν εἶναι Πρωταγόρου, ἀλλ'
 ἐπειδὴ αὐτὸς ἀναστρέφοι καὶ οἱ μετ' ἐκείνου, εὖ πως καὶ ἐν 5
 κόσμῳ περιεσχίζοντο οὗτοι οἱ ἐπήκοοι ἔνθεν καὶ ἔνθεν,
 καὶ ἐν κύκλῳ περιμόντες ἀεὶ εἰς τὸ ὅπισθεν καθίσταντο
 κάλλιστα.

Τὸν δὲ μετ' εἰσευνόησα, ἔφη Ὀμηρος, Ἴππῖαν τὸν
 Ἥλειον, καθήμενον ἐν τῷ κατ' ἀντικρὺ προστώφῳ ἐν θρόνῳ. c
 περὶ αὐτὸν δ' ἐκάθητο ἐπὶ βάθρων Ἐρυξίμαχός τε ὁ
 Ἀκουμενοῦ καὶ Φαῖδρος ὁ Μυρρινούσιος καὶ Ἄνδρων ὁ
 Ἀνδροτίωνος καὶ τῶν ξένων πολῖται τε αὐτοῦ καὶ ἄλλοι
 τινές. ἐφαίνοντο δὲ περὶ φύσεώς τε καὶ τῶν μετεώρων 5
 ἀστρονομικὰ ἅττα διερωτᾶν τὸν Ἴππῖαν, ὁ δ' ἐν θρόνῳ καθή-
 μενος ἐκάστοις αὐτῶν διέκρινεν καὶ διεξήρει τὰ ἐρωτώμενα.

a 1 πάραλος Bt: παράλλος T a 2 ἐταῖρος B T W (sed ε supra
 αἰ W) a 4 εὐδοκιμεῖ Heindorf: εὐδοκίμει B T W μαθητῶν
 T W: μαθημάτων B a 6 οἱ Laur. lxxxv. 6: om. B T W
 a 7 ἐξ ἐκάστων T W: ἐξακοστων B τῶν B: om. T b 4 ἐν
 τῷ πρόσθεν secl. Cobet πρόσθεν B: ἔμπροσθεν T b 9 ἔφη
 Ὀμηρος secl. Schleiermacher c 4 ἀνδροτίωνος T: ἀριστίωνος B
 (sed, v. Gorg. 487 c) c 6 ἀστρονομικὰ secl. Schanz ἐν θρόνῳ
 καθήμενος secl. Herwerden c 7 καὶ διεξήρει secl. Cobet

Καὶ μὲν δὴ καὶ Τάνταλόν γε εἰσείδον—ἐπεδήμει
d γὰρ ἄρα καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος—ἦν δὲ ἐν οἰκήματί τινι, ᾧ
 πρὸ τοῦ μὲν ὡς ταμειῖφ ἐχρήτο Ἰππόνικος, νῦν δὲ ὑπὸ τοῦ
 πλήθους τῶν καταλύντων ὁ Καλλίας καὶ τοῦτο ἐκκενώσας
 ξένοις κατάλυσιν πεποίηκεν. ὁ μὲν οὖν Πρόδικος ἔτι κατέ-
5 κειτο, ἐγκεκαλυμμένος ἐν κῳδίοις τισὶν καὶ στρώμασιν καὶ
 μάλα πολλοῖς, ὡς ἐφαίνετο· παρεκάθητο δὲ αὐτῷ ἐπὶ ταῖς
 πλησίον κλίμαις Πausανίας τε ὁ ἐκ Κεραμέων καὶ μετὰ
 Πausανίου νέον τι ἔτι μειράκιον, ὡς μὲν ἐγῶμαι καλόν τε
e καγαθὸν τὴν φύσιν, τὴν δ' οὖν ιδέα πάνυ καλός. ἔδοξα
 ἀκοῦσαι ὄνομα αὐτῷ εἶναι Ἀγάθωνα, καὶ οὐκ ἂν θαυμάζοιμι
 εἰ παιδικὰ Πausανίου τυγχάνει ὦν. τοῦτό τ' ἦν τὸ μειρά-
 κιον, καὶ τῷ Ἀδειμάντῳ ἀμφοτέρῳ, ὃ τε Κήπιδος καὶ ὁ
5 Λευκολοφίδου, καὶ ἄλλοι τινὲς ἐφαίνοντο· περὶ δὲ ὧν διελέ-
 γοντο οὐκ ἔδυνάμην ἔγωγε μαθεῖν ἔξωθεν, καίπερ λιπαρῶς
 ἔχων ἀκούειν τοῦ Προδίκου—πάσσοφος γάρ μοι δοκεῖ ἀνὴρ
316 εἶναι καὶ θεῖος—ἀλλὰ διὰ τὴν βαρύτητα τῆς φωνῆς βόμβος
 τις ἐν τῷ οἰκήματι γιγνόμενος ἀσαφῆ ἐποίει τὰ λεγόμενα.

Καὶ ἡμεῖς μὲν ἄρτι εἰσεληλύθεμεν, κατόπιν δὲ ἡμῶν
 ἐπεισῆλθον Ἀλκιβιάδης τε ὁ καλός, ὡς φῆς σὺ καὶ ἐγὼ
5 πείθομαι, καὶ Κριτίας ὁ Καλλαίσχρον.

Ἡμεῖς οὖν ὡς εἰσῆλθομεν, ἔτι σμίκρ' ἅττα διατρίψαντες
 καὶ ταῦτα διαθεασάμενοι προσῆμεν πρὸς τὸν Πρωταγόραν,
b καὶ ἐγὼ εἶπον· ὦ Πρωταγόρα, πρὸς σέ τοι ἦλθομεν ἐγὼ τε
 καὶ Ἰπποκράτης οὗτος.

Πότερον, ἔφη, μόνῳ βουλόμενοι διαλεχθῆναι ἢ καὶ μετὰ
 τῶν ἄλλων;

5 Ἡμῖν μὲν, ἦν δ' ἐγώ, οὐδὲν διαφέρει· ἀκούσας δὲ οὐ
 ἔνεκα ἦλθομεν, αὐτὸς σκέψαι.

ο8 εἰσείδον W : εἴσιδον BT ἐπιδημεῖ Heindorf d1 ἄρα
 καὶ W² : ρα καὶ B : ἄρα T κείος W : κίος B : κίος T d2 ὡς
 secl. Dobree e1 καλὸς T : καλῶς B e3 τοῦτό τ' W : τοῦτ'
 BT e7 ἀνὴρ Bekker : δ ἀνὴρ W : ἀνὴρ BT a4 τε TW :
 om. B b1 τοι scr. recc. : τι BTW b3 μόνῳ] μόνον μόνῳ
 Cobet

Τί οὖν δὴ ἐστίν, ἔφη, οὗ ἕνεκα ἤκετε;

Ἴπποκράτης ὅδε ἐστὶν μὲν τῶν ἐπιχωρίων, Ἀπολλοδώρου
 υἱός, οἰκίας μεγάλης τε καὶ εὐδαίμονος, αὐτὸς δὲ τὴν φύσιν
 δοκεῖ ἐνάμιλλος εἶναι τοῖς ἡλικιώταις. ἐπιθυμῶν δέ μοι 10
 δοκεῖ ἐλλόγιμος γενέσθαι ἐν τῇ πόλει, τοῦτο δὲ οἴεται οἱ c
 μάλιστ' ἂν) γενέσθαι, εἰ σοὶ συγγένοιτο· ταῦτ' οὖν ἤδη σὺ
 σκόπει, πότερον περὶ αὐτῶν μόνος οἶε δεῖν διαλέγεσθαι πρὸς
 μόνους, ἢ μετ' ἄλλων.

Ὅρθως, ἔφη, προμηθεῖ, ὦ Σώκρατες, ὑπὲρ ἐμοῦ. ξένον 5
 γὰρ ἄνδρα καὶ ἰόντα εἰς πόλεις μεγάλας, καὶ ἐν ταύταις
 πείθοντα τῶν νέων τοὺς βελτίστους ἀπολείποντας τὰς τῶν
 ἄλλων συνουσίας, καὶ οἰκείων καὶ ὀθνείων, καὶ πρεσβυτέρων
 καὶ νεωτέρων, ἑαυτῷ συνεῖναι ὥς βελτίους ἐσομένους διὰ
 τὴν ἑαυτοῦ συνουσίαν, χρή εὐλαβεῖσθαι τὸν ταῦτα πράτ- d
 τουτα· οὐ γὰρ σμικροὶ περὶ αὐτὰ φθόνοι τε γίνονται καὶ
 ἄλλαι δυσμένειαι τε καὶ ἐπιβουλαί. ἐγὼ δὲ τὴν σοφιστικὴν
 τέχνην φημὶ μὲν εἶναι παλαιάν, τοὺς δὲ μεταχειριζομένους
 αὐτὴν τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν, φοβουμένους τὸ ἐπαχθὲς αὐτῆς, 5
 πρόσχημα ποιεῖσθαι καὶ προκαλύπτεσθαι, τοὺς μὲν ποιήσιν,
 οἷον Ὅμηρόν τε καὶ Ἡσίοδον καὶ Σιμωνίδην, τοὺς δὲ αὖ
 τελετάς τε καὶ χρησμοφτίας, τοὺς ἀμφί τε Ὀρφέα καὶ Μου-
 σαῖον· ἐνίους δὲ τινὰς ἥσθηται καὶ γυμναστικὴν, οἷον Ἴκκος 10
 τε ὁ Ταραντῖνος καὶ ὁ νῦν ἔτι ὢν οὐδενὸς ἦττων σοφιστῆς 10
 Ἡρόδικος ὁ Σηλυμβριανός, τὸ δὲ ἀρχαῖον Μεγαρεὺς· μου- e
 σικὴν δὲ Ἀγαθοκλῆς τε ὁ ὑμέτερος πρόσχημα ἐποιήσατο,
 μέγας ὢν σοφιστής, καὶ Πυθοκλείδης ὁ Κείος καὶ ἄλλοι πολ-
 λοί. οὗτοι πάντες, ὥσπερ λέγω, φοβηθέντες τὸν φθόνον ταῖς
 τέχναις ταύταις παραπετάσμασιν ἐχρήσαντο. ἐγὼ δὲ τούτοις 5
 ἅπασιν κατὰ τοῦτο εἶναι οὐ συμφέρομαι· ἡγοῦμαι γὰρ αὐτοὺς 317

c2 μάλιστ' ἂν Hirschig (μάλιστα ἂν Stephanus): μάλιστα BTW
 c6 καὶ ἰόντα BTW: κατιόντα in marg. T c7 ἀπολείποντας]
 ἀπολιπόντας Themistius (cf. Apol. 20 a, 1 Theag. 128 a, 5) d6 πρό-
 σχημα ποιεῖσθαι καὶ secl. Herwerden καὶ προκαλύπτεσθαι secl.
 Cobet e3 κείος W: κίος B: κίος T a 1 κατὰ] τὸ κατὰ Ast

- οὐ τι διαπράξασθαι ὃ ἐβουλήθησαν—οὐ γὰρ λαθεῖν τῶν
 ἀνθρώπων τοὺς δυναμένους ἐν ταῖς πόλεσιν πράττειν, ὥνπερ
 ἔνεκα ταῦτ' ἐστὶν τὰ προσχήματα· ἐπεὶ οἳ γε πολλοὶ ὥς
 5 ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν αἰσθάνονται, ἀλλ' ἄτ' ἂν οὔτοι διαγγέλ-
 λωσι, ταῦτα ὑμνοῦσιν—τὸ οὖν ἀποδιδράσκοντα μὴ δύνασθαι
 ἀποδρᾶναι, ἀλλὰ καταφανῇ εἶναι, πολλὴ μωρία καὶ τοῦ ἐπι-
 b χειρήματος, καὶ πολὺ δυσμενεστέρους παρέχεσθαι ἀνάγκη
 τοὺς ἀνθρώπους· ἡγούνται γὰρ τὸν τοιοῦτον πρὸς τοῖς ἄλλοις
 καὶ πανοῦργον εἶναι. ἐγὼ οὖν τούτων τὴν ἐναντίαν ἄπασαν
 ὁδὸν ἐλήλυθα, καὶ ὁμολογῶ τε σοφιστὴς εἶναι καὶ παιδεύειν
 5 ἀνθρώπους, καὶ εὐλάβειαν ταύτην οἶμαι βελτίω ἐκείνης εἶναι,
 τὸ ὁμολογεῖν μᾶλλον ἢ ἔξαρνον εἶναι· καὶ ἄλλας πρὸς ταύτη
 ἔσκεμμαι, ὥστε, σὺν θεῷ εἰπεῖν, μηδὲν δεινὸν πάσχειν διὰ
 c τὸ ὁμολογεῖν σοφιστὴς εἶναι. καίτοι πολλὰ γε ἔτη ἤδη εἰμὶ
 ἐν τῇ τέχνῃ· καὶ γὰρ καὶ τὰ σύμπαντα πολλὰ μοι ἐστίν—
 οὐδενὸς ὅτου οὐ πάντων ἂν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατὴρ εἴην
 —ὥστε πολὺ μοι ἡδιστόν ἐστιν, εἴ τι βούλεσθε, περὶ τούτων
 5 ἀπάντων ἐναντίον τῶν ἔνδον ὄντων τὸν λόγον ποιεῖσθαι.

- Καὶ ἐγώ—ὑπώπτευσα γὰρ βούλεσθαι αὐτὸν τῷ τε Προδίκῳ
 καὶ τῷ Ἰππία ἐνδείξασθαι καὶ καλλωπίσασθαι ὅτι ἐρασταὶ
 d αὐτοῦ ἀφιγμένοι εἴμεν—Τί οὖν, ἔφην ἐγώ, οὐ καὶ Πρό-
 δικον καὶ Ἰππίαν ἐκαλέσαμεν καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν, ἵνα
 ἐπακούσωσιν ἡμῶν;

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Πρωταγόρας.

- 5 Βούλεσθε οὖν, ὁ Καλλίας ἔφη, συνέδριον κατασκευάσωμεν,
 ἵνα καθεζόμενοι διαλέγησθε;

Ἐδόκει χρῆναι· ἄσμενοι δὲ πάντες ἡμεῖς, ὥς ἀκουσόμενοι
 ἀνδρῶν σοφῶν, καὶ αὐτοὶ τε ἀντιλαβόμενοι τῶν βάθρων
 καὶ τῶν κλινῶν κατεσκευάζομεν παρὰ τῷ Ἰππία—ἐκεῖ γὰρ

a 6 τὸ scr. Ven. 184 : τὸν B T W a 7 πολλὴ μωρία B : πολλῇ
 μωρία T W c 1 εἰμὶ T W : εἰ μὴ B c 3 πάντων secl. Cobet
 c 4 εἴ τι T W : εἴτε B d 1 εἴημεν B T d 6 καθεζόμενοι T :
 καθιζόμενοι B d 8 τε del. corr. Coisl. : fort. τότε Král d 9 τῷ
 ἰππία B : τὸν ἰππίαν T

προϋπῆρχε τὰ βάθρα—ἐν δὲ τούτῳ Καλλίας τε καὶ Ἄλκι- 10
βιάδης ἡκέτην ἄγοντε τὸν Πρόδικον, ἀναστήσαντες ἐκ τῆς e
κλίνης, καὶ τοὺς μετὰ τοῦ Προδίκου.

Ἐπεὶ δὲ πάντες συνεκαθεζόμεθα, ὁ Πρωταγόρας, Νῦν δὴ
ἄν, ἔφη, λέγοις, ὦ Σώκρατες, ἐπειδὴ καὶ οἶδε ἀρείσιω, περὶ
ὧν ὀλίγον πρότερον μνείαν ἐποιούῃ πρὸς ἐμὲ ὑπὲρ τοῦ 5
νεανίσκου.

Καὶ ἐγὼ εἶπον ὅτι Ἡ αὐτὴ μοι ἀρχὴ ἐστίν, ὦ Πρωταγόρα, 318
ἥπερ ἄρτι, περὶ ὧν ἀφικόμην. Ἴπποκράτης γὰρ ὅδε τυγχάνει
ἐν ἐπιθυμίᾳ ὧν τῆς σῆς συνουσίας· ὅτι οὖν αὐτῷ ἀποβήσεται,
ἐάν σοι συνῇ, ἡδέως ἂν φησι πυθέσθαι. τοσοῦτος ὁ γε
ἡμέτερος λόγος. 5

Ὑπολαβὼν οὖν ὁ Πρωταγόρας εἶπεν· ὦ νεανίσκε, ἔσται
τοίνυν σοι, ἐὰν ἐμοὶ συνῇς, ἥ ἂν ἡμέρᾳ ἐμοὶ συγγένῃ, ἀπίεναί
οἴκαδε βελτίονι γεγυότι, καὶ ἐν τῇ ὑστεραίᾳ ταῦτά ταῦτα·
καὶ ἐκάστης ἡμέρας ἀεὶ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι.

Καὶ ἐγὼ ἀκούσας εἶπον· ὦ Πρωταγόρα, τοῦτο μὲν οὐδὲν b
θαυμαστὸν λέγεις, ἀλλὰ εἰκός, ἐπεὶ καὶ σύ, καίπερ τηλι-
κούτος ὧν καὶ οὕτως σοφός, εἴ τίς σε διδάξειεν ὃ μὴ τυγ-
χάνοις ἐπιστάμενος, βελτίων ἂν γένοιο. ἀλλὰ μὴ οὕτως,
ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰ αὐτίκα μάλα μεταβαλὼν τὴν ἐπιθυμίαν 5
Ἴπποκράτης ὅδε ἐπιθυμήσειεν τῆς συνουσίας τούτου τοῦ
νεανίσκου τοῦ νῦν νεωστὶ ἐπιδημοῦντος, Ζευξίππου τοῦ
Ἡρακλεώτου, καὶ ἀφικόμενος παρ' αὐτόν, ὥσπερ παρὰ σέ
νῦν, ἀκούσειεν αὐτοῦ ταῦτά ταῦτα ἅπερ σοῦ, ὅτι ἐκάστης c
ἡμέρας συνὼν αὐτῷ βελτίων ἔσται καὶ ἐπιδώσει, εἰ αὐτὸν
ἐπανερόιτο· “Τί δὴ φῆς βελτίῳ ἔσεσθαι καὶ εἰς τί ἐπιδώ-
σειν;” εἴποι ἂν αὐτῷ ὁ Ζεύξιππος ὅτι πρὸς γραφικὴν· καὶ
εἰ Ὀρθαγόρα τῷ Θηβαίῳ συγγενόμενος, ἀκούσας ἐκείνου 5
ταῦτά ταῦτα ἅπερ σοῦ, ἐπανερόιτο αὐτὸν εἰς ὅτι βελτίων
καθ' ἡμέραν ἔσται συγγιγνόμενος ἐκείνῳ, εἴποι ἂν ὅτι εἰς

d 10 Καλλίας] Kρίτίας Hermann a 8 ἐν secl. Hirschig
b 3 τυγχάνοις Bekker : τυγχάνεις B cum vitii nota) T b 7 ζευξί-
που B : ζεύξιππος T c 3 ἐπιδώσειν T W : ἐπίδοσιν B
PLATO, VOL. III. 13

αὔλησιν· οὕτω δὴ καὶ σὺ εἶπὲ τῷ νεανίσκῳ καὶ ἐμοὶ ὑπὲρ
 d τούτου ἐρωτῶντι, Ἴπποκράτης ὅδε Πρωταγόρα συγγενόμενος,
 ἢ ἂν αὐτῷ ἡμέρα συγγένηται, βελτίων ἅπεισι γενόμενος
 καὶ τῶν ἄλλων ἡμερῶν ἐκάστης οὕτως ἐπιδώσει εἰς τί, ὦ
 Πρωταγόρα, καὶ περὶ τοῦ;

5 Καὶ ὁ Πρωταγόρας ἐμοῦ ταῦτα ἀκούσας, Σὺ τε καλῶς
 ἐρωτᾷς, ἔφη, ὦ Σώκρατες, καὶ ἐγὼ τοῖς καλῶς ἐρωτῶσι
 χαίρω ἀποκρινόμενος. Ἴπποκράτης γὰρ παρ' ἐμὲ ἀφικό-
 μενος οὐ πείσεται ἅπερ ἂν ἔπαθεν ἄλλῃ τῷ συγγενόμενος
 τῶν σοφιστῶν. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι λωβῶνται τοὺς νέους·
 e τὰς γὰρ τέχνας αὐτοὺς πεφευγότας ἄκοντας πάλιν αὖ ἄγοντες
 ἐμβάλλουσιν εἰς τέχνας, λογισμούς τε καὶ ἀστρονομίαν καὶ
 γεωμετρίαν καὶ μουσικὴν διδάσκοντες—καὶ ἅμα εἰς τὸν
 Ἴππιαν ἀπέβλεψεν—παρὰ δ' ἐμὲ ἀφικόμενος μαθήσεται οὐ
 5 περὶ ἄλλου του ἢ περὶ οὗ ἥκει. τὸ δὲ μάθημά ἐστιν εὐβουλία
 περὶ τῶν οἰκείων, ὅπως ἂν ἄριστα τὴν αὐτοῦ οἰκίαν διοικῶι,
 319 καὶ περὶ τῶν τῆς πόλεως, ὅπως τὰ τῆς πόλεως δυνατώτατος
 ἂν εἴη καὶ πράττειν καὶ λέγειν.

Ἄρα, ἔφην ἐγώ, ἔπομαί σου τῷ λόγῳ; δοκεῖς γάρ μοι
 λέγειν τὴν πολιτικὴν τέχνην καὶ ὑπὸ σχυεῖσθαι ποιεῖν ἀνδρας
 5 ἀγαθοὺς πολίτας.

Αὐτὸ μὲν οὖν τοῦτό ἐστιν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τὸ ἐπάγγελμα
 ὃ ἐπαγγέλλομαι.

Ἡ καλόν, ἦν δ' ἐγώ, τέχνημα ἄρα κέκτησαι, εἴπερ
 κέκτησαι· οὐ γάρ τι ἄλλο πρὸς γε σὲ εἰρήσεται ἢ ἅπερ
 10 νοῶ. ἐγὼ γὰρ τοῦτο, ὦ Πρωταγόρα, οὐκ ὥμην διδασκόν
 b εἶναι, σοὶ δὲ λέγουσι οὐκ ἔχω ὅπως [ἂν] ἀπιστῶ. ὅθεν δὲ
 αὐτὸ ἡγοῦμαι οὐ διδασκόν εἶναι μηδ' ὑπ' ἀνθρώπων παρα-
 σκευαστὸν ἀνθρώποις, δίκαιός εἰμι εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ Ἀθη-
 ναίους, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, φημὶ σοφοὺς εἶναι.
 5 ὁρῶ οὖν, ὅταν συλλεγῶμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐπειδὴ μὲν

c 8 δὴ] δὲ Heindorf
 e 6 περὶ BT: περὶ τε t
 b 1 ἂν secl. Heindorf

d 3 ἐπιδώσει scr. recc.: ἐπιδώσει BTW
 a 8 ἄρα post εἴπερ transp. Cobet

περὶ οἰκοδομίας τι δέη πράξαι τὴν πόλιν, τοὺς οἰκοδόμους
 μεταπεμπομένους συμβούλους περὶ τῶν οἰκοδομημάτων, ὅταν
 δὲ περὶ ναυπηγίας, τοὺς ναυπηγούς, καὶ τὰλλα πάντα οὕτως,
 ὅσα ἡγοῦνται μαθητὰ τε καὶ διδασκὰ εἶναι· ἐὰν δέ τις ἄλλος c
 ἐπιχειρῇ αὐτοῖς συμβουλεύειν ὃν ἐκείνοι μὴ οἴονται δη-
 μιουργὸν εἶναι, κἂν πάννυ καλὸς ᾗ καὶ πλούσιος καὶ τῶν
 γενναίων, οὐδέν τι μᾶλλον ἀποδέχονται, ἀλλὰ καταγελῶσι
 καὶ θορυβοῦσιν, ἕως ἂν ἡ αὐτὸς ἀποστῇ ὁ ἐπιχειρῶν λέγειν 5
 καταθορυβηθεῖς, ἢ οἱ τοξόται αὐτὸν ἀφελκύσωσιν ἢ ἐξάρωνται
 κελεύοντων τῶν πρυτάνεων. περὶ μὲν οὖν ὧν οἴονται ἐν
 τέχνῃ εἶναι, οὕτω διαπράττονται· ἐπειδὴν δέ τι περὶ τῶν τῆς
 πόλεως διοικήσεως δέη βουλευσασθαι, συμβουλεύει αὐτοῖς d
 ἀνιστάμενος περὶ τούτων ὁμοίως μὲν τέκτων, ὁμοίως δὲ
 χαλκεὺς σκυτοτόμος, ἔμπορος ναύκληρος, πλούσιος πένης,
 γενναῖος ἀγεννῆς, καὶ τούτοις οὐδεὶς τοῦτο ἐπιπλήττει ὥσπερ
 τοῖς πρότερον, ὅτι οὐδαμόθεν μαθὼν, οὐδὲ ὄντος διδασκάλου 5
 οὐδενὸς αὐτῷ, ἔπειτα συμβουλεύειν ἐπιχειρεῖ· δηλὸν γὰρ ὅτι
 οὐχ ἡγοῦνται διδασκὸν εἶναι. μὴ τοίνυν ὅτι τὸ κοινὸν τῆς
 πόλεως οὕτως ἔχει, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἡμῖν οἱ σοφώτατοι καὶ ἄριστοι e
 τῶν πολιτῶν ταύτην τὴν ἀρετὴν ἣν ἔχουσιν οὐχ οἱοί τε ἄλλοις
 παραδιδόναι· ἐπεὶ Περικλῆς, ὁ τουτωνὶ τῶν νεανίσκων πατήρ,
 τούτους ἃ μὲν διδασκάλων εἶχετο καλῶς καὶ εὖ ἐπαίδευσεν,
 ἃ δὲ αὐτὸς σοφὸς ἐστίν οὔτε αὐτὸς παιδεύει οὔτε τῷ ἄλλῳ 320
 παραδίδωσιν, ἀλλ' αὐτοὶ περιόντες νέμονται ὥσπερ ἄφειτοι,
 ἐὰν που αὐτόματοι περιτύχωσιν τῇ ἀρετῇ. εἰ δὲ βούλει,
 Κλεινίαν, τὸν Ἀλκιβιάδου τουτουῖ νεώτερον ἀδελφόν, ἐπιτρο-
 πεύων ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ Περικλῆς, δεδιδὼς περὶ αὐτοῦ μὴ 5
 διαφθορῇ δὴ ὑπὸ Ἀλκιβιάδου, ἀποσπάσας ἀπὸ τούτου, κατα-

b6 τι ante περὶ transp. Cobet b8 οὕτως ὅσα T W: οὕτως o** B
 c1 μαθητὰ T W: μαθήματά B c6 ἐξάρωνται Bekker: ἐξαίρωνται
 T W: ἐξέρωνται B (ἢ ἐξάρωνται secl. Cobet) c7 ἐν τέχνῃ] ἐντεχνα
 Badham c8 περὶ τῶν] τῶν περὶ Kroschel τῶν punctis notavit t
 d1 πόλεως secl. ci. Král (coll. Dem. 24. 102; Isocr. 4. 41): διοική-
 σεως secl. Schanz (alterum σ puncto notavit B²) e4 ἐπαίδευσεν
 B· ἐπαίδευεν T a5 Περικλῆς secl. Cobet

- θέμενος ἐν Ἀρίφρονος ἐπαίδευε· καὶ πρὶν ἔξ μηνας γεγονέναι,
b ἀπέδωκε τούτῳ οὐκ ἔχων ὅτι χρήσαιτο αὐτῷ. καὶ ἄλλους σοὶ
 παμπόλλους ἔχω λέγειν, οἳ αὐτοὶ ἀγαθοὶ ὄντες οὐδένα πώποτε
 βελτίῳ ἐποίησαν οὔτε τῶν οἰκείων οὔτε τῶν ἀλλοτρίων.
 ἐγὼ οὖν, ὦ Πρωταγόρα, εἰς ταῦτα ἀποβλέπων οὐχ ἡγοῦμαι
 5 διδασκὸν εἶναι ἀρετῇ· ἐπειδὴ δέ σου ἀκούω ταῦτα λέγοντος,
 κάμπτομαι καὶ οἶμαί τί σε λέγειν διὰ τὸ ἡγείσθαι σε πολλῶν
 μὲν ἔμπειρον γεγονέναι, πολλὰ δὲ μεμαθηκέναι, τὰ δὲ αὐτὸν
 ἐξηγηκέναι. εἰ οὖν ἔχεις ἐναργέστερον ἡμῖν ἐπιδείξαι ὥς
c διδασκὸν ἐστίν ἡ ἀρετῇ, μὴ φθονήσης ἀλλ' ἐπιδείξον.

Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, ἔφη, οὐ φθονήσω· ἀλλὰ πότερον ὑμῖν,
 ὥς πρεσβύτερος νεωτέροις, μῦθον λέγων ἐπιδείξω ἢ λόγῳ
 διεξελθών;

- 5 Πολλοὶ οὖν αὐτῷ ὑπέλαβον τῶν παρακαθημένων ὁποτέρως
 βούλοιο οὕτως διεξιέναι. Δοκεῖ τοίνυν μοι, ἔφη, χαριέ-
 στερον εἶναι μῦθον ὑμῖν λέγειν.

- Ἦν γάρ ποτε χρόνος ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη
d οὐκ ἦν. ἐπειδὴ δὲ καὶ τούτοις χρόνος ἦλθεν εἰμαρμένους
 γενέσεως, τυποῦσιν αὐτὰ θεοὶ γῆς ἔνδον ἐκ γῆς καὶ πυρὸς
 μείξαντες καὶ τῶν ὅσα πυρὶ καὶ γῇ κεράννυνται. ἐπειδὴ δ'
 ἄγειν αὐτὰ πρὸς φῶς ἔμελλον, προσέταξαν Προμηθεὶ καὶ
 5 Ἐπιμηθεὶ κοσμήσαι τε καὶ νεῖμαι δυνάμεις ἐκάστοις ὥς
 πρέπει. Προμηθεὶα δὲ παραιτεῖται Ἐπιμηθεὺς αὐτὸς νεῖμαι,
 “Νείμαντος δέ μου,” ἔφη, “ἐπίσκειναι” καὶ οὕτω πείσας
 νέμει. νέμων δὲ τοῖς μὲν ἰσχύειν ἄνευ τάχους προσήπτεν,
e τοὺς δ' ἀσθενεστέρους τάχει ἐκόσμει· τοὺς δὲ ὥπλιζε, τοῖς
 δ' ἄοπλον διδοὺς φύσιν ἄλλην τιν' αὐτοῖς ἐμηχανᾶτο δύναμιν
 εἰς σωτηρίαν. ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν σμικρότητι ἡμπίσχευ, πτηνὸν
 φυγὴν ἢ κατάγειον οἴκησιν ἔνεμεν· ἃ δὲ ἡῦξε μεγέθει, τῷδε

a 7 ἀρίφρονος T: ἀερίφρονος B καὶ (δς) πρὶν Cobet b 1 τούτῳ]
 οὔτος vel αὐτῷ vel τοῦτον ci. Heindorf c 2 πότερον BT sed p in
 marg. B c 3 ἢ λόγῳ διεξελθών BT: γρ. ἢ ὥς νεωτέροις λόγον
 διεξέλθω t: ἢ λόγῳ διεξέλθω Cobet d 8 νέμει TW: νεῖμαι B
 e 1 τοὺς δ' ἀσθενεστέρους . . . τοὺς δὲ . . . BT: τὰ δ' ἀσθενέστερα . . .
 τὰ δὲ . . . scr. recc. e 4 μεγέθει TW: μεγέθη B

αὐτῷ αὐτὰ ἔσφρξεν· καὶ τᾶλλα οὕτως ἐπανισῶν ἔνεμεν. ταῦτα **321**
 δὲ ἐμηχανάτο εὐλάβειαν ἔχων μή τι γένος αἰστωθείη· ἐπειδὴ
 δὲ αὐτοῖς ἀλληλοφθοριῶν διαφυγὰς ἐπήρκεσε, πρὸς τὰς ἐκ
 Διὸς ὥρας εὐμάρειαν ἐμηχανάτο ἀμφιεννὺς αὐτὰ πυκναῖς
 τε θριξίν καὶ στερεοῖς δέρμασιν, ἱκανοὺς μὲν ἀμῦναι χειμῶνα, **5**
 δυνατοῖς δὲ καὶ καύματα, καὶ εἰς εὐνὰς ἰοῦσιν ὅπως ὑπάρχοι
 τὰ αὐτὰ ταῦτα στρωμνὴ οἰκεία τε καὶ αὐτοφνῆς ἐκάστω· καὶ
 ὑποδῶν τὰ μὲν ὀπλαῖς, τὰ δὲ [θριξίν καὶ] δέρμασιν στερεοῖς **b**
 καὶ ἀναίμοις. τὸυντεῦθεν τροφὰς ἄλλοις ἄλλας ἐξεπόριζεν,
 τοῖς μὲν ἐκ γῆς βοτάνην, ἄλλοις δὲ δένδρων καρπούς, τοῖς δὲ
 ῥίζας· ἔστι δ' οἷς ἔδωκεν εἶναι τροφήν ζῶων ἄλλων βοράν·
 καὶ τοῖς μὲν ὀλιγογονίαν προσήψε, τοῖς δ' ἀναλίσκομένοις **5**
 ὑπὸ τούτων πολυγονίαν, σωτηρίαν τῷ γένει πορίζων. ἄτε
 δὴ οὖν οὐ πάνυ τι σοφὸς ὢν ὁ Ἐπιμηθεὺς ἔλαθεν αὐτὸν
 καταναλώσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα· λοιπὸν δὴ ἀκό- **c**
 σμητον ἔτι αὐτῷ ἦν τὸ ἀνθρώπων γένος, καὶ ἠπόρει ὅτι
 χρήσαιτο. ἀποροῦντι δὲ αὐτῷ ἔρχεται Προμηθεὺς ἐπισκεψό-
 μενος τὴν νομήν, καὶ ὁρᾷ τὰ μὲν ἄλλα ζῶα ἐμμελῶς πάντων
 ἔχοντα, τὸν δὲ ἄνθρωπον γυμνόν τε καὶ ἀνυπόδητον καὶ **5**
 ἄστρωτον καὶ ἄοπλον· ἥδη δὲ καὶ ἡ εἰμαρμένη ἡμέρα παρῆν,
 ἐν ᾗ ἔδει καὶ ἄνθρωπον ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς. ἀπορία οὖν
 σχόμενος ὁ Προμηθεὺς ἦντινα σωτηρίαν τῷ ἀνθρώπῳ εὔροι,
 κλέπτει Ἥφαίστου καὶ Ἀθηνᾶς τὴν ἐντεχνον σοφίαν σὺν **d**
 πυρί—ἀμήχανον γὰρ ἦν ἄνευ πυρὸς αὐτὴν κτητὴν τῷ ᾗ
 χρησίμην γενέσθαι—καὶ οὕτω δὴ δωρεῖται ἀνθρώπῳ. τὴν
 μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν ἄνθρωπος ταύτῃ ἔσχεν, τὴν δὲ
 πολιτικὴν οὐκ εἶχεν· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Δίῳ. τῷ δὲ Προμηθεῖ **5**

a 4 εὐμάρειαν W: εὐμαρίαν BT a 5 χειμῶνας Kroschel
 a 6 ὑπάρχοι BT: ὑπάρχει W (sed oi supra ηἰ) a 7 οἰκεία W:
 οἰκεῖα T: οἰκία B b 1 ὑποδῶν Cobet: ὑποδέων coniecerat Bad-
 ham: ὑπὸ ποδῶν BT W θριξίν καὶ secl. Ast: ὕνυξι καὶ Baiter:
 ἄθριξι Orelli δέρμασιν στερεοῖς glossema putat Kroschel (ad τύλοις
 σκληροῖς vel tale quid) b 2 ἄλλοις T: ἀλλήλοισ B b 7 δὴ]
 δὲ Kroschel c 1 εἰς τὰ ἄλογα TW: om. B δὴ ἀκόσμητον
 T W: διακοσμητὸν B c 6 παρῆν T: παρῇ B c 8 σχόμενος
 B: ἐσχόμενος T d 2 τῷ BT sed oi suprascr. T

εἰς μὲν τὴν ἀκρόπολιν τὴν τοῦ Διὸς οἴκησιν οὐκέτι ἐνεχώρει
 εἰσελθεῖν—πρὸς δὲ καὶ αἱ Διὸς φυλακαὶ φοβεραὶ ἦσαν—εἰς
 δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ Ἑφαιστου οἴκημα τὸ κοινόν, ἐν ᾧ
 e ἐφιλοτεχνεῖτην, λαθὼν εἰσέρχεται, καὶ κλέψας τήν τε ἔμπυρον
 τέχνην τὴν τοῦ Ἑφαιστου καὶ τὴν ἄλλην τὴν τῆς Ἀθηνᾶς
 δίδωσιν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐκ τούτου εὐπορία μὲν ἀνθρώπῳ τοῦ
 322 βίου γίγνεται, Προμηθεά δὲ δι' Ἑπιμηθεά ὕστερον, ἥπερ
 λέγεται, κλοπῆς δίκη μετῆλθεν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας, πρῶτον μὲν
 διὰ τὴν τοῦ θεοῦ συγγένειαν ζῶων μόνον θεοὺς ἐνόμισεν, καὶ
 5 ἐπεχείρει βωμούς τε ἰδρύεσθαι καὶ ἀγάλματα θεῶν· ἔπειτα
 φωνὴν καὶ ὀνόματα ταχὺ διηρθρώσατο τῇ τέχνῃ, καὶ οἰκῆσεις
 καὶ ἐσθῆτας καὶ ὑποδέσεις καὶ στρωμνὰς καὶ τὰς ἐκ γῆς
 τροφὰς ἤϋρετο. οὕτω δὲ παρεσκευασμένοι κατ' ἀρχὰς
 b ἄνθρωποι ᾤκουν σποράδην, πόλεις δὲ οὐκ ἦσαν· ἀπώλλυντο
 οὖν ὑπὸ τῶν θηρίων διὰ τὸ πανταχῇ αὐτῶν ἀσθενέστεροι
 εἶναι, καὶ ἡ δημιουργικὴ τέχνη αὐτοῖς πρὸς μὲν τροφήν
 ἱκανὴ βοηθὸς ἦν, πρὸς δὲ τὸν τῶν θηρίων πόλεμον ἐνδεής
 5 —πολιτικὴν γὰρ τέχνην οὐπω εἶχον, ἧς μέρος πολεμική—
 ἐζήτουν δὲ ἀθροίζεσθαι καὶ σφῆζεσθαι κτίζοντες πόλεις· ὅτ'
 οὖν ἀθροισθεῖεν, ἡδίκουν ἀλλήλους ἅτε οὐκ ἔχοντες τὴν
 πολιτικὴν τέχνην, ὥστε πάλιν σκεδαννύμενοι διεφθείροντο.
 c Ζεὺς οὖν δείσας περὶ τῷ γένει ἡμῶν μὴ ἀπόλοιτο πᾶν,
 Ἑρμῆν πέμπει ἄγοντα εἰς ἀνθρώπους αἰδῶ τε καὶ δίκην, ἵν'
 εἶεν πόλεων κόσμοι τε καὶ δεσμοὶ φιλίας συναγωγοί. ἐρωτᾷ
 οὖν Ἑρμῆς Δία τίνα οὖν τρόπον δοίῃ δίκην καὶ αἰδῶ ἀνθρώ-
 5 ποις· “Πότερον ὥς αἱ τέχναι νενέμηνται, οὕτω καὶ ταύτας

a 1 δι' Ἑπιμηθεά secl. Sauppe a 4 διὰ . . . συγγένειαν secl.
 Deuschle τοῦ θεοῦ secl. Hermann : τῶν θεῶν ci. Kroschel συγγέ-
 νειαν] ξυντεχνίαν ci. Blass μόνον] μόνος Cobet a 6 τῇ τέχνῃ
 secl. Deuschle a 8 ἤϋρετο] ἤϋρεν Cobet παρεσκευασμένοι B
 (sed i in ras.) T : παρεσκευασμένον W (sed i supra v) b 1 ἀπώλλυντο
 (sic) W : ἀπόλλυντο (sic) B T b 5 πολιτικὴν . . . πολεμική secl.
 ci. Karlowa b 7 ἀθροισθεῖεν T : ἀθροίσειεν B c 4 δοίῃ] δῶ
 Cobet

νείμω; νενέμηνται δὲ ὧδε· εἰς ἔχων ἱατρικὴν πολλοῖς ἱκανὸς ἰδιώταις, καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοί· καὶ δίκην δὴ καὶ αἰδῶ οὕτω θῶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἣ ἐπὶ πάντας νείμω;” “Ἐπὶ **d** πάντας,” ἔφη ὁ Ζεὺς, “καὶ πάντες μετεχόντων· οὐ γὰρ ἂν γένοιτο πόλεις, εἰ ὀλίγοι αὐτῶν μετέχοιεν ὥσπερ ἄλλων τεχνῶν· καὶ νόμον γε θὲς παρ’ ἐμοῦ τὸν μὴ δυνάμενον αἰδοῦς καὶ δίκης μετέχειν κτείνειν ὡς νόσον πόλεως.” οὕτω **5** δὴ, ὦ Σώκρατες, καὶ διὰ ταῦτα οἱ τε ἄλλοι καὶ Ἀθηναῖοι, ὅταν μὲν περὶ ἀρετῆς τεκτονικῆς ἢ λόγος ἢ ἄλλης τινὸς δημιουργικῆς, ὀλίγοις οἴονται μετεῖναι συμβουλῆς, καὶ ἂν τις ἐκτὸς ὧν τῶν ὀλίγων συμβουλευῇ, οὐκ ἀνέχονται, ὡς σὺ **e** φῆς—εἰκότως, ὡς ἐγὼ φημι—ὅταν δὲ εἰς συμβουλὴν πολιτικῆς ἀρετῆς ἴωσιν, ἣν δεῖ διὰ δικαιοσύνης πᾶσαν ἰέναι καὶ **323** σωφροσύνης, εἰκότως ὅπαντος ἀνδρὸς ἀνέχονται, ὡς παντὶ προσήκον ταύτης γε μετέχειν τῆς ἀρετῆς ἢ μὴ εἶναι πόλεις. αὕτη, ὦ Σώκρατες, τούτου αἰτία.

“Ἴνα δὲ μὴ οἷη ἀπατᾶσθαι ὡς τῷ ὄντι ἡγοῦνται πάντες **5** ἄνθρωποι πάντα ἄνδρα μετέχειν δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης πολιτικῆς ἀρετῆς, τόδε αὖ λαβὲ τεκμήριον. ἐν γὰρ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, ὥσπερ σὺ λέγεις, ἂν τις φῇ ἀγαθὸς ἀληθῆς εἶναι, ἢ ἄλλην ἡντιούουν τέχνην ἣν μὴ ἔσται, ἢ καταγελῶσιν ἢ χαλεπαίνουσιν, καὶ οἱ οἰκεῖοι προσιόντες ρουθετοῦσιν ὡς **b** μαωόμενον· ἐν δὲ δικαιοσύνῃ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ πολιτικῇ ἀρετῇ, ἂν τινα καὶ εἰδῶσι ὅτι ἄδικός ἐστιν, ἔαν οὗτος αὐτὸς καθ’ αὐτοῦ τάληθῇ λέγει ἐναντίον πολλῶν, ὃ ἐκεῖ σωφροσύνην ἡγοῦντο εἶναι, τάληθῇ λέγειν, ἐνταῦθα μαρίαν, καὶ φασιν **5** πάντας δεῖν φάναι εἶναι δικαίους, ἑάντε ὧσιν ἑάντε μή, ἢ μαίνεσθαι τὸν μὴ προσποιούμενον [δικαιοσύνην]· ὡς ἀναγκαῖον οὐδένα ὄντιν’ οὐχὶ ἁμῶς γέ πως μετέχειν αὐτῆς, ἢ μὴ **c** εἶναι ἐν ἀνθρώποις.

d6 ἀθηναῖοι **BT**: οἱ ἀθηναῖοι **W** **a1** δεῖ **Bt**: δὴ **T**
a2 ὅπαντος] παντὸς **Schanz** **b3** εἰδῶσιν **T**: ἰδῶσιν (sic) **B**
b5 φασιν πάντας δεῖν **B**: φασὶ δεῖν πάντας **T** sed signis transpositionis fecit πάντας φασὶ δεῖν) **b6** ἂν τε ὧσιν ἂν τε μή **TW**: ἂν μήτε ὧσιν ἂν μή **B** **b7** δικαιοσύνην **secl** **Cobet** ἀναγκαῖον (ἔν) **Hirschig**

Ὅτι μὲν οὖν πάντ' ἄνδρα εἰκότως ἀποδέχονται περὶ ταύτης
 τῆς ἀρετῆς σύμβουλον διὰ τὸ ἡγεῖσθαι παντὶ μετεῖναι αὐτῆς,
 5 ταῦτα λέγω· ὅτι δὲ αὐτὴν οὐ φύσει ἡγούνται εἶναι οὐδ' ἀπὸ
 τοῦ αὐτομάτου, ἀλλὰ διδακτόν τε καὶ ἐξ ἐπιμελείας παραγί-
 γνεσθαι ᾧ ἂν παραγίγνηται, τοῦτό σοι μετὰ τοῦτο πειράσομαι
 ἀποδείξαι. ὅσα γὰρ ἡγούνται ἀλλήλους κακὰ ἔχειν ἄνθρωποι
 d φύσει ἢ τύχῃ, οὐδεὶς θυμοῦται οὐδὲ νουθετεῖ οὐδὲ διδάσκει
 οὐδὲ κολάζει τοὺς ταῦτα ἔχοντας, ἵνα μὴ τοιοῦτοι ᾧσιν, ἀλλ'
 ἐλεοῦσιν· οἷον τοὺς αἰσχροὺς ἢ σμικροὺς ἢ ἀσθενεῖς τίς οὕτως
 ἀνόητος ὥστε τι τούτων ἐπιχειρεῖν ποιεῖν; ταῦτα μὲν γὰρ
 5 οἶμαι ἴσασιν ὅτι φύσει τε καὶ τύχῃ τοῖς ἀνθρώποις γίγνεται,
 τὰ καλὰ καὶ τὰναντία τούτοις· ὅσα δὲ ἐξ ἐπιμελείας καὶ
 ἀσκήσεως καὶ διδαχῆς οἴονται γίγνεσθαι ἀγαθὰ ἀνθρώποις,
 e ἐάν τις ταῦτα μὴ ἔχῃ, ἀλλὰ τὰναντία τούτων κακὰ, ἐπὶ
 τούτοις που οἷ τε θυμοὶ γίγνονται καὶ αἱ κολάσεις καὶ αἱ
 νουθετήσεις. ὦν ἐστὶν ἓν καὶ ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀσέβεια καὶ
 324 συλλήβδην πᾶν τὸ ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς· ἔνθα δὴ
 πᾶς παντὶ θυμοῦται καὶ νουθετεῖ, δηλὸν ὅτι ὡς ἐξ ἐπιμελείας
 καὶ μαθήσεως κτητῆς οὔσης. εἰ γὰρ ἐθέλεις ἐννοῆσαι τὸ
 κολάζειν, ὦ Σώκρατες, τοὺς ἀδικοῦντας τί ποτε δύναται,
 5 αὐτό σε διδάξει ὅτι οἷ γε ἄνθρωποι ἡγούνται παρασκευαστὸν
 εἶναι ἀρετῇ. οὐδεὶς γὰρ κολάζει τοὺς ἀδικοῦντας πρὸς
 τούτῳ τὸν νοῦν ἔχων καὶ τούτου ἕνεκα, ὅτι ἡδίκησεν, ὅστις
 b μὴ ὥσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται· ὁ δὲ μετὰ λόγου
 ἐπιχειρῶν κολάζειν οὐ τοῦ παρεληλυθότος ἕνεκα ἀδικήματος
 τιμωρεῖται—οὐ γὰρ ἂν τό γε πραχθὲν ἀγέννητον θείῃ—ἀλλὰ
 τοῦ μέλλοντος χάριν, ἵνα μὴ αὖθις ἀδικήσῃ μήτε αὐτὸς οὗτος

d 4 ὥστε τι T: ὥστ' ἔτι B d 5 οἶμαι ἴσασιν W: οἶμαι εἴσασιν
 (cum vitii nota. B: ἴσασιν T (sed οἶμαι extra verum add. t) d 6 τὰ
 καλὰ] τὰ κακὰ Ficinus (*haec mala*): secl. Schanz: post τούτοις transp. ci.
 Turner d 7 οἴονται T W: οἴονται ἢ B e 1 κακὰ secl. Herwerden
 a 1 ἔνθα B: ἔνθεν T a 4 ὦ Σώκρατες secl. Cobet a 6 πρὸς τοῦτο
 Stobaeus a 7 ἡδίκησεν B T Stobaeus: ἡδίκηκεν Cobet b 1 λόγου
 B T Stobaeus: λογισμοῦ ci. Herwerden b 2 ἀδικήματος B T Stobaeus:
 secl. Cobet b 3 τό γε T W Stobaeus: τότε B b 4 χάριν B T
 Stobaeus: χρόνου Cobet ἀδικήσῃ T W Stobaeus: ἀδικήσῃ ἵνα B

μήτε ἄλλος ὁ τοῦτον ἰδὼν κολασθέντα. καὶ τοιαύτην διάνοιαν 5
 ἔχων διανοεῖται παιδευτὴν εἶναι ἀρετὴν· ἀποτροπῆς γοῦν
 ἔνεκα κολάζει. ταύτην οὖν τὴν δόξαν πάντες ἔχουσιν ὅσοι περ
 τιμωροῦνται καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. τιμωροῦνται δὲ καὶ κολά- c
 ζονται οἱ τε ἄλλοι ἄνθρωποι οὓς ἂν οἴωνται ἀδικεῖν, καὶ οὐχ
 ἥκιστα Ἀθηναῖοι οἱ σοὶ πολῖται· ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν
 λόγον καὶ Ἀθηναῖοί εἰσι τῶν ἡγουμένων παρασκευαστὸν
 εἶναι καὶ διδακτὸν ἀρετὴν. ὥς μὲν οὖν εἰκότως ἀποδέχονται 5
 οἱ σοὶ πολῖται καὶ χαλκέως καὶ σκυτοτόμου συμβουλευόντος
 τὰ πολιτικά, καὶ ὅτι διδακτὸν καὶ παρασκευαστὸν ἡγούνται
 ἀρετὴν, ἀποδέδεικται σοι, ὦ Σώκρατες, ἱκανῶς, ὥς γέ μοι
 φαίνεται. d

Ἔτι δὴ λοιπὴ ἀπορία ἐστίν, ἣν ἀπορεῖς περὶ τῶν ἀνδρῶν
 τῶν ἀγαθῶν, τί δήποτε οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοὶ τὰ μὲν ἄλλα
 τοὺς αὐτῶν υἱεῖς διδάσκουσιν ἂ διδασκάλων ἔχεται καὶ
 σοφοὺς ποιοῦσιν, ἣν δὲ αὐτοὶ ἀρετὴν ἀγαθοὶ οὐδενὸς βελ- 5
 τίους ποιοῦσιν. τούτου δὴ πέρι, ὦ Σώκρατες, οὐκέτι μῦθόν
 σοι ἔρῳ ἀλλὰ λόγον. ὦδε γὰρ ἐννόησον· πότερον ἔστιν τι
 ἐν ἧ οὐκ ἔστιν οὐ ἀναγκαῖον πάντας τοὺς πολίτας μετέχειν,
 εἴπερ μέλλει πόλις εἶναι; ἐν τούτῳ γὰρ αὕτη λύεται ἡ ἀπορία e
 ἣν σὺ ἀπορεῖς ἢ ἄλλοθι οὐδαμοῦ. εἰ μὲν γὰρ ἔστιν, καὶ
 τοῦτό ἐστιν τὸ ἐν οὐ τεκτονικῇ οὐδὲ χαλκεῖᾳ οὐδὲ κεραμεῖᾳ
 ἀλλὰ δικαιοσύνῃ καὶ σωφροσύνῃ καὶ τὸ ὅσιον εἶναι, καὶ 325
 συλλήβδην ἐν αὐτὸ προσαγορεύω εἶναι ἀνδρὸς ἀρετὴν—εἰ
 τοῦτ' ἐστὶν οὗ δεῖ πάντας μετέχειν καὶ μετὰ τούτου πάντ'
 ἄνδρα, ἕαν τι καὶ ἄλλο βούληται μαρθάνειν ἢ πράττειν, οὕτω
 πράττειν, ἄνευ δὲ τούτου μή, ἢ τὸν μὴ μετέχοντα καὶ δι- 5
 δάσκειν καὶ κολάζειν καὶ παῖδα καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα,
 ἕως περ ἂν κολαζόμενος βελτίων γένηται, ὅς δ' ἂν μὴ ὑπα-

b7 κολάζει TW: κολάζειν B c3 οἱ σοὶ TW: ὁ σοι B c6 οἱ
 σοὶ TW: οἷς οἱ B c8 γέ μοι B: γ' ἐμοὶ T d2 λοιπὴ <ἡ>
 ci. Heindorf e1 πόλις BT: γρ. πολίτης t e2 σὺ T: σοὶ B
 e3 κεραμεῖα W: κεραμεία BT a5 μή, ἢ T: μὴ ᾗ B a6 καὶ
 παῖδα καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα secl. Deuschle

- κούῃ κολαζόμενος καὶ διδασκόμενος, ὥς ἀνίατον ὄντα τοῦτον
- b** ἐκβάλλειν ἐκ τῶν πόλεων ἢ ἀποκτείνειν—εἰ οὕτω μὲν ἔχει, οὕτω δ' αὐτοῦ πεφυκότος οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες εἰ τὰ μὲν ἄλλα διδάσκονται τοὺς ὑεῖς, τοῦτο δὲ μή, σκέψαι ὥς θαυμασίως γίνονται οἱ ἀγαθοί. ὅτι μὲν γὰρ διδακτὸν αὐτὸ ἡγοῦνται
- 5** καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, ἀπεδείξαμεν· διδακτοῦ δὲ ὄντος καὶ θεραπευτοῦ τὰ μὲν ἄλλα ἄρα τοὺς ὑεῖς διδάσκονται, ἐφ' οἷς οὐκ ἔστι θάνατος ἢ ζημία ἐὰν μὴ ἐπίστωνται, ἐφ' ᾧ δὲ ἢ τε ζημία θάνατος αὐτῶν τοῖς παισὶ καὶ φυγαὶ μὴ μαθοῦσι
- c** μηδὲ θεραπευθεῖσιν εἰς ἀρετήν, καὶ πρὸς τῷ θανάτῳ χρημάτων τε δημεύσεις καὶ ὥς ἔπος εἰπεῖν συλλήβδην τῶν οἴκων ἀνατροπαί, ταῦτα δ' ἄρα οὐ διδάσκονται οὐδ' ἐπιμελοῦνται πᾶσαν ἐπιμέλειαν; οἴεσθαί γε χρή, ὦ Σώκρατες.
- 5** ἐκ παίδων σμικρῶν ἀρξάμενοι, μέχρι οὐπὲρ ἂν ζῶσι, καὶ διδάσκουσι καὶ νουθετοῦσιν. ἐπειδὰν θᾶπτον συνιῇ τις τὰ λεγόμενα, καὶ τροφὸς καὶ μήτηρ καὶ παιδαγωγὸς καὶ αὐτὸς
- d** ὁ πατὴρ περὶ τούτου διαμάχονται, ὅπως (ὥς) βέλτιστος ἔσται ὁ παῖς, παρ' ἑκάστου καὶ ἔργον καὶ λόγον διδάσκοντες καὶ ἐνδεικνύμενοι ὅτι τὸ μὲν δίκαιον, τὸ δὲ ἄδικον, καὶ τόδε μὲν καλόν, τόδε δὲ αἰσχρόν, καὶ τόδε μὲν ὄσιον, τόδε δὲ ἀνόσιον,
- 5** καὶ τὰ μὲν ποιεῖ, τὰ δὲ μὴ ποιεῖ. καὶ ἐὰν μὲν ἐκὼν πείθεται· εἰ δὲ μή, ὥσπερ ξύλον διαστρεφόμενον καὶ καμπτόμενον εὐθύνουσιν ἀπειλαῖς καὶ πληγαῖς. μετὰ δὲ ταῦτα εἰς διδασκάλων πέμποντες πολὺ μᾶλλον ἐντέλλονται ἐπιμελεῖσθαι
- e** εὐκοσμίας τῶν παίδων ἢ γραμμάτων τε καὶ κιθαρίσεως· οἱ δὲ διδάσκαλοι τούτων τε ἐπιμελοῦνται, καὶ ἐπειδὰν αὐτὰ γράμματα μάθωσιν καὶ μέλλωσιν συνιῇσιν τὰ γεγραμμένα ὥσπερ τότε τὴν φωνήν, παρατιθέασιν αὐτοῖς ἐπὶ τῶν βάθρων
- 5** ἀναγινώσκειν ποιητῶν ἀγαθῶν ποιήματα καὶ ἐκμανθάνειν

b3 θαυμασίως¹ θαυμάσιον vel θαυμάσια (et mox γίγνιτο² ἂν, secl. οἱ ἀγαθοί) ci. Dobree: θαυμάσιοί σοι ci. Schleiermacher: θαυμάσιοι ci. Kroschel: θαυμασίως ἄτοποι ci. Thompson

b4 γίνονται³ πλανῶνται ci. Muenscher b7 ἢ T: ἢ BW φ re vera B: ὦν TW d1 ὅπως ὥς t: ὅπως B T W d5 τὰ μὲν . . . τὰ δὲ . . . B: τὰδε

μὲν . . . τὰδε δὲ . . . T e3 συνήσειν T: συνοίσειν B

ἀναγκάζουσιν, ἐν οἷς πολλαὶ μὲν νουθετήσεις ἔνεισιν, πολ- **326**
 λαὶ δὲ διέξοδοι καὶ ἔπαινοι καὶ ἐγκώμια παλαιῶν ἀνδρῶν
 ἀγαθῶν, ἵνα ὁ παῖς ζηλῶν μιμῆται καὶ ὀρέγεται τοιοῦτος
 γενέσθαι. οἷ τ' αὖ κιθαρισταί, ἕτερα τοιαῦτα, σωφροσύνης
 τε ἐπιμελοῦνται καὶ ὅπως ἂν οἱ νέοι μηδὲν κακουργῶσιν **5**
 πρὸς δὲ τούτοις, ἐπειδὴν κιθαρίζειν μάθωσιν, ἄλλων αὖ
 ποιητῶν ἀγαθῶν ποιήματα διδάσκουσι μελοποιῶν, εἰς τὰ
 κιθαρίσματα ἐντείνοντες, καὶ τοὺς ῥυθμούς τε καὶ τὰς ἁρ- **b**
 μονίας ἀναγκάζουσιν οἰκειοῦσθαι ταῖς ψυχαῖς τῶν παίδων,
 ἵνα ἡμερώτεροί τε ᾧσιν, καὶ εὐρυθμότεροι καὶ εὐαρμοστώτεροι
 γιγνόμενοι χρήσιμοι ᾧσιν εἰς τὸ λέγειν τε καὶ πράττειν
 πᾶς γὰρ ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου εὐρυθμίας τε καὶ εὐαρμοστίας **5**
 δεῖται. ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις εἰς παιδοτρύβου πέμπουσιν,
 ἵνα τὰ σώματα βελτίῳ ἔχοντες ὑπηρετῶσι τῇ διανοίᾳ χρηστῇ
 οὔσῃ, καὶ μὴ ἀναγκάζωνται ἀποδειλιάν διὰ τὴν πονηρίαν **c**
 τῶν σωμάτων καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις
 πράξεσιν. καὶ ταῦτα ποιοῦσιν οἱ μάλιστα δυνάμενοι (μά-
 λιστα)—μάλιστα δὲ δύνανται οἱ πλουσιώτατοι—καὶ οἱ
 τούτων ὑεῖς, πρῶτατα εἰς διδασκάλων τῆς ἡλικίας ἀρξά- **5**
 μενοι φοιτᾶν, ὀψιαιτάτα ἀπαλλάττονται. ἐπειδὴν δὲ ἐκ
 διδασκάλων ἀπαλλαγῶσιν, ἡ πόλις αὖ τοὺς τε νόμους ἀναγ-
 κάζει μαθάνειν καὶ κατὰ τούτους ζῆν κατὰ παράδειγμα,
 ἵνα μὴ αὐτοὶ ἐφ' αὐτῶν εἰκῇ πράττωσιν, ἀλλ' ἀτεχνῶς **d**
 ὥσπερ οἱ γραμματισταὶ τοῖς μήπω δευνοῖς γράφειν τῶν
 παίδων ὑπογράψαντες γραμμὰς τῇ γραφίδι οὕτω τὸ γραμ-
 ματεῖον διδόασιν καὶ ἀναγκάζουσι γράφειν κατὰ τὴν ὑφή-

a 7 μελοποιῶν secl. Cobet b 1 ἐντείναντες ci. Sauppe b 3 ἡ-
 μερώτεροί T W : ἡ μετέωροί B b 6 πέμπουσιν T W : πέμπωσιν B
 b 7 βελτίῳ] βέλτιον Cobet c 3 οἱ T W : οὐ pr. B μάλιστα add.
 Sauppe (post ποιῶσιν Heindorf) c 5 πρῶτατα T W : προιέτατα
 pr. B εἰς διδασκάλων τῆς ἡλικίας ἀρξάμενοι B T : τῆς ἡλικίας εἰς
 διδασκάλων ἀρξάμενοι t c 6 ἐκ T W : εἰς B : secl. Cobet c 7 αὖ
 τοὺς τε T W : αὐτοῦ ὅτε B c 8 κατὰ παράδειγμα secl. Schanz :
 fort. καθάπερ παράδειγμα ci. Heindorf d 3 γραμματεῖον Bt :
 γραμμάτιον t

- 5 γησιν τῶν γραμμῶν, ὥς δὲ καὶ ἡ πόλις νόμους ὑπογράψασα, ἀγαθῶν καὶ παλαιῶν νομοθετῶν εὐρήματα, κατὰ τούτους ἀναγκάζει καὶ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι, ὅς δ' ἂν ἐκτὸς βαίῃ τούτων, κολάζει· καὶ ὄνομα τῇ κολάσει ταύτῃ καὶ παρ' ὑμῖν
 e καὶ ἄλλοθι πολλαχοῦ, ὥς εὐθυνούσης τῆς δίκης, εὐθύναι. τοσαύτης οὖν τῆς ἐπιμελείας οὔσης περὶ ἀρετῆς ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, θαυμάζεις, ὦ Σώκρατες, καὶ ἀπορεῖς εἰ διδακτόν ἐστιν ἀρετῇ; ἀλλ' οὐ χρὴ θαυμάζειν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
 5 εἰ μὴ διδακτόν.

- Διὰ τί οὖν τῶν ἀγαθῶν πατέρων πολλοὶ υἱεῖς φαῦλοι γίνονται; τοῦτο αὖ μάθε· οὐδὲν γὰρ θαυμαστόν, εἴπερ ἀληθῇ ἐγὼ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔλεγον, ὅτι τούτου τοῦ πρά-
 327 γματος, τῆς ἀρετῆς, εἰ μέλλει πόλις εἶναι, οὐδένα δεῖ ἰδιωτεύειν. εἰ γὰρ δὴ ὁ λέγω οὕτως ἔχει—ἔχει δὲ μάλιστα πάντων οὕτως—ἐνθυμήθητι ἄλλο τῶν ἐπιτηδευμάτων ὅτιοῦν καὶ μαθημάτων προελόμενος. εἰ μὴ οἶόν τ' ἦν πόλιν εἶναι
 5 εἰ μὴ πάντες αὐληταὶ ἦμεν ὁποῖός τις ἐδύνατο ἕκαστος, καὶ τοῦτο καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ πᾶς πάντα καὶ ἐδίδασκε καὶ ἐπέπληττε τὸν μὴ καλῶς αὐλοῦντα, καὶ μὴ ἐφθόνηι τούτου, ὥσπερ νῦν τῶν δικαίων καὶ τῶν νομίμων οὐδεὶς φθονεῖ οὐδ'
 b ἀποκρύπτεται ὥσπερ τῶν ἄλλων τεχνημάτων—λυσιτελεῖ γὰρ οἶμαι ἡμῖν ἢ ἀλλήλων δικαιοσύνη καὶ ἀρετή· διὰ ταῦτα πᾶς παντὶ προθύμως λέγει καὶ διδάσκει καὶ τὰ δίκαια καὶ τὰ νόμιμα—εἰ οὖν οὕτω καὶ ἐν αὐλήσει πᾶσαν προθυμίαν
 5 καὶ ἀφθονίαν εἵχομεν ἀλλήλους διδάσκειν, οἶε ἂν τι, ἔφη, μᾶλλον, ὦ Σώκρατες, τῶν ἀγαθῶν αὐλητῶν ἀγαθοὺς αὐλητὰς τοὺς υἱεῖς γίνεσθαι ἢ τῶν φαύλων; οἶμαι μὲν οὐ, ἀλλὰ ὅτου ἔτυχεν ὁ υἱὸς εὐφύεστατος γενόμενος εἰς αὐλησιν, οὗτος
 c ἂν ἐλλόγιμος ἠυξήθη, ὅτου δὲ ἀφυῆς, ἀκλεής· καὶ πολλάκις μὲν ἀγαθοῦ αὐλητοῦ φαῦλος ἂν ἀπέβη, πολλάκις δ' ἂν

d 8 ὄνομα τῇ T b: ὀνόματι B

λέγω T: ὁ λέγων B

Stephanus: ὑμῖν B T W

Kroschel

a 1 πόλις B t: πολίτης T

a 6 καὶ ἐδίδασκε B T: ἐδίδασκε W

b 2 ἡμῖν

b 3 καὶ post διδάσκει secl. ci.

φαύλου ἀγαθός· ἀλλ' οὖν αὐληταί γ' ἂν πάντες ἦσαν ἱκανοὶ
 ὥς πρὸς τοὺς ἰδιώτας καὶ μηδὲν αὐλήσεως ἐπαίοντας. οὕτως
 οἷον καὶ νῦν, ὅστις σοι ἀδικώτατος φαίνεται ἄνθρωπος τῶν 5
 ἐν νόμοις καὶ ἀνθρώποις τεθραμμένων, δίκαιον αὐτὸν εἶναι
 καὶ δημιουργὸν τούτου τοῦ πράγματος, εἰ δέοι αὐτὸν κρίνεσθαι
 πρὸς ἀνθρώπους οἷς μήτε παιδεία ἐστὶν μήτε δικαστήρια μήτε d
 νόμοι μηδὲ ἀνάγκη μηδεμίᾳ διὰ παντὸς ἀναγκάζουσα ἀρετῆς
 ἐπιμελεῖσθαι, ἀλλ' εἶεν ἄγριοί τινες οἰοίπερ οὓς πέρυσιν
 Φερεκράτης ὁ ποιητῆς ἐδίδαξεν ἐπὶ Αἰναιῶ. ἡ σφόδρα ἐν
 τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις γενόμενος, ὥσπερ οἱ ἐν ἐκείνῳ τῷ 5
 χορῷ μισάνθρωποι, ἀγαπήσαις ἂν εἰ ἐντύχοις Εὐρυβάτῳ καὶ
 Φρυνώνδῳ, καὶ ἀνολοφύραι' ἂν ποθὼν τὴν τῶν ἐνθάδε ἀνθρώ-
 πων πονηρίαν. νῦν δὲ τρυφᾷς, ὦ Σώκρατες, διότι πάντες e
 διδάσκαλοί εἰσιν ἀρετῆς καθ' ὅσον δύνανται ἕκαστος, καὶ
 οὐδεὶς σοι φαίνεται· εἶθ', ὥσπερ ἂν εἰ ζητοῖς τίς διδάσκαλος
 τοῦ ἐλληνίζειν, οὐδ' ἂν εἷς φανείη, οὐδέ γ' ἂν οἶμαι εἰ 328
 ζητοῖς τίς ἂν ἡμῖν διδάξειεν τοὺς τῶν χειροτεχνῶν ὑεῖς
 αὐτὴν ταύτην τὴν τέχνην ἣν δὴ παρὰ τοῦ πατρὸς μεμαθή-
 κασιν, καθ' ὅσον οἷός τ' ἦν ὁ πατήρ καὶ οἱ τοῦ πατρὸς φίλοι
 οὗτοι ὁμοτέχνοι, τούτους ἔτι τίς ἂν διδάξειεν, οὐ ῥάδιον 5
 οἶμαι εἶναι, ὦ Σώκρατες, τούτων διδάσκαλον φανῆναι, τῶν
 δὲ ἀπείρων παντάπασι ῥάδιον, οὕτω δὲ ἀρετῆς καὶ τῶν
 ἄλλων πάντων· ἀλλὰ καὶ ἐν ὀλίγον ἔστιν τις ὅστις διαφέρει
 ἡμῶν προβιβάσαι εἰς ἀρετὴν, ἀγαπητόν. ὦν δὴ ἐγὼ οἶμαι b
 εἷς εἶναι, καὶ διαφερόντως ἂν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διῆσαι
 τινα πρὸς τὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν γενέσθαι, καὶ ἀξίως τοῦ

c 3 γ' ἂν Shilleto : γούν B T W c 4 αὐλήσεως (πέρι) Cobet
 c 5 οἷον καὶ] φον καὶ Sauppe c 6 ἐν νόμοις καὶ ἀνθρώποις *inter*
homines sub lege viventes Ficinus : ἐν νόμοις καὶ ἐννόμοις ἀνθρώποις olim
 Sauppe : ἐν ἐννόμοις ἀνθρώποις L. Schmidt : ἐν νόμοις καὶ νομίμοις ἀνθρώ-
 ποις Cobet d 1 παιδεία T : παιδιὰ B d 3 οἰοίπερ οὓς, οἷους Athe-
 naeus : οἷουσπερ Hirschig d 4 ὁ ποιητῆς secl. Cobet Αἰναιῶ.
 ἦ] Αἰναιῶ ἢ T (sed ἢ supra versum) W : Αἰναιῶν B d 5 ὥσπερ]
 οἰοίπερ Cobet d 6 μισάνθρωποι ἡμιάνθρωποι Heinrich : μισάνθρωποι
 Jacobs : μεσάνθρωποι Lehrs ἐντύχοις B : ἐν τύχαις T c 3 εἶθ'
 B : εἶθ' T : εἶναι Heindorf : εἷς Hermann b 2 ἀνῆσαι ci. Dobree ;
 νοῆσαι B T W

μισθοῦ δὲν πράττομαι καὶ ἔτι πλείονος, ὥστε καὶ αὐτῷ δοκεῖν
 5 τῷ μαθόντι. διὰ ταῦτα καὶ τὸν τρόπον τῆς πράξεως τοῦ
 μισθοῦ τοιοῦτον πεποιήμαι· ἐπειδὴν γάρ τις παρ' ἐμοῦ μάθῃ,
 εἰς μὲν βούληται, ἀποδέδωκεν δ' ἐγὼ πράττομαι ἀργύριον·
 c εἰς δὲ μή, ἐλθὼν εἰς ἱερόν, ὁμόσας ὅσον ἂν φῇ ἄξια εἶναι
 τὰ μαθήματα, τοσοῦτον κατέθηκε.

Τοιοῦτόν σοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ καὶ μῦθον καὶ λόγον
 εἴρηκα, ὡς διδακτὸν ἀρετὴ καὶ Ἀθηναῖοι οὕτως ἡγοῦνται,
 5 καὶ ὅτι οὐδὲν θαυμαστὸν τῶν ἀγαθῶν πατέρων φαύλους υἱεῖς
 γίνεσθαι καὶ τῶν φαύλων ἀγαθοὺς, ἐπεὶ καὶ οἱ Πολυκλείτου
 υἱεῖς, Παράλου καὶ Ξανθίππου τοῦδε ἡλικιώται, οὐδὲν πρὸς
 τὸν πατέρα εἰσίν, καὶ ἄλλοι ἄλλων δημιουργῶν. τῶνδε δὲ
 d οὐπω ἄξιον τοῦτο κατηγορεῖν· ἔτι γὰρ ἐν αὐτοῖς εἰσιν
 ἐλπίδες· νέοι γάρ.

Πρωταγόρας μὲν τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐπιδειξάμενος ἀπε-
 παύσατο τοῦ λόγου. καὶ ἐγὼ ἐπὶ μὲν πολὺν χρόνον κεκληλη-
 5 μένος ἔτι πρὸς αὐτὸν ἔβλεπον ὡς ἐροῦντά τι, ἐπιθυμῶν
 ἀκούειν· ἐπεὶ δὲ δὴ ῥησθόμην ὅτι τῷ ὄντι πεπαυμένος εἴη,
 μόγις πως ἐμαυτὸν ὥσπερ εἰ συναγείρας εἶπον, βλέψας πρὸς
 τὸν Ἰπποκράτη· ὦ παῖ Ἀπολλοδώρου, ὡς χάριν σοι ἔχω
 ὅτι προύτρεψάς με ὧδε ἀφικέσθαι· πολλοῦ γὰρ ποιοῦμαι
 e ἀκηκοέναι ἢ ἀκήκοα Πρωταγόρου. ἐγὼ γὰρ ἐν μὲν τῷ ἔμ-
 προσθεν χρόνῳ ἡγούμην οὐκ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν
 ἢ ἀγαθοὶ οἱ ἀγαθοὶ γίνονται· νῦν δὲ πέπεισμαι. πλὴν
 σμικρόν τί μοι ἐμποδῶν, ὃ δῆλον ὅτι Πρωταγόρας ῥαδίως
 5 ἐπεκδιδάξει, ἐπειδὴ καὶ τὰ πολλὰ ταῦτα ἐξεδίδαξεν. καὶ
 γὰρ εἰ μὲν τις περὶ αὐτῶν τούτων συγγένοιτο ὀτρωοῦν τῶν
 329 δημηγόρων, τάχ' ἂν καὶ τοιούτους λόγους ἀκούσειεν ἢ Περι-
 κλέους ἢ ἄλλου τινὸς τῶν ἱκανῶν εἰπεῖν· εἰ δὲ ἐπανέροιτό

b 7 ἀποδέδωκεν] ἀπέδωκεν Kroschel: secl. Sauppe d 4 ἐπὶ
 μὲν] ἔτι μὲν scribendum et mox ἔτι secludendum putat Schanz
 d 6 δὲ δὴ B: δὴ δὲ T πεπαυμένος T: πεπαυσμένος B (sed σ punctis
 notatum) e 1 ἐγὼ γὰρ T: ἔγωγε B e 3 ἢ ἀγαθοὶ T W: ἢ
 ἀγαθὸν B a 1 τοιούτους] τούτου τοιούτους Sauppe

τινά τι, ὥσπερ βιβλία οὐδὲν ἔχουσιν οὔτε ἀποκρίνασθαι οὔτε
αὐτοὶ ἐρέσθαι, ἀλλ' ἐάν τις καὶ σμικρὸν ἐπερωτήσῃ τι τῶν
ῥηθέντων, ὥσπερ τὰ χαλκία πληγέντα μακρὸν ἤχει καὶ ἀπο- 5
τείνει ἐὰν μὴ ἐπιλάβηται τις, καὶ οἱ ῥήτορες οὕτω, σμικρὰ
ἐρωτηθέντες δόλιχον κατατείνουσι τοῦ λόγου. Πρωταγόρας **b**
δὲ ὅδε ἱκανὸς μὲν μακροὺς λόγους καὶ καλοὺς εἰπεῖν, ὥς
αὐτὰ δηλοῖ, ἱκανὸς δὲ καὶ ἐρωτηθεὶς ἀποκρίνασθαι κατὰ
βραχὺ καὶ ἐρόμενος περιμεῖναι τε καὶ ἀποδέξασθαι τὴν
ἀπόκρισιν, ἃ ὀλίγοις ἐστὶ παρεσκευασμένα. νῦν οὖν, ὦ 5
Πρωταγόρα, σμικροῦ τινος ἐνδεής εἰμι πάντ' ἔχειν, εἴ
μοι ἀποκρίναιο τόδε. τὴν ἀρετὴν φῆς διδακτὸν εἶναι, καὶ
ἐγὼ εἶπερ ἄλλῳ τῷ ἀνθρώπῳ πειθοίμην ἄν, καὶ σοὶ πείθο-
μαι· ὁ δ' ἐθαύμασά σου λέγοντος, τοῦτό μοι ἐν τῇ ψυχῇ **c**
ἀποπλήρωσον. ἔλεγες γὰρ ὅτι ὁ Ζεὺς τὴν δικαιοσύνην
καὶ τὴν αἰδῶ πέμψειε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ αὖ πολλαχοῦ ἐν
τοῖς λόγοις ἐλέγετο ὑπὸ σοῦ ἡ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη
καὶ ὁσιότης καὶ πάντα ταῦτα ὥς ἐν τι εἴῃ συλλήβδην, 5
ἀρετῇ· ταῦτ' οὖν αὐτὰ διελθέ μοι ἀκριβῶς τῷ λόγῳ, πότερον
ἐν μέν τί ἐστιν ἡ ἀρετή, μόρια δὲ αὐτῆς ἐστιν ἡ δικαιοσύνη
καὶ σωφροσύνη καὶ ὁσιότης, ἢ ταῦτ' ἐστὶν ἃ νυνδὴ ἐγὼ
ἔλεγον πάντα ὀνόματα τοῦ αὐτοῦ ἐνὸς ὄντος. τοῦτ' ἐστὶν ὁ **d**
ἔτι ἐπιποθῶ.

Ἄλλὰ ῥάδιον τοῦτό γ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἀποκρίνασθαι,
ὅτι ἐνὸς ὄντος τῆς ἀρετῆς μόριά ἐστιν ἃ ἐρωτᾷς.—Πότερον,
ἔφη, ὥσπερ προσώπου τὰ μόρια μόριά ἐστιν, στόμα τε 5
καὶ ῥίς καὶ ὀφθαλμοὶ καὶ ὦτα, ἢ ὥσπερ τὰ τοῦ χρυσοῦ μόρια

a 3 ὥσπερ] οὐχ ὥσπερ Hermann a 5 χαλκία Cobet: χαλκεῖα
BT ἤχει καὶ] ἤχον Cobet ἀποτείνει T: ἀποτίνει B b 1 δόλιχον
Stephanus: δολιχόν BTW b 3 αὐτὰ BTW: αὐτὸ scr. Par.
1811 ἀποκρίνασθαι W: ἀποκρίνεσθαι re vera BT b 6 πάντ'
BT: καὶ πάντ' W b 8 τῷ TW: τῶν B πειθοίμην ἄν secl.
Kroschel πείθομαι om. ci. Heindorf (sublata distinctione post ἄν)
c 1 τοῦτό B: τοῦτόν T τ[ῇ ψυχῇ] T: inclusa suppl. b in lacuna:
om. Θ c 2 γὰρ ὅτι ὁ T: suppl. b in lac.: om. Θ c 3 ante
καὶ τὴν lac. in B Θ πέμψειε Tb: πέμ*** B Θ a 8 T: suppl.
b in lac.: om. Θ c 8 ἢ ταῦτ' T: εἴ τ' a 8 B

- οὐδὲν διαφέρει τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων, ἀλλήλων καὶ τοῦ ὅλου,
 ἀλλ' ἢ μεγέθει καὶ σμικρότητι;—Ἐκείνως μοι φαίνεται, ὦ
 e Σώκρατες, ὥσπερ τὰ τοῦ προσώπου μόρια ἔχει πρὸς τὸ ὅλον
 πρόσωπον.—Πότερον οὖν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ μεταλαμβάνουσιν
 οἱ ἄνθρωποι τούτων τῶν τῆς ἀρετῆς μορίων οἱ μὲν ἄλλο, οἱ
 δὲ ἄλλο, ἢ ἀνάγκη, ἑάνπερ τις ἐν λάβῃ, ἅπαντα ἔχειν;—
 5 Οὐδαμῶς, ἔφη, ἐπεὶ πολλοὶ ἀνδρεῖοί εἰσιν, ἄδικοι δέ, καὶ
 δίκαιοι αὖ, σοφοὶ δὲ οὐ.—Ἔστιν γὰρ οὖν καὶ ταῦτα μόρια
 330 τῆς ἀρετῆς, ἔφην ἐγώ, σοφία τε καὶ ἀνδρεία;—Πάντων
 μάλιστα δήπου, ἔφη· καὶ μέγιστόν γε ἡ σοφία τῶν μορίων.
 —Ἐκαστον δὲ αὐτῶν ἐστίν, ἦν δ' ἐγώ, ἄλλο, τὸ δὲ ἄλλο;—
 Naί.—Ἡ καὶ δύναμιν αὐτῶν ἕκαστον ἰδίαν ἔχει; ὥσπερ τὰ
 5 τοῦ προσώπου, οὐκ ἔστιν ὀφθαλμὸς οἶον τὰ ὦτα, οὐδ' ἡ
 δύναμις αὐτοῦ ἡ αὐτή· οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἐστίν οἶον τὸ
 ἕτερον οὔτε κατὰ τὴν δύναμιν οὔτε κατὰ τὰ ἄλλα· ἅρ' οὖν
 οὔτω καὶ τὰ τῆς ἀρετῆς μόρια οὐκ ἔστιν τὸ ἕτερον οἶον τὸ
 b ἕτερον, οὔτε αὐτὸ οὔτε ἡ δύναμις αὐτοῦ; ἡ δὴλα δὴ ὅτι
 οὕτως ἔχει, εἶπερ τῷ παραδείγματί γε ἔοικε;—Ἄλλ' οὕτως,
 ἔφη, ἔχει, ὦ Σώκρατες.—Καὶ ἐγὼ εἶπον· Οὐδὲν ἄρα ἐστὶν
 τῶν τῆς ἀρετῆς μορίων ἄλλο οἶον ἐπιστήμη, οὐδ' οἶον
 5 δικαιοσύνη, οὐδ' οἶον ἀνδρεία, οὐδ' οἶον σωφροσύνη, οὐδ'
 οἶον ὁσιότης.—Οὐκ ἔφη.—Φέρε δὴ, ἔφην ἐγώ, κοινῇ σκεψώ-
 μεθα ποῖόν τι αὐτῶν ἐστὶν ἕκαστον. πρῶτον μὲν τὸ τοιόνδε·
 c ἡ δικαιοσύνη πρᾶγμά τί ἐστὶν ἢ οὐδὲν πρᾶγμα; ἐμοὶ μὲν
 γὰρ δοκεῖ· τί δὲ σοί;—Κἀμοί, ἔφη.—Τί οὖν; εἴ τις ἔροίτο
 ἐμέ τε καὶ σέ· “ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, εἶπετον δὴ
 μοι, τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὃ ὠνομάσατε ἄρτι, ἡ δικαιοσύνη, αὐτὸ
 5 τοῦτο δίκαιόν ἐστιν ἢ ἄδικον;” ἐγὼ μὲν ἂν αὐτῷ ἀποκριναί-
 μην ὅτι δίκαιον· σὺ δὲ τίς ἂν ψῆφον θείῃ; τὴν αὐτὴν ἐμοὶ

d 7 τὰ . . . ἐτέρων secl. Schanz ἕτερα τῶν suppl. b in lac. : om.
 Θ ἀλλήλων καὶ τοῦ suppl. b in lac. : om. Θ (ἀλλήλων secl. Sauppe)
 d 8 μεγέθει suppl. b in lac. : με**** B Θ b 3 ἔχει ὦ σώκρατες T W :
 om. B b 4 ἄλλο οἶον T : ἀλλ' οἶον B : ἄλλοιον W (sed in marg.
 οἶον ἐπιστήμη· ἐν ἄλλῃ δέ· μορίων ἀλλοίων) c 2 κἀμοί] καὶ μοι B :
 καὶ ἐμοὶ T

ἢ ἄλλην;—Τὴν αὐτήν, ἔφη.—Ἔστιν ἄρα τοιοῦτον ἡ δικαιο-
σύνη οἷον δίκαιον εἶναι, φαίην ἂν ἔγωγε ἀποκρινόμενος τῷ
ἐρωτῶντι· οὐκοῦν καὶ σύ;—Ναί, ἔφη.—Εἰ οὖν μετὰ τοῦτο d
ἡμᾶς ἔροιο· “Οὐκοῦν καὶ ὁσιότητά τινά φατε εἶναι;”
φαίμεν ἂν, ὥς ἐγώμην.—Ναί, ἡ δ’ ὅς.—“Οὐκοῦν φατε καὶ
τοῦτο πρᾶγμά τι εἶναι;” φαίμεν ἂν· ἡ οὐ;—Καὶ τοῦτο
συνέφη.—“Πότερον δὲ τοῦτο αὐτὸ τὸ πρᾶγμά φατε τοιοῦτον 5
πεφυκέναι οἷον ἀνόσιον εἶναι ἢ οἷον ὅσιον;” ἀγανακτήσασαι
ἂν ἔγωγ’, ἔφην, τῷ ἐρωτήματι, καὶ εἵποισ’ ἂν· Εὐφήμεν,
ὦ ἄνθρωπε· σχολῇ μεντᾶν τι ἄλλο ὅσιον εἶναι, εἰ μὴ αὐτὴ
γε ἡ ὁσιότης ὅσιον ἔσται. τί δὲ σύ; οὐχ οὕτως ἂν e
ἀποκρίναιο;—Πάννυ μὲν οὖν, ἔφη.

Εἰ οὖν μετὰ τοῦτο εἵποι ἐρωτῶν ἡμᾶς· “Πῶς οὖν ὀλίγον
πρότερον ἐλέγετε; ἂρ’ οὐκ ὀρθῶς ὑμῶν κατήκουσα; ἐδόξατέ
μοι φάναι (τὰ) τῆς ἀρετῆς μόρια εἶναι οὕτως ἔχοντα πρὸς 5
ἄλληλα, ὥς οὐκ εἶναι τὸ ἕτερον αὐτῶν οἷον τὸ ἕτερον.”
εἵποισ’ ἂν ἔγωγε ὅτι Τὰ μὲν ἄλλα ὀρθῶς ἤκουσας, ὅτι δὲ
καὶ ἐμὲ οἶει εἰπεῖν τοῦτο, παρήκουσας· Πρωταγόρας γὰρ
ὅδε ταῦτα ἀπεκρίνατο, ἐγὼ δὲ ἡρώτων. εἰ οὖν εἵποι 331
“Ἀληθῇ ὅδε λέγει, ὦ Πρωταγόρα; σὺ φῆς οὐκ εἶναι τὸ
ἕτερον μόριον οἷον τὸ ἕτερον τῶν τῆς ἀρετῆς; σὸς οὗτος
ὁ λόγος ἐστίν;” τί ἂν αὐτῷ ἀποκρίναιο;—Ἀνάγκη, ἔφη,
ὦ Σώκρατες, ὁμολογεῖν. 5

Τί οὖν, ὦ Πρωταγόρα, ἀποκρινόμεθα αὐτῷ, ταῦτα ὁμο-
λογήσαντες, ἐὰν ἡμᾶς ἐπανέρηται· “Οὐκ ἄρα ἐστὶν ὁσιότης
οἷον δίκαιον εἶναι πρᾶγμα, οὐδὲ δικαιοσύνη οἷον ὅσιον ἀλλ’
οἷον μὴ ὅσιον· ἡ δ’ ὁσιότης οἷον μὴ δίκαιον, ἀλλ’ ἄδικον
ἄρα, τὸ δὲ ἀνόσιον;” τί αὐτῷ ἀποκρινόμεθα; ἐγὼ μὲν γὰρ b
αὐτὸς ὑπὲρ γε ἐμαυτοῦ φαίην ἂν καὶ τὴν δικαιοσύνην ὅσιον

d 1 σὺ T: σοί B d 4 φᾶμεν pr. B (sed suprascr. ι) d 6 ἀγα-
νακτήσασαι μ’ ἂν TW: ἀγανακτήσασαι μὲν B d 7 ἔφην scr. rec. : ἔφη
BTW d 8 αὐτῇ TW: αὐτῇ B e 5 τὰ τῆς corr. Ven. 189:
τῆς BTW (τὰ μόρια) μόρια ci. Turner (non addito τὰ a 9 ἄλλ’
ἄδικον scr. Par. 1811: ἀλλὰ δίκαιον BTW

εἶναι καὶ τὴν ὁσιότητα δίκαιον· καὶ ὑπὲρ σοῦ δέ, εἴ με ἐφής,
 ταῦτα ἂν ταῦτα ἀποκρινόιμην, ὅτι ἤτοι ταυτόν γ' ἐστὶν δι-
 5 καιότης ὁσιότητι ἢ ὅτι ὁμοιότατον, καὶ μάλιστα πάντων
 ἢ τε δικαιοσύνη οἶον ὁσιότης καὶ ἡ ὁσιότης οἶον δικαιοσύνη.
 ἀλλ' ὅρα εἰ διακωλύεις ἀποκρίνεσθαι, ἢ καὶ σοὶ συνδοκεῖ
 οὕτως.—Οὐ πάνν μοι δοκεῖ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὕτως ἀπλοῦν
 c εἶναι, ὥστε συγχωρῆσαι τὴν τε δικαιοσύνην ὅσιον εἶναι καὶ
 τὴν ὁσιότητα δίκαιον, ἀλλὰ τί μοι δοκεῖ ἐν αὐτῷ διάφορον
 εἶναι. ἀλλὰ τί τοῦτο διαφέρει; ἔφη· εἰ γὰρ βούλει, ἔστω
 ἡμῖν καὶ δικαιοσύνη ὅσιον καὶ ὁσιότης δίκαιον.—Μή μοι, ἦν
 5 δ' ἐγώ· οὐδὲν γὰρ δέομαι τὸ “εἰ βούλει” τοῦτο καὶ “εἴ
 σοι δοκεῖ” ἐλέγχεσθαι, ἀλλ' ἐμέ τε καὶ σέ· τὸ δ' “ἐμέ
 τε καὶ σέ” τοῦτο λέγω, οἰόμενος οὕτω τὸν λόγον βέλτιστ'
 d ἂν ἐλέγχεσθαι, εἴ τις τὸ “εἴ” ἀφέλοι αὐτοῦ.—'Αλλὰ μέν-
 τοι, ἢ δ' ὅς, προσείικέν τι δικαιοσύνη ὁσιότητι· καὶ γὰρ
 ὅτιοῦν ὄψοῦν ἀμῇ γέ πη προσείικεν. τὸ γὰρ λευκὸν τῷ
 μέλανι ἔστιν ὅπῃ προσείικεν, καὶ τὸ σκληρὸν τῷ μαλακῷ,
 5 καὶ τὰλλα ἃ δοκεῖ ἐναντιώτατα εἶναι ἀλλήλοις· καὶ ἃ τότε
 ἔφαμεν ἄλλην δύναμιν ἔχειν καὶ οὐκ εἶναι τὸ ἕτερον οἶον
 τὸ ἕτερον, τὰ τοῦ προσώπου μόρια, ἀμῇ γέ πη προσείικεν
 καὶ ἔστιν τὸ ἕτερον οἶον τὸ ἕτερον. ὥστε τούτῳ γε τῷ τρόπῳ
 e κὰν ταῦτα ἐλέγχοις, εἰ βούλοιο, ὥς ἅπαντά ἐστιν ὅμοια
 ἀλλήλοις. ἀλλ' οὐχὶ τὰ ὁμοιόν τι ἔχοντα ὅμοια δίκαιον
 καλεῖν, οὐδὲ τὰ ἀνόμοιόν τι ἔχοντα ἀνόμοια, κὰν πάνν
 σμικρὸν ἔχη τὸ ὅμοιον.—Καὶ ἐγὼ θαυμάσας εἶπον πρὸς
 5 αὐτόν· Ἡ γὰρ οὕτω σοι τὸ δίκαιον καὶ τὸ ὅσιον πρὸς ἀλληλα
 ἔχει, ὥστε ὁμοιόν τι σμικρὸν ἔχειν ἀλλήλοις;—Οὐ πάνν,
 332 ἔφη, οὕτως, οὐ μέντοι οὐδὲ αὖ ὥς σύ μοι δοκεῖς οἶεσθαι.—
 'Αλλὰ μὴν, ἔφην ἐγώ, ἐπειδὴ δυσχερῶς δοκεῖς μοι ἔχειν

b 4 ταῦτα ἂν αὐτὰ Stobaeus b 7 ἀποκρίνεσθαι B: ἀποκρίνασθαι
 T σοι T: σὺ B c 5 οὐδὲν T: οὐδὲ B d 3 ὅτῳ οὖν T W:
 ὅτω οὖν B d 4 ὅπῃ corr. Coisl.: ὃ μὴ B T: ᾧ μὴ W sed suprascr. ὃ
 e 3 οὐδὲ . . . ἀνόμοια om. Král e 4 ἔχη W: ἔχει B T τὸ ὅμοιον
 secl. Hirschig: τὸ (ἀνόμοιον ἢ τὸ) ὅμοιον ci. Heindorf

πρὸς τοῦτο, τοῦτο μὲν ἐάσωμεν, τόδε δὲ ἄλλο ὦν ἔλεγεσ
ἐπισκεψώμεθα. ἀφροσύνην τι καλεῖς;—^αΕφη.—Τούτῳ τῷ
πράγματι οὐ πᾶν τοῦναντίον ἐστὶν ἡ σοφία;—^βΕμοιγε δοκεῖ, 5
ἔφη.—Πότερον δὲ ὅταν πράττωσιν ἄνθρωποι ὀρθῶς τε καὶ
ὠφελίμως, τότε σωφρονεῖν σοι δοκοῦσιν οὕτω πράττοντες,
ἢ [εἰ] τοῦναντίον [ἔπραττον];—Σωφρονεῖν, ἔφη.—Οὐκοῦν
σωφροσύνη σωφρονοῦσιν;—^γΑνάγκη.—Οὐκοῦν οἱ μὴ ὀρθῶς b
πράττοντες ἀφρόνως πράττουσιν καὶ οὐ σωφρονοῦσιν οὕτω
πράττοντες;—Συνδοκεῖ μοι, ἔφη.—Τοῦναντίον ἄρα ἐστὶν
τὸ ἀφρόνως πράττειν τῷ σωφρόνως;—^δΕφη.—Οὐκοῦν τὰ μὲν
ἀφρόνως πραττόμενα ἀφροσύνη πράττεται, τὰ δὲ σωφρόνως 5
σωφροσύνη;—^εΩμολόγει.—Οὐκοῦν εἴ τι ἰσχυρῶς πράττεται,
ἰσχυρῶς πράττεται, καὶ εἴ τι ἀσθενεία, ἀσθενῶς;—^ςΕδοκεῖ.
—Καὶ εἴ τι μετὰ τάχους, ταχέως, καὶ εἴ τι μετὰ βραδυτήτος,
βραδέως;—^ζΕφη.—Καὶ εἴ τι δὴ ὡσαύτως πράττεται, ὑπὸ c
τοῦ αὐτοῦ πράττεται, καὶ εἴ τι ἐναντίως, ὑπὸ τοῦ ἐναντίου;—
Συνέφη.—Φέρε δὴ, ἦν δ' ἐγώ, ἔστιν τι καλόν;—Συνεχώρει.
—Τούτῳ ἔστιν τι ἐναντίον πλὴν τὸ αἰσχρόν;—Οὐκ ἔστιν.
—Τί δέ; ἔστιν τι ἀγαθόν;—^ηΕστιν.—Τούτῳ ἔστιν τι ἐναν- 5
τίον πλὴν τὸ κακόν;—Οὐκ ἔστιν.—Τί δέ; ἔστιν τι ὀξὺ ἐν
φωνῇ;—^θΕφη.—Τούτῳ μὴ ἔστιν τι ἐναντίον ἄλλο πλὴν τὸ
βαρύ;—Οὐκ ἔφη.—Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν ἐναν-
τίων ἐν μόνον ἐστὶν ἐναντίον καὶ οὐ πολλά;—Συνωμολόγει.

^ιἸθι δὴ, ἦν δ' ἐγώ, ἀναλογισώμεθα τὰ ὠμολογημένα d
ἡμῖν. ὠμολογήκαμεν ἐν ἐνὶ μόνον ἐναντίον εἶναι, πλείω
δὲ μὴ;—^κΩμολογήκαμεν.—Τὸ δὲ ἐναντίως πραττόμενον
ὑπὸ ἐναντίων πράττεσθαι;—^λΕφη.—^ςΩμολογήκαμεν δὲ
ἐναντίως πράττεσθαι ὃ ἂν ἀφρόνως πράττηται τῷ σωφρό- 5
νως πραττομένῳ;—^ςΕφη.—Τὸ δὲ σωφρόνως πραττόμενον
ὑπὸ σωφροσύνης πράττεσθαι, τὸ δὲ ἀφρόνως ὑπὸ ἀφρο-
σύνης;—Συνεχώρει.—Οὐκοῦν εἴπερ ἐναντίως πράττεται, ὑπὸ e

α 4 ἔφη B : ἔφην T α 5 οὐ Stephanus : οὐ B T W α 6 ἀν-
θρωποι B T : οἱ ἄνθρωποι W α 8 εἰ et ἔπραττον secl. Stallbaum
b 2 πράττουσιν] πράττουσι; Naί' καὶ Dobree

ἐναντίου πράττοιτ' ἄν;—Ναί.—Πράττεται δὲ τὸ μὲν ὑπὸ
 σωφροσύνης, τὸ δὲ ὑπὸ ἀφροσύνης;—Ναί.—'Εναντίως;—
 Πάνν γε.—Οὐκοῦν ὑπὸ ἐναντίων ὄντων;—Ναί.—'Εναντίον
 5 ἄρ' ἐστὶν ἀφροσύνη σωφροσύνης;—Φαίνεται.—Μέμνησαι
 οὖν ὅτι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὡμολόγηται ἡμῖν ἀφροσύνη σοφία
 ἐναντίον εἶναι;—Συνωμολόγει.—Ἐν δὲ ἐνὶ μόνον ἐναντίον
 333 εἶναι;—Φημί.—Πότερον οὖν, ὦ Πρωταγόρα, λύσωμεν τῶν
 λόγων; τὸ ἐν ἐνὶ μόνον ἐναντίον εἶναι, ἢ ἐκείνον ἐν ᾧ ἐλέ-
 γετο ἕτερον εἶναι σωφροσύνης σοφία, μόνιον δὲ ἑκάτερον
 ἀρετῆς, καὶ πρὸς τῷ ἕτερον εἶναι καὶ ἀνόμοια καὶ αὐτὰ καὶ
 5 αἱ δυνάμεις αὐτῶν, ὥσπερ τὰ τοῦ προσώπου μόρια; πότερον
 οὖν δὴ λύσωμεν; οὔτοι γὰρ οἱ λόγοι ἀμφότεροι οὐ πάνν
 μουσικῶς λέγονται· οὐ γὰρ συνᾶδουσιν οὐδὲ συναρμόττουσιν
 ἀλλήλοις. πῶς γὰρ ἂν συνᾶδοιεν, εἴπερ γε ἀνάγκη ἐνὶ
 b μὲν ἐν μόνον ἐναντίον εἶναι, πλείοσιν δὲ μή, τῇ δὲ ἀφροσύνη
 ἐνὶ ὄντι σοφία ἐναντία καὶ σωφροσύνη αὖ φαίνεται· ἢ γάρ,
 ὦ Πρωταγόρα, ἔφην ἐγώ, ἢ ἄλλως πως;—Ὡμολόγησεν
 καὶ μάλ' ἀκόντως.—Οὐκοῦν ἐν ἂν εἴη ἢ σωφροσύνη καὶ ἢ
 5 σοφία; τὸ δὲ πρότερον αὖ ἐφάνη ἡμῖν ἢ δικαιοσύνη καὶ
 ἢ ὁσιότης σχεδόν τι ταῦτόν ὄν.

Ἴθι δῆ, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Πρωταγόρα, μὴ ἀποκάμωμεν ἀλλὰ
 καὶ τὰ λοιπὰ διασκεψώμεθα. ἄρά τίς σοι δοκεῖ ἀδικῶν
 c ἄνθρωπος σωφρονεῖν, ὅτι ἀδικεῖ;—Αἰσχυνοίμην ἂν ἐγώγ',
 ἔφην, ὦ Σώκρατες, τοῦτο ὁμολογεῖν, ἐπεὶ πολλοί γέ φασιν
 τῶν ἀνθρώπων.—Πότερον οὖν πρὸς ἐκείνους τὸν λόγον ποιή-
 σομαι, ἔφην, ἢ πρὸς σέ;—Εἰ βούλει, ἔφην, πρὸς τοῦτον
 5 πρῶτον τὸν λόγον διαλέχθητι τὸν τῶν πολλῶν.—'Αλλ'
 οὐδέν μοι διαφέρει, ἂν μόνον σύ γε ἀποκρίνη, εἴτ' οὖν
 δοκεῖ σοι ταῦτα εἶτε μή· τὸν γὰρ λόγον ἐγώ γε μάλιστα

ε5 σωφροσύνης BTW: σωφροσύνη Laur. lxxxv. 6 μέμνησαι
 corr. Coisl.: μέμνημαι BTW a 1 πότερον οὖν TW: πρότερον
 οὐκοῦν B λύσωμεν BT: λύσομεν W (teste Král) a 6 λύ-
 σωμεν BT: λύσομεν W a 8 ἐνὶ μὲν ἐν] fort. ἐν μὲν ἐνὶ
 Král b 1 πλείοσιν] πλείω Heindorf c 2 πολλοί] οἱ πολλοί
 Heindorf c 3 τῶν] τῶν νῦν Cobet ποιήσωμαι Heindorf

ἐξετάζω, συμβαίνει μέντοι ἴσως καὶ ἐμὲ τὸν ἐρωτῶντα καὶ τὸν ἀποκρινόμενον ἐξετάζεσθαι.

Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐκαλλωπίζετο ἡμῖν ὁ Πρωταγόρας—τὸν **d**
 γὰρ λόγον ἡτιῶτο δυσχερῇ εἶναι—ἔπειτα μέντοι συνεχώρησεν
 ἀποκρίνεσθαι.—¹Ἰθι δὴ, ἔφην ἐγώ, ἐξ ἀρχῆς μοι ἀποκρίναι.
 δοκοῦσί τινές σοι σωφρονεῖν ἀδικοῦντες;—²Εἴπω, ἔφη.—
 Τὸ δὲ σωφρονεῖν λέγεις εὖ φρονεῖν;—³Εἴπω.—Τὸ δ' εὖ **5**
 φρονεῖν εὖ βουλεύεσθαι, ὅτι ἀδικοῦσιν;—⁴Εἴπω, ἔφη.—
 Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, εἰ εὖ πράττουσιν ἀδικοῦντες ἢ εἰ κακῶς;
 —Εἰ εὖ.—Λέγεις οὖν ἀγαθὰ ἅπτα εἶναι;—Λέγω.—⁵Ἀρ' οὖν,
 ἦν δ' ἐγώ, ταῦτ' ἐστὶν ἀγαθὰ ἃ ἐστὶν ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώ-
 ποις;—Καὶ ναὶ μὰ Δί', ἔφη, καὶ μὴ τοῖς ἀνθρώποις **e**
 ὠφέλιμα ᾗ, ἔγωγε καλῶ ἀγαθὰ.—Καὶ μοι ἐδόκει ὁ Πρωτα-
 γόρας ἤδη τετραχύνθαι τε καὶ ἀγωνιᾶν καὶ παρατετάχθαι
 πρὸς τὸ ἀποκρίνεσθαι· ἐπειδὴ οὖν ἑώρων αὐτὸν οὕτως ἔχοντα,
 εὐλαβούμενος ἡρέμα ἡρόμην. Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις, ὦ
 Πρωταγόρα, ἃ μὴδενὶ ἀνθρώπων ὠφέλιμά ἐστιν, ἢ ἃ μὴδὲ **334**
 τὸ παράπαν ὠφέλιμα; καὶ τὰ τοιαῦτα σὺ ἀγαθὰ καλεῖς;—
 Οὐδαμῶς, ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε πολλὰ οἶδ' ἃ ἀνθρώποις μὲν
 ἀνωφελῇ ἐστι, καὶ σιτία καὶ ποτὰ καὶ φάρμακα καὶ ἄλλα
 μυρία, τὰ δέ γε ὠφέλιμα· τὰ δὲ ἀνθρώποις μὲν οὐδέτερα, **5**
 ἵπποις δέ· τὰ δὲ βουσὶν μόνον, τὰ δὲ κυσίν· τὰ δέ γε τούτων
 μὲν οὐδενί, δένδροις δέ· τὰ δὲ τοῦ δένδρου ταῖς μὲν ρίζαις
 ἀγαθὰ, ταῖς δὲ βλάσταις πονηρά, οἶον καὶ ἡ κόπρος πάντων
 τῶν φυτῶν ταῖς μὲν ρίζαις ἀγαθὸν παραβαλλομένη, εἰ δ' **b**
 ἐθέλοις ἐπὶ τοὺς πτόρθους καὶ τοὺς νέους κλῶνας ἐπιβάλλειν,
 πάντα ἀπόλλυσιν· ἐπεὶ καὶ τὸ ἔλαιον τοῖς μὲν φυτοῖς ἅπασιν
 ἐστὶν πάγκακον καὶ ταῖς θριξίν πολεμιώτατον ταῖς τῶν ἄλλων
 ζώων πλην ταῖς τοῦ ἀνθρώπου, ταῖς δὲ τοῦ ἀνθρώπου ἀρωγὸν **5**

c8 συμβαίνει T: συμβαίνειν B d3 ἀποκρίνεσθαι Hirschig
 d6 ὅτι] ὅτε ci. Hermann ὅτι ἀδικοῦσιν secl. Schanz d7 εἰ
 εὖ T W: εὖ B e3 παρατετάχθαι] παρατετάσθαι Kock a3 οἶδ'
 & corr. Coisl.: οἶδα B T a7 οὐδενί] οὐδέσι Naber a8 κόπρος
 T: κόπρος ὡ in fine versus B sed ὡ obscuratum b1 παραβαλ-
 λομένη] περιβαλλομένη Naber δ' ἐθέλοις B: δὲ θέλοις T

καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι. οὕτω δὲ ποικίλον τί ἐστὶν τὸ ἀγαθὸν
καὶ παντοδαπὸν, ὥστε καὶ ἐνταῦθα τοῖς μὲν ἕξωθεν τοῦ
c σώματος ἀγαθὸν ἐστὶν τῷ ἀνθρώπῳ, τοῖς δ' ἐντὸς ταῦτόν
τοῦτο κάκιστον· καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἰατροὶ πάντες ἀπαγορεύουσιν
τοῖς ἀσθενούσιν μὴ χρῆσθαι ἐλαίῳ ἀλλ' ἢ ὅτι σμικροτάτῳ
ἐν τούτοις οἷς μέλλει ἔδεσθαι, ὅσον μόνον τὴν δυσχέρειαν
5 κατασβέσαι τὴν ἐπὶ ταῖς αἰσθήσεσι ταῖς διὰ τῶν ῥινῶν
γιγνομένην ἐν τοῖς σιτίοις τε καὶ ὄψοις.

Εἰπόντος οὖν ταῦτα αὐτοῦ οἱ παρόντες ἀνεθορύβησαν ὥς
εὖ λέγοι, καὶ ἐγὼ εἶπον· ὦ Πρωταγόρα, ἐγὼ τυγχάνω ἐπι-
λήσμων τις ὢν ἄνθρωπος, καὶ ἐάν τις μοι μακρὰ λέγῃ,
d ἐπιλανθάνομαι περὶ οὗ ἂν ἦ ὁ λόγος. ὥσπερ οὖν εἰ ἐτύχανον
ὑπόκωφος ὢν, ὅου ἂν χρῆναι, εἶπερ ἔμελλές μοι διαλέξεσθαι,
μεῖζον φθέγγεσθαι ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους, οὕτω καὶ νῦν, ἐπειδὴ
ἐπιλήσμονι ἐνέτυχες, σύντεμνέ μοι τὰς ἀποκρίσεις καὶ
5 βραχυτέρας ποίει, εἰ μέλλω σοι ἔπεσθαι.

Πῶς οὖν κελεύεις με βραχεῖα ἀποκρίνεσθαι; ἢ βραχυτέρά
σοι, ἔφη, ἀποκρίνωμαι ἢ δεῖ;

Μηδαμῶς, ἦν δ' ἐγώ.

Ἄλλ' ὅσα δεῖ; ἔφη.

e Naί, ἦν δ' ἐγώ.

Πότερα οὖν ὅσα ἐμοὶ δοκεῖ δεῖν ἀποκρίνεσθαι, τοσαῦτά
σοι ἀποκρίνωμαι, ἢ ὅσα σοί;

Ἀκήκοα γοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι σὺ οἶός τ' εἶ καὶ αὐτὸς καὶ
5 ἄλλον διδάξαι περὶ τῶν αὐτῶν καὶ μακρὰ λέγειν, ἐὰν βούλῃ,
οὕτως ὥστε τὸν λόγον μηδέποτε ἐπιλιπεῖν, καὶ αὖ βραχεῖα
335 οὕτως ὥστε μηδένα σοῦ ἐν βραχυτέροις εἰπεῖν· εἰ οὖν
μέλλεις ἐμοὶ διαλέξεσθαι, τῷ ἑτέρῳ χρῶ τρόπῳ πρὸς με,
τῇ βραχυλογίᾳ.

ὦ Σώκρατες, ἔφη, ἐγὼ πολλοῖς ἤδη εἰς ἀγῶνα λόγων

c 5 ἐπὶ ταῖς αἰσθήσεσι ταῖς secl. ci. Torstrik

εὐκρινῶν Bergk : διὰ τῶν χυμῶν olim Kroschel

T : ἀποκρίνομαι B W

ἢ] ᾗ B T

e 3 ἀποκρίνομαι B T W : ἀπο-

κρίνωμαι Par. 1608

e 4 σὺ T : σοι B

a 2 χρῶ τρόπῳ B : τρόπῳ

χρῶ T

διὰ τῶν ῥινῶν] τῶν

d 7 ἀποκρίνωμαι

ἀφικόμην ἀνθρώποις, καὶ εἰ τοῦτο ἐποίουν ὃ σὺ κελεύεις, 5
ὥς ὁ ἀντιλέγων ἐκέλευέν με διαλέγεσθαι, οὕτω διελεγόμην,
οὐδενὸς ἂν βελτίων ἐφαινόμην οὐδ' ἂν ἐγένετο Πρωταγόρου
ὄνομα ἐν τοῖς Ἑλλησιν.

Καὶ ἐγώ—ἔγνω γὰρ ὅτι οὐκ ἤρεσεν αὐτὸς αὐτῷ ταῖς
ἀποκρίσεις ταῖς ἔμπροσθεν, καὶ ὅτι οὐκ ἐθελήσοι ἐκὼν εἶναι **b**
ἀποκρινόμενος διαλέγεσθαι—ἡγησάμενος οὐκέτι ἐμὸν ἔργον
εἶναι παρεῖναι ἐν ταῖς συνουσίαις, Ἄλλὰ τοι, ἔφη, ὦ
Πρωταγόρα, οὐδ' ἐγὼ λιπαρῶς ἔχω παρὰ τὰ σοὶ δοκοῦντα
τὴν συνουσίαν ἡμῖν γίγνεσθαι, ἀλλ' ἐπειδὰν σὺ βούλῃ 5
διαλέγεσθαι ὥς ἐγὼ δύναμαι ἔπεσθαι, τότε σοι διαλέξομαι.
σὺ μὲν γάρ, ὥς λέγεται περὶ σοῦ, φῆς δὲ καὶ αὐτός, καὶ ἐν
μακρολογίᾳ καὶ ἐν βραχυλογίᾳ οἷός τ' εἶ συνουσίας ποιεῖσθαι
—σοφὸς γὰρ εἶ—ἐγὼ δὲ τὰ μακρὰ ταῦτα ἀδύνατος, ἐπεὶ **c**
ἐβουλόμην ἂν οἷός τ' εἶναι. ἀλλὰ σὲ ἐχρῆν ἡμῖν συγχωρεῖν
τὸν ἀμφοτέρα δυνάμενον, ἵνα ἡ συνουσία ἐγίγνετο· νῦν δὲ
ἐπειδὴ οὐκ ἐθέλεις καὶ ἐμοί τις ἀσχολία ἐστὶν καὶ οὐκ ἂν οἷός
τ' εἶην σοι παραμεῖναι ἀποτείνοντι μακροὺς λόγους—ἐλθεῖν 5
γάρ ποί με δεῖ—εἴμι· ἐπεὶ καὶ ταῦτ' ἂν ἴσως οὐκ ἀηδῶς σου
ἴκουν.

Καὶ ἅμα ταῦτ' εἰπὼν ἀνιστάμην ὥς ἀπιών· καὶ μου
ἀνισταμένον ἐπιλαμβάνεται ὁ Καλλίας τῆς χειρὸς τῇ δεξιᾷ,
τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀντελάβετο τοῦ τρίβωνος τουτουῖ, καὶ εἶπεν· **d**
Οὐκ ἀφήσομέν σε, ὦ Σώκρατες· ἐὰν γὰρ σὺ ἐξέλθῃς, οὐχ
ὁμοίως ἡμῖν ἔσονται οἱ διάλογοι. δέομαι οὖν σου παρα-
μεῖναι ἡμῖν· ὥς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἐνὸς ἡδίου ἀκούσαιμι ἢ σοῦ τε
καὶ Πρωταγόρου διαλεγομένων. ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν πᾶσιν. 5

Καὶ ἐγὼ εἶπον—ἤδη δὲ ἀνειστήκη ὥς ἐξιὼν—ὦ παῖ
Ἱππονίκου, αἰεὶ μὲν ἐγωγέ σου τὴν φιλοσοφίαν ἀγαμαι, ἀτὰρ
καὶ νῦν ἐπαινώ καὶ φιλῶ, ὥστε βουλοίμην ἂν χαρίζεσθαι **e**

a 7 ἐγένετο] ἐλέγετο Kroschel b 2 ἡγησάμενος B T W : ἡγησά-
μενος οὖν ci. Heindorf c 3 ἡ W : om. B T c 6 εἴμι t : ἴμι
B T c 9 ἀνισταμένον T : ἀνασταμένον B d 2 σὺ T : σοι B (sed
v suprascr. B²) d 6 ἀνειστήκη B t : ἀνιστήκει T

σοι, εἴ μου δυνατὰ δέοιο· νῦν δ' ἐστὶν ὥσπερ ἂν εἰ δέοιό
 μου Κρίσωνι τῷ Ἰμεραίῳδρομεῖ ἀκμάζοντι ἔπεσθαι, ἢ τῶν
 δολιχοδρόμων τῷ ἢ τῶν ἡμεροδρόμων διαθεῖν τε καὶ ἔπεσθαι,
 336 εἴποιμι ἂν σοι ὅτι πολὺ σοῦ μᾶλλον ἐγὼ ἔμαντοῦ δέομαι
 θεοῦσιν τούτοις ἀκολουθεῖν, ἀλλ' οὐ γὰρ δύναμαι, ἀλλ' εἴ τι
 δέῃ θεάσασθαι ἐν τῷ αὐτῷ ἐμέ τε καὶ Κρίσωνα θέοντας,
 τούτου δέου συγκαθεῖναι· ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ δύναμαι ταχὺ θεῖν,
 5 οὗτος δὲ δύναται βραδέως. εἰ οὖν ἐπιθυμεῖς ἐμοῦ καὶ Πρωτα-
 γόρου ἀκούειν, τούτου δέου, ὥσπερ τὸ πρῶτόν μοι ἀπεκρίνατο
 διὰ βραχέων τε καὶ αὐτὰ τὰ ἐρωτώμενα, οὕτω καὶ νῦν ἀποκρί-
 νεσθαι· εἰ δὲ μή, τίς ὁ τρόπος ἔσται τῶν διαλόγων; χωρὶς
 γὰρ ἔγωγ' ὥμην εἶναι τὸ συνεῖναι τε ἀλλήλοις διαλεγομένους
 καὶ τὸ δημηγορεῖν.

Ἄλλ'—ὁράς;—ἔφη, ὦ Σώκρατες, δίκαια δοκεῖ λέγειν
 5 Πρωταγόρας ἀξιῶν αὐτῷ τε ἐξεῖναι διαλέγεσθαι ὅπως βού-
 λεται, καὶ σὺ ὅπως ἂν αὖ σὺ βούλῃ.

Ὑπολαβὼν οὖν ὁ Ἀλκιβιάδης, Οὐ καλῶς λέγεις, ἔφη, ὦ
 Καλλία· Σωκράτης μὲν γὰρ ὅδε ὁμολογεῖ μὴ μετεῖναι οἱ
 μακρολογίας καὶ παραχωρεῖ Πρωταγόρα, τοῦ δὲ διαλέγεσθαι
 c οἷός τ' εἶναι καὶ ἐπίστασθαι λόγον τε δοῦναι καὶ δέξασθαι
 θαυμάζοιμ' ἂν εἴ τῳ ἀνθρώπῳ παραχωρεῖ. εἰ μὲν οὖν καὶ
 Πρωταγόρας ὁμολογεῖ φαυλότερος εἶναι Σωκράτους διαλε-
 χθῆναι, ἐξαρκεῖ Σωκράτει· εἰ δὲ ἀντιποιεῖται, διαλεγέσθω
 5 ἐρωτῶν τε καὶ ἀποκρινόμενος, μὴ ἐφ' ἐκάστη ἐρωτήσει
 μακρὸν λόγον ἀποτείνων, ἐκκρούων τοὺς λόγους καὶ οὐκ ἐθέ-
 d λων διδόναι λόγον, ἀλλ' ἀπομηκύνων ἕως ἂν ἐπιλάθωνται περὶ
 ὅτου τὸ ἐρώτημα ἦν οἱ πολλοὶ τῶν ἀκουόντων· ἐπεὶ Σωκράτης
 γε ἐγὼ ἐγγνώμαι μὴ ἐπιλήσεσθαι, οὐχ ὅτι παίζει καὶ φησιν
 ἐπιλήσμων εἶναι. ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ ἐπιεικέστερα Σωκράτης
 5 λέγειν· χρὴ γὰρ ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι.

e 3 δρομεῖ ἀκμάζοντι secl. v. Prinsterer ἔπεσθαι secl. ci. Kroschel
 e 4 τε καὶ ἔπεσθαι secl. Cobet a 6 δέου T²: δέοι B T a 6 μοι
 T: ὁ μοι B b 4 δοκεῖ B t: δεῖ T b 6 σὺ T (σολ t): σοι B
 d 3 ἐγγνώμαι t: ἐγγνώ καὶ B T

Μετὰ δὲ τὸν Ἀλκιβιάδην, ὡς ἐγῶμαι, Κριτίας ἦν ὁ εἰπών·
 ὦ Πρόδικε καὶ Ἰππία, Καλλίας μὲν δοκεῖ μοι μάλα πρὸς
 Πρωταγόρου εἶναι, Ἀλκιβιάδης δὲ αἰεὶ φιλόνικός ἐστι πρὸς ὃν
 ἂν ὁρμήσῃ· ἡμᾶς δὲ οὐδὲν δεῖ συμφιλονικεῖν οὔτε Σωκράτει
 οὔτε Πρωταγόρᾳ, ἀλλὰ κοινῇ ἀμφοτέρων δεῖσθαι μὴ μεταξὺ
 διαλῦσαι τὴν συνουσίαν.

Εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα, ὁ Πρόδικος, Καλῶς μοι, ἔφη, 337
 δοκεῖς λέγειν, ὦ Κριτία· χρὴ γὰρ τοὺς ἐν τοιοῖσδε λόγοις
 παραγιγνομένους κοινούς μὲν εἶναι ἀμφοῖν τοῖν διαλεγομένοιν
 ἀκροατάς, ἴσους δὲ μή—ἔστιν γὰρ οὐ ταυτόν· κοινῇ μὲν γὰρ
 ἀκοῦσαι δεῖ ἀμφοτέρων, μὴ ἴσους δὲ νεῖμαι ἑκατέρῳ, ἀλλὰ 5
 τῷ μὲν σοφωτέρῳ πλεόν, τῷ δὲ ἀμαθεστέρῳ ἔλαττον. ἐγὼ
 μὲν καὶ αὐτός, ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, ἀξιῶ ὑμᾶς
 συγχωρεῖν καὶ ἀλλήλοις περὶ τῶν λόγων ἀμφισβητεῖν μέν,
 ἐρίζειν δὲ μή—ἀμφισβητοῦσι μὲν γὰρ καὶ δι' εὖνοιαν οἱ b
 φίλοι τοῖς φίλοις, ἐρίζουσιν δὲ οἱ διάφοροί τε καὶ ἐχθροὶ
 ἀλλήλοις—καὶ οὕτως ἂν καλλίστη ἡμῖν ἡ συνουσία γίγνοιτο·
 ὑμεῖς τε γὰρ οἱ λέγοντες μάλιστ' ἂν οὕτως ἐν ἡμῖν τοῖς
 ἀκούουσιν εὐδοκιμοῖτε καὶ οὐκ ἐπαινοῖσθε—εὐδοκιμεῖν μὲν 5
 γὰρ ἔστιν παρὰ ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκούντων ἄνευ ἀπάτης,
 ἐπαινεῖσθαι δὲ ἐν λόγῳ πολλάκις παρὰ δόξαν ψευδομένων—
 ἡμεῖς τ' αὖ οἱ ἀκούοντες μάλιστ' ἂν οὕτως εὐφραينوίμεθα, c
 οὐχ ἡδοίμεσθα—εὐφραίνεσθαι μὲν γὰρ ἔστιν μανθάνοντά τι
 καὶ φρονήσεως μεταλαμβάνοντα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ, ἥδεσθαι δὲ
 ἐσθίοντά τι ἢ ἄλλο ἡδὺν πάσχοντα αὐτῷ τῷ σώματι.

Ταῦτα οὖν εἰπόντος τοῦ Προδικίου πολλοὶ πάνν τῶν 5
 παρόντων ἀπεδέξαντο· μετὰ δὲ τὸν Πρόδικον Ἰππίας ὁ
 σοφὸς εἶπεν, ὦ ἄνδρες, ἔφη, οἱ παρόντες, ἡγοῦμαι ἐγὼ
 ὑμᾶς συγγενεῖς τε καὶ οἰκείους καὶ πολίτας ἅπαντας εἶναι—
 φύσει, οὐ νόμῳ· τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγγενές d

ε 1 δ BTW: ὅτι in marg. T a 1 ἔφη T: ἔφης B a 2 τοὺς
 t: τοῖς BT b 3 οὕτως ἂν καλλίστη BT: κάλλιστ' ἂν οὕτως W
 b 5 ἐπαινοῖσθε B: ἐπαινεῖσθε T (sed suprascr. οἱ) c 2 ἡδοίμεσθα
 B: ἡδοίμεθα T c 8 ὑμᾶς] ἡμᾶς Heindorf

- ἐστιν, ὁ δὲ νόμος, τύραννος ὢν τῶν ἀνθρώπων, πολ. ἂ παρὰ
 τὴν φύσιν βιάζεται—ἡμᾶς οὖν αἰσχροὺς τὴν μὲν φύσιν τῶν
 πραγμάτων εἰδέναι, σοφωτάτους δὲ ὄντας τῶν Ἑλλήνων, καὶ
 5 κατ' αὐτὸ τοῦτο νῦν συνεληλυθότας τῆς τε Ἑλλάδος εἰς αὐτὸ
 τὸ πρυτανεῖον τῆς σοφίας καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως εἰς τὸν
 μέγιστον καὶ ὀλβιώτατον οἶκον τόνδε, μηδὲν τούτου τοῦ
 e ἀξιώματος ἄξιον ἀποφήνασθαι, ἀλλ' ὥσπερ τοὺς φαυλο-
 τάτους τῶν ἀνθρώπων διαφέρεισθαι ἀλλήλοις. ἐγὼ μὲν οὖν
 καὶ δέομαι καὶ συμβουλεύω, ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες,
 συμβῆναι ὑμᾶς ὥσπερ ὑπὸ διαιτητῶν ἡμῶν συμβιβαζόντων
 338 εἰς τὸ μέσον, καὶ μήτε σὲ τὸ ἀκριβὲς τοῦτο εἶδος τῶν
 διαλόγων ζητεῖν τὸ κατὰ βραχὺ λίαν, εἰ μὴ ἤδὺ Πρωταγόρα,
 ἀλλ' ἐφείναι καὶ χαλάσαι τὰς ἡνίας τοῖς λόγοις, ἵνα μεγα-
 λοπρεπέστεροι καὶ εὐσχημονέστεροι ἡμῖν φαίνωνται, μήτ' αὖ
 5 Πρωταγόραν πάντα κάλων ἐκτείναντα, οὐρίᾳ ἐφέντα, φεύγειν
 εἰς τὸ πέλαγος τῶν λόγων ἀποκρύψαντα γῆν, ἀλλὰ μέσον
 τι ἀμφοτέρους τεμεῖν. ὥς οὖν ποιήσετε, καὶ πείθεσθέ μοι
 ῥαβδούχον καὶ ἐπιστάτην καὶ πρύτανιν ἐλέσθαι ὃς ὑμῖν
 b φυλάξει τὸ μέτριον μήκος τῶν λόγων ἐκατέρου.
- Ταῦτα ἤρεσε τοῖς παροῦσι, καὶ πάντες ἐπῆνεσαν, καὶ ἐμέ
 τε ὁ Καλλίας οὐκ ἔφη ἀφήσειν καὶ ἐλέσθαι ἐδέοντο ἐπιστάτην.
 εἶπον οὖν ἐγὼ ὅτι αἰσχροὺς εἶη βραβευτὴν ἐλέσθαι τῶν λόγων.
 5 εἴτε γὰρ χείρων ἔσται ἡμῶν ὁ αἰρεθείς, οὐκ ὀρθῶς ἂν ἔχοι
 τὸν χείρω τῶν βελτιόνων ἐπιστατεῖν, εἴτε ὅμοιος, οὐδ'
 οὕτως ὀρθῶς· ὁ γὰρ ὅμοιος ἡμῖν ὅμοια καὶ ποιήσει, ὥστε ἐκ
 c περιπτοῦ ἡρήσεται. ἀλλὰ δὴ βελτίονα ἡμῶν αἰρήσεσθε. τῇ
 μὲν ἀληθείᾳ, ὥς ἐγῶμαι, ἀδύνατον ὑμῖν ὥστε Πρωταγόρου
 τοῦδε σοφώτερόν τινα ἐλέσθαι· εἰ δὲ αἰρήσεσθε μὲν μηδὲν

d 6 αὐτῆς] αὐ Bekker τὸν] τὸ B T (sed ν in marg. B² et add. in
 textu rec. b) a 3 καὶ χαλάσαι secl. Cobet a 4 ἡμῖν W: ὑμῖν
 B T a 5 κάλων W t: κᾶλον B: κάλον T a 7 ποιήσετε] ποιήσατε
 Beck πείθεσθε] πείσεσθε scr. Ven. 184: πιθέσθε (et mox ἐλέσθε
 Naber) b 3 τε] γε ci. Heindorf ἐλέσθαι B T: γρ. αἰρεῖσθαι in
 marg. T c 1 ἡρήσεται B: ἡρήσεται T: εἰρήσεται W (sed ai supra
 ei) t αἰρήσεσθε scr. reccl.: αἰρήσεσθαι B T W c 2 ὑμῖν ὥστε] ἔν
 ὑμῖν ἴστε Badham c 3 αἰρήσεσθε] αἰρήσεσθαι re vera B

βελτίῳ, φήσετε δέ, αἰσχρὸν καὶ τοῦτο τῷδε γίγνεται, ὥσπερ
 φαύλῳ ἀνθρώπῳ ἐπιστάτην αἰρεῖσθαι, ἐπεὶ τό γ' ἕμῳ οὐδέν 5
 μοι διαφέρει. ἀλλ' οὕτως ἐθέλω ποιῆσαι, ἵν' ὁ προθυμῆσθε
 συνουσία τε καὶ διάλογοι ἡμῖν γίνωνται· εἰ μὴ βούλεται
 Πρωταγόρας ἀποκρίνεσθαι, οὗτος μὲν ἐρωτάτω, ἐγὼ δὲ ἀπο- d
 κρινοῦμαι, καὶ ἅμα πειράσομαι αὐτῷ δεῖξαι ὥς ἐγὼ φημι
 χρῆναι τὸν ἀποκρινόμενον ἀποκρίνεσθαι· ἐπειδὴν δὲ ἐγὼ
 ἀποκρίνωμαι ὁπόσ' ἂν οὗτος βούληται ἐρωτᾶν, πάλιν οὗτος
 ἐμοὶ λόγον ὑποσχέτω ὁμοίως. ἔαν οὖν μὴ δοκῇ πρόθυμος εἶναι 5
 πρὸς αὐτὸ τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνεσθαι, καὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς κοινῇ
 δεησόμεθα αὐτοῦ ἅπερ ὑμεῖς ἐμοῦ, μὴ διαφθεῖρειν τὴν συν-
 ουσίαν· καὶ οὐδὲν δεῖ τούτου ἕνεκα ἕνα ἐπιστάτην γενέσθαι, e
 ἀλλὰ πάντες κοινῇ ἐπιστατήσετε. Ἐδόκει πᾶσιν οὕτω ποιη-
 τέον εἶναι· καὶ ὁ Πρωταγόρας πάνυ μὲν οὐκ ἤθελεν, ὅμως
 δὲ ἠναγκάσθη ὁμολογῆσαι ἐρωτήσεων, καὶ ἐπειδὴν ἱκανῶς
 ἐρωτήσῃ, πάλιν δώσειν λόγον κατὰ σμικρὸν ἀποκρινόμενος. 5

Ἦρξατο οὖν ἐρωτᾶν οὕτωςί πως· Ἠγοῦμαι, ἔφη, ὦ Σώ-
 κρατες, ἐγὼ ἀνδρὶ παιδείας μέγιστον μέρος εἶναι περὶ ἐπῶν
 δευρὸν εἶναι· ἔστιν δὲ τοῦτο τὰ ὑπὸ τῶν ποιητῶν λεγόμενα 339
 οἷόν τ' εἶναι συνιέναι ἃ τε ὀρθῶς πεποιήται καὶ ἃ μὴ, καὶ
 ἐπίστασθαι διελεῖν τε καὶ ἐρωτώμενον λόγον δοῦναι. καὶ δὴ
 καὶ νῦν ἔσται τὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ αὐτοῦ μὲν περὶ οὐπὲρ ἐγὼ
 τε καὶ σὺ νῦν διαλεγόμεθα, περὶ ἀρετῆς, μετενηνεγμένον 5
 δ' εἰς πόλιν· τοσοῦτον μόνον διοίσει. λέγει γάρ που
 Σιμωνίδης πρὸς Σκόπαν τὸν Κρέοντος υἱὸν τοῦ Θετταλοῦ ὅτι—

ἄνδρ' ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπόν, b
 χερσὶν τε καὶ ποσὶ καὶ νόφ' τετράγωνον, ἄνευ ψόγου
 τετυγμένον.

τοῦτό ἐπίστασαι τὸ ᾄσμα, ἢ πᾶν σοι διεξέλθω;

° c 4 φήσετε TW: φήσεται B c 5 αἰρεῖσθαι T: αἰρέσθαι B c 6 μοι
 διαφέρει] κωλύει Cobet d 4 ἀποκρίνωμαι W t: ἀποκρίνομαι B T
 ὁπόσ' B: ὅπως TW a 4 τὸ B: τῷ T a 5 νῦν διαλεγόμεθα B T: νῦν
 διελεγόμεθα W: νῦν δὴ διελεγόμεθα ci. Stallbaum μετενηνεγμένου Ast
 b 1 ἄνδρ'] ἄνδρα B T W b 2 χερσὶν] χερσί B T W

5 Καὶ ἐγὼ εἶπον ὅτι Οὐδὲν δεῖ· ἐπίσταμαί τε γάρ, καὶ πάνν
μοι τυγχάνει μεμεληκὸς τοῦ ᾄσματος.

Εὐ, ἔφη, λέγεις. πότερον οὖν καλῶς σοι δοκεῖ πεποιῆσθαι
καὶ ὀρθῶς, ἢ οὐ;—Πάνν, ἔφην ἐγώ, <καλῶς> τε καὶ ὀρθῶς.
—Δοκεῖ δέ σοι καλῶς πεποιῆσθαι, εἰ ἐναντία λέγει αὐτὸς
10 αὐτῷ ὁ ποιητής;—Οὐ καλῶς, ἦν δ' ἐγώ.—"Ορα δὴ, ἔφη,
c βέλτιον.—'Αλλ', ὦγαθέ, ἔσκεμμαι ἱκανῶς.—Οἶσθα οὖν, ἔφη,
ὅτι προϊόντος τοῦ ᾄσματος λέγει που—

οὐδέ μοι ἐμμελέως τὸ Πιττάκειον νέμεται,

καίτοι σοφοῦ παρὰ φωτὸς εἰρημένον· χαλεπὸν φάτ' ἐσθλὸν

5 ἔμμεναι.

ἐννοεῖς ὅτι ὁ αὐτὸς οὗτος καὶ τὰδε λέγει κακείνα τὰ ἔμπροσθεν;
—Οἶδα, ἦν δ' ἐγώ.—Δοκεῖ οὖν σοι, ἔφη, ταῦτα ἐκείνοις ὁμολο-
γεῖσθαι;—Φαίνεται ἔμοιγε (καὶ ἅμα μέντοι ἐφοβούμην μὴ
τὶ λέγοι) ἀτάρ, ἔφην ἐγώ, σοὶ οὐ φαίνεται;—Πῶς γὰρ ἂν
d φαίνοιτο ὁμολογεῖν αὐτὸς ἑαυτῷ ὁ ταῦτα ἀμφότερα λέγων,
ὅς γε τὸ μὲν πρῶτον αὐτὸς ὑπέθετο χαλεπὸν εἶναι ἄνδρα
ἀγαθὸν γενέσθαι ἀλαθείᾳ, ὀλίγον δὲ τοῦ ποιήματος εἰς τὸ
πρόσθεν προελθὼν ἐπελάθετο, καὶ Πιττακὸν τὸν ταῦτα
5 λέγοντα ἑαυτῷ, ὅτι χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, τοῦτον
μέμφεται τε καὶ οὐ φησιν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ τὰ αὐτὰ ἑαυτῷ
λέγοντος; καίτοι ὁπότε τὸν ταῦτα λέγοντα αὐτῷ μέμφεται,
δῆλον ὅτι καὶ ἑαυτὸν μέμφεται, ὥστε ἦτοι τὸ πρότερον ἢ
ὔστερον οὐκ ὀρθῶς λέγει.

10 Εἰπὼν οὖν ταῦτα πολλοῖς θόρυβον παρέσχεν καὶ ἔπαινον
e τῶν ἀκούντων· καὶ ἐγὼ τὸ μὲν πρῶτον, ὥσπερ εἰ ὑπὸ ἀγαθοῦ
πύκτου πληγείς, ἐσκοτώθην τε καὶ ἰλιγγίασα εἰπόντος αὐτοῦ
ταῦτα καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθορυβησάντων· ἔπειτα—ὥς γε πρὸς

b 7 οὖν scr. recc. : οὐ T : οὐ re vera B W b 8 ἐγώ, καλῶς τε
Bekker : ἐγώ τε B : ἔγωγε T W c 3 πιττάκειον W : πιττάκιον B T
c 4 φάτ' | φάτο B T W ἐσθλὸν Boeckh d 3 ἀλαθείᾳ re vera B t :
ἀληθείᾳ T d 8 ἦτοι τὸ γρ. t et fort. ante ras. T : ἡγοῖτο B et in
ras. T πρότερον T² : πότερον B T d 10 καὶ ἔπαινον secl.
Sauppe e 2 ἰλιγγίασα t : εἰλιγγίασα B T

σὲ εἰρῆσθαι τάληθῆ, ἵνα μοι χρόνος ἐγγένηται τῇ σκέψει τί
 λέγοι ὁ ποιητής—τρέπομαι πρὸς τὸν Πρόδικον, καὶ καλέσας 5
 αὐτόν, ὦ Πρόδικε, ἔφην ἐγώ, σὸς μέντοι Σιμωνίδης πολίτης·
 δίκαιος εἴ βοθηεῖν τῷ ἀνδρί. δοκῶ οὖν μοι ἐγὼ παρακαλεῖν 340
 σέ· ὥσπερ ἔφη Ὅμηρος τὸν Σκάμανδρον πολιορκούμενον ὑπὸ
 τοῦ Ἀχιλλέως τὸν Σιμόεντα παρακαλεῖν, εἰπόντα—

φίλε κασίγνητε, σθένος ἀνέρος ἀμφοτέροί περ
 σχῶμεν,

5

ἀτὰρ καὶ ἐγὼ σὲ παρακαλῶ, μὴ ἡμῖν ὁ Πρωταγόρας τὸν
 Σιμωνίδην ἐκπέρσῃ. καὶ γὰρ οὖν καὶ δεῖται τὸ ὑπὲρ Σιμωνί-
 δου ἐπανόρθωμα τῆς σῆς μουσικῆς, ἥ τό τε βούλεσθαι καὶ
 ἐπιθυμεῖν διαιρεῖς ὥς οὐ ταῦτόν ὄν, καὶ ἂ νυνδὴ εἶπες πολλά b
 τε καὶ καλά. καὶ νῦν σκόπει εἴ σοι συνδοκεῖ ὅπερ ἐμοί.
 οὐ γὰρ φαίνεται ἐναντία λέγειν αὐτὸς αὐτῷ Σιμωνίδης. σὺ
 γάρ, ὦ Πρόδικε, προαπόφηναι τὴν σὴν γνώμην· ταῦτόν σοι
 δοκεῖ εἶναι τὸ γενέσθαι καὶ τὸ εἶναι, ἢ ἄλλο;—Ἄλλο νῆ Δί', 5
 ἔφη ὁ Πρόδικος.—Οὐκοῦν, ἔφην ἐγώ, ἐν μὲν τοῖς πρώτοις
 αὐτὸς ὁ Σιμωνίδης τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀπεφώνησε, ὅτι ἀνδρα
 ἀγαθὸν ἀληθείᾳ γενέσθαι χαλεπὸν εἶναι;—Ἀληθῆ λέγεις, ἔφη c
 ὁ Πρόδικος.—Τὸν δέ γε Πιπτακόν, ἦν δ' ἐγώ, μέμφεται, οὐχ
 ὥς οἶεται Πρωταγόρας, ταῦτόν ἑαυτῷ λέγοντα, ἀλλ' ἄλλο.
 οὐ γὰρ τοῦτο ὁ Πιπτακὸς ἔλεγεν τὸ χαλεπὸν, γενέσθαι
 ἐσθλόν, ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης, ἀλλὰ τὸ ἔμμεναι· ἔστιν δὲ οὐ 5
 ταῦτόν, ὦ Πρωταγόρα, ὥς φησιν Πρόδικος ὅδε, τὸ εἶναι καὶ
 τὸ γενέσθαι. εἰ δὲ μὴ τὸ αὐτό ἐστιν τὸ εἶναι τῷ γενέσθαι,
 οὐκ ἐναντία λέγει ὁ Σιμωνίδης αὐτὸς αὐτῷ. καὶ ἴσως ἂν
 φαίη Πρόδικος ὅδε καὶ ἄλλοι πολλοὶ καθ' Ἡσίοδον γενέ- d
 σθαι μὲν ἀγαθὸν χαλεπὸν εἶναι—τῆς γὰρ ἀρετῆς ἔμπρο-
 σθεν τοὺς θεοὺς ἰδρῶτα θείναι—ὅταν δέ τις αὐτῆς εἰς
 ἄκρον ἵκηται, ῥῆϊδίην δῆπειτα πέλειν, χαλεπήν
 περ ἐοῦσαν, ἐκτῆσθαι. 5

e4 ἐγγένηται W: ἐκγένηται BT
 e4 τὸ χαλεπὸν BTW: χαλεπὸν Sauppe
 d5 ἐκτῆσθαι scf. recs.: κτῆσθαι BTW

e5 λέγοι BW: λέγει T
 c6 ὅδε Bt: οὐδὲ T

Ὁ μὲν οὖν Πρόδικος ἀκούσας ταῦτα ἐπήνεσέν με· ὁ δὲ Πρωταγόρας, Τὸ ἐπανόρθωμά σοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, μείζον ἀμάρτημα ἔχει ἢ ὁ ἐπανορθοῖς.

Καὶ ἐγὼ εἶπον· Κακὸν ἄρα μοι εἵργασται, ὡς ἔοικεν, ὦ
e Πρωταγόρα, καὶ εἰμὶ τις γελοῖος ἱατρός· ἰώμενος μείζον τὸ νόσημα ποιῶ.

Ἄλλ' οὕτως ἔχει, ἔφη.

Πῶς δῆ; ἦν δ' ἐγώ.

5 Πολλὴ ἂν, ἔφη, ἀμαθία εἴη τοῦ ποιητοῦ, εἰ οὕτω φαῦλόν τι φησιν εἶναι τὴν ἀρετὴν ἐκτῆσθαι, ὃ ἐστὶν πάντων χαλεπώτατον, ὡς ἅπασιν δοκεῖ ἀνθρώποις.

Καὶ ἐγὼ εἶπον· Νῆ τὸν Δία, εἰς καιρόν γε παρατετύχηκεν ἡμῖν ἐν τοῖς λόγοις Πρόδικος ὅδε. κινδυνεύει γάρ τοι, ὦ
341 Πρωταγόρα, ἡ Προδίκου σοφία θεία τις εἶναι πάλαι, ἥτοι ἀπὸ Σιμωνίδου ἀρξαμένη, ἢ καὶ ἔτι παλαιότερα. σὺ δὲ ἄλλων πολλῶν ἔμπειρος ὦν ταύτης ἄπειρος εἶναι φαίνη, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος διὰ τὸ μαθητῆς εἶναι Προδίκου τουτουῖ·
5 καὶ νῦν μοι δοκεῖς οὐ μανθάνειν ὅτι καὶ τὸ “χαλεπὸν” τοῦτο ἴσως οὐχ οὕτως Σιμωνίδης ὑπελάμβανεν ὥσπερ σὺ ὑπολαμβάνεις, ἀλλ' ὥσπερ περὶ τοῦ “δεινοῦ” Πρόδικός με οὕτοσιν νοουθετεῖ ἐκάστοτε, ὅταν ἐπαινῶν ἐγὼ ἢ σὲ ἢ ἄλλον τινὰ λέγω ὅτι Πρωταγόρας σοφὸς καὶ δεινὸς ἐστὶν ἀνὴρ, ἐρωτᾷ
b εἰ οὐκ αἰσχύνομαι τὰγαθὰ δεινὰ καλῶν. τὸ γὰρ δεινόν, φησὶν, κακόν ἐστιν· οὐδεὶς γοῦν λέγει ἐκάστοτε “δεινοῦ πλούτου” οὐδὲ “δεινῆς εἰρήνης” οὐδὲ “δεινῆς ὑγιείας,” ἀλλὰ “δεινῆς νόσου” καὶ “δεινοῦ πολέμου” καὶ “δεινῆς πενίας,”
5 ὡς τοῦ δεινοῦ κακοῦ ὄντος. ἴσως οὖν καὶ τὸ “χαλεπὸν” αὖ οἱ Κεῖοι καὶ ὁ Σιμωνίδης ἢ κακὸν ὑπολαμβάνουσι ἢ ἄλλο τι ὃ σὺ οὐ μανθάνεις· ἐρώμεθα οὖν Πρόδικον—δίκαιον γὰρ τὴν Σιμωνίδου φωνὴν τοῦτον ἐρωτᾶν—τί ἔλεγεν, ὦ Πρόδικε, τὸ
c “χαλεπὸν” Σιμωνίδης;

Κακόν, ἔφη.

Διὰ ταῦτ' ἄρα καὶ μέμφεται, ἣν δ' ἐγώ, ὦ Πρόδικε, τὸν
Πιττακὸν λέγοντα χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, ὥσπερ ἂν
εἰ ἤκουεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐστὶν κακὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι. 5

Ἄλλὰ τί οἶει, ἔφη, λέγειν, ὦ Σώκρατες, Σιμωνίδην ἄλλο
ἢ τοῦτο, καὶ ὀνειδίζειν τῷ Πιττακῷ ὅτι τὰ ὀνόματα οὐκ ἡπί-
στατο ὀρθῶς διαιρεῖν ἅτε Λέσβιος ὦν καὶ ἐν φωνῇ βαρβάρῳ
τεθραμμένος;

Ἀκούεις δῆ, ἔφην ἐγώ, ὦ Πρωταγόρα, Προδίκου τοῦδε. 10
ἔχεις τι πρὸς ταῦτα λέγειν;

Καὶ ὁ Πρωταγόρας, Πολλοῦ γε δεῖ, ἔφη, οὕτως ἔχειν, ὦ
Πρόδικε· ἀλλ' ἐγὼ εὖ οἶδ' ὅτι καὶ Σιμωνίδης τὸ “χαλεπὸν”
ἔλεγεν ὅπερ ἡμεῖς οἱ ἄλλοι, οὐ τὸ κακόν, ἀλλ' ὃ ἂν μὴ
ράδιον ἢ ἀλλὰ διὰ πολλῶν πραγμάτων γίννηται. 5

Ἄλλὰ καὶ ἐγὼ οἶμαι, ἔφην, ὦ Πρωταγόρα, τοῦτο λέγειν
Σιμωνίδην, καὶ Πρόδικόν γε τόνδε εἰδέναι, ἀλλὰ παίζειν καὶ
σοῦ δοκεῖν ἀποπειρᾶσθαι εἰ οἷός τ' ἔσῃ τῷ σαντοῦ λόγῳ
βοηθεῖν. ἐπεὶ ὅτι γε Σιμωνίδης οὐ λέγει τὸ χαλεπὸν
κακόν, μέγα τεκμήριόν ἐστιν εὐθὺς τὸ μετὰ τοῦτο ῥῆμα· e
λέγει γὰρ ὅτι—

θεὸς ἂν μόνος τοῦτ' ἔχοι γέρας,

οὐ δῆπου τοῦτό γε λέγων, κακὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, εἴτα
τὸν θεόν φησιν μόνου τοῦτο ἂν ἔχειν καὶ τῷ θεῷ τοῦτο 5
γέρας ἀπένειμε μόνῳ· ἀκόλαστον γὰρ ἂν τινα λέγοι Σιμωνί-
δην ὁ Πρόδικος καὶ οὐδαμῶς Κεῖον. ἀλλ' ἃ μοι δοκεῖ
διανοεῖσθαι Σιμωνίδης ἐν τούτῳ τῷ ᾄσματι, ἐθέλω σοι εἰπεῖν,
εἰ βούλει λαβεῖν μου πείραν ὅπως ἔχω, ὃ σὺ λέγεις τοῦτο, 342
περὶ ἐπῶν· ἔαν δὲ βούλῃ, σοῦ ἀκούσομαι.

Ὁ μὲν οὖν Πρωταγόρας ἀκούσας μου ταῦτα λέγοντος, Εἰ
σὺ βούλει, ἔφη, ὦ Σώκρατες· ὁ δὲ Πρόδικός τε καὶ ὁ Ἰππίας
ἐκελευέτην πάνυ, καὶ οἱ ἄλλοι. 5

ε 3 διὰ secl. Hirschig
εἴπερ vel εἴ γε Kroschel
α ι σὲ T : σοι B

ε 3 τοῦτ'] τοῦτο B T W ε 4 εἴτα]
ε 6 σιμωνίδην ὁ T W : σιμωνίδης B

Ἐγὼ τοίνυν, ἣν δ' ἐγώ, ἃ γέ μοι δοκεῖ περὶ τοῦ ἄσματος
τούτου, πειράσσομαι ὑμῖν διεξελθεῖν. φιλοσοφία γάρ ἐστιν
παλαιωτάτη τε καὶ πλείστη τῶν Ἑλλήνων ἐν Κρήτῃ τε καὶ
b ἐν Λακεδαίμονι, καὶ σοφισταὶ πλείστοι γῆς ἐκεῖ εἰσιν· ἄλλ'
ἐξαρνοῦνται καὶ σχηματίζονται ἀμαθεῖς εἶναι, ἵνα μὴ κατά-
δηλοι ᾧσιν ὅτι σοφία τῶν Ἑλλήνων περίεσιν, ὥσπερ οὖς
Πρωταγόρας ἔλεγε τοὺς σοφιστάς, ἀλλὰ δοκῶσιν τῷ μάχε-
5 σθαι καὶ ἀνδρεία περιεῖναι, ἡγούμενοι, εἰ γνωσθεῖεν ᾧ
περίεσιν, πάντας τοῦτο ἀσκήσειν, τὴν σοφίαν. νῦν δὲ
ἀποκρυψάμενοι ἐκείνο ἐξηπατήκασιν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι
λακωνίζοντας, καὶ οἱ μὲν ᾧτά τε κατὰγνυνται μιμούμενοι
c αὐτούς, καὶ ἱμάντας περιειλίττονται καὶ φιλογυμναστοῦσιν
καὶ βραχείας ἀναβολὰς φοροῦσιν, ὥς δὴ τούτοις κρατοῦντας
τῶν Ἑλλήνων τοὺς Λακεδαιμονίους· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι,
ἐπειδὰν βούλωνται ἀνέδην τοῖς παρ' αὐτοῖς συγγενέσθαι
5 σοφισταῖς καὶ ἤδη ἄχθονται λάθρα συγγιγνόμενοι, ξενη-
λασίας ποιούμενοι τῶν τε λακωνιζόντων τούτων καὶ ἐάν τις
ἄλλος ξένος ᾧν ἐπιδημήσῃ, συγγίγνονται τοῖς σοφισταῖς
λανθάνοντες τοὺς ξένους, καὶ αὐτοὶ οὐδένα ἐῷσιν τῶν νέων
d εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ἐξίεναι, ὥσπερ οὐδὲ Κρήτες, ἵνα μὴ
ἀπομανθάνωσιν ἃ αὐτοὶ διδάσκουσιν. εἰσὶν δὲ ἐν ταύταις
ταῖς πόλεσιν οὐ μόνον ἄνδρες ἐπὶ παιδεύσει μέγα φρονούν-
τες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες. γινώτε δ' ἂν ὅτι ἐγὼ ταῦτα ἀληθῆ
5 λέγω καὶ Λακεδαιμόνιοι πρὸς φιλοσοφίαν καὶ λόγους ἄριστα
πεπαίδευνται, ὧδε· εἰ γὰρ ἐθέλει τις Λακεδαιμονίων τῷ
φανλοτάτῳ συγγενέσθαι, τὰ μὲν πολλὰ ἐν τοῖς λόγοις εὐρή-
e σει αὐτὸν φαῦλόν τινα φαινόμενον, ἔπειτα, ὅπου ἂν τύχῃ
τῶν λεγομένων, ἐνέβαλεν ῥῆμα ἄξιον λόγου βραχὺ καὶ
συνεστραμμένον ὥσπερ δεινὸς ἀκοντιστής, ὥστε φαίνεσθαι

a6 γ' ἐμοί Bekker

b5 ἀνδρεία T: ἀνδρεῖοι B

φ' περίεσι

Heusde: οἱ περίεσιν B: ὧπερ εἰσὶν T: οἷπερ εἰσὶ W

b6 τὴν

σοφίαν B W t: om. T

c4 αὐτοῖς B T

c5 ἄχθονται B:

ἄχθονται T

d1 κρήτες T: κρήτης B

d2 διδάσκουσιν B:

διδάσκουσιν T (sed suprascr. v)

d4 γινώτε B T

d6 πεπαί

δευνται T: πεπαίδευνται B

τὸν προσδιαλεγόμενον παιδὸς μηδὲν βελτίω. τοῦτο οὖν αὐτὸ καὶ τῶν νῦν εἰσὶν οἱ κατανενοήκασι καὶ τῶν πάλοι, ὅτι 5 τὸ λακωνίζειν πολὺ μᾶλλον ἐστὶν φιλοσοφεῖν ἢ φιλογυμναστεῖν, εἰδότες ὅτι τοιαῦτα οἶόν τ' εἶναι ῥήματα φθέγγεσθαι τελέως πεπαιδευμένου ἐστὶν ἀνθρώπου. τούτων ἦν καὶ 343 Θaalῆς ὁ Μιλήσιος καὶ Πιττακὸς ὁ Μυτιληναῖος καὶ Βίας ὁ Πριηνεὺς καὶ Σόλων ὁ ἡμέτερος καὶ Κλεόβουλος ὁ Λίνδιος καὶ Μύσων ὁ Χηνεὺς, καὶ ἔβδομος ἐν τούτοις ἐλέγετο Λακεδαιμόνιος Χίλων. οὗτοι πάντες ζηλωταὶ καὶ ἐρασταὶ καὶ 5 μαθηταὶ ἦσαν τῆς Λακεδαιμονίων παιδείας, καὶ καταμάθοι ἂν τις αὐτῶν τὴν σοφίαν τοιαύτην οὔσαν, ῥήματα βραχέα ἀξιομνημόνευτα ἐκάστω εἰρημένα· οὗτοι καὶ κοινῇ συνελθόντες ἀπαρχὴν τῆς σοφίας ἀνέθεσαν τῷ Ἀπόλλωνι εἰς τὸν b νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς, γράψαντες ταῦτα ἃ δὴ πάντες ὑμνοῦσιν, Γνωθὶ σαυτὸν καὶ Μηδὲν ἄγαν. τοῦ δὴ ἕνεκα ταῦτα λέγω; ὅτι οὗτος ὁ τρόπος ἦν τῶν παλαιῶν τῆς φιλοσοφίας, βραχυλογία τις Λακωνική· καὶ δὴ καὶ τοῦ Πιττακοῦ 5 ἰδίᾳ περιεφέρετο τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐγκωμιαζόμενον ὑπὸ τῶν σοφῶν, τὸ Χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι. ὁ οὖν Σιμωνίδης, ἅτε φιλότιμος ὢν ἐπὶ σοφίᾳ, ἔγνω ὅτι εἰ καθέλοι τοῦτο τὸ c ῥῆμα ὥσπερ εὐδοκιμοῦντα ἀθλητὴν καὶ περιγένοιτο αὐτοῦ, αὐτὸς εὐδοκίμησει ἐν τοῖς τότε ἀνθρώποις. εἰς τοῦτο οὖν τὸ ῥῆμα καὶ τούτου ἕνεκα τούτῳ ἐπιβουλεύων κολουσαι αὐτὸ ἅπαν τὸ ἄσμα πεποίηκεν, ὥς μοι φαίνεται. 5

Ἐπισκεψώμεθα δὴ αὐτὸ κοινῇ ἅπαντες, εἰ ἄρα ἐγὼ ἀληθῆ λέγω. εὐθὺς γὰρ τὸ πρῶτον τοῦ ἄσματος μανικὸν ἂν φανείη, εἰ βουλόμενος λέγειν ὅτι ἄνδρα ἀγαθὸν γενέσθαι χαλεπόν, ἔπειτα ἐνέβαλε τὸ μέν. τοῦτο γὰρ οὐδὲ πρὸς ἕνα λόγον d φαίνεται ἐμβεβλήσθαι, ἐὰν μή τις ὑπολάβῃ πρὸς τὸ τοῦ

a 2 μυτιληναῖος B W: μυτιληναῖος T a 3 ἡμέτερος] ἡμετέρειος
 Herwerden a 8 εἰρημένα] εἰρημένα & Hermann: εἰρημέν' &
 Schanz (σκοπῶν ante ἐκάστω add. Král) c 2 καὶ περιγένοιτο αὐτοῦ
 secl. Cobet c 3 εὐδοκίμησει ἐν B: εὐδοκίμησειεν T d 1 ἐνέβαλε
 τὸ scr. recc.: ἐνεβάλετο B T W

- Πιττακοῦ ῥῆμα ὥσπερ ἐρίζοντα λέγειν τὸν Σιμωνίδην· λέγον-
 5 τος τοῦ Πιττακοῦ ὅτι χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, ἀμφι-
 σβητοῦντα εἰπεῖν ὅτι Οὐκ, ἀλλὰ γενέσθαι μὲν χαλεπὸν
 ἄνδρα ἀγαθὸν ἐστίν, ὧ Πιττακέ, ὡς ἀληθῶς—οὐκ ἀληθείᾳ
 ἀγαθόν, οὐκ ἐπὶ τούτῳ λέγει τὴν ἀλήθειαν, ὡς ἄρα ὄντων τινῶν
 e τῶν μὲν ὡς ἀληθῶς ἀγαθῶν, τῶν δὲ ἀγαθῶν μὲν, οὐ μέντοι
 ἀληθῶς—εὔηθες γὰρ τοῦτό γε φανείη ἂν καὶ οὐ Σιμωνίδου
 —ἀλλ' ὑπερβατὸν δεῖ θεῖναι ἐν τῷ ᾄσματι τὸ ἀλαθέως,
 οὕτωςί πως ὑπειπόντα τὸ τοῦ Πιττακοῦ, ὥσπερ ἂν εἰ θεῖμεν
 5 αὐτὸν λέγοντα τὸν Πιττακὸν καὶ Σιμωνίδην ἀποκρινόμενον
 εἰπόντα· ὦ ἄνθρωποι, χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, τὸν δὲ
 344 ἀποκρινόμενον ὅτι ὦ Πιττακέ, οὐκ ἀληθῆ λέγεις· οὐ γὰρ
 εἶναι ἀλλὰ γενέσθαι μὲν ἐστὶν ἄνδρα ἀγαθὸν χερσὶ τε
 καὶ ποσὶ καὶ νόφ' τετράγωνον, ἄνευ ψόγου τετυ-
 γμένον, χαλεπὸν ἀλαθέως. οὕτω φαίνεται [τὸ] πρὸς
 5 λόγον τὸ μὲν ἐμβεβλημένον καὶ τὸ ἀλαθέως ὀρθῶς ἐπ'
 ἐσχάτῳ κείμενον· καὶ τὰ ἐπιόντα πάντα τούτῳ μαρτυρεῖ, ὅτι
 οὕτως εἴρηται. πολλὰ μὲν γὰρ ἔστι καὶ περὶ ἐκάστων τῶν
 b ἐν τῷ ᾄσματι εἰρημένων ἀποδείξαι ὡς εὔ' πεποιήται—πάνν
 γὰρ χαριέντως καὶ μεμελημένως ἔχει—ἀλλὰ μακρὸν ἂν εἴη
 αὐτὸ οὕτω διελθεῖν· ἀλλὰ τὸν τύπον αὐτοῦ τὸν ὅλον διεξέλ-
 θωμεν καὶ τὴν βούλησιν, ὅτι παντὸς μᾶλλον ἔλεγχός ἐστιν
 5 τοῦ Πιττακείου ῥήματος διὰ παντὸς τοῦ ᾄσματος.

Λέγει γὰρ μετὰ τοῦτο ὀλίγα διελθών, ὡς ἂν εἰ λέγοι
 λόγον, ὅτι γενέσθαι μὲν ἄνδρα ἀγαθὸν χαλεπὸν ἀλαθέως,
 οἷόν τε μέντοι ἐπὶ γε χρόνον τινά· γενόμενον δὲ διαμένειν
 c ἐν ταύτῃ τῇ ἔξει καὶ εἶναι ἄνδρα ἀγαθόν, ὡς σὺ λέγεις, ὦ
 Πιττακέ, ἀδύνατον καὶ οὐκ ἀνθρώπειον, ἀλλὰ θεὸς ἂν μόνος
 τοῦτο ἔχοι τὸ γέρας,

d 6 ὡς B W : καὶ ὡς T d 7 οὐκ] οὐδ' Hermann e 2 οὐ (πρὸς)
 Cobet e 3 τὸ ἀλαθέως B : τὸ* ἀληθέως T e 4 θεῖμεν B T
 a 4 τὸ secl. Heindorf : μοι Ast : τε Schirlitz b 5 πιττακείου W
 rec. t : πιττακίου B T c 2 ἀνθρώπειον T : ἀνθρώπιον B c 3 τὸ
 secl. Hirschig

ἄνδρα δ' οὐκ ἔστι μὴ οὐ κακὸν ἔμμεναι,
 ὃν [ἄν] ἀμήχανος συμφορὰ κατέλῃ.

5

τίνα οὖν ἀμήχανος συμφορὰ καθαιρεῖ ἐν πλοίου ἀρχῇ; δῆλον
 ὅτι οὐ τὸν ιδιώτην· ὁ μὲν γὰρ ιδιώτης αἰεὶ καθήρηται. ὥσπερ
 οὖν οὐ τὸν κείμενόν τις ἂν καταβάλῃ, ἀλλὰ τὸν μὲν ἐστῶτά
 ποτε καταβάλῃ ἂν τις ὥστε κείμενον ποιῆσαι, τὸν δὲ κεί-
 μενον οὐ, οὕτω καὶ τὸν εὐμήχανον ὄντα ποτὲ ἀμήχανος ἂν d
 συμφορὰ κατέλῃ, τὸν δὲ αἰεὶ ἀμήχανον ὄντα οὐ, καὶ τὸν
 κυβερνήτην μέγας χειμῶν ἐπιπεσὼν ἀμήχανον ἂν ποιήσειεν,
 καὶ γεωργὸν χαλεπὴ ὥρα ἐπελθοῦσα ἀμήχανον ἂν θείῃ, καὶ
 ἱατρὸν ταῦτα ταῦτα. τῷ μὲν γὰρ ἐσθλῷ ἐγχωρεῖ κακῷ 5
 γενέσθαι, ὥσπερ καὶ παρ' ἄλλου ποιητοῦ μαρτυρεῖται τοῦ
 εἰπόντος—

αὐτὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς τοτὲ μὲν κακός, ἄλλοτε δ' ἐσθλός·
 τῷ δὲ κακῷ οὐκ ἐγχωρεῖ γενέσθαι, ἀλλ' αἰεὶ εἶναι ἀνάγκη. e
 ὥστε τὸν μὲν εὐμήχανον καὶ σοφὸν καὶ ἀγαθὸν ἐπειδὴν
 ἀμήχανος συμφορὰ κατέλῃ, οὐκ ἔστι μὴ οὐ κακὸν ἔμμε-
 ναι· σὺν δὲ φήs, ὦ Πιπτακέ, χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι·
 τὸ δ' ἐστὶ γενέσθαι μὲν χαλεπόν, δυνατὸν δέ, ἐσθλόν, 5
 ἔμμεναι δὲ ἀδύνατον·

πράξας μὲν γὰρ εὖ πᾶς ἀνὴρ ἀγαθός,
 κακὸς δ' εἰ κακῶs.

τίς οὖν εἰς γράμματα ἀγαθὴ πρῶξις ἐστιν, καὶ τίς ἄνδρα 345
 ἀγαθὸν ποιεῖ εἰς γράμματα; δῆλον ὅτι ἡ τούτων μάθησις.
 τίς δὲ εὐπραγία ἀγαθὸν ἱατρὸν ποιεῖ; δῆλον ὅτι ἡ τῶν
 καμνόντων τῆs θεραπείας μάθησις. κακὸς δὲ κακῶs· τίς
 οὖν ἂν κακὸς ἱατρὸς γένοιτο; δῆλον ὅτι ᾧ πρῶτον μὲν 5
 ὑπάρχει ἱατρῷ εἶναι, ἔπειτα ἀγαθῷ ἱατρῷ—οὗτος γὰρ ἂν καὶ
 κακὸς γένοιτο—ἡμεῖς δὲ οἱ ἱατρικῆs ιδιώται οὐκ ἂν ποτε

c4 δ'] δὲ B T ἔστι T: ἔστιν B c5 ἂν om. Bergk
 c9 καταβάλοι ... d1 οὐ secl. Herwerden e5 ἐσθλόν secl.
 Schneidewin e6 ἔμμεναι δὲ Bt: δ' ἔμμεναι T e7 πράξαιs
 Boeckh μὲν secl. G. Hermann a4 δὲ] δ' εἰ Ast

- γενοίμεθα κακῶς πράξαντες οὔτε ἰατροὶ οὔτε τέκτονες οὔτε
 b ἄλλο οὐδὲν τῶν τοιούτων· ὅστις δὲ μὴ ἱατρὸς ἂν γένοιτο
 κακῶς πράξας, δῆλον ὅτι οὐδὲ κακὸς ἱατρός. οὕτω καὶ ὁ
 μὲν ἀγαθὸς ἀνὴρ γένοιτ' ἂν ποτε καὶ κακὸς ἢ ὑπὸ χρόνου ἢ
 ὑπὸ πόνου ἢ ὑπὸ νόσου ἢ ὑπὸ ἄλλου τινὸς περιπτώματος—
 5 αὕτη γὰρ μόνη ἐστὶ κακὴ πρᾶξις, ἐπιστήμης στερηθῆναι—ὁ
 δὲ κακὸς ἀνὴρ οὐκ ἂν ποτε γένοιτο κακός—ἔστιν γὰρ αἰεί—
 ἀλλ' εἰ μέλλει κακὸς γενέσθαι, δεῖ αὐτὸν πρότερον ἀγαθὸν
 γενέσθαι. ὥστε καὶ τοῦτο τοῦ ἄσματος πρὸς τοῦτο τείνει,
 c ὅτι εἶναι μὲν ἄνδρα ἀγαθὸν οὐχ οἷόν τε, διατελοῦντα ἀγαθόν,
 γενέσθαι δὲ ἀγαθὸν οἷόν τε, καὶ κακόν γε τὸν αὐτὸν τοῦτον·
 ἐπὶ πλείστον δὲ καὶ ἄριστοί εἰσιν οὗς ἂν οἱ θεοὶ φιλῶσιν.

Ταῦτά τε οὖν πάντα πρὸς τὸν Πιπτακὸν εἴρηται, καὶ τὰ
 5 ἐπιόντα γε τοῦ ἄσματος ἔτι μᾶλλον δηλοῖ. φησὶ γάρ—

τοῦνεκεν οὗ ποτ' ἐγὼ τὸ μὴ γενέσθαι δυνατὸν

διζήμενος κενεὰν ἐς ἄπρακτον ἐλπίδα μοῖραν αἰῶνος
 βαλέω,

πανάμωμον ἄνθρωπον, εὐρνεδοῦς ὅσοι καρπὸν αἰνύμεθα
 10 χθονός·

ἐπὶ θ' ὑμῖν εὐρὼν ἀπαγγελέω,

d φησὶν—οὕτω σφόδρα καὶ δι' ὅλου τοῦ ἄσματος ἐπεξέρχεται
 τῷ τοῦ Πιπτακοῦ ῥήματι—

πάντας δ' ἐπαίνημι καὶ φιλέω

ἐκὼν ὅστις ἔρδη

5 μηδὲν αἰσχρόν· ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται·

καὶ τοῦτ' ἐστὶ πρὸς τὸ αὐτὸ τοῦτο εἰρημένον. οὐ γὰρ οὕτως
 ἀπαίδευτος ἦν Σιμωνίδης, ὥστε τούτους φάναί ἐπαινεῖν, ὅς

c i ἀγαθόν addub. Sauppe: an verba διατελοῦντα ἀγαθόν delenda?
 Schanz: διὰ τέλους [ἀγαθόν] Cobet c 7 κενεὰν W: κενεαν T:
 κεν ἐὰν B c 11 ἐπὶ θ' ὑμῖν Adam: ἐπὶ τ' ὑμῖν Schneidewin: ἐπὶ
 δ' ὑμῖν Bergk: ἐπειθ' ὑμῖν B T: ἐπὶ δὴ μιν Sauppe d 3 πάντας
 B t: πάντα T δ'] δὲ B T W ἐπαίνημι b: ἐπαίνην B: ἐπαινῆμι T
 d 5 ἀνάγκα Diogenes Laertius δ'] δὲ B T W d 7 τούτους B T:
 τούτοις W

ἂν ἐκὼν μηδὲν κακὸν ποιῇ, ὥς ὄντων τινῶν οἱ ἐκόντες κακὰ
 ποιοῦσιν. ἐγὼ γὰρ σχεδόν τι οἶμαι τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς τῶν
 σοφῶν ἀνδρῶν ἡγεῖται οὐδένα ἀνθρώπων ἐκόντα ἑξαμαρ- **e**
 τάνειν οὐδὲ αἰσχυρά τε καὶ κακὰ ἐκόντα ἐργάζεσθαι, ἀλλ' εὖ
 ἴσασιν ὅτι πάντες οἱ τὰ αἰσχυρά καὶ τὰ κακὰ ποιοῦντες ἄκον-
 τες ποιοῦσιν· καὶ δὴ καὶ ὁ Σιμωνίδης οὐχ ὅς ἂν μὴ κακὰ
 ποιῇ ἐκὼν, τούτων φησὶν ἐπαινέτης εἶναι, ἀλλὰ περὶ ἑαυτοῦ **5**
 λέγει τοῦτο τὸ ἐκὼν. ἡγεῖτο γὰρ ἄνδρα καλὸν καγαθὸν
 πολλάκις αὐτὸν ἐπαναγκάζειν φίλον τινὶ γίγνεσθαι καὶ ἐπαι-
 νέτην [φιλεῖν καὶ ἐπαινεῖν], οἷον ἀνδρὶ πολλάκις συμβῆναι **346**
 μητέρα ἢ πατέρα ἀλλόκοτον ἢ πατρίδα ἢ ἄλλο τι τῶν τοιού-
 των. τοὺς μὲν οὖν πονηροὺς, ὅταν τοιοῦτόν τι αὐτοῖς
 συμβῇ, ὥσπερ ἀσμένους ὄραν καὶ ψέγοντας ἐπιδεικνύναι καὶ
 κατηγορεῖν τὴν πονηρίαν τῶν γονέων ἢ πατρίδος, ἵνα αὐτοῖς **5**
 ἀμελοῦσιν αὐτῶν μὴ ἐγκαλῶσιν οἱ ἄνθρωποι μηδ' ὀνειδίζωσιν
 ὅτι ἀμελοῦσιν, ὥστε ἔτι μᾶλλον ψέγειν τε αὐτοὺς καὶ ἔχθρας
 ἐκουσίους πρὸς ταῖς ἀναγκαίαις προστίθεσθαι· τοὺς δ' ἀγα- **b**
 θοὺς ἐπικρύπτεσθαι τε καὶ ἐπαινεῖν ἀναγκάζεσθαι, καὶ ἂν τι
 ὀργισθῶσιν τοῖς γονεῦσιν ἢ πατρίδι ἀδικηθέντες, αὐτοὺς ἑαυ-
 τοὺς παραμυθεῖσθαι καὶ διαλλάττεσθαι προσαναγκάζοντας
 ἑαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἑαυτῶν καὶ ἐπαινεῖν. πολλάκις δὲ **5**
 οἶμαι καὶ Σιμωνίδης ἡγήσατο καὶ αὐτὸς ἢ τύραννον ἢ ἄλλον
 τινὰ τῶν τοιούτων ἐπαινέσαι καὶ ἐγκωμιάσαι οὐχ ἐκὼν, ἀλλ'
 ἀναγκαζόμενος. ταῦτα δὴ καὶ τῷ Πιπτακῷ λέγει ὅτι 'Εγώ,
 ὦ Πιπτακέ, οὐ διὰ ταῦτά σε ψέγω, ὅτι εἰμὶ φιλόσοφος, **c**
 ἐπεὶ—

ἔμοιγ' ἑξαρκεῖ ὅς ἂν μὴ κακὸς ᾖ

μηδ' ἄγαν ἀπάλαμνος, εἰδὼς τ' ὀνησίπολιν δίκαν ὑγιῆς
 ἀνήρ·

5

e1 ἐκόντα BT: ἐκόν W e5 τούτων BT: τούτου W
 a1 φιλεῖν καὶ ἐπαινεῖν secl. Grou a3 τοιοῦτόν τι BW: τι τοιοῦτον
 T b1 ἀναγκαίαις Heusde: ἀνάγκαις BTW b3 πατρίδι
 ἀδικηθέντες B: πατρίδι διαδικηθέντες T c3 ἔμοιγ' ἔμοιγε BTW
 c4 τ' ὀνησίπολιν G. Hermann: γε ὀνήσει πόλιν BTW

οὐ μιν ἐγὼ μωμήσομαι—

οὐ γάρ εἰμι φιλόμωμος—

τῶν γὰρ ἡλιθίων ἀπειρών γενέθλα,

ὥστ' εἴ τις χαίρει ψέγων, ἐμπλησθείη ἂν ἐκείνους μεμ-
10 φόμενος—

πάντα τοι καλά, τοῖσί τ' αἰσχρὰ μὴ μέμεικται.

d οὐ τοῦτο λέγει, ὥσπερ ἂν εἰ ἔλεγε πάντα τοι λευκά, οἷς
μέλανα μὴ μέμεικται—γελοῖον γὰρ ἂν εἶη πολλαχῇ—ἀλλ'
ὅτι αὐτὸς καὶ τὰ μέσα ἀποδέχεται ὥστε μὴ ψέγειν. καὶ οὐ
ζητῶ, ἔφη, πανάμωμον ἄνθρωπον, εὐρυεδοῦς ὅσοι
5 καρπὸν αἰνύμεθα χθονός, ἐπὶ θ' ὑμῖν εὐρῶν ἀπαγ-
γελέω· ὥστε τοῦτου γ' ἔνεκα οὐδένα ἐπαινέσομαι, ἀλλὰ
μοι ἔξαρκεῖ ἂν ἥ μέσος καὶ μηδὲν κακὸν ποιῇ, ὥς ἐγὼ πάντας
φιλέω καὶ ἐπαίνημι—καὶ τῇ φωνῇ ἐνταῦθα κέχρηται τῇ
e τῶν Μυτιληναίων, ὡς πρὸς Πιττακὸν λέγων τὸ πάντας δὲ
ἐπαίνημι καὶ φιλέω ἐκόν—ἐνταῦθα δεῖ ἐν τῷ ἐκόν δια-
λαβεῖν λέγοντα—ὅστις ἔρδῃ μηδὲν αἰσχροῦ, ἄκων δ'
ἔστιν οὗς ἐγὼ ἐπαινῶ καὶ φιλῶ. σὲ οὖν, καὶ εἰ μέσως
347 ἔλεγες ἐπικεκῆ καὶ ἀληθῇ, ὦ Πιττακέ, οὐκ ἂν ποτε ἔψεγον·
νῦν δὲ σφόδρα γὰρ καὶ περὶ τῶν μεγίστων ψευδόμενος δοκεῖς
ἀληθῇ λέγειν, διὰ ταῦτά σε ἐγὼ ψέγω. ταῦτά μοι δοκεῖ, ὦ
Πρόδικε καὶ Πρωταγόρα, ἦν δ' ἐγώ, Σιμωνίδης διανοούμενος
5 πεποιηκέναι τοῦτο τὸ ἄσμα.

Καὶ ὁ Ἰππίας, Εὐ μὲν μοι δοκεῖς, ἔφη, ὦ Σώκρατες, καὶ
σὺ περὶ τοῦ ἄσματος διεληλυθέναι· ἔστιν μέντοι, ἔφη, καὶ
b ἐμοὶ λόγος περὶ αὐτοῦ εὖ ἔχων, ὃν ὑμῖν ἐπιδείξω, ἂν
βούλησθε.

Καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, Ναί, ἔφη, ὦ Ἰππία, εἰς αὐθις γε· νῦν
δὲ δίκαιόν ἐστιν ἂν ὁμολογησάτην πρὸς ἀλλήλῳ Πρωταγόρας
5 καὶ Σωκράτης, Πρωταγόρας μὲν εἰ ἔτι βούλεται ἐρωτᾶν,

c6 οὐ μιν Schleiermacher : οὐ μὴν B T W c7 εἰμι φιλόμωμος]
φιλόμωμός εἰμι Sauppe Simonidi tribuens d5 ἐπὶ θ'] ἐπειθ' B T
d6 γ' T: τ' B e1 μυτιληναίων B: μυτιληναίων T τὸ B t:
τὸ δὲ T b5 βούλεται B T: βούλεσθαι W

ἀποκρίνεσθαι Σωκράτη, εἰ δὲ δὴ βούλεται Σωκράτει ἀποκρίνεσθαι, ἐρωτᾶν τὸν ἕτερον.

Καὶ ἐγὼ εἶπον· Ἐπιτρέπω μὲν ἔγωγε Πρωταγόρα ὁπότερον αὐτῷ ἥδιον· εἰ δὲ βούλεται, περὶ μὲν ἁσμάτων τε καὶ ἐπὶ ἑαυτῶν, περὶ δὲ ὧν τὸ πρῶτον ἐγὼ σε ἠρώτησα, ὦ Πρω- c
ταγόρα, ἡδέως ἂν ἐπὶ τέλος ἔλθοιμι μετὰ σοῦ σκοπούμενος. καὶ γὰρ δοκεῖ μοι τὸ περὶ ποιήσεως διαλέγεσθαι ὁμοιότατον εἶναι τοῖς συμποσίοις τοῖς τῶν φαύλων καὶ ἀγοραίων ἀνθρώπων. καὶ γὰρ οὗτοι, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἀλλήλοις δι' 5
ἑαυτῶν συνεῖναι ἐν τῷ πότῳ μηδὲ διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ τῶν λόγων τῶν ἑαυτῶν ὑπὸ ἀπαιδευσίας, τιμίας ποιοῦσι τὰς αὐλητρίδας, πολλοῦ μισθούμενοι ἀλλοτρίαν φωνὴν τὴν d
τῶν αὐλῶν, καὶ διὰ τῆς ἐκείνων φωνῆς ἀλλήλοις σύνεισιν· ὅπου δὲ καλοὶ καγαθοὶ συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσίν, οὐκ ἂν ἴδοις οὔτ' αὐλητρίδας οὔτε ὀρχηστρίδας οὔτε ψαλ-
τρίδας, ἀλλὰ αὐτοὺς αὐτοῖς ἱκανοὺς ὄντας συνεῖναι ἄνευ τῶν 5
λήρων τε καὶ παιδιῶν τούτων διὰ τῆς αὐτῶν φωνῆς, λέγον-
τάς τε καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως, κἂν πάννυ πολὺν οἶνον πίωσιν. οὕτω δὲ καὶ αἱ τοιαῖδε συνουσίαι, ἐὰν e
μὲν λάβωνται ἀνδρῶν οἰοίπερ ἡμῶν οἱ πολλοὶ φασιν εἶναι, οὐδὲν δέονται ἀλλοτρίας φωνῆς οὐδὲ ποιητῶν, οὓς οὔτε ἀνερέσθαι οἶόν τ' ἐστὶν περὶ ὧν λέγουσιν, ἐπαγόμενοι τε
αὐτοὺς οἱ πολλοὶ ἐν τοῖς λόγοις οἱ μὲν ταῦτά φασιν τὸν 5
ποιητὴν νοεῖν, οἱ δ' ἕτερα, περὶ πράγματος διαλεγόμενοι δ' ἀδυνατοῦσι ἐξελέγξαι· ἀλλὰ τὰς μὲν τοιαύτας συνουσίας
ἑῷσιν χαίρειν, αὐτοὶ δ' ἑαυτοῖς σύνεισιν δι' ἑαυτῶν, ἐν τοῖς 348
ἑαυτῶν λόγοις πείραν ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ διδόντες. τοὺς τοιούτους μοι δοκεῖ χρήναι μᾶλλον μιμεῖσθαι ἐμέ τε καὶ σέ, καταθεμένους τοὺς ποιητὰς αὐτοὺς δι' ἡμῶν αὐτῶν
πρὸς ἀλλήλους τοὺς λόγους ποιεῖσθαι, τῆς ἀληθείας καὶ 5
ἡμῶν αὐτῶν πείραν λαμβάνοντας· κἂν μὲν βούλη ἔτι ἐρωτᾶν,

ο 7 τῶν ante λόγων om. Athenaeus d 3 καὶ πεπαιδευμένοι t
Athenaeus : πεπαιδευμένοι B T W : secl. Schanz e 5 ταῦτα B :
ταῦτά T e 6 δ W : om. B T

ἔτοιμός εἰμί σοι παρέχειν ἀποκρινόμενος· ἐὰν δὲ βούλῃ, σὺ ἐμοὶ παράσχες, περὶ ὧν μεταξὺ ἐπανσάμεθα διεξιόντες, τοῖς τοῖς τέλος ἐπιθεῖναι.

- b** Λέγοντος οὖν ἐμοῦ ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐδὲν ἀπεσάφει ὁ Πρωταγόρας ὁπότερα ποιήσοι. εἶπεν οὖν ὁ Ἀλκιβιάδης πρὸς τὸν Καλλίαν βλέψας, ὦ Καλλία, δοκεῖ σοι, ἔφη, καὶ νῦν καλῶς Πρωταγόρας ποιεῖν, οὐκ ἐθέλων εἴτε
5 δώσει λόγον εἴτε μὴ διασαφεῖν; ἐμοὶ γὰρ οὐ δοκεῖ· ἀλλ’ ἥτοι διαλεγέσθω ἢ εἰπέτω ὅτι οὐκ ἐθέλει διαλέγεσθαι, ἵνα τούτῳ μὲν ταῦτα συνειδῶμεν, Σωκράτης δὲ ἄλλῳ τῷ διαλέγεται ἢ ἄλλος ὅστις ἂν βούληται ἄλλῳ.

- c** Καὶ ὁ Πρωταγόρας αἰσχυνθείς, ὥς γέ μοι ἔδοξεν, τοῦ τε Ἀλκιβιάδου ταῦτα λέγοντος καὶ τοῦ Καλλίου δεομένου καὶ τῶν ἄλλων σχεδόν τι τῶν παρόντων, μόγις προουτράπετο εἰς τὸ διαλέγεσθαι καὶ ἐκέλευεν ἐρωτᾶν αὐτὸν ὥς ἀποκρινόμενος.

- 5 Εἶπον δὴ ἐγώ· ὦ Πρωταγόρα, μὴ οἶον διαλέγεσθαί μέ σοι ἄλλο τι βουλούμενον ἢ ἂν αὐτὸς ἀπορῶ ἐκάστοτε, ταῦτα διασκέψασθαι. ἡγοῦμαι γὰρ πάνν λέγειν τι τὸν Ὅμηρον τὸ—

- d** σύν τε δὴ ἐρχομένῳ, καὶ τε πρὸ δ τοῦ ἐνόησεν.

εὐπορώτεροι γάρ πως ἅπαντές ἐσμεν οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἅπαν ἔργον καὶ λόγον καὶ διανόημα· “μῦθος δ’ εἶπερ τε νοήσῃ,” αὐτίκα περιῶν ζητεῖ ὅτῳ ἐπιδείξεται καὶ μεθ’
5 ὅτου βεβαιώσεται, ἕως ἂν ἐντύχη. ὥσπερ καὶ ἐγὼ ἔνεκα τούτου σοὶ ἡδέως διαλέγομαι μᾶλλον ἢ ἄλλῳ τινί, ἡγοῦμένός σε βέλτιστ’ ἂν ἐπισκέψασθαι καὶ περὶ τῶν ἄλλων

b 1 ἀπεσάφει corr. Coisl. : ἀπεσάφη B T W

ποιήσει W

b 5 δώσει B T : δώσει W

b 2 ποιήσοι B T :

οὐ B T : om. W

b 7 συνειδῶμεν (sic) B : συνίδωμεν T W : συνειδωμεν t ἄλλῳ T :

ἄλλῳ B διαλέγεται B T : διαλέγεται W (sed suprascr. η) **c** 1 ὥς

γέ μοι] ὥς γ’ ἐμοὶ T W : ὥστε μοι B **c** 3 προουτράπετο] που τράπετο

B et γρ. t : προὔτρεπετο T (sed suprascr. α) : που ἐτράπετο W

c 4 ἀποκρινόμενος B T : ἀποκρινόμενος W **c** 5 μέ B T : μοί W

c 7 τὸν Ὅμηρον secl. ci. Schanz **d** 4 νοήσῃ B T : νοήσει W

περιῶν t : περὶ ὧν B : περιῶν T W ἐπιδείξεται B T W (sed ε supra η

W) : ἐπιδείξεται al.

d 5 βεβαιώσῃ W : βεβαιώσεται al.

περὶ ὧν εἰκὸς σκοπεῖσθαι τὸν ἐπεικῆ, καὶ δὴ καὶ περὶ ἀρετῆς. **e**
 τίνα γὰρ ἄλλον ἢ σέ; ὅς γε οὐ μόνον αὐτὸς οἶει καλὸς
 καγαθὸς εἶναι, ὥσπερ τινὲς ἄλλοι αὐτοὶ μὲν ἐπεικεῖς εἰσιν,
 ἄλλους δὲ οὐ δύνανται ποιεῖν· σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἀγαθὸς εἶ
 καὶ ἄλλους οἷός τ' εἶ ποιεῖν ἀγαθοὺς, καὶ οὕτω πεπί- **5**
 στευκας σαυτῷ, ὥστε καὶ ἄλλων ταύτην τὴν τέχνην ἀπο-
 κρυπτόμενων σύ γ' ἀναφανδὸν σεαυτὸν ὑποκηρυξάμενος εἰς **349**
 πάντας τοὺς Ἕλληνας, σοφιστὴν ἐπονομάσας σεαυτόν,
 ἀπέφηνας παιδεύσεως καὶ ἀρετῆς διδάσκαλον, πρῶτος τού-
 του μισθὸν ἀξιῶσας ἄρνησθαι. πῶς οὖν οὐ σέ χρῆν παρα-
 καλεῖν ἐπὶ τὴν τούτων σκέψιν καὶ ἐρωτᾶν καὶ ἀνακρινουῖσθαι; **5**
 οὐκ ἔσθ' ὅπως οὔ. καὶ νῦν δὴ ἐγὼ ἐκείνα, ἅπερ τὸ πρῶτον
 ἡρώτων περὶ τούτων, πάλιν ἐπιθυμῶ ἐξ ἀρχῆς τὰ μὲν
 ἀναμνησθῆναι παρὰ σοῦ, τὰ δὲ συνδιασκέψασθαι. ἦν δέ,
 ὡς ἐγὼμαι, τὸ ἐρώτημα τόδε· σοφία καὶ σωφροσύνη καὶ **b**
 ἀνδρεία καὶ δικαιοσύνη καὶ ὑσιότης, πότερον ταῦτα, πέντε
 ὄντα ὀνόματα, ἐπὶ ἐνὶ πράγματι ἐστίν, ἢ ἐκάστω τῶν ὀνο-
 μάτων τούτων ὑπόκειται τις ἴδιος οὐσία καὶ πρᾶγμα ἔχον
 ἑαυτοῦ δύναμιν ἕκαστον, οὐκ ὃν οἷον τὸ ἕτερον αὐτῶν τὸ **5**
 ἕτερον; ἔφησθα οὖν σὺ οὐκ ὀνόματα ἐπὶ ἐνὶ εἶναι, ἀλλὰ
 ἕκαστον ἰδίῳ πράγματι τῶν ὀνομάτων τούτων ἐπικεῖσθαι, **c**
 πάντα δὲ ταῦτα μόρια εἶναι ἀρετῆς, οὐχ ὡς τὰ τοῦ χρυσοῦ
 μόρια ὅμοιά ἐστιν ἀλλήλοις καὶ τῷ ὅλῳ οὗ μόριά ἐστιν,
 ἀλλ' ὡς τὰ τοῦ προσώπου μόρια καὶ τῷ ὅλῳ οὗ μόριά ἐστιν
 καὶ ἀλλήλοις ἀνόμοια, ἰδίαν ἕκαστα δύναμιν ἔχοντα. ταῦτα **5**
 εἰ μὲν σοι δοκεῖ ἔτι ὥσπερ τότε, φάθι· εἰ δὲ ἄλλως πως,
 τοῦτο διόρισαι, ὡς ἐγωγε οὐδέν σοι ὑπόλογον τίθεμαι, ἐάν
 πῃ ἄλλη νῦν φήσης· οὐ γὰρ ἂν θαυμάζοιμι εἰ τότε ἀποπει-
 ρώμενός μου ταῦτα ἔλεγες. **d**

Ἄλλ' ἐγὼ σοι, ἔφη, λέγω, ὦ Σώκρατες, ὅτι ταῦτα πάντα
 μόρια μὲν ἐστὶν ἀρετῆς, καὶ τὰ μὲν τέτταρα αὐτῶν ἐπεικῶς

α 6 οὐ T: οὐ B (dist. post ὅπως) c 7 ὑπόλογον] ὑπολόγον T:
 ὑπὸ λόγων B: ὑπολόγων W c 8 φήσης B T: θήσεις W

παραπλήσια ἀλλήλοις ἐστίν, ἡ δὲ ἀνδρεία πάνυ πολὺν δια-
 5 φέρον πάντων τούτων. ὧδε δὲ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ
 λέγω· εὐρήσεις γὰρ πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀδικωτάτους
 μὲν ὄντας καὶ ἀνοσιωτάτους καὶ ἀκολαστοτάτους καὶ ἀμα-
 θεστάτους, ἀνδρειοτάτους δὲ διαφερόντως.

- e Ἐχε δὴ, ἔφην ἐγώ· ἄξιον γάρ τοι ἐπισκέψασθαι ὃ λέγεις.
 πότερον τοὺς ἀνδρείους θαρραλέους λέγεις ἢ ἄλλο τι;—
 Καὶ ἵτας γε, ἔφη, ἐφ' ἃ οἱ πολλοὶ φοβοῦνται ἵεναι.—Φέρε
 δὴ, τὴν ἀρετὴν καλὸν τι φῆς εἶναι, καὶ ὥς καλοῦ ὄντος
 5 αὐτοῦ σὺ διδάσκαλον σαυτὸν παρέχεις;—Κάλλιστον μὲν
 οὖν, ἔφη, εἰ μὴ μαίνομαί γε.—Πότερον οὖν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ
 μέν τι αὐτοῦ αἰσχρόν, τὸ δέ τι καλόν, ἢ ὅλον καλόν;—Ὅλον
 που καλὸν ὥς οἶόν τε μάλιστα.—Οἶσθα οὖν τίνες εἰς τὰ
 350 φρέατα κολυμβῶσιν θαρραλέως;—Ἐγωγε, ὅτι οἱ κολυμβη-
 ταί.—Πότερον διότι ἐπίστανται ἢ δι' ἄλλο τι;—Ὅτι ἐπί-
 στανται.—Τίνες δὲ ἀπὸ τῶν ἵππων πολεμεῖν θαρραλέοι εἰσίν;
 πότερον οἱ ἱππικοὶ ἢ οἱ ἄφιπποι;—Οἱ ἱππικοί.—Τίνες δὲ
 5 πέλτας ἔχοντες; οἱ πελταστικοὶ ἢ οἱ μή;—Οἱ πελταστικοί.
 καὶ τὰ ἄλλα γε πάντα, εἰ τοῦτο ζητεῖς, ἔφη, οἱ ἐπιστήμονες
 τῶν μὴ ἐπισταμένων θαρραλεώτεροί εἰσιν, καὶ αὐτοὶ ἑαυτῶν
 b ἐπειδὴν μάθωσιν ἢ πρὶν μαθεῖν.—Ἥδη δέ τινας ἐώρακας,
 ἔφην, πάντων τούτων ἀνεπιστήμονας ὄντας, θαρροῦντας δὲ
 πρὸς ἕκαστα τούτων;—Ἐγωγε, ἦ δ' ὅς, καὶ λίαν γε θαρ-
 ροῦντας.—Οὐκοῦν οἱ θαρραλέοι οὗτοι καὶ ἀνδρεῖοι εἰσιν;
 5 —Αἰσχρόν μεντᾶν, ἔφη, εἴη ἡ ἀνδρεία· ἐπεὶ οὗτοί γε
 μαινόμενοί εἰσιν.—Πῶς οὖν, ἔφην ἐγώ, λέγεις τοὺς ἀν-
 δρείους; οὐχὶ τοὺς θαρραλέους εἶναι;—Καὶ νῦν γ', ἔφη.—
 c Οὐκοῦν οὗτοι, ἦν δ' ἐγώ, οἱ οὕτω θαρραλέοι ὄντες οὐκ ἀν-
 δρεῖοι ἀλλὰ μαινόμενοι φαίνονται; καὶ ἐκεῖ αὖ οἱ σοφώτατοι
 οὗτοι καὶ θαρραλεώτατοί εἰσιν, θαρραλεώτατοι δὲ ὄντες

d 4 πάνυ πολὺν] πάμπολυ Cobet

Cobet (διαφερόντως secl. Schanz)

b 3 ἕκαστα B T: ἕκαστον W

ante θαρραλέους secl. Sauppe

d 8 ἀνδρείους δὲ διαφερόντως

a 1 ἔγωγε T: ἐγώ τε B

b 6 ἔφην B T: ἔφη W

b 7 τοὺς

ἀνδρείοτατοι; καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἡ σοφία ἂν ἀνδρεία
εἴη;

5

Οὐ καλῶς, ἔφη, μνημονεύεις, ὦ Σώκρατες, ἀ ἐλεγόν τε
καὶ ἀπεκρινώμεν σοι. ἔγωγε ἐρωτηθεὶς ὑπὸ σοῦ εἰ οἱ
ἀνδρεῖοι θαρραλέοι εἰσίν, ὡμολόγησα· εἰ δὲ καὶ οἱ θαρραλέοι
ἀνδρεῖοι, οὐκ ἠρωτήθην—εἰ γάρ με τότε ἤρου, εἶπον ἂν ὅτι
οὐ πάντες—τοὺς δὲ ἀνδρείους ὥς οὐ θαρραλέοι εἰσίν, τὸ d
ἐμὸν ὁμολόγημα οὐδαμοῦ ἐπέδειξας ὥς οὐκ ὀρθῶς ὡμολόγησα.
ἔπειτα τοὺς ἐπισταμένους αὐτοὺς ἑαυτῶν θαρραλεωτέρους
ὄντας ἀποφαίνεις καὶ μὴ ἐπισταμένων ἄλλων, καὶ ἐν τούτῳ
οἶει τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν σοφίαν ταῦτόν εἶναι· τούτῳ δὲ 5
τῷ τρόπῳ μετιῶν καὶ τὴν ἰσχὺν οἰηθείης ἂν εἶναι σοφίαν.
πρῶτον μὲν γὰρ εἰ οὕτω μετιῶν ἔροίό με εἰ οἱ ἰσχυροὶ
δυνατοὶ εἰσιν, φαίην ἂν· ἔπειτα, εἰ οἱ ἐπιστάμενοι παλαίειν e
δυνατώτεροί εἰσιν τῶν μὴ ἐπισταμένων παλαίειν καὶ αὐτοὶ
αὐτῶν ἐπειδὰν μάθωσιν ἢ πρὶν μαθεῖν, φαίην ἂν· ταῦτα
δὲ ἐμοῦ ὁμολογήσαντος ἐξείη ἂν σοι, χρωμένῳ τοῖς αὐτοῖς
τεκμηρίοις τούτοις, λέγειν ὥς κατὰ τὴν ἐμὴν ὁμολογίαν ἡ 5
σοφία ἐστὶν ἰσχὺς. ἐγὼ δὲ οὐδαμοῦ οὐδ' ἐνταῦθα ὁμολογῶ
τοὺς δυνατοὺς ἰσχυροὺς εἶναι, τοὺς μέντοι ἰσχυροὺς δυνατούς·
οὐ γὰρ ταῦτόν εἶναι δύναμιν τε καὶ ἰσχύν, ἀλλὰ τὸ μὲν 351
καὶ ἀπὸ ἐπιστήμης γίγνεσθαι, τὴν δύναμιν, καὶ ἀπὸ μανίας
γε καὶ θυμοῦ, ἰσχὺν δὲ ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν
σωμάτων. οὕτω δὲ κακεῖ οὐ ταῦτόν εἶναι θάρσος τε καὶ
ἀνδρείαν· ὥστε συμβαίνει τοὺς μὲν ἀνδρείους θαρραλέους 5
εἶναι, μὴ μέντοι τοὺς γε θαρραλέους ἀνδρείους πάντας·
θάρσος μὲν γὰρ καὶ ἀπὸ τέχνης γίγνεται ἀνθρώποις καὶ
ἀπὸ θυμοῦ γε καὶ ἀπὸ μανίας, ὥσπερ ἡ δύναμις, ἀνδρεία b
δὲ ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν ψυχῶν γίγνεται.

c9 τότε B T W: τοῦτο Par. 1811 d7 εἰ οἱ T: εἰ B e1 εἰ οἱ
 t: οἱ B: οἷ B e2 παλαίειν secl. Cobet e7 δυνατούς]
 δυνάμενος Stobaeus a3 γε W t Stobaeus: τε B T θυμοῦ T
 Stobaeus: ἀπὸ θυμοῦ B t εὐτροφίας B T: ἀπὸ εὐτροφίας Stobaeus
 a5 συμβαίνει re vera B T Stobaeus a6 πάντας om. Stobaeus
 b1 γε καὶ Stobaeus: τε καὶ B T W ἀπὸ secl. Naber

Λέγεις δέ τινας, ἔφην, ὦ Πρωταγόρα, τῶν ἀνθρώπων
 εἶ ζῆν, τοὺς δὲ κακῶς;—Ἔφη.—Ἄρ' οὖν δοκεῖ σοι ἄνθρωπος
 5 ἂν εἶ ζῆν, εἰ ἀνιώμενός τε καὶ ὀδυνώμενος ζῆν;—Οὐκ
 ἔφη.—Τί δ' εἰ ἡδέως βιοὺς τὸν βίον τελευτήσκειν; οὐκ εἶ
 ἂν σοι δοκεῖ οὕτως βεβιωκέναι;—Ἐμοιγ', ἔφη.—Τὸ μὲν ἄρα
 c ἡδέως ζῆν ἀγαθόν, τὸ δ' ἀηδῶς κακόν.—Εἴπερ τοῖς καλοῖς
 γ', ἔφη, ζῆν ἡδόμενος.—Τί δή, ὦ Πρωταγόρα; μὴ καὶ σὺ,
 ὥσπερ οἱ πολλοί, ἡδέ' ἅττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀνιαρὰ ἀγαθὰ;
 ἐγὼ γὰρ λέγω, καθ' ὃ ἡδέα ἐστίν, ἄρα κατὰ τοῦτο οὐκ
 5 ἀγαθὰ, μὴ εἴ τι ἀπ' αὐτῶν ἀποβήσεται ἄλλο; καὶ αὖθις αὖ
 τὰ ἀνιαρὰ ὡσαύτως οὕτως οὐ καθ' ὅσον ἀνιαρὰ, κακὰ;—
 Οὐκ οἶδα, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ἀπλῶς οὕτως, ὥς σὺ ἐρωτᾷς,
 d εἰ ἐμοὶ ἀποκριτέον ἐστὶν ὡς τὰ ἡδέα τε ἀγαθὰ ἐστὶν ἅπαντα
 καὶ τὰ ἀνιαρὰ κακὰ· ἀλλὰ μοι δοκεῖ οὐ μόνον πρὸς τὴν νῦν
 ἀπόκρισιν ἐμοὶ ἀσφαλέστερον εἶναι ἀποκρίνασθαι, ἀλλὰ καὶ
 πρὸς πάντα τὸν ἄλλον βίον τὸν ἐμόν, ὅτι ἐστι μὲν ἂ τῶν
 5 ἡδέων οὐκ ἐστὶν ἀγαθὰ, ἐστὶ δ' αὖ καὶ ἂ τῶν ἀνιαρῶν οὐκ
 ἐστὶ κακὰ, ἐστὶ δ' ἂ ἐστὶ, καὶ τρίτον ἂ οὐδέτερα, οὔτε κακὰ
 οὔτ' ἀγαθὰ.—Ἡδέα δὲ καλεῖς, ἦν δ' ἐγώ, οὐ τὰ ἡδονῆς
 e μετέχοντα ἢ ποιοῦντα ἡδονήν;—Πάνν γ', ἔφη.—Τοῦτο τοί-
 νυν λέγω, καθ' ὅσον ἡδέα ἐστίν, εἰ οὐκ ἀγαθὰ, τὴν ἡδονὴν
 αὐτὴν ἐρωτῶν εἰ οὐκ ἀγαθόν ἐστιν.—Ὡσπερ σὺ λέγεις, ἔφη,
 ἐκάστοτε, ὦ Σώκρατες, σκοπώμεθα αὐτό, καὶ ἔαν μὲν πρὸς
 5 λόγον δοκῇ εἶναι τὸ σκέμμα καὶ τὸ αὐτὸ φαίνεται ἡδύ τε
 καὶ ἀγαθόν, συγχωρησόμεθα· εἰ δὲ μή, τότε ἤδη ἀμφισβη-
 τήσομεν.

Πότερον οὖν, ἦν δ' ἐγώ, σὺ βούλει ἡγεμονεύειν τῆς
 σκέψεως, ἢ ἐγὼ ἡγῶμαι;

10 Δίκαιος, ἔφη, σὺ ἡγεῖσθαι· σὺ γὰρ καὶ κατάρχῃς τοῦ
 λόγου.

b 7 δοκεῖ scr. recc. : δοκοῖ B T W οὕτως T W (sed o supra ω W):
 οὗτος re vera B c 4 καθὼ T (sed suprascr. ν): καθὼ B: καθ' ὃ
 μηδ' W c 5 μὴ εἴ τι B T W: εἰ μή τι t: εἰ μὴ εἴ τι ci. Thompson
 d 6 οὔτε κακὰ οὔτ' ἀγαθὰ B T: οὔτ' ἀγαθὰ οὔτε κακὰ W

Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, τῇδ' ἔπη καταφανὲς ἂν ἡμῖν γένοιτο; 352
 ὥσπερ εἴ τις ἀνθρώπου σκοπῶν ἐκ τοῦ εἵδους ἢ πρὸς ὑγίειαν
 ἢ πρὸς ἄλλο τι τῶν τοῦ σώματος ἔργων, ἰδὼν τὸ πρόσωπον
 καὶ τὰς χεῖρας ἄκρας εἶποι· “Ἴθι δὴ μοι ἀποκαλύψας καὶ τὰ
 στήθη καὶ τὸ μετάφρενον ἐπιδείξον, ἵνα ἐπισκέψωμαι σαφέ- 5
 στερον,” καὶ ἐγὼ τοιοῦτόν τι ποθῶ πρὸς τὴν σκέψιν· θεα-
 σάμενος ὅτι οὕτως ἔχεις πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ἡδὺ ὡς
 φῆς, δέομαι τοιοῦτόν τι εἰπεῖν· Ἴθι δὴ μοι, ὦ Πρωταγόρα,
 καὶ τόδε τῆς διανοίας ἀποκάλυψον· πῶς ἔχεις πρὸς ἐπιστή- b
 μην; πότερον καὶ τοῦτό σοι δοκεῖ ὥσπερ τοῖς πολλοῖς
 ἀνθρώποις, ἢ ἄλλως; δοκεῖ δὲ τοῖς πολλοῖς περὶ ἐπιστήμης
 τοιοῦτόν τι, οὐκ ἰσχυρὸν οὐδ' ἡγεμονικὸν οὐδ' ἀρχικὸν εἶναι·
 οὐδὲ ὡς περὶ τοιούτου αὐτοῦ ὄντος διανοοῦνται, ἀλλ' ἐνούσης 5
 πολλάκις ἀνθρώπῳ ἐπιστήμης οὐ τὴν ἐπιστήμην αὐτοῦ
 ἄρχειν ἀλλ' ἄλλο τι, τοτὲ μὲν θυμόν, τοτὲ δὲ ἡδονήν, τοτὲ
 δὲ λύπην, ἐνίοτε δὲ ἔρωτα, πολλάκις δὲ φόβον, ἀτεχνῶς
 διανοούμενοι περὶ τῆς ἐπιστήμης ὥσπερ περὶ ἀνδραπόδου, c
 περιελκομένης ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀπάντων. Ἄρ' οὖν καὶ σοὶ
 τοιοῦτόν τι περὶ αὐτῆς δοκεῖ, ἢ καλόν τε εἶναι ἢ ἐπιστήμη
 καὶ οἶον ἄρχειν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐάνπερ γιγνώσκη τις
 τὰγαθὰ καὶ τὰ κακά, μὴ ἂν κρατηθῆναι ὑπὸ μηδεὸς ὥστε 5
 ἄλλ' ἅττα πράττειν ἢ ἂν ἐπιστήμη κελεύῃ, ἀλλ' ἱκανὴν εἶναι
 τὴν φρόνησιν βοηθεῖν τῷ ἀνθρώπῳ;

Καὶ δοκεῖ, ἔφη, ὥσπερ σὺ λέγεις, ὦ Σώκρατες, καὶ ἅμα,
 εἴπερ τῷ ἄλλῳ, αἰσχυρόν ἐστι καὶ ἐμοὶ σοφίαν καὶ ἐπιστή- d
 μην μὴ οὐχὶ πάντων κράτιστον φάναι εἶναι τῶν ἀνθρωπείων
 πραγμάτων.

Καλῶς γε, ἔφην ἐγώ, σὺ λέγων καὶ ἀληθῆ. οἶσθα οὖν
 ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐμοὶ τε καὶ σοὶ οὐ πείθονται, 5
 ἀλλὰ πολλοὺς φασὶ γιγνώσκοντας τὰ βέλτιστα οὐκ ἐθέλειν
 πράττειν, ἐξὸν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἄλλα πράττειν· καὶ ὅσους δὴ

a8 εἰπεῖν] ἐπειπεῖν Cobet
 τοιούτου T: τοῦ οὐ τοῦ BW
 ἢ ἂ ἢ B: ἢ ἂν T: ἢ ἂν W

b5 ὡς περὶ BW: ὥσπερ T
 c6 ἢ ἂν Sauppe (ἢ ἂ ἂν Stephanus):
 d4 σὺν BT: σοὶ W

ἐγὼ ἠρόμην ὅτι ποτε αἰτιόν ἐστι τούτου, ὑπὸ ἡδονῆς φασιν
 e ἡττωμένους ἢ λύπης ἢ ὧν νυνδὴ ἐγὼ ἔλεγον ὑπὸ τίνος
 τούτων κρατουμένους ταῦτα ποιεῖν τοὺς ποιούντας.

Πολλὰ γὰρ οἶμαι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, καὶ ἄλλα οὐκ ὀρθῶς
 λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι.

5 "Ἴθι δὴ μετ' ἐμοῦ ἐπιχείρησον πείθειν τοὺς ἀνθρώπους
 καὶ διδάσκειν ὃ ἐστὶν αὐτοῖς τοῦτο τὸ πάθος, ὃ φασιν ὑπὸ
 353 τῶν ἡδονῶν ἡττᾶσθαι καὶ οὐ πράττειν διὰ ταῦτα τὰ βέλτιστα,
 ἐπεὶ γινώσκειν γε αὐτά. ἴσως γὰρ ἂν λεγόντων ἡμῶν
 ὅτι Οὐκ ὀρθῶς λέγετε, ὦ ἄνθρωποι, ἀλλὰ ψεύδεσθε, ἔρουντ'
 ἂν ἡμᾶς. "ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, εἰ μὴ ἐστὶν
 5 τοῦτο τὸ πάθημα ἡδονῆς ἡττᾶσθαι, ἀλλὰ τί ποτ' ἐστίν, καὶ
 τί ὑμεῖς αὐτό φατε εἶναι; εἶπατον ἡμῖν."

Τί δέ, ὦ Σώκρατες, δεῖ ἡμᾶς σκοπεῖσθαι τὴν τῶν πολλῶν
 δόξαν ἀνθρώπων, οἳ ὅτι ἂν τύχωσι τοῦτο λέγουσιν;

b Οἶμαι, ἦν δ' ἐγώ, εἶναι τι ἡμῖν τοῦτο πρὸς τὸ ἐξευρεῖν
 περὶ ἀνδρείας, πρὸς τὰλλα μόρια τὰ τῆς ἀρετῆς πῶς ποτ'
 ἔχει. εἰ οὖν σοι δοκεῖ ἐμμένειν οἷς ἄρτι ἔδοξεν ἡμῖν, ἐμὲ
 ἡγήσασθαι ἢ οἶμαι ἂν ἔγωγε κάλλιστα φανερόν γενέσθαι,
 5 ἔπον· εἰ δὲ μὴ βούλει, εἴ σοι φίλον, ἐὼ χαίρειν.

Ἄλλ', ἔφη, ὀρθῶς λέγεις· καὶ πέραινε ὥσπερ ἤρξω.

c Πάλιν τοίνυν, ἔφην ἐγώ, εἰ ἔρουντο ἡμᾶς· "Τί οὖν φατε
 τοῦτο εἶναι, ὃ ἡμεῖς ἡττω εἶναι τῶν ἡδονῶν ἐλέγομεν;"
 εἴποίμ' ἂν ἔγωγε πρὸς αὐτοὺς ὥδι· Ἀκούετε δὴ· πειρασό-
 μεθα γὰρ ὑμῖν ἐγώ τε καὶ Πρωταγόρας φράσαι. ἄλλο τι
 5 γάρ, ὦ ἄνθρωποι, φατὲ ὑμῖν τοῦτο γίγνεσθαι ἐν τοῖσδε,
 οἷον πολλάκις ὑπὸ σίτων καὶ ποτῶν καὶ ἀφροδισίων κρατού-
 μενοι ἡδέων ὄντων, γινώσκοντες ὅτι πονηρά ἐστιν, ὅμως
 αὐτὰ πράττειν;—Φαίεν ἄν.—Οὐκοῦν ἐροίμεθ' ἂν αὐτοὺς
 ἐγώ τε καὶ σὺ πάλιν· Πονηρὰ δὲ αὐτὰ πῇ φατε εἶναι;

a 2 ἐπεὶ γινώσκειν (sic) W : ἐπιγινώσκειν BT a 3 ἔρουντ' BT :
 ἔροιτ' W a 5 ἀλλὰ T : ἄλλο B b 1 ἡμῖν BT : ὑμῖν W
 b 5 βούλει, εἰ secl. Herwerden c 1 τί corr. Coisl. : ἔτι BTW
 c 2 ἐλέγομεν] λέγομεν Cobet

πότερον ὅτι τὴν ἡδονὴν ταύτην ἐν τῷ παραχρήμα παρέχει **d**
 καὶ ἡδὺ ἐστὶν ἕκαστον αὐτῶν, ἢ ὅτι εἰς τὸν ὕστερον χρόνον
 νόσους τε ποιεῖ καὶ πενίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλὰ παρα-
 σκευάζει; ἢ καὶ εἴ τι τούτων εἰς τὸ ὕστερον μηδὲν παρα-
 σκευάζει, χαίρειν δὲ μόνον ποιεῖ, ὅμως δ' ἂν κακὰ ἦν, ὅτι **5**
 μαθόντα χαίρειν ποιεῖ καὶ ὀπιοῦν; ἂρ' οἰόμεθ' ἂν αὐτούς,
 ὦ Πρωταγόρα, ἄλλο τι ἀποκρίνασθαι ἢ ὅτι οὐ κατὰ τὴν
 αὐτῆς τῆς ἡδονῆς τῆς παραχρήμα ἐργασίαν κακὰ ἐστὶν,
 ἀλλὰ διὰ τὰ ὕστερον γιγνόμενα, νόσους τε καὶ τᾶλλα.—'Εγὼ **e**
 μὲν οἶμαι, ἔφη ὁ Πρωταγόρας, τοὺς πολλοὺς ἂν ταῦτα
 ἀποκρίνασθαι.—Οὐκοῦν νόσους ποιοῦντα ἀνίας ποιεῖ, καὶ
 πενίας ποιοῦντα ἀνίας ποιεῖ; 'Ομολογοῖεν ἂν, ὡς ἐγῶμαι.—
 Συνέφη ὁ Πρωταγόρας.—Οὐκοῦν φαίνεται, ὦ ἄνθρωποι, **5**
 ὑμῖν, ὥς φάμεν ἐγὼ τε καὶ Πρωταγόρας, δι' οὐδὲν ἄλλο
 ταῦτα κακὰ ὄντα ἢ διότι εἰς ἀνίας τε ἀποτελευντὰ καὶ ἄλλων
 ἡδονῶν ἀποστερεῖ; 'Ομολογοῖεν ἂν;—Συνεδόκει ἡμῖν ἀμ- **354**
 φοῖν.—Οἱκοῦν πάλιν ἂν αὐτοὺς τὸ ἐναντίον εἰ ἐροίμεθα·
 'Ω ἄνθρωποι οἱ λέγοντες αὐτὰ ἀγαθὰ ἀνιὰρὰ εἶναι, ἅρα οὐ τὰ
 τοιάδε λέγετε, οἷον τὰ τε γυμνάσια καὶ τὰς στρατείας καὶ **5**
 τὰς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν θεραπείας τὰς διὰ καύσεών τε καὶ τομῶν
 καὶ φαρμακειῶν καὶ λιμοκτονιῶν γιγνόμενας, ὅτι ταῦτα
 ἀγαθὰ μέν ἐστιν, ἀνιὰρὰ δέ; Φαίεν ἂν;—Συνεδόκει.—Πότε-
 ρον οὖν κατὰ τόδε ἀγαθὰ αὐτὰ καλεῖτε, ὅτι ἐν τῷ παραχρήμα **b**
 ὀδύνας τὰς ἐσχάτας παρέχει καὶ ἀλγηδόνας, ἢ ὅτι εἰς τὸν
 ὕστερον χρόνον ὑγίειαί τε ἀπ' αὐτῶν γίνονται καὶ εὐεξίαι
 τῶν σωμάτων καὶ τῶν πόλεων σωτηρίαι καὶ ἄλλων ἀρχαὶ
 καὶ πλοῦτοι; Φαίεν ἂν, ὡς ἐγῶμαι.—Συνεδόκει.—Ταῦτα δὲ **5**
 ἀγαθὰ ἐστὶ δι' ἄλλο τι ἢ ὅτι εἰς ἡδονὰς ἀποτελευντὰ καὶ
 λυπῶν ἀπαλλαγὰς τε καὶ ἀποτροπὰς; ἢ ἔχετε τι ἄλλο τέλος
 λέγειν, εἰς ὃ ἀποβλέψαντες αὐτὰ ἀγαθὰ καλεῖτε, ἀλλ' (ἢ) **c**

d 5 ἦν] εἴη corr. Ven. 189 d 6 μαθόντα] παθόντα Stallbaum:
 παρόντα Hermann a 2 ἂν] αὐ Schanz a 4 στρατείας T:
 στρατιάς B a 6 φαρμακειῶν TW: φαρμάκων B: φαρμακιῶν B²
 b 5 δὲ] δὴ Sauppe c 1 ἢ add. Stephanus

ἡδονάς τε καὶ λύπας; Οὐκ ἂν φαῖεν, ὥς ἐγώμαι.—
 Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ, ἔφη ὁ Πρωταγόρας.—Οὐκοῦν τὴν μὲν
 ἡδονὴν διώκετε ὥς ἀγαθὸν ὄν, τὴν δὲ λύπην φεύγετε ὥς
 5 κακόν;—Συνεδόκει.—Τοῦτ' ἄρα ἡγείσθ' εἶναι κακόν, τὴν
 λύπην, καὶ ἀγαθὸν τὴν ἡδονήν, ἐπεὶ καὶ αὐτὸ τὸ χαίρειν
 τότε λέγετε κακὸν εἶναι, ὅταν μειζόνων ἡδονῶν ἀποστερηῇ
 ἢ ὅσας αὐτὸ ἔχει, ἢ λύπας μείζους παρασκευάζῃ τῶν ἐν
 d αὐτῷ ἡδονῶν· ἐπεὶ εἰ κατ' ἄλλο τι αὐτὸ τὸ χαίρειν κακὸν
 καλεῖτε καὶ εἰς ἄλλο τι τέλος ἀποβλέψαντες, ἔχοιτε ἂν καὶ
 ἡμῖν εἰπεῖν· ἀλλ' οὐχ ἔξετε.—Οὐδ' ἐμοὶ δοκοῦσιν, ἔφη ὁ
 Πρωταγόρας.—Ἄλλο τι οὖν πάλιν καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ
 5 λυπεῖσθαι ὁ αὐτὸς τρόπος; τότε καλεῖτε αὐτὸ τὸ λυπεῖσθαι
 ἀγαθόν, ὅταν ἢ μείζους λύπας τῶν ἐν αὐτῷ οὐσῶν ἀπαλ-
 λάττῃ ἢ μείζους ἡδονὰς τῶν λυπῶν παρασκευάζῃ; ἐπεὶ εἰ
 πρὸς ἄλλο τι τέλος ἀποβλέπετε, ὅταν καλῆτε αὐτὸ τὸ λυ-
 e πείσθαι ἀγαθόν, ἢ πρὸς ὃ ἐγὼ λέγω, ἔχετε ἡμῖν εἰπεῖν·
 ἀλλ' οὐχ ἔξετε.—Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Πρωταγόρας.

Πάλιν τοίνυν, ἔφην ἐγώ, εἴ με ἀνέροισθε, ὦ ἄνθρωποι,
 “Τίνος οὖν δήποτε ἔνεκα πολλὰ περὶ τούτου λέγεις καὶ
 5 πολλαχῇ;” Συγγιγνώσκετέ μοι, φαίην ἂν ἐγωγε. πρῶτον
 μὲν γὰρ οὐ ράδιον ἀποδείξαι τί ἐστὶν ποτε τοῦτο ὃ ὑμεῖς
 καλεῖτε τῶν ἡδονῶν ἥττω εἶναι· ἔπειτα ἐν τούτῳ εἰσὶν
 πᾶσαι αἱ ἀποδείξεις. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἀναθέσθαι ἔξεστίν,
 355 εἴ πῃ ἔχετε ἄλλο τι φάναι εἶναι τὸ ἀγαθὸν ἢ τὴν ἡδονήν,
 ἢ τὸ κακὸν ἄλλο τι ἢ τὴν ἀνίαν· ἢ ἀρκεῖ ὑμῖν τὸ ἡδέως
 καταβιώναι τὸν βίον ἄνευ λυπῶν; εἰ δὲ ἀρκεῖ καὶ μὴ ἔχετε
 μηδὲν ἄλλο φάναι εἶναι ἀγαθὸν ἢ κακὸν ὃ μὴ εἰς ταῦτα
 5 τελευτᾷ, τὸ μετὰ τοῦτο ἀκούετε. φημὶ γὰρ ὑμῖν τούτου
 οὕτως ἔχοντος γελοῖον τὸν λόγον γίνεσθαι, ὅταν λέγητε
 ὅτι πολλάκις γινώσκων τὰ κακὰ ἄνθρωπος ὅτι κακὰ ἐστίν,

c5 τοῦτ'] ταῦτ' Cobet c7 λέγετε T: λέγεται BW
 c8 παρασκευάζῃ BT: παρασκευάζει W (sed η supra ei W) d5 κα-
 λεῖτε BT: καλεῖται W (sed ε supra αι W) a2 ἄλλο τι t: ἢ ἄλλο
 τι BTW a7 ἄνθρωπος] ὁ ἄνθρωπος Bekker: ἄνθρωπος Sauppe

ὅμως πράττει αὐτά, ἐξὸν μὴ πράττειν, ὑπὸ τῶν ἡδονῶν
 ἀγόμενος καὶ ἐκπληττόμενος· καὶ αὖθις αὖ λέγετε ὅτι **b**
 γινώσκων ὁ ἄνθρωπος τὰγαθὰ πράττειν οὐκ ἐθέλει διὰ τὰς
 παραχρῆμα ἡδονάς, ὑπὸ τούτων ἡττώμενος. ὥς δὲ ταῦτα
 γελοῖά ἐστιν, κατάδηλον ἔσται, ἐὰν μὴ πολλοῖς ὀνόμασι
 χρώμεθα ἅμα, ἡδεῖ τε καὶ ἀνιαρῶ καὶ ἀγαθῶ καὶ κακῶ, ἀλλ' **5**
 ἐπειδὴ δύο ἐφάνη ταῦτα, δυοῖν καὶ ὀνόμασιν προσαγορεύωμεν
 αὐτά, πρῶτον μὲν ἀγαθῶ καὶ κακῶ, ἔπειτα αὖθις ἡδεῖ τε
 καὶ ἀνιαρῶ. θέμενοι δὴ οὕτω λέγωμεν ὅτι Γινώσκων ὁ **c**
 ἄνθρωπος τὰ κακὰ ὅτι κακὰ ἐστιν, ὅμως αὐτὰ ποιεῖ. ἐὰν οὖν
 τις ἡμᾶς ἔρηται, “Διὰ τί;” Ἡττώμενος, φήσομεν. “Ὑπὸ
 τοῦ;” ἐκείνος ἐρήσεται ἡμᾶς· ἡμῖν δὲ ὑπὸ μὲν ἡδονῆς οὐκέτι
 ἔξεστιν εἰπεῖν—ἄλλο γὰρ ὄνομα μετέιληφεν ἀντὶ τῆς ἡδονῆς **5**
 τὸ ἀγαθόν—ἐκείνῳ δὴ ἀποκρινώμεθα καὶ λέγωμεν ὅτι
 Ἡττώμενος—“Ὑπὸ τίνος;” φήσει. Τοῦ ἀγαθοῦ, φήσομεν
 νῆ Δία. ἂν οὖν τύχη ὁ ἐρόμενος ἡμᾶς ὑβριστῆς ὢν, γελάσεται
 καὶ ἐρεῖ. “Ἡ γελοῖον λέγετε πρᾶγμα, εἰ πράττει τις κακὰ, **d**
 γινώσκων ὅτι κακὰ ἐστιν, οὐ δέον αὐτὸν πράττειν, ἡττώ-
 μενος ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν. ἄρα,” φήσει, “οὐκ ἀξίων ὄντων
 νικᾶν ἐν ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν τὰ κακὰ, ἢ ἀξίων;” φήσομεν
 δῆλον ὅτι ἀποκρινόμενοι, ὅτι Οὐκ ἀξίων ὄντων· οὐ γὰρ ἂν **5**
 ἐξημάρτανεν ὅν φαμεν ἥττω εἶναι τῶν ἡδονῶν. “Κατὰ τί
 δέ,” φήσει ἴσως, “ἀνάξιά ἐστιν τὰγαθὰ τῶν κακῶν ἢ τὰ κακὰ
 τῶν ἀγαθῶν; ἢ κατ’ ἄλλο τι ἢ ὅταν τὰ μὲν μείζω, τὰ δὲ
 σμικρότερα ᾗ; ἢ πλείω, τὰ δὲ ἐλάττω ᾗ;” οὐχ ἔξομεν εἰπεῖν **e**
 ἄλλο ἢ τοῦτο. “Δῆλον ἄρα,” φήσει, “ὅτι τὸ ἡττᾶσθαι τοῦτο
 λέγετε, ἀντὶ ἐλαττόνων ἀγαθῶν μείζω κακὰ λαμβάνειν.”
 Ταῦτα μὲν οὖν οὕτω. μεταλάβωμεν δὴ τὰ ὀνόματα πάλιν

a8 αὐτά T: αὐτό B b1 λέγετε] λέγητε Heindorf: secl.
 Hirschig b5 ἅμα corr. Coisl.: ἄρα B T W b6 καὶ B T:
 om. W προσαγορεύωμεν] προσαγορεύομεν τε vera B T W c1 λέ-
 γωμεν T: λέγομεν B W c4 του (sic) T W: τούτου B ἐρήσεται T:
 εἰρήσεται B W c6 ἀποκρινώμεθα B T: ἀποκρινόμεθα W λέγωμεν
 scr. recc.: λέγομεν B T W c7 φήσει corr. Ven. 189: φησι B T W
 e3 λέγετε corr. Coisl.: λέγεται B T W

- 5 τὸ ἡδὺ τε καὶ ἀνιαρὸν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τούτοις, καὶ λέγωμεν
 ὅτι Ἄνθρωπος πράττει—τότε μὲν ἐλέγομεν τὰ κακά, νῦν δὲ
 λέγωμεν τὰ ἀνιάρ, γινώσκων ὅτι ἀνιάρ ἐστίν, ἡττώμενος
 356 ὑπὸ τῶν ἡδέων, δῆλον ὅτι ἀναξίων ὄντων νικᾶν. καὶ τίς
 ἄλλη ἀναξία ἡδονῇ πρὸς λύπην ἐστίν, ἀλλ' ἢ ὑπερβολὴ
 ἀλλήλων καὶ ἔλλειψις; ταῦτα δ' ἐστὶ μείζω τε καὶ σμικρό-
 τερα γιννόμενα ἀλλήλων καὶ πλείω καὶ ἐλάττω καὶ μάλλον
 5 καὶ ἥττον. εἰ γάρ τις λέγοι ὅτι “Ἀλλὰ πολὺ διαφέρει, ὦ
 Σώκρατες, τὸ παραχρήμα ἡδὺ τοῦ εἰς τὸν ὕστερον χρόνον
 καὶ ἡδέος καὶ λυπηροῦ,” Μῶν ἄλλω τῷ, φαίην ἂν ἔγωγε,
 ἢ ἡδονῇ καὶ λύπῃ; οὐ γὰρ ἔσθ' ὅτῳ ἄλλω. ἀλλ' ὥσπερ
 b ἀγαθὸς ἰστάναι ἄνθρωπος, συνθεὶς τὰ ἡδέα καὶ συνθεὶς τὰ
 λυπηρά, καὶ τὸ ἐγγὺς καὶ τὸ πόρρω στήσας ἐν τῷ ζυγῷ,
 εἰπὲ πότερα πλείω ἐστίν. ἔαν μὲν γὰρ ἡδέα πρὸς ἡδέα
 ἰστῆς, τὰ μείζω αἰὶ καὶ πλείω ληπτέα· ἔαν δὲ λυπηρὰ πρὸς
 5 λυπηρὰ, τὰ ἐλάττω καὶ σμικρότερα· ἔαν δὲ ἡδέα πρὸς
 λυπηρὰ, ἔαν μὲν τὰ ἀνιάρ ὑπερβάλληται ὑπὸ τῶν ἡδέων,
 ἔαντε τὰ ἐγγὺς ὑπὸ τῶν πόρρω ἔαντε τὰ πόρρω ὑπὸ τῶν
 ἐγγὺς, ταύτην τὴν πρᾶξιν πρακτέον ἐν ἣ ἂν ταῦτ' ἐνῇ· ἔαν
 c δὲ τὰ ἡδέα ὑπὸ τῶν ἀνιαρῶν, οὐ πρακτέα. μή πῃ ἄλλη
 ἔχει, φαίην ἂν, ταῦτα, ὦ ἄνθρωποι; οἷδ' ὅτι οὐκ ἂν ἔχοιεν
 ἄλλως λέγειν.—Συνεδόκει καὶ ἐκείνω.

- “Ὅτε δὴ τοῦτο οὕτως ἔχει, τόδε μοι ἀποκρίνασθε, φήσω.
 5 φαίνεται ὑμῖν τῇ ὄψει τὰ αὐτὰ μεγέθη ἐγγύθεν μὲν μείζω,
 πόρρωθεν δὲ ἐλάττω· ἢ οὐ;—Φήσουσιν.—Καὶ τὰ παχέα
 καὶ τὰ πολλὰ ὡσαύτως; καὶ αἱ φωναὶ (αἱ) ἴσαι ἐγγύθεν
 μὲν μείζους, πόρρωθεν δὲ σμικρότεραι;—Φαίεν ἂν.—Εἰ οὖν
 d ἐν τούτῳ ἡμῖν ἦν τὸ εὖ πράττειν, ἐν τῷ τὰ μὲν μεγάλα

e5 λέγωμεν T: λέγομεν BW e6 ἄνθρωπος Sauppe e7 λέ-
 γωμεν T: λέγομεν BW a2 ἄλλη BT: ἂν ἄλλη W ἀναξία BTW
 (indignitas Cicero): ἀξία Schleiermacher: δὴ ἀξία Schanz ἡδονῇ
 Heindorf: ἡδονῆς Ast: ἡδονῇ BTW a8 ἡδονῇ καὶ λύπῃ BT:
 ἡδονὴν καὶ λύπην W b3 εἰπὲ corr. Coisl.: εἰπε BTW c1 οὐ
 in marg. T: om. BTW c2 ἄνθρωποι BT: ἄνθρωπε W οἷδ'
 T: οὐδ' BW c7 prius αἱ secl. Deuschle posterius αἱ add.
 Heindorf

μήκη καὶ πράττειν καὶ λαμβάνειν, τὰ δὲ σμικρὰ καὶ φεύγειν
καὶ μὴ πράττειν, τίς ἂν ἡμῖν σωτηρία ἐφάνη τοῦ βίου; ἄρα
ἡ μετρητικὴ τέχνη ἢ ἡ τοῦ φαινομένου δύναμις; ἢ αὕτη
μὲν ἡμᾶς ἐπλάνα καὶ ἐποίει ἄνω τε καὶ κάτω πολλάκις 5
μεταλαμβάνειν ταῦτα καὶ μεταμέλειν καὶ ἐν ταῖς πράξεσιν
καὶ ἐν ταῖς αἰρέσεσιν τῶν μεγάλων τε καὶ σμικρῶν, ἡ δὲ
μετρητικὴ ἄκυρον μὲν ἂν ἐποίησε τοῦτο τὸ φάντασμα, δηλώ-
σασα δὲ τὸ ἀληθὲς ἡσυχίαν ἂν ἐποίησεν ἔχειν τὴν ψυχὴν e
μένουσαν ἐπὶ τῷ ἀληθεῖ καὶ ἔσωσεν ἂν τὸν βίον; ἄρ' ἂν
ὁμολογοῖεν οἱ ἄνθρωποι πρὸς ταῦτα ἡμᾶς τὴν μετρητικὴν
σφῆξιν ἂν τέχνην ἢ ἄλλην;—Τὴν μετρητικὴν, ὡμολόγει.—
Τί δ' εἰ ἐν τῇ τοῦ περιττοῦ καὶ ἀρτίου αἰρέσει ἡμῖν ἦν ἡ 5
σωτηρία τοῦ βίου, ὅποτε τὸ πλεον ὀρθῶς ἔδει ἐλῆσθαι καὶ
ὅποτε τὸ ἔλαττον, ἢ αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸ ἢ τὸ ἕτερον πρὸς τὸ
ἕτερον, εἴτ' ἐγγὺς εἴτε πόρρω εἴη; τί ἂν ἔσωφξεν ἡμῖν τὸν
βίον; ἄρ' ἂν οὐκ ἐπιστήμη; καὶ ἄρ' ἂν οὐ μετρητικὴ τις, 357
ἐπειδὴ περ ὑπερβολῆς τε καὶ ἐνδείας ἐστὶν ἡ τέχνη; ἐπειδὴ
δὲ περιττοῦ τε καὶ ἀρτίου, ἄρα ἄλλη τις ἢ ἀριθμητικὴ; Ὁμο-
λογοῖεν ἂν ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι ἢ οὐ;—Ἐδόκουν ἂν καὶ τῷ
Πρωταγόρᾳ ὁμολογεῖν.—Εἶεν, ὦ ἄνθρωποι· ἐπεὶ δὲ δὴ 5
ἡδονῆς τε καὶ λύπης ἐν ὀρθῇ τῇ αἰρέσει ἐφάνη ἡμῖν ἡ σω-
τηρία τοῦ βίου οὖσα, τοῦ τε πλέονος καὶ ἐλάττονος καὶ
μείζονος καὶ σμικροτέρου καὶ πορρωτέρω καὶ ἐγγυτέρω, ἄρα b
πρῶτον μὲν οὐ μετρητικὴ φαίνεται, ὑπερβολῆς τε καὶ ἐνδείας
οὖσα καὶ ἰσότητος πρὸς ἀλλήλας σκέψις;—Ἄλλ' ἀνάγκη.—
Ἐπεὶ δὲ μετρητικὴ, ἀνάγκη δὴπου τέχνη καὶ ἐπιστήμη.—
Συμφήσουσιν.—Ἦτις μὲν τοίνυν τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἐστὶν 5
αὕτη, εἰς αὐτὴς σκεψόμεθα· ὅτι δὲ ἐπιστήμη ἐστίν, τοσοῦτον

d 4 ἢ ἡ W: ἡ BT d 5 τε καὶ secl. Naber d 6 ταῦτα T:
ταῦτα B μεταμέλειν BT: μεταμέλλειν W d 8 δηλώσασα T:
δηλώσας B e 3 οἱ W: om. re vera BT a 1 οὐκ add. t: om.
BT W a 3 ἢ corr. Coisl.: ἡ W: om. BT ἀριθμητικὴ BW:
ἀριθμητικῇ T a 5 ἐπεὶ δὲ δὴ Adam: ἐπὶ δὲ δὴ W: ἐπειδὴ δὲ BT
a 6 τῇ Bt: πῇ T b 6 αὕτη corr. Ven. 189: ἡ αὕτη BTW
σκεψόμεθα BT: σκεψώμεθα W (sed o supra o w)

- ἐξαρκεί πρὸς τὴν ἀποδείξιν ἣν ἐμὲ δεῖ καὶ Πρωταγόραν
c ἀποδείξαι περὶ ὧν ἤρεσθ' ἡμᾶς. ἤρεσθε δέ, εἰ μέμνησθε,
 ἥνίκα ἡμεῖς ἀλλήλοις ὁμολογοῦμεν ἐπιστήμης μηδὲν εἶναι
 κρεῖττον, ἀλλὰ τοῦτο αἰεὶ κρατεῖν, ὅπου ἂν ἐνῇ, καὶ ἡδονῆς
 καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· ὑμεῖς δὲ δὴ ἔφατε τὴν ἡδονὴν
5 πολλάκις κρατεῖν καὶ τοῦ εἰδότος ἀνθρώπου, ἐπειδὴ δὲ ὑμῖν
 οὐχ ὁμολογοῦμεν, μετὰ τοῦτο ἤρεσθε ἡμᾶς. “^oΩ Πρωταγόρα
 τε καὶ Σώκρατες, εἰ μὴ ἔστι τοῦτο τὸ πάθημα ἡδονῆς ἡττάσθαι,
 ἀλλὰ τί ποτ' ἔστιν καὶ τί ὑμεῖς αὐτό φατε εἶναι; εἶπατε
d ἡμῖν.” εἰ μὲν οὖν τότε εὐθὺς ὑμῖν εἶπομεν ὅτι Ἀμαθία,
 κατεγελάτε ἂν ἡμῶν· νῦν δὲ ἂν ἡμῶν καταγελάτε, καὶ ὑμῶν
 αὐτῶν καταγελάσεσθε. καὶ γὰρ ὑμεῖς ὁμολογήκατε ἐπιστή-
 μης ἐνδεία ἐξαμαρτάνειν περὶ τὴν τῶν ἡδονῶν αἵρεσιν καὶ
5 λυπῶν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας—ταῦτα δέ ἐστιν ἀγαθὰ τε καὶ
 κακά—καὶ οὐ μόνον ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ ἥς τὸ πρόσθεν ἔτι
 ὁμολογήκατε ὅτι μετρητικῆς· ἡ δὲ ἐξαμαρτανομένη πρᾶξις
e ἄνευ ἐπιστήμης ἵστε που καὶ αὐτοὶ ὅτι ἀμαθία πράττεται.
 ὥστε τοῦτ' ἔστιν τὸ ἡδονῆς ἡττω εἶναι, ἀμαθία ἢ μεγίστη,
 ἥς Πρωταγόρας ὅδε φησὶν ἱατρὸς εἶναι καὶ Πρόδικος καὶ
 Ἰππίας· ὑμεῖς δὲ διὰ τὸ οἶεσθαι ἄλλο τι ἢ ἀμαθίαν εἶναι
5 οὔτε αὐτοὶ οὔτε τοὺς ὑμετέρους παῖδας παρὰ τοὺς τούτων
 διδασκάλους τοῦσδε τοὺς σοφιστὰς πέμπετε, ὥς οὐ διδάκτου
 ὄντος, ἀλλὰ κηδόμενοι τοῦ ἀργυρίου καὶ οὐ διδόντες τούτοις
 κακῶς πράττετε καὶ ἰδία καὶ δημοσίᾳ.
- 358** Ταῦτα μὲν τοῖς πολλοῖς ἀποκεκριμένοι ἂν ἦμεν· ὑμᾶς δὲ
 δὴ μετὰ Πρωταγόρου ἐρωτῶ, (ὦ) Ἰππία τε καὶ Πρόδικε

c 1 ἀποδείξαι] ὑμῖν ἀποδείξαι Stobaeus **c 2** ὁμολογοῦμεν T
 Stobaeus: ὁμολογοῦμεν B μηδὲν εἶναι] μὴ εἶναι μηδὲν Stobaeus
c 6 ὁμολογοῦμεν T² Stobaeus: ὁμολογοῦμεν B T **c 7** εἰ] εἰ δὲ
 Stobaeus **c 8** ἀλλὰ T Stobaeus: ἄλλο B εἶπατε Stobaeus:
 εἶπετε B T **d 6** οὐ μόνον] οὐκέτι Stobaeus ἥς B T Stobaeus:
 εἰς W **d 7** ὅτι B T W Stobaeus: secl. Hirschig ἐξαμαρτανομένη]
 ἀμαρτανομένη Stobaeus **e 5** post αὐτοὶ add. ci. ἵτε Madvig: ἦτε
 Adam οὔτε . . . παῖδας post **e 6** τοῦσδε transp. Cobet τούτων]
 τούτου Cobet **e 6** τοὺς σοφιστὰς secl. Naber **a 2** ὦ add.
 Rückert

(κοινὸς γὰρ δὴ ἔστω ὑμῖν ὁ λόγος) πότερον δοκῶ ὑμῖν ἀληθῆ λέγειν ἢ ψεύδεσθαι.—Ὑπερφυῶς ἐδόκει ἅπασιν ἀληθῆ εἶναι τὰ εἰρημένα.—Ὁμολογεῖτε ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, τὸ μὲν ἡδὺ ἀγαθὸν 5 εἶναι, τὸ δὲ ἀνιαρὸν κακόν. τὴν δὲ Προδίκου τοῦδε διαίρεσιν τῶν ὀνομάτων παραιτοῦμαι· εἴτε γὰρ ἡδὺ εἴτε τερπνὸν λέγεις εἴτε χαρτόν, εἴτε ὀπόθεν καὶ ὅπως χαίρεις τὰ τοιαῦτα ὀνομάζων, ὦ βέλτιστε Πρόδικε, τοῦτό μοι πρὸς ὃ βούλομαι **b** ἀποκρίναι.—Γελάσας οὖν ὁ Πρόδικος συνωμολόγησε, καὶ οἱ ἄλλοι.—Τί δὲ δῆ, ὦ ἄνδρες, ἔφην ἐγώ, τὸ τοιόνδε; αἱ ἐπὶ τούτου πράξεις ἅπασαι, ἐπὶ τοῦ ἀλύπως ζῆν καὶ ἡδέως, ἅρ' οὐ καλαί [καὶ ὠφέλιμοι]; καὶ τὸ καλὸν ἔργον ἀγαθόν τε καὶ 5 ὠφέλιμον;—Συνεδόκει.—Εἰ ἄρα, ἔφην ἐγώ, τὸ ἡδὺ ἀγαθὸν ἐστίν, οὐδεὶς οὔτε εἰδὼς οὔτε οἰόμενος ἄλλα βελτίω εἶναι ἢ ἃ ποιεῖ, καὶ δυνατά, ἔπειτα ποιεῖ ταῦτα, ἐξὸν τὰ βελτίω· οὐδὲ **c** τὸ ἥττω εἶναι αὐτοῦ ἄλλο τι τοῦτ' ἐστίν ἢ ἀμαθία, οὐδὲ κρείττω ἑαυτοῦ ἄλλο τι ἢ σοφία.—Συνεδόκει πᾶσιν.—Τί δὲ δῆ; ἀμαθίαν ἄρα τὸ τοιόνδε λέγετε, τὸ ψευδῆ ἔχειν δόξαν καὶ ἐψεῦσθαι περὶ τῶν πραγμάτων τῶν πολλοῦ ἀξίων;—Καὶ 5 τοῦτο πᾶσι συνεδόκει.—Ἄλλο τι οὖν, ἔφην ἐγώ, ἐπὶ γε τὰ κακὰ οὐδεὶς ἐκὼν ἔρχεται οὐδὲ ἐπὶ ἃ οἴεται κακὰ εἶναι, οὐδ' ἐστὶ τοῦτο, ὥς ἔοικεν, ἐν ἀνθρώπου φύσει, ἐπὶ ἃ οἴεται κακὰ **d** εἶναι ἐθέλειν ἰέναι ἀντὶ τῶν ἀγαθῶν· ὅταν τε ἀναγκασθῇ δυοῖν κακοῖν τὸ ἕτερον αἰρεῖσθαι, οὐδεὶς τὸ μείζον αἰρήσεται ἐξὸν τὸ ἔλαττον;—Ἀπαντὰ ταῦτα συνεδόκει ἅπασιν ἡμῖν.—Τί οὖν; ἔφην ἐγώ, καλεῖτέ (τι) δέος καὶ φόβον; καὶ ἄρα 5 ὅπερ ἐγώ; (πρὸς σὲ λέγω, ὦ Πρόδικε). προσδοκίαν τινὰ λέγω κακοῦ τοῦτο, εἴτε φόβον εἴτε δέος καλεῖτε.—Ἐδόκει Πρωταγόρᾳ μὲν καὶ Ἰππία δέος τε καὶ φόβος εἶναι τοῦτο, Προδίκῳ δὲ δέος, φόβος δ' οὔ.—Ἄλλ' οὐδέν, ἔφην ἐγώ, **e**

a 4 ἀληθῆ] ὡς ἀληθῆ Cobet a 7 εἴτε γὰρ B T: εἶπε γὰρ W
a 8 καὶ B T: om. W b 4 τούτου] τούτῳ ci. Heindorf b 5 καὶ
ὠφέλιμοι secl. Schleiermacher c 1 ποιεῖ Heindorf: ἐποίει B T W
δυνατά Schleiermacher: δύναται B T W d 4 συνεδόκει W:
συνδοκεῖ B T d 5 τι add. Heindorf d 8 τοῦτο] ταυτό Cobet
e 1 δὲ T: om. B δέος (μὲν) Cobet

Πρόδικε, διαφέρει· ἀλλὰ τόδε. εἰ ἀληθὴ τὰ ἔμπροσθέν ἐστιν, ἄρα τις ἀνθρώπων ἐθελήσει ἐπὶ ταῦτα ἰέναι ἢ δέδοικεν, ἐξόν ἐπὶ ἢ μὴ; ἢ ἀδύνατον ἐκ τῶν ὠμολογημένων; ἢ γὰρ δέ-
 5 δοικεν, ὠμολόγηται ἡγείσθαι κακὰ εἶναι· ἢ δὲ ἡγείται κακὰ, οὐδένα οὔτε ἰέναι ἐπὶ ταῦτα οὔτε λαμβάνειν ἐκόντα.—’Εδόκει
 359 καὶ ταῦτα πᾶσιν.

Οὕτω δὴ τούτων ὑποκειμένων, ἦν δ’ ἐγώ, Πρόδικέ τε καὶ Ἰππία, ἀπολογείσθω ἡμῖν Πρωταγόρας ὅδε ἢ τὸ πρῶτον ἀπεκρίνατο πῶς ὀρθῶς ἔχει—μὴ ἢ τὸ πρῶτον παντάπασιν
 5 τότε μὲν γὰρ δὴ πέντε ὄντων μορίων τῆς ἀρετῆς οὐδὲν ἔφη εἶναι τὸ ἕτερον οἷον τὸ ἕτερον, ἰδίαν δὲ αὐτοῦ ἕκαστον ἔχειν δύναμιν· ἀλλ’ οὐ ταῦτα λέγω, ἀλλ’ ἢ τὸ ὕστερον εἶπεν. τὸ γὰρ ὕστερον ἔφη τὰ μὲν τέτταρα ἐπιεικῶς παραπλήσια ἀλλήλοις
 b εἶναι, τὸ δὲ ἐν πάνυ πολὺ διαφέρειν τῶν ἄλλων, τὴν ἀνδρείαν, γνῶσεσθαι δέ μ’ ἔφη τεκμηρίῳ τῷδε· “Εὐρήσεις γάρ, ὦ Σώκρατες, ἀνθρώπους ἀνοσιωτάτους μὲν ὄντας καὶ ἀδικωτάτους καὶ ἀκολαστοτάτους καὶ ἀμαθεστάτους, ἀνδρειοτάτους δέ· ὃ
 5 γνῶσῃ ὅτι πολὺ διαφέρει ἡ ἀνδρεία τῶν ἄλλων μορίων τῆς ἀρετῆς.” καὶ ἐγὼ εὐθὺς τότε πάνυ ἐθαύμασα τὴν ἀπόκρισιν, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπειδὴ ταῦτα μεθ’ ὑμῶν διεξῆλθον. ἡρόμην δ’ οὖν τοῦτον εἰ τοὺς ἀνδρείους λέγοι θαρραλέους· ὁ δέ, “Καὶ ἴτας γ’,” ἔφη. μέμνησαι, ἦν δ’ ἐγώ, ὦ Πρωταγόρα, ταῦτα ἀποκρινόμενος;—’Ὡμολόγει.—’Ἰθι δὴ, ἔφην ἐγώ, εἰπὲ ἡμῖν, ἐπὶ τί λέγεις ἴτας εἶναι τοὺς ἀνδρείους; ἢ ἐφ’ ἅπερ οἱ δειλοί;—Οὐκ ἔφη.—Οὐκοῦν ἐφ’ ἕτερα.—Ναί, ἦ δ’ ὅς.—
 5 Πότερον οἱ μὲν δειλοὶ ἐπὶ τὰ θαρραλέα ἔρχονται, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐπὶ τὰ δεινὰ;—Λέγεται δὴ, ὦ Σώκρατες, οὕτως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.—’Αληθῆ, ἔφην ἐγώ, λέγεις· ἀλλ’ οὐ τοῦτο
 d ἐρωτῶ, ἀλλὰ σὺ ἐπὶ τί φῆς ἴτας εἶναι τοὺς ἀνδρείους; ἂρ’

e 2 <ῶ> Πρόδικε Bekker

a 2 ῶ ante Πρόδικε add. corr. Ven.

189 a 7 ἢ B: ἢ T W

b 1 πάνυ πολὺ B W: πάνυ T

b 2 γνῶσεσθαι W: γνῶσεσθε B T

c 3 τί B T W: τίνα B² ἢ B:

ἢ T

c 6 δεινὰ corr. Par. 1811: δειλά B T W

δη B T: δὲ W

(sed η supra ἔ W)

ἐπὶ τὰ δεινὰ, ἡγουμένους δεινὰ εἶναι, ἢ ἐπὶ τὰ μή;—’Αλλὰ
 τοῦτό γ’, ἔφη, ἐν οἷς σὺ ἔλεγες τοῖς λόγοις ἀπεδείχθη ἄρτι
 ὅτι ἀδύνατον.—Καὶ τοῦτο, ἔφην ἐγώ, ἀληθὲς λέγεις· ὥστ’ εἰ
 τοῦτο ὀρθῶς ἀπεδείχθη, ἐπὶ μὲν ἃ δεινὰ ἡγείται εἶναι οὐδείς 5
 ἔρχεται, ἐπειδὴ τὸ ἥττω εἶναι ἑαυτοῦ ἡρέθη ἀμαθία οὕσα.
 —’Ωμολόγει.—’Αλλὰ μὴν ἐπὶ ἃ γε θαρροῦσι πάντες αὖ
 ἔρχονται, καὶ δειλοὶ καὶ ἀνδρεῖοι, καὶ ταύτη γε ἐπὶ τὰ αὐτὰ
 ἔρχονται οἱ δειλοὶ τε καὶ οἱ ἀνδρεῖοι.—’Αλλὰ μέντοι, ἔφη, e
 ὦ Σώκρατες, πᾶν γε τὸναντίον ἐστὶν ἐπὶ ἃ οἱ τε δειλοὶ
 ἔρχονται καὶ οἱ ἀνδρεῖοι. αὐτίκα εἰς τὸν πόλεμον οἱ μὲν
 ἐθέλουσιν ἰέναι, οἱ δὲ οὐκ ἐθέλουσιν.—Πότερον, ἔφην ἐγώ,
 καλὸν ὃν ἰέναι ἢ αἰσχροῦν;—Καλόν, ἔφη.—Οὐκοῦν εἴπερ 5
 καλόν, καὶ ἀγαθὸν ὠμολογήσαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν· τὰς
 γὰρ καλὰς πράξεις ἀπάσας ἀγαθὰς ὠμολογήσαμεν.—’Αληθῆ
 λέγεις, καὶ αἰεὶ ἔμοιγε δοκεῖ οὕτως.—’Ορθῶς γε, ἔφην ἐγώ.
 ἀλλὰ ποτέρους φῆς εἰς τὸν πόλεμον οὐκ ἐθέλῃ ἰέναι, καλὸν 360
 ὃν καὶ ἀγαθόν;—Τοὺς δειλοὺς, ἢ δ’ ὅς.—Οὐκοῦν, ἦν δ’ ἐγώ,
 εἴπερ καλὸν καὶ ἀγαθόν, καὶ ἡδύ;—’Ωμολόγηται γοῦν, ἔφη.—
 ’Αρ’ οὖν γινώσκοντες οἱ δειλοὶ οὐκ ἐθέλουσιν ἰέναι ἐπὶ τὸ
 κάλλιον τε καὶ ἄμεινον καὶ ἥδιον;—’Αλλὰ καὶ τοῦτο ἐὰν 5
 ὁμολογῶμεν, ἔφη, διαφθεροῦμεν τὰς ἔμπροσθεν ὁμολογίας.
 —Τί δ’ ὁ ἀνδρεῖος; οὐκ ἐπὶ τὸ κάλλιον τε καὶ ἄμεινον καὶ
 ἥδιον ἔρχεται;—’Ανάγκη, ἔφη, ὁμολογεῖν.—Οὐκοῦν ὅλως οἱ
 ἀνδρεῖοι οὐκ αἰσχροὺς φόβους φοβοῦνται, ὅταν φοβῶνται, b
 οὐδὲ αἰσχροὶ θάρρη θαρροῦσιν;—’Αληθῆ, ἔφη.—Εἰ δὲ μὴ
 αἰσχρά, ἂρ’ οὐ καλά;—’Ωμολόγει.—Εἰ δὲ καλά, καὶ ἀγαθὰ;
 —Ναί.—Οὐκοῦν καὶ οἱ δειλοὶ καὶ οἱ θρασεῖς καὶ οἱ μαινό-
 μενοι τὸναντίον αἰσχροὺς τε φόβους φοβοῦνται καὶ αἰσχροὶ 5

d6 εὐρέθη T: εὐρέθη ἢ B e1 οἱ ἀνδρεῖοι BW: ἀνὰνδρεῖοι
 (ἀνδρεῖοι correctum fuisse videtur) T: ἀνανδροι vulg. e8 ἀεὶ
 ἔμοιγε BT: ἐμοὶ αἰεὶ γε W a1 ποτέρους T: ποτέρου B φῆς
 εἰς W: φήσεις BT a5 κάλλιον Stephanus: καλόν BTW τε
 BT: γε W a6 διαφθεροῦμεν T: διαφεροῦμεν B b4 καὶ οἱ
 θρασεῖς secl. Dobree: καὶ οἱ θρασεῖς καὶ οἱ μαινόμενοι om. Kral θρασεῖς
 T: θαρσεῖς B

θάρρη θαρροῦσιν;—Ὁμολόγει.—Θαρροῦσιν δὲ τὰ αἰσχροῦ
καὶ κακὰ δι' ἄλλο τι ἢ δι' ἄγνοιαν καὶ ἀμαθίαν;—Οὕτως
c ἔχει, ἔφη.—Τί οὖν; τοῦτο δι' ὃ δειλοὶ εἰσιν οἱ δειλοί,
δειλίαν ἢ ἀνδρείαν καλεῖς;—Δειλίαν ἔγωγ', ἔφη.—Δειλοὶ
δὲ οὐ διὰ τὴν τῶν δεινῶν ἀμαθίαν ἐφάνησαν ὄντες;—Πάννυ
γ', ἔφη.—Διὰ ταύτην ἄρα τὴν ἀμαθίαν δειλοὶ εἰσιν;—
5 Ὁμολόγει.—Δι' ὃ δὲ δειλοὶ εἰσιν, δειλία ὁμολογεῖται παρὰ
σοῦ;—Συνέφη.—Οὐκοῦν ἡ τῶν δεινῶν καὶ μὴ δεινῶν ἀμαθία
δειλία ἂν εἴη;—Ἐπένευσεν.—Ἀλλὰ μήν, ἦν δ' ἐγώ, ἐναντίον
d ἀνδρεία δειλία.—Ἐφη.—Οὐκοῦν ἡ τῶν δεινῶν καὶ μὴ δεινῶν
σοφία ἐναντία τῇ τούτων ἀμαθία ἐστίν;—Καὶ ἐνταῦθα ἔτι
ἐπένευσεν.—Ἡ δὲ τούτων ἀμαθία δειλία;—Πάννυ μόγις
ἐνταῦθα ἐπένευσεν.—Ἡ σοφία ἄρα τῶν δεινῶν καὶ μὴ
5 δεινῶν ἀνδρεία ἐστίν, ἐναντία οὖσα τῇ τούτων ἀμαθία;—
Οὐκέτι ἐνταῦθα οὐτ' ἐπινεῦσαι ἠθέλησεν ἐσίγα τε.—Καὶ ἐγὼ
εἶπον· Τί δή, ὦ Πρωταγόρα, οὔτε σὺ φῆς ἂ ἐρωτῶ οὔτε
ἀπόφης;—Αὐτός, ἔφη, πέρανον.—Ἐν γ', ἔφην ἐγώ, μόνον
e ἐρόμενος ἔτι σέ, εἴ σοι ὥσπερ τὸ πρῶτον ἔτι δοκοῦσιν
εἶναι τινες ἄνθρωποι ἀμαθέστατοι μὲν, ἀνδρεϊότατοι δέ.—
Φιλονικεῖν μοι, ἔφη, δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, τὸ ἐμὲ εἶναι τὸν
ἀποκρινόμενον· χαριεῖσθαι οὖν σοι, καὶ λέγω ὅτι ἐκ τῶν
5 ὁμολογημένων ἀδύνατόν μοι δοκεῖ εἶναι.

Οὔτοι, ἦν δ' ἐγώ, ἄλλου ἔνεκα ἐρωτῶ πάντα ταῦτα ἢ
σκέψασθαι βουλόμενος πῶς ποτ' ἔχει τὰ περὶ τῆς ἀρετῆς καὶ
τί ποτ' ἐστὶν αὐτό, ἡ ἀρετή. οἶδα γὰρ ὅτι τούτου φανεροῦ
361 γεινομένου μάλιστ' ἂν κατάδηλον γένοιτο ἐκεῖνο περὶ οὗ ἐγώ
τε καὶ σὺ μακρὸν λόγον ἐκάτερος ἀπετείναμεν, ἐγὼ μὲν λέγων
ὥς οὐ διδακτὸν ἀρετή, σὺ δ' ὥς διδακτόν. καί μοι δοκεῖ ἡμῶν
ἡ ἄρτι ἕξοδος τῶν λόγων ὥσπερ ἄνθρωπος κατηγορεῖν τε καὶ

b 6 αἰσχροῦ καὶ κακὰ B T: κακὰ καὶ αἰσχροῦ W c 3 δεινῶν corr.
Ven. 189: δειλῶν B T W c 6 δεινῶν . . . δεινῶν corr. Ven. 189:
δειλῶν . . . δειλῶν B T W d 4 δεινῶν . . . δεινῶν T: δειλῶν . . .
δειλῶν B W e 3 ἔφη B W: ἔτι T τὸ] πρὸς τὸ ci. Schanz
τὸν T: τὸ B

καταγελᾶν, καὶ εἰ φωνὴν λάβοι, εἰπεῖν ἂν ὅτι “Ἀποποί γ’ 5
 ἐστέ, ὦ Σώκρατες τε καὶ Πρωταγόρα· σὺ μὲν λέγων ὅτι οὐ
 διδασκὸν ἐστὶν ἀρετὴ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, νῦν σεαυτῷ τὰναντία
 σπεύδεις, ἐπιχειρῶν ἀποδείξαι ὡς πάντα χρήματά ἐστιν ἐπι- b
 στήμη, καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία,
 ὧ τρόπῳ μάλιστ’ ἂν διδασκὸν φανείη ἡ ἀρετή. εἰ μὲν γὰρ
 ἄλλο τι ἦν ἢ ἐπιστήμη ἡ ἀρετή, ὥσπερ Πρωταγόρας ἐπεχείρει
 λέγειν, σαφῶς οὐκ ἂν ἦν διδασκὸν· νῦν δὲ εἰ φανήσεται 5
 ἐπιστήμη ὅλον, ὡς σὺ σπεύδεις, ὦ Σώκρατες, θαυμάσιον
 ἔσται μὴ διδασκὸν ὄν. Πρωταγόρας δ’ αὖ διδασκὸν τότε
 ὑποθέμενος, νῦν τοῦναντίον ξοικεν σπεύδοντι ὀλίγου πάντα
 μᾶλλον φανῆναι αὐτὸ ἢ ἐπιστήμην· καὶ οὕτως ἂν ἦκιστα c
 εἴη διδασκὸν.” ἐγὼ οὖν, ὦ Πρωταγόρα, πάντα ταῦτα καθορῶν
 ἄνω κάτω ταραττόμενα δεινῶς, πᾶσαν προθυμίαν ἔχω κατα-
 φανῇ αὐτὰ γενέσθαι, καὶ βουλοίμην ἂν ταῦτα διεξεληθόντας
 ἡμᾶς ἐξελθεῖν καὶ ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ὅτι ἔστιν, καὶ πάλιν 5
 ἐπισκέψασθαι περὶ αὐτοῦ εἴτε διδασκὸν εἴτε μὴ διδασκὸν,
 μὴ πολλάκις ἡμᾶς ὁ Ἐπιμηθεὺς ἐκείνος καὶ ἐν τῇ σκέψει
 σφήλῃ ἐξαπατήσας, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ διανομῇ ἡμέλησεν d
 ἡμῶν, ὡς φῆς σύ. ἤρεσεν οὖν μοι καὶ ἐν τῷ μύθῳ ὁ
 Προμηθεὺς μᾶλλον τοῦ Ἐπιμηθέως· ὃ χρώμενος ἐγὼ καὶ
 προμηθεύμενος ὑπὲρ τοῦ βίου τοῦ ἐμαυτοῦ παντὸς πάντα
 ταῦτα πραγματεύομαι, καὶ εἰ σὺ ἐθέλεις, ὅπερ καὶ κατ’ ἀρχὰς 5
 ἔλεγον, μετὰ σοῦ ἂν ἥδιστα ταῦτα συνδιασκοποίην.

Καὶ ὁ Πρωταγόρας, Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐπαινω
 σου τὴν προθυμίαν καὶ τὴν διέξοδον τῶν λόγων. καὶ γὰρ οὔτε
 τᾶλλα οἶμαι κακὸς εἶναι ἄνθρωπος, φθονερός τε ἦκιστ’ ἀνθρώ- e
 πων, ἐπεὶ καὶ περὶ σοῦ πρὸς πολλοὺς δὴ εἴρηκα ὅτι ὦν ἐντυγ-
 χάνω πολὺ μάλιστα ἄγαμαι σέ, τῶν μὲν τηλικούτων καὶ πάνν·
 καὶ λέγω γε ὅτι οὐκ ἂν θαυμάζοιμι εἰ τῶν ἐλλογίμων γένοιο

a 7 ἀρετὴ BW t: ἡ ἀρετὴ T b 4 ἡ ἐπιστήμη ἡ Stephanus: ἡ
 ἐπιστήμη ἡ BTW b 6 ὅλον BTW: ὄν vulg. c 5 ἐξελθεῖν
 BT: ἐλθεῖν t d 5 εἰ σὺ T: εἴσοι B d 6 συνδιασκοποίην BT:
 διασκοποίην W

5 ἀνδρῶν ἐπὶ σοφία. καὶ περὶ τούτων δὲ εἰς αὐθις, ὅταν βούλῃ, διέξιμεν· νῦν δ' ὥρα ἤδη καὶ ἐπ' ἄλλο τι τρέπεσθαι.

362 Ἀλλ', ἦν δ' ἐγώ, οὕτω χρὴ ποιεῖν, εἴ σοι δοκεῖ. καὶ γὰρ ἐμοὶ οἶπερ ἔφην ἰέναι πάλαι ὥρα, ἀλλὰ Καλλία τῷ καλῷ χαριζόμενος παρέμεινα.

Ταῦτ' εἰπόντες καὶ ἀκούσαντες ἀπῆμεν.

ε6 διέξιμεν B²t: διέξειμεν BT

ΓΟΡΓΙΑΣ

ΚΑΛΛΙΚΛΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΧΑΙΡΕΦΩΝ

ΓΟΡΓΙΑΣ ΠΩΛΟΣ

St. I
p. 447

ΚΑΛ. Πολέμου καὶ μάχης φασὶ χρήναι, ὦ Σώκρατες, **a**
οὕτω μεταλαγχάνειν.

ΣΩ. Ἄλλ' ἢ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤκομεν καὶ
ὑστεροῦμεν;

ΚΑΛ. Καὶ μάλα γε ἀστείας ἐορτῆς· πολλὰ γὰρ καὶ καλὰ **5**
Γοργίας ἡμῖν ὀλίγον πρότερον ἐπεδείξατο.

ΣΩ. Τούτων μέντοι, ὦ Καλλίκλεις, αἴτιος Χαιρεφῶν ὄδε,
ἐν ἀγορᾷ ἀναγκάσας ἡμᾶς διατρίψαι.

ΧΑΙ. Οὐδὲν πρᾶγμα, ὦ Σώκρατες· ἐγὼ γὰρ καὶ ἰάσομαι. **b**
φίλος γάρ μοι Γοργίας, ὥστ' ἐπιδείξεται ἡμῖν, εἰ μὲν δοκεῖ,
νῦν, ἐὰν δὲ βούλῃ, εἰς αὖθις.

ΚΑΛ. Τί δέ, ὦ Χαιρεφῶν; ἐπιθυμεῖ Σωκράτης ἀκούσαι
Γοργίου; **5**

ΧΑΙ. Ἐπ' αὐτό γέ τοι τοῦτο πάρεσμεν.

ΚΑΛ. Οὐκοῦν ὅταν βούλησθε παρ' ἐμὲ ἤκειν οἴκαδε· παρ'
ἐμοὶ γὰρ Γοργίας καταλύει καὶ ἐπιδείξεται ὑμῖν.

ΣΩ. Εὖ λέγεις, ὦ Καλλίκλεις. ἀλλ' ἄρα ἐθελήσειεν ἂν
ἡμῖν διαλεχθῆναι; βούλομαι γὰρ πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τίς ἢ **c**

a 3 ἀλλ' ἢ B^o P : ἀλλ' ἢ B T F Olympiodorus Suidas : ἄρα in marg.
T (schol. B ἀλλ' ἢ ἀλλ' ἄρα) καὶ ὑστεροῦμεν secl. Cobet (non laudat
Olympiodorus) **a** 5 ἐορτῆς secl. Hirschig **b** 3 εἰς P : ἐς B T F
b 7 ἤκειν ἤκετ' Cobet **b** 8 γὰρ B W : om. T P F καὶ secl.
Schanz (post καταλύει distinguens) **b** 9 ἐθελήσειεν ἂν B T P F :
ἐθελήσει Olympiodorus

δύναμις τῆς τέχνης τοῦ ἀνδρός, καὶ τί ἐστὶν ὃ ἐπαγγέλλεται τε καὶ διδάσκει· τὴν δὲ ἄλλην ἐπιδείξιν εἰς αὐθις, ὥσπερ σὺ λέγεις, ποιησάσθω.

- 5 ΚΑΛ. Οὐδὲν οἶον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν, ὦ Σώκρατες. καὶ γὰρ αὐτῷ ἐν τούτῳ ἦν τῆς ἐπιδείξεως· ἐκέλευε γοῦν νυνδὴ ἐρωτᾶν ὅτι τις βούλοιτο τῶν ἐνδον ὄντων, καὶ πρὸς ἅπαντα ἔφη ἀποκρινεῖσθαι.

ΣΩ. Ἡ καλῶς λέγεις. ὦ Χαιρεφῶν, ἐροῦ αὐτόν.

- 10 ΧΑΙ. Τί ἔρωμαι;

d ΣΩ. Ὅστις ἐστίν.

ΧΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Ὡσπερ ἂν εἰ ἐτύγχανεν ὢν ὑποδημάτων δημιουργός, ἀπεκρίνατο ἂν δήπου σοι ὅτι σκυτοτόμος· ἢ οὐ μανθάνεις ὥς

5 λέγω;

ΧΑΙ. Μανθάνω καὶ ἐρήσομαι. Εἰπέ μοι, ὦ Γοργία, ἀληθῆ λέγει Καλλικλῆς ὅδε ὅτι ἐπαγγέλλη ἀποκρίνεσθαι ὅτι ἂν τίς σε ἐρωτᾷ;

- 448 ΓΟΡ. Ἀληθῆ, ὦ Χαιρεφῶν· καὶ γὰρ νυνδὴ αὐτὰ ταῦτα ἐπηγγελλόμην, καὶ λέγω ὅτι οὐδεὶς μέ πω ἠρώτηκε καινὸν οὐδὲν πολλῶν ἐτῶν.

ΧΑΙ. Ἡ που ἄρα ῥαδίως ἀποκρινῇ, ὦ Γοργία.

- 5 ΓΟΡ. Πάρεστι τούτου πείραν, ὦ Χαιρεφῶν, λαμβάνειν.

ΠΩΛ. Νῆ Δία· ἂν δέ γε βούλῃ, ὦ Χαιρεφῶν, ἐμοῦ. Γοργίας μὲν γὰρ καὶ ἀπειρηκέναι μοι δοκεῖ· πολλὰ γὰρ ἄρτι διελήλυθεν.

- ΧΑΙ. Τί δέ, ὦ Πῶλε; οἶει σὺ κάλλιον ἂν Γοργίου
10 ἀποκρίνασθαι;

b ΠΩΛ. Τί δὲ τούτου, ἐὰν σοί γε ἱκανῶς;

ΧΑΙ. Οὐδέν· ἀλλ' ἐπειδὴ σὺ βούλει, ἀποκρίνου.

ΠΩΛ. Ἐρώτα.

ΧΑΙ. Ἐρωτῶ δὴ. εἰ ἐτύγχανε Γοργίας ἐπιστήμων ὢν

d 7 ἀποκρίνεσθαι B TP: ἀποκρινεῖσθαι F a 4 ἀποκρινεῖ B: ἀπο-
κρίνει T: ἀποκρινῇ PF a 5 λαμβάνειν B TP: λαβεῖν F a 6 δέ
B TP: om. F a 8 διελήλυθεν B TP: διεξελέλυθε F

τῆς τέχνης ἥσπερ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἡρόδικος, τί ἂν αὐτὸν 5
ὠνομάζομεν δικαίως; οὐχ ὅπερ ἐκείνουν;

ΠΩΛ. Πάνυ γε.

ΧΑΙ. Ἰατρὸν ἄρα φάσκοντες αὐτὸν εἶναι καλῶς ἂν
ἐλέγομεν.

ΠΩΛ. Ναί.

10

ΧΑΙ. Εἰ δέ γε ἥσπερ Ἀριστοφῶν ὁ Ἀγλαοφώντος ἢ ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔμπειρος ἦν τέχνης, τίνα ἂν αὐτὸν ὀρθῶς
ἐκαλοῦμεν;

ΠΩΛ. Δῆλον ὅτι ζωγράφον.

c

ΧΑΙ. Νῦν δ' ἐπειδὴ τίνος τέχνης ἐπιστήμων ἐστίν, τίνα
ἂν καλοῦντες αὐτὸν ὀρθῶς καλοῖμεν;

ΠΩΛ. ὦ Χαιρεφῶν, πολλαὶ τέχναι ἐν ἀνθρώποις εἰσὶν
ἐκ τῶν ἐμπειριῶν ἐμπείρως ἡρῆμέναι· ἐμπειρία μὲν γὰρ 5
ποιεῖ τὸν αἰῶνα ἡμῶν πορεύεσθαι κατὰ τέχνην, ἀπειρία δὲ
κατὰ τύχην. ἐκάστων δὲ τούτων μεταλαμβάνουσιν ἄλλοι
ἄλλων ἄλλως, τῶν δὲ ἀρίστων οἱ ἄριστοι· ὧν καὶ Γοργίας
ἐστὶν ὅδε, καὶ μετέχει τῆς καλλίστης τῶν τεχνῶν.

ΣΩ. Καλῶς γε, ὦ Γοργία, φαίνεται Πῶλος παρεσκευά- d
σθαι εἰς λόγους· ἀλλὰ γὰρ ὁ ὑπέσχετο Χαιρεφῶντι οὐ
ποιεῖ.

ΓΟΡ. Τί μάλιστα, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Τὸ ἐρωτώμενον οὐ πάνυ μοι φαίνεται ἀποκρίνεσθαι. 5

ΓΟΡ. Ἀλλὰ σύ, εἰ βούλει, ἐροῦ αὐτόν.

ΣΩ. Οὐκ, εἰ αὐτῷ γε σοὶ βουλομένῳ ἐστὶν ἀποκρίνεσθαι,
ἀλλὰ πολὺ ἂν ἥδιον σέ. δῆλος γάρ μοι Πῶλος καὶ ἐξ ὧν
εἴρηκεν ὅτι τὴν καλουμένην ῥητορικὴν μᾶλλον μεμελέτηκεν
ἢ διαλέγεσθαι.

10

ΠΩΛ. Τί δή, ὦ Σώκρατες;

e

ΣΩ. Ὅτι, ὦ Πῶλε, ἐρομένου Χαιρεφώντος τίνος Γοργίας

b 5 ἡρόδικος BTP: πρόδικος F τί Olympiodorus: τίνα BTWF
c 3 καλοῖμεν BTP: ἂν καλοῖμεν F d 2 εἰς BTPf: περὶ F
d 7 ἀποκρίνεσθαι BTP: ἀποκρίνασθαι F d 8 σέ F: σοί B (sed
accentum add. B²) TW et suprascr. f

ἐπιστήμων τέχνης, ἐγκωμιάζεις μὲν αὐτοῦ τὴν τέχνην ὥσπερ
τινὸς ψέγοντος, ἥτις δέ ἐστιν οὐκ ἀπεκρίνω.

5 ΠΩΛ. Οὐ γὰρ ἀπεκρινάμην ὅτι εἴη ἡ καλλίτη;

ΣΩ. Καὶ μάλα. ἀλλ' οὐδεὶς ἐρωτᾷ ποία τις ἡ Γοργίου
τέχνη, ἀλλὰ τίς, καὶ ὄντινα δέοι καλεῖν τὸν Γοργίαν· ὥσπερ
τὰ ἔμπροσθέν σοι ὑπετείνατο Χαιρεφῶν καὶ αὐτῷ καλῶς
449 καὶ διὰ βραχέων ἀπεκρίνω, καὶ νῦν οὕτως εἶπε τίς ἡ τέχνη
καὶ τίνα Γοργίαν καλεῖν χρή ἡμᾶς. μᾶλλον δέ, ὦ Γοργία,
αὐτὸς ἡμῖν εἶπε τίνα σε χρή καλεῖν ὥς τίνος ἐπιστήμονα
τέχνης.

5 ΓΟΡ. Τῆς ῥητορικῆς, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ῥήτορα ἄρα χρή σε καλεῖν;

ΓΟΡ. Ἀγαθόν γε, ὦ Σώκρατες, εἰ δὴ ὁ γε εὖχομαι εἶναι,
ὥς ἔφη Ὁμηρος, βούλει με καλεῖν.

ΣΩ. Ἀλλὰ βούλομαι.

10 ΓΟΡ. Κάλει δὴ.

b ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἄλλους σε φῶμεν δυνατὸν εἶναι ποιεῖν;

ΓΟΡ. Ἐπαγγέλλομαί γε δὴ ταῦτα οὐ μόνον ἐνθάδε ἀλλὰ
καὶ ἄλλοθι.

ΣΩ. Ἀρ' οὖν ἐτελήσαις ἄν, ὦ Γοργία, ὥσπερ νῦν δια-
5 λεγόμεθα, διατελέσαι τὸ μὲν ἐρωτῶν, τὸ δ' ἀποκρινόμενος,
τὸ δὲ μῆκος τῶν λόγων τοῦτο, οἷον καὶ Πῶλος ἤρξατο,
εἰς αὐθις ἀποθέσθαι; ἀλλ' ὅπερ ὑπισχνῇ, μὴ ψεύσῃ, ἀλλὰ
ἐτέλησον κατὰ βραχὺ τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνεσθαι.

ΓΟΡ. Εἰσὶ μὲν, ὦ Σώκρατες, ἔναι τῶν ἀποκρίσεων
10 ἀναγκαῖαι διὰ μακρῶν τοὺς λόγους ποιεῖσθαι· οὐ μὴν ἀλλὰ
c πειράσομαί γε ὥς διὰ βραχυτάτων. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο
ἐν ἐστὶν ὧν φημι, μηδένα ἂν ἐν βραχυτέροις ἐμοῦ τὰ αὐτὰ
εἰπεῖν.

ΣΩ. Τούτου μὴν δεῖ, ὦ Γοργία· καί μοι ἐπίδειξιν αὐτοῦ

e5 ἡ BTP: om. F e6 ἐρωτᾷ BTP: τοῦτ' ἐρωτᾷ F: ἡρώτα
Bekker εἴη post ποία τις add. BT: post Γοργίου F: delevi
b7 ἀποθέσθαι BTPF (sed va supra po f) post ἀποθέσθαι lacunam
indicat Schanz c2 ἐν ἐστὶν BPFt: ἐνεστὶν T c4 μὴν
BTPF: μέντοι Olympiodorus

τούτου ποιήσαι, τῆς βραχυλογίας, μακρολογίας δὲ εἰς 5
αὐθις.

ΓΟΡ. Ἀλλὰ ποιήσω, καὶ οὐδενὸς φήσεις βραχυλογωτέρου
ἀκοῦσαι.

ΣΩ. Φέρε δὴ· ῥητορικῆς γὰρ φῆς ἐπιστήμων τέχνης
εἶναι καὶ ποιῆσαι ἂν καὶ ἄλλον ῥήτορα· ἡ ῥητορικὴ περὶ τί d
τῶν ὄντων τυγχάνει οὕσα; ὥσπερ ἡ ὑφαντικὴ περὶ τὴν τῶν
ἱματίων ἐργασίαν· ἡ γάρ;—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ
ἡ μουσικὴ περὶ τὴν τῶν μελῶν ποίησιν;—ΓΟΡ. Ναί.

ΣΩ. Νὴ τὴν Ἥραν, ὦ Γοργία, ἀγαμαί γε τὰς ἀποκρίσεις, 5
ὅτι ἀποκρίνη ὥς οἶόν τε διὰ βραχυτάτων.

ΓΟΡ. Πάνν γὰρ οἶμαι, ὦ Σώκρατες, ἐπεικῶς τοῦτο ποιεῖν.

ΣΩ. Εὖ λέγεις. ἴθι δὴ μοι ἀπόκριναι οὕτως καὶ περὶ
τῆς ῥητορικῆς, περὶ τί τῶν ὄντων ἐστὶν ἐπιστήμη;—

ΓΟΡ. Περὶ λόγους.—ΣΩ. Ποίους τούτους, ὦ Γοργία; ἄρα e
οἱ δηλοῦσι τοὺς κάμνοντας, ὥς ἂν διαιτῶμενοι ὑγιαίνουσιν;—

ΓΟΡ. Οὐ.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα περὶ πάντας γε τοὺς λόγους ἡ
ῥητορικὴ ἐστίν.—ΓΟΡ. Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν λέγεις
γε ποιεῖ δυνατούς.—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν περὶ ὧν περ 5

λέγεις, καὶ φρονεῖν;—ΓΟΡ. Πῶς γὰρ οὔ;—ΣΩ. Ἄρ' οὖν,
ἣν νυνδὴ ἐλέγομεν, ἡ ἱατρικὴ περὶ τῶν καμνόντων ποιεῖ 450
δυνατούς εἶναι φρονεῖν καὶ λέγεις;—ΓΟΡ. Ἀνάγκη.—

ΣΩ. Καὶ ἡ ἱατρικὴ ἄρα, ὥς ἔοικεν, περὶ λόγους ἐστίν.—

ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Τοὺς γε περὶ τὰ νοσήματα;—ΓΟΡ. Μά-
λιστα.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἡ γυμναστικὴ περὶ λόγους ἐστὶν 5
τοὺς περὶ εὐεξίαν τε τῶν σωμάτων καὶ καχεξίαν;—ΓΟΡ. Πάνν
γε.—ΣΩ. Καὶ μὴν καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι, ὦ Γοργία, οὕτως
ἔχουσιν· ἐκάστη αὐτῶν περὶ λόγους ἐστὶν τούτους, οἱ τυγ- b
χάνουσιν ὄντες περὶ τὸ πρᾶγμα οὐ ἐκάστη ἐστὶν ἡ τέχνη.

ε 5 τῆς βραχυλογίας secl. Cobet ε 7 φήσεις BTP: φαῖς δεῖν F
(sed δεῖν punctis del. f) ε 9 ἐπιστήμων τέχνης BTP: τέχνης
ἐπιστήμων F ε 5 ποιεῖ BWF: ποιεῖν T ε 6 λέγειν BTP:
καὶ λέγειν F οὖν BTPF: οὐ καὶ suprascr. b α 1 ἣν BTPf:
ἡ F ἐλέγομεν ἡ scr. recc.: λέγομεν ἡ BW: λέγομεν T: λεγομένη
F ποιεῖ F: om. B T et re vera W α 3 ἡ BTP: om. F

—ΓΟΡ. Φαίνεται.—ΣΩ. Τί οὖν δὴ ποτε τὰς ἄλλας τέχνας οὐ ῥητορικὰς καλεῖς, οὐσας περὶ λόγους, εἴπερ ταύτην
5 ῥητορικὴν καλεῖς, ἣ ἂν ᾗ περὶ λόγους;

ΓΟΡ. Ὅτι, ὦ Σώκρατες, τῶν μὲν ἄλλων τεχνῶν περὶ χειρουργίας τε καὶ τοιαύτας πράξεις ὥς ἔπος εἰπεῖν πᾶσά ἐστιν ἡ ἐπιστήμη, τῆς δὲ ῥητορικῆς οὐδέν ἐστιν τοιοῦτον
χειρούργημα, ἀλλὰ πᾶσα ἡ πρᾶξις καὶ ἡ κύρωσις διὰ λόγων
c ἐστίν. διὰ ταῦτ' ἐγὼ τὴν ῥητορικὴν τέχνην ἀξιῶ εἶναι περὶ λόγους, ὀρθῶς λέγων, ὥς ἐγὼ φημι.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν μαθάνω οἶαν αὐτὴν βούλει καλεῖν; τάχα δὲ εἴσομαι σαφέστερον. ἀλλ' ἀπόκριναι· εἰσὶν ἡμῖν τέχναι.
5 ἡ γάρ;

ΓΟΡ. Ναί.

ΣΩ. Πασῶν δὴ οἶμαι τῶν τεχνῶν τῶν μὲν ἐργασία τὸ πολὺ ἐστιν καὶ λόγου βραχέος δέονται, ἔναι δὲ οὐδενὸς ἀλλὰ τὸ τῆς τέχνης περαίνουτο ἂν καὶ διὰ σιγῆς, οἷον
10 γραφικὴ καὶ ἀνδριαντοποιία καὶ ἄλλαι πολλάι. τὰς τοιαύτας μοι δοκεῖς λέγειν, περὶ ἧς οὐ φῆς τὴν ῥητορικὴν εἶναι
d ἡ οὐ;

ΓΟΡ. Πάνυ μὲν οὖν καλῶς ὑπολαμβάνεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἔτεραι δέ γέ εἰσι τῶν τεχνῶν αἱ διὰ λόγου πᾶν
5 περαίνουσι, καὶ ἔργου ὥς ἔπος εἰπεῖν ἡ οὐδενὸς προσδέονται ἡ βραχέος πάνυ, οἷον ἡ ἀριθμητικὴ καὶ λογιστικὴ καὶ γεωμετρικὴ καὶ πεττευτικὴ γε καὶ ἄλλαι πολλὰ τέχναι, ὧν ἔναι σχεδόν τι ἴσους τοὺς λόγους ἔχουσι ταῖς πράξεσιν, αἱ δὲ πολλὰι πλείους, καὶ τὸ παράπαν πᾶσα ἡ πρᾶξις καὶ τὸ
e κύρος αὐταῖς διὰ λόγων ἐστίν. τῶν τοιούτων τινά μοι δοκεῖς λέγειν τὴν ῥητορικὴν.

ΓΟΡ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ἄλλ' οὗτοι τούτων γε οὐδεμίαν οἶμαί σε βούλεσθαι
5 ῥητορικὴν καλεῖν, οὐχ ὅτι τῷ ῥήματι οὕτως εἶπες, ὅτι ἡ διὰ

c 7 δὴ B T W F: δὲ al.
B T P: δοκεῖ F

μὲν B T P: μὲν ἐν F
e 4 οὗτοι F: οὐ τι B T W

d i δοκεῖς

λόγου τὸ κῦρος ἔχουσα ῥητορική ἐστιν, καὶ ὑπολάβοι ἂν τις, εἰ βούλοιτο δυσχεραίνειν ἐν τοῖς λόγοις, “Τὴν ἀριθμητικὴν ἄρα ῥητορικήν, ὧ Γοργία, λέγεις;” ἀλλ’ οὐκ οἶμαί σε οὔτε τὴν ἀριθμητικὴν οὔτε τὴν γεωμετρίαν ῥητορικήν λέγειν.

ΓΟΡ. Ὅρθως γὰρ οἶει, ὦ Σώκρατες, καὶ δικαίως ὑπο- 451 λαμβάνεις.

ΣΩ. Ἰθι νυν καὶ σὺ τὴν ἀπόκρισιν ἣν ἡρόμην διαπέρανον. ἐπεὶ γὰρ ῥητορική τυγχάνει μὲν οὔσα τούτων τις τῶν τεχνῶν τῶν τὸ πολὺ λόγῳ χρωμένων, τυγχάνουσιν δὲ καὶ ἄλλαι 5 τοιαῦται οὔσαι, πειρῶ εἰπεῖν ἢ περὶ τί ἐν λόγοις τὸ κῦρος ἔχουσα ῥητορική ἐστιν. ὥσπερ ἂν εἴ τις με ἔροιτο ὧν νυνδὴ ἔλεγον περὶ ἡστινosoῦν τῶν τεχνῶν. “ὦ Σώκρατες, τίς ἐστιν ἡ ἀριθμητικὴ τέχνη;” εἴποιμ’ ἂν αὐτῷ, ὥσπερ σὺ ἄρτι, b ὅτι τῶν διὰ λόγου τις τὸ κῦρος ἐχουσῶν. καὶ εἴ με ἐπανέ- ροιτο. “Τῶν περὶ τί;” εἴποιμ’ ἂν ὅτι τῶν περὶ τὸ ἄρτιόν τε καὶ περιττὸν [γνώσις], ὅσα ἂν ἐκάτερα τυγχάνη ὄντα. εἰ δ’ αὖ ἔροιτο. “Τὴν δὲ λογιστικὴν τίνα καλεῖς τέχνην;” εἴποιμ’ 5 ἂν ὅτι καὶ αὕτη ἐστὶν τῶν λόγῳ τὸ πᾶν κυρουμένων. καὶ εἰ ἐπανέροιτο. “Ἡ περὶ τί;” εἴποιμ’ ἂν ὥσπερ οἱ ἐν τῷ δήμῳ συγγραφόμενοι, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ ἡ ἀριθμητικὴ ἢ c λογιστικὴ ἔχει—περὶ τὸ αὐτὸ γάρ ἐστιν, τό τε ἄρτιον καὶ τὸ περιττόν—διαφέρει δὲ τοσοῦτον, ὅτι καὶ πρὸς αὐτὰ καὶ πρὸς ἀλλήλα πῶς ἔχει πλήθους ἐπισκοπεῖ τὸ περιττόν καὶ τὸ ἄρτιον ἢ λογιστικὴ. καὶ εἴ τις τὴν ἀστρονομίαν ἀνέ- 5 ροιτο, ἐμοῦ λέγοντος ὅτι καὶ αὕτη λόγῳ κυροῦται τὰ πάντα, “Οἱ δὲ λόγοι οἱ τῆς ἀστρονομίας,” εἰ φαίη, “περὶ τί εἰσιν, ὦ Σώκρατες;” εἴποιμ’ ἂν ὅτι περὶ τὴν τῶν ἀστρων φορὰν καὶ ἡλίου καὶ σελήνης, πῶς πρὸς ἀλλήλα τάχους ἔχει.

Θ 7 ἐν F : om. B T W Θ 9 γεωμετρίαν ῥητορικήν B T² P F : γεω-
μετρικήν (ut videtur) T α 3 νυν B T W : οὖν F ἦν | ἦ ci. Sauppe
α 5 λόγῳ B T P : τῷ λόγῳ F α 7 ὧν B T P : τῶν F (suprascr. ὧν
δν νυν f) β 2 ἐχουσῶν B T² W F : ἔχουσιν T β 4 γνώσις secl.
Bekker ὅσα ἂν . . . τυγχάνη B T P : ὅσ’ ἂν . . . τυγχάνει F : ὅσα
. . . τυγχάνει Ast γ 5 ἀνέροιτο T P : ἀναιροῖτο B (sed ε supra ai
b) : ἔροιτο F γ 9 πῶς B T P : καὶ πῶς F

10 ΓΟΡ. Ὁρθῶς γε λέγων σύ, ὦ Σώκρατες.

d ΣΩ. Ἰθι δὴ καὶ σύ, ὦ Γοργία. τυγχάνει μὲν γὰρ δὴ ἡ
ῥητορικὴ οὖσα τῶν λόγῳ τὰ πάντα διαπραττομένων τε καὶ
κυρουμένων ἢ γάρ;

ΓΟΡ. Ἔστι ταῦτα.

5 ΣΩ. Λέγε δὴ τῶν περὶ τί; (τί) ἐστι τοῦτο τῶν ὄντων,
περὶ οὗ οὗτοι οἱ λόγοι εἰσὶν οἷς ἡ ῥητορικὴ χρῆται;

ΓΟΡ. Τὰ μέγιστα τῶν ἀνθρωπείων πραγμάτων, ὦ Σώ-
κρατες, καὶ ἄριστα.

ΣΩ. Ἄλλ', ὦ Γοργία, ἀμφισβητήσιμον καὶ τοῦτο λέγεις
e καὶ οὐδέν πω σαφές. οἶμαι γάρ σε ἀκηκοέναι ἐν τοῖς
συμποσίοις ἄδόντων ἀνθρώπων τοῦτο τὸ σκολιόν, ἐν ᾧ κατ-
αριθμούνται ἄδοντες ὅτι ὑγιαίνειν μὲν ἄριστόν ἐστιν,
τὸ δὲ δεύτερον καλὸν γενέσθαι, τρίτον δέ, ὥς φησιν
5 ὁ ποιητὴς τοῦ σκολιοῦ, τὸ πλουτεῖν ἀδόλως.

ΓΟΡ. Ἀκήκοα γάρ· ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτο λέγεις;

452 ΣΩ. Ὅτι εἴ σοι αὐτίκα παρασταῖεν οἱ δημιουργοὶ τού-
των ὧν ἐπήνεσεν ὁ τὸ σκολιὸν ποιήσας, ἱατρός τε καὶ
παιδοτρίβης καὶ χρηματιστής, καὶ εἴποι πρῶτον μὲν ὁ ἱατρός
ὅτι “ὦ Σώκρατες, ἐξαπατᾷ σε Γοργίας· οὐ γὰρ ἐστιν ἡ
5 τούτου τέχνη περὶ τὸ μέγιστον ἀγαθὸν τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλ’
ἡ ἐμή” — εἰ οὖν αὐτὸν ἐγὼ ἐροίμην· Σὺ δὲ τίς ὧν ταῦτα
λέγεις; εἴποι ἂν ἴσως ὅτι ἱατρός. Τί οὖν λέγεις; ἢ τὸ τῆς
σῆς τέχνης ἔργον μέγιστόν ἐστιν ἀγαθόν; “Πῶς γὰρ οὐ,”
φαίη ἂν ἴσως, “ὦ Σώκρατες, ὑγίεια; τί δ’ ἐστὶν μείζον ἀγαθὸν
b ἀνθρώποις ὑγείας;” εἰ δ’ αὖ μετὰ τοῦτον ὁ παιδοτρίβης εἴποι
ὅτι “Θαυμάζοιμί τᾶν, ὦ Σώκρατες, καὶ αὐτὸς εἴ σοι ἔχοι
Γοργίας μείζον ἀγαθὸν ἐπιδείξαι τῆς αὐτοῦ τέχνης ἢ ἐγὼ

d 3 κυρουμένων F (suprascr. τις f): κυρουμένων τινῶν BTW d 5 τί
add. Heindorf: om. BTWF d 6 οὗ BTWF: ὃ Hirschig οἷτοι
secl. Cobet e 1 οἶμαι BTP: οἶμαι F a 1 εἴ σοι F: σοι
BTP αὐτίκα BTPF (sed ἂν suprascr. f) a 7 ἢ BTP: ὅτι F
a 9 ὑγίεια secl. ci. Hirschig: <ἥς γ’> ὑγίεια ci. Vahlen b 1 τοῦτον
BTPF: τοῦτο Olympiodorus b 2 τᾶν BTPF: γ’ ἂν Coraes: ἂν
Heindorf: μεντᾶν Cobet ἔχοι BT: ἔχει PF

τῆς ἐμῆς.” εἶποίμ’ ἂν αὖ καὶ πρὸς τοῦτον· Σὺ δὲ δὴ τίς εἶ,
 ὦ ἄνθρωπε, καὶ τί τὸ σὸν ἔργον; “Παιδοτρίβης,” φαίη ἂν, 5
 “τὸ δὲ ἔργον μου ἐστὶν καλοὺς τε καὶ ἰσχυροὺς ποιεῖν τοὺς
 ἀνθρώπους τὰ σώματα.” μετὰ δὲ τὸν παιδοτρίβην εἶποι
 ἂν ὁ χρηματιστής, ὡς ἐγῶμαι πάνν καταφρονῶν ἀπάντων·
 “Σκόπει δῆτα, ὦ Σώκρατες, ἐάν σοι πλούτου φανῇ τι μείζον c
 ἀγαθὸν ὃν ἢ παρὰ Γοργία ἢ παρ’ ἄλλῳ ὁτῶν.” φαίμεν ἂν
 οὖν πρὸς αὐτόν· Τί δὲ δῆ; ἢ σὺ τούτου δημιουργός; Φαίη
 ἂν. Τίς ὦν; “Χρηματιστής.” Τί οὖν; κρίνεις σὺ μέγιστον
 ἀνθρώποις ἀγαθὸν εἶναι πλούτον; φήσομεν. “Πῶς γὰρ οὐκ;” 5
 ἔρεϊ. Καὶ μὴν ἀμφισβητεῖ γε Γοργίας ὅδε τὴν παρ’ αὐτῷ
 τέχνην μείζονος ἀγαθοῦ αἰτίαν εἶναι ἢ τὴν σὴν, φαίμεν ἂν
 ἡμεῖς. δῆλον οὖν ὅτι τὸ μετὰ τοῦτο ἔροιτ’ ἂν· “Καὶ τί ἐστὶν
 τοῦτο τὸ ἀγαθόν; ἀποκρινάσθω Γοργίας.” ἴθι οὖν νομίσας, d
 ὦ Γοργία, ἐρωτᾶσθαι καὶ ὑπ’ ἐκείνων καὶ ὑπ’ ἐμοῦ, ἀπό-
 κριναι τί ἐστὶν τοῦτο ὃ φῆς σὺ μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι τοῖς
 ἀνθρώποις καὶ σὲ δημιουργὸν εἶναι αὐτοῦ.

ΓΟΡ. “Ὅπερ ἐστίν, ὦ Σώκρατες, τῇ ἀληθείᾳ μέγιστον 5
 ἀγαθὸν καὶ αἴτιον ἅμα μὲν ἐλευθερίας αὐτοῖς τοῖς ἀνθρώ-
 ποις, ἅμα δὲ τοῦ ἄλλων ἄρχειν ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει
 ἐκάστω.

ΣΩ. Τί οὖν δὴ τοῦτο λέγεις;

ΓΟΡ. Τὸ πείθειν ἕγωγ’ οἷόν τ’ εἶναι τοῖς λόγοις καὶ e
 ἐν δικαστηρίῳ δικαστὰς καὶ ἐν βουλευτηρίῳ βουλευτὰς καὶ
 ἐν ἐκκλησίᾳ ἐκκλησιαστὰς καὶ ἐν ἄλλῳ συλλόγῳ παντί,
 ὅστις ἂν πολιτικὸς σύλλογος γίγνηται. καίτοι ἐν ταύτῃ
 τῇ δυνάμει δοῦλον μὲν ἕξεις τὸν ἱατρὸν, δοῦλον δὲ τὸν 5
 παιδοτρίβην· ὁ δὲ χρηματιστής οὗτος ἄλλῳ ἀναφανήσεται

b 7 δὲ Vind. 21: δὴ B T P F c 1 σκόπει B T P: σκόπει τούτων F
 φανῇ B T P: φανείη F c 3 τί δὲ δῆ; ἢ] γρ. τι δὲ δῆ ἢ in marg. b:
 τί δὲ ἂν ἦι B W: τι δε η T (sed supra η ras. et suprascr. δ.: γρ. τι δὲ
 ἂν ἦ t: τί δὲ ἦ F c 4 σὺ B T W: om. F c 5 φήσομεν B T P:
 φήσει F d 3 σὺ supra versum T d 7 τοῦ B T P f: τῶν F
 θ 2 καὶ ἐν βουλευτηρίῳ βουλευτὰς T W F et in marg. b: om. B
 θ 4 γίγνηται B T P: γέννηται F

χρηματιζόμενος καὶ οὐχ αὐτῷ, ἀλλὰ σοὶ τῷ δυναμένῳ λέγειν καὶ πείθειν τὰ πλήθη.

- ΣΩ. Νῦν μοι δοκεῖς δηλῶσαι, ὦ Γοργία, ἐγγύτατα τὴν
 453 ῥητορικὴν ἦντινα τέχνην ἡγῇ εἶναι, καὶ εἴ τι ἐγὼ συνήμι,
 λέγεις ὅτι πειθοῦς δημιουργὸς ἐστὶν ἡ ῥητορικὴ, καὶ ἡ πρα-
 γματεία αὐτῆς ἅπαντα καὶ τὸ κεφάλαιον εἰς τοῦτο τελευτᾷ·
 ἡ ἔχεις τι λέγειν ἐπὶ πλέον τὴν ῥητορικὴν δύνασθαι ἢ πειθῶ
 5 τοῖς ἀκούουσιν ἐν τῇ ψυχῇ ποιεῖν;

ΓΟΡ. Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ μοι δοκεῖς ἱκανῶς
 ὀρίζεσθαι· ἐστὶν γὰρ τοῦτο τὸ κεφάλαιον αὐτῆς.

- ΣΩ. Ἄκουσον δὴ, ὦ Γοργία. ἐγὼ γὰρ εὖ ἴσθ' ὅτι, ὡς
 b ἐμᾶντὸν πείθω, εἴπερ τις ἄλλος ἄλλῳ διαλέγεται βουλό-
 μενος εἰδέναι αὐτὸ τοῦτο περὶ ὅτου ὁ λόγος ἐστίν, καὶ ἐμὲ
 εἶναι τούτων ἕνα· ἀξιῶ δὲ καὶ σέ.

ΓΟΡ. Τί οὖν δὴ, ὦ Σώκρατες;

- ΣΩ. Ἐγὼ ἐρῶ νῦν. ἐγὼ τὴν ἀπὸ τῆς ῥητορικῆς πειθῶ,
 ἥτις ποτ' ἐστὶν ἦν σὺ λέγεις καὶ περὶ ὧντινων πραγμάτων
 ἐστὶν πειθῶ, σαφῶς μὲν εὖ ἴσθ' ὅτι οὐκ οἶδα, οὐ μὲν ἀλλ'
 ὑποπτεύω γε ἦν οἶμαί σε λέγειν καὶ περὶ ὧν· οὐδὲν μέντοι
 ἦττον ἐρήσομαί σε τίνα ποτὲ λέγεις τὴν πειθῶ τὴν ἀπὸ τῆς
 c ῥητορικῆς καὶ περὶ τίνων αὐτὴν εἶναι. τοῦ ἔνεκα δὴ αὐτὸς
 ὑποπτεύων σὲ ἐρήσομαι, ἀλλ' οὐκ αὐτὸς λέγω; οὐ σοῦ
 ἔνεκα ἀλλὰ τοῦ λόγου, ἵνα οὕτω προῖη ὡς μάλιστ' ἂν ἡμῖν
 καταφανὲς ποιοῖ περὶ ὅτου λέγεται. σκόπει γὰρ εἴ σοι
 5 δοκῶ δικαίως ἀνερωτᾶν σε· ὥσπερ ἂν εἰ ἐτύγχανόν σε
 ἐρωτῶν τίς ἐστὶν τῶν ζωγράφων Ζεῦξις, εἴ μοι εἶπες ὅτι
 ὁ τὰ ζῶα γράφων, ἄρ' οὐκ ἂν δικαίως σε ἠρόμην ὁ τὰ ποῖα
 τῶν ζῶων γράφων καὶ ποῦ;

ο 7 χρηματιζόμενος TF: χρηματιζομένῳ B (sed suprascr. os et
 accentum supra o posuit B²): χρηματιζόμενος P et suprascr. ωι W σοὶ
 B TPf: εἰ F a 4 ἐπὶ B TPf (sed ἔτι suprascr. f) Stobaeus

πλέον B TP Stobaeus: πλεῖον F a 5 ποιεῖν B TPf Stobaeus:
 ἐμποιεῖν Cobet a 6 δοκεῖς B TPf: δοκεῖ Stobaeus b 3 δὲ

B TP: δ' ἔγωγε F c 8 καὶ ποῦ B TPf (et sic legit schol. B sed
 non habet Olympiodorus): ἢ οὐ Woolsey

ΓΟΡ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄρα διὰ τοῦτο, ὅτι καὶ ἄλλοι εἰσὶ ζωγράφοι γρά- d
φοντες ἄλλα πολλὰ ζῶα;

ΓΟΡ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ δέ γε μηδεὶς ἄλλος ἢ Ζεῦξις ἔγραφε, καλῶς ἂν
σοι ἀπεκέκριτο; 5

ΓΟΡ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Ἴθι δὴ καὶ περὶ τῆς ῥητορικῆς εἰπέ· πότερόν σοι
δοκεῖ πειθῶ ποιεῖν ἢ ῥητορικὴ μόνη ἢ καὶ ἄλλαι τέχναι;
λέγω δὲ τὸ τοιόνδε· ὅστις διδάσκει ὅτιοῦν πρᾶγμα, πότερον
ὁ διδάσκει πείθει ἢ οὐ; 10

ΓΟΡ. Οὐ δῆτα, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ πάντων μάλιστα πείθει.

ΣΩ. Πάλιν δὴ ἐπὶ τῶν αὐτῶν τεχνῶν λέγωμεν ὥνπερ e
νυνδῆ· ἢ ἀριθμητικὴ οὐ διδάσκει ἡμᾶς ὅσα ἐστὶν τὰ τοῦ
ἀριθμοῦ, καὶ ὁ ἀριθμητικὸς ἄνθρωπος;—ΓΟΡ. Πάνυ γε.—

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ πείθει;—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Πειθοῦς ἄρα
δημιουργός ἐστιν καὶ ἡ ἀριθμητικὴ;—ΓΟΡ. Φαίνεται.— 5

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐάν τις ἐρωτᾷ ἡμᾶς ποίας πειθοῦς καὶ περὶ τί,
ἀποκρινόμεθά που αὐτῷ ὅτι τῆς διδασκαλικῆς τῆς περὶ τὸ
ἄρτιόν τε καὶ τὸ περιττὸν ὅσον ἐστίν· καὶ τὰς ἄλλας ἅς 454
νυνδῆ ἐλέγομεν τέχνας ἀπάσας ἔξομεν ἀποδείξαι πειθοῦς
δημιουργούς οὕσας καὶ ἥστινος καὶ περὶ ὅτι· ἢ οὐ;—

ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα ῥητορικὴ μόνη πειθοῦς ἐστιν
δημιουργός.—ΓΟΡ. Ἀληθῆ λέγεις. 5

ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν οὐ μόνη ἀπεργάζεται τοῦτο τὸ ἔργον,
ἀλλὰ καὶ ἄλλαι, δικαίως ὥσπερ περὶ τοῦ ζωγράφου μετὰ
τοῦτο ἐπανεροίμεθ' ἂν τὸν λέγοντα· Ποίας δὴ πειθοῦς καὶ
τῆς περὶ τί πειθοῦς ἢ ῥητορικῆς ἐστιν τέχνη; ἢ οὐ δοκεῖ σοι
δίκαιον εἶναι ἐπανερέσθαι; b

d 5 ἀπεκέκριτο B T f: ἀπεκρίνατο P F d 8 ἢ B T P: om. F
d 10 ὁ B T P f: ἂ F e 1 δὴ B P F: δ' εἰ T λέγωμεν T P:
λέγομεν B F e 3 ἀριθμοῦ B T F: ἀριθμητικοῦ W καὶ . . . ἄνθρωπος
secl. Cobet a 1 ὅσον ἐστίν secl. Kratz: ὅσα ἐστίν v. Kleist
a 2 ἐλέγομεν B T P: εἶπομεν F a 3 ὅτι B T P (sed δ in ras. B)
f: ὅτου F et rec. t a 4 ῥητορικὴ B T P: ἢ ῥητορικὴ F

ΓΟΡ. Ἔμοιγε.

ΣΩ. Ἀπόκριναι δὴ, ὦ Γοργία, ἐπειδὴ γε καὶ σοὶ δοκεῖ οὕτως.

5 ΓΟΡ. Ταύτης τοίνυν τῆς πειθοῦς λέγω, ὦ Σώκρατες, τῆς ἐν τοῖς δικαστηρίοις καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ὄχλοις, ὥσπερ καὶ ἄρτι ἔλεγον, καὶ περὶ τούτων ἃ ἐστι δίκαιά τε καὶ ἄδिका.

ΣΩ. Καὶ ἐγὼ τοι ὑπώπτειν ταύτην σε λέγειν τὴν πειθὴν καὶ περὶ τούτων, ὦ Γοργία· ἀλλ' ἵνα μὴ θαυμάζῃς ἔαν καὶ
10 ὀλίγον ὕστερον τοιοῦτόν τί σε ἀνέρωμαι, ὃ δοκεῖ μὲν δῆλον
c εἶναι, ἐγὼ δ' ἐπανερωτῶ—ὅπερ γὰρ λέγω, τοῦ ἐξῆς ἕνεκα περαίνεσθαι τὸν λόγον ἐρωτῶ, οὐ σοῦ ἕνεκα ἀλλ' ἵνα μὴ ἐθιζόμεθα ὑπονοοῦντες προαρπάζειν ἀλλήλων τὰ λεγόμενα, ἀλλὰ σὺ τὰ σαντοῦ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ὅπως ἂν βούλῃ
5 περαίνῃς.

ΓΟΡ. Καὶ ὀρθῶς γέ μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἴθι δὴ καὶ τόδε ἐπισκεψώμεθα. καλεῖς τι μεμαθη-
κέναι;—ΓΟΡ. Καλῶ.—ΣΩ. Τί δέ; πεπιστευκέναι;—ΓΟΡ.
d Ἔγωγε.—ΣΩ. Πότερον οὖν ταῦτόν δοκεῖ σοι εἶναι μεμαθη-
κέναι καὶ πεπιστευκέναι, καὶ μάθησις καὶ πίστις, ἢ ἄλλο
τι;—ΓΟΡ. Οἶομαι μὲν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἄλλο.—ΣΩ.
Καλῶς γὰρ οἶει· γνώση δὲ ἐνθὺνδε. εἰ γάρ τίς σε ἔροιτο·
5 “Ἄρ' ἐστιν τις, ὦ Γοργία, πίστις ψευδῆς καὶ ἀληθῆς;”
φαίης ἄν, ὥς ἐγὼ οἶμαι.—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Τί δέ; ἐπιστήμη
ἐστὶν ψευδῆς καὶ ἀληθῆς;—ΓΟΡ. Οὐδαμῶς.—ΣΩ. Δῆλον
ἄρ' αὖ ὅτι οὐ ταῦτόν ἐστιν.—ΓΟΡ. Ἀληθὴ λέγεις.—ΣΩ.
e Ἀλλὰ μὴν οἷ τέ γε μεμαθηκότες πεπεισμένοι εἰσὶν καὶ οἱ
πεπιστευκότες.—ΓΟΡ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Βούλει οὖν δύο εἶδη θῶμεν πειθοῦς, τὸ μὲν πίστιν
παρεχόμενον ἀνευ τοῦ εἰδέναι, τὸ δ' ἐπιστήμην;—ΓΟΡ. Πάννυ

b5 τοίνυν B T P F Olympiodorus: δὴ al. b9 θαυμάζῃς scr.
recc.: θαυμάζοις B T P F ἔαν καὶ F: ἔαν B T P b10 σε B T P:
σε ἕτερον F d3 οἶομαι B T P: οἶμαι F d6 ἐγὼ οἶμαι B T P:
ἐγῶμαι F d7 ἀληθῆς καὶ ψευδῆς P d8 ἄρ' αὖ scripsi: ἄρα Olym-
piodorus: γὰρ αὖ B T W F: γὰρ δὴ Schanz ἐστίν] ἐστόν Badham
e1 τέ B T W: om. F e3 εἶδη post πειθοῦς transp. F

γε.—ΣΩ. Ποτέραν οὖν ἢ ῥητορικὴ πειθῶ ποιεῖ ἐν δικαστη- 5
ρίοις τε καὶ τοῖς ἄλλοις ὄχλοις περὶ τῶν δικαίων τε καὶ
ἀδίκων; ἐξ ἧς πιστεύειν γίγνεται ἄνευ τοῦ εἰδέναι ἢ ἐξ
ἧς τὸ εἰδέναι;—ΓΟΡ. Δήλον δήπου, ὦ Σώκρατες, ὅτι ἐξ ἧς
τὸ πιστεύειν.—ΣΩ. Ἡ ῥητορικὴ ἄρα, ὡς ἔοικεν, πειθοῦς
δημιουργός ἐστιν πιστευτικῆς ἀλλ' οὐ διδασκαλικῆς περὶ 455
τὸ δίκαιόν τε καὶ ἀδικον.—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Οὐδ' ἄρα
διδασκαλικὸς ὁ ῥήτωρ ἐστὶν δικαστηρίων τε καὶ τῶν ἄλ-
λων ὄχλων δικαίων τε πέρι καὶ ἀδίκων, ἀλλὰ πιστικὸς
μόνον· οὐ γὰρ δήπου ὄχλον γ' ἂν δύναίτο τοσοῦτον ἐν 5
ὀλίγῳ χρόνῳ διδάξαι οὕτω μεγάλα πράγματα.—ΓΟΡ. Οὐ
δῆτα.

ΣΩ. Φέρε δὴ, ἴδωμεν τί ποτε καὶ λέγομεν περὶ τῆς
ῥητορικῆς· ἐγὼ μὲν γάρ τοι οὐδ' αὐτός πω δύναμαι κατα- b
νοῆσαι ὅτι λέγω. ὅταν περὶ ἱατρῶν αἰρέσεως ἢ τῇ πόλει
σύλλογος ἢ περὶ ναυπηγῶν ἢ περὶ ἄλλου τινὸς δημιουργικοῦ
ἔθνους, ἄλλο τι ἢ τότε ὁ ῥητορικὸς οὐ συμβουλευέσει; δῆλον
γὰρ ὅτι ἐν ἐκάστῃ αἰρέσει τὸν τεχνικώτατον δεῖ αἰρεῖσθαι. 5
οὐδ' ὅταν τειχῶν περὶ οἰκοδομήσεως ἢ λιμένων κατασκευῆς
ἢ νεωρίων, ἀλλ' οἱ ἀρχιτέκτονες· οὐδ' αὖ ὅταν στρατηγῶν
αἰρέσεως πέρι ἢ τάξεώς τινος πρὸς πολεμίους ἢ χωρίων
καταλήψεως συμβουλὴ ἢ, ἀλλ' οἱ στρατηγικοὶ τότε συμ- c
βουλευέσονται, οἱ ῥητορικοὶ δὲ οὔ· ἢ πῶς λέγεις, ὦ Γοργία,
τὰ τοιαῦτα; ἐπειδὴ γὰρ αὐτός τε φῆς ῥήτωρ εἶναι καὶ ἄλλους
ποιεῖν ῥητορικούς, εὖ ἔχει τὰ τῆς σῆς τέχνης παρὰ σοῦ
πυνθάνεσθαι. καὶ ἐμὲ νῦν νόμισον καὶ τὸ σὸν σπεύδειν· 5
ἴσως γὰρ καὶ τυγχάνει τις τῶν ξίδων ὄντων μαθητῆς σου

ο 7 ἐξ ἧς (bis) TPF: ἐξῆς (bis) B (spiritus corr. rec. b) πισ-
τεύειν BTPF: τὸ πιστεύειν vulg ο 8 ἐξ ἧς TPF: ἐξῆς B
(non correctum) α 4 πιστικὸς μόνον BT sed suprascr. εἰ T:
πειστικὸς μόνον P: πιστικοῦ μόνου F b 1 μὲν BTPF: om. Olym-
piodorus τοι BTPF Olympiodorus: om. al. b 4 ἄλλο τι ἢ
τότε PF: ἀλλ' ὅτι ἢ τότε B: ἄλλό τι τότε T (ἢ suprascr. rec. t)
b 6 περὶ BPF: πέρι T b 8 αἰρέσεως πέρι BTP: πέρι αἰρέσεως F
c 3 τε TPF: γε B c 4 ῥητορικούς secl. Cobet

βουλόμενος γενέσθαι, ὡς ἐγώ τινας σχεδὸν καὶ συχνούς
αἰσθάνομαι, οἱ ἴσως αἰσχύνοιντ' ἂν σε ἀνερέσθαι. ὑπ'
d ἐμοῦ οὖν ἀνερωτώμενος νόμισον καὶ ὑπ' ἐκείνων ἀνερωτάσθαι.
“Τί ἡμῖν, ὦ Γοργία, ἔσται, ἐάν σοι συνῶμεν; περὶ τίνων τῇ
πόλει συμβουλευεῖν οἰοί τε ἐσόμεθα; πότερον περὶ δικαίου
μόνον καὶ ἀδίκου ἢ καὶ περὶ ὧν νυνδὴ Σωκράτης ἔλεγεν;”
5 πειρῶ οὖν αὐτοῖς ἀποκρίνεσθαι.

ΓΟΡ. Ἄλλ' ἐγώ σοι πειράσομαι, ὦ Σώκρατες, σαφῶς
ἀποκαλύφαι τὴν τῆς ῥητορικῆς δύναμιν ἅπασαν· αὐτὸς γὰρ
καλῶς ὑφηγήσω. οἴσθα γὰρ δήπου ὅτι τὰ νεώρια ταῦτα
e καὶ τὰ τεῖχη τὰ Ἀθηναίων καὶ ἡ τῶν λιμένων κατασκευὴ
ἐκ τῆς Θεμιστοκλέους συμβουλῆς γέγονεν, τὰ δ' ἐκ τῆς
Περικλέους ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν δημιουργῶν.

ΣΩ. Λέγεται ταῦτα, ὦ Γοργία, περὶ Θεμιστοκλέους·
5 Περικλέους δὲ καὶ αὐτὸς ἤκουον ὅτε συνεβούλευεν ἡμῖν περὶ
τοῦ διὰ μέσου τεύχους.

456 ΓΟΡ. Καὶ ὅταν γέ τις αἵρεσις ἦ ὧν νυνδὴ σὺ ἔλεγες, ὦ
Σώκρατες, ὁρᾷς ὅτι οἱ ῥήτορές εἰσιν οἱ συμβουλευόντες καὶ
οἱ νικῶντες τὰς γνώμας περὶ τούτων.

ΣΩ. Ταῦτα καὶ θαυμάζων, ὦ Γοργία, πάλαί ἐρωτῶ τίς
5 ποτε ἡ δύναμις ἐστὶν τῆς ῥητορικῆς. δαιμονία γάρ τις
ἔμοιγε καταφαίνεται τὸ μέγεθος οὕτω σκοποῦντι.

ΓΟΡ. Εἰ πάντα γε εἰδείης, ὦ Σώκρατες, ὅτι ὡς ἔπος
εἰπεῖν ἀπάσας τὰς δυνάμεις συλλαβοῦσα ὑφ' αὐτῇ ἔχει.
b μέγα δέ σοι τεκμήριον ἐρῶ· πολλάκις γὰρ ἦδη ἔγωγε μετὰ
τοῦ ἀδελφοῦ καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἱατρῶν εἰσελθὼν παρά
τινα τῶν καμνόντων οὐχὶ ἐθέλοντα ἢ φάρμακον πιεῖν ἢ
τεμεῖν ἢ καῦσαι παρασχεῖν τῷ ἱατρῷ, οὐ δυναμένου τοῦ

d 1 καὶ BTP: δὴ καὶ F. d 2 περὶ BTP: ἢ περὶ F d 4 νῦν
δὴ BTPf: δὴ F e 1 τὰ Ἀθηναίων secl. Cobet e 3 τῶν] τῆς
τῶν Schaefer: τῆς Buttman a 6 τοῦ BPft: τὸν T a 1 νυνδὴ
scripsi: νῦν αἰ F: δὴ BTPf a 4 πάλαι BTPF: πάλιν Olympio-
dorus τίς F: ἥτις BTP a 5 ἡ δύναμις ἐστὶν BTP: ἐστὶν
ἡ δύναμις F a 7 Εἰ] Τί εἰ Madvig: Τί δ' εἰ H. Richards b 4 ἢ
καῦσαι] καὶ καῦσαι Blomfield

ἱατροῦ πείσαι, ἐγὼ ἔπεισα, οὐκ ἄλλη τέχνη ἢ τῇ ῥητορικῇ. 5
 φημὶ δὲ καὶ εἰς πόλιν ὅπῃ βούλει ἐλθόντα ῥητορικὸν ἄνδρα
 καὶ ἱατρόν, εἰ δέοι λόγῳ διαγωνίζεσθαι ἐν ἐκκλησίᾳ ἢ ἐν
 ἄλλῳ τινὶ συλλόγῳ ὁπότερον δεῖ αἰρεθῆναι ἱατρόν, οὐδαμοῦ
 ἂν φανῆναι τὸν ἱατρόν, ἀλλ' αἰρεθῆναι ἂν τὸν εἰπεῖν δυνα- c
 τόν, εἰ βούλοιτο. καὶ εἰ πρὸς ἄλλον γε δημιουργὸν ὄν-
 τιναοῦν ἀγωνίζοιτο, πείσειεν ἂν αὐτὸν ἐλέσθαι ὁ ῥητορικὸς
 μᾶλλον ἢ ἄλλος ὅστισοῦν· οὐ γὰρ ἔστιν περὶ ὅτου οὐκ ἂν
 πιθανώτερον εἴποι ὁ ῥητορικὸς ἢ ἄλλος ὅστισοῦν τῶν δη- 5
 μιουργῶν ἐν πλήθει. ἡ μὲν οὖν δύναμις τοσαύτη ἐστὶν
 καὶ τοιαύτη τῆς τέχνης· δεῖ μέντοι, ὦ Σώκρατες, τῇ
 ῥητορικῇ χρῆσθαι ὥσπερ τῇ ἄλλῃ πάσῃ ἀγωνίᾳ. καὶ γὰρ
 τῇ ἄλλῃ ἀγωνίᾳ οὐ τούτου ἕνεκα δεῖ πρὸς ἅπαντας χρῆσθαι d
 ἀνθρώπους, ὅτι ἔμαθεν πυκτεύειν τε καὶ παγκρατιάζειν καὶ
 ἐν ὅπλοις μάχεσθαι, ὥστε κρείττων εἶναι καὶ φίλων καὶ
 ἐχθρῶν, οὐ τούτου ἕνεκα τοὺς φίλους δεῖ τύπτειν οἷδὲ
 κεντεῖν τε καὶ ἀποκτείνουσαι. οὐδέ γε μὰ Δία ἕάν τις εἰς 5
 παλαίστραν φοιτήσας εἴ ἔχων τὸ σῶμα καὶ πυκτικὸς γενό-
 μενος, ἔπειτα τὸν πατέρα τύπτῃ καὶ τὴν μητέρα ἢ ἄλλον
 τινὰ τῶν οἰκείων ἢ τῶν φίλων, οὐ τούτου ἕνεκα δεῖ τοὺς
 παιδοτρίβας καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις διδάσκοντας μάχεσθαι e
 μισεῖν τε καὶ ἐκβάλλειν ἐκ τῶν πόλεων. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ
 παρέδωκαν ἐπὶ τῷ δικαίῳ χρῆσθαι τούτοις πρὸς τοὺς πολε-
 μίους καὶ τοὺς ἀδικούντας, ἀμυνομένους, μὴ ὑπάρχοντας·
 οἱ δὲ μεταστρέψαντες χρώνται τῇ ἰσχύϊ καὶ τῇ τέχνῃ οὐκ 457
 ὀρθῶς. οὐκ οὖν οἱ διδάξαντες πονηροί, οὐδὲ ἡ τέχνη οὔτε
 αἰτία οὔτε πονηρὰ τούτου ἕνεκά ἐστιν, ἀλλ' οἱ μὴ χρώμενοι
 οἴμαι ὀρθῶς. ὁ αὐτὸς δὴ λόγος καὶ περὶ τῆς ῥητορικῆς.
 δυνατὸς μὲν γὰρ πρὸς ἅπαντάς ἐστιν ὁ ῥήτωρ καὶ περὶ 5

b6 ὅπῃ BTPF: ὅποι scr. rec. ἐλθόντε Dobree c7 τῇ...
 ὥσπερ BTP (in lacuna textus suppl. f τῇ ῥητορικῇ χρῆσθαι ὥσπερ καὶ)
 d1 τούτου ἕνεκα secl. Findeisen ἕνεκα δεῖ BTF: δεῖ ἕνεκα P
 d6 πυκτικὸς] ποιητικὸς P e3 τῷ BTP: τὸ F a2 οὐκ οὖν
 TPFb: οὐκοῦν B

- παντὸς λέγειν, ὥστε πιθανώτερος εἶναι ἐν τοῖς πλήθεσιν
b ἔμβραχυν περὶ οὗτου ἂν βούληται· ἀλλ' οὐδέν τι μᾶλλον
τούτου ἔνεκα δεῖ οὔτε τοὺς ἰατροὺς τὴν δόξαν ἀφαιρεῖσθαι—
ὅτι δύναιτο ἂν τοῦτο ποιῆσαι—οὔτε τοὺς ἄλλους δημιουρ-
γούς, ἀλλὰ δικαίως καὶ τῇ ῥητορικῇ χρῆσθαι, ὥσπερ καὶ τῇ
5 ἀγωνίᾳ. ἔὰν δὲ οἶμαι ῥητορικὸς γενόμενός τις κᾶτα ταύτη
τῇ δυνάμει καὶ τῇ τέχνῃ ἀδικῇ, οὐ τὸν διδάξαντα δεῖ μισεῖν
τε καὶ ἐκβάλλειν ἐκ τῶν πόλεων. ἐκείνος μὲν γὰρ ἐπὶ
c δικαίου χρεῖα παρέδωκεν, ὃ δ' ἐναντίως χρήται. τὸν οὖν
οὐκ ὀρθῶς χρώμενον μισεῖν δίκαιον καὶ ἐκβάλλειν καὶ
ἀποκτείνυναι ἀλλ' οὐ τὸν διδάξαντα.

- ΣΩ. Οἶμαι, ὦ Γοργία, καὶ σὲ ἔμπειρον εἶναι πολλῶν
5 λόγων καὶ καθεωρακέναι ἐν αὐτοῖς τὸ τοιόνδε, ὅτι οὐ ῥᾶδίως
δύνανται περὶ ὧν ἂν ἐπιχειρήσωσιν διαλέγεσθαι διορισά-
μενοι πρὸς ἀλλήλους καὶ μαθόντες καὶ διδάξαντες ἑαυτούς,
d οὕτω διαλύεσθαι τὰς συνουσίας, ἀλλ' ἔὰν περὶ τοῦ ἀμφι-
σβητήσωσιν καὶ μὴ φῇ ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον ὀρθῶς λέγειν ἢ
μὴ σαφῶς, χαλεπαίνουσί τε καὶ κατὰ φθόνον οἴονται τὸν
ἑαυτῶν λέγειν, φιλονικούντας ἀλλ' οὐ ζητούντας τὸ προκεί-
5 μενον ἐν τῷ λόγῳ· καὶ ἔνιοί γε τελευτῶντες αἴσχιστα
ἀπαλλάττονται, λοιδορηθέντες τε καὶ εἰπόντες καὶ ἀκού-
σαντες περὶ σφῶν αὐτῶν τοιαῦτα οἶα καὶ τοὺς παρόντας
ἄχθεσθαι ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν, ὅτι τοιούτων ἀνθρώπων ἡξίωσαν
e ἀκροαταὶ γενέσθαι. τοῦ δὴ ἔνεκα λέγω ταῦτα; ὅτι νῦν
ἐμοὶ δοκεῖς σὺ οὐ πάνυ ἀκόλουθα λέγειν οὐδὲ σύμφωνα οἷς
τὸ πρῶτον ἔλεγες περὶ τῆς ῥητορικῆς· φοβοῦμαι οὖν διε-
λέγχειν σε, μή με ὑπολάβῃς οὐ πρὸς τὸ πᾶγμα φιλονι-

b 1 ἔμβραχυν BTP: ἐν βραχεῖ F et rec. t **b** 3 δύναιτο F et in ras.
T: δύναιτο re vera B P et pr. T **b** 4 ὥσπερ . . . ἀγωνίᾳ secl. ci.
Sauppe **b** 5 κᾶτα scr. rec. : κατὰ BTPF **c** 1 δικαίου BTPF:
δικαίᾳ scr. rec. **c** 3 διδάξαντα BTP: διδάσκοντα F **c** 5 λόγων]
λογίων Madvig: ἀνθρώπων Cobet: φιλολόγων Schanz **d** 1 του
BTP: τούτου F ἀμφισβητήσωσιν BTPf: ἀμφισβητῶσι F **d** 6 λοι-
δορηθέντες τε καὶ secl. Hirschig **d** 7 περὶ σφῶν αὐτῶν secl. ci.
Sauppe **d** 8 ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν secl. Cobet ὅτι τοιούτων] οἷων
Cobet **e** 4 φιλονικούντα secl. W. Headlam

κοῦντα λέγειν τοῦ καταφανὲς γενέσθαι, ἀλλὰ πρὸς σέ. 5
 ἐγὼ οὖν, εἰ μὲν καὶ σὺ εἶ τῶν ἀνθρώπων ὧν περ καὶ ἐγώ, 458
 ἡδέως ἂν σε διερωτῶην· εἰ δὲ μή, ἐφην ἂν. ἐγὼ δὲ τίνων
 εἰμί; τῶν ἡδέως μὲν ἂν ἐλεγχθέντων εἴ τι μὴ ἀληθὲς
 λέγω, ἡδέως δ' ἂν ἐλεγχάντων εἴ τίς τι μὴ ἀληθὲς λέγοι,
 οὐκ ἀηδέστερον μεντὰν ἐλεγχθέντων ἢ ἐλεγχάντων· μείζον 5
 γὰρ αὐτὸ ἀγαθὸν ἡγοῦμαι, ὅσῳ περ μείζον ἀγαθὸν ἐστίν
 αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι κακοῦ τοῦ μεγίστου ἢ ἄλλον ἀπαλλάξαι.
 οὐδὲν γὰρ οἶμαι τοσοῦτον κακὸν εἶναι ἀνθρώπῳ, ὅσον δόξα
 ψευδοῦς περὶ ὧν τυγχάνει νῦν ἡμῖν ὁ λόγος ὢν. εἰ μὲν οὖν b
 καὶ σὺ φῆς τοιοῦτος εἶναι, διαλεγώμεθα· εἰ δὲ καὶ δοκεῖ
 χρῆναι ἔαν, ἐῷμεν ἤδη χαίρειν καὶ διαλύωμεν τὸν λόγον.

ΓΟΡ. Ἀλλὰ φημί μὲν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, καὶ αὐτὸς τοιοῦ-
 τος εἶναι οἷον σὺ ὑφηγῇ· ἴσως μέντοι χρῆν ἐννοεῖν καὶ τὸ 5
 τῶν παρόντων. πάσαι γάρ τοι, πρὶν καὶ ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἐγὼ
 τοῖς παροῦσι πολλὰ ἐπεδειξάμην, καὶ νῦν ἴσως πόρρω ἀπο-
 τενοῦμεν, ἣν διαλεγώμεθα. σκοπεῖν οὖν χρὴ καὶ τὸ τούτων, c
 μή τινος αὐτῶν κατέχομεν βουλομένους τι καὶ ἄλλο πράττειν.

ΧΑΙ. Τοῦ μὲν θορύβου, ὦ Γοργία τε καὶ Σώκρατες,
 αὐτοὶ ἀκούετε τούτων τῶν ἀνδρῶν βουλομένων ἀκούειν ἔαν
 τι λέγητε· ἐμοὶ δ' οὖν καὶ αὐτῷ μὴ γένοιτο τοσαύτη ἀσχολία, 5
 ὥστε τοιούτων λόγων καὶ οὕτω λεγομένων ἀφεμένῳ προὔρ-
 γαιότερόν τι γενέσθαι ἄλλο πράττειν.

ΚΑΛ. Νῆ τοὺς θεοὺς, ὦ Χαιρεφών, καὶ μὲν δὴ καὶ αὐτὸς d
 πολλοῖς ἤδη λόγοις παραγενόμενος οὐκ οἶδ' εἰ πώποτε ἦσθην
 οὕτως ὥσπερ νυνί· ὥστ' ἐμοιγε, κὰν τὴν ἡμέραν ὅλην
 ἐθέλῃτε διαλέγεσθαι, χαριεῖσθε.

b 4 φημί B TP: φῆς F b 5 χρῆν BTPF (in marg. ἔδει bt): χρῆ
 al. Olympiodorus b 6 ὑμᾶς BTPF (sed ὑ ex emend. T) b 7 πολλὰ
 BTPf: πολλὸ F ἀποτενοῦμεν BTPf: ἀποστεροῦμεν F c 1 ἣν
 TPf: μὴν B (sed μ puncto notatum) c 2 κατέχομεν BPT: κατέ-
 χωμεν TF c 5 δ' οὖν BTPF: γοῦν Olympiodorus c 6 προὔρ-
 γαιότερον] προτιμότερον suprascr. P c 7 γενέσθαι BTP: γίνεσθαι F
 c 3 οὕτως BTPf: om. F νυνί BTPf: νῦν F ὅλην BTP: om. F
 d 4 ἐθέλῃτε F: ἐθέλοιτε BTP χαριεῖσθε TPf: χαριεῖσθαι B

5 ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν, ὦ Καλλίκλεις, τό γ' ἐμὸν οὐδὲν κωλύει, εἴπερ ἐθέλει Γοργίας.

ΓΟΡ. Αἰσχροὺν δὴ τὸ λοιπόν, ὦ Σώκρατες, γίγνεται ἐμέ γε μὴ ἐθέλειν, αὐτὸν ἐπαγγειλάμενον ἐρωτᾶν ὅτι τις βού-
e λεται. ἀλλ' εἰ δοκεῖ τουτοισί, διαλέγου τε καὶ ἐρώτα ὅτι βούλει.

ΣΩ. Ἄκουε δὴ, ὦ Γοργία, ἃ θαυμάζω ἐν τοῖς λεγομένοις ὑπὸ σοῦ· ἴσως γάρ τοι σοῦ ὀρθῶς λέγοντος ἐγὼ οὐκ ὀρθῶς
5 ὑπολαμβάνω. ῥητορικὸν φῆς ποιεῖν οἷός τ' εἶναι, ἐάν τις βούληται παρὰ σοῦ μαθάνειν;—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν περὶ πάντων ὥστ' ἐν ὅχλῳ πιθανὸν εἶναι, οὐ διδάσκοντα ἀλλὰ
459 πείθοντα;—ΓΟΡ. Πάνυ μὲν οὖν.—ΣΩ. Ἐλεγές τοι νυνδὴ ὅτι καὶ περὶ τοῦ ὑγιεινοῦ τοῦ ἱατροῦ πιθανώτερος ἔσται ὁ ῥήτωρ.—ΓΟΡ. Καὶ γὰρ ἔλεγον, ἐν γε ὅχλῳ.—ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ ἐν ὅχλῳ τοῦτό ἐστιν, ἐν τοῖς μὴ εἰδόσιν; οὐ γὰρ δήπου
5 ἐν γε τοῖς εἰδόσι τοῦ ἱατροῦ πιθανώτερος ἔσται.—ΓΟΡ. Ἀληθῆ λέγεις.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἴπερ τοῦ ἱατροῦ πιθανώτερος ἔσται, τοῦ εἰδότος πιθανώτερος γίγνεται;—ΓΟΡ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκ ἱατρός γε ὦν· ἦ γάρ;—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Ὁ δὲ μὴ ἱατρός γε δήπου ἀνεπιστήμων ὦν ὁ ἱατρός ἐπιστή-
μων.—ΓΟΡ. Δῆλον ὅτι.—ΣΩ. Ὁ οὐκ εἰδὼς ἄρα τοῦ εἰδότος ἐν οὐκ εἰδόσι πιθανώτερος ἔσται, ὅταν ὁ ῥήτωρ τοῦ ἱατροῦ
5 πιθανώτερος ᾖ. τοῦτο συμβαίνει ἢ ἄλλο τι;—ΓΟΡ. Τοῦτο ἐνταῦθά γε συμβαίνει.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ τὰς ἄλλας ἀπάσας τέχνας ὡσαύτως ἔχει ὁ ῥήτωρ καὶ ἡ ῥητορικὴ· αὐτὰ μὲν τὰ πράγματα οὐδὲν δεῖ αὐτὴν εἰδέναι ὅπως ἔχει, μηχανὴν
c δέ τινα πειθοῦς ἡύρηκέναι ὥστε φαίνεσθαι τοῖς οὐκ εἰδόσι μᾶλλον εἰδέναι τῶν εἰδόντων.

ΓΟΡ. Οὐκοῦν πολλὴ ῥαστώνη, ὦ Σώκρατες, γίγνεται,

d 8 ad ἐθέλειν adscripsit καὶ ταῦτα f ἐρωτᾶν . . . βούλεται secl. Badham
e 1 τουτοισί scr. recc.: τούτοις P: τούτοις B T: τούτοις F
e 7 πάντων B T P f: παντός f a 1 τοι νυνδὴ B² P: τοίνυν δὴ B (ut videtur) T: τοίνυν νῦν δὴ F a 2 περὶ τοῦ ὑγιεινοῦ
secl. Cobet a 5 ἔσται B T P f: ἔστιν F b 2 ὁ B T F: om. P
b 7 καὶ ἡ ῥητορικὴ secl. Cobet b 8 αὐτὴν] αὐτὸν Beck, Cobet

μὴ μαθόντα τὰς ἄλλας τέχνας ἀλλὰ μίαν ταύτην, μηδὲν ἐλαττοῦσθαι τῶν δημιουργῶν;

5

ΣΩ. Εἰ μὲν ἐλαττοῦται ἢ μὴ ἐλαττοῦται ὁ ῥήτωρ τῶν ἄλλων διὰ τὸ οὕτως ἔχειν, αὐτίκα ἐπισκεψόμεθα, ἔάν τι ἡμῖν πρὸς λόγου ἦ· νῦν δὲ τόδε πρότερον σκεψώμεθα, ἅρα τυγχάνει περὶ τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἄδικον καὶ τὸ αἰσχροὺν καὶ d τὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ κακὸν οὕτως ἔχων ὁ ῥητορικὸς ὥς περὶ τὸ ὑγιεινὸν καὶ περὶ τὰ ἄλλα ὧν αἱ ἄλλαι τέχναι, αὐτὰ μὲν οὐκ εἰδῶς, τί ἀγαθὸν ἢ τί κακὸν ἐστὶν ἢ τί καλὸν ἢ τί αἰσχροὺν ἢ δίκαιον ἢ ἄδικον, πειθῶ δὲ περὶ αὐτῶν με- 5 μηχανημένος ὥστε δοκεῖν εἰδέναι οὐκ εἰδῶς ἐν οὐκ εἰδόσιν μᾶλλον τοῦ εἰδότος; ἢ ἀνάγκη εἰδέναι, καὶ δεῖ προεπιστά- e μενον ταῦτα ἀφικέσθαι παρὰ σὲ τὸν μέλλοντα μαθήσεσθαι τὴν ῥητορικὴν; εἰ δὲ μή, σὺ ὁ τῆς ῥητορικῆς διδάσκαλος τούτων μὲν οὐδὲν διδάξεις τὸν ἀφικνούμενον—οὐ γὰρ σὺν ἔργον —ποιήσεις δ' ἐν τοῖς πολλοῖς δοκεῖν εἰδέναι αὐτὸν τὰ τοιαῦτα 5 οὐκ εἰδόμενα καὶ δοκεῖν ἀγαθὸν εἶναι οὐκ ὄντα; ἢ τὸ παράπαν οὐχ οἷός τε ἔσῃ αὐτὸν διδάξαι τὴν ῥητορικὴν, ἔαν μὴ προειδῇ περὶ τούτων τὴν ἀλήθειαν; ἢ πῶς τὰ τοιαῦτα ἔχει, ὦ Γοργία; καὶ πρὸς Διός, ὥσπερ ἄρτι εἶπες, ἀποκαλύψας τῆς ῥητορικῆς 460 εἰπὲ τίς ποθ' ἢ δύναμις ἐστίν.

ΓΟΡ. Ἄλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, ὦ Σώκρατες, ἔαν τύχη μὴ εἰδῶς, καὶ ταῦτα παρ' ἐμοῦ μαθήσεται.

ΣΩ. *Ἐχε δὴ· καλῶς γὰρ λέγεις. ἔάνπερ ῥητορικὸν 5 σύ τινα ποιήσης, ἀνάγκη αὐτὸν εἰδέναι τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα ἥτοι πρότερόν γε ἢ ὕστερον μαθόντα παρὰ σοῦ.—

ΓΟΡ. Πάννυ γε.—ΣΩ. Τί οὖν; ὁ τὰ τεκτονικὰ μεμαθηκώς b τεκτονικός; ἢ οὐ;—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὁ τὰ μουσικὰ μουσικός;—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Καὶ ὁ τὰ ἱατρικὰ ἱατρικός;

c8 πρὸς λόγου BTP: πρὸ λόγου Olympiodorus: πρὸς λόγον F
d1 περὶ supra verum T: καὶ περὶ Olympiodorus d3 ὥς περὶ
BTP: ὥσπερ F d4 αὐτὰ BTF: αὐτὸς P e3 εἰ δὲ μὴ σὺ
TRF et in marg. γρ. b: εἰ δὲ σὺ B e7 αὐτὸν διδάξαι re vera
BTF: διδάξαι αὐτὸν P a4 μαθήσεται BTPf: μαθήσεσθαι F
a6 εἰδέναι BTP: ἐστὶν εἰδέναι F a7 ἥτοι BTPf: ἢ F

καὶ τᾶλλα οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ὁ μεμαθηκὼς ἕκαστα
 5 τοιοῦτός ἐστιν οἷον ἡ ἐπιστήμη ἕκαστον ἀπεργάζεται;—
 ΓΟΡ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν κατὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ
 ὁ τὰ δίκαια μεμαθηκὼς δίκαιος;—ΓΟΡ. Πάντως δήπου.—
 ΣΩ. Ὁ δὲ δίκαιος δικάιᾳ πον πράττει.—ΓΟΡ. Ναί.—
 c ΣΩ. Οὐκοῦν ἀνάγκη τὸν ῥητορικὸν δίκαιον εἶναι, τὸν δὲ
 δίκαιον βούλεσθαι δίκαια πράττειν;—ΓΟΡ. Φαίνεται γε.—
 ΣΩ. Οὐδέποτε ἄρα βουλήσεται ὁ γε δίκαιος ἀδικεῖν.—
 ΓΟΡ. Ἀνάγκη.—ΣΩ. Τὸν δὲ ῥητορικὸν ἀνάγκη ἐκ τοῦ λόγου
 5 δίκαιον εἶναι.—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Οὐδέποτε ἄρα βουλήσεται
 ὁ ῥητορικὸς ἀδικεῖν.—ΓΟΡ. Οὐ φαίνεται γε.

ΣΩ. Μέννησαι οὖν λέγων ὀλίγῳ πρότερον ὅτι οὐ δεῖ τοῖς
 d παιδοτρίβαις ἐγκαλεῖν οὐδ' ἐκβάλλειν ἐκ τῶν πόλεων, ἐὰν ὁ
 πύκτης τῇ πυκτικῇ χρῆται τε καὶ ἀδίκως χρῆται καὶ ἀδικῇ,
 ὡσαύτως δὲ οὕτως καὶ ἐὰν ὁ ῥήτωρ τῇ ῥητορικῇ ἀδίκως
 χρῆται, μὴ τῷ διδάξαντι ἐγκαλεῖν μηδ' ἐξελαύνειν ἐκ τῆς
 5 πόλεως, ἀλλὰ τῷ ἀδικοῦντι καὶ οὐκ ὀρθῶς χρωμένῳ τῇ
 ῥητορικῇ; ἐρρήθη ταῦτα ἢ οὐ;—ΓΟΡ. Ἐρρήθη.—ΣΩ. Νῦν
 e δέ γε ὁ αὐτὸς οὗτος φαίνεται, ὁ ῥητορικὸς, οὐκ ἂν ποτε
 ἀδικήσας. ἢ οὐ;—ΓΟΡ. Φαίνεται.—ΣΩ. Καὶ ἐν τοῖς πρώ-
 τοις γε, ὦ Γοργία, λόγοις ἐλέγετο ὅτι ἡ ῥητορικὴ περὶ λόγους
 εἴη οὐ τοὺς τοῦ ἀρτίου καὶ περιττοῦ, ἀλλὰ τοὺς τοῦ δικαίου
 5 καὶ ἀδίκου· ἢ γάρ;—ΓΟΡ. Ναί.—ΣΩ. Ἐγὼ τοίνυν σου τότε
 ταῦτα λέγοντος ὑπέλαβον ὡς οὐδέποτ' ἂν εἴη ἡ ῥητορικὴ
 ἀδικον πρᾶγμα, ὃ γ' αἰεὶ περὶ δικαιοσύνης τοὺς λόγους
 ποιεῖται· ἐπειδὴ δὲ ὀλίγον ὕστερον ἔλεγες ὅτι ὁ ῥήτωρ
 461 τῇ ῥητορικῇ κἂν ἀδίκως χρῶτο, οὕτω θαυμάσας καὶ ἡγησά-
 μενος οὐ συνάδειν τὰ λεγόμενα ἐκείνους εἶπον τοὺς λόγους,

b8 Ὁ δὲ . . . Naί. secl. Deuschle (et mox c4 Τὸν δὲ . . . c5 Naί)
 c1 Οὐκοῦν . . . c2 Φαίνεται γε secl. Schanz (sed legit Quintilianus)
 ῥητορικὸν . . . δὲ secl. Hirschig c2 αἰεὶ ante βούλεσθαι add. Hir-
 schig, post βούλεσθαι add. Thompson c3 οὐδέποτε . . . c6 φαίνεται
 γε fort non legit Quintilianus (ii. 15. 27) c4 τοῦ BTP: τοῦ σου F
 d2 supra πυκτικῇ add. καλῶς rec. f καὶ ἀδίκως χρῆται F: om.
 BTP e1 ὁ ῥητορικὸς secl. Cobet e6 ἡ ῥητορικὴ BTP:
 ῥητορικῇ F e7 ὁ γ' BTP: εἰ γ' F

ὅτι· εἰ μὲν κέρδος ἡγοῖο εἶναι τὸ ἐλέγχεσθαι ὥσπερ ἐγώ,
ἄξιον εἶη διαλέγεσθαι, εἰ δὲ μή, ἔαν χαίρειν. ὕστερον δὲ
ἡμῶν ἐπισκοπομένων ὁρᾷς δὴ καὶ αὐτὸς ὅτι αὐτὸς ὁμολογεῖται 5
τὸν ῥητορικὸν ἀδύνατον εἶναι ἀδίκως χρῆσθαι τῇ ῥητορικῇ
καὶ ἐθέλειν ἀδικεῖν. ταῦτα οὖν ὅπη ποτὲ ἔχει, μὰ τὸν
κύνα, ὦ Γοργία, οὐκ ὀλίγης συνουσίας ἐστὶν ὥστε ἱκανῶς b
διασκέψασθαι.

ΠΩΛ. Τί δέ, ὦ Σώκρατες; οὕτω καὶ σὺ περὶ τῆς
ῥητορικῆς δοξάζεις ὥσπερ νῦν λέγεις; ἢ οἶει—ὅτι Γοργίας
ἡσχύνθη σοι μὴ προσομολογῆσαι τὸν ῥητορικὸν ἄνδρα μὴ 5
οὐχὶ καὶ τὰ δίκαια εἰδέναι καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ ἀγαθὰ, καὶ
ἔαν μὴ ἔλθῃ ταῦτα εἰδὼς παρ' αὐτόν, αὐτὸς διδάξῃν, ἔπειτα
ἐκ ταύτης ἴσως τῆς ὁμολογίας ἐναντίον τι συνέβη ἐν τοῖς
λόγοις—τοῦτο (δ') δὴ ἀγαπᾷς, αὐτὸς ἀγαγὼν ἐπὶ τοιαῦτα c
ἐρωτήματα—ἐπεὶ τίνα οἶει ἀπαρνήσεσθαι μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὸν
ἐπίστασθαι τὰ δίκαια καὶ ἄλλους διδάξῃν;—ἀλλ' εἰς τὰ
τοιαῦτα ἄγειν πολλὴ ἀγροικία ἐστὶν τοὺς λόγους.

ΣΩ. ὦ κάλλιστε Πῶλε, ἀλλὰ τοι ἐξεπίτηδες κτώμεθα 5
ἐταίρους καὶ υἱεῖς, ἵνα ἐπειδὴν αὐτοὶ πρεσβύτεροι γενόμενοι
σφαλλόμεθα, παρόντες ὑμεῖς οἱ νεώτεροι ἐπανορθῶτε ἡμῶν
τὸν βίον καὶ ἐν ἔργοις καὶ ἐν λόγοις. καὶ νῦν εἴ τι ἐγὼ καὶ
Γοργίας ἐν τοῖς λόγοις σφαλλόμεθα, σὺ παρὼν ἐπανόρθου— d
δίκαιος δ' εἶ—καὶ ἐγὼ ἐθέλω τῶν ὁμολογημένων εἴ τί σοι
δοκεῖ μὴ καλῶς ὁμολογηῆσθαι, ἀναθέσθαι ὅτι ἂν σὺ βούλῃ,
ἔαν μοι ἐν μόνον φυλάττης.

ΠΩΛ. Τί τοῦτο λέγεις; 5

ΣΩ. Τὴν μακρολογίαν, ὦ Πῶλε, ἣν καθέρξης, ἥ τὸ πρῶτον
ἐπεχείρησας χρῆσθαι.

a 5 αὐ BTP: πάλιν αὐ F b 4 ἢ F: ἢ BT: καὶ W c 1 δ
add. f: om. BTPF c 2 ἀπαρνήσεσθαι BT: ἀπαρνήσασθαι PF
c 3 εἰς τὰ BTP: εἴ γε F (σ supra εἴ f) c 4 τοὺς λόγους secl. Cobet
c 6 ἐταίρους καὶ υἱεῖς Ft: ἐτέρους υἱεῖς BTW: ἐταίρους Schanz γενό-
μενοι F: γιγνόμενοι BTP c 7 ἐπανορθῶτε F: ἐπανορθοῖτε BTP
d 2 ἐγὼ BT et re vera W: ἐγὼ σοι F εἰ . . . ὁμολογηῆσθαι secl.
Cobet d 6 καθέρξης BTP Olympiodorus: καθέξης F

ΠΩΛ. Τί δέ; οὐκ ἐξέσται μοι λέγειν ὅποσα ἂν βούλωμαι;

e ΣΩ. Δεινὰ μεντὰν πάθοις, ὦ βέλτιστε, εἰ Ἀθήναζε ἀφικόμενος, οὗ τῆς Ἑλλάδος πλείστη ἐστὶν ἐξουσία τοῦ λέγειν, ἔπειτα σὺ ἐνταῦθα τούτου μόνος ἀτυχήσῃς. ἀλλὰ ἀντίθες τοι· σοῦ μακρὰ λέγοντος καὶ μὴ ἐθέλοντος τὸ ἐρωτώ-
5 μενον ἀποκρίνεσθαι, οὐ δεινὰ ἂν αὖ ἐγὼ πάθοιμι, εἰ μὴ ἐξέσται
462 μοι ἀπιέναι καὶ μὴ ἀκούειν σου; ἀλλ' εἴ τι κήδη τοῦ λόγου τοῦ εἰρημένου καὶ ἐπανορθώσασθαι αὐτὸν βούλει, ὥσπερ νυνδὴ ἔλεγον, ἀναθέμενος ὅτι σοι δοκεῖ, ἐν τῷ μέρει ἐρωτῶν τε καὶ ἐρωτώμενος, ὥσπερ ἐγὼ τε καὶ Γοργίας, ἔλεγχέ τε
5 καὶ ἐλέγχου. φῆς γὰρ δήπου καὶ σὺ ἐπίστασθαι ἄπερ Γοργίας· ἢ οὐ;

ΠΩΛ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σὺ κελεύειςσαντὸν ἐρωτᾶν ἐκάστοτε ὅτι ἂν τις βούληται, ὥς ἐπιστάμενος ἀποκρίνεσθαι;

10 ΠΩΛ. Πάννυ μὲν οὖν.

b ΣΩ. Καὶ νῦν δὴ τούτων ὁπότερον βούλει ποίει, ἐρώτα ἢ ἀποκρίνου.

ΠΩΛ. Ἀλλὰ ποιήσω ταῦτα. καί μοι ἀπόκριναι, ὦ Σώκρατες· ἐπειδὴ Γοργίας ἀπορεῖν σοι δοκεῖ περὶ τῆς ῥητορικῆς,
5 σὺν αὐτὴν τίνα φῆς εἶναι;

ΣΩ. ἼΑρα ἐρωτᾷς ἥντινα τέχνην φημὶ εἶναι;

ΠΩΛ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Οὐδεμία ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Πῶλε, ὥς γε πρὸς σὲ τάληθ' εἰρήσθαι.

10 ΠΩΛ. Ἀλλὰ τί σοι δοκεῖ ἢ ῥητορικὴ εἶναι;

ΣΩ. Πρᾶγμα δ' φῆς σὺ ποιῆσαι τέχνην ἐν τῷ συγγράμματι
c ὃ ἐγὼ ἔναγχος ἀνέγνω.

ΠΩΛ. Τί τοῦτο λέγεις;

ΣΩ. Ἐμπειρίαν ἔγωγέ τινα.

ΠΩΛ. Ἐμπειρία ἄρα σοι δοκεῖ ἢ ῥητορικὴ εἶναι;

a 4 τε post ἔλεγχε om. P
om. F

b 6 εἶναι om. P
b 9 εἰρήσθαι BTPf: δοκεῖ εἰρήσθαι F

b 8 γε BTf:
b 11 σὺν φῆς P

ΣΩ. Ἐμοιγε, εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέγεις.

5

ΠΩΛ. Τίνος ἐμπειρία;

ΣΩ. Χάριτός τινος καὶ ἡδονῆς ἀπεργασίας.

ΠΩΛ. Οὐκοῦν καλόν σοι δοκεῖ ἡ ῥητορικὴ εἶναι, χαρί-
ζεσθαι οἷόν τε εἶναι ἀνθρώποις;

ΣΩ. Τί δέ, ὦ Πῶλε; ἤδη πέπυσαι παρ' ἐμοῦ ὅτι φημί 10
αὐτὴν εἶναι, ὥστε τὸ μετὰ τοῦτο ἐρωτᾶς εἰ οὐ καλὴ μοι d
δοκεῖ εἶναι;

ΠΩΛ. Οὐ γὰρ πέπυσμαι ὅτι ἐμπειρίαν τινὰ αὐτὴν φῆς
εἶναι;

ΣΩ. Βούλει οὖν, ἐπειδὴ τιμᾶς τὸ χαρίζεσθαι, σμικρόν τί 5
μοι χαρίσασθαι;

ΠΩΛ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Ἐροῦ νῦν με, ὀψοποιία ἥτις μοι δοκεῖ τέχνη εἶναι.

ΠΩΛ. Ἐρωτῶ δὴ, τίς τέχνη ὀψοποιία;—ΣΩ. Οὐδεμία,
ὦ Πῶλε.—ΠΩΛ. Ἀλλὰ τί; φάθι.—ΣΩ. Φημί δὴ, ἐμπειρία 10
τις.—ΠΩΛ. Τίς; φάθι.—ΣΩ. Φημί δὴ, χάριτος καὶ ἡδονῆς
ἀπεργασίας, ὦ Πῶλε. e

ΠΩΛ. Ταῦτόν ἄρ' ἐστὶν ὀψοποιία καὶ ῥητορικὴ;

ΣΩ. Οὐδαμῶς γε, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς μὲν ἐπιτηδεύσεως
μόριον.

ΠΩΛ. Τίνος λέγεις ταύτης;

5

ΣΩ. Μὴ ἀγροικότερον ἢ τὸ ἀληθὲς εἰπεῖν· ὁκνῶ γὰρ
Γοργίου ἔνεκα λέγειν, μὴ οἴηταί με διακωμῶδειν τὸ ἑαυτοῦ
ἐπιτηδεύμα. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν τοῦτό ἐστιν ἡ ῥητορικὴ ἢ Γοργίας
ἐπιτηδεύει, οὐκ οἶδα—καὶ γὰρ ἄρτι ἐκ τοῦ λόγου οὐδὲν ἡμῖν 463
καταφανὲς ἐγένετο τί ποτε οὗτος ἡγεῖται—ὁ δ' ἐγὼ καλῶ
τὴν ῥητορικὴν, πράγματός τινός ἐστι μόριον οὐδενὸς τῶν
καλῶν.

ΓΟΡ. Τίνος, ὦ Σώκρατες; εἰπέ· μηδὲν ἐμὲ αἰσχυρθῆς. 5

c 10 δέ BTP: δὴ F d 1 εἰ P F et suprascr. B²: ἡ B: ἡ T
d 8 ἥτις F: εἴ τις BTW τέχνη εἶναι BTP: εἶναι τέχνη F
d 11 τίς BTPF: τίνος in marg. f e 2 ἄρ' F: ἄρα Olympiodorus:
δ' BTP e 6 γὰρ W: om. BTF a 5 αἰσχυρθῆς B (sed
supra η ead. m. εἰ): αἰσχυρθῆς T P F: αἰσχυρθεῖς scr. recc.

- ΣΩ. Δοκεῖ τοίνυν μοι, ὦ Γοργία, εἶναί τι ἐπιτήδευμα
 τεχνικὸν μὲν οὐ, ψυχῆς δὲ στοχαστικῆς καὶ ἀνδρείας καὶ
 φύσει δεινῆς προσομιλεῖν τοῖς ἀνθρώποις· καλῶ δὲ αὐτοῦ
 b ἐγὼ τὸ κεφάλαιον κολακείαν. ταύτης μοι δοκεῖ τῆς ἐπι-
 τηδεύσεως πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα μόρια εἶναι, ἐν δὲ καὶ ἡ
 ὀψοποιική· ὃ δοκεῖ μὲν εἶναι τέχνη, ὥς δὲ ὁ ἐμὸς λόγος, οὐκ
 ἔστιν τέχνη ἀλλ' ἐμπειρία καὶ τριβή. ταύτης μόριον καὶ
 5 τὴν ῥητορικὴν ἐγὼ καλῶ καὶ τὴν γε κομμωτικὴν καὶ τὴν
 σοφιστικὴν, τέτταρα ταῦτα μόρια ἐπὶ τέτταρσιν πράγμασιν.
 εἰ οὖν βούλεται Πῶλος πυνθάνεσθαι, πυνθανέσθω· οὐ γάρ
 c πω πέπυσται ὁποῖόν φημι ἐγὼ τῆς κολακείας μόριον εἶναι
 τὴν ῥητορικὴν, ἀλλ' αὐτὸν ἐλέηθα οὐπω ἀποκεκριμένος, ὃ δὲ
 ἐπανερωτᾷ εἰ οὐ καλὸν ἡγοῦμαι εἶναι. ἐγὼ δὲ αὐτῷ οὐκ
 ἀποκρινοῦμαι πρότερον εἴτε καλὸν εἴτε αἰσχροὺς ἡγοῦμαι
 5 εἶναι τὴν ῥητορικὴν πρὶν ἂν πρῶτον ἀποκρίνωμαι ὅτι ἐστίν.
 οὐ γὰρ δίκαιον, ὦ Πῶλε· ἀλλ' εἴπερ βούλει πυθέσθαι, ἐρώτα
 ὁποῖον μόριον τῆς κολακείας φημί εἶναι τὴν ῥητορικὴν.

ΠΩΛ. Ἐρωτῶ δὴ, καὶ ἀποκρίναι ὁποῖον μόριον.

- d ΣΩ. Ἄρ' οὖν ἂν μάθοις ἀποκριναμένου; ἔστιν γὰρ ἡ
 ῥητορικὴ κατὰ τὸν ἐμὸν λόγον πολιτικῆς μορίου εἶδωλον.

ΠΩΛ. Τί οὖν; καλὸν ἢ αἰσχροὺς λέγεις αὐτὴν εἶναι;

- ΣΩ. Αἰσχροὺς ἔγωγε—τὰ γὰρ κακὰ αἰσχροὶ καλῶ—ἐπειδὴ
 5 δεῖ σοι ἀποκρίνασθαι ὥς ἤδη εἰδότει ἂ ἐγὼ λέγω.

ΓΟΡ. Μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἐγὼ οὐδὲ αὐτὸς
 συνίημι ὅτι λέγεις.

- e ΣΩ. Εἰκότως γε, ὦ Γοργία· οὐδὲν γάρ πω σαφὲς λέγω,
 Πῶλος δὲ ὅδε νέος ἐστὶ καὶ ὀξύς.

a6 τι B T P F: om. Aristides (sed habent Proll. in Aristidem)
 a8 αὐτοῦ ἐγὼ B T P Aristides: ἐγὼ αὐτοῦ F b2 ἡ B T P F: om.
 Aristides c2 οὐπω F Aristides et suprascr. b: οὐτω B T P
 c4 εἴτε καλὸν εἴτε αἰσχροὺς B T P: εἴτε αἰσχροὺς εἴτε καλὸν F Aristides
 c5 ὅτι ἐστίν B T P F: ὅ ἐστιν Aristides c6 πυθέσθαι B T P F:
 πυνθάνεσθαι Aristides c8 καὶ . . . μόριον secl. Cobet (legit
 Aristides) μοι post ἀποκρίναί add. Aristides d5 ἐγὼ B T P F:
 om. Aristides d6 ἐγὼ B T P F: ἔγωγε Aristides

ΓΟΡ. Ἀλλὰ τοῦτον μὲν ἔα, ἐμοὶ δ' εἰπὲ πῶς λέγεις πολιτικῆς μορίου εἰδῶλον εἶναι τὴν ῥητορικὴν.

ΣΩ. Ἀλλ' ἐγὼ πειράσομαι φράσαι ὃ γέ μοι φαίνεται 5 εἶναι ἡ ῥητορικὴ· εἰ δὲ μὴ τυγχάνει ὃν τοῦτο, Πῶλος ὅδε ἐλέγξει. σῶμά που καλεῖς τι καὶ ψυχὴν;—ΓΟΡ. Πῶς γὰρ οὐ; 464

—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τούτων οἶε τινα εἶναι ἐκατέρου εὐεξίαν;—

ΓΟΡ. Ἐγωγε.—ΣΩ. Τί δέ; δοκοῦσαν μὲν εὐεξίαν, οὔσαν δ' οὐ; οἷον τοιόνδε λέγω· πολλοὶ δοκοῦσιν εὖ ἔχειν τὰ σώματα, οὓς οὐκ ἂν ῥαδίως αἰσθοιτό τις ὅτι οὐκ εὖ ἔχουσιν, 5 ἀλλ' ἢ ἱατρός τε καὶ τῶν γυμναστικῶν τις.—ΓΟΡ. Ἀληθῆ λέγεις.—ΣΩ. Τὸ τοιοῦτον λέγω καὶ ἐν σώματι εἶναι καὶ ἐν ψυχῇ, ὃ ποιεῖ μὲν δοκεῖν εὖ ἔχειν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ἔχει δὲ οὐδὲν μᾶλλον.—ΓΟΡ. Ἔστι ταῦτα. 6

ΣΩ. Φέρε δὴ σοι, ἔαν δύνωμαι, σαφέστερον ἐπιδείξω ὃ λέγω. δυοῖν ὄντοι τοῖν πραγμάτοιν δύο λέγω τέχνας· τὴν μὲν ἐπὶ τῇ ψυχῇ πολιτικὴν καλῶ, τὴν δὲ ἐπὶ σώματι μίαν μὲν οὕτως ὀνομάσαι οὐκ ἔχω σοι, μιᾶς δὲ οὐσης τῆς τοῦ 5 σώματος θεραπείας δύο μόρια λέγω, τὴν μὲν γυμναστικὴν, τὴν δὲ ἱατρικὴν· τῆς δὲ πολιτικῆς ἀντὶ μὲν τῆς γυμναστικῆς τὴν νομοθετικὴν, ἀντίστροφον δὲ τῇ ἱατρικῇ τὴν δικαιοσύνην. ἐπικοινωνοῦσι μὲν δὴ ἀλλήλαις, ἅτε περὶ τὸ αὐτὸ οὔσαι, 6 ἑκάτεραι τούτων, ἢ τε ἱατρικὴ τῇ γυμναστικῇ καὶ ἡ δικαιοσύνη τῇ νομοθετικῇ· ὅμως δὲ διαφέρουσίν τι ἀλλήλων. τεττάρων δὴ τούτων οὐσῶν, καὶ αἰεὶ πρὸς τὸ βέλτιστον θεραπευουσῶν τῶν μὲν τὸ σῶμα, τῶν δὲ τὴν ψυχὴν, ἡ κολακευτικὴ αἰσθομένη 5

ε 6 ἡ T P F Aristides : om. B τυγχάνει T P Aristides : τυγχάνη B F a 6 ἀλλ' ἡ Aristides : ἄλλος ἢ B T P F ἱατρός B T P Aristides : ὁ ἱατρός F a 8 ὃ F Aristides : ὅτι B T P b 2 ἐπιδείξω B T P Aristides : ἐπιδείξαι F b 3 ὄντοι τοῖν πραγμάτοιν B T P : ὄντοι πραγμάτοι F : ὄντων τῶν πραγμάτων Aristides τὴν μὲν B T P : καὶ τὴν μὲν F : τὴν μὲν οὖν Aristides b 4 τῇ ψυχῇ B T P F Aristides : τὴν ψυχὴν T σώματι B T P : τῷ σώματι F Aristides b 7 ἀντὶ μὲν τῆς γυμναστικῆς B T P F : ἀντίστροφον μὲν τῇ γυμναστικῇ Aristides b 8 δικαιοσύνην B T P Aristides Olympiodorus : δικαστικὴν F et Proll. ad Aristidem c 2 δικαιοσύνη B T P Aristides : δικαστικὴ F c 4 δὴ B T P F : δὲ Aristides Olympiodorus c 5 αἰσθομένη F Aristides : αἰσθανομένη B T P

—οὐ γνοῦσα λέγω ἀλλὰ στοχασαμένη—τέτραχα ἑαυτὴν δια-
νείμασα, ὑποδῦσα ὑπὸ ἑκαστον τῶν μορίων, προσποιεῖται

d εἶναι τοῦτο ὅπερ ὑπέδν, καὶ τοῦ μὲν βελτίστου οὐδὲν φροντίζει,
τῷ δὲ ἀεὶ ἡδίστῳ θηρεύεται τὴν ἄνοιαν καὶ ἐξαπατᾷ, ὥστε
δοκεῖ πλείστου ἀξία εἶναι. ὑπὸ μὲν οὖν τὴν ἱατρικὴν ἢ

5 τῷ σώματι εἰδέναι, ὥστ' εἰ δέοι ἐν παισὶ διαγωνίζεσθαι
ὀψοποιὸν τε καὶ ἱατρόν, ἢ ἐν ἀνδράσιν οὕτως ἀνοήτοις ὥσπερ
οἱ παῖδες, πότερος ἐπαίει περὶ τῶν χρηστῶν σιτίων καὶ

e πονηρῶν, ὁ ἱατρὸς ἢ ὁ ὀψοποιός, λιμῷ ἂν ἀποθανεῖν τὸν
ἱατρόν. κολακεῖαν μὲν οὖν αὐτὸ καλῶ, καὶ αἰσχρόν φημι

465 εἶναι τὸ τοιοῦτον, ὧ Πῶλε—τοῦτο γὰρ πρὸς σέ λέγω—ὅτι
τοῦ ἡδέος στοχάζεται ἄνευ τοῦ βελτίστου· τέχνην δὲ αὐτὴν
οὐ φημι εἶναι ἀλλ' ἐμπειρίαν, ὅτι οὐκ ἔχει λόγον οὐδένα
ᾧ προσφέρει ἢ προσφέρει ὅποι' ἄττα τὴν φύσιν ἐστίν, ὥστε
5 τὴν αἰτίαν ἐκάστου μὴ ἔχειν εἰπεῖν. ἐγὼ δὲ τέχνην οὐ
καλῶ ὃ ἂν ἢ ἄλογον πρᾶγμα· τούτων δὲ πέρι εἰ ἀμφισβητεῖς,
ἐθέλω ὑποσχεῖν λόγον.

b Τῇ μὲν οὖν ἱατρικῇ, ὥσπερ λέγω, ἢ ὀψοποικῇ κολακεία
ὑπόκειται· τῇ δὲ γυμναστικῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦτον
ἢ κομμωτικῇ, κακοῦργός τε καὶ ἀπατηλὴ καὶ ἀγεννὴς καὶ
ἀνελεύθερος, σχήμασιν καὶ χρώμασιν καὶ λειότητι καὶ ἐσθῆσιν
5 ἀπατῶσα, ὥστε ποιεῖν ἀλλότριον κάλλος ἐφελκομένους τοῦ
οἰκείου τοῦ διὰ τῆς γυμναστικῆς ἀμελεῖν. ἴν' οὖν μὴ
μακρολογῶ, ἐθέλω σοι εἰπεῖν ὥσπερ οἱ γεωμέτραι—ἤδη γὰρ

d 1 ὅπερ P Aristides et suprascr. rec. b: ὅπου B T F: ὑπὸ δ Schanz
(ὅπερ ὑπέδν om. Sauppe) d 2 ἀεὶ B T P F: om. Aristides θηρεύ-
εται B T P F: θηρεύει Aristides d 3 δοκεῖ B T P (sed v add. B²):
δοκεῖν F Aristides (qui mox ἀξίαν) a 1 εἶναι post Πῶλε transp. F
a 2 αὐτὴν B T P f Aristides Olympiodorus: αὐτοῦ F a 4 ᾧ προσφέρει
ἢ προσφέρει B T P F Philodemus: ᾧ προσφέρει Aristides: ὧν προσφέρει
Cornarius b 1 ὀψοποικῇ B T P: ὀψοποιητικῇ F b 2 τοῦτον
T P F: τούτων B: om. Aristides b 3 τε B T P F Aristides Olympio-
dorus (sed οὔσα in marg. add. f) b 4 λειότητι B T P F Aristides:
λειότησι scr. rec. ἐσθῆσι F (v add. f): ἐσθῆτι Aristides: αἰσθήσει
B T P: ἐσθῆσι Coraes b 5 ἐφελκομένους B T P F: ἐφελκομένην
Aristides τοῦ . . . γυμναστικῆς secl. Cobet (habet Aristides)

ἂν ἴσως ἀκολουθήσῃς—ὅτι ὁ κομμωτικὴ πρὸς γυμναστικὴν, c
 τοῦτο σοφιστικὴ πρὸς νομοθετικὴν, καὶ ὅτι ὁ ὀψοποικὴ πρὸς
 ἰατρικὴν, τοῦτο ῥητορικὴ πρὸς δικαιοσύνην. ὅπερ μέντοι
 λέγω, διέστηκε μὲν οὕτω φύσει, ἅτε δ' ἐγγὺς ὄντων φύρονται
 ἐν τῷ αὐτῷ καὶ περὶ ταῦτα σοφισταὶ καὶ ῥήτορες, καὶ οὐκ 5
 ἔχουσιν ὅτι χρήσονται οὔτε αὐτοὶ ἑαυτοῖς οὔτε οἱ ἄλλοι
 ἄνθρωποι τούτοις. καὶ γὰρ ἂν, εἰ μὴ ἡ ψυχὴ τῷ σώματι
 ἐπεστάτει, ἀλλ' αὐτὸ αὐτῷ, καὶ μὴ ὑπὸ ταύτης κατεθεωρεῖτο d
 καὶ διεκρίνετο ἢ τε ὀψοποικὴ καὶ ἡ ἰατρικὴ, ἀλλ' αὐτὸ τὸ
 σῶμα ἔκρινε σταθμώμενον ταῖς χάρισι ταῖς πρὸς αὐτό, τὸ τοῦ
 Ἀναξαγόρου ἂν πολὺ ἦν, ὧ φίλε Πῶλε—σὺ γὰρ τούτων
 ἔμπειρος—ὁμοῦ ἂν πάντα χρήματα ἐφύρετο ἐν τῷ αὐτῷ, 5
 ἀκρίτων ὄντων τῶν τε ἰατρικῶν καὶ ὑγιεινῶν καὶ ὀψοποικῶν.
 ὁ μὲν οὖν ἐγὼ φημι τὴν ῥητορικὴν εἶναι, ἀκήκοας· ἀντί-
 στροφον ὀψοποιίας ἐν ψυχῇ, ὥς ἐκεῖνο ἐν σώματι. ἴσως e
 μὲν οὖν ἄτοπον πεποίηκα, ὅτι σε οὐκ ἐὼν μακρὸν λόγον
 λέγειν αὐτὸς συχνὸν λόγον ἀποτέτακα. ἄξιον μὲν οὖν
 ἐμοὶ συγγνώμην ἔχειν ἐστίν· λέγοντος γάρ μου βραχέα οὐκ
 ἐμάνθανες, οὐδὲ χρῆσθαι τῇ ἀποκρίσει ἦν σοι ἀπεκρινάμην 5
 οὐδὲν οἷός τ' ἦσθα, ἀλλ' ἐδέου διηγήσεως. ἔαν μὲν οὖν καὶ
 ἐγὼ σοῦ ἀποκρινομένου μὴ ἔχω ὅτι χρήσωμαι, ἀπότεινε 466
 καὶ σὺ λόγον, ἔαν δὲ ἔχω, ἔα με χρῆσθαι· δίκαιον γάρ. καὶ
 νῦν ταύτῃ τῇ ἀποκρίσει εἴ τι ἔχεις χρῆσθαι, χρῶ.

ΠΩΛ. Τί οὖν φῆς; κολακεία δοκεῖ σοι εἶναι ἡ
 ῥητορικὴ; 5

ΣΩ. Κολακείας μὲν οὖν ἔγωγε εἶπον μόριον. ἀλλ'

c 1 ὅτι κ.τ.λ. ita F Aristides: ante haec verba add. ὅτι ὁ κομμωτικὴ
 πρὸς γυμναστικὴν, τοῦτο ὀψοποικὴ πρὸς ἰατρικὴν· μᾶλλον δὲ ὧδε BTP
 (secluserat Thompson: ego deleui) c 3 δικαιοσύνην BTP
 Aristides: δικάστικὴν F c 4 διέστηκε μὲν F: διέστηκεν BTP
 c 6 χρήσονται BPF: χρήσονται T d 2 ὀψοποιητικὴ F d 5 ἐφύ-
 ρετο F: ἐφέρετο BTW ἐν τῷ αὐτῷ secl. Hirschig d 6 ὑγιεινῶν
 καὶ secl. Dobree ὀψοποιητικῶν F e 1 ψυχῇ BTP: τῇ ψυχῇ F
 e 3 λόγον BTPf: om. F e 4 ἐμοὶ BTPf: μοι F a 1 ἀπο-
 κρινομένου BTP: ἀπολογουμένου F χρήσωμαι BTP: χρήσομαι Ft
 a 3 χρῆσθαι BTP: χρῆσασθαι F

οὐ μνημονεύεις τηλικούτος ὢν, ὦ Πῶλε; τί τάχα
δράσεις;

ΠΩΛ. Ἄρ' οὖν δοκοῦσί σοι ὡς κόλακες ἐν ταῖς πόλεσι
10 φαῦλοι νομίζεσθαι οἱ ἀγαθοὶ ῥήτορες;

b ΣΩ. Ἐρώτημα τοῦτ' ἐρωτᾷς ἢ λόγου τινὸς ἀρχὴν λέγεις;

ΠΩΛ. Ἐρωτῶ ἔγωγε.

ΣΩ. Οὐδὲ νομίζεσθαι ἔμοιγε δοκοῦσιν.

ΠΩΛ. Πῶς οὐ νομίζεσθαι; οὐ μέγιστον δύνανται ἐν ταῖς
5 πόλεσιν;

ΣΩ. Οὐκ, εἰ τὸ δύνασθαί γε λέγεις ἀγαθόν τι εἶναι τῷ
δυναμένῳ.

ΠΩΛ. Ἀλλὰ μὴν λέγω γε.

ΣΩ. Ἐλάχιστον τοίνυν μοι δοκοῦσι τῶν ἐν τῇ πόλει
10 δύνασθαι οἱ ῥήτορες.

ΠΩΛ. Τί δέ; οὐχ, ὥσπερ οἱ τύραννοι, ἀποκτεινύασιν τε
c ὃν ἂν βούλωνται, καὶ ἀφαιροῦνται χρήματα καὶ ἐκβάλλουσιν
ἐκ τῶν πόλεων ὃν ἂν δοκῇ αὐτοῖς;

ΣΩ. Νῆ τὸν κύνα, ἀμφιγνοῶ μέντοι, ὦ Πῶλε, ἐφ' ἐκάστου
ὢν λέγεις πότερον αὐτὸς ταῦτα λέγεις καὶ γνώμην σαυτοῦ
5 ἀποφαίνῃ, ἢ ἐμὲ ἐρωτᾷς.

ΠΩΛ. Ἄλλ' ἔγωγε σὲ ἐρωτῶ.

ΣΩ. Εἶεν, ὦ φίλε· ἔπειτα δύο ἅμα με ἐρωτᾷς;

ΠΩΛ. Πῶς δύο;

ΣΩ. Οὐκ ἄρτι οὕτω πως ἔλεγες· “Ἡ οὐχὶ ἀποκτεινύασιν
d οἱ ῥήτορες οὓς ἂν βούλωνται, ὥσπερ οἱ τύραννοι, καὶ χρήματα
ἀφαιροῦνται καὶ ἐξελαύνουσιν ἐκ τῶν πόλεων ὃν ἂν δοκῇ
αὐτοῖς;”

ΠΩΛ. Ἐγώ γε.

a8 ad δράσεις adscripsit in B manus saec. xvi non antiquior λείπει
(sic) πρεσβύτης γενόμενος, quod ortum est ex interpretatione verborum
τηλικούτος et τάχα quae in W ita legitur νέος ὢν πρεσβύτης γενό-
μενος b6 γε BTP: om. F b8 μὴν scripsi: μὴν δὴ

BTPF: μὲν δὴ Heindorf c7 εἶεν TPFb: εἰ ἐν B ἔπειτα
TRF: ἐπεὶ τὰ B c9 Ἡ οὐχὶ scripsi: εἰ οὐχὶ F: εἰ ὅτι BTW:
ὅτι P

ΣΩ. Λέγω τοῖνυν σοι ὅτι δύο ταῦτ' ἐστὶν τὰ ἐρωτήματα, 5
καὶ ἀποκρινοῦμαι γέ σοι πρὸς ἀμφοτέρα. φημὶ γάρ, ὦ
Πῶλε, ἐγὼ καὶ τοὺς ῥήτορας καὶ τοὺς τυράννους δύνασθαι
μὲν ἐν ταῖς πόλεσιν σμικρότατον, ὥσπερ νυνδὴ ἔλεγον· οὐδὲν
γὰρ ποιεῖν ὧν βούλονται ὡς ἔπος εἰπεῖν, ποιεῖν μέντοι ὅτι e
ἂν αὐτοῖς δόξῃ βέλτιστον εἶναι.

ΠΩΛ. Οὐκοῦν τοῦτο ἐστὶν τὸ μέγα δύνασθαι;

ΣΩ. Οὐχ, ὥς γέ φησιν Πῶλος.

ΠΩΛ. Ἐγὼ οὐ φημι; φημὶ μὲν οὖν ἔγωγε. 5

ΣΩ. Μὰ τὸν—οὐ σύ γε, ἐπεὶ τὸ μέγα δύνασθαι ἔφησ
ἀγαθὸν εἶναι τῷ δυναμένῳ.

ΠΩΛ. Φημὶ γὰρ οὖν.

ΣΩ. Ἀγαθὸν οὖν οἶε εἶναι, ἐάν τις ποιῇ ταῦτα ἃ ἂν
δοκῇ αὐτῷ βέλτιστα εἶναι, νοῦν μὴ ἔχων; καὶ τοῦτο καλεῖς 10
σὺ μέγα δύνασθαι;

ΠΩΛ. Οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀποδείξεις τοὺς ῥήτορας νοῦν ἔχοντας καὶ
τέχνην τὴν ῥητορικὴν ἀλλὰ μὴ κολακείαν, ἐμὲ ἐξελέγξας; εἰ 467
δὲ με ἐάσεις ἀνέλεγκτον, οἱ ῥήτορες οἱ ποιοῦντες ἐν ταῖς
πόλεσιν ἃ δοκεῖ αὐτοῖς καὶ οἱ τύραννοι οὐδὲν ἀγαθὸν τοῦτο
κεκτήσονται, ἢ δὲ δυνάμεις ἐστίν, ὡς σὺ φῆς, ἀγαθόν, τὸ
δὲ ποιεῖν ἄνευ νοῦ ἃ δοκεῖ καὶ σὺ ὁμολογεῖς κακὸν εἶναι· 5
ἦ οὐ;

ΠΩΛ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Πῶς ἂν οὖν οἱ ῥήτορες μέγα δύναιτο ἢ οἱ τύραννοι
ἐν ταῖς πόλεσιν, ἐὰν μὴ Σωκράτης ἐξελεγχθῇ ὑπὸ Πῶλου ὅτι
ποιοῦσιν ἃ βούλονται; 10

d 5 τὰ B T W F Stobaeus : om. al. e 2 βέλτιστον εἶναι secl.
Cobet e 4 πῶλος B T P F : ὁ πῶλος Stobaeus e 6 μὰ τὸν
B T P F : μὰ τὸν κύνα Stobaeus ἔφησ B T P F Stobaeus : φῆς Baiter
e 9 ἃ ἂν B T² P F Stobaeus : ἃ T e 10 βέλτιστα εἶναι secl. Cobet
εἶναι om. P e 11 σὺ F Stobaeus : om. B T P e 13 ἀποδείξεις
. . . a 1 ἐξελέγξας B T F Stobaeus ; ἀποδείξεις . . . ἐλέγξας P : ἀποδεί-
ξας . . . ἐξελέγξεις Hirschig a 1 τὴν ῥητορικὴν secl. Cobet (habet
Stobaeus) a 3 τοῦτο B T P F Stobaeus : τούτω fecit rec. b
a 4 ἢ δὲ B T P F : εἰ δὲ Stobaeus : εἰ δὴ Heindorf

b ΠΩΛ. Οὗτος ἀνὴρ—

ΣΩ. Οὐ φημι ποιεῖν αὐτοὺς ἀ βούλονται· ἀλλὰ μ' ἔλεγχε.

ΠΩΛ. Οὐκ ἄρτι ὁμολόγεις ποιεῖν ἀ δοκεῖ αὐτοῖς βέλτιστα εἶναι, [τούτου πρόσθεν];

5 ΣΩ. Καὶ γὰρ νῦν ὁμολογῶ.

ΠΩΛ. Οὐκ οὖν ποιοῦσιν ἀ βούλονται;

ΣΩ. Οὐ φημι.

ΠΩΛ. Ποιοῦντες ἀ δοκεῖ αὐτοῖς;

ΣΩ. Φημί.

10 ΠΩΛ. Σχέτλια γέ λέγεις καὶ ὑπερφυῆ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Μὴ κακηγόρει, ὦ λῶστε Πῶλε, ἵνα προσείπω σε

c κατὰ σέ· ἀλλ' εἰ μὲν ἔχεις ἐμὲ ἐρωτᾶν, ἐπίδειξον ὅτι ψεύδομαι, εἰ δὲ μή, αὐτὸς ἀποκρίνου.

ΠΩΛ. Ἄλλ' ἐθέλω ἀποκρίνεσθαι, ἵνα καὶ εἰδῶ ὅτι λέγεις.

5 ΣΩ. Πότερον οὖν σοι δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι τοῦτο βούλεσθαι ὃ ἂν πράττωσιν ἐκάστοτε, ἢ ἐκείνο οὗ ἕνεκα πράττουσιν τοῦθ' ὃ πράττουσιν; οἶον οἱ τὰ φάρμακα πίνοντες παρὰ τῶν ἱατρῶν πότερόν σοι δοκοῦσιν τοῦτο βούλεσθαι ὅπερ ποιοῦσιν, πίνειν τὸ φάρμακον καὶ ἀλγεῖν, ἢ ἐκείνο,

10 τὸ ὑγιαίνειν, οὗ ἕνεκα πίνουσιν;—ΠΩΛ. Δῆλον ὅτι τὸ

d ὑγιαίνειν.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οἱ πλείοντές τε καὶ τὸν ἄλλον χρηματισμὸν χρηματιζόμενοι οὐ τοῦτό ἐστιν ὃ βούλονται, ὃ ποιοῦσιν ἐκάστοτε (τίς γὰρ βούλεται πλεῖν τε καὶ κινδυνεύειν καὶ πράγματ' ἔχειν;) ἀλλ' ἐκείνο οἶμαι οὗ ἕνεκα

5 πλέουσιν, πλουτεῖν· πλούτου γὰρ ἕνεκα πλέουσιν.—ΠΩΛ.

Πάνν γε.—ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν οὕτω καὶ περὶ πάντων; εἰάν τις

b3 βέλτιστα εἶναι secl. Cobet (habet Stobaeus)

πρόσθεν secl. Schleiermacher (habet Stobaeus)

Stobaeus: ποιοῦντες δὲ BTP: ποιοῦντές γε ci. H. Richards b10 σχέτλια BTPf: ἔχεται δF γε Olympiodorus Stobaeus: om.

BTPF b11 κακηγόρει Naber: κατηγόρει libri

... ὑγιαίνειν BW: om. TF sed add. in marg. Tf

πίνουσιν post ὑγιαίνειν quoque add. Wet in marg. T: om. BF Stobaeus

d3 τε καὶ BTP: καὶ F Stobaeus

Cobet (habet Stobaeus)

d5 πλούτου ... πλέουσιν secl.

d6 πάντων BTP: ἀπάντων F Stobaeus

b4 τούτου

b8 ποιοῦντες F

b10 σχέτλια

c10 δῆλον

d1 οὗ ἕνεκα

d3 τε καὶ BTP: καὶ F Stobaeus

d5 πλούτου ... πλέουσιν secl.

d6 πάντων BTP: ἀπάντων F Stobaeus

τι πράττει ἔνεκά του, οὐ τοῦτο βούλεται δὲ πράττει, ἀλλ' ἐκεῖνο
οὗ ἔνεκα πράττει;—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν ἔστιν τι τῶν **e**
ὄντων δὲ οὐχὶ ἤτοι ἀγαθόν γ' ἔστιν ἢ κακὸν ἢ μεταξὺ τούτων,
οὔτε ἀγαθὸν οὔτε κακόν;—ΠΩΛ. Πολλὴ ἀνάγκη, ὦ Σώ-
κρατες.—ΣΩ. Οὐκοῦν λέγεις εἶναι ἀγαθὸν μὲν σοφίαν τε καὶ
ὑγίειαν καὶ πλοῦτον καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, κακὰ δὲ τάναντία **5**
τούτων;—ΠΩΛ. Ἔγωγε.—ΣΩ. Τὰ δὲ μήτε ἀγαθὰ μήτε
κακὰ ἄρα τοιάδε λέγεις, ἃ ἐνίοτε μὲν μετέχει τοῦ ἀγαθοῦ,
ἐνίοτε δὲ τοῦ κακοῦ, ἐνίοτε δὲ οὐδετέρου, οἷον καθῆσθαι καὶ **468**
βαδίζειν καὶ τρέχειν καὶ πλεῖν, καὶ οἷον αὖ λίθους καὶ ξύλα
καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα; οὐ ταῦτα λέγεις; ἢ ἄλλ' ἅττα καλεῖς
τὰ μήτε ἀγαθὰ μήτε κακὰ;—ΠΩΛ. Οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα.—
ΣΩ. Πότερον οὖν τὰ μεταξὺ ταῦτα ἔνεκα τῶν ἀγαθῶν πρᾶτ- **5**
τουσιν ὅταν πράττωσιν, ἢ τὰγαθὰ τῶν μεταξύ;—ΠΩΛ. Τὰ
μεταξὺ δήπου τῶν ἀγαθῶν.—ΣΩ. Τὸ ἀγαθὸν ἄρα διώκοντες **b**
καὶ βαδίζομεν ὅταν βαδίζωμεν, οἰόμενοι βέλτιον εἶναι, καὶ
τὸ ἐναντίον ἔσταμεν ὅταν ἐστῶμεν, τοῦ αὐτοῦ ἔνεκα, τοῦ
ἀγαθοῦ· ἢ οὐ;—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἀποκτείνυ-
μεν, εἴ τιν' ἀποκτείνυμεν, καὶ ἐκβάλλομεν καὶ ἀφαιρούμεθα **5**
χρήματα, οἰόμενοι ἁμεινον εἶναι ἡμῖν ταῦτα ποιεῖν ἢ μή;—
ΠΩΛ. Πάννυ γε.—ΣΩ. Ἐνεκ' ἄρα τοῦ ἀγαθοῦ ἅπαντα
ταῦτα ποιοῦσιν οἱ ποιοῦντες.—ΠΩΛ. Φημί.—ΣΩ. Οὐκοῦν
ὡμολογήσαμεν, ἃ ἔνεκά του ποιοῦμεν, μὴ ἐκεῖνα βούλεσθαι,
ἀλλ' ἐκεῖνο οὗ ἔνεκα ταῦτα ποιοῦμεν;—ΠΩΛ.—Μάλιστα. **c**
—ΣΩ. Οὐκ ἄρα σφάττειν βουλόμεθα οὐδ' ἐκβάλλειν ἐκ τῶν
πόλεων οὐδὲ χρήματα ἀφαιρεῖσθαι ἀπλῶς οὕτως, ἀλλ' ἐὰν
μὲν ὠφέλιμα ἢ ταῦτα, βουλόμεθα πράττειν αὐτά, βλαβερὰ
δὲ ὄντα οὐ βουλόμεθα. τὰ γὰρ ἀγαθὰ βουλόμεθα, ὥς φῆς **5**
σύ, τὰ δὲ μήτε ἀγαθὰ μήτε κακὰ οὐ βουλόμεθα, οὐδὲ τὰ

d 7 τι B T P F: om. Stobaeus **e** 4 εἶναι ἀγαθὸν B T P F: ἀγαθὰ
Stobaeus τε καὶ B T P f: καὶ F Stobaeus **e** 6 μήτε ἀγαθὰ
μήτε κακὰ B T P Stobaeus: μήτε κακὰ μήτε ἀγαθὰ F **a** 5 ἔνεκα]
ἐν ἐκ P: ἔνεκεν B T F Stobaeus **b** 6 ἡμῖν ταῦτα B T P Stobaeus:
ταῦτα ἡμῖν F

κακά. ἦ γάρ; ἀληθῆ σοι δοκῶ λέγειν, ᾧ Πῶλε, ἦ οὐ; τί οὐκ ἀποκρίνη;—ΠΩΛ. Ἀληθῆ.

d ΣΩ. Οὐκοῦν εἴπερ ταῦτα ὁμολογοῦμεν, εἴ τις ἀποκτείνει τινὰ ἢ ἐκβάλλει ἐκ πόλεως ἢ ἀφαιρεῖται χρήματα, εἴτε τύραννος ὢν εἴτε ρήτωρ, οἴόμενος ἅμεινον εἶναι αὐτῷ, τυγχάνει δὲ ὃν κάκιον, οὗτος δήπου ποιεῖ ἃ δοκεῖ αὐτῷ· ἦ γάρ;—

5 ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν καὶ ἃ βούλεται, εἴπερ τυγχάνει ταῦτα κακὰ ὄντα; τί οὐκ ἀποκρίνη;—ΠΩΛ. Ἀλλ' οὐ μοι δοκεῖ ποιεῖν ἃ βούλεται.—ΣΩ. Ἔστιν οὖν ὅπως ὁ τοιοῦτος

e μέγα δύναται ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, εἴπερ ἐστὶ τὸ μέγα δύνασθαι ἀγαθόν τι κατὰ τὴν σὴν ὁμολογίαν;—ΠΩΛ. Οὐκ ἔστιν.—ΣΩ. Ἀληθῆ ἄρα ἐγὼ ἔλεγον, λέγων ὅτι ἔστιν ἄνθρωπον ποιοῦντα ἐν πόλει ἃ δοκεῖ αὐτῷ μὴ μέγα δύνασθαι

5 μηδὲ ποιεῖν ἃ βούλεται.

ΠΩΛ. Ὡς δὴ σύ, ᾧ Σώκρατες, οὐκ ἂν δέξαιο ἐξεῖναι σοι ποιεῖν ὅτι δοκεῖ σοι ἐν τῇ πόλει μᾶλλον ἢ μή, οὐδὲ ζηλοῖς ὅταν ἴδῃς τινὰ ἢ ἀποκτείναντα ὃν ἔδοξεν αὐτῷ ἢ ἀφελόμενον χρήματα ἢ δῆσαντα.

10 ΣΩ. Δικαίως λέγεις ἢ ἀδίκως;

469 ΠΩΛ. Ὅπότερ' ἂν ποιῇ, οὐκ ἀμφοτέρως ζηλωτόν ἐστιν; ΣΩ. Εὐφήμει, ᾧ Πῶλε.

ΠΩΛ. Τί δή;

ΣΩ. Ὅτι οὐ χρή οὔτε τοὺς ἀζηλώτους ζηλοῦν οὔτε τοὺς 5 ἀθλίους, ἀλλ' ἔλεεῖν.

ΠΩΛ. Τί δέ; οὕτω σοι δοκεῖ ἔχειν περὶ ᾧ ἐγὼ λέγω τῶν ἀνθρώπων;

ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΠΩΛ. Ὅστις οὖν ἀποκτείνουσιν ὃν ἂν δόξῃ αὐτῷ, δικαίως

10 ἀποκτεινύς, ἀθλιος δοκεῖ σοι εἶναι καὶ ἐλεινός;

ΣΩ. Οὐκ ἔμοιγε, οὐδὲ μέντοι ζηλωτός.

ΠΩΛ. Οὐκ ἄρτι ἀθλιον ἔφησθα εἶναι;

ε8 ἀποκτείναντα B T P f Stobaeus : ἀποκτείνοντα F a 1 ζηλωτόν
B T P F Stobaeus : ζηλωτός al. a 7 τῶν B T P Stobaeus : om. F

ΣΩ. Τὸν ἀδίκως γε, ὦ ἐταῖρε, ἀποκτείναντα, καὶ ἐλεινόν **b**
γε πρὸς· τὸν δὲ δικαίως ἀζήλωτον.

ΠΩΛ. Ἡ που ὁ γε ἀποθνήσκων ἀδίκως ἐλεινός τε καὶ
ἄθλιός ἐστιν.

ΣΩ. Ἦττον ἢ ὁ ἀποκτεινύς, ὦ Πῶλε, καὶ ἦττον ἢ ὁ **5**
δικαίως ἀποθνήσκων.

ΠΩΛ. Πῶς δῆτα, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὕτως, ὥς μέγιστον τῶν κακῶν τυγχάνει ὃν τὸ
ἀδικεῖν.

ΠΩΛ. Ἡ γὰρ τοῦτο μέγιστον; οὐ τὸ ἀδικεῖσθαι μείζον; **10**

ΣΩ. Ἦκιστά γε.

ΠΩΛ. Σὺν ἄρα βούλοιό ἂν ἀδικεῖσθαι μᾶλλον ἢ ἀδικεῖν;

ΣΩ. Βουλοίμην μὲν ἂν ἔγωγε οὐδέτερα· εἰ δ' ἀναγκαῖον εἴη **c**
ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἐλοίμην ἂν μᾶλλον ἀδικεῖσθαι ἢ ἀδικεῖν.

ΠΩΛ. Σὺν ἄρα τυραννεῖν οὐκ ἂν δέξαιο;

ΣΩ. Οὐκ, εἰ τὸ τυραννεῖν γε λέγεις ὅπερ ἐγώ.

ΠΩΛ. Ἄλλ' ἔγωγε τοῦτο λέγω ὅπερ ἄρτι, ἐξεῖναι ἐν τῇ **5**
πόλει, ὃ ἂν δοκῇ αὐτῷ, ποιεῖν τοῦτο, καὶ ἀποκτείνονται καὶ
ἐκβάλλονται καὶ πάντα πράττουντι κατὰ τὴν αὐτοῦ δόξαν.

ΣΩ. ὦ μακάριε, ἐμοῦ δὴ λέγοντος τῷ λόγῳ ἐπιλαβοῦ.
εἰ γὰρ ἐγὼ ἐν ἀγορᾷ πληθούσῃ λαβὼν ὑπὸ μάλης ἐγχει- **d**
ρίδιον λέγοιμι πρὸς σέ ὅτι “ὦ Πῶλε, ἐμοὶ δυνάμεις τις καὶ
τυραννὶς θαυμασία ἄρτι προσγένονεν· ἐὰν γὰρ ἄρα ἐμοὶ
δόξῃ τινὰ τουτῶν τῶν ἀνθρώπων ὧν σὺ ὀρᾷς αὐτίκα μάλα
δεῖν τεθνάναι, τεθνήξει οὗτος ὃν ἂν δόξῃ· κἄν τινα δόξῃ μοι **5**
τῆς κεφαλῆς αὐτῶν καταγῆναι δεῖν, κατεαγὼς ἔσται αὐτίκα

b2 γε F Stobaeus: δὲ BTP b5 supra ὦ in B πάνν μὲν οὖν
manus recentissima b10 ἦ] suprascr. εἰ B² b11 γε BTP
Stobaeus: γάρ F c1 ἂν ἔγωγε om. Simplicius (habet Stobaeus):
ἂν om. P οὐδέτερα BTPF Stobaeus: οὐδέτερον Simplicius
ἀναγκαῖον εἴη BTPF Stobaeus: ἀνάγκη Simplicius c2 ἢ ἀδικεῖν
secl. Cobet (habet Stobaeus) c7 πάντα BTP: πανταχῶς F
d3 post ἄρα add. προσγίνεται ἐμοὶ F (om. mox δόξῃ pr. F) d4 του-
τῶν BTP: τούτων F d5 τεθνήξει BTP: τεθνήξεται F et ξεται
suprascr. P d6 αὐτῶν BTF: αὐτὸν P καταγῆναι scripsi:
κατεαγῆναι B T W F: κατεαγῆναι recs.

μάλα, κὰν θοιμάτιον διεσχίσθαι, διεσχισμένον ἔσται—οὕτω
 e μέγα ἐγὼ δύναμαι ἐν τῇδε τῇ πόλει,” εἰ οὖν ἀπιστοῦντί σοι
 δείξαιμι τὸ ἐγχειρίδιον, ἴσως ἂν εἴποις ἰδὼν ὅτι “ὦ Σώ-
 κρατες, οὕτω μὲν πάντες ἂν μέγά δύναιτο, ἐπεὶ κὰν ἐμπρη-
 σθείη οἰκία τούτῳ τῷ τρόπῳ ἥντινά σοι δοκοῖ, καὶ τὰ γε
 5 Ἀθηναίων νεώρια καὶ αἱ τριήρεις καὶ τὰ πλοῖα πάντα καὶ τὰ
 δημόσια καὶ τὰ ἴδια.” ἀλλ’ οὐκ ἄρα τοῦτ’ ἔστιν τὸ μέγα
 δύνασθαι, τὸ ποιεῖν ἃ δοκεῖ αὐτῷ· ἢ δοκεῖ σοι;

ΠΩΛ. Οὐ δῆτα οὕτω γε.

470 ΣΩ. Ἐχéis οὖν εἰπεῖν δι’ ὅτι μέμφῃ τὴν τοιαύτην
 δύναμιν;

ΠΩΛ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Τί δῆ; λέγε.

5 ΠΩΛ. Ὅτι ἀναγκαῖον τὸν οὕτω πράττοντα ζημιουῖσθαι
 ἔστιν.

ΣΩ. Τὸ δὲ ζημιουῖσθαι οὐ κακόν;

ΠΩΛ. Πάνν γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ θαυμάσιε, [τὸ μέγα δύνασθαι] πάλιν αὐ
 10 σοι φαίνεται, ἔαν μὲν πράττοντι ἃ δοκεῖ ἔπῃται τὸ ὠφελί-
 μως πράττειν, ἀγαθόν τε εἶναι, καὶ τοῦτο, ὥς ἔοικεν, ἔστιν
 τὸ μέγα δύνασθαι· εἰ δὲ μή, κακὸν καὶ σμικρὸν δύνασθαι.
 b σκεψώμεθα δὲ καὶ τόδε· ἄλλο τι ὁμολογοῦμεν ἐνίστε μὲν
 ἄμεινον εἶναι ταῦτα ποιεῖν ἢ νυνδὴ ἐλέγμεν, ἀποκτεινύναι τε
 καὶ ἐξελαύνειν ἀνθρώπους καὶ ἀφαιρεῖσθαι χρήματα, ἐνίστε
 δὲ οὐ;

5 ΠΩΛ. Πάνν γε.

ΣΩ. Τοῦτο μὲν δῆ, ὥς ἔοικε, καὶ παρὰ σοῦ καὶ παρ’
 ἑμοῦ ὁμολογεῖται.

ΠΩΛ. Ναί.

e 4 ἥντινά σοι δοκοῖ F : ἥντιν’ ἂν σοι δοκοῖ B T : ἥντιν’ ἂν σοι δοκῇ P
 (sed suprascr. oi) a 1 οὖν B T P : om. F a 5 τὸν οὕτω] τοῦτο
 Olympiodorus a 9 τὸ μέγα δύνασθαι secl. Thompson a 12 post-
 erius δύνασθαι non legisse videtur Olympiodorus : secl. Thompson
 b 1 δὲ B T P : δῆ F

ΣΩ. Πότε οὖν σὺ φῆς ἄμεινον εἶναι ταῦτα ποιεῖν; εἰπὲ
τίνα ὅρον ὀρίξῃ.

10

ΠΩΛ. Σὺ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες, ἀπόκριναι [ταῦτὸ] τοῦτο.

ΣΩ. Ἐγὼ μὲν τοίνυν φημί, ὦ Πῶλε, εἴ σοι παρ' ἐμοῦ c
ἡδιόν ἐστιν ἀκούειν, ὅταν μὲν δικαίως τις ταῦτα ποιῇ,
ἄμεινον εἶναι, ὅταν δὲ ἀδίκως, κάκιον.

ΠΩΛ. Χαλεπόν γέ σε ἐλέγξαι, ὦ Σώκρατες· ἀλλ' οὐχὶ
καὶν πᾶσι σε ἐλέγξειεν ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγεις; 5

ΣΩ. Πολλὴν ἄρα ἐγὼ τῷ παιδί χάριν ἔξω, ἴσῃν δὲ καὶ
σοί, ἐάν με ἐλέγξης καὶ ἀπαλλάξης φλυαρίας. ἀλλὰ μὴ
κάμῃς φίλον ἄνδρα εὐεργετῶν, ἀλλ' ἔλεγχε.

ΠΩΛ. Ἀλλὰ μὴν, ὦ Σώκρατες, οὐδέν γέ σε δεῖ παλαιοῖς
πράγμασιν ἐλέγχειν· τὰ γὰρ ἐχθὲς καὶ πρόην γεγονότα ταῦτα d
ικανὰ σε ἐξελέγξαι ἐστὶν καὶ ἀποδείξαι ὥς πολλοὶ ἀδικοῦντες
ἄνθρωποι εὐδαιμόνες εἰσιν.

ΣΩ. Τὰ ποῖα ταῦτα;

ΠΩΛ. Ἀρχέλαον δήπου τοῦτον τὸν Περδίκκου ὀρᾶς 5
ἄρχοντα Μακεδονίας;

ΣΩ. Εἰ δὲ μή, ἀλλ' ἀκούω γε.

ΠΩΛ. Εὐδαιμόνων οὖν σοι δοκεῖ εἶναι ἢ ἄθλιος;

ΣΩ. Οὐκ οἶδα, ὦ Πῶλε· οὐ γάρ πω συγγέγονα τῷ ἀνδρί.

ΠΩΛ. Τί δέ; συγγενόμενος ἂν γνοίης, ἄλλως δὲ αὐτόθεν e
οὐ γινώσκεις ὅτι εὐδαιμονεῖ;

ΣΩ. Μὰ Δί' οὐ δῆτα.

ΠΩΛ. Δῆλον δὴ, ὦ Σώκρατες, ὅτι οὐδὲ τὸν μέγαν βασιλέα
γινώσκειν φήσεις εὐδαιμόνα ὄντα. 5

ΣΩ. Καὶ ἐληθῆ γε ἐρῶ· οὐ γὰρ οἶδα παιδείας ὅπως ἔχει
καὶ δικαιοσύνης.

ΠΩΛ. Τί δέ; ἐν τούτῳ ἢ πᾶσα εὐδαιμονία ἐστίν;

b 9 πότε F (ρον suprascr. f): πότερον B T P σὺ φῆς B T P f:
φῆς σὺ F ταῦτα B T P: ταῦτὸ τοῦτο F b 11 ταῦτὸ secl. ci.
Heindorf c 1 μὲν τοίνυν T P F: μέντοι νῦν B c 2 ἐστὶν ἀκούειν
B T P: ἀκούειν ἐστὶν F c 4 οὐχὶ B T P f: οὐ F c 6 ἴσῃν
T P F: ἴσιν B (suprascr. η B²) d 1 ἐχθὲς B T P Stobaeus: χθὲς F

ΣΩ. Ὡς γε ἐγὼ λέγω, ὦ Πῶλε· τὸν μὲν γὰρ καλὸν καὶ
 10 ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ γυναικὰ εὐδαίμονα εἶναί φημι, τὸν δὲ
 ἄδικον καὶ πονηρὸν ἄθλιον.

471 ΠΩΛ. Ἀθλιος ἄρα οὗτός ἐστιν ὁ Ἀρχέλαος κατὰ τὸν
 σὸν λόγον;

ΣΩ. Εἴπερ γε, ὦ φίλε, ἄδικος.

ΠΩΛ. Ἀλλὰ μὲν δὴ πῶς οὐκ ἄδικος; ᾧ γε προσῆκε μὲν
 5 τῆς ἀρχῆς οὐδὲν ἦν νῦν ἔχει, ὅντι ἐκ γυναικὸς ἥ ἦν δούλη
 Ἀλκέτου τοῦ Περδίκκου ἀδελφοῦ, καὶ κατὰ μὲν τὸ δίκαιον
 δοῦλος ἦν Ἀλκέτου, καὶ εἰ ἐβούλετο τὰ δίκαια ποιεῖν, ἐδού-
 λευεν ἂν Ἀλκέτῃ καὶ ἦν εὐδαίμων κατὰ τὸν σὸν λόγον.
 νῦν δὲ θαυμασίως ὥς ἄθλιος γέγονεν, ἐπεὶ τὰ μέγιστα ἡδί-
 10 κηκεν· ὅς γε πρῶτον μὲν τοῦτον αὐτὸν τὸν δεσπότην καὶ
 θεῖον μεταπεμφάμενος ὥς ἀποδώσω τὴν ἀρχὴν ἦν Περδίκκας
 αὐτὸν ἀφείλετο, ξενίσας καὶ καταμεθύσας αὐτόν τε καὶ τὸν
 υἱὸν αὐτοῦ Ἀλέξανδρον, ἀνεψιὸν αὐτοῦ, σχεδὸν ἡλικιώτην,
 5 ἐμβαλὼν εἰς ἄμαξαν, νύκτωρ ἔξαγαγὼν ἀπέσφαξέν τε καὶ
 ἠφάνισεν ἀμφοτέρους. καὶ ταῦτα ἀδικήσας ἔλαθεν ἑαυτὸν
 ἀθλιώτατος γενόμενος καὶ οὐ μετεμέλησεν αὐτῷ, ἀλλ' ὀλίγον
 15 ὕστερον τὸν ἀδελφόν, τὸν γνήσιον τοῦ Περδίκκου υἱόν, παῖδα
 ὥς ἐπτέτῃ, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγίγνετο κατὰ τὸ δίκαιον, οὐκ ἐβου-
 λήθη εὐδαίμων γενέσθαι δικαίως ἐκθρέψας καὶ ἀποδοὺς τὴν
 ἀρχὴν ἐκείνῳ, ἀλλ' εἰς φρέαρ ἐμβαλὼν καὶ ἀποπνίξας πρὸς
 5 τὴν μητέρα αὐτοῦ Κλεοπάτραν χῆνα ἔφη διώκοντα ἐμπεσεῖν
 καὶ ἀποθανεῖν. τοιγάρτοι νῦν, ἅτε μέγιστα ἡδίκηκώς τῶν
 ἐν Μακεδονίᾳ, ἀθλιώτατός ἐστιν πάντων Μακεδόνων, ἀλλ'
 οὐκ εὐδαιμονέστατος, καὶ ἴσως ἔστιν ὅστις Ἀθηναίων ἀπὸ σοῦ
 10 ἀρξάμενος δέξαιτ' ἂν ἄλλος ὅστισιν Μακεδόνων γενέσθαι
 μᾶλλον ἢ Ἀρχέλαος.

ε 10 εὐδαίμονα B T P F: εὐδαίμονας Stobaeus a 3 γε B T P f:
 om. F a 4 μὲν B T P F: μὴν al. Olympiodorus a 8 ἦν B T P:
 ἦν ἂν F a 9 ὥς B T P: om. F ἐπεὶ B T P: ἐπειδὴ F b 1 μὲν
 τοῦτον B T F: τοῦτον μὲν P b 4 σχεδὸν B T P: καὶ σχεδὸν F
 c 1 τοῦ F: τὸν B T P c 2 ἐπτέτῃ F: ἐπταετῇ B T: ἐπταέτῃ P
 d 1 δέξαιτ' T P F: δείξαιτ' B (ε suprascr. b) ἄλλος B F: ἄλλως T W

ΣΩ. Καὶ κατ' ἀρχὰς τῶν λόγων, ὦ Πῶλε, ἔγωγέ σε ἐπήνεσα ὅτι μοι δοκεῖς εὖ πρὸς τὴν ῥητορικὴν πεπαιδευσθαι, τοῦ δὲ διαλέγεσθαι ἡμεληκέναι· καὶ νῦν ἄλλο τι οὗτός ἐστιν 5 ὁ λόγος, ὃ με καὶ ἂν παῖς ἐξελέγξεις, καὶ ἐγὼ ὑπὸ σοῦ νῦν, ὥς σὺ οἶει, ἐξελέγμαι τούτῳ τῷ λόγῳ, φάσκων τὸν ἀδικοῦντα οὐκ εὐδαίμονα εἶναι; πόθεν, ὦγαθέ; καὶ μὴν οὐδέν γέ σοι τούτων ὁμολογῶ ὧν σὺ φής.

ΠΩΛ. Οὐ γὰρ ἐθέλεις, ἐπεὶ δοκεῖ γέ σοι ὡς ἐγὼ λέγω. e

ΣΩ. ὦ μακάριε, ῥητορικῶς γάρ με ἐπιχειρεῖς ἐλέγχειν, ὥσπερ οἱ ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἡγούμενοι ἐλέγχειν. καὶ γὰρ ἐκεῖ οἱ ἕτεροι τοὺς ἐτέρους δοκοῦσιν ἐλέγχειν, ἐπειδὴν τῶν λόγων ὧν ἂν λέγωσι μάρτυρας πολλοὺς παρέχωνται καὶ 5 εὐδοκίμους, ὁ δὲ τάναντία λέγων ἕνα τινα παρέχεται ἢ μηδένα. οὗτος δὲ ὁ ἔλεγχος οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν· ἐνίστε γὰρ ἂν καὶ καταψευδομαρτυρηθεῖη τις ὑπὸ 472 πολλῶν καὶ δοκούντων εἶναι τι. καὶ νῦν περὶ ὧν σὺ λέγεις ὀλίγου σοι πάντες συμφήσουσιν ταῦτα Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξένοι, ἔαν βούλῃ κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρασχέσθαι ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγω· μαρτυρήσουσί σοι, ἔαν μὲν βούλῃ, Νικίας ὁ Νικη- 5 ράτου καὶ οἱ ἀδελφοὶ μετ' αὐτοῦ, ὧν οἱ τρίποδες οἱ ἐφεξῆς ἐστῶτές εἰσιν ἐν τῷ Διονυσίῳ, ἔαν δὲ βούλῃ, Ἀριστοκράτης ὁ Σκελλίου, οὗ αὖ ἐστιν ἐν Πυθίου τοῦτο τὸ καλὸν ἀνάθημα, b ἔαν δὲ βούλῃ, ἡ Περικλέους ὅλη οἰκία ἢ ἄλλη συγγένεια ἦντινα ἂν βούλῃ τῶν ἐνθάδε ἐκλέξασθαι. ἀλλ' ἐγὼ σοι εἰς ὧν οὐχ ὁμολογῶ· οὐ γάρ με σὺ ἀναγκάζεις, ἀλλὰ ψευδο- μάρτυρας πολλοὺς κατ' ἐμοῦ παρασχόμενος ἐπιχειρεῖς ἐκβάλ- 5 λειν με ἐκ τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ἀληθοῦς. ἐγὼ δὲ ἂν μὴ σέ αὐτὸν ἕνα ὄντα μάρτυρα παράσχωμαι ὁμολογοῦντα περὶ ὧν λέγω, οὐδὲν οἶμαι ἄξιον λόγου μοι πεπεράνθαι περὶ ὧν ἂν

d 3 τῶν λόγων, ὦ Πῶλε B T P: ὦ Πῶλε, τῶν λόγων F Olympiodorus
σε B T P f: om. F d 4 ἐπήνεσα addubitant Cobet Schanz δοκεῖς]
fort. ἐδόκει Thompson d 5 τοῦ δὲ B T F: οὐδὲ P d 7 οἶει
B T P: οἶει εἶναι F e 4 ἐκεῖ οἱ B T F: ἐκείνοι P b 1 πυθίου
F (cf. Thuc. vi. 54. 7, C. I. A. i. 189): πυθοῖ B T W f b 3 ἐνθάδε
B T F: ἄλλων P

c ἡμῖν ὁ λόγος ἦ· οἶμαι δὲ οὐδὲ σοί, ἐὰν μὴ ἐγὼ σοι μαρτυρῶ εἶς
 ὢν μόνος, τοὺς δ' ἄλλους πάντας τούτους χαίρειν ἔας. ἔστιν
 μὲν οὖν οὗτός τις τρόπος ἐλέγχου, ὥς σύ τε οἶει καὶ ἄλλοι
 πολλοί· ἔστιν δὲ καὶ ἄλλος, ὃν ἐγὼ αὖ οἶμαι. παραβα-
 5 λόντες οὖν παρ' ἀλλήλους σκεψόμεθα εἴ τι διοίσουσιν ἀλλή-
 λων. καὶ γὰρ καὶ τυγχάνει περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν οὐ πάν-
 σμικρὰ ὄντα, ἀλλὰ σχεδόν τι ταῦτα περὶ ὧν εἰδέναι τε
 κάλλιστον μὴ εἰδέναι τε αἴσχιστον· τὸ γὰρ κεφάλαιον αὐτῶν
 ἐστὶν ἢ γινώσκειν ἢ ἀγνοεῖν ὅστις τε εὐδαίμων ἐστὶν καὶ
 d ὅστις μὴ. αὐτίκα πρῶτον, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος ἐστίν, σὺ
 ἡγῇ οἶόν τε εἶναι μακάριον ἄνδρα ἀδικούντά τε καὶ ἄδικον
 ὄντα, εἶπερ' Ἀρχέλαον ἄδικον μὲν ἡγῇ εἶναι, εὐδαίμονα δέ.
 ἄλλο τι ὥς οὕτω σου νομίζοντος διανοώμεθα;

5 ΠΩΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἐγὼ δέ φημι ἀδύνατον. ἐν μὲν τουτὶ ἀμφισβη-
 τοῦμεν. εἶεν· ἀδικῶν δὲ δὴ εὐδαίμων ἔσται ἂρ', ἂν τυγχάνη
 δίκης τε καὶ τιμωρίας;

ΠΩΛ. Ἦκιστά γε, ἐπεὶ οὕτω γ' ἂν ἀθλιώτατος εἴη.

e ΣΩ. Ἀλλ' ἐὰν ἄρα μὴ τυγχάνη δίκης ὁ ἀδικῶν, κατὰ τὸν
 σὸν λόγον εὐδαίμων ἔσται;

ΠΩΛ. Φημί.

ΣΩ. Κατὰ δέ γε τὴν ἐμὴν δόξαν, ὦ Πῶλε, ὁ ἀδικῶν τε
 5 καὶ ὁ ἄδικος πάντως μὲν ἄθλιος, ἀθλιώτερος μέντοι ἐὰν μὴ
 διδῷ δίκην μηδὲ τυγχάνη τιμωρίας ἀδικῶν, ἥττον δὲ ἄθλιος
 ἐὰν διδῷ δίκην καὶ τυγχάνη δίκης ὑπὸ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων.

473 ΠΩΛ. Ἀτοπὰ γε, ὦ Σώκρατες, ἐπιχειρεῖς λέγειν.

ΣΩ. Πειράσομαι δέ γε καὶ σὲ ποιῆσαι, ὦ ἑταῖρε, ταῦτα
 ἐμοὶ λέγειν· φίλον γάρ σε ἡγοῦμαι. νῦν μὲν οὖν ἂ διαφε-

ε3 τις BTP: τίς δ F ε4 ἐγὼ αὖ BTP: αὖ ἐγὼ F παρα-
 βαλόντες F: παραλαβόντες BTW ε6 καὶ γὰρ καὶ F: καὶ γὰρ
 BTP δ4 ἄλλο τι F: ἀλλ' ὅτι BTP: ἀλλ' ὅτι ἢ rec. b δια-
 νοώμεθα BTP: διανοοῦμεθα F ε4 γε BTP: om. F ε5 πάν-
 τως F Stobaeus: ἀπάντων BTP μέντοι F Stobaeus: μὲν τοίνυν
 BTP ε7 τε καὶ BTP: καὶ F ἀνθρώπων BTP: ὑπ' ἀνθρώπων
 F Stobaeus

ρόμεθα ταῦτ' ἐστίν· σκόπει δὲ καὶ σύ. εἶπον ἐγὼ που ἐν τοῖς ἔμπροσθεν τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιον εἶναι.

5

ΠΩΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Σὺ δὲ τὸ ἀδικεῖσθαι.

ΠΩΛ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ τοὺς ἀδικοῦντας ἀθλίους ἔφην εἶναι ἐγώ, καὶ ἐξηλέγχθην ὑπὸ σοῦ.

10

ΠΩΛ. Ναὶ μὰ Δία.

ΣΩ. Ὡς σύ γε οἶει, ὦ Πῶλε.

b

ΠΩΛ. Ἀληθῇ γε οἰόμενος.

ΣΩ. Ἴσως. σὺ δέ γε εὐδαίμονας αὖ τοὺς ἀδικοῦντας, ἐὰν μὴ διδῶσι δίκην.

ΠΩΛ. Πάνυ μὲν οὖν.

5

ΣΩ. Ἐγὼ δέ γε αὐτοὺς ἀθλιωτάτους φημί, τοὺς δὲ διδόντας δίκην ἦττον. βούλει καὶ τοῦτο ἐλέγχειν;

ΠΩΛ. Ἀλλ' ἔτι τοῦτ' ἐκείνου χαλεπώτερόν ἐστιν, ὦ Σώκρατες, ἐξελέγξαι.

ΣΩ. Οὐ δῆτα, ὦ Πῶλε, ἀλλ' ἀδύνατον· τὸ γὰρ ἀληθὲς οὐδέποτε ἐλέγχεται.

ΠΩΛ. Πῶς λέγεις; ἐὰν ἀδικῶν ἄνθρωπος ληφθῇ τυραννίδι ἐπιβουλεύων, καὶ ληφθεὶς στρεβλῶται καὶ ἐκτέμνηται καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκάηται, καὶ ἄλλας πολλὰς καὶ μεγάλας καὶ παντοδαπὰς λώβας αὐτός τε λωβηθεὶς καὶ τοὺς αὐτοῦ ἐπιδὼν παῖδάς τε καὶ γυναῖκα τὸ ἔσχατον ἀνασταυρωθῇ ἢ καταπιττωθῇ, οὗτος εὐδαιμονέστερος ἔσται ἢ ἐὰν διαφυγὼν τύραννος κυταστῇ καὶ ἄρχων ἐν τῇ πόλει διαβιῶ ποιῶν ὅτι ἂν βούληται, ζηλωτὸς ὢν καὶ εὐδαιμονιζόμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων ζένων; ταῦτα λέγεις ἀδύνατον εἶναι ἐξελέγχειν;

c

5

d

a 10 ἐξηλέγχθην ὑπὸ σοῦ B T P : ἐξηλέγθης F (suprascr. αν ὑπὸ σοῦ f) : ἐξηλέγχθησαν ὑπὸ σοῦ t b 1 γε F : om. B T P b 3 ἴσως revera Soerati tribuit B (sed add. quoque :) : Polo vulgo continuant αὖ τοὺς T P : αὐτοὺς B (sed accentum super αὖ add. rec. b) F b 6 δέ γε F : δὲ B T P b 12 ἀδικῶν secl. Dobree c 4 γυναῖκα B T P : γυναῖκας F c 5 εὐδαιμονέστερος F : εὐδαιμονέστατος B T P

ΣΩ. Μορμολύττη αὖ, ᾧ γενναῖε Πῶλε, καὶ οὐκ ἐλέγχεις·
 ἄρτι δὲ ἐμαρτύρου. ὅμως δὲ ὑπόμνησόν με σμικρόν. ἔαν
 5 ἀδίκως ἐπιβουλευὼν τυραννίδι, εἶπες;

ΠΩΛ. *Εγώ γε.

ΣΩ. Εὐδαιμονέστερος μὲν τοίνυν οὐδέποτε ἔσται οὐδέ-
 τερος αὐτῶν, οὔτε ὁ κατειργασμένος τὴν τυραννίδα ἀδίκως
 οὔτε ὁ διδοὺς δίκην—δυοῖν γὰρ ἀθλίωιν εὐδαιμονέστερος μὲν
 e οὐκ ἂν εἴη—ἀθλιώτερος μέντοι ὁ διαφεύγων καὶ τυραννεύσας.
 τί τοῦτο, ᾧ Πῶλε; γελᾷς; ἄλλο αὖ τοῦτο εἶδος ἐλέγχου
 ἐστίν, ἐπειδὴν τίς τι εἶπῃ, καταγελᾶν, ἐλέγχειν δὲ μή;

ΠΩΛ. Οὐκ οἶμι ἐξεληλέγχθαι, ᾧ Σώκρατες, ὅταν τοιαῦτα
 5 λέγῃς ἂ οὐδεὶς ἂν φήσειεν ἀνθρώπων; ἐπεὶ ἐροῦ τίνα τουτωνί.

ΣΩ. ὦ Πῶλε, οὐκ εἰμὶ τῶν πολιτικῶν, καὶ πέρυσσι βου-
 λεύειν λαχὼν, ἐπειδὴ ἡ φυλὴ ἐπρυτάνευε καὶ ἔδει με ἐπι-
 474 ψηφίζειν, γέλωτα παρείχον καὶ οὐκ ἠπιστάμην ἐπιψηφίζειν.
 μὴ οὖν μηδὲ νῦν με κέλευε ἐπιψηφίζειν τοὺς παρόντας, ἀλλ'
 εἰ μὴ ἔχεις τούτων βελτίω ἔλεγχον, ὅπερ νυνδὴ ἐγὼ ἔλεγον,
 ἐμοὶ ἐν τῷ μέρει παράδος, καὶ πείρασαι τοῦ ἐλέγχου οἶον ἐγὼ
 5 οἶμαι δεῖν εἶναι. ἐγὼ γὰρ ὦν ἂν λέγω ἓνα μὲν παρασχέσθαι
 μάρτυρα ἐπίσταμαι, αὐτὸν πρὸς ὃν ἂν μοι ὁ λόγος ᾗ, τοὺς δὲ
 πολλοὺς ἐὼ χαίρειν, καὶ ἓνα ἐπιψηφίζειν ἐπίσταμαι, τοῖς δὲ
 b πολλοῖς οὐδὲ διαλέγομαι. ὅρα οὖν εἰ ἐθελήσεις ἐν τῷ μέρει
 διδόναι ἔλεγχον ἀποκρινόμενος τὰ ἐρωτώμενα. ἐγὼ γὰρ δὴ
 οἶμαι καὶ ἐμὲ καὶ σὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τὸ ἀδικεῖν
 τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιον ἡγεῖσθαι καὶ τὸ μὴ διδόναι δίκην τοῦ
 5 διδόναι.

ΠΩΛ. Ἐγὼ δέ γε οὐτ' ἐμὲ οὐτ' ἄλλον ἀνθρώπων οὐδένα.
 ἐπεὶ σὺ δέξαι' ἂν μᾶλλον ἀδικεῖσθαι ἢ ἀδικεῖν;

d 9 διδοὺς δίκην F: διδοὺς B T P: δίκην δούς H. Schmidt e 1 δια-
 φεύγων B T W F: διαφυγῶν Vind. 21 τυραννήσας F. e 2 τοῦτο
 αὖ ἄλλο F εἶδος τοῦτο P e 6 βασιλεύειν P a 1 ἠπιστάμην
 ἐπιψηφίζειν] ἡδυνάμην ἐπιψηφίσαι Athenaeus a 1 post ἐπιψηφίζειν
 add. τοὺς παρόντας F a 3 ἔχεις P F: ἔχῃς B T ἔλεγον ἐγὼ P
 a 5 δεῖν B T P f: om. F μὲν] μόνον Cobet a 6 αὐτὸν] αὐτὸν
 τὸν Cobet b 6 ἄλλον B P: ἄλλων T F

ΣΩ. Καὶ σύ γ' ἂν καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

ΠΩΛ. Πολλοῦ γε δεῖ, ἀλλ' οὔτ' ἐγὼ οὔτε σὺ οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς.

10

ΣΩ. Οὐκ οὖν ἀποκρινῇ;

c

ΠΩΛ. Πάνυ μὲν οὖν· καὶ γὰρ ἐπιθυμῶ εἰδέναι ὅτι ποτ' ἐρεῖς.

ΣΩ. Λέγε δή μοι, ἵν' εἰδῇς, ὥσπερ ἂν εἰ ἐξ ἀρχῆς σε ἠρώτων· πότερον δοκεῖ σοι, ὦ Πῶλε, κάκιον εἶναι, τὸ 5 ἀδικεῖν ἢ τὸ ἀδικεῖσθαι;—ΠΩΛ. Τὸ ἀδικεῖσθαι ἔμοιγε.—

ΣΩ. Τί δὲ δῆ; αἴσχιον πότερον τὸ ἀδικεῖν ἢ τὸ ἀδικεῖσθαι; ἀποκρίνου.—ΠΩΛ. Τὸ ἀδικεῖν.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ κάκιον, εἴπερ αἴσχιον.—ΠΩΛ. Ἦκιστά γε.—ΣΩ. Μανθάνω· οὐ ταῦτόν ἡγῇ σύ, ὥς ἔοικας, καλόν τε καὶ ἀγαθὸν καὶ κακὸν d

καὶ αἰσχρόν.—ΠΩΛ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Τί δὲ τόδε; τὰ καλὰ πάντα, οἶον καὶ σώματα καὶ χρώματα καὶ σχήματα καὶ φωνὰς καὶ ἐπιτηδεύματα, εἰς οὐδὲν ἀποβλέπων καλεῖς ἐκάστοτε καλά; οἶον πρῶτον τὰ 5 σώματα τὰ καλὰ οὐχὶ ἤτοι κατὰ τὴν χρεῖαν λέγεις καλὰ εἶναι, πρὸς δ' ἂν ἕκαστον χρήσιμον ᾗ, πρὸς τοῦτο, ἢ κατὰ ἡδονὴν τινα, ἐὰν ἐν τῷ θεωρεῖσθαι χαίρειν ποιῇ τοὺς θεω-

ροῦντας; ἔχεις τι ἐκτὸς τούτων λέγειν περὶ σώματος κάλλους;—ΠΩΛ. Οὐκ ἔχω.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τᾶλλα πάντα e οὕτω καὶ σχήματα καὶ χρώματα ἢ διὰ ἡδονὴν τινα ἢ διὰ ὠφελίαν ἢ δι' ἀμφοτέρα καλὰ προσαγορεύεις;—ΠΩΛ. Ἔγωγε.—ΣΩ. Οὐ καὶ τὰς φωνὰς καὶ τὰ κατὰ τὴν μουσικὴν πάντα ὡσαύτως;—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Καὶ μὴν τὰ γε κατὰ 5 τοὺς νόμους καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα οὐ δήπου ἐκτὸς τούτων ἐστίν, τὰ καλά, τοῦ ἢ ὠφέλιμα εἶναι ἢ ἡδέα ἢ ἀμφοτέρα.—

ΠΩΛ. Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὸ τῶν μαθη- 475

d 1 καὶ κακὸν BWF: κακὸν T d 4' καὶ σχήματα BTP: om. F
d 6 τὰ καλὰ BTPf: καλὰ F d 8 ἐν BTP: om. F θεωρεῖσθαι B
(sed ras. ante θ et post ω: aliquid suprascr. rec. b) e 2 καὶ χρώ-
ματα καὶ σχήματα F e 5 πάντα BTP: ἅπαντα F γε BTP:
τε F e 7 τὰ καλὰ re vera BTPF τοῦ ἢ ὠφέλιμα WF: ἢ ὠφέ-
λιμα B: τοῦ ὠφέλιμα T a 1 μαθημάτων TWF: μαθητῶν B

μάτων κάλλος ὡσαύτως;—ΠΩΛ. Πάνυ γε· καὶ καλῶς γε
 νῦν ὀρίζῃ, ὦ Σώκρατες, ἡδονῇ τε καὶ ἀγαθῷ ὀριζόμενος τὸ
 καλόν.—ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ αἰσχροὺν τῷ ἐναντίῳ, λύπῃ τε καὶ
 5 κακῷ;—ΠΩΛ. Ἀνάγκη.—ΣΩ. Ὅταν ἄρα δυοῖν καλοῖν θά-
 τερον κάλλιον ᾖ, ἢ τῷ ἐτέρῳ τούτοις ἢ ἀμφοτέροις ὑπερ-
 βάλλον κάλλιον ἐστίν, ἥτοι ἡδονῇ ἢ ὠφελείᾳ ἢ ἀμφοτέροις.
 —ΠΩΛ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Καὶ ὅταν δὲ δὴ δυοῖν αἰσχροῖν τὸ
 b ἕτερον αἰσχρον ᾖ, ἥτοι λύπῃ ἢ κακῷ ὑπερβάλλον αἰσχρον
 ἔσται· ἢ οὐκ ἀνάγκη;—ΠΩΛ. Ναί.

ΣΩ. Φέρε δὴ, πῶς ἐλέγετο νυνδὴ περὶ τοῦ ἀδικεῖν καὶ
 ἀδικεῖσθαι; οὐκ ἔλεγες τὸ μὲν ἀδικεῖσθαι κάκιον εἶναι, τὸ
 5 δὲ ἀδικεῖν αἰσχριν;—ΠΩΛ. Ἐλεγον.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἴπερ
 αἰσχριν τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι, ἥτοι λυπηρότερόν ἐστιν
 καὶ λύπῃ ὑπερβάλλον αἰσχριν ἂν εἴη ἢ κακῷ ἢ ἀμφοτέροις;
 οὐ καὶ τοῦτο ἀνάγκη;—ΠΩΛ. Πῶς γὰρ οὐ;—ΣΩ. Πρῶτον
 c μὲν δὴ σκεψώμεθα, ἄρα λύπῃ ὑπερβάλλει τὸ ἀδικεῖν τοῦ
 ἀδικεῖσθαι, καὶ ἀλγοῦσι μᾶλλον οἱ ἀδικούντες ἢ οἱ ἀδικού-
 μενοι;—ΠΩΛ. Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, τοῦτό γε.—ΣΩ. Οὐκ
 ἄρα λύπῃ γε ὑπερέχει.—ΠΩΛ. Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ
 5 μὴ λύπῃ, ἀμφοτέροις μὲν οὐκ ἂν ἔτι ὑπερβάλλοι.—ΠΩΛ. Οὐ
 φαίνεται.—ΣΩ. Οὐκοῦν τῷ ἐτέρῳ λείπεται.—ΠΩΛ. Ναί.
 —ΣΩ. Τῷ κακῷ.—ΠΩΛ. Ἐοικεν.—ΣΩ. Οὐκοῦν κακῷ ὑπερ-
 βάλλον τὸ ἀδικεῖν κάκιον ἂν εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι.—ΠΩΛ.
 Δῆλον δὴ ὅτι.

d ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν ὑπὸ μὲν τῶν πολλῶν ἀνθρώπων καὶ
 ὑπὸ σοῦ ὠμολογεῖτο ἡμῖν ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ αἰσχριν
 εἶναι τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι;—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Νῦν
 δέ γε κάκιον ἐφάνη.—ΠΩΛ. Ἐοικε.—ΣΩ. Δέξαιο ἂν οὖν
 5 σὺ μᾶλλον τὸ κάκιον καὶ τὸ αἰσχριν ἀντὶ τοῦ ἥττον; μὴ

a6 τούτοις BTP: αὐτοῖς F a7 ἢ prius BTP: ἢ καὶ F
 a8 δὲ δὴ BTPf: δὴ F b1 post κακῷ add. ἢ ἀμφοτέροις Hirschig
 b3 ἐλέγετο PF: ἐλέγετο τὸ BTW b4 κάκιον BPf: κακὸν T
 c2 ἀργοῦσι P c4 γε in ras. B d2 ἔμπροσθεν BTF: πρόσθεν P
 χρόνῳ] λόγῳ Findeisen: secl. ci. Cron d5 σὺ supra versum P
 d5 αἰσχριν F: αἰσχροὺν BTW τοῦ P: τοῦ τὸ BTF: τοῦτο F

ἔκνει ἀποκρίνασθαι, ὦ Πῶλε· οὐδὲν γὰρ βλαβήσῃ· ἀλλὰ
γενναίως τῷ λόγῳ ὥσπερ ἱατρῷ παρέχων ἀποκρίνου, καὶ ἡ
φάθι ἡ μὴ ἂ ἐρωτῶ.—ΠΩΛ. Ἄλλ' οὐκ ἂν δεξαίμην, ὦ Σώ- e
κρατες.—ΣΩ. Ἄλλος δέ τις ἀνθρώπων;—ΠΩΛ. Οὐ μοι
δοκεῖ κατὰ γε τοῦτον τὸν λόγον.—ΣΩ. Ἀληθῇ ἄρα ἐγὼ
ἔλεγον, ὅτι οὐτ' ἂν ἐγὼ οὐτ' ἂν σὺ οὐτ' ἄλλος οὐδεὶς ἀνθρώ-
πων δέξαιτ' ἂν μᾶλλον ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι· κάκιον γὰρ 5
τυγχάνει ὄν.—ΠΩΛ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ὅραῖς οὖν, ὦ Πῶλε, ὁ ἔλεγχος παρὰ τὸν ἔλεγχον
παραβαλλόμενος ὅτι οὐδὲν ἔοικεν, ἀλλὰ σοὶ μὲν οἱ ἄλλοι
πάντες ὁμολογοῦσιν πλὴν ἐμοῦ, ἐμοὶ δὲ σὺν ἑξαρκείς εἰς ὧν
μόνος καὶ ὁμολογῶν καὶ μαρτυρῶν, καὶ ἐγὼ σὲ μόνον ἐπιψη- 476
φίζων τοὺς ἄλλους ἐὼ χαίρειν. καὶ τοῦτο μὲν ἡμῖν οὕτως
ἔχέτω· μετὰ τοῦτο δὲ περὶ οὗ τὸ δεύτερον ἡμφεσβητήσαμεν
σκεψώμεθα, τὸ ἀδικοῦντα διδόναι δίκην ἄρα μέγιστον τῶν
κακῶν ἐστίν, ὥς σὺ φῶν, ἡ μείζον τὸ μὴ διδόναι, ὥς αὖ 5
ἐγὼ ᾤμην.

Σκοπώμεθα δὲ τῇδε· τὸ διδόναι δίκην καὶ τὸ κολάζεσθαι
δικαίως ἀδικοῦντα ἄρα τὸ αὐτὸ καλεῖς;—ΠΩΛ. Ἐγωγε.—
ΣΩ. Ἐχεις οὖν λέγειν ὥς οὐχὶ τά γε δίκαια πάντα καλὰ b
ἐστίν, καθ' ὅσον δίκαια; καὶ διασκεψάμενος εἰπέ.—ΠΩΛ.
Ἀλλὰ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Σκόπει δὴ καὶ τόδε·
ἄρα εἴ τίς τι ποιεῖ, ἀνάγκη τι εἶναι καὶ πάσχον ὑπὸ τούτου
τοῦ ποιούντος;—ΠΩΛ. Ἐμοιγε δοκεῖ.—ΣΩ. Ἄρα τοῦτο 5
πάσχον ὃ τὸ ποιοῦν ποιεῖ, καὶ τοιοῦτον οἶον ποιεῖ τὸ ποιοῦν;
λέγω δὲ τὸ τοιόνδε· εἴ τις τύπτει, ἀνάγκη τι τύπτεσθαι;—
ΠΩΛ. Ἀνάγκη.—ΣΩ. Καὶ εἰ σφόδρα τύπτει ἢ ταχὺ ὁ
τύπτων, οὕτω καὶ τὸ τυπτόμενον τύπτεσθαι;—ΠΩΛ. Ναί.— c
ΣΩ. Τοιοῦτον ἄρα πάθος τῷ τυπτομένῳ ἐστὶν οἶον ἂν τὸ

d 6 ἀποκρίνεσθαι F e 1 ἂ B T P f: ἂν F a 1 ἐπιψηφίζων
B² T P: ἐπιψηφίζω B F a 2 τοὺς B T P: τοὺς δὲ F a 3 οὐ F
Stobaeus: δ B T P τὸ B T F: om. P a 5 ὥς αὐ B T P: ὥς γε αὐ F
b 2 δίκαια B T P F: καὶ δίκαια Stobaeus διασκεψάμενος B T F: δὴ
σκεψάμενος P b 4 πάσχον B T P F: πάσχειν Stobaeus b 7 τὸ
τοιόνδε B T P: τόδε τοι**** F: τοιόνδε Stobaeus

- τύπτου ποιῇ;—ΠΩΛ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ εἰ κάει
 τις, ἀνάγκη τι κάεσθαι;—ΠΩΛ. Πῶς γὰρ οὐ;—ΣΩ. Καὶ εἰ
 5 σφόδρα γε κάει ἢ ἀλγεινῶς, οὕτω κάεσθαι τὸ καόμενον ὥς
 ἂν τὸ κᾶον κᾶη;—ΠΩΛ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ εἰ
 τέμνει τι, ὃ αὐτὸς λόγος; τέμνεται γάρ τι.—ΠΩΛ. Ναί.
 —ΣΩ. Καὶ εἰ μέγα γε ἢ βαθὺ τὸ τμήμα ἢ ἀλγεινόν, τοιοῦ-
 d τὸν τμήμα τέμνεται τὸ τεμνόμενον οἷον τὸ τέμνον τέμνει;—
 ΠΩΛ. Φαίνεται.—ΣΩ. Συλλήβδην δὴ ὅρα εἰ ὁμολογεῖς, ὃ
 ἄρτι ἔλεγον, περὶ πάντων, οἷον ἂν ποιῇ τὸ ποιοῦν, τοιοῦτον
 τὸ πάσχον πάσχειν.—ΠΩΛ. Ἄλλ' ὁμολογῶ.
 5 ΣΩ. Τούτων δὴ ὁμολογουμένων, τὸ δίκην διδόναι πότερον
 πάσχειν τί ἐστίν ἢ ποιεῖν;—ΠΩΛ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες,
 πάσχειν.—ΣΩ. Οὐκοῦν ὑπὸ τινος ποιοῦντος;—ΠΩΛ. Πῶς
 γὰρ οὐ; ὑπὸ γε τοῦ κολάζοντος.—ΣΩ. Ὁ δὲ ὀρθῶς κολάζων
 e δικαίως κολάζει;—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Δίκαια ποιῶν ἢ οὐ;
 —ΠΩΛ. Δίκαια.—ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ κολαζόμενος δίκην διδοὺς
 δίκαια πάσχει;—ΠΩΛ. Φαίνεται.—ΣΩ. Τὰ δὲ δίκαιά που
 καλὰ ὁμολόγηται;—ΠΩΛ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Τούτων ἄρα ὁ
 5 μὲν ποιεῖ καλά, ὁ δὲ πάσχει, ὁ κολαζόμενος.—ΠΩΛ. Ναί.
 477 —ΣΩ. Οὐκοῦν εἶπερ καλά, ἀγαθὰ; ἢ γὰρ ἡδέα ἢ ὠφέ-
 λιμα.—ΠΩΛ. Ἀνάγκη.—ΣΩ. Ἀγαθὰ ἄρα πάσχει ὁ δίκην
 διδοὺς;—ΠΩΛ. Ἔοικεν.—ΣΩ. Ὁφελεῖται ἄρα;—ΠΩΛ.
 Ναί.
 5 ΣΩ. Ἄρα ἦνπερ ἐγὼ ὑπολαμβάνω τὴν ὠφελίαν; βελ-
 τίων τὴν ψυχὴν γίγνεται, εἶπερ δικαίως κολάζεται;—ΠΩΛ.
 Εἰκός γε.—ΣΩ. Κακίας ἄρα ψυχῆς ἀπαλλάττεται ὁ δίκην
 διδοὺς;—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Ἄρα οὖν τοῦ μεγίστου ἀπαλ-
 b λάττεται κακοῦ; ὧδε δὲ σκόπει· ἐν χρημάτων κατασκευῇ
 ἀνθρώπου κακίαν ἄλλην τινὰ ἐνορᾷς ἢ πενίαν;—ΠΩΛ. Οὐκ,
 ἀλλὰ πενίαν.—ΣΩ. Τί δ' ἐν σώματος κατασκευῇ; κακίαν
 ἂν φήσαιοις ἀσθένειαν εἶναι καὶ νόσον καὶ αἰσχος καὶ τὰ

c 7 τι TP: τί BF: τις Stobaeus d 3 ἂν BTP Stobaeus: ἂν
 τι F e 4 ὁμολόγηται BTPF: ὁμολογεῖται Stobaeus a 5 βελ-
 τίων BPF Stobaeus: βελτίω l b 4 ἂν BTPF: om. Stobaeus

τοιαῦτα;—ΠΩΛ. Ἐγώ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐν ψυχῇ πονη- 5
ρίαν ἡγῇ τινα εἶναι;—ΠΩΛ. Πῶς γὰρ οὐ;—ΣΩ. Ταύτην
οὖν οὐκ ἀδικίαν καλεῖς καὶ ἀμαθίαν καὶ δειλίαν καὶ τὰ
τοιαῦτα;—ΠΩΛ. Πάνυ μὲν οὖν.—ΣΩ. Οὐκοῦν χρημάτων
καὶ σώματος καὶ ψυχῆς, τριῶν ὄντων, τριττὰς εἴρηκας πονη- c
ρίας, πενίαν, νόσον, ἀδικίαν;—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Τίς οὖν
τούτων τῶν πονηριῶν αἰσχίστη; οὐχ ἡ ἀδικία καὶ συλλή-
βδην ἡ τῆς ψυχῆς πονηρία;—ΠΩΛ. Πολύ γε.—ΣΩ. Εἰ δὴ
αἰσχίστη, καὶ κακίστη;—ΠΩΛ. Πῶς, ὦ Σώκρατες, λέγεις; 5

ΣΩ. Ὡδὶ· ἀεὶ τὸ αἰσχιστον ἦτοι λύπην μεγίστην
παρέχον ἢ βλάβην ἢ ἀμφότερα αἰσχιστόν ἐστιν ἐκ τῶν
ὁμολογημένων ἐν τῷ ἔμπροσθεν.—ΠΩΛ. Μάλιστα.—ΣΩ.
Αἰσχιστον δὲ ἀδικία καὶ σύμπασα ψυχῆς πονηρία νυνδὴ
ὁμολόγηται ἡμῖν;—ΠΩΛ. Ὁμολόγηται γάρ.—ΣΩ. Οὐκοῦν d
ἡ ἀνιαιρότατον ἐστι καὶ ἀνία ὑπερβάλλον αἰσχιστον τούτων
ἐστὶν ἡ βλάβη ἢ ἀμφότερα;—ΠΩΛ. Ἀνάγκη.—ΣΩ. Ἄρ'
οὖν ἀλγεινότερόν ἐστιν τοῦ πένεσθαι καὶ κάμνειν τὸ ἀδικον
εἶναι καὶ ἀκόλαστον καὶ δειλὸν καὶ ἀμαθῆ;—ΠΩΛ. Οὐκ 5
ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ἀπὸ τούτων γε.—ΣΩ. Ὑπερφνεῖ
τινι ἄρα ὡς μεγάλη βλάβη καὶ κακῷ θανμασίῳ ὑπερβάλλουσα
τᾶλλα ἢ τῆς ψυχῆς πονηρία αἰσχιστόν ἐστι πάντων, ἐπειδὴ e
οὐκ ἀλγηδόνι γε, ὡς ὁ σὸς λόγος.—ΠΩΛ. Φαίνεται.—
ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν που τό γε μεγίστη βλάβη ὑπερβάλλον
μέγιστον ἂν κακὸν εἴη τῶν ὄντων.—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Ἡ
ἀδικία ἄρα καὶ ἡ ἀκολασία καὶ ἡ ἄλλη ψυχῆς πονηρία 5
μέγιστον τῶν ὄντων κακόν ἐστιν;—ΠΩΛ. Φαίνεται.

b5 πονηρίαν ἡγεῖ B T P F : ἡγῇ πονηρίαν Stobaeus c2 οὖν B T
P F : om. Stobaeus c3 οὐχ ἡ B T P Stobaeus : οὐχι F c4 δὴ
B T P Stobaeus : δὲ F c7 ὁμολογημένων B T P F : ὁμολογουμένων
Stobaeus d2 ἢ F : ἢ B T P : εἰ Stobaeus ἀνιαιρότατον Ft :
ἀνιαιρώτατον B T P Stobaeus ἐστι καὶ F Stobaeus : ἐστιν B P et
compendio T αἰσχιστον τούτων ἐστὶν secl. Dobree (habet Stobaeus)
d3 βλάβη F Stobaeus : βλάβη ἢ λύπη B T P ἀμφότερα B T P F
Stobaeus : ἀμφοτέροις Hirschig e2 ὡς B T P : ὡς φησὶν F φαί-
νεται B T P F : οὕτως φαίνεται Stobaeus e6 κακόν B T F P : κακὸν
Stobaeus

- ΣΩ. Τίς οὖν τέχνη πενίας ἀπαλλάττει; οὐ χρηματιστική;—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Τίς δὲ νόσου; οὐκ ἰατρική;—
 478 ΠΩΛ. Ἀνάγκη.—ΣΩ. Τίς δὲ πονηρίας καὶ ἀδικίας; εἰ μὴ οὕτως εὐπορεῖς, ὧδε σκόπει· ποῖ ἄγομεν καὶ παρὰ τίνας τοὺς κάμνοντας τὰ σώματα;—ΠΩΛ. Παρὰ τοὺς ἰατρούς, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Ποῖ δὲ τοὺς ἀδικούντας καὶ τοὺς ἀκολα-
 5 σταίνοντας;—ΠΩΛ. Παρὰ τοὺς δικαστὰς λέγεις;—ΣΩ. Οὐκοῦν δίκην δώσοντας;—ΠΩΛ. Φημί.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ δικαιοσύνη τινὶ χρώμενοι κολάζουσιν οἱ ὀρθῶς κολάζοντες; ΠΩΛ. Δῆλον δῆ.—ΣΩ. Χρηματιστικὴ μὲν ἄρα πενίας ἀπα-
 b λάττει, ἰατρικὴ δὲ νόσου, δίκη δὲ ἀκολασίας καὶ ἀδικίας.—ΠΩΛ. Φαίνεται.

- ΣΩ. Τί οὖν τούτων κάλλιστόν ἐστιν [ὧν λέγεις];—ΠΩΛ. Τίνων λέγεις;—ΣΩ. Χρηματιστικῆς, ἰατρικῆς, δίκης.
 5 —ΠΩΛ. Πολὺ διαφέρει, ὦ Σώκρατες, ἡ δίκη.—ΣΩ. Οὐκοῦν αὖ ἤτοι ἡδονὴν πλείστην ποιεῖ ἢ ὠφελίαν ἢ ἀμφοτέρω, εἴπερ κάλλιστόν ἐστιν;—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν τὸ ἰατρεύεσθαι ἡδὺ ἐστιν, καὶ χαίρουσιν οἱ ἰατρευόμενοι;—ΠΩΛ. Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—ΣΩ. Ἄλλ' ὠφέλιμόν γε. ἡ γάρ;—ΠΩΛ.
 c Ναί.—ΣΩ. Μεγάλου γὰρ κακοῦ ἀπαλλάττεται, ὥστε λυσιτελεῖ ὑπομεῖναι τὴν ἀλγηδόνα καὶ ὑγιῇ εἶναι.—ΠΩΛ. Πῶς γὰρ οὗ;—ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὕτως ἂν περὶ σῶμα εὐδαιμονέστατος ἄνθρωπος εἴη, ἰατρευόμενος, ἢ μηδὲ κάμνων ἀρχήν;—ΠΩΛ.
 5 Δῆλον ὅτι μηδὲ κάμνων.—ΣΩ. Οὐ γὰρ τοῦτ' ἦν εὐδαιμονία, ὥς ἔοικε, κακοῦ ἀπαλλαγῇ, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν μηδὲ κτήσις.—ΠΩΛ. Ἔστι ταῦτα.
 d ΣΩ. Τί δέ; ἀθλιώτερος πότερος δυοῖν ἐχόντων κακὸν εἶτ' ἐν σώματι εἶτ' ἐν ψυχῇ, ὁ ἰατρευόμενος καὶ ἀπαλλαττό-

e8 τίς B T P F : τῆς Stobaeus a4 καὶ τοὺς B T P : τοὺς καὶ F :
 καὶ Stobaeus b3 οὖν T P f Olympiodorus : om. B F Stobaeus
 ὧν λέγεις B T P F Stobaeus : secl. Hermann (non vertit Ficinus) : ὧν
 λέγω Findeisen c2 καὶ ὑγιῇ εἶναι B T P F Stobaeus : secl. Morstadt :
 καὶ ὑγιεῖ εἶναι Par. 1815 c3 εὐδαιμονέστερος F d1 τί B T P f :
 τίς F Stobaeus πότερος B T P F : πότερον Stobaeus κακὸν B T
 Stobaeus : κακῶς P : κακοῖν F d2 καὶ B T P F : καὶ δ Stobaeus

μενος τοῦ κακοῦ, ἢ ὁ μὴ ἱατρευόμενος, ἔχων δέ;—ΠΩΛ. Φαί-
νεται μοι ὁ μὴ ἱατρευόμενος.—ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ δίκην διδόναι
μεγίστου κακοῦ ἀπαλλαγὴ ἦν, πονηρίας;—ΠΩΛ. Ἦν γάρ. 5
—ΣΩ. Σωφρονίζει γάρ που καὶ δικαιότερους ποιεῖ καὶ ἱα-
τρικὴ γίγνεται πονηρίας ἢ δίκη.—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Εὐδαι-
μονέστατος μὲν ἄρα ὁ μὴ ἔχων κακίαν ἐν ψυχῇ, ἐπειδὴ τοῦτο
μέγιστον τῶν κακῶν ἐφάνη.—ΠΩΛ. Δῆλον δὴ.—ΣΩ. Δεύ- e
τερος δέ που ὁ ἀπαλλαττόμενος.—ΠΩΛ. Ὁμοίως.—ΣΩ. Οὐ-
τος δ' ἦν ὁ νοουθετούμενός τε καὶ ἐπιπληττόμενος καὶ δίκην
διδούς.—ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Κάκιστα ἄρα ζῇ ὁ ἔχων [ἀδικίαν]
καὶ μὴ ἀπαλλαττόμενος.—ΠΩΛ. Φαίνεται. 5

ΣΩ. Οὐκοῦν οὗτος τυγχάνει ὧν ὁ δὲ τὰ μέγιστα ἀδικῶν
καὶ χρώμενος μεγίστη ἀδικία διαπράξεται ὥστε μήτε νου-
θετεῖσθαι μήτε κολάζεσθαι μήτε δίκην διδόναι, ὥσπερ σὺ 479
φῆς Ἀρχέλαον παρεσκευάσθαι καὶ τοὺς ἄλλους τυράννους
καὶ ῥήτορας καὶ δυνάστας;

ΠΩΛ. Ὁμοίως.

ΣΩ. Σχεδὸν γάρ που οὗτοι, ὧ ἄριστε, τὸ αὐτὸ διαπε- 5
πραγμένοι εἰσὶν ὥσπερ ἂν εἴ τις τοῖς μέγιστοις νοσήμασιν
συνισχόμενος διαπράξαιτο μὴ διδόναι δίκην τῶν περὶ τὸ
σῶμα ἀμαρτημάτων τοῖς ἱατροῖς μηδὲ ἱατρεύεσθαι, φοβού-
μενος ὥσπερ ἀνὴρ παῖς τὸ κάεσθαι καὶ τὸ τέμνεσθαι, ὅτι
ἀλγεινόν. ἢ οὐ δοκεῖ καὶ σοὶ οὕτω; b

ΠΩΛ. Ὁμοίως.

ΣΩ. Ἀγνοῶν γε, ὥς ὅμοιος, οἶδόν ἐστιν ἡ ὑγίεια καὶ
ἀρετὴ σώματος. κινδυνεύουσι γὰρ ἐκ τῶν νῦν ἡμῶν ὁμο-
λογημένων τοιούτων τι ποιεῖν καὶ οἱ τὴν δίκην φεύγοντες, 5

d 4 ἔχων δέ post ἱατρευόμενος add. F d 5 μεγάλου Stobaeus
d 8 τοῦτο om. Stobaeus e 2 δέ που F: δήπου B T W Stobaeus
e 4 ἀδικίαν] κακίαν Dobree: om. Stobaeus e 6 τὰ om. Stobaeus
a 4 ὅμοιος B T F: om. P Stobaeus a 6 μέγιστοις om. Stobaeus
a 7 συνισχόμενος T F Stobaeus: συνησχόμενος B: συνεχόμενος P
διαπράξαιτο] διεπράξατο Stobaeus a 9 ὥσπερ ἂν εἰ παῖς B T P:
ὥσπερ ἂν εἰ εἴποις F Stobaeus b 3 γε B T P Stobaeus: δέ F
b 4 σώματος] τοῦ σώματος Stobaeus

ὦ Πῶλε, τὸ ἀλγεινὸν αὐτοῦ καθορᾶν, πρὸς δὲ τὸ ὠφέλιμον
 τυφλῶς ἔχειν καὶ ἀγνοεῖν ὅσῳ ἀθλιώτερόν ἐστι μὴ ὑγιούς
 σώματος μὴ ὑγιεῖ ψυχῇ συνοικεῖν, ἀλλὰ σαθρᾷ καὶ ἀδίκῳ
 C καὶ ἀνοσίῳ, ὅθεν καὶ πᾶν ποιοῦσιν ὥστε δίκην μὴ διδόναι
 μῆδ' ἀπαλλάττεσθαι τοῦ μεγίστου κακοῦ, καὶ χρήματα παρα-
 σκευαζόμενοι καὶ φίλους καὶ ὅπως ἂν ᾧσιν ὡς πιθανώτατοι
 λέγειν· εἰ δὲ ἡμεῖς ἀληθῇ ὁμολογήκαμεν, ὦ Πῶλε, ἄρ'
 5 αἰσθάνῃ τὰ συμβαίνοντα ἐκ τοῦ λόγου; ἢ βούλει συλλο-
 γισώμεθα αὐτά;

ΠΩΛ. Εἰ σοί γε δοκεῖ.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν συμβαίνει μέγιστον κακὸν ἢ ἀδικία καὶ τὸ
 d ἀδικεῖν;—ΠΩΛ. Φαίνεται γε.—ΣΩ. Καὶ μὴν ἀπαλλαγὴ γε
 ἐφάνη τούτου τοῦ κακοῦ τὸ δίκην διδόναι;—ΠΩΛ. Κινδυ-
 νεύει.—ΣΩ. Τὸ δέ γε μὴ διδόναι ἔμμονή τοῦ κακοῦ;—
 ΠΩΛ. Ναί.—ΣΩ. Δεύτερον ἄρα ἐστὶν τῶν κακῶν μεγέθει
 5 τὸ ἀδικεῖν· τὸ δὲ ἀδικοῦντα μὴ διδόναι δίκην πάντων μέγι-
 στὸν τε καὶ πρῶτον κακῶν πέφυκεν.—ΠΩΛ. Ὅμοιον.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ περὶ τούτου, ὦ φίλε, ἡμφεσβητήσαμεν,
 σὺ μὲν τὸν Ἀρχέλαον εὐδαιμονίζων τὸν τὰ μέγιστα ἀδι-
 e κοῦντα δίκην οὐδεμίαν διδόντα, ἐγὼ δὲ τοῦναντίον οἰόμενος,
 εἴτε Ἀρχέλαος εἴτ' ἄλλος ἀνθρώπων ὅστισιν μὴ δίδωσι
 δίκην ἀδικῶν, τούτῳ προσήκειν ἀθλίῳ εἶναι διαφερόντως
 τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ αἰεὶ τὸν ἀδικοῦντα τοῦ ἀδικου-
 5 μένου ἀθλιώτερον εἶναι καὶ τὸν μὴ διδόντα δίκην τοῦ
 διδόντος; οὐ ταῦτ' ἦν τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενα;

ΠΩΛ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀποδέδεικται ὅτι ἀληθῇ ἐλέγετο;

ΠΩΛ. Φαίνεται.

480 ΣΩ. Εἴεν· εἰ οὖν δὴ ταῦτα ἀληθῆ, ὦ Πῶλε, τίς ἢ
 μεγάλη χρεία ἐστὶν τῆς ῥητορικῆς; δεῖ μὲν γὰρ δὴ ἐκ τῶν

b8 ὑγιεῖ ψυχῇ TPF Stobaeus: ὑγιὲς ψυχῇ B (corr. rec. b) c7 σοί
 γε F: σοί γε ἄλλως BTP: μὴ σοί γε ἄλλως vulg. d3 δέ γε BWF:
 γε T d5 ἀδικεῖν] ἀδικεῖν δίκην διδόντα Stallbaum: ἀδικοῦντα διδόναι
 δίκην Hirschig d6 τε TPF: γε B d7 οὖν οὐ F: οὖν BTP

νῦν ὁμολογημένων αὐτὸν ἑαυτὸν μάλιστα φυλάττειν ὅπως μὴ ἀδικήσῃ, ὥς ἱκανὸν κακὸν ἔξοντα. οὐ γάρ;

ΠΩΛ. Πάνν γε.

5

ΣΩ. Ἐὰν δέ γε ἀδικήσῃ ἢ αὐτὸς ἢ ἄλλος τις ὧν ἂν κήδηται, αὐτὸν ἐκόντα ἰέναι ἐκείσε ὅπου ὡς τάχιστα δώσει δίκην, παρὰ τὸν δικαστὴν ὥσπερ παρὰ τὸν ἱατρόν, σπεύδοντα ὅπως μὴ ἐγχρομισθὲν τὸ νόσημα τῆς ἀδικίας ὑπουλον τὴν ψυχὴν ποιήσῃ καὶ ἀνίατον· ἢ πῶς λέγομεν, ὦ Πῶλε, εἴπερ τὰ πρότερον μένει ἡμῖν ὁμολογήματα; οὐκ ἀνάγκη ταῦτα ἐκείνοις οὕτω μὲν συμφωνεῖν, ἄλλως δὲ μή;

5

ΠΩΛ. Τί γὰρ δὴ φῶμεν, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἐπὶ μὲν ἄρα τὸ ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τῆς ἀδικίας τῆς αὐτοῦ ἢ γονέων ἢ ἐταίρων ἢ παίδων ἢ πατρίδος ἀδικούσης οὐ χρήσιμος οὐδὲν ἢ ῥητορικὴ ἡμῖν, ὦ Πῶλε, εἰ μὴ εἴ τις ὑπολάβοι ἐπὶ τοῦναντίον—κατηγορεῖν δεῖν μάλιστα μὲν ἑαυτοῦ, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν οἰκείων καὶ τῶν ἄλλων ὃς ἂν αἰεὶ τῶν φίλων τυγχάνῃ ἀδικῶν, καὶ μὴ ἀποκρύπτεσθαι ἀλλ' εἰς τὸ φανερόν ἄγειν τὸ ἀδίκημα, ἵνα ὃν δίκην καὶ ὑγιὲς γένηται, ἀναγκάζειν τε αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους μὴ ἀποδειλιᾶν ἁλλὰ παρέχειν μύσαντα εὖ καὶ ἀνδρείως ὥσπερ τέμνειν καὶ κάειν ἱατρῷ, τὸ ἀγαθὸν καὶ καλὸν διώκοντα, μὴ ὑπολογιζόμενον τὸ ἀλγεινόν, ἔαν μὲν γε πληγῶν ἄξια ἡδικοκῶς ᾖ, τύπτειν παρέχοντα, ἔαν δὲ δεσμοῦ, δεῖν, ἔαν δὲ ζημίας, ἀποτίνοντα, ἔαν δὲ φυγῆς, φεύγοντα, ἔαν δὲ θανάτου, ἀποθνήσκοντα, αὐτὸν πρῶτον ὄντα κατήγορον καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων οἰκείων καὶ ἐπὶ τοῦτο χρώμενον τῇ ῥητορικῇ, ὅπως ἂν καταδήλων τῶν ἀδικημάτων γιγνομένων ἀπαλλάτ-

5

a 4 ἀδικήσῃ F: ἀδικήσῃ BTP ἱκανὸν secl. Cobet κακὸν secl. v. Kleist b 2 ποιήσῃ scr. recc.: ποιήσῃ BTWF λέγομεν WF: λέγωμεν BT c 1 ἐπὶ BTPf: ἐπεὶ F: secl. Deuschle c 5 τε F (καὶ add. f): δὲ καὶ BTP c 6 εὖ καὶ F: καὶ BTP d 4 καὶ BTP: καὶ μὴ φειδόμενον ἀλλ' F d 5 ἀπαλλάττωνται B P t (sed ω in ras. B): ἀπαλλάττονται TF

τωνται τοῦ μεγίστου κακοῦ, ἀδικίας. φῶμεν οὕτως ἢ μὴ φῶμεν, ὦ Πῶλε;

e ΠΩΛ. Ἄτοπα μὲν, ὦ Σώκρατες, ἔμοιγε δοκεῖ, τοῖς μέντοι ἔμπροσθεν ἴσως σοι ὁμολογεῖται.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἢ κακέινα λυτέον ἢ τάδε ἀνάγκη συμβαίνειν;

ΠΩΛ. Ναί, τοῦτό γε οὕτως ἔχει.

5 ΣΩ. Τὸνναντίον δέ γε αὖ μεταβαλόντα, εἰ ἄρα δεῖ τινα κακῶς ποιεῖν, εἴτ' ἐχθρὸν εἶτε ὄντιν οὖν, ἔαν μόνον μὴ αὐτὸς ἀδικῆται ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ—τοῦτο μὲν γὰρ εὐλαβητέον—ἔαν δὲ ἄλλον ἀδικῇ ὁ ἐχθρός, παντὶ τρόπῳ παρασκευαστέον, καὶ
48i πράττοντα καὶ λέγοντα, ὅπως μὴ δῶ δίκην μηδὲ ἔλθῃ παρὰ τὸν δικαστήν· ἔαν δὲ ἔλθῃ, μηχανητέον ὅπως ἂν διαφύγῃ καὶ μὴ δῶ δίκην ὁ ἐχθρός, ἀλλ' ἔαντε χρυσίον (ἢ) ἥρπακὼς πολὺ, μὴ ἀποδιδῶ τοῦτο ἀλλ' ἔχων ἀναλίσκῃ καὶ εἰς ἑαυτὸν
5 καὶ εἰς τοὺς ἑαυτοῦ ἀδίκως καὶ ἀθέως, ἔαντε αὖ θανάτου ἄξια ἡδίκηκὼς ἦ, ὅπως μὴ ἀποθανεῖται, μάλιστα μὲν μηδέποτε, ἀλλ' ἀθάνατος ἔσται πονηρὸς ὢν, εἰ δὲ μή, ὅπως ὥς
b πλείστον χρόνον βιώσεται τοιοῦτος ὢν. ἐπὶ τὰ τοιαῦτα ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Πῶλε, ἡ ῥητορικὴ χρήσιμος εἶναι, ἐπεὶ τῷ γε μὴ μέλλουσι ἀδικεῖν οὐ μεγάλη τίς μοι δοκεῖ ἡ χρεῖα αὐτῆς εἶναι, εἰ δὴ καὶ ἔστιν τις χρεῖα, ὥς ἔν γε τοῖς
5 πρόσθεν οὐδαμῇ ἐφάνη οὔσα.

ΚΑΛ. Εἰπέ μοι, ὦ Χαιρεφῶν, σπουδάζει ταῦτα Σωκράτης ἢ παίζει;

ΧΑΙ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Καλλίκλεις, ὑπερφυῶς σπουδάζειν· οὐδὲν μέντοι οἷον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν.

10 ΚΑΛ. Νῆ τοὺς θεοὺς ἀλλ' ἐπιθυμῶ. εἰπέ μοι, ὦ Σώ-
c κρατες, πότερόν σε θῶμεν νυνὶ σπουδάζοντα ἢ παίζοντα; εἰ μὲν γὰρ σπουδάζεις τε καὶ τυγχάνει ταῦτα ἀληθῆ ὄντα ἃ

d6 μεγίστου BTP: μεγάλου F ἀδικίας BTF: om. P
e3 κακέινα BTPF: κείνα Hirschig a3 δῶ Ft: δώη B:
δῶη PT ἢ add. Schanz (post ἥρπακὼς Par. 1811) a4 ἀναλίσκῃ
L. Dindorf: ἀναλίσκητε P (sed τε puncto del.): ἀναλίσκηται BTF
a5 αὖ F: om. BTP c1 θῶμεν Madvig: φῶμεν BTPF: om.
nonnulli teste Olympiodoro νυνὶ BTP: νῦν F

λέγεις, ἄλλο τι ἢ ἡμῶν ὁ βίος ἀνατετραμμένος ἂν εἴη τῶν ἀνθρώπων καὶ πάντα τὰ ἐναντὶα πράττομεν, ὥς ἔοικεν, ἢ ἂν δεῖ;

ΣΩ. ὦ Καλλίκλεις, εἰ μὴ τι ἦν τοῖς ἀνθρώποις πάθος, 5
τοῖς μὲν ἄλλο τι, τοῖς δὲ ἄλλο τι [ἦ] τὸ αὐτό, ἀλλὰ τις ἡμῶν ἰδιόν τι ἔπασχεν πάθος ἢ οἱ ἄλλοι, οὐκ ἂν ἦν ῥάδιον ἐνδείξασθαι τῷ ἑτέρῳ τὸ ἑαυτοῦ πάθημα. λέγω δ' ἐννοήσας d
ὅτι ἐγὼ τε καὶ σὺ νῦν τυγχάνομεν ταυτόν τι πεπονθότες, ἐρώντε δύο ὅντε δυοῖν ἑκάτερος, ἐγὼ μὲν Ἀλκιβιάδου τε τοῦ Κλεινίου καὶ φιλοσοφίας, σὺ δὲ δυοῖν, τοῦ τε Ἀθηναίων δῆμου καὶ τοῦ Πυριλάμπους. αἰσθάνομαι οὖν σου 5
ἐκάστοτε, καίπερ ὄντος δεινοῦ, ὅτι ἂν φῇ σου τὰ παιδικὰ καὶ ὅπως ἂν φῇ ἔχειν, οὐ δυναμένου ἀντιλέγειν, ἀλλ' ἄνω καὶ κάτω μεταβαλλομένου· ἔν τε τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐάν τι σοῦ e
λέγοντος ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων μὴ φῇ οὕτως ἔχειν, μεταβαλλόμενος λέγεις ἂν ἐκείνος βούλεται, καὶ πρὸς τὸν Πυριλάμπους νεανίαν τὸν καλὸν τοῦτον τοιαῦτα ἕτερα πέπονθας. τοῖς γὰρ τῶν παιδικῶν βουλευμασίν τε καὶ λόγοις οὐχ οἷός 5
τ' εἶ ἐναντιοῦσθαι, ὥστε, εἴ τίς σου λέγοντος ἐκάστοτε ἂν διὰ τούτους λέγεις θαυμάζοι ὥς ἄτοπὰ ἐστίν, ἴσως εἴποις ἂν αὐτῷ, εἰ βούλοιο τάληθῇ λέγειν, ὅτι εἰ μὴ τις παύσει τὰ σὰ παιδικὰ τούτων τῶν λόγων, οὐδὲ σὺ παύσῃ ποτὲ ταῦτα 482
λέγων. νόμιζε τοίνυν καὶ παρ' ἐμοῦ χρήναι ἕτερα τοιαῦτα ἀκούειν, καὶ μὴ θαύμαζε ὅτι ἐγὼ ταῦτα λέγω, ἀλλὰ τὴν φιλοσοφίαν, τὰ ἐμὰ παιδικά, παῦσον ταῦτα λέγουσαν. λέγει γάρ, ὦ φίλε ἑταῖρε, ἂν νῦν ἐμοῦ ἀκούεις, καὶ μοί ἐστιν 5
τῶν ἑτέρων παιδικῶν πολλὸν ἥττον ἐμπληκτος· ὁ μὲν γὰρ Κλεινίου οὗτος ἄλλοτε ἄλλων ἐστὶ λόγων, ἢ δὲ φιλοσοφία αἰετῶν αὐτῶν, λέγει δὲ ἂν σὺ νῦν θαυμάζεις, παρήσθα δὲ καὶ b

c3 ἢ BTPf: om. F c6 ἢ TPF: ἢ B: om. Aldina
d4 δυοῖν BTPF: om. Vind. 21 d6 ὅτι ἂν φῇ F: ὅτι ὅπως ἂν φῇ B: ὅτι ὅπως ἂν ἀντιφῇ TP e2 ὁ δῆμος ὁ TPF: ὁ δῆμος B
e5 βουλευμασί(ν) BTPF: βουλήμασι vulg. a5 & re vera BF: αἰετῶν (:) Pf a6 ἐτέρων BF: ἐταίρων TP ἐμπληκτος BTPF: γρ. ἐκβλητος B² quam lectionem novit Olympiodorus a7 αἰετῶν corr. Coisl: εἰ F: om. BTP

αὐτὸς λεγομένοις. ἡ οὖν ἐκείνην ἐξέλεγχον, ὅπερ ἄρτι
 ἔλεγον, ὥς οὐ τὸ ἀδικεῖν ἐστίν καὶ ἀδικοῦντα δίκην μὴ δι-
 δόναι ἀπάντων ἔσχατον κακῶν· ἡ εἰ τοῦτο ἔασεις ἀνέλεγκτον,
 5 μὰ τὸν κύνα τὸν Αἰγυπτίων θεόν, οὗ σοι ὁμολογήσει Καλ-
 λικλῆς, ὦ Καλλίκλεις, ἀλλὰ διαφωνήσει ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ.
 καίτοι ἔγωγε οἶμαι, ὦ βέλτιστε, καὶ τὴν λύραν μοι κρεῖττον
 εἶναι ἀνάρμοστόν τε καὶ διαφωνεῖν, καὶ χορὸν ᾧ χορηγοῖν,
 c καὶ πλείστους ἀνθρώπους μὴ ὁμολογεῖν μοι ἀλλ' ἐναντία
 λέγειν μάλλον ἢ ἓνα ὄντα ἐμὲ ἐμαυτῷ ἀσύμφωνον εἶναι
 καὶ ἐναντία λέγειν.

ΚΑΛ. ὦ Σώκρατες, δοκεῖς νεανιεύεσθαι ἐν τοῖς λόγοις
 5 ὥς ἀληθῶς δημηγόρος ὢν· καὶ νῦν ταῦτα δημηγορεῖς ταῦτον
 παθόντος Πῶλον πάθος ὅπερ Γοργίου κατηγορεῖ πρὸς σὲ
 παθεῖν. ἔφη γάρ που Γοργίαν ἐρωτώμενον ὑπὸ σοῦ, ἐὰν
 ἀφίκηται παρ' αὐτὸν μὴ ἐπιστάμενος τὰ δίκαια ὁ τὴν ῥητο-
 d ρικὴν βουλόμενος μαθεῖν, εἰ διδάξοι αὐτὸν ὁ Γοργίας,
 αἰσχυρῆσθαι αὐτὸν καὶ φάναι διδάξειν διὰ τὸ ἔθος τῶν ἀν-
 θρώπων, ὅτι ἀγανακτοῖεν ἂν εἰ τις μὴ φαίῃ—διὰ δὲ ταύτην
 τὴν ὁμολογίαν ἀναγκασθῆναι ἐναντία αὐτὸν αὐτῷ εἰπεῖν,
 5 σὲ δὲ αὐτὸ τοῦτο ἀγαπᾶν—καὶ σου καταγελᾶν, ὥς γέ μοι
 δοκεῖν ὀρθῶς, τότε· νῦν δὲ πάλιν αὐτὸς ταῦτον τοῦτο ἔπαθεν.
 καὶ ἔγωγε κατ' αὐτὸ τοῦτο οὐκ ἄγαμαι Πῶλον, ὅτι σοι
 συνεχώρησεν τὸ ἀδικεῖν αἰσχίον εἶναι τοῦ ἀδικεῖσθαι· ἐκ
 e ταύτης γὰρ αὖ τῆς ὁμολογίας αὐτὸς ὑπὸ σοῦ συμποδισθεὶς
 ἐν τοῖς λόγοις ἐπεστομίσθη, αἰσχυρθεὶς ἃ ἐνόει εἰπεῖν. σὺ
 γὰρ τῷ ὄντι, ὦ Σώκρατες, εἰς τοιαῦτα ἄγεις φορτικὰ καὶ
 δημηγορικά, φάσκων τὴν ἀλήθειαν διώκειν, ἃ φύσει μὲν
 5 οὐκ ἔστιν καλά, νόμφ δέ. ὥς τὰ πολλὰ δὲ ταῦτα ἐναντί'
 ἀλλήλοις ἐστίν, ἢ τε φύσις καὶ ὁ νόμος· ἐὰν οὖν τις αἰσχύ-

b5 τὸν αἰγυπτίων B: τὸν αἰγύπτιον F Olympiodorus: τῶν αἰγυ-
 πτίων TP (sed τὸν supra τῶν T) καλλικλῆς TWF: καλλικλεῖ B
 b8 ἀναρμοστεῖν Heusde c1 πλείστους BTP: πολλοὺς F
 c4 δοκεῖς BTP: δοκεῖς μοι F d3 εἰ μή τις φαίῃ P (sed add.
 signis transpositionis) d5 καταγελᾶν BTPF: κατεγέλα f Vind. 21
 e6 ἐὰν οὖν τις BTP: καὶ ἐὰν τις οἶμαι F

νηται καὶ μὴ τολμᾷ λέγειν ἅπερ νοεῖ, ἀναγκάζεται ἐναντία 483
 λέγειν. ὁ δὲ καὶ σὺ τοῦτο τὸ σοφὸν κατανενοηκῶς κακου-
 γεῖς ἐν τοῖς λόγοις, ἐὰν μὲν τις κατὰ νόμον λέγῃ, κατὰ
 φύσιν ὑπερωτῶν, ἐὰν δὲ τὰ τῆς φύσεως, τὰ τοῦ νόμου.
 ὥσπερ αὐτίκα ἐν τούτοις, τῷ ἀδικεῖν τε καὶ τῷ ἀδικεῖσθαι, 5
 Πώλου τὸ κατὰ νόμον αἰσχίον λέγοντος, σὺ τὸν λόγον
 ἐδιώκαθες κατὰ φύσιν. φύσει μὲν γὰρ πᾶν αἰσχιόν ἐστιν
 ὅπερ καὶ κάκιον, τὸ ἀδικεῖσθαι, νόμῳ δὲ τὸ ἀδικεῖν. οὐδὲ
 γὰρ ἀνδρὸς τοῦτό γ' ἐστὶν τὸ πάθημα, τὸ ἀδικεῖσθαι, ἀλλ' b
 ἀνδραπόδου τινὸς ᾧ κρεῖττόν ἐστιν τεθνάναι ἢ ζῆν, ὅστις
 ἀδικούμενος καὶ προπηλακιζόμενος μὴ οἷός τέ ἐστιν αὐτὸς
 αὐτῷ βοηθεῖν μηδὲ ἄλλῳ οὐ ἂν κήδηται. ἀλλ' οἶμαι οἱ
 τιθέμενοι τοὺς νόμους οἱ ἀσθενεῖς ἀνθρωποὶ εἰσιν καὶ οἱ 5
 πολλοί. πρὸς αὐτοὺς οὖν καὶ τὸ αὐτοῖς συμφέρον τοὺς τε
 νόμους τίθενται καὶ τοὺς ἐπαίνους ἐπαινοῦσιν καὶ τοὺς
 ψόγους ψέγουσιν· ἐκφοβοῦντες τοὺς ἐρρωμενεστέρους τῶν c
 ἀνθρώπων καὶ δυνατοὺς ὄντας πλέον ἔχειν, ἵνα μὴ αὐτῶν
 πλέον ἔχωσιν, λέγουσιν ὡς αἰσχρὸν καὶ ἄδικον τὸ πλεον-
 εκτεῖν, καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ ἀδικεῖν, τὸ πλέον τῶν ἄλλων
 ζητεῖν ἔχειν· ἀγαπῶσι γὰρ οἶμαι αὐτοὶ ἂν τὸ ἴσον ἔχωσιν 5
 φαυλότεροι ὄντες. διὰ ταῦτα δὲ νόμῳ μὲν τοῦτο ἄδικον καὶ
 αἰσχρὸν λέγεται, τὸ πλέον ζητεῖν ἔχειν τῶν πολλῶν, καὶ
 ἀδικεῖν αὐτὸ καλοῦσιν· ἡ δέ γε οἶμαι φύσις αὐτὴ ἀποφαίνει
 αὐτό, ὅτι δίκαιόν ἐστιν τὸν ἀμείνω τοῦ χείρονος πλέον d
 ἔχειν καὶ τὸν δυνατώτερον τοῦ ἀδυνατωτέρου. δηλοῖ δὲ
 ταῦτα πολλαχοῦ ὅτι οὕτως ἔχει, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις
 καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ὅλαις ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς γένεσιν,

a 3 κατὰ (bis) B T P: τὰ κατὰ (bis) F a 6 αἰσχίον...
 λόγον om. B W αἰσχρὸν F λόγον Riemann: νόμον T P F
 a 7 ἐδιώκαθες κατὰ φύσιν B W (τὸ ante κατὰ add. P): ἐδιώκαθες T:
 (ἐδίωκες F et in marg. T et γρ. W) a 8 ante τὸ ἀδικεῖσθαι lacunam
 statuit Stephanus τὸ ἀδικεῖσθαι... ἀδικεῖν secl. Dobree b 2 ἐσ-
 τι(ν) τεθνάναι B P F: τεθνάναι ἐστὶν T (compendio) b 4 οὐ B P F:
 ᾧ T b 5 οἱ ante ἀσθενεῖς om. P c 3 λέγουσιν secl. Hermann
 d 1 αὐτό B T P F: αὐτὸ Par. 2110

- 5 ὅτι οὕτω τὸ δίκαιον κέκριται, τὸν κρείττω τοῦ ἥττονος ἄρχειν
καὶ πλεον ἔχειν. ἐπεὶ ποίῳ δικαίῳ χρώμενος Ξέρξης ἐπὶ
τὴν Ἑλλάδα ἐστράτευσεν ἢ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπὶ Σκύθας; ἢ
e ἄλλα μυρία ἂν τις ἔχοι τοιαῦτα λέγειν. ἀλλ' οἶμαι οὗτοι
κατὰ φύσιν τὴν τοῦ δικαίου ταῦτα πράττουσιν, καὶ ναὶ μὰ
Δία κατὰ νόμον γε τὸν τῆς φύσεως, οὐ μέντοι ἴσως κατὰ
τοῦτον ὃν ἡμεῖς τιθέμεθα· πλάττοντες τοὺς βελτίστους καὶ
5 ἐρρωμενεστάτους ἡμῶν αὐτῶν, ἐκ νέων λαμβάνοντες, ὥσπερ
λέοντας, κατεπάδοντές τε καὶ γοητεύοντες καταδουλούμεθα
484 λέγοντες ὥς τὸ ἴσον χρὴ ἔχειν καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ καλὸν
καὶ τὸ δίκαιον. ἐὰν δέ γε οἶμαι φύσιν ἱκανὴν γένηται
ἔχων ἀνὴρ, πάντα ταῦτα ἀποσεισάμενος καὶ διαρρήξας καὶ
διαφυγών, καταπατήσας τὰ ἡμέτερα γράμματα καὶ μαγγα-
5 νεύματα καὶ ἐπὶ δῶς καὶ νόμους τοὺς παρὰ φύσιν ἅπαντας,
ἐπαναστὰς ἀνεφάνη δεσπότης ἡμέτερος ὁ δοῦλος, καὶ ἐνταῦθα
b ἐξέλαμψεν τὸ τῆς φύσεως δίκαιον. δοκεῖ δέ μοι καὶ Πίν-
δαρος ἅπερ ἐγὼ λέγω ἐνδείκνυσθαι ἐν τῷ ᾄσματι ἐν ᾧ λέγει
οὗτο—

νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς

- 5 θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων·

οὗτος δὲ δῆ, φησὶν,—

ἄγει δικαίων τὸ βιαιότατον

ὑπερτάτῃ χειρί· τεκμαίρομαι

ἐργοισιν Ἑρακλέος, ἐπεὶ—ἀπριάτας—

- 10 λέγει οὕτω πως—τὸ γὰρ ᾄσμα οὐκ ἐπίσταμαι—λέγει δ' ὅτι
οὔτε πριάμενος οὔτε δόντος τοῦ Γηρυόνου ἡλάσατο τὰς βοῦς,
c ὥς τούτου ὄντος τοῦ δικαίου φύσει, καὶ βοῦς καὶ τᾶλλα κτή-

e2 τὴν τοῦ δικαίου secl. Schleiermacher e3 τῆς re vera BT (?)
PF: om. Schanz (errore hypothetarum ut videtur) e4 τιθέμεθα
secl. Hermann a1 λέγοντες secl. Cobet a3 ἀνὴρ BPF:
ὁ ἀνὴρ T a4 διαφυγών secl. Naber γράμματα] περιήματα
Valckenaer: πλάσματα Cobet b7 δικαίων τὸ βιαιότατον Aristides
(cf. Legg. 714 c ἄγειν δικαιοῦντα τὸ βιαιότατον): βιαιῶν τὸ δικαιοῦντα
BTPF b8 χειρί BF: χειρί TP

ματα εἶναι πάντα τοῦ βελτιονός τε καὶ κρείττονος τὰ τῶν χειρόνων τε καὶ ἡττόνων.

Τὸ μὲν οὖν ἀληθές οὕτως ἔχει, γνώσῃ δέ, ἂν ἐπὶ τὰ μείζω ἔλθῃς ἐάσας ἤδη φιλοσοφίαν. φιλοσοφία γάρ τοί 5 ἐστίν, ᾧ Σώκρατες, χαρίεν, ἂν τις αὐτοῦ μετρίως ἄψῃται ἐν τῇ ἡλικίᾳ· ἐὰν δὲ περαιτέρω τοῦ δέοντος ἐνδιατρίψῃ, διαφθορὰ τῶν ἀνθρώπων. ἐὰν γὰρ καὶ πάνν εὐφυῆς ἦ καὶ πόρρω τῆς ἡλικίας φιλοσοφῇ, ἀνάγκη πάντων ἄπειρον γεγενῆναι ἐστὶν ὧν χρὴ ἔμπειρον εἶναι τὸν μέλλοντα καλὸν d καγαθὸν καὶ εὐδόκιμον ἔσεσθαι ἄνδρα. καὶ γὰρ τῶν νόμων ἄπειροι γίνονται τῶν κατὰ τὴν πόλιν, καὶ τῶν λόγων οἷς δεῖ χρώμενον ὁμιλεῖν ἐν τοῖς συμβολαίοις τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἰδία καὶ δημοσία, καὶ τῶν ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυμιῶν τῶν 5 ἀνθρωπείων, καὶ συλλήβδην τῶν ἡθῶν παντάπασιν ἄπειροι γίνονται. ἐπειδὴν οὖν ἔλθωσιν εἰς τινα ἰδίαν ἢ πολιτικὴν πρᾶξιν, καταγέλαστοι γίνονται, ὥσπερ γε οἶμαι οἱ πολιτι- e κοί, ἐπειδὴν αὖ εἰς τὰς ὑμετέρας διατριβὰς ἔλθωσιν καὶ τοὺς λόγους, καταγέλαστοί εἰσιν. συμβαίνει γὰρ τὸ τοῦ Εὐριπίδου· λαμπρὸς τέ ἐστιν ἕκαστος ἐν τούτῳ, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐπέιγεται, 5

νέμων τὸ πλείστον ἡμέρας τούτῳ μέρος,

ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ τυγχάνει βέλτιστος ὢν·

ὅπου δ' ἂν φαῦλος ᾖ, ἐντεῦθεν φεύγει καὶ λοιδορεῖ τοῦτο, 485 τὸ δ' ἕτερον ἐπαινεί, εὐνοία τῇ ἑαυτοῦ, ἡγούμενος οὕτως αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπαινεῖν. ἀλλ' οἶμαι τὸ ὀρθότατόν ἐστιν ἀμφοτέρων μετασχεῖν. φιλοσοφίας μὲν ὅσον παιδείας χάριν καλὸν μετέχειν, καὶ οὐκ αἰσχροὺς μεираκίῳ ὄντι φιλοσοφεῖν· 5 ἐπειδὴν δὲ ἤδη πρεσβύτερος ὢν ἄνθρωπος ἔτι φιλοσοφῇ, καταγέλαστον, ᾧ Σώκρατες, τὸ χρήμα γίνυται, καὶ ἔγωγε ὁμοιότατον πύσχω πρὸς τοὺς φιλοσοφούντας ὥσπερ πρὸς b

d 2 εὐδόκιμον T W F Gellius : εὐδαίμων' B d 3 τὴν B T P : om. F
e 4 καὶ ἐπὶ B T P F : καὶ πὶ vulg. e 7 τυγχάνει T : τυγχάνη B (cf.
Alc. ii. 146 a 6) : τυγχάνη P F βέλτιστος] κράτιστος Alc. ii. 1. c.

τοὺς ψελλιζομένους καὶ παίζοντας. ὅταν μὲν γὰρ παιδίον
 ἴδω, ᾧ ἔτι προσήκει διαλέγεσθαι οὕτω, ψελλιζόμενον καὶ
 παίζον, χαίρω τε καὶ χαρίεν μοι φαίνεται καὶ ἐλευθέριον καὶ
 5 πρέπον τῇ τοῦ παιδίου ἡλικίᾳ, ὅταν δὲ σαφῶς διαλεγόμενον
 παιδαρίον ἀκούσω, πικρόν τί μοι δοκεῖ χρήμα εἶναι καὶ ἀνὴρ
 μου τὰ ὦτα καὶ μοι δοκεῖ δουλοπρεπές τι εἶναι. ὅταν δὲ
 c ἀνδρὸς ἀκούσῃ τις ψελλιζομένου ἢ παίζοντα ὄρᾳ, καταγέ-
 λαστον φαίνεται καὶ ἄνανδρον καὶ πληγῶν ἄξιον. ταῦτόν
 οὖν ἔγωγε τοῦτο πάσχω καὶ πρὸς τοὺς φιλοσοφοῦντας. παρὰ
 νέφ μὲν γὰρ μειρακίῳ ὁρῶν φιλοσοφίαν ἄγαμαι, καὶ πρέπειν
 5 μοι δοκεῖ, καὶ ἡγοῦμαι ἐλεύθερόν τινα εἶναι τοῦτον τὸν
 ἄνθρωπον, τὸν δὲ μὴ φιλοσοφοῦντα ἀνελεύθερον καὶ οὐδέ-
 ποτε οὐδενὸς ἀξιόσυντα ἑαυτὸν οὔτε καλοῦ οὔτε γενναίου
 d πράγματος. ὅταν δὲ δὴ πρεσβύτερον ἴδω ἔτι φιλοσοφοῦντα
 καὶ μὴ ἀπαλλαττόμενον, πληγῶν μοι δοκεῖ ἤδη δεῖσθαι,
 ᾧ Σώκρατες, οὗτος ὁ ἀνὴρ. ὁ γὰρ νυνδὴ ἔλεγον, ὑπάρχει
 τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ, κὰν πάνυ εὐφυῆς ᾗ, ἀνάνδρῳ γενέσθαι
 5 φεύγοντι τὰ μέσα τῆς πόλεως καὶ τὰς ἀγοράς, ἐν αἷς ἔφη ὁ
 ποιητὴς τοὺς ἄνδρας ἀριπρεπεῖς γίγνεσθαι, καταδεδυκότι δὲ
 τὸν λοιπὸν βίον βιώσαι μετὰ μειρακίων ἐν γωνίᾳ τριῶν ἢ
 e τεττάρων ψιθυρίζοντα, ἐλεύθερον δὲ καὶ μέγα καὶ ἱκανὸν
 μηδέποτε φθέγγεσθαι. ἐγὼ δέ, ᾧ Σώκρατες, πρὸς σὲ ἐπιει-
 κῶς ἔχω φιλικῶς· κινδυνεύω οὖν πεπονηθῆναι νῦν ὅπερ ὁ
 Ζῆθος πρὸς τὸν Ἀμφίονα ὁ Εὐριπίδου, οὐπερ ἐμνήσθην.
 5 καὶ γὰρ ἐμοὶ τοιαῦτ' ἅττα ἐπέρχεται πρὸς σὲ λέγειν, οἷάπερ
 ἐκεῖνος πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὅτι “ Ἀμελεῖς, ᾧ Σώκρατες, ὦν
 δεῖ σε ἐπιμελεῖσθαι, καὶ φύσιν ψυχῆς ὧδε γενναίαν μει-
 486 ρακιδώδει τινὶ διατρέπεις μορφώματι, καὶ οὐτ' ἂν δίκης βου-

b 2 καὶ παίζοντας secl. Mörsch (et mox b 4 καὶ παίζον, c 1 ἢ παίζοντα
 ὄρᾳ) b 3 ψελλιζόμενον καὶ παίζον secl. Cobet c 3 τοῦτο
 πάσχω BTP: πάσχω τοῦτο F παρὰ Stephanus: περὶ B²TPF:
 περί B post hanc vocem distinguens c 6 καὶ BTP: τινα εἶναι καὶ F
 d 2 μοι BTP: ἐμοὶ F e 1 ἱκανὸν] καλὸν Coraes: νεανικὸν ci. Heindorf
 e 2 πάνυ supra ἐπιεικῶς P e 7 γενναίαν] γενναίαν ἔχων Ruhnken (ἔχων
 add. Nauck post ψυχῆς, λαχὼν Cron) a 1 διατρέπεις F coniccerat
 Grotius): διατρέπεις BTP: διαστρέφεις Valckenaer ἀν] ἐν Coraes

λαῖσι προσθεῖ' ἂν ὀρθῶς λόγον, οὐγ' εἰκὸς ἂν καὶ πιθανὸν
 ἂν λάβοις, οὐθ' ὑπὲρ ἄλλον νεανικὸν βούλευμα βουλευσαιο." 5
 καίτοι, ὦ φίλε Σώκρατες—καί μοι μηδὲν ἀχθεσθῆς· εὐνοία
 γὰρ ἐρῶ τῇ σῇ—οὐκ αἰσχροὺν δοκεῖ σοι εἶναι οὕτως ἔχειν
 ὥς ἐγὼ σέ οἶμαι ἔχειν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πόρρω ἀεὶ
 φιλοσοφίας ἐλαύνοντας; νῦν γὰρ εἴ τις σοῦ λαβόμενος ἢ
 ἄλλου ὁτουοῦν τῶν τοιούτων εἰς τὸ δεσπωτήριον ἀπάγοι,
 ῥάσκων ἀδικεῖν μηδὲν ἀδικοῦντα, οἶσθ' ὅτι οὐκ ἂν ἔχοις ὅτι
 χρήσαιο σαυτῷ, ἀλλ' ἰλιγγιῶς ἂν καὶ χασμῷ οὐκ ἔχων ὅτι **b**
 εἴποις, καὶ εἰς τὸ δικαστήριον ἀναβάς, κατηγοροῦ τυχὼν πάνυ
 φαύλου καὶ μοχθηροῦ, ἀποθάνοις ἂν, εἰ βούλοιο θανάτου
 σοι τιμᾶσθαι. καίτοι πῶς σοφὸν τοῦτό ἐστιν, ὦ Σώκρατες,
 ἥτις εὐφυῇ λαβοῦσα τέχνη φῶτα ἔθηκε χεῖρουα, 5
 μήτε αὐτὸν αὐτῷ δυνάμενον βοηθεῖν μηδ' ἐκσῶσαι ἐκ τῶν
 μεγίστων κινδύνων μήτε ἑαυτὸν μήτε ἄλλον μηδένα, ὑπὸ δὲ
 τῶν ἐχθρῶν περισυλᾶσθαι πᾶσαν τὴν οὐσίαν, ἀτεχνῶς δὲ **c**
 ἄτιμον ζῆν ἐν τῇ πόλει; τὸν δὲ τοιούτου, εἴ τι καὶ ἀγροϊκό-
 τερον εἰρήσθαι, ἕξεστίην ἐπὶ κόρρης τύπτουτα μὴ διδόναι δίκην.
 ἀλλ' ὦγαθέ, ἐμοὶ πείθου, παῦσαι δὲ ἐλέγχων, πρα-
 γμάτων δ' εὐμουσίαν ἄσκει, καὶ ἄσκει ὑπόθετον δόξεις 5
 φρονεῖν, ἄλλοις τὰ κομψὰ ταῦτα ἀφείς, εἴτε ληρήματα
 χρὴ φάναι εἶναι εἴτε φλυαρίας, ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοι-
 κήσεις δόμοις· ζηλῶν οὐκ ἐλέγχοντας ἄνδρας τὰ μικρὰ
 ταῦτα, ἀλλ' οἷς ἔστιν καὶ βίος καὶ δόξα καὶ ἄλλα πολλὰ ἀγαθὰ. **d**

ΣΩ. Εἰ χρυσὴν ἔχων ἐτύγχανον τὴν ψυχὴν, ὦ Καλλι-
 κλεις, οὐκ ἂν οἶε με ἄσμενον εὑρεῖν τούτων τινὰ τῶν λίθων
 ἢ βασιανίζουσιν τὸν χρυσόν, τὴν ἀρίστην, πρὸς ἥντινα ἔμελ-

a 3 ἂν λάβοις B T P f: ἀναλάβοις F: λάβοις rec. : λάκοις Bonitz
 a 5 εἶναι B T P: ὁμ. F a 7 νῦν B T P: νυνί F a 8 ἀπάγοι
 B T P F Philodemus: ἀπαγάγοι Par. 2110 a 9 μηδὲν] οὐθὲν
 Philodemus b 1 ἰλιγγιῶς F b t: εἰλιγγιῶς B T P b 5 ἥτις
 B Philodemus: ἥ τις F: εἴ τις T P εὐφυῇ B T P: εὐφυεῖ F: εὐφυᾶ
 vulg. c 2 τὸν δὲ T P F: τόνδε B: τὸν δὲ ci. Heindorf εἴ τι
 καὶ T P F: εἴ τι B c 4 πείθου B T P F: πιθοῦ Cobet ἐλέγχων
 B T F: ματαιάζων P: ἐν ἄλλῃ πρόκειται παῦσαι ματαιάζων in marg. T
 d 4 ἢ B T P: ἢ F: αἷς ci. Stallbaum: αἶ Par. 1812

5 λον προσαγαγὼν αὐτήν, εἴ μοι ὁμολογήσειεν ἐκείνη καλῶς
τεθεραπευθῆναι τὴν ψυχὴν, εὖ εἴσεσθαι ὅτι ἱκανῶς ἔχω καὶ
οὐδέν με δεῖ ἄλλης βασάνου;

e ΚΑΛ. Πρὸς τί δὴ τοῦτο ἐρωτᾷς, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἐγὼ σοι ἐρῶ· νῦν οἶμαι ἐγὼ σοὶ ἐντετυχηκῶς
τοιούτῳ ἐρμαίῳ ἐντετυχηκέναι.

ΚΑΛ. Τί δὴ;

5 ΣΩ. Εὖ οἶδ' ὅτι, ἂν μοι σὺ ὁμολογήσης περὶ ὧν ἡ ἐμὴ
ψυχὴ δοξάζει, ταῦτ' ἤδη ἐστὶν αὐτὰ τάληθῃ. ἐννοῶ γὰρ

487 ὅτι τὸν μέλλοντα βασανιεῖν ἱκανῶς ψυχῆς πέρι ὀρθῶς τε
ζώσης καὶ μὴ τρία ἄρα δεῖ ἔχειν ἃ σὺ πάντα ἔχεις, ἐπιστή-
μην τε καὶ εὐνοίαν καὶ παρρησίαν. ἐγὼ γὰρ πολλοῖς ἐντυγ-
χάνω οἱ ἐμὲ οὐχ οἰοί τέ εἰσιν βασανίζειν διὰ τὸ μὴ σοφοὶ

5 εἶναι ὥσπερ σύ· ἕτεροι δὲ σοφοὶ μὲν εἰσιν, οὐκ ἐθέλουσιν δέ
μοι λέγειν τὴν ἀλήθειαν διὰ τὸ μὴ κήδεσθαί μου ὥσπερ σύ·
τῷ δὲ ξένῳ τῷδε, Γοργίας τε καὶ Πῶλος, σοφῶ μὲν καὶ

b φίλῳ ἐστὸν ἐμῷ, ἐνδεεστέρω δὲ παρρησίας καὶ αἰσχυνη-
ροτέρῳ μᾶλλον τοῦ δέοντος· πῶς γὰρ οὐ; ὦ γε εἰς τοσοῦτον
αἰσχύνῃς ἐληλύθατον, ὥστε διὰ τὸ αἰσχύνεσθαι τολμᾷ ἐκά-
τερος αὐτῶν αὐτὸς αὐτῷ ἐναντία λέγειν ἐναντίον πολλῶν

5 ἀνθρώπων, καὶ ταῦτα περὶ τῶν μεγίστων. σὺ δὲ ταῦτα
πάντα ἔχεις ἃ οἱ ἄλλοι οὐκ ἔχουσιν· πεπαλιδευσαί τε γὰρ
ἱκανῶς, ὥς πολλοὶ ἂν φήσαιεν Ἀθηναίων, καὶ ἐμοὶ εἰ εὖνους.

c τίνι τεκμηρίῳ χρῶμαι; ἐγὼ σοι ἐρῶ. οἶδα ὑμᾶς ἐγώ, ὦ
Καλλίκλεις, τέτταρας ὄντας κοινωνοὺς γεγονότας σοφίας, σέ
τε καὶ Τείσανδρον τὸν Ἀφιδναῖον καὶ Ἀνδρῶνα τὸν Ἀνδρο-
τίωνος καὶ Ναυσικύδην τὸν Χολαργέα· καὶ ποτε ὑμῶν ἐγώ

d6 εἶδ BTP: ἤδη εἶδ F d7 με BTWF: μοι scr. recc. δεῖ
BTP: ἐτι δεῖ F e1 δὴ BTP: δὲ F e5 ἂν ci. Bekker (ἃ ἂν
Par. 1811): ἂν BTPF a2 τρία ἄρα BTPF Stobaeus: τρί' ἅττα
ci. Thompson ἃ σὺ πάντ(α) BTPF: ἅτινα σὺ πάντως Stobaeus
a3 εὐνοίαν corr. Ven. 189 et legisse videtur Clemens: δόξαν BTPF
Stobaeus b1 αἰσχυνηροτέρῳ BTP: αἰσχυνηλοτέρῳ F b5 ταῦτα
πάντα BTP: πάντα ταῦτα F b7 (οἱ) πολλοὶ ci. Sauppe c3 τεί-
σανδρον F: τίσανδρον BTPf c4 ὑμῶν ἐγώ BTP: ἐγώ ὑμῶν F

ἐπήκουσα βουλευομένων μέχρι ὅποι τὴν σοφίαν ἀσκητέον 5
 εἴη, καὶ οἶδα ὅτι ἐνίκα ἐν ὑμῖν τοιάδε τις δόξα, μὴ προθυ-
 μεῖσθαι εἰς τὴν ἀκρίβειαν φιλοσοφεῖν, ἀλλὰ εὐλαβεῖσθαι
 παρεκελεύεσθε ἀλλήλοις ὅπως μὴ πέρα τοῦ δέοντος σοφώ- d
 τεροὶ γενόμενοι λήσετε διαφθαρέντες. ἐπειδὴ οὖν σου ἀκούω
 ταῦτα ἐμοὶ συμβουλεύοντος ἅπερ τοῖς σεαυτοῦ ἑταιροτάτοις,
 ἱκανόν μοι τεκμήριόν ἐστιν ὅτι ὡς ἀληθῶς μοι εὖνους εἶ.
 καὶ μὴν ὅτι γε οἷος παρρησιάζεσθαι καὶ μὴ αἰσχύνεσθαι, 5
 αὐτός τε φῆς καὶ ὁ λόγος ὃν ὀλίγον πρότερον ἔλεγες ὁμο-
 λογεῖ σοι. ἔχει δὴ οὕτως δῆλον ὅτι τούτων πέρι νυνί-
 ἐάν τι σὺ ἐν τοῖς λόγοις ὁμολογήσης μοι, βεβαστανισμένον e
 τοῦτ' ἤδη ἔσται ἱκανῶς ὑπ' ἐμοῦ τε καὶ σοῦ, καὶ οὐκέτι αὐτὸ
 δεήσει ἐπ' ἄλλην βάσανον ἀναφέρειν. οὐ γὰρ ἂν ποτε
 αὐτὸ συνεχώρησας σὺ οὔτε σοφίας ἐνδεία οὔτ' αἰσχύνης
 περιουσία, οὐδ' αὖ ἀπατῶν ἐμὲ συγχωρήσῃς ἂν· φίλος γάρ 5
 μοι εἶ, ὥς καὶ αὐτὸς φῆς. τῷ ὄντι οὖν ἡ ἐμὴ καὶ ἡ σὴ
 ὁμολογία τέλος ἡδὴ ἔξει τῆς ἀληθείας. πάντων δὲ καλ-
 λίστη ἐστὶν ἡ σκέψις, ᾧ Καλλίκλεις, περὶ τούτων ὦν σὺ
 δὴ μοι ἐπετίμησας, ποῖόν τινα χρὴ εἶναι τὸν ἄνδρα καὶ τί
 ἐπιτηδεύειν καὶ μέχρι τοῦ, καὶ πρεσβύτερον καὶ νεώτερον 488
 ὄντα. ἐγὼ γὰρ εἴ τι μὴ ὀρθῶς πράττω κατὰ τὸν βίον τὸν
 ἐμαυτοῦ, εἴ ἴσθι τοῦτο ὅτι οὐχ ἐκὼν ἐξαμαρτάνω ἀλλ' ἀμαθία
 τῇ ἐμῇ· σὺ οὖν, ὥσπερ ἤρξω νουθετεῖν με, μὴ ἀποστῆς,
 ἀλλ' ἱκανῶς μοι ἐνδειξαι τί ἐστὶν τοῦτο ὃ ἐπιτηδευτέον μοι, 5
 καὶ τίνα τρόπον κτησαίμην ἂν αὐτό, καὶ ἐάν με λάβῃς νῦν
 μέν σοι ὁμολογήσαντα, ἐν δὲ τῷ ὑστέρῳ χρόνῳ μὴ ταῦτα
 πράττοντα ἅπερ ὁμολόγησα, πάνυ με ἡγοῦ βλάκα εἶναι καὶ
 μηκέτι ποτέ με νουθετήσης ὕστερον, ὥς μηδενὸς ἄξιον ὄντα. b
 ἐξ ἀρχῆς δέ μοι ἐπανάλαβε πῶς φῆς τὸ δίκαιον ἔχειν καὶ

c5 ἐπήκουσα BTP: ὑπήκουσα F d3 ταῦτα Ficinus (*idem te mihi*
consilium dantem): ταῦτα BTP: ταυτα ταῦτ' F d6 ὀλίγον BTF:
 ὀλίγω P: om. F d7 νυνί BTF: νῦν P e4 συνεχώρησά F
 σὺ BT: σοι F: om. P e5 περιουσία F: παρουσία BTP e6 ἡ
 σὴ BTPF: σὴ vulg. e9 τινα BTP: τινα ποτέ F a6 ἐάν με
 F: ἐάν μὲν BT: ἐάν P: ἐάν γε f b2 καὶ σὺ BTP: σύ τε F

σὺ καὶ Πίνδαρος τὸ κατὰ φύσιν; ἄγειν βία τὸν κρείττω τὰ
τῶν ἡττόνων καὶ ἄρχειν τὸν βελτίω τῶν χειρόνων καὶ πλέον
5 ἔχειν τὸν ἀμείνω τοῦ φαυλοτέρου; μή τι ἄλλο λέγεις τὸ
δίκαιον εἶναι, ἢ ὀρθῶς μέμνημαι;

ΚΑΛ. Ἄλλα ταῦτα ἔλεγον καὶ τότε καὶ νῦν λέγω.

ΣΩ. Πότερον δὲ τὸν αὐτὸν βελτίω καλεῖς σὺ καὶ κρείττω;
c οὐδὲ γάρ τοι τότε οἷός τ' ἢ μαθεῖν σου τί ποτε λέγοις.
πότερον τοὺς ἰσχυροτέρους κρείττους καλεῖς καὶ δεῖ ἀκροᾶ-
σθαι τοῦ ἰσχυροτέρου τοὺς ἀσθενεστέρους, οἷόν μοι δοκεῖς
καὶ τότε ἐνδείκνυσθαι, ὥς αἱ μεγάλαι πόλεις ἐπὶ τὰς σμικρὰς
5 κατὰ τὸ φύσει δίκαιον ἔρχονται, ὅτι κρείττους εἰσὶν καὶ
ἰσχυρότεραι, ὥς τὸ κρείττον καὶ τὸ ἰσχυρότερον καὶ βέλτιον
ταῦτὸν ὄν, ἢ ἔστι βελτίω μὲν εἶναι, ἡττω δὲ καὶ ἀσθενέ-
στερον, καὶ κρείττω μὲν εἶναι, μοχθηρότερον δέ· ἢ ὁ αὐτὸς
d ὅρος ἐστὶν τοῦ βελτίονος καὶ τοῦ κρείττονος; τοῦτό μοι
αὐτὸ σαφῶς διόρισον, ταῦτὸν ἢ ἕτερόν ἐστιν τὸ κρείττον καὶ
τὸ βέλτιον καὶ τὸ ἰσχυρότερον;

ΚΑΛ. Ἄλλ' ἐγὼ σοι σαφῶς λέγω, ὅτι ταῦτόν ἐστιν.

5 ΣΩ. Οὐκοῦν οἱ πολλοὶ τοῦ ἐνὸς κρείττους εἰσὶν κατὰ
φύσιν; οἱ δὲ καὶ τοὺς νόμους τίθενται ἐπὶ τῷ ἐνί, ὥσπερ
καὶ σὺ ἄρτι ἔλεγες.

ΚΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΣΩ. Τὰ τῶν πολλῶν ἄρα νόμιμα τὰ τῶν κρειπτόνων
10 ἐστίν.

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

e ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ τῶν βελτιόνων; οἱ γὰρ κρείττους βελ-
τίους πολὺ κατὰ τὸν σὸν λόγον.

ΚΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ τούτων νόμιμα κατὰ φύσιν καλά, κρει-
5 τόνων γε ὄντων;

b 4 πλέον] πλεῖον BTP: πλείω F b 7 ἔλεγον secl. Schanz
c 1 τ' ἢ F (τ' εἶ f): τ' ἢ B T: τ' ἢ P λέγοις F: λέγεις BTP
c 3 δοκεῖς] ἐδόκει Coraes c 6 καὶ τὸ F: καὶ BTP c 7 ἢ
TPF: ἢ B e 2 πολλὸν BTPF: πον Hermann

ΚΑΛ. Φημί.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οἱ πολλοὶ νομίζουσιν οὕτως, ὥς ἄρτι αὖ σὺ
 ἔλεγες, δίκαιον εἶναι τὸ ἴσον ἔχειν καὶ αἴσχιον τὸ ἀδικεῖν
 τοῦ ἀδικεῖσθαι; ἔστιν ταῦτα ἢ οὐ; καὶ ὅπως μὴ ἀλώσῃ 489
 ἐν ταῦθα σὺ αὖ αἰσχυνόμενος. νομίζουσιν, ἢ οὐ, οἱ πολλοὶ
 τὸ ἴσον ἔχειν ἀλλ' οὐ τὸ πλεόν δίκαιον εἶναι, καὶ αἴσχιον
 τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι; μὴ φθόνει μοι ἀποκρίνασθαι
 τοῦτο, Καλλίκλεις, ἴν', ἐάν μοι ὁμολογήσῃς, βεβαιώσωμαι 5
 ἥδη παρὰ σοῦ, ἅτε ἱκανοῦ ἀνδρὸς διαγνώnai ὡμολογηκόςτος.

ΚΑΛ. Ἄλλ' οἷ γε πολλοὶ νομίζουσιν οὕτως.

ΣΩ. Οὐ νόμῳ ἄρα μόνον ἐστὶν αἴσχιον τὸ ἀδικεῖν τοῦ
 ἀδικεῖσθαι, οὐδὲ δίκαιον τὸ ἴσον ἔχειν, ἀλλὰ καὶ φύσει· b
 ὥστε κινδυνεύεις οὐκ ἀληθῆ λέγειν ἐν τοῖς πρόσθεν οὐδὲ
 ὀρθῶς ἐμοῦ κατηγορεῖν λέγων ὅτι ἐναντίον ἐστὶν ὁ νόμος
 καὶ ἡ φύσις, ἃ δὴ καὶ ἐγὼ γνούς κακουργῶ ἐν τοῖς λόγοις,
 ἐὰν μὲν τις κατὰ φύσιν λέγῃ, ἐπὶ τὸν νόμον ἄγων, ἐὰν δέ 5
 τις κατὰ νόμον, ἐπὶ τὴν φύσιν.

ΚΑΛ. Οὐτοσὶ ἀνὴρ οὐ παύσεται φλυαρῶν. εἰπέ μοι, ὦ
 Σώκρατες, οὐκ αἰσχύνη τηλικούτος ὢν ὀνόματα θηρεύων, καὶ
 ἐὰν τις ῥήματι ἀμάρτη, ἔρμαιον τοῦτο ποιούμενος; ἐμὲ γὰρ c
 οἶε ἄλλο τι λέγειν τὸ κρείττους εἶναι ἢ τὸ βελτίους; οὐ
 πάλα σοι λέγω ὅτι ταῦτόν φημι εἶναι τὸ βέλτιον καὶ τὸ
 κρείττον; ἢ οἶε με λέγειν, ἐὰν συρφετὸς συλλεγῇ δούλων
 καὶ παντοδαπῶν ἀνθρώπων μηδενὸς ἀξίων πλὴν ἴσως τῷ 5
 σώματι ἰσχυρίσασθαι, καὶ οὗτοι φῶσιν, αὐτὰ ταῦτα εἶναι
 νόμιμα;

ΣΩ. Εἶεν, ὦ σοφώτατε Καλλίκλεις· οὕτω λέγεις;

ΚΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ὦ δαιμόνιε, καὶ αὐτὸς πάλα τοπάζω d
 τοιοῦτόν τί σε λέγειν τὸ κρείττον, καὶ ἀνερωτῶ γλιχόμενος
 σαφῶς εἰδέναι ὅτι λέγεις. οὐ γὰρ δήπου σύ γε τοὺς δύο

a 2 αὖ F: om. BTP a 5 βεβαιώσωμαι TF: βεβαιώσομαι re
 vera BP b 6 νόμον F: τὸν νόμον BTP c 4 συλλεγῇ B²TPf:
 συλλεγγῇ B: σὺν λέγῃ F c 6 αὐτὰ] ἄττα ci. Heindorf

βελτίους ἢ γῇ τοῦ ἐνός, οὐδὲ τοὺς σοὺς δούλους βελτίους
 5 σοῦ, ὅτι ἰσχυρότεροί εἰσιν ἢ σύ. ἀλλὰ πάλιν ἐξ ἀρχῆς εἰπέ
 τί ποτε λέγεις τοὺς βελτίους, ἐπειδὴ οὐ τοὺς ἰσχυροτέρους;
 καὶ ὧ θαυμάσιε πρᾶτότερόν με προδίδασκε, ἵνα μὴ ἀποφοιτήσω
 παρὰ σοῦ.

e ΚΑΛ. Εἰρωνεύη, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Μὰ τὸν Ζῆθον, ὦ Καλλίκλεις, ὅς σὺ χρώμενος πολλὰ
 νυνδὴ εἰρωνεύου πρὸς με· ἀλλ' ἔθι εἰπέ, τίνας λέγεις τοὺς
 βελτίους εἶναι;

5 ΚΑΛ. Τοὺς ἀμείνους ἔγωγε.

ΣΩ. Ὅρας ἄρα ὅτι σὺ αὐτὸς ὀνόματα λέγεις, δηλοῖς δὲ
 οὐδέν; οὐκ ἔρεῖς, τοὺς βελτίους καὶ κρείττους πότερον τοὺς
 φρονιμωτέρους λέγεις ἢ ἄλλους τινάς;

ΚΑΛ. Ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία τοὺτους λέγω, καὶ σφόδρα γε.

490 ΣΩ. Πολλάκις ἄρα εἰς φρονῶν μυρίων μὴ φρονούντων
 κρείττων ἐστὶν κατὰ τὸν σὸν λόγον, καὶ τοῦτον ἄρχειν δεῖ,
 τοὺς δ' ἄρχεσθαι, καὶ πλεόν ἔχειν τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχο-
 μένων· τοῦτο γάρ μοι δοκεῖς βούλεσθαι λέγειν—καὶ οὐ
 5 ῥήματι θηρεύω—εἰ ὁ εἰς τῶν μυρίων κρείττων.

ΚΑΛ. Ἀλλὰ ταῦτ' ἔστιν ἃ λέγω. τοῦτο γὰρ οἶμαι ἐγὼ
 τὸ δίκαιον εἶναι φύσει, τὸ βελτίῳ ὄντα καὶ φρονιμώτερον
 καὶ ἄρχειν καὶ πλεόν ἔχειν τῶν φαυλοτέρων.

b ΣΩ. Ἐχε δὴ αὐτοῦ. τί ποτε αὖ νῦν λέγεις; ἐὰν ἐν
 τῷ αὐτῷ ὦμεν, ὥσπερ νῦν, πολλοὶ ἄθροοι, καὶ ἡμῖν ἢ
 ἐν κοινῷ πολλὰ σιτία καὶ ποτά, ὦμεν δὲ παντοδαποί, οἱ
 μὲν ἰσχυροί, οἱ δ' ἀσθενεῖς, εἰς δὲ ἡμῶν ἢ φρονιμώτερος
 5 περὶ ταῦτα, ἱατρὸς ὢν, ἢ δέ, οἷον εἰκός, τῶν μὲν ἰσχυρότερος,
 τῶν δὲ ἀσθενέστερος, ἄλλο τι ἢ οὗτος, φρονιμώτερος ἡμῶν
 ὢν, βελτίων καὶ κρείττων ἔσται εἰς ταῦτα;

d 6 τί B T P: ὅτι F: τίνας Routh (quos Ficinus) βελτίους W F:
 βελτίστους B T f e 2 μὰ B T P F: οὐ μὰ Hermogenes a 5 ῥή-
 ματι B T P F: ῥήματα vulg: ῥημάτια Badham a 7 τὸν Madvig
 b 2 ἄθροοι scripsi: ἀνθρώποι F (ἄνθρωποι ὄντες ut videtur f: ἄθροο.
 ἄνθρωποι. B T: ἄνθρωποι ἄθροοι P b 4 φρονιμώτερος B T P f:
 φρόνιμος F b 6 φρονιμώτατος F

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἡ οὖν τούτων τῶν σιτίων πλέον ἡμῶν ἐκτέον αὐτῷ, c
ὅτι βελτίων ἐστίν, ἢ τῷ μὲν ἄρχειν πάντα ἐκείνου δεῖ νέμειν,
ἐν τῷ δὲ ἀναλίσκειν τε αὐτὰ καὶ καταχρῆσθαι εἰς τὸ ἑαυτοῦ
σῶμα οὐ πλεονεκτεῖτον, εἰ μὴ μέλλει ζημιοῦσθαι, ἀλλὰ τῶν
μὲν πλέον, τῶν δ' ἔλαττον ἐκτέον· ἐὰν δὲ τύχῃ πάντων 5
ἀσθενέστατος ὢν, πάντων ἐλάχιστον τῷ βελτίστῳ, ᾧ Καλ-
λίκλεις; οὐχ οὕτως, ὡγαθέ;

ΚΑΛ. Περὶ σιτία, λέγεις, καὶ ποτὰ καὶ ἱατροὺς καὶ φλυα- d
ρίας· ἐγὼ δὲ οὐ ταῦτα λέγω.

ΣΩ. Πότερον οὐ τὸν φρονιμώτερον βελτίῳ λέγεις; φάθι
ἢ μή.

ΚΑΛ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐ τὸν βελτίῳ πλέον δεῖν ἔχειν; 5

ΚΑΛ. Οὐ σιτίων γε οὐδὲ ποτῶν.

ΣΩ. Μανθάνω, ἀλλ' ἴσως ἱματίων, καὶ δεῖ τὸν ὑφαντι-
κώτατον μέγιστον ἱμάτιον ἔχειν καὶ πλείστα καὶ κάλλιστα
ἀμπεχόμενον περιέναι;

ΚΑΛ. Ποίων ἱματίων; 10

ΣΩ. Ἄλλ' εἰς ὑποδήματα δῆλον ὅτι δεῖ πλεονεκτεῖν τὸν
φρονιμώτατον εἰς ταῦτα καὶ βέλτιστον. τὸν σκυτοτόμον e
ἴσως μέγιστα δεῖ ὑποδήματα καὶ πλείστα ὑποδεδεμένον
περιπατεῖν.

ΚΑΛ. Ποῖα ὑποδήματα; φλυαρεῖς ἔχων.

ΣΩ. Ἄλλ' εἰ μὴ τὰ τοιαῦτα λέγεις, ἴσως τὰ τοιάδε· οἶον 5
γεωργικὸν ἄνδρα περὶ γῆν φρόνιμόν τε καὶ καλὸν καὶ ἀγαθόν,
τοῦτον δὴ ἴσως δεῖ πλεονεκτεῖν τῶν σπερμάτων καὶ ὥς
πλείστῳ σπέρματι χρῆσθαι εἰς τὴν αὐτοῦ γῆν.

c3 τῷ δὲ B T P F: δὲ τῷ scr. recc. c4 μέλλει T² P: μέλλη
B T F c7 ὡγαθέ Callicli tribuit Hirschig c8 περὶ B T P F:
τί δὲ Vind. 21 et suprascr. b d2 οὐ B F: οὖν T P f d5 δεῖν
B F: δεῖ T (sed suprascr. ν): γε δεῖν P d6 οὐ] ἀλλ' οὐ Cobet
d7 καὶ B T P f: om. F e1 φρονιμώτατον F: φρονιμώτερον B T P
e4 ἔχων B T P f: λέγων F

ΚΑΛ. Ὡς αἰὲ ταυτὰ λέγεις, ὦ Σώκρατες.

10 ΣΩ. Οὐ μόνον γε, ὦ Καλλίκλεις, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν.

491 ΚΑΛ. Νῆ τοὺς θεοὺς, ἀτεχνῶς γε αἰὲ σκυτέας τε καὶ κναφέας καὶ μαγείρους λέγων καὶ ἱατροὺς οὐδὲν παύῃ, ὥς περὶ τούτων ἡμῖν ὄντα τὸν λόγον.

ΣΩ. Οὐκοῦν σὺ ἐρεῖς περὶ τίνων ὁ κρείττων τε καὶ 5 φρονιμώτερος πλέον ἔχων δικαίως πλεονεκτεῖ; ἢ οὔτε ἐμοῦ ὑποβάλλοντος ἀνέξῃ οὔτ' αὐτὸς ἐρεῖς;

ΚΑΛ. Ἄλλ' ἔγωγε καὶ πάλαι λέγω. πρῶτον μὲν τοὺς κρείττους οἳ εἰσιν οὐ σκυτοτόμους λέγω οὐδὲ μαγείρους, ἀλλ' 10 οἳ ἂν εἰς τὰ τῆς πόλεως πράγματα φρόνιμοι ὦσιν, ὅντινα ἂν τρόπον εἴ οἰκοῖτο, καὶ μὴ μόνον φρόνιμοι, ἀλλὰ καὶ ἀνδρεῖοι, ἱκανοὶ ὄντες ἂ ἂν νοήσωσιν ἐπιτελεῖν, καὶ μὴ ἀποκάμνωσι διὰ μαλακίαν τῆς ψυχῆς.

ΣΩ. Ὅρᾳς, ὦ βέλτιστε Καλλίκευς, ὥς οὐ ταυτὰ σὺ τ' 5 ἐμοῦ κατηγορεῖς καὶ ἐγὼ σοῦ; σὺ μὲν γὰρ ἐμὲ φῆς αἰὲ ταυτὰ λέγειν, καὶ μέμφη μοι. ἐγὼ δὲ σοῦ τούναντίον, ὅτι οὐδέποτε ταυτὰ λέγεις περὶ τῶν αὐτῶν, ἀλλὰ τοτὲ μὲν τοὺς 10 βελτίους τε καὶ κρείττους τοὺς ἰσχυροτέρους ὠρίζου, αὐθις δὲ τοὺς φρονιμωτέρους, νῦν δ' αὖ ἑτερόν τι ἥκεις ἔχων. ἀνδρεϊότεροί τινες ὑπὸ σοῦ λέγονται οἱ κρείττους καὶ οἱ βελτίους. ἀλλ', ὦγαθέ, εἰπὼν ἀπαλλάγηθι τίνας ποτὲ λέγεις 5 τοὺς βελτίους τε καὶ κρείττους καὶ εἰς ὅτι.

ΚΑΛ. Ἄλλ' εἰρηκά γε ἔγωγε τοὺς φρονίμους εἰς 10 τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ ἀνδρείους. τούτους γὰρ προσήκει τῶν πόλεων ἄρχειν, καὶ τὸ δίκαιον τοῦτ' ἐστίν, πλέον ἔχειν τούτους τῶν ἄλλων, τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρχομένων.

a 1 ἀτεχνῶς T P F: ἀτέχνως B a 2 κναφέας B T P (sed κ ex γ T):
κναφέας F (sed κν supra γν f) ὡς] ὥσπερ Baiter a 3 ὄντα re
vera B P F t: τα T a 4 περὶ secl. Hirschig a 5 ἢ T P F: om.
B (sed suprascr. B²) b 5 οὐ ταυτὰ T P: οὔτ' αὐτὰ B: οὐ τὰ αὐτὰ F
b 8 τότε B P F: ᾗτότε T c 1 βελτίστους P c 7 τούτους B T P f:
τούτοις F

ΣΩ. Τί δέ; αὐτῶν, ὧ ἐταῖρε, τί; ἢ τι ἄρχοντας ἢ ἀρχο-
μένους;

5

ΚΑΛ. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Ἐνα ἕκαστον λέγω αὐτὸν ἑαυτοῦ ἄρχοντα· ἢ τοῦτο
μὲν οὐδὲν δεῖ, αὐτὸν ἑαυτοῦ ἄρχειν, τῶν δὲ ἄλλων;

ΚΑΛ. Πῶς ἑαυτοῦ ἄρχοντα λέγεις;

ΣΩ. Οὐδὲν ποικίλον ἀλλ' ὥσπερ οἱ πολλοί, σώφρονα 10
ὄντα καὶ ἐγκρατῇ αὐτὸν ἑαυτοῦ, τῶν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν
ἄρχοντα τῶν ἐν ἑαυτῷ.

e

ΚΑΛ. Ὡς ἡδὺς εἶ· τοὺς ἡλιθίους λέγεις τοὺς σώφρονας.

ΣΩ. Πῶς γὰρ [οὔ]; οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν γνοίῃ ὅτι οὐ τοῦτο
λέγω.

ΚΑΛ. Πάνυ γε σφόδρα, ὦ Σώκρατες. ἐπεὶ πῶς ἂν 5
εὐδαίμων γένοιτο ἄνθρωπος δουλεύων ὁτῶν; ἀλλὰ τοῦτ'
ἐστὶν τὸ κατὰ φύσιν καλὸν καὶ δίκαιον, ὃ ἐγὼ σοι νῦν παρ-
ρησιαζόμενος λέγω, ὅτι δεῖ τὸν ὀρθῶς βιωσόμενον τὰς μὲν
ἐπιθυμίας τὰς ἑαυτοῦ ἔαν ὥς μεγίστας εἶναι καὶ μὴ κολάζειν,
ταύταις δὲ ὥς μεγίσταις οὔσαις ἱκανὸν εἶναι ὑπηρετεῖν δι' 492
ἀνδρείαν καὶ φρόνησιν, καὶ ἀποπιμπλάναι ὧν ἂν ἀεὶ ἡ ἐπι-
θυμία γίγνηται. ἀλλὰ τοῦτ' οἶμαι τοῖς πολλοῖς οὐ δυνατόν·
ὅθεν ψέγουσιν τοὺς τοιούτους δι' αἰσχύνην, ἀποκρυπτόμενοι
τὴν αὐτῶν ἀδυναμίαν, καὶ αἰσχυρὸν δὴ φασιν εἶναι τὴν ἀκο- 5
λασίαν, ὅπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐγὼ ἔλεγον, δουλούμενοι τοὺς
βελτίους τὴν φύσιν ἀνθρώπους, καὶ αὐτοὶ οὐ δυνάμενοι
ἐκπορίζεσθαι ταῖς ἡδοναῖς πλήρωσιν ἐπαινοῦσιν τὴν σωφρο-
σύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην διὰ τὴν αὐτῶν ἀνανδρίαν. ἐπεὶ b
ὅσοις ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρξεν ἡ βασιλέων ὑέσιν εἶναι ἢ αὐτοὺς τῇ
φύσει ἱκανοὺς ἐκπορίσασθαι ἀρχὴν τινα ἢ τυραννίδα ἢ δυνα-

d 4 αὐτῶν BT: αὐτῶν WF τί; ἢ τι] τί ἢ τί B: τί ἢ τί TWF:
ὅτι Olympiodorus (Callicli tribuens) ἄρχοντας ἢ ἀρχομένους
TWF: ἀρχομένους B (ἢ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἀρχομένους in marg. rec. b)
e 3 οὐ seci. Routh ὅστις ἀγνοοίῃ Alexander οὐ τοῦτο PF Alex-
ander: οὐ τοῦτο ** (sed τοῦ ex emend.) T: οὐτω B a 2 ἢ] ἐν P
a 6 πρόσθεν BPF: ἐμπροσθεν T b 2 ὅσοις F: θεοῖς BTP: δὲ οἷς
W: γε οἷς f et rec. b: τοῖς t b 3 ἐκπορίσασθαι BTP: πορίσασθαι F

στείαν, (τί ἂν) τῇ ἀληθείᾳ αἴσχιον καὶ κάκιον εἴη σωφρο-
 5 σύνης καὶ δικαιοσύνης τούτοις τοῖς ἀνθρώποις, οἷς ἐξὸν
 ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν καὶ μηδενὸς ἐμποδῶν ὄντος, αὐτοὶ
 ἑαυτοῖς δεσπότην ἐπαγάγουτο τὸν τῶν πολλῶν ἀνθρώπων
 νόμον τε καὶ λόγον καὶ ψόγον; ἢ πῶς οὐκ ἂν ἄθλιοι γεγονότες
 c εἶεν ὑπὸ τοῦ καλοῦ τοῦ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς σωφροσύνης,
 μηδὲν πλεον νέμουντες τοῖς φίλοις τοῖς αὐτῶν ἢ τοῖς ἐχθροῖς,
 καὶ ταῦτα ἄρχοντες ἐν τῇ ἑαυτῶν πόλει; ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ,
 ᾧ Σώκρατες, ἦν φῆς σὺ διώκειν, ᾧδ' ἔχει· τρυφή καὶ ἀκο-
 5 λασία καὶ ἐλευθερία, ἐὰν ἐπικουρίαν ἔχῃ, τοῦτ' ἐστὶν ἀρετή
 τε καὶ εὐδαιμονία, τὰ δὲ ἄλλα ταῦτ' ἐστὶν τὰ καλλωπίσματα,
 τὰ παρὰ φύσιν συνθήματα ἀνθρώπων, φλυαρία καὶ οὐδενὸς
 ἄξια.

d ΣΩ. Οὐκ ἀγεννῶς γε, ᾧ Καλλίκλεις, ἐπεξέρχῃ τῷ λόγῳ
 παρρησιαζόμενος· σαφῶς γὰρ σὺ νῦν λέγεις ἃ οἱ ἄλλοι
 διαανοῦνται μὲν, λέγειν δὲ οὐκ ἐθέλουσιν. δέομαι οὖν ἐγώ
 σου μηδενὶ τρόπῳ ἀνείναι, ἵνα τῷ ὄντι κατὰδῆλον γένηται
 5 πῶς βιωτέον. καὶ μοι λέγε· τὰς μὲν ἐπιθυμίας φῆς οὐ
 κολαστέον, εἰ μέλλει τις οἶον δεῖ εἶναι, ἐὼντα δὲ αὐτὰς ὡς
 μεγίστας πλήρωσιν αὐταῖς ἀμόθεν γέ ποθεν ἐτοιμάζειν, καὶ
 e τοῦτο εἶναι τὴν ἀρετὴν;

ΚΑΛ. Φημὶ ταῦτα ἐγώ.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα ὀρθῶς λέγονται οἱ μηδενὸς δεόμενοι εὐδαι-
 μονες εἶναι.

5 ΚΑΛ. Οἱ λίθοι γὰρ ἂν οὕτω γε καὶ οἱ νεκροὶ εὐδαι-
 μονέστατοι εἶεν.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὲν δὴ καὶ ὥς γε σὺ λέγεις δεινὸς ὁ βίος.

b 4 τί ἂν Woolsey: om. B T P F (add. τί in marg. rec. b) b 5 καὶ
 δικαιοσύνης F: om. B T P b 6 αὐτοὶ F: αὐτοῖς B T P (sed σ erasum
 in B) b 7 ἑαυτοῖς om. P ἐπάγουσιν P b 8 καὶ λόγον secl.
 ci. Schanz c 1 εἶησαν B T P F τοῦ τῆς σωφροσύνης καὶ δικαιο-
 σύνης F c 6 ἐστὶν] ἄρα Schanz d 7 ἀμόθεν (sic) F: ἄμοθεν f:
 ἄλλοθεν B T P e 2 ἐγώ B T P: λέγω F e 5, 6 ἂν . . .
 εἶεν F: ἂν . . . εἰσιν B T P: δὴ . . . εἰσιν Schanz e 7 ὥς B T P F
 Stobaeus: ὧν Badham σὺ B T P: σύ γε F

οὐ γάρ τοι θαυμάζοιμ' ἂν εἰ Εὐριπίδης ἀληθῆ ἐν τοῖσδε λέγει, λέγων—

τίς δ' οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν;

10

καὶ ἡμεῖς τῷ ὄντι ἴσως τέθναμεν· ἤδη γάρ του ἔγωγε καὶ 493
ἤκουσα τῶν σοφῶν ὥς νῦν ἡμεῖς τέθναμεν καὶ τὸ μὲν
σῶμά ἐστιν ἡμῖν σῆμα, τῆς δὲ ψυχῆς τοῦτο ἐν ᾧ ἐπι-
θυμῖαι εἰσὶ τυγχάνει ὃν οἶον ἀναπίθεται καὶ μεταπίπτειν
ἄνω κάτω, καὶ τοῦτο ἄρα τις μυθολογῶν κομψὸς ἀνὴρ, ἴσως 5
Σικελὸς τις ἢ Ἰταλικός, παράγων τῷ ὀνόματι διὰ τὸ πιθανόν
τε καὶ πειστικὸν ὠνόμασε πίθον, τοὺς δὲ ἀνοήτους ἀμνήτους,
τῶν δ' ἀνοήτων τοῦτο τῆς ψυχῆς οὐ αἰ ἐπιθυμῖαι εἰσὶ, b
τὸ ἀκόλαστον αὐτοῦ καὶ οὐ στεγανόν, ὥς τετρημένος εἶη
πίθος, διὰ τὴν ἀπληστίαν ἀπεικάσας. τοῦναντίον δὴ οὗτος
σοί, ᾧ Καλλίκλεις, ἐνδείκνυται ὥς τῶν ἐν "Αἰδου—τὸ αἰδὲς
δὴ λέγων—οὗτοι ἀθλιώτατοι ἂν εἶεν, οἱ ἀμνήτοι, καὶ φοροῖεν 5
εἰς τὸν τετρημένον πίθον ὕδωρ ἑτέρῳ τοιούτῳ τετρημένῳ
κοσκίνῳ. τὸ δὲ κόσκινον ἄρα λέγει, ὥς ἔφη ὁ πρὸς ἐμὲ
λέγων, τὴν ψυχὴν εἶναι· τὴν δὲ ψυχὴν κοσκίνῳ ἀπήκασεν c
τὴν τῶν ἀνοήτων ὥς τετρημένην, ἅτε οὐ δυναμένην στέγειν
δι' ἀπιστίαν τε καὶ λήθην. ταῦτ' ἐπιεικῶς μέν ἐστιν ὑπό

e8 τοι F Stobaeus: τι BTP Iamblichus e 10 δ' BTPf:
om. F a 1 ἤδη γάρ F Iamblichus Stobaeus: ἤδη BTP: ὑπερ
ἤδη vulg. a 3 αἰ ἐπιθυμῖαι F a 4 <ὅτι> τυγχάνει ci.
H. Richards a 5 ἄνω κάτω BPF Iamblichus Stobaeus: ἄνω
καὶ κάτω T a 6 σικελός BTP: σικελικός F Iamblichus Olym-
piodorus Stobaeus ἰταλικός BTPF Stobaeus: ἰταλικός τις
Iamblichus a 7 πειστικὸν F: πιστικὸν BTP Stobaeus Iam-
blichus b 1 δ' vel δὲ BTPF Iamblichus Stobaeus: secl.
Madvig ἀνοήτων F Iamblichus Stobaeus: ἀμνήτων BTP ai
BTPF Iamblichus: om. Stobaeus b 2 <διὰ> τὸ ἀκόλαστον
ci. Heindorf αὐτοῦ om. Sauppe τὸ . . . στεγανόν secl.
Hirschig b 4 αἰδὲς F (cf. Phaed. 79, a 4 et passim: αἰδὲς
BTPf Stobaeus: ἀηδὲς Iamblichus b 5 ἂν εἶεν BTPf: εἶεν
Stobaeus: εἰσὶν F Iamblichus b 6 ὕδωρ] οἶνον Stobaeus τετρη-
μένην secl. Hirschig c 2 τὴν . . . τετρημένην secl. Cobet c 3 δι'
. . . λήθην secl. Cobet ἀπιστίαν] ἀπληστίαν ci. Schleiermacher
ἐπιεικῶς secl. Cobet

τι ἄτοπα, δηλοῖ μὴν ὁ ἐγὼ βούλομαι σοι ἐνδειξάμενος, ἐάν
 5 πως οἷός τε ᾧ, πείσαι μεταθέσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀπλήστως καὶ
 ἀκολάστως ἔχοντος βίου τὸν κοσμίως καὶ τοῖς ἀεὶ παροῦσιν
 ἱκανῶς καὶ ἑξαρκούντως ἔχοντα βίον ἐλέσθαι. ἀλλὰ πότε-
 d ρον πείθω τί σε καὶ μετατίθεσθαι εὐδαιμονεστέρους εἶναι
 τοὺς κοσμίους τῶν ἀκολάστων, ἢ οὐδ' ἂν ἄλλα πολλὰ
 τοιαῦτα μυθολογῶ, οὐδέν τι μᾶλλον μεταθήσῃ;

ΚΑΛ. Τοῦτ' ἀληθέστερον εἴρηκας, ᾧ Σώκρατες.

5 ΣΩ. Φέρε δὴ, ἄλλην σοι εἰκόνα λέγω ἐκ τοῦ αὐτοῦ
 γυμνασίου τῇ νῦν. σκόπει γὰρ εἰ τοιόνδε λέγεις περὶ τοῦ
 βίου ἐκατέρου, τοῦ τε σώφρονος καὶ τοῦ ἀκολάστου, οἷον
 εἰ δυοῖν ἀνδρῶν ἐκατέρῳ πίθοι πολλοὶ εἶεν καὶ τῷ μὲν
 e ἐτέρῳ ὑγιεῖς καὶ πλήρεις, ὁ μὲν οἶνον, ὁ δὲ μέλιτος, ὁ δὲ
 γάλακτος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ πολλῶν, νάματα δὲ σπάνια καὶ
 χαλεπὰ ἐκάστου τούτων εἶη καὶ μετὰ πολλῶν πόνων καὶ
 χαλεπῶν ἐκποριζόμενα· ὁ μὲν οὖν ἕτερος πληρωσάμενος
 5 μῆτ' ἐποχετεύοι μῆτε τι φροντίζοι, ἀλλ' ἔνεκα τούτων
 ἡσυχίαν ἔχοι· τῷ δ' ἐτέρῳ τὰ μὲν νάματα, ὥσπερ καὶ
 ἐκείνῳ, δυνατὰ μὲν πορίζεσθαι, χαλεπὰ δέ, τὰ δ' ἀγγεῖα
 τετρημένα καὶ σαθρά, ἀναγκάζοιτο δ' αἰεὶ καὶ νύκτα καὶ
 494 ἡμέραν πιμπλάναι αὐτά, ἢ τὰς ἐσχάτας λυποῖτο λύπας·
 ἄρα τοιούτου ἐκατέρου οὗτος τοῦ βίου, λέγεις τὸν τοῦ ἀκο-
 λάστου εὐδαιμονέστερον εἶναι ἢ τὸν τοῦ κοσμίου; πείθω
 τί σε ταῦτα λέγων συγχωρῆσαι τὸν κόσμιον βίον τοῦ
 5 ἀκολάστου ἀμείνω εἶναι, ἢ οὐ πείθω;

ΚΑΛ. Οὐ πείθεις, ᾧ Σώκρατες. τῷ μὲν γὰρ πληρω-
 σαμένῳ ἐκείνῳ οὐκέτ' ἔστιν ἡδονὴ οὐδεμία, ἀλλὰ τοῦτ'

c4 δηλοῖ μὴν T f Iamblichus : δηλοῖ μὴν F : δηλοῖ μὲν B (δὲ suprascr.
 b) P d1 μετατίθεσθαι B T P f : μεταθέσθαι F : μετατίθεσαι scr.
 recc. d2 οὐδ' ἂν ἄλλα Sauppe : οὐδὲν ἄλλα B T : οὐδὲν ἄλλ'
 ἂν P : οὐδὲ ἄλλα F : οὐδὲν ἄλλα κὰν t d4 ἀληθέστερον B T P :
 ἀληθέστατον F Olympiodorus e2 καὶ χαλεπὰ scil. Morstadt
 e7 ἐκείνῳ B T P f : ἐκεῖ F e8 δ' αἰ F Iamblichus : ἀ(ι)εἰ B T P
 (καὶ ante ἀναγκάζοιτο add. vulg.) a2 ἐκατέρου B T P F : om.
 Iamblichus : ἐκατέρῳ scr. recc. a7 οὐκέτ' P : οὐκ ἐτι F : οὐκ ἔτ'
 B : οὐκ T

ἐστιν, ὃ νυνδὴ ἐγὼ ἔλεγον, τὸ ὥσπερ λίθον ζῆν, ἐπειδὴν
πληρώσῃ, μήτε χαίροντα ἔτι μήτε λυπούμενον. ἀλλ' ἐν **b**
τούτῳ ἐστὶν τὸ ἡδέως ζῆν, ἐν τῷ ὥς πλείστον ἐπιρρεῖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀνάγκη γ', ἂν πολὺ ἐπιρρέῃ, πολὺ καὶ τὸ
ἀπὸν εἶναι, καὶ μεγάλ' ἅττα τὰ τρήματα εἶναι ταῖς ἐκροαῖς;

ΚΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. 5

ΣΩ. Χαραδριοῦ τινα αὖ σὺ βίον λέγεις, ἀλλ' οὐ νεκροῦ
οὐδὲ λίθου. καὶ μοι λέγε· τὸ τοιόνδε λέγεις οἶον πεινῆν
καὶ πεινῶντα ἐσθλῆιν;

ΚΑΛ. Ἔγωγε.

ΣΩ. Καὶ διψῆν γε καὶ διψῶντα πίνειν; c

ΚΑΛ. Λέγω, καὶ τὰς ἄλλας ἐπιθυμίας ἀπάσας ἔχοντα
καὶ δυνάμενον πληροῦντα χαίροντα εὐδαιμόνως ζῆν.

ΣΩ. Εὖγε, ὦ βέλτιστε· διατέλει γὰρ ὥσπερ ἡρῶ, καὶ
ὅπως μὴ ἀπαισχυνῇ. δεῖ δέ, ὥς ἔοικε, μηδ' ἐμὲ ἀπαι- 5
σχυνθῆναι. καὶ πρῶτον μὲν εἰπέ εἰ καὶ ψωρῶντα καὶ
κνησιῶντα, ἀφθόνως ἔχοντα τοῦ κνήσθαι, κνόμενον δια-
τελοῦντα τὸν βίον εὐδαιμόνως ἔστι ζῆν.

ΚΑΛ. Ὡς ἄτοπος εἶ, ὦ Σώκρατες, καὶ ἀτεχνῶς δημηγόρος. **d**

ΣΩ. Τοιγάρτοι, ὦ Καλλίκλεις, Πῶλον μὲν καὶ Γορ-
γίαν καὶ ἐξέπληξα καὶ αἰσχύνεσθαι ἐποίησα, σὺ δὲ οὐ μὴ
ἐκπλαγῆς οὐδὲ μὴ αἰσχυνθῆς· ἀνδρείος γὰρ εἶ. ἀλλ' ἀπο- 5
κρίνου μόνον.

ΚΑΛ. Φημὶ τοῖνον καὶ τὸν κνόμενον ἡδέως ἂν βιῶναι.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἴπερ ἡδέως, καὶ εὐδαιμόνως;

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Πότερον εἰ τὴν κεφαλὴν μόνον κνησιῶ—ἢ ἔτι τί **e**
σε ἐρωτῶ; ὅρα, ὦ Καλλίκλεις, τί ἀποκρινῇ, ἔάν τις σε

b 1 πληρώσῃ BTPF: πληρώσεται vulg.: πληρωθῇ ci. Stallbaum
b 3 γ' ἂν BTP: ἔαν F **c** 2 ἀπάσας om. P **c** 3 πληροῦντα
BTPF: πληροῦν Stephanus **c** 6 ψωρῶντα BTP: ψωριῶντα
F rec. t **c** 7 κνησιῶντα TPF: κνησιῶντα B **d** 1 ἀτεχνῶς TP:
ἀτέχνως B: ἄτεχνος F **d** 3 καὶ ante ἐξέπληξα om. F **d** 4 οὐδ'
οὐ μὴ F **e** 1 κνησιῶ Bekker: κνησιῶ BTP: κνησθῇ F
e 2 ἀποκρινεῖ B: ἀποκρίνει T: ἀποκρίνη PF

τὰ ἐχόμενα τούτοις ἐφεξῆς ἅπαντα ἐρωτᾷ. καὶ τούτων
 τοιούτων ὄντων κεφάλαιον, ὁ τῶν κιναιδῶν βίος, οὗτος οὐ
 5 δεινὸς καὶ αἰσχροὺς καὶ ἄθλιος; ἢ τούτους πολμήσεις λέγειν
 εὐδαίμονας εἶναι, ἐὰν ἀφθόνως ἔχωσιν ὧν δέονται;

ΚΑΛ. Οὐκ αἰσχύνη εἰς τοιαῦτα ἄγων, ὦ Σώκρατες, τοὺς
 λόγους;

ΣΩ. Ἡ γὰρ ἐγὼ ἄγω ἐνταῦθα, ὦ γενναῖε, ἢ ἐκεῖνος
 10 ὃς ἂν φῇ ἀνέδην οὕτω τοὺς χαίροντας, ὅπως ἂν χαίρωσιν,
 495 εὐδαίμονας εἶναι, καὶ μὴ διορίζηται τῶν ἡδονῶν ὅποια
 ἀγαθαὶ καὶ κακαί; ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν λέγε πότερον φῆς εἶναι
 τὸ αὐτὸ ἡδὺ καὶ ἀγαθόν, ἢ εἶναί τι τῶν ἡδέων ὃ οὐκ ἔστιν
 ἀγαθόν;

5 ΚΑΛ. Ἴνα δὴ μοι μὴ ἀνομολογούμενος ἦ ὁ λόγος, ἐὰν
 ἕτερον φήσω εἶναι, τὸ αὐτό φημι εἶναι.

ΣΩ. Διαφθείρεις, ὦ Καλλίκλεις, τοὺς πρώτους λόγους,
 καὶ οὐκ ἂν ἔτι μετ' ἐμοῦ ἱκανῶς τὰ ὄντα ἐξετάξοις, εἴπερ
 παρὰ τὰ δοκοῦντα σαρτῶ ἐρεῖς.

b ΚΑΛ. Καὶ γὰρ σύ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐ τοίνυν ὀρθῶς ποιῶ οὐτ' ἐγώ, εἴπερ ποιῶ τοῦτο,
 οὔτε σύ. ἀλλ', ὦ μακάριε, ἄθρει μὴ οὐ τοῦτο ἢ τὸ ἀγαθόν,
 τὸ πάντως χαίρειν· ταῦτά τε γὰρ τὰ νυνδὴ αἰνιχθέντα
 5 πολλὰ καὶ αἰσχροὶ φαίνεται συμβαίνοντα, εἰ τοῦτο οὕτως
 ἔχει, καὶ ἄλλα πολλά.

ΚΑΛ. Ὡς σύ γε οἶε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Σὺν δὲ τῷ ὄντι, ὦ Καλλίκλεις, ταῦτα ἰσχυρίζη;

ΚΑΛ. Ἐγώ γε.

c ΣΩ. Ἐπιχειρῶμεν ἄρα τῷ λόγῳ ὥς σοῦ σπουδάζοντος;

ΚΑΛ. Πάνν γε σφόδρα.

ε 3 ἐχόμενα] ἐπόμενα ci. Bekker: secl. Schanz (τὸ) τούτων
 Buttman e 4 κεφάλαιον F b: κεφαλαίων B T P: κεφαλαϊότατον
 fort. Antiatticista Bekkeri e 6 ἄφθονα F e 7 τοὺς λόγους
 secl. Cobet e 10 ἀνέδην B T f: ἀναίδην P F a 2 ἀγαθαὶ καὶ
 P F: αἱ ἀγαθαὶ καὶ B T: αἱ ἀγαθαὶ καὶ αἱ W a 5 μὴ ἀνομολογούμενος
 B T P: μὴ ὁμολογούμενος F: γρ. καὶ ἀνομολογούμενος καὶ μὴ ὁμολογού-
 μενος Olympiodorus b 5 πολλὰ secl. ci. Sauppe

ΣΩ. Ἴθι δὴ μοι, ἐπειδὴ οὕτω δοκεῖ, διελοῦ τάδε· ἐπιστήμην που καλεῖς τι;—ΚΑΛ. Ἐγώ γε.—ΣΩ. Οὐ καὶ ἀνδρείαν νυνδὴ ἔλεγές τινα εἶναι μετὰ ἐπιστήμης;—ΚΑΛ. 5
Ἐλεγον γάρ.—ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν ὥς ἕτερον τὴν ἀνδρείαν τῆς ἐπιστήμης δύο ταῦτα ἔλεγες;—ΚΑΛ. Σφύδρα γε.—ΣΩ. Τί δέ; ἡδονὴν καὶ ἐπιστήμην ταῦτόν ἢ ἕτερον;—ΚΑΛ. Ἐτερον δῆπου, ὧ σοφώτατε σύ.—ΣΩ. Ἡ καὶ ἀνδρείαν ἐτέραν ἡδονῆς;—ΚΑΛ. Πῶς γὰρ οὗ;—ΣΩ. Φέρε δὴ ὅπως μεμνησόμεθα ταῦτα, ὅτι Καλλικλῆς ἔφη Ἀχαρνεὺς ἡδὺ μὲν καὶ ἀγαθὸν ταῦτόν εἶναι, ἐπιστήμην δὲ καὶ ἀνδρείαν καὶ ἀλλήλων καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἕτερον. 5

ΚΑΛ. Σωκράτης δέ γε ἡμῖν ὁ Ἀλωπεκῆθην οὐχ ὁμολογεῖ ταῦτα. ἢ ὁμολογεῖ;

ΣΩ. Οὐχ ὁμολογεῖ· οἶμαι δέ γε οὐδὲ Καλλικλῆς, ὅταν αὐτὸς αὐτὸν θεάσῃται ὀρθῶς. εἰπέ γάρ μοι, τοὺς εὖ πράττοντας τοῖς κακῶς πράττουσιν οὐ τούναντίον ἢ γῆ πάρος πεπονθέναι; e

ΚΑΛ. Ἐγώ γε. 5

ΣΩ. Ἀρ' οὖν, εἴπερ ἐναντία ἐστὶν ταῦτα ἀλλήλοις, ἀνάγκη περὶ αὐτῶν ἔχειν ὥσπερ περὶ ὑγείας ἔχει καὶ νόσου; οὐ γὰρ ἅμα δῆπου ὑγιαίνει τε καὶ νοσεῖ ὁ ἄνθρωπος, οὐδὲ ἅμα ἀπαλλάττεται ὑγείας τε καὶ νόσου.

ΚΑΛ. Πῶς λέγεις; 10

ΣΩ. Οἷον περὶ ὅτου βούλει τοῦ σώματος ἀπολαβὼν σκόπει. νοσεῖ που ἄνθρωπος ὀφθαλμούς, ᾧ ὄνομα ὀφθαλμία;—ΚΑΛ. Πῶς γὰρ οὗ;—ΣΩ. Οὐ δῆπου καὶ ὑγιαίνει γε ἅμα τοὺς αὐτούς;—ΚΑΛ. Οὐδ' ὅπωςτιοῦν.—ΣΩ. Τί δὲ ὅταν τῆς ὀφθαλμίας ἀπαλλάττεται; ἄρα τότε καὶ τῆς ὑγείας ἀπαλλάττεται τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τελευτῶν ἅμα ἀμφοτέρων 5 ἀπήλλακται;—ΚΑΛ. Ἡκιστά γε.—ΣΩ. Θανμάσιον γὰρ

c 5 εἶναι supra versum T c 6 ἕτερον <δν> Heindorf
d 2 ἕτερον P d 5 ἀγαθῶν] ἡδέος H. Schmidt d 6 δέ γε B T f:
δὲ P F e 11 ὅτου B T P: τοῦ ὅτου F (ἔλον suprascr. f) ἀπο-
λαβὼν B T F f: ἀναλαβὼν F a 1 ἄνθρωπος] ἄνθρωπος Bekker

- b οἶμαι καὶ ἄλογον γίγνεται· ἡ γάρ;—ΚΑΛ. Σφόδρα γε.—
ΣΩ. Ἄλλ' ἐν μέρει οἶμαι ἐκάτερον καὶ λαμβάνει καὶ ἀπο-
λύει;—ΚΑΛ. Φημί.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἰσχὺν καὶ ἀσθένειαν
ὡσαύτως;—ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Καὶ τάχος καὶ βραδυτῆτα;—
5 ΚΑΛ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Ἡ καὶ τὰγαθὰ καὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ
τὰναντία τούτων, κακὰ τε καὶ ἀθλιότητα, ἐν μέρει λαμβάνει
καὶ ἐν μέρει ἀπαλλάττεται ἐκάτερον;—ΚΑΛ. Πάντως δήπου.
c —ΣΩ. Ἐὰν εὖρωμεν ἄρα ἅττα ὧν ἅμα τε ἀπαλλάττεται
ἄνθρωπος καὶ ἅμα ἔχει, δῆλον ὅτι ταῦτά γε οὐκ ἂν εἴη τό
τε ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. ὁμολογοῦμεν ταῦτα; καὶ εὖ μάλα
σκεψάμενος ἀποκρίνου.—ΚΑΛ. Ἄλλ' ὑπερφυῶς ὥς ὁμο-
5 λογῶ.

- ΣΩ. Ἴθι δὴ ἐπὶ τὰ ἐμπροσθεν ὁμολογημένα. τὸ πεινῆν
ἔλεγες πότερον ἡδὺν ἢ ἀνιαρὸν εἶναι; αὐτὸ λέγω τὸ πεινῆν.
—ΚΑΛ. Ἀνιαρὸν ἔγωγε· τὸ μέντοι πεινῶντα ἐσθίειν ἡδὺν
d λέγω.—ΣΩ. Μανθάνω· ἀλλ' οὖν τό γε πεινῆν αὐτὸ ἀνιαρὸν.
ἡ οὐχί;—ΚΑΛ. Φημί.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὸ διψῆν;—ΚΑΛ.
Σφόδρα γε.—ΣΩ. Πότερον οὖν ἔτι πλείω ἐρωτῶ, ἢ ὁμολογεῖς
ἅπασαν ἐνδειαν καὶ ἐπιθυμίαν ἀνιαρὸν εἶναι;—ΚΑΛ. Ὅμο-
5 λογῶ, ἀλλὰ μὴ ἐρώτα.—ΣΩ. Εἴεν· διψῶντα δὲ δὴ πίνειν
ἄλλο τι ἢ ἡδὺν φῆς εἶναι;—ΚΑΛ. Ἐγωγε.—ΣΩ. Οὐκοῦν
τούτου οὐ λέγεις τὸ μὲν διψῶντα λυπούμενον δήπου ἐστίν;
e —ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Τὸ δὲ πίνειν πλήρωσις τε τῆς ἐνδείας
καὶ ἡδονή;—ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν κατὰ τὸ πίνειν χαί-
ρειν λέγεις;—ΚΑΛ. Μάλιστα.—ΣΩ. Διψῶντά γε.—ΚΑΛ.
Φημί.—ΣΩ. Λυπούμενον;—ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Αἰσθάνη οὖν
5 τὸ συμβαῖνον, ὅτι λυπούμενον χαίρειν λέγεις ἅμα, ὅταν
διψῶντα πίνειν λέγῃς; ἡ οὐχ ἅμα τοῦτο γίγνεται κατὰ

b 1 γίγνεται] ἐγίγνετ' ἂν Sauppe ἡ BTPf: οὐ F b 2 ἀπο-
λύει BTP: ἀπολύει F: ἀπόλλυσι Hirschig c 2 ἄνθρωπος]
ἄνθρωπος Bekker γε om. P c 4 ὑπερφυῶς ὥς BWF:
ὑπερφυῶς T d 1 λέγω Stallbaum: καλῶ ci. Badham: καὶ ἐγὼ
BTPF (Socrati tribuentes): ἐγὼ al.: secl. Ast d 5 δὲ δὴ]
δὴ F d 6 ἡ om. Sauppe e 1 πλήρωσις F: πλήρης BTP:
πλήρη W

τὸν αὐτὸν τόπον καὶ χρόνον εἴτε ψυχῆς εἴτε σώματος
 βούλει; οὐδὲν γὰρ οἶμαι διαφέρει. ἔστι ταῦτα ἢ οὐ;—
 ΚΑΛ. Ἔστιν.—ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν εὖ γε πράττοντα κακῶς
 πράττειν ἅμα ἀδύνατον φῆς εἶναι.—ΚΑΛ. Φημί γάρ.—ΣΩ. 497
 Ἀνιώμενον δέ γε χαίρειν δυνατὸν ὠμολόγηκας.—ΚΑΛ.
 Φαίνεται.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα τὸ χαίρειν ἐστὶν εὖ πράττειν
 οὐδὲ τὸ ἀνιάσθαι κακῶς, ὥστε ἕτερον γίγνεται τὸ ἡδὺ τοῦ
 ἀγαθοῦ. 5

ΚΑΛ. Οὐκ οἶδ' ἅττα σοφίζῃ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οἶσθα, ἀλλὰ ἀκκίζῃ, ὦ Καλλίκλεις· καὶ πρόιθι γε
 ἔτι εἰς τὸ ἔμπροσθεν, [ὅτι ἔχων ληρεῖς] ἵνα εἰδῆς ὥς σοφὸς
 ὢν με νουθετεῖς. οὐχ ἅμα διψῶν τε ἕκαστος ἡμῶν πέ- b
 πανται καὶ ἅμα ἡδόμενος διὰ τοῦ πίνειν;

ΚΑΛ. Οὐκ οἶδα ὅτι λέγεις.

ΓΟΡ. Μηδαμῶς, ὦ Καλλίκλεις, ἀλλ' ἀποκρίνου καὶ ἡμῶν
 ἕνεκα, ἵνα περανθῶσιν οἱ λόγοι. 5

ΚΑΛ. Ἀλλ' αἰεὶ τοιοῦτός ἐστιν Σωκράτης, ὦ Γοργία·
 σμικρὰ καὶ ὀλίγον ἄξια ἀνερωτᾷ καὶ ἐξελέγχει.

ΓΟΡ. Ἀλλὰ τί σοὶ διαφέρει; πάντως οὐ σὴ αὕτη ἡ τιμή,
 ὦ Καλλίκλεις· ἀλλ' ὑπόσχες Σωκράτει ἐξελέγξαι ὅπως ἂν
 βούληται. 10

ΚΑΛ. Ἐρώτα δὴ σὺ τὰ σμικρά τε καὶ στενὰ ταῦτα, c
 ἐπέπερ Γοργίᾳ δοκεῖ οὕτως.

ΣΩ. Εὐδαίμων εἶ, ὦ Καλλίκλεις, ὅτι τὰ μεγάλα με-
 μύησαι πρὶν τὰ σμικρά· ἐγὼ δ' οὐκ ὥμην θεμιτὸν εἶναι.
 ὅθεν οὖν ἀπέλιπες ἀποκρίνου, εἰ οὐχ ἅμα παύεται διψῶν 5
 ἕκαστος ἡμῶν καὶ ἡδόμενος.—ΚΑΛ. Φημί.—ΣΩ. Οὐκοῦν
 καὶ πεινῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν ἅμα

ε 7 χρόνον B T P f: τρόπον F ε 8 γὰρ οἶμαι B T P f: γάρ μοι F
 α 1 φῆς Baier: ἔφης B T P F α 7 πρόιθι] προί οί F α 8 τοῦμπρο-
 σθεν F ὅτι ἔχων ληρεῖς secl. Thompson: τί ἔχων ληρεῖς scripsit et
 Calliichi tribuit Badham: post b 3 λέγεις transp. Hermann: post b 1
 νουθετεῖς Lamberton ἰδῆς F b 3 ὅτι B T P: τί F b 8 οὐ
 σὴ αὕτη ἡ T W F: οὕση αὕτη ἡ B c 1 τε B T P: om. F - c 2 οὕτως
 Socrati tribuunt B P c 5 ἀπέλιπες B T P: ἀπέλειπες F

παύεται;—ΚΑΛ. Ἔστι ταῦτα.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τῶν λυπῶν
 d καὶ τῶν ἡδονῶν ἅμα παύεται;—ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Ἀλλὰ
 μὴν τῶν ἀγαθῶν γε καὶ κακῶν οὐχ ἅμα παύεται, ὥς σὺ
 ὁμολόγεις· νῦν δὲ οὐχ ὁμολογεῖς;—ΚΑΛ. Ἐγωγε· τί
 οὖν δῆ;

5 ΣΩ. Ὅτι οὐ τὰ αὐτὰ γίγνεται, ὦ φίλε, τὰγαθὰ τοῖς
 ἡδέσι· οὐδὲ τὰ κακὰ τοῖς ἀνιστοῦσι. τῶν μὲν γὰρ ἅμα
 παύεται, τῶν δὲ οὐ, ὥς ἐτέρων ὄντων· πῶς οὖν ταῦτα ἂν
 εἴη τὰ ἡδέα τοῖς ἀγαθοῖς ἢ τὰ ἀνιστὰ τοῖς κακοῖς; ἔαν δὲ
 βούλῃ, καὶ τῇδε ἐπίσκεψαι (οἶμαι γάρ σοι οὐδὲ ταύτη
 e ὁμολογεῖσθαι· ἄθροι δέ) τοὺς ἀγαθοὺς οὐχὶ ἀγαθῶν παρου-
 σία ἀγαθοὺς καλεῖς, ὥσπερ τοὺς καλοὺς οἷς ἂν κάλλος
 παρῇ;—ΚΑΛ. Ἐγωγε.—ΣΩ. Τί δέ; ἀγαθοὺς ἀνδρας καλεῖς
 ἄφρονας καὶ δειλοὺς; οὐ γὰρ ἄρτι γε, ἀλλὰ τοὺς ἀνδρείους
 5 καὶ φρονίμους ἔλεγες· ἢ οὐ τούτους ἀγαθοὺς καλεῖς;—
 ΚΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν.—ΣΩ. Τί δέ; παῖδα ἀνόητον χαίροντα
 ἤδη εἶδες;—ΚΑΛ. Ἐγωγε.—ΣΩ. Ἀνδρα δὲ οὐπω εἶδες
 ἀνόητον χαίροντα;—ΚΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε· ἀλλὰ τί τοῦτο;—

498 ΣΩ. Οὐδέν· ἀλλ' ἀποκρίνου.—ΚΑΛ. Εἶδον.—ΣΩ. Τί δέ;
 νοῦν ἔχοντα λυπούμενον καὶ χαίροντα;—ΚΑΛ. Φημί.—
 ΣΩ. Πότεροι δὲ μᾶλλον χαίρουσι καὶ λυποῦνται, οἱ φρό-
 νιμοὶ ἢ οἱ ἄφρονες;—ΚΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε οὐ πολὺ τι δια-
 5 φέρειν.—ΣΩ. Ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ τοῦτο. ἐν πολέμῳ δὲ ἤδη
 εἶδες ἀνδρα δειλόν;—ΚΑΛ. Πῶς γὰρ οὐ;—ΣΩ. Τί οὖν;
 ἀπιόντων τῶν πολεμίων πότεροί σοι ἐδόκουν μᾶλλον χαί-
 ρειν, οἱ δειλοὶ ἢ οἱ ἀνδρείοι;—ΚΑΛ. Ἀμφότεροι ἔμοιγε
 b [μᾶλλον]· εἰ δὲ μή, παραπλησίως γε.—ΣΩ. Οὐδὲν διαφέρει.

d 2 γε F: om. BTP d 5 ὅτι BTP: om. F οὐ τὰ αὐτὰ PF:
 οὐ ταῦτα T: οὐ ταῦτα t: αὐτὰ B d 6 ad οὐδὲ add. ὅτι in marg. t
 d 7 ὥς ἐτέρων ὄντων secl. Deuschle d 9 τῇδε TF et ex τί δέ P:
 τῇδε B e 1 δέ BF: δῆ TPF e 4 ἄφρονας BTWF: τοὺς
 ἄφρονας f e 5 ἔλεγες TWF: ὃ ἔλεγες B e 7 εἶδες BTPf:
 ἴδες Ft (et mox) οὐπω BPFt: οὐδέπω T a 3 πότεροι F:
 πότερον BTW b 1 μᾶλλον BTPF: om. al.: ὁμοίως Sauppe:
 post μᾶλλον intercidisse putavit δ' ἴσως οἱ δειλοὶ Hermann

χαίρουσιν δ' οὖν καὶ οἱ δειλοί;—ΚΑΛ. Σφόδρα γε.—ΣΩ.
Καὶ οἱ ἄφρονες, ὥς ἔοικεν.—ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Προσιόντων
δὲ οἱ δειλοὶ μόνον λυποῦνται ἢ καὶ οἱ ἀνδρεῖοι;—ΚΑΛ. Ἀμ-
φότεροι.—ΣΩ. Ἄρα ὁμοίως;—ΚΑΛ. Μᾶλλον ἴσως οἱ 5
δειλοί.—ΣΩ. Ἀπιόντων δ' οὐ μᾶλλον χαίρουσιν;—ΚΑΛ.
Ἴσως.—ΣΩ. Οὐκοῦν λυποῦνται μὲν καὶ χαίρουσιν καὶ οἱ
ἄφρονες καὶ οἱ φρόνιμοι καὶ οἱ δειλοὶ καὶ οἱ ἀνδρεῖοι παρα-
πλησίως, ὥς σὺ φῆς, μᾶλλον δὲ οἱ δειλοὶ τῶν ἀνδρείων; c
—ΚΑΛ. Φημί.—ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν οἷ γε φρόνιμοι καὶ οἱ
ἀνδρεῖοι ἀγαθοί, οἱ δὲ δειλοὶ καὶ ἄφρονες κακοί;—ΚΑΛ.
Ναί.—ΣΩ. Παραπλησίως ἄρα χαίρουσιν καὶ λυποῦνται οἱ
ἀγαθοὶ καὶ οἱ κακοί;—ΚΑΛ. Φημί. 5

ΣΩ. Ἄρ' οὖν παραπλησίως εἰσὶν ἀγαθοὶ καὶ κακοὶ οἱ
ἀγαθοὶ τε καὶ οἱ κακοί; ἢ καὶ ἔτι μᾶλλον ἀγαθοὶ [οἱ ἀγαθοὶ
καὶ οἱ κακοί] εἰσιν οἱ κακοί;

ΚΑΛ. Ἀλλὰ μὰ Δί' οὐκ οἶδ' ὅτι λέγεις. d

ΣΩ. Οὐκ οἶσθ' ὅτι τοὺς ἀγαθοὺς ἀγαθῶν φῆς παρουσίᾳ
εἶναι ἀγαθοὺς, καὶ κακοὺς δὲ κακῶν; τὰ δὲ ἀγαθὰ εἶναι τὰς
ἡδονάς, κακὰ δὲ τὰς ἀνίας;—ΚΑΛ. Ἐγωγε.—ΣΩ. Οὐκοῦν
τοῖς χαίρουσιν πάρεστιν τὰγαθὰ, αἱ ἡδοναί, εἴπερ χαίρουσιν; 5
—ΚΑΛ. Πῶς γὰρ οὐ;—ΣΩ. Οὐκοῦν ἀγαθῶν παρόντων
ἀγαθοὶ εἰσιν οἱ χαίροντες;—ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Τί δέ; τοῖς
ἀνιωμένοις οὐ πάρεστιν τὰ κακά, αἱ λῦπαι;—ΚΑΛ. Πάρεστιν.
—ΣΩ. Κακῶν δέ γε παρουσίᾳ φῆς σὺ εἶναι κακοὺς τοὺς e
κακοὺς· ἢ οὐκέτι φῆς;—ΚΑΛ. Ἐγωγε.—ΣΩ. Ἀγαθοὶ ἄρα
οἱ ἂν χαίρωσι, κακοὶ δὲ οἱ ἂν ἀνιῶνται;—ΚΑΛ. Πάνν γε.—
ΣΩ. Οἷ μὲν γε μᾶλλον μᾶλλον, οἷ δ' ἥττον ἥττον, οἷ δὲ
παραπλησίως παραπλησίως;—ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν 5
φῆς παραπλησίως χαίρειν καὶ λυπεῖσθαι τοὺς φρονίμους

b 4 μόνον BTPf: μόνοι F e 7 καὶ οἱ BTF: καὶ W οἱ
ἀγαθοὶ secl. Routh οἱ ἀγαθοὶ καὶ οἱ κακοὶ B: οἱ ἀγαθοὶ καὶ κακοὶ
TWf: καὶ οἱ ἀγαθοὶ καὶ κακοὶ F: secl. H. Schmidt (εἰσιν quoque secl.
Schanz) d 3 καὶ κακοὺς F: κακοὺς BTP: τοὺς κακοὺς f d 8 αἱ
BTP: καὶ αἱ F e 4 οἱ (ter) F: οἱ (ter) BTP ἥττον ἥττον
TWf: ἥττον ἥττον ἥττον B

καὶ τοὺς ἄφρονας καὶ τοὺς δειλοὺς καὶ τοὺς ἀνδρείους, ἧ
καὶ μᾶλλον ἔτι τοὺς δειλοὺς;

ΚΑΛ. Ἐγωγε.

- 10 ΣΩ. Συλλόγισαι δὴ κοινῇ μετ' ἐμοῦ τί ἡμῖν συμβαίνει
ἐκ τῶν ὁμολογημένων· καὶ δις γάρ τοι καὶ τρίς φασιν καλὸν
499 εἶναι τὰ καλὰ λέγειν τε καὶ ἐπισκοπεῖσθαι. ἀγαθὸν μὲν
εἶναι τὸν φρόνιμον καὶ ἀνδρεῖόν φαμεν. ἧ γάρ;—ΚΑΛ.
Ναί.—ΣΩ. Κακὸν δὲ τὸν ἄφρονα καὶ δειλόν;—ΚΑΛ. Πάνυ
γε.—ΣΩ. Ἀγαθὸν δὲ αὖ τὸν χαίροντα;—ΚΑΛ. Ναί.—
5 ΣΩ. Κακὸν δὲ τὸν ἀνιῶμενον;—ΚΑΛ. Ἀνάγκη.—ΣΩ.
Ἀνιᾶσθαι δὲ καὶ χαίρειν τὸν ἀγαθὸν καὶ κακὸν ὁμοίως,
ἴσως δὲ καὶ μᾶλλον τὸν κακόν;—ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν
ὁμοίως γίγνεται κακὸς καὶ ἀγαθὸς τῷ ἀγαθῷ ἢ καὶ μᾶλλον
b ἀγαθὸς ὁ κακός; οὐ ταῦτα συμβαίνει καὶ τὰ πρότερα ἐκείνα,
εἴαν τις ταῦτα φῇ ἡδέα τε καὶ ἀγαθὰ εἶναι; οὐ ταῦτα ἀνάγκη,
ὦ Καλλίκλεις;

ΚΑΛ. Πάλαί τοί σου ἀκροῶμαι, ὦ Σώκρατες, καθομο-
5 λογῶν, ἐνθυμούμενος ὅτι, κὰν παίζων τίς σοι ἐνδῷ ὀτιοῦν,
τούτου ἄσμενος ἔχη ὥσπερ τὰ μειράκια. ὥς δὴ σὺ οἶει
ἐμὲ ἢ καὶ ἄλλον ὄντινον ἀνθρώπων οὐχ ἡγεῖσθαι τὰς μὲν
βελτίους ἡδονάς, τὰς δὲ χείρους.

- ΣΩ. Ἰοῦ ἰοῦ, ὦ Καλλίκλεις, ὥς πανούργος εἶ καί μοι
c ὥσπερ παιδὶ χρῆ, τοτὲ μὲν τὰ αὐτὰ φάσκων οὕτως ἔχειν,
τοτὲ δὲ ἐτέρως, ἐξαπατῶν με. καίτοι οὐκ ὥμην γε κατ'
ἀρχὰς ὑπὸ σοῦ ἐκόντος εἶναι ἐξαπατηθήσεσθαι, ὥς ὄντος
φίλου· νῦν δὲ ἐψεύσθην, καὶ ὥς ἔοικεν ἀνάγκη μοι κατὰ τὸν
5 παλαιὸν λόγον τὸ παρὸν εὖ ποιεῖν καὶ τοῦτο δέχεσθαι τὸ
διδόμενον παρὰ σοῦ. ἔστιν δὲ δῆ, ὥς ἔοικεν, ὃ νῦν λέγεις,
ὅτι ἡδοναὶ τινὲς εἰσι αἱ μὲν ἀγαθαί, αἱ δὲ κακαί· ἧ γάρ;—
d ΚΑΛ. Ναί.—ΣΩ. Ἀρ' οὖν ἀγαθαὶ μὲν αἱ ὠφέλιμοι, κακαὶ

e 11 ὁμολογουμένων F a 1 τὰ T P F: τὸ B a 4 δὲ B T P:
τε F b 4 τοί σου B T P: του σοῦ F c 1 τὰ αὐτὰ F: αὐ
B T P c 4 φίλου] φαύλου F c 6 δὲ δῆ B T P F: δέ Stobaeus
c 7 τινὲς εἰσιν B T P F: εἰσὶ τινες Stobaeus

δὲ αἱ βλαβεραί;—ΚΑΛ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Ὁφέλιμοι δέ γε αἱ ἀγαθόν τι ποιοῦσαι, κακαὶ δὲ αἱ κακόν τι;—ΚΑΛ. Φημί.
 —ΣΩ. Ἄρ' οὖν τὰς τοιάσδε λέγεις, οἷον κατὰ τὸ σῶμα ἄς νυνδῇ ἐλέγομεν ἐν τῷ ἐσθλείῳ καὶ πίνειν ἡδονάς, ἥ ἄρα 5
 τούτων αἱ μὲν ὑγίειαν ποιοῦσαι ἐν τῷ σώματι, ἥ ἰσχὺν ἥ ἄλλην τινα ἀρετὴν τοῦ σώματος, αὗται μὲν ἀγαθαί, αἱ δὲ τὰναντία τούτων κακαί;—ΚΑΛ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν e
 καὶ λῦπαι ὡσαύτως αἱ μὲν χρησταί εἰσι, αἱ δὲ πονηραί;—ΚΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ;—ΣΩ. Οὐκοῦν τὰς μὲν χρηστὰς καὶ ἡδονὰς καὶ λύπας καὶ αἰρετέον ἐστὶν καὶ πρακτέον;—ΚΑΛ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Τὰς δὲ πονηρὰς οὔ;—ΚΑΛ. Δῆλον δῆ. 5
 ΣΩ. Ἐνεκα γὰρ που τῶν ἀγαθῶν ἅπαντα ἡμῖν ἔδοξεν πρακτέον εἶναι, εἰ μνημονεύεις, ἐμοί τε καὶ Πῶλῳ. ἄρα καὶ σοὶ συνδοκεῖ οὕτω, τέλος εἶναι ἀπασῶν τῶν πράξεων τὸ ἀγαθόν, καὶ ἐκείνου ἔνεκα δεῖν πάντα τὰλλα πράττεσθαι 500
 ἀλλ' οὐκ ἐκείνῳ τῶν ἄλλων; σύμψηφος ἡμῖν εἴ καὶ σὺ ἐκ τρίτων;—ΚΑΛ. Ἐγωγε.—ΣΩ. Τῶν ἀγαθῶν ἄρα ἔνεκα δεῖ καὶ τὰλλα καὶ τὰ ἡδέα πράττειν, ἀλλ' οὐ τὰγαθὰ τῶν ἡδέων.
 —ΚΑΛ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν παντὸς ἀνδρός ἐστὶν ἐκλέξασθαι ποῖα ἀγαθὰ τῶν ἡδέων ἐστὶν καὶ ὁποῖα κακά, ἥ 5
 τεχνικοῦ δεῖ εἰς ἕκαστον;—ΚΑΛ. Τεχνικοῦ.

ΣΩ. Ἀναμνησθῶμεν δὴ ὧν αὖ ἐγὼ πρὸς Πῶλον καὶ Γοργίαν ἐτύγχανον λέγων. ἔλεγον γὰρ αὖ, εἰ μνημονεύεις, ὅτι εἶεν παρασκευαῖ αἱ μὲν μέχρι ἡδονῆς, αὐτὸ τοῦτο μόνον b
 παρασκευάζουσai, ἀγνοοῦσαι δὲ τὸ βέλτιον καὶ τὸ χεῖρον, αἱ δὲ γινγνώσκουσαι ὅτι τε ἀγαθὸν καὶ ὅτι κακόν· καὶ ἐτίθην τῶν μὲν περὶ τὰς ἡδονὰς τὴν μαγειρικὴν ἐμπειρίαν ἀλλὰ οὐ

d 2 δέ γε B T P : δὲ F Stobaeus d 5 νῦν δὴ B T P F : δὴ νῦν Stobaeus ἥ ἄρα Sauppe : εἰ ἄρα B T P F Stobaeus : ἄρα Heindorf (qui mox ποιῶσιν) d 6 ποιῶσαι B T P F Stobaeus : ποιῶσιν al. θ 9 ἔνεκα F Iamblichus Stobaeus : ἔνεκεν B T W a 2 τρίτων] τούτων F a 5 ὁποῖα B T P F : ποῖα Stobaeus a 8 ἔλεγον γὰρ αὖ F : ἔλεγε γὰρ αὐτὸς Stobaeus : ἔλεγον γὰρ B T P b 1 μόνον B T P F : om. Stobaeus b 3 ἐτίθην B T P : ἐτίθειν P : ἐτι θεῖν F : ἐτίθουν p f Stobaeus b 4 μαγειρικὴν B F Stobaeus : μαγειρικὴν κατὰ τὸ σῶμα T W : in marg. περὶ τὸ σῶμα f

5 τέχνην, τῶν δὲ περὶ τὸ ἀγαθὸν τὴν ἰατρικὴν τέχνην. καὶ
 πρὸς Φιλίου, ὦ Καλλίκλεις, μήτε αὐτὸς οἷον δεῖν πρὸς ἐμὲ
 παίζειν μηδ' ὅτι ἂν τύχῃς παρὰ τὰ δοκοῦντα ἀποκρίνου, μήτ'
 c αὐτὰ παρ' ἐμοῦ οὕτως ἀποδέχου ὥς παίζοντος· ὁρᾷς γὰρ ὅτι
 περὶ τούτου ἡμῖν εἰσιν οἱ λόγοι, οὗ τί ἂν μᾶλλον σπονδάσειέ
 τις καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχων ἄνθρωπος, ἢ τοῦτο, ὅντινα χρῇ
 5 τρόπον ζῆν, πότερον ἐπὶ ὃν σὺ παρακαλεῖς ἐμέ, τὰ τοῦ
 ἀνδρὸς δὴ ταῦτα πράττοντα, λέγοντά τε ἐν τῷ δήμῳ καὶ
 ῥητορικὴν ἀσκοῦντα καὶ πολιτευόμενον τοῦτον τὸν τρόπον
 ὃν ὑμεῖς νῦν πολιτεύεσθε, ἢ [ἐπὶ] τόνδε τὸν βίον τὸν ἐν
 φιλοσοφίᾳ, καὶ τί ποτ' ἐστὶν οὗτος ἐκείνου διαφέρων. ἴσως
 d οὖν βέλτιστόν ἐστιν, ὥς ἄρτι ἐγὼ ἐπεχείρησα, διαιρεῖσθαι,
 διελομένους δὲ καὶ ὁμολογήσαντας ἀλλήλοις, εἰ ἔστιν τούτῳ
 διττῷ τῷ βίῳ, σκέψασθαι τί τε διαφέρετον ἀλλήλοις καὶ
 ὁπότερον βιωτέον αὐτοῖν. ἴσως οὖν οὕτω οἴσθα τί λέγω.

5 ΚΑΛ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἄλλ' ἐγὼ σοι σαφέστερον ἐρῶ. ἐπειδὴ ὁμολο-
 γήκαμεν ἐγὼ τε καὶ σὺ εἶναι μὲν τι ἀγαθόν, εἶναι δέ τι ἡδύ,
 ἕτερον δὲ τὸ ἡδὺ τοῦ ἀγαθοῦ, ἐκατέρου δὲ αὐτοῖν μελέτην
 τιὰ εἶναι καὶ παρασκευὴν τῆς κτήσεως, τὴν μὲν τοῦ ἡδέος
 10 θήραν, τὴν δὲ τοῦ ἀγαθοῦ—αὐτὸ δέ μοι τοῦτο πρῶτον ἢ
 e σύμφαθι ἢ μή. σύμφης;

ΚΑΛ. Οὕτως φημί.

ΣΩ. Ἴθι δῆ, ἀ καὶ πρὸς τούσδε ἐγὼ ἔλεγον, διομολόγησαί
 μοι, εἰ ἄρα σοι ἔδοξα τότε ἀληθῆ λέγειν. ἔλεγον δέ που
 5 ὅτι ἢ μὲν ὀψοποικὴ οὗ μοι δοκεῖ τέχνη εἶναι ἀλλ' ἐμπειρία,
 501 ἢ δ' ἰατρικὴ, λέγων ὅτι ἢ μὲν τούτου οὗ θεραπεύει καὶ τὴν
 φύσιν ἔσκεπται καὶ τὴν αἰτίαν ὧν πράττει, καὶ λόγον ἔχει
 τούτων ἐκάστου δοῦναι, ἢ ἰατρικὴ· ἢ δ' ἐτέρα τῆς ἡδονῆς,

b 7 μήτ' αὐτὰ BTP: μὴ ταῦτα F

ήμῖν P c 7 ἐπὶ secl. Findeisen

d 3 τε BTPf: om. F

d 4 πότερον F

δη ἐμοί F

e 1 μή: συμφῆς; F: μὴ συμφῆς BTF

e 5 ὀψοποικὴ BTP: ὀψοποιητικὴ F

c 2 ἡμῖν εἰσιν BTF: εἰσιν

d 2 ἔστιν] ἐστὸν Hirschig

d 10 δέ μοι BTPf:

e 3 ἐγὼ om P

a 3 ante τῆς add. ἢ f

πρὸς ἣν ἡ θεραπεία αὐτῇ ἐστὶν ἅπασα, κομιδῇ ἀτέχνως ἐπ' αὐτὴν ἔρχεται, οὔτε τι τὴν φύσιν σκεψαμένη τῆς ἡδονῆς οὔτε 5 τὴν αἰτίαν, ἀλόγως τε παντάπασιν ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν διαριθμησαμένη, τριβῇ καὶ ἐμπειρίᾳ μνήμην μόνον σφωζομένη τοῦ εἰωθότος γίνεσθαι, ᾧ δὴ καὶ πορίζεται τὰς ἡδονάς. ταῦτ' b οὖν πρῶτον σκόπει εἰ δοκεῖ σοι ἱκανῶς λέγεσθαι, καὶ εἶναι τινες καὶ περὶ ψυχὴν τοιαῦται ἄλλαι πραγματεῖαι, αἱ μὲν τεχνικαί, προμήθειάν τινα ἔχουσai τοῦ βελτίστου περὶ τὴν ψυχὴν, αἱ δὲ τούτου μὲν ὀλιγοροῦσαι, ἐσκεμμένοι δ' αὖ, 5 ὥσπερ ἐκεῖ, τὴν ἡδονὴν μόνον τῆς ψυχῆς, τίνα ἂν αὐτῇ τρόπον γίγνοιτο, ἥτις δὲ ἡ βελτίων ἢ χείρων τῶν ἡδονῶν, οὔτε σκοπούμεναι οὔτε μέλον αὐταῖς ἄλλο ἢ χαρίζεσθαι μόνον, εἴτε βέλτιον εἴτε χείρον. ἐμοὶ μὲν γάρ, ᾧ Καλ- c λίκλεις, δοκοῦσίν τε εἶναι, καὶ ἔγωγέ φημι τὸ τοιοῦτον κολακείαν εἶναι καὶ περὶ σῶμα καὶ περὶ ψυχὴν καὶ περὶ ἄλλο ὅτου ἂν τις τὴν ἡδονὴν θεραπεύῃ, ἀσκέπτως ἔχων τοῦ ἀμείνονός τε καὶ τοῦ χείρονος· σὺ δὲ δὴ πότερον συγκατα- 5 τίθεσαι ἡμῖν περὶ τούτων τὴν αὐτὴν δόξαν ἢ ἀντίφης;

ΚΑΛ. Οὐκ ἔγωγε, ἀλλὰ συγχωρῶ, ἵνα σοι καὶ περανθῇ ὁ λόγος καὶ Γοργία τῷδε χαρίσωμαι.

ΣΩ. Πότερον δὲ περὶ μὲν μίαν ψυχὴν ἐστὶν τοῦτο, περὶ d δὲ δύο καὶ πολλὰς οὐκ ἐστὶν;

ΚΑΛ. Οὐκ, ἀλλὰ καὶ περὶ δύο καὶ περὶ πολλὰς.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἀθρόαις ἅμα χαρίζεσθαι ἔστι, μηδὲν σκοπούμενον τὸ βέλτιστον; 5

ΚΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε.

ΣΩ. Ἐχeis οὖν εἰπεῖν αἵτινές εἰσιν αἱ ἐπιτηδεύσεις αἱ τοῦτο ποιοῦσαι; μᾶλλον δέ, εἰ βούλει, ἐμοῦ ἐρωτῶντος, ἢ

a 4 ἀτέχνως B² P: ἀτεχνῶς B T F a 6 ἀλόγως ᾧ λογός Findeisen
a 7 τριβῇ . . . ἐμπειρία μνήμην B T P F: τριβῇ . . . ἐμπειρία μνήμη
vulg. b 3 ἄλλαι τοιαῦται F b 6 αὐτῇ B P F: αὐτῇ T: αὐτῇ
Heindorf c 5 τοῦ χείρονος B T P: χείρονος F c 6 τὴν αὐτὴν
δόξαν secl. Thompson d 3 καὶ B T P f: om. F d 4 μηδὲν
F: μηδὲ B T P

μὲν ἂν σοι δοκῇ τούτων εἶναι, φάθι, ἢ δ' ἂν μή, μὴ φάθι.
 e πρῶτον δὲ σκεψώμεθα τὴν αὐλητικήν. οὐ δοκεῖ σοι τοιαύτη
 τις εἶναι, ὧ Καλλίκλεις, τὴν ἡδονὴν ἡμῶν μόνον διώκειν,
 ἄλλο δ' οὐδὲν φροντίζειν;

ΚΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ.

5 ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ αἱ τοιαίδε ἅπασαι, οἷον ἡ κιθαριστικὴ ἢ
 ἐν τοῖς ἀγῶσιν;

ΚΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Τί δὲ ἡ τῶν χορῶν διδασκαλία καὶ ἡ τῶν δι-
 θυράμβων ποίησις; οὐ τοιαύτη τίς σοι καταφαίνεται; ἢ ἡγῇ
 10 τι φροντίζειν Κινησίαν τὸν Μέλητος, ὅπως ἐρεῖ τι τοιοῦτον
 ὅθεν ἂν οἱ ἀκούοντες βελτίους γίγνοιτο, ἢ ὅτι μέλλει
 502 χαριεῖσθαι τῷ ὅλῳ τῶν θεατῶν;

ΚΑΛ. Δῆλον δὴ τοῦτό γε, ὧ Σώκρατες, Κινησίου γε
 πέρι.

ΣΩ. Τί δὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μέλης; ἢ πρὸς τὸ βέλτιστον
 5 βλέπων ἐδόκει σοι κιθαρωδεῖν; ἢ ἐκεῖνος μὲν οὐδὲ πρὸς τὸ
 ἡδιστον; ἡνία γὰρ ἄδων τοὺς θεατάς. ἀλλὰ δὴ σκόπει
 οὐχὶ ἢ τε κιθαρωδικὴ δοκεῖ σοι πᾶσα καὶ ἡ τῶν διθυράμβων
 ποίησις ἡδονῆς χάριν ἡρῆσθαι;

ΚΑΛ. Ἔμοιγε.

b ΣΩ. Τί δὲ δὴ ἡ σεμνὴ αὕτη καὶ θαυμαστή, ἡ τῆς
 τραγωδίας ποίησις, ἐφ' ᾧ ἐσπούδακεν; πότερόν ἐστιν αὐτῆς
 τὸ ἐπιχείρημα καὶ ἡ σπουδὴ, ὥς σοι δοκεῖ, χαρίζεσθαι τοῖς
 θεαταῖς μόνον, ἢ καὶ διαμάχεσθαι, ἕαν τι αὐτοῖς ἡδὺ μὲν ἦ
 5 καὶ κεχαρισμένον, πονηρὸν δέ, ὅπως τοῦτο μὲν μὴ ἐρεῖ, εἰ
 δέ τι τυγχάνει ἀηδὲς καὶ ὠφέλιμον, τοῦτο δὲ καὶ λέξει
 καὶ ἄσεται, ἕαντε χαίρωσιν ἕαντε μή; ποτέρως σοι δοκεῖ
 παρεσκευάσθαι ἢ τῶν τραγωδιῶν ποίησις;

d9 μή P et supra versum Tf: om. BF e1 σκεψόμεθα P
 e5 ἅπασαι BTP: πᾶσαι F e10 φροντίζειν κινησίαν τὸν BPFt:
 κινησίαν φροντίζειν τὸν T ἐρεῖ τι BWft: ἐρεῖται T a2 γε
 περὶ BTP: τε πέρι F a5 βλέπων om. Coisl. b2 ἐφ' ᾧ ἐσπού-
 दाκεν secl. Cobet αὐτῆς . . . σπουδῇ secl. Hermann b3 ὥς σοι
 T WF: ὥς σοι B: ὥς μοι Schanz b6 ὠφέλιμον (ῶν) Hirschig

ΚΑΛ. Δῆλον δὴ τοῦτό γε, ὦ Σώκρατες, ὅτι πρὸς τὴν ἡδονὴν μᾶλλον ὥρμηται καὶ τὸ χαρίζεσθαι τοῖς θεαταῖς. c

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ τοιοῦτον, ὦ Καλλίκλεις, ἔφαμεν νυνδὴ κολακείαν εἶναι;

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Φέρε δὴ, εἴ τις περιέλοι τῆς ποιήσεως πάσης τό τε 5
μέλος καὶ τὸν ῥυθμὸν καὶ τὸ μέτρον, ἄλλο τι ἢ λόγῳ γίνονται
τὸ λειπόμενον;

ΚΑΛ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Οὐκοῦν πρὸς πολὺν ὄχλον καὶ δῆμον οὗτοι λέγονται 10
οἱ λόγοι;

ΚΑΛ. Φημί.

ΣΩ. Δημηγορία ἄρα τίς ἐστίν ἡ ποιητική.

ΚΑΛ. Φαίνεται. d

ΣΩ. Οὐκοῦν ῥητορικὴ δημηγορία ἂν εἴη· ἡ οὐ ῥητορεύειν
δοκοῦσί σοι οἱ ποιηταὶ ἐν τοῖς θεάτροις;

ΚΑΛ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Νῦν ἄρα ἡμεῖς ἠύρηκαμεν ῥητορικὴν τινα πρὸς δῆμον 5
τοιοῦτον οἷον παίδων τε ὁμοῦ καὶ γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν, καὶ
δούλων καὶ ἐλευθέρων, ἣν οὐ πάνυ ἀγάμεθα· κολακικὴν γὰρ
αὐτὴν φαμεν εἶναι.

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Εἶεν· τί δὲ ἡ πρὸς τὸν Ἀθηναίων δῆμον ῥητορικὴ 10
καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν δῆμους τοὺς τῶν e
ἐλευθέρων ἀνδρῶν, τί ποτε ἡμῖν αὕτη ἐστίν; πότερόν σοι
δοκοῦσιν πρὸς τὸ βέλτιστον ἀεὶ λέγειν οἱ ῥήτορες, τούτου
στοχαζόμενοι, ὅπως οἱ πολῖται ὥς βέλτιστοι ἔσονται διὰ τοὺς
αὐτῶν λόγους, ἡ καὶ οὗτοι πρὸς τὸ χαρίζεσθαι τοῖς πολίταις 5
ὥρμημένοι, καὶ ἕνεκα τοῦ ἰδίου τοῦ αὐτῶν ὀλιγωροῦντες τοῦ
κοινού, ὥσπερ παισὶ προσομιλοῦσι τοῖς δῆμοις, χαρίζεσθαι

b9 δὴ BTPf: om. F
περιέλοιτο BTPf
d8 φαμεν] φῶμεν P
BTP: τε τοῖς F

c5 περιέλοι F Aristides et schol. B:
d2 ῥητορικὴ scr. rec.: ἡ ῥητορικὴ BTPF
e2 ἡμῖν F: ἡμῶν BTP e7 τοῖς

αὐτοῖς πειρώμενοι μόνον, εἰ δέ γε βελτίους ἔσονται ἢ χείρους
 503 διὰ ταῦτα, οὐδὲν φροντίζουσιν;

ΚΑΛ. Οὐχ ἄπλοῦν ἔτι τοῦτο ἐρωτᾷς· εἰσὶ μὲν γὰρ οἱ
 κηδόμενοι τῶν πολιτῶν λέγουσιν ἃ λέγουσιν, εἰσὶν δὲ καὶ
 οἷους σὺ λέγεις.

5 ΣΩ. Ἐξαρκεῖ. εἰ γὰρ καὶ τοῦτό ἐστι διπλοῦν, τὸ μὲν
 ἕτερόν που τούτου κολακεία ἂν εἴη καὶ αἰσχυρὰ δημηγορία,
 τὸ δ' ἕτερον καλόν, τὸ παρασκευάζειν ὅπως ὥς βέλτισται
 ἔσονται τῶν πολιτῶν αἱ ψυχαί, καὶ διαμάχεσθαι λέγοντα τὰ
 βέλτιστα, εἴτε ἡδίῳ εἴτε ἀηδέστερα ἔσται τοῖς ἀκούουσιν.
 b ἀλλ' οὐ πώποτε σὺ ταύτην εἶδες τὴν ῥητορικὴν· ἢ εἴ τινα
 ἔχεις τῶν ῥητόρων τοιοῦτον εἰπεῖν, τί οὐχὶ καὶ ἐμοὶ αὐτὸν
 ἔφρασας τίς ἐστιν;

ΚΑΛ. Ἀλλὰ μὰ Δία οὐκ ἔχω ἔγωγέ σοι εἰπεῖν τῶν γε
 5 νῦν ῥητόρων οὐδένα.

ΣΩ. Τί δέ; τῶν παλαιῶν ἔχεις τινὰ εἰπεῖν δι' ὄντινα
 αἰτίαν ἔχουσιν Ἀθηναῖοι βελτίους γεγονέναι, ἐπειδὴ ἐκεῖνος
 ἥρξατο δημηγορεῖν, ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ χείρους ὄντες; ἐγὼ
 μὲν γὰρ οὐκ οἶδα τίς ἐστιν οὗτος.

c ΚΑΛ. Τί δέ; Θεμιστοκλέα οὐκ ἀκούεις ἄνδρα ἀγαθὸν
 γεγονότα καὶ Κίμωνα καὶ Μιλτιάδην καὶ Περικλέα τουτονὶ
 τὸν νεωστὶ τετελευτηκότα, οὗ καὶ σὺ ἀκήκοας;

ΣΩ. Εἰ ἐστιν γε, ὦ Καλλίκλεις, ἦν πρότερον σὺ ἔλεγες
 5 ἀρετὴν, ἀληθῆς, τὸ τὰς ἐπιθυμίας ἀποπιμπλάναι καὶ τὰς αὐτοῦ
 καὶ τὰς τῶν ἄλλων· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλ' ὅπερ ἐν τῷ ὑστέρω
 λόγῳ ἠναγκάσθημεν ἡμεῖς ὁμολογεῖν—ὅτι αἱ μὲν τῶν
 ἐπιθυμιῶν πληρούμεναι βελτίῳ ποιοῦσι τὸν ἄνθρωπον,
 d ταύτας μὲν ἀποτελεῖν, αἱ δὲ χείρῳ, μή, τοῦτο δὲ τέχνη τις

a 2 ἔτι B T Aristides : ἐστι P F τοῦτο Aristides : τοῦτο δ B T P F
 οἱ T F : οἱ B a 8 καὶ B P F t Aristides : καὶ ἀεὶ T a 9 ἔσται
 B T P F : ἐστὶ Aristides b 1 σὺ πώποτε F b 2 οὐχὶ B T P F :
 οὐ Aristides b 3 τίς B T P F : ὅστις Aristides b 4 μὰ B T P F :
 μὰ τὸν Aristides ἔγωγε B T P : om. F Aristides γε B T P F : om.
 Aristides b 9 μὲν om. P d 1 τέχνη τις εἴη scripsi (εἴη ἂν
 ei. Heindorf) : τέχνη τις εἶναι B T P F : τέχνης εἶναι Ast : τέχνης
 τινὸς δεῖται Liebhold

εἷη—τοιούτου ἀνδρα τούτων τινὰ [γεγονέναι] οὐκ ἔχω ἔγωγε
πῶς εἶπω.

ΚΑΛ. Ἄλλ' ἐὰν ζητῆς καλῶς, εὐρήσεις.

ΣΩ. Ἴδωμεν δὴ οὕτως ἰσχυροὶ σκοπούμενοι εἴ τις τούτων 5
τοιούτος γέγονεν· φέρε γάρ, ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ καὶ ἐπὶ τὸ
βέλτιστον λέγων, ἂν ἂν λέγῃ ἄλλο τι οὐκ εἰκὴ ἔρεῖ, ἀλλ'
ἀποβλέπων πρὸς τι; ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες δημιουργοὶ e
[βλέποντες] πρὸς τὸ αὐτῶν ἔργον ἕκαστος οὐκ εἰκὴ ἐκλεγό-
μενος προσφέρει [πρὸς τὸ ἔργον τὸ αὐτῶν,] ἀλλ' ὅπως ἂν
εἰδὸς τι αὐτῷ σχῇ τοῦτο ὃ ἐργάζεται. οἷον εἰ βούλει ἰδεῖν τοὺς
ζωγράφους, τοὺς οἰκοδόμους, τοὺς ναυπηγούς, τοὺς ἄλλους 5
πάντας δημιουργούς, ὅντινα βούλει αὐτῶν, ὥς εἰς τάξιν τινὰ
ἕκαστος ἕκαστον τίθησιν ὃ ἂν τιθῇ, καὶ προσαναγκάζει τὸ
ἕτερον τῷ ἑτέρῳ πρέπον τε εἶναι καὶ ἀρμόττειν, ἕως ἂν τὸ
ἅπαν συστήσῃται τεταγμένον τε καὶ κεκοσμημένον πρᾶγμα· 504
καὶ οἷ τε δὴ ἄλλοι δημιουργοὶ καὶ οὕς νυνδὴ ἐλέγομεν, οἱ
περὶ τὸ σῶμα, παιδοτρίβαι τε καὶ ἰατροί, κοσμοῦσί που
τὸ σῶμα καὶ συντάττουσιν. ὁμολογοῦμεν οὕτω τοῦτ' ἔχειν
ἢ οὐ;

ΚΑΛ. Ἔστω τοῦτο οὕτω.

ΣΩ. Τάξεως ἄρα καὶ κόσμου τυχούσα οἰκία χρηστὴ ἂν
εἷη, ἀταξίας δὲ μοχθηρά;

ΚΑΛ. Φημί.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ πλοῖον ὡσαύτως;

ΚΑΛ. Ναί.

d 2 εἷη] εἶναι tuetur et post hanc vocem lacunam indicat Schanz
(ὡμολογῇται· πῶς ἂν τις ἔχει εἰπεῖν supplet K. Fuhr) γεγονέναι
seclusi: post γεγονέναι add. ἔχειν εἰπεῖν in marg. f οὐκ ἔχω
. . . εἶπω cum W Socrati tribui et mox Ἄλλ' . . . εὐρήσεις Callicli:
οὐκ ἔχω . . . εἶπω Callicli et Ἄλλ' . . . εὐρήσεις Socrati tribuit B et
ut videtur T d 7 ἄλλο τι οὐκ F (sed ἢ suprascr. f) e 2 βλέ-
ποντες om. Sauppe e 3 προσφέρει B T P F: προσφέρει δ προσφέρει
Vind. 21 πρὸς τὸ ἔργον τὸ αὐτῶν om. Sauppe αὐτῶν B: αὐτῶν
T P F: αὐτοῦ vulg. e 4 εἰδὸς T W F: εἰδὸς B αὐτῷ B T P:
αὐτὸ F a 1 τε B T P: τί F a 2 δημιουργοὶ post ἐλέγομεν
transp. F

10
b

ΣΩ. Καὶ μὴν καὶ τὰ σώματά φαμεν τὰ ἡμέτερα;

ΚΑΛ. Πάνν γε.

ΣΩ. Τί δ' ἡ ψυχὴ; ἀταξίας τυχοῦσα ἔσται χρηστή, ἢ
5 τάξεώς τε καὶ κόσμου τιwός;

ΚΑΛ. Ἀνάγκη ἐκ τῶν πρόσθεν καὶ τοῦτο συνομολογεῖν.

ΣΩ. Τί οὖν ὄνομά ἐστιν ἐν τῷ σώματι τῷ ἐκ τῆς τάξεως
τε καὶ τοῦ κόσμου γιγνομένῳ;

ΚΑΛ. Ὑγίειαν καὶ ἰσχὺν ἴσως λέγεις.

c ΣΩ. Ἐγωγε. τί δὲ αὖ τῷ ἐν τῇ ψυχῇ ἐγγιγνομένῳ ἐκ
τῆς τάξεως καὶ τοῦ κόσμου; πειρῶ εὑρεῖν καὶ εἰπεῖν ὥσπερ
ἐκεῖ τὸ ὄνομα.

ΚΑΛ. Τί δὲ οὐκ αὐτὸς λέγεις, ᾧ Σώκρατες;

5 ΣΩ. Ἀλλ' εἴ σοι ἥδιόν ἐστιν, ἐγὼ ἐρῶ· σὺ δέ, ἂν μὲν
σοι δοκῶ ἐγὼ καλῶς λέγειν, φάθι, εἰ δὲ μὴ, ἔλεγχε καὶ μὴ
ἐπίτρεπε. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ ταῖς μὲν τοῦ σώματος τάξεσιν
ὄνομα εἶναι ὑγιεινόν, ἐξ οὗ ἐν αὐτῷ ἡ ὑγίεια γίγνεται καὶ ἡ
ἄλλη ἀρετὴ τοῦ σώματος. ἔστιν ταῦτα ἢ οὐκ ἔστιν;

10 ΚΑΛ. Ἔστιν.

d ΣΩ. Ταῖς δέ γε τῆς ψυχῆς τάξεσι καὶ κοσμήσεσιν
νόμιμόν τε καὶ νόμος, ὅθεν καὶ νόμιμοι γίνονται καὶ κόσμιοι·
ταῦτα δ' ἔστιν δικαιοσύνη τε καὶ σωφροσύνη. φῆς ἢ οὐ;

ΚΑΛ. Ἔστω.

5 ΣΩ. Οὐκοῦν πρὸς ταῦτα βλέπων ὁ ῥήτωρ ἐκεῖνος, ὁ
τεχνικός τε καὶ ἀγαθός, καὶ τοὺς λόγους προσοίσει ταῖς
ψυχαῖς οὗς ἂν λέγῃ, καὶ τὰς πράξεις ἀπάσας, καὶ δῶρον
ἐάν τι διδῶ, δώσει, καὶ ἐάν τι ἀφαιρῇται, ἀφαιρήσεται,
πρὸς τοῦτο αἰετὸν τὸν νοῦν ἔχων, ὅπως ἂν αὐτοῦ τοῖς πολίταις
e δικαιοσύνη μὲν ἐν ταῖς ψυχαῖς γίγνηται, ἀδικία δὲ ἀπαλ-
λάττηται, καὶ σωφροσύνη μὲν ἐγγίγνηται, ἀκολασία δὲ

b6 πρόσθεν T P F: πρόσθε B c3 ἐκεῖ scripsi: ἐκεῖνο B T P F:
ἐκεῖνῳ Heindorf c7 ἐμοὶ γὰρ F: ἔμοιγε T W f: ἔμοιγε γὰρ B (sed
γὰρ punctis notavit et γὰρ ad γε in marg. adscripsit B²) d1 δέ γε
F: δὲ B T P καὶ B T F: τε καὶ P d5 ταῦτα ᾧ pr. F
d9 αὐτοῦ T P F: αὐτοῦ B: αὐτῷ Deuschle: δι' αὐτοῦ fuisse susp.
Schanz

ἀπαλλάττηται, καὶ ἡ ἄλλη ἀρετὴ ἐγγίγνηται, κακία δὲ ἀπίη.
 συγχωρεῖς ἢ οὐ;

ΚΑΛ. Συγχωρῶ.

5

ΣΩ. Τί γὰρ ὄφελος, ὦ Καλλίκλεις, σώματί γε κάμνουντι
 καὶ μοχθηρῶς διακειμένῳ σιτία πολλὰ διδόναι καὶ τὰ ἥδιστα
 ἢ ποτὰ ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν, ὃ μὴ ὀνήσει αὐτὸ ἔσθ' ὅτι πλέον ἢ
 τοῦναντίον κατὰ γε τὸν δίκαιον λόγον καὶ ἔλαττον; ἔστι
 ταῦτα;

10

ΚΑΛ. Ἔστω.

505

ΣΩ. Οὐ γὰρ οἶμαι λυσιτελεῖ μετὰ μοχθηρίας σώματος
 ζῆν ἀνθρώπῳ· ἀνάγκη γὰρ οὕτω καὶ ζῆν μοχθηρῶς. ἢ οὐχ
 οὕτως;

ΚΑΛ. Ναί.

5

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἀποπιμπλάναι, οἷον πει-
 νῶντα φαγεῖν ὅσον βούλεται ἢ διψῶντα πιεῖν, ὑγιαίνοντα
 μὲν ἑῶσιν οἱ ἱατροὶ ὡς τὰ πολλά, κάμνοντα δὲ ὡς ἔπος
 εἰπεῖν οὐδέποτε ἑῶσιν ἐμπίμπλασθαι ὧν ἐπιθυμεῖ; συγχωρεῖς
 τοῦτό γε καὶ σύ;

10

ΚΑΛ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Περὶ δὲ ψυχὴν, ὦ ἄριστε, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος; **b**
 ἕως μὲν ἂν πονηρὰ ᾖ, ἀνόητός τε οὔσα καὶ ἀκόλαστος καὶ
 ἄδικος καὶ ἀνόσιος, εἰργεῖν αὐτὴν δεῖ τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ
 μὴ ἐπιτρέπειν ἄλλ' ἅττα ποιεῖν ἢ ἀφ' ὧν βελτίων ἔσται·
 φῆς ἢ οὐ;

5

ΚΑΛ. Φημί.

ΣΩ. Οὕτω γάρ που αὐτῇ ἄμεινον τῇ ψυχῇ;

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ εἰργεῖν ἐστὶν ἀφ' ὧν ἐπιθυμεῖ κολάζειν;

ΚΑΛ. Ναί.

10

e6 ὄφελος TPf: ὥφελος BF e8 ὀνήσει F: ὀνήσῃ BTW
 αὐτὸ TPf: αὐτὸν B (sed ν punctis notatum) F ἔσθ' ὅτι] ἔσθ' ὅτε
 Cornarius e9 κατὰ γε] ἢ κατὰ γε Cornarius: κατὰ δὲ Schleiermacher
 a1 ἔστω] ἔστιν P a3 μοχθηρῶς PF Iamblichus: καὶ μοχθηρῶς B
 (sed καὶ punctis notatum) T a6 οὐκοῦν καὶ F Iamblichus: οὐκοῦν
 BP: οὐκοῦν T b4 ἀφ' ὧν BTP: ἀποιῶν F: ἀ ἂν ποιῶν Iamblichus

ΣΩ. Τὸ κολάζεσθαι ἄρα τῇ ψυχῇ ἄμεινόν ἐστιν ἢ ἡ ἀκολασία, ὥσπερ σὺ νυνδὴ ᾔσους.

c ΚΑΛ. Οὐκ οἶδ' ἅττα λέγεις, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἄλλον τινα ἐρώτα.

ΣΩ. Οὗτος ἀνὴρ οὐχ ὑπομένει ὠφελούμενος καὶ αὐτὸς τοῦτο πάσχων περὶ οὗ ὁ λόγος ἐστί, κολαζόμενος.

5 ΚΑΛ. Οὐδέ γέ μοι μέλει οὐδὲν ὦν σὺ λέγεις, καὶ ταῦτά σοι Γοργίου χάριν ἀπεκρινάμην.

ΣΩ. Εἶεν· τί οὖν δὴ ποιήσομεν; μεταξύ τὸν λόγον καταλύομεν;

ΚΑΛ. Αὐτὸς γνώσῃ.

10 ΣΩ. Ἄλλ' οὐδὲ τοὺς μύθους φασὶ μεταξύ θέμις εἶναι d καταλείπειν, ἀλλ' ἐπιθέντας κεφαλὴν, ἵνα μὴ ἄνευ κεφαλῆς περιίῃ. ἀποκρίναι οὖν καὶ τὰ λοιπά, ἵνα ἡμῖν ὁ λόγος κεφαλὴν λάβῃ.

ΚΑΛ. Ὡς βίαιος εἶ, ὦ Σώκρατες. ἔαν δὲ ἐμοὶ πείθῃ, 5 ἑάσεις χαίρειν τοῦτον τὸν λόγον, ἢ καὶ ἄλλῃ τῷ διαλέξῃ.

ΣΩ. Τίς οὖν ἄλλος ἐθέλει; μὴ γάρ τοι ἀτελῇ γε τὸν λόγον καταλίπωμεν.

ΚΑΛ. Αὐτὸς δὲ οὐκ ἂν δύναιο διελθεῖν τὸν λόγον, ἢ λέγων κατὰ σαντὸν ἢ ἀποκρινόμενος σαντῷ;

e ΣΩ. Ἴνα μοι τὸ τοῦ Ἐπιχάρμου γένηται, ἃ “πρὸ τοῦ δύο ἄνδρες ἔλεγον,” εἰς ὧν ἱκανὸς γένωμαι. ἀτὰρ κινδυνεύει ἀναγκαιότατον εἶναι οὕτως. εἰ μέντοι ποιήσομεν, οἶμαι ἔγωγε χρῆναι πάντας ἡμᾶς φιλονίκως ἔχειν πρὸς τὸ 5 εἰδέναι τὸ ἀληθὲς τί ἐστιν περὶ ὧν λέγομεν καὶ τί ψεῦδος·

b 11 ἢ om. F Iamblichus

B T P F: αὐτὸ corr. Coisl.

c 7 ποιήσομεν B T W: ποιήσωμεν F

d 2 περιίῃ T f: περιίηι B:

transp. P

d 4 δὲ om. F

B T P F: ἐθελήσει f

καταλιπὼν μὲν F: καταλείπωμεν B T f

d 9 σαντῷ] αὐτῷ P

e 1 ἵνα B T W F: μὰ δ' in marg. add. F

e 2 ἄνδρες B T P F (sed σ puncto notatum in B)

e 3 οὕτως· εἰ B T P: οὕτωσ' F

ποιήσωμεν B T F

e 4 πάντας F: πάντα B T W

c 1 οἶδα τί λέγεις F

c 4 πάσχειν P

c 8 καταλύομεν B T P: κατα-

λύομεν in lacuna f

d 1 καταλείπειν B T f: καταλιπεῖν P F

ἡμῖν post d 3 κεφαλὴν

d 5 καὶ om. F

d 6 ἐθέλει

d 7 καταλίπωμεν W:

e 1 ἵνα

e 2 ἄνδρες B T P F (sed σ puncto notatum in B)

e 3 οὕτως· εἰ B T P: οὕτωσ' F

ποιήσομεν W:

e 4 πάντας F: πάντα B T W

κοινὸν γὰρ ἀγαθὸν ἅπασι φανερὸν γενέσθαι αὐτό. δίειμι
 μὲν οὖν τῷ λόγῳ ἐγὼ ὥς ἂν μοι δοκῇ ἔχειν· ἐὰν δέ τῳ 506
 ὑμῶν μὴ τὰ ὄντα δοκῶ ὁμολογεῖν ἐμαντῷ, χρὴ ἀντιλαμ-
 βάνεσθαι καὶ ἐλέγχειν. οὐδὲ γάρ τοι ἔγωγε εἰδὼς λέγω
 ἢ λέγω, ἀλλὰ ζητῶ κοινῇ μεθ' ὑμῶν, ὥστε, ἂν τὶ φαίνηται
 λέγων ὁ ἀμφισβητῶν ἐμοί, ἐγὼ πρῶτος συγχωρήσομαι. 5
 λέγω μέντοι ταῦτα, εἰ δοκεῖ χρήναι διαπερανθῆναι τὸν
 λόγον· εἰ δὲ μὴ βούλεσθε, ἐῷμεν ἤδη χαίρειν καὶ ἀπίωμεν.

ΓΟΡ. Ὅτι ἄλλ' ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, χρήναι πῶ
 ἀπιέναι, ἀλλὰ διεξελθεῖν σε τὸν λόγον· φαίνεται δέ μοι b
 καὶ τοῖς ἄλλοις δοκεῖν. βούλομαι γὰρ ἔγωγε καὶ αὐτὸς
 ἀκοῦσαί σου αὐτοῦ διόντος τὰ ἐπίλοιπα.

ΣΩ. Ὅτι ἄλλα μὲν δὴ, ὦ Γοργία, καὶ αὐτὸς ἡδέως μὲν ἂν
 Καλλικλεῖ τούτῳ ἔτι διελεγόμεν, ἕως αὐτῷ τὴν τοῦ Ἄμ- 5
 φίωνος ἀπέδωκα ῥῆσιν ἀντὶ τῆς τοῦ Ζήθου· ἐπειδὴ δὲ σύ,
 ὦ Καλλίκλεις, οὐκ ἐθέλεις συνδιαπερᾶναι τὸν λόγον, ἀλλ'
 οὖν ἐμοῦ γε ἀκούων ἐπιλαμβάνου, ἐὰν τί σοι δοκῶ μὴ
 καλῶς λέγειν. καὶ με ἐὰν ἐξελέγξης, οὐκ ἀχθεσθήσομαί c
 σοι ὥσπερ σὺ ἐμοί, ἀλλὰ μέγιστος εὐεργέτης παρ' ἐμοὶ
 ἀναγεγράφῃ.

ΚΑΛ. Λέγε, ὦγαθέ, αὐτὸς καὶ πέραινε.

ΣΩ. Ὅτι ἄκουε δὴ ἐξ ἀρχῆς ἐμοῦ ἀναλαβόντος τὸν λόγον. 5
 Ὅτι ἄρα τὸ ἡδὺ καὶ τὸ ἀγαθὸν τὸ αὐτό ἐστιν;—Οὐ ταῦτόν,
 ὥς ἐγὼ καὶ Καλλικλῆς ὡμολογήσαμεν.—Πότερον δὲ τὸ ἡδὺ
 ἕνεκα τοῦ ἀγαθοῦ πρακτέον, ἢ τὸ ἀγαθὸν ἕνεκα τοῦ ἡδέος;
 —Τὸ ἡδὺ ἕνεκα τοῦ ἀγαθοῦ.—Ἡδὺ δὲ ἐστιν τοῦτο οὐ
 παραγενομένου ἡδόμεθα, ἀγαθὸν δὲ οὐ παρόντος ἀγαθοῦ d
 ἐσμεν;—Πάνυ γε.—Ἀλλὰ μὴν ἀγαθοὶ γέ ἐσμεν καὶ ἡμεῖς
 καὶ τᾶλλα πάντα ὅς' ἀγαθὰ ἐστιν, ἀρετῆς τινος παραγενο-
 μένης;—Ἐμοιγε δοκεῖ ἀναγκαῖον εἶναι, ὦ Καλλίκλεις.—
 Ἀλλὰ μὲν δὴ ἢ γε ἀρετὴ ἐκάστου, καὶ σκεύους καὶ σώματος 5

a 3 λέγω ἢ λέγω BTP: πάνυ τί λέγω. ἀλλ' ἐγὼ F a 5 ἐγὼ
 BTP: ἔγωγε F a 6 διαπερανθῆναι BTPf: διαπερᾶναι F a 7 ἢ δὴ
 F: δὴ BTPf b 5 ἀμφίονος WF: ἀμφίονος BTP b 6 τῆς om. F

καὶ ψυχῆς αὖ καὶ ζῴου παντός, οὐ τῷ εἰκῇ κάλλιστα παρα-
 γίγνεται, ἀλλὰ τάξει καὶ ὀρθότητι καὶ τέχνῃ, ἥτις ἐκάστω
 ἀποδέδοται αὐτῶν· ἄρα ἔστιν ταῦτα;—’Εγὼ μὲν γάρ φημι.
 e —Τάξει ἄρα τεταγμένον καὶ κεκοσμημένον ἔστιν ἡ ἀρετὴ
 ἐκάστου;—Φαίην ἂν ἔγωγε.—Κόσμος τις ἄρα ἐγγενόμενος
 ἐν ἐκάστω ὁ ἐκάστου οἰκείος ἀγαθὸν παρέχει ἕκαστον τῶν
 ὄντων;—’Εμοιγε δοκεῖ.—Καὶ ψυχὴ ἄρα κόσμον ἔχουσα
 5 τὸν ἐαυτῆς ἀμείνων τῆς ἀκοσμήτου;—’Ανάγκη.—’Αλλὰ μὴν
 ἢ γε κόσμον ἔχουσα κοσμία;—Πῶς γὰρ οὐ μέλλει;—’Η δέ
 507 γε κοσμία σώφρων;—Πολλὴ ἀνάγκη.—’Η ἄρα σώφρων
 ψυχὴ ἀγαθή. ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω παρὰ ταῦτα ἄλλα φάναι,
 ὧ φίλε Καλλίκλεις· σὺ δ’ εἰ ἔχεις, δίδασκε.

ΚΑΛ. Λέγ’, ὦγαθέ.

5 ΣΩ. Λέγω δὴ ὅτι, εἰ ἡ σώφρων ἀγαθὴ ἔστιν, ἡ τοῦ-
 ναντίον τῇ σώφρονι πεπονθυῖα κακὴ ἔστιν· ἣν δὲ αὕτη ἡ
 ἄφρων τε καὶ ἀκόλαστος.—Πάνυ γε.—Καὶ μὴν ὁ γε σώ-
 φρων τὰ προσήκοντα πράττει ἂν καὶ περὶ θεοὺς καὶ περὶ
 ἀνθρώπους· οὐ γὰρ ἂν σωφρονοῖ τὰ μὴ προσήκοντα πράτ-
 b των;—’Ανάγκη ταῦτ’ εἶναι οὕτω.—Καὶ μὴν περὶ μὲν ἀνθρώ-
 πους τὰ προσήκοντα πράττων δίκαι’ ἂν πράττοι, περὶ δὲ
 θεοὺς ὅσια· τὸν δὲ τὰ δίκαια καὶ ὅσια πράττοντα ἀνάγκη
 δίκαιον καὶ ὅσιον εἶναι.—’Εστι ταῦτα.—Καὶ μὲν δὴ καὶ
 5 ἀνδρεῖόν γε ἀνάγκη· οὐ γὰρ δὴ σώφρονος ἀνδρός ἔστιν οὔτε
 διώκειν οὔτε φεύγειν ἢ μὴ προσήκει, ἀλλ’ ἢ δεῖ καὶ πρά-
 γματα καὶ ἀνθρώπους καὶ ἡδονὰς καὶ λύπας φεύγειν καὶ
 διώκειν, καὶ ὑπομένοντα καρτερεῖν ὅπου δεῖ· ὥστε πολλὴ
 c ἀνάγκη, ὧ Καλλίκλεις, τὸν σώφρονα, ὥσπερ διήλθομεν,
 δίκαιον ὄντα καὶ ἀνδρεῖον καὶ ὅσιον ἀγαθὸν ἄνδρα εἶναι
 τελέως, τὸν δὲ ἀγαθὸν εὖ τε καὶ καλῶς πράττειν ἢ ἂν

d6 οὐ τῷ B T Iamblichus: οὐ τω P: οὔτοι al. Sauppe: οὐχ οὕτω F
 κάλλιστα secl. Coraes d8 γάρ B P F: γὰρ δὴ T e1 τετα-
 γμένον B T P F: τεταγμένον τι Iamblichus e3 ἐκάστου B P F
 Iamblichus: ἐκαστον T: ἐκάστων t a6 σωφροσύνη P a8 περὶ
 ἀνθρώπους B T P F: ἀνθρώπους Iamblichus b6 ἀλλ’ ἢ δεῖ Hein-
 dorf: ἀλλὰ δεῖ B T f Iamblichus: ἀλλὰ δὴ P F c3 τε B T P: γε F

πράττη, τὸν δ' εὖ πράττοντα μακάριόν τε καὶ εὐδαίμονα
εἶναι, τὸν δὲ πονηρὸν καὶ κακῶς πράττοντα ἄθλιον· οὗτος 5
δ' ἂν εἴη ὁ ἐναντίως ἔχων τῷ σῶφρονι, ὁ ἀκόλαστος, ὃν
σὺ ἐπῆνεις.

Ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα οὕτω τίθεμαι καὶ φημι ταῦτα ἀληθῆ
εἶναι· εἰ δὲ ἔστιν ἀληθῆ, τὸν βουλόμενον, ὥς ἔοικεν, εὐ-
δαίμονα εἶναι σωφροσύνην μὲν διωκτέον καὶ ἀσκητέον, d
ἀκολασίαν δὲ φευκτέον ὥς ἔχει ποδῶν ἕκαστος ἡμῶν, καὶ
παρασκευαστέον μάλιστα μὲν μηδὲν δεῖσθαι τοῦ κολάζεσθαι,
ἐὰν δὲ δεηθῇ ἢ αὐτὸς ἢ ἄλλος τις τῶν οἰκείων, ἢ ἰδιώτης
ἢ πόλις, ἐπιθετέον δίκην καὶ κολαστέον, εἰ μέλλει εὐδαίμων 5
εἶναι. οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ ὁ σκοπὸς εἶναι πρὸς ὃν βλέ-
ποντα δεῖ ζῆν, καὶ πάντα εἰς τοῦτο τὰ αὐτοῦ συντείνοντα
καὶ τὰ τῆς πόλεως, ὅπως δικαιοσύνη παρέσται καὶ σωφρο-
σύνη τῷ μακαρίῳ μέλλουσι ἔσεσθαι, οὕτω πράττειν, οὐκ e
ἐπιθυμίας ἔωντα ἀκολάστους εἶναι καὶ ταύτας ἐπιχειροῦντα
πληροῦν, ἀνήνυτον κακόν, ληστοῦ βίον ζῶντα. οὔτε γὰρ
ἂν ἄλλῃ ἀνθρώπῳ προσφιλεῖς ἂν εἴη ὁ τοιοῦτος οὔτε θεῷ·
κοινωνεῖν γὰρ ἀδύνατος, ὅτῳ δὲ μὴ ἔνι κοινωνία, φιλία οὐκ 5
ἂν εἴη. φασὶ δ' οἱ σοφοί, ὦ Καλλίκλεις, καὶ οὐρανὸν καὶ
γῆν καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους τὴν κοινωνίαν συνέχειν καὶ 508
φιλίαν καὶ κοσμιότητα καὶ σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην,
καὶ τὸ ὅλον τοῦτο διὰ ταῦτα κόσμον καλοῦσιν, ὦ ἑταῖρε,
οὐκ ἀκοσμίαν οὐδὲ ἀκολασίαν. σὺ δέ μοι δοκεῖς οὐ προσ-
έχειν τὸν νοῦν τούτοις, καὶ ταῦτα σοφὸς ὢν, ἀλλὰ λέληθέν 5
σε ὅτι ἡ ἰσότης ἡ γεωμετρικὴ καὶ ἐν θεοῖς καὶ ἐν ἀνθρώποις
μέγα δύναται, σὺ δὲ πλεονεξίαν οἶε δεῖν ἀσκεῖν· γεωμε-

c 5 πονηρῶς P c 8 οὖν om. Oxy. ταῦτα ἀληθῆ B P F Oxy.
Stobaeus: ἀληθῆ ταῦτα T c 9 εἰ δὲ ἔστιν ἀληθῆ om. F (add.
in marg. f) δὲ B T P et in marg. f: δὴ Iamblichus Stobaeus
d 3 παρασκευαστέον B T P f Oxy. Iamblichus: ποῶς σκευαστέον ut
videtur F: παρασκευαστέον ἑαυτὸν Stobaeus d 4 ἢ prius B T P F
Oxy. Stobaeus: om. Iamblichus e 1 οὕτω B² T P F: οὐ τῷ B
e 2 ταύτας T W F Stobaeus: ταῦτα B Iamblichus (in Oxy. lacuna
e 4 ἂν εἴη B T P: εἴη F Oxy. Stobaeus e 5 δὲ B T P f: γὰρ Oxy,
Iamblichus Stobaeus: om. F a 7 οἶε πλεονεξίαν P

- τρίας γὰρ ἀμελείς. εἶεν· ἡ ἐξελεγκτέος δὴ οὗτος ὁ λόγος
b ἡμῖν ἐστίν, ὥς οὐ δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης κτήσεται εὐδαί-
 μονες οἱ εὐδαίμονες, κακίας δὲ οἱ ἄθλιοι, ἡ εἰ οὗτος ἀληθής
 ἐστίν, σκεπτέον τί τὰ συμβαίνοντα. τὰ πρόσθεν ἐκείνα,
 ὦ Καλλίκλεις, συμβαίνει πάντα, ἐφ' οἷς σύ με ἦρου εἰ
5 σπουδάζων λέγοιμι, λέγοντα ὅτι κατηγορητέον εἶη καὶ αὐτοῦ
 καὶ ὕεος καὶ ἐταίρου, ἐάν τι ἀδικῇ, καὶ τῇ ῥητορικῇ ἐπὶ
 τοῦτο χρηστέον· καὶ ἂ Πῶλον αἰσχύνη ᾧ συγχωρεῖν,
 ἀληθῇ ἄρα ἦν, τὸ εἶναι τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι ὅσῳ περ
c αἰσχίον τοσοῦτ' ἄκκιον· καὶ τὸν μέλλοντα ὀρθῶς ῥητορικὸν
 ἔσεσθαι δίκαιον ἄρα δεῖ εἶναι καὶ ἐπιστήμονα τῶν δικαίων,
 ὃ αὖ Γοργίαν ἔφη Πῶλος δι' αἰσχύνην ὁμολογήσαι.

- Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων σκεψώμεθα τί ποτ' ἐστὶν ἂ σὺ
5 ἐμοὶ ὀνειδίζεις, ἄρα καλῶς λέγεται ἡ οὖν, ὥς ἄρα ἐγὼ οὐχ
 οἷός τ' εἰμὶ βοηθῆσαι οὔτε ἐμαυτῷ οὔτε τῶν φίλων οὐδενὶ
 οὐδὲ τῶν οἰκείων, οὐδ' ἐκσῶσαι ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων,
 εἰμὶ δὲ ἐπὶ τῷ βουλομένῳ ὥσπερ οἱ ἄτιμοι τοῦ ἐθέλοντος,
d ἅντε τύπτειν βούληται, τὸ νεανικὸν δὴ τοῦτο τὸ τοῦ σοῦ
 λόγου, ἐπὶ κόρρης, ἐάντε χρήματα ἀφαιρεῖσθαι, ἐάντε ἐκ-
 βάλλειν ἐκ τῆς πόλεως, ἐάντε, τὸ ἔσχατον, ἀποκτεῖναι· καὶ
 οὕτω διακεῖσθαι πάντων δὴ αἰσχιστόν ἐστιν, ὥς ὁ σὸς λόγος.
5 ὁ δὲ δὴ ἐμὸς ὅστις, πολλάκις μὲν ἤδη εἴρηται, οὐδὲν δὲ
 κωλύει καὶ ἔτι λέγεσθαι. Οὐ φημι, ὦ Καλλίκλεις, τὸ τύ-
 πτεσθαι ἐπὶ κόρρης ἀδίκως αἰσχιστον εἶναι, οὐδέ γε τὸ τέμ-
e νεσθαι οὔτε τὸ σῶμα τὸ ἐμὸν οὔτε τὸ βαλλάντιον, ἀλλὰ τὸ
 τύπτειν καὶ ἐμὲ καὶ τὰ ἐμὰ ἀδίκως καὶ τέμνειν καὶ αἰσχίον
 καὶ ἄκκιον, καὶ κλέπτειν γε ἅμα καὶ ἀνδραποδίζεσθαι καὶ

b 2 ἄθλιοι post δὲ add. Bekker : post ἄθλιοι Heindorf (semel habet Oxy.) **b** 3 τί BTPF : τίνα vulg. (et mox c 4) **b** 7 τούτω P

b 8 τοῦ ἀδικεῖν τὸ ἀδικεῖσθαι P **c** 2 δεῖ F (sed v add. f) **c** 7 οὐδὲ σῶσαι F Oxy. **c** 8 ἐπὶ τῷ βουλομένῳ BTP : ἐπὶ τῷ βουλευομένῳ F :

secl. Morstadt (sed πῖ τω βο[. iam Oxy.) τοῦ ἐθέλοντος

secl. Hirschig **d** 1 τοῦτο τὸ F : τοῦτο BTP **d** 2 ἐκβάλλειν

BTPF : ἐκβαλεῖν Oxy. **d** 3 ἀποκτεῖναι] ἀποκτινύναι Badham

d 4 ἐστίν om. F **e** 1 prius οὔτε BTP : οὐδὲ F βαλλάντιον

BTP : βαλάντιον F

τοιχωρυχεῖν καὶ συλλήβδην ὁτιοῦν ἀδικεῖν καὶ ἐμὲ καὶ τὰ
ἐμὰ τῷ ἀδικοῦντι καὶ κάκιον καὶ αἴσχιον εἶναι ἢ ἐμοὶ τῷ 5
ἀδικουμένῳ. ταῦτα ἡμῖν ἄνω ἐκεῖ ἐν τοῖς πρόσθεν λόγοις
οὕτω φανέντα, ὥς ἐγὼ λέγω, κατέχεται καὶ δέδεται, καὶ
εἰ ἀγροικότερόν τι εἰπεῖν ἔστιν, σιδηροῖς καὶ ἀδαμαντίνοις 509
λόγοις, ὥς γοῦν ἂν δόξειεν οὕτωςί, οὓς σὺ εἰ μὴ λύσεις
ἢ σοῦ τις νεανικώτερος, οὐχ οἷόν τε ἄλλως λέγοντα ἢ ὥς
ἐγὼ νῦν λέγω καλῶς λέγειν· ἐπεὶ ἔμοιγε ὁ αὐτὸς λόγος
ἐστιν αἰεὶ, ὅτι ἐγὼ ταῦτα οὐκ οἶδα ὅπως ἔχει, ὅτι μέντοι 5
ὦν ἐγὼ ἐντετύχηκα, ὥσπερ νῦν, οὐδεὶς οἷός τ' ἐστὶν ἄλλως
λέγων μὴ οὐ καταγέλαστος εἶναι. ἐγὼ μὲν οὖν αὖ τίθημι
ταῦτα οὕτως ἔχειν· εἰ δὲ οὕτως ἔχει καὶ μέγιστον τῶν κακῶν b
ἐστιν ἡ ἀδικία τῷ ἀδικοῦντι καὶ ἔτι τούτου μείζον μεγίστου
ὄντος, εἰ οἷόν τε, τὸ ἀδικοῦντα μὴ διδόναι δίκην, τίνα ἂν
βοήθειαν μὴ δυνάμενος ἄνθρωπος βοηθεῖν ἑαυτῷ καταγέ-
λαστος ἂν τῇ ἀληθείᾳ εἴη; ἄρα οὐ ταύτην, ἥτις ἀποτρέψει 5
τὴν μεγίστην ἡμῶν βλάβην; ἀλλὰ πολλὴ ἀνάγκη ταύτην
εἶναι τὴν αἰσχίστην βοήθειαν μὴ δύνασθαι βοηθεῖν μήτε
αὐτῷ μήτε τοῖς αὐτοῦ φίλοις τε καὶ οἰκείοις, δευτέραν δὲ
τὴν τοῦ δευτέρου κακοῦ καὶ τρίτην τὴν τοῦ τρίτου καὶ τὰλλα c
οὕτως· ὥς ἐκάστου κακοῦ μέγεθος πέφυκει, οὕτω καὶ κάλλος
τοῦ δυνατὸν εἶναι ἐφ' ἑκάστα βοηθεῖν καὶ αἰσχύνη τοῦ μή.
ἄρα ἄλλως ἢ οὕτως ἔχει, ὦ Καλλίκλεις;

ΚΑΛ. Οὐκ ἄλλως.

5

ΣΩ. Δυοῖν οὖν ὄντοι, τοῦ ἀδικεῖν τε καὶ ἀδικεῖσθαι,
μεῖζον μὲν φαμεν κακὸν τὸ ἀδικεῖν, ἔλαττον δὲ τὸ ἀδικεῖσθαι.
τί οὖν ἂν παρασκευασάμενος ἄνθρωπος βοηθήσειεν αὐτῷ,
ὥστε ἀμφοτέρας τὰς ὠφελίας ταύτας ἔχειν, τὴν τε ἀπὸ τοῦ d
μὴ ἀδικεῖν καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι; πότερα δύναμιν

ε6 πρόσθεν TPF: πρόσθε B
a2 λύσεις T²f: λύσης BWF
BTPF ἂν] δὴ Hirschig
obelo notavit Schanz: ἀδυναμίαν ci. H. Richards
τρίτην om. F

ε7 καὶ εἰ BTF: εἰ καὶ P
b3 τὸ corr. Par. 1811: τὸν
b5 ἀποστρέψει F
b7 βοήθειαν
c1 καὶ ante
c7 μὲν om. F

ἢ βούλησιν; ὧδε δὲ λέγω· πότερον ἔαν μὴ βούληται ἀδικεῖσθαι, οὐκ ἀδικήσεται, ἢ ἔαν δύναμιν παρασκευάσῃται τοῦ
5 μὴ ἀδικεῖσθαι, οὐκ ἀδικήσεται;

ΚΑΛ. Δῆλον δὴ τοῦτό γε, ὅτι ἔαν δύναμιν.

ΣΩ. Τί δὲ δὴ τοῦ ἀδικεῖν; πότερον ἔαν μὴ βούληται ἀδικεῖν, ἱκανὸν τοῦτ' ἐστίν—οὐ γὰρ ἀδικήσῃ—ἢ καὶ ἐπὶ
e τοῦτο δεῖ δύναμιν τινα καὶ τέχνην παρασκευάσασθαι, ὥς, ἔαν μὴ μάθῃ αὐτὰ καὶ ἀσκήσῃ, ἀδικήσῃ; τί οὐκ αὐτό γέ μοι τοῦτο ἀπεκρίνω, ὦ Καλλίκλεις, πότερόν σοι δοκοῦμεν ὀρθῶς ἀναγκασθῆναι ὁμολογεῖν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις
5 ἐγὼ τε καὶ Πῶλος ἢ οὐ, ἥνίκα ὁμολογήσαμεν μηδένα βουλόμενον ἀδικεῖν, ἀλλ' ἄκουτας τοὺς ἀδικούντας πάντας ἀδικεῖν;

510 ΚΑΛ. Ἔστω σοι τοῦτο, ὦ Σώκρατες, οὕτως, ἵνα διαπεράνῃς τὸν λόγον.

ΣΩ. Καὶ ἐπὶ τοῦτο ἄρα, ὥς ἔοικεν, παρασκευαστέον ἐστὶ δύναμιν τινα καὶ τέχνην, ὅπως μὴ ἀδικήσωμεν.

5 ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τίς οὖν ποτ' ἐστὶν τέχνη τῆς παρασκευῆς τοῦ μηδὲν ἀδικεῖσθαι ἢ ὥς ὀλίγιστα; σκέψαι εἰ σοὶ δοκεῖ ἥπερ ἐμοί. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ ἥδε· ἢ αὐτὸν ἄρχειν δεῖν ἐν τῇ πόλει ἢ καὶ τυραννεῖν, ἢ τῆς ὑπαρχούσης πολιτείας
10 ἐταῖρον εἶναι.

ΚΑΛ. Ὅρας, ὦ Σώκρατες, ὥς ἐγὼ ἔτοιμός εἰμι ἐπαινεῖν,
b ἂν τι καλῶς λέγῃς; τοῦτό μοι δοκεῖς πάνυ καλῶς εἰρηκέναι.

ΣΩ. Σκόπει δὴ καὶ τόδε ἔαν σοι δοκῶ εὖ λέγειν. φίλος μοι δοκεῖ ἕκαστος ἐκάστῳ εἶναι ὥς οἶόν τε μάλιστα, ὅνπερ οἱ παλαιοὶ τε καὶ σοφοὶ λέγουσιν, ὁ ὅμοιος τῷ ὁμοίῳ. οὐ
5 καὶ σοί;

ε2 καὶ B T P: καὶ μὴ F γέ μοι F: γε ἐμοὶ B T P ε3 ἀπεκρίνω
scr. reccl.: ἀπεκρίνου B T P F a 1 οὕτως B T F: ἴσως P δια-
περάνῃς T P F: διαπερανῇ B a 4 ἀδικήσομεν Heindorf a 7 ἥπερ
T P f: ἥπερ B: καὶ εἰπερ F a 8 ἥδε P F: ἥδε B T (τῇδε Buttman
et supra ἥπερ cum B) δεῖν ἄρχειν P a 10 ἐταῖρον F: ἔτερον
B T P et in marg. f

ΚΑΛ. *Εμοιγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὅπου τύραννός ἐστιν ἄρχων ἄγριος καὶ ἀπαίδευτος, εἴ τις τούτου ἐν τῇ πόλει πολὺ βελτίων εἴη, φοβοῖτο δήπου ἂν αὐτὸν ὁ τύραννος καὶ τούτῳ ἐξ ἅπαντος τοῦ νοῦ οὐκ ἂν ποτε δύναίτο φίλος γενέσθαι;

ΚΑΛ. *Εἶστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐδέ γε εἴ τις πολὺ φανλότερος εἴη, οὐδ' ἂν οὗτος καταφρονοῖ γὰρ ἂν αὐτοῦ ὁ τύραννος καὶ οὐκ ἂν ποτε ὡς πρὸς φίλον σπουδάσειεν.

ΚΑΛ. Καὶ ταῦτ' ἀληθῆ.

ΣΩ. Λείπεται δὴ ἐκεῖνος μόνος ἄξιος λόγου φίλος τῷ τοιούτῳ, ὅς ἂν ὁμοίηθης ὢν, ταῦτ' ἀψέγων καὶ ἐπαινῶν, ἐθέλη ἄρχεσθαι καὶ ὑποκεῖσθαι τῷ ἄρχοντι. οὗτος μέγα ἐν ταύτῃ τῇ πόλει δυνήσεται, τοῦτον οὐδεὶς χαίρων ἀδικήσει. οὐχ οὕτως ἔχει;

ΚΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ ἄρα τις ἐννοήσειεν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει τῶν νέων, "Τίνα ἂν τρόπον ἐγὼ μέγα δυναίμην καὶ μηδεὶς με ἀδικοῖ;" αὕτη, ὡς ἔοικεν, αὐτῷ ὁδός ἐστιν, εὐθὺς ἐκ νέου ἐθίζειν αὐτὸν τοῖς αὐτοῖς χαίρειν καὶ ἄχθεσθαι τῷ δεσπότῃ, καὶ παρασκευάζειν ὅπως ὅτι μάλιστα ὅμοιος ἔσται ἐκείνῳ. οὐχ οὕτως;

ΚΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν τούτῳ τὸ μὲν μὴ ἀδικεῖσθαι καὶ μέγα δύνασθαι, ὡς ὁ ὑμέτερος λόγος, ἐν τῇ πόλει διαπεπρά- ξεται.

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν καὶ τὸ μὴ ἀδικεῖν; ἢ πολλοῦ δεῖ, εἴπερ ὅμοιος ἔσται τῷ ἄρχοντι ὄντι ἀδίκῳ καὶ παρὰ τούτῳ μέγα δυνήσεται; ἀλλ' οἴμαι ἔγωγε, πᾶν τούναντίον οὕτως ἢ

b 7 ἄρχων P c 3 οὗτος B T P F: οὕτως Schanz d 1 τῇ
P F b: om. B T d 4 εἰ ἄρα τις B T P: ἄρ' οὖν εἴ τις F ταύτῃ F:
αὐτῇ B T W: fort. ἐν αὐτῇ ταύτῃ Stallbaum d 6 αὕτη F: ἡ αὕτη
B T P δδός B T P: ἡ δδός F e 6 οὕτως B T P: οὕτως F

παρασκευῇ ἔσται αὐτῷ ἐπὶ τὸ οἶω τε εἶναι ὥς πλείστα
ἀδικεῖν καὶ ἀδικοῦντα μὴ διδόναι δίκην. ἡ γάρ;

ΚΑΛ. Φαίνεται.

511 ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μέγιστον αὐτῷ κακὸν ὑπάρξει μοχθηρῷ
ὄντι τὴν ψυχὴν καὶ λελωβημένῳ διὰ τὴν μίμησιν τοῦ θε-
σπότητος καὶ δύναμιν.

ΚΑΛ. Οὐκ οἶδ' ὅπῃ στρέφεις ἐκάστοτε τοὺς λόγους ἄνω
5 καὶ κάτω, ὦ Σώκρατες· ἡ οὐκ οἶσθα ὅτι οὗτος ὁ μιμούμενος
τὸν μὴ μιμούμενον ἐκείνουν ἀποκτενεῖ, ἐὰν βούληται, καὶ
ἀφαιρήσεται τὰ ὄντα.

b ΣΩ. Οἶδα, ὡγαθὲ Καλλίκλεις, εἰ μὴ κωφός γ' εἰμί, καὶ
σοῦ ἀκούων καὶ Πώλου ἄρτι πολλάκις καὶ τῶν ἄλλων ὀλίγου
πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει· ἀλλὰ καὶ σὺ ἐμοῦ ἄκουε, ὅτι
ἀποκτενεῖ μέν, ἂν βούληται, ἀλλὰ πονηρὸς ὢν καλὸν κάγαθόν
5 ὄντα.

ΚΑΛ. Οὐκοῦν τοῦτο δὴ καὶ τὸ ἀγανακτητόν;

ΣΩ. Οὐ νοῦν γε ἔχοντι, ὥς ὁ λόγος σημαίνει. ἡ οἷε
δεῖν τοῦτο παρασκευάζεσθαι ἀνθρώπων, ὥς πλείστον χρόνον
ζῆν, καὶ μελετᾶν τὰς τέχνας ταύτας αἱ ἡμᾶς ἀεὶ ἐκ τῶν
c κινδύνων σώζουσιν, ὥσπερ καὶ ἦν σὺ κελεύεις ἐμὲ μελετᾶν
τὴν ῥητορικὴν τὴν ἐν τοῖς δικαστηρίοις διασώζουσιν;

ΚΑΛ. Ναὶ μὰ Δία ὀρθῶς γέ σοι συμβουλεύων.

ΣΩ. Τί δέ, ὦ βέλτιστε; ἡ καὶ ἡ τοῦ νεῦν ἐπιστήμη
5 σεμνή τίς σοι δοκεῖ εἶναι;

ΚΑΛ. Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγε.

ΣΩ. Καὶ μὴν σῶζει γὰρ καὶ αὕτη ἐκ θανάτου τοὺς ἀνθρώ-
πους, ὅταν εἷς τι τοιοῦτον ἐμπέσωσιν οὗ δεῖ ταύτης τῆς
ἐπιστήμης. εἰ δ' αὕτη σοι δοκεῖ σμικρὰ εἶναι, ἐγὼ σοι
d μείζω ταύτης ἐρῶ, τὴν κυβερνητικὴν, ἡ οὐ μόνον τὰς ψυχὰς
σῶζει ἀλλὰ καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ χρήματα ἐκ τῶν ἐσχάτων

e8 ἀδικοῦντα BTP: ἀδικοῦντι F a4 ὅπῃ F: ὅποι BTW
b2 ἄρτι BTP: ἔρα F c3 συμβουλεύων F (κελεύων in marg. f):
συμβουλεύω BTP c4 ἡ καὶ ἡ τοῦ F: ἡ καὶ ἡ τοῦ B: ἡ καὶ τοῦ TP
c8 τι τοιοῦτον F: τοιοῦτον BTP d1 μείζω F: μείζονα BTP

κινδύνων, ὥσπερ ἡ ῥητορική. καὶ αὕτη μὲν προσεσταλμένη
 ἐστὶν καὶ κοσμία, καὶ οὐ σεμνύνεται ἐσχηματισμένη ὡς
 ὑπερήφανόν τι διαπραττομένη, ἀλλὰ ταῦτὰ διαπραξαμένη 5
 τῇ δικανικῇ, ἐὰν μὲν ἐξ Αἰγίνης δεῦρο σώσῃ, οἶμαι δὴ
 ὀβολοὺς ἐπράξατο, ἐὰν δὲ ἐξ Αἰγύπτου ἢ ἐκ τοῦ Πόντου,
 ἐὰν πάμπολυ, ταύτης τῆς μεγάλης εὐεργεσίας, σώσασα ἂ
 ἰνυδὴ ἔλεγον, καὶ αὐτὸν καὶ παῖδας καὶ χρήματα καὶ γυναῖ-
 κας, ἀποβιβάσας εἰς τὸν λιμένα δύο δραχμὰς ἐπράξατο,
 καὶ αὐτὸς ὁ ἔχων τὴν τέχνην καὶ ταῦτα διαπραξάμενος
 ἐκβὰς παρὰ τὴν θάλατταν καὶ τὴν ναῦν περιπατεῖ ἐν μετρίῳ 5
 σχήματι· λογίζεσθαι γὰρ οἶμαι ἐπίσταται ὅτι ἄδηλόν
 ἐστὶν οὐστινὰς τε ὠφέληκεν τῶν συμπλεόντων οὐκ ἐάσας
 καταποντωθῆναι καὶ οὐστινας ἔβλαψεν, εἰδὼς ὅτι οὐδὲν
 αὐτοὺς βελτίους ἐξεβίβασεν ἢ οἱοὶ ἐνέβησαν, οὔτε τὰ σώ- 512
 ματα οὔτε τὰς ψυχάς. λογίζεται οὖν ὅτι οὐκ, εἰ μὲν τις
 μεγάλους καὶ ἀνιάτους νοσήμασιν κατὰ τὸ σῶμα συνεχό-
 μενος μὴ ἀπεπνίγη, οὗτος μὲν ἄθλιός ἐστιν ὅτι οὐκ ἀπέ-
 θανεν, καὶ οὐδὲν ὑπ' αὐτοῦ ὠφέληται· εἰ δέ τις ἄρα ἐν τῷ 5
 τοῦ σώματος τιμιωτέρῳ, τῇ ψυχῇ, πολλὰ νοσήματα ἔχει
 καὶ ἀνιάτα, τούτῳ δὲ βιωτέον ἐστὶν καὶ τοῦτον ὀνήσει,
 ἅντε ἐκ θαλάττης ἅντε ἐκ δικαστηρίου ἅντε ἄλλοθεν ὑπο-
 θενοῦν σώσῃ, ἀλλ' οἶδεν ὅτι οὐκ ἄμεινόν ἐστιν ζῆν τῷ b
 μοχθηρῷ ἀνθρώπῳ· κακῶς γὰρ ἀνάγκη ἐστὶν ζῆν.

Διὰ ταῦτα οὐ νόμος ἐστὶ σεμνύνεσθαι τὸν κυβερνήτην,
 καίπερ σφύζοντα ἡμᾶς, οὐδέ γε, ὧ θαυμάσιε, τὸν μηχανο-
 ποιόν, ὃς οὔτε στρατηγοῦ, μὴ ὅτι κυβερνήτου, οὔτε ἄλλου 5
 οὐδενὸς ἐλάττω ἐνίστε δύναται σφύζειν· πόλεις γὰρ ἐστὶν
 ὅτε ὅλας σφύζει. μή σοι δοκεῖ κατὰ τὸν δικανικὸν εἶναι;

d 5 διαπραξαμένη F Olympiodorus: διαπραττομένη B T P f
 d 6 δεῦρο B T P: ὧδε F e 2 γυναῖκας] γυναῖκα Naber e 3 ἀπ[ο-
 βιβάσασα] F (sed inclusa in lac. suppl. f): ἀποβιβάσας B T W
 a 1 οἱοὶ Ft: οἱ B T P a 5 ὑπ' B T P f: ἀπ' F a 7 βιωτὸν
 ἔσται Hirschig ὀνήσει Deuschle: ὀνήσειεν B T P F b 4 θαυμάσιε
 B T P: θαυμασιώτατε F b 6 πόλεις T P F: πόλις B

καίτοι εἰ βούλοιντο λέγειν, ὦ Καλλίκλεις, ἄπερ ὑμεῖς, σεμ-
 c νύων τὸ πρᾶγμα, καταχώσειεν ἂν ὑμᾶς τοῖς λόγοις, λέγων
 καὶ παρακαλῶν ἐπὶ τὸ δεῖν γίνεσθαι μηχανοποιούς, ὥς
 οὐδὲν τᾶλλά ἐστιν· ἱκανὸς γὰρ αὐτῷ ὁ λόγος. ἀλλὰ σὺ
 οὐδὲν ἦττον αὐτοῦ καταφρονεῖς καὶ τῆς τέχνης τῆς ἐκεί-
 5 νου, καὶ ὥς ἐν ὄνειδρι ἀποκαλέσαις ἂν μηχανοποιόν, καὶ
 τῷ ὑεῖ αὐτοῦ οὐτ' ἂν δοῦναι θυγατέρα ἐθέλοις, οὐτ' ἂν
 αὐτὸς λαβεῖν τὴν ἐκείνου. καίτοι ἐξ ὧν τὰ σαντοῦ ἐπαι-
 νεῖς, τίνι δικαίῳ λόγῳ τοῦ μηχανοποιοῦ καταφρονεῖς καὶ
 d τῶν ἄλλων ὧν νυνδὴ ἔλεγες; οἶδ' ὅτι φαίης ἂν βελτίων
 εἶναι καὶ ἐκ βελτιόνων. τὸ δὲ βέλτιον εἰ μὴ ἔστιν ὃ ἐγὼ
 λέγω, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτ' ἐστὶν ἀρετή, τὸ σφῆζειν αὐτὸν καὶ
 τὰ ἑαυτοῦ ὄντα ὁποῖός τις ἔτυχεν, καταγέλαστός σοι ὁ
 5 ψόγος γίγνεται καὶ μηχανοποιοῦ καὶ ἱατροῦ καὶ τῶν ἄλλων
 τεχνῶν ὅσαι τοῦ σφῆζειν ἔνεκα πεποίηται. ἀλλ', ὦ
 μακάριε, ὅρα μὴ ἄλλο τι τὸ γενναῖον καὶ τὸ ἀγαθὸν ἢ ἢ τὸ
 σφῆζειν τε καὶ σφῆζεσθαι. μὴ γὰρ τοῦτο μέν, τὸ ζῆν ὅπο-
 e σονδῇ χρόνον, τόν γε ὥς ἀληθῶς ἄνδρα ἐατέον ἐστὶν καὶ
 οὐ φιλοψυχητέον, ἀλλὰ ἐπιτρέψαντα περὶ τούτων τῷ θεῷ
 καὶ πιστεύσαντα ταῖς γυναιξίν ὅτι τὴν εἰμαρμένην οὐδ' ἂν
 εἰς ἐκφύγοι, τὸ ἐπὶ τούτῳ σκεπτέον τί' ἂν τρόπον τοῦτον
 5 ὃν μέλλοι χρόνον βιῶναι ὥς ἄριστα βιοίῃ, ἄρα ἐξομοιῶν
 513 αὐτὸν τῇ πολιτείᾳ ταύτῃ ἐν ἣ ἂν οἰκῇ, καὶ νῦν δὲ ἄρα δεῖ
 σὲ ὥς ὁμοιότατον γίνεσθαι τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων, εἰ
 μέλλεις τούτῳ προσφιλῆς εἶναι καὶ μέγα δύνασθαι ἐν τῇ
 πόλει· τοῦθ' ὅρα εἰ σοὶ λυσitteλεῖ καὶ ἐμοί, ὅπως μή, ὦ
 5 δαιμόνιε, πεισόμεθα ὅπερ φασὶ τὰς τὴν σελήνην καθαι-
 ρούσας, τὰς Θετταλίδας· σὺν τοῖς φιλτάτοις ἢ αἵρεσις ἡμῖν

c6 οὐτ' ἂν ante τῷ transp. Cobet

Schanz: αὐτὸς τῷ σαντοῦ al.

d1 οἶδ' TPF: οἶ δ' B

d7 ἢ

ἢ τὸ Heindorf: ἢ τὸ B: ἢ τὸ TPF: τοῦ Coisl.

d8 μὴ γὰρ ἢ γὰρ

Schanz ὁπόσον δὴ Wf Antoninus: ὁπόσον δὲ B: ὁπόσον δεῖ TPF

e1 γε BTF: τε W

e5 μέλλοι BTPF: μέλλει Antoninus

βιφή BTPF

a2 τῷ ἀθηναίων TP: τῶν ἀθηναίων BF

a6 θετ-
 ταλίδας BF: θετταλικὰς TP

ἔσται ταύτης τῆς δυνάμεως τῆς ἐν τῇ πόλει. εἰ δέ σοι οἶει
 ὄντινούν ἀνθρώπων παραδώσειν τέχνην τινὰ τοιαύτην, ἥτις
 σε ποιήσει μέγα δύνασθαι ἐν τῇ πόλει τῇδε ἀνόμοιον ὄντα **b**
 τῇ πολιτείᾳ εἴτ' ἐπὶ τὸ βέλτιον εἴτ' ἐπὶ τὸ χεῖρον, ὥς ἐμοὶ
 δοκεῖ, οὐκ ὀρθῶς βουλευή, ὦ Καλλίκλεις· οὐ γὰρ μιμητὴν
 δεῖ εἶναι ἀλλ' αὐτοφυῶς ὅμοιον τούτοις, εἰ μέλλεις τι γνή-
 σιον ἀπεργάζεσθαι εἰς φιλίαν τῷ Ἀθηναίων δήμῳ καὶ ναὶ **5**
 μὰ Δία τῷ Πυριλάμπους γε πρὸς. ὅστις οὖν σε τούτοις
 ὁμοιότατον ἀπεργάσεται, οὗτός σε ποιήσει, ὥς ἐπιθυμεῖς
 πολιτικὸς εἶναι, πολιτικὸν καὶ ῥητορικόν· τῷ αὐτῶν γὰρ
 ἦθει λεγομένων τῶν λόγων ἕκαστοι χαίρουσι, τῷ δὲ ἄλλο- **c**
 τρῷ ἄχθονται, εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέγεις, ὦ φίλη κεφαλὴ.
 λέγομέν τι πρὸς ταῦτα, ὦ Καλλίκλεις;

ΚΑΛ. Οὐκ οἶδ' ὄντινά μοι τρόπον δοκεῖς εἶπε λέγειν, ὦ
 Σώκρατες, πέπονθα δὲ τὸ τῶν πολλῶν πάθος· οὐ πάνυ σοι **5**
 πείθομαι.

ΣΩ. Ὁ δῆμον γὰρ ἔρως, ὦ Καλλίκλεις, ἐνὼν ἐν τῇ ψυχῇ
 τῇ σῇ ἀντιστατεῖ μοι· ἀλλ' ἐὰν πολλάκις [ἴσως καὶ] βέλτιον
 ταῦτα ταῦτα διασκοπώμεθα, πεισθήσῃ. ἀναμνήσθητι δ' οὖν **d**
 ὅτι δύο' ἔφαμεν εἶναι τὰς παρασκευὰς ἐπὶ τὸ ἕκαστον θερα-
 πεύειν, καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν, μίαν μὲν πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖν,
 τὴν ἑτέραν δὲ πρὸς τὸ βέλτιστον, μὴ καταχαριζόμενον ἀλλὰ
 διαμαχόμενον. οὐ ταῦτα ἦν ἂ τότε ὠριζόμεθα; **5**

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἡ μὲν ἑτέρα, ἡ πρὸς ἡδονήν, ἀγεννὴς καὶ
 οὐδὲν ἄλλο ἢ κολακεία τυγχάνει οὔσα· ἡ γάρ;

ΚΑΛ. Ἔστω, εἰ βούλει, σοὶ οὕτως. **e**

ΣΩ. Ἡ δέ γε ἑτέρα, ὅπως ὥς βέλτιστον ἔσται τοῦτο,
 εἴτε σῶμα τυγχάνει ὃν εἴτε ψυχὴ, ὃ θεραπεύομεν;

b 5 ἀπεργάζεσθαι B T P : ἀπεργάσασθαι F b 8 πολιτικὸς om. cod.
 Meermannianus αὐτῶν B T P f : αὐτῷ F c 3 λέγομέν B T P f :
 λέγωμέν al. c 4 οὐκ B T P f : σὺ μὲν οὐκ Aristides c 8 ἴσως καὶ
 secl. i (ἴσως secl. Schaefer : πολλάκις ἴσως secl. Schanz) d 1 ταῦτα
 om. F d 5 ἂ τότε B W F t : ἂ τε T e 1 ἔστω σοὶ ταῦτα εἰ βούλει
 οὕτω F e 3 post θεραπεύομεν lacunam indicat Schanz

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

- 5 ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὕτως ἐπιχειρητέον ἡμῖν ἐστὶν τῇ πόλει καὶ τοῖς πολίταις θεραπεύειν, ὥς βελτίστους αὐτοὺς τοὺς πολίτας ποιοῦντας; ἄνευ γὰρ δὴ τούτου, ὥς ἐν τοῖς ἔμ-
 514 μίαν προσφέρειν, ἐὰν μὴ καλὴ καγαθὴ ἢ διάνοια ἢ τῶν μελλόντων ἢ χρήματα πολλὰ λαμβάνειν ἢ ἀρχήν τινων ἢ ἄλλην δύναμιν ἡντινοῦν. φῶμεν οὕτως ἔχειν;

ΚΑΛ. Πάνυ γε, εἴ σοι ἥδιον.

- 5 ΣΩ. Εἰ οὖν παρεκαλοῦμεν ἀλλήλους, ὦ Καλλίκλεις, δημοσίᾳ πράξοντες τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἐπὶ τὰ οἰκοδομικά, ἢ τειχῶν ἢ νεωρίων ἢ ἱερῶν ἐπὶ τὰ μέγιστα οἰκοδομήματα, πότερον ἔδει ἂν ἡμᾶς σκέψασθαι ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ
 b ἐξετάσαι πρῶτον μὲν εἰ ἐπιστάμεθα τὴν τέχνην ἢ οὐκ ἐπιστάμεθα, τὴν οἰκοδομικήν, καὶ παρὰ τοῦ ἐμάθομεν; ἔδει ἂν ἢ οὐ;

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

- 5 ΣΩ. Οὐκοῦν δεύτερον αὖ τόδε, εἴ τι πρόποτε οἰκοδόμημα ὠκοδομήκαμεν ἰδίᾳ ἢ τῶν φίλων τινὶ ἢ ἡμέτερον αὐτῶν, καὶ τοῦτο τὸ οἰκοδόμημα καλὸν ἢ αἰσχρόν ἐστιν· καὶ εἰ μὲν ἡνρίσκομεν σκοπούμενοι διδασκάλους τε ἡμῶν ἀγαθοὺς καὶ
 c ἐλλογίμους γεγονότας καὶ οἰκοδομήματα πολλὰ μὲν καὶ καλὰ μετὰ τῶν διδασκάλων ὠκοδομημένα ἡμῖν, πολλὰ δὲ καὶ ἴδια ἡμῶν ἐπειδὴ τῶν διδασκάλων ἀπηλλάγημεν, οὕτω μὲν διακειμένων, νοῦν ἐχόντων ἦν ἂν ἰέναι ἐπὶ τὰ δημόσια ἔργα·
 5 εἰ δὲ μήτε διδάσκαλον εἶχομεν ἡμῶν αὐτῶν ἐπιδείξαι οἰκοδομήματά τε ἢ μηδὲν ἢ πολλὰ καὶ μηδενὸς ἄξια, οὕτω

ε5 τὴν πόλιν καὶ τοὺς πολίτας F ε6 θεραπεύειν secl. Cobet
 ε7 ἐμπροσθεν BTP: πρόσθεν F ε8 εὐρίσκομεν BTP: εὐρήκαμεν F
 ὄφελος TPFb: ὠφελος B α3 φῶμεν F (coniccerat Madvig):
 θῶμεν BTP α6 πράξοντες F: πράξαντες BTP (sed o supra a P
 rec. b): τάξαντες Madvig b1 τὴν τέχνην ἢ οὐκ ἐπιστάμεθα PF
 et in marg. BT: om. BT b2 οἰκοδομικήν TPF (sed v supra
 δ T): οἰκονομικήν B (sed ras. supra v) παρὰ τοῦ BPF: παρὰ
 του T c2 ἴδια] ἰδίᾳ BTPF: διὰ Voemel: ἰδίᾳ δι' (διὰ Schanz)
 Madvig c4 ἂν ἰέναι F: ἀνιέναι BTP

δὴ ἀνόητον ἦν δῆπου ἐπιχειρεῖν τοῖς δημοσίοις ἔργοις καὶ παρακαλεῖν ἀλλήλους ἐπ' αὐτά. φῶμεν ταῦτα ὀρθῶς λέγεσθαι ἢ οὐ;

d

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτω πάντα, τά τε ἄλλα καὶ εἰ ἐπιχειρήσαντες δημοσιεύειν παρεκαλοῦμεν ἀλλήλους ὥς ἱκανοὶ ἰατροὶ ὄντες, ἐπεσκεψάμεθα δῆπου ἂν ἐγὼ τε σὲ καὶ σὺ ἐμέ, Φέρε 5 πρὸς θεῶν, αὐτὸς δὲ ὁ Σωκράτης πῶς ἔχει τὸ σῶμα πρὸς ὑγίειαν; ἢ ἤδη τις ἄλλος διὰ Σωκράτην ἀπηλλάγη νόσου, ἢ δοῦλος ἢ ἐλεύθερος; καὶ ἐγὼ οἶμαι περὶ σοῦ ἕτερα τοιαῦτα ἐσκόπουν· καὶ εἰ μὴ ἠύρισκομεν δι' ἡμᾶς μηδένα βελτίω γεγονότα τὸ σῶμα, μήτε τῶν ξένων μήτε τῶν e ἀστῶν, μήτε ἄνδρα μήτε γυναῖκα, πρὸς Διός, ᾧ Καλλίκλεις, οὐ καταγέλαστος ἂν ἦν τῇ ἀληθείᾳ, εἰς τοσοῦτον ἀνοίας ἐλθεῖν ἀνθρώπους, ὥστε, πρὶν ἰδιωτεύοντας πολλὰ μὲν ὅπως ἐτύχομεν ποιῆσαι, πολλὰ δὲ κατορθῶσαι καὶ γυμνάσασθαι 5 ἱκανῶς τὴν τέχνην, τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο ἐν τῷ πίθῳ τὴν κεραμείαν ἐπιχειρεῖν μαθάνειν, καὶ αὐτοὺς τε δημοσιεύειν ἐπιχειρεῖν καὶ ἄλλους τοιούτους παρακαλεῖν; οὐκ ἀνόητόν σοι δοκεῖ ἂν εἶναι οὕτω πράττειν;

ΚΑΛ. *Εμοίγε.

10

ΣΩ. Νῦν δέ, ᾧ βέλτιστε ἀνδρῶν, ἐπειδὴ σὺ μὲν αὐτὸς 515 ἄρτι ἄρχῃ πράττειν τὰ τῆς πόλεως πράγματα, ἐμὲ δὲ παρακαλεῖς καὶ ὀνειδίζεις ὅτι οὐ πράττω, οὐκ ἐπισκεψόμεθα ἀλλήλους, Φέρε, Καλλικλῆς ἤδη τινὰ βελτίω πεποίηκεν τῶν πολιτῶν; ἔστιν ὅστις πρότερον πονηρὸς ὢν, ἄδικός τε 5 καὶ ἀκόλαστος καὶ ἄφρων, διὰ Καλλικλέα καλός τε καὶ ἀγαθὸς γέγονεν, ἢ ξένος ἢ ἀστός, ἢ δοῦλος ἢ ἐλεύθερος; λέγε μοι,

c 7 δὴ] δὲ Basileensis altera ἦν δῆπου B T P : om. F (sed add. ἦν post ἐπιχειρεῖν) : ἦν ἂν που Schanz c 8 φῶμεν B T P f : δῶμεν F d 3 ἐπιχειρήσαντες B T P f : ἐπιχειρήσοντες Heindorf d 5 δὴ ἂν που F ἐγὼ τε T² W F : ἔγωγε B T d 7 ἤδη corr. Par. 1812 : εἰ δὴ B T P F d 9 ἠύρισκομεν B : εὕρισκομεν T P F e 9 οὕτω B T P : τοῦτο F a 4 καλλικλῆς T W F : καλλίκλεις B a 6 καλός B W F t : καλλός T a 7 ἢ ἀστός T W F : om. B

b εἰάν τις σε ταῦτα ἐξετάζῃ, ὦ Καλλίκλεις, τί ἐρεῖς; τίνα φήσεις βελτίω πεποιηκέναι ἄνθρωπον τῇ συνουσίᾳ τῇ σῇ; ὁκνεῖς ἀποκρίνασθαι, εἴπερ ἔστιν τι ἔργον σὸν ἔτι ἰδιωτεύοντος, πρὶν δημοσιεύειν ἐπιχειρεῖν;

5 ΚΑΛ. Φιλόνικος εἶ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐ φιλονικία γε ἐρωτῶ, ἀλλ' ὥς ἀληθῶς βουλόμενος εἰδέναι ὄντιν' ἂν ποτε τρόπον οἶει δεῖν πολιτεύεσθαι ἐν ἡμῖν. ἢ ἄλλου τοῦ ἄρα ἐπιμελήσῃ ἡμῖν ἐλθὼν ἐπὶ τὰ
c τῆς πόλεως πράγματα ἢ ὅπως ὅτι βέλτιστοι οἱ πολῖται ὦμεν; ἢ οὐ πολλάκις ἤδη ὠμολογήκαμεν τοῦτο δεῖν πράττειν τὸν πολιτικὸν ἄνδρα; ὠμολογήκαμεν ἢ οὐ; ἀποκρίνου. ὠμολογήκαμεν· ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκρινοῦμαι. εἰ τοίνυν τοῦτο
5 δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα παρασκευάζειν τῇ ἑαυτοῦ πόλει, νῦν μοι ἀναμνησθεῖς εἰπὲ περὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἔλεγες, εἰ ἔτι σοι δοκοῦσιν ἀγαθοὶ πολῖται γεγενέ-
d νέναι, Περικλῆς καὶ Κίμων καὶ Μιλτιάδης καὶ Θεμιστοκλῆς.

ΚΑΛ. Ἔμοιγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἴπερ ἀγαθοί, δῆλον ὅτι ἕκαστος αὐτῶν βελτίους ἐποίει τοὺς πολίτας ἀντὶ χειρόνων. ἐποίει ἢ οὐ;

5 ΚΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὅτε Περικλῆς ἤρχετο λέγειν ἐν τῷ δήμῳ, χεῖρους ἦσαν οἱ Ἀθηναῖοι ἢ ὅτε τὰ τελευταῖα ἔλεγεν;

ΚΑΛ. Ἰσως.

ΣΩ. Οὐκ ἴσως δὴ, ὦ βέλτιστε, ἀλλ' ἀνάγκη ἐκ τῶν
10 ὠμολογημένων, εἴπερ ἀγαθός γ' ἦν ἐκείνος πολίτης.

e ΚΑΛ. Τί οὖν δῆ;

ΣΩ. Οὐδέν· ἀλλὰ τόδε μοι εἰπὲ ἐπὶ τούτῳ, εἰ λέγονται Ἀθηναῖοι διὰ Περικλέα βελτίους γεγονέναι, ἢ πάν τούναντίον διαφθαρῆναι ὑπ' ἐκείνου. ταυτὶ γὰρ ἔγωγε ἀκούω,

b 2 ἀνθρώπων Hirschig

Heindorf: εἰ Schleiermacher

(οἱ om. Hirschig, Schanz)

B T P: ἀγαθοὶ οἱ F

om. F

d 5

ναί

B T P F:

ἐποίει Aldina

d 7

οἱ B T P:

ἀνάγκη Schanz

b 8 ἢ T P et in lac. textus f: ἢ B: ἢ

c 1 οἱ πολῖται B T P: πολῖται F

c 6 ὀλίγῳ B T P: ὀλίγον F

c 7 ἀγαθοὶ

d 4 ἐποίει post χειρόνων transp. F (om. mox

altero ἐποίει)

d 5

ναί B T P F:

ἐποίει Aldina

d 7

οἱ B T P:

ἀνάγκη Schanz

Περικλέα πεποικέναι Ἀθηναίους ἀργοὺς καὶ δειλοὺς καὶ 5
λάλους καὶ φιλαργύρους, εἰς μισθοφορίαν πρῶτον καταστή-
σαντα.

ΚΑΛ. Τῶν τὰ ὦτα κατεαγόντων ἀκούεις ταῦτα, ὦ Σώ-
κρατες.

ΣΩ. Ἀλλὰ τάδε οὐκέτι ἀκούω, ἀλλ' οἶδα σαφῶς καὶ 10
ἐγὼ καὶ σύ, ὅτι τὸ μὲν πρῶτον ἡὔδοκίμει Περικλῆς καὶ
οὐδεμίαν αἰσχροὺς δίκην κατεψηφίσαντο αὐτοῦ Ἀθηναῖοι,
ἤνίκα χεῖρους ἦσαν· ἐπειδὴ δὲ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ ἐγεγόνεσαν
ὑπ' αὐτοῦ, ἐπὶ τελευτῇ τοῦ βίου τοῦ Περικλέους, κλοπὴν 516
αὐτοῦ κατεψηφίσαντο, ὀλίγου δὲ καὶ θανάτου ἐτίμησαν,
δήλον ὅτι ὡς πονηροῦ ὄντος.

ΚΑΛ. Τί οὖν; τούτου ἔνεκα κακὸς ἦν Περικλῆς;

ΣΩ. Ὅντων γοῦν ἂν ἐπιμελητὴς καὶ ἵππων καὶ βοῶν 5
τοιούτος ὢν κακὸς ἂν ἐδόκει εἶναι, εἰ παραλαβὼν μὴ λακτί-
ζοντας ἑαυτὸν μηδὲ κυρίττοντας μηδὲ δάκνουτας ἀπέδειξε
ταῦτα ἅπαντα ποιῶντας δι' ἀγριότητα. ἢ οὐ δοκεῖ σοι
κακὸς εἶναι ἐπιμελητὴς ὅστισοῦν ὁτιοῦν ζῶου, ὃς ἂν παρα- b
λαβὼν ἡμερώτερα ἀποδείξῃ ἀγριώτερα ἢ παρέλαβε; δοκεῖ
ἢ οὐ;

ΚΑΛ. Πάνν γε, ἵνα σοι χαρίσωμαι.

ΣΩ. Καὶ τότε τοίνυν μοι χάρισαι ἀποκρινάμενος· πότε- 5
ρον καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῶν ζῶων ἐστὶν ἢ οὐ;

ΚΑΛ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀνθρώπων Περικλῆς ἐπεμέλετο;

ΚΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Τί οὖν; οὐκ ἔδει αὐτοῦς, ὥς ἄρτι ὁμολογοῦμεν, 10
δικαιοτέρους γεγονέναι ἀντὶ ἀδικωτέρων ὑπ' ἐκείνου, εἴπερ
ἐκείνοιο ἐπεμελείτο αὐτῶν ἀγαθὸς ὢν τὰ πολιτικά; c

e6 λάλους tf: ἀλάλους B (sed à erasum) TP: καλοὺς F e11 ἡὔδο-
κίμει B: εὐδοκίμει TPF a1 ἐπὶ . . . Περικλέους secl. Cobet
a5 ὄντων γοῦν ἂν TPF: ὄντων ἂν γ' οὐδ' ἂν B (sed prius ἂν erasum):
ὄντων γοῦν Aristides a6 εἰ BTP: μὴ F a7 ἑαυτὸν BT: αὐτὸν
PF Aristides: αὐτοῦς f a8 ἅπαντας F b2 ἢ PFF: ἢ* T: ἢ B
b8 ἐπεμέλετο BTP: ἐπεμελείτο F b10 ἄρτι BTP: ἀρτίως F

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν οἷ γε δίκαιοι ἡμεροί, ὥς ἔφη Ὀμηρος· σὺ δὲ τί φής; οὐχ οὕτως;

5 ΚΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἀγριωτέρους γε αὐτοὺς ἀπέφηνεν ἢ οἷους παρέλαβεν, καὶ ταῦτ' εἰς αὐτόν, ὃν ἤκιστ' ἂν ἐβούλετο.

ΚΑΛ. Βούλει σοι ὁμολογήσω;

ΣΩ. Εἰ δοκῶ γε σοι ἀληθῆ λέγειν.

10 ΚΑΛ. Ἔστω δὴ ταῦτα.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἴπερ ἀγριωτέρους, ἀδικωτέρους τε καὶ χείρους;

d ΚΑΛ. Ἔστω.

ΣΩ. Οὐκ ἄρ' ἀγαθὸς τὰ πολιτικὰ Περικλῆς ἦν ἐκ τούτου τοῦ λόγου.

ΚΑΛ. Οὐ σύ γε φής.

5 ΣΩ. Μὰ Δί' οὐδέ γε σὺ ἐξ ὧν ὁμολόγεις. πάλιν δὲ λέγε μοι περὶ Κίμωνος· οὐκ ἐξωστράκισαν αὐτὸν οὔτοι οὐς ἐθεράπευνεν, ἵνα αὐτοῦ δέκα ἐτῶν μὴ ἀκούσειαν τῆς φωνῆς; καὶ Θεμιστοκλέα ταῦτα ταῦτα ἐποίησαν καὶ φυγῇ προσεζήμίωναν; Μιλτιάδην δὲ τὸν Μαραθῶνι εἰς τὸ βάραθρον
e ἐμβαλεῖν ἐψηφίσαντο, καὶ εἰ μὴ διὰ τὸν πρύτανιν, ἐνέπεσεν ἄν; καίτοι οὔτοι, εἰ ἦσαν ἄνδρες ἀγαθοί, ὥς σὺ φής, οὐκ ἄν ποτε ταῦτα ἔπασχον. οὐκ οἶ γε ἀγαθοὶ ἡνίοχοι κατ' ἀρχὰς μὲν οὐκ ἐκπίπτουσιν ἐκ τῶν ζευγῶν, ἐπειδὰν δὲ
5 θεραπεύσωσιν τοὺς ἵππους καὶ αὐτοὶ ἀμείνους γένωνται ἡνίοχοι, τότε ἐκπίπτουσιν· οὐκ ἔστι ταῦτ' οὔτ' ἐν ἡνιοχείᾳ οὔτ' ἐν ἄλλῳ ἔργῳ οὐδενί· ἢ δοκεῖ σοι;

ΚΑΛ. Οὐκ ἔμοιγε.

ΣΩ. Ἀληθεῖς ἄρα, ὥς ἔοικεν, οἱ ἔμπροσθεν λόγοι ἦσαν,
517 ὅτι οὐδένα ἡμεῖς ἴσμεν ἄνδρα ἀγαθὸν γεγονότα τὰ πολιτικὰ

c 7 αὐτόν P: αὐτὸν BTF: secl. Cobet

ὁμολογεῖς F

d 9 μαραθῶνι F (scripserat Schanz): ἐν μαραθῶνι

BTP

e 4 ἐκ BTPF: om. Aristides

d 5 ὁμολόγεις BTP:

ἐν μαραθῶνι

e 5 ἀμείνους γένωνται

BTPF. γένωνται ἀμείνους Aristides

ἐν τῇδε τῇ πόλει. σὺ δὲ ὁμολόγεις τῶν γε νῦν οὐδένα, τῶν μέντοι ἔμπροσθεν, καὶ προείλου τούτους τοὺς ἀνδρας· οὗτοι δὲ ἀνεφάνησαν ἐξ ἴσου τοῖς νῦν ὄντες, ὥστε, εἰ οὗτοι ῥήτορες ἦσαν, οὔτε τῇ ἀληθινῇ ῥητορικῇ ἐχρῶντο—οὐ γὰρ 5 ἀν' ἐξέπεσον—οὔτε τῇ κολακικῇ.

ΚΑΛ. Ἀλλὰ μέντοι πολλοῦ γε δεῖ, ὦ Σώκρατες, μή ποτέ τις τῶν νῦν ἔργα τοιαῦτα ἐργάσεται οἷα τούτων ὅστις βούλει εἵργασται.

b

ΣΩ. ὦ δαιμόνιε, οὐδ' ἐγὼ ψέγω τούτους ὥς γε διακονοῦν εἶναι πόλεως, ἀλλὰ μοι δοκοῦσι τῶν γε νῦν διακονικότεροι γεγενέσθαι καὶ μᾶλλον οἰοί τε ἐκπορίζειν τῇ πόλει ὧν ἐπεθύμει. ἀλλὰ γὰρ μεταβιβάζειν τὰς ἐπιθυμίας καὶ μὴ 5 ἐπιτρέπειν, πείθοντες καὶ βιαζόμενοι ἐπὶ τοῦτο ὅθεν ἔμελλον ἀμείνους ἔσεσθαι οἱ πολῖται, ὥς ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν τούτων διέφερον ἐκείνοι· ὅπερ μόνον ἔργον ἐστὶν ἀγαθοῦ c πολίτου. ναῦς δὲ καὶ τείχη καὶ νεώρια καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα καὶ ἐγὼ σοι ὁμολογῶ δεινότερους εἶναι ἐκείνους τούτων ἐκπορίζειν. πρᾶγμα οὖν γελοῖον ποιούμεν ἐγὼ τε καὶ σὺ ἐν τοῖς λόγοις· ἐν παντὶ γὰρ τῷ χρόνῳ ὃν διαλεγό- 5 μεθα οὐδὲν πανόμεθα εἰς τὸ αὐτὸ ἀεὶ περιφερόμενοι καὶ ἀγνοοῦντες ἀλλήλων ὅτι λέγομεν. ἐγὼ γοῦν σε πολλάκις οἶμαι ὁμολογηκέναι καὶ ἐγνωκέναι ὥς ἄρα διττὴ αὕτη τις ἢ πραγματεία ἐστὶν καὶ περὶ τὸ σῶμα καὶ περὶ τὴν ψυχὴν, d καὶ ἡ μὲν ἐτέρα διακονικὴ ἐστὶν, ἥ δυνατὸν εἶναι ἐκπορίζειν, ἂν μὲν πεινῇ τὰ σώματα ἡμῶν, σιτία, ἂν δὲ διψῇ, ποτά, ἂν δὲ ῥιγῶ, ἱμάτια, στρώματα, ὑποδήματα, ἀλλ' ὧν ἔρχεται σώματα εἰς ἐπιθυμίαν· καὶ ἐξεπίτηδές σοι διὰ τῶν αὐτῶν 5 εἰκόνων λέγω, ἵνα ῥᾶον καταμάθῃς. τούτων γὰρ ποριστικὸν εἶναι ἢ κάπηλον ὄντα ἢ ἔμπορον ἢ δημιουργόν του αὐτῶν

a 4 εἰ οὗτοι] εἰ τοιοῦτοι Aristides a 7 μή] οὐ μή Madvig et in
editione Schanz (nunc μή tuetur v. Rh. Mus. xli. 152): καὶ οὐ μή
Cobet (et mox ἐργάσεται) a 8 ὅστις F: ὅς BTP c 5 δν
BTF: ὦ P c 7 γοῦν Ven. 189: τε οὖν F: οὖν BTP c 8 τις
αὕτη F d 4 ἀλλὰ ὧν rec. p: ἄλλων ὧν BTPF

- e τούτων, σιτοποιὸν ἢ ὄψοποιὸν ἢ ὑφάντην ἢ σκυτοτόμον ἢ σκυτοδεψόν, οὐδὲν θαυμαστόν ἐστιν ὄντα τοιοῦτον δόξαι καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις θεραπευτὴν εἶναι σώματος, παντὶ τῷ μὴ εἰδότει ὅτι ἐστὶν τις παρὰ ταύτας ἀπάσας τέχνη γυμνα-
 5 στική τε καὶ ἰατρική, ἣ δὴ τῷ ὄντι γε ἐστὶν σώματος θεραπεία, ἥνπερ καὶ προσήκει τούτων ἄρχειν πασῶν τῶν τεχνῶν καὶ χρῆσθαι τοῖς τούτων ἔργοις διὰ τὸ εἰδέναι ὅτι χρηστὸν καὶ πονηρὸν τῶν σιτίων ἢ ποτῶν ἐστὶν εἰς ἀρετὴν
 518 σώματος, τὰς δ' ἄλλας πάσας ταύτας ἀγνοεῖν· διὸ δὴ καὶ ταύτας μὲν δουλοπρεπεῖς τε καὶ διακονικὰς καὶ ἀνελευθέρους εἶναι περὶ σώματος πραγματεῖαν, τὰς ἄλλας τέχνας, τὴν δὲ γυμναστικὴν καὶ ἰατρικὴν κατὰ τὸ δίκαιον δεσποίνας εἶναι
 5 τούτων. ταῦτ' αὖν ταῦτα ὅτι ἐστὶν καὶ περὶ ψυχὴν, τοτὲ μὲν μοι δοκεῖς μανθάνειν ὅτι λέγω, καὶ ὁμολογεῖς ὡς εἰδὼς ὅτι ἐγὼ λέγω· ἥκεις δὲ ὀλίγον ὕστερον λέγων ὅτι ἄνθρωποι
 b καλοὶ κάγαθοι γεγόνασιν πολῖται ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐπειδὴν ἐγὼ ἐρωτῶ οἷτινες, δοκεῖς μοι ὁμοιοτάτους προτείνεισθαι ἀνθρώπους περὶ τὰ πολιτικά, ὥσπερ ἂν εἰ περὶ τὰ γυμνα-
 στικά ἐμοῦ ἐρωτῶντος οἷτινες ἀγαθοὶ γεγόνασιν ἢ εἰσὶν
 5 σωμάτων θεραπευταί, ἔλεγές μοι πάννυ σπονδάζων, Θεαρίων ὁ ἀρτοκόπος καὶ Μίθαικος ὁ τὴν ὄψοποιάν τε συγγεγραφὼς τὴν Σικελικὴν καὶ Σάραμβος ὁ κάπηλος, ὅτι οὔτοι θαυμάσιοι γεγόνασιν σωμάτων θεραπευταί, ὁ μὲν ἄρτους θαυμαστοὺς
 c παρασκευάζων, ὁ δὲ ὄψον, ὁ δὲ οἶνον. ἴσως ἂν οὔν ἡγανάκτεις, εἴ σοι ἔλεγον ἐγὼ ὅτι Ἄνθρωπε, ἐπαίεις οὐδὲν περὶ γυμναστικῆς· διακόνους μοι λέγεις καὶ ἐπιθυμιῶν παρασκευαστὰς ἀνθρώπους, οὐκ ἐπαίοντας καλὸν κάγαθόν
 5 οὐδὲν περὶ αὐτῶν, οἷ, ἂν οὔτω τύχωσιν, ἐμπλήσαντες καὶ

e 5 ἢ P F: ἢ B T γε F: om. B T P e 7 τούτων B W f et γρ.
 T: τούτω F: τοιούτοις T ὅτι γεcc.: ὅτι τι F: ὅτι τὸ B T P a 1 ταύ-
 τας] ταῦτα Coraes a 3 περὶ σώματος πραγματεῖαν] περὶ σώμα πραγμα-
 τεῖας Cobet a 5 οὖν B T F: γοῦν P τοτὲ . . . a 6 ὅτι] τότε
 . . . ὅτι B T P F: τότε . . . ὅτε Madvig b 5 <ὅτι> Θεαρίων Cobet
 (secl. mox ἢ γ ὅτι . . . θεραπευταί) b 6 ἀρτοκόπος B T P: ἀρτοποιὸς F
 c 5 οὐδὲν F t: οὐδὲ re vera B T P οὔτω B T P f: om. F

παχύναντες τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων, ἐπαινούμενοι ὑπ' αὐτῶν, προσαπολοῦσιν αὐτῶν καὶ τὰς ἀρχαίας σάρκας· οἱ δ' αὖ δι' ἀπειρίαν οὐ τοὺς ἐστιῶντας αἰτιάσονται τῶν νόσων d αἰτίους εἶναι καὶ τῆς ἀποβολῆς τῶν ἀρχαίων σαρκῶν, ἀλλ' οἱ ἂν αὐτοῖς τύχῳσι τότε παρόντες καὶ συμβουλευόντές τι, ὅταν δὴ αὐτοῖς ἦκη ἡ τότε πλησμονὴ νόσον φέρουσα συχνῶ ὕστερον χρόνῳ, ἅτε ἄνευ τοῦ ὑγιεινοῦ γεγονυῖα, τούτους 5 αἰτιάσονται καὶ ψέξουσιν καὶ κακόν τι ποιήσουσιν, ἂν οἰοί τ' ὦσι, τοὺς δὲ προτέρους ἐκείνους καὶ αἰτίους τῶν κακῶν ἐγκωμιάσουσιν. καὶ σὺ νῦν, ὦ Καλλίκλεις, ὁμοιότατον e τούτῳ ἐργάζῃ· ἐγκωμιάζεις ἀνθρώπους, οἱ τούτους εἰστιά- κασιν εὐωχοῦντες ὧν ἐπεθύμουν. καὶ φασὶ μεγάλην τὴν πόλιν πεποιηκέναι αὐτούς· ὅτι δὲ οἶδεῖ καὶ ὕπουλός ἐστιν δι' ἐκείνους τοὺς παλαιούς, οὐκ αἰσθάνονται. ἄνευ γὰρ 519 σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης λιμένων καὶ νεωρίων καὶ τειχῶν καὶ φόρων καὶ τοιούτων φλυαριῶν ἐμπεπλήκασιν τὴν πόλιν· ὅταν οὖν ἔλθῃ ἡ καταβολὴ αὕτη τῆς ἀσθενείας, τοὺς τότε παρόντας αἰτιάσονται συμβούλους, Θεμιστοκλέα δὲ 5 καὶ Κίμωνα καὶ Περικλέα ἐγκωμιάσουσιν, τοὺς αἰτίους τῶν κακῶν· σοῦ δὲ ἴσως ἐπιλήψονται, ἐὰν μὴ εὐλαβῇ, καὶ τοῦ ἑμοῦ ἐταίρου Ἀλκιβιάδου, ὅταν καὶ τὰ ἀρχαῖα προσ- απολλύωσι πρὸς οἷς ἐκτῆσαντο, οὐκ αἰτίων ὄντων τῶν κακῶν b ἀλλ' ἴσως συναιτίων. καίτοι ἔγωγε ἀνόητον πρᾶγμα καὶ νῦν ὁρῶ γιγνόμενον καὶ ἀκούω τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν πέρι. αἰσθάνομαι γάρ, ὅταν ἡ πόλις τινὰ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν μεταχειρίζεται ὡς ἀδικοῦντα, ἀγανακτούντων καὶ σχετλια- 5 ζόντων ὡς δεινὰ πάσχουσι· πολλὰ καὶ ἀγαθὰ τὴν πόλιν πεποιηκότες ἄρα ἀδίκως ὑπ' αὐτῆς ἀπόλλυνται, ὡς ὁ τούτων λόγος. τὸ δὲ ὅλον ψεῦδός ἐστιν· προστάτης γὰρ πόλεως οὐδ' ἂν εἷς ποτε ἀδίκως ἀπόλοιτο ὑπ' αὐτῆς τῆς πόλεως ἥς c

c 7 προσαπολοῦσιν B: προσάπολλουσιν F: προσαπολλύουσι(ν) TW
d 4 δὴ F: δὲ B T P f b 3 ἀκούω B T P: οὐκ ἀκούω F πέρι.
αἰσθάνομαι bt: περιαισθάνομαι B T P: *... υπεραισθάνομαι F (πέρι in
lac. suppl. et ὑπερ punctis del. f) c 1 αὐτῆς B T P: αὐτῆς ταύτης F

προστατεί. κινδυνεύει γὰρ ταῦτόν εἶναι, ὅσοι τε πολιτικοὶ
 προσποιούνται εἶναι καὶ ὅσοι σοφισταί. καὶ γὰρ οἱ σοφι-
 σταί, τὰλλα σοφοὶ ὄντες, τοῦτο ἄτοπον ἐργάζονται πρᾶγμα·
 5 φάσκοντες γὰρ ἀρετῆς διδάσκαλοι εἶναι πολλάκις κατηγο-
 ροῦσιν τῶν μαθητῶν ὡς ἀδικοῦσι σφᾶς [αὐτούς], τοὺς τε
 μισθοὺς ἀποστεροῦντες καὶ ἄλλην χάριν οὐκ ἀποδιδόντες,
 d εὖ παθόντες ὑπ' αὐτῶν. καὶ τούτου τοῦ λόγου τί ἂν ἀλογώ-
 τερον εἴη πρᾶγμα, ἀνθρώπους ἀγαθοὺς καὶ δικαίους γενο-
 μένους, ἐξαιρεθέντας μὲν ἀδικίαν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου,
 σχόντας δὲ δικαιοσύνην, ἀδικεῖν τούτῳ ᾧ οὐκ ἔχουσιν; οὐ
 5 δοκεῖ σοι τοῦτο ἄτοπον εἶναι, ᾧ ἐταῖρε; ὡς ἀληθῶς δημη-
 γορεῖν με ἡνάγκασας, ᾧ Καλλίκλεις, οὐκ ἐθέλων ἀποκρί-
 νεσθαι.

ΚΑΛ. Σὺ δ' οὐκ ἂν οἴός τ' εἶης λέγειν, εἰ μή τίς σοι
 ἀποκρίνοιτο;

e ΣΩ. Ἐοικά γε· νῦν γοῦν συχνοὺς τείνω τῶν λόγων,
 ἐπειδὴ μοι οὐκ ἐθέλεις ἀποκρίνεσθαι. ἀλλ', ὠγαθέ, εἰπὲ
 πρὸς Φιλίου, οὐ δοκεῖ σοι ἄλογον εἶναι ἀγαθὸν φάσκοντα
 πεποιηκέναι τινὰ μέμφεσθαι τούτῳ ὅτι ὑφ' ἑαυτοῦ ἀγαθὸς
 5 γεγωνώς τε καὶ ὢν ἔπειτα πονηρὸς ἐστίν;

ΚΑΛ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀκούεις τοιαῦτα λεγόντων τῶν φασκόντων
 παιδεύειν ἀνθρώπους εἰς ἀρετήν;

520 ΚΑΛ. Ἐγωγε· ἀλλὰ τί ἂν λέγοις ἀνθρώπων περί οὐδενὸς
 ἀξίων;

ΣΩ. Τί δ' ἂν περὶ ἐκείνων λέγοις, οἱ φάσκοντες προε-
 στάναι τῆς πόλεως καὶ ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ὡς βελτίστη
 5 ἔσται, πάλιν αὐτῆς κατηγοροῦσιν, ὅταν τύχωσιν, ὡς πονη-
 ροτάτης; οἷε τι διαφέρειν τούτους ἐκείνων; ταυτόν, ᾧ
 μακάρι', ἐστὶν σοφιστῆς καὶ ρήτωρ, ἢ ἐγγύς τι καὶ παρα-

c6 αὐτούς (sic B) secl. Bekker d1 καὶ] καίτοι Heindorf
 d4 σχόντας BT: ἔχοντας PF ᾧ f: ᾧ BTP: ἀλλ' F d5 τοῦτο
 cm. F d6 με TPFb: μὲν B e1 γοῦν BF: γ' οὖν T: δὲ in
 marg. t: δ' οὖν P e4 τινὰ om. F ὑπ' αὐτῶν F

πλήσιον, ὥσπερ ἐγὼ ἔλεγον πρὸς Πῶλον· σὺ δὲ δι' ἄγνοϊαν
τὸ μὲν πάγκαλόν τι οἶε εἶναι, τὴν ῥητορικὴν, τοῦ δὲ κατα- **b**
φρονεῖς. τῇ δὲ ἀληθείᾳ κάλλιόν ἐστιν σοφιστικὴ ῥητο-
ρικῆς ὅσῳ περ νομοθετικὴ δικαστικῆς καὶ γυμναστικὴ ἰατρικῆς·
μόνοις δ' ἔγωγε καὶ ᾧ μὲν τοῖς δημηγόροις τε καὶ σοφισταῖς
οὐκ ἐγχωρεῖν μέμφεσθαι τούτῳ τῷ πράγματι ὃ αὐτοὶ παι- 5
δεύουσιν, ὥς πονηρόν ἐστιν εἰς σφᾶς, ἢ τῷ αὐτῷ λόγῳ
τούτῳ ἅμα καὶ ἑαυτῶν κατηγορεῖν ὅτι οὐδὲν ὠφελήκασιν
οὓς φασιν ὠφελεῖν. οὐχ οὕτως ἔχει;

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

c

ΣΩ. Καὶ προέσθαι γε δήπου τὴν εὐεργεσίαν ἄνευ μισθοῦ,
ὥς τὸ εἰκός, μόνοις τούτοις ἐνεχῶρει, εἴπερ ἀληθῆ ἔλεγον.
ἄλλην μὲν γὰρ εὐεργεσίαν τις εὐεργετηθεὶς, οἷον ταχὺς
γενόμενος διὰ παιδοτρίβην, ἴσως ἂν ἀποστερήσειε τὴν 5
χάριν, εἰ προοῖτο αὐτῷ ὁ παιδοτρίβης καὶ μὴ συνθέμενος
αὐτῷ μισθὸν ὅτι μάλιστα ἅμα μεταδιδούς τοῦ τάχους λαμ-
βάνοι τὸ ἀργύριον· οὐ γὰρ διὰ τῇ βραδυτῇ οἶμαι ἀδικοῦσιν **d**
οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' ἀδικία· ἢ γάρ;

ΚΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἴ τις αὐτὸ τοῦτο ἀφαιρεῖ, τὴν ἀδικίαν,
οὐδὲν δεινὸν αὐτῷ μήποτε ἀδικηθῇ, ἀλλὰ μόνῳ ἀσφαλὲς 5
ταύτην τὴν εὐεργεσίαν προέσθαι, εἴπερ τῷ ὄντι δύναιτό τις
ἀγαθοὺς ποιεῖν. οὐχ οὕτω;

ΚΑΛ. Φημί.

ΣΩ. Διὰ ταῦτ' ἄρα, ὥς ἔοικε, τὰς μὲν ἄλλας συμβουλάς
συμβουλευεῖν λαμβάνοντα ἀργύριον, οἷον οἰκοδομίας πέρι 10
ἢ τῶν ἄλλων τεχνῶν, οὐδὲν αἰσχρόν.

ΚΑΛ. Ἐοικέ γε.

e

ΣΩ. Περὶ δέ γε ταύτης τῆς πράξεως, ὅστιν' ἂν τις τρό-
πον ὥς βέλτιστος εἴη καὶ ἄριστα τὴν αὐτοῦ οἰκίαν διοικοῖ

b 1 μὲν BTP: μέν γε F **c** 7 αὐτῷ om. F **d** 1 γὰρ δὲ F:
γὰρ BTP **d** 5 ἀλλὰ F: ἀλλ' ὃ BTP **d** 9 τὰς BTP ὅτι
τὰς F **e** 3 βέλτιστος F: βέλτιστον BTP διοικοῖ ἢ TPFb:
διοικοῖ B

ἡ πόλιν, αἰσχροὺς νενόμισται μὴ φάναι συμβουλευεῖν, ἔαν
5 μὴ τις αὐτῷ ἀργύριον διδῷ. ἡ γάρ;

ΚΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Δῆλον γὰρ ὅτι τοῦτο αἰτιὸν ἐστίν, ὅτι μόνη αὕτη
τῶν εὐεργεσιῶν τὸν εὖ παθόντα ἐπιθυμεῖν ποιεῖ αὐτ' εὖ
ποιεῖν, ὥστε καλὸν δοκεῖ τὸ σημεῖον εἶναι, εἰ εὖ ποιήσας
10 ταύτην τὴν εὐεργεσίαν αὐτ' εὖ πείσεται· εἰ δὲ μή, οὐ.
ἐστι ταῦτα οὕτως ἔχοντα;

521 ΚΑΛ. Ἔστιν.

ΣΩ. Ἐπὶ ποτέραν οὖν με παρακαλεῖς τὴν θεραπείαν
τῆς πόλεως, διόρισόν μοι· τὴν τοῦ διαμάχεσθαι Ἀθηναίους
ὅπως ὡς βέλτιστοι ἔσονται, ὡς ἱατρον, ἢ ὡς διακονήσονται
5 καὶ πρὸς χάριν ὁμιλήσονται; τάληθῇ μοι εἰπέ, ὦ Καλλίκλεις·
δίκαιος γὰρ εἶ, ὥσπερ ἤρξω παρρησιάζεσθαι πρὸς ἐμέ,
διατελεῖν ἃ νοεῖς λέγων. καὶ νῦν εὖ καὶ γενναίως εἰπέ.

ΚΑΛ. Λέγω τοίνυν ὅτι ὡς διακονήσονται.

b ΣΩ. Κολακεύσονται ἄρα με, ὦ γενναιότατε, παρακαλεῖς.

ΚΑΛ. Εἴ σοι Μυσὸν γε ἥδιον καλεῖν, ὦ Σώκρατες· ὡς
εἰ μὴ ταῦτά γε ποιήσεις—

ΣΩ. Μὴ εἴπῃς ὃ πολλάκις εἶρηκας, ὅτι ἀποκτενεῖ με
5 ὁ βουλούμενος, ἵνα μὴ αὖ καὶ ἐγὼ εἴπω, ὅτι Πονηρὸς γε
ὢν ἀγαθὸν ὄντα· μὴδ' ὅτι ἀφαιρήσεται ἐάν τι ἔχω, ἵνα
μὴ αὖ ἐγὼ εἴπω ὅτι Ἀλλ' ἀφελόμενος οὐχ ἔξει ὅτι χρή-
σεται αὐτοῖς, ἀλλ' ὥσπερ με ἀδίκως ἀφείλετο, οὕτως καὶ
c λαβὼν ἀδίκως χρήσεται, εἰ δὲ ἀδίκως, αἰσχροῶς, εἰ δὲ
αἰσχροῶς, κακῶς.

ΚΑΛ. Ὡς μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, πιστεύειν μὴδ' ἂν
ἐν τούτων παθεῖν, ὡς οἰκῶν ἐκποδῶν καὶ οὐκ ἂν εἰσαχθεὶς
5 εἰς δικαστήριον ὑπὸ πάντων ἴσως μοχθηροῦ ἀνθρώπου καὶ
φαύλου.

e 7 τοῦτο B T P: ἀπὸ F a 5 ὦ F: om. B T P a 6 πρὸς
με F a 8 ὡς om. F b 3 γε B T P: τε F b 4 δ T P F:
ὅτι B b 7 χρήσεται] χρήσεται Schanz c 2 κακῶς B T P: καὶ
κακῶς F c 3 δοκεῖς ὦ σωκράτης F: δοκεῖ σῶκρατες B T P: δοκεῖ
Σωκράτης Schanz

ΣΩ. Ἀνόητος ἄρα εἰμί, ὦ Καλλίκλεις, ὥς ἀληθῶς, εἰ μὴ οἶμαι ἐν τῇδε τῇ πόλει ὄντων οὖν ἅν' ὅτι τύχοι, τοῦτο παθεῖν. τόδε μέντοι εὖ οἶδ' ὅτι, ἐάνπερ εἰσῶ εἰς δικαστήριον περὶ τούτων τινὸς κινδυνεύων, ὃ σὺ λέγεις, πονηρός τίς μ' ἔσται d ὃ εἰσάγων—οὐδεὶς γὰρ ἂν χρηστὸς μὴ ἀδικοῦντ' ἀνθρωπον εἰσαγάγοι—καὶ οὐδέν γε ἄτοπον εἰ ἀποθάνοιμι. βούλει σοι εἶπω δι' ὅτι ταῦτα προσδοκῶ;

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

5

ΣΩ. Οἶμαι μετ' ὀλίγων Ἀθηναίων, ἵνα μὴ εἶπω μόνος, ἐπιχειρεῖν τῇ ὥς ἀληθῶς πολιτικῇ τέχνῃ καὶ πράττειν τὰ πολιτικὰ μόνος τῶν νῦν· ἅτε οὖν οὐ πρὸς χάριν λέγων τοὺς λόγους οὓς λέγω ἐκάστοτε, ἀλλὰ πρὸς τὸ βέλτιστον, οὐ πρὸς τὸ ἥδιστον, καὶ οὐκ ἐθέλων ποιεῖν ἃ σὺ παραινεῖς, τὰ κομψὰ e ταῦτα, οὐχ ἔξω ὅτι λέγω ἐν τῷ δικαστηρίῳ. ὁ αὐτὸς δέ μοι ἤκει λόγος ὅνπερ πρὸς Πῶλον ἔλεγον· κρινοῦμαι γὰρ ὥς ἐν παιδίοις ἱατρὸς ἂν κρίνοιτο κατηγοροῦντος ὀψοποιοῦ. σκόπει γάρ, τί ἂν ἀπολογοῖτο ὁ τοιοῦτος ἀνθρώπος ἐν τούτοις 5 ληφθεῖς, εἰ αὐτοῦ κατηγοροῖ τις λέγων ὅτι “ᾧ παῖδες, πολλὰ ὑμᾶς καὶ κακὰ ὅδε ἔργασται ἀνὴρ καὶ αὐτούς, καὶ τοὺς νεωτάτους ὑμῶν διαφθείρει τέμνων τε καὶ κάων, καὶ ἰσχυραίνων καὶ πνίγων ἀπορεῖν ποιεῖ, πικρότατα πώματα 522 διδοὺς καὶ πεινῇν καὶ διψῇν ἀναγκάζων, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ πολλὰ καὶ ἡδέα καὶ παντοδαπὰ ἠυώχουν ὑμᾶς.” τί ἂν οἶει ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἀποληφθέντα ἱατρὸν ἔχειν εἰπεῖν; ἢ εἰ εἴποι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι “Ταῦτα πάντα ἐγὼ ἐποίουν, ὦ 5 παῖδες, ὑγιεινῶς,” πόσον τι οἶει ἂν ἀναβοῇσαι τοὺς τοιούτους δικαστάς; οὐ μέγα;

ΚΑΛ. Ἴσως· οἷεσθαί γε χρή.

d 1 ὃ B T P F: ὅν scr. recce. d 3 εἰσαγάγοι B T P: εἰσάγοι F
d 8 νῦν B T P: νυνὶ F e 5 τούτοις B T P: τοιούτοις F e 7 ἀνὴρ]
ἀνὴρ Bekker καὶ αὐτούς . . . διαφθείρει secl. Cobet e 8 γρ. καὶ
ἰσχυρῶν καὶ πνίγων Olympiodorus a 1 ἀπορεῖν ποιεῖ secl. Madvig
πώματα Bekker: πόματα B T P F a 4 εἰ F (sed punctis del. f):
om. B T P a 6 πόσον F: ὀπόσον B T P τι οἶει K. Fuhr: ποιεῖ
B (sed π puncto notatum et acc. corr.): οἶει T P F a 8 οἷεσθαί γε
χρή post οὐ μέγα transp. et Socrati tribuit Forman

ΣΩ. Οὐκοῦν οἶει ἐν πάσῃ ἀπορίᾳ ἂν αὐτὸν ἔχεσθαι ὅτι
b χρὴ εἰπεῖν;

ΚΑΛ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τοιοῦτον μέντοι καὶ ἐγὼ οἶδα ὅτι πάθος πάθοιμι ἂν
εἰσελθὼν εἰς δικαστήριον. οὔτε γὰρ ἡδονὰς ἄς ἐκπεπόρικα
5 ἔξω αὐτοῖς λέγειν, ἄς οὔτοι εὐεργεσίας καὶ ὠφελίας νομί-
ζουσιν, ἐγὼ δὲ οὔτε τοὺς πορίζοντας ζηλῶ οὔτε οἷς πορίζεται
ἑάν τέ τις με ἢ νεωτέρους φῇ διαφθείρειν ἀπορεῖν ποιῶντα,
ἢ τοὺς πρεσβυτέρους κακηγορεῖν λέγοντα πικροὺς λόγους ἢ
ιδία ἢ δημοσία, οὔτε τὸ ἀληθὲς ἔξω εἰπεῖν, ὅτι Δικαίως
c πάντα ταῦτα ἐγὼ λέγω, καὶ πράττω τὸ ὑμέτερον δὴ τοῦτο,
ὧ ἄνδρες δικασταί, οὔτε ἄλλο οὐδέν· ὥστε ἴσως, ὅτι ἂν
τύχω, τοῦτο πείσομαι.

ΚΑΛ. Δοκεῖ οὖν σοι, ὦ Σώκρατες, καλῶς ἔχειν ἄνθρω-
5 πος ἐν πόλει οὕτως διακείμενος καὶ ἀδύνατος ὧν ἑαυτῷ
βοηθεῖν;

ΣΩ. Εἰ ἐκεῖνό γε ἐν αὐτῷ ὑπάρχοι, ὦ Καλλίκλεις, ὃ σὺ
πολλάκις ὠμολόγησας· εἰ βεβοηθηκὼς εἴη αὐτῷ, μήτε περὶ
d ἀνθρώπους μήτε περὶ θεοὺς ἀδικον μηδὲν μήτε εἰρηκὼς μήτε
εἰργασμένος. αὕτη γάρ τῆς βοηθείας ἑαυτῷ πολλάκις ἡμῶν
ὠμολόγηται κρατίστη εἶναι. εἰ μὲν οὖν ἐμέ τις ἐξελέγχοι
ταύτην τὴν βοήθειαν ἀδύνατον ὄντα ἐμαντῷ καὶ ἄλλῳ βοηθεῖν,
5 αἰσχυνοίμην ἂν καὶ ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις ἐξελεγχόμενος
καὶ μόνος ὑπὸ μόνου, καὶ εἰ διὰ ταύτην τὴν ἀδυναμίαν ἀποθνή-
σκοιμι, ἀγανακτοίην ἄν· εἰ δὲ κολακικῆς ῥητορικῆς ἐνδεία
τελευτῶν ἐγωγε, εἴ οἶδα ὅτι ῥαδίως ἴδοις ἂν με φέροντα
e τὸν θάνατον. αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ ἀποθνήσκειν οὐδεὶς φοβεῖται,
ὅστις μὴ παντάπασιν ἀλόγιστός τε καὶ ἀνανδρός ἐστιν, τὸ
δὲ ἀδικεῖν φοβεῖται· πολλῶν γὰρ ἀδικημάτων γέμοντα τὴν
ψυχὴν εἰς Αἰδοῦ ἀφικέσθαι πάντων ἔσχατον κακῶν ἐστιν.

b 4 ἡδονὰς ἄς T P F: ἡδονὰς B b 8 κατηγορεῖν F c 7 ἐν
F (coniecerat Coraes): ἐν B T P δ σὺ B P F t: δς σὺ T d 2 τῆς
βοηθείας F: τις βοήθεια B T P: ἡ βοήθεια Cobet d 6 καὶ εἰ διὰ
F b t: καὶ ἴδια B T: ἴδια P e 4 κακῶν B T P: κακόν F

εἰ δὲ βούλει, σοὶ ἐγώ, ὥς τοῦτο οὕτως ἔχει, ἐθέλω λόγον 5
λέξαι.

ΚΑΛ. Ἄλλ' ἐπείπερ γε καὶ τᾶλλα ἐπέρανας, καὶ τοῦτο
πέρανον.

ΣΩ. Ἄκουε δὴ, φασί, μάλα καλοῦ λόγον, ὃν σὺ μὲν 523
ἡγήσῃ μῦθον, ὥς ἐγὼ οἶμαι, ἐγὼ δὲ λόγον· ὥς ἀληθῇ γὰρ
ὄντα σοι λέξω ἢ μέλλω λέγειν. ὥσπερ γὰρ Ὅμηρος λέγει,
διενείμαντο τὴν ἀρχὴν ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλούτων,
ἐπειδὴ παρὰ τοῦ πατρὸς παρέλαβον. ἦν οὖν νόμος ὅδε περὶ 5
ἀνθρώπων ἐπὶ Κρόνου, καὶ ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι ἔστιν ἐν θεοῖς,
τῶν ἀνθρώπων τὸν μὲν δικαίως τὸν βίον διελθόντα καὶ
ὀσίως, ἐπειδὴν τελευτήσῃ, εἰς μακάρων νήσους ἀπιόντα οἰκεῖν b
ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ ἐκτὸς κακῶν, τὸν δὲ ἀδίκως καὶ ἀθέως
εἰς τὸ τῆς τίσεώς τε καὶ δίκης δεσμωτήριον, ὃ δὴ Τάρταρον
καλοῦσιν, λέναι. τούτων δὲ δικασταὶ ἐπὶ Κρόνου καὶ ἔτι
νεωστὶ τοῦ Διὸς τὴν ἀρχὴν ἔχοντος ζῶντες ἦσαν ζώντων, 5
ἐκεῖνη τῇ ἡμέρᾳ δικάζοντες ἢ μέλλοιεν τελευτᾶν· κακῶς οὖν
αἱ δίκαι ἐκρίνοντο. ὅ τε οὖν Πλούτων καὶ οἱ ἐπιμεληταὶ οἱ
ἐκ μακάρων νήσων ἰόντες ἔλεγον πρὸς τὸν Δία ὅτι φοιτῶν
σφιν ἄνθρωποι ἐκατέρωσε ἀνάξιοι. εἶπεν οὖν ὁ Ζεὺς· “Ἄλλ’ c
ἐγώ,” ἔφη, “παύσω τοῦτο γιγνόμενον. νῦν μὲν γὰρ κακῶς
αἱ δίκαι δικάζονται. ἀμπεχόμενοι γάρ,” ἔφη, “οἱ κρινόμενοι
κρίνονται· ζῶντες γὰρ κρίνονται. πολλοὶ οὖν,” ἢ δ’ ὅς,
“ψυχὰς πονηρὰς ἔχοντες ἡμφιεσμένοι εἰς τὰ σώματά τε καλὰ 5
καὶ γένη καὶ πλούτους, καί, ἐπειδὴν ἡ κρίσις ᾗ, ἔρχονται
αὐτοῖς πολλοὶ μάρτυρες, μαρτυρήσונτες ὥς δικαίως βεβιώ-

e6 λέξαι· δέξαι F a 1 φασί B T P F : φησί Stobaeus Plutarchus
a 2 ἐγὼ οἶμαι B T : ἐγῶμαι P F Stobaeus Eusebius Theodoretus
a 5 ὅδε B T P f : ὅδε F a 6 ἔτι om. P b 4 ἐπὶ κρόνου T W Sto-
baeus Plutarchus et in lac. textus f : ἐπὶ χρόνου B b 6 τῇ F Stobaeus
Plutarchus : om. B T P b 7 οἱ ἐπιμεληταὶ οἱ Plutarchus : οἱ ἐπι-
μεληταὶ B T P F Stobaeus c 1 σφιν T P : σφιν B F : σφισιν Sto-
baeus Plutarchus c 4 ζῶντες γὰρ κρίνονται B T F Plutarchus : om.
P Stobaeus οὖν B T P F Stobaeus : μὲν οὖν Plutarchus c 7 μάρ-
τυρες B T P F Stobaeus : om. Plutarchus

- d κασιν· οἱ οὖν δικασταὶ ὑπὸ τε τούτων ἐκπλήττονται, καὶ ἅμα καὶ αὐτοὶ ἀμπεχόμενοι δικάζουσι, πρὸ τῆς ψυχῆς τῆς αὐτῶν ὀφθαλμοὺς καὶ ὦτα καὶ ὅλον τὸ σῶμα προκεκαλυμμένοι. ταῦτα δὴ αὐτοῖς πάντα ἐπίπροσθεν γίγνεται, καὶ τὰ
- 5 αὐτῶν ἀμφιέσματα καὶ τὰ τῶν κρινομένων. πρῶτον μὲν οὖν,” ἔφη, “πανστέον ἐστὶν προειδὼτας αὐτοὺς τὸν θάνατον· νῦν γὰρ προΐσασι. τοῦτο μὲν οὖν καὶ δὴ εἴρηται τῷ Προ-
- e μηθεὶ ὅπως ἂν παύσῃ αὐτῶν. ἔπειτα γυμνοὺς κριτέον ἀπάντων τούτων· τεθνεώτας γὰρ δεῖ κρίνεσθαι. καὶ τὸν κριτὴν δεῖ γυμνὸν εἶναι, τεθνεῶτα, αὐτῇ τῇ ψυχῇ αὐτὴν τὴν ψυχὴν θεωροῦντα ἐξαίφνης ἀποθανόντος ἐκάστου, ἔρημον
- 5 πάντων τῶν συγγενῶν καὶ καταλιπόντα ἐπὶ τῆς γῆς πάντα ἐκείνους τὸν κόσμον, ἵνα δικάα ἡ κρίσις ᾗ. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα ἐγνώκως πρότερος ἢ ὑμεῖς ἐποιησάμην δικαστὰς ὑεῖς ἔμαντοῦ, δύο μὲν ἐκ τῆς Ἀσίας, Μίνω τε καὶ Ῥαδάμανθυν,
- 524 ἓνα δὲ ἐκ τῆς Εὐρώπης, Αἰακόν· οὗτοι οὖν ἐπειδὰν τελευτήσωσι, δικάσουσιν ἐν τῷ λειμῶνι, ἐν τῇ τριόδῳ ἐξ ἧς φέρετον τὼ ὁδῷ, ἡ μὲν εἰς μακάρων νήσους, ἡ δ’ εἰς Τάρταρον. καὶ τοὺς μὲν ἐκ τῆς Ἀσίας Ῥαδάμανθους κρινεῖ, τοὺς
- 5 δὲ ἐκ τῆς Εὐρώπης Αἰακός· Μίνω δὲ πρεσβεῖα δώσω ἐπιδικρίνειν, ἅν ἀπορήτῳ τι τῷ ἐτέρῳ, ἵνα ὡς δικαιοτάτῃ ἡ κρίσις ᾗ περὶ τῆς πορείας τοῖς ἀνθρώποις.”

Ταῦτ’ ἐστίν, ὦ Καλλίκλεις, ἃ ἐγὼ ἀκηκοὺς πιστεύω

b ἀληθῆ εἶναι· καὶ ἐκ τούτων τῶν λόγων τοιόνδε τι λογίζομαι

d3 τὸ B T P f: om. F d4 δὴ B T P F Plutarchus: δὲ Stobaeus ἐπίπροσθεν B T P F: ἔμπροσθεν Stobaeus: ἐπιπρόσθησις Plutarchus
d7 γὰρ B T P F Stobaeus: μὲν γὰρ f Plutarchus μὲν οὖν καὶ δὴ B T P F Plutarchus: μὲν δὴ καὶ Stobaeus e1 αὐτῶν B T F Stobaeus: αὐτόν P: αὐτό Plutarchus e5 καὶ om. F τῆς γῆς B T P F Stobaeus Plutarchus: γῆς Eusebius Theodoretus e6 δικάα ἡ κρίσις B T P F Stobaeus: ἡ κρίσις δικάα Plutarchus μὲν οὖν ταῦτα B T P F: μὲν οὖν Stobaeus: οὖν ταῦτ’ Plutarchus e7 πρότερος B T P F Stobaeus: πρότερον Plutarchus a2 τῇ B T P F Plutarchus: om. Stobaeus a6 ἀπορήτῳ τι τῷ ἐτέρῳ Findeisen e codice Meermanniano: ἀπόρητῳ τι τῷ ἐτέρῳ B P: ἀπόρητῳ τι τῷ ἐτέρῳ T F: ἀπόρητῳ τι ᾗ τῷ ἐτέρῳ Stobaeus Plutarchus ἡ κρίσις ᾗ B T P F: ᾗ κρίσις Stobaeus: κρίσις ᾗ Plutarchus

συμβαίνειν. ὁ θάνατος τυγχάνει ὧν, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐδὲν
 ἄλλο ἢ δυοῖν πραγμάτων διάλυσιν, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ
 σώματος, ἀπ' ἀλλήλων· ἐπειδὴ δὲ διαλυθήτου ἄρα ἀπ'
 ἀλλήλων, οὐ πολὺ ἦττον ἐκάτερον αὐτοῖν ἔχει τὴν ἔξω τὴν 5
 αὐτοῦ ἤνπερ καὶ ὅτε ἔζη ὁ ἄνθρωπος, τό τε σῶμα τὴν φύσιν
 τὴν αὐτοῦ καὶ τὰ θεραπεύματα καὶ τὰ παθήματα ἔνδηλα
 πάντα. οἷον εἴ τινος μέγα ἦν τὸ σῶμα φύσει ἢ τροφῇ ἢ c
 ἀμφοτέρω ζῶντος, τούτου καὶ ἐπειδὴ ἀποθάνῃ ὁ νεκρὸς
 μέγας, καὶ εἰ παχύς, παχὺς καὶ ἀποθανόντος, καὶ τᾶλλα
 οὕτως· καὶ εἰ αὖ ἐπετήδευε κομᾶν, κομήτης τούτου καὶ ὁ
 νεκρός. μαστιγίας αὖ εἴ τις ἦν καὶ ἵχνη εἶχε τῶν πληγῶν 5
 οὐλὰς ἐν τῷ σώματι ἢ ὑπὸ μαστίγων ἢ ἄλλων τραυμάτων
 ζῶν, καὶ τεθνεώτος τὸ σῶμα ἔστιν ἰδεῖν ταῦτα ἔχον· ἢ
 κατεαγότα εἴ του ἦν μέλη ἢ διεστραμμένα ζῶντος, καὶ
 τεθνεώτος ταῦτα ταῦτα ἔνδηλα. ἐνὶ δὲ λόγῳ, οἷος εἶναι d
 παρεσκεύαστο τὸ σῶμα ζῶν, ἔνδηλα ταῦτα καὶ τελευτήσαντος
 ἢ πάντα ἢ τὰ πολλὰ ἐπὶ τινα χρόνον. ταῦτόν δὴ μοι δοκεῖ
 τοῦτ' ἄρα καὶ περὶ τὴν ψυχὴν εἶναι, ὧς Καλλίκλεις· ἔνδηλα
 πάντα ἔστιν ἐν τῇ ψυχῇ, ἐπειδὴ γυμνωθῇ τοῦ σώματος, τά 5
 τε τῆς φύσεως καὶ τὰ παθήματα ἃ διὰ τὴν ἐπιτήδευσιν
 ἐκάστου πράγματος ἔσχευ ἐν τῇ ψυχῇ ὁ ἄνθρωπος. ἐπειδὴ
 οὖν ἀφίκωνται παρὰ τὸν δικαστήν, οἱ μὲν ἐκ τῆς Ἀσίας
 παρὰ τὸν Ῥαδάμανθυν, ὁ Ῥαδάμανθος ἐκείνους ἐπιστήσας e
 θεᾶται ἐκάστου τὴν ψυχὴν, οὐκ εἰδὼς ὅτου ἐστίν, ἀλλὰ
 πολλάκις τοῦ μεγάλου βασιλέως ἐπιλαβόμενος ἢ ἄλλον
 ὁποιοῦν βασιλέως ἢ δυνάστου κατεῖδεν οὐδὲν ὑγιὲς ὄν τῆς
 ψυχῆς, ἀλλὰ διαμεμαστιγωμένην καὶ οὐλῶν μεστήν ὑπὸ 5
 ἐπιορκιῶν καὶ ἀδικίας, ἃ ἐκάστη ἢ πρᾶξις αὐτοῦ ἐξωμόρξατο 525
 εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ πάντα σκολιὰ ὑπὸ ψεύδους καὶ ἀλα-

b7 τὴν om. P c3 παχύς, παχὺς] παχύ, παχὺς Hirschig
 c6 οὐλὰς secl. Heindorf c7 ἢ κατεαγότα Eusebius: κατεαγότα
 B T P F: κατεαγότα τε Par. 2110: καὶ κατεαγότα Schanz: κατεαγότ' αὐ
 Forman d1 ταῦτα ταῦτα F: ταῦτα B T P d3 ἢ πάντα Fin-
 deisen: ἦν πάντα B T P F d5 πάντα B T P: ταῦτα πάντα F

- ζουείας καὶ οὐδὲν εὐθὺν διὰ τὸ ἄνευ ἀληθείας τεθράφθαι· καὶ
 ὑπὸ ἐξουσίας καὶ τρυφῆς καὶ ὕβρεως καὶ ἀκρατίας τῶν
 5 πράξεων ἀσυμμετρίας τε καὶ αἰσχροτήτος γέμουσαν τὴν
 ψυχὴν εἶδεν· ἰδὼν δὲ ἀτίμως ταύτην ἀπέπεμψεν εὐθὺς τῆς
 φρουρᾶς, οἳ μέλλει ἐλθοῦσα ἀνατλήναι τὰ προσήκοντα πάθη.
 b προσήκει δὲ παντὶ τῷ ἐν τιμωρίᾳ ὄντι, ὑπ' ἄλλον ὀρθῶς
 τιμωρουμένῳ, ἢ βελτίονι γίνεσθαι καὶ ὀνύνασθαι ἢ παρα-
 δείγματι τοῖς ἄλλοις γίνεσθαι, ἵνα ἄλλοι ὀρώντες πάσχοντα
 ἂ ἂν πάσχει φοβούμενοι βελτίους γίνωνται. εἰσὶν δὲ οἱ
 5 μὲν ὠφελούμενοί τε καὶ δίκην διδόντες ὑπὸ θεῶν τε καὶ
 ἀνθρώπων οὔτοι οἳ ἂν ἰάσιμα ἁμαρτήματα ἁμάρτωσιν· ὅμως
 δὲ δι' ἀλγηδόνων καὶ ὀδυνῶν γίνεταί αὐτοῖς ἡ ὠφελία καὶ
 ἐνθάδε καὶ ἐν ᾿Αἰδοῦ· οὐ γὰρ οἶόν τε ἄλλως ἀδικίας ἀπαλ-
 c λάττεσθαι. οἳ δ' ἂν τὰ ἔσχατα ἀδικήσωσι καὶ διὰ τὰ
 τοιαῦτα ἀδικήματα ἀνίατοι γένωνται, ἐκ τούτων τὰ παρα-
 δείγματα γίνεταί, καὶ οὔτοι αὐτοὶ μὲν οὐκέτι ὀνύνανται
 οὐδέν, ἅτε ἀνίατοι ὄντες, ἄλλοι δὲ ὀνύνανται οἱ τούτους
 5 ὀρώντες διὰ τὰς ἁμαρτίας τὰ μέγιστα καὶ ὀδυνηρότατα καὶ
 φοβερώτατα πάθη πάσχοντας τὸν αἰὲ χρόνον, ἀτεχνῶς παρα-
 δείγματα ἀνηρτημένους ἐκεῖ ἐν ᾿Αἰδοῦ ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ,
 τοῖς αἰὲ τῶν ἀδίκων ἀφικνουμένοις θεάματα καὶ νοθετήματα.
 d ὦν ἐγὼ φημι ἓνα καὶ Ἀρχέλαον ἔσεσθαι, εἰ ἀληθὴ λέγει
 Πῶλος, καὶ ἄλλον ὅστις ἂν τοιοῦτος τύραννος ᾗ· οἶμαι δὲ
 καὶ τοὺς πολλοὺς εἶναι τούτων τῶν παραδειγμάτων ἐκ
 τυράννων καὶ βασιλέων καὶ δυναστῶν καὶ τὰ τῶν πόλεων
 5 πραξάντων γεγονότας· οὔτοι γὰρ διὰ τὴν ἐξουσίαν μέγιστα καὶ
 ἀνοσιώτατα ἁμαρτήματα ἁμαρτάνουσι. μαρτυρεῖ δὲ τούτοις

a 3 τεθράφθαι B P: τετράφθαι T F a 4 ἀκρατίας B W F t: ἀκρασίας
 T: ἀκρατείας Eusebius a 6 εἶδεν T P F: ἴδεν B b 2 παραδείγματι
 scr. recc.: παράδειγμά τι B T P: παραδείγματα F: παράδειγμα Eusebius
 Theodoretus b 3 τοῖς B T P: om. F Gellius Theodoretus Suidas
 b 4 & πάσχει F c 1 posterius τὰ F Eusebius Theodoretus Suidas:
 om. B T P c 7 ἐν αἰδοῦ B T P: ἐδίδου pr. F d 3 τούτων τῶν
 παραδειγμάτων F Eusebius: τοὺς τούτων τῶν παραδειγμάτων B: τοὺς
 τῶν παραδειγμάτων T W: τούτων ci. Heindorf

καὶ Ὅμηρος· βασιλέας γὰρ καὶ δυνάστας ἐκείνος πεποίηκεν
τοὺς ἐν ᾿Αἰδοῦ τὸν αἰὲ χρόνον τιμωρουμένους, Τάνταλον καὶ e
Σίσυφον καὶ Τιτυόν· Θερσίτην δέ, καὶ εἴ τις ἄλλος πονηρὸς
ἦν ιδιώτης, οὐδεὶς πεποίηκεν μεγάλας τιμωρίαις συνεχό-
μενον ὥς ἀνίατον—οὐ γὰρ οἶμαι ἐξῆν αὐτῷ· διὸ καὶ εὐδαιμο-
νέστερος ἦν ἢ οἷς ἐξῆν—ἀλλὰ γάρ, ὦ Καλλίκλεις, ἐκ τῶν 5
δυναμένων εἰσὶ καὶ οἱ σφόδρα πονηροὶ γιγνόμενοι ἄνθρωποι· 526
οὐδὲν μὴν κωλύει καὶ ἐν τούτοις ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγγίγνεσθαι,
καὶ σφόδρα γε ἄξιον ἄγασθαι τῶν γιγνομένων· χαλεπὸν γάρ,
ὦ Καλλίκλεις, καὶ πολλοῦ ἐπαίνου ἄξιον ἐν μεγάλῃ ἐξουσίᾳ
τοῦ ἀδικεῖν γενόμενον δικαίως διαβιώναι. ὀλίγοι δὲ γίνονται 5
οἱ τοιοῦτοι· ἐπεὶ καὶ ἐνθάδε καὶ ἄλλοθι γεγόνασιν, οἶμαι δὲ
καὶ ἔσονται καλοὶ καγαθοὶ ταύτην τὴν ἀρετὴν τὴν τοῦ δικαίως
διαχειρίζειν ἢ ἂν τις ἐπιτρέπη· εἰς δὲ καὶ πάνν ἑλλόγιμος b
γέγονεν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, Ἀριστείδης ὁ Λυσι-
μάχου· οἱ δὲ πολλοί, ὦ ἄριστε, κακοὶ γίνονται τῶν δυνα-
στῶν. ὅπερ οὖν ἔλεγον, ἐπειδὴν ὁ Ῥαδάμανθς ἐκείνος
τοιοῦτόν τινα λάβῃ, ἄλλο μὲν περὶ αὐτοῦ οὐκ οἶδεν οὐδέν, 5
οὐθ' ὅστις οὐθ' ὦντινων, ὅτι δὲ πονηρὸς τις· καὶ τοῦτο
κατιδὼν ἀπέπεμψε εἰς Τάρταρον, ἐπισημηνάμενος, ἔαντε
ἰάσιμος ἔαντε ἀνίατος δοκῇ εἶναι· ὁ δὲ ἐκείσε ἀφικόμενος
τὰ προσήκοντα πάσχει. ἐνίστε δ' ἄλλην εἰσιδὼν ὁσίως c
βεβιωκυῖαν καὶ μετ' ἀληθείας, ἀνδρὸς ιδιώτου ἢ ἄλλου τινός,
μάλιστα μὲν, ἔγωγέ φημι, ὦ Καλλίκλεις, φιλοσόφου τὰ
αὐτοῦ πράξαντος καὶ οὐ πολυπραγμονήσαντος ἐν τῷ βίῳ,
ἡγάσθη τε καὶ ἐς μακάρων νήσους ἀπέπεμψε. ταῦτα δὲ 5
ταῦτα καὶ ὁ Αἰακός—ἐκάτερος τούτων ῥάβδον ἔχων δι-
κάξει—ὁ δὲ Μίνως ἐπισκοπῶν κάθηται, μόνος ἔχων χρυσοῦν
σκήπτρον, ὥς φησιν Ὀδυσσεὺς ὁ Ὀμήρου ἰδεῖν αὐτὸν— d
χρύσειον σκήπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νέκυσσι.

Θ 4 οὐ γὰρ . . . Θ 5 ἐξῆν secl. Morstadt α 1 δυναμένων B T P F:
αὐτῶν Aristides α 7 posterius τὴν F: om. B T W Aristides
b 1 ἢ ἂν B T P F: ἂν (i. e. ἂν) Aristides b 2 ἀριστείδης T P F:
ἀριστίδης B c 5 ἐς re vera B T P F

ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Καλλίκλεις, ὑπὸ τε τούτων τῶν λόγων
 πέπεισμαι, καὶ σκοπῶ ὅπως ἀποφανοῦμαι τῷ κριτῇ ὡς ὑγι-
 5 στάτην τὴν ψυχὴν· χαίρειν οὖν ἔασας τὰς τιμὰς τὰς τῶν
 πολλῶν ἀνθρώπων, τὴν ἀλήθειαν ἀσκῶν πειράσομαι τῷ ὄντι
 ὡς ἂν δύνωμαι βέλτιστος ὢν καὶ ζῆν καὶ ἐπειδὰν ἀποθνήσκω
 e ἀποθνήσκειν. παρακαλῶ δὲ καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ἀνθρώ-
 πους, καθ' ὅσον δύναμαι, καὶ δὴ καὶ σὲ ἀντιπαρακαλῶ ἐπὶ
 τοῦτον τὸν βίον καὶ τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ὃν ἐγὼ φημι ἀντὶ
 πάντων τῶν ἐνθάδε ἀγώνων εἶναι, καὶ ὀνειδίζω σοι ὅτι οὐχ
 5 οἷός τ' ἔσῃ σαυτῷ βοηθῆσαι, ὅταν ἡ δίκη σοι ᾗ καὶ ἡ κρίσις
 ᾗν νυνδὴ ἐγὼ ἔλεγον, ἀλλὰ ἐλθὼν παρὰ τὸν δικαστήν,
 527 τὸν τῆς Αἰγίνης ὑόν, ἐπειδάν σου ἐπιλαβόμενος ἄγῃ,
 χασμῆσῃ καὶ ἰλιγγιάσεις οὐδὲν ἥττον ἢ ἐγὼ ἐνθάδε σὺν
 ἐκεῖ, καί σε ἴσως τυπτήσῃ τις καὶ ἐπὶ κόρρης ἀτίμως καὶ
 πάντως προπηλακίῃ.

- 5 Τάχα δ' οὖν ταῦτα μῦθος σοι δοκεῖ λέγεσθαι ὥσπερ γραὸς
 καὶ καταφρονεῖς αὐτῶν, καὶ οὐδέν γ' ἂν ᾦν θαυμαστὸν κατα-
 φρονεῖν τούτων, εἴ πῃ ζητοῦντες εἴχομεν αὐτῶν βελτίω καὶ
 ἀληθέστερα εὑρεῖν· νῦν δὲ ὁρᾷς ὅτι τρεῖς ὄντες ὑμεῖς, οἵπερ
 σοφώτατοί ἐστε τῶν νῦν Ἑλλήνων, σύ τε καὶ Πῶλος καὶ
 b Γοργίας, οὐκ ἔχετε ἀποδείξαι ὡς δεῖ ἄλλον τινὰ βίον ζῆν
 ἢ τοῦτον, ὅσπερ καὶ ἐκείσε φαίνεται συμφέρων. ἀλλ' ἐν
 τοσούτοις λόγοις τῶν ἄλλων ἐλεγχόμενων μόνος οὗτος
 ἡρεμεῖ ὁ λόγος, ὡς εὐλαβητέον ἐστὶν τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἢ
 5 τὸ ἀδικεῖσθαι, καὶ παντὸς μᾶλλον ἀνδρὶ μελετητέον οὐ τὸ
 δοκεῖν εἶναι ἀγαθὸν ἀλλὰ τὸ εἶναι, καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ·
 ἔαν δέ τις κατὰ τι κακὸς γίγνηται, κολαστέος ἐστί, καὶ τοῦτο
 δεύτερον ἀγαθὸν μετὰ τὸ εἶναι δίκαιον, τὸ γίγνεσθαι καὶ
 c κολαζόμενον διδόναι δίκην· καὶ πᾶσαν κολακείαν καὶ τὴν

d 3 τε F: om. B TP d 4 σκοπῶ B T P F: γρ. ἀσκῶ T d 5 τὴν
 T W F Eusebius: om. B P d 6 ἀσκῶν F Eusebius: σκοπῶν B T P
 a 1 τὸν B T P: ἐκείνον τὸν F ἄγῃ B T P: ἐκείνος ἄγῃ F a 2 ἰλιγ-
 γιάσεις T P: εἰλιγγιάσεις B F a 3 καὶ ante ἐπὶ et ἀτίμως secl.
 Cobet: ἐπὶ κόρρης secl. Heindorf a 5 γραὸς B T P: ὑπὸ γραὸς F
 Eusebius Theodoretus a 9 νῦν om. P

περὶ ἑαυτὸν καὶ τὴν περὶ τοὺς ἄλλους, καὶ περὶ ὀλίγους
καὶ περὶ πολλούς, φευκτέον· καὶ τῇ ῥητορικῇ οὕτω χρηστέον
ἐπὶ τὸ δίκαιον αἰεὶ, καὶ τῇ ἄλλῃ πάσῃ πράξει. ἐμοὶ οὖν
πειθόμενος ἀκολούθησον ἐνταῦθα, οἱ ἀφικόμενος εὐδαιμο- 5
νῆσεις καὶ ζῶν καὶ τελευτήσας, ὡς ὁ λόγος σημαίνει. καὶ
ἕασόν τινά σου καταφρονῆσαι ὡς ἀνοήτου καὶ προπηλακίσαι,
ἐὰν βούληται, καὶ ναὶ μὰ Δία σύ γε θαρρῶν πατάξαι τὴν
ἄτιμον ταύτην πληγὴν· οὐδὲν γὰρ δεινὸν πείσῃ, ἐὰν τῷ ὄντι d
ἦς καλὸς καγαθός, ἀσκῶν ἀρετὴν. κἄπειτα οὕτω κοινῇ
ἀσκήσαντες, τότε ἤδη, ἐὰν δοκῇ χρῆναι, ἐπιθησόμεθα τοῖς
πολιτικοῖς, ἢ ὁποῖον ἂν τι ἡμῖν δοκῇ, τότε βουλευσόμεθα,
βελτίους ὄντες βουλευέσθαι ἢ νῦν. αἰσχρὸν γὰρ ἔχοντάς 5
γε ὡς νῦν φαινόμεθα ἔχειν, ἔπειτα νεανιεύεσθαι ὡς τὶ ὄντας,
οἷς οὐδέποτε ταῦτα δοκεῖ περὶ τῶν αὐτῶν, καὶ ταῦτα περὶ
τῶν μεγίστων—εἰς τοσοῦτον ἦκομεν ἀπαιδευσίας—ὥσπερ e
οὖν ἡγεμόνι τῷ λόγῳ χρησόμεθα τῷ νῦν παραφανέντι, ὃς
ἡμῖν σημαίνει ὅτι οὗτος ὁ τρόπος ἄριστος τοῦ βίου, καὶ τὴν
δικαιοσύνην καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἀσκούντας καὶ ζῆν καὶ
τεθνάναι. τούτῳ οὖν ἐπώμεθα, καὶ τοὺς ἄλλους παρακα- 5
λῶμεν, μὴ ἐκλείψῃ, ὃ σὺ πιστεύων ἐμὲ παρακαλεῖς· ἔστι γὰρ
οὐδενὸς ἄξιος ὧ Καλλίκλεις.

c 4 πάσῃ πράξει BTP: πράξει πάσῃ F c 6 ὁ λόγος F: ὁ σὸς
λόγος BTP c 8 τὴν ἄτιμον ταύτην BTP: ταύτην τὴν ἄτιμον F
d 7 ταῦτα δοκεῖ BTP: δοκεῖ ταῦτα F e 2 χρησόμεθα BT: χρησό-
μεθα PF e 5 ἐπώμεθα P παρακαλοῦμεν P

MENON

St. II

MENON ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΠΑΙΣ ΜΕΝΩΝΟΣ ΑΝΥΤΟΣ p. 70

MEN. Ἐχεις μοι εἰπεῖν, ὦ Σώκρατες, ἄρα διδακτὸν ἡ ἀρετή; ἢ οὐ διδακτὸν ἀλλ' ἀσκητόν; ἢ οὔτε ἀσκητὸν οὔτε μαθητόν, ἀλλὰ φύσει παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις ἢ ἄλλω τινὶ τρόπῳ; a

ΣΩ. ὦ Μένων, πρὸ τοῦ μὲν Θετταλοὶ εὐδόκιμοι ἦσαν ἐν τοῖς Ἑλλησιν καὶ ἐθαυμάζοντο ἐφ' ἵπικῇ τε καὶ πλούτῳ, νῦν δέ, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ οὐχ ἥκιστα οἱ τοῦ σοῦ ἐταίρου Ἀριστίππου πολῖται Λαρισαῖοι. τούτου δὲ ὑμῖν αἰτιῶς ἐστὶ Γοργίας· ἀφικόμενος γὰρ εἰς τὴν πόλιν ἐραστὰς ἐπὶ σοφίᾳ εἴληφεν Ἀλευαδῶν τε τοὺς πρώτους, ὧν ὁ σὸς ἐραστὴς ἐστὶν Ἀρίστιππος, καὶ τῶν ἄλλων Θετταλῶν. καὶ δὴ καὶ τοῦτο τὸ ἔθος ὑμᾶς εἴθικεν, ἀφόβως τε καὶ μεγαλοπρεπῶς ἀποκρίνεσθαι ἐάν τις τι ἔρηται, ὥσπερ εἰκὸς τοὺς εἰδότας, ἅτε καὶ αὐτὸς παρέχων αὐτὸν ἐρωτᾶν τῶν Ἑλλήνων τῷ βουλομένῳ ὅτι ἂν τις βούληται, καὶ οὐδενὶ ὅτῳ οὐκ ἀποκρινόμενος. ἐνθάδε δέ, ὦ φίλε Μένων, τὸ ἐναντίον περιέστηκεν· ὥσπερ αὐχμὸς τις τῆς σοφίας γέγονεν, καὶ κινδυνεύει ἐκ τῶνδε τῶν τόπων παρ' ὑμᾶς οἵχεσθαι ἡ σοφία. εἰ γοῦν τινα ἐθέλεις οὕτως ἐρέσθαι τῶν ἐνθάδε, οὐδεὶς ὅστις οὐ γελάσεται καὶ ἐρεῖ· “ὦ ξένε, κινδυνεύω σοι δοκεῖν μακάριός τις εἶναι—ἀρετὴν γοῦν εἶτε διδακτὸν εἶθ' ὅτῳ τρόπῳ παρα- 5 b c 71

70 b 2 Ἀριστίππου secl. Naber Λαρισαῖοι F: Λαρισαῖοι B T W :
 Λαρισαῖοι t: secl. Naber c 1 αὐτὸς WF: αὐτοῖς B T f (sed
 s in ras. B) c 3 τὸ ἐναντίον] τὸ πρᾶγμα εἰς τοῦναντίον Cobet
 71 a 4 ἀρετὴν . . . a 5 εἰδέναι secl. Naber

5 γίγνεται εἰδέναι—ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω εἶτε διδασκὸν εἶτε μὴ διδασκὸν εἰδέναι, ὥστ' οὐδὲ αὐτὸ ὅτι ποτ' ἐστὶ τὸ παράπαν ἀρετὴ τυγχάνω εἰδώς.

b Ἐγὼ οὖν καὶ αὐτός, ὦ Μένων, οὕτως ἔχω· συμπένομαι τοῖς πολίταις τούτου τοῦ πράγματος, καὶ ἔμαντὸν καταμέμφομαι ὥς οὐκ εἰδώς περὶ ἀρετῆς τὸ παράπαν· ὁ δὲ μὴ οἶδα τί ἐστίν, πῶς ἂν ὁποῖόν γέ τι εἰδείην; ἢ δοκεῖ σοι
5 οἷόν τε εἶναι, ὅστις Μένωνα μὴ γινώσκει τὸ παράπαν ὅστις ἐστίν, τούτου εἰδέναι εἶτε καλὸς εἶτε πλούσιος εἶτε καὶ γενναῖός ἐστιν, εἶτε καὶ τἀναντία τούτων; δοκεῖ σοι οἷόν τ' εἶναι;

MEN. Οὐκ ἔμοιγε. ἀλλὰ σύ, ὦ Σώκρατες, ἀληθῶς
c οὐδ' ὅτι ἀρετὴ ἐστὶν οἶσθα, ἀλλὰ ταῦτα περὶ σοῦ καὶ οἵκαδε ἀπαγγέλλωμεν;

ΣΩ. Μὴ μόνον γε, ὦ ἐταῖρε, ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐδ' ἄλλω πω ἐνέτυχον εἰδότε, ὥς ἐμοὶ δοκῶ.

5 MEN. Τί δέ; Γοργία οὐκ ἐνέτυχες ὅτε ἐνθάδε ἦν;

ΣΩ. Ἐγώ γε.

MEN. Εἴτα οὐκ ἐδόκει σοι εἰδέναι;

ΣΩ. Οὐ πάνυ εἰμὶ μνήμων, ὦ Μένων, ὥστε οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἐν τῇ παρόντι πῶς μοι τότε ἔδοξεν. ἀλλ' ἴσως
10 ἐκεῖνός τε οἶδε, καὶ σὺν ᾧ ἐκεῖνος ἔλεγε· ἀνάμνησον οὖν
d με πῶς ἔλεγεν. εἰ δὲ βούλει, αὐτὸς εἰπέ· δοκεῖ γὰρ δήπου σοὶ ἅπερ ἐκεῖνω.

MEN. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Ἐκεῖνον μὲν τοῖνον ἐῶμεν, ἐπειδὴ καὶ ἅπεστιν· σὺ
5 δὲ αὐτός, ὦ πρὸς θεῶν, Μένων, τί φῆς ἀρετὴν εἶναι; εἶπον καὶ μὴ φθονήσης, ἵνα εὐτυχέστατον ψεῦσμα ἐψευσμένος ὦ,

a 5 τοσοῦτον B T W F: τοσούτου Buttmann a 6 ὥστ' F: ὥς
BTW b 4 γέ τι B T W: ἐστίν F: γέ τί ἐστιν Naber
b 5 γινώσκει B T: γινώσκη W F b 6 τούτου B W F: τούτων
T καὶ γενναῖος B T F: γενναῖος W c 3 πω B T W: που F
e 10 ἀνάμνησον . . . ἔλεγεν punctis notata in T d 4 μὲν τοῖνον
T W F: μέντοι νῦν B d 5 εἶπον B T W F: εἰπὲ scr. Laur. xiv. 85
d 6 εὐτυχέστατον B T F: εὐτυχέστατος W

ἂν φανῆς σὺ μὲν εἰδὼς καὶ Γοργίας, ἐγὼ δὲ εἰρηκῶς μηδενὶ
πώποτε εἰδῶτι ἐντετυχηκέναι.

MEN. Ἄλλ' οὐ χαλεπὸν, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν. πρῶτον **e**
μὲν, εἰ βούλει ἀνδρὸς ἀρετὴν, ῥάδιον, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἀνδρὸς
ἀρετὴ, ἱκανὸν εἶναι τὰ τῆς πόλεως πράττειν, καὶ πράττοντα
τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν, τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς, καὶ αὐτὸν
εὐλαβεῖσθαι μηδὲν τοιοῦτον παθεῖν. εἰ δὲ βούλει γυναικὸς **5**
ἀρετὴν, οὐ χαλεπὸν διελθεῖν, ὅτι δεῖ αὐτὴν τὴν οἰκίαν εὖ
οἰκεῖν, σφύζουσάν τε τὰ ἔνδον καὶ κατήκοον οὔσαν τοῦ ἀνδρός.
καὶ ἄλλη ἐστὶν παιδὸς ἀρετὴ, καὶ θηλείας καὶ ἄρρενος, καὶ
πρεσβυτέρου ἀνδρός, εἰ μὲν βούλει, ἐλευθέρου, εἰ δὲ βούλει, **72**
δούλου. καὶ ἄλλαι πάμπολλαι ἀρεταὶ εἰσιν, ὥστε οὐκ
ἀπορία εἰπεῖν ἀρετῆς πέρι ὅτι ἐστίν· καθ' ἐκάστην γὰρ
τῶν πράξεων καὶ τῶν ἡλικιῶν πρὸς ἕκαστον ἔργον ἐκάστῳ
ἡμῶν ἡ ἀρετὴ ἐστιν, ὡσαύτως δὲ οἶμαι, ὦ Σώκρατες, καὶ ἡ
κακία. **5**

ΣΩ. Πολλῇ γέ τιμι εὐτυχία ἔοικα κεχρηῆσθαι, ὦ Μένων,
εἰ μίαν ζητῶν ἀρετὴν σμῆνός τι ἀνηύρηκα ἀρετῶν παρὰ σοὶ
κείμενον. ἀτάρ, ὦ Μένων, κατὰ ταύτην τὴν εἰκόνα τὴν
περὶ τὰ σμῆνη, εἴ μου ἐρομένου μελίττης περὶ οὐσίας ὅτι **b**
ποτ' ἐστίν, πολλὰς καὶ παντοδαπὰς ἔλεγες αὐτὰς εἶναι, τί
ἂν ἀπεκρίνω μοι, εἴ σε ἡρόμην· “Ἄρα τούτῳ φῆς πολλὰς
καὶ παντοδαπὰς εἶναι καὶ διαφερούσας ἀλλήλων, τῷ μελίττας
εἶναι; ἢ τούτῳ μὲν οὐδὲν διαφέρουσιν, ἄλλῳ δέ τῳ, οἶον **5**
ἢ κάλλει ἢ μεγέθει ἢ ἄλλῳ τῷ τῶν τοιούτων;” εἰπέ, τί ἂν
ἀπεκρίνω οὕτως ἐρωτηθεῖς;

MEN. Τοῦτ' ἔγωγε, ὅτι οὐδὲν διαφέρουσιν, ἢ μέλιτται
εἰσιν, ἢ ἑτέρα τῆς ἑτέρας.

ΣΩ. Εἰ οὖν εἶπον μετὰ ταῦτα· “Τοῦτο τοίνυν μοι **c**
αὐτὸ εἰπέ, ὦ Μένων· ᾧ οὐδὲν διαφέρουσιν ἀλλὰ ταῦτόν

e6 αὐτὴν BTF: αὐτῆς W e9 μὲν BTW: μὲν οὖν F e?
δὲ βούλει] εἰ δέ Cobet a2 ὅτι BTW: ὅτου F a4 ἢ supra
versum T a6 κεχρηῆσθαι BTW: χρηῆσθαι PF a8 κείμενον
F: κειμένων BTW b3 ἡρόμην BWF: εἰρόμην T

εἰσιν ἅπασαι, τί τοῦτο φῆς εἶναι;” εἶχες δήπου ἂν τί μοι εἰπείν;

5 ΜΕΝ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Οὕτω δὴ καὶ περὶ τῶν ἀρετῶν· καὶ εἰ πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ εἰσιν, ἐν γέ τι εἶδος ταύτων ἅπασαι ἔχουσιν δι’ ὃ εἰσιν ἀρεταί, εἰς ὃ καλῶς που ἔχει ἀποβλέψαντα τὸν ἀποκρινόμενον τῷ ἐρωτήσαντι ἐκεῖνο δηλῶσαι, ὃ τυγχάνει
d οὐσα ἀρετή· ἢ οὐ μανθάνεις ὅτι λέγω;

ΜΕΝ. Δοκῶ γέ μοι μανθάνειν· οὐ μέντοι ὥς βούλομαί γέ πω κατέχω τὸ ἐρωτώμενον.

ΣΩ. Πότερον δὲ περὶ ἀρετῆς μόνον σοι οὕτω δοκεῖ, ὧ
5 Μένων, ἄλλη μὲν ἀνδρὸς εἶναι, ἄλλη δὲ γυναικὸς καὶ τῶν ἄλλων, ἢ καὶ περὶ ὑγείας καὶ περὶ μεγέθους καὶ περὶ ἰσχύος ὡσαύτως; ἄλλη μὲν ἀνδρὸς δοκεῖ σοι εἶναι ὑγεία, ἄλλη δὲ γυναικός; ἢ ταῦτόν πανταχοῦ εἶδος ἐστίν, ἐάνπερ ὑγεία
e ἦ, ἐάντε ἐν ἀνδρὶ ἐάντε ἐν ἄλλῳ ὄψωσιν ἦ;

ΜΕΝ. Ἡ αὐτὴ μοι δοκεῖ ὑγεία γέ εἶναι καὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικός.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ μέγεθος καὶ ἰσχύς; ἐάνπερ ἰσχυρὰ
5 γυνὴ ἦ, τῷ αὐτῷ εἶδει καὶ τῇ αὐτῇ ἰσχυί ἰσχυρὰ ἔσται; τὸ γὰρ τῇ αὐτῇ τοῦτο λέγω· οὐδὲν διαφέρει πρὸς τὸ ἰσχύς εἶναι ἢ ἰσχύς, ἐάντε ἐν ἀνδρὶ ἢ ἐάντε ἐν γυναικί. ἢ δοκεῖ τί σοι διαφέρειν;

ΜΕΝ. Οὐκ ἔμοιγε.

73 ΣΩ. Ἡ δὲ ἀρετὴ πρὸς τὸ ἀρετὴ εἶναι διοίσει τι, ἐάντε ἐν παιδί ἢ ἐάντε ἐν πρεσβύτῃ, ἐάντε ἐν γυναικί ἐάντε ἐν ἀνδρί;

ΜΕΝ. Ἐμοιγέ πως δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, τοῦτο οὐκέτι
5 ὅμοιον εἶναι τοῖς ἄλλοις τούτοις.

ΣΩ. Τί δέ; οὐκ ἀνδρὸς μὲν ἀρετὴν ἔλεγες πόλιν εἶ

c9 ἀποκρινόμενον WF: ἀποκρινάμενον BT e2 δοκεῖ BTW:
δοκεῖ εἶναι F γε F: τε BTW e6 διαφέρει BTWF: διαφέρειν
Laur. vii. 85 e7 ἢ ἰσχύς ἐάν τε TWF: ἢ ἰσχύς εἶ. ἂν τε B
δοκεῖ τί σοι BTW: σοι δοκεῖ τι F

διοικεῖν, γυναικὸς δὲ οἰκίαν;—MEN. Ἐγωγε.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν οἶόν τε εὖ διοικεῖν ἢ πόλιν ἢ οἰκίαν ἢ ἄλλο ὅτιοῦν, μὴ σωφρόνως καὶ δικαίως διοικοῦντα;—MEN. Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἄνπερ δικαίως καὶ σωφρόνως διοικῶσιν, δι- b
καιοσύνη καὶ σωφροσύνη διοικήσουσιν;—MEN. Ἀνάγκη.
—ΣΩ. Τῶν αὐτῶν ἄρα ἀμφοτέροι δέονται, εἴπερ μέλλουσιν ἀγαθοὶ εἶναι, καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ, δικαιοσύνης καὶ σω-
φροσύνης.—MEN. Φαίνονται.—ΣΩ. Τί δὲ παῖς καὶ πρε- 5
σβύτης; μὴν ἀκόλαστοι ὄντες καὶ ἄδικοι ἀγαθοὶ ἂν ποτε γένοιτο;—MEN. Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Ἀλλὰ σῶφρονες καὶ δίκαιοι;—MEN. Ναί.—ΣΩ. Πάντες ἄρ' ἀνθρώποι τῷ αὐτῷ c
τρόπῳ ἀγαθοὶ εἰσιν· τῶν αὐτῶν γὰρ τυχόντες ἀγαθοὶ γί-
γνονται.—MEN. Ἐοικε.—ΣΩ. Οὐκ ἂν δήπου, εἴ γε μὴ ἡ αὐτὴ ἀρετὴ ἦν αὐτῶν, τῷ αὐτῷ ἂν τρόπῳ ἀγαθοὶ ἦσαν.—
MEN. Οὐ δῆτα. 5

ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν ἡ αὐτὴ ἀρετὴ πάντων ἐστίν, πειρῶ εἰπεῖν καὶ ἀναμνησθῆναι τί αὐτό φησι Γοργίας εἶναι καὶ σὺ μετ' ἐκείνου.

MEN. Τί ἄλλο γ' ἢ ἄρχειν οἶόν τ' εἶναι τῶν ἀνθρώπων; εἴπερ ἓν γέ τι ζητεῖς κατὰ πάντων. d

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ζητῶ γε. ἀλλ' ἄρα καὶ παιδὸς ἡ αὐτὴ ἀρετὴ, ὦ Μένων, καὶ δούλου, ἄρχειν οἶω τε εἶναι τοῦ δε-
σπότου, καὶ δοκεῖ σοι ἔτι ἂν δοῦλος εἶναι ὁ ἄρχων;

MEN. Οὐ πάνν μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. 5

ΣΩ. Οὐ γὰρ εἰκός, ὦ ἄριστε· ἔτι γὰρ καὶ τόδε σκόπει. ἄρχειν φῆς οἶόν τ' εἶναι. οὐ προσθήσομεν αὐτόσε τὸ δικαίως, ἀδίκως δὲ μή;

MEN. Οἶμαι ἔγωγε· ἡ γὰρ δικαιοσύνη, ὦ Σώκρατες, ἀρετὴ ἐστίν. 10

ΣΩ. Πότερον ἀρετὴ, ὦ Μένων, ἢ ἀρετὴ τις; e

MEN. Πῶς τοῦτο λέγεις;

b 1 δικαίως καὶ σωφρόνως B T W : σωφρόνως καὶ δικαίως F d 3 οἶω W : οἶφ B T : οἶη F : οἶόν (vel οἶον) Buttmann d 6 γὰρ καὶ B T W F : καὶ Schanz : δὲ καὶ Fritzsche

ΣΩ. Ὡς περὶ ἄλλου ὁπουοῦν. οἷον, εἰ βούλει, στρογ-
 γυλότητος πέρι εἵποιμ' ἂν ἔγωγε ὅτι σχῆμά τί ἐστιν, οὐχ
 5 οὕτως ἀπλῶς ὅτι σχῆμα. διὰ ταῦτα δὲ οὕτως ἂν εἵποιμι,
 ὅτι καὶ ἄλλα ἔστι σχήματα.

MEN. Ὅρθῶς γε λέγων σύ, ἐπεὶ καὶ ἐγὼ λέγω οὐ μόνον
 δικαιοσύνην ἀλλὰ καὶ ἄλλας εἶναι ἀρετάς.

74 ΣΩ. Τίνας ταύτας; εἰπέ. οἷον καὶ ἐγὼ σοι εἵποιμι ἂν
 καὶ ἄλλα σχήματα, εἴ με κελεύεις· καὶ σὺ οὖν ἐμοὶ εἰπέ
 ἄλλας ἀρετάς.

MEN. Ἡ ἀνδρεία τοίνυν ἐμοιγε δοκεῖ ἀρετὴ εἶναι καὶ
 5 σωφροσύνη καὶ σοφία καὶ μεγαλοπρέπεια καὶ ἄλλαι πάμ-
 πολλαι.

ΣΩ. Πάλιν, ὦ Μένων, ταῦτόν πεπόνθαμεν· πολλὰς αὖ
 ἠύρηκαμεν ἀρετὰς μίαν ζητοῦντες, ἄλλον τρόπον ἢ νυνδὴ·
 τὴν δὲ μίαν, ἣ διὰ πάντων τούτων ἐστίν, οὐ δυνάμεθα
 10 ἀνευρεῖν.

MEN. Οὐ γὰρ δύναμαί πο, ὦ Σώκρατες, ὥς σὺ ζητεῖς,
 b μίαν ἀρετὴν λαβεῖν κατὰ πάντων, ὥσπερ ἐν τοῖς ἄλλοις.

ΣΩ. Εἰκότως γε· ἀλλ' ἐγὼ προθυμήσομαι, ἐὰν οἷός τ'
 ὦ, ἡμᾶς προβιβάσαι. μαθάνεις γάρ που ὅτι οὕτως ἔχει
 περὶ παντός· εἴ τίς σε ἀνέροιτο τοῦτο ὃ νυνδὴ ἐγὼ ἔλεγον,
 5 “Τί ἐστιν σχῆμα, ὦ Μένων;” εἰ αὐτῷ εἶπες ὅτι στρογ-
 γυλότης, εἴ σοι εἶπεν ἄπερ ἐγώ, “Πότερον σχῆμα ἢ στρογ-
 γυλότης ἐστὶν ἢ σχῆμά τι;” εἶπες δῆπου ἂν ὅτι σχῆμά τι.

MEN. Πάνν γε.

c ΣΩ. Οὐκοῦν διὰ ταῦτα, ὅτι καὶ ἄλλα ἔστιν σχήματα;

MEN. Ναί.

ΣΩ. Καὶ εἴ γε προσανηρώτα σε ὁποῖα, ἔλεγες ἄν;

MEN. Ἐγωγε.

a 2 κελεύεις BT²WF: κελεύεις T οὖν BTW: μὲν οὖν F
 a 7 αὖ εὑρήκαμεν B T W F: ἀνευρήκαμεν Buttman a 8 μίαν
 B T W: καὶ μίαν F a 9 ἐστίν] εἴσιν ci. Madvig a 11 πω
 B T W: πως F b 3 προβιβάσαι W F: προσβιβάσαι B T b 4 σε
 B T W: om. F c 3 προσανηρώτα σε B T f: πρὸς ἂν ἡρώτα σε F:
 προσανηρώτησεν W

ΣΩ. Καὶ αὖ εἰ περὶ χρώματος ὡσαύτως ἀνῆρετο ὅτι 5
ἐστίν, καὶ εἰπόντος σου ὅτι τὸ λευκόν, μετὰ ταῦτα ὑπέλαβεν
ὁ ἐρωτῶν· “Πότερον τὸ λευκὸν χρώμά ἐστιν ἢ χρώμά τι;”
εἶπες ἂν ὅτι χρώμά τι, διότι καὶ ἄλλα τυγχάνει ὄντα;

MEN. Ἐγωγε.

ΣΩ. Καὶ εἴ γέ σε ἐκέλευε λέγειν ἄλλα χρώματα, ἔλεγες 10
ἂν ἄλλα, ἃ οὐδὲν ἦττον τυγχάνει ὄντα χρώματα τοῦ λευκοῦ; d

MEN. Ναί.

ΣΩ. Εἰ οὖν ὥσπερ ἐγὼ μετῆι τὸν λόγον, καὶ ἔλεγεν
ὅτι “Ἀεὶ εἰς πολλὰ ἀφικνούμεθα, ἀλλὰ μὴ μοι οὕτως,
ἀλλ’ ἐπειδὴ τὰ πολλὰ ταῦτα ἐνί τινι προσαγορεύεις ὀνό- 5
ματι, καὶ φῆς οὐδὲν αὐτῶν ὅτι οὐ σχῆμα εἶναι, καὶ ταῦτα
καὶ ἐναντία ὄντα ἀλλήλοις, ὅτι ἐστὶν τοῦτο ὃ οὐδὲν ἦττον
κατέχει τὸ στρογγύλον ἢ τὸ εὐθύ, ὃ δὴ ὀνομάζεις σχῆμα
καὶ οὐδὲν μᾶλλον φῆς τὸ στρογγύλον σχῆμα εἶναι ἢ τὸ e
εὐθύ;” ἢ οὐχ οὕτω λέγεις;

MEN. Ἐγωγε.

ΣΩ. Ἄρ’ οὖν, ὅταν οὕτω λέγῃς, τότε οὐδὲν μᾶλλον φῆς
τὸ στρογγύλον εἶναι στρογγύλον ἢ εὐθύ, οὐδὲ τὸ εὐθὺ εὐθὺ 5
ἢ στρογγύλον;

MEN. Οὐ δήπου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν σχῆμά γε οὐδὲν μᾶλλον φῆς εἶναι τὸ
στρογγύλον τοῦ εὐθέος, οὐδὲ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου.

MEN. Ἀληθῆ λέγεις.

10

ΣΩ. Τί ποτε οὖν τοῦτο οὐ τοῦτο ὀνομά ἐστιν, τὸ σχῆμα;
πειρῶ λέγειν. εἰ οὖν τῷ ἐρωτῶντι οὕτως ἢ περὶ σχήματος 75
ἢ χρώματος εἶπες ὅτι “Ἀλλ’ οὐδὲ μανθάνω ἔγωγε ὅτι
βούλει, ὦ ἄνθρωπε, οὐδὲ οἶδα ὅτι λέγεις,” ἴσως ἂν ἐθαύ-
μασε καὶ εἶπεν· “Οὐ μανθάνεις ὅτι ζητῶ τὸ ἐπὶ πᾶσιν

c 7 δ BTW: om. F

d 7 ὅτι BTWF: τί Gedike

δ T²:

om. BTWF

d 8 κατέχει BTWF: del. rec. b

ὀνομάζεις

BTf: ὀνομάζει W

e 1 σχῆμα . . . e 5 τὸ στρογγύλον om. W

(add. in marg. w)

e 7 οὐ δήπου BTf: οὐ δῆτα W (sed suprascr.

που W)

a 2 ἀλλ’ οὐδὲ BTWf: ἄλλου F

5 ταύτοις ταυτόν;” ἢ οὐδὲ ἐπὶ τούτοις, ὦ Μένων, ἔχouis ἀν εἰπεῖν, εἴ τίς σε ἐρωτῶῃ· “Τί ἐστιν ἐπὶ τῷ στρογγύλῳ καὶ εὐθεῖ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ἀ δὴ σχήματα καλεῖς, ταυτόν ἐπὶ πᾶσιν;” πειρώ εἰπεῖν, ἵνα καὶ γένηταί σοι μελέτη πρὸς τὴν περὶ τῆς ἀρετῆς ἀπόκρισιν.

b MEN. Μή, ἀλλὰ σύ, ὦ Σώκρατες, εἰπέ.

ΣΩ. Βούλει σοι χαρίσωμαι;

MEN. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἐθελήσεις οὖν καὶ σὺ ἐμοὶ εἰπεῖν περὶ τῆς ἀρετῆς;

5 MEN. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Προθυμητέον τοίνυν ἄξιον γάρ.

MEN. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Φέρε δὴ, πειρώμεθά σοι εἰπεῖν τί ἐστιν σχῆμα. σκόπει οὖν εἰ τόδε ἀποδέχῃ αὐτὸ εἶναι· ἔστω γὰρ δὴ ἡμῖν
 10 τοῦτο σχῆμα, ὃ μόνον τῶν ὄντων τυγχάνει χρώματι ἀεὶ ἐπόμενον. ἱκανῶς σοι, ἢ ἄλλως πως ζητεῖς; ἐγὼ γὰρ κἂν
 c οὕτως ἀγαπῶν εἴ μοι ἀρετὴν εἴποις.

MEN. Ἀλλὰ τοῦτό γε εὔηθες, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Πῶς λέγεις;

MEN. Ὅτι σχῆμά πού ἐστιν κατὰ τὸν σὸν λόγον ὃ ἀεὶ
 5 χροᾶ ἔπεται. εἶεν· εἰ δὲ δὴ τὴν χροᾶν τις μὴ φαίῃ εἰδέναι, ἀλλὰ ὡσαύτως ἀποροῖ ὥσπερ περὶ τοῦ σχήματος, τί ἀν οἶει σοι ἀποκεκρίσθαι;

ΣΩ. Τάληθῇ ἔγωγε· καὶ εἰ μὲν γε τῶν σοφῶν τις εἴῃ καὶ ἐριστικῶν τε καὶ ἀγωνιστικῶν ὃ ἐρόμενος, εἴποιμ’ ἂν
 d αὐτῷ ὅτι “Ἐμοὶ μὲν εἴρηται· εἰ δὲ μὴ ὀρθῶς λέγω, σὸν ἔργον λαμβάνειν λόγον καὶ ἐλέγχειν.” εἰ δὲ ὥσπερ ἐγὼ τε καὶ σὺ νυνὶ φίλοι ὄντες βούλοιντο ἀλλήλοισι διαλέγεσθαι,

a 5 ἢ BTW: ἢ ἔτι F. a 6 σε F: om. BTW τί TWFb: τίς B a 8 καὶ BTF: om. W b 2 χαρίσωμαι BT²: χαρίσομαι TWF b 4 ἐθελήσεις BTW: εἰ ἐθελήσεις F b 8 πειρώμεθά BTWF: πειρώμαι Schanz b 10 τοῦτο BWF: τοῦτο τὸ T b 11 κἂν BTW: καὶ νῦν F c 2 εὔηθες BTW: εὐήθως F c 4 σχῆμα TWF: σχήματα B c 8 ἔγωγε BTW: λέγων F c 9 ἐρόμενος BTWF: ἐρώμενος F

δεῖ δὴ πραότερόν· πως καὶ διαλεκτικώτερον ἀποκρίνεσθαι.
 ἔστι δὲ ἴσως τὸ διαλεκτικώτερον μὴ μόνον τάληθῇ ἀποκρί- 5
 νεσθαι, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνων ὧν ἂν προσομολογῇ εἰδέναι
 ὁ ἐρωτώμενος. πειράσομαι δὴ καὶ ἐγὼ σοι οὕτως εἰπεῖν.
 λέγε γάρ μοι· τελευτὴν καλεῖς τι; τοῖονδε λέγω οἶον πέρας **e**
 καὶ ἔσχατον—πάντα ταῦτα ταυτόν τι λέγω· ἴσως δ' ἂν
 ἡμῖν Πρόδικος διαφέροιτο, ἀλλὰ σύ γέ που καλεῖς πεπεράνθαι
 τι καὶ τετελευτηκέναι—τὸ τοιοῦτον βούλομαι λέγειν, οὐδὲν
 ποικίλον. 5

MEN. Ἀλλὰ καλῶ, καὶ οἶμαι μαθάνειν ὃ λέγεις.

ΣΩ. Τί δ'; ἐπίπεδον καλεῖς τι, καὶ ἕτερον αὖ στερεόν, **76**
 οἶον ταῦτα τὰ ἐν ταῖς γεωμετρίαις;

MEN. Ἐγώ γε καλῶ.

ΣΩ. Ἦδη τοῖνον ἂν μάθοις μου ἐκ τούτων σχῆμα ὃ
 λέγω. κατὰ γὰρ παντὸς σχήματος τοῦτο λέγω, εἰς ὃ τὸ 5
 στερεὸν περαίνει, τοῦτ' εἶναι σχῆμα· ὅπερ ἂν συλλαβῶν
 εἴπομι στερεοῦ πέρας σχῆμα εἶναι.

MEN. Τὸ δὲ χρῶμα τί λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ὑβριστής γ' εἶ, ὦ Μένων· ἀνδρὶ πρεσβύτῃ πρά-
 γματα προστάττεις ἀποκρίνεσθαι, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐθέλεις **10**
 ἀναμνησθεὶς εἰπεῖν ὅτι ποτε λέγει Γοργίας ἀρετὴν εἶναι. **b**

MEN. Ἀλλ' ἐπειδὴν μοι σὺ τοῦτ' εἴπῃς, ὦ Σώκρατες,
 ἐρῶ σοι.

ΣΩ. Κἂν κατακεκαλυμμένος τις γνῶνῃ, ὦ Μένων, διαλε-
 γομένου σου, ὅτι καλὸς εἶ καὶ ἔρασταί σοι ἔτι εἰσίν. 5

d 4 ἀποκρίνεσθαι . . . d 5 τάληθῇ TW: ἀποκρίνεσθαι . . . διαλεκτικώ-
 τερον om. B: ἀποκρίνεσθαι . . . τάληθῇ om. F (add. in marg. f)
 d 6 ὧν ἂν BTW: ἂν ὧν F (ἂν f) προσομολογῇ BTW: προσωμο-
 λόγει F (προσομολογεῖ f): προσομολογῇ Gedike d 7 ἐρωτώμενος]
 ἐρόμενος Cornarius e Ficino (qui rogat): ἐρωτῶν E. S. Thompson
 e 1 λέγω B T W F: λέγων t a 1 τί B W F: τὸ T et suprascr. f
 a 2 ταῖς B T W F: om. vulg. a 4 μάθοις μου B: μάθης μοι F:
 μαθάνοις μου T W a 6 συλλαβῶν BTW: σὺ λαβῶν F a 9 γ'
 BTW: om. F a 10 προστάττεις BTW F: παρέχεις Cobet
 b 2 σὺ B T F: om. W b 5 σοι ἔτι B T f: ἔτι σοι W:
 σοι F

MEN. Τί δή;

ΣΩ. Ὅτι οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἐπιτάττεις ἐν τοῖς λόγοις, ὅπερ ποιοῦσιν οἱ τρυφῶντες, ἅτε τυραννεύοντες ἕως ἂν ἐν ὥρᾳ
 c ὦσιν, καὶ ἅμα ἐμοῦ ἴσως κατέγνωκας ὅτι εἰμὶ ἡττων τῶν
 καλῶν· χαριῶμαι οὖν σοι καὶ ἀποκρινοῦμαι.

MEN. Πάνυ μὲν οὖν χάρισαι.

ΣΩ. Βούλει οὖν σοι κατὰ Γοργίαν ἀποκρίνωμαι, ἥ ἂν
 5 σὺ μάλιστα ἀκολουθήσῃς;

MEN. Βούλομαι· πῶς γὰρ οὔ;

ΣΩ. Οὐκοῦν λέγετε ἀπορροάς τινας τῶν ὄντων κατὰ
 Ἑμπεδοκλέα;—MEN. Σφόδρα γε.—ΣΩ. Καὶ πόρους εἰς
 οὓς καὶ δι' ὧν αἱ ἀπορροαὶ πορεύονται;—MEN. Πάνυ γε.
 10 —ΣΩ. Καὶ τῶν ἀπορροῶν τὰς μὲν ἀρμόττειν ἐνίοις τῶν
 d πόρων, τὰς δὲ ἐλάττους ἢ μείζους εἶναι;—MEN. Ἔστι
 ταῦτα.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὄψιν καλεῖς τι;—MEN. Ἐγώ γε.
 —ΣΩ. Ἐκ τούτων δὴ “σύνες ὃ τοι λέγω,” ἔφη Πίνδαρος.
 ἔστιν γὰρ χρóa ἀπορροὴ σχημάτων ὅψει σύμμετρος καὶ
 5 αἰσθητός.

MEN. Ἀριστά μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, ταύτην τὴν
 ἀπόκρισιν εἰρηκέναι.

ΣΩ. Ἴσως γάρ σοι κατὰ συνήθειαν εἴρηται· καὶ ἅμα
 οἶμαι ἐννοεῖς ὅτι ἔχouis ἂν ἐξ αὐτῆς εἰπεῖν καὶ φωνὴν ὃ ἔστι,
 e καὶ ὁσμὴν καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν τοιούτων.

MEN. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Τραγικὴ γὰρ ἔστιν, ὦ Μένων, ἡ ἀπόκρισις, ὥστε
 ἀρέσκει σοι μᾶλλον ἢ ἡ περὶ τοῦ σχήματος.

5 MEN. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐκ ἔστιν, ὦ παῖ Ἀλεξιδήμου, ὥς ἐγὼ ἐμαντὸν
 πείθω, ἀλλ' ἐκέλευε βελτίων· οἶμαι δὲ οὐδ' ἂν σοὶ δόξαι,

b6 τί BTWf: ἔτι F c7 λέγετε TWf: λέγεται B c9 πάνυ
 BTW: καὶ πάνυ F d1 πόρων BTWf: πόρων F τὰς BTF:
 τοὺς W d3 ὃ τοι BTW: ὅτου F (ὅτι f): ὃ τιν Cobet
 d4 ἀπορροὴ BTW: ἀπορεσῆς F σχημάτων BTWf: γρ. χρημάτων
 T probavit H. Diels) d5 αἰσθητός BTWf (sed σεῖ supra τός W:
 αἰσθήσει P;: ἐσθήτος F

εἰ μή, ὥσπερ χθὲς ἔλεγες, ἀναγκαῖόν σοι ἀπιέναι πρὸ τῶν μυστηρίων, ἀλλ' εἰ περιμέναις τε καὶ μνηθείης.

MEN. Ἀλλὰ περιμένοιμ' ἄν, ὦ Σώκρατες, εἴ μοι πολλὰ 77 τοιαῦτα λέγοις.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν προθυμίας γε οὐδὲν ἀπολείψω, καὶ σοῦ ἕνεκα καὶ ἔμαντοῦ, λέγων τοιαῦτα· ἀλλ' ὅπως μὴ οὐχ οἷός τ' ἔσομαι πολλὰ τοιαῦτα λέγειν. ἀλλ' ἴθι δὴ πειρῶ καὶ 5 σὺ ἐμοὶ τὴν ὑπόσχεσιν ἀποδοῦναι, κατὰ ὅλου εἰπὼν ἀρετῆς περί ὅτι ἐστίν, καὶ παῦσαι πολλὰ ποιῶν ἐκ τοῦ ἐνός, ὅπερ φασὶ τοὺς συντρίβοντάς τι ἐκάστοτε οἱ σκώπτουντες, ἀλλὰ ἑάσας ὅλην καὶ ὑγιή εἰπὲ τί ἐστὶν ἀρετή. τὰ δέ γε παραδείγματα παρ' ἐμοῦ εἴληφας. b

MEN. Δοκεῖ τοίνυν μοι, ὦ Σώκρατες, ἀρετὴ εἶναι, καθάπερ ὁ ποιητὴς λέγει, “χαίρειν τε καλοῖσι καὶ δύνασθαι.” καὶ ἐγὼ τοῦτο λέγω ἀρετὴν, ἐπιθυμοῦντα τῶν καλῶν δυνατὸν εἶναι πορίζεσθαι. 5

ΣΩ. Ἄρα λέγεις τὸν τῶν καλῶν ἐπιθυμοῦντα ἀγαθῶν ἐπιθυμητὴν εἶναι;—MEN. Μάλιστα γε.—ΣΩ. Ἄρα ὡς ὄντων τινῶν οἱ τῶν κακῶν ἐπιθυμοῦσιν, ἐτέρων δὲ οἱ τῶν ἀγαθῶν; οὐ πάντες, ὦριστε, δοκοῦσί σοι τῶν ἀγαθῶν ἐπι- c θυμῶν;—MEN. Οὐκ ἔμοιγε.—ΣΩ. Ἀλλὰ τινες τῶν κακῶν;—MEN. Ναί.—ΣΩ. Οἰόμενοι τὰ κακὰ ἀγαθὰ εἶναι, λέγεις, ἢ καὶ γινώσκοντες ὅτι κακὰ ἐστὶν ὅμως ἐπιθυμοῦσιν αὐτῶν;—MEN. Ἀμφότερα ἔμοιγε δοκοῦσιν.—ΣΩ. Ἡ γὰρ 5 δοκεῖ τίς σοι, ὦ Μένων, γινώσκων τὰ κακὰ ὅτι κακὰ ἐστὶν ὅμως ἐπιθυμῶν αὐτῶν;—MEN. Μάλιστα.—ΣΩ. Τί ἐπιθυμῶν λέγεις; ἢ γενέσθαι αὐτῷ;—MEN. Γενέσθαι· τί γὰρ ἄλλο;—ΣΩ. Πότερον ἡγούμενος τὰ κακὰ ὠφελεῖν ἐκείνους d

a 3 γε BTW: τε F a 8 τι BTW: om. F b 3 καλοῖσι
BT F: καλοῦσι W (sed ū in ras.) b 4 λέγω BT F: εἶναι λέγω W
καλῶν BTW: καλῶν καὶ F b 7 ἐπιθυμητὴν BT F: ἐπιθυμητῆς
W c 2 τῶν BTW f: om. F c 3 ἀγαθὰ εἶναι λέγεις BTW:
λέγεις ἀγαθὰ εἶναι F c 5 ἀμφότερα . . . c 7 αὐτῶν om. W in marg.
add. w) δοκοῦσιν F: δοκεῖ BT

- ᾧ ἂν γένηται, ἢ γινώσκων τὰ κακὰ ὅτι βλάπτει ᾧ ἂν
 παρῇ;—MEN. Εἰσὶ μὲν οἱ ἡγούμενοι τὰ κακὰ ὠφελεῖν,
 εἰσὶν δὲ καὶ οἱ γινώσκοντες ὅτι βλάπτει.—ΣΩ. Ἡ καὶ
 5 δοκοῦσί σοι γινώσκειν τὰ κακὰ ὅτι κακά ἐστιν οἱ ἡγού-
 μνοι τὰ κακὰ ὠφελεῖν;—MEN. Οὐ πάνυ μοι δοκεῖ τοῦτό
 γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν δῆλον ὅτι οὗτοι μὲν οὐ τῶν κακῶν ἐπι-
 e θυμοῦσιν, οἱ ἀγνοοῦντες αὐτά, ἀλλὰ ἐκείνων ἃ φοντο ἀγαθὰ
 εἶναι, ἔστιν δὲ ταῦτά γε κακά· ὥστε οἱ ἀγνοοῦντες αὐτά
 καὶ οἰόμενοι ἀγαθὰ εἶναι δῆλον ὅτι τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμοῦσιν.
 ἢ οὐ;—MEN. Κινδυνεύουσιν οὗτοί γε.
 5 ΣΩ. Τί δέ; οἱ τῶν κακῶν μὲν ἐπιθυμοῦντες, ὥς φῆς σύ,
 ἡγούμενοι δὲ τὰ κακὰ βλάπτειν ἐκείνον ᾧ ἂν γένηται,
 γινώσκουσιν δῆπου ὅτι βλαβήσονται ὑπ' αὐτῶν;—MEN.
 78 Ἀνάγκη.—ΣΩ. Ἀλλὰ τοὺς βλαπτομένους οὗτοι οὐκ οἶονται
 ἀθλίους εἶναι καθ' ὅσον βλάπτονται;—MEN. Καὶ τοῦτο
 ἀνάγκη.—ΣΩ. Τοὺς δὲ ἀθλίους οὐ κακοδαίμονας;—MEN.
 Οἶμαι ἔγωγε.—ΣΩ. Ἔστιν οὖν ὅστις βούλεται ἄθλιος καὶ
 5 κακοδαίμων εἶναι;—MEN. Οὐ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.—
 ΣΩ. Οὐκ ἄρα βούλεται, ὦ Μένων, τὰ κακὰ οὐδεῖς, εἴπερ μὴ
 βούλεται τοιοῦτος εἶναι. τί γὰρ ἄλλο ἐστὶν ἄθλιον εἶναι
 ἢ ἐπιθυμεῖν τε τῶν κακῶν καὶ κτᾶσθαι;—MEN. Κινδυνεύεις
 b ἀληθῆ λέγειν, ὦ Σώκρατες· καὶ οὐδεὶς βούλεσθαι τὰ
 κακά.

ΣΩ. Οὐκοῦν νυνδὴ ἔλεγες ὅτι ἔστιν ἡ ἀρετὴ βούλεσθαί
 τε τὰγαθὰ καὶ δύνασθαι;—MEN. Εἶπον γάρ.—ΣΩ. Οὐκοῦν
 5 τοῦ λεχθέντος τὸ μὲν βούλεσθαι πᾶσιν ὑπάρχει, καὶ ταύτη
 γε οὐδὲν ὁ ἕτερος τοῦ ἐτέρου βελτίων;—MEN. Φαίνεται.
 —ΣΩ. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι εἴπερ ἐστὶ βελτίων ἄλλος ἄλλου,
 κατὰ τὸ δύνασθαι ἂν εἶη ἀμείνων.—MEN. Πάνυ γε.—
 ΣΩ. Τοῦτ' ἔστιν ἄρα, ὥς ἔοικε, κατὰ τὸν σὸν λόγον ἀρετῇ,

d 5 οἱ ἡγούμενοι B T W : διηγούμενοι F e 1 οἱ ἀγνοοῦντες αὐτά
 B T W F Stobaeus : secl. Cobet a 7 ἐστὶν B T W : ἔστιν ἢ
 ἐπιθυμεῖν F b 1 βούλεσθαι B F : βούλεται T W f b 5 τοῦ
 Ast : τούτου B T W F : τούτου τοῦ Schleiermacher

δύναμις τοῦ πορίζεσθαι τὰγαθά.—MEN. Παντάπασί μοι c
δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, οὕτως ἔχειν ὥς σὺ νῦν ὑπολαμβάνεις.

ΣΩ. Ἴδωμεν δὴ καὶ τοῦτο εἰ ἀληθὲς λέγεις· ἴσως γὰρ
ἂν εὖ λέγοις. τὰγαθὰ φῆς οἷόν τ' εἶναι πορίζεσθαι ἀρετὴν
εἶναι;—MEN. Ἐγωγε.—ΣΩ. Ἀγαθὰ δὲ καλῆς οὐχὶ οἷον 5
ὑγίειάν τε καὶ πλοῦτον;—MEN. Καὶ χρυσίον λέγω καὶ
ἀργύριον κτᾶσθαι καὶ τιμὰς ἐν πόλει καὶ ἀρχάς.—ΣΩ. Μὴ
ἄλλ' ἅττα λέγεις τὰγαθὰ ἢ τὰ τοιαῦτα;—MEN. Οὐκ, ἀλλὰ
πάντα λέγω τὰ τοιαῦτα.—ΣΩ. Εἶεν· χρυσίον δὲ δὴ καὶ d
ἀργύριον πορίζεσθαι ἀρετὴ ἐστίν, ὥς φησι Μένων ὁ τοῦ
μεγάλου βασιλέως πατρικὸς ξένος. πότερον προστιθεῖς
τούτῳ τῷ πόρῳ, ὦ Μένων, τὸ δικαίως καὶ ὀσίων, ἢ οὐδέν
σοι διαφέρει, ἀλλὰ καὶν ἀδίκως τις αὐτὰ πορίζεται, ὁμοίως 5
σὺ αὐτὰ ἀρετὴν καλεῖς;—MEN. Οὐ δῆπον, ὦ Σώκρατες.—
ΣΩ. Ἀλλὰ κακίαν.—MEN. Πάντως δῆπον.—ΣΩ. Δεῖ ἄρα,
ὥς ἔοικε, τούτῳ τῷ πόρῳ δικαιοσύνην ἢ σωφροσύνην ἢ
ὀσιότητα προσεῖναι, ἢ ἄλλο τι μόνον ἀρετῆς· εἰ δὲ μή, e
οὐκ ἔσται ἀρετὴ, καίπερ ἐκπορίζουσα τὰγαθά.—MEN. Πῶς
γὰρ ἄνευ τούτων ἀρετὴ γένοιτ' ἄν;—ΣΩ. Τὸ δὲ μὴ ἐκ-
πορίζειν χρυσίον καὶ ἀργύριον, ὅταν μὴ δίκαιον ἢ, μήτε
αὐτῷ μήτε ἄλλῳ, οὐκ ἀρετὴ καὶ αὕτη ἐστὶν ἢ ἀπορία;— 5
MEN. Φαίνεται.—ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα μᾶλλον ὁ πόρος τῶν
τοιούτων ἀγαθῶν ἢ ἡ ἀπορία ἀρετὴ ἂν εἴη, ἀλλὰ, ὥς ἔοικεν,
ὁ μὲν ἂν μετὰ δικαιοσύνης γίγνηται, ἀρετὴ ἔσται, ὁ δ'
ἂν ἄνευ πάντων τῶν τοιούτων, κακία.—MEN. Δοκεῖ μοι 79
ἀναγκαῖον εἶναι ὥς λέγεις.

c 3 ἀληθὲς B T F : ἀληθῶς W c 4 εὖ λέγοις B T W f : εὖ λέγοις
τὸ b : λέγοιμι F c 5 εἶναι B T W : om. F sed val ante ἔγωγε
c 6 καὶ χρυσίον κ.τ.λ. Menoni primus tribuit Sehrwald c 8 λέγεις
B T W : λέγει τις F d 2 ἀρετὴ ἐστίν B T W : ἐστίν ἀρετὴ F
d 3 βασιλέως T W F : βιλέως B προστιθεῖς F : προστιθῆς B t :
προστίθης T W d 4 τούτῳ F (suprascr. ποῦ τί ut videtur f) : τι
τούτῳ B T W : πον τούτῳ Schanz d 6 αὐτὰ B T W F : αὐτὸ
Schneider : secl. Ast d 7 Ἀλλὰ κακίαν Socrati et Πάντως δῆπον
Menoni primus tribuit Hirschig δῆπον B T F : δῆπω W d 8 δι-
καιοσύνην ἢ T W F : δικαιοσύνη B e 8 ἂν B T W : ἂν δῆ F

ΣΩ. Οὐκοῦν τούτων ἕκαστον ὀλίγον πρότερον μόριον ἀρετῆς ἔφαμεν εἶναι, τὴν δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην καὶ
 5 πάντα τὰ τοιαῦτα;

MEN. Ναί.

ΣΩ. Εἴτα, ὦ Μένων, παίζεις πρὸς με;

MEN. Τί δή, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ὅτι ἄρτι ἐμοῦ δεηθέντος σου μὴ καταγνύναι μηδὲ
 10 κερματίζειν τὴν ἀρετὴν, καὶ δόντος παραδείγματα καθ' ἃ δέοι ἀποκρίνεσθαι, τούτου μὲν ἡμέλησας, λέγεις δέ μοι ὅτι ἀρετὴ
 b ἐστὶν οἷόν τ' εἶναι τὰγαθὰ πορίζεσθαι μετὰ δικαιοσύνης· τοῦτο δὲ φῆς μόριον ἀρετῆς εἶναι;

MEN. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν συμβαίνει ἐξ ὧν σὺ ὁμολογεῖς, τὸ μετὰ
 5 μορίου ἀρετῆς πρᾶττειν ὅτι ἂν πρᾶττη, τοῦτο ἀρετὴν εἶναι· τὴν γὰρ δικαιοσύνην μόριον φῆς ἀρετῆς εἶναι, καὶ ἕκαστα τούτων. τί οὖν δὴ τοῦτο λέγω; ὅτι ἐμοῦ δεηθέντος ὅλον εἰπεῖν τὴν ἀρετὴν, αὐτὴν μὲν πολλοῦ δεῖς εἰπεῖν ὅτι ἐστίν, πᾶσαν δὲ φῆς πρᾶξιν ἀρετὴν εἶναι, ἅνπερ μετὰ μορίου
 c ἀρετῆς πρᾶττηται, ὥσπερ εἰρηκῶς ὅτι ἀρετὴ ἐστὶν τὸ ὅλον καὶ ἤδη γνωσομένου ἐμοῦ, καὶ ἔαν σὺ κατακερματίζῃς αὐτὴν κατὰ μόρια. δέεται οὖν σοι πάλιν ἐξ ἀρχῆς, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, τῆς αὐτῆς ἐρωτήσεως, ὦ φίλε Μένων, τί ἐστὶν ἀρετὴ, εἰ
 5 μετὰ μορίου ἀρετῆς πᾶσα πρᾶξις ἀρετὴ ἂν εἴη; τοῦτο γάρ ἐστιν λέγειν, ὅταν λέγῃ τις, ὅτι πᾶσα ἢ μετὰ δικαιοσύνης πρᾶξις ἀρετὴ ἐστὶν. ἢ οὐ δοκεῖ σοι πάλιν δεῖσθαι τῆς αὐτῆς ἐρωτήσεως, ἀλλ' οἷε τινα εἰδέναι μόριον ἀρετῆς ὅτι ἐστίν, αὐτὴν μὴ εἰδότα;

a 9 σου μὴ T W F: σου δ μὴ B (sed supra δ add. τὸν rec. b)
 a 10 δέοι B T W: δεῖ F b 1 τ' B T W: om. F b 2 μόριον
 ἀρετῆς B T W: ἀρετῆς μόριον F b 4 τὸ T W F b: τὰ B b 7 τί
 οὖν δὴ τοῦτο λέγω Socrati primus continuavit Heusde ὅλον B T
 W F (sed η supra o W) c 2 σὺ B T W: σοι F c 3 κατὰ
 B T W: om. F δέεται B W: δεῖ τι F: δεῖ T c 4 εἰ corr. Par.
 1812: ἢ B W F: ἢ T c 5 τοῦτο . . . c 7 ἐστὶν secl. Naber
 c 6 ἐστὶν λέγειν B: ἐστι λέγειν T W: ἔτι λέγειν F: ἄρα λέγει Schanz

MEN. Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.

10

ΣΩ. Εἰ γὰρ καὶ μέμνησαι, ὅτ' ἐγὼ σοι ἄρτι ἀπεκρινάμην d
περὶ τοῦ σχήματος, ἀπεβάλλομέν· που τὴν τοιαύτην ἀπό-
κρισιν τὴν διὰ τῶν ἔτι ζητουμένων καὶ μήπω ὠμολογημένων
ἐπιχειροῦσαν ἀποκρίνεσθαι.

MEN. Καὶ ὀρθῶς γε ἀπεβάλλομεν, ὦ Σώκρατες. 5

ΣΩ. Μὴ τοίνυν, ὦ ἄριστε, μηδὲ σὺ ἔτι ζητουμένης ἀρετῆς
ὅλης ὅτι ἐστὶν οἴου διὰ τῶν ταύτης μορίων ἀποκρινόμενος
δηλώσειν αὐτὴν ὀτφoῦν, ἢ ἄλλο ὀτιοῦν τούτῳ τῷ αὐτῷ
τρόπῳ λέγων, ἀλλὰ πάλιν τῆς αὐτῆς δεήσεισθαι ἐρωτήσεως, e
τίνος ὄντος ἀρετῆς λέγεις ἂ λέγεις· ἢ οὐδέν σοι δοκῶ
λέγειν;

MEN. Ἐμοιγε δοκεῖς ὀρθῶς λέγειν.

ΣΩ. Ἀπόκριναι τοίνυν πάλιν ἐξ ἀρχῆς· τί φῆς ἀρετὴν 5
εἶναι καὶ σὺ καὶ ὁ ἐταῖρός σου;

MEN. ὦ Σώκρατες, ἤκουον μὲν ἔγωγε πρὶν καὶ συγγε-
νέσθαι σοι ὅτι σὺ οὐδὲν ἄλλο ἢ αὐτός τε ἀπορεῖς καὶ τοὺς 80
ἄλλους ποιεῖς ἀπορεῖν· καὶ νῦν, ὥς γέ μοι δοκεῖς, γοητεύεις
με καὶ φαρμάττεις καὶ ἀτεχνῶς κατεπάδεις, ὥστε μεστὸν
ἀπορίας γεγυμέναι. καὶ δοκεῖς μοι παντελῶς, εἰ δεῖ τι καὶ
σκῶψαι, ὁμοιότατος εἶναι τό τε εἶδος καὶ τᾶλλα ταύτῃ τῇ 5
πλατεία νάρκῃ τῇ θαλαττίᾳ· καὶ γὰρ αὕτη τὸν ἀεὶ πλησιάζ-
οντα καὶ ἀπτόμενον ναρκᾶν ποιεῖ, καὶ σὺ δοκεῖς μοι νῦν ἐμὲ
τοιούτῳ τι πεποιηκέναι, [ναρκᾶν]· ἀληθῶς γὰρ ἔγωγε καὶ
τὴν ψυχὴν καὶ τὸ στόμα ναρκῶ, καὶ οὐκ ἔχω ὅτι ἀποκρίνωμαί b
σοι. καίτοι μυριάκις γε περὶ ἀρετῆς παμπόλλους λόγους
εἴρηκα καὶ πρὸς πολλούς, καὶ πάνν εἶ, ὥς γε ἐμαυτῷ ἐδόκουν·
νῦν δὲ οὐδ' ὅτι ἐστὶν τὸ παράπαν ἔχω εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖς
εἶ βουλευέσθαι οὐκ ἐκπλέων ἐνθένδε οὐδ' ἀποδημῶν· εἰ 5

d 1 ὅτ' BTW: ὅτι F ἄρτι TW: om. BF d 2 ἀπε-
βάλλομεν BTW: ἀπεβάλλομεν F d 5 ἀπεβάλλομεν BTW:
ἀπεβάλλομην F d 7 ἔστι οἴου F: ἐστὶν οὐ B: ἐστὶ σὺ T: ἔστιν
σὺ W τῶν BTWf: τινων (ut videtur F a 2 γέ μοι B: γ'
ἐμοὶ TW: ἔμοιγε F a 8 ναρκᾶν secl. Dobree b 1 στόμα
BTW: σῶμα F ἀποκρίνωμαι BT: ἀποκρίνομαι WF

γὰρ ξένος ἐν ἄλλῃ πόλει τοιαῦτα ποιοῖς, τάχ' ἂν ὥς γόης ἀπαχθείης.

ΣΩ. Πανούργος εἶ, ὦ Μένων, καὶ ὀλίγον ἐξηπάτησάς με.

MEN. Τί μάλιστα, ὦ Σώκρατες;

c ΣΩ. Γινώσκω οὐ ἔνεκά με ἤκασας.

MEN. Τίνος δὴ οἶει;

ΣΩ. Ἵνα σε ἀντεικάσω. ἐγὼ δὲ τοῦτο οἶδα περὶ πάντων τῶν καλῶν, ὅτι χαίρουσιν εἰκαζόμενοι—λυσιτελεῖ γὰρ αὐτοῖς·
5 καλαὶ γὰρ οἶμαι τῶν καλῶν καὶ αἱ εἰκόνες—ἀλλ' οὐκ ἀντεικάσομαί σε. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν ἡ νάρκη αὐτῇ ναρκῶσα οὕτω καὶ τοὺς ἄλλους ποιεῖ ναρκᾶν, ἔοικα αὐτῇ· εἰ δὲ μή, οὐ. οὐ γὰρ εὐπορῶν αὐτὸς τοὺς ἄλλους ποιῶ ἀπορεῖν, ἀλλὰ παντὸς μᾶλλον αὐτὸς ἀπορῶν οὕτως καὶ τοὺς ἄλλους ποιῶ
d ἀπορεῖν. καὶ νῦν περὶ ἀρετῆς ὃ ἔστιν ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα, σὺ μέντοι ἴσως πρότερον μὲν ἤδησθα πρὶν ἐμοῦ ἄψασθαι, νῦν μέντοι ὅμοιος εἶ οὐκ εἰδότε. ὅμως δὲ ἐθέλω μετὰ σοῦ σκέψασθαι καὶ συζητῆσαι ὅτι ποτέ ἐστιν.

5 MEN. Καὶ τίνα τρόπον ζητήσεις, ὦ Σώκρατες, τοῦτο ὃ μὴ οἶσθα τὸ παράπαν ὅτι ἐστίν; ποῖον γὰρ ὦν οὐκ οἶσθα προθέμενος ζητήσεις; ἢ εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἐντύχοις αὐτῷ, πῶς εἴσῃ ὅτι τοῦτό ἐστιν ὃ σὺ οὐκ ἤδησθα;

e ΣΩ. Μανθάνω οἶον βούλει λέγειν, ὦ Μένων. ὁρᾷς τοῦτον ὥς ἐριστικὸν λόγον κατάγεις, ὥς οὐκ ἄρα ἔστιν ζητεῖν ἀνθρώπῳ οὔτε ὃ οἶδε οὔτε ὃ μὴ οἶδε; οὔτε γὰρ ἂν ὃ γε οἶδεν ζητοῖ—οἶδεν γάρ, καὶ οὐδὲν δεῖ τῷ γε τοιοῦτῳ
5 ζητήσεως—οὔτε ὃ μὴ οἶδεν—οὐδὲ γὰρ οἶδεν ὅτι ζητήσῃ.

81 MEN. Οὐκοῦν καλῶς σοι δοκεῖ λέγεσθαι ὁ λόγος οὗτος, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐκ ἔμοιγε.

MEN. Ἐχεις λέγειν ὅπῃ;

c2 δὴ TF: δὲ BW c6 εἰ BTF: ἡ W d5 τοῦτο
BTW: om. F d6 ὦν BTW: ὅτι F: ὁ Ast d8 ὁ BTW:
ἐκεῖνο ὁ F e2 παράγεις Buttmann e3 οὔτε γὰρ BTW:
οὐδὲ γὰρ F e4 ὃ γε οἶδε F Stobaeus: γε ὃ οἶδεν BTW τῷ γε
BTWf: om. F

ΣΩ. Ἐγωγε· ἀκήκοα γὰρ ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν σοφῶν 5
περὶ τὰ θεῖα πράγματα—

MEN. Τίνα λόγον λεγόντων;

ΣΩ. Ἀληθῆ, ἔμοιγε δοκεῖν, καὶ καλόν.

MEN. Τίνα τοῦτον, καὶ τίνες οἱ λέγοντες;

ΣΩ. Οἱ μὲν λέγοντές εἰσι τῶν ἱερέων τε καὶ τῶν ἱερείων 10
ὅσοις μεμέληκε περὶ ὧν μεταχειρίζονται λόγον οἷοις τ' εἶναι
διδόναι· λέγει δὲ καὶ Πίνδαρος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν b
ὅσοι θεοὶ εἰσιν. ἃ δὲ λέγουσιν, ταυτί ἐστιν· ἀλλὰ σκόπει
εἴ σοι δοκοῦσιν ἀληθῆ λέγειν. φασὶ γὰρ τὴν ψυχὴν τοῦ
ἀνθρώπου εἶναι ἀθάνατον, καὶ τοτὲ μὲν τελευτᾶν—ὃ δὴ
ἀποθνήσκειν καλοῦσι—τοτὲ δὲ πάλιν γίγνεσθαι, ἀπόλλυσθαι 5
δ' οὐδέποτε· δεῖν δὴ διὰ ταῦτα ὥς ὀσιώτατα διαβιώναι τὸν
βίον· οἷσιν γὰρ ἂν—

Φερσεφόνα ποιῶν παλαιοῦ πένθεος

δέξεται, εἰς τὸν ὑπερθεὶν ἄλιον κείνων ἐνάτω ἔτεϊ

ἀνδιδοῖ ψυχὰς πάλιν,

10

ἐκ τῶν βασιλῆες ἀγαυοὶ

C

καὶ σθένει κραιπνοὶ σοφία τε μέγιστοι

ἄνδρες αὖξοντ'· ἐς δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ἥρωες ἀγνοὶ

πρὸς ἀνθρώπων καλεῦνται.

Ἄτε οὖν ἡ ψυχὴ ἀθάνατός τε οὔσα καὶ πολλάκις γεγρονυῖα, 5
καὶ ἑωρακυῖα καὶ τὰ ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν Ἀίδου καὶ πάντα
chrήματα, οὐκ ἔστιν ὅτι οὐ μεμάθηκεν· ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν
καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ περὶ ἄλλων οἷόν τ' εἶναι αὐτὴν ἀναμνη-

a 10 τε BTF: om. W a 11 οἷοις BF: οἶός T: οἶοί W
b 7 οἷσιν γὰρ ἂν sermoni Platonico accommodata: οἷσι δὲ Pindaro
reddidit Boeckh b 9 δέξεται BTWf: δέξηται F Stobaeus
eis BTWF: ἐς Stobaeus κεινων BT: κείνον W: ἐκείνων F
ἔτει T² WF Stobaeus: ἔτι BT b 10 ψυχὰς W (coniecerat
Boeckh): ψυχὰν BTf: ψυχᾶν F: ψυχὰ Stobaeus c 1 τᾶν f: τὰν
B: ταν T: τῶν W: τὰν F c 2 σοφία BTW: σοφίαν F
c 3 αὖξοντ' Boeckh: αὖξονται BTWF ἄγνοὶ BTW: ἀγανοὶ F
c 4 καλεῦνται BTW: καλέονται F c 6 καὶ πάντα] πάντα
Struve

σθῆναι, ἃ γε καὶ πρότερον ἠπίστατο. ἅτε γὰρ τῆς φύσεως
d ἀπάσης συγγενοῦς οὐσης, καὶ μεμαθηκυίας τῆς ψυχῆς ἅπαντα,
 οὐδὲν κωλύει ἐν μόνον ἀναμνησθέντα—ὃ δὴ μάθησιν καλοῦσιν
 ἄνθρωποι—τᾶλλα πάντα αὐτὸν ἀνευρεῖν, ἐάν τις ἀνδρείος ᾗ
 καὶ μὴ ἀποκάμνη ζητῶν· τὸ γὰρ ζητεῖν ἄρα καὶ τὸ μανθάνειν
5 ἀνάμνησις ὅλον ἐστίν. οὐκ οὐν δεῖ πείθεσθαι τούτῳ τῷ
 ἐριστικῷ λόγῳ· οὗτος μὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς ἀργοὺς ποιήσειεν
 καὶ ἔστιν τοῖς μαλακοῖς τῶν ἀνθρώπων ἡδὺς ἀκοῦσαι, ὃδε
e δὲ ἐργατικούς τε καὶ ζητητικούς ποιεῖ· ᾧ ἐγὼ πιστεύων
 ἀληθεῖ εἶναι ἐθέλω μετὰ σοῦ ζητεῖν ἀρετὴν ὅτι ἐστίν.

MEN. Ναί, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ πῶς λέγεις τοῦτο, ὅτι οὐ
 μανθάνομεν, ἀλλὰ ἦν καλοῦμεν μάθησιν ἀνάμνησίς ἐστιν;
5 ἔχεις με τοῦτο διδάξαι ὥς οὕτως ἔχει;

ΣΩ. Καὶ ἄρτι εἶπον, ὦ Μένων, ὅτι πανούργος εἶ, καὶ
82 νῦν ἐρωτᾷς εἰ ἔχω σε διδάξαι, ὃς οὐ φημι διδαχὴν εἶναι
 ἀλλ' ἀνάμνησιν, ἵνα δὴ εὐθὺς φαίνωμαι αὐτὸς ἐμαντῷ
 τὰναντία λέγων.

MEN. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐ πρὸς τοῦτο
5 βλέψας εἶπον, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἔθους· ἀλλ' εἰ πῶς μοι ἔχεις
 ἐνδείξασθαι ὅτι ἔχει ὥσπερ λέγεις, ἐνδείξαι.

ΣΩ. Ἄλλ' ἐστι μὲν οὐ ράδιον, ὅμως δὲ ἐθέλω προθυμη-
 θῆναι σοῦ ἔνεκα. ἀλλὰ μοι προσκάλεσον τῶν πολλῶν
b ἀκολουθῶν τουτωνὶ τῶν σαυτοῦ ἕνα, ὅντινα βούλει, ἵνα ἐν
 τούτῳ σοι ἐπιδείξωμαι.

MEN. Πάνυ γε. δεῦρο πρόσσελθε.

ΣΩ. Ἐλλην μὲν ἐστι καὶ ἐλληνίζει;

5 MEN. Πάνυ γε σφόδρα, οἰκογενὴς γε.

d 4 ἀποκάμνη B F: ἀποκάμη T W (sed suprascr. ν T W) Stobaeus
d 5 πείθεσθαι B W F: πέσθαι T: ἔπεισθαι suprascr. f **d** 7 ἐστιν
 B T F: ἔτι W **e** 1 ἐργατικούς T W F: ἐργαστικούς B w
e 2 ἀληθεῖ B T W: ἀληθῇ F **e** 3 ᾧ B T F: om. W ἀλλὰ
 πῶς F Stobaeus: ἀλλ' ἀπλῶς B T W **e** 5 με T W F: μετὰ B
a 5 ἀλλ' εἰ πῶς] in marg. ἀλλ' εἶπες f **a** 8 ἔνεκεν B T W F
 προσκάλεσον B T F: προσκάλεσαι W **b** 1 ἐν τούτῳ σοι B W: ἐν
 τουτωὶ σοι T: σοι ἐν τούτῳ F **b** 2 ἐπιδείξωμαι B T W F: ἐνδείξωμαι
 Naber **b** 5 γε alterum add. F: om. B T W

ΣΩ. Πρόσεχε δὴ τὸν νοῦν ὁπότερ' ἂν σοι φαίνεται, ἢ ἀναμνησκόμενος ἢ μανθάνων παρ' ἐμοῦ.

MEN. Ἀλλὰ προσέξω.

ΣΩ. Εἰπέ δὴ μοι, ὦ παῖ, γινώσκεις τετράγωνον χωρίον ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν;—ΠΑΙ. Ἐγώ γε.—ΣΩ. Ἐστὶν οὖν 10 τετράγωνον χωρίον ἴσας ἔχον τὰς γραμμὰς ταύτας πάσας, c τέτταρας οὕσας;—ΠΑΙ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐ καὶ ταυτασὶ τὰς διὰ μέσον ἐστὶν ἴσας ἔχον;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἴη ἂν τοιοῦτον χωρίον καὶ μείζον καὶ ἑλαττον;—ΠΑΙ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Εἰ οὖν εἴη αὕτη ἡ πλευρὰ δυοῖν 5 ποδοῖν καὶ αὕτη δυοῖν, πόσων ἂν εἴη ποδῶν τὸ ὅλον; ὧδε δὲ σκόπει· εἰ ἦν ταύτη δυοῖν ποδοῖν, ταύτη δὲ ἐνὸς ποδὸς μόνον, ἄλλο τι ἅπαξ ἂν ἦν δυοῖν ποδοῖν τὸ χωρίον;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ δυοῖν ποδοῖν καὶ ταύτη, ἄλλο τι ἢ d δις δυοῖν γίγνεται;—ΠΑΙ. Γίγνεται.—ΣΩ. Δυοῖν ἄρα δις γίγνεται ποδῶν;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Πόσοι οὖν εἰσιν οἱ δύο δις πόδες; λογισάμενος εἰπέ.—ΠΑΙ. Τέτταρες, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Οὐκοῦν γένοιτ' ἂν τούτου τοῦ χωρίου ἕτερον διπλά- 5 σιον, τοιοῦτον δέ, ἴσας ἔχον πάσας τὰς γραμμὰς ὥσπερ τοῦτο;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Πόσων οὖν ἔσται ποδῶν;—ΠΑΙ. Ὅκτώ.—ΣΩ. Φέρε δὴ, πειρώ μοι εἰπεῖν πηλίκῃ τις ἔσται ἐκείνου ἡ γραμμὴ ἐκάστη. ἡ μὲν γὰρ τοῦδε δυοῖν ποδοῖν τί e δὲ ἡ ἐκείνου τοῦ διπλασίου;—ΠΑΙ. Δηλὸν δὴ, ὦ Σώκρατες, ὅτι διπλασία.

ΣΩ. Ὅρας, ὦ Μένων, ὡς ἐγὼ τοῦτον οὐδὲν διδάσκω, ἀλλ' ἐρωτῶ πάντα; καὶ νῦν οὗτος οἶεται εἰδέναι ὅποια ἐστὶν 5 ἀφ' ἧς τὸ ὁκτώπουν χωρίον γενήσεται· ἢ οὐ δοκεῖ σοι;

MEN. Ἐμοι γε.

ΣΩ. Οἶδεν οὖν;

b6 ἢ] εἰ Ast c7 ἦν F (coniecerat F. A. Wolf): ἐν B T W
ποδοῖν B T W: om. F d3 γίγνεται ποδῶν B T W: ποδοῖν γίγνεται
F d6 τοιοῦτον B T W: τοῦτον F d8 τις B T F: τί W
ἔσται B T W: ἐστὶν F e4 τοῦτον B F: τούτων T W e6 ἧς
B T W: ἧς που F ὁκτώπουν B T F: ὁκτάπουν W

MEN. Οὐ δῆτα.

10 ΣΩ. Οἶται δέ γε ἀπὸ τῆς διπλασίας;

MEN. Ναί.

ΣΩ. Θεῶ δὴ αὐτὸν ἀναμνησκόμενον ἐφεξῆς, ὥς δεῖ ἀναμνησκεισθαι.

- 83 Σὺ δέ μοι λέγε· ἀπὸ τῆς διπλασίας γραμμῆς φῆς τὸ διπλάσιον χωρίον γίνεσθαι; τοιόνδε λέγω, μὴ ταύτη μὲν μακρόν, τῇ δὲ βραχύ, ἀλλὰ ἴσον πανταχῇ ἔστω ὥσπερ τουτί, διπλάσιον δὲ τούτου, ὁκτώπουν· ἀλλ' ὅρα εἰ ἔτι σοι ἀπὸ τῆς διπλασίας δοκεῖ ἔσεσθαι.—ΠΑΙ. Ἔμοιγε.—ΣΩ. Οὐκοῦν διπλασία αὕτη ταύτης γίνεται, ἂν ἑτέραν τοσαύτην προσ-
 5 θῶμεν ἐνθένδε;—ΠΑΙ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Ἀπὸ ταύτης δὴ, φῆς, ἔσται τὸ ὁκτώπουν χωρίον, ἂν τέτταρες τοσαῦται γένωνται;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Ἀναγραφώμεθα δὴ ἀπ' αὐ-
 τῆς ἴσας τέτταρας. ἄλλο τι ἢ τουτί ἂν εἴη ὃ φῆς τὸ ὁκτώπουν εἶναι;—ΠΑΙ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἐν αὐτῷ ἐστὶν ταυτὶ τέτταρα, ὧν ἕκαστον ἴσον τούτῳ ἐστὶν τῷ τετράποδι;—
 5 ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Πόσον οὖν γίνεται; οὐ τετράκις τοσοῦτον;—ΠΑΙ. Πῶς δ' οὔ;—ΣΩ. Διπλάσιον οὖν ἐστὶν τὸ τετράκις τοσοῦτον;—ΠΑΙ. Οὐ μὰ Δία.—ΣΩ. Ἀλλὰ ποσαπλάσιον;—ΠΑΙ. Τετραπλάσιον.—ΣΩ. Ἀπὸ τῆς διπλασίας
 c ἄρα, ὦ παῖ, οὐ διπλάσιον ἀλλὰ τετραπλάσιον γίνεται χωρίον.—ΠΑΙ. Ἀληθῆ λέγεις.—ΣΩ. Τεττάρων γὰρ τετράκις ἐστὶν ἑκκαίδεκα. οὐχί;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Ὀκτώπουν δ' ἀπὸ ποίας γραμμῆς; οὐχὶ ἀπὸ μὲν ταύτης τετραπλάσιον;—ΠΑΙ. Φημί.
 5 —ΣΩ. Τετράπουν δὲ ἀπὸ τῆς ἡμισείας ταυτησὶ τουτί;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Εἴεν· τὸ δὲ ὁκτώπουν οὐ τοῦδε μὲν διπλάσιόν ἐστιν, τούτου δὲ ἡμισυ;—(ΠΑΙ. Ναί.)—ΣΩ. Οὐκ ἀπὸ μὲν μείζονος ἔσται ἢ τοσαύτης γραμμῆς, ἀπὸ ἐλάττωνος δὲ ἢ

ε 12 ἀναμνησκόμενον B T W: ἀναμνησκόμενος F a 1 ταύτη B T W: ταύτην F a 3 ὁκτώπουν B T F: ὁκτάπουν W (et mox a γ, b 2, c 3, c 6) b 4 τούτῳ ἐστὶν T W: τούτῳ ᾧ ἐστὶν B: ἐστὶ τούτῳ F c 3 οὐχί B T W: ἢ οὐχί F c 5 τετράπουν Cornarius: τέταρτον B T W F ἡμισείας B T F: ἡμισείας B² W c 7 ναί add, corr. Par, 1812: om. B T W F

τοσησδί; ἢ οὐ;—ΠΑΙ. Ἐμοιγε δοκεῖ οὕτω.—ΣΩ. Καλῶς· d
τὸ γάρ σοι δοκοῦν τοῦτο ἀποκρίνου. καί μοι λέγε· οὐχ ἥδε
μὲν δυοῖν ποδοῖν ἦν, ἢ δὲ τεττάρων;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ.
Δεῖ ἄρα τὴν τοῦ ὀκτώποδος χωρίου γραμμὴν μείζω μὲν εἶναι
τῆσδε τῆς δίποδος, ἐλάττω δὲ τῆς τετράποδος.—ΠΑΙ. Δεῖ. 5
—ΣΩ. Πειρῶ δὴ λέγειν πηλίκην τινὰ φῆς αὐτὴν εἶναι.— e
ΠΑΙ. Τρίποδα.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἄνπερ τρίπους ἦ, τὸ ἡμῖς
ταύτης προσληψόμεθα καὶ ἔσται τρίπους; δύο μὲν γὰρ οἶδε,
ὁ δὲ εἰς· καὶ ἐνθένδε ὡσαύτως δύο μὲν οἶδε, ὁ δὲ εἰς· καὶ
γίγνεται τοῦτο τὸ χωρίον ὃ φῆς.—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν 5
ἂν ἦ τῆδε τριῶν καὶ τῆδε τριῶν, τὸ ὅλον χωρίον τριῶν τρὶς
ποδῶν γίγνεται;—ΠΑΙ. Φαίνεται.—ΣΩ. Τρεῖς δὲ τρὶς πόσοι
εἰσὶ πόδες;—ΠΑΙ. Ἐννέα.—ΣΩ. Ἐδεῖ δὲ τὸ διπλάσιον
πόσων εἶναι ποδῶν;—ΠΑΙ. Ὀκτώ.—ΣΩ. Οὐδ' ἄρ' ἀπὸ τῆς
τρίποδός πω τὸ ὀκτώπουν χωρίον γίγνεται.—ΠΑΙ. Οὐ δῆτα. 10
—ΣΩ. Ἄλλ' ἀπὸ ποίας; πειρῶ ἡμῖν εἰπεῖν ἀκριβῶς· καὶ
εἰ μὴ βούλει ἀριθμεῖν, ἀλλὰ δεῖξον ἀπὸ ποίας.—ΠΑΙ. Ἄλλα 84
μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔγωγε οὐκ οἶδα.

ΣΩ. Ἐννοεῖς αὖ, ὦ Μένων, οὗ ἐστιν ἤδη βαδίζων ὅδε
τοῦ ἀναμνησέσθαι; ὅτι τὸ μὲν πρῶτον ἤδει μὲν οὐ, ἥτις
ἐστὶν ἡ τοῦ ὀκτώποδος χωρίου γραμμὴ, ὥσπερ οὐδὲ νῦν πω 5
οἶδεν, ἀλλ' οὖν ᾧ γ' αὐτὴν τότε εἰδέναι, καὶ θαρραλέως
ἀπεκρίνετο ὡς εἰδώς, καὶ οὐχ ἡγείτο ἀπορεῖν· νῦν δὲ ἡγείται
ἀπορεῖν ἤδη, καὶ ὥσπερ οὐκ οἶδεν, οὐδ' οἶεται εἰδέναι. b

MEN. Ἀληθῇ λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν νῦν βέλτιον ἔχει περὶ τὸ πρᾶγμα ὃ οὐκ
ἤδει;

MEN. Καὶ τοῦτό μοι δοκεῖ.

5

ΣΩ. Ἀπορεῖν οὖν αὐτὸν ποιήσαντες καὶ ναρκᾶν ὥσπερ ἡ
νάρκη, μὴν τι ἐβλάψαμεν;

d1 τοσησδί BTWf: τοσησδε F d3 ἦν BTW: om. F
e4 ὁ δὲ (bis) BTW: ὅδε δὲ F e6 τρὶς TWF: τρεῖς B
e7 τρεῖς BTW: τρὶς F e11 ἀπὸ ποίας BTW: ἀποίας F a4 οὐ
BTW: οὖν F a6 γ' αὐτὴν B: ταύτην TWF a7 ἀπεκρίνετο
BTWf: ἀπεκρίνατο F ὡς BTWf: om. F

MEN. Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Προὔργου γοῦν τι πεποιθήκαμεν, ὡς ἔοικε, πρὸς τὸ
 10 ἐξευρεῖν ὅπῃ ἔχει· νῦν μὲν γὰρ καὶ ζητήσκειν ἂν ἡδέως οὐκ
 εἰδώς, τότε δὲ ῥαδίως ἂν καὶ πρὸς πολλοὺς καὶ πολλάκις
 c ᾤετ' ἂν εὖ λέγειν περὶ τοῦ διπλασίου χωρίου, ὡς δεῖ διπλασίαν
 τὴν γραμμὴν ἔχειν μήκει.

MEN. Ὡοικεν.

ΣΩ. Οἶει οὖν ἂν αὐτὸν πρότερον ἐπιχειρήσαι ζητεῖν ἢ
 5 μαθάνειν τοῦτο ὃ ᾔετο εἰδέναι οὐκ εἰδώς, πρὶν εἰς ἀπορίαν
 κατέπεσεν ἡγησάμενος μὴ εἰδέναι, καὶ ἐπόθησεν τὸ εἰδέναι;

MEN. Οὐ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ὡνητο ἄρα ναρκήσας;

MEN. Δοκεῖ μοι.

ΣΩ. Σκέψαι δὴ ἐκ ταύτης τῆς ἀπορίας ὅτι καὶ ἀνευρήσει
 10 ζητῶν μετ' ἐμοῦ, οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἐρωτῶντος ἐμοῦ καὶ οὐ διδά-
 d σκοντος· φύλαττε δὲ ἅν που εὔρης με διδάσκοντα καὶ
 διεξιόντα αὐτῷ, ἀλλὰ μὴ τὰς τούτου δόξας ἀνερωτῶντα.

Λέγε γάρ μοι σύ· οὐ τὸ μὲν τετράπουν τοῦτο ἡμῖν ἐστι
 χωρίον; μαθάνεις;—ΠΑΙ. Ὡγωγε.—ΣΩ. Ὡτερον δὲ αὐτῷ
 5 προσθεῖμεν ἂν τοῦτ' ἴσον;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Καὶ τρίτον
 τόδε ἴσον ἐκατέρῳ τούτων;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν
 προσαναπλαηρωσαίμεθ' ἂν τὸ ἐν τῇ γωνίᾳ τόδε;—ΠΑΙ.
 Πάνυ γε.—ΣΩ. Ὡλλο τι οὖν γένοιτ' ἂν τέτταρα ἴσα χωρία
 e τάδε;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Τί οὖν; τὸ ὅλον τόδε ποσαπλάσιον
 τοῦδε γίγνεται;—ΠΑΙ. Τετραπλάσιον.—ΣΩ. Ὡδει δέ γε
 διπλάσιον ἡμῖν γενέσθαι ἢ οὐ μέμνησαι;—ΠΑΙ. Πάνυ γε.
 —ΣΩ. Οὐκοῦν ἐστὶν αὕτη γραμμὴ ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν
 85 [τινὰ] τέμνουσα δίχα ἕκαστον τούτων τῶν χωρίων;—ΠΑΙ.
 Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν τέτταρες αὗται γίνονται γραμμαὶ ἴσαι,

b 10 ἡδέως B T W f: ἡδη F c 6 τὸ B T f et supra verum W:
 τῷ F c 11 οὐ B T W: om. F d 2 τούτου W F (sed ὡν
 suprascr. f): τούτων B T e 2 τοῦδε B T W: τούτου F γε F:
 om. B T W a 1 τινὰ B T W F: secl. Schleiermacher: τέινουσα
 corr. Par. 1811 Cornarius (cf. 85 b 4): ἀντίαν Wex

περιέχουσai τουτὶ τὸ χωρίον;—ΠΑΙ. Γίνονται γάρ.—ΣΩ. Σκόπει δὴ· πηλίκον τί ἐστιν τοῦτο τὸ χωρίον;—ΠΑΙ. Οὐ μανθάνω.—ΣΩ. Οὐχὶ τεττάρων ὄντων τούτων ἡμισυ ἐκάστου 5 ἐκάστη ἢ γραμμὴ ἀποτέτμηκεν ἐντός; ἢ οὐ;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Πόσα οὖν τηλικαῦτα ἐν τούτῳ ἔνεστιν;—ΠΑΙ. Τέτταρα.—ΣΩ. Πόσα δὲ ἐν τῷδε;—ΠΑΙ. Δύο.—ΣΩ. Τὰ δὲ τέτταρα τοῖν δυοῖν τί ἐστιν;—ΠΑΙ. Διπλάσια.—ΣΩ. Τόδε οὖν ποσάπουν γίγνεται;—ΠΑΙ. Ὀκτώπουν.—ΣΩ. Ἀπὸ ποίας b γραμμῆς;—ΠΑΙ. Ἀπὸ ταύτης.—ΣΩ. Ἀπὸ τῆς ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν τεινούσης τοῦ τετράποδος;—ΠΑΙ. Ναί.—ΣΩ. Καλοῦσιν δέ γε ταύτην διάμετρον οἱ σοφισταί· ὥστ' εἰ ταύτη διάμετρος ὄνομα, ἀπὸ τῆς διαμέτρου ἂν, ὡς σὺ φῆς, ὦ παῖ 5 Μένωνος, γίγνοιτ' ἂν τὸ διπλάσιον χωρίον. ΠΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί σοι δοκεῖ, ὦ Μένων; ἔστιν ἥντινα δόξαν οὐχ αὐτοῦ οὗτος ἀπεκρίνατο;

MEN. Οὐκ, ἀλλ' ἑαυτοῦ.

c

ΣΩ. Καὶ μὴν οὐκ ἦδει γε, ὡς ἔφαμεν ὀλίγον πρότερον.

MEN. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ἐνῆσαν δέ γε αὐτῷ αὐται αἱ δόξαι· ἢ οὐ;

MEN. Ναί.

5

ΣΩ. Τῷ οὐκ εἰδότε ἄρα περὶ ὧν ἂν μὴ εἰδῇ ἔνειςιν ἀληθεῖς δόξαι περὶ τούτων ὧν οὐκ οἶδε;

MEN. Φαίνεται.

ΣΩ. Καὶ νῦν μὲν γε αὐτῷ ὥσπερ ὄναρ ἄρτι ἀνακεκίνηται αἱ δόξαι αὐται· εἰ δὲ αὐτὸν τις ἀνερῆσεται πολλάκις τὰ αὐτὰ 10 ταῦτα καὶ πολλαχῇ, οἶσθ' ὅτι τελευτῶν οὐδενὸς ἦττον ἀκριβῶς ἐπιστήσεται περὶ τούτων.

d

MEN. Ὡς οἶκεν.

a 3 γάρ F: om. B T W b 3 τοῦ B T W f: τῆς f b 4 ὥστ' εἰ B T W f: ὥστε F b 6 γίγνοιτ' ἂν B T (sed post ἂν ras. in B): γίγνεται ἂν W: γίγνοιτο F c 6 εἰδῇ ἔνειςιν B T W f: εἰδεῖεν εἰσιν F c 7 περὶ . . . οἶδε secl. Schleiermacher: ὧν . . . οἶδε secl. Schanz c 10 αὐται B T W f: om. F ἀνερῆσεται T W: ἂν ἐρήσεται B F

ΣΩ. Οὐκοῦν οὐδενὸς διδάξαντος ἀλλ' ἐρωτήσαντος ἐπι-
στήσεται, ἀναλαβὼν αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην;

5 ΜΕΝ. Ναί.

ΣΩ. Τὸ δὲ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν ἐν αὐτῷ ἐπιστήμην οὐκ
ἀναμνησκεισθαι ἐστίν;

ΜΕΝ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ τὴν ἐπιστήμην, ἣν νῦν οὗτος ἔχει, ἦτοι
10 ἔλαβέν ποτε ἢ αἰεὶ εἶχεν;

ΜΕΝ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν αἰεὶ εἶχεν, αἰεὶ καὶ ἦν ἐπιστήμων· εἰ
δὲ ἔλαβέν ποτε, οὐκ ἂν ἔν γε τῷ νῦν βίῳ εἰληφὼς εἴη. ἢ
e δεδίδαχέν τις τοῦτον γεωμετρεῖν; οὗτος γὰρ ποιήσει περὶ
πάσης γεωμετρίας ταῦτα ταῦτα, καὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων
ἀπάντων. ἔστιν οὖν ὅστις τοῦτον πάντα δεδίδαχεν; δίκαιος
γάρ που εἰ εἰδέναι, ἄλλως τε ἐπειδὴ ἐν τῇ σῇ οἰκίᾳ γέγονεν
5 καὶ τέθραπται.

ΜΕΝ. Ἄλλ' οἶδα ἔγωγε ὅτι οὐδεὶς πώποτε ἐδίδαξεν.

ΣΩ. Ἐχει δὲ ταύτας τὰς δόξας, ἢ οὐχί;

ΜΕΝ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες, φαίνεται.

ΣΩ. Εἰ δὲ μὴ ἐν τῷ νῦν βίῳ λαβὼν, οὐκ ἤδη τοῦτο
86 δῆλον, ὅτι ἐν ἄλλῳ τινὶ χρόνῳ εἶχε καὶ ἐμεμαθήκει;

ΜΕΝ. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν οὗτός γε ἐστίν ὁ χρόνος ὅτ' οὐκ ἦν ἄν-
θρωπος;

5 ΜΕΝ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ οὖν ὅν τ' ἂν ἦ χρόνον καὶ ὃν ἂν μὴ ἦ ἄνθρωπος,
ἐνέσονται αὐτῷ ἀληθεῖς δόξαι, αἱ ἐρωτήσει ἐπεγερεῖσθαι

d6 ἀναλαμβάνειν B T W: ἀναλαβεῖν F (sed post οὖν duarum litterarum rasura) d9 οὐ B T F: om. W
των νῦ W (sed in ras.) εἴη B T W: ἦ F d13 τῷ νῦν B T F:
B T W f: δεδίχαμεν F οὗτος B T F: οὕτως W e1 δεδίδαχέ(ν)
om. F τε B T F: τε καὶ W e4 εἰ B T W:
ἦδει T W e9 ἥδη scr. rec.: ἥδει B F:
a6 ὅν τ' ἂν Baiter (ὃν ἂν Cornarius ὅταν B: ὅτ' ἂν
T W: ὅταν F ἦ (bis) B T W f: om. (bis) F χρόνον] ex ν fecit
ἦ et supraser. σ rec. f καὶ F: ἦ καὶ B T W a7 αἱ ἐρωτήσει
corr. Par. 1812: αἱ ἐρωτήσεις B T W F

ἐπιστῆμαι γίνονται, ἄρ' οὖν τὸν αἰὲ χρόνον μεμαθηκυῖα
ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ; δῆλον γὰρ ὅτι τὸν πάντα χρόνον ἔστιν
ἢ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος.

10

MEN. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ αἰὲ ἡ ἀλήθεια ἡμῖν τῶν ὄντων ἐστὶν ἐν
τῇ ψυχῇ, ἀθάνατος ἂν ἡ ψυχὴ εἴη, ὥστε θαρροῦντα χρὴ ὁ
μὴ τυγχάνεις ἐπιστάμενος νῦν—τοῦτο δ' ἐστὶν ὁ μὴ μεμνη-
μένος—ἐπιχειρεῖν ζητεῖν καὶ ἀναμνησθῆσθαι;

MEN. Εὐ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες, οὐκ οἶδ' ὅπως. 5

ΣΩ. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἐμοί, ὦ Μένων. καὶ τὰ μέν γε ἄλλα
οὐκ ἂν πάνν ὑπὲρ τοῦ λόγου διυσχυρισαίμην· ὅτι δ' οἰόμενοι
δεῖν ζητεῖν ἂ μὴ τις οἶδεν βελτίους ἂν εἴμεν καὶ ἀνδρικώ-
τεροι καὶ ἥττον ἄργοι ἢ εἰ οἰοίμεθα ἂ μὴ ἐπιστάμεθα μηδὲ
δυνατὸν εἶναι εὑρεῖν μηδὲ δεῖν ζητεῖν, περὶ τούτου πάνν ἂν
διαμαχοίμην, εἰ οἷός τε εἴην, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ.

MEN. Καὶ τοῦτο μέν γε δοκεῖς μοι εὖ λέγειν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Βούλει οὖν, ἐπειδὴ ὁμονοοῦμεν ὅτι ζητητέον περὶ
οὐ μὴ τις οἶδεν, ἐπιχειρήσωμεν κοινῇ ζητεῖν τί ποτ' ἐστὶν
ἀρετή;

MEN. Πάνν μὲν οὖν. οὐ μέντοι, ὦ Σώκρατες, ἀλλ'
ἔγωγε ἐκεῖνο ἂν ἥδιστα, ὅπερ ἡρόμην τὸ πρῶτον, καὶ σκεψαί-
μην καὶ ἀκούσαιμι, πότερον ὡς διδασκῶ ὄντι αὐτῷ δεῖ ἐπι-
χειρεῖν, ἢ ὡς φύσει ἢ ὡς τίνι ποτὲ τρόπῳ παραγιγνομένης
τοῖς ἀνθρώποις τῆς ἀρετῆς.

ΣΩ. Ἄλλ' εἰ μὲν ἐγὼ ἥρχον, ὦ Μένων, μὴ μόνον ἐμαν-
τοῦ ἀλλὰ καὶ σοῦ, οὐκ ἂν ἐσκεψάμεθα πρότερον εἴτε διδασκτὸν
εἴτε οὐ διδασκτὸν ἢ ἀρετῇ, πρὶν ὅτι ἐστὶν πρῶτον ἐζητήσαμεν
αὐτό· ἐπειδὴ δὲ σὺ σαντοῦ μὲν οὐδ' ἐπιχειρεῖς ἄρχειν, ἵνα

a 8 οὖν] οὐ Stallbaum b 6 ἐγὼ ἐμοί B T W : ἐγῶμαι F και
B T W f : om. F b 8 οἶδεν B T W f : οὐδὲν F εἴμεν B T :
ἡμεν W : ἡμεν F b 9 ἢ εἰ B T w f : ἢ W : εἰ F οἰοίμεθα T (sed οἰ
ex emend.) W F : οἰόμεθα B d B T W : ἂν F c 2 εἴην B T W :
ἦν F c 7 ἀλλ' ἐγωγε F : ἂν λέγω γε B T : ἂν λέγω W c 8 ἡρόμην
B T W f : ἡρόμην F d 5 ἢ B T W : om. F

δὴ ἐλεύθερος ἦς, ἐμοῦ δὲ ἐπιχειρεῖς τε ἄρχειν καὶ ἄρχεις,
 συγχωρήσομαί σοι—τί γὰρ χρὴ ποιεῖν;—ἔοικεν οὖν σκεπτέον
e εἶναι ποῖόν τί ἐστιν ὃ μήπω ἴσμεν ὅτι ἐστίν. εἰ μή τι οὖν
 ἀλλὰ σμικρόν γέ μοι τῆς ἀρχῆς χάλασον, καὶ συγχώρησον
 ἐξ ὑποθέσεως αὐτὸ σκοπεῖσθαι, εἴτε διδακτὸν ἐστιν εἴτε
 ὁπωσοῦν. λέγω δὲ τὸ ἐξ ὑποθέσεως ὧδε, ὥσπερ οἱ γεωμέ-
 5 τραι πολλάκις σκοποῦνται, ἐπειδὴν τις ἔρηται αὐτούς, οἷον
 περὶ χωρίου, εἰ οἷόν τε ἐς τόνδε τὸν κύκλον τόδε τὸ χωρίον
87 τρίγωνον ἐνταθῆναι, εἴποι ἄν τις ὅτι “Οὐπω οἶδα εἰ ἔστιν
 τοῦτο τοιοῦτον, ἀλλ’ ὥσπερ μὲν τινα ὑπόθεσιν προὔργου
 οἶμαι ἔχειν πρὸς τὸ πρᾶγμα τοιάνδε· εἰ μὲν ἐστιν τοῦτο τὸ
 5 χωρίον τοιοῦτον οἷον παρὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῦ γραμμὴν
 παρατείναντα ἐλλείπειν τοιούτῳ χωρίῳ οἷον ἂν αὐτὸ τὸ
 παρατεταμένον ᾗ, ἄλλο τι συμβαίνειν μοι δοκεῖ, καὶ ἄλλο
 αὖ, εἰ ἀδύνατόν ἐστιν ταῦτα παθεῖν. ὑποθέμενος οὖν ἐθέλω
b εἰπεῖν σοι τὸ συμβαίνειν περὶ τῆς ἐντάσεως αὐτοῦ εἰς τὸν
 κύκλον, εἴτε ἀδύνατον εἴτε μή.” οὕτω δὴ καὶ περὶ ἀρετῆς
 ἡμεῖς, ἐπειδὴ οὐκ ἴσμεν οὐθ’ ὅτι ἐστίν οὐθ’ ὁποῖόν τι, ὑπο-
 θέμενοι αὐτὸ σκοπῶμεν εἴτε διδακτὸν εἴτε οὐ διδακτὸν ἐστιν,
 5 ὧδε λέγοντες· Εἰ ποῖόν τί ἐστιν τῶν περὶ τὴν ψυχὴν ὄντων
 ἀρετή, διδακτὸν ἂν εἴη ἢ οὐ διδακτὸν; πρῶτον μὲν δὴ εἰ
 ἔστιν ἀλλοῖον ἢ οἷον ἐπιστήμη, ἄρα διδακτὸν ἢ οὐ, ἢ ὃ
 νυνδὴ ἐλέγομεν, ἀναμνηστὸν—διαφερέτω δὲ μηδὲν ἡμῖν
c ὁποτέρῳ ἂν τῷ ὀνόματι χρώμεθα—ἀλλ’ ἄρα διδακτὸν; ἢ
 τοῦτό γε παντὶ δῆλον, ὅτι οὐδὲν ἄλλο διδάσκεται ἀνθρώπος
 ἢ ἐπιστήμην;

MEN. Ἐμοιγε δοκεῖ.

5 ΣΩ. Εἰ δέ γ’ ἐστὶν ἐπιστήμη τις ἢ ἀρετή, δῆλον ὅτι
 διδακτὸν ἂν εἴη.

MEN. Πῶς γὰρ οὐ;

a5 παρατείναντα BTW: παρατείνοντα F ἐλλείπειν TWF:
 ἐλλίπειν B: ἐλλιπεῖν B² b1 ἐντάσεως BTW: ἐνστάσεως F
 b6 μὲν δὴ F: μὲν BTW b7 ἀλλοῖον TWF: ἀλλ’ οἷον B
 ἢ οὐ BTWF: που Schanz c1 ἢ BTW: εἰ ἢ F

ΣΩ. Τούτου μὲν ἄρα ταχὺ ἀπηλλάγμεθα, ὅτι τοιοῦδε μὲν ὄντος διδακτόν, τοιοῦδε δ' οὔ.

MEN. Πάνυ γε.

10

ΣΩ. Τὸ δὲ μετὰ τοῦτο, ὡς ἔοικε, δεῖ σκέψασθαι πότερόν ἐστιν ἐπιστήμη ἢ ἀρετὴ ἢ ἄλλοιον ἐπιστήμης.

MEN. Ἐμοιγε δοκεῖ τοῦτο μετὰ τοῦτο σκεπτέον εἶναι. d

ΣΩ. Τί δὲ δὴ; ἄλλο τι ἢ ἀγαθὸν αὐτὸ φαμεν εἶναι τὴν ἀρετὴν, καὶ αὕτη ἢ ὑπόθεσις μένει ἡμῖν, ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι; —MEN. Πάνυ μὲν οὖν.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν τί ἐστιν ἀγαθὸν καὶ ἄλλο χωριζόμενον ἐπιστήμης, τάχ' ἂν εἴη ἢ 5 ἀρετὴ οὐκ ἐπιστήμη τις· εἰ δὲ μηδὲν ἐστιν ἀγαθὸν ὃ οὐκ ἐπιστήμη περιέχει, ἐπιστήμην ἂν τιν' αὐτὸ ὑποπτεύοντες εἶναι ὀρθῶς ὑποπτεύοιμεν.—MEN. Ἔστι ταῦτα.—ΣΩ. Καὶ μὴν ἀρετῇ γ' ἐσμὲν ἀγαθοί;—MEN. Ναί.—ΣΩ. Εἰ δὲ ἀγαθοί, e ὠφέλιμοι· πάντα γὰρ τὰγαθὰ ὠφέλιμα. οὐχί;—MEN. Ναί.—ΣΩ. Καὶ ἡ ἀρετὴ δὴ ὠφέλιμόν ἐστιν;—MEN. Ἀνάγκη ἐκ τῶν ὁμολογημένων.

ΣΩ. Σκεψώμεθα δὴ καθ' ἕκαστον ἀναλαμβάνοντες ποῖά 5 ἐστιν ἃ ἡμᾶς ὠφελεῖ. ὑγίεια, φαμέν, καὶ ἰσχύς καὶ κάλλος καὶ πλοῦτος δὴ· ταῦτα λέγομεν καὶ τὰ τοιαῦτα ὠφέλιμα. οὐχί;—MEN. Ναί.—ΣΩ. Ταῦτα δὲ ταῦτά φαμεν ἐνίστε 88 καὶ βλάπτειν· ἢ σὺ ἄλλως φῆς ἢ οὕτως;—MEN. Οὐκ, ἀλλ' οὕτως.—ΣΩ. Σκόπει δὴ, ὅταν τί ἐκάστου τούτων ἡγῆται, ὠφελεῖ ἡμᾶς, καὶ ὅταν τί, βλάπτει; ἄρ' οὐχ ὅταν μὲν ὀρθῇ χρήσις, ὠφελεῖ, ὅταν δὲ μή, βλάπτει;—MEN. Πάνυ γε. 5

ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν σκεψώμεθα. σωφροσύνην τι καλεῖς καὶ δικαιοσύνην καὶ ἀνδρείαν καὶ

c9 μὲν ὄντος B T W: μένοντος οὐδὲ F d4 μὲν τί B T W: μέντοι F d6 δ B T W: om. F d7 τιν' scr. recc.: τι B T W F αὐτὸ B T W f: αὐτοῦ F e2 πάντα γὰρ τὰγαθὰ T W F: πάντα | τὰ γὰρ ἀγαθὰ B e3 ἢ B T W: om. F e5 ἀναλαμβάνοντες B T W: ἀναλαβόντες F e6 φαμέν B T F: μὲν W a1 δὲ W: δὴ B T F a3 ἡγῆται B T W: ἡγείται F a4 βλάπτει B T (sed ei in ras. T): βλάπτει W F a5 ὠφελῇ . . . βλάπτει F a7 τὴ B T W: γὰρ τί F

εὐμαθίαν καὶ μνήμην καὶ μεγαλοπρέπειαν καὶ πάντα τὰ
b τοιαῦτα;—MEN. Ἐγώ γε.—ΣΩ. Σκόπει δὴ, τούτων ἅττα
 σοι δοκεῖ μὴ ἐπιστήμη εἶναι ἀλλ' ἄλλο ἐπιστήμης, εἰ οὐχὶ
 τοτὲ μὲν βλάπτει, τοτὲ δὲ ὠφελεῖ; οἷον ἀνδρεία, εἰ μὴ ἔστι
 φρόνησις ἢ ἀνδρεία ἀλλ' οἷον θάρρος τι· οὐχ ὅταν μὲν
 5 ἄνευ νοῦ θαρρῇ ἄνθρωπος, βλάπτεται, ὅταν δὲ σὺν νῷ,
 ὠφελεῖται;—MEN. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σωφροσύνη
 ὡσαύτως καὶ εὐμαθία· μετὰ μὲν νοῦ καὶ μανθανόμενα καὶ
 καταρτυόμενα ὠφέλιμα, ἄνευ δὲ νοῦ βλαβερά;—MEN. Πάννυ
c σφόδρα.—ΣΩ. Οὐκοῦν συλλήβδην πάντα τὰ τῆς ψυχῆς
 ἐπιχειρήματα καὶ καρτερήματα ἡγουμένης μὲν φρονήσεως εἰς
 εὐδαιμονίαν τελευτᾷ, ἀφροσύνης δ' εἰς τὸνναντίον;—MEN.
 Ἔοικεν.—ΣΩ. Εἰ ἄρα ἀρετὴ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ τί ἐστὶν καὶ
 5 ἀναγκαῖον αὐτῷ ὠφελίμῳ εἶναι, φρόνησιν αὐτὸ δεῖ εἶναι,
 ἐπειδὴ περ πάντα τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτὰ μὲν καθ' αὐτὰ
 οὔτε ὠφέλιμα οὔτε βλαβερά ἐστὶν, προσγενομένης δὲ φρο-
d νήσεως ἢ ἀφροσύνης βλαβερά τε καὶ ὠφέλιμα γίνονται.
 κατὰ δὴ τοῦτον τὸν λόγον ὠφελιμὸν γε οὖσαν τὴν ἀρετὴν
 φρόνησιν δεῖ τιν' εἶναι.—MEN. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Καὶ μὲν δὴ καὶ τᾶλλα ἂ νυνδὴ ἐλέγομεν, πλουτόν
 5 τε καὶ τὰ τοιαῦτα, τοτὲ μὲν ἀγαθὰ τοτὲ δὲ βλαβερὰ εἶναι,
 ἅρα οὐχ ὥσπερ τῇ ἄλλῃ ψυχῇ ἢ φρόνησις ἡγουμένη ὠφέλιμα
 τὰ τῆς ψυχῆς ἐποίει, ἢ δὲ ἀφροσύνη βλαβερά, οὕτως αὖ
e καὶ τούτοις ἢ ψυχῇ ὀρθῶς μὲν χρωμένη καὶ ἡγουμένη ὠφέ-
 λιμα αὐτὰ ποιεῖ, μὴ ὀρθῶς δὲ βλαβερά;—MEN. Πάννυ γε.
 —ΣΩ. Ὅρθῶς δέ γε ἢ ἔμφρων ἡγείται, ἡμαρτημένως δ' ἢ
 ἄφρων;—MEN. Ἔστι ταῦτα.—ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτω δὴ κατὰ
 5 πάντων εἰπεῖν ἔστιν, τῷ ἀνθρώπῳ τὰ μὲν ἄλλα πάντα εἰς τὴν

a 8 εὐμαθίαν B T F: εὐμάθειαν W **b** 2 εἰ suprascr. W: ἢ B:
 ἢ T: ἢ W F οὐχὶ τοτὲ] οὐχὶ ποτὲ B T W: οὐχ ὅτι F **b** 4 τι
 B T W f: om. F **b** 7 εὐμαθία B T F: εὐμάθεια W μανθανόμενα
 B T W f: μανθάνομεν F **c** 5 αὐτὸ B T F: αὐτῷ W **c** 6 ἐπειδή περ
 B T W f: ἐπειδὴ περὶ F **d** 1 ἢ B T F: καὶ W **d** 2 γε B T F:
 τε W **d** 3 δεῖ τιν' B T: δὴ τιν' W: τινὰ δεῖ F **e** 3 ὀρθῶς δέ γε
 T F et in marg. w: ὀρθῶς λέγε B: om. W prius ἢ T W F: εἰ B

ψυχὴν ἀιηρητῆσθαι, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς αὐτῆς εἰς φρόνησιν, εἰ μέλλει ἀγαθὰ εἶναι· καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ φρόνησις ἂν εἴη 89
τὸ ὠφέλιμον· φαμὲν δὲ τὴν ἀρετὴν ὠφέλιμον εἶναι;—
MEN. Πάνυ γε.—ΣΩ. Φρόνησιν ἄρα φαμὲν ἀρετὴν εἶναι,
ἥτοι σύμπασαν ἢ μέρος τι;—MEN. Δοκεῖ μοι καλῶς λέγε-
σθαι, ὦ Σώκρατες, τὰ λεγόμενα.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ ταῦτα 5
οὕτως ἔχει, οὐκ ἂν εἶεν φύσει οἱ ἀγαθοί.—MEN. Οὐ μοι
δοκεῖ.

ΣΩ. Καὶ γὰρ ἂν πού τις καὶ τόδ' ἦν· εἰ φύσει οἱ ἀγαθοὶ b
ἐγίγνοντο, ἥσάν τις ἂν ἡμῖν οἱ ἐγίγνωσκον τῶν νέων τοὺς
ἀγαθοὺς τὰς φύσεις, οὓς ἡμεῖς ἂν παραλαβόντες ἐκείνων
ἀποφηνάντων ἐφυλάττομεν ἂν ἐν ἀκροπόλει, κατασημνύ-
μενοι πολὺ μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον, ἵνα μηδεὶς αὐτοὺς διέ- 5
φθειρεν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀφίκοντο εἰς τὴν ἡλικίαν, χρήσιμοι
γίγνοντο ταῖς πόλεσι.

MEN. Εἰκός γε τοι, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν ἐπειδὴ οὐ φύσει οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ γίγνου-
νται, ἄρα μαθήσει; c

MEN. Δοκεῖ μοι ἤδη ἀναγκαῖον εἶναι· καὶ δῆλον, ὦ
Σώκρατες, κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, εἵπερ ἐπιστήμη ἐστὶν ἀρετή,
ὅτι διδακτόν ἐστιν.

ΣΩ. Ἴσως νῆ Δία· ἀλλὰ μὴ τοῦτο οὐ καλῶς ὠμολογή- 5
σαμεν;

MEN. Καὶ μὴν ἐδόκει γε ἄρτι καλῶς λέγεσθαι.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴ οὐκ ἐν τῷ ἄρτι μόνον δέη αὐτὸ δοκεῖν
καλῶς λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ ἔπειτα, εἰ
μέλλει τι αὐτοῦ ὑγιὲς εἶναι. 10

MEN. Τί οὖν δῆ; πρὸς τί βλέπων δυσχεραίνεις αὐτὸ d
καὶ ἀπιστεῖς μὴ οὐκ ἐπιστήμη ἢ ἡ ἀρετή;

a 2 δὲ B T W: δὴ F a 6 ἀγαθοὶ B T W: ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ F
b 1 οἱ B T W f: om. F b 3 οὓς B T W f: om. F b 4 ἂν
F: om. B T W et punctis notavit f b 5 διέφθειρεν B T W F:
διαφθείρειεν Madvig c 7 γε F: μὲν B T W c 8 μὴ B T W:
μὴν F d 2 ἀπιστεῖς B T W: ἀπιστεῖ F: ἀπιστοίης f ἢ B T
W f: om. F

ΣΩ. Ἐγὼ σοι ἔρῳ, ὦ Μένων. τὸ μὲν γὰρ διδασκὼν αὐτὸ εἶναι, εἴπερ ἐπιστήμη ἐστίν, οὐκ ἀνατίθεται μὴ οὐ
 5 καλῶς λέγεσθαι· ὅτι δὲ οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη, σκέψαι ἑάν σοι
 δοκῶ εἰκότως ἀπιστεῖν. τὸδε γάρ μοι εἰπέ· εἰ ἔστιν διδα-
 κτὼν ὅτιοῦν πρᾶγμα, μὴ μόνον ἀρετῇ, οὐκ ἀναγκαῖον αὐτοῦ
 καὶ διδασκάλους καὶ μαθητὰς εἶναι;

MEN. Ἐμοιγε δοκεῖ.

e ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦναντίον αὖ, οὔ μήτε διδάσκαλοι μήτε
 μαθηταὶ εἶεν, καλῶς ἂν αὐτὸ εἰκάζοντες εἰκάξοιμεν μὴ
 διδασκὼν εἶναι;

MEN. Ἔστι ταῦτα· ἀλλ' ἀρετῆς διδάσκαλοι οὐ δοκοῦσὶ
 5 σοι εἶναι;

ΣΩ. Πολλάκις γοῦν ζητῶν εἴ τις εἶεν αὐτῆς διδά-
 σκαλοι, πάντα ποιῶν οὐ δύναμαι εὐρεῖν. καίτοι μετὰ πολλῶν
 γε ζητῶ, καὶ τούτων μάλιστα οὓς ἂν οἶμαι ἐμπειροτάτους
 εἶναι τοῦ πρᾶγματος. καὶ δὴ καὶ νῦν, ὦ Μένων, εἰς καλὸν
 10 ἡμῖν Ἄνυτος ὅδε παρεκαθέζετο, ᾧ μεταδῶμεν τῆς ζητήσεως.
 90 εἰκότως δ' ἂν μεταδοῖμεν· Ἄνυτος γὰρ ὅδε πρῶτον μὲν ἐστι
 πατρὸς πλουσίου τε καὶ σοφοῦ Ἀνθεμίωνος, ὃς ἐγένετο
 πλούσιος οὐκ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου οὐδὲ δόντος τινός, ὥσπερ
 ὁ νῦν νεωστὶ εἰληφὼς τὰ Πολυκράτους χρήματα Ἴσμηνας
 5 ὁ Θηβαῖος, ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ σοφίᾳ κτησάμενος καὶ ἐπιμελείᾳ,
 ἔπειτα καὶ τὰ ἄλλα οὐχ ὑπερήφανος δοκῶν εἶναι πολίτης
 οὐδὲ ὀγκώδης τε καὶ ἐπαχθής, ἀλλὰ κόσμιος καὶ εὐσταλῆς
 b ἀνὴρ· ἔπειτα τοῦτον εὖ ἔθρεψεν καὶ ἐπαίδευσεν, ὥς δοκεῖ
 Ἀθηναίων τῷ πλήθει· αἰροῦνται γοῦν αὐτὸν ἐπὶ τὰς μεγί-
 στας ἀρχάς. δίκαιον δὴ μετὰ τοιούτων ζητεῖν ἀρετῆς πέ-
 ρ διδασκάλους, εἴτ' εἰσὶν εἴτε μή, καὶ οἷτινες. σὺ οὖν ἡμῖν,
 5 ὦ Ἄνυτε, συζήτησον, ἐμοί τε καὶ τῷ σαυτοῦ ξένῳ Μένωνι

e6 πολλάκις B T F: οὐ πολλάκις W

εἴ τις B T W:

οἷτινες F αὐτῆς διδάσκαλοι B T W: διδάσκαλοι αὐτῆς F e8 τού-
 των B T F: τῶν W e10 ἡμῖν B T W f: ὁ F ἄνυτος F: αὐτός
 B T W f a1 δ' ἂν B F: δ' αὖ T W ἄνυτος F: ἄν' αὐτὸς B T W
 a7 in marg. ὁ πρ δηλαδὴ W b3 δὴ B T W: δὴ τὸ F b5 σαυτοῦ
 B T W f: ἑαυτοῦ F

τῷδε, περὶ τούτου τοῦ πράγματος τίνες ἂν εἶεν διδάσκαλοι.
ὦδε δὲ σκέψαι· εἰ βουλοίμεθα Μένωνα τόνδε ἀγαθὸν ἱατρὸν
γενέσθαι, παρὰ τίνας ἂν αὐτὸν πέμποιμεν διδασκάλους; ἄρ' c
οὐ παρὰ τοὺς ἱατρούς;

ΑΝ. Πάνν γε.

ΣΩ. Τί δ' εἰ σκυτοτόμον ἀγαθὸν βουλοίμεθα γενέσθαι,
ἄρ' οὐ παρὰ τοὺς σκυτοτόμους; 5

ΑΝ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ τᾶλλα οὕτως;

ΑΝ. Πάνν γε.

ΣΩ. ὦδε δὴ μοι πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν εἰπέ. παρὰ τοὺς
ἱατρούς, φαμέν, πέμποντες τόνδε καλῶς ἂν ἐπέμπομεν, βου- 10
λόμενοι ἱατρὸν γενέσθαι. ἄρ' ὅταν τοῦτο λέγωμεν, τότε
λέγομεν, ὅτι παρὰ τούτους πέμποντες αὐτὸν σωφρονοῖμεν d
ἂν, τοὺς ἀντιποιοιμένους τε τῆς τέχνης μᾶλλον ἢ τοὺς μή,
καὶ τοὺς μισθὸν πραττομένους ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, ἀποφήναντας
αὐτοὺς διδασκάλους τοῦ βουλομένου ἵεναι τε καὶ μαθάνειν;
ἄρ' οὐ πρὸς ταῦτα βλέψαντες καλῶς ἂν πέμποιμεν; 5

ΑΝ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ αὐλήσεως καὶ τῶν ἄλλων τὰ αὐτὰ
ταῦτα; πολλὴ ἄνοιά ἐστι βουλομένους αὐλητὴν τινα ποιῆσαι e
παρὰ μὲν τοὺς ὑπισχνουμένους διδάξειν τὴν τέχνην καὶ
μισθὸν πραττομένους μὴ ἐθέλειν πέμπειν, ἄλλοις δέ τισιν
πράγματα παρέχειν, ζητοῦντα μαθάνειν παρὰ τούτων, οἳ
μήτε προσποιοῦνται διδάσκαλοι εἶναι μήτ' ἔστιν αὐτῶν μαθη- 5
τῆς μηδεὶς τούτου τοῦ μαθήματος ὃ ἡμεῖς ἀξιοῦμεν μαθάν-
ειν παρ' αὐτῶν ὃν ἂν πέμπωμεν. οὐ πολλή σοι δοκεῖ
ἀλογία εἶναι;

ΑΝ. Ναὶ μὰ Δία ἔμοιγε, καὶ ἀμαθία γε πρὸς.

ΣΩ. Καλῶς λέγεις. νῦν τοίνυν ἔξεστί σε μετ' ἐμοῦ 10

c 9 παρὰ B T F: πρὸς W c 10 ἐπέμπομεν B T F: ἐκπέμπομεν
W d 2 τῆς B T W: om. F ἢ τοὺς μή B T W: ἡμᾶς F
d 4 τοῦ βουλομένου B T W: τοὺς βουλομένους F e 4 ζητοῦντα
. . . τούτων secl. Naber e 9 ἔμοιγε B T W: ἔμοιγε δοκεῖ F
e 10 σε B T W: σοι F

- 91 κοινῇ βουλευέσθαι περὶ τοῦ ξένου τουτουῖ Μένωνος. οὗτος γάρ, ὦ Ἄνυτε, πάλαι λέγει πρὸς με ὅτι ἐπιθυμεῖ ταύτης τῆς σοφίας καὶ ἀρετῆς ἢ οἱ ἄνθρωποι τὰς τε οἰκίας καὶ τὰς πόλεις καλῶς διοικοῦσι, καὶ τοὺς γονέας τοὺς αὐτῶν θερα-
 5 πεύουσι, καὶ πολίτας καὶ ξένους ὑποδέξασθαι τε καὶ ἀποπέμψαι ἐπίστανται ἀξίως ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. ταύτην οὖν τὴν
 b ἀρετὴν σκόπει παρὰ τίνας ἂν πέμπουντες αὐτὸν ὀρθῶς πέμποιμεν. ἢ δῆλον δὴ κατὰ τὸν ἄρτι λόγον ὅτι παρὰ τούτους τοὺς ὑπισχνουμένους ἀρετῆς διδασκάλους εἶναι καὶ ἀποφύ-
 ναντας αὐτοὺς κοινούς τῶν Ἑλλήνων τῷ βουλομένῳ μανθάνειν,
 5 μισθὸν τούτου ταξαμένους τε καὶπραττομένους;

AN. Καὶ τίνας λέγεις τούτους, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οἶσθα δῆπου καὶ σὺ ὅτι οὗτοί εἰσιν οὓς οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι σοφιστάς.

- c AN. Ἡράκλεις, εὐφήμει, ὦ Σώκρατες. μηδένα τῶν γ' ἐμῶν μήτε οἰκείων μήτε φίλων, μήτε ἀστὸν μήτε ξένον, τοιαύτη μανία λάβοι, ὥστε παρὰ τούτους ἐλθόντα λωβηθῆναι, ἐπεὶ οὗτοί γε φανερά ἐστι λώβη τε καὶ διαφθορά τῶν
 5 συγγιγνομένων.

- ΣΩ. Πῶς λέγεις, ὦ Ἄνυτε; οὗτοι ἄρα μόνοι τῶν ἀντι-
 ποιουμένων τι ἐπίστασθαι εὐεργετεῖν τοσοῦτον τῶν ἄλλων διαφέρουσιν, ὅσον οὐ μόνον οὐκ ὠφελοῦσιν, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, ὅτι ἂν τις αὐτοῖς παραδῷ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐναντίον διαφθεί-
 d ρουσιν; καὶ τούτων φανερώς χρήματα ἀξιούσι πράττεσθαι; ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἔχω ὅπως σοι πιστεύσω· οἶδα γὰρ ἄνδρα ἓνα Πρωταγόραν πλείω χρήματα κτησάμενον ἀπὸ ταύτης τῆς σοφίας ἢ Φειδίαν τε, ὃς οὕτω περιφανῶς καλὰ ἔργα

a 1 τουτουῖ B T W : τούτου F a 6 ἀνδρὸς B T W : ἂν ἀνδρὸς F
 b 1 post ἀρετὴν lacunam statuit Cobet, μαθησόμενον vel βουλόμενοι
 αὐτὸν σοφὸν γενέσθαι intercidisse ratus b 2 δῆλον δὴ B T W :
 δηλαδὴ F b 4 τῷ βουλομένῳ τῶν ἐλλήνων F b 6 τίνας et mox
 τούτους om. F : ante λέγεις in lac. add. f b 7 οὓς W F : οἷους B T
 c 1 γ' ἐμῶν scripsi : γεμῶν F : συγγενῶν B T W c 2 μήτε . . .
 μήτε . . . μήτε . . . μήτε B T F : μηδὲ . . . μηδὲ . . . μήτε . . . μήτε W
 ἀστὸν . . . ξένον B F : ἀστῶν . . . ξένων T W c 4 οὗτοι T W F :
 οὗτοι B c 9 τις B T W f : τι F d 4 τε F : γε B T W

ἡργάζετο, καὶ ἄλλους δέκα τῶν ἀνδριαντοποιῶν. καίτοι 5
 τέρας λέγεις εἰ οἱ μὲν τὰ ὑποδήματα ἐργαζόμενοι τὰ παλαιὰ
 καὶ τὰ ἱμάτια ἐξακούμενοι οὐκ ἂν δύναιτο λαθεῖν τριάκονθ'
 ἡμέρας μοχθηρότερα ἀποδιδόντες ἢ παρέλαβον τὰ ἱμάτιά τε e
 καὶ ὑποδήματα, ἀλλ' εἰ τοιαῦτα ποιοῖεν, ταχὺ ἂν τῷ λιμῷ
 ἀποθάνοιεν, Πρωταγόρας δὲ ἄρα ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἐλάν-
 θανεν διαφθείρων τοὺς συγγιγνομένους καὶ μοχθηροτέρους
 ἀποπέμπων ἢ παρελάμβανεν πλέον ἢ τετταράκοντα ἔτη— 5
 οἶμαι γὰρ αὐτὸν ἀποθανεῖν ἐγγὺς καὶ ἐβδομήκοντα ἔτη γεγο-
 νότα, τετταράκοντα δὲ ἐν τῇ τέχνῃ ὄντα—καὶ ἐν ἅπαντι
 τῷ χρόνῳ τούτῳ ἔτι εἰς τὴν ἡμέραν ταυτηνὴ εὐδοκιμῶν
 οὐδὲν πέπνυται, καὶ οὐ μόνον Πρωταγόρας, ἀλλὰ καὶ
 ἄλλοι πάμπολλοι, οἱ μὲν πρότερον γεγονότες ἐκείνου, οἱ 92
 δὲ καὶ νῦν ἔτι ὄντες. πότερον δὴ οὖν φῶμεν κατὰ τὸν
 σὸν λόγον εἰδότας αὐτοὺς ἐξαπατᾶν καὶ λωβᾶσθαι τοὺς
 νέους, ἢ λεληθῆναι καὶ ἑαυτούς; καὶ οὕτω μαίνεσθαι
 ἀξιόσωμεν τούτους, οὗς ἔνιοί φασι σοφωτάτους ἀνθρώπων 5
 εἶναι;

ΑΝ. Πολλοῦ γε δέουσι μαίνεσθαι, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ
 πολὺ μᾶλλον οἱ τούτοις διδόντες ἀργύριον τῶν νέων, τούτων
 δ' ἔτι μᾶλλον οἱ τούτοις ἐπιτρέποντες, οἱ προσήκοντες, πολὺ b
 δὲ μάλιστα πάντων αἱ πόλεις, ἐῶσαι αὐτοὺς εἰσαφικνεῖσθαι
 καὶ οὐκ ἐξελαύνουσai, εἴτε τις ξένος ἐπιχειρεῖ τοιοῦτόν τι
 ποιεῖν εἴτε ἀστός.

ΣΩ. Πότερον δέ, ὦ Ἄνυτε, ἡδίκηκέ τίς σε τῶν σοφιστῶν, 5
 ἢ τί οὕτως αὐτοῖς χαλεπὸς εἶ;

d 5 ἡργάζετο T : εἰργάζετο B W F d 6 ἐργαζόμενοι secl. Cobet
 e 1 παρέλαβον B W : παρέλαβόν τε T F τὰ . . . ὑποδήματα secl.
 Hirschig τε καὶ B T W : καὶ F e 2 εἰ τοιαῦτα ποιοῖεν secl.
 Cobet e 3 ἄρα ὅλην B T W : ὅλην ἄρα F e 7 δὲ B T W :
 δὲ ἔτη F ἐν τῇ B T W : ἀντὶ F e 8 ταυτηνὴ B T W : ταύτην F
 a 2 καὶ B T W f : om. F a 4 καὶ ante ἑαυτούς B T W : om. F οὕτω
 T W F : οὐ τῷ B a 5 ἀξιόσωμεν W : ἀξιόσωμεν B T F a 8 τούτοις
 B T F (et mox b 1 : τούτους W (et mox b 1) b 1 μᾶλλον
 B T W : πολὺ μᾶλλον F οἱ προσήκοντες B T W : om. F b 2 πάν-
 των B T W : τούτων F

AN. Οὐδὲ μὰ Δία ἔγωγε συγγέγονα πώποτε αὐτῶν οὐδενί,
οὐδ' ἂν ἄλλον ἐάσαιμι τῶν ἐμῶν οὐδένα.

ΣΩ. Ἄπειρος ἄρ' εἶ παντάπασι τῶν ἀνδρῶν;

10 AN. Καὶ εἶην γε.

C ΣΩ. Πῶς οὖν ἄν, ὦ δαιμόνιε, εἰδείης περὶ τούτου τοῦ
πράγματος, εἴτε τι ἀγαθὸν ἔχει ἐν αὐτῷ εἴτε φλαῦρον, οὗ
παντάπασιν ἄπειρος εἴης;

AN. Ῥαδίως· τούτους γοῦν οἶδα οἳ εἰσιν, εἴτ' οὖν
5 ἄπειρος αὐτῶν εἰμι εἴτε μή.

ΣΩ. Μάντις εἶ ἴσως, ὦ Ἄνυτε· ἐπεὶ ὅπως γε ἄλλως
οἶσθα τούτων πέρι, ἐξ ὧν αὐτὸς λέγεις θαυμάζοιμ' ἄν.
ἀλλὰ γὰρ οὐ τούτους ἐπιζητοῦμεν τίνες εἰσίν, παρ' οὓς ἂν
d Μένων ἀφικόμενος μοχθηρὸς γένοιτο—οὔτοι μὲν γάρ, εἰ σὺ
βούλει, ἔστων οἱ σοφισταί—ἀλλὰ δὴ ἐκείνους εἰπὲ ἡμῖν,
καὶ τὸν πατρικὸν τόνδε ἐταῖρον εὐεργέτησον φράσας αὐτῷ
παρὰ τίνας ἀφικόμενος ἐν τοσαύτῃ πόλει τὴν ἀρετὴν ἥν
5 νυνδὴ ἐγὼ διῆλθον γένοιτ' ἂν ἄξιος λόγου.

AN. Τί δὲ αὐτῷ οὐ σὺν ἔφρασας;

ΣΩ. Ἄλλ' οὓς μὲν ἐγὼ ὥμην διδασκάλους τούτων εἶναι,
εἶπον, ἀλλὰ τυγχάνω οὐδὲν λέγων, ὥς σὺ φῆς· καὶ ἴσως τί
e λέγεις. ἀλλὰ σὺ δὴ ἐν τῷ μέρει αὐτῷ εἰπὲ παρὰ τίνας
ἔλθῃ Ἀθηναίων· εἰπὲ ὄνομα ὅτου βούλει.

AN. Τί δὲ ἐνὸς ἀνθρώπου ὄνομα δεῖ ἀκοῦσαι; ὅτῳ γὰρ
ἂν ἐντύχῃ Ἀθηναίων τῶν καλῶν καγαθῶν, οὐδεὶς ἔστιν ὃς
5 οὐ βελτίῳ αὐτὸν ποιήσῃ ἢ οἱ σοφισταί, ἐάνπερ ἐθέλῃ
πείθεσθαι.

ΣΩ. Πότερον δὲ οὔτοι οἱ καλοὶ καγαθοὶ ἀπὸ τοῦ
αὐτομάτου ἐγένοντο τοιοῦτοι, παρ' οὐδενὸς μαθόντες ὅμως

b 10 καὶ] καὶ ἀεὶ Heindorf c 2 ἐν αὐτῷ F: ἐαυτῷ B T W οὗ
B T W f: εἰ F c 3 ἄπειρος B T W: ἄπειρον F c 3, 4 εἴης;
ῤαδίως B T W F: εἶ; AN. ῤαδίως Schanz c 4 οἳ B T W: οἱοί F
c 6 μάντις B² T W F: μάντης B c 8 ἐπιζητοῦμεν F (ἐπεζητοῦμεν
f): ἐζητοῦμεν B T: ζητοῦμεν W d 2 ἔστων οἱ Schanz: ἔστωσαν
οἱ B T W: ἔστωσαν F d 6 αὐτῷ οὐ B T F: αὐτοῦ W e 1 δῆ
F: δὲ B T W f

μέντοι ἄλλους διδάσκειν οἷοί τε ὄντες ταῦτα ἂν αὐτοὶ οὐκ ἔμαθον;

93

ΑΝ. Καὶ τούτους ἔγωγε ἀξιῶ παρὰ τῶν προτέρων μαθεῖν, ὄντων καλῶν καγαθῶν· ἥ οὐ δοκοῦσί σοι πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ γεγονέναι ἐν τῇδε τῇ πόλει ἄνδρες;

ΣΩ. Ἐμοιγε, ὦ Ἄνυτε, καὶ εἶναι δοκοῦσιν ἐνθάδε ἀγαθοὶ 5
τὰ πολιτικά, καὶ γεγονέναι ἔτι οὐχ ἥττον ἢ εἶναι· ἀλλὰ μὲν καὶ διδάσκαλοι ἀγαθοὶ γεγόνασιν τῆς αὐτῶν ἀρετῆς; τοῦτο γάρ ἐστιν περὶ οὗ ὁ λόγος ἡμῖν τυγχάνει ὦν· οὐκ εἰ εἰσὶν ἀγαθοὶ ἢ μὴ ἄνδρες ἐνθάδε, οὐδ' εἰ γεγόνασιν ἐν τῷ πρόσθεν, ἀλλ' εἰ διδακτόν ἐστιν ἀρετὴ πάλαι σκοποῦμεν. b
τοῦτο δὲ σκοποῦντες τόδε σκοποῦμεν, ἄρα οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες καὶ τῶν νῦν καὶ τῶν προτέρων ταύτην τὴν ἀρετὴν ἣν αὐτοὶ ἀγαθοὶ ἦσαν ἠπίσταντο καὶ ἄλλῳ παραδοῦναι, ἢ οὐ παραδοτὸν τοῦτο ἀνθρώπῳ οὐδὲ παραληπτὸν ἄλλῳ παρ' ἄλλον· 5
τοῦτ' ἐστιν ὃ πάλαι ζητοῦμεν ἐγὼ τε καὶ Μένων. ὦδε οὖν σκόπει ἐκ τοῦ σαντοῦ λόγου· Θεμιστοκλέα οὐκ ἀγαθὸν ἂν φαίης ἄνδρα γεγονέναι; c

ΑΝ. Ἐγώ γε, πάντων γε μάλιστα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ διδάσκαλον ἀγαθόν, εἴπερ τις ἄλλος τῆς αὐτοῦ ἀρετῆς διδάσκαλος ἦν, κακείνουν εἶναι;

ΑΝ. Οἶμαι ἔγωγε, εἴπερ ἐβούλετό γε.

5

ΣΩ. Ἄλλ', οἶει, οὐκ ἂν ἐβουλήθη ἄλλους τέ τινας καλοὺς καγαθοὺς γενέσθαι, μάλιστα δέ που τὸν υἱὸν τὸν αὐτοῦ; ἢ οἶει αὐτὸν φθονεῖν αὐτῷ καὶ ἐξεπίτηδες οὐ παραδιδόναι τὴν ἀρετὴν ἣν αὐτὸς ἀγαθὸς ἦν; ἢ οὐκ ἀκήκοας ὅτι d
Θεμιστοκλῆς Κλεόφαντον τὸν υἱὸν ἱππέα μὲν ἐδιδάξατο ἀγαθόν; ἐπέμενε γοῦν ἐπὶ τῶν ἵππων ὀρθὸς ἐστηκώς, καὶ

θ 9 ὄντες B T W : ἔσονται F a 1 ἔμαθον B T F : ἐξέμαθον W
a 8 εἰ B T W : om. F a 9 οὐδ' εἰ B T W f : om. F b 4 ἀγαθοὶ
B W t f (ἀρετὴν . . . ἦσαν in lacuna textus suppl. f) : οἱ ἀγαθοὶ T ἢ
οὐ παραδοτὸν B T W f : ἢ * οὐδὲ τὸν F b 5 παραληπτὸν B T W f :
γὰρ αληπτὸν F ἄλλῳ B T W f : ἀλλὰ F c 4 εἶναι B T W f :
om. F c 6 ἐβουλήθη F c 7 πρὸν B T et refingens f : om.
W : quid pr. F habuerit incertum d 3 ἐπέμενε B T W : ἐπέμεινε
F ὀρθὸς B T W : ὀρθῶς F (sed mox ὀρθὸς d 4)

ἡκόντιζεν ἀπὸ τῶν ἵππων ὀρθός, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ θαν-
 5 μαστὰ ἡργάζετο ἃ ἐκείνος αὐτὸν ἐπαιδεύσατο καὶ ἐποίησε
 σοφόν, ὅσα διδασκάλων ἀγαθῶν εἶχετο· ἢ ταῦτα οὐκ ἀκήκοας
 τῶν πρεσβυτέρων;

AN. Ἀκήκοα.

ΣΩ. Οὐκ ἂν ἄρα τήν γε φύσιν τοῦ ὑέος αὐτοῦ ἠτιάσαι;
 10 ἂν τις εἶναι κακήν.

e AN. Ἴσως οὐκ ἂν.

ΣΩ. Τί δὲ τόδε; ὥς Κλεόφαντος ὁ Θεμιστοκλέους ἀνὴρ
 ἀγαθὸς καὶ σοφὸς ἐγένετο ἅπερ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἥδη του
 ἀκήκοας ἢ νεωτέρου ἢ πρεσβυτέρου;

5 AN. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν ταῦτα μὲν οἰόμεθα βούλεσθαι αὐτὸν τὸν
 αὐτοῦ ὑὸν παιδεῦσαι, ἣν δὲ αὐτὸς σοφίαν ἦν σοφός, οὐδὲν
 τῶν γειτόνων βελτίῳ ποιῆσαι, εἴπερ ἦν γε διδασκτὸν ἢ ἀρετή;

AN. Ἴσως μὰ Δί' οὔ.

10 ΣΩ. Οὗτος μὲν δὴ σοι τοιοῦτος διδάσκαλος ἀρετῆς, ὃν
 καὶ σὺ ὁμολογεῖς ἐν τοῖς ἄριστον τῶν προτέρων εἶναι· ἄλλον
 94 δὲ δὴ σκεψώμεθα, Ἀριστείδην τὸν Λυσιμάχου· ἢ τοῦτον
 οὐχ ὁμολογεῖς ἀγαθὸν γεγονέναι;

AN. Ἐγωγε, πάντως δήπου.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οὗτος τὸν ὑὸν τὸν αὐτοῦ Λυσίμαχον,
 5 ὅσα μὲν διδασκάλων εἶχετο, κάλλιστα Ἀθηναίων ἐπαίδευσε,
 ἄνδρα δὲ βελτίῳ δοκεῖ σοι ὀνουοῦν πεποιηκέναι; τούτῳ γάρ
 που καὶ συγγέγονας καὶ ὀρᾷς οἷός ἐστιν. εἰ δὲ βούλει,
 b Περικλέα, οὕτως μεγαλοπρεπῶς σοφὸν ἄνδρα, οἷσθ' ὅτι δύο
 υἱεῖς ἔθρεψε, Πάραλον καὶ Ξάνθιππον;

AN. Ἐγωγε.

ΣΩ. Τούτους μέντοι, ὥς οἶσθα καὶ σύ, ἱππέας μὲν ἐδί-

d9 ἠτιάσαι'] αἰτιάσαι' de virtute 377 c e3 του T: τοῦ B W:
 τοῦτ' F e6 βούλεσθαι B T F: βούλεσθε W e7 οὐδὲν B T
 W f: μηδὲ F e10 διδάσκαλος τοιοῦτος F e11 καὶ B T W:
 om. F ἄριστον B F: ἀρίστοις T W a6 δοκεῖ σοι T W F:
 δοκεῖς σοι B

δαξεν οὐδενὸς χεῖρους Ἀθηναίων, καὶ μουσικὴν καὶ ἀγωνίαν 5
καὶ τὰλλα ἐπαίδευσεν ὅσα τέχνης ἔχεται οὐδενὸς χεῖρους·
ἀγαθοὺς δὲ ἄρα ἄνδρας οὐκ ἐβούλετο ποιῆσαι; δοκῶ μὲν,
ἐβούλετο, ἀλλὰ μὴ οὐκ ἢ διδακτόν. ἵνα δὲ μὴ ὀλίγους οἷη
καὶ τοὺς φαυλοτάτους Ἀθηναίων ἀδυνάτους γεγονέναι τοῦτο
τὸ πρᾶγμα, ἐνθυμήθητι ὅτι Θουκυδίδης αὖ δύο ὑεῖς ἔθρεψεν, c
Μελησίαν καὶ Στέφανον, καὶ τούτους ἐπαίδευσεν τὰ τε ἄλλα
εὖ καὶ ἐπάλαισαν κάλλιστα Ἀθηναίων—τὸν μὲν γὰρ Ξανθία
ἔδωκε, τὸν δὲ Εὐδῶρψ· οὗτοι δέ που ἐδόκουν τῶν τότε
κάλλιστα παλαίειν—ἢ οὐ μέμνησαι; 5

AN. Ἔγωγε, ἀκοῇ.

ΣΩ. Οὐκοῦν δῆλον ὅτι οὗτος οὐκ ἂν ποτε, οὐ μὲν ἔδει
δαπανώμενον διδάσκειν, ταῦτα μὲν ἐδίδαξε τοὺς παῖδας τοὺς d
αὐτοῦ; οὐ δὲ οὐδὲν ἔδει ἀναλώσαντα ἀγαθοὺς ἄνδρας ποιῆσαι,
ταῦτα δὲ οὐκ ἐδίδαξεν, εἰ διδακτόν ἦν; ἀλλὰ γὰρ ἴσως ὁ
Θουκυδίδης φαῦλος ἦν, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ πλείστοι φίλοι
Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων; καὶ οἰκίας μεγάλης ἦν καὶ 5
ἐδύνατο μέγα ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν, ὥστε
εἴπερ ἦν τοῦτο διδακτόν, ἐξευρεῖν ἂν ὅστις ἔμελλεν αὐτοῦ
τοὺς ὑεῖς ἀγαθοὺς ποιήσῃν, ἢ τῶν ἐπιχωρίων τις ἢ τῶν
ξένων, εἰ αὐτὸς μὴ ἐσχόλαζεν διὰ τὴν τῆς πόλεως ἐπιμέλειαν. e
ἀλλὰ γάρ, ὦ ἑταῖρε Ἄνυτε, μὴ οὐκ ἢ διδακτόν ἀρετή.

AN. ὦ Σώκρατες, ῥαδίως μοι δοκεῖς κακῶς λέγειν ἀν-
θρώπους. ἐγὼ μὲν οὖν ἂν σοι συμβουλευσάμην, εἰ ἐθέλεις
ἐμοὶ πείθεσθαι, εὐλαβεῖσθαι· ὥς ἴσως μὲν καὶ ἐν ἄλλῃ πόλει 5

b 7 ἄρα ἄνδρας B T W : ἄνδρας ἄρα F δοκῶ μὲν T W F : δοκῶμεν
B b 8 δὲ B T W f : om. F b 9 τοὺς B T W F : (οὐ) τοὺς
ci. Stallbaum : ἢ τοὺς Vermehren ἀδυνάτους B W F : δυνατοὺς T
c 1 ὅτι B T W : ὅτι ὁ F c 3 τὸν μὲν B T F : τὸς μὲν W ξανθία
B T W f : ξανθίαν F c 4 εὐδῶρψ B F : εὐδῶρψ W : εὐδῶρψ T
που B T W : πῶ F c 6 ἀκοῇ B T W f : ἀκήκοα F c 7 οὗτος
B T W : ὁ τοιοῦτος F οὗ B T W F (et mox d 2) : οἱ de virtute 378 b
(probavit Schanz) d 3 ταῦτα B T W F : τοῦτο de virtute l. c.
(probavit Schanz) d 4 φίλοι T W F : om. re vera B d 6 καὶ
ἐν B T W : καὶ F d 7 ἐξευρεῖν B T W F : ἐξεύρεν de virtute l. c.
e 2 ἀρετή B T W : ἡ ἀρετή F e 3 κακῶς λέγειν B T W : λέγειν
κακῶς F

ῥᾶόν ἐστιν κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους ἢ εὖ, ἐν τῇδε δὲ καὶ
95 πάνν· οἶμαι δὲ σὲ καὶ αὐτὸν εἰδέναι.

ΣΩ. ὦ Μένων, ἄνυτος μὲν μοι δοκεῖ χαλεπαίνειν, καὶ
οὐδὲν θαυμάζω· οἶεται γάρ με πρῶτον μὲν κακηγορεῖν τούτους
τοὺς ἀνδρας, ἔπειτα ἡγείται καὶ αὐτὸς εἶναι εἰς τούτων. ἀλλ'
5 οὗτος μὲν ἐάν ποτε γυνῶ οἶόν ἐστιν τὸ κακῶς λέγειν, παύσεται
χαλεπαίνων, νῦν δὲ ἀγνοεῖ· σὺ δέ μοι εἰπέ, οὐ καὶ παρ' ὑμῖν
εἰσιν καλοὶ κάγαθοι ἄνδρες;

MEN. Πάνν γε.

b ΣΩ. Τί οὖν; ἐθέλουσιν οὗτοι παρέχειν αὐτοὺς διδασκά-
λους τοῖς νέοις, καὶ ὁμολογεῖν διδάσκαλοί τε εἶναι καὶ
διδακτὸν ἀρετὴν;

MEN. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ τοτὲ μὲν ἂν
5 αὐτῶν ἀκούσαις ὡς διδασκόν, τοτὲ δὲ ὡς οὔ.

ΣΩ. Φῶμεν οὖν τούτους διδασκάλους εἶναι τούτου τοῦ
πράγματος, οἷς μὴδὲ αὐτὸ τοῦτο ὁμολογεῖται;

MEN. Οὐ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί δὲ δῆ; οἱ σοφισταί σοι οὗτοι, οἵπερ μόνοι
10 ἐπαγγέλλονται, δοκοῦσι διδάσκαλοι εἶναι ἀρετῆς;

c MEN. Καὶ Γοργίου μάλιστα, ὦ Σώκρατες, ταῦτα ἄγαμαι,
ὅτι οὐκ ἂν ποτε αὐτοῦ τοῦτο ἀκούσαις ὑπισχνουμένον, ἀλλὰ
καὶ τῶν ἄλλων καταγελᾷ, ὅταν ἀκούσῃ ὑπισχνουμένων· ἀλλὰ
λέγειν οἶεται δεῖν ποιεῖν δεινούς.

5 ΣΩ. Οὐδ' ἄρα σοὶ δοκοῦσιν οἱ σοφισταὶ διδάσκαλοι
εἶναι;

MEN. Οὐκ ἔχω λέγειν, ὦ Σώκρατες. καὶ γὰρ αὐτὸς
ὅπερ οἱ πολλοὶ πέπονθα· τοτὲ μὲν μοι δοκοῦσιν, τοτὲ δὲ οὔ.

e6 ῥᾶόν Buttmann: ῥᾶδιόν B T W F ἀνθρώπους] ἀθηναίους
suprascr. f ἢ εὖ B T F: tres litterae perierunt in W a2 ἄνυτος
B T F: ἄνυτον W a3 κακηγορεῖν B T W: κατηγορεῖν F
b2 posterius καὶ F (coniecera F. A. Wolf): ἢ B T (verbum periit
in W) b6 τοῦ T W F: om. B b7 ὁμολογεῖται B T F:
ὁμολογῆται W (sed suprascr. εἰ W) c2 αὐτοῦ B T W: αὐτὸ
F c3 ὑπισχνουμένων B T W f: ὑπισχνημένων F: secl. Naber
c5 οὐδ' ἄρα σοι B T W F: οὐδέ σοι suprascr. f c8 τότε (bis)
B T W (et mox): ὅτε (bis) F

ΣΩ. Οἶσθα δὲ ὅτι οὐ μόνον σοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς
πολιτικοῖς τοῦτο δοκεῖ τοτὲ μὲν εἶναι διδακτόν, τοτὲ δ' οὐ, 10
ἀλλὰ καὶ Θέογγιν τὸν ποιητὴν οἶσθ' ὅτι ταῦτα ταῦτα λέγει; d

MEN. Ἐν ποίοις ἔπεσιν;

ΣΩ. Ἐν τοῖς ἐλεγείοις, οὗ λέγει—

καὶ παρὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ μετὰ τοῖσιν

Ἴζε, καὶ ἄνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις. 5

ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἅπ' ἐσθλὰ διδάξαι· ἦν δὲ κακοῖσιν
συμμίσγης, ἀπολείς καὶ τὸν ἐόντα νόον. e

οἶσθ' ὅτι ἐν τούτοις μὲν ὡς διδακτοῦ οὔσης τῆς ἀρετῆς λέγει;

MEN. Φαίνεται γε.

ΣΩ. Ἐν ἄλλοις δέ γε ὀλίγον μεταβάς,—

εἰ δ' ἦν ποιητόν, φησί, καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα, 5

λέγει πως ὅτι—

πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον

οἱ δυνάμενοι τοῦτο ποιεῖν, καὶ—

οὗ ποτ' ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακός,

πειθόμενος μύθοισι σαόφροσιν. ἀλλὰ διδάσκων 96

οὗ ποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἄνδρ' ἀγαθόν.

ἐννοεῖς ὅτι αὐτὸς αὐτῷ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν τὰναντία
λέγει;

MEN. Φαίνεται. 5

ΣΩ. Ἐχεις οὖν εἰπεῖν ἄλλου ὁτιοῦν πράγματος, οὗ οἱ
μὲν φάσκοντες διδάσκαλοι εἶναι οὐχ ὅπως ἄλλων διδάσκαλοι
ὁμολογοῦνται, ἀλλ' οὐδὲ αὐτοὶ ἐπίστασθαι, ἀλλὰ πονηροὶ
εἶναι περὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ πρᾶγμα οὗ φασι διδάσκαλοι εἶναι, b
οἱ δὲ ὁμολογούμενοι αὐτοὶ καλοὶ καγαθοὶ τοτὲ μὲν φασιν
αὐτὸ διδακτόν εἶναι, τοτὲ δὲ οὐ; τοὺς οὖν οὕτω τεταραγμένους
περὶ ὁτιοῦν φάλης ἂν σὺ κυρίως διδασκάλους εἶναι;

d₃ οὐ T W F: οὐ B d₄ prius τοῖσιν B T W: τισι F (suprascr.
oi f) d₆ διδάξει B T F: διδάζεται W κακοῖσιν B: κακοῖσι
T W: κακοῖς F e₁ συμμίσγης ex ἐμμίσγης fecit F: συμμιγῆς
B T W e₉ ἐγένετο B T W F a₆ ἄλλον B T F: om. W

5 MEN. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μήτε οἱ σοφισταὶ μήτε οἱ αὐτοὶ καλοὶ
καγαθοὶ ὄντες διδάσκαλοί εἰσι τοῦ πράγματος, δῆλον ὅτι οὐκ
ἂν ἄλλοι γε;

MEN. Οὐ μοι δοκεῖ.

c ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ διδάσκαλοι, οὐδὲ μαθηταί;

MEN. Δοκεῖ μοι ἔχειν ὥς λέγεις.

ΣΩ. Ὁμολογήκαμεν δέ γε, πράγματος οὐ μήτε διδάσκαλοι
μήτε μαθηταὶ εἶεν, τοῦτο μὴδὲ διδακτὸν εἶναι;

5 MEN. Ὁμολογήκαμεν.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀρετῆς οὐδαμοῦ φαίνονται διδάσκαλοι;

MEN. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ διδάσκαλοι, οὐδὲ μαθηταί;

MEN. Φαίνεται οὕτως.

10 ΣΩ. Ἀρετὴ ἄρα οὐκ ἂν εἴη διδακτὸν;

d MEN. Οὐκ ἔοικεν, εἵπερ ὀρθῶς ἡμεῖς ἐσκέμμεθα. ὥστε
καὶ θαυμάζω δῆ, ὦ Σώκρατες, πότερὸν ποτε οὐδ' εἰσὶν ἀγαθοὶ
ἄνδρες, ἢ τίς ἂν εἴη τρόπος τῆς γενέσεως τῶν ἀγαθῶν
γίγνομένων.

5 ΣΩ. Κινδυνεύομεν, ὦ Μένων, ἐγὼ τε καὶ σὺ φαῦλοί τινες
εἶναι ἄνδρες, καὶ σέ τε Γοργίας οὐχ ἱκανῶς πεπαιδευκέναι
καὶ ἐμὲ Πρόδικος. παντὸς μᾶλλον οὖν προσεκτέον τὸν νοῦν
ἡμῖν αὐτοῖς, καὶ ζητητέον ὅστις ἡμᾶς ἐνὶ γέ τῳ τρόπῳ βελτίους

e ποιήσῃ. λέγω δὲ ταῦτα ἀποβλέψας πρὸς τὴν ἄρτι ζήτησιν,
ὥς ἡμᾶς ἔλαθεν καταγελάστως ὅτι οὐ μόνον ἐπιστήμης
ἡγουμένης ὀρθῶς τε καὶ εὖ τοῖς ἀνθρώποις πρᾶττεται τὰ
πράγματα, ἢ ἴσως καὶ διαφεύγει ἡμᾶς τὸ γινῶναι τίνα ποτὲ

5 τρόπον γίνονται οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες.

MEN. Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες;

b 6 εἰ BF: οἱ W: om. T c 4 μὴδὲ Bekker: μήτε B T W: μὴ F
d 8 ἐνὶ γε B T W: εὖ γε F e 2 καταγελάστως B T W f: κατα-
γέλαστος F e 3 ἡγουμένης ὀρθῶς τε B T W: ὀρθῶς ἡγουμένης F
(ὀρθῶς τε ἡγουμένης f) e 4 B T F: ἐν W e 4 ἢ Madvig: ἢ
B T W F διαφεύγει F (coniecerat Madvig): διαφεύγειν B T W

ΣΩ. Ἐὼδε· ὅτι μὲν τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας δεῖ ὠφελίμους εἶναι, ὀρθῶς ὠμολογήκαμεν τοῦτό γε ὅτι οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι· ἢ γάρ; 97

MEN. Ναί.

ΣΩ. Καὶ ὅτι γε ὠφέλιμοι ἔσονται, ἂν ὀρθῶς ἡμῖν ἡγῶνται τῶν πραγμάτων, καὶ τοῦτό που καλῶς ὠμολογοῦμεν;

MEN. Ναί.

5

ΣΩ. Ὅτι δ' οὐκ ἔστιν ὀρθῶς ἡγεῖσθαι, ἐὰν μὴ φρόνιμος ᾖ, τοῦτο ὁμοιοί ἐσμεν οὐκ ὀρθῶς ὠμολογηκόσιν.

MEN. Πῶς δὴ [ὀρθῶς] λέγεις;

ΣΩ. Ἐγὼ ἔρω. <εἰ> εἰδῶς τὴν ὁδὸν τὴν εἰς Λάρισαν ἢ ὅποι βούλει ἄλλοσε βαδίζοι καὶ ἄλλοις ἡγοῖτο, ἄλλο τι ὀρθῶς 10 ἂν καὶ εὔ ἡγοῖτο;

MEN. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τί δ' εἴ τις ὀρθῶς μὲν δοξάζων ἥτις ἐστὶν ἡ ὁδός, b ἐληλυθὼς δὲ μὴ μῆδ' ἐπιστάμενος, οὐ καὶ οὗτος ἂν ὀρθῶς ἡγοῖτο;

MEN. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ ἕως γ' ἂν που ὀρθὴν δόξαν ἔχῃ περὶ ᾧ ὁ ἕτερος 5 ἐπιστήμην, οὐδὲν χείρων ἡγεμὼν ἔσται, οἷόμενος μὲν ἀληθῆ, φρονῶν δὲ μῆ, τοῦ τοῦτο φρονούντος.

MEN. Οὐδὲν γάρ.

ΣΩ. Δόξα ἄρα ἀληθὴς πρὸς ὀρθότητα πράξεως οὐδὲν χείρων ἡγεμὼν φρονήσεως· καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ νυνδὴ παρε- 10 λείπομεν ἐν τῇ περὶ τῆς ἀρετῆς σκέψει ὁποῖόν τι εἴη, λέγοντες ὅτι φρόνησις μόνον ἡγείται τοῦ ὀρθῶς πράττειν· τὸ δὲ ἄρα c καὶ δόξα ἦν ἀληθής.

a 1 ὠμολογήκαμεν B T W f: ὠμολογήσαμεν F a 4 ὠμολογοῦμεν B T W: ὠμολογοῦμεν F a 8 ὀρθῶς B T W f: αὐτοῦ F: secl. Schanz: fort. αὐ τοῦτο a 9 εἰ εἰδῶς scripsi: τις εἰδῶς B T f (quid pro τις pr. F habuerit incertum): τις δ' εἰδῶς W: εἴ τις εἰδῶς Ven. 189 λάρισαν T W F: λάρισα B b 1 τί δ' εἴ τις B T W f: τι τις F b 2 ἂν B T W f: om. F b 3 ἡγοῖτο B T W f: ἡγείτο F b 5 ἕως γ' B T W f: τῆς F b 7 τοῦτο B T W f: om. F b 10 παρε- λείπομεν B T F: παρελίπομεν W c 1 τὸ δὲ B T W f: τὸδε δὲ F c 2 ἀληθής T W F: ἀληθές B

MEN. Ἐοικέ γε.

ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα ἦττον ὠφέλιμόν ἐστιν ὀρθὴ δόξα ἐπι-
5 στήμης.

MEN. Τοσοῦτ' γε, ὦ Σώκρατες, ὅτι ὁ μὲν τὴν ἐπιστήμην ἔχων αἰεὶ ἂν ἐπιτυγχάνοι, ὁ δὲ τὴν ὀρθὴν δόξαν τοτὲ μὲν ἂν τυγχάνοι, τοτὲ δ' οὐ.

ΣΩ. Πῶς λέγεις; ὁ αἰεὶ ἔχων ὀρθὴν δόξαν οὐκ αἰεὶ ἂν
10 τυγχάνοι, ἕως περ ὀρθὰ δοξάζοι;

MEN. Ἀνάγκη μοι φαίνεται ὥστε θαυμάζω, ὦ Σώ-
d κrates, τούτου οὕτως ἔχοντος, ὅτι δὴ ποτε πολλὰ τιμιωτέρα ἢ ἐπιστήμη τῆς ὀρθῆς δόξης, καὶ δι' ὅτι τὸ μὲν ἕτερον, τὸ δὲ ἕτερόν ἐστιν αὐτῶν.

ΣΩ. Οἶσθα οὖν δι' ὅτι θαυμάζεις, ἢ ἐγὼ σοι εἶπω;

5 MEN. Πάνυ γ' εἶπέ.

ΣΩ. Ὅτι τοῖς Δαιδάλου ἀγάλμασι οὐ προσέσχηκας τὸν νοῦν· ἴσως δὲ οὐδ' ἔστιν παρ' ὑμῖν.

MEN. Πρὸς τί δὲ δὴ τοῦτο λέγεις;

ΣΩ. Ὅτι καὶ ταῦτα, ἔαν μὲν μὴ δεδεμένα ᾖ, ἀποδιδράσκει
10 καὶ δραπετεύει, ἔαν δὲ δεδεμένα, παραμένει.

e MEN. Τί οὖν δὴ;

ΣΩ. Τῶν ἐκείνου ποιημάτων λελυμένον μὲν ἐκτῆσθαι οὐ πολλῆς τιμῆς ἄξιόν ἐστι τιμῆς, ὥσπερ δραπετὴν ἀνθρώπου —οὐ γὰρ παραμένει— δεδεμένον δὲ πολλοῦ ἄξιον· πάνυ γὰρ
5 καλὰ τὰ ἔργα ἐστίν. πρὸς τί οὖν δὴ λέγω ταῦτα; πρὸς τὰς δόξας τὰς ἀληθεῖς. καὶ γὰρ αἱ δόξαι αἱ ἀληθεῖς, ὅσον μὲν ἂν χρόνον παραμένωσιν, καλὸν τὸ χρήμα καὶ πάντ'
98 ἀγαθὰ ἐργάζονται· πολὺν δὲ χρόνον οὐκ ἐθέλουσι παρα- μένειν, ἀλλὰ δραπετεύουσιν ἐκ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου,

c6 τοσοῦτ' B T W f: τοσοῦτο F

W c9 αἰεὶ ἂν F: αἰεὶ B: αἰεὶ T W

d4 θαυμάζεις F: θαυμάζοις B T W

d9 μὲν B T W f: om. F

B T W f: om. F

e3 inter τινὸς et ἄξιον lacuna sex fere litterarum in F

e5 καλὰ B T F: καλῶς W

ἀγαθὰ Stobaeus: πάντα τὰ ἀγαθὰ B T F

ἀπεργάζονται Stobaeus

c8 τοτὲ . . . c9 δόξαν om.

d1 δὴ ποτε B T W f: om. F

d7 νοῦν T W F: νόον B

d10 δὲ B T W: om. F

e2 μὲν

e7 πάντ' ἀγαθὰ W: πάντα

a1 ἐργάζονται B T W F:

ὥστε οὐ πολλοῦ ἄξιαί εἰσιν, ἕως ἂν τις αὐτὰς δῇσῃ αἰτίας λογισμῷ. τοῦτο δ' ἐστίν, ὦ Μένων ἐταῖρε, ἀνάμνησις, ὡς ἐν τοῖς πρόσθεν ἡμῖν ὠμολόγηται. ἐπειδὴν δὲ δεθώσω, 5
πρῶτον μὲν ἐπιστήμαι γίνονται, ἔπειτα μόνιμοι· καὶ διὰ ταῦτα δὴ τιμιώτερον ἐπιστήμη ὀρθῆς δόξης ἐστίν, καὶ διαφέρει δεσμῷ ἐπιστήμη ὀρθῆς δόξης.

MEN. Νῆ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔοικεν τοιούτῳ τινί.

ΣΩ. Καὶ μὴν καὶ ἐγὼ ὡς οὐκ εἰδὼς λέγω, ἀλλὰ εἰκάζω· **b**
ὅτι δέ ἐστίν τι ἀλλοῖον ὀρθῇ δόξᾳ καὶ ἐπιστήμῃ, οὐ πάνυ μοι δοκῶ τοῦτο εἰκάζειν, ἀλλ' εἶπερ τι ἄλλο φαίην ἂν εἰδέναι—ὀλίγα δ' ἂν φαίην—ἐν δ' οὖν καὶ τοῦτο ἐκείνων θείην ἂν ὦν οἶδα. 5

MEN. Καὶ ὀρθῶς γε, ὦ Σώκρατες, λέγεις.

ΣΩ. Τί δέ; τόδε οὐκ ὀρθῶς, ὅτι ἀληθὴς δόξα ἡγουμένη τὸ ἔργον ἐκάστης τῆς πράξεως οὐδὲν χεῖρον ἀπεργάζεται ἢ ἐπιστήμη;

MEN. Καὶ τοῦτο δοκεῖς μοι ἀληθῇ λέγειν. 10

ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα ὀρθῇ δόξᾳ ἐπιστήμης χεῖρον οὐδὲ ἦττον **c**
ὠφελίμη ἔσται εἰς τὰς πράξεις, οὐδὲ ἀνὴρ ὁ ἔχων ὀρθὴν δόξαν ἢ ὁ ἐπιστήμην.

MEN. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Καὶ μὴν ὅ γε ἀγαθὸς ἀνὴρ ὠφέλιμος ἡμῖν ὁμο- 5
λόγηται εἶναι.

MEN. Ναί.

ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν οὐ μόνον δι' ἐπιστήμην ἀγαθοὶ ἄνδρες ἂν εἶεν καὶ ὠφέλιμοι ταῖς πόλεσιν, εἶπερ εἶεν, ἀλλὰ καὶ δι' ὀρθὴν δόξαν, τούτοις δὲ οὐδέτερον φύσει ἐστὶν τοῖς ἀνθρώ- 10

α 4 λογισμῷ B T W : λογισμῶν F ὦ F : om. B T W α 6 πρῶτον B T F : πρῶται W α 7 ὀρθῆς δόξης B T W Stobaeus : δόξης ὀρθῆς F ἐστί(ν) B T W f : om. F β 2 οὐ πάνυ F : πάνυ B T W β 4 τοῦτο ἐκείνων B T W : ἐκείνο F β 5 ἂν ὦν B T W f : ὦν ἂν F β 7 τόδε B T W f : ὅδε F γ 2 ἀνὴρ Hirschig : ἀνὴρ B T W F γ 5 ὠμολόγηται B T W f : ὠμολογεῖτο F γ 7 ναί B T F : om. W γ 8 ἀγαθοὶ ἄνδρες B T W : ἀνδρὸς ἀγαθοῦ F γ 9 ὠφέλιμοι B T W : ὠφέλιμον F

d ποῖς, οὔτε ἐπιστήμη οὔτε δόξα ἀληθής, †οὐτ' ἐπίκτητα—ἣ
δοκεῖ σοι φύσει ὅποτερονοῦν αὐτοῖν εἶναι;

MEN. Οὐκ ἔμοιγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ οὐ φύσει, οὐδὲ οἱ ἀγαθοὶ φύσει
5 εἶεν ἄν.

MEN. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἐπειδὴ δέ γε οὐ φύσει, ἐσκοποῦμεν τὸ μετὰ τοῦτο
εἰ διδασκὸν ἔστιν.

MEN. Ναί.

10 ΣΩ. Οὐκοῦν διδασκὸν ἔδοξεν εἶναι, εἰ φρόνησις ἢ ἀρετή;

MEN. Ναί.

ΣΩ. Κἂν εἴ γε διδασκὸν εἴη, φρόνησις ἄν εἶναι;

MEN. Πάνυ γε.

e ΣΩ. Καὶ εἰ μὲν γε διδάσκαλοι εἶεν, διδασκὸν ἄν εἶναι,
μὴ ὄντων δὲ οὐ διδασκόν;

MEN. Οὔτω.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ὡμολογήκαμεν μὴ εἶναι αὐτοῦ διδασκά-
5 λους;

MEN. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Ὁμολογήκαμεν ἄρα μήτε διδασκὸν αὐτὸ μήτε φρό-
νησιν εἶναι;

MEN. Πάνυ γε.

10 ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἀγαθὸν γε αὐτὸ ὁμολογοῦμεν εἶναι;

MEN. Ναί.

ΣΩ. Ὡφέλιμον δὲ καὶ ἀγαθὸν εἶναι τὸ ὀρθῶς ἡγούμενον;

MEN. Πάνυ γε.

99 ΣΩ. Ὀρθῶς δέ γε ἡγεῖσθαι δύο ὄντα ταῦτα μόνα, δόξαν
τε ἀληθῆ καὶ ἐπιστήμην, ἃ ἔχων ἄνθρωπος ὀρθῶς ἡγείται—

d 1 οὐτ' ἐπίκτητα B T W f: ἐπικτήται F: secl. Cornarius: ὄντ' ἐπί-
κτητα Apelt d 2 ὅποτερονοῦν B T F: ὀπότερον W (sed suprascr.
ὄν) αὐτοῖν B T W f: αὐτὴν F d 7 γε B T W: om.
F d 10 εἰ] ἡ suprascr. F ἡ] εἰ, ἡ suprascr. F d 12 κἂν
B W F: καὶ (compendio) T e 7 αὐτὸ B² T W et post φρό-
νησιν transp. F (sed δ in ras. f): αὐτὸν B e 10 εἶναι B T W:
om. F

τὰ γὰρ ἀπὸ τύχης τινὸς ὀρθῶς γιγνόμενα οὐκ ἀνθρωπίνη
ἡγεμονία γίγνεται—ὦν δὲ ἄνθρωπος ἡγεμὼν ἐστὶν ἐπὶ τὸ
ὀρθόν, δύο ταῦτα, δόξα ἀληθῆς καὶ ἐπιστήμη. 5

MEN. Δοκεῖ μοι οὕτως.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ οὐ διδακτόν ἐστιν, οὐδ' ἐπιστήμη δὴ
ἔτι γίγνεται ἢ ἀρετή;

MEN. Οὐ φαίνεται.

ΣΩ. Δυνὼν ἄρα ὄντων ἀγαθῶν καὶ ὠφελίμων τὸ μὲν **b**
ἕτερον ἀπολέλυσται, καὶ οὐκ ἂν εἴη ἐν πολιτικῇ πράξει
ἐπιστήμη ἡγεμὼν.

MEN. Οὐ μοι δοκεῖ.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα σοφία τινὶ οὐδὲ σοφοὶ ὄντες οἱ τοιοῦτοι 5
ἄνδρες ἡγοῦντο ταῖς πόλεσιν, οἱ ἀμφὶ Θεμιστοκλέα τε καὶ
οὓς ἄρτι Ἄνυτος ὅδε ἔλεγεν· διὸ δὴ καὶ οὐχ οἰοί τε ἄλλους
ποιεῖν τοιούτους οἰοὶ αὐτοὶ εἶσι, ἅτε οὐ δι' ἐπιστήμην ὄντες
τοιοῦτοι.

MEN. Ἐοικεν οὕτως ἔχειν, ὦ Σώκρατες, ὥς λέγεις. 10

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὴ ἐπιστήμη, εὐδοξία δὴ τὸ λοιπὸν
γίγνεται ἢ οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες χρώμενοι τὰς πόλεις ὀρ- **c**
θοῦσιν, οὐδὲν διαφερόντως ἔχοντες πρὸς τὸ φρονεῖν ἢ οἱ
χρησμοφδοί τε καὶ οἱ θεομάντεις· καὶ γὰρ οὗτοι ἐνθου-
σιῶντες λέγουσιν μὲν ἀληθῆ καὶ πολλά, ἴσασι δὲ οὐδὲν ὦν
λέγουσιν. 5

MEN. Κινδυνεύει οὕτως ἔχειν.

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Μένων, ἄξιον τούτους θείους καλεῖν
τοὺς ἄνδρας, οἵτινες νοῦν μὴ ἔχοντες πολλὰ καὶ μεγάλα
κατορθοῦσιν ὦν πράττουσι καὶ λέγουσι;

a3 τινὸς ὀρθῶς F: om. B T W a4 ἡγεμονία B² T W: ἡγε-
μονία B: ei ex i inter scribendum fecit F ὦν F Stobaeus: ᾤ
B T W a8 ἔτι γίγνεται F: ἐπιγίγνεται B T W b3 ἐπιστήμη
ἡγεμὼν B T W: ἡγεμὼν ἐπιστήμη F b7 δὴ F: om. B T W
b8 οὐ δι' ἐπιστήμην B T W: οὐκ ἐπιστήμη F b10 εοικεν B T
W f: om. F οὕτως ἔχειν B T W: ἔχειν οὕτως F c3 ἐν-
θουσιῶντες F: om. B T W c8 μὴ B T W f: om. F πολλά καὶ
B T W: πολλάκις F

10 MEN. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὅρθῳς ἄρ' ἂν καλοῖμεν θείους τε οὓς νυνδὴ ἐλέγομεν
d χρησμοφδοὺς καὶ μάντις καὶ τοὺς ποιητικοὺς ἅπαντας· καὶ
τοὺς πολιτικοὺς οὐχ ἥκιστα τούτων φαίμεν ἂν θείους τε εἶναι
καὶ ἐνθουσιάζειν, ἐπίπνους ὄντας καὶ κατεχομένους ἐκ τοῦ
θεοῦ, ὅταν κατορθῶσι λέγοντες πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα,
5 μηδὲν εἰδότες ὧν λέγουσιν.

MEN. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ αἱ γε γυναῖκες δῆπου, ὦ Μένων, τοὺς ἀγαθοὺς
ἄνδρας θείους καλοῦσιν· καὶ οἱ Λάκωνες ὅταν τινὰ ἐγκωμιά-
ζωσιν ἀγαθὸν ἄνδρα, “Θεῖος ἀνὴρ,” φασίν, “οὗτος.”

e MEN. Καὶ φαίνονται γε, ὦ Σώκρατες, ὁρθῳς λέγειν.
καίτοι ἴσως Ἄνυτος ὁδε σοι ἄχθεται λέγοντι.

ΣΩ. Οὐδὲν μέλει ἔμοιγε. τούτῳ μὲν, ὦ Μένων, καὶ αὐθις
διαλεξόμεθα· εἰ δὲ νῦν ἡμεῖς ἐν παντὶ τῷ λόγῳ τούτῳ καλῶς
5 ἐζητήσαμέν τε καὶ ἐλέγομεν, ἀρετὴ ἂν εἴη οὔτε φύσει οὔτε
διδακτόν, ἀλλὰ θεία μοῖρα παραγιγνομένη ἄνευ νοῦ οἷς ἂν
100 παραγίγηται, εἰ μὴ τις εἴη τοιοῦτος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν
οἷος καὶ ἄλλον ποιῆσαι πολιτικόν. εἰ δὲ εἴη, σχεδὸν ἂν τι
οὗτος λέγοιτο τοιοῦτος ἐν τοῖς ζῶσιν οἷον ἔφη Ὅμηρος ἐν
τοῖς τεθνεῶσιν τὸν Τειρεσίαν εἶναι, λέγων περὶ αὐτοῦ, ὅτι
5 οἷος πέπνυται τῶν ἐν Ἄιδου, τοῖ δὲ σκιαὶ ἀίσσουσι.
ταῦτόν ἂν καὶ ἐνθάδε ὁ τοιοῦτος ὥσπερ παρὰ σκιᾶς ἀληθὲς
ἂν πρᾶγμα εἴη πρὸς ἀρετήν.

b MEN. Κάλλιστα δοκεῖς μοι λέγειν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἐκ μὲν τοίνυν τούτου τοῦ λογισμοῦ, ὦ Μένων, θεία
μοῖρα ἡμῖν φαίνεται παραγιγνομένη ἢ ἀρετὴ οἷς ἂν παρα-

c 11 ἄρ' ἂν Stallbaum : ἄρα F : ἂν B T W d 2 φαίμεν B T W f :
φαμέν F d 3 τοῦ θεοῦ] του θεῶν Cobet : του θεοῦ Schanz d 8 τινὰ
B T W : om. F ἐγκωμιάζωσιν B T F : ἐγκωμιάζουσιν W d 9 θεῖος
B T W F : σεῖος Casaubon e 3 τούτῳ B T W : τοῦτο F a 1 τις
B T W f : πως F a 3 λέγοιτο ex γένοιτο ut videtur F a 5 τὸ
δὲ] οἶδε F : αἰ δὲ B T W a 6 ἐνθάδε ὁ F : εὐθὺς B T W b 2 μὲν
τοίνυν T W F : μέντοι νῦν B b 3 ἢ B T W : om. F οἷς ἂν F :
οἷς B T W παραγίγηται W : παραγίγνεται B T F

γίγνηται· τὸ δὲ σαφὲς περὶ αὐτοῦ εἰσόμεθα τότε, ὅταν πρὶν
 ᾧτινι τρόπῳ τοῖς ἀνθρώποις παραγίγνεται ἀρετή, πρότερον 5
 ἐπιχειρήσωμεν αὐτὸ καθ' αὐτὸ ζητεῖν τί ποτ' ἔστιν ἀρετή.
 νῦν δ' ἔμοι μὲν ὥρα ποι ἵεναι, σὺ δὲ ταῦτ' αὐτὰ ἄπερ
 αὐτὸς πέπεισαι πείθε καὶ τὸν ξένον τόνδε Ἄνυτον, ἵνα
 πρῶτος ᾖ· ὥς ἂν πείσῃς τοῦτον, ἔστιν ὅτι καὶ Ἀθη- c
 ναίους δυνήσεις.

b 5 παραγίγνεται B T F: παραγίγνηται W b 6 ἐπιχειρήσωμεν
 B T F: ἐπιζητήσωμεν W b 7 ταῦτ' αὐτὰ F: ταῦτα B T W
 c 1 ὅτι B T W: ὅτε F

ΙΠΠΙΑΣ ΜΕΙΖΩΝ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΙΠΠΙΑΣ

St. III
p. 281

ΣΩ. Ἰππίας ὁ καλός τε καὶ σοφός· ὥς διὰ χρόνου ἡμῖν **a**
κατήρας εἰς τὰς Ἀθήνας.

ΙΠ. Οὐ γὰρ σχολή, ὦ Σώκρατες. ἡ γὰρ Ἥλις ὅταν τι
δέηται διαπράξασθαι πρὸς τινα τῶν πόλεων, αἰὲ ἐπὶ πρῶτον
ἐμὲ ἔρχεται τῶν πολιτῶν αἰρουμένη πρεσβευτήν, ἡγουμένη **5**
δικαστήν καὶ ἄγγελον ἱκανώτατον εἶναι τῶν λόγων οἱ ἂν
παρὰ τῶν πόλεων ἐκάστων λέγονται. πολλάκις μὲν οὖν **b**
καὶ εἰς ἄλλας πόλεις ἐπρέσβευσα, πλείστα δὲ καὶ περὶ
πλείστων καὶ μεγίστων εἰς τὴν Λακεδαίμονα· διὸ δὴ, ὃ σὺ
ἔρωτᾷς, οὐ θαμίζω εἰς τούσδε τοὺς τόπους.

ΣΩ. Τοιοῦτον μέντοι, ὦ Ἰππία, ἔστι τὸ τῇ ἀληθείᾳ **5**
σοφόν τε καὶ τέλειον ἄνδρα εἶναι. σὺ γὰρ καὶ ἰδίᾳ ἱκανὸς
εἶ παρὰ τῶν νέων πολλὰ χρήματα λαμβάνων ἔτι πλείω
ὠφελεῖν ὦν λαμβάνεις, καὶ αὖ δημοσίᾳ τὴν σαυτοῦ πόλιν **c**
ἱκανὸς εὐεργετεῖν, ὥσπερ χρή τὸν μέλλοντα μὴ καταφρο-
νήσεσθαι ἀλλ' εὐδοκιμήσειν ἐν τοῖς πολλοῖς. ἀτάρ, ὦ Ἰππία,
τί ποτε τὸ αἴτιον ὅτι οἱ παλαιοὶ ἐκείνοι, ὦν ὀνόματα μεγάλα
λέγεται ἐπὶ σοφίᾳ, Πιττακοῦ τε καὶ Βίαντος καὶ τῶν ἀμφὶ **5**
τὸν Μιλήσιον Θαλῆν καὶ ἔτι τῶν ὕστερον μέχρι Ἀναξαγόρου,
ὥς ἡ πάντες ἡ οἱ πολλοὶ αὐτῶν φαίνονται ἀπεχόμενοι τῶν
πολιτικῶν πράξεων;

a6 δικαστήν] διαιτητήν Burges: δοκιμαστήν Naber: ἀκροατήν
H. Richards b3 μεγίστων TW: περὶ μεγίστων F δ σὺ TW
et suprascr. f: om. F b6 σὺ TW f: οὐ F

ΙΠ. Τί δ' οἶει, ὦ Σώκρατες, ἄλλο γε ἢ ἀδύνατοι ἦσαν
 d καὶ οὐχ ἱκανοὶ ἐξικνεῖσθαι φρονήσει ἐπ' ἀμφοτέρα, τά τε
 κοινὰ καὶ τὰ ἴδια;

ΣΩ. Ἄρ' οὖν πρὸς Διός, ὥσπερ αἱ ἄλλαι τέχναι ἐπιδε-
 δώκασιν καὶ εἰσὶ παρὰ τοὺς νῦν δημιουργοὺς οἱ παλαιοὶ
 5 φαῦλοι, οὕτω καὶ τὴν ὑμετέραν τὴν τῶν σοφιστῶν τέχνην
 ἐπιδεδωκέναι φῶμεν καὶ εἶναι τῶν ἀρχαίων τοὺς περὶ τὴν
 σοφίαν φαύλους πρὸς ὑμᾶς;

ΙΠ. Πάνυ μὲν οὖν ὀρθῶς λέγεις.

ΣΩ. Εἰ ἄρα νῦν ἡμῖν, ὦ Ἰππία, ὁ Βίας ἀναβιοίῃ, γέλωτ'
 282 ἂν ὀφλοῖ πρὸς ὑμᾶς, ὥσπερ καὶ τὸν Δαίδαλὸν φασιν οἱ
 ἀνδριαντοποιοί, νῦν εἰ γενόμενος τοιαύτ' ἐργάζοιτο οἷα ἦν
 ἀφ' ὧν τοῦνομ' ἔσχευ, καταγέλαστον ἂν εἶναι.

ΙΠ. Ἔστι μὲν ταῦτα, ὦ Σώκρατες, οὕτως ὥς σὺ λέγεις·
 5 εἴωθα μέντοι ἔγωγε τοὺς παλαιούς τε καὶ προτέρους ἡμῶν
 προτέρους τε καὶ μᾶλλον ἐγκωμιάζειν ἢ τοὺς νῦν, εὐλαβού-
 μενος μὲν φθόνον τῶν ζώντων, φοβούμενος δὲ μῆνιν τῶν
 τετελευτηκότων.

b ΣΩ. Καλῶς γε σύ, ὦ Ἰππία, ὀνομάζων τε καὶ διανοούμενος,
 ὥς ἐμοὶ δοκεῖς. συμμαρτυρῆσαι δέ σοι ἔχω ὅτι ἀληθῆ λέγεις,
 καὶ τῷ ὄντι ὑμῶν ἐπιδέδωκεν ἡ τέχνη πρὸς τὸ καὶ τὰ δημόσια
 πράττειν δύνασθαι μετὰ τῶν ἰδίων. Γοργίας τε γὰρ οὗτος
 5 ὁ Λεοντῖνος σοφιστῆς δεῦρο ἀφίκετο δημοσίᾳ οἴκοθεν πρε-
 σβεύων, ὥς ἱκανώτατος ὢν Λεοντίνων τὰ κοινὰ πράττειν,
 καὶ ἔν τε τῷ δήμῳ ἔδοξεν ἄριστα εἰπεῖν, καὶ ἰδίᾳ ἐπιδείξεις
 ποιούμενος καὶ συνὼν τοῖς νέοις χρήματα πολλὰ ἡργάσατο
 c καὶ ἔλαβεν ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως· εἰ δὲ βούλει, ὁ ἡμέτερος
 ἐταῖρος Πρόδικος οὗτος πολλάκις μὲν καὶ ἄλλοτε δημοσίᾳ

d 5 τὴν τῶν σοφιστῶν T W F: τῶν σοφιστῶν al.: secl. Naber (etiam
 τέχνην secl. Cobet) a 1 φασίν F et ex φησίν T: φασί W

a 3 ἔσχευ T F: ἔσχε W: γρ. εἶχε in marg. f) ἂν T W: om. F

a 5 μέντοι W F: μέντοι γε T a 6 προτέρους T W F: πρότερον

Schanz b 1 ὀνομάζων T W F: νομίζων corr. Coisl. b 2 δοκεῖς

T W: δοκεῖ F (sed s erasum videtur) b 6 Λεοντίνων secl. Schanz

b 7 ἰδίᾳ T W: ἰδία καὶ F c 1 καὶ ἔλαβεν T W F: secl. Cobet

ἀφίκετο, ἀτὰρ τὰ τελευταῖα ἔναγχος ἀφικόμενος δημοσίᾳ ἐκ
Κέω λέγων τ' ἐν τῇ βουλῇ πάνυ ἠὺδοκίμησεν καὶ ἰδίᾳ
ἐπιδείξεις ποιούμενος καὶ τοῖς νέοις συνὼν χρήματα ἔλαβεν 5
θαυμαστὰ ὅσα. τῶν δὲ παλαιῶν ἐκείνων οὐδεὶς πώποτε
ἠξίωσεν ἀργύριον μισθὸν πράξασθαι οὐδ' ἐπιδείξεις ποιή-
σασθαι ἐν παντοδαποῖς ἀνθρώποις τῆς ἑαυτοῦ σοφίας· οὕτως d
ἦσαν εὐήθεις καὶ ἐλελήθει αὐτοὺς ἀργύριον ὥς πολλοῦ
ἄξιον εἶη. τούτων δ' ἐκάτερος πλέον ἀργύριον ἀπὸ σοφίας
εἵργασται ἢ ἄλλος δημιουργὸς ἀφ' ἧστινος τέχνης· καὶ ἔτι
πρότερος τούτων Πρωταγόρας. 5

ΙΠ. Οὐδὲν γάρ, ὦ Σώκρατες, οἶσθα τῶν καλῶν περὶ τοῦτο.
εἰ γὰρ εἰδείης ὅσον ἀργύριον εἵργασμαι ἐγώ, θαυμάσαις ἄν·
καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐώ, ἀφικόμενος δέ ποτε εἰς Σικελίαν, Πρωτα-
γόρου αὐτόθι ἐπιδημοῦντος καὶ εὐδοκιμοῦντος καὶ πρεσβυτέρου e
ὄντος πολὺ νεώτερος ὢν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πάνυ πλέον ἢ πεντή-
κοντα καὶ ἑκατὸν μνᾶς ἡργασάμην, καὶ ἐξ ἑνός γε χωρίου
πάνυ σμικροῦ, Ἴνυκοῦ, πλέον ἢ εἴκοσι μνᾶς· καὶ τοῦτο ἐλθὼν
οἴκαδε φέρων τῷ πατρὶ ἔδωκα, ὥστε ἐκείνου καὶ τοὺς ἄλλους 5
πολίτας θαυμάζειν τε καὶ ἐκπεπληῆχθαι. καὶ σχεδόν τι οἶμαι
ἐμὲ πλείω χρήματα εἵργασθαι ἢ ἄλλους σύνδνο οὕστινας
βούλει τῶν σοφιστῶν.

ΣΩ. Καλὸν γε, ὦ Ἰππία, λέγεις καὶ μέγα τεκμήριον
σοφίας τῆς τε σεαυτοῦ καὶ τῶν νῦν ἀνθρώπων πρὸς 283
τοὺς ἀρχαίους ὅσον διαφέρουσι. τῶν γὰρ προτέρων [περὶ
'Αναξαγόρου λέγεται] πολλὴ ἀμαθία κατὰ τὸν σὸν λόγον.
τοῦναντίον γὰρ 'Αναξαγόρα φασὶ συμβῆναι ἢ ὑμῖν· κατα-
λειφθέντων γὰρ αὐτῷ πολλῶν χρημάτων καταμελῆσαι καὶ 5

d 2 ἐλελήθει T F: λελήθει W d 3 εἶη T W et suprascr. γρ. εἶη
F: εἶναι F ἀργύριον F: ἀργυρίου T et re vera W d 4 ἧστινος T W:
ἧστινος βούλει F d 6 τοῦτο T W: τούτων F e 1 ἐπιδημοῦντος
T W et in marg. γρ. F: ἐπιδημήσαντος F e 2 πολὺ F: καὶ πολὺ
T W χρόνῳ πάνυ T W F: χρόνῳ πολὺ olim Stallbaum: πάνυ χρόνῳ
Schanz a 1 τε T F: om. W a 2 ὅσον διαφέρουσι T W:
διαφέρουσιν ὅσον τῶν νῦν F a 3 'Αναξαγόρου secl. Sydenham (qui
προτέρων πέρι): περὶ 'Αναξαγόρου om. Bekker: περὶ 'Αναξαγόρου λέγεται
secl. Stallbaum

ἀπολέσαι πάντα—οὕτως αὐτὸν ἀνόητα σοφίζεσθαι—λέγουσι
 δὲ καὶ περὶ ἄλλων τῶν παλαιῶν ἕτερα τοιαῦτα. τοῦτο μὲν
 οὖν μοι δοκεῖς καλὸν τεκμήριον ἀποφαίνειν περὶ σοφίας τῶν
 b νῦν πρὸς τοὺς προτέρους, καὶ πολλοῖς συνδοκεῖ ὅτι τὸν σοφὸν
 αὐτὸν αὐτῷ μάλιστα δεῖ σοφὸν εἶναι· τούτου δ' ὅρος ἐστὶν
 ἄρα, ὅς ἂν πλείστον ἀργύριον ἐργάσῃται. καὶ ταῦτα μὲν
 ἱκανῶς ἐχέτω· τόδε δέ μοι εἰπέ, σὺ αὐτὸς πόθεν πλείστον
 5 ἀργύριον ἡργάσω τῶν πόλεων εἰς ἃς ἀφικνῇ; ἢ δῆλον ὅτι ἐκ
 Λακεδαιμόνος, οἷπερ καὶ πλειστάκις ἀφίξει;

ΙΠ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Πῶς φῆς; ἀλλ' ἐλάχιστον;

c ΙΠ. Οὐδὲν μὲν οὖν τὸ παράπαν πώποτε.

ΣΩ. Τέρας λέγεις καὶ θαυμαστόν, ὦ Ἰππία. καί μοι
 εἰπέ· πότερον ἢ σοφία ἢ σὴ οὐχ' οἶα τοὺς συνόντας αὐτῇ
 καὶ μαρθάνοντας εἰς ἀρετὴν βελτίους ποιεῖν;—ΙΠ. Καὶ
 5 πολὺ γε, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Ἀλλὰ τοὺς μὲν Ἰνυκίνων
 υἱεῖς οἷός τε ἦσθα ἀμείνους ποιῆσαι, τοὺς δὲ Σπαρτιατῶν
 ἡδυνάτεις;—ΙΠ. Πολλοῦ γε δέω.—ΣΩ. Ἀλλὰ δῆτα Σικε-
 λιῶται μὲν ἐπιθυμοῦσιν ἀμείνους γίγνεσθαι, Λακεδαιμόνιοι
 d δ' οὐ;—ΙΠ. Πάντως γέ που, ὦ Σώκρατες, καὶ Λακεδαι-
 μόνιοι.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν χρημάτων ἐνδεία ἔφευγον τὴν σὴν
 ὁμιλίαν;—ΙΠ. Οὐ δῆτα, ἐπεὶ ἱκανὰ αὐτοῖς ἐστίν.

ΣΩ. Τί δῆτ' ἂν εἴῃ ὅτι ἐπιθυμοῦντες καὶ ἔχοντες χρή-
 5 ματα, καὶ σοῦ δυναμένου τὰ μέγιστα αὐτοὺς ὠφελεῖν, οὐ
 πλήρη σε ἀργυρίου ἀπέπεμψαν; ἀλλ' ἐκείνο, μὴ Λακε-
 δαιμόνιοι σοῦ βέλτιον ἂν παιδεύσειαν τοὺς αὐτῶν παῖδας; ἢ
 τοῦτο φῶμεν οὕτω, καὶ σὺ συγχωρεῖς;

e ΙΠ. Οὐδ' ὁπωστιοῦν.

a 6 ἀνόητα} ἀνόνητα scr. Par. 1812 b 1 συνδοκεῖ TW: ξυνδοκεῖ
 F (sed οὖν supra εἰ F) b 6 οἷπερ Heindorf: οὐπερ TWF
 c 5 Ἰνυκίνων ci. Bekker: ἰνυκινῶν T: ἰνυκηνῶν W: ἰνυνινῶν F
 c 6 ἦσθα TF: οἶσθα W ποιῆσαι TWf: ποιήσειν F d 1 γέ F:
 om. TW d 4 ἀρετῆς post ἐπιθυμοῦντες add. F: om. TW
 d 5 αὐτοὺς TF: αὐτοῖς W d 6 πλήρη T: πλήρη* W: πλήρης F
 μὴ TW: om. F d 8 σὺ TW: om. F

ΣΩ. Πότερον οὖν τοὺς νέους οὐχ οἷός τ' ἦσθα πείθειν ἐν Λακεδαίμονι ὥς σοὶ συνόντες πλέον ἂν εἰς ἀρετὴν ἐπιδιδόειν ἢ τοῖς ἑαυτῶν, ἢ τοὺς ἐκείνων πατέρας ἡδυνάτεις πείθειν ὅτι σοὶ χρηὴ παραδιδόναι μᾶλλον ἢ αὐτοὺς ἐπιμελεῖσθαι, εἴπερ τι τῶν ὑέων κήδονται; οὐ γάρ που ἐφθόουν γε τοῖς ἑαυτῶν παισὶν ὥς βελτίστοις γενέσθαι.

ΙΠ. Οὐκ οἶμαι ἔγωγε φθονεῖν.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν εὐνομός γ' ἢ Λακεδαίμων.—ΙΠ. Πῶς γὰρ οὕ;—ΣΩ. Ἐν δέ γε ταῖς εὐνόμοις πόλεσιν τιμιώτατον ἢ ἀρετή.—ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Σὺ δὲ ταύτην παραδιδόναι ἄλλῳ κάλλιστ' ἀνθρώπων ἐπίστασαι.—ΙΠ. Καὶ πολὺ γε, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Ὁ οὖν κάλλιστ' ἐπιστάμενος ἱππικὴν παραδιδόναι ἂρ' οὐκ ἂν ἐν Θερταλίᾳ τῆς Ἑλλάδος μάλιστα τιμῶτο καὶ πλείστα χρήματα λαμβάνοι, καὶ ἄλλοθι ὅπου τοῦτο σπουδάξοιτο;—ΙΠ. Εἰκός γε.—ΣΩ. Ὁ δὲ δυνάμενος παραδιδόναι τὰ πλείστου ἄξια μαθήματα εἰς ἀρετὴν οὐκ ἐν Λακεδαίμονι μάλιστα τιμῆσεται καὶ πλείστα ἐργάσεται χρήματα, ἂν βούληται, καὶ ἐν ἄλλῃ πόλει ἥτις τῶν Ἑλληνίδων εὐνομεῖται; ἀλλ' ἐν Σικελίᾳ, ὦ ἑταῖρε, οἷοι μᾶλλον καὶ ἐν Ἰνυκῶ; ταῦτα πειθόμεθα, ὦ Ἰππία; εἰ γὰρ σὺ κελεύης, πειστέον.

ΙΠ. Οὐ γὰρ πατριον, ὦ Σώκρατες, Λακεδαιμονίοις κινεῖν τοὺς νόμους, οὐδὲ παρὰ τὰ εἰωθότα παιδεύειν τοὺς ὑεῖς.

ΣΩ. Πῶς λέγεις; Λακεδαιμονίοις οὐ πατριον ὀρθῶς πράττειν ἀλλ' ἐξαμαρτάνειν;

ΙΠ. Οὐκ ἂν φαίην ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὀρθῶς ἂν πράττοιεν βέλτιον ἀλλὰ μὴ χεῖρον παιδεύοντες τοὺς νέους;

ΙΠ. Ὅρθως· ἀλλὰ ξενικὴν παίδευσιν οὐ νόμιμον αὐτοῖς

e 2 οὖν T W : om. F πείθειν post Λακεδαίμονι transp. F e 4 ἢ τοὺς αὐτῶν πατέρας F (sed in marg. γρ. τοῖς ἑαυτῶν) a 6 ὅπου T W : ὅποι F b 2 ἥτις T F W : εἴ τις W b 5 πειστέον T F W : πιστέον W t c 4 νέους T W : υἱεῖς F c 5 παίδευσιν] παιδείαν Ven. 189

παιδεύειν, ἐπεὶ εὖ ἴσθι, εἴπερ τις ἄλλος ἐκείθεν χρήματα ἔλαβεν πρόποτε ἐπὶ παιδεύσει, καὶ ἐμὲ ἂν λαβεῖν πολὺ μάλιστα—χαίρουσι γοῦν ἀκούοντες ἐμοῦ καὶ ἐπαινοῦσιν—ἀλλ', ὃ λέγω, οὐ νόμος.

- d ΣΩ. Νόμον δὲ λέγεις, ὦ Ἰππία, βλάβην πόλεως εἶναι ἢ ὠφελίαν;—ΙΠ. Τίθεται μὲν οἶμαι ὠφελίας ἕνεκα, ἐνίοτε δὲ καὶ βλάπτει, ἔαν κακῶς τεθῇ ὁ νόμος.—ΣΩ. Τί δέ; οὐχ ὥς ἀγαθὸν μέγιστον πόλει τίθενται τὸν νόμον οἱ τιθέμενοι;
5 καὶ ἄνευ τούτου μετὰ εὐνομίας ἀδύνατον οἰκεῖν;—ΙΠ. Ἀληθῆ λέγεις.—ΣΩ. Ὅταν ἄρα ἀγαθοῦ ἀμάρτωσιν οἱ ἐπιχειροῦντες τοὺς νόμους τιθέναι, νομῖμον τε καὶ νόμον ἡμαρτήκασιν· ἢ
e πῶς λέγεις;—ΙΠ. Τῷ μὲν ἀκριβεῖ λόγῳ, ὦ Σώκρατες, οὕτως ἔχει· οὐ μέντοι εἰώθασιν ἄνθρωποι ὀνομάζειν οὕτω.—ΣΩ. Πότερον, ὦ Ἰππία, οἱ εἰδότες ἢ οἱ μὴ εἰδότες;—ΙΠ. Οἱ πολλοί.—ΣΩ. Εἰσὶν δ' οὗτοι οἱ εἰδότες τὰ ληθές, οἱ πολλοί;
5 —ΙΠ. Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν που οἱ γ' εἰδότες τὸ ὠφελιμώτερον τοῦ ἀνωφελεστέρου νομιμώτερον ἡγοῦνται τῇ ἀληθείᾳ πᾶσιν ἀνθρώποις· ἢ οὐ συγχωρεῖς;—ΙΠ. Naί, συγχωρῶ, ὅτι γε τῇ ἀληθείᾳ.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἔστιν τε καὶ ἔχει οὕτως ὥς οἱ εἰδότες ἡγοῦνται;—ΙΠ. Πάνυ γε.

- 10 ΣΩ. Ἔστι δέ γε Λακεδαιμονίοις, ὥς σὺ φῆς, ὠφελιμώ-
285 τερον τὴν ὑπὸ σοῦ παίδευσιν, ξενικὴν οὔσαν, παιδεύεσθαι μᾶλλον ἢ τὴν ἐπιχωρίαν.—ΙΠ. Καὶ ἀληθῆ γε λέγω.—ΣΩ. Καὶ γὰρ ὅτι τὰ ὠφελιμώτερα νομιμώτερά ἐστι, καὶ τοῦτο λέγεις, ὦ Ἰππία;—ΙΠ. Εἶπον γάρ.—ΣΩ. Κατὰ τὸν σὸν
5 ἄρα λόγον τοῖς Λακεδαιμονίων νέεσιν ὑπὸ Ἰππίου παιδεύεσθαι νομιμώτερόν ἐστιν, ὑπὸ δὲ τῶν πατέρων ἀνομώτερον, εἴπερ τῷ ὄντι ὑπὸ σοῦ πλείω ὠφεληθήσονται.—ΙΠ. Ἀλλὰ μὴν ὠφελη-
b θήσονται, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Παρανομοῦσιν ἄρα Λακεδαι-

c6 εἴπερ T W : ὅτι εἴπερ F
πολὺ F

d5 εὐνομίας] ἀνομίας T (sed εν supra versum) W F

d6 οἱ T F : om. W

e2 ἄνθρωποι Hirschig : ἄνθρωποι T W F

e8 τε F : γε T W

a2 ἐπιχωρίαν T W : ἐπιχώριον F

a3 νομιμώτερα F : νομικώτερα T W

a6 ἀνομώτερον T F : ἀνομιμώτερον W

a7 ἀλλὰ μὴν ὠφεληθήσονται T W et in marg. f : om. F

μόνιοι οὐ διδόντες σοι χρυσίον καὶ ἐπιτρέποντες τοὺς αὐτῶν
 υἱεῖς.—ΙΠ. Συγχωρῶ ταῦτα· δοκεῖς γάρ μοι τὸν λόγον πρὸς
 ἐμοῦ λέγειν, καὶ οὐδέν με δεῖ αὐτῷ ἐναντιοῦσθαι.

ΣΩ. Παρανόμους μὲν δὴ, ὦ ἑταῖρε, τοὺς Λάκωνας εὐρί- 5
 σκομεν, καὶ ταῦτ' εἰς τὰ μέγιστα, τοὺς νομιμωτάτους δοκούντας
 εἶναι. ἐπαινοῦσι δὲ δὴ σε πρὸς θεῶν, ὦ Ἰππία, καὶ χαίρουσιν
 ἀκούοντες ποῖα; ἢ δῆλον δὴ ὅτι ἐκεῖνα ἃ σὺ κάλλιστα
 ἐπίστασαι, τὰ περὶ τὰ ἄστρα τε καὶ τὰ οὐράνια πάθη;— c

ΙΠ. Οὐδ' ὅπωςτιοῦν· ταῦτά γε οὐδ' ἀνέχονται.—ΣΩ. Ἄλλὰ
 περὶ γεωμετρίας τι χαίρουσιν ἀκούοντες;—ΙΠ. Οὐδαμῶς,
 ἐπεὶ οὐδ' ἀριθμεῖν ἐκείνων γε, ὥς ἔπος εἰπεῖν, πολλοὶ
 ἐπίστανται.—ΣΩ. Πολλοῦ ἄρα δέουσιν περὶ γε λογισμῶν 5
 ἀνέχεσθαι σου ἐπιδεικνυμένου.—ΙΠ. Πολλοῦ μέντοι νῆ Δία.
 —ΣΩ. Ἄλλὰ δῆτα ἐκεῖνα ἃ σὺ ἀκριβέστατα ἐπίστασαι
 ἀνθρώπων διαιρεῖν, περὶ τε γραμμάτων δυνάμεως καὶ συλ- d
 λαβῶν καὶ ῥυθμῶν καὶ ἀρμονιῶν;—ΙΠ. Ποίων, ὡγαθέ,
 ἀρμονιῶν καὶ γραμμάτων;—ΣΩ. Ἄλλὰ τί μὴν ἐστὶν ἃ ἡδέως
 σου ἀκροῶνται καὶ ἐπαινοῦσιν; αὐτός μοι εἰπέ, ἐπειδὴ ἐγὼ
 οὐχ εὐρίσκω. 5

ΙΠ. Περὶ τῶν γενῶν, ὦ Σώκρατες, τῶν τε ἡρώων καὶ τῶν
 ἀνθρώπων, καὶ τῶν κατοικίσεων, ὥς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν
 αἱ πόλεις, καὶ συλλήβδην πάσης τῆς ἀρχαιολογίας ἥδιστα
 ἀκροῶνται, ὥστ' ἔγωγε δι' αὐτοὺς ἡνάγκασμαι ἐκμεμαθηκέναι e
 τε καὶ ἐκμεμελετηκέναι πάντα τὰ τοιαῦτα.

ΣΩ. Ναὶ μὰ Δί', ὦ Ἰππία, ἡντύχηκός γε ὅτι Λακε-
 δαιμόνιοι οὐ χαίρουσιν ἂν τις αὐτοῖς ἀπὸ Σόλωνος τοὺς
 ἄρχοντας τοὺς ἡμετέρους καταλέγῃ· εἰ δὲ μή, πράγματ' ἂν 5
 εἶχες ἐκμανθάνων.

ΙΠ. Πόθεν, ὦ Σώκρατες; ἅπαξ ἀκούσας πεντήκοντα
 ὀνόματα ἀπομνημονεύσω.

ΣΩ. Ἀληθῇ λέγεις, ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐνενόησα ὅτι τὸ

d 2 ποίων F: περὶ ποίων TW
 e 3 γε ὅτι F: γε ὅτι γε TW
 e 9 ἐνενόησα TF: ἐνόησα W

d 7 τὸ ἀρχαῖον TW: τὰρχαῖον F
 e 4 τοὺς ἀρχοντας TW: om. F

10 μνημονικὸν ἔχεις· ὥστ' ἐννοῶ ὅτι εἰκότως σοι χαίρουσιν
 286 οἱ Λακεδαιμόνιοι ἅτε πολλὰ εἰδότες, καὶ χρώνται ὥσπερ ταῖς
 πρεσβύτισιν οἱ παῖδες πρὸς τὸ ἡδέως μυθολογῆσαι.

ΙΠ. Καὶ ναὶ μὰ Δί', ὦ Σώκρατες, περὶ γε ἐπιτηδευμάτων
 καλῶν καὶ ἔναγχος αὐτόθι ἡὐδοκίμησα διεξιὼν ἃ χρὴ τὸν
 5 νέον ἐπιτηδεύειν. ἔστι γάρ μοι περὶ αὐτῶν παγκάλως λόγος
 συγκεείμενος, καὶ ἄλλως εὖ διακείμενος καὶ τοῖς ὀνόμασι·
 πρόσχημα δέ μοί ἐστι καὶ ἀρχὴ τοιάδε τις τοῦ λόγου.
 ἐπειδὴ ἡ Τροία ἦλω, λέγει ὁ λόγος ὅτι Νεοπτόλεμος
 b Νέστορα ἔροιτο ποῖά ἐστι καλὰ ἐπιτηδεύματα, ἃ ἂν τις
 ἐπιτηδεύσας νέος ὦν εὐδοκιμώτατος γένοιτο· μετὰ ταῦτα δὴ
 λέγων ἐστὶν ὁ Νέστωρ καὶ ὑποτιθέμενος αὐτῷ πάμπολλα
 νόμιμα καὶ πάγκαλα. τοῦτον δὴ καὶ ἐκεῖ ἐπεδειξάμην καὶ
 5 ἐνθάδε μέλλω ἐπιδεικνύναι εἰς τρίτην ἡμέραν, ἐν τῷ Φειδο-
 στράτου διδασκαλείῳ, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ ἄξια ἀκοῆς·
 ἐδεήθη γάρ μου Εὐδίκος ὁ Ἀπημάντου. ἀλλ' ὅπως παρέσῃ
 c καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλους ἄξεις, οἷτινες ἱκανοὶ ἀκούσαντες κρῖναι
 τὰ λεγόμενα.

ΣΩ. Ἀλλὰ ταῦτ' ἔσται, ἂν θεὸς θέλῃ, ὦ Ἰππία. νυνὶ
 μέντοι βραχὺ τί μοι περὶ αὐτοῦ ἀποκρίναι· καὶ γάρ με εἰς
 5 καλὸν ὑπέμνησας. ἔναγχος γάρ τις, ὦ ἄριστε, εἰς ἀπορίαν
 με κατέβαλεν ἐν λόγοις τισὶ τὰ μὲν ψέγοντα ὥς αἰσχρά,
 τὰ δ' ἐπαινοῦντα ὥς καλὰ, οὕτω πως ἐρόμενος καὶ μάλα
 ὑβριστικῶς· “Πόθεν δέ μοι σύ,” ἔφη, “ὦ Σώκρατες, οἶσθα
 d ὅποια καλὰ καὶ αἰσχρά; ἐπεὶ φέρε, ἔχεις ἂν εἰπεῖν τί ἐστι
 τὸ καλόν;” καὶ ἐγὼ διὰ τὴν ἐμὴν φανλότητα ἠπορούμην τε
 καὶ οὐκ εἶχον αὐτῷ κατὰ τρόπον ἀποκρίνασθαι· ἀπὼν οὖν
 ἐκ τῆς συνουσίας ἐμαυτῷ τε ὠργιζόμεν καὶ ὠνείδιζον, καὶ
 5 ἠπεῖλουν, ὅποτε πρῶτον ὑμῶν τῷ τῶν σοφῶν ἐντύχοιμι,
 ἀκούσας καὶ μαθὼν καὶ ἐκμελετήσας ἰέναι πάλιν ἐπὶ τὸν
 ἐρωτήσαντα, ἀναμαχοῦμενος τὸν λόγον. νῦν οὖν, ὃ λέγω,

a3 γε TW : τε F b5 φειδοστράτου TW : φιλοστράτου F
 b7 εὐδίκος TW : εὐδόκιμος F c3 θέλη F : ἐθέλη TW c6 κατέ-
 βαλεν I F : κατέβαλλεν W (sed λ alterum puncto notatum)

εἰς καλὸν ἦκεις, καὶ με δίδαξον ἱκανῶς αὐτὸ τὸ καλὸν ὅτι
ἐστί, καὶ πειρῶ μοι ὅτι μάλιστα ἀκριβῶς εἰπεῖν ἀποκρινό- e
μενος, μὴ ἐξελεγχθεῖς τὸ δεύτερον αὐθις γέλωτα ὄφλω.
οἴσθα γὰρ δήπου σαφῶς, καὶ σμικρὸν πον τοῦτ' ἂν εἴη
μάθημα ὦν σὺ τῶν πολλῶν ἐπίστασαι.

ΙΠ. Σμικρὸν μέντοι νῆ Δί', ὦ Σώκρατες, καὶ οὐδενὸς 5
ἄξιον, ὥς ἔπος εἰπεῖν.

ΣΩ. Ῥαδίως ἄρα μαθήσομαι καὶ οὐδεὶς με ἐξελέγξει ἔτι.

ΙΠ. Οὐδεὶς μέντοι· φαῦλον γὰρ ἂν εἴη τὸ ἐμὸν πρᾶγμα
καὶ ἰδιωτικόν.

287

ΣΩ. Εὖ γε νῆ τὴν Ἥραν λέγεις, ὦ Ἰππία, εἰ χειρωσόμεθα
τὸν ἄνδρα. ἀτὰρ μή τι κωλύω μιμούμενος ἐγὼ ἐκείνου,
ἐὰν σοῦ ἀποκρινομένου ἀντιλαμβάνωμαι τῶν λόγων, ἵνα ὅτι
μάλιστά με ἐκμελετήσης; σχεδὸν γάρ τι ἔμπειρός εἰμι τῶν 5
ἀντιλήψεων. εἰ οὖν μή τί σοι διαφέρει, βούλομαι ἀντι-
λαμβάνεσθαι, ἵν' ἐρρωμενέστερον μάθω.

ΙΠ. Ἄλλ' ἀντιλαμβάνου. καὶ γάρ, ὃ νυνδὴ εἶπον, οὐ
μέγα ἐστὶ τὸ ἐρώτημα, ἀλλὰ καὶ πολλὸν τούτου χαλεπώτερα b
ἂν ἀποκρίνασθαι ἐγὼ σε διδάξαιμι, ὥστε μηδένα ἀνθρώπων
δύνασθαι σε ἐξελέγχειν.

ΣΩ. Φεῦ ὥς εὖ λέγεις· ἀλλ' ἄγ', ἐπειδὴ καὶ σὺ κελεύεις,
φέρε ὅτι μάλιστα ἐκείνος γενόμενος πειρῶμαί σε ἐρωτᾶν. εἰ 5
γὰρ δὴ αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον ἐπιδείξαις ὃν φῆς, τὸν περὶ
τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων, ἀκούσας, ἐπειδὴ παύσαιο λέγων,
ἔροιτ' ἂν οὐ περὶ ἄλλου πρότερον ἢ περὶ τοῦ καλοῦ—ἔθος
γάρ τι τοῦτ' ἔχει—καὶ εἴποι ἄν· “ὦ ξέने Ἥλεϊε, ἄρ' οὐ c
δικαιοσύνη δίκαιοι εἰσιν οἱ δίκαιοι;” ἀποκρίναι δὴ, ὦ Ἰππία,
ὥς ἐκείνου ἐρωτῶντος.—ΙΠ. Ἀποκρινοῦμαι ὅτι δικαιοσύνη.
—ΣΩ. “Οὐκοῦν ἔστι τι τοῦτο, ἢ δικαιοσύνη;”—ΙΠ. Πάνυ

ε3 πον TW (sed τι suprascr. T): om. F (in marg. γρ. που f)
e7 ἄρα TWf: ἄμα F e8 ἂν TW: om. F a3 μιμούμενος
ἐγὼ TF: ἐγὼ μιμούμενος W a5 γάρ τι TW: τι γὰρ F a6 μή
τι TF: μὴ W b4 ἀλλ' ἄγ' scr. recc.: ἀλλά γ' TW F c1 τι
TF: om. W ἐχει TWf: ἔχειν F

- 5 γε.—ΣΩ. “Οὐκοῦν καὶ σοφία οἱ σοφοί εἰσι σοφοὶ καὶ τῷ ἀγαθῷ πάντα τὰγαθὰ ἀγαθὰ;”—ΙΠ. Πῶς δ’ οὐ;—ΣΩ. “Οὐσί γε τισι τούτοις· οὐ γὰρ δήπου μὴ οὐσί γε.”—ΙΠ. Οὐσι μέντοι.—ΣΩ. “Ἄρ’ οὖν οὐ καὶ τὰ καλὰ πάντα τῷ καλῷ d ἐστι καλὰ;”—ΙΠ. Ναί, τῷ καλῷ.—ΣΩ. “Ὅντι γέ τι τοῦτο;”—ΙΠ. “Ὅντι· ἀλλὰ τί γὰρ μέλλει;—ΣΩ. “Εἰπὲ δὴ, ὦ ξένε,” φήσει, “τί ἐστι τοῦτο τὸ καλόν;”

ΙΠ. Ἄλλο τι οὖν, ὦ Σώκρατες, ὁ τοῦτο ἐρωτῶν δεῖται
5 πυνθῆσθαι τί ἐστι καλόν;

ΣΩ. Οὐ μοι δοκεῖ, ἀλλ’ ὅτι ἐστὶ τὸ καλόν, ὦ Ἰππία.

ΙΠ. Καὶ τί διαφέρει τοῦτ’ ἐκείνου;

ΣΩ. Οὐδέν σοι δοκεῖ;

ΙΠ. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει.

- 10 ΣΩ. Ἄλλὰ μέντοι δῆλον ὅτι σὺ κάλλιον οἶσθα. ὁμως δέ, ὦγαθέ, ἄθρει· ἐρωτᾷ γάρ σε οὐ τί ἐστι καλόν, ἀλλ’ ὅτι e ἐστὶ τὸ καλόν.

ΙΠ. Μανθάνω, ὦγαθέ, καὶ ἀποκρινοῦμαι γε αὐτῷ ὅτι ἐστὶ τὸ καλόν, καὶ οὐ μὴ ποτε ἐλεγχθῶ. ἔστι γάρ, ὦ Σώκρατες, εἶ ἴσθι, εἰ δεῖ τὸ ἀληθὲς λέγειν, παρθένος καλὴ καλόν.

- 5 ΣΩ. Καλῶς γε, ὦ Ἰππία, νῆ τὸν κύνα καὶ εὐδόξως ἀπεκρίνω. ἄλλο τι οὖν, ἂν ἐγὼ τοῦτο ἀποκρίνωμαι, τὸ 288 ἐρωτώμενόν τε ἀποκεκριμένος ἔσομαι καὶ ὀρθῶς, καὶ οὐ μὴ ποτε ἐλεγχθῶ;

ΙΠ. Πῶς γὰρ ἄν, ὦ Σώκρατες, ἐλεγχθείης, ὃ γε πᾶσιν δοκεῖ καὶ πάντες σοι μαρτυρήσουσιν οἱ ἀκούοντες ὅτι ὀρθῶς
5 λέγεις;

ΣΩ. Εἶεν· πάννυ μὲν οὖν. φέρε δὴ, ὦ Ἰππία, πρὸς ἑμναυτὸν ἀναλάβω ὃ λέγεις. ὁ μὲν ἐρήσεται με οὕτωςί πως· “Ἴθι μοι, ὦ Σώκρατες, ἀπόκριναι· ταῦτα πάντα ἃ φῆς καλὰ

c6 τὰγαθὰ ἀγαθὰ T W: τὰ | ἀγαθὰ F d 1 ἐστι T W: εἰσι F
d 2 μέλλει T W: με δεῖ F (ἐν ἄλλῳ μέλλει in marg. f) d 3 δὴ
T W: δὲ F d 11 ὅτι T F: ὅτι τί W e 5 καλῶς γε T W:
καλὸν καλοῦ F e 6 ἀποκρίνωμαι T: ἀποκρινοῦμαι W: ἀποκρίνομαι F
a 2 ποτε F: om. T

εἶναι, εἰ τί ἐστὶν αὐτὸ τὸ καλόν, ταῦτ' ἂν εἴη καλά;” ἐγὼ δὲ δὴ ἐρῶ ὅτι εἰ παρθένος καλὴ καλόν, ἔστι δι' ὃ ταῦτ' ἂν 10 εἴη καλά;

ΙΠ. Οἶε οὖν ἔτι αὐτὸν ἐπιχειρήσειν σε ἐλέγχειν ὥς οὐ b καλόν ἐστὶν ὃ λέγεις, ἢ ἐὰν ἐπιχειρήσῃ, οὐ καταγέλαστον ἔσεσθαι;

ΣΩ. “Ὅτι μὲν ἐπιχειρήσει, ὦ θαυμάσιε, εὖ οἶδα· εἰ δὲ ἐπιχειρήσας ἔσται καταγέλαστος, αὐτὸ δεῖξει. ἃ μέντοι ἐρεῖ, 5 ἐθέλω σοι λέγειν.

ΙΠ. Λέγε δῆ.

ΣΩ. “Ὡς γλυκὺς εἶ,” φήσῃ, “ὦ Σώκρατες· θήλεια δὲ ἵππος καλὴ οὐ καλόν, ἣν καὶ ὁ θεὸς ἐν τῷ χρησμῷ ἐπήνεσεν;” τί φήσομεν, ὦ Ἰππία; ἄλλο τι ἢ φῶμεν καὶ τὴν ἵππον καλὸν c εἶναι, τήν γε καλήν; πῶς γὰρ ἂν τολμῶμεν ἕξαρνοι εἶναι τὸ καλὸν μὴ καλὸν εἶναι;

ΙΠ. Ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώκρατες· ἐπεὶ τοι καὶ ὀρθῶς αὐτὸ ὁ θεὸς εἶπεν· πάγκαλαι γὰρ παρ' ἡμῶν ἵπποι γίνονται. 5

ΣΩ. “Εἶεν,” φήσῃ δῆ· “τί δὲ λύρα καλή; οὐ καλόν;” φῶμεν, ὦ Ἰππία;

ΙΠ. Ναί.

ΣΩ. Ἐρεῖ τοίνυν μετὰ τοῦτ' ἐκείνος, σχεδόν τι εὖ οἶδα ἐκ τοῦ τρόπου τεκμαιρόμενος· “ᾧ βέλτιστε σύ, τί δὲ χύτρα 10 καλή; οὐ καλὸν ἄρα;”

ΙΠ. ᾧ Σώκρατες, τίς δ' ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος; ὥς ἀπαί- d δευτὸς τις ὅς οὔτω φαῦλα ὀνόματα ὀνομάζειν τολμᾷ ἐν σεμνῷ πράγματι.

ΣΩ. Τοιοῦτός τις, ὦ Ἰππία, οὐ κομψὸς ἀλλὰ συρφετός,

a 9 εἰ τί F: εἴ τι T W ἐγὼ . . . a 11 καλά om. W a 10 εἰ
secl. ci. Sydenham post καλόν dist. Hoenebeek Hissink καλόν
. . . a 11 καλά secl. Hermann ἔστι] ἔστι τι Schanz δι' ὃ] διὸ
T W: διότι F b 4 εἰ δ' T W: ὅτι F c 1 καλὸν fort. pr. F:
καλὴν T W et corr. f c 2 τολμῶμεν F: τολμῶμεν T W ἕξαρνοι
εἶναι T W f: ἕξαρνώσεων F c 3 μὴ T W F: μὴ οὐ scr. Ven. 189
c 7 ὦ T W f: τῷ F c 9 μετὰ T W: καὶ μετὰ F εὖ T W et
suprascr. f: om. F

- 5 οὐδὲν ἄλλο φροντίζων ἢ τὸ ἀληθές. ἀλλ' ὅμως ἀποκριτέον
τῷ ἀνδρί, καὶ ἔγωγε προαποφαίνομαι· εἴπερ ἡ χύτρα κεκερα-
μευμένη εἴη ὑπὸ ἀγαθοῦ κεραμέως λεία καὶ στρογγύλη καὶ
καλῶς ὠπτημένη, οἶαι τῶν καλῶν χυτρῶν εἰσὶ τινες δίωτοι,
τῶν ἐξ χοᾶς χωρουσῶν, πάγκαλαι, εἰ τοιαύτην ἐρωτῶ
e χύτραν, καλὴν ὁμολογητέον εἶναι. πῶς γὰρ ἂν φαίμεν καλὸν
ὃν μὴ καλὸν εἶναι;

ΙΠ. Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες.

- ΣΩ. “Οὐκοῦν καὶ χύτρα,” φήσκει, “καλὴ καλόν; ἀπο-
5 κρίνου.”

ΙΠ. Ἄλλ' οὕτως, ὦ Σώκρατες, ἔχει, οἶμαι· καλὸν μὲν καὶ
τοῦτο τὸ σκευὸς ἐστὶ καλῶς εἰργασμένον, ἀλλὰ τὸ ὅλον τοῦτο
οὐκ ἐστὶν ἄξιον κρίνειν ὥς ὃν καλὸν πρὸς ἵππον τε καὶ
παρθένον καὶ τᾶλλα πάντα τὰ καλά.

- 289 ΣΩ. Εἴεν· μανθάνω, ὦ Ἰππία, ὥς ἄρα χρὴ ἀντιλέγειν
πρὸς τὸν ταῦτα ἐρωτῶντα τάδε· ὦ ἄνθρωπε, ἀγνοεῖς ὅτι τὸ
τοῦ Ἡρακλείτου εὖ ἔχει, ὥς ἄρα “Πιθήκων ὁ κάλλιστος αἰ-
σχρὸς ἀνθρώπων γένει συμβάλλειν,” καὶ χυτρῶν ἡ καλλίστη
5 αἰσχρὰ παρθένων γένει συμβάλλειν, ὥς φησιν Ἰππίας ὁ
σοφός. οὐχ οὕτως, ὦ Ἰππία;

ΙΠ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες, ὀρθῶς ἀπεκρίνω.

- ΣΩ. Ἄκουε δὴ. μετὰ τοῦτο γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι φήσκει· “Τί
δέ, ὦ Σώκρατες; τὸ τῶν παρθένων γένος θεῶν γένει ἂν τις
b συμβάλλῃ, οὐ ταῦτόν πεῖσεται ὅπερ τὸ τῶν χυτρῶν τῷ τῶν
παρθένων συμβαλλόμενον; οὐχ ἡ καλλίστη παρθένος αἰσχρὰ
φανεῖται; ἢ οὐ καὶ Ἡράκλειτος αὐτὸ τοῦτο λέγει, ὃν σὺ
ἐπάγῃ, ὅτι “Ἀνθρώπων ὁ σοφώτατος πρὸς θεὸν πίθηκος

d 9 πάγκαλαι TW: πάγκαλοι F e 4 φήσκει TWf: φῆς ei F
e 7 τοῦτο τὸ F: τοῦτο T.W e 8 ὃν TWf: ἂν F a 1 μανθάνω
TWf: μανθάνων F (om. Ang.) a 3 αἰσχρὸς TWf: ἐχθρὸς F
a 4 ἀνθρώπων ci. Bekker (ἀνθρωπίνῳ Sydenham: ἀνθρωπεῖῳ Heindorf):
ἄλλῳ TWf a 5 αἰσχρὰ TW: ναί· ἐχθρὰ F (αἰσχρὰ corr. f): ναί
αἰσχρὰ Ang. a 7 ἀπεκρίνω TWf: ἀπεκρίνου F b 1 συμβάλλῃ
TW: συμβάλλαι F sed corr. f (συμβάλλῃ ἢ Ang.) τῷ WF: τὸ T
b 3 αὐτὸ F: ταῦτό TW

φανείται καὶ σοφία καὶ κάλλει καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν;” 5
ὁμολογήσωμεν, Ἰππία, τὴν καλλίστην παρθένον πρὸς θεῶν
γένος αἰσχροὺς εἶναι;

ΙΠ. Τίς γὰρ ἂν ἀντεῖποι τούτῳ γε, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἄν τοίνυν ταῦτα ὁμολογήσωμεν, γελάσεται τε καὶ c
ἐρεῖ. “ὦ Σώκρατες, μέμνησαι οὖν ὅτι ἡρωτήθης;” Ἐγώ γε,
φήσω, ὅτι αὐτὸ τὸ καλὸν ὅτι ποτέ ἐστιν. “Ἐπειτα,” φήσκει,
“ἐρωτηθεὶς τὸ καλὸν ἀποκρίνη ὃ τυγχάνει ὄν, ὥς αὐτὸς φῆς,
οὐδὲν μᾶλλον καλὸν ἢ αἰσχρόν;” Ἐοικε, φήσω. ἢ τί μοι 5
συμβουλεύεις, ὦ φίλε, φάναι;

ΙΠ. Τοῦτο ἔγωγε· καὶ γὰρ δὴ πρὸς γε θεοὺς ὅτι οὐ καλὸν
τὸ ἀνθρώπειον γένος, ἀληθῆ ἐρεῖ.

ΣΩ. “Εἰ δέ σε ἡρόμην,” φήσκει, “ἐξ ἀρχῆς τί ἐστι
καλόν τε καὶ αἰσχρόν, εἴ μοι ἄπερ νῦν ἀπεκρίνω, ἄρ’ οὐκ ἂν d
ὀρθῶς ἀπεκέκρισο; ἔτι δὲ καὶ δοκεῖ σοι αὐτὸ τὸ καλόν, ὦ
καὶ τᾶλλα πάντα κοσμεῖται καὶ καλὰ φαίνεται, ἐπειδὴν
προσγένηται ἐκείνο τὸ εἶδος, τοῦτ’ εἶναι παρθένος ἢ ἵππος
ἢ λύρα; 5

ΙΠ. Ἀλλὰ μέντοι, ὦ Σώκρατες, εἰ τοῦτό γε ζητεῖ, πάντων
ῥᾶστον ἀποκρίνασθαι αὐτῷ τί ἐστι τὸ καλόν ὦ καὶ τὰ ἄλλα
πάντα κοσμεῖται καὶ προσγενομένου αὐτοῦ καλὰ φαίνεται.
εὐθιθέστατος οὖν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος καὶ οὐδὲν ἐπαῖτι περὶ e
καλῶν κτημάτων. ἐὰν γὰρ αὐτῷ ἀποκρίνη ὅτι τοῦτ’ ἐστὶν
ὃ ἐρωτᾷ τὸ καλόν οὐδὲν ἄλλο ἢ χρυσός, ἀπορήσει καὶ οὐκ
ἐπιχειρήσει σε ἐλέγχειν. ἴσμεν γάρ που πάντες ὅτι ὅπου ἂν
τοῦτο προσγένηται, κἂν πρότερον αἰσχρὸν φαίνεται, καλόν 5
φανείται χρυσῷ γε κοσμηθέν.

b 6 ὁμολογήσωμεν W: ὁμολογήσομεν TF ὦ ante Ἰππία add.
Coisl.: om. T W F c 7 γὰρ F: om. T W c 9 δέ σε T W f:
δέ γε F d 1 ἄρ’ οὐκ W: ἄρα οὐκ T: ἄρ’ οὐκ F: ἄρα σὺ Schanz
d 2 ἔτι T W f: ὅτι F d 3 καλὰ T W: τᾶλλα F d 5 λύρα
T W et suprascr. f: χύτρα F d 6 γε ζητεῖ T W f: γ’ ἐζητεῖ F
d 7 τί T W f: ὅτι F e 2 κτημάτων T W: γρ. ἐρωτημάτων in marg.
T: ἐρωτημάτων F (in marg. ἐν ἄλλοις κτημάτων f) e 4 σε T W f:
γε F e 5 κἂν F: καὶ T W

ΣΩ. Ἄπειρος εἶ τοῦ ἀνδρός, ὦ Ἰππία, ὡς σχέτλιός ἐστι καὶ οὐδὲν ῥαδίως ἀποδεχόμενος.

290 ΙΠ. Τί οὖν τοῦτο, ὦ Σώκρατες; τὸ γὰρ ὀρθῶς λεγόμενον ἀνάγκη αὐτῷ ἀποδέχεσθαι, ἢ μὴ ἀποδεχομένῳ καταγελάστω εἶναι.

ΣΩ. Καὶ μὲν δὴ ταύτην γε τὴν ἀπόκρισιν, ὦ ἄριστε, οὐ μόνον οὐκ ἀποδέξεται, ἀλλὰ πάννυ με καὶ τωθάσεται, καὶ ἐρεῖ·
5 “Ἔγωγε τετυφωμένε σύ, Φειδίαν οἶμαι κακὸν εἶναι δημιουργόν;” καὶ ἐγὼ οἶμαι ἐρῶ ὅτι Οὐδ’ ὁπωστιοῦν.

ΙΠ. Καὶ ὀρθῶς γ’ ἐρεῖς, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ὅρθῶς μέντοι. τοιγάρτοι ἐκείνος, ἐπειδὴν ἐγὼ ὁμολογῶ ἀγαθὸν εἶναι δημιουργόν τὸν Φειδίαν, “Εἶτα,”
b φήσκει, “οἶμαι τοῦτο τὸ καλὸν ὃ σὺ λέγεις ἡγνῶει Φειδίας;” Καὶ ἐγώ· Τί μάλιστα; φήσω. “Ὅτι,” ἐρεῖ, “τῆς Ἀθηνῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς οὐ χρυσοῦς ἐποίησεν, οὐδὲ τὸ ἄλλο πρόσ-
ωπον οὐδὲ τοὺς πόδας οὐδὲ τὰς χεῖρας, εἴπερ χρυσοῦν γε
5 δὴ ὃν κάλλιστον ἔμελλε φαίνεσθαι, ἀλλ’ ἐλεφάντινον· δῆλον ὅτι τοῦτο ὑπὸ ἀμαθίας ἐξήμαρτεν, ἀγνοῶν ὅτι χρυσοῦς ἄρ’ ἐστὶν ὃ πάντα καλὰ ποιῶν, ὅπου ἂν προσγένηται.” ταῦτα οὖν λέγοντι τί ἀποκρινώμεθα, ὦ Ἰππία;

c ΙΠ. Οὐδὲν χαλεπόν· ἐροῦμεν γὰρ ὅτι ὀρθῶς ἐποίησε. καὶ γὰρ τὸ ἐλεφάντινον οἶμαι καλὸν ἐστίν.

ΣΩ. “Τοῦ οὖν ἕνεκα,” φήσκει, “οὐ καὶ τὰ μέσα τῶν ὀφθαλμῶν ἐλεφάντινα ἡργάσατο, ἀλλὰ λίθινα, ὡς οἷόν τ’ ἦν
5 ὁμοιότητα τοῦ λίθου τῷ ἐλέφαντι ἐξευρών; ἢ καὶ ὁ λίθος ὁ καλὸς καλὸν ἐστι;” φήσομεν, ὦ Ἰππία;

ΙΠ. Φήσομεν μέντοι, ὅταν γε πρέπων ᾖ.

ΣΩ. “Ὅταν δὲ μὴ πρέπων, αἰσχροῦν;” ὁμολογῶ ἢ μή;

ΙΠ. Ὅμολόγει, ὅταν γε μὴ πρέπη.

b 6 ἐξήμαρτεν secl. Schanz χρυσοῦς TF: ὁ χρυσοῦς W b 8 ἀπο-
κρινώμεθα TW: ἀποκρινόμεθα F c 5 ὁμοιότητα TW: ἀνθομοιότητα
F τῷ ἐλέφαντι TWf: τῷ ἐλεφαντίνῳ W: τοῦ ἐλεφαντίνου F
c 6 ὦ WF: om. T c 7 μέντοι F: τοι TW πρέπων T (et
mox): πρέπον WF (et mox) c 9 ὁμολόγει TW: ὁμολογῶ F

ΣΩ. “Τί δὲ δῆ; ὁ ἐλέφας καὶ ὁ χρυσός,” φήσκει, “ὦ d
σοφὲ σύ, οὐχ ὅταν μὲν πρέπη, καλὰ ποιεῖ φαίνεσθαι, ὅταν
δὲ μή, αἰσχυρά;” ἔξαρνοι ἐσόμεθα ἢ ὁμολογήσομεν αὐτῷ
ὀρθῶς λέγειν αὐτόν;

ΙΠ. Ὅμολογήσομεν τοῦτό γε, ὅτι ὁ ἂν πρέπη ἐκάστω, 5
τοῦτο καλὸν ποιεῖ ἕκαστον.

ΣΩ. “Πότερον οὖν πρέπει,” φήσκει, “ὅταν τις τὴν
χύτραν ἦν ἄρτι ἐλέγομεν, τὴν καλήν, ἔψη ἔτνους καλοῦ
μεστήν, χρυσῇ τορύνῃ αὐτῇ ἢ συκίνῃ;”

ΙΠ. Ἡράκλεις, οἷον λέγεις ἀνθρωπον, ὦ Σώκρατες. οὐ 10
βούλει μοι εἰπεῖν τίς ἐστίν; e

ΣΩ. Οὐ γὰρ ἂν γνοίης, εἴ σοι εἴποιμι τοῦνομα.

ΙΠ. Ἀλλὰ καὶ νῦν ἔγωγε γιγνώσκω, ὅτι ἀμαθής τίς ἐστίν.

ΣΩ. Μέρμερος πάνν ἐστίν, ὦ Ἰππία· ἀλλ’ ὅμως τί
φήσομεν; ποτέραν πρέπειν τοῖν τορύναιν τῷ ἔτνει καὶ τῇ 5
χύτρᾳ; ἢ δῆλον ὅτι τὴν συκίνην; εὐωδέστερον γάρ που
τὸ ἔτνος ποιεῖ, καὶ ἅμα, ὦ ἑταῖρε, οὐκ ἂν συντρίψασα ἡμῖν
τὴν χύτραν ἐκχέαι τὸ ἔτνος καὶ τὸ πῦρ ἀποσβέσειεν καὶ τοὺς
μέλλοντας ἐστιᾶσθαι ἀνευ ὄψου ἂν πάνν γενναίου ποιήσειεν·
ἢ δὲ χρυσῇ ἐκείνῃ πάντα ἂν ταῦτα ποιήσειεν, ὥστ’ ἔμοιγε 10
δοκεῖν τὴν συκίνην ἡμᾶς μᾶλλον φάναι πρέπειν ἢ τὴν χρυσήν, 291
εἰ μή τι σὺν ἄλλο λέγεις.

ΙΠ. Πρέπει μὲν γάρ, ὦ Σώκρατες, μᾶλλον· οὐ μεντὰν
ἔγωγε τῷ ἀνθρώπῳ τοιαῦτα ἐρωτῶντι διαλεγοίμην.

ΣΩ. Ὅρθῶς γε, ὦ φίλε· σοὶ μὲν γὰρ οὐκ ἂν πρέποι 5
τοιούτων ὀνομάτων ἀναπίμπλασθαι, καλῶς μὲν οὕτως ἄμπε-
χομένῳ, καλῶς δὲ ὑποδεδεμένῳ, εὐδοκιμοῦντι δὲ ἐπὶ σοφίᾳ
ἐν πᾶσι τοῖς Ἑλλήσιν. ἀλλ’ ἐμοὶ οὐδὲν πρᾶγμα φύρεσθαι

d1 ὁ σοφὲ σύ TW: ὦ ἰππία F (ἐν ἄλλοις ὦ σοφὲ σὺ in marg. f)
d6 τοῦτο F: τοῦτον TW d7 οὖν F: om. TW d9 αὐτῇ
TWf: αὐτῇ F e5 τοῖν TF: ταῖν W e6 εὐωδέστερον
TWf: ἐν ὧ δ’ ἕτερον F e9 ὄψου ἂν W: ὄψου TF e10 ὥστ’
ἔμοιγε δοκεῖν F: ὥς γε μοι δοκεῖ TW a3 γὰρ TWf: γε F
a7 ὑποδεδεμένῳ TWf: ὑποδεχομένῳ F a8 πᾶσι τοῖς TWf:
πλείστοις F

b πρὸς τὸν ἄνθρωπον· ἐμὲ οὖν προδίδασκε καὶ ἐμὴν χάριν ἀποκρίνου. “Εἰ γὰρ δὴ πρέπει γε μᾶλλον ἢ συκίνη τῆς χρυσῆς,” φήσει ὁ ἄνθρωπος, “ἄλλο τι καὶ καλλίων ἂν εἴη, ἐπειδὴ περ τὸ πρέπον, ὦ Σώκρατες, κάλλιον ὡμολόγησας εἶναι
5 τοῦ μὴ πρέποντος;” ἄλλο τι ὁμολογῶμεν, ὦ Ἰππία, τὴν συκίνην καλλίω τῆς χρυσῆς εἶναι;

ΙΠ. Βούλει σοι εἶπω, ὦ Σώκρατες, ὃ εἰπὼν εἶναι τὸ καλὸν ἀπαλλάξεις σαυτὸν τῶν πολλῶν λόγων;

c ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν· μὴ μέντοι πρότερόν γε πρὶν ἂν μοι εἴπῃς ποτέραν ἀποκρίνωμαι οὖν ἄρτι ἔλεγον τοῖν τορύναιν πρέπουσάν τε καὶ καλλίω εἶναι.

ΙΠ. Ἄλλ', εἰ βούλει, αὐτῷ ἀποκρίναι ὅτι ἡ ἐκ τῆς συκῆς
5 εἰργασμένη.

ΣΩ. Λέγε δὴ νυνὶ ὃ ἄρτι ἔμελλες λέγειν. ταύτῃ μὲν γὰρ τῇ ἀποκρίσει, [ῆ] ἂν φῶ τὸ καλὸν χρυσὸν εἶναι, οὐδὲν ὡς ἔοικέ μοι ἀναφανήσεται κάλλιον ὃν χρυσὸς ἢ ξύλον σύκινον· τὸ δὲ νῦν τί αὖ λέγεις τὸ καλὸν εἶναι;

d ΙΠ. Ἐγὼ σοι ἐρῶ. ζητεῖν γάρ μοι δοκεῖς τοιοῦτόν τι τὸ καλὸν ἀποκρίνασθαι, ὃ μηδέποτε αἰσχροὺς μηδαμοῦ μηδεὶν φανέεται.

ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Ἰππία· καὶ καλῶς γε νῦν ὑπο-
5 λαμβάνεις.

ΙΠ. Ἄκουε δὴ· πρὸς γὰρ τοῦτο ἴσθι, ἐάν τις ἔχῃ ὅτι ἀντείπῃ, φάναι ἐμὲ μὴδ' ὅτι οὖν ἐπαίειν.

ΣΩ. Λέγε δὴ ὡς τάχιστα πρὸς θεῶν.

ΙΠ. Λέγω τοίνυν ἀεὶ καὶ παντὶ καὶ πανταχοῦ κάλλιστον
10 εἶναι ἀνδρὶ, πλουτοῦντι, ὑγιαίνοντι, τιμωμένῳ ὑπὸ τῶν ἑλ-

b5 ὁμολογῶμεν TWF: ὁμολογοῦμεν f b6 καλλίω τῆς χρυσῆς
TW: τῆς χρυσῆς καλλίω F b7 σοι TW: οὖν σοι F b8 σαυτὸν
corr. Coisl.: αὐτὸν W: αὐτὸν TF c2 οἶν TF: οἶον W τοῖν
TF: ταῖν W c4 αὐτῷ TF: αὐτὸ W ἀποκρίναι TWf: αὐτὸ
κρίναι F c6 νυνὶ TWf: νῦν F c7 ῆ TW: ἡ F: secl.
Hermann τὸ TWf: τί F d2 μηδαμοῦ μηδεὶν TW: μηδεὶν
μηδαμοῦ F d4 καὶ TF: om. W d7 ἐπαίειν F: ἐπαινεῖν
TW

λήνων, ἀφικομένῳ εἰς γῆρας, τοὺς αὐτοῦ γονέας τελευτήσαντας καλῶς περιστείλαντι, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ ἐκγόνων καλῶς **e** καὶ μεγαλοπρεπῶς ταφῆναι.

ΣΩ. Ἴον ἰού, ᾧ Ἰππία, ἣ θαυμασίως τε καὶ μεγαλείως καὶ ἀξίως σαυτοῦ εἴρηκας· καὶ νῆ τὴν Ἥραν ἄγαμαί σου ὅτι **5** μοι δοκεῖς εὐνοϊκῶς, καθ' ὅσον οἶός τ' εἶ, βοηθεῖν· ἀλλὰ γὰρ τοῦ ἀνδρὸς οὐ τυγχάνομεν, ἀλλ' ἡμῶν δὴ νῦν καὶ πλείστον καταγελάσεται, εὖ ἴσθι.

ΙΠ. Πονηρόν γ', ᾧ Σώκρατες, γέλωτα· ὅταν γὰρ πρὸς ταῦτα ἔχη μὲν μηδὲν ὅτι λέγῃ, γελᾷ δέ, αὐτοῦ καταγελάσεται καὶ ὑπὸ τῶν παρόντων αὐτὸς ἔσται καταγέλαστος. **292**

ΣΩ. Ἴσως οὕτως ἔχει· Ἴσως μέντοι ἐπὶ γε ταύτῃ τῇ ἀποκρίσει, ὥς ἐγὼ μαντεύομαι, κινδυνεύσει οὐ μόνον μου καταγελᾶν.

ΙΠ. Ἀλλὰ τί μήν; **5**

ΣΩ. Ὅτι, ἂν τύχῃ βακτηρίαν ἔχων, ἂν μὴ ἐκφύγῳ φεύγων αὐτόν, εὖ μάλα μου ἐφικέσθαι πειράσεται.

ΙΠ. Πῶς λέγεις; δεσπότης τίς σου ὁ ἀνθρωπός ἐστιν, καὶ τοῦτο ποιήσας οὐκ ἀχθήσεται καὶ δίκας ὀφλήσει; ἢ οὐκ ἔνδικος ὑμῖν ἡ πόλις ἐστίν, ἀλλ' ἐὰ ἀδίκως τύπτειν ἀλλήλους **b** τοὺς πολίτας;

ΣΩ. Οὐδ' ὁπωστιοῦν ἐᾷ.

ΙΠ. Οὐκοῦν δώσει δίκην ἀδίκως γέ σε τύπτων.

ΣΩ. Οὐ μοι δοκεῖ, ᾧ Ἰππία, οὐκ, εἰ ταῦτά γε ἀποκρι- **5** ναίμην, ἀλλὰ δικαίως, ἔμοιγε δοκεῖ.

ΙΠ. Καὶ ἐμοὶ τοίνυν δοκεῖ, ᾧ Σώκρατες, ἐπειδήπερ γε αὐτὸς ταῦτα οἶει.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἴπω σοι καὶ ἦ αὐτὸς οἶομαι δικαίως ἂν τύπτεσθαι ταῦτα ἀποκρινόμενος; ἢ καὶ σύ με ἄκριτον **10** τυπτήσεις; ἢ δέξῃ λόγον;

e1 ἐκγόνων TW: ἐγγόνων F e6 δὴ νῦν TF: νῦν δὴ W
e9 λέγῃ TF: λέγει W a7 ἐφικέσθαι] in marg. καταλαβεῖν T
a9 ἀχθήσεται F: ἀχθέσεται TW: ἀπαχθήσεται ci. Naber b1 ἐᾷ
TW: ἐᾶν F (ἐὰν Ang.) b11 δέξει TW f: λέξειν F (λέξεις Ang.)

c ΙΠ. Δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, ὦ Σώκρατες, εἰ μὴ δεχοίμην·
ἀλλὰ πῶς λέγεις;

ΣΩ. Ἐγὼ σοι ἐρῶ, τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ νυνδὴ, μιμού-
μενος ἐκείνου, ἵνα μὴ πρὸς σέ λέγω ῥήματα, οἷα ἐκεῖνος εἰς
5 ἐμέ ἐρεῖ, χαλεπά τε καὶ ἀλλόκοτα. εὖ γὰρ ἴσθι, “Εἰπέ μοι,”
φήσει, “ὦ Σώκρατες, οἷε ἂν ἀδίκως πληγὰς λαβεῖν, ὅστις
διθύραμβον τοσουτονὶ ἄσας οὕτως ἀμούσως πολὺ ἀπῆσας
ἀπὸ τοῦ ἐρωτήματος;” Πῶς δὴ; φήσω ἐγώ. “Ὅπως;”
φήσει. “οὐχ οἷός τ’ εἶ μεμνήσθαι ὅτι τὸ καλὸν αὐτὸ ἡρώτων,
d ὃ παντὶ ᾧ ἂν προσγένηται, ὑπάρχει ἐκείνῳ καλῶ εἶναι, καὶ
λίθῳ καὶ ξύλῳ καὶ ἀνθρώπῳ καὶ θεῷ καὶ πάσῃ πράξει
καὶ παντὶ μαθήματι; αὐτὸ γὰρ ἔγωγε, ὦνθρωπε, κάλλος
ἐρωτῶ ὅτι ἐστίν, καὶ οὐδέν σοι μᾶλλον γεγωνεῖν δύναμαι ἢ
5 εἶ μοι παρεκάθησο λίθος, καὶ οὗτος μυλίας, μήτε ὦτα μήτε
ἐγκέφαλον ἔχων.” εἰ οὖν φοβηθεὶς εἵπομι ἐγὼ ἐπὶ τούτοις
τάδε, ἄρα οὐκ ἂν ἄχθοιο, ὦ Ἰππία; Ἀλλὰ μέντοι τόδε τὸ
e καλὸν εἶναι Ἰππίας ἔφη· καίτοι ἐγὼ αὐτὸν ἡρώτων οὕτως
ὥσπερ σὺ ἐμέ, ὃ πᾶσι καλὸν καὶ ἀεὶ ἐστι. πῶς οὖν φῆς;
οὐκ ἀχθέσῃ, ἂν εἴπω ταῦτα;

ΙΠ. Εὖ γ’ οὖν οἶδα, ὦ Σώκρατες, ὅτι πᾶσι καλὸν τοῦτ’
5 ἐστίν, ὃ ἐγὼ εἶπον, καὶ δόξει.

ΣΩ. “Ἦ καὶ ἐσται;” φήσει. “ἀεὶ γάρ που τό γε καλὸν
καλόν.”—ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. “Οὐκοῦν καὶ ἦν;” φήσει.
—ΙΠ. Καὶ ἦν.—ΣΩ. “Ἦ καὶ τῷ Ἀχιλλεῖ,” φήσει, “ὁ
ξένος ὃ Ἥλειος ἔφη καλὸν εἶναι ὑστέρῳ τῶν προγόνων
10 ταφῆναι, καὶ τῷ πάππῳ αὐτοῦ Αἰακῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοι
293 ἐκ θεῶν γεγονάσι, καὶ αὐτοῖς τοῖς θεοῖς;”

c2 ἀλλὰ πῶς T W f: ἀλλ’ ἀπλῶς F c7 τοσουτονὶ T W:
τουτονὶ F c8 δὴ T W: ἂν F sed δὴ suprascr. f (ἂν δὴ Ang.)
c9 μεμνήσθαι T W: μνησθῆναι F d1 δ] ᾧ vel δι’ δ Stallbaum
d2 θεῷ T W: θείῳ F πάσῃ F: ἀπάσῃ T W d5 παρεκάθησο
W F: παρεκάθισο T ὦτα T W: νοῦν F (in marg. μήτε ὦτα f)
e4 εὖ T W f: σὺν F e6 φήσει T F: φύσει W τό γε καλὸν
καλόν F: τό γε καλόν T P: καλὸν τό γε καλόν W e8 ἦ T W f:
εἰ ἦ F e9 ἡλείος T W f: ἥλιος F

ΙΠ. Τί τοῦτο; βάλλ' ἐς μακαρίαν. τοῦ ἀνθρώπου οὐδ' εὐφημα, ὦ Σώκρατες, ταῦτά γε τὰ ἐρωτήματα.

ΣΩ. Τί δέ; τὸ ἐρομένου ἐτέρου φάναι ταῦτα οὕτως ἔχειν οὐ πάνυ δύσφημον;

5

ΙΠ. Ἴσως.

ΣΩ. “Ἴσως τοίνυν σὺ εἶ οὗτος,” φήσκει, “ὅς παντὶ φῆς καὶ ἀεὶ καλὸν εἶναι ὑπὸ μὲν τῶν ἐκγόνων ταφῆναι, τοὺς δὲ γονέας θάψαι· ἢ οὐχ εἰς τῶν ἀπάντων καὶ Ἡρακλῆς ἦν καὶ οὗς νυνδὴ ἐλέγομεν πάντες;”

10

ΙΠ. Ἄλλ' οὐ τοῖς θεοῖς ἔγωγε ἔλεγον.

ΣΩ. “Οὐδὲ τοῖς ἥρωσιν, ὥς ἔοικας.”

b

ΙΠ. Οὐχ ὅσοι γε θεῶν παῖδες ἦσαν.

ΣΩ. “Ἄλλ' ὅσοι μή;”

ΙΠ. Πάνυ γε.

ΣΩ. “Οὐκοῦν κατὰ τὸν σὸν αὖ λόγον, ὥς φαίνεται, τῶν ἡρώων τῷ μὲν Ταντάλῳ καὶ τῷ Δαρδάνῳ καὶ τῷ Ζήθῳ δεινὸν τε καὶ ἀνόσιον καὶ αἰσχρὸν ἐστὶ, Πέλοπι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς οὕτω γεγονόσι καλόν.”

5

ΙΠ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. “Σοὶ τοίνυν δοκεῖ,” φήσκει, “ὃ ἄρτι οὐκ ἔφησθα, τὸ θάψαντι τοὺς προγόνους ταφῆναι ὑπὸ τῶν ἐκγόνων ἐνίοτε καὶ ἐνίοις αἰσχρὸν εἶναι· ἔτι δὲ μᾶλλον, ὥς ἔοικεν, ἀδύνατον πᾶσι τοῦτο γενέσθαι καὶ εἶναι καλόν, ὥστε τοῦτό γε ὥσπερ καὶ τὰ ἔμπροσθεν ἐκεῖνα, ἢ τε παρθένος καὶ ἢ χύτρα, ταῦτόν πέπονθε, καὶ ἔτι γελοιότερως τοῖς μὲν ἐστὶ καλόν, τοῖς δ' οὐ καλόν. καὶ οὐδέπω καὶ τήμερον,” φήσκει, “οἷός τ' εἶ, ὦ Σώκρατες, περὶ τοῦ καλοῦ ὅτι ἐστὶ τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνασθαι.” ταῦτά μοι καὶ τοιαῦτα οὐνειδιεῖ δικαίως, ἔαν αὐτῷ

10

c

5

a 4 ἐρομένου Bipontina: ἐρωμένου F (sed suprascr. τω f): ἐρωτω-
μένου T W a 8 ἀεὶ T W: δὴ F ἐκγόνων T W f: ἐγγόνων F
a 10 πάντες T F: πάντας W b 10 φήσκει T W f: φησὶν F τὸ
T W: τῷ F: τὸ τῷ f (et sic Ang.) b 11 ἐκγόνων T W: ἐγγόνων
F c 2 πᾶσι τοῦτο T W: τοῦτο πᾶσι F γε T W f: om. F
c 3 ἐκεῖνα F: κείνα T W c 4 γελοιότερως T W F: γελοιότεροις f
c 6 ἐρωτώμενον T W f: ἐρωτημένον ut videtur F

οὕτως ἀποκρίνωμαι. τὰ μὲν οὖν πολλά, ὦ Ἰππία, σχεδόν
 d τί μοι οὕτω διαλέγεται· ἐνίοτε δὲ ὥσπερ ἐλεήσας μου τὴν
 ἀπειρίαν καὶ ἀπαιδευσίαν αὐτός μοι προβάλλει ἐρωτῶν εἰ
 τοιόνδε μοι δοκεῖ εἶναι τὸ καλόν, ἢ καὶ περὶ ἄλλον ὅτου ἂν
 τύχη πυνθανόμενος καὶ περὶ οὗ ἂν λόγος ᾗ.

5 ΠΙ. Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἐγὼ σοι φράσω. “ὦ δαιμόνιε,” φησί, “Σώ-
 κρατες, τὰ μὲν τοιαῦτα ἀποκρινόμενος καὶ οὕτω παῦσαι—
 λίαν γὰρ εὐήθη τε καὶ εὐεξέλεγκτά ἐστιν—ἀλλὰ τὸ τοιόνδε
 e σκόπει εἴ σοι δοκεῖ καλὸν εἶναι, οὗ καὶ νυνδὴ ἐπελαβόμεθα
 ἐν τῇ ἀποκρίσει, ἥνικ’ ἔφαμεν τὸν χρυσὸν οἷς μὲν πρέπει
 καλὸν εἶναι, οἷς δὲ μή, οὗ, καὶ τᾶλλα πάντα οἷς ἂν τοῦτο
 προσῇ· αὐτὸ δὴ τοῦτο τὸ πρέπον καὶ τὴν φύσιν αὐτοῦ τοῦ
 5 πρέποντος σκόπει εἰ τοῦτο τυγχάνει ὃν τὸ καλόν.” ἐγὼ μὲν
 οὖν εἴωθα συμφάναι τὰ τοιαῦτα ἐκάστοτε—οὗ γὰρ ἔχω ὅτι
 λέγω—σοὶ δ’ οὖν δοκεῖ τὸ πρέπον καλὸν εἶναι;

ΠΙ. Πάντως δήπου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Σκοπώμεθα, μή πη ἄρ’ ἐξαπατώμεθα.

10 ΠΙ. Ἀλλὰ χρὴ σκοπεῖν.

ΣΩ. Ὅρα τοίνυν· τὸ πρέπον ἅρα τοῦτο λέγομεν, ὃ παρα-
 294 γενόμενον ποιεῖ ἕκαστα φαίνεσθαι καλὰ τούτων οἷς ἂν παρῇ,
 ἢ ὃ εἶναι ποιεῖ, ἢ οὐδέτερα τούτων;

ΠΙ. Ἐμοιγε δοκεῖ [πότερα] ὃ ποιεῖ φαίνεσθαι καλά·
 ὥσπερ γε ἐπειδὰν ἱμάτιά τις λάβῃ ἢ ὑποδήματα ἀρμόττοντα,
 5 καὶ ἢ γελοῖος, καλλίων φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἴπερ καλλίω ποιεῖ φαίνεσθαι ἢ ἔστι τὸ
 πρέπον, ἀπάτη τις ἂν εἴη περὶ τὸ καλὸν τὸ πρέπον, καὶ οὐκ
 ἂν εἴη τοῦτο ὃ ἡμεῖς ζητοῦμεν, ὦ Ἰππία; ἡμεῖς μὲν γάρ που

d 2 προβάλλει T W f: προσβαλεῖ F d 3 εἶναι τὸ καλὸν T F:
 τὸ καλὸν εἶναι W d 4 λόγος T W F: ὁ λόγος scr. recc. d 7 μὲν
 T F: μέντοι W d 8 εὐήθη T W f: εὐνοῇ F (εὐ Ang.) e 6 γὰρ
 ἔχω T W f: παρέχω F a 2 οὐδέτερα] ἀμφότερα ci. Sydenham
 a 3 πότερα secl. Baumann, Socrati tribuit Apelt d . . . a 5
 φαίνεται Hippiae tribuunt Apelt Baumann a 8 μὲν γάρ F:
 γάρ T W.

ἐκεῖνο ἐζητοῦμεν, ᾧ πάντα τὰ καλὰ πράγματα καλὰ ἐστίν— b
ὥσπερ ᾧ πάντα τὰ μεγάλα ἐστὶ μεγάλα, τῷ ὑπερέχοντι
τούτῳ γὰρ πάντα μεγάλα ἐστί, καὶ ἐὰν μὴ φαίνεται, ὑπερέχῃ
δέ, ἀνάγκη αὐτοῖς μεγάλους εἶναι—οὕτω δὴ, φάμεν, καὶ τὸ
καλόν, ᾧ καλὰ πάντα ἐστίν, αὐτὸ οὖν φαίνεται ἅντε μή, τί 5
ἂν εἴη; τὸ μὲν γὰρ πρέπον οὐκ ἂν εἴη· καλλίω γὰρ ποιεῖ
φαίνεσθαι ἢ ἐστίν, ὥς ὁ σὸς λόγος, οἷα δ' ἐστίν οὐκ ἔα
φαίνεσθαι. τὸ δὲ ποιοῦν εἶναι καλὰ, ὅπερ νυνδὴ εἶπον,
ἐάντε φαίνεται ἐάντε μή, πειρατέον λέγειν τί ἐστὶ τοῦτο c
γὰρ ζητοῦμεν, εἴπερ τὸ καλὸν ζητοῦμεν.

ΙΠ. Ἀλλὰ τὸ πρέπον, ᾧ Σώκρατες, καὶ εἶναι καὶ φαί-
νεσθαι ποιεῖ καλὰ παρόν.

ΣΩ. Ἀδύνατον ἄρα τῷ ὄντι καλὰ ὄντα μὴ φαίνεσθαι 5
καλὰ εἶναι, παρόντος γε τοῦ ποιοῦντος φαίνεσθαι;

ΙΠ. Ἀδύνατον.

ΣΩ. Ὁμολογήσομεν οὖν τοῦτο, ᾧ Ἰππία, πάντα τὰ τῷ
ὄντι καλὰ καὶ νόμιμα καὶ ἐπιτηδεύματα καὶ δοξάζεσθαι καλὰ
εἶναι καὶ φαίνεσθαι ἀεὶ πᾶσιν, ἢ πᾶν τούναντίον ἀγνοεῖσθαι d
καὶ πάντων μάλιστα ἔριν καὶ μάχην περὶ αὐτῶν εἶναι καὶ
ιδίᾳ ἐκάστοις καὶ δημοσίᾳ ταῖς πόλεσιν;

ΙΠ. Οὕτω μᾶλλον, ᾧ Σώκρατες· ἀγνοεῖσθαι.

ΣΩ. Οὐκ ἂν, εἴ γέ που τὸ φαίνεσθαι αὐτοῖς προσῆν· 5
προσῆν δ' ἂν, εἴπερ τὸ πρέπον καλὸν ἦν καὶ μὴ μόνον καλὰ
ἐποίει εἶναι ἀλλὰ καὶ φαίνεσθαι. ὥστε τὸ πρέπον, εἰ μὲν
τὸ καλὰ ποιοῦν ἐστίν εἶναι, τὸ μὲν καλὸν ἂν εἴη, ὃ ἡμεῖς
ζητοῦμεν, οὐ μέντοι τό γε ποιοῦν φαίνεσθαι· εἰ δ' αὖ τὸ
φαίνεσθαι ποιοῦν ἐστίν τὸ πρέπον, οὐκ ἂν εἴη τὸ καλόν, ὃ e

b i ἐζητοῦμεν TWF: ζητοῦμεν scr. recc. καλὰ ἐστίν TF: καλὰ
ἐστὶ W b3 καὶ ἐὰν W: καὶ ἂν T: κἂν F ὑπερέχῃ δέ TW:
ὑπερέχει δὲ δ F b7 ἢ F: ἢ TW c8 ὁμολογήσομεν TW et
suprascr. f: ὁμολόγησον ἐν F (sed corr. ὁμολογήσωμεν f) c9 νόμιμα
καὶ TW: νόμιμα F d1 ἀγνοεῖσθαι TWf: διαλέγεσθαι F d3 ἐκά-
στοις TWf: ἐκάσταις F d8 καλὰ ποιοῦν TWf: καλοποιοῦν F
μὲν TWF: secl. Bekker e1 φαίνεσθαι ποιοῦν ἐστίν TWf: ποιοῦν
ἐστὶ φαίνεσθαι F

ἡμεῖς ζητοῦμεν. εἶναι γὰρ ἐκεῖνό γε ποιεῖ, φαίνεσθαι δὲ καὶ [ποιεῖν] εἶναι οὐ μόνον καλὰ οὐκ ἂν ποτε δύναιτο τὸ αὐτό, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλο ὁτιοῦν. ἐλώμεθα δὴ πότερα δοκεῖ τὸ πρέπον εἶναι
5 τὸ φαίνεσθαι καλὰ ποιοῦν, ἢ τὸ εἶναι.

ΙΠ. Τὸ φαίνεσθαι, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Βαβαῖ, οἷχεται ἄρ' ἡμᾶς διαπεφευγός, ὦ Ἰππία, τὸ καλὸν γινῶναι ὅτι ποτέ ἐστιν, ἐπειδὴ γε τὸ πρέπον ἄλλο τι ἐφάνη ὃν ἢ καλόν.

10 ΙΠ. Ναὶ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, καὶ μάλα ἔμοιγε ἀτόπως.

295 ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι, ὦ ἑταῖρε, μήπω γε ἀνῶμεν αὐτό· ἔτι γάρ τινα ἐλπίδα ἔχω ἐκφανήσεσθαι τί ποτ' ἐστὶν τὸ καλόν.

ΙΠ. Πάντως δήπου, ὦ Σώκρατες· οὐδὲ γὰρ χαλεπὸν ἐστὶν εὐρεῖν. ἐγὼ μὲν οὖν εἶ οἷδ' ὅτι, εἰ ὀλίγον χρόνον εἰς ἐρημίαν
5 ἐλθὼν σκεψαίμην πρὸς ἑμαυτόν, ἀκριβέστερον ἂν αὐτό σοι εἴποιμι τῆς ἀπάσης ἀκριβείας.

ΣΩ. Ἄ μὴ μέγα, ὦ Ἰππία, λέγε. ὁρᾷς ὅσα πράγματα ἡμῖν ἤδη παρέσχηκε· μὴ καὶ ὀργισθὲν ἡμῖν ἔτι μάλλον
b ἀποδρᾷ. καίτοι οὐδὲν λέγω· σὺ μὲν γὰρ οἶμαι ῥαδίως αὐτὸ εὐρήσεις, ἐπειδὰν μόνος γένη. ἀλλὰ πρὸς θεῶν ἐμοῦ ἐναντίον αὐτὸ ἔξευρε, εἰ δὲ βούλει, ὥσπερ νῦν ἐμοὶ συζητεῖ· καὶ ἔαν μὲν εὐρωμεν, κάλλιστα ἔξει, εἰ δὲ μή, στέρξω οἶμαι ἐγὼ τῇ
5 ἐμῇ τύχῃ, σὺ δ' ἀπελθὼν ῥαδίως εὐρήσεις· καὶ ἔαν μὲν νῦν εὐρωμεν, ἀμέλει οὐκ ὀχληρὸς ἔσομαί σοι πυνθανόμενος ὅτι ἦν ἐκείνο ὃ κατὰ σαυτὸν ἐξηῦρες· νῦν δὲ θέασαι αὐτὸ ὃ σοι
c δοκεῖ εἶναι τὸ καλόν. λέγω δὴ αὐτὸ εἶναι—ἀλλὰ γὰρ ἐπισκόπει μοι πάννυ προσέχων τὸν νοῦν μὴ παραληρήσω—τοῦτο γὰρ δὴ ἔστω ἡμῖν καλόν, ὃ ἂν χρησίμου ᾖ. εἶπον δὲ ἐκ

e 2 γε TWf: om. F καὶ ποιεῖν εἶναι TWF: καὶ εἶναι ποιεῖν
Heindorf: ποιεῖν καὶ εἶναι Hirschig: ποιεῖν seclusi e 3 τὸ TW:
om. F ἀλλ' οὐδὲ TW: ἀλλὰ καὶ οὐδὲ F e 8 ὃ τί ποτέ T: ὃ τί
ποτ' F: ὃ τί ποτέ W e 10 ἀτόπως TWF (sed σκ supra τ W)
a 1 μήπωγε TW: μήποτε F (sed τ refinxit f) a 4 εἶ TW: om. F
a 5 ἂν F: om. TW αὐτό σοι TW: αὐτὸ οἱ F: αὐτὸς σοι f b 4 μὲν
TF: om. W b 5 τύχῃ TWf: ψυχῇ F ἔαν μὲν F: ἔαν TW
b 7 δὲ] δὴ Heindorf αὐτὸ ὃ σοι F: αὐτὸ εἰ TW: αὐτὸ δὲ ei Her-
mann c 3 γὰρ TW: μὲν γὰρ F

τῶνδε ἐννοούμενος· καλοί, φαμέν, οἱ ὀφθαλμοὶ εἰσιν, οὐχ
οἱ ἂν δοκῶσι τοιοῦτοι εἶναι οἷοι μὴ δυνατοὶ ὄρᾶν, ἀλλ' οἱ ἂν 5
δυνατοὶ τε καὶ χρήσιμοι πρὸς τὸ ἰδεῖν. ἦ γάρ;

ΙΠ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὸ ὅλον σῶμα οὕτω λέγόμεν καλὸν
εἶναι, τὸ μὲν πρὸς δρόμον, τὸ δὲ πρὸς πάλην, καὶ αὖ τὰ
ζῶα πάντα, ἵππον καλὸν καὶ ἀλεκτρυόνα καὶ ὄρνυγα, καὶ d
τὰ σκεύη πάντα καὶ τὰ ὀχήματα τά τε πεζὰ καὶ τὰ ἐν τῇ
θαλάττῃ πλοῖά τε καὶ τριήρεις, καὶ τά γε ὄργανα πάντα
τά τε ὑπὸ τῇ μουσικῇ καὶ τὰ ὑπὸ ταῖς ἄλλαις τέχναις,
εἰ δὲ βούλει, τὰ ἐπιτηδεύματα καὶ τοὺς νόμους, σχεδόν τι 5
πάντα ταῦτα καλὰ προσαγορεύομεν τῷ αὐτῷ τρόπῳ· ἀπο-
βλέποντες πρὸς ἕκαστον αὐτῶν ἥ πέφυκεν, ἥ εἴργασται,
ἥ κεῖται, τὸ μὲν χρήσιμον καὶ ἥ χρήσιμον καὶ πρὸς δὲ χρή-
σιμον καὶ ὁπότε χρήσιμον καλὸν φαμεν εἶναι, τὸ δὲ ταύτῃ e
πάντῃ ἄχρηστον αἰσχρόν· ἄρ' οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ οὕτως, ὦ
Ἰππία;

ΙΠ. Ἔμοιγε.

ΣΩ. Ὅρθῳς ἄρα νῦν λέγομεν ὅτι τυγχάνει παντὸς ὃν 5
μᾶλλον καλὸν τὸ χρήσιμον;—ΙΠ. Ὅρθῳς μέντοι, ὦ Σώ-
κρατες.—ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ δυνατόν ἕκαστον ἀπεργάζεσθαι, εἰς
ὅπερ δυνατόν, εἰς τοῦτο καὶ χρήσιμον, τὸ δὲ ἀδύνατον
ἄχρηστον;—ΙΠ. Πάννυ γε.—ΣΩ. Δύναμις μὲν ἄρα καλόν,
ἀδυναμία δὲ αἰσχρόν;—ΙΠ. Σφόδρα γε. τά τε γοῦν ἄλλα, 10
ὦ Σώκρατες, μαρτυρεῖ ἡμῖν ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, ἀτὰρ οὖν 296
καὶ τὰ πολιτικά· ἐν γὰρ τοῖς πολιτικοῖς τε καὶ τῇ ἑαυτοῦ
πόλει τὸ μὲν δυνατόν εἶναι πάντων κάλλιστον, τὸ δὲ ἀδύ-
νατον πάντων αἰσχιστον.—ΣΩ. Εὖ λέγεις. ἄρ' οὖν πρὸς

c4 φαμέν T F: μὲν W d1 καλὸν secl. Schanz d3 πλοῖά
τε καὶ τριήρεις secl. Burges d5 τὰ T W: καὶ τὰ F d7 πρὸς
T W f: om. F πρὸς δὲ ἕκαστον αὐτῶν ἥ πέφυκεν ἥ εἴργασται ἥ κεῖται
Apelt d8 καὶ ἥ T W F: ἥ Heindorf (καὶ ἥ . . . ὁπότε χρήσιμον
post d7 κεῖται transp. Baumann) e1 καλὸν φαμεν T W F: κἂν
ut videtur suprascr. f (καλὸν φαμεν καλὸν Ang.) e10 γοῦν F:
οὖν T W a4 πάντων T W: ἀπάντων F

5 θεῶν, Ἰππία, διὰ ταῦτα καὶ ἡ σοφία πάντων κάλλιστον, ἡ δὲ ἀμαθία πάντων αἰσχιστον;—ΙΠ. Ἀλλὰ τί οἶει, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἐχέ δὴ ἡρέμα, ὦ φίλε ἐταῖρε· ὥς φοβοῦμαι τί ποτ' αὖ λέγομεν.

b ΙΠ. Τί δ' αὖ φοβῇ, ὦ Σώκρατες, ἐπεὶ νῦν γέ σοι ὁ λόγος παγκάλως προβέβηκε;

ΣΩ. Βουλοίμην ἄν, ἀλλά μοι τόδε συνεπίσκειναι· ἄρ' ἂν τίς τι ποιήσειεν ὃ μῆτ' ἐπίσταιτο μήτε τὸ παράπαν δύναιτο;

5 —ΙΠ. Οὐδαμῶς· πῶς γὰρ ἂν ὃ γε μὴ δύναιτο;—ΣΩ. Οἱ οὖν ἐξαμαρτάνοντες καὶ κακὰ ἐργαζόμενοί τε καὶ ποιοῦντες ἄκοντες, ἄλλο τι οὔτοι, εἰ μὴ ἐδύναντο ταῦτα ποιεῖν, οὐκ ἂν ποτε ἐποίουν;—ΙΠ. Δῆλον δῆ.—ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι δυνάμει

c γε δύνανται οἱ δυνάμενοι· οὐ γάρ που ἀδυναμία γε.—ΙΠ. Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Δύνανται δέ γε πάντες ποιεῖν οἱ ποιοῦν-

τες ἃ ποιοῦσιν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Κακὰ δέ γε πολὺ πλείω ποιοῦσιν ἢ ἀγαθὰ πάντες ἄνθρωποι, ἀρξάμενοι ἐκ παίδων,

5 καὶ ἐξαμαρτάνουσιν ἄκοντες.—ΙΠ. Ἔστι ταῦτα.—ΣΩ. Τί οὖν; ταύτην τὴν δύναμιν καὶ ταῦτα τὰ χρήσιμα, ἃ ἂν ἡ ἐπὶ τὸ κακὸν τι ἐργάξεσθαι χρήσιμα, ἄρα φήσομεν ταῦτα εἶναι

d καλά, ἢ πολλοῦ δεῖ;—ΙΠ. Πολλοῦ, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα, ὦ Ἰππία, τὸ δυνατόν τε καὶ τὸ χρήσιμον ἡμῖν, ὥς ἔοικεν, ἐστὶ τὸ καλόν.

ΙΠ. Ἐάν γε, ὦ Σώκρατες, ἀγαθὰ δύνηται καὶ ἐπὶ τοιαῦτα
5 χρήσιμον ἢ.

ΣΩ. Ἐκείνο μὲν τοίνυν οἷχεται, τὸ δυνατόν τε καὶ χρήσιμον ἀπλῶς εἶναι καλόν· ἀλλ' ἄρα τοῦτ' ἦν ἐκείνο, ὦ Ἰππία, ὃ ἐβούλετο ἡμῶν ἡ ψυχὴ εἰπεῖν, ὅτι τὸ χρήσιμόν τε καὶ τὸ δυνατόν ἐπὶ τὸ ἀγαθόν τι ποιῆσαι, τοῦτ' ἐστὶ τὸ

e καλόν;—ΙΠ. Ἐμοιγε δοκεῖ.—ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ὠφέλιμόν ἐστιν. ἢ οὐ;—ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὕτω δὴ

a 5 ἰππία T F: ὦ ἰππία W a 6 ὦ T W: om. F a 9 λέγομεν]
λέγωμεν Stephanus b 3 μοι T W: om. F b 4 ἐπίσταιτο
T W: ἐπίσταται F c 3 γε T W: om. F c 6 & T W f: om. F

καὶ τὰ καλὰ σώματα καὶ τὰ καλὰ νόμιμα καὶ ἡ σοφία καὶ
 ἃ νυνδὴ ἐλέγομεν πάντα καλά ἐστιν, ὅτι ὠφέλιμα.—ΙΠ.
 Δῆλον ὅτι.—ΣΩ. Τὸ ὠφέλιμον ἄρα ἔοικεν ἡμῖν εἶναι τὸ 5
 καλόν, ὦ Ἰππία.—ΙΠ. Πάντως δήπου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τό γε ὠφέλιμον τὸ ποιοῦν ἀγαθόν ἐστιν.
 —ΙΠ. Ἔστι γάρ.—ΣΩ. Τὸ ποιοῦν δέ γ' ἐστὶν οὐκ ἄλλο
 τι ἢ τὸ αἴτιον· ἡ γάρ;—ΙΠ. Οὕτως.—ΣΩ. Τοῦ ἀγαθοῦ ἄρα
 αἰτιόν ἐστιν τὸ καλόν.—ΙΠ. Ἔστι γάρ. 297

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τό γε αἴτιον, ὦ Ἰππία, καὶ οὐδ' ἂν αἴτιον
 ἦ τὸ αἴτιον, ἄλλο ἐστίν· οὐ γάρ που τό γε αἴτιον αἰτίου
 αἴτιον ἂν εἴη. ὦδε δὲ σκόπει· οὐ τὸ αἴτιον ποιοῦν ἐφάνη;
 —ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος ποιεῖται 5
 οὐκ ἄλλο τι ἢ τὸ γιγνόμενον, ἀλλ' οὐ τὸ ποιοῦν;—ΙΠ.
 Ἔστι ταῦτα.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἄλλο τι τὸ γιγνόμενον, ἄλλο
 δὲ τὸ ποιοῦν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα τό γ' αἴτιον αἴτιον
 αἰτίου ἐστίν, ἀλλὰ τοῦ γιγνομένου ὑφ' ἑαυτοῦ.—ΙΠ. Πάνυ b
 γε.—ΣΩ. Εἰ ἄρα τὸ καλόν ἐστὶν αἴτιον ἀγαθοῦ, γίγνοιτ' ἂν
 ὑπὸ τοῦ καλοῦ τὸ ἀγαθόν· καὶ διὰ ταῦτα, ὥς ἔοικε, σπου-
 δάζομεν καὶ τὴν φρόνησιν καὶ τὰλλα πάντα τὰ καλά, ὅτι
 τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ τὸ ἔκγονον σπουδαστόν ἐστι, τὸ ἀγαθόν, 5
 καὶ κινδυνεύει ἐξ ὧν εὐρίσκομεν ἐν πατρός τινος ἰδέα εἶναι
 τὸ καλόν τοῦ ἀγαθοῦ.—ΙΠ. Πάνυ μὲν οὖν· καλῶς γὰρ
 λέγεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τόδε καλῶς λέγω, ὅτι οὔτε ὁ πατὴρ υἱός
 ἐστιν, οὔτε ὁ υἱὸς πατήρ;—ΙΠ. Καλῶς μέντοι.—ΣΩ. Οὐδέ c
 γε τὸ αἴτιον γιγνόμενόν ἐστιν, οὐδὲ τὸ γιγνόμενον αὐτῷ αἴτιον.
 —ΙΠ. Ἀληθῆ λέγεις.—ΣΩ. Μὰ Δία, ὦ ἄριστε, οὐδὲ ἄρα
 τὸ καλόν ἀγαθόν ἐστιν, οὐδὲ τὸ ἀγαθὸν καλόν· ἢ δοκεῖ σοι

θ 4 ὅτι T W et in marg. f: καλ F sed punctis del. f e 9 ἄρα
 αἰτιόν ἐστιν T F sed post ἄρα add. ἐκάστου f (ἕρ' ἐκάστον Ang.): ἄρα
 ἐστὶν αἴτιον W a 3 αἰτίου, αὐτοῦ Dobree (et mox b 1) a 8 ποιοῦν
 T W: ποιούμενον F γ' T W: om. F b 5 ἔκγονον T W f:
 ἔγγονον F b 6 ἐν F: om. T W ἰδέα T W: εἶδεα F (εἰ ἰδέα
 Ang.) c 4 καλόν· ἢ corr. Coisl.: ἡ καλόν· ἢ T: ἡ καλὸν W:
 καλὸν F σοι οἶδν T W f: σοι ον F (σοι Ang.)

5 οἷόν τε εἶναι ἐκ τῶν προειρημένων;—ΙΠ. Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ μοι φαίνεται.

ΣΩ. Ἀρέσκει οὖν ἡμῖν καὶ ἐθέλομεν ἂν λέγειν ὥς τὸ καλὸν οὐκ ἀγαθὸν οὐδὲ τὸ ἀγαθὸν καλόν;

ΙΠ. Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ πάννυ μοι ἀρέσκει.

10 ΣΩ. Ναὶ μὰ τὸν Δία, ὦ Ἰππία· ἐμοὶ δέ γε πάντων
d ἥκιστα ἀρέσκει ὧν εἰρήκαμεν λόγων.

ΙΠ. Ἔοικε γὰρ οὕτως.

ΣΩ. Κινδυνεύει ἄρα ἡμῖν, οὐχ ὥσπερ ἄρτι ἐφαίνετο κάλ-
λιστος εἶναι τῶν λόγων τὸ ὠφέλιμον καὶ τὸ χρήσιμόν τε
5 καὶ τὸ δυνατὸν ἀγαθόν τι ποιεῖν καλὸν εἶναι, οὐχ οὕτως
ἔχειν, ἀλλ', εἰ οἷόν τέ ἐστιν, ἐκείνων εἶναι γελοιότερος τῶν
πρώτων, ἐν οἷς τήν τε παρθένον ψόμεθα εἶναι τὸ καλὸν καὶ
ἐν ἑκαστον τῶν ἔμπροσθεν λεχθέντων.

ΙΠ. Ἔοικεν.

10 ΣΩ. Καὶ ἐγὼ μὲν γε οὐκ ἔτι ἔχω, ὦ Ἰππία, ὅποι τρά-
πωμαι, ἀλλ' ἀπορῶ· σὺ δὲ ἔχεις τι λέγειν;

e ΙΠ. Οὐκ ἔν γε τῷ παρόντι, ἀλλ', ὥσπερ ἄρτι ἔλεγον,
σκεψάμενος εἶ οἷδ' ὅτι εὐρήσω.

ΣΩ. Ἄλλ' ἐγὼ μοι δοκῶ ὑπὸ ἐπιθυμίας τοῦ εἰδέναι οὐχ
οἷός τε σὲ εἶναι περιμένειν μέλλοντα· καὶ γὰρ οὖν δὴ τι
5 καὶ οἶμαι ἄρτι ἠνυπορηκέναι. ὅρα γάρ· εἰ δ' ἂν χαίρειν ἡμᾶς
ποιῇ, μήτι πάσας τὰς ἡδονάς, ἀλλ' ὃ ἂν διὰ τῆς ἀκοῆς καὶ
τῆς ὄψεως, τοῦτο φαῖμεν εἶναι καλόν, πῶς τι ἄρ' ἂν ἀγωνι-
298 ζοίμεθα; οἳ τέ γέ που καλοὶ ἄνθρωποι, ὦ Ἰππία, καὶ τὰ
ποικίλματα πάντα καὶ τὰ ζωγραφήματα καὶ τὰ πλάσματα
τέρπει ἡμᾶς ὀρῶντας, ἃ ἂν καλὰ ᾦ· καὶ οἱ φθόγγοι οἱ καλοὶ
καὶ ἡ μουσικὴ σύμπασα καὶ οἱ λόγοι καὶ αἱ μυθολογίαι
5 ταῦτόν τοῦτο ἐργάζονται, ὥστ' εἰ ἀποκρινάμεθα τῷ θρασεῖ

ε5 τὸν TW: om. F ε7 ἡμῖν TW: καὶ ἡμῖν F d6 γελοιότερος
F: γελοιότερον TW d8 ἔμπροσθεν TW: προσθεν F d10 καὶ
TW: om. F ὅποι TW: ὅπη F (sed corr. F) e2 οἷδ' TF:
δ' οἷδ' W a3 φθόγγοι TWf: φθοῖτοι F a5 θρασεῖ TWf:
δράσει F

ἐκείνῳ ἀνθρώπῳ ὅτι ὦ γενναῖε, τὸ καλὸν ἐστὶ τὸ δι' ἀκοῆς
τε καὶ δι' ὄψεως ἡδύ, οὐκ ἂν οἶε αὐτὸν τοῦ θράσους ἐπί-
σχοιμεν;

ΙΠ. Ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ νῦν γε, ὦ Σώκρατες, εὖ λέγεσθαι
τὸ καλὸν ὃ ἔστιν. b

ΣΩ. Τί δ'; ἄρα τὰ ἐπιτηδεύματα τὰ καλὰ καὶ τοὺς νό-
μους, ὦ Ἰππία, δι' ἀκοῆς ἢ δι' ὄψεως φήσομεν ἡδέα ὄντα
καλὰ εἶναι, ἢ ἄλλο τι εἶδος ἔχειν;

ΙΠ. Ταῦτα δ' ἴσως, ὦ Σώκρατες, κὰν παραλάβοι τὸν 5
ἀνθρώπον.

ΣΩ. Μὰ τὸν κύνα, ὦ Ἰππία, οὐχ ὅν γ' ἂν ἐγὼ μάλιστα
αἰσχυνοίμην ληρῶν καὶ προσποιούμενός τι λέγειν μηδὲν
λέγων.

ΙΠ. Τίνα τοῦτον;

10

ΣΩ. Τὸν Σωφρονίσκου, ὃς ἐμοὶ οὐδὲν ἂν μᾶλλον ταῦτα
ἐπιτρέποι ἀνερευνήτα ὄντα ῥαδίως· λέγειν ἢ ὥς εἰδότα ἂ μὴ c
οἶδα.

ΙΠ. Ἀλλὰ μὴν ἐμοιγε καὶ αὐτῷ, ἐπειδὴ σὺ εἶπες, δοκεῖ
τι ἄλλο εἶναι τοῦτο τὸ περὶ τοὺς νόμους.

ΣΩ. Ἐχ' ἡσυχῇ, ὦ Ἰππία· κινδυνεύομεν γάρ τοι, ἐν τῇ 5
αὐτῇ ἐμπεπτωκότες ἀπορία περὶ τοῦ καλοῦ ἐν ἥπερ νυνδῇ,
οἷεσθαι ἐν ἄλλῃ τινὶ εὐπορίᾳ εἶναι.

ΙΠ. Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἐγὼ σοι φράσω ὅ γ' ἐμοὶ καταφαίνεται, εἰ ἄρα τί
λέγω. ταῦτα μὲν γὰρ τὰ περὶ τοὺς νόμους τε καὶ τὰ ἐπιτη- d
δεύματα τάχ' ἂν φανεῖν οὐκ ἐκτὸς ὄντα τῆς αἰσθήσεως ἢ

a 7 δι' ὄψεως T F : ὄψεως W αὐτὸν T W F : αὐτῶν f (αὐτῷ Ang.)
θράσους T W f : δράσους F a 9 ἐμοὶ γοῦν F : ἐμοιγε οὖν T W
γε F : om. T W b 1 ὃ ἔστιν T W f : ὅτι ἔστι F b 3 ἡδέα
ὄντα T W f : ἢ δῆλον ὅτι F (ἢ δῆλον ὅτι καλὰ εἶναι ἡδέα Ang.) b 5 δ'
T F : δὴ W b 7 γ' ἂν T W : γὰρ F b 10 τίνα . . . c 2 οἶδα
secl. Schleiermacher b 11 τὸν F : σωκράτη τὸν T W f c 1 ἐπι-
τρέποι T : ἐπιτρέποιεν W : ἐπιτρέπει F P c 6 νυνδῇ scr. reccl. :
δὴ νῦν T W F c 9 γ' ἐμοὶ F : γέ μοι T W d 2 οὐκ secl.
Stallbaum

διὰ τῆς ἀκοῆς τε καὶ ὄψεως ἡμῖν οὔσα τυγχάνει· ἀλλ’
 ὑπομείνωμεν τοῦτον τὸν λόγον, τὸ διὰ τούτων ἡδὺν καλὸν
 5 εἶναι, μηδὲν τὸ τῶν νόμων εἰς μέσον παράγοντες. ἀλλ’ εἰ
 ἡμᾶς ἔροιτο εἴτε οὗτος ὃν λέγω, εἴτε ἄλλος ὅστισιν· “Τί
 δὴ, ὦ Ἰππία τε καὶ Σώκρατες, ἀφωρίσατε τοῦ ἡδέος τὸ
 ταύτῃ ἡδὺν ἢ λέγετε καλὸν εἶναι, τὸ δὲ κατὰ τὰς ἄλλας
 e αἰσθήσεις σίτων τε καὶ ποτῶν καὶ τῶν περὶ τὰ φροδίσια καὶ
 τᾶλλα πάντα τὰ τοιαῦτα οὐ φατε καλὰ εἶναι; ἢ οὐδὲ ἡδέα,
 οὐδὲ ἡδονὰς τὸ παράπαν ἐν τοῖς τοιούτοις φατὲ εἶναι, οὐδ’
 ἐν ἄλλῳ ἢ τῷ ἰδεῖν τε καὶ ἀκοῦσαι;” τί φήσομεν, ὦ Ἰππία;
 5 ΠΙ. Πάντως δήπου φήσομεν, ὦ Σώκρατες, καὶ ἐν τοῖς
 ἄλλοις μεγάλας πάνυ ἡδονὰς εἶναι.

ΣΩ. “Τί οὖν,” φήσκει, “ἡδονὰς οὐσας οὐδὲν ἦττον ἢ
 καὶ ἐκείνας ἀφαιρεῖσθε τοῦτο τοῦνομα καὶ ἀποστερεῖτε τοῦ
 299 καλὰς εἶναι;” “Ὅτι, φήσομεν, καταγελῶν ἂν ἡμῶν οὐδεὶς
 ὅστις οὐ, εἰ φαῖμεν μὴ ἡδὺν εἶναι φαγεῖν, ἀλλὰ καλόν, καὶ
 ὅζῃν ἡδὺν μὴ ἡδὺν ἀλλὰ καλόν· τὰ δὲ που περὶ τὰ ἀφροδίσια
 πάντες ἂν ἡμῖν μάχονται ὥς ἡδιστον ὄν, δεῖν δὲ αὐτό, ἐάν
 5 τις καὶ πράττῃ, οὕτω πράττειν ὥστε μηδένα ὁρᾶν, ὥς
 αἰσχιστον ὄν ὁρᾶσθαι. ταῦτα ἡμῶν λεγόντων, ὦ Ἰππία,
 “Μανθάνω,” ἂν ἴσως φαίῃ, “καὶ ἐγὼ ὅτι πάλαί αἰσχύνησθε
 ταύτας τὰς ἡδονὰς φάναι καλὰς εἶναι, ὅτι οὐ δοκεῖ τοῖς
 b ἀνθρώποις· ἀλλ’ ἐγὼ οὐ τοῦτο ἡρώτων, ὃ δοκεῖ τοῖς πολλοῖς
 καλὸν εἶναι, ἀλλ’ ὅτι ἔστιν.” ἐροῦμεν δὴ οἶμαι ὅπερ ὑπε-
 θέμεθα, ὅτι “Τοῦθ’ ἡμεῖς γέ φαμεν τὸ μέρος τοῦ ἡδέος, τὸ
 ἐπὶ τῇ ὄψει τε καὶ ἀκοῇ γιγνόμενον, καλὸν εἶναι. ἀλλὰ
 5 ἔχεις ἔτι τι χρῆσθαι τῷ λόγῳ, ἢ τι καὶ ἄλλο ἐροῦμεν, ὦ Ἰππία;

d4 ὑπομείνωμεν TW: ὑπομένομεν F d8 λέγετε scr. Laur.
 vii. 85: λέγεται TW F e8 οὐσας post ἐκείνας iterat F ἀφαιρεῖσθε
 T: ἀφαιρεῖσθαι WF a1 καταγελῶν F: καταγελῶ TW a2 εἰ
 TW: εὖ σοι F a3 μὴ TF: μὴδ’ W a4 δεῖν Heindorf:
 δεῖ TW F αὐτὸ ἐάν TWf: αὐτὸς ἂν F a7 μανθάνω TW:
 μανθάνωμεν F ἂν ἴσως TW: ἴσως ἂν F b2 ἀλλ’ ὅτι TW: ἀλλὰ
 τί F b5 ἔχεις ἔτι τι scripsi: ἔ’ ἔτι F (suprascr. χεις f): ἔχεις τί
 TW (sed ἔτι in marg. t) ἢ τι TF: ἔτι W

ΙΠ. Ἀνάγκη πρὸς γε τὰ εἰρημένα, ὦ Σώκρατες, μὴ ἄλλ' αὔτα ἢ ταῦτα λέγειν.

ΣΩ. “Καλῶς δὴ λέγετε,” φήσκει. “οὐκοῦν εἴπερ τὸ δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἡδὺ καλὸν ἐστίν, ὃ μὴ τοῦτο τυγχάνει **c** ὅν τῶν ἡδέων, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν καλὸν εἶη;” ὁμολογήσομεν;

ΙΠ. Ναί.

ΣΩ. “Ἡ οὖν τὸ δι' ὄψεως ἡδύ,” φήσκει, “δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἐστίν ἡδύ, ἢ τὸ δι' ἀκοῆς ἡδὺ δι' ἀκοῆς καὶ δι' **5** ὄψεως ἐστίν ἡδύ;” Οὐδαμῶς, φήσομεν, τὸ διὰ τοῦ ἐτέρου ὅν τοῦτο δι' ἀμφοτέρων εἶη ἂν—τοῦτο γὰρ δοκεῖς ἡμῖν λέγειν—ἀλλ' ἡμεῖς ἐλέγομεν ὅτι καὶ ἐκάτερον τούτων αὐτὸ καθ' αὐτὸ τῶν ἡδέων καλὸν εἶη, καὶ ἀμφοτέρα. οὐχ οὕτως ἀποκρινόμεθα; **10**

ΙΠ. Πάνν μὲν οὖν. **d**

ΣΩ. “Ἄρ' οὖν,” φήσκει, “ἡδὺ ἡδέος ὁτιοῦν ὁτιοῦν διαφέρει τούτῳ, τῷ ἡδὺ εἶναι; μὴ γὰρ εἰ μείζων τις ἡδονὴ ἢ ἐλάττω ἢ μᾶλλον ἢ ἡττόν ἐστίν, ἀλλ' εἴ τις αὐτῷ τούτῳ διαφέρει, τῷ ἢ μὲν ἡδονὴ εἶναι, ἢ δὲ μὴ ἡδονή, τῶν ἡδο- **5** νῶν;” Οὐχ ἡμῖν γε δοκεῖ. οὐ γάρ;

ΙΠ. Οὐ γὰρ οὖν δοκεῖ.

ΣΩ. “Οὐκοῦν,” φήσκει, “δι' ἄλλο τι ἢ ὅτι ἡδοναί εἰσι προεῖλεσθε ταύτας τὰς ἡδονὰς ἐκ τῶν ἄλλων ἡδονῶν, τοιοῦτόν τι ὁρῶντες ἐπ' ἀμφοῖν, ὅτι ἔχουσιν τι διάφορον τῶν **e** ἄλλων, εἰς ὃ ἀποβλέποντες καλὰς φατε αὐτὰς εἶναι; οὐ γάρ που διὰ τοῦτο καλή ἐστίν ἡδονὴ ἢ διὰ τῆς ὄψεως, ὅτι δι' ὄψεως ἐστίν. εἰ γὰρ τοῦτο αὐτῇ ἦν τὸ αἴτιον καλῇ εἶναι, οὐκ ἂν ποτε ἦν ἢ ἐτέρα, ἢ διὰ τῆς ἀκοῆς, **5** καλή. οὐκ οὖν ἐστὶ γε δι' ὄψεως ἡδονή.” Ἀληθῆ λέγεις, φήσομεν;

b6 γε TW: τε F b8 δη TW: γε δη F c1 τοῦτο
TW: τούτου F c5 δι' ὄψεως TF: ὄψεως W c8 τούτων
TW: αὐτῶν τούτων F c10 ἀποκρινόμεθα F: ἀποκρινώμεθα TW
d4 ἢ μᾶλλον ἢ TW: om. F εἴ τις αὐτῷ τούτῳ TWf: ἐπὶ αὐτῷ F
d8 δι' TWf: ἢ δι' F ὅτι TW: διότι F e2 εἰς δ TWf:
οἷσθ' F e3 που F: πω TW

ΙΠ. Φήσομεν γάρ.

300 ΣΩ. “Οὐδέ γ’ αὖ ἢ δι’ ἀκοῆς ἡδονή, ὅτι δι’ ἀκοῆς ἐστι, διὰ ταῦτα τυγχάνει καλή· οὐ γὰρ ἂν ποτε αὖ ἢ διὰ τῆς ὀψεως καλὴ ἦν· οὐκ οὖν ἐστι γε δι’ ἀκοῆς ἡδονή.” ἀληθῆ φήσομεν, ὦ Ἰππία, λέγειν τὸν ἄνδρα ταῦτα λέγοντα;

5 ΙΠ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. “Ἀλλὰ μέντοι ἀμφοτέραί γ’ εἰσὶ καλαί, ὡς φατέ.”
φαμέν γάρ;

ΙΠ. Φαμέν.

ΣΩ. “Ἐχουσιν ἄρα τι τὸ αὐτὸ ὃ ποιεῖ αὐτὰς καλὰς
10 εἶναι, τὸ κοινὸν τοῦτο, ὃ καὶ ἀμφοτέραις αὐταῖς ἐπεστι κοινῇ
b καὶ ἐκατέρα ἰδίᾳ· οὐ γὰρ ἂν που ἄλλως ἀμφοτέραί γε καλαὶ ἦσαν καὶ ἐκατέρα.” ἀποκρίνου ἐμοὶ ὡς ἐκείνῳ.

ΙΠ. Ἀποκρίνομαι, καὶ ἐμοὶ δοκεῖ ἔχειν ὡς λέγεις.

ΣΩ. Εἰ ἄρα τι αὐται αἱ ἡδοναὶ ἀμφοτέραι πεπόνθασιν,
5 ἐκατέρα δὲ μή, οὐκ ἂν τούτῳ γε τῷ παθήματι εἶεν καλαί.

ΙΠ. Καὶ πῶς ἂν εἴη τοῦτο, ὦ Σώκρατες, μηδετέρας πε-
πονθυίας τι τῶν ὄντων ὅτιοῦν, ἔπειτα τοῦτο τὸ πάθος, ὃ
μηδετέρα πέπονθεν, ἀμφοτέρας πεπονθέναι;

c ΣΩ. Οὐ δοκεῖ σοι;

ΙΠ. Πολλὴ γὰρ ἂν μ’ ἔχοι ἀπειρία καὶ τῆς τούτων
φύσεως καὶ τῆς τῶν παρόντων λέξεως λόγων.

ΣΩ. Ἠδέως γε, ὦ Ἰππία. ἀλλὰ γὰρ ἐγὼ ἴσως κιν-
5 δυνεύω δοκεῖν μέν τι ὁρᾶν οὕτως ἔχον ὡς σὺ φῆς ἀδύνατον
εἶναι, ὁρῶ δ’ οὐδέν.

ΙΠ. Οὐ κινδυνεύεις, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ πάννυ ἐτοίμως
παρορᾷς.

ΣΩ. Καὶ μὴν πολλὰ γέ μοι προφαίνεται· τοιαῦτα πρὸ
10 τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ ἀπιστῶ αὐτοῖς, ὅτι σοὶ μὲν οὐ φαντάζεται,

a 6 μέντοι T W F: μὴν vulg. γ’ T W: om. F b 1 γε scripsi:
τε T W F b 4 αἱ ἡδοναὶ T W f: δηλον αἱ F c 2 γὰρ ἂν μ’
ἔχοι T F: γ’ ἂν μ’ ἔχει W ἀπειρία T F: ἀπορία W c 4 γε
T W: δὲ F c 5 ἔχον T W: ἔχων F c 9 τοιαῦτα T W: τὰ
τοιαῦτα F

ἀνδρὶ πλείστον ἀργύριον εἰργασμένῳ τῶν νῦν ἐπὶ σοφίᾳ, d
ἐμοὶ δέ, ὅς οὐδὲν πώποτε ἡργασάμην. καὶ ἐνθυμοῦμαι, ὦ
ἐταῖρε, μὴ παίξῃς πρὸς με καὶ ἐκὼν ἑξαπατᾷς· οὕτως μοι
σφόδρα καὶ πολλὰ φαίνεται.

ΙΠ. Οὐδεὶς σοῦ, ὦ Σώκρατες, κάλλιον εἴσεται εἴτε παίζω 5
εἴτε μή, ἔαν ἐπιχειρήσῃς λέγειν τὰ προφαινόμενά σοι ταῦτα·
φανήσῃ γὰρ οὐδὲν λέγων. οὐ γὰρ μήποτε εὗρης, ὃ μήτ'
ἐγὼ πέπονθα μήτε σύ, τοῦτ' ἀμφοτέρους ἡμᾶς πεπονθότας.

ΣΩ. Πῶς λέγεις, ὦ Ἰππία; ἴσως μὲν τί λέγεις, ἐγὼ δ' οὐ e
μανθάνω· ἀλλὰ μου σαφέστερον ἄκουσον ὃ βούλομαι λέγειν.
ἐμοὶ γὰρ φαίνεται, ὃ μήτ' ἐγὼ πέπονθα εἶναι μήτ' εἰμὶ μηδ'
αὖ σὺ εἶ, τοῦτο ἀμφοτέρους πεπονθέναι ἡμᾶς οἷόν τ' εἶναι·
ἕτερα δ' αὖ, ἃ ἀμφοτέροι πεπόνθαμεν εἶναι, ταῦτα οὐδέτερον 5
εἶναι ἡμῶν.

ΙΠ. Τέρατα αὖ ἀποκρινομένῳ ἔοικας, ὦ Σώκρατες, ἔτι
μείζω ἢ ὀλίγον πρότερον ἀπεκρίνω. σκόπει γάρ· πότερον
εἰ ἀμφοτέροι δίκαιοί ἐσμεν, οὐ καὶ ἐκάτερος ἡμῶν εἴη ἄν,
ἢ εἰ ἄδικος ἐκάτερος, οὐ καὶ ἀμφοτέροι, ἢ εἰ ὑγιαίνοντες, 10
οὐ καὶ ἐκάτερος; ἢ εἰ κεκμηκώς τι ἢ τετρωμένος ἢ πεπλη- 301
γμένος ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν πεπονθὼς ἐκάτερος ἡμῶν εἴη, οὐ καὶ
ἀμφοτέροι αὖ ἂν τοῦτο πεπόνθοιμεν; ἔτι τοίνυν εἰ χρυσοῖ ἢ
ἀργυροῖ ἢ ἐλεφάντινοι, εἰ δὲ βούλει, γενναῖοι ἢ σοφοὶ
ἢ τίμιοι ἢ γέροντές γε ἢ νέοι ἢ ἄλλο ὅτι βούλει τῶν 5
ἐν ἀνθρώποις ἀμφοτέροι τύχοιμεν ὄντες, ἄρ' οὐ μεγάλη
ἀνάγκη καὶ ἐκάτερον ἡμῶν τοῦτο εἶναι;

ΣΩ. Πάντως γε δήπου.

b

ΙΠ. Ἀλλὰ γὰρ δὴ σύ, ὦ Σώκρατες, τὰ μὲν ὅλα τῶν
πραγμάτων οὐ σκοπεῖς, οὐδ' ἐκεῖνοι οἷς σὺ εἴωθας διαλέ-

d 2 ὅς T F: ὡς W d 6 ἐπιχειρήσῃς T W: ἐπιχειρή F d 7 μήτ'
ἐγὼ F: μήποτ' ἐγὼ T W e 1 μὲν τι F: μέντοι τί T W ἐγὼ
T W: ἴσως F (sed suprascr. ἐγὼ f) e 5 ἃ T W: om. F εἶναι
T W: εἶναι ὦ F e 9 εἰ T W: om. F e 10 ἢ εἰ ante ὑγιαίνοντες
T F: ἢ W a 1 ἐκάτερος T W et in marg. f: ἀμφοτέροι F τι secl.
ci. Schanz a 4 σοφοὶ T W et suprascr. f: σώφρονες F a 5 ἄλλο
ὅτι W F: ἄλλο τι ὅτι T b 1 γε T W: γὰρ F b 2 ὅλα T F:
ἄλλα W

γεσθαι, κρούετε δὲ ἀπολαμβάνοντες τὸ καλὸν καὶ ἕκαστον
 5 τῶν ὄντων ἐν τοῖς λόγοις κατατέμνοντες. διὰ ταῦτα οὕτω
 μεγάλα ὑμᾶς λανθάνει καὶ διανεκῇ σώματα τῆς οὐσίας πε-
 φυκότα. καὶ νῦν τοσοῦτόν σε λέληθεν, ὥστε οἶε εἶναι τι
 ἢ πάθος ἢ οὐσίαν, ἣ περὶ μὲν ἀμφοτέρα ταῦτα ἔστιν ἅμα,
 c περὶ δὲ ἑκάτερον οὐ, ἣ αὖ περὶ μὲν ἑκάτερον, περὶ δὲ ἀμ-
 φότερα οὐ· οὕτως ἀλογίστως καὶ ἀσκέπτως καὶ εὐήθως καὶ
 ἀδιανοήτως διάκεισθε.

ΣΩ. Τοιαῦτα, ὦ Ἰππία, τὰ ἡμέτερά ἐστιν, οὐχ οἷα
 5 βούλεται τις, φασὶν ἄνθρωποι ἑκάστοτε παροιμιαζόμενοι,
 ἀλλ' οἷα δύναται· ἀλλὰ σὺ ἡμᾶς ὀνύνης ἀεὶ νουθετῶν. ἐπεὶ
 καὶ νῦν, πρὶν ὑπὸ σοῦ ταῦτα νουθετηθῆναι, ὥς εὐήθως διε-
 κείμεθα, ἔτι σοι μᾶλλον ἐγὼ ἐπιδείξω εἰπὼν ἃ διανοούμεθα
 d περὶ αὐτῶν, ἣ μὴ εἴπω;

ΙΠ. Εἰδότε μὲν ἐρεῖς, ὦ Σώκρατες· οἶδα γὰρ ἐκάστους
 τῶν περὶ τοὺς λόγους ὥς διάκεινται. ὅμως δ' εἴ τι σοὶ
 ἥδιον, λέγε.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἥδιόν γε. ἡμεῖς γάρ, ὦ βέλτιστε, οὕτως
 5 ἀβέλτεροι ἡμεν, πρὶν σε ταῦτ' εἰπεῖν, ὥστε δόξαν εἴχομεν
 περὶ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ ὥς ἑκάτερος ἡμῶν εἰς ἐστι, τοῦτο δὲ
 ὃ ἑκάτερος ἡμῶν εἶη οὐκ ἄρα εἴμεν ἀμφοτέροι—οὐ γὰρ εἰς
 ἐσμεν, ἀλλὰ δύο—οὕτως εὐηθικῶς εἴχομεν· νῦν δὲ παρὰ
 e σοῦ ἤδη ἀνεδιδάχθημεν ὅτι εἰ μὲν δύο ἀμφοτέροί ἐσμεν,
 δύο καὶ ἑκάτερον ἡμῶν ἀνάγκη εἶναι, εἰ δὲ εἰς ἑκάτερος,
 ἓνα καὶ ἀμφοτέρους ἀνάγκη· οὐ γὰρ οἶόν τε διανεκεῖ λόγῳ
 τῆς οὐσίας κατὰ Ἰππίαν ἄλλως ἔχειν, ἀλλ' ὃ ἂν ἀμφοτέρα

b 6 διανεκῇ T W (διὰ παντὸς οὕτως Διογενειανός schol. W : δινηκεῇ

F b 7 οἶε T et suprascr. F : εἶη F : om. W b 8 ἣ F : ἣ

T W ἀμφοτέρα ταῦτα T W F : ἀμφοτέρα ἅττα Ficinus? (ambo

quaedam) : ἀμφοτέρα τοιαῦτα ci. Heindorf c 3 ἀδιανοήτως T W f :

ἀνοήτως F c 5 ἄνθρωποι T W : ἀνθρώποις F c 6 ὀνύνης

T W : ὀνύνει F : ὀνύνη ci. Naber c 8 ἐπιδείξω T W : ἐπιπλήξω

F διανοούμεθα F : διανοούμεθα T W d 2 ἐκάστους T W f :

ἐκάστου F d 4 ἥδιον T F : ἴδιον W d 8 εἴημεν T W

F e 3 διανεκεῖ T W Moeris : δινηκεῖ F e 4 ἂν T W f :

ἔχειν F

ἤ, τοῦτο καὶ ἐκάτερον, καὶ ὁ ἐκάτερον, ἀμφοτέρα εἶναι. 5
πεπεισμένος δὴ νῦν ἐγὼ ὑπὸ σοῦ ἐνθάδε κάθημαι. πρότερον
μέντοι, ὦ Ἰππία, ὑπόμνησόν με· πρότερον εἰς ἐσμεν ἐγὼ τε
καὶ σύ, ἢ σύ τε δύο εἰ καὶ γὰρ δύο;

ΙΠ. Τί λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ταῦτα ἄπερ λέγω· φοβοῦμαι γὰρ σε σαφῶς λέγειν, 10
ὅτι μοι χαλεπαίνεις, ἐπειδὴν τί δόξης σπαντῶ λέγειν. ὅμως 302
δ' ἔτι μοι εἰπέ· οὐχ εἰς ἡμῶν ἐκάτερός ἐστι καὶ πέπονθε
τοῦτο, εἰς εἶναι;—ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἴπερ εἰς,
καὶ περιττός ἂν εἴη ἐκάτερος ἡμῶν· ἢ οὐ τὸ ἐν περιττὸν
ἡγή;—ΙΠ. Ἐγωγε.—ΣΩ. Ἡ καὶ ἀμφοτέροι οὖν περιττοί 5
ἐσμεν δύο ὄντες;—ΙΠ. Οὐκ ἂν εἴη, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ.
Ἄλλ' ἄρτιοί γε ἀμφοτέροι· ἢ γάρ;—ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ.
Μὲν οὖν, ὅτι ἀμφοτέροι ἄρτιοι, τούτου ἕνεκα καὶ ἐκάτερος
ἄρτιος ἡμῶν ἐστιν;—ΙΠ. Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα πᾶσα b
ἀνάγκη, ὥς νυνδὴ ἔλεγες, ἃ ἂν ἀμφοτέροι καὶ ἐκάτερον, καὶ
ἃ ἂν ἐκάτερος καὶ ἀμφοτέρους εἶναι.

ΙΠ. Οὐ τά γε τοιαῦτα, ἀλλ' οἷα ἐγὼ πρότερον ἔλεγον.

ΣΩ. Ἐξαρκεῖ, ὦ Ἰππία· ἀγαπητὰ γὰρ καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ 5
τὰ μὲν οὕτω φαίνεται, τὰ δ' οὐχ οὕτως ἔχοντα. καὶ γὰρ
ἐγὼ ἔλεγον, εἰ μέμνησαι ὅθεν οὗτος ὁ λόγος ἐλέχθη, ὅτι
ἢ διὰ τῆς ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἡδονὴ οὐ τούτῳ εἶεν καλαί,
ὅτι τυγχάνοιεν ἐκατέρα μὲν αὐτῶν εἶναι πεπονθυῖα, ἀμφο- c
τεραι δὲ μή, ἢ ἀμφοτεραι μὲν, ἐκατέρα δὲ μή, ἀλλ' ἐκείνῳ
ᾧ ἀμφοτεραί τε καὶ ἐκατέρα, διότι συνεχώρεις ἀμφοτέρας
τε αὐτὰς εἶναι καλὰς καὶ ἐκατέραν. τούτου δὴ ἕνεκα τῇ
οὐσίᾳ τῇ ἐπ' ἀμφοτέρα ἐπομένῃ ᾧ μιν, εἴπερ ἀμφοτέρᾳ ἐστι 5
καλά, ταύτῃ δεῖν αὐτὰ καλὰ εἶναι, τῇ δὲ κατὰ τὰ ἕτερα

ε5 ᾧ W: ἢ F: ἦν Tf ε7 μέντοι TWf: τοίνυν F ε8 τε
TWf: γε F εἰ TWf: om. F ε10 σε secl. Heindorf
a1 σπαντῶ TW: εἰπαντῶ F a3 πάνυ TW: καὶ πάνυ F a8 ἕνεκα
TW: ἕνεκεν F καὶ TW: om. F b2 καὶ ἃ ἂν ἐκάτερος TW:
om. F b7 ἐλέχθη f: ἐδέχθη F: ἐλέγχθη T: ἡλέγχθη W(?)
b8 καὶ F: καὶ δι' TW: καὶ ἢ δι' Stallbaum c2 ἢ . . . μή TW:
om. F c6 τὰ TW: om. F

ἀπολειπομένη μή· καὶ ἔτι νῦν οὔομαι. ἀλλὰ μοι λέγε,
 ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς· ἡ δι' ὄψεως ἡδονὴ καὶ ἡ δι' ἀκοῆς, εἴπερ
d ἀμφοτέραί τ' εἰσὶ καλαὶ καὶ ἑκατέρα, ἄρα καὶ ὁ ποιεῖ αὐτὰς
 καλὰς οὐχὶ καὶ ἀμφοτέrais γε αὐταῖς ἔπεται καὶ ἑκατέρα;
 —ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν ὅτι ἡδονὴ ἑκατέρα τ' ἐστὶ
 καὶ ἀμφοτέραι, διὰ τοῦτο ἂν εἶεν καλαί; ἢ διὰ τοῦτο μὲν
5 καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι ἂν οὐδὲν τούτων ἦττον εἶεν καλαί; οὐ-
 δὲν γὰρ ἦττον ἡδοναὶ ἐφάνησαν οὔσαι, εἰ μέμνησαι.—ΙΠ.
 Μέμνημαι.—ΣΩ. Ἄλλ' ὅτι γε δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς αὐταί
e εἰσι, διὰ τοῦτο ἐλέγετο καλὰς αὐτὰς εἶναι.—ΙΠ. Καὶ ἐρρήθη
 οὕτως.

ΣΩ. Σκόπει δὲ εἰ ἀληθῇ λέγω. ἐλέγετο γάρ, ὥς ἐγὼ
 μνήμης ἔχω, τοῦτ' εἶναι καλὸν τὸ ἡδύ, οὐ πᾶν, ἀλλ' ὁ ἂν
5 δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ᾗ.—ΙΠ. Ἀληθῇ.—ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦτό
 γε τὸ πάθος ἀμφοτέrais μὲν ἔπεται, ἑκατέρα δ' οὔ; οὐ γάρ
 πον ἑκατέρον γε αὐτῶν, ὅπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγετο, δι'
 ἀμφοτέρων ἐστίν, ἀλλ' ἀμφοτέρα μὲν δι' ἀμφοῖν, ἑκάτερον
 δ' οὔ· ἔστι ταῦτα;—ΙΠ. Ἔστιν.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα τούτῳ γε
10 ἑκάτερον αὐτῶν ἐστὶ καλόν, ὁ μὴ ἔπεται ἑκατέρῳ (τὸ γὰρ
 ἀμφοτέρον ἑκατέρῳ οὐχ ἔπεται) ὥστε ἀμφοτέρα μὲν αὐτὰ
 φάναι καλὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ἔξεστιν, ἑκάτερον δὲ οὐκ
303 ἔξεστιν· ἢ πῶς λέγομεν; οὐκ ἀνάγκη;—ΙΠ. Φαίνεται.—
 ΣΩ. Φῶμεν οὖν ἀμφοτέρα μὲν καλὰ εἶναι, ἑκάτερον δὲ μὴ
 φῶμεν;—ΙΠ. Τί γὰρ κωλύει;

ΣΩ. Τόδε ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ φίλε, κωλύειν, ὅτι ἦν που
5 ἡμῖν τὰ μὲν οὕτως ἐπιγιγνώμενα ἐκάστοις, εἴπερ ἀμφοτέροις
 ἐπιγίγνωιτο, καὶ ἑκατέρῳ, καὶ εἴπερ ἑκατέρῳ, καὶ ἀμφοτέροις,
 ἅπαντα ὅσα σὺ διήλθες· ἢ γάρ;

ΙΠ. Ναί.

c 7 νῦν T W : om. F c 8 posterius ἢ T W et suprascr. f (ἢ καὶ
 Ang.) : om. F d 1 τ' T W : γ' F ἄρα καὶ F : ἄρα T W d 2 γε
 T W : τε F e 7 που T W : πάνυ F : suprascr. πω f a 1 λέγομεν
 W F : λέγωμεν T a 6 ἐπιγίγνωιτο T f : ἐπιγίγνονται W ἐπιγίγνωιτο
 . . . ἀμφοτέροις om. F (add. in marg. f)

ΣΩ. ἌΑ δέ γε αὖ ἐγὼ διηλθον, οὐ· ὦν δὴ ἦν καὶ αὐτὸ
τὸ ἐκάτερον καὶ τὸ ἀμφότερον. ἔστιν οὕτως;

10

ΙΠ. Ἔστιν.

ΣΩ. Ποτέρων οὖν, ὦ Ἰππία, δοκεῖ σοι τὸ καλὸν εἶναι; **b**
πότερον ὦν σὺ ἔλεγες· εἴπερ ἐγὼ ἰσχυρὸς καὶ σύ, καὶ ἀμ-
φότεροι, καὶ εἴπερ ἐγὼ δίκαιος καὶ σύ, καὶ ἀμφότεροι, καὶ
εἴπερ ἀμφότεροι, καὶ ἐκάτερος· οὕτω δὴ καὶ εἴπερ ἐγὼ καλὸς
καὶ σύ, καὶ ἀμφότεροι, καὶ εἴπερ ἀμφότεροι, καὶ ἐκάτερος; **5**
ἢ οὐδὲν κωλύει, ὥσπερ ἄρτίων ὄντων τινῶν ἀμφοτέρων τάχα
μὲν ἐκάτερα περιττὰ εἶναι, τάχα δ' ἄρτια, καὶ αὖ ἄρρητων
ἐκατέρων ὄντων τάχα μὲν ῥητὰ τὰ συναμφότερα εἶναι, τάχα
δ' ἄρρητα, καὶ ἄλλα μυρία τοιαῦτα, ἃ δὴ καὶ ἐγὼ ἔφην ἔμοι **c**
προφαίνεσθαι; ποτέρων δὴ τιθεῖς τὸ καλόν; ἢ ὥσπερ ἔμοι
περὶ αὐτοῦ καταφαίνεται, καὶ σοί; πολλὴ γὰρ ἀλογία ἔμοιγε
δοκεῖ εἶναι ἀμφοτέρους μὲν ἡμᾶς εἶναι καλοὺς, ἐκάτερον δὲ
μὴ, ἢ ἐκάτερον μὲν, ἀμφοτέρους δὲ μὴ, ἢ ἄλλο ὅτιοῦν τῶν **5**
τοιούτων. οὕτως αἰρή, ὥσπερ ἐγώ, ἢ 'κείνως;

ΙΠ. Οὕτως ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Εὖ γε σὺ ποιῶν, ὦ Ἰππία, ἵνα καὶ ἀπαλλαγῶμεν
πλείονος ζητήσεως· εἰ γὰρ τούτων γ' ἐστὶ τὸ καλόν, οὐκ **d**
ἂν ἔτι εἴη τὸ δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἡδὺ καλόν. ἀμφότερα
μὲν γὰρ ποιεῖ καλὰ τὸ δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς, ἐκάτερον δ' οὐ·
τοῦτο δ' ἦν ἀδύνατον, ὥς ἐγώ τε καὶ σὺ δὴ ὁμολογοῦμεν,
ὦ Ἰππία.

5

ΙΠ. Ὅμολογοῦμεν γάρ.

ΣΩ. Ἀδύνατον ἄρα τὸ δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἡδὺ καλὸν
εἶναι, ἐπειδὴ γε καλὸν γιγνόμενον τῶν ἀδυνάτων τι παρέ-
χεται.

a9 αὐτὸ τὸ T W f: αὐτό γε F b8 τὰ T W f: om. F c1 &
T W: om. F c2 τιθεῖς F: τίθης T: τιθῆς W ὥσπερ T F:
ὥσπερ ἂν W c4 δὲ . . . c5 ἐκάτερον T W f: om. F c6 αἰρεῖ
T W: ἐρεῖ F κείνως T: κείνως W F c8 σὺ T W: σοι F
d4 ὁμολογοῦμεν T W F: ὁμολογοῦμεν f d6 ὁμολογοῦμεν T W
(ὁμολογοῦμεν γάρ om. F): ὁμολογοῦμεν f d8 παρέχεται T W f:
παρέχειν F

10 ΙΠ. "Εστι ταῦτα.

ΣΩ. "Λέγετε δὴ πάλιν," φήσκει, "ἐξ ἀρχῆς, ἐπειδὴ
 e τούτου διημάρτετε· τί φατε εἶναι τοῦτο τὸ καλὸν τὸ ἐπ'
 ἀμφοτέrais ταῖς ἡδοναῖς, δι' ὅτι ταύτας πρὸ τῶν ἄλλων
 τιμῆσαντες καλὰς ὠνομάσατε;" ἀνάγκη δὴ μοι δοκεῖ εἶναι,
 ὦ Ἰππία, λέγειν ὅτι ἀσυνέσταται αὐται τῶν ἡδονῶν εἰσι
 5 καὶ βέλτισται, καὶ ἀμφοτέραι καὶ ἑκατέρα· ἢ σύ τι ἔχεις
 λέγειν ἄλλο ᾧ διαφέρουσι τῶν ἄλλων;

ΙΠ. Οὐδαμῶς· τῷ ὄντι γὰρ βέλτισταί εἰσιν.

ΣΩ. "Τοῦτ' ἄρα," φήσκει, "λέγετε δὴ τὸ καλὸν εἶναι,
 ἡδονὴν ὠφέλιμον;" Ἐοίκαμεν, φήσω ἔγωγε· σὺ δέ;

10 ΙΠ. Καὶ ἐγώ.

ΣΩ. "Οὐκοῦν ὠφέλιμον," φήσκει, "τὸ ποιοῦν τὰγαθόν,
 τὸ δὲ ποιοῦν καὶ τὸ ποιούμενον ἕτερον νυνδὴ ἐφάνη, καὶ εἰς
 τὸν πρότερον λόγον ἤκει ὑμῖν ὁ λόγος; οὔτε γὰρ τὸ ἀγαθὸν ἂν
 304 εἶη καλὸν οὔτε τὸ καλὸν ἀγαθόν, εἴπερ ἄλλο αὐτῶν ἑκάτερόν
 ἐστι." Παντός γε μᾶλλον, φήσομεν, ὦ Ἰππία, ἂν σωφρο-
 νῶμεν· οὐ γάρ που θέμις τῷ ὀρθῶς λέγοντι μὴ συγχωρεῖν.

ΙΠ. Ἀλλὰ δὴ γ', ὦ Σώκρατες, τί οἶει ταῦτα εἶναι συν-
 5 ἀπαντα; κινήσματά τοί ἐστι καὶ περιτμήματα τῶν λόγων,
 ὅπερ ἄρτι ἔλεγον, κατὰ βραχὺ διηρημένα· ἀλλ' ἐκεῖνο καὶ
 καλὸν καὶ πολλοῦ ἄξιον, οἷόν τ' εἶναι εἶ καὶ καλῶς λόγον
 καταστησάμενον ἐν δικαστηρίῳ ἢ ἐν βουλευτηρίῳ ἢ ἐπὶ ἄλλῃ
 b τινὶ ἀρχῇ, πρὸς ἣν ἂν ὁ λόγος ᾗ, πείσαντα οἷχεσθαι φέροντα
 οὐ τὰ σμικρότατα ἀλλὰ τὰ μέγιστα τῶν ἄθλων, σωτηρίαν
 αὐτοῦ τε καὶ τῶν αὐτοῦ χρημάτων καὶ φίλων. τούτων οὖν
 χρὴ ἀντέχεσθαι, χαίρειν ἑάσαντα τὰς σμικρολογίας ταύτας,
 5 ἵνα μὴ δοκῇ λίαν ἀνόητος εἶναι λήρους καὶ φλυαρίας ὥσπερ
 νῦν μεταχειριζόμενος.

d 11 λέγετε TW: λέγεται F e 1 τὸ ἐπ' TW: τ' ἐπ' F
 e 3 δὴ TWF: δὲ suprascr. f (δὲ δὴ Ang.) εἶναι TF: om. W
 e 4 ὦ Ἰππία λέγειν TW: λέγειν ὦ Ἰππία F e 8 δὴ Tf: δὲ F: om.
 W e 11 ποιοῦν τὰγαθὸν F: ποιοῦντ' ἀγαθὸν TW a 4 δὴ TF:
 δεῖ W γ' TWf: om. F a 5 κινήσματά F (coniecera Cobet):
 κινήματα TW a 7 καλῶς TF: καλὸς W b 5 δοκῇ TWf: δοκῆς F

ΣΩ. *Ω Ἰππία φίλε, σὺ μὲν μακάριος εἶ, ὅτι τε οἶσθα
 ἂ χρὴ ἐπιτηδεύειν ἄνθρωπον, καὶ ἐπιτετήδευκας ἱκανῶς, ὥς
 φής· ἐμὲ δὲ δαιμονία τις τύχη, ὥς ἔοικε, κατέχει, ὅστις c
 πλανῶμαι μὲν καὶ ἀπορῶ ἀεὶ, ἐπιδεικνὺς δὲ τὴν ἐμαντοῦ
 ἀπορίαν ὑμῖν τοῖς σοφοῖς λόγῳ αὖ ὑπὸ ὑμῶν προπηλακί-
 ζομαι, ἐπειδὴν ἐπιδείξω. λέγετε γάρ με, ἅπερ καὶ σὺ νῦν
 λέγεις, ὥς ἡλίθιά τε καὶ σμικρὰ καὶ οὐδενὸς ἄξια πρα- 5
 γματεύομαι· ἐπειδὴν δὲ αὖ ἀναπεισθεὶς ὑπὸ ὑμῶν λέγω ἅπερ
 ὑμεῖς, ὥς πολὺν κράτιστόν ἐστιν οἶόν τ' εἶναι λόγον εἶ καὶ
 καλῶς καταστησάμενον περαίνειν ἐν δικαστηρίῳ ἢ ἐν ἄλλῳ
 τινὶ συλλόγῳ, ὑπὸ τε ἄλλων τινῶν τῶν ἐνθάδε καὶ ὑπὸ d
 τούτου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἀεὶ με ἐλέγχοντος πάντα κακὰ
 ἀκούω. καὶ γάρ μοι τυγχάνει ἐγγύτατα γένους ὦν καὶ ἐν
 τῷ αὐτῷ οἴκῳ· ἐπειδὴν οὖν εἰσέλθω οἴκαδε εἰς ἐμαντοῦ
 καὶ μου ἀκούσῃ ταῦτα λέγοντος, ἐρωτᾷ εἰ οὐκ αἰσχύνομαι 5
 τολμῶν περὶ καλῶν ἐπιτηδευμάτων διαλέγεσθαι, οὕτω φανε-
 ρῶς ἐξελεγχόμενος περὶ τοῦ καλοῦ ὅτι οὐδ' αἰτὸ τοῦτο ὅτι
 ποτὲ ἐστιν οἶδα. “Καίτοι πῶς σὺ εἴσῃ,” φησὶν, “ἢ λόγον
 ὅστις καλῶς κατεστήσατο ἢ μή, ἢ ἄλλην πρᾶξιν ἡντιοῦν, e
 τὸ καλὸν ἀγνοῶν; καὶ ὅποτε οὕτω διάκεισαι, οἷοι σοι κρεῖτ-
 τον εἶναι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνάναι;” συμβέβηκε δὴ μοι, ὅπερ
 λέγω, κακῶς μὲν ὑπὸ ὑμῶν ἀκούειν καὶ ὀνειδίζεσθαι, κακῶς
 δὲ ὑπ' ἐκείνου. ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀναγκαῖον ὑπομένειν ταῦτα 5
 πάντα· οὐδὲν γὰρ ἄτοπον εἰ ὠφελοίμην. ἐγὼ οὖν μοι δοκῶ,
 ὦ Ἰππία, ὠφελῆσθαι ἀπὸ τῆς ἀμφοτέρων ὑμῶν ὀμιλίας· τὴν
 γὰρ παροιμίαν ὅτι ποτὲ λέγει, τὸ “Χαλεπὰ τὰ καλὰ,” δοκῶ
 μοι εἰδέναι.

b 8 ἄνθρωπον TW : τὸν ἄνθρωπον F ἱκανῶς om. F (suprascr. f)
 c 8 <τι> περαίνειν Winckelmann d 4 εἰσέλθω TW f : εἰσέλθωσιν F
 d 8 οἶδα TW : om. F e 2 οἷοι σοι rec. f : οἷοι σοι W (T?) : ὅς εἰ
 σοι F (suprascr. σοι f) e 4 πρὶν κακῶς TW : καλῶς F καὶ
 ὀνειδίζεσθαι secl. Cobet e 6 ὠφελοίμην scr. recc. : ὠφελούμην TW :
 ὠφελούμεν F οὖν] γοῦν ci. Heindorf e 7 ὠφελῆσθαι W (sed
 ei supra ἦ) : ὠφελείσθαι TF

ΙΠΠΙΑΣ ΕΛΑΤΤΩΝ

ΕΥΔΙΚΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΙΠΠΙΑΣ

St. I
p. 363

ΕΥ. Σὺ δὲ δὴ τί σιγᾷς, ὦ Σώκρατες, Ἰππίου τοσαῦτα **a**
ἐπιδειξαμένου, καὶ οὐχὶ ἢ συνεπαινεῖς τι τῶν εἰρημένων ἢ
καὶ ἐλέγχεις, εἴ τί σοι μὴ καλῶς δοκεῖ εἰρηκέναι; ἄλλως τε
ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ λελείμμεθα, οἱ μάλιστα ἂν ἀντιποιησαίμεθα
μετεῖναι ἡμῖν τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ διατριβῆς. **5**

ΣΩ. Καὶ μήν, ὦ Εὐδিকে, ἔστι γε ἂν ἡδέως ἂν πυθοίμην
Ἰππίου ὧν νυνδὴ ἔλεγεν περὶ Ὀμήρου. καὶ γὰρ τοῦ σοῦ **b**
πατρός Ἀπημάντου ἤκουον ὅτι ἢ Ἰλιάς κάλλιον εἶη ποίημα
τῷ Ὀμήρῳ ἢ ἢ Ὀδύσσεια, τοσούτῳ δὲ κάλλιον, ὅσῳ ἀμεί-
νων Ἀχιλλεὺς Ὀδυσσέως εἶη· ἐκάτερον γὰρ τούτων τὸ μὲν
εἰς Ὀδυσσέα ἔφη πεποιῆσθαι, τὸ δ' εἰς Ἀχιλλέα. περὶ **5**
ἐκείνου οὖν ἡδέως ἂν, εἰ βουλομένῳ ἔστιν Ἰππία, ἀναπυθοί-
μην ὅπως αὐτῷ δοκεῖ περὶ τοῖν ἀνδροῖν τούτοις, πότερον
ἀμείνω φησὶν εἶναι, ἐπειδὴ καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ παντοδαπὰ **c**
ἡμῖν ἐπιδέδεικται καὶ περὶ ποιητῶν τε ἄλλων καὶ περὶ
Ὀμήρου.

ΕΥ. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι οὐ φθονήσει Ἰππίας, ἐάν τι αὐτὸν
ἔρωτᾷς, ἀποκρίνεσθαι. ἢ γάρ, ὦ Ἰππία, ἐάν τι ἔρωτᾷ σε **5**
Σωκράτης, ἀποκρινῇ; ἢ πῶς ποιήσεις;

ΙΠ. Καὶ γὰρ ἂν δεινὰ ποιοίην, ὦ Εὐδিকে, εἰ Ὀλυμπιάζε-
μὲν εἰς τὴν τῶν Ἑλλήνων πανήγυριν, ὅταν τὰ Ὀλύμπια ᾖ,
ἀεὶ ἐπανιῶν οἴκοθεν ἐξ Ἥλιδος εἰς τὸ ἱερὸν παρέχῳ ἔμαντον **d**

a 4 καὶ T F : om. W
F : τῶν ποιημάτων T W

b 3 ὅσῳ W : ὅσον T F

b 4 τούτων

c 5 ἀποκρίνεσθαι T W : ἀποκρίνασθαι F

καὶ λέγοντα ὅτι ἂν τις βούληται ὦν ἂν μοι εἰς ἐπιδείξιν
 παρεσκευασμένον ἦ, καὶ ἀποκρινόμενον τῷ βουλομένῳ ὅτι
 ἂν τις ἐρωτᾷ, νῦν δὲ τὴν Σωκράτους ἐρώτησιν φύγοιμι.

364 ΣΩ. Μακάριόν γε, ὦ Ἰππία, πάθος πέπονθας, εἰ ἐκάστης
 Ὀλυμπιάδος οὕτως εὐελπὶς ὦν περὶ τῆς ψυχῆς εἰς σοφίαν
 ἀφικνῇ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ θαυμάσαιμ' ἂν εἴ τις τῶν περὶ τὸ
 σῶμα ἀθλητῶν οὕτως ἀφόβως τε καὶ πιστευτικῶς ἔχων τῷ
 5 σώματι ἔρχεται αὐτόσε ἀγωνιούμενος, ὥσπερ σὺ φῆς τῇ
 διανοίᾳ.

ΙΠ. Εἰκότως, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ τοῦτο πέπονθα· ἐξ οὗ
 γὰρ ἡργμαι Ὀλυμπίασιν ἀγωνίζεσθαι, οὐδενὶ πώποτε κρείτ-
 τονι εἰς οὐδὲν ἐμαντοῦ ἐνέτυχον.

b ΣΩ. Καλόν γε λέγεις, ὦ Ἰππία, καὶ τῇ Ἥλειων πόλει
 τῆς σοφίας ἀνάθημα τὴν δόξαν εἶναι τὴν σὴν καὶ τοῖς
 γονεῦσι τοῖς σοῖς. ἀτὰρ τί δὴ λέγεις ἡμῖν περὶ τοῦ Ἀχιλ-
 λέως τε καὶ τοῦ Ὀδυσσέως; πότερον ἀμείνω καὶ κατὰ τί
 5 φῆς εἶναι; ἡνίκα μὲν γὰρ πολλοὶ ἔνδον ἦμεν καὶ σὺ τὴν
 ἐπιδείξιν ἐποιοῦ, ἀπελείφθην σου τῶν λεγομένων—ὥκνουν
 γὰρ ἐπανερέσθαι, διότι ὄχλος τε πολὺς ἔνδον ἦν, καὶ μή
 σοι ἐμποδῶν εἶην ἐρωτῶν τῇ ἐπιδείξει—νυνὶ δὲ ἐπειδὴ ἐλάτ-
 τους τέ ἐσμεν καὶ Εὐδίκος ὅδε κελεύει ἐρέσθαι, εἰπέ τε καὶ
 c διδάξον ἡμᾶς σαφῶς, τί ἔλεγες περὶ τούτοις τοῖν ἀνδροῖν;
 πῶς διέκρινες αὐτούς;

ΙΠ. Ἄλλ' ἐγὼ σοι, ὦ Σώκρατες, ἐθέλω ἔτι σαφέστερον
 ἢ τότε διελθεῖν ἃ λέγω καὶ περὶ τούτων καὶ ἄλλων. φημί
 5 γὰρ Ὅμηρον πεποιηκέναι ἄριστον μὲν ἄνδρα Ἀχιλλέα τῶν
 εἰς Τροίαν ἀφικομένων, σοφώτατον δὲ Νέστορα, πολυτρο-
 πώτατον δὲ Ὀδυσσέα.

ΣΩ. Βαβαί, ὦ Ἰππία· ἄρ' ἂν τί μοι χαρίσαιο τοιόνδε,
 μή μου καταγελᾶν, ἔαν μόγῃς μαυθάνω τὰ λεγόμενα καὶ

d 2 μοι T W : ἐμοὶ F
 Stallbaum

d 3 παρεσκευασμένον] παρεσκευασμένων
 b 2 εἶναι secl. Baumann : εἶναι οἶμαι ci. Vermehren

c 3 ἔτι σαφέστερον T W : σαφέστερον ἔτι F
 περὶ ἄλλων F

c 9 μόγῃς F : μόλις T W

c 4 ἄλλων T W :

πολλάκις ἀνερωτῶ; ἀλλὰ μοι πειρῶ πράως τε καὶ εὐκόλως d
ἀποκρίνεσθαι.

ΙΠ. Αἰσχροὺν γὰρ ἂν εἴη, ὦ Σώκρατες, εἰ ἄλλους μὲν
αὐτὰ ταῦτα παιδεύω καὶ ἀξιῶ διὰ ταῦτα χρήματα λαμβάνειν,
αὐτὸς δὲ ὑπὸ σοῦ ἐρωτώμενος μὴ συγγνώμην τ' ἔχοιμι καὶ 5
πράως ἀποκρινοίμην.

ΣΩ. Πάνυ καλῶς λέγεις. ἐγὼ γάρ τοι, ἡνίκα μὲν ἄριστον
τὸν Ἀχιλλέα ἔφησθα πεποιῆσθαι, ἐδόκουν σου μαυθάνειν
ὅτι ἔλεγες, καὶ ἡνίκα τὸν Νέστορα σοφώτατον· ἐπειδὴ δὲ e
τὸν Ὀδυσσέα εἶπες ὅτι πεποιηκὼς εἴη ὁ ποιητῆς πολυτρο-
πώτατον, τοῦτο δ', ὥς γε πρὸς σὲ τάληθῇ εἰρήσθαι, παντά-
πασιν οὐκ οἶδ' ὅτι λέγεις. καὶ μοι εἰπέ, ἂν τι ἐνθένδε
μᾶλλον μάθω· ὁ Ἀχιλλεὺς οὐ πολύτροπος τῷ Ὀμήρῳ 5
πεποιήται;

ΙΠ. Ἦκιστά γε, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἀπλούστατος καὶ
ἀληθέστατος, ἐπεὶ καὶ ἐν Λιταῖς, ἡνίκα πρὸς ἀλλήλους
ποιεῖ αὐτοὺς διαλεγομένους, λέγει αὐτῷ ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς
τὸν Ὀδυσσέα— 10

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
ὥσπερ δὴ κρανέω τε καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω· 365
ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς Αἰῖδαο πύλησιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπη. b
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς καὶ τετελεσμένον ἔσται.

ἐν τούτοις δηλοῖ τοῖς ἔπεισιν τὸν τρόπον ἐκατέρου τοῦ ἀν-
δρός, ὥς ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς εἴη ἀληθής τε καὶ ἀπλούς, ὁ δὲ
Ὀδυσσεὺς πολύτροπός τε καὶ ψευδής· ποιεῖ γὰρ τὸν Ἀχιλλέα 5
εἰς τὸν Ὀδυσσέα λέγοντα ταῦτα τὰ ἔπη.

ε 7 καὶ ἀληθέστατος F: om. T W a 3 ὥσπερ T W F: ἥπερ S
cum libris Homericis (sed ὥσπερ M⁸ κρανέω Homeri vulg.: φρονέω
Aristarchus τελέεσθαι T: τετελέεσθαι W: τετελέεσθαι F τελέ-
εσθαι οἶω] τετελεσμένον ἔσται S cum libris Homericis post οἶω sequi-
tur Il. 9. 311 ὥς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἔλλοθεν ἕλλος b 2 ὥς καὶ
τετελεσμένον ἔσται Homeri vulg.: ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα Homeri A al.

ΣΩ. Νῦν ἤδη, ὦ Ἰππία, κινδυνεύω μᾶνθάνειν ὃ λέγεις· τὸν πολύτροπον ψευδῇ λέγεις, ὥς γε φαίνεται.

c ἸΠ. Μάλιστα, ὦ Σώκρατες· τοιοῦτον γὰρ πεποίηκεν τὸν Ὅδυσσέα Ὅμηρος πολλαχοῦ καὶ ἐν Ἰλιάδι καὶ ἐν Ὀδυσσεΐᾳ.

ΣΩ. Ἐδόκει ἄρα, ὥς ἔοικεν, Ὀμήρῳ ἕτερος μὲν εἶναι ἀνὴρ ἀληθής, ἕτερος δὲ ψευδής, ἀλλ' οὐχ ὁ αὐτός.

5 ἸΠ. Πῶς γὰρ οὐ μέλλει, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἥ καὶ σοὶ δοκεῖ αὐτῷ, ὦ Ἰππία;

ἸΠ. Πάντων μάλιστα· καὶ γὰρ αἶν δεινὸν εἶη εἰ μή.

ΣΩ. Τὸν μὲν Ὅμηρον τοίνυν ἐάσωμεν, ἐπειδὴ καὶ
d ἀδύνατον ἐπαυεῖσθαι τί ποτε νοῶν ταῦτα ἐποίησεν τὰ ἔπη· σὺ δ' ἐπειδὴ φαίνῃ ἀναδεχόμενος τὴν αἰτίαν, καὶ σοὶ συνδοκεῖ ταῦτα ἄπερ φῆς Ὅμηρον λέγειν, ἀπόκριναι κοινῇ ὑπὲρ Ὀμήρου τε καὶ σαντοῦ.

5 ἸΠ. Ἔσται ταῦτα· ἀλλ' ἐρώτα ἔμβραχυν ὅτι βούλει.

ΣΩ. Τοὺς ψευδεῖς λέγεις οἷον ἀδυνάτους τι ποιεῖν, ὥσπερ τοὺς κάμνοντας, ἢ δυνατοὺς τι ποιεῖν;—ἸΠ. Δυνατοὺς ἔγωγε καὶ μάλα σφόδρα ἄλλα τε πολλὰ καὶ ἑξαπατᾶν ἀνθρώπους.

e —ΣΩ. Δυνατοὶ μὲν δὴ, ὥς ἔοικεν, εἰσὶ κατὰ τὸν σὸν λόγον καὶ πολύτροποι· ἦ γάρ;—ἸΠ. Ναί.—ΣΩ. Πολύτροποι δ' εἰσὶ καὶ ἀπατεῶνες ὑπὸ ἡλιθιότητος καὶ ἀφροσύνης, ἢ ὑπὸ πανουργίας καὶ φρονήσεώς τινος;—ἸΠ. Ὑπὸ πανουργίας

5 πάντων μάλιστα καὶ φρονήσεως.—ΣΩ. Φρόνιμοι μὲν ἄρα εἰσὶν, ὥς ἔοικεν.—ἸΠ. Ναὶ μὰ Δία, λίαν γε.—ΣΩ. Φρόνιμοι δὲ οὔτε οὐκ ἐπίστανται ὅτι ποιοῦσιν, ἢ ἐπίστανται;—

ἸΠ. Καὶ μάλα σφόδρα ἐπίστανται· διὰ ταῦτα καὶ κακουργοῦσιν.—ΣΩ. Ἐπιστάμενοι δὲ ταῦτα ἃ ἐπίστανται πότερον

10 ἀμαθεῖς εἰσιν ἢ σοφοί;—ἸΠ. Σοφοὶ μὲν οὖν αὐτά γε ταῦτα, 366 ἑξαπατᾶν.

ΣΩ. Ἐχε δὴ· ἀναμνησθῶμεν τί ἐστὶν ὃ λέγεις. τοὺς ψευδεῖς φῆς εἶναι δυνατοὺς καὶ φρονίμους καὶ ἐπιστήμονας

c3 εἶναι ἀνὴρ T W: ἀνὴρ εἶναι F d5 ἔμβραχυν T W: ἐν
βραχεῖ F ὅτι T W: ὑπερ F e7 ὅτι ποιοῦσιν ἢ ἐπίστανται F:
om. T W

καὶ σοφοὺς εἰς ἅπερ ψευδεῖς;—ΙΠ. Φημὶ γὰρ οὖν.—
 ΣΩ. Ἄλλους δὲ τοὺς ἀληθεῖς τε καὶ ψευδεῖς, καὶ ἐναντιω- 5
 τάτους ἀλλήλοις;—ΙΠ. Λέγω ταῦτα.—ΣΩ. Φέρε δὴ τῶν
 μὲν δυνατῶν τινες καὶ σοφῶν, ὡς ἔοικεν, εἰσὶν οἱ ψευδεῖς
 κατὰ τὸν σὸν λόγον.—ΙΠ. Μάλιστα γε.—ΣΩ. Ὅταν δὲ
 λέγῃς δυνατοὺς καὶ σοφοὺς εἶναι τοὺς ψευδεῖς εἰς αὐτὰ b
 ταῦτα, πότερον λέγεις δυνατοὺς εἶναι ψεύδεσθαι ἐὰν βού-
 λωνται, ἢ ἀδυνατοὺς εἰς ταῦτα ἅπερ ψεύδονται;—ΙΠ. Δυνα-
 τοὺς ἔγωγε.—ΣΩ. Ὡς ἐν κεφαλαίῳ ἄρα εἰρήσθαι, οἱ ψευδεῖς
 εἰσιν οἱ σοφοί τε καὶ δυνατοὶ ψεύδεσθαι.—ΙΠ. Ναί.— 5
 ΣΩ. Ἀδύνατος ἄρα ψεύδεσθαι ἀνὴρ καὶ ἀμαθὴς οὐκ ἂν εἴη
 ψευδής.—ΙΠ. Ἐχει οὕτως.—ΣΩ. Δυνατὸς δέ γ' ἐστὶν
 ἕκαστος ἄρα, ὅς ἂν ποιῇ τότε ὃ ἂν βούληται, ὅταν βού-
 ληται· οὐχ ὑπὸ νόσου λέγω ἐξειργόμενον οὐδὲ τῶν τοιούτων, c
 ἀλλὰ ὥσπερ σὺ δυνατὸς εἶ γράφαι τοῦμὸν ὄνομα ὅταν
 βούλῃ, οὕτω λέγω. ἢ οὐχ, ὅς ἂν οὕτως ἔχῃ, καλεῖς σὺ
 δυνατόν;—ΙΠ. Ναί.

ΣΩ. Λέγε δὴ μοι, ὦ Ἰππία, οὐ σὺ μέντοι ἔμπειρος εἶ 5
 λογισμῶν καὶ λογιστικῆς;—ΙΠ. Πάντων μάλιστα, ὦ Σώ-
 κρατες.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ καὶ τίς σε ἔροιτο τὰ τρεῖς ἐπτακόσια
 ὀπόσος ἐστὶν ἀριθμὸς, εἰ βούλοιο, πάντων τάχιστα καὶ
 μάλιστ' ἂν εἴποις τάληθῇ περὶ τούτου;—ΙΠ. Πάνυ γε.— d
 ΣΩ. Ἄρα ὅτι δυνατώτατός τε εἶ καὶ σοφώτατος κατὰ ταῦτα;
 —ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Πότερον οὖν σοφώτατός τε εἶ καὶ δυνα-
 τώτατος μόνον, ἢ καὶ ἄριστος ταῦτα ἅπερ δυνατώτατός τε
 καὶ σοφώτατος, τὰ λογιστικά;—ΙΠ. Καὶ ἄριστος δὴπον, ὦ 5
 Σώκρατες.—ΣΩ. Τὰ μὲν δὴ ἀληθῇ σὺ ἂν δυνατώτατα εἴποις
 περὶ τούτων· ἢ γάρ;—ΙΠ. Οἶμαι ἔγωγε.—ΣΩ. Τί δὲ τὰ e
 ψευδῇ περὶ τῶν αὐτῶν τούτων; καί μοι, ὥσπερ τὰ πρότερα,
 γενναίως καὶ μεγαλοπρεπῶς ἀπόκριναι, ὦ Ἰππία· εἴ τίς σε

b 4 ὡς ἐν Τ (sed ὡς supra versum) F: ἐν W b 5 οἱ F: om.
 T W b 7 δέ γ' F: δ' T W c 3 ἢ T W: ἢ in marg. f: ἀρ' F
 c 5 δὴ μοι T W: δέ μοι F c 7 σε T W et in marg. f: om. F
 d 1 μάλιστα λέγοις ἀληθῇ F d 6 δὴ T W et suprascr. f: om. F

- ἔροιτο τὰ τρεῖς ἑπτακόσια πόσα ἐστί, πότερον σὺ ἂν μάλιστα
 5 ψεύδοιο καὶ ἀεὶ κατὰ ταῦτα ψευδῇ λέγοις περὶ τούτων, βου-
 λόμενος ψεύδεσθαι καὶ μηδέποτε ἀληθῇ ἀποκρίνεσθαι, ἢ ὁ
 367 ἀμαθὴς εἰς λογισμοὺς δύναιτ' ἂν σοῦ μᾶλλον ψεύδεσθαι
 βουλομένον; ἢ ὁ μὲν ἀμαθὴς πολλάκις ἂν βουλόμενος ψευδῇ
 λέγειν τὰληθῇ ἂν εἴποι ἄκων, εἰ τύχοι, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι,
 σὺ δὲ ὁ σοφός, εἴπερ βούλοιο ψεύδεσθαι, ἀεὶ ἂν κατὰ τὰ
 5 αὐτὰ ψεύδοιο;—ΙΠ. Ναί, οὕτως ἔχει ὥς σὺ λέγεις.—
 ΣΩ. Ὁ ψευδὴς οὖν πότερον περὶ μὲν τᾶλλα ψευδὴς ἐστίν,
 οὐ μέντοι περὶ ἀριθμόν, οὐδὲ ἀριθμῶν ἂν ψεύσαιο;—
 ΙΠ. Καὶ ναὶ μὰ Δία περὶ ἀριθμόν.—ΣΩ. Θῶμεν ἄρα καὶ
 τοῦτο, ὦ Ἰππία, περὶ λογισμὸν τε καὶ ἀριθμὸν εἶναί τινα
 b ἄνθρωπον ψευδῇ;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τίς οὖν ἂν εἴη οὗτος;
 οὐχὶ δεῖ ὑπάρχειν αὐτῷ, εἴπερ μέλλει ψευδὴς ἔσεσθαι, ὥς
 σὺ ἄρτι ὠμολόγεις, δυνατόν εἶναι ψεύδεσθαι; ὁ γὰρ ἀδύ-
 νατος ψεύδεσθαι, εἰ μέμνησαι, ὑπὸ σοῦ ἐλέγετο ὅτι οὐκ ἂν
 5 ποτε ψευδὴς γένοιτο.—ΙΠ. Ἀλλὰ μέμνημαι καὶ ἐλέχθη
 οὕτως.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἄρτι ἐφάνης σὺ δυνατότατος ὢν ψεύ-
 δεσθαι περὶ λογισμῶν;—ΙΠ. Ναί, ἐλέχθη γέ τοι καὶ τοῦτο.
 c —ΣΩ. Ἄρ' οὖν καὶ δυνατότατος εἶ ἀληθῇ λέγειν περὶ
 λογισμῶν;—ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ αὐτὸς ψευδῇ
 καὶ ἀληθῇ λέγειν περὶ λογισμῶν δυνατότατος· οὗτος δ' ἐστὶν
 ὁ ἀγαθὸς περὶ τούτων, ὁ λογιστικός.—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τίς
 5 οὖν ψευδὴς περὶ λογισμὸν γίγνεται, ὦ Ἰππία, ἄλλος ἢ ὁ
 ἀγαθός; ὁ αὐτὸς γὰρ καὶ δυνατός· οὗτος δὲ καὶ ἀληθής.—
 ΙΠ. Φαίνεται.—ΣΩ. Ὅρας οὖν ὅτι ὁ αὐτὸς ψευδὴς τε καὶ
 ἀληθὴς περὶ τούτων, καὶ οὐδὲν ἀμείνων ὁ ἀληθὴς τοῦ ψευ-

a 7 ἀριθμὸν corr. Ven. 185: ἀριθμῶν T W F ἀριθμῶν scr. Ven.
 185: ἀριθμὸν T W F ἂν T W F sed δὴ suprascr. W ψεύσαιο
 T W: ψεύδοιτο F a 8 θῶμεν] φῶμεν Schanz b 2 αὐτῷ
 F: αὐτὸν T W f ὥς T W f: ὃ F b 6 ὢν T W F sed εἶναι
 suprascr. W b 7 λογισμῶν corr. Coisl.: λογισμὸν T W F
 c 3 δυνατότατος F: δυνατός T W f οὗτος . . . c 4 λογιστικός secl.
 Bekker c 5 λογισμὸν F: λογισμῶν T W c 6 ὁ αὐτὸς F:
 οὗτος T W

δοῦς; ὁ αὐτὸς γὰρ δῆπου ἐστὶ καὶ οὐκ ἐναντιώτατα ἔχει, d
ὥσπερ σὺ φου ἄρτι.

ΙΠ. Οὐ φαίνεται ἐνταῦθά γε.

ΣΩ. Βούλει οὖν σκεψώμεθα καὶ ἄλλοθι;

ΙΠ. Εἰ [ἄλλως] γε σὺ βούλει.

5

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ γεωμετρίας ἔμπειρος εἶ;—ΙΠ. Ἐγώ γε.

—ΣΩ. Τί οὖν; οὐ καὶ ἐν γεωμετρίᾳ οὕτως ἔχει· ὁ αὐτὸς
δυνατώτατος ψεύδεσθαι καὶ ἀληθῆ λέγειν περὶ τῶν διαγραμ-
μάτων, ὁ γεωμετρικός;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Περὶ ταῦτα οὖν
ἀγαθὸς ἄλλος τις ἢ οὗτος;—ΙΠ. Οὐκ ἄλλος.—ΣΩ. Οὐκ- e
οὖν ὁ ἀγαθὸς καὶ σοφὸς γεωμέτρης δυνατώτατός γε
ἀμφότερα; καὶ εἴπερ τις ἄλλος ψευδὴς περὶ διαγράμματα,
οὗτος ἂν εἴη, ὁ ἀγαθός; οὗτος γὰρ δυνατός, ὁ δὲ κακὸς
ἀδύνατος ἦν ψεύδεσθαι· ὥστε οὐκ ἂν γένοιτο ψευδὴς ὁ 5
μὴ δυνάμενος ψεύδεσθαι, ὥς ὠμολόγηται.—ΙΠ. Ἔστι
ταῦτα.

ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ τὸν τρίτον ἐπισκεψώμεθα, τὸν
ἀστρονόμον, ἧς αὖ σὺ τέχνης ἔτι μᾶλλον ἐπιστήμων οἶει
εἶναι ἢ τῶν ἔμπροσθεν. ἢ γάρ, ὦ Ἰππία;—ΙΠ. Ναί.— 368

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐν ἀστρονομίᾳ ταῦτα ταῦτά ἐστιν;—
ΙΠ. Εἰκός γε, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Καὶ ἐν ἀστρονομίᾳ ἄρα
εἴπερ τις καὶ ἄλλος ψευδὴς, ὁ ἀγαθὸς ἀστρονόμος ψευδὴς
ἔσται, ὁ δυνατὸς ψεύδεσθαι. οὐ γὰρ ὅ γε ἀδύνατος· ἀμαθὴς 5
γάρ.—ΙΠ. Φαίνεται οὕτως.—ΣΩ. Ὁ αὐτὸς ἄρα καὶ ἐν
ἀστρονομίᾳ ἀληθὴς τε καὶ ψευδὴς ἔσται.—ΙΠ. Ἐοικεν.

ΣΩ. Ἰθὶ δῆ, ὦ Ἰππία, ἀνέδην οὕτως ἐπίσκεψαι κατὰ
πασῶν τῶν ἐπιστημῶν, εἴ που ἔστιν ἄλλως ἔχον ἢ οὕτως. b
πάντως δὲ πλείστας τέχνας πάντων σοφώτατος εἶ ἀνθρώ-
πων, ὥς ἐγὼ ποτέ σου ἤκουον μεγαλαυχουμένου, πολλὴν
σοφίαν καὶ ζηλωτὴν σαυτοῦ διεξιόντος ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ ταῖς
τραπέζαις. ἔφησθα δὲ ἀφικέσθαι ποτὲ εἰς Ὀλυμπίαν ἃ 5

d 5 ἄλλως secl. Bekker a 2 ταῦτα ταῦτα Tf: ταῦτα WF
a 5 οὐ γὰρ . . . ἀμαθὴς γάρ secl. Schanz b 5 & εἶχες T W f (sed
χ ex emend. T): ἀεὶ χθὲς F

εἶχες περὶ τὸ σῶμα ἅπαντα σαντοῦ ἔργα ἔχων· πρῶτον
 μὲν δακτύλιον—ἐντεῦθεν γὰρ ἤρχου—ὃν εἶχες σαντοῦ ἔχειν
c ἔργον, ὥς ἐπιστάμενος δακτυλίους γλύφειν, καὶ ἄλλην
 σφραγίδα σὸν ἔργον, καὶ στλεγγίδα καὶ λήκυθον ἃ αὐτὸς
 ἠργάσω· ἔπειτα ὑποδήματα ἃ εἶχες ἔφησθα αὐτὸς σκυτοτο-
 μῆσαι, καὶ τὸ ἱμάτιον ὑφῆναι καὶ τὸν χιτωνίσκον· καὶ ὃ γε
5 πᾶσιν ἔδοξεν ἀτοπώτατον καὶ σοφίας πλείστης ἐπίδειγμα,
 ἐπειδὴ τὴν ζώονην ἔφησθα τοῦ χιτωνίσκου, ἣν εἶχες, εἶναι
 μὲν οἶαι αἱ Περσικαὶ τῶν πολυτελῶν, ταύτην δὲ αὐτὸς πλέξαι·
 πρὸς δὲ τούτοις ποιήματα ἔχων ἐλθεῖν, καὶ ἔπη καὶ τραγῳδίας
d καὶ διθυράμβους, καὶ καταλογάδην πολλοὺς λόγους καὶ
 παντοδαποὺς συγκειμένους· καὶ περὶ τῶν τεχνῶν δὴ ὦν
 ἄρτι ἐγὼ ἔλεγον ἐπιστήμων ἀφικέσθαι διαφερόντως τῶν
 ἄλλων, καὶ περὶ ῥυθμῶν καὶ ἁρμονιῶν καὶ γραμμάτων ὀρθό-
5 τητος, καὶ ἄλλα ἔτι πρὸς τούτοις πάνυ πολλά, ὥς ἐγὼ δοκῶ
 μνημονεύειν· καίτοι τό γε μνημονικὸν ἐπελαθόμην σου, ὥς
 ἔοικε, τέχνημα, ἐν ᾧ σὺ οἶει λαμπρότατος εἶναι· οἶμαι δὲ καὶ
e ἄλλα πάμπολλα ἐπιλελήσθαι. ἀλλ' ὅπερ ἐγὼ λέγω, καὶ εἰς
 τὰς σαντοῦ τέχνας βλέψας—ἱκαναὶ δέ—καὶ εἰς τὰς τῶν
 ἄλλων εἰπέ μοι, ἐάν που εὔρης ἐκ τῶν ὁμολογημένων ἐμοί
 τε καὶ σοί, ὅπου ἐστὶν ὁ μὲν ἀληθής, ὁ δὲ ψευδής, χωρὶς καὶ
5 οὐχ ὁ αὐτός; ἐν ᾗτινι βούλει σοφία τοῦτο σκέψαι ἢ πανουργία
369 ἢ ὅτιοῦν χαίρεις ὀνομάζων· ἀλλ' οὐχ εὐρήσεις, ὦ ἐταῖρε—
 οὐ γὰρ ἔστιν—ἐπεὶ σὺ εἰπέ.

ΙΠ. Ἄλλ' οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, νῦν γε οὕτως.

ΣΩ. Οὐδέ γε ἔξεις, ὥς ἐγὼ οἶμαι· εἰ δ' ἐγὼ ἀληθῆ λέγω,
5 μέμνησαι ὃ ἡμῖν συμβαίνει ἐκ τοῦ λόγου, ὦ Ἴππία.

ΙΠ. Οὐ πάνυ τι ἐννοῶ, ὦ Σώκρατες, ὃ λέγεις.

ΣΩ. Νυνὶ γὰρ ἴσως οὐ χρῆ τῷ μνημονικῷ τεχνήματι—

b6 ἔργα TWf: om. F c2 στλεγγίδα Wt: σλεγγίδα T:
 στεγγίδα F c3 ἔπειτα TWf: ἐπὶ τὰ F c6 ἐπειδὴ TWf:
 secl. Ast: ἐπιδεικνύς vel ἐπιδείξας fuisse susp. Schanz d2 τεχνῶν]
 τε τεχνῶν Baumann d3 ἐπιστήμων f: ἐπιστήμην F: ἐπιστημῶν
 TW e3 που TW: ποτε F a7 χρῆ t: χρῆ TF: χρῆ W

δῆλον γὰρ ὅτι οὐκ οἶει δεῖν—ἀλλὰ ἐγώ σε ὑπομνήσω. οἶσθα
ὅτι τὸν μὲν Ἀχιλλέα ἔφησθα ἀληθῆ εἶναι, τὸν δὲ Ὀδυσσέα
ψευδῆ καὶ πολύτροπον;

b

ΙΠ. Ναί.

ΣΩ. Νῦν οὖν αἰσθάνη ὅτι ἀναπέφανται ὁ αὐτὸς ὢν
ψευδῆς τε καὶ ἀληθής, ὥστε εἰ ψευδῆς ὁ Ὀδυσσεὺς ἦν, καὶ
ἀληθῆς γίγνεται, καὶ εἰ ἀληθῆς ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ ψευδῆς, 5
καὶ οὐ διάφοροι ἀλλήλων οἱ ἄνδρες οὐδ' ἐναντίοι, ἀλλ'
ὅμοιοι;

ΙΠ. ὦ Σώκρατες, αἰεὶ σύ τινας τοιούτους πλέκεις λόγους,
καὶ ἀπολαμβάνων ὃ ἂν ᾗ δυσχερέστατον τοῦ λόγου, τούτου
ἔχη κατὰ σμικρὸν ἐφαπτόμενος, καὶ οὐχ ὅλῳ ἀγωνίζῃ τῷ c
πράγματι περὶ ὅτου ἂν ὁ λόγος ᾗ· ἐπεὶ καὶ νῦν, ἐὰν βούλῃ,
ἐπὶ πολλῶν τεκμηρίων ἀποδείξω σοι ἱκανῶ λόγῳ Ὅμηρον
Ἀχιλλέα πεποικέναι ἀμείνω Ὀδυσσέως καὶ ἀψευδῆ, τὸν δὲ
δολερόν τε καὶ πολλὰ ψευδόμενον καὶ χεῖρω Ἀχιλλέως. 5
εἰ δὲ βούλῃ, σὺ αὖ ἀντιπαράβαλλε λόγον παρὰ λόγον, ὥς ὁ
ἕτερος ἀμείνων ἐστί· καὶ μᾶλλον εἴσονται οὗτοι ὁπότερος
ἀμεινον λέγει.

ΣΩ. ὦ Ἰππία, ἐγώ τοι οὐκ ἀμφισβητῶ μὴ οὐχὶ σὲ εἶναι d
σοφώτερον ἢ ἐμέ· ἀλλ' αἰεὶ εἴωθα, ἐπειδάν τις λέγῃ τι,
προσέχειν τὸν νοῦν, ἄλλως τε καὶ ἐπειδάν μοι δοκῇ σοφὸς
εἶναι ὁ λέγων, καὶ ἐπιθυμῶν μαθεῖν ὅτι λέγει διαπνυθάνομαι
καὶ ἐπανασκοπῶ καὶ συμβιβάζω τὰ λεγόμενα, ἵνα μάθω· ἐὰν 5
δὲ φαῦλος δοκῇ μοι εἶναι ὁ λέγων, οὔτε ἐπανερωτῶ οὔτε
μοι μέλει ὦν λέγει. καὶ γνώσῃ τούτῳ οὗς ἂν ἐγὼ ἡγῶμαι
σοφοὺς εἶναι· εὐρήσεις γάρ με λιπαρῇ ὄντα περὶ τὰ λεγό-
μενα ὑπὸ τούτου καὶ πνυθανόμενον παρ' αὐτοῦ, ἵνα μαθῶν e
τι ὠφελῇθω. ἐπεὶ καὶ νῦν ἐννευόηκα σοῦ λέγοντος, ὅτι ἐν
τοῖς ἔπεσιν οἷς σὺ ἄρτι ἔλεγες, ἐνδεικνύμενος τὸν Ἀχιλλέα

c 1 οὐχ ὅλῳ T W f: οὐδ' ὅλως F c 5 πολλὰ ψευδόμενον T W:
ψευδόμενον πολλὰ F d 2 τι T f: τί W: om. F d 7 τούτῳ T:
τούτο W: τοῦτ' ἢ F (γρ. τούτου in marg. f) e 2 ἐπεὶ καὶ νῦν T W:
καὶ νῦν ἐπεὶ F

εἰς τὸν Ὀδυσσέα λέγειν ὥς ἀλαζόνα ὄντα, ἄτοπόν μοι δοκεῖ
 5 εἶναι, εἰ σὺ ἀληθῆ λέγεις, ὅτι ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς οὐδαμοῦ
370 φαίνεται ψευδόμενος, ὁ πολύτροπος, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς πολύ-
 τροπὸς τις φαίνεται κατὰ τὸν σὸν λόγον· ψεύδεται γοῦν.
 προειπὼν γὰρ ταῦτα τὰ ἔπη, ἅπερ καὶ σὺ εἶπες ἄρτι—

ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς Ἀίδαο πύλησιν,
 5 ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη,
b ὀλίγον ὕστερον λέγει ὥς οὔτ' ἂν ἀναπεισθῇ ὑπὸ τοῦ
 Ὀδυσσέως τε καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος οὔτε μένοι τὸ παράπαν
 ἐν τῇ Τροίᾳ, ἀλλ'—

αὔριον ἱρὰ Διὶ ῥέξας, φησί, καὶ πᾶσι θεοῖσιν,
 5 νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἄλαδε προερεύσσω,
 ὄψαι, αἶ κ' ἐθέλῃσθα καὶ αἶ κέν τοι τὰ μεμήλη,
 ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεύσας
c νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας·
 εἰ δέ κεν εὐπλοῖην δώῃ κλυτὸς Ἑννοσίγαιος,
 ἥματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἰκοίμην.

ἔτι δὲ πρότερον τούτων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα λοιδορούμενος
 5 εἶπεν—

νῦν δ' εἴμι Φθίηνδ', ἐπεὶ ἡ πολὺ λωΐόν ἐστιν
 οἴκαδ' ἵμεν σὺν ἡνυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' οἶω
d ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.

ταῦτα εἰπὼν τοτὲ μὲν ἐναντίον τῆς στρατιᾶς ἀπάσης, τοτὲ
 δὲ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ ἐταίρους, οὐδαμοῦ φαίνεται οὔτε παρα-
 σκευασάμενος οὔτ' ἐπιχειρήσας καθέλκειν τὰς ναῦς ὥς ἀπο-
 5 πλευσούμενος οἴκαδε, ἀλλὰ πάνν γενναίως ὀλιγωρῶν τοῦ
 τάλῃ λέγειν. ἐγὼ μὲν οὔν, ὦ Ἰππία, καὶ ἐξ ἀρχῆς σε
 ἡρόμην ἀπορῶν ὁπότερος τούτοις τοῖν ἀνδρῶν ἀμείνων
e πεποιήται τῷ ποιητῇ, καὶ ἡγούμενος ἀμφοτέρω ἀρίστῳ εἶναι

a 1 ψευδόμενος T W f: ψευδόμενος F **b** 6 αἶκ' T W Homeri ad
 L al.: αἶ κε F: ἦν S cum Homeri vulg. **c** 6 ἐπεὶ ἡ T W: ἐπειδὴ F
 λωΐόν T W: λωόν F: φέρτερον libri Homericī **d** 2 ἀπάσης F:
 πάσης T W

καὶ δύσκριτον ὁπότερος ἀμείνων εἶη καὶ περὶ ψεύδους καὶ ἀληθείας καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς· ἀμφοτέρω γὰρ καὶ κατὰ τοῦτο παραπλησίω ἐστόν.

ΙΠ. Οὐ γὰρ καλῶς σκοπεῖς, ᾧ Σώκρατες. ἃ μὲν γὰρ ὁ 5
Ἀχιλλεὺς ψεύδεται, οὐκ ἐξ ἐπιβουλῆς φαίνεται ψευδόμενος ἀλλ' ἄκων, διὰ τὴν συμφορὰν τὴν τοῦ στρατοπέδου ἀναγκασθεὶς καταμείναι καὶ βοηθήσαι· ἃ δὲ ὁ Ὀδυσσεύς, ἐκὼν τε καὶ ἐξ ἐπιβουλῆς.

ΣΩ. Ἐξαπατᾷς με, ᾧ φίλτατε Ἴππία, καὶ αὐτὸς τὸν 10
Ὀδυσσεά μιμῇ.

ΙΠ. Οὐδαμῶς, ᾧ Σώκρατες· λέγεις δὴ τί καὶ πρὸς τί; 371

ΣΩ. Ὅτι οὐκ ἐξ ἐπιβουλῆς φῆς τὸν Ἀχιλλέα ψεύδεσθαι, ὃς ἦν οὕτω γόης καὶ ἐπίβουλος πρὸς τῇ ἀλαζονείᾳ, ὥς πεποίηκεν Ὅμηρος, ὥστε καὶ τοῦ Ὀδυσσέως τοσοῦτον φαίνεται φρονεῖν πλεον πρὸς τὸ ῥαδίως λαυθάνειν αὐτὸν 5
ἀλαζονεύμενος, ὥστε ἐναντίον αὐτοῦ αὐτὸς ἐαυτῷ ἐτόλμα ἐναντία λέγειν καὶ ἐλάνθανεν τὸν Ὀδυσσεά· οὐδὲν γοῦν φαίνεται εἰπὼν πρὸς αὐτὸν ὥς αἰσθανόμενος αὐτοῦ ψευδομένου ὁ Ὀδυσσεύς.

ΙΠ. Ποῖα δὴ ταῦτα λέγεις, ᾧ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐκ οἶσθα ὅτι λέγων ὕστερον ἢ ὥς πρὸς τὸν Ὀδυσσεά ἔφη ἅμα τῇ ἡοὶ ἀποπλευσεῖσθαι, πρὸς τὸν Αἴαντα οὐκ αὖ φησιν ἀποπλευσεῖσθαι, ἀλλὰ ἄλλα λέγει; 5

ΙΠ. Ποῦ δῆ;

ΣΩ. Ἐν οἷς λέγει—

οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
πρὶν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἐκτορα δῖον, c
Μυρμιδόνων ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθαι
κτείνοντ' Ἀργείους, κατὰ τε φλέξαι πυρὶ νῆας·

a 1 δῆ] δὲ δῆ scr. recc. a 3 τῇ ἀλαζονείᾳ Bekker: τὴν ἀλαζονείαν
T W F a 8 αὐτὸν ψευδόμενον F b 3 ἢ ὥς W F: πῶς T
b 8 μεδήσομαι T W: μελήσομαι F: μεθήσομαι vulg. c 3 κτείνοντ'
T W: κτείναντ' F κατὰ τε φλέξαι T W f sed σμν suprascr. W):
κατέφλεξε F: κατὰ τε σμῦξαι S cum Homeri vulg.

ἀμφὶ δέ μιν τῇ ᾗ κλισίῃ καὶ νητὶ μελαίνῃ
 5 Ἔκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι οἶω.

σὺ δὲ οὖν, ὦ Ἱππία, πότερον οὕτως ἐπιλήσμονα οἶε εἶναι
 d τὸν τῆς Θέτιδος τε καὶ ὑπὸ τοῦ σοφωτάτου Χείρωνος πεπαι-
 δευμένον, ὥστε ὀλίγον πρότερον λοιδοροῦντα τοὺς ἀλαζόνας
 τῇ ἐσχάτῃ λοιδορίᾳ αὐτὸν παραχρήμα πρὸς μὲν τὸν Ὀδυσσέα
 φάναι ἀποπλευσεῖσθαι, πρὸς δὲ τὸν Αἴαντα μενεῖν, ἀλλ' οὐκ
 5 ἐπιβουλεύοντά τε καὶ ἡγούμενον ἀρχαῖον εἶναι τὸν Ὀδυσσέα
 καὶ αὐτοῦ αὐτῷ τούτῳ τῷ τεχνάζειν τε καὶ ψεύδεσθαι περιέ-
 σεσθαι;

ΙΠ. Οὐκ οὖν ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ
 e ταῦτα ὑπὸ εὐνοίας ἀναπεισθεῖς πρὸς τὸν Αἴαντα ἄλλα εἶπεν
 ἢ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἃ τε ἀληθῆ λέγει,
 ἐπιβουλεύσας ἀεὶ λέγει, καὶ ὅσα ψεύδεται, ὡσαύτως.

ΣΩ. Ἀμείνων ἄρ' ἐστίν, ὥς ἔοικεν, ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀχιλ-
 5 λέως.

ΙΠ. Ἦκιστα γε δήπου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί δέ; οὐκ ἄρτι ἐφάνησαν οἱ ἐκόντες ψευδόμενοι
 βελτίους ἢ οἱ ἄκουτες;

ΙΠ. Καὶ πῶς ἄν, ὦ Σώκρατες, οἱ ἐκόντες ἀδικοῦντες καὶ
 372 ἐκόντες ἐπιβουλεύσαντες καὶ κακὰ ἐργασάμενοι βελτίους ἂν
 εἶεν τῶν ἀκόντων, οἷς πολλὴ δοκεῖ συγγνώμη εἶναι, ἐὰν μὴ
 εἰδώς τις ἀδικήσῃ ἢ ψεύσῃται ἢ ἄλλο τι κακὸν ποιήσῃ; καὶ
 οἱ νόμοι δήπου πολὺν χαλεπώτεροί εἰσι τοῖς ἐκούσι κακὰ
 5 ἐργαζομένοις καὶ ψευδομένοις ἢ τοῖς ἄκουσιν.

ΣΩ. Ὅρας, ὦ Ἱππία, ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω, λέγων ὥς
 b λιπαρῆς εἰμι πρὸς τὰς ἐρωτήσεις τῶν σοφῶν; καὶ κινδυνεύω
 ἐν μόνον ἔχειν τοῦτο ἀγαθόν, τᾶλλα ἔχων πάνν φαῦλα
 τῶν μὲν γὰρ πραγμάτων ἢ ἔχει ἔσφαλμαι, καὶ οὐκ οἶδ' ὅπῃ
 ἐστί. τεκμήριον δέ μοι τούτου ἱκανόν, ὅτι ἐπειδὴν συγγέ-
 5 ῖνωμαί τῳ ὑμῶν τῶν εὐδοκιμούντων ἐπὶ σοφία καὶ οἷς οἱ

c 4 μιν T W : μὴν F : τοι libri Homerici d 1 τε T W f : om. F
 d 2 ἀλαζόνας T W : ἄλλους F d 4 μενεῖν] μένειν T W F e 1 εὐ-
 νοίας F : εὐηθείας T W f

Ἑλληνες πάντες μάρτυρές εἰσι τῆς σοφίας, φαίνομαι οὐδὲν
 εἰδώς· οὐδὲν γάρ μοι δοκεῖ τῶν αὐτῶν καὶ ὑμῖν, ὥς ἔπος
 εἰπεῖν. καίτοι τί μείζον ἀμαθίας τεκμήριον ἢ ἐπειδάν τις **c**
 σοφοῖς ἀνδράσι διαφέρεται; ἐν δὲ τοῦτο θαυμάσιον ἔχω
 ἀγαθόν, ὃ με σφύζει· οὐ γὰρ αἰσχύνομαι μανθάνων, ἀλλὰ
 πυνθάνομαι καὶ ἐρωτῶ καὶ χάριν πολλὴν ἔχω τῷ ἀποκρινο-
 μένῳ, καὶ οὐδένα πώποτε ἀπεστέρησα χάριτος. οὐ γὰρ πώ- **5**
 ποτε ἔξαρκος ἐγενόμην μαθὼν τι, ἐμαυτοῦ ποιούμενος τὸ
 μάθημα εἶναι ὥς εὔρημα· ἀλλ' ἐγκωμιάζω τὸν διδάξαντά με
 ὥς σοφὸν ὄντα, ἀποφαίνων ἃ ἔμαθον παρ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ
 νῦν ἃ σὺ λέγεις οὐχ ὁμολογῶ σοι, ἀλλὰ διαφέρομαι πάνν **d**
 σφόδρα· καὶ τοῦτ' εὖ οἶδα ὅτι δι' ἐμέ γίγνεται, ὅτι τοιοῦτός
 εἰμι οἷόσπερ εἰμί, ἵνα μηδὲν ἐμαυτὸν μείζον εἴπω. ἐμοὶ
 γὰρ φαίνεται, ὦ Ἰππία, πᾶν τοῦναντίον ἢ ὃ σὺ λέγεις· οἱ
 βλάπτουντες τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀδικοῦντες καὶ ψευδόμενοι **5**
 καὶ ἑξαπατῶντες καὶ ἁμαρτάνοντες ἐκόντες ἀλλὰ μὴ ἄκοντες,
 βελτίους εἶναι ἢ οἱ ἄκοντες. ἐνίοτε μέντοι καὶ τοῦναντίον
 δοκεῖ μοι τούτων καὶ πλανῶμαι περὶ ταῦτα, δῆλον ὅτι διὰ
 τὸ μὴ εἰδέναι· νυνὶ δὲ ἐν τῷ παρόντι μοι ὥσπερ κατηβολὴ **e**
 περιελήλυθεν, καὶ δοκοῦσί μοι οἱ ἐκόντες ἑξαμαρτάνοντες
 περὶ τι βελτίους εἶναι τῶν ἀκόντων. αἰτιῶμαι δὲ τοῦ νῦν
 παρόντος παθήματος τοὺς ἔμπροσθεν λόγους αἰτίους εἶναι,
 ὥστε φαίνεσθαι νῦν ἐν τῷ παρόντι τοὺς ἄκοντας τούτων **5**
 ἕκαστα ποιοῦντας πονηροτέρους ἢ τοὺς ἐκόντας. σὺ οὖν
 χάρισαι καὶ μὴ φθονήσης ἰάσασθαι τὴν ψυχὴν μου· πολὺ
 γάρ τοι μείζον με ἀγαθὸν ἐργάσῃ ἀμαθίας παύσας τὴν ψυχὴν **373**
 ἢ νόσου τὸ σῶμα. μακρὸν μὲν οὖν λόγον εἰ 'θέλεις λέγειν,
 προλέγω σοι ὅτι οὐκ ἂν με ἰάσαιο—οὐ γὰρ ἂν ἀκολουθήσαιμι
 —ὥσπερ δὲ ἄρτι εἰ 'θέλεις μοι ἀποκρίνεσθαι, πάνν ὀνήσεις,
 οἶμαι δὲ οὐδ' αὐτὸν σὲ βλαβήσεσθαι. δικαίως δ' ἂν καὶ σὲ **5**
 παρακαλοῖν, ὦ παῖ Ἀθημάντου· σὺ γάρ με ἐπήρας Ἰππία

c 1 τί W F: om. T

a 4 ἀποκρίνεσθαι T W: ἀποκρίνασθαι F

a 5 δικαίως δ' ἂν T W f: καὶ ὡς ἂν F

a 6 ἐπήρας F: ἐπήρας T:

ἀπήρας W

διαλέγεσθαι, καὶ νῦν; ἐὰν μή μοι ἐθέλῃ Ἰππίας ἀποκρίνεσθαι, δέον αὐτοῦ ὑπὲρ ἐμοῦ.

- ΕΥ. Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, οἶμαι οὐδὲν δεήσεσθαι Ἰππίαν
 b τῆς ἡμετέρας δεήσεως· οὐ γὰρ τοιαῦτα αὐτῷ ἐστὶ τὰ προειρη-
 μένα, ἀλλ' ὅτι οὐδενὸς ἂν φύγοι ἀνδρὸς ἐρώτησιν. ἦ γάρ,
 ὦ Ἰππία; οὐ ταῦτα ἦν ἂ ἐλεγες;

ΙΠ. Ἐγώ γε· ἀλλὰ Σωκράτης, ὦ Εὐδিকে, αἰεὶ ταράττει ἐν
 5 τοῖς λόγοις καὶ ἔοικεν ὥσπερ κακουργοῦντι.

ΣΩ. ὦ βέλτιστε Ἰππία, οὔτι ἐκὼν γε ταῦτα ἐγὼ ποιῶ —
 σοφὸς γὰρ ἂν ἦ καὶ δεινὸς κατὰ τὸν σὸν λόγον—ἀλλὰ ἄκων,
 ὥστε μοι συγγνώμην ἔχε· φῆς γὰρ αὖ δεῖν, ὅς ἂν κακουργῇ
 ἄκων, συγγνώμην ἔχειν.

- c ΕΥ. Καὶ μηδαμῶς γε, ὦ Ἰππία, ἄλλως ποίει, ἀλλὰ καὶ
 ἡμῶν ἔνεκα καὶ τῶν προειρημένων σοι λόγων ἀποκρίνου ἂ ἂν
 σε ἐρωτᾷ Σωκράτης.

ΙΠ. Ἄλλ' ἀποκρινούμαι, σοῦ γε δεομένου. ἀλλ' ἐρώτα
 5 ὅτι βούλει.

- ΣΩ. Καὶ μὴν σφόδρα γε ἐπιθυμῶ, ὦ Ἰππία, διασκέψασθαι
 τὸ νυνδὴ λεγόμενον, πότεροί ποτε ἀμείνους, οἱ ἐκόντες ἢ οἱ
 ἄκοντες ἀμαρτάνοντες. οἶμαι οὖν ἐπὶ τὴν σκέψιν ὀρθότατ'
 ἂν ᾧδε ἐλθεῖν. ἀλλ' ἀπόκριναι· καλεῖς τινα δρομέα ἀγαθόν;
 d —ΙΠ. Ἐγώ γε.—ΣΩ. Καὶ κακόν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν
 ἀγαθὸς μὲν ὁ εὖ θέων, κακὸς δὲ ὁ κακῶς;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ.
 Οὐκοῦν ὁ βραδέως θέων κακῶς θεῖ, ὁ δὲ ταχέως εὖ;—ΙΠ. Ναί.
 —ΣΩ. Ἐν δρόμῳ μὲν ἄρα καὶ τῷ θεῖν τάχος μὲν ἀγαθόν,
 5 βραδυτῆς δὲ κακόν;—ΙΠ. Ἀλλὰ τί μέλλει;—ΣΩ. Πότερος
 οὖν ἀμείνων δρομεύς, ὁ ἐκὼν βραδέως θέων ἢ ὁ ἄκων;—
 ΙΠ. Ὁ ἐκὼν.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ ποιεῖν τί ἐστὶ τὸ θεῖν;
 —ΙΠ. Ποιεῖν μὲν οὖν.—ΣΩ. Εἰ δὲ ποιεῖν, οὐ καὶ ἐργάζεσθαι
 e τι;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Ὁ κακῶς ἄρα θέων κακὸν καὶ αἰσχρὸν
 ἐν δρόμῳ τοῦτο ἐργάζεται;—ΙΠ. Κακόν· πῶς γὰρ οὐ;—
 ΣΩ. Κακῶς δὲ θεῖ ὁ βραδέως θέων;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ.

Οὐκοῦν ὁ μὲν ἀγαθὸς δρομεὺς ἐκὼν τὸ κακὸν τοῦτο ἐργά-
 ζεται καὶ τὸ αἰσχρὸν, ὁ δὲ κακὸς ἄκων;—ΙΠ. Ἐοικέν γε.— 5
 ΣΩ. Ἐν δρόμῳ μὲν ἄρα πονηρότερος ὁ ἄκων κακὰ ἐργαζό-
 μενος ἢ ὁ ἐκὼν;—ΙΠ. Ἐν δρόμῳ γε.—ΣΩ. Τί δ' ἐν πάλῃ; 374
 πότερος παλαιστῆς ἀμείνων, ὁ ἐκὼν πίπτων ἢ ὁ ἄκων;—
 ΙΠ. Ὁ ἐκὼν, ὡς ἔοικεν.—ΣΩ. Πονηρότερον δὲ καὶ αἰσχίον
 ἐν πάλῃ τὸ πίπτειν ἢ τὸ καταβάλλειν;—ΙΠ. Τὸ πίπτειν.—
 ΣΩ. Καὶ ἐν πάλῃ ἄρα ὁ ἐκὼν τὰ πονηρὰ καὶ αἰσχρὰ ἐργαζό- 5
 μενος βελτίων παλαιστῆς ἢ ὁ ἄκων.—ΙΠ. Ἐοικεν.—ΣΩ.
 Τί δὲ ἐν τῇ ἄλλῃ πάσῃ τῇ τοῦ σώματος χρεία; οὐχ ὁ βελτίων
 τὸ σῶμα δύναται ἀμφοτέρα ἐργάζεσθαι, καὶ τὰ ἰσχυρὰ καὶ τὰ
 ἀσθενῆ, καὶ τὰ αἰσχρὰ καὶ τὰ καλὰ· ὥστε ὅταν κατὰ τὸ σῶμα b
 πονηρὰ ἐργάζεται, ἐκὼν ἐργάζεται ὁ βελτίων τὸ σῶμα, ὁ δὲ
 πονηρότερος ἄκων;—ΙΠ. Ἐοικεν καὶ τὰ κατὰ τὴν ἰσχὺν οὕτως
 ἔχειν.

ΣΩ. Τί δὲ κατ' εὐσχημοσύνην, ὦ Ἰππία; οὐ τοῦ βελτίονος 5
 σώματός ἐστιν ἐκόντος τὰ αἰσχρὰ καὶ πονηρὰ σχήματα σχη-
 ματίζειν, τοῦ δὲ πονηροτέρου ἄκοντος; ἢ πῶς σοι δοκεῖ;—
 ΙΠ. Οὕτως.—ΣΩ. Καὶ ἀσχημοσύνη ἄρα ἡ μὲν ἐκούσιος
 πρὸς ἀρετῆς ἐστίν, ἡ δὲ ἀκούσιος πρὸς πονηρίας σώματος. c
 —ΙΠ. Φαίνεται.—ΣΩ. Τί δὲ φωνῆς περί λέγεις; ποτέραν
 φῆς εἶναι βελτίω, τὴν ἐκουσίως ἀπάδουσιν ἢ τὴν ἀκουσίως;
 —ΙΠ. Τὴν ἐκουσίως.—ΣΩ. Μοχθηροτέραν δὲ τὴν ἀκουσίως;
 —ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Δέξαιο δ' ἂν πότερον τὰ γαθὰ κεκτήσθαι 5
 ἢ τὰ κακά;—ΙΠ. Τὰ γαθὰ.—ΣΩ. Πότερον οὖν ἂν δέξαιο
 πόδας κεκτήσθαι ἐκουσίως χωλαίνοντας ἢ ἀκουσίως;—
 ΙΠ. Ἐκουσίως.—ΣΩ. Χωλεία δὲ ποδῶν οὐχὶ πονηρία καὶ d
 ἀσχημοσύνη ἐστίν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τί δέ; ἀμβλυωπία
 οὐ πονηρία ὀφθαλμῶν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Ποτέρους οὖν ἂν
 βούλοιο ὀφθαλμοὺς κεκτήσθαι καὶ ποτέροις συνεῖναι; οἷς
 ἐκὼν ἂν τις ἀμβλυώττοι καὶ παρορώῃ ἢ οἷς ἄκων;—ΙΠ. Οἷς 5

a 3 ὡς ἔοικε F: ἔοικεν T W
 b 3 καὶ τὰ T W F: om. recc.

a 7 posterius τῇ secl. Bekker
 b 6 σχήματα T W: om. F

- ἐκών.—ΣΩ. Βελτίω ἄρα ἡγήσαι τῶν σαυτοῦ τὰ ἐκουσίως
 πονηρὰ ἐργαζόμενα ἢ τὰ ἀκουσίως;—ΙΠ. Τὰ γοῦν τοιαῦτα.
 —ΣΩ. Οὐκοῦν πάντα, οἷον καὶ ὧτα καὶ ῥίνας καὶ στόμα καὶ
 πάσας τὰς αἰσθήσεις, εἰς λόγος συνέχει, τὰς μὲν ἀκόντως
 e κακὰ ἐργαζόμενας ἀκτήτους εἶναι ὡς πονηρὰς οὔσας, τὰς δὲ
 ἐκουσίως κτητὰς ὡς ἀγαθὰς οὔσας.—ΙΠ. Ἔμοιγε δοκεῖ.—
 ΣΩ. Τί δέ; ὀργάνων ποτέρων βελτίων ἢ κοινωνία, οἷς ἐκών
 τις κακὰ ἐργάζεται ἢ οἷς ἄκων; οἷον πηδάλιον ᾧ ἄκων κακῶς
 5 τις κυβερνήσει βέλτιον ἢ ᾧ ἐκών;—ΙΠ. Ἐνὶ ἐκών.—ΣΩ. Οὐ
 καὶ τόξον ὡσαύτως καὶ λύρα καὶ αὐλοὶ καὶ τᾶλλα σύμπαντα;
 375 —ΙΠ. Ἀληθῆ λέγεις.—ΣΩ. Τί δέ; ψυχὴν κεκτῆσθαι ἵππου,
 ἢ ἐκών τις κακῶς ἵππεύσει, ἄμεινον ἢ (ἢ) ἄκων;—ΙΠ. Ἐνὶ
 ἐκών.—ΣΩ. Ἀμείνων ἄρα ἐστίν.—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τῇ
 ἀμείνονι ἄρα ψυχῇ ἵππου τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα ταύτης τὰ
 5 πονηρὰ ἐκουσίως ἂν ποιοῖ, τῇ δὲ τῆς πονηρᾶς ἀκουσίως;—
 ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ κυνὸς καὶ τῶν ἄλλων ζώων
 πάντων;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τί δὲ δῆ; ἀνθρώπου ψυχὴν
 ἐκτῆσθαι τοξότου ἄμεινόν ἐστιν, ἥτις ἐκουσίως ἀμαρτάνει
 b τοῦ σκοποῦ, ἢ ἥτις ἀκουσίως;—ΙΠ. Ἦτις ἐκουσίως.—ΣΩ.
 Οὐκοῦν καὶ αὕτη ἀμείνων εἰς τοξικὴν ἐστιν;—ΙΠ. Ναί.—
 ΣΩ. Καὶ ψυχὴ ἄρα ἀκουσίως ἀμαρτάνουσα πονηροτέρα ἢ
 ἐκουσίως;—ΙΠ. Ἐν τοξικῇ γε.—ΣΩ. Τί δ' ἐν ἱατρικῇ; οὐχὶ
 5 ἢ ἐκούσα κακὰ ἐργαζομένη περὶ τὰ σώματα ἱατρικωτέρα;—
 ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Ἀμείνων ἄρα αὕτη ἐν ταύτῃ τῇ τέχνῃ τῆς
 μὴ [ἱατρικῆς].—ΙΠ. Ἀμείνων.—ΣΩ. Τί δέ; ἢ κιθαριστικω-
 τέρα καὶ αὐλητικωτέρα καὶ τᾶλλα πάντα τὰ κατὰ τὰς τέχνας
 c τε καὶ τὰς ἐπιστήμας, οὐχὶ ἢ ἀμείνων ἐκούσα τὰ κακὰ ἐργά-
 ζεται καὶ τὰ αἰσχρὰ καὶ ἐξαμαρτάνει, ἢ δὲ πονηροτέρα
 ἄκουσα;—ΙΠ. Φαίνεται.—ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν που τὰς γε τῶν

d 9 ἀκόντως T W F: ἀκουσίως Cobet

ἀμείνων T W ἢ add. corr. Coisl.

τῇ δὲ τῆς πονηρίας T f: τῇ δὲ τῇ πονηρᾷ F: τῇ δὲ ψυχῇ τῇ πονηρᾷ

Schanz a 8 ἄμεινον F: ἀμείνονος T W

b 7 ἱατρικῆς secl. Schleiermacher

a 2 ἄμεινον f: ἄμεινον F:

a 5 τῇ δὲ τῆς πονηρᾶς W:

b 2 καὶ F: om. T W

c 1 τε T W: om. F

δούλων ψυχὰς κεκτῆσθαι δεξαίμεθ' ἂν μᾶλλον τὰς ἐκουσίως
ἢ τὰς ἀκουσίως ἀμαρτανούσας τε καὶ κακουρούσας, ὥς 5
ἀμείνους οὖσας εἰς ταῦτα.—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τί δέ; τὴν
ἡμετέραν αὐτῶν οὐ βουλοίμεθ' ἂν ὥς βελτίστην ἐκτῆσθαι;—
ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν βελτίων ἔσται, ἔαν ἐκοῦσα κακουργῇ d
τε καὶ ἐξαμαρτάνῃ, ἢ ἔαν ἄκουσα;

ΙΠ. Δεινὸν μεντὰν εἶη, ὦ Σώκρατες, εἰ οἱ ἐκόντες
ἀδικοῦντες βελτίους ἔσονται ἢ οἱ ἄκουτες.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν φαίνονται γε ἐκ τῶν εἰρημένων. 5

ΙΠ. Οὐκ οὖν ἔμοιγε.

ΣΩ. Ἐγὼ δ' ὄμην, ὦ Ἰππία, καὶ σοὶ φανῆναι. πάλιν δ'
ἀπόκριναι· ἢ δικαιοσύνη οὐχὶ ἢ δύναμις τίς ἐστίν ἢ ἐπιστήμη
ἢ ἀμφότερα; ἢ οὐκ ἀνάγκη ἔν γε τι τούτων εἶναι τὴν
δικαιοσύνην;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν δύναμις ἐστι e
τῆς ψυχῆς ἢ δικαιοσύνη, ἢ δυνατωτέρα ψυχὴ δικαιοτέρα
ἐστί; βελτίων γάρ που ἡμῖν ἐφάνη, ὦ ἄριστε, ἢ τοιαύτη.—

ΙΠ. Ἐφάνη γάρ.—ΣΩ. Τί δ' εἰ ἐπιστήμη; οὐχ ἢ σοφω-
τέρα ψυχὴ δικαιοτέρα, ἢ δὲ ἀμαθεστέρα ἀδικωτέρα;—(ΙΠ. 5
Ναί.)—ΣΩ. Τί δ' εἰ ἀμφότερα; οὐχ ἢ ἀμφοτέρας ἔχουσα,
ἐπιστήμην καὶ δύναμιν, δικαιοτέρα, ἢ δ' ἀμαθεστέρα ἀδικω-
τέρα; οὐχ οὕτως ἀνάγκη ἔχειν;—ΙΠ. Φαίνεται.—ΣΩ.
Οὐκοῦν ἢ δυνατωτέρα καὶ σοφωτέρα αὕτη ἀμείνων οὔσα
ἐφάνη καὶ ἀμφότερα μᾶλλον δυναμένη ποιεῖν, καὶ τὰ 10
καλὰ καὶ τὰ αἰσχρά, περὶ πᾶσαν ἐργασίαν;—ΙΠ. Ναί.— 376

ΣΩ. Ὅταν ἄρα τὰ αἰσχρὰ ἐργάζηται, ἐκοῦσα ἐργάζεται
διὰ δύναμιν καὶ τέχνην· ταῦτα δὲ δικαιοσύνης φαίνεται, ἥτοι
ἀμφότερα ἢ τὸ ἕτερον.—ΙΠ. Ἐοικεν.—ΣΩ. Καὶ τὸ μὲν γε
ἀδικεῖν κακὰ ποιεῖν ἐστίν, τὸ δὲ μὴ ἀδικεῖν καλά.—ΙΠ. Ναί. 5
—ΣΩ. Οὐκοῦν ἢ δυνατωτέρα καὶ ἀμείνων ψυχὴ, ὅταν περ
ἀδικῇ, ἐκοῦσα ἀδικήσῃ, ἢ δὲ πονηρὰ ἄκουσα;—ΙΠ. Φαίνεται.
—ΣΩ. Οὐκοῦν ἀγαθὸς ἀνὴρ ὁ τὴν ἀγαθὴν ψυχὴν ἔχων, κακὸς b

c 4 ἐκουσίως T F : ἐκουσίους W d 5 φαίνονται F : φαίνεται T W
e 6 ναί add. recc. : om. T W F e 7 ἢ δ' ἀμαθεστέρα ἀδικωτέρα secl.
Beck e 9 αὕτη T W : αὕτη ἢ F

δὲ ὁ τὴν κακὴν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Ἀγαθοῦ μὲν ἄρα ἀνδρός
 ἐστὶν ἐκόντα ἀδικεῖν, κακοῦ δὲ ἄκοντα, εἴπερ ὁ ἀγαθὸς ἀγαθὴν
 ψυχὴν ἔχει.—ΙΠ. Ἀλλὰ μὴν ἔχει γε.—ΣΩ. Ὁ ἄρα ἐκὼν
 5 ὁμαρτάνων καὶ αἰσχροῦ καὶ ἄδικοι ποιεῖν, ὦ Ἰππία, εἴπερ τίς
 ἐστὶν οὗτος, οὐκ ἂν ἄλλος εἴη ἢ ὁ ἀγαθός.

ΙΠ. Οὐκ ἔχω ὅπως σοι συγχωρήσω, ὦ Σώκρατες, ταῦτα.

ΣΩ. Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ ἐμοί, ὦ Ἰππία· ἀλλ' ἀναγκαῖον οὕτω
 c φαίνεσθαι νῦν γε ἡμῖν ἐκ τοῦ λόγου. ὅπερ μέντοι πάλαι
 ἔλεγον, ἐγὼ περὶ ταῦτα ἄνω καὶ κάτω πλανῶμαι καὶ οὐδέποτε
 ταῦτά μοι δοκεῖ. καὶ ἐμὲ μὲν οὐδὲν θαυμαστὸν πλανᾶσθαι
 οὐδὲ ἄλλον ἰδιώτην· εἰ δὲ καὶ ὑμεῖς πλανήσεσθε οἱ σοφοί,
 5 τοῦτο ἤδη καὶ ἡμῖν δεινὸν εἰ μηδὲ παρ' ὑμᾶς ἀφικόμενοι
 πανσόμεθα τῆς πλάνης.

b 6 οὗτος T W: om. F

c 3 μοι T W: ἐμοί F

ΙΩΝ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΙΩΝ

St. I
p. 530

ΣΩ. Τὸν Ἰωνα χαίρειν. πόθεν τὰ νῦν ἡμῖν ἐπιδεδή- **a**
μηκας; ἢ οἴκοθεν ἐξ Ἑφέσου;

ΙΩΝ. Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἐξ Ἐπιδαύρου ἐκ τῶν
'Ασκληπιείων.

ΣΩ. Μὼν καὶ ῥαψωδῶν ἀγῶνα τιθέασιν τῷ θεῷ οἱ **5**
'Επιδαύριοι;

ΙΩΝ. Πάνυ γε, καὶ τῆς ἄλλης γε μουσικῆς.

ΣΩ. Τί οὖν; ἡγωνίζου τι ἡμῖν; καὶ πῶς τι ἡγωνίσω;

ΙΩΝ. Τὰ πρῶτα τῶν ἄθλων ἡνεγκάμεθα, ὦ Σώκρατες. **b**

ΣΩ. Εὖ λέγεις· ἄγε δὴ ὅπως καὶ τὰ Παναθήναια νική-
σομεν.

ΙΩΝ. Ἄλλ' ἔσται ταῦτα, ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ.

ΣΩ. Καὶ μὴν πολλάκις γε ἐζήλωσα ὑμᾶς τοὺς ῥαψωδοὺς, **5**
ὦ Ἰων, τῆς τέχνης· τὸ γὰρ ἅμα μὲν τὸ σῶμα κεκοσμηθῆναι
αἰεὶ πρέπον ὑμῶν εἶναι τῇ τέχνῃ καὶ ὥς καλλίστοις φαί-
νεσθαι, ἅμα δὲ ἀναγκαῖον εἶναι ἔν τε ἄλλοις ποιηταῖς δια-
τρίβειν πολλοῖς καὶ ἀγαθοῖς καὶ δὴ καὶ μάλιστα ἐν Ὀμήρῳ,
τῷ ἀρίστῳ καὶ θειοτάτῳ τῶν ποιητῶν, καὶ τὴν τούτου διὰ **10**
νοίαν ἐκμανθάνειν, μὴ μόνον τὰ ἔπη, ζηλωτόν ἐστιν. οὐ **c**
γὰρ ἂν γένοιτό ποτε ἀγαθὸς ῥαψωδός, εἰ μὴ συνείῃ τὰ

a 7 γε T W f: τε F
σμησθαι secl. Schanz
Par. 1812 c 2 ἀγαθὸς ῥαψωδός F: ῥαψωδός T W
συνείῃ W f: συνίῃ T

a 8 τί ἡμῖν T W: τε ἡμῖν F b 6 κεκο-
b 7 καλλίστοις T W F: καλλίστους corr.
συνείῃ F:

λεγόμενα ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. τὸν γὰρ ῥαψῳδὸν ἐρμηνεῖα δεῖ
τοῦ ποιητοῦ τῆς διανοίας γίνεσθαι τοῖς ἀκούουσιν· τοῦτο δὲ
5 καλῶς ποιεῖν μὴ γινώσκοντα ὅτι λέγει ὁ ποιητὴς ἀδύνατον.
ταῦτα οὖν πάντα ἄξια ζηλοῦσθαι.

ΙΩΝ. Ἀληθῇ λέγεις, ὦ Σώκρατες· ἐμοὶ γοῦν τοῦτο
πλείστον ἔργον παρέσχεν τῆς τέχνης, καὶ οἶμαι κάλλιστα
ἀνθρώπων λέγειν περὶ Ὅμηρου, ὡς οὔτε Μητροδῶρος ὁ
d Λαμψακηνὸς οὔτε Στησίμβροτος ὁ Θάσιος οὔτε Γλαῦκων
οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν πρόποτε γενομένων ἔσχεν εἰπεῖν οὕτω
πολλὰς καὶ καλὰς διανοίας περὶ Ὅμηρου ὅσας ἐγώ.

ΣΩ. Εὖ λέγεις, ὦ Ἴων· δῆλον γὰρ ὅτι οὐ φθονήσεις
5 μοι ἐπιδείξαι.

ΙΩΝ. Καὶ μὴν ἄξιόν γε ἀκοῦσαι, ὦ Σώκρατες, ὡς εὖ
κεκόσμηκα τὸν Ὅμηρον· ὥστε οἶμαι ὑπὸ Ὀμηριδῶν ἄξιος
εἶναι χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθῆναι.

ΣΩ. Καὶ μὴν ἐγὼ ἔτι ποιήσομαι σχολὴν ἀκροάσασθαι
531 σου, νῦν δέ μοι τοσόνδε ἀπόκριναι· πότερον περὶ Ὅμηρου
μόνον δεινὸς εἶ ἢ καὶ περὶ Ἡσιόδου καὶ Ἀρχιλόχου;

ΙΩΝ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ περὶ Ὅμηρου μόνον· ἱκανὸν γάρ
μοι δοκεῖ εἶναι.

5 ΣΩ. Ἔστι δὲ περὶ οὗτον Ὅμηρός τε καὶ Ἡσιόδος ταῦτα
λέγετον;—ΙΩΝ. Οἶμαι ἔγωγε καὶ πολλά.—ΣΩ. Πότερον
οὖν περὶ τούτων κάλλιον ἂν ἐξηγήσαιο ἢ Ὅμηρος λέγει
ἢ ἢ Ἡσιόδος;—ΙΩΝ. Ὁμοίως ἂν περὶ γε τούτων, ὦ
b Σώκρατες, περὶ ὧν ταῦτα λέγουσιν.—ΣΩ. Τί δὲ ὧν
πέρι μὴ ταῦτα λέγουσιν; οἶον περὶ μαντικῆς λέγει τι
Ὅμηρός τε καὶ Ἡσιόδος.—ΙΩΝ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Τί
οῦν; ὅσα τε ὁμοίως καὶ ὅσα διαφόρως περὶ μαντικῆς
5 λέγετον τῷ ποιητῇ τούτῳ, πότερον σὺ κάλλιον ἂν ἐξη-

c 7 ἐμοὶ γοῦν W F: ἐμοὶ γ' οὖν T

d 1 Γλαῦκων] Γλαῦκος Sydenham

d 9 ἀκροάσασθαι F: ἀκροᾶσθαι T W

T W: δεινὸς εἶη μόνον F (ἢ post εἶη add. f)

om. F

c 9 ὥς] ὥστ' H. Richards

d 6 γε F: om. T W

a 2 μόνον δεινὸς εἶ ἢ

a 3 γάρ T W f:

γήσαιο ἢ τῶν μάντεών τις τῶν ἀγαθῶν;—ΙΩΝ. Τῶν μάντεων.—ΣΩ. Εἰ δὲ σὺ ἦσθα μάντις, οὐκ, εἴπερ περὶ τῶν ὁμοίως λεγομένων οἷός τ' ἦσθα ἐξηγήσασθαι, καὶ περὶ τῶν διαφόρως λεγομένων ἠπίστω ἂν ἐξηγεῖσθαι;—ΙΩΝ. Δῆλον ὅτι.

ΣΩ. Τί οὖν ποτε περὶ μὲν Ὅμηρου δεινὸς εἶ, περὶ δὲ **c** Ἑσιόδου οὐ, οὐδὲ τῶν ἄλλων ποιητῶν; ἢ Ὅμηρος περὶ ἄλλων τινῶν λέγει ἢ ὧν περ σύμπαντες οἱ ἄλλοι ποιηταί; οὐ περὶ πολέμου τε τὰ πολλὰ διελέλυθεν καὶ περὶ ὁμιλιῶν πρὸς ἀλλήλους ἀνθρώπων ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν καὶ ἰδιωτῶν **5** καὶ δημιουργῶν, καὶ περὶ θεῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς ἀνθρώπους ὁμιλούντων, ὥς ὁμιλοῦσι, καὶ περὶ τῶν οὐρανίων παθημάτων καὶ περὶ τῶν ἐν Ἄιδου, καὶ γενέσεις καὶ θεῶν καὶ ἡρώων; οὐ ταῦτά ἐστι περὶ ὧν Ὅμηρος τὴν ποίησιν **d** πεποιήκεν;

ΙΩΝ. Ἀληθῇ λέγεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί δὲ οἱ ἄλλοι ποιηταί; οὐ περὶ τῶν αὐτῶν **5** τούτων;

ΙΩΝ. Ναί, ἀλλ', ὦ Σώκρατες, οὐχ ὁμοίως πεποιήκασιν καὶ Ὅμηρος.

ΣΩ. Τί μὲν; κάκιον;

ΙΩΝ. Πολύ γε.

ΣΩ. Ὅμηρος δὲ ἄμεινον;

ΙΩΝ. Ἀμεινον μέντοι νῆ Δία.

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ φίλη κεφαλὴ Ἰων, ὅταν περὶ ἀριθμοῦ πολλῶν λεγόντων εἰς τις ἄριστα λέγῃ, γινώσεται δῆπου τις τὸν εὖ λέγοντα;—ΙΩΝ. Φημί.—ΣΩ. Πότερον οὖν ὁ αὐτὸς **e** ὅσπερ καὶ τοὺς κακῶς λέγοντας, ἢ ἄλλος;—ΙΩΝ. Ὁ αὐτὸς δῆπου.—ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ τὴν ἀριθμητικὴν τέχνην ἔχων οὗτός ἐστιν;—ΙΩΝ. Ναί.—ΣΩ. Τί δ'; ὅταν πολλῶν λεγόντων περὶ ὑγιεινῶν σιτίων ὁποῖά ἐστιν, εἰς τις ἄριστα λέγῃ, **5** πότερον ἕτερος μὲν τις τὸν ἄριστα λέγοντα γινώσεται ὅτι

ἄριστα λέγει, ἕτερος δὲ τὸν κάκιον ὅτι κάκιον, ἢ ὁ αὐτός;—
 ΙΩΝ. Δῆλον δῆπου, ὁ αὐτός.—ΣΩ. Τίς οὗτος; τί ὄνομα
 αὐτῷ;—ΙΩΝ. Ἰατρός.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἐν κεφαλαίῳ λέγομεν
 10 ὥς ὁ αὐτὸς γινώσεται αἰεὶ, περὶ τῶν αὐτῶν πολλῶν λεγόν-
 532 των, ὅστις τε εὖ λέγει καὶ ὅστις κακῶς· ἢ εἰ μὴ γινώσεται
 τὸν κακῶς λέγοντα, δῆλον ὅτι οὐδὲ τὸν εὖ, περὶ γε τοῦ
 αὐτοῦ.—ΙΩΝ. Οὕτως.—ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ αὐτὸς γίγνεται δεινὸς
 περὶ ἀμφοτέρων;—ΙΩΝ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν σὺ φῆς καὶ
 5 Ὅμηρον καὶ τοὺς ἄλλους ποιητάς, ἐν οἷς καὶ Ἡσίοδος καὶ
 Ἀρχίλοχός ἐστιν, περὶ γε τῶν αὐτῶν λέγειν, ἀλλ' οὐχ
 ὁμοίως, ἀλλὰ τὸν μὲν εὖ γε, τοὺς δὲ χεῖρον;—ΙΩΝ. Καὶ
 ἀληθῆ λέγω.—ΣΩ. Οὐκοῦν, εἴπερ τὸν εὖ λέγοντα γινώ-
 b σκεις, καὶ τοὺς χεῖρον λέγοντας γινώσκεις ἂν ὅτι· χεῖρον
 λέγουσιν.—ΙΩΝ. Ἐοικέν γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ βέλτιστε,
 ὁμοίως τὸν Ἴωνα λέγοντες περὶ Ὀμήρου τε δεινὸν εἶναι καὶ
 περὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν οὐχ ἁμαρτησόμεθα, ἐπειδὴ γε
 5 αὐτὸς ὁμολογῇ τὸν αὐτὸν ἔσεσθαι κριτὴν ἱκανὸν πάντων
 ὅσοι ἂν περὶ τῶν αὐτῶν λέγωσι, τοὺς δὲ ποιητὰς σχεδὸν
 ἅπαντας τὰ αὐτὰ ποιεῖν.

ΙΩΝ. Τί οὖν ποτε τὸ αἴτιον, ὦ Σώκρατες, ὅτι ἐγώ, ὅταν
 μὲν τις περὶ ἄλλου τοῦ ποιητοῦ διαλέγεται, οὔτε προσέχω
 c τὸν νοῦν ἀδυνατῶ τε καὶ ὁτιοῦν συμβαλέσθαι λόγου ἄξιον,
 ἀλλ' ἀτεχνῶς νυστάζω, ἐπειδὴν δέ τις περὶ Ὀμήρου μνησθῇ,
 εὐθύς τε ἐγρήγορα καὶ προσέχω τὸν νοῦν καὶ εὐπορῶ ὅτι
 λέγω;

5 ΣΩ. Οὐ χαλεπὸν τοῦτό γε εἰκάσαι, ὦ ἐταῖρε, ἀλλὰ παντὶ
 δῆλον ὅτι τέχνη καὶ ἐπιστήμη περὶ Ὀμήρου λέγειν ἀδύνατος
 εἶ· εἰ γὰρ τέχνη οἷός τε ἦσθα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν
 ἀπάντων λέγειν οἷός τ' ἂν ἦσθα· ποιητικὴ γάρ πού ἐστιν
 τὸ ὅλον. ἢ οὐ;

ε 7 ὁ αὐτός F: αὐτός T W: αὐτός Schanz ε 9 λέγομεν ὡς
 W f: λεγόμενος F: λέγωμεν ὡς T ε 10 ὁ T W: om. F α 7 εὖ
 γε T W F: εὖ S b 6 λέγωσι T F: λέγουσι W b 8 τὸ αἴτιον
 T W: τ' αἴτιον F c 8 ἀπάντων λέγειν T F: om. W

ΙΩΝ. Ναί.

10

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴν λάβῃ τις καὶ ἄλλην τέχνην ἡντι-
νοῦν ὅλην, ὁ αὐτὸς τρόπος τῆς σκέψεως ἔσται περὶ ἀπασῶν
τῶν τεχνῶν; πῶς τοῦτο λέγω, δέῃ τί μου ἀκοῦσαι, ᾧ Ἴων;

d

ΙΩΝ. Ναὶ μὰ τὸν Δία, ᾧ Σώκρατες, ἔγωγε· χαίρω γὰρ
ἀκούων ὑμῶν τῶν σοφῶν.

5

ΣΩ. Βουλοίμην ἂν σε ἀληθῇ λέγειν, ᾧ Ἴων· ἀλλὰ σοφοὶ
μέν πού ἐστε ὑμεῖς οἱ ῥαψῳδοὶ καὶ ὑποκριταὶ καὶ ᾧ ὑμεῖς
ᾄδετε τὰ ποιήματα, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄλλο ἢ τάληθῇ λέγω,
οἷον εἰκὸς ἰδιώτην ἀνθρώπου. ἐπεὶ καὶ περὶ τούτου οὐ νῦν

e

ἡρόμην σε, θέασαι ὡς φαῦλον καὶ ἰδιωτικόν ἐστι καὶ παντὸς
ἀνδρὸς γινῶναι ὃ ἔλεγον, τὴν αὐτὴν εἶναι σκέψιν, ἐπειδὴν
τις ὅλην τέχνην λάβῃ. λάβωμεν γὰρ τῷ λόγῳ· γραφικὴ
γάρ τίς ἐστι τέχνη τὸ ὅλον;—ΙΩΝ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν

5

καὶ γραφῆς πολλοὶ καὶ εἰσὶ καὶ γεγόνασιν ἀγαθοὶ καὶ φαῦ-
λοι;—ΙΩΝ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Ἦδη οὖν τινα εἶδες ὅστις περὶ
μὲν Πολυγνώτου τοῦ Ἀγλαοφῶντος δεινός ἐστιν ἀποφαί-
νειν ἃ εἶ τε γράφει καὶ ἃ μὴ, περὶ δὲ τῶν ἄλλων γραφέων

533

ἀδύνατος; καὶ ἐπειδὴν μέν τις τὰ τῶν ἄλλων ζωγράφων
ἔργα ἐπιδεικνύη, νυστάζει τε καὶ ἀπορεῖ καὶ οὐκ ἔχει ὅτι
συμβάληται, ἐπειδὴν δὲ περὶ Πολυγνώτου ἢ ἄλλου ὅτου

βούλει τῶν γραφέων ἐνὸς μόνου δέῃ ἀποφύνασθαι γνώμην,
ἐγρήγορέν τε καὶ προσέχει τὸν νοῦν καὶ εὐπορεῖ ὅτι εἴπη;—
ΙΩΝ. Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ δῆτα.—ΣΩ. Τί δέ; ἐν ἀνδριαντο-
ποιίᾳ ἤδη τιν' εἶδες ὅστις περὶ μὲν Δαιδάλου τοῦ Μητίονος

5

ἢ Ἐπειοῦ τοῦ Πανοπέως ἢ Θεοδώρου τοῦ Σαμίου ἢ ἄλλου
τινὸς ἀνδριαντοποιοῦ ἐνὸς πέρι δεινός ἐστιν ἐξηγεῖσθαι ἃ
εἶ πεποίηκεν, ἐν δὲ τοῖς τῶν ἄλλων ἀνδριαντοποιῶν ἔργοις

b

ἀπορεῖ τε καὶ νυστάζει, οὐκ ἔχων ὅτι εἴπη;—ΙΩΝ. Οὐ μὰ

d 2 ἔσται F: ἐστι TW d 7 ὑποκριταὶ F: οἱ ὑποκριταὶ TW
d 8 τὰ TW: om. F τάληθῇ TW F: τὰ πλῆθῃ Madvig: εὐήθη
Schanz: εὐτελῇ vel τὰ εὐτελῇ H. Richards e 1 νῦν] νυνδῇ Schanz
e 5 ναί TF: om. W a 2 ἔχει WFt: ἔχη T a 4 μόνου
secl. Naber

5 τὸν Δία, οὐδὲ τοῦτον ἐώρακα.—ΣΩ. Ἀλλὰ μήν, ὥς γ' ἐγὼ
οἶμαι, οὐδ' ἐν αὐλήσει γε οὐδὲ ἐν κιθαρίσει οὐδὲ ἐν κιθαρωδίᾳ
οὐδὲ ἐν ῥαψωδίᾳ οὐδεπώποτ' εἶδες ἄνδρα ὅστις περὶ μὲν
᾽Ολύμπου δεινός ἐστιν ἐξηγεῖσθαι ἢ περὶ Θαμύρου ἢ περὶ
c ᾽Ορφείως ἢ περὶ Φημίου τοῦ Ἰθακησίου ῥαψωδοῦ, περὶ δὲ
Ἴωνος τοῦ Ἐφεσίου [ῥαψωδοῦ] ἀπορεῖ καὶ οὐκ ἔχει συμβα-
λέσθαι ἅ τε εὖ ῥαψωδεῖ καὶ ἅ μή.

ΙΩΝ. Οὐκ ἔχω σοι περὶ τούτου ἀντιλέγειν, ὦ Σώκρατες·
5 ἀλλ' ἐκεῖνο ἐμαυτῷ σύνοιδα, ὅτι περὶ Ὀμήρου κάλλιστ'
ἀνθρώπων λέγω καὶ εὐπορῶ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες μέ φασιν
εὖ λέγειν, περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὔ. καίτοι ὅρα τοῦτο τί
ἐστιν.

ΣΩ. Καὶ ὁρῶ, ὦ Ἴων, καὶ ἔρχομαί γέ σοι ἀποφανού-
d μενος ὃ μοι δοκεῖ τοῦτο εἶναι. ἔστι γὰρ τοῦτο τέχνη μὲν
οὐκ ὄν παρὰ σοὶ περὶ Ὀμήρου εὖ λέγειν, ὃ νυνδὴ ἔλεγον,
θεία δὲ δύναμις ἣ σε κινεῖ, ὥσπερ ἐν τῇ λίθῳ ἦν Εὐρι-
πίδης μὲν Μαγνητῶν ὠνόμασεν, οἱ δὲ πολλοὶ Ἡρακλείαν.
5 καὶ γὰρ αὕτη ἡ λίθος οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς δακτυλίους ἄγει
τοὺς σιδηροὺς, ἀλλὰ καὶ δύναμιν ἐντίθησι τοῖς δακτυλίοις
ὥστ' αὐτὴ δύνασθαι ταῦτόν τοῦτο ποιεῖν ὅπερ ἡ λίθος, ἄλλους
e ἄγειν δακτυλίους, ὥστ' ἐνίοτε ὀρμαθὸς μακρὸς πᾶν σιδη-
ρίων καὶ δακτυλίων ἐξ ἀλλήλων ἡρτῆται· πᾶσι δὲ τούτοις
ἐξ ἐκείνης τῆς λίθου ἡ δύναμις ἀνήρτηται. οὕτω δὲ καὶ ἡ
Μοῦσα ἐνθέους μὲν ποιεῖ αὐτή, διὰ δὲ τῶν ἐνθέων τούτων
5 ἄλλων ἐνθουσιαζόντων ὀρμαθὸς ἐξαρτᾶται. πάντες γὰρ οἱ

b5 ὥς γ' ἐγὼ T W: ὥς ἐγωγε F c1 ῥαψωδοῦ secl. Naber
c2 ῥαψωδοῦ F: om. T W συμβαλέσθαι W F: συμβάλλεσθαι T
c6 με T W: ἐμέ F c9 ἔρχομαι F: ἄρχομαι T W ἀπο-
φανόμενος Cobet: ἀποφαινόμενος T W F d1 τέχνη W F Sto-
baeus: τέχνη T d2 ὄν T W F: ἄν Stobaeus d5 ἄγει
W F Stobaeus: om. T d7 αὐτὴ δύνασθαι F: δύνασθαι T W
e1 μακρὸς πᾶν T W F: πᾶν μακρὸς Stobaeus σιδηρίων W F
Stobaeus: σιδηρίων T: σιδηρῶν Jacobs (secl. mox καὶ) e2 καὶ
δακτυλίων secl. Hermann ἡρτῆται T W F: εἴρεται Stobaeus
e4 μὲν T F Stobaeus: om. W αὐτὴ F Stobaeus: αὕτη T W
e5 ἄλλων T W F: ἄλλος Stobaeus οἱ τε T W F: om. Stobaeus

τε τῶν ἐπῶν ποιηταὶ οἱ ἀγαθοὶ οὐκ ἐκ τέχνης ἀλλ' ἐνθεοὶ
 ὄντες καὶ κατεχόμενοι πάντα ταῦτα τὰ καλὰ λέγουσι ποιή-
 ματα, καὶ οἱ μελοποιοὶ οἱ ἀγαθοὶ ὡσαύτως, ὥσπερ οἱ κορυ-
 βαντιῶντες οὐκ ἔμφρονες ὄντες ὀρχοῦνται, οὕτω καὶ οἱ μελο- **534**
 ποιοὶ οὐκ ἔμφρονες ὄντες τὰ καλὰ μέλη ταῦτα ποιοῦσιν,
 ἀλλ' ἐπειδὰν ἐμβῶσιν εἰς τὴν ἁρμονίαν καὶ εἰς τὸν ρυθμόν,
 βακχεύουσι καὶ κατεχόμενοι, ὥσπερ αἱ βάκχαι ἀρύνονται ἐκ
 τῶν ποταμῶν μέλι καὶ γάλα κατεχόμεναι, ἔμφρονες δὲ οὔσαι **5**
 οὔ, καὶ τῶν μελοποιῶν ἡ ψυχὴ τοῦτο ἐργάζεται, ὅπερ αὐτοὶ
 λέγουσι. λέγουσι γὰρ δῆπουθεν πρὸς ἡμᾶς οἱ ποιηταὶ ὅτι
 ἀπὸ κρηνῶν μελιρρῦτων ἐκ Μουσῶν κήπων τιτῶν καὶ ναπῶν **b**
 ὀρεπόμενοι τὰ μέλη ἡμῖν φέρουσιν ὥσπερ αἱ μέλιτται, καὶ
 αὐτοὶ οὕτω πετόμενοι· καὶ ἀληθῆ λέγουσι. κοῦφον γὰρ
 χρήμα ποιητῆς ἐστὶν καὶ πτηνὸν καὶ ἱερόν, καὶ οὐ πρότερον
 οἷός τε ποιεῖν πρὶν ἂν ἐνθεὸς τε γένηται καὶ ἔκφρων καὶ **5**
 ὁ νοῦς μηκέτι ἐν αὐτῷ ἐνῇ· ἕως δ' ἂν τουτὶ ἔχῃ τὸ κτῆμα,
 ἀδύνατος πᾶς ποιεῖν ἄνθρωπός ἐστιν καὶ χρησμοδεῖν. ἄτε
 οὖν οὐ τέχνη ποιοῦντες καὶ πολλὰ λέγοντες καὶ καλὰ περὶ
 τῶν πραγμάτων, ὥσπερ σὺν περὶ Ὀμήρου, ἀλλὰ θεία μοῖρα, **c**
 τοῦτο μόνον οἷός τε ἕκαστος ποιεῖν καλῶς ἐφ' ὃ ἡ Μοῦσα
 αὐτὸν ὥρμησεν, ὁ μὲν διθυράμβους, ὁ δὲ ἐγκώμια, ὁ δὲ
 ὑπορχήματα, ὁ δ' ἔπη, ὁ δ' ἰάμβους· τὰ δ' ἄλλα φαῦλος
 αὐτῶν ἕκαστός ἐστιν. σὺ γὰρ τέχνη ταῦτα λέγουσιν ἀλλὰ **5**
 θεία δυνάμει, ἐπεὶ εἰ περὶ ἐνὸς τέχνη καλῶς ἠπίσταντο
 λέγειν, κὰν περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· διὰ ταῦτα δὲ ὁ θεὸς

e 7 καλὰ T F: κακὰ W e 8 μελοποιοὶ T W f: μὲν λοιποὶ F
 Stobaeus a 1 καὶ T W Stobaeus: μὲν καὶ F a 4 βακχεύουσι
 F Stobaeus: καὶ βακχεύουσι T W αἱ βάκχαι T W F: om. Stobaeus
 ἀρύνονται W F Stobaeus: ἀρύτονται T a 5 οὔσαι οὔ T W: οὔσαι
 F: οὔ Stobaeus a 7 πρὸς T F Stobaeus: παρ' W b 1 ἐκ
 T W F: ἢ ἐκ Stobaeus b 3 πετόμενοι T W f: πετώμενοι F
 Stobaeus b 4 ἱερὸν T W F Stobaeus: διερὸν Dobree b 5 ἐνθεὸς
 τε T W f: ἐνθεός F Stobaeus b 6 μηκέτι ἐν αὐτῷ T W F: ἐν αὐτῷ
 μηκέτι Stobaeus b 8 prius καὶ T W: τε καὶ F: secl. Hoenbeek
 Hissink c 2 καλῶς W F: καλὸς T c 7 ἀπάντων T W:
 πάντων F Stobaeus

ἐξαιρούμενος τούτων τὸν νοῦν τούτοις χρήται ὑπέρταις καὶ
d τοῖς χρησμοφοῖς καὶ τοῖς μάντεσι τοῖς θείοις, ἵνα ἡμεῖς οἱ
 ἀκούοντες εἰδῶμεν ὅτι οὐχ οὗτοί εἰσιν οἱ ταῦτα λέγοντες
 οὕτω πολλοῦ ἄξια, οἷς νοῦς μὴ πάρεστιν, ἀλλ' ὁ θεὸς αὐτός
 ἐστιν ὁ λέγων, διὰ τούτων δὲ φθέγγεται πρὸς ἡμᾶς. μέ-
5 γιστον δὲ τεκμήριον τῷ λόγῳ Τύννιχος ὁ Χαλκιδεύς, ὃς
 ἄλλο μὲν οὐδὲν πώποτε ἐποίησε ποίημα ὅτου τις ἂν ἀξιώ-
 σειεν μνησθῆναι, τὸν δὲ παίωνα ὃν πάντες ἄδουσι, σχεδόν
 τι πάντων μελῶν κάλλιστον, ἀτεχνῶς, ὅπερ αὐτὸς λέγει,
e “εὕρημά τι Μοισᾶν.” ἐν τούτῳ γὰρ δὴ μάλιστά μοι δοκεῖ
 ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι ἡμῖν, ἵνα μὴ διστάζωμεν, ὅτι οὐκ ἀνθρώ-
 πινά ἐστιν τὰ καλὰ ταῦτα ποιήματα οὐδὲ ἀνθρώπων, ἀλλὰ
 θεῖα καὶ θεῶν, οἱ δὲ ποιηταὶ οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἐρμηνῆς εἰσιν
5 τῶν θεῶν, κατεχόμενοι ἐξ ὅτου ἂν ἕκαστος κατέχηται.
 ταῦτα ἐνδεικνύμενος ὁ θεὸς ἐξεπίτηδες διὰ τοῦ φαυλοτάτου
535 ποιητοῦ τὸ κάλλιστον μέλος ἦσεν· ἢ οὐ δοκῶ σοι ἀληθῆ
 λέγειν, ὦ Ἰων;

ΙΩΝ. Ναὶ μὰ τὸν Δία, ἔμοιγε· ἅπτει γάρ πώς μου τοῖς
 λόγοις τῆς ψυχῆς, ὦ Σώκρατες, καὶ μοι δοκοῦσι θεῖα μοίρα
5 ἡμῖν παρὰ τῶν θεῶν ταῦτα οἱ ἀγαθοὶ ποιηταὶ ἐρμηνεύειν.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὑμεῖς αὖ οἱ ραψῳδοὶ τὰ τῶν ποιητῶν ἐρμη-
 νεύετε;

ΙΩΝ. Καὶ τοῦτο ἀληθὲς λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐρμηνέων ἐρμηνῆς γίνεσθε;

10 ΙΩΝ. Παντάπασι γε.

b ΣΩ. Ἐχε δὴ μοι τόδε εἰπέ, ὦ Ἰων, καὶ μὴ ἀποκρύψῃ
 ὅτι ἂν σε ἔρωμαι· ὅταν εὖ εἴπῃς ἔπη καὶ ἐκπλήξῃς μάλιστα
 τοὺς θεωμένους, ἢ τὸν Ὀδυσσέα ὅταν ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἐφαλ-
 λόμενον ἄδῃς, ἐκφανῇ γιγνόμενον τοῖς μνηστῆρσι καὶ ἐκ-

d 3 οὕτω T W F: τὰ οὕτω Stobaeus ἀλλ' ὁ T F: ἀλλὰ ὁ Sto-
 baeus: ἀλλὰ W αὐτός ἐστιν T W F: ἐστιν αὐτὸς Stobaeus
 d 7 παίωνα T F: παιῶνα W e 1 εὕρημά τι Stephanus: εὕρηματι
 T W F a 3 γὰρ πῶς μου T: γάρ πως μου W: γάρ μου πῶς F
 b 1 μοι T W: καὶ μοι F b 3 οὐδὸν W Ft: ὀδὸν T

χέοντα τοὺς οἰστοὺς πρὸ τῶν ποδῶν, ἥ Ἀχιλλέα ἐπὶ τὸν 5
 Ἑκτορα ὀρμῶντα, ἥ καὶ τῶν περὶ Ἀνδρομάχην ἐλεινῶν τι ἥ
 περὶ Ἑκάβην ἥ περὶ Πρίαμον, τότε πότερον ἔμφρων εἶ ἢ ἔξω
 σαυτοῦ γίγνη καὶ παρὰ τοῖς πράγμασιν οἴεται σου εἶναι ἢ c
 ψυχῇ οἷς λέγεις ἐνθουσιάζουσα, ἥ ἐν Ἰθάκῃ οὔσιν ἥ ἐν
 Τροίᾳ ἥ ὅπως ἂν καὶ τὰ ἔπη ἔχη;

ΙΩΝ. Ὡς ἐναργές μοι τοῦτο, ὦ Σώκρατες, τὸ τεκμήριον
 εἶπες· οὐ γάρ σε ἀποκρυψάμενος ἐρῶ. ἐγὼ γὰρ ὅταν 5
 ἐλεινόν τι λέγω, δακρύων ἐμπίμπλυνται μοι οἱ ὀφθαλμοί·
 ὅταν τε φοβερὸν ἢ δεινόν, ὀρθαὶ αἱ τρίχες ἴστανται ὑπὸ
 φόβου καὶ ἡ καρδία πηδᾷ.

ΣΩ. Τί οὖν; φῶμεν, ὦ Ἴων, ἔμφρονα εἶναι τότε τοῦτον d
 τὸν ἄνθρωπον, ὃς ἂν κεκοσμημένος ἐσθῆτι ποικίλῃ καὶ
 χρυσοῖσι στεφάνοις κλάῃ τ' ἐν θυσίαις καὶ ἑορταῖς, μηδὲν
 ἀπολωλεκὼς τούτων, ἢ φοβῆται πλεόν ἢ ἐν δισμυρίοις ἀνθρώ-
 ποις ἐστηκὼς φίλοις, μηδενὸς ἀποδύοντος μηδὲ ἀδικούντος; 5

ΙΩΝ. Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ πάννυ, ὦ Σώκρατες, ὥς γε
 τὰληθὲς εἰρήσθαι.

ΣΩ. Οἶσθα οὖν ὅτι καὶ τῶν θεατῶν τοὺς πολλοὺς ταῦτα
 ταῦτα ὑμεῖς ἐργάζεσθε;

ΙΩΝ. Καὶ μάλα καλῶς οἶδα· καθορῶ γὰρ ἐκάστοτε e
 αὐτοὺς ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ βήματος κλάοντάς τε καὶ δεινὸν
 ἐμβλέποντας καὶ συνθαμβοῦντας τοῖς λεγομένοις. δεῖ γάρ
 με καὶ σφόδρ' αὐτοῖς τὸν νοῦν προσέχειν· ὥς ἂν μὲν
 κλάοντας αὐτοὺς καθίσω, αὐτὸς γελάσομαι ἀργύριον λαμβά- 5
 νων, ἂν δὲ γελῶντας, αὐτὸς κλαύσομαι ἀργύριον ἀπολλύς.

ΣΩ. Οἶσθα οὖν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ θεατῆς τῶν δακτυλίων
 ὁ ἔσχατος, ὃν ἐγὼ ἔλεγον ὑπὸ τῆς Ἡρακλειώτιδος λίθου
 ἀπ' ἀλλήλων τὴν δύναμιν λαμβάνειν; ὁ δὲ μέσος σὺ ὁ

c 2 οὔσιν T W F: οὔσα S c 3 ὅπως T F: πῶς W c 6 μου
 T F: μοι W d 1 τότε τοῦτον W F: τοῦτον τότε T: τοῦτον recc.
 Schanz d 3 χρυσοῖσι F: χρυσοῖς T W d 4 φοβῆται T:
 φοβεῖται W F d 5 φίλοις T W f: φίλοις F d 8 ταῦτα ταῦτα
 T F: τὰ τοιαῦτα W

- 536 ῥαψφδὸς καὶ ὑποκριτής, ὁ δὲ πρῶτος αὐτὸς ὁ ποιητής· ὁ δὲ θεὸς διὰ πάντων τούτων ἔλκει τὴν ψυχὴν ὅποι ἂν βούληται τῶν ἀνθρώπων, ἀνακρεμαννὺς ἐξ ἀλλήλων τὴν δύναμιν. καὶ ὥσπερ ἐκ τῆς λίθου ἐκείνης ὄρμαθὸς πάμπολυς ἐξήρ-
 5 τηται χορευτῶν τε καὶ διδασκάλων καὶ ὑποδιδασκάλων, ἐκ πλαγίου ἐξηρημένων τῶν τῆς Μούσης ἐκκρεμαμένων δακτυλίων. καὶ ὁ μὲν τῶν ποιητῶν ἐξ ἄλλης Μούσης, ὁ δὲ ἐξ ἄλλης ἐξήρηται—ὀνομάζομεν δὲ αὐτὸ κατέχεται, τὸ δὲ
 b ἐστὶ παραπλήσιον· ἔχεται γάρ—ἐκ δὲ τούτων τῶν πρώτων δακτυλίων, τῶν ποιητῶν, ἄλλοι ἐξ ἄλλου αὖ ἡρημένοι εἰσὶ καὶ ἐνθουσιάζουσιν, οἱ μὲν ἐξ Ὀρφέως, οἱ δὲ ἐκ Μουσαίου· οἱ δὲ πολλοὶ ἐξ Ὀμήρου κατέχονται τε καὶ ἔχονται. ὦν
 5 σύ, ὦ Ἴων, εἰς εἷ καὶ κατέχη ἐξ Ὀμήρου, καὶ ἐπειδὰν μὲν τις ἄλλου τοῦ ποιητοῦ ἄδη, καθεύδεις τε καὶ ἀπορεῖς ὅτι λέγῃς, ἐπειδὰν δὲ τούτου τοῦ ποιητοῦ φθέγγηται τις μέλος, εὐθὺς ἐγρήγορας καὶ ὀρχεῖται σου ἡ ψυχὴ καὶ εὐπορεῖς ὅτι
 c λέγῃς· οὐ γὰρ τέχνη οὐδ' ἐπιστήμη περὶ Ὀμήρου λέγεις ἂ λέγεις, ἀλλὰ θεία μοῖρα καὶ κατοκωχή, ὥσπερ οἱ κορυβαντιῶντες ἐκείνου μόνου αἰσθάνονται τοῦ μέλους ὀξέως ὃ ἂν ᾗ τοῦ θεοῦ ἐξ ὅτου ἂν κατέχωνται, καὶ εἰς ἐκείνο τὸ
 5 μέλος καὶ σχημάτων καὶ ῥημάτων εὐποροῦσι, τῶν δὲ ἄλλων οὐ φροντίζουσιν· οὕτω καὶ σύ, ὦ Ἴων, περὶ μὲν Ὀμήρου ὅταν τις μνησθῇ, εὐπορεῖς, περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπορεῖς·
 d τούτου δ' ἐστὶ τὸ αἷτιον, ὃ μ' ἐρωτᾷς, δι' ὅτι σὺ περὶ μὲν Ὀμήρου εὐπορεῖς, περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐ, ὅτι οὐ τέχνη ἀλλὰ θεία μοῖρα Ὀμήρου δεινὸς εἷ ἐπαινέτης.

ΙΩΝ. Σὺ μὲν εὖ λέγεις, ὦ Σώκρατες· θαυμάζοιμι μεντὰν
 5 εἰ οὕτως εὖ εἴποις, ὥστε με ἀναπεῖσαι ὡς ἐγὼ κατεχόμενος καὶ μαινόμενος Ὀμηρον ἐπαινῶ. οἶμαι δὲ οὐδ' ἂν σοὶ δόξαιμι, εἴ μου ἀκούσαις λέγοντος περὶ Ὀμήρου.

ΣΩ. Καὶ μὴν ἐθέλω γε ἀκοῦσαι, οὐ μέντοι πρότερον

b 2 αὖ ἡρημένοι TF: ἀνηρημένοι W b 5 ὦ TWf: om. F
 b 6 τις TWf: τίς <τι> Schanz d 4 σὺ μὲν εὖ TWf: εὖ μὲν εὖ F (εὖ μὲν S) d 5 εἰ οὕτως F: οὕτως εἰ TW d 7 περὶ TW: τι περὶ F

πρὶν ἂν μοι ἀποκρίνη τόδε· ὦν Ὅμηρος λέγει περὶ τίνος e
εὖ λέγεις; οὐ γὰρ δῆπου περὶ ἀπάντων γε.

ΙΩΝ. Εὖ ἴσθι, ὦ Σώκρατες, περὶ οὐδενὸς ὅτου οὔ.

ΣΩ. Οὐ δῆπου καὶ περὶ τούτων ὦν σὺ μὲν τυγχάνεις
οὐκ εἰδώς, Ὅμηρος δὲ λέγει. 5

ΙΩΝ. Καὶ ταῦτα ποῖά ἐστιν ἃ Ὅμηρος μὲν λέγει, ἐγὼ
δὲ οὐκ οἶδα;

ΣΩ. Οὐ καὶ περὶ τεχνῶν μέντοι λέγει πολλαχοῦ Ὅμηρος 537
καὶ πολλά; οἷον καὶ περὶ ἡνιοχείας—ἐὰν μνησθῶ τὰ ἔπη,
ἐγὼ σοι φράσω.

ΙΩΝ. Ἄλλ' ἐγὼ ἐρῶ· ἐγὼ γὰρ μέμνημαι.

ΣΩ. Εἰπὲ δὴ μοι ἃ λέγει Νέστωρ Ἀντιλόχῳ τῷ υἱῷ, 5
παραινῶν εὐλαβηθῆναι περὶ τὴν καμπὴν ἐν τῇ ἵπποδρομίᾳ
τῇ ἐπὶ Πατρόκλῳ.

ΙΩΝ. Κλινθῆναι δέ, φησί, καὶ αὐτὸς ἐνξέστω ἐνὶ δίφρῳ

ἥκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖν· ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον b

κένσαι ὁμοκλήσας, εἷξαι τέ οἱ ἡνία χερσίν.

ἐν νύσσει δέ τοι ἵππος ἀριστερὸς ἐγχριμβθήτω,

ὥς ἂν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἰκέσθαι

κύκλου ποιητοῖο· λίθου δ' ἀλέασθαι ἐπαυρεῖν. 5

ΣΩ. Ἀρκεῖ. ταῦτα δὴ, ὦ Ἴων, τὰ ἔπη εἶτε ὀρθῶς λέγει c
Ὅμηρος εἶτε μή, πότερος ἂν γνῶναι ἄμεινον, ἱατρὸς ἢ ἡνιό-
χος;—ΙΩΝ. Ἡνίοχος δῆπου.—ΣΩ. Πότερον ὅτι τέχνην

ταύτην ἔχει ἢ κατ' ἄλλο τι;—ΙΩΝ. Οὐκ, ἀλλ' ὅτι τέχνην.

—ΣΩ. Οὐκοῦν ἐκάστη τῶν τεχνῶν ἀποδέδοται τι ὑπὸ τοῦ 5

θεοῦ ἔργον οἷα τε εἶναι γινώσκειν; οὐ γάρ που ἃ κυβερνη-
τικῇ γινώσκομεν, γνωσόμεθα καὶ ἱατρικῇ.—ΙΩΝ. Οὐ δῆτα.

—ΣΩ. Οὐδέ γε ἃ ἱατρικῇ, ταῦτα καὶ τεκτονικῇ.—ΙΩΝ.

Θ 1 λέγει T W : εἰ λέγει F Θ 2 λέγεις Cornarius : λέγει T W F
α 1 πολλαχοῦ ὁμηρος T W : ὁμηρος πολλαχοῦ F α 2 ἡνιοχείας ex
ἡνιοχίας T F α 8 αὐτὸς δὲ κλινθῆναι libri Homericis ἐνξέστω
T W F : ἐνπλέκτω S cum libris Homericis (ἐνξέστω Xen. Symp. iv. 6
qui mox ἐπὶ δίφρῳ) β 2 τε T W : δὲ F β 4 ἂν F et suprascr.
W (et sic libri Homericis) : μή T W γ 1 ἀρκεῖ. ταῦτα δὴ T W :
ἀρκεῖ δὴ ταῦτα F γ 6 που T W : δῆπου F

- d Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτω καὶ κατὰ πασῶν τῶν τεχνῶν,
 ἃ τῇ ἐτέρᾳ τέχνῃ γινώσκουμεν, οὐ γνωσόμεθα τῇ ἐτέρᾳ;
 τόδε δέ μοι πρότερον τούτου ἀπόκριναι· τὴν μὲν ἐτέραν φῆς
 εἶναί τινα τέχνην, τὴν δ' ἐτέραν;—ΙΩΝ. Ναί.—ΣΩ. Ἄρα
 5 ὥσπερ ἐγὼ τεκμαιρόμενος, ὅταν ἡ μὲν ἐτέρων πραγμάτων ᾗ
 ἐπιστήμη, ἡ δ' ἐτέρων, οὕτω καλῶ τὴν μὲν ἄλλην, τὴν δὲ ἄλλην
 e τέχνην, οὕτω καὶ σύ;—ΙΩΝ. Ναί.—ΣΩ. Εἰ γάρ που τῶν
 αὐτῶν πραγμάτων ἐπιστήμη εἴη τις, τί ἂν τὴν μὲν ἐτέραν
 φαίμεν εἶναι, τὴν δ' ἐτέραν, ὅποτε γε ταῦτα εἴη εἰδέναι ἀπ'
 ἀμφοτέρων; ὥσπερ ἐγὼ τε γινώσκω ὅτι πέντε εἰσὶν οὗτοι
 5 οἱ δάκτυλοι, καὶ σύ, ὥσπερ ἐγώ, περὶ τούτων ταῦτα γινώ-
 σκεις· καὶ εἴ σε ἐγὼ ἐροίμην εἰ τῇ αὐτῇ τέχνῃ γινώσκουμεν
 τῇ ἀριθμητικῇ τὰ αὐτὰ ἐγὼ τε καὶ σὺ ἢ ἄλλῃ, φαίης ἂν
 δήπου τῇ αὐτῇ.—ΙΩΝ. Ναί.

- 538 ΣΩ. Ὁ τοίνυν ἄρτι ἔμελλον ἐρήσεσθαί σε, νυνὶ εἰπέ, εἰ
 κατὰ πασῶν τῶν τεχνῶν οὕτω σοι δοκεῖ, τῇ μὲν αὐτῇ τέχνῃ
 τὰ αὐτὰ ἀναγκαῖον εἶναι γινώσκειν, τῇ δ' ἐτέρᾳ μὴ τὰ αὐτά,
 ἀλλ' εἴπερ ἄλλη ἐστίν, ἀναγκαῖον καὶ ἕτερα γινώσκειν.—
 5 ΙΩΝ. Οὕτω μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Οὐκοῦν ὅστις ἂν
 μὴ ἔχη τινὰ τέχνην, ταύτης τῆς τέχνης τὰ λεγόμενα ἢ
 πραττόμενα καλῶς γινώσκειν οὐχ οἷός τ' ἔσται;—ΙΩΝ.
 b Ἀληθῆ λέγεις.—ΣΩ. Πότερον οὖν περὶ τῶν ἐπῶν ὦν εἶπες,
 εἴτε καλῶς λέγει Ὅμηρος εἴτε μὴ, σὺ κάλλιον γνώσῃ ἢ
 ἡνίοχος;—ΙΩΝ. Ἡνίοχος.—ΣΩ. Ῥαψῳδὸς γάρ που εἰ ἄλλ'
 οὐχ ἡνίοχος.—ΙΩΝ. Ναί.—ΣΩ. Ἡ δὲ Ῥαψῳδικὴ τέχνη
 5 ἐτέρα ἐστὶ τῆς ἡνιοχικῆς;—ΙΩΝ. Ναί.—ΣΩ. Εἰ ἄρα ἐτέρα,
 περὶ ἐτέρων καὶ ἐπιστήμη πραγμάτων ἐστίν.—ΙΩΝ. Ναί.

ΣΩ. Τί δὲ δὴ ὅταν Ὅμηρος λέγῃ ὥς τετρωμένῳ τῷ
 Μαχάονι Ἐκαμήδῃ ἢ Νέστορος παλλακὴ κυκεῶνα πίνειν

- c δίδωσι; καὶ λέγει πῶς οὕτως—

d i καὶ κατὰ T W : καὶ τὰ F e 4 ἐγὼ τε T W : ἔγωγε F
 b 6 καὶ ἐπιστήμη πραγμάτων W F : πραγμάτων καὶ ἐπιστήμη T : καὶ
 πραγμάτων ἐπιστήμη signis transpositionis additis in T F b 7 δὴ
 T W f : om. F b 8 ἐκαμήδῃ ἢ T W f : ἔκαμη δὴ ἢ F πίνειν
 T W : πιεῖν F

οἴνῳ παραμνείῳ, φησίν, ἐπὶ δ' αἴγειον κυῆ τυρὸν
κνήστῃ χαλκείῃ· παρὰ δὲ κρόμνον ποτῶ ὄψον·

ταῦτα εἶτε ὀρθῶς λέγει Ὅμηρος εἶτε μή, πότερον ἱατρικῆς
ἐστι διαγνῶναι καλῶς ἢ ῥαψωδικῆς;

5

ΙΩΝ. Ἱατρικῆς.

ΣΩ. Τί δέ, ὅταν λέγῃ Ὅμηρος—

ἢ δὲ μολυβδαίνῃ ἱκέλῃ ἐς βυσσὸν ἵκανεν,
ἢ τε κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας ἐμμεμαυῖα
ἔρχεται ὠμῆστῃσι μετ' ἰχθύσι πῆμα φέρουσα·

d

ταῦτα πότερον φῶμεν ἀλιευτικῆς εἶναι τέχνης μᾶλλον κρίναι
ἢ ῥαψωδικῆς, ἅττα λέγει καὶ εἶτε καλῶς εἶτε μή;

5

ΙΩΝ. Δῆλον δῆ, ὦ Σώκρατες, ὅτι ἀλιευτικῆς.

ΣΩ. Σκέψαι δῆ, σοῦ ἐρομένον, εἰ ἔροιο με· “Ἐπειδὴ
τοίνυν, ὦ Σώκρατες, τούτων τῶν τεχνῶν ἐν Ὀμήρῳ εὐρίσκεις
ἂ προσήκει ἐκάστη διακρίνειν, ἔθι μοι ἐξευρε καὶ τὰ τοῦ
μάντεώς τε καὶ μαντικῆς, ποῖά ἐστιν ἂ προσήκει αὐτῷ οἶφ
τ' εἶναι διαγιγνώσκειν, εἶτε εὖ εἶτε κακῶς πεποιήται” —
σκέψαι ὥς ῥαδίως τε καὶ ὑληθῇ ἐγὼ σοι ἀποκρινοῦμαι.
πολλαχοῦ μὲν γὰρ καὶ ἐν Ὀδυσσεΐᾳ λέγει, οἶον καὶ ἂ ὁ
τῶν Μελαμποδιδῶν λέγει μάντις πρὸς τοὺς μνηστῆρας,
Θεοκλύμενος—

539

δαιμόνιοι, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γυῖα,
οἰμωγὴ δὲ δέδηκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·

ο3 κνήστῃ F: κνήστῃ W et ex κνήστῃ fecit T παρὰ . . . ὄψον] c4 prius εἶτε T F:
ἐπὶ δ' ἄλφῖτα λευκὰ πάλυνε libri Homerici d1 βυσσὸν F (et sic libri Homerici): βύσσον T: πυθμέν'
εἶπερ W ἵκανεν] ὄρουσεν libri Homerici d2 ἐμμεμαυῖα
v. l. in Homeri A: ἐμβεβαυῖα libri Homerici d3 μετ'] ἐπ'
libri Homerici πῆμα T W f et sic ἐναι τῶν κατὰ πόλεις: κῆρα F
et sic libri Homerici e6 ἂ δ W F t: δ T e7 μελαμπο-
διδῶν T³ W: μελαμποδίδων F: μελαμποδῶν T f a1 δαιμόνιοι] ἂ
δειλοί libri Homerici ὑμέων T F: ὑμῶν W a2 γυῖα] γοῦνα
libri Homerici a3 δέδηκε W: δέ δῃ (ἐδεδάκρυνται) F: δέδηκε T
post παρειαί in libris Homericis hic versus αἵματι δ' ἐρράδαται τοίχοι
καλαί τε μεσόδμαι

εἰδῶλων τε πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλὴ
 5 ἱεμένων ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἥελιος δὲ
 b οὐρανοῦ ἑξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλὺς·
 πολλαχοῦ δὲ καὶ ἐν Ἰλιάδι, οἶον καὶ ἐπὶ τειχομαχίᾳ· λέγει
 γὰρ καὶ ἐνταῦθα—

ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
 5 αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
 c φοινήμεντα δράκοντα φέρων δυνύχεσσι πέλωρον,
 ζῶν, ἔτ' ἀσπαίροντα· καὶ οὐπω λήθετο χάρμης.
 κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στήθος παρὰ δειρὴν
 ἰδυνωθείς ὀπίσω, ὃ δ' ἀπὸ ἔθην ἦκε χαμᾶζε
 5 ἀλγῆσας ὀδύνῃσι, μέσφ' δ' ἐνὶ κάββαλ' ὀμίλῳ·
 d αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.

ταῦτα φήσω καὶ τὰ τοιαῦτα τῷ μάντει προσήκειν καὶ σκο-
 πεῖν καὶ κρίνειν.

ΙΩΝ. Ἀληθῇ γε σὺ λέγων, ὦ Σώκρατες.

5 ΣΩ. Καὶ σύ γε, ὦ Ἴων, ἀληθῇ ταῦτα λέγεις. ἴθι δὴ καὶ
 σὺ ἐμοί, ὥσπερ ἐγὼ σοὶ ἐξέλεξα καὶ ἐξ Ὀδυσσεύας καὶ ἐξ
 Ἰλιάδος ὅποια τοῦ μάντεώς ἐστι καὶ ὅποια τοῦ ἱατροῦ καὶ
 e ὅποια τοῦ ἀλκίως, οὕτω καὶ σὺ ἐμοὶ ἔκλεξον, ἐπειδὴ καὶ
 ἐμπειρότερος εἶ ἐμοῦ τῶν Ὀμήρου, ὅποια τοῦ ῥαψωδοῦ ἐστιν,
 ὦ Ἴων, καὶ τῆς τέχνης τῆς ῥαψωδικῆς, ἃ τῷ ῥαψωδῷ προσ-
 ἡκει καὶ σκοπεῖσθαι καὶ διακρίνειν παρὰ τοὺς ἄλλους
 5 ἀνθρώπους.

ΙΩΝ. Ἐγὼ μὲν φημι, ὦ Σώκρατες, ἅπαντα.

ΣΩ. Οὐ σύ γε φῆς, ὦ Ἴων, ἅπαντα· ἢ οὕτως ἐπιλήσμων
 εἶ; καίτοι οὐκ ἂν πρέποι γε ἐπιλήσμονα εἶναι ῥαψωδὸν
 ἄνδρα.

540 ΙΩΝ. Τί δὲ δὴ ἐπιλανθάνομαι;

b 2 prius καὶ T W f: om. F c 4 ὀπίσω W F: ὀπίσσω T c 5 ἐνὶ
 κάμβαλ' F (sed μ in β mutavit f): ἐνκάμβαλ' W: ἐγκαββαλλ' T (sed λ
 alterum puncto del.) T d 1 πέτετο libri Homeric: πέτατο W
 (sed suprascr. ἐπα): πέτητο F: ἔπετο T f d 4 γε T F: om. W
 e 7 φῆς Baier: ἐφης T W F ἅπαντα T W f: οὐ πάντα F

ΣΩ. Οὐ μέμνησαι ὅτι ἔφησθα τὴν ῥαψωδικὴν τέχνην
 ἑτέραν εἶναι τῆς ἡνιοχικῆς;—ΙΩΝ. Μέμνημαι.—ΣΩ. Οὐκ-
 οὔν καὶ ἑτέραν οὖσαν ἕτερα γνώσεσθαι ὠμολόγεις;—ΙΩΝ.
 Ναί.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα πάντα γε γνώσεται ἡ ῥαψωδικὴ κατὰ 5
 τὸν σὸν λόγον οὐδὲ ὁ ῥαψωδός.—ΙΩΝ. Πλήν γε ἴσως τὰ
 τοιαῦτα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τὰ τοιαῦτα δὲ λέγεις πλὴν τὰ τῶν ἄλλων τεχνῶν b
 σχεδόν τι· ἀλλὰ ποῖα δὴ γνώσεται, ἐπειδὴ οὐχ ἅπαντα;

ΙΩΝ. ἌA πρέπει, οἶμαι ἔγωγε, ἀνδρὶ εἰπεῖν καὶ ὁποῖα
 γυναικί, καὶ ὁποῖα δούλῳ καὶ ὁποῖα ἐλευθέρῳ, καὶ ὁποῖα
 ἀρχομένῳ καὶ ὁποῖα ἄρχοντι. 5

ΣΩ. Ἄρα ὁποῖα ἄρχοντι, λέγεις, ἐν θαλάττῃ χειμαζομένου
 πλοίου πρέπει εἰπεῖν, ὁ ῥαψωδὸς γνώσεται κάλλιον ἢ ὁ
 κυβερνήτης;—ΙΩΝ. Οὐκ, ἀλλὰ ὁ κυβερνήτης τοῦτό γε.—

ΣΩ. Ἄλλ' ὁποῖα ἄρχοντι κάμνοντος πρέπει εἰπεῖν, ὁ c
 ῥαψωδὸς γνώσεται κάλλιον ἢ ὁ ἱατρός;—ΙΩΝ. Οὐδὲ
 τοῦτο.—ΣΩ. Ἄλλ' οἷα δούλῳ πρέπει, λέγεις;—ΙΩΝ.

Ναί.—ΣΩ. Οἷον βουκόλῳ λέγεις δούλῳ ἃ πρέπει εἰπεῖν
 ἀγριαίνουσῶν βοῶν παραμυθουμένῳ, ὁ ῥαψωδὸς γνώσεται 5
 ἄλλ' οὐχ ὁ βουκόλος;—ΙΩΝ. Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Ἄλλ' οἷα

γυναικὶ πρέπειτά ἐστιν εἰπεῖν ταλασιουργῷ περὶ ἐρίων
 ἐργασίας;—ΙΩΝ. Οὐ.—ΣΩ. Ἄλλ' οἷα ἀνδρὶ πρέπει εἰπεῖν d
 γνώσεται στρατηγῷ στρατιώταις παραινοῦντι;—ΙΩΝ. Ναί,
 τὰ τοιαῦτα γνώσεται ὁ ῥαψωδός.

ΣΩ. Τί δέ; ἡ ῥαψωδικὴ τέχνη στρατηγικὴ ἐστιν;

ΙΩΝ. Γνοίην γοῦν ἂν ἔγωγε οἷα στρατηγὸν πρέπει εἰπεῖν. 5

ΣΩ. Ἴσως γὰρ εἶ καὶ στρατηγικός, ὦ Ἴων. καὶ γὰρ εἰ
 ἐτύγχανες ἵππικὸς ὦν ἅμα καὶ κιθαριστικός, ἔγνωσ ἂν ἵππους
 εἶ καὶ κακῶς ἵππαζομένους· ἀλλ' εἰ σ' ἐγὼ ἡρόμην· “Ποτέρα e
 δὴ τέχνη, ὦ Ἴων, γιγνώσκεις τοὺς εἶ ἵππαζομένους ἵππους;

b8 ἀλλὰ ὁ W: ἄλλο F: ἀλλὰ καὶ ὁ T et in marg. f c i κάμνοντος
 F: κάμνοντι T W f d 2 ναί scr. rec. : νή T W F d 5 ἂν
 Sydenham: ἄρ' W: ἄρ' T: om. F ἔγωγε F: ἐγὼ T W d 6 ὦ
 F: om. T W e i ἡρόμην T W (sed ἡ in ras. T): ἐροίμην F

ἢ ἱππεὺς εἶ ἢ ἡ κιθαριστής;” τί ἂν μοι ἀπεκρίνω;—ΙΩΝ.

Ἦι ἱππεύς, ἔγωγ’ ἄν.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ καὶ τοὺς εὖ κιθαρί-
 5 ζοντας διεγίνωσκες, ὡμολόγεις ἄν, ἢ κιθαριστὴς εἶ, ταύτη
 διαγινώσκειν, ἀλλ’ οὐχ ἢ ἱππεύς.—ΙΩΝ. Ναί.—ΣΩ.
 Ἐπειδὴ δὲ τὰ στρατιωτικὰ γινώσκεις, πότερον ἢ στρατη-
 γικὸς εἶ γινώσκεις ἢ ἢ ῥαψφδὸς ἀγαθός;—ΙΩΝ. Οὐδὲν
 ἔμοιγε δοκεῖ διαφέρειν.

541 ΣΩ. Πῶς; οὐδὲν λέγεις διαφέρειν; μίαν λέγεις τέχνην
 εἶναι τὴν ῥαψφδικὴν καὶ τὴν στρατηγικὴν ἢ δύο;—ΙΩΝ. Μία
 ἔμοιγε δοκεῖ.—ΣΩ. Ὅστις ἄρα ἀγαθὸς ῥαψφδός ἐστιν, οὗτος
 καὶ ἀγαθὸς στρατηγὸς τυγχάνει ὦν;—ΙΩΝ. Μάλιστα, ὦ Σώ-
 5 κρατες.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὅστις ἀγαθὸς στρατηγὸς τυγχάνει
 ὦν, ἀγαθὸς καὶ ῥαψφδός ἐστιν.—ΙΩΝ. Οὐκ αὖ μοι δοκεῖ
 τοῦτο.—ΣΩ. Ἀλλ’ ἐκείνο μὴν δοκεῖ σοι, ὅστις γε ἀγαθὸς
 b ῥαψφδός, καὶ στρατηγὸς ἀγαθὸς εἶναι;—ΙΩΝ. Πάνυ γε.—
 ΣΩ. Οὐκοῦν σὺ τῶν Ἑλλήνων ἄριστος ῥαψφδός εἶ;—ΙΩΝ.
 Πολύ γε, ὦ Σώκρατες.—ΣΩ. Ἡ καὶ στρατηγός, ὦ Ἴων, τῶν
 Ἑλλήνων ἄριστος εἶ;—ΙΩΝ. Εὖ ἴσθι, ὦ Σώκρατες· καὶ
 5 ταῦτά γε ἐκ τῶν Ὀμήρου μαθών.

ΣΩ. Τί δὴ ποτ’ οὖν πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Ἴων, ἀμφοτέρα
 ἄριστος ὦν τῶν Ἑλλήνων, καὶ στρατηγὸς καὶ ῥαψφδός,
 ῥαψφδεῖς μὲν περιῶν τοῖς Ἑλλησι, στρατηγεῖς δ’ οὐ; ἢ
 c ῥαψφδοῦ μὲν δοκεῖ σοι χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφανωμένου
 πολλὴ χρεία εἶναι τοῖς Ἑλλησι, στρατηγοῦ δὲ οὐδεμία;

ΙΩΝ. Ἡ μὲν γὰρ ἡμετέρα, ὦ Σώκρατες, πόλις ἄρχεται
 ὑπὸ ὑμῶν καὶ στρατηγεῖται καὶ οὐδὲν δεῖται στρατηγοῦ, ἡ δὲ
 5 ὑμετέρα καὶ ἡ Λακεδαιμονίων οὐκ ἂν με ἔλοιτο στρατηγόν·
 αὐτοὶ γὰρ οἴεσθε ἱκανοὶ εἶναι.

ΣΩ. Ὡ βέλτιστε Ἴων, Ἀπολλόδωρον οὐ γινώσκεις τὸν
 Κυζικηνόν;

e3 ἀπεκρίνω F: ἀπεκρίνου T W e7 τὰ T F: om. W
 e8 ἀγαθός secl. Schanz e9 ἔμοιγε T W: ἐμοί F a7 μὴν
 F: μὲν T W σοι T W: σοι εἶναι F γε T W: τε F
 b7 στρατηγὸς T W: στρατηγὸς ὦν F

ΙΩΝ. Ποῖον τοῦτον;

ΣΩ. Ὄν Ἀθηναῖοι πολλάκις ἑαυτῶν στρατηγὸν ἤρηνται 10
 ξένον ὄντα· καὶ Φανοσθένη τὸν Ἀνδριον καὶ Ηρακλείδην τὸν d
 Κλαζομένιον, οὓς ἦδε ἡ πόλις ξένους ὄντας, ἐνδειξαμένους
 ὅτι ἄξιοι λόγου εἰσί, καὶ εἰς στρατηγίας καὶ εἰς τὰς ἄλλας
 ἀρχὰς ἄγει· Ἴωνα δ' ἄρα τὸν Ἐφέσιον οὐχ αἰρήσεται
 στρατηγὸν καὶ τιμήσει, ἐὰν δοκῇ ἄξιος λόγου εἶναι; τί δέ; 5
 οὐκ Ἀθηναῖοι μὲν ἐστε οἱ Ἐφέσιοι τὸ ἀρχαῖον, καὶ ἡ Ἐφεσος
 οὐδεμιᾶς ἐλάττων πόλεως; ἀλλὰ γὰρ σύ, ὦ Ἴων, εἰ μὲν ἀληθῆ e
 λέγεις ὥς τέχνη καὶ ἐπιστήμη οἷός τε εἶ Ὀμηρον ἐπαινεῖν,
 ἀδικεῖς, ὅστις ἐμοὶ ὑποσχόμενος ὥς πολλὰ καὶ καλὰ περὶ
 Ὀμήρου ἐπίστασαι καὶ φάσκων ἐπιδείξειν, ἐξαπατᾷς με καὶ
 πολλοῦ δεῖς ἐπιδεῖξαι, ὅς γε οὐδὲ ἅττα ἐστὶ ταῦτα περὶ 5
 ὧν δεινὸς εἶ ἐθέλεις εἰπεῖν, πάλαι ἐμοῦ λιπαροῦντος, ἀλλὰ
 ἀτεχνῶς ὥσπερ ὁ Πρωτεὺς παντοδαπὸς γίγνη στρεφόμενος
 ἄνω καὶ κάτω, ἕως τελευτῶν διαφυγῶν με στρατηγὸς ἀνεφά-
 νης, ἵνα μὴ ἐπιδείξης ὥς δεινὸς εἶ τὴν περὶ Ὀμήρου σοφίαν. 542
 εἰ μὲν οὖν τεχνικὸς ὢν, ὅπερ νυνδὴ ἔλεγον, περὶ Ὀμήρου
 ὑποσχόμενος ἐπιδείξειν ἐξαπατᾷς με, ἄδικος εἶ· εἰ δὲ μὴ
 τεχνικὸς εἶ, ἀλλὰ θεία μοῖρα κατεχόμενος ἐξ Ὀμήρου μηδὲν
 εἰδὼς πολλὰ καὶ καλὰ λέγεις περὶ τοῦ ποιητοῦ, ὥσπερ ἐγὼ 5
 εἶπον περὶ σοῦ, οὐδὲν ἀδικεῖς. ἐλοῦ οὖν πότερα βούλει
 νομίζεσθαι ὑπὸ ἡμῶν ἄδικος ἀνὴρ εἶναι ἢ θεῖος.

ΙΩΝ. Πολὺ διαφέρει, ὦ Σώκρατες· πολὺ γὰρ κάλλιον τὸ b
 θεῖον νομίζεσθαι.

ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν τὸ κάλλιον ὑπάρχει σοι παρ' ἡμῖν, ὦ
 Ἴων, θεῖον εἶναι καὶ μὴ τεχνικὸν περὶ Ὀμήρου ἐπαινετήν.

e 5 δεῖς scr. recc.: δεῖ σ' T W: δ' εἰς F e 6 πάλαι T W:
 πολλὰ F b 1 σώκρατες T W: σώκρατες θεῖος F b 3 ὑπάρχει]
 ὑπάρξει Schanz ἡμῖν T F: ἡμῶν W

MENEΞΕΝΟΣ

St. II

p. 234

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΜΕΝΕΞΕΝΟΣ

ΣΩ. Ἐξ ἀγορᾶς ἢ πόθεν Μενέξενος;

a

MEN. Ἐξ ἀγορᾶς, ὦ Σώκρατες, καὶ ἀπὸ τοῦ βουλευ-
τηρίου.

ΣΩ. Τί μάλιστα σοὶ πρὸς βουλευτήριον; ἢ δῆλα δὴ ὅτι
παιδεύσεως καὶ φιλοσοφίας ἐπὶ τέλει ἡγῆ εἶναι, καὶ ὥς 5
ἱκανῶς ἤδη ἔχων ἐπὶ τὰ μείζω ἐπωοεῖς τρέπεσθαι, καὶ
ἄρχειν ἡμῶν, ὦ θαυμάσιε, ἐπιχειρεῖς τῶν πρεσβυτέρων
τηλικούτος ὢν, ἵνα μὴ ἐκλίπη ὑμῶν ἡ οἰκία ἀεὶ τινα ἡμῶν b
ἐπιμελητὴν παρεχομένη;

MEN. Ἐὰν σύ γε, ὦ Σώκρατες, ἐᾷς καὶ συμβουλεύῃς
ἄρχειν, προθυμήσομαι· εἰ δὲ μή, οὔ. νῦν μέντοι ἀφικόμην
πρὸς τὸ βουλευτήριον πυθόμενος ὅτι ἡ βουλὴ μέλλει αἰρεῖσθαι 5
ὅστις ἐρεῖ ἐπὶ τοῖς ἀποθανούσιν· ταφὰς γὰρ οἶσθ' ὅτι
μέλλουσι ποιεῖν.

ΣΩ. Πάνν γε· ἀλλὰ τίνα εἶλοντο;

MEN. Οὐδένα, ἀλλὰ ἀνεβάλοντο εἰς τὴν αὔριον. οἶμαι
μέντοι Ἀρχίνον ἢ Δίωνα αἰρεθήσεσθαι. 10

ΣΩ. Καὶ μὴν, ὦ Μενέξενε, πολλαχῇ κινδυνεύει καλὸν c
εἶναι τὸ ἐν πολέμῳ ἀποθνήσκειν. καὶ γὰρ ταφῆς καλῆς τε

a 2 ἐξ TW: καὶ ἐξ F (sed καὶ punctis del. f.) καὶ secl. H. Richards
a 4 σοὶ F: σὺ TW a 5 παιδεύσεως TWf: συνέσεως (ut videtur) F
b 1 ἐκλίπη TF: ἐκλείπη W b 7 ποιεῖν TW: ποιήσιν F
b 9 ἀνεβάλοντο WF: ἀνεβάλλοντο T (sed λ alterum puncto del.)
c 2 ταφῆς καλῆς τε καὶ TF: καλῆς ταφῆς τε καὶ W: ταφῆς τε καλῆς
καὶ Stobaeus

- καὶ μεγαλοπρεποῦς τυγχάνει, καὶ ἔαν πένης τις ὦν τελευτήσῃ,
καὶ ἐπαίνου αὖ ἔτυχεν, καὶ ἔαν φαῦλος ᾖ, ὑπ' ἀνδρῶν σοφῶν
5 τε καὶ οὐκ εἰκῇ ἐπαινούντων, ἀλλὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου λόγους
παρεσκευασμένων, οἳ οὕτως καλῶς ἐπαινοῦσιν, ὥστε καὶ τὰ
235 προσόντα καὶ τὰ μὴ περὶ ἐκάστου λέγοντες, κάλλιστά πως
τοῖς ὀνόμασι ποικίλλοντες, γοητεύουσιν ἡμῶν τὰς ψυχάς,
καὶ τὴν πόλιν ἐγκωμιάζοντες κατὰ πάντας τρόπους καὶ τοὺς
τετελευτηκότας ἐν τῷ πολέμῳ καὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν
5 ἅπαντας τοὺς ἔμπροσθεν καὶ αὐτοὺς ἡμᾶς τοὺς ἔτι ζῶντας
ἐπαινοῦντες, ὥστ' ἔγωγε, ὦ Μενέξενε, γενναίως πάννυ διατί-
θεμαι ἐπαινούμενος ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἐκάστοτε ἐξέστηκα
b ἀκροώμενος καὶ κηλούμενος, ἡγούμενος ἐν τῷ παραχρήμα
μείζων καὶ γενναιότερος καὶ καλλίων γεγενῆσθαι. καὶ οἷα
δὴ τὰ πολλὰ ἀεὶ μετ' ἐμοῦ ξένοι τινὲς ἔπονται καὶ συν-
ακροῶνται πρὸς οὓς ἐγὼ σεμνότερος ἐν τῷ παραχρήμα
5 γίγνομαι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ταῦτα ταῦτα δοκοῦσί μοι πάσχειν
καὶ πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς τὴν ἄλλην πόλιν, θαυμασιωτέραν
αὐτὴν ἡγεῖσθαι εἶναι ἢ πρότερον, ὑπὸ τοῦ λέγοντος ἀναπει-
θόμενοι. καὶ μοι αὕτη ἡ σεμνότης παραμένει ἡμέρας πλείω
c ἢ τρεῖς· οὕτως ἕναυλος ὁ λόγος τε καὶ ὁ φθόγγος παρὰ τοῦ
λέγοντος ἐνδύεται εἰς τὰ ὦτα, ὥστε μόγισ τετάρτη ἢ πέμπτη
ἡμέρα ἀναμνησκομαι ἐμαντοῦ καὶ αἰσθάνομαι οὐ γῆς εἰμι,
τέως δὲ οἶμαι μόνον οὐκ ἐν μακάρων νήσοις οἰκεῖν· οὕτως ἡμῖν
5 οἱ ῥήτορες δεξιοί εἰσιν.

MEN. Ἀεὶ σὺν προσπαίζεις, ὦ Σώκρατες, τοὺς ῥήτορας.
νῦν μέντοι οἶμαι ἐγὼ τὸν αἰρεθέντα οὐ πάννυ εὐπορήσειν· ἐξ
ὑπογούου γὰρ παντάπασιν ἢ αἵρεσις γέγονεν, ὥστε ἴσως
ἀναγκασθήσεται ὁ λέγων ὥσπερ αὐτοσχεδιάζειν.

- d ΣΩ. Πόθεν, ὦγαθέ; εἰσὶν ἐκάστοις τούτων λόγοι παρε-

a 3 τρόπους TW: τοὺς τρόπους F καὶ τοὺς TWf: om. F
a 6 ἐπαινοῦντες secl. Cobet ὥστ' TF: ὥς W a 7 καὶ TW:
καὶ γ' F ἐξέστηκα F: ἔστηκα TW b 1 ἀκροώμενος | αἰωρούμενος
Valckenaer b 2 μείζων TW: καὶ μείζων F b 5 μοι TF:
om. W b 8 πλείω ἢ TW F: πλείω Priscianus: πλείων Hirschig:
πλεῖν Cobet

σκευασμένοι, καὶ ἅμα οὐδὲ αὐτοσχεδιάζειν τά γε τοιαῦτα
χαλεπὸν. εἰ μὲν γὰρ δέοι Ἀθηναίους ἐν Πελοποννησίοις εὖ
λέγειν ἢ Πελοποννησίους ἐν Ἀθηναίοις, ἀγαθοὺ ἂν ῥήτορος
δέοι τοῦ πείσουντος καὶ εὐδοκιμήσουντος· ὅταν δέ τις ἐν τούτοις 5
ἀγωνίζεται οὐσπερ καὶ ἐπαινέι, οὐδὲν μέγα δοκεῖν εὖ λέγειν.

MEN. Οὐκ οἶει, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐ μέντοι μὰ Δία.

MEN. Ἦ οἶει οἷός τ' ἂν εἶναι αὐτὸς εἰπεῖν, εἰ δέοι καὶ e
ἐλοιτό σε ἢ βουλή;

ΣΩ. Καὶ ἐμοὶ μὲν γε, ὦ Μενέξενε, οὐδὲν θαυμαστὸν οἷω
τ' εἶναι εἰπεῖν, ὃ τυγχάνει διδάσκαλος οὔσα οὐ πᾶν φαύλη
περὶ ῥητορικῆς, ἀλλ' ἥπερ καὶ ἄλλους πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς 5
πεποίηκε ῥήτορας, ἕνα δὲ καὶ διαφέροντα τῶν Ἑλλήνων,
Περικλέα τὸν Ξανθίππου.

MEN. Τίς αὕτη; ἢ δῆλον ὅτι Ἀσπασίαν λέγεις;

ΣΩ. Λέγω γάρ, καὶ Κύννον γε τὸν Μητροβίου· οὗτοι γάρ
μοι δύο εἰσὶν διδάσκαλοι, ὁ μὲν μουσικῆς, ἡ δὲ ῥητορικῆς. 236
οὕτω μὲν οὖν τρεφόμενον ἄνδρα οὐδὲν θαυμαστὸν δεινὸν εἶναι
λέγειν· ἀλλὰ καὶ ὅστις ἐμοῦ κάκιον ἐπαιδεύθη, μουσικὴν μὲν
ὑπὸ Λάμπρου παιδευθεὶς, ῥητορικὴν δὲ ὑπ' Ἀντιφῶντος τοῦ
Ῥαμνουσίου, ὅμως κἂν οὗτος οἷός τ' εἴη Ἀθηναίους γε ἐν 5
Ἀθηναίοις ἐπαινῶν εὐδοκιμεῖν.

MEN. Καὶ τί ἂν ἔχοις εἰπεῖν, εἰ δέοι σε λέγειν;

ΣΩ. Αὐτὸς μὲν παρ' ἐμαντοῦ ἴσως οὐδέν, Ἀσπασίας δὲ
καὶ χθὲς ἠκροώμην περαινούσης ἐπιτάφιον λόγον περὶ αὐτῶν b
τούτων. ἤκουσε γὰρ ἅπερ σὺ λέγεις, ὅτι μέλλοιεν Ἀθηναῖοι
αἰρεῖσθαι τὸν ἐροῦντα· ἔπειτα τὰ μὲν ἐκ τοῦ παραχρήμᾳ μοι
διῆει, οἷα δέοι λέγειν, τὰ δὲ πρότερον ἐσκεμμένη, ὅτε μοι
δοκεῖ συνετίθει τὸν ἐπιτάφιον λόγον ὃν Περικλῆς εἶπεν, 5
περιλείμματ' ἄττα ἐξ ἐκείνου συγκολλῶσα.

d5 δέοι του TWf: δέοιτο F e1 οἶει TWf: οἶει ἂν F
e3 οὐδὲν θαυμαστὸν ὃ μενέξενε θαυμαστὸν F a1 ἢ T: ὁ W: οἱ F
a4 παιδευθεὶς secl. Cobet a5 γε F: τε TW b5 δοκεῖ T:
ἐδόκει WF b6 περιλείμματ' ἄττα Tf (sed γρ. ταῦτα in marg. T):
περιλείμματα ταῦτα WF συγκολλῶσα TWf: κομῶσα F

MEN. Ἡ καὶ μνημονεύσαις ἂν ἂ ἐλεγεν ἡ Ἀσπασία;

ΣΩ. Εἰ μὴ ἀδικῶ γε· ἐμάνθανόν γέ τοι παρ' αὐτῆς, καὶ
c ὀλίγου πληγὰς ἔλαβον ὅτ' ἐπελανθανόμην.

MEN. Τί οὖν οὐ διήλθες;

ΣΩ. Ἀλλ' ὅπως μὴ μοι χαλεπανεῖ ἡ διδάσκαλος, ἂν
ἐξενέγκω αὐτῆς τὸν λόγον.

5 MEN. Μηδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' εἰπέ, καὶ πάνυ μοι
χαριῇ, εἴτε Ἀσπασίας βούλει λέγειν εἴτε ὀτουοῦν· ἀλλὰ
μόνον εἰπέ.

ΣΩ. Ἀλλ' ἴσως μου καταγελάσῃ, ἂν σοι δόξω πρεσβύτης
ὦν ἔτι παίζειν.

10 MEN. Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' εἰπὲ παντὶ τρόπῳ.

ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι σοί γε δεῖ χαρίζεσθαι, ὥστε καὶ ὀλίγον,
d εἴ με κελεύουσιν ἀποδύντα ὀρχήσασθαι, χαρισαίμην ἂν, ἐπειδὴ
γε μόνῳ ἐσμέν. ἀλλ' ἄκουε. ἔλεγε γάρ, ὥς ἐγῶμαι, ἀρξαμένη
λέγειν ἀπ' αὐτῶν τῶν τεθνεώτων οὕτως.

Ἔργῳ μὲν ἡμῖν οἷδε ἔχουσιν τὰ προσήκοντα σφίσιν αὐτοῖς,
5 ὧν τυχόντες πορεύονται τὴν εἰμαρμένην πορείαν, προπεμ-
φθέντες κοινῇ μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως, ἰδίᾳ δὲ ὑπὸ τῶν οἰκείων·
λόγῳ δὲ δὴ τὸν λειπόμενον κόσμον ὃ τε νόμος προστάττει
e ἀποδοῦναι τοῖς ἀνδράσιν καὶ χρή. ἔργων γὰρ εὖ πραχθέντων
λόγῳ καλῶς ῥηθέντι μνήμη καὶ κόσμος τοῖς πράξασιν γίγνεται
παρὰ τῶν ἀκουσάντων· δεῖ δὴ τοιούτου τινὸς λόγου ὅστις
τοὺς μὲν τετελευτηκότας ἱκανῶς ἐπαινέσεται, τοῖς δὲ ζῶσιν
5 εὐμενῶς παραινέσεται, ἐκγόνοις μὲν καὶ ἀδελφοῖς μιμεῖσθαι
τὴν τῶνδε ἀρετὴν παρακελευόμενος, πατέρας δὲ καὶ μητέρας
καὶ εἴ τινας τῶν ἀνωθεν ἔτι προγόνων λείπονται, τούτους δὲ

b 7 μνημονεύσαις TF: μνημονεύσας W c 1 ὅτ' F (ὅτε Schleiermacher): ὅτι TW c 3 χαλεπανεῖ Tf: χαλεπανῇ W: χαλεπαίνει F c 8 καταγελάσει T: καταγελάσῃ W: καταγελάσεις F ἂν TW: ἔάν F c 11 ὥστε] ᾗ γε ci. Stallbaum d 1 κελεύουσιν scr. recc.: κελεύεις TW: κελεύης F χαρισαίμην ἂν secl. Schanz d 6 δὲ TWF: δὲ ἕκαστος Longinus οἰκείων TW et in ras. F: προσηγόντων Longinus

παραμυθούμενος. τίς οὖν ἂν ἡμῖν τοιοῦτος λόγος φανείη; ἡ 237
 πόθεν ἂν ὀρθῶς ἀρξάμεθα ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐπαινούντες, οἱ
 ζῶντές τε τοὺς ἑαυτῶν ἡϋφραινον δι' ἀρετήν, καὶ τὴν τελευτήν
 ἀντὶ τῆς τῶν ζώντων σωτηρίας ἡλλάξαντο; δοκεῖ μοι χρῆναι
 κατὰ φύσιν, ὥσπερ ἀγαθοὶ ἐγένοντο, οὕτω καὶ ἐπαινεῖν αὐ- 5
 τοὺς. ἀγαθοὶ δὲ ἐγένοντο διὰ τὸ φῦναι ἐξ ἀγαθῶν. τὴν
 εὐγένειαν οὖν πρῶτον αὐτῶν ἐγκωμιάζωμεν, δεύτερον δὲ τροφήν
 τε καὶ παιδείαν· ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν τῶν ἔργων πρᾶξιν ἐπιδεί- b
 ξωμεν, ὥς καλὴν καὶ ἀξίαν τούτων ἀπεφάναντο. τῆς δ'
 εὐγενείας πρῶτον ὑπῆρξε τοῖσδε ἡ τῶν προγόνων γενεαίς
 οὐκ ἔπηλυσ οὔσα, οὐδὲ τοὺς ἐκγόνους τούτους ἀποφηνάμενη
 μετοικούντας ἐν τῇ χώρᾳ ἄλλοθεν σφῶν ἡκόντων, ἀλλ' 5
 αὐτόχθονας καὶ τῷ ὄντι ἐν πατρίδι οἰκούντας καὶ ζῶντας,
 καὶ τρεφομένους οὐχ ὑπὸ μητρὶός ὡς οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ὑπὸ
 μητρὸς τῆς χώρας ἐν ᾗ ὥκουν, καὶ νῦν κείσθαι τελευτήσαντας c
 ἐν οἰκείοις τόποις τῆς τεκούσης καὶ θρεψάσης καὶ ὑποδεξα-
 μένης. δικαιοτάτον δὴ κοσμήσαι πρῶτον τὴν μητέρα αὐτήν·
 οὕτω γὰρ συμβαίνει ἅμα καὶ ἡ τῶνδε εὐγένεια κοσμουμένη.

Ἔστι δὲ ἀξία ἡ χώρα καὶ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἐπαι- 5
 νεῖσθαι, οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, πρῶτον
 δὲ καὶ μέγιστον ὅτι τυγχάνει οὔσα θεοφιλῆς. μαρτυρεῖ δὲ
 ἡμῶν τῷ λόγῳ ἡ τῶν ἀμφισβητησάντων περὶ αὐτῆς θεῶν
 ἔρις τε καὶ κρίσις· ἦν δὴ θεοὶ ἐπήνεσαν, πῶς οὐχ ὑπ' d
 ἀνθρώπων γε συμπάντων δικαία ἐπαινέεισθαι; δεύτερος δὲ
 ἔπαινος δικαίως ἂν αὐτῆς εἴη, ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ ἡ
 πᾶσα γῆ ἀνεδίδου καὶ ἔφυνε ζῶα παντοδαπά, θηρία τε καὶ βοτά, 5
 ἐν τούτῳ ἡ ἡμετέρα θηρίων μὲν ἀγρίων ἄγονος καὶ καθαρὰ 5
 ἐφάνη, ἐξελέξατο δὲ τῶν ζώων καὶ ἐγέννησεν ἄνθρωπον, ὃ
 συνέσει τε ὑπερέχει τῶν ἄλλων καὶ δίκην καὶ θεοὺς μόνον

a 1 ἡ TWf: om. F a 6 δὲ TW: δέ γε F a 7 τὴν
 ante τροφήν add. H. Richards b 4 ἐκγόνους TWf: ἐγγό-
 νους F b 7 καὶ TWf: om. F οἱ F Dionysius: om. TW
 (fort. ἄλλοι) c 8 αὐτῆς F Dionysius: αὐτὴν TW d 1 δὴ TWf:
 δὲ Dionysius d 4 πᾶσα TW: ἅπασα F ἐφυν F: ἐφυ TW
 d 6 δ TW: δs F

- e νομίζει. μέγα δὲ τεκμήριον τούτῳ τῷ λόγῳ, ὅτι ἤδε ἔτεκεν ἡ γῆ τοὺς τῶνδ' τε καὶ ἡμετέρους προγόνους. πᾶν γὰρ τὸ τεκὸν τροφήν ἔχει ἐπιτηδείαν ᾧ ἂν τέκη, ᾧ καὶ γυνὴ δῆλη τεκοῦσά τε ἀληθῶς καὶ μὴ, ἀλλ' ὑποβαλλομένη, ἔαν μὴ ἔχη
- 5 πηγὰς τροφῆς τῷ γεννωμένῳ. ὁ δὲ καὶ ἡ ἡμετέρα γῆ τε καὶ μήτηρ ἱκανὸν τεκμήριον παρέχεται ὥς ἀνθρώπους γεννησαμένη· μόνη γὰρ ἐν τῷ τότε καὶ πρώτη τροφήν ἀνθρωπείαν
- 238 ἤνεγκεν τὸν τῶν πυρῶν καὶ κριθῶν καρπὸν, ᾧ κάλλιστα καὶ ἄριστα τρέφεται τὸ ἀνθρώπειον γένος, ὥς τῷ ὄντι τοῦτο τὸ ζῶον αὐτὴ γεννησαμένη. μᾶλλον δὲ ὑπὲρ γῆς ἢ γυναικὸς προσήκει δέχεσθαι τοιαῦτα τεκμήρια· οὐ γὰρ γῆ γυναῖκα
- 5 μεμίμηται κηρύσει καὶ γεννήσει, ἀλλὰ γυνὴ γῆν. τούτου δὲ τοῦ καρποῦ οὐκ ἐφθόνησεν, ἀλλ' ἐνειμεν καὶ τοῖς ἄλλοις. μετὰ δὲ τοῦτο ἐλαίου γένεσιν, πόνων ἀρωγὴν, ἀνῆκεν τοῖς
- b ἐκγόνοις· θρεψαμένη δὲ καὶ αὐξήσασα πρὸς ἥβην ἄρχοντας καὶ διδασκάλους αὐτῶν θεοὺς ἐπηγάγετο· ὧν τὰ μὲν ὀνόματα πρέπει ἐν τῷ τοιῷδε ἔαν—ἴσμεν γάρ—οἱ τὸν βίον ἡμῶν κατεσκεύασαν πρὸς τε τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν, τέχνας πρῶ-
- 5 τούς παιδευσάμενοι, καὶ πρὸς τὴν ὑπὲρ τῆς χώρας φυλακὴν ὅπλων κτήσιν τε καὶ χρήσιν διδασκόμενοι.

Γεννηθέντες δὲ καὶ παιδευθέντες οὕτως οἱ τῶνδε πρόγονοι ᾔκουσιν πολιτείαν κατασκευασάμενοι, ἧς ὁρθῶς ἔχει διὰ βρα-
 c χέων ἐπιμνησθῆναι. πολιτεία γὰρ τροφὴ ἀνθρώπων ἐστίν, καλὴ μὲν ἀγαθῶν, ἡ δὲ ἐναντία κακῶν. ὥς οὖν ἐν καλῇ πολιτείᾳ ἐτράφησαν οἱ πρόσθεν ἡμῶν, ἀναγκαῖον δηλῶσαι, δι' ἣν δὴ κακεῖνοι ἀγαθοὶ καὶ οἱ νῦν εἰσιν, ὧν οἶδε τυγχάνουσιν
 5 ὄντες οἱ τετελευτηκότες. ἡ γὰρ αὐτὴ πολιτεία καὶ τότε ἦν καὶ νῦν, ἀριστοκρατία, ἐν ᾗ νῦν τε πολιτευόμεθα καὶ τὸν αἰὲ

e1 ὅτι F: τί TW e4 ὑποβαλλομένη Ast e5 γεννωμένῳ TWF: γενομένῳ Stephanus e7 τότε TW: τότε καιρῷ F a3 αὐτῇ F: αὕτη TW a4 τεκμήρια TF: τε τεκμήρια W a7 τοῦτο TW: ταῦτα F b3 ἴσμεν γάρ secl. Wilamowitz c2 καλῇ . . . κακῶν TWF: καλὴ μὲν ἀγαθῶν, μὴ καλὴ δὲ κακῶν Stobaeus: καὶ ἡ μὲν ἀγαθὴ ἀγαθῶν, μὴ καλὴ δὲ κακῶν Dionysius c6 ἀριστοκρατία secl. ci. H. Richards

χρόνον ἐξ ἐκείνου ὡς τὰ πολλά. καλεῖ δὲ ὁ μὲν αὐτὴν
 δημοκρατίαν, ὁ δὲ ἄλλο, ᾧ ἂν χαίρη, ἔστι δὲ τῇ ἀληθείᾳ μετ' **d**
 εὐδοξίας πλήθους ἀριστοκρατία. βασιλῆς μὲν γὰρ αἰεὶ ἡμῖν
 εἰσιν· οὗτοι δὲ τοτὲ μὲν ἐκ γένους, τοτὲ δὲ αἰρετοί· ἐγκρατὲς
 δὲ τῆς πόλεως τὰ πολλὰ τὸ πλήθος, τὰς δὲ ἀρχὰς δίδωσι
 καὶ κράτος τοῖς αἰεὶ δόξασιν ἀρίστοις εἶναι, καὶ οὔτε ἀσθενεία **5**
 οὔτε πενία οὔτ' ἀγνωσία πατέρων ἀπελήλαται οὐδεὶς οὐδὲ
 τοῖς ἐναντίοις τετίμηται, ὥσπερ ἐν ἄλλαις πόλεσιν, ἀλλὰ
 εἰς ὅρος, ὃ δόξας σοφὸς ἢ ἀγαθὸς εἶναι κρατεῖ καὶ ἄρχει.
 αἰτία δὲ ἡμῖν τῆς πολιτείας ταύτης ἡ ἐξ ἴσου γένεσις. αἱ μὲν **e**
 γὰρ ἄλλαι πόλεις ἐκ παντοδαπῶν κατεσκευασμέναι ἀνθρώπων
 εἰσὶ καὶ ἀνωμάτων, ὥστε αὐτῶν ἀνώμαλοι καὶ αἱ πολιτεῖαι,
 τυραννίδες τε καὶ ὀλιγαρχίαι· οἰκοῦσιν οὖν ἔνιοι μὲν δούλους,
 οἱ δὲ δεσπότης ἀλλήλους νομίζοντες· ἡμεῖς δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι, **5**
 μιᾶς μητρὸς πάντες ἀδελφοὶ φύντες, οὐκ ἀξιοῦμεν δούλοι **239**
 οὐδὲ δεσπότες ἀλλήλων εἶναι, ἀλλ' ἡ ἰσογονία ἡμᾶς ἡ κατὰ
 φύσιν ἰσονομίαν ἀναγκάζει ζητεῖν κατὰ νόμον, καὶ μηδενὶ
 ἄλλῳ ὑπέκειναι ἀλλήλοισι ἢ ἀρετῆς δόξῃ καὶ φρονήσεως.

Ὅθεν δὴ ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ τεθραμμένοι οἱ τῶνδ' γε **5**
 πατέρες καὶ οἱ ἡμέτεροι καὶ αὐτοὶ οὗτοι, καὶ καλῶς φύντες,
 πολλὰ δὴ καὶ καλὰ ἔργα ἀπεφήναντο εἰς πάντας ἀνθρώπους
 καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, οἰόμενοι δεῖν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ **b**
 Ἑλληνισιν ὑπὲρ Ἑλλήνων μάχεσθαι καὶ βαρβάροις ὑπὲρ
 ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων. Εὐμόλπου μὲν οὖν καὶ Ἀμαζόνων
 ἐπιστρατευσάντων ἐπὶ τὴν χώραν καὶ τῶν ἔτι προτέρων ὡς
 ἡμύναντο, καὶ ὡς ἤμυναν Ἀργείοις πρὸς Καδμείους καὶ **5**
 Ἡρακλείδαις πρὸς Ἀργείους, ὃ τε χρόνος βραχὺς ἀξίως
 διηγῆσασθαι, ποιηταὶ τε αὐτῶν ἤδη καλῶς τὴν ἀρετὴν ἐν
 μουσικῇ ὑμνήσαντες εἰς πάντας μεμνηνύκασιν· ἐὰν οὖν ἡμεῖς

d 1 ᾧ Stallbaum **d** 5 κράτος TW: τὸ κράτος F
e 1 ἡμῖν TW: ἡμῖν ἐστι F γένεσις TF: γένησις W **e** 4 ἔνιοι]
 ἔνιοι <οἱ> Bake **a** 2 οὐδὲ TW: οὐδ' αὖ F ἰσογονία W?tf:
 ἰσογονία TF **a** 5 γε F: om. TW **a** 6 οἱ F: om. TW
b 5 ἀργεῖοις WF: ἀργεῖοι T **b** 6 βραχὺς TW: βραχὺς ὥστε F
b 7 ἤδη καλῶς TWf: ἡ δικαίως F (ἤδη ἱκανῶς S)

- c ἐπιχειρῶμεν τὰ αὐτὰ λόγῳ ψιλῶ κοσμεῖν, τάχ' ἂν δεῦτεροι
 φαινοίμεθα. ταῦτα μὲν οὖν διὰ ταῦτα δοκεῖ μοι ἔαν, ἐπειδὴ
 καὶ ἔχει τὴν ἀξίαν· ὦν δὲ οὔτε ποιητῆς πω δόξαν ἀξίαν ἐπ'
 ἀξίοις λαβὼν ἔχει ἔτι τέ ἐστὶν ἐν ἀμνηστία, τούτων πέρι μοι
 5 δοκεῖ χρῆναι ἐπιμνησθῆναι ἐπαινοῦντά τε καὶ προμνόμενον
 ἄλλοις ἐς ὥδ' αὖτε καὶ τὴν ἄλλην ποίησιν αὐτὰ θεῖναι
 πρεπόντως τῶν πραξάντων. ἔστιν δὲ τούτων ὦν λέγω
 d πρῶτα· Πέρσας ἡγουμένους τῆς Ἀσίας καὶ δουλουμένους τὴν
 Εὐρώπην ἔσχον οἱ τῆσδε τῆς χώρας ἔκγονοι, γονῆς δὲ ἡμέ-
 τεροι, ὦν καὶ δίκαιον καὶ χρὴ πρῶτον μεμνημένους ἐπαινέσαι
 αὐτῶν τὴν ἀρετήν. δεῖ δὴ αὐτὴν ἰδεῖν, εἰ μέλλει τις καλῶς
 5 ἐπαινεῖν, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενόμενον λόγῳ, ὅτε πάντα μὲν
 ἡ Ἀσία ἐδούλευε τρίτῳ ἤδη βασιλεῖ, ὦν ὁ μὲν πρῶτος Κῦρος
 ἐλευθερώσας Πέρσας τοὺς αὐτοῦ πολίτας τῷ αὐτοῦ φρονήματι
 e ἅμα καὶ τοὺς δεσπότας Μήδους ἐδουλώσατο καὶ τῆς ἄλλης
 Ἀσίας μέχρι Αἰγύπτου ἤρξεν, ὁ δὲ υἱὸς Αἰγύπτου τε καὶ
 Λιβύης ὅσον οἶόν τ' ἦν ἐπιβαίνειν, τρίτος δὲ Δαρεῖος περὶ
 240 θαλάττης ἐκράτει καὶ τῶν νήσων, ὥστε μηδὲ ἀξιούν ἀντίπαλον
 αὐτῷ μηδένα εἶναι· αἱ δὲ γινώμαι δεδουλωμένοι ἀπάντων
 ἀνθρώπων ἦσαν· οὕτω πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ μάχιμα γένη
 καταδεδουλωμένη ἦν ἡ Περσῶν ἀρχή. αἰτιασάμενος δὲ
 5 Δαρεῖος ἡμᾶς τε καὶ Ἑρετριᾶς, Σάρδεσιν ἐπιβουλεύσαι
 προφασιζόμενος, πέμψας μυριάδας μὲν πεντήκοντα ἔν τε
 πλοίοις καὶ ναυσίν, ναῦς δὲ τριακοσίας, Δᾶτιν δὲ ἄρχοντα,
 εἶπεν ἡκεῖν ἄγοντα Ἑρετριᾶς καὶ Ἀθηναίους, εἰ βούλοιο τὴν
 b ἑαυτοῦ κεφαλὴν ἔχειν· ὁ δὲ πλεύσας εἰς Ἑρέτριαν ἐπ' ἄνδρας
 οἱ τῶν τότε Ἑλλήνων ἐν τοῖς εὐδοκιμώτατοι ἦσαν τὰ πρὸς
 τὸν πόλεμον καὶ οὐκ ὀλίγοι, τούτους ἐχειρώσατο μὲν ἐν

c2 μοι ἔαν WF: ἔαν μοι T (sed add. signis transpositionis)
 c4 ἀμνηστία F: μνηστία TW d3 πρῶτον TW: καὶ πρῶτον F
 d5 λόγῳ TW: ἐν λόγῳ F e2 υἱὸς TWf (sed αὐτοῦ in marg. t):
 om. F e3 ἐπιβαίνειν TF: ἐπιβῆναι W a5 τε TW: δὲ F
 a6 προφασιζόμενος secl. Cobet b2 εὐδοκιμώτατοι Hirschig: εὐδο-
 κимωτάτοις TW: μάλιστα εὐδοκιμωτάτοις F

τρισὶν ἡμέραις, διηρευνήσατο δὲ αὐτῶν πᾶσαν τὴν χώραν,
 ἵνα μηδεὶς ἀποφύγοι, τοιούτῳ τρόπῳ· ἐπὶ τὰ ὄρια ἐλθόντες 5
 τῆς Ἑρετρικῆς οἱ στρατιῶται αὐτοῦ, ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν
 διαστάντες, συνάψαντες τὰς χεῖρας διήλθον ὑπασαν τὴν
 χώραν, ἵν' ἔχοιεν τῷ βασιλεῖ εἰπεῖν ὅτι οὐδεὶς σφᾶς ἀποπε- c
 φευγῶς εἴη. τῇ δ' αὐτῇ διανοίᾳ κατηγάγοντο ἐξ Ἑρετρίας
 εἰς Μαραθῶνα, ὡς ἔτοιμόν σφισιν ὄν καὶ Ἀθηναίους ἐν τῇ
 αὐτῇ ταύτῃ ἀνάγκῃ ζεύξαντας Ἑρετριάδων ἀγειν. τούτων
 δὲ τῶν μὲν πραχθέντων, τῶν δ' ἐπιχειρουμένων οὗτ' 5
 Ἑρετριάδων ἐβοήθησεν Ἑλλήνων οὐδεὶς οὔτε Ἀθηναίους
 πλὴν Λακεδαιμονίων—οὗτοι δὲ τῇ ὑστεραίᾳ τῆς μάχης ἀφί-
 κοντο—οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐκπεπληγμένοι, ἀγαπῶντες τὴν
 ἐν τῷ παρόντι σωτηρίαν, ἡσυχίαν ἤγουν. ἐν τούτῳ δὴ ἄν d
 τις γενόμενος γνοίῃ οἷοι ἄρα ἐτύγχανον ὄντες τὴν ἀρετὴν οἱ
 Μαραθῶνι δεξάμενοι τὴν τῶν βαρβάρων δύναμιν καὶ κολασά-
 μενοι τὴν ὑπερηφανίαν ὅλης τῆς Ἀσίας καὶ πρῶτοι στήσαντες
 τρόπαια τῶν βαρβάρων, ἡγεμόνες καὶ διδάσκαλοι τοῖς ἄλλοις 5
 γενόμενοι ὅτι οὐκ ἄμαχος εἴη ἡ Περσῶν δύναμις, ἀλλὰ πᾶν
 πλῆθος καὶ πᾶς πλοῦτος ἀρετῇ ὑπέκει. ἐγὼ μὲν οὖν ἐκείνους
 τοὺς ἄνδρας φημὶ οὐ μόνον τῶν σωμάτων τῶν ἡμετέρων e
 πατέρας εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς τε ἡμετέρας καὶ
 συμπάντων τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡπείρῳ· εἰς ἐκείνο γὰρ τὸ ἔργον
 ἀποβλέψαντες καὶ τὰς ὑστερὰς μάχας ἐτόλμησαν διακινδυ-
 νεύειν οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τῆς σωτηρίας, μαθηταὶ τῶν Μαραθῶνι 5
 γενόμενοι. τὰ μὲν οὖν ἀριστεία τῷ λόγῳ ἐκείνοις ἀναθε-
 τέον, τὰ δὲ δευτερεῖα τοῖς περὶ Σαλαμίνα καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ 24I
 ναυμαχήσασιν καὶ νικήσασιν. καὶ γὰρ τούτων τῶν ἀνδρῶν
 πολλὰ μὲν ἂν τις ἔχοι διελθεῖν, καὶ οἷα ἐπιόντα ὑπέμειναν
 κατὰ τε γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ὡς ἡμύναντο ταῦτα· ὁ
 δέ μοι δοκεῖ καὶ ἐκείνων κάλλιστον εἶναι, τούτου μνησθή- 5
 σομαι, ὅτι τὸ ἐξῆς ἔργον τοῖς Μαραθῶνι διεπράξαντο. οἱ μὲν

d 4 ἕλης τῆς ἀσίας F : om. T W
 καὶ γὰρ T W : καὶ γὰρ οὐδὲ F

a 2 καὶ νικήσασιν secl. Cobet
 a 4 κατὰ θάλατταν T F : θάλατταν W

- γὰρ Μαραθῶνι τοσοῦτον μόνον ἐπέδειξαν τοῖς Ἑλλησιν, ὅτι
b κατὰ γῆν οἶόν τε ἀμύνασθαι τοὺς βαρβάρους ὀλίγοις πολλούς,
 ναυσὶ δὲ ἔτι ἦν ἄδηλον καὶ δόξαν εἶχον Πέρσαι ἅμαχοι εἶναι
 κατὰ θάλατταν καὶ πλήθει καὶ πλούτῳ καὶ τέχνῃ καὶ ῥώμῃ·
 τοῦτο δὴ ἄξιον ἐπαινεῖν τῶν ἀνδρῶν τῶν τότε ναυμαχησάντων,
 5 ὅτι τὸν ἐχόμενον φόβον διέλυσαν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἔπαυσαν
 φοβουμένους πλήθος νεῶν τε καὶ ἀνδρῶν. ὑπ' ἀμφοτέρων
 δὴ συμβαίνει, τῶν τε Μαραθῶνι μαχεσαμένων καὶ τῶν ἐν
c Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων, παιδευθῆναι τοὺς ἄλλους Ἑλ-
 ληνας, ὑπὸ μὲν τῶν κατὰ γῆν, ὑπὸ δὲ τῶν κατὰ θάλατταν
 μαθόντας καὶ ἐθισθέντας μὴ φοβεῖσθαι τοὺς βαρβάρους.
 τρίτον δὲ λέγω τὸ ἐν Πλαταιαῖς ἔργον καὶ ἀριθμῷ καὶ ἀρετῇ
 5 γενέσθαι τῆς Ἑλληνικῆς σωτηρίας, κοινὸν ἤδη τοῦτο Λακε-
 δαιμονίων τε καὶ Ἀθηναίων. τὸ μὲν οὖν μέγιστον καὶ
 χαλεπώτατον οὗτοι πάντες ἡμύναντο, καὶ διὰ ταύτην τὴν
 ἀρετὴν νῦν τε ὑφ' ἡμῶν ἐγκωμιάζονται καὶ εἰς τὸν ἔπειτα
d χρόνον ὑπὸ τῶν ὕστερον· μετὰ δὲ τοῦτο πολλὰ μὲν πόλεις
 τῶν Ἑλλήνων ἔτι ἦσαν μετὰ τοῦ βαρβάρου, αὐτὸς δὲ
 ἠγγέλλετο βασιλεὺς διανοεῖσθαι ὥς ἐπιχειρήσων πάλιν ἐπὶ
 τοὺς Ἑλληνας. δίκαιον δὴ καὶ τούτων ἡμᾶς ἐπιμνησθῆναι,
 5 οἱ τοῖς τῶν προτέρων ἔργοις τέλος τῆς σωτηρίας ἐπέθεσαν
 ἀνακαθηράμενοι καὶ ἐξελάσαντες πᾶν τὸ βάρβαρον ἐκ τῆς
 θαλάττης. ἦσαν δὲ οὗτοι οἳ τε ἐπ' Εὐρυμέδοντι ναυμαχή-
eσαντες καὶ οἱ εἰς Κύπρον στρατεύσαντες καὶ οἱ εἰς Αἴγυπτον
 πλεύσαντες καὶ ἄλλοσε πολλαχόσε, ὧν χρὴ μεμνήσθαι καὶ
 χάριν αὐτοῖς εἰδέναι, ὅτι βασιλέα ἐποίησαν δείσαντα τῇ
 ἑαυτοῦ σωτηρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν, ἀλλὰ μὴ τῇ τῶν Ἑλ-
 5 λήνων ἐπιβουλεύειν φθορᾷ.

Καὶ οὗτος μὲν δὴ πάσῃ τῇ πόλει διηντλήθη ὁ πόλεμος ὑπὲρ

b 1 ἀμύνασθαι WF: ἀμύνεσθαι T **c 2** γῆν TW: τὴν γῆν F
c 7 ἡμύναντο F: ἡμύναν TW: ἡνυσαν Gottleber **d 3** ἠγγέλ-
 λετο WF: ἠγγελετο T: ἠγάλλετο suprascr. f βασιλεὺς TW:
 ὁ βασιλεὺς F (ἐπιστρατεύσαι) ἐπιχειρήσων Schanz **e 6** πάσῃ]
 πᾶς vel πᾶς πάσῃ Stallbaum

αὐτῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ὁμοφώνων πρὸς τοὺς βαρβάρους· **242**
 εἰρήνης δὲ γενομένης καὶ τῆς πόλεως τιμωμένης ἦλθεν ἐπ'
 αὐτήν, ὃ δὴ φιλεῖ ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῖς εὖ πράττουσι
 προσπίπτειν, πρῶτον μὲν ζῆλος, ἀπὸ ζήλου δὲ φθόνος· ὃ καὶ
 τήνδε τὴν πόλιν ἄκουσαν ἐν πολέμῳ τοῖς Ἑλλησι κατέ- **5**
 στησεν. μετὰ δὲ τοῦτο γενομένου πολέμου, συνέβαλον μὲν
 ἐν Τανόγρα ὑπὲρ τῆς Βοιωτῶν ἐλευθερίας Λακεδαιμονίοις
 μαχόμενοι, ἀμφισβητησίμου δὲ τῆς μάχης γενομένης, διέκρινε **b**
 τὸ ὕστερον ἔργον· οἱ μὲν γὰρ ὥχοντο ἀπιόντες, καταλιπόντες
 [Βοιωτοὺς] οἷς ἐβοήθουν, οἱ δ' ἡμέτεροι τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐν Οἰνο-
 φύτοις νικήσαντες τοὺς ἀδίκως φεύγοντας δικαίως κατήγαγον.
 οὗτοι δὲ πρῶτοι μετὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον, Ἑλλησιν ἤδη **5**
 ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας βοηθοῦντες πρὸς Ἑλλήνας, ἄνδρες ἀγαθοὶ
 γενόμενοι καὶ ἐλευθερώσαντες οἷς ἐβοήθουν, ἐν τῷδε τῷ **c**
 μνήματι τιμηθέντες ὑπὸ τῆς πόλεως πρῶτοι ἐτέθησαν. μετὰ
 δὲ ταῦτα πολλοῦ πολέμου γενομένου, καὶ πάντων τῶν
 Ἑλλήνων ἐπιστρατευσάντων καὶ τεμόντων τὴν χώραν καὶ
 ἀναξίαν χάριν ἐκτινόντων τῇ πόλει, νικήσαντες αὐτοὺς **5**
 ναυμαχίᾳ οἱ ἡμέτεροι καὶ λαβόντες αὐτῶν τοὺς ἡγεμόνας
 Λακεδαιμονίους ἐν τῇ Σφαγίᾳ, ἐξὸν αὐτοῖς διαφθεῖραι ἐφεί-
 σαντο καὶ ἀπέδосαν καὶ εἰρήνην ἐποιήσωτο, ἡγούμενοι πρὸς **d**
 μὲν τὸ ὁμόφυλον μέχρι νίκης δεῖν πολεμεῖν, καὶ μὴ δι'
 ὀργὴν ἰδίαν πόλεως τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων διολλύναι,
 πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους μέχρι διαφθορᾶς. τούτους δὲ ἄξιον
 ἐπαινέσαι τοὺς ἄνδρας, οἱ τοῦτον τὸν πόλεμον πολεμήσαντες **5**
 ἐνθάδε κεῖνται, ὅτι ἐπέδειξαν, εἴ τις ἄρα ἡμφεσβήτει ὥς ἐν
 τῷ προτέρῳ πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς βαρβάρους ἄλλοι τινὲς
 εἶεν ἀμείνους Ἀθηναίων, ὅτι οὐκ ἀληθῆ ἀμφισβητοῖεν· οὗτοι
 γὰρ ἐνταῦθα ἔδειξαν, στασιασάσης τῆς Ἑλλάδος περιγενό- **e**

α6 συνέβαλον μὲν Tf: συνεβάλομεν F: συνέβαλλον μὲν W
 b2 γὰρ TF: om. W καταλιπόντες WF: καταλείποντες T et εἰ
 suprascr. W b3 Βοιωτοὺς secl. ci. Bekker c7 Λακεδαιμο-
 νίους secl. Cobet d6 ἐπέδειξαν T W: ἐπεδείξαντο F ἡμφεσβήτει T:
 ἡμφισβήτει WF

- μενοι τῷ πολέμῳ, τοὺς προεστῶτας τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
χειρωσάμενοι, μεθ' ὧν τότε τοὺς βαρβάρους ἐνίκων κοινῇ,
τούτους νικῶντες ἰδίᾳ. τρίτος δὲ πόλεμος μετὰ ταύτην τὴν
5 εἰρήνην ἀνέλπιστός τε καὶ δεινὸς ἐγένετο, ἐν ᾧ πολλοὶ καὶ
ἀγαθοὶ τελευτήσαντες ἐνθάδε κεύνται, πολλοὶ μὲν ἀμφὶ Σι-
243 κελίαν πλείστα τρόπαια στήσαντες ὑπὲρ τῆς Λεοντίνων
ἐλευθερίας, οἷς βοηθοῦντες διὰ τοὺς ὅρκους ἔπλευσαν εἰς
ἐκείνους τοὺς τόπους, διὰ δὲ μῆκος τοῦ πλοῦ εἰς ἀπορίαν
τῆς πόλεως καταστάσης καὶ οὐ δυναμένης αὐτοῖς ὑπηρετεῖν,
5 τούτῳ ἀπειπόντες ἐδυστύχησαν. ὧν οἱ ἐχθροὶ καὶ προσπολε-
μήσαντες πλείῳ ἔπαινον ἔχουσι σωφροσύνης καὶ ἀρετῆς ἢ
τῶν ἄλλων οἱ φίλοι. πολλοὶ δ' ἐν ταῖς ναυμαχίαις ταῖς καθ'
Ἑλλήσποντον, μιᾷ μὲν ἡμέρᾳ πάσας τὰς τῶν πολεμίων
b ἐλόντες ναῦς, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας νικήσαντες· ὁ δ' εἶπον
δεινὸν καὶ ἀνέλπιστον τοῦ πολέμου γενέσθαι, τόδε λέγω τὸ
εἰς τοσοῦτον φιλονικίας ἐλθεῖν πρὸς τὴν πόλιν τοὺς ἄλλους
Ἕλληνας, ὥστε τολμῆσαι τῷ ἐχθίστῳ ἐπικηρυκεύσασθαι
5 βασιλεῖ, ὃν κοινῇ ἐξέβαλον μεθ' ἡμῶν, ἰδίᾳ τοῦτον πάλιν
ἐπάγεσθαι, βάρβαρον ἐφ' Ἕλληνας, καὶ συναθροῖσαι ἐπὶ
τὴν πόλιν πάντας Ἕλληνας τε καὶ βαρβάρους. οὐ δὴ καὶ
c ἐκφανὴς ἐγένετο ἡ τῆς πόλεως ρώμη τε καὶ ἀρετή. οἰομένων
γὰρ ἤδη αὐτὴν καταπεπολεμῆσθαι καὶ ἀπειλημμένων ἐν
Μυτιλήνῃ τῶν νεῶν, βοηθήσαντες ἐξήκοντα ναυσίν, αὐτοὶ
ἐμβάντες εἰς τὰς ναῦς, καὶ ἄνδρες γενόμενοι ὁμολογουμένως
5 ἄριστοι, νικήσαντες μὲν τοὺς πολεμίους, λυσάμενοι δὲ τοὺς
φίλους, ἀναξίου τύχης τυχόντες, οὐκ ἀναιρεθέντες ἐκ τῆς
θαλάττης κεύνται ἐνθάδε. ὧν χρὴ αἰεὶ μεμνησθαι τε καὶ
d ἐπαινεῖν· τῇ μὲν γὰρ ἐκείνων ἀρετῇ ἐνικήσαμεν οὐ μόνον
τὴν τότε ναυμαχίαν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄλλον πόλεμον· δόξαν

a 4 δυναμένης αὐτοῖς W : δυναμένοις αὐτῆς T : δυναμένης αὐτῆς F
a 5 τούτῳ TW : τοῦτο F προσπολεμήσαντες TW : προπολε-
μήσαντες F a 7 δ' ἐν TW : δὲ F a 8 μιᾷ TW : καὶ μιᾷ F
(sed καὶ punctis del. f) b 5 ὃν] καὶ ὃν vel ὃν δὲ Teuffel
c 2 ἤδη αὐτὴν TW : αὐτὴν ἤδη F

γὰρ δι' αὐτοὺς ἡ πόλις ἔσχεν μή ποτ' ἂν καταπολεμηθῆναι
 μηδ' ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων—καὶ ἀληθῆ ἔδοξει— τῇ δὲ ἡμετέρα
 αὐτῶν διαφορᾷ ἐκρατήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν ἄλλων· ἀήττητοι 5
 γὰρ ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ γε ἐκείνων ἐσμέν, ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ ἡμᾶς
 αὐτοὺς καὶ ἐνίκησαμεν καὶ ἡττήθημεν. μετὰ δὲ ταῦτα
 ἡσυχίας γενομένης καὶ εἰρήνης πρὸς τοὺς ἄλλους, ὁ οἰκείος e
 ἡμῖν πόλεμος οὕτως ἐπολεμήθη, ὥστε εἴπερ εἰμαρμένον εἴη
 ἀνθρώποις στασιάσαι, μὴ ἂν ἄλλως εὖξασθαι μηδένα πόλιν
 ἑαυτοῦ νοσήσαι. ἕκ τε γὰρ τοῦ Πειραιῶς καὶ τοῦ ἄστεως
 ὡς ἄσμένως καὶ οἰκείως ἀλλήλοις συνέμειξαν οἱ πολῖται καὶ 5
 παρ' ἐλπίδα τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι, τόν τε πρὸς τοὺς Ἐλευσῖνι
 πόλεμον ὡς μετρίως ἔθεντο· καὶ τούτων ἀπάντων οὐδὲν ἄλλ' 244
 αἴτιον ἢ ἡ τῷ ὄντι συγγένεια, φιλίαν βέβαιον καὶ ὁμόφυλον
 οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ παρεχομένη. χρὴ δὲ καὶ τῶν ἐν τούτῳ
 τῷ πολέμῳ τελευτησάντων ὑπ' ἀλλήλων μνείαν ἔχειν καὶ
 διαλλάττειν αὐτοὺς ᾧ δυνάμεθα, εὐχαῖς καὶ θυσίαις, ἐν τοῖς 5
 τοιοῖσδε, τοῖς κρατοῦσιν αὐτῶν εὐχομένους, ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς
 διηλλάγμεθα. οὐ γὰρ κακία ἀλλήλων ἥψαντο οὐδ' ἔχθρα
 ἀλλὰ δυστυχία. μάρτυρες δὲ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐσμεν τούτων οἱ b
 ζῶντες· οἱ αὐτοὶ γὰρ ὄντες ἐκείνοις γένει συγγνώμην ἀλλήλοις
 ἔχομεν ὧν τ' ἐποιήσαμεν ὧν τ' ἐπάθομεν. μετὰ δὲ τοῦτο
 παντελῶς εἰρήνης ἡμῖν γενομένης, ἡσυχίαν ἦγεν ἡ πόλις,
 τοῖς μὲν βαρβάροις συγγιγνώσκουσα, ὅτι παθόντες ὑπ' αὐ- 5
 τῆς κακῶς [ἱκανῶς] οὐκ ἐνδεῶς ἡμύναντο, τοῖς δὲ Ἑλλησιν
 ἀγανακτοῦσα, μεμνημένη ὡς εὖ παθόντες ὑπ' αὐτῆς οἶαν
 χάριν ἀπέδοσαν, κοινωσάμενοι τοῖς βαρβάροις, τὰς τε ναῦς c
 περιελόμενοι αἶ ποτ' ἐκείνους ἔσωσαν, καὶ τείχη καθελόντες
 ἀνθ' ὧν ἡμεῖς τὰ κείνων ἐκωλύσαμεν πεσεῖν· διανοουμένη δὲ
 ἡ πόλις μὴ ἂν ἔτι ἀμῦναι μήτε Ἑλλησι πρὸς ἀλλήλων

d 4 δὲ T W: om. F d 7 ἡττήθημεν T W f: ἐλυπήθημεν F
 e 4 πειραιῶς F: πειραιέως T W ἄστεως F: ἄστεος T W f a 2 ἢ ἡ
 scr. recc.: ἢ F: ἡ T W βέβαιον T W: βεβαίαν F a 5 ᾧ T W:
 ὡς F b 4 παντελῶς T W F: παντελοῦς scr. recc. b 6 ἱκανῶς
 secl. Bekker b 7 ὡς] ὅς Cobet c 4 ἂν addubitat Schanz:
 d 7 ci. H. Richards

- 5 δουλουμενοις μήτε ὑπὸ βαρβάρων, οὕτως ἔκει. ἡμῶν οὖν
 ἐν τοιαύτῃ διανοίᾳ ὄντων ἡγησάμενοι Λακεδαιμόνιοι τοὺς μὲν
 τῆς ἐλευθερίας ἐπικούρους πεπτωκέναι ἡμᾶς, σφέτερον δὲ ἥδη
 d ἔργον εἶναι καταδουλοῦσθαι τοὺς ἄλλους, ταῦτ' ἔπραττον. καὶ
 μηκύνειν μὲν τί δεῖ; οὐ γὰρ πάλα οὐδὲ παλαιῶν ἀνθρώπων
 γεγονότα λέγοιμ' ἂν τὰ μετὰ ταῦτα· αὐτοὶ γὰρ ἴσμεν ὡς
 ἐκπεπληγμένοι ἀφίκοντο εἰς χρεῖαν τῆς πόλεως τῶν τε Ἑλ-
 5 λήνων οἱ πρῶτοι, Ἀργεῖοι καὶ Βοιωτοὶ καὶ Κορίνθιοι, καὶ τό-
 γε θεϊότατον πάντων, τὸ καὶ βασιλέα εἰς τοῦτο ἀπορίας
 ἀφικέσθαι, ὥστε περιστῆναι αὐτῷ μηδαμόθεν ἄλλοθεν τὴν
 σωτηρίαν γενέσθαι ἀλλ' ἢ ἐκ ταύτης τῆς πόλεως, ἣν προθύμως
 e ἀπώλλυ. καὶ δὴ καὶ εἴ τις βούλοιο τῆς πόλεως κατη-
 γορήσαι δικαίως, τοῦτ' ἂν μόνον λέγων ὀρθῶς ἂν κατηγοροῖ,
 ὡς αἰεὶ λίαν φιλοικτίρμων ἐστὶ καὶ τοῦ ἥττονος θεραπείς. καὶ
 δὴ καὶ ἐν τῷ τότε χρόνῳ οὐχ οἷα τε ἐγένετο καρτερῆσαι οὐδὲ
 5 διαφυλάξαι ἃ ἐδέδοκτο αὐτῇ, τὸ μηδενὶ δουλουμενῷ βοηθεῖν
 245 τῶν σφᾶς ἀδικησάντων, ἀλλὰ ἐκάμφθη καὶ ἐβοήθησεν, καὶ
 τοὺς μὲν Ἑλλήνας αὐτὴ βοηθήσασα ἀπελύσατο δουλείας,
 ὥστ' ἐλευθέρους εἶναι μέχρι οὗ πάλιν αὐτοὶ αὐτοὺς κατε-
 δουλώσαντο, βασιλεῖ δὲ αὐτὴ μὲν οὐκ ἐτόλμησεν βοηθῆσαι,
 5 αἰσχυνομένη τὰ τρόπαια τά τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ
 Πλαταιαῖς, φυγάδας δὲ καὶ ἐθελοντὰς ἐάσασα μόνον βοηθῆσαι
 ὁμολογουμένως ἔσωσεν. τειχισαμένη δὲ καὶ ναυπηγησαμένη,
 b ἐκδεξαμένη τὸν πόλεμον, ἐπειδὴ ἡναγκάσθη πολεμεῖν, ὑπὲρ
 Παρίων ἐπολέμει Λακεδαιμονίοις. φοβηθεὶς δὲ βασιλεὺς
 τὴν πόλιν, ἐπειδὴ ἑώρα Λακεδαιμονίους τῷ κατὰ θάλατταν
 πολέμῳ ἀπαγορεύοντας, ἀποστῆναι βουλόμενος ἐξήτει τοὺς

c 7 ἡμᾶς secl. Cobet d 2 οὐδὲ παλαιῶν F (coniecerat Gottleber) :
 οὐδὲ πολλῶν T W f: οὐδ' ἐπ' ἄλλων Dobree d 4 ἐκπεπληγμένοι TW:
 πεπληγμένοι F d 7 περιστῆναι] παραστῆναι Stallbaum d 8 σωτη-
 ρίαν <ἂν> Stallbaum a 1 σφᾶς T W: σφᾶς αὐτοὺς F a 2 αὐτῇ F:
 αὐτῇ T W a 3 αὐτοὺς W F: αὐτοῖς T a 4 αὐτῇ F: αὐτῇ T:
 αὐτῇ W a 5 τε T W: τ' ἐν F καὶ . . . καὶ T W*: καὶ ἐν . . .
 καὶ ἐν F: κὰν . . . κὰν H. Richards b 1 ὑπὲρ παρίων T W F
 (Κορινθίων Stallbaum: Ἀργείων Hermann): fort. ὑπερόριον H. Richards
 b 4 ἐξήτει T: ἐξήτει W F

Ἑλληνας τοὺς ἐν τῇ ἡπείρῳ, οὗσπερ πρότερον Λακεδαιμόνιοι 5
 αὐτῷ ἐξέδοσαν, εἰ μέλλοι συμμαχήσειν ἡμῖν τε καὶ τοῖς ἄλλοις
 συμάχοις, ἡγούμενος οὐκ ἐθελήσειν, ἔν' αὐτῷ πρόφασις εἴη
 τῆς ἀποστάσεως. καὶ τῶν μὲν ἄλλων συμμαχῶν ἐψεύσθη· c
 ἡθέλησαν γὰρ αὐτῷ ἐκδιδόναι καὶ συνέθεντο καὶ ὤμοσαν
 Κορίνθιοι καὶ Ἀργεῖοι καὶ Βοιωτοὶ καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι,
 εἰ μέλλοι χρήματα παρέξειν, ἐκδώσειν τοὺς ἐν τῇ ἡπείρῳ
 Ἑλληνας· μόνοι δὲ ἡμεῖς οὐκ ἐτολμήσαμεν οὔτε ἐκδοῦναι 5
 οὔτε ὁμόσαι. οὕτω δὴ τοι τό γε τῆς πόλεως γενναῖον καὶ
 ἐλεύθερον βέβαιόν τε καὶ ὑγιές ἐστιν καὶ φύσει μισοβάρ-
 βαρον, διὰ τὸ εἰλικρινῶς εἶναι Ἑλληνας καὶ ἀμιγείς βαρ- d
 βάρων. οὐ γὰρ Πέλοπες οὐδὲ Κάδομοι οὐδὲ Αἴγυπτοὶ τε καὶ
 Δαναοὶ οὐδὲ ἄλλοι πολλοὶ φύσει μὲν βάρβαροι ὄντες, νόμῳ
 δὲ Ἑλληνες, συνοικοῦσιν ἡμῖν, ἀλλ' αὐτοὶ Ἑλληνες, οὐ
 μειξοβάρβαροι οἰκοῦμεν, ὅθεν καθαρὸν τὸ μῖσος ἐντέτηκε τῇ 5
 πόλει τῆς ἀλλοτρίας φύσεως. ὅμως δ' οὖν ἐμονώθημεν πάλιν
 διὰ τὸ μὴ ἐθέλειν αἰσχρὸν καὶ ἀνόσιον ἔργον ἐργάσασθαι e
 Ἑλληνας βαρβάροις ἐκδόντες. ἐλθόντες οὖν εἰς ταῦτά ἐξ
 ὧν καὶ τὸ πρότερον κατεπολεμήθημεν, σὺν θεῷ ἄμεινον ἢ τότε
 ἐθέμεθα τὸν πόλεμον· καὶ γὰρ ναῦς καὶ τείχη ἔχοντες καὶ
 τὰς ἡμετέρας αὐτῶν ἀποικίας ἀπηλλάγημεν τοῦ πολέμου 5
 οὕτως, (ὥστ') ἀγαπητῶς ἀπηλλάττοντο καὶ οἱ πολέμιοι.
 ἀνδρῶν μέντοι ἀγαθῶν καὶ ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ἐστερήθημεν,
 τῶν τε ἐν Κορίνθῳ χρησαμένων δυσχωρία καὶ ἐν Λεχαιῷ
 προδοσία· ἀγαθοὶ δὲ καὶ οἱ βασιλέα ἐλευθερώσαντες καὶ 246
 ἐκβαλόντες ἐκ τῆς θαλάττης Λακεδαιμονίους· ὧν ἐγὼ μὲν
 ὑμᾶς ἀναμιμνήσκω, ὑμᾶς δὲ πρέπει συνεπαινεῖν τε καὶ κοσμεῖν
 τοιούτους ἄνδρας.

b 6 μέλλοι scr. reccl. : μέλλει T W F c 1 ἐψεύσθη T W : οὐκ
 ἐψεύσθη F c 2 ἐκδιδόναι T W f : ἐνδιδόναι F c 3 οἱ F :
 om. T W (fort. ἄλλοι) d 1 ἔλληνας F : ἔλληνες T W
 d 4 αὐτοὶ Ἑλληνες T W F Longinus : αὐτοέλληνες Cobet e 2 ἔλλη-
 νας W F : ἔλληνες T : Ἑλληνες Ἑλληνες Schanz e 6 οὕτως ...
 πολέμιοι secl. Hermann ὥστ' add. Madvig e 8 λεχαιῷ F :
 λεχαιῷ T : λεχεῷ W a 2 ἐκβαλόντες F : ἐκβάλλοντες T W

5 Καὶ τὰ μὲν δὴ ἔργα ταῦτα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐνθάδε κειμένων
καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι ὑπὲρ τῆς πόλεως τετελευτήκασι, πολλὰ
μὲν τὰ εἰρημένα καὶ καλὰ, πολὺ δ' ἔτι πλείω καὶ καλλίω τὰ
b ὑπολειπόμενα· πολλαὶ γὰρ ἂν ἡμέραι καὶ νύκτες οὐχ ἱκαναὶ
γένοντο τῷ τὰ πάντα μέλλουσι περαίνειν. τούτων οὖν χρή
μεμνημένους τοῖς τούτων ἐκγόνοις πάντ' ἄνδρα παρακε-
λεῦσθαι, ὥσπερ ἐν πολέμῳ, μὴ λείπειν τὴν τάξιν τὴν τῶν
5 προγόνων μηδ' εἰς τοῦπίσω ἀναχωρεῖν εἰκοντας κἀκῇ. ἐγὼ
μὲν οὖν καὶ αὐτός, ὦ παῖδες ἀνδρῶν ἀγαθῶν, νῦν τε παρα-
κελεύομαι καὶ ἐν τῷ λοιπῷ χρόνῳ, ὅπου ἂν τῷ ἐντυγχάνω
c ὑμῶν, καὶ ἀναμνήσω καὶ διακελεύσομαι προθυμῆσθαι εἶναι
ὡς ἀρίστους· ἐν δὲ τῷ παρόντι δίκαιός εἰμι εἰπεῖν ἃ οἱ
πατέρες ἡμῖν ἐπέσκηπτον ἀπαγγέλλειν τοῖς ἀεὶ λειπομένοις,
εἴ τι πάσχοιεν, ἥνίκα κινδυνεύσειν ἔμελλον. φράσω δὲ ὑμῖν
5 ἃ τε αὐτῶν ἤκουσα ἐκείνων καὶ οἷα νῦν ἡδέως ἂν εἴποιεν ὑμῖν
λαβόντες δύναμιν, τεκμαιρόμενος ἐξ ὧν τότε ἔλεγον. ἀλλὰ
νομίζειν χρή αὐτῶν ἀκούειν ἐκείνων ἃ ἂν ἀπαγγέλλω· ἔλεγον
δὲ τάδε—

d ὦ παῖδες, ὅτι μὲν ἐστε πατέρων ἀγαθῶν, αὐτὸ μηνύει τὸ
νῦν παρόν· ἡμῖν δὲ ἐξὸν ζῆν μὴ καλῶς, καλῶς αἰρούμεθα
μᾶλλον τελευτᾶν, πρὶν ὑμᾶς τε καὶ τοὺς ἔπειτα εἰς ὀνειδίῃ
καταστήσαι καὶ πρὶν τοὺς ἡμετέρους πατέρας καὶ πᾶν τὸ
5 πρόσθεν γένος αἰσχῦναι, ἡγούμενοι τῷ τοὺς αὐτοῦ αἰσχύναντι
ἀβίωτον εἶναι, καὶ τῷ τοιούτῳ οὔτε τινὰ ἀνθρώπων οὔτε
θεῶν φίλον εἶναι οὔτ' ἐπὶ γῆς οὔθ' ὑπὸ γῆς τελευτήσαντι.
χρὴ οὖν μεμνημένους τῶν ἡμετέρων λόγων, ἐάν τι καὶ ἄλλο
e ἀσκήτε, ἀσκεῖν μετ' ἀρετῆς, εἰδότες ὅτι τούτου λειπόμενα
πάντα καὶ κτήματα καὶ ἐπιτηδεύματα αἰσχρὰ καὶ κακά. οὔτε
γὰρ πλοῦτος κάλλος φέρει τῷ κεκτημένῳ μετ' ἀνανδρίας—

b 4 ὥσπερ T W f: ὥστε F

b 6 παρακελεύομαι secl. Schanz

c 3 ἡμῖν T Stobaeus: ὑμῖν W F

ἀεὶ F Stobaeus: om. T W

c 4 κινδυνεύσειν F Stobaeus: κινδυνεύειν T W

d 5 αἰσχύναντι F

Iamblichus: αἰσχύνοντι T W Stobaeus (sed i in τι ex emend. T)

d 7 γῆς T W F Stobaeus: γῆν Iamblichus

e 2 πάντα T W F

Stobaeus: ἅπαντα Iamblichus

ἄλλω γὰρ ὁ τοιοῦτος πλουτεῖ καὶ οὐχ ἑαυτῷ—οὔτε σώματος
 κάλλος καὶ ἰσχύς δειλῷ καὶ κακῷ συνοικοῦντα πρέποντα 5
 φαίνεται ἀλλ' ἀπρεπῇ, καὶ ἐπιφανέστερον ποιεῖ τὸν ἔχοντα
 καὶ ἐκφαίνει τὴν δειλίαν· πᾶσά τε ἐπιστήμη χωριζομένη
 δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία, οὐ σοφία 247
 φαίνεται. ὦν ἕνεκα καὶ πρῶτον καὶ ὕστατον καὶ διὰ παντὸς
 πᾶσαν πάντως προθυμίαν πειρᾶσθε ἔχειν ὅπως μάλιστα μὲν
 ὑπερβαλεῖσθε καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς πρόσθεν εὐκλεία· εἰ δὲ μή,
 ἴστε ὡς ἡμῖν, ἂν μὲν νικῶμεν ὑμᾶς ἀρετῇ, ἢ νίκη αἰσχύνην 5
 φέρει, ἢ δὲ ἥττα, ἔαν ἥττώμεθα, εὐδαιμονίαν. μάλιστα δ'
 ἂν νικῶμεθα καὶ ὑμεῖς νικῶητε, εἰ παρασκευάσασθε τῇ τῶν
 προγόνων δόξῃ μὴ καταχρησόμενοι μηδ' ἀναλώσונτες αὐτήν, b
 γνόντες ὅτι ἀνδρὶ οἰομένῳ τὶ εἶναι οὐκ ἔστιν αἰσχίον οὐδὲν
 ἢ παρέχειν ἑαυτὸν τιμώμενον μὴ δι' ἑαυτὸν ἀλλὰ διὰ δόξαν
 προγόνων. εἶναι μὲν γὰρ τιμὰς γονέων ἐκγόνοις καλὸς
 θησαυρὸς καὶ μεγαλοπρεπής· χρῆσθαι δὲ καὶ χρημάτων καὶ 5
 τιμῶν θησαυρῷ, καὶ μὴ τοῖς ἐκγόνοις παραδιδόναι, αἰσchrὸν
 καὶ ἀνανδρον, ἀπορία ἰδίῳν αὐτοῦ κτημάτων τε καὶ εὐδοξιῶν.
 καὶ ἔαν μὲν ταῦτα ἐπιτηδεύσητε, φίλοι παρὰ φίλους ἡμᾶς c
 ἀφίξεσθε, ὅταν ὑμᾶς ἢ προσήκουσα μοῖρα κομίση· ἀμελή-
 σαντας δὲ ὑμᾶς καὶ κακισθέντας οὐδεὶς εὐμενῶς ὑποδέξεται.
 τοῖς μὲν οὖν παισὶ ταῦτ' εἰρήσθω.

e 4 σώματος κάλλος T W F Iamblichus : κάλλος σώματος Dionysius
 Stobaeus a 4 εἰ δὲ μή, ἴστε T W F Dionysius Stobaeus : lacunam
 post μή statuit Cobet ex Iamblichō ita fere supplendum ὅπως εἰς ἴσον
 καταστήσετε· ἴστε γὰρ (καὶ ἴστε malit Schanz) a 5 ἡμῖν T W
 Stobaeus : ὑμῖν F ἢ νίκη αἰσχύνην φέρει W F Dionysius Stobaeus :
 αἰσχύνην φέρει T (ἢ νίκη ante φέρει add. t) a 7 νικῶμεθα T W F
 Dionysius Stobaeus : ἥττώμεθα in marg. T f νικῶητε W ex emend.
 T f. νικᾶτε F Stobaeus : νικῶντες T παρασκευάσασθε T f : παρα-
 σκευάσαθε W : παρασκευάσεσθε F Stobaeus b 1 καταχρησόμενοι
 . . . ἀναλώσונτες T W : καταχρησάμενοι . . . ἀναλώσαντες F Stobaeus
 b 2 οὐδὲν ἢ παρέχειν W F Dionysius : ἢ παρέχειν T (sed ἢ πα ex οὐ)
 Iamblichus : παρέχειν Stobaei A b 4 προγόνων T F Dionysius
 Iamblichus Stobaeus : προτέρων W sed supraser. γον' et in marg.
 γρ. T καλὸς T F Dionysius Iamblichus Stobaeus : om. W
 b 5 χρῆσθαι T F Dionysius Iamblichus : καταχρήσθαι W c 2 κομίση
 κοιμίση Naber

- 5 Πατέρας δὲ ἡμῶν, οἷς εἰσί, καὶ μητέρας αἰὲν χρή παρα-
 μνθεῖσθαι ὥς ῥᾶστα φέρειν τὴν συμφορὰν, ἔαν ἄρα συμβῇ
 γενέσθαι, καὶ μὴ συνοδύρεσθαι—οὐ γὰρ τοῦ λυπήσοντος
 d προσδεήσονται· ἱκανὴ γὰρ ἔσται καὶ ἡ γενομένη τύχη τοῦτο
 πορίζειν—ἀλλ' ἰωμένους καὶ πραῦνοντάς ἀναμμνήσκειν αὐ-
 τοὺς ὅτι ὦν ἡὔχοντο τὰ μέγιστα αὐτοῖς οἱ θεοὶ ἐπήκοοι
 γεγónασιν. οὐ γὰρ ἀθανάτους σφίσι παῖδας ἡὔχοντο γενέσθαι
 5 ἀλλ' ἀγαθοὺς καὶ εὐκλεεῖς, ὦν ἔτυχον, μεγίστων ἀγαθῶν
 ὄντων· πάντα δὲ οὐ ῥάδιον θνητῷ ἀνδρὶ κατὰ νοῦν ἐν τῷ
 ἑαυτοῦ βίῳ ἐκβαίνειν. καὶ φέροντες μὲν ἀνδρείως τὰς
 συμφορὰς δόξουσιν τῷ ὄντι ἀνδρείων παίδων πατέρες εἶναι
 e καὶ αὐτοὶ τοιοῦτοι, ὑπείκοντες δὲ ὑποψίαν παρέξουσιν ἢ μὴ
 ἡμέτεροι εἶναι ἢ ἡμῶν τοὺς ἐπαινοῦντας καταψεύδεσθαι· χρή
 δὲ οὐδέτερα τούτων, ἀλλ' ἐκείνους μάλιστα ἡμῶν ἐπαινέτας
 εἶναι ἔργῳ, παρέχοντας αὐτοὺς φαινομένους τῷ ὄντι πατέρας
 5 ὄντας ἀνδρας ἀνδρῶν. πάλαι γὰρ δὴ τὸ Μηδὲν ἄγαν λεγό-
 μενον καλῶς δοκεῖ λέγεσθαι· τῷ γὰρ ὄντι εὖ λέγεται. ὅτῳ
 γὰρ ἀνδρὶ εἰς ἑαυτὸν ἀνήρηται πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν
 248 φέροντα ἢ ἐγγὺς τούτου, καὶ μὴ ἐν ἄλλοις ἀνθρώποις
 αἰωρεῖται ἔξ ὧν ἢ εὖ ἢ κακῶς πραξάντων πλανᾶσθαι ἡνάγ-
 κασται καὶ τὰ ἐκείνου, τούτῳ ἄριστα παρεσκεύασται ζῆν,
 οὗτός ἐστιν ὁ σῶφρων καὶ οὗτος ὁ ἀνδρείος καὶ φρόνιμος·
 5 οὗτος γιγνομένων χρημάτων καὶ παίδων καὶ διαφθειρομένων
 μάλιστα πείσεται τῇ παροιμίᾳ· οὔτε γὰρ χαίρων οὔτε λυπού-
 μενος ἄγαν φανήσεται διὰ τὸ αὐτῷ πεποιθέναι. τοιούτους
 b δὲ ἡμεῖς γε ἀξιοῦμεν καὶ τοὺς ἡμετέρους εἶναι καὶ βουλόμεθα
 καὶ φαμέν, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς νῦν παρέχομεν τοιούτους, οὐκ
 ἀγανακτοῦντας οὐδὲ φοβουμένους ἄγαν εἰ δεῖ τελευτᾶν ἐν τῷ

c5 ἀεὶ F Dionysius Stobaeus : εἰ T W

Stobaeus : ὥς χρή T W

d2 πορίζειν F Dionysius : πορίζεσθαι T W

d3 εὔχοντο F Dionysius : εὔχονται T W

a1 τούτου T W f Iamblichus : τούτων F

ἢ super εἰ W) Iamblichus : θεωρεῖται F

Iamblichus : πεπονθέναι W

εἶναι T W f : om. F

c6 ὥς F Dionysius

e5 ὄντας T W f : om. F

a2 αἰωρεῖται T W (sed

a7 πεποιθέναι T F

b1 γε T W f : om. F. Iamblichus

παρόντι. δεόμεθα δὴ καὶ πατέρων καὶ μητέρων τῇ αὐτῇ ταύτῃ
 διανοίᾳ χρωμένους τὸν ἐπίλοιπον βίον διάγειν, καὶ εἰδέναι 5
 ὅτι οὐ θρηνοῦντες οὐδὲ ὀλοφυρόμενοι ἡμᾶς ἡμῖν μάλιστα
 χαριοῦνται, ἀλλ' εἴ τις ἔστι τοῖς τετελευτηκόσιν αἰσθησις
 τῶν ζώντων, οὕτως ἀχάριστοι εἶεν ἂν μάλιστα, ἑαυτοὺς τε c
 κακοῦντες καὶ βαρέως φέροντες τὰς συμφοράς· κούφως δὲ καὶ
 μετρίως μάλιστ' ἂν χαρίζονται. τὰ μὲν γὰρ ἡμέτερα τελευτῇ
 ἤδη ἔξει ἥπερ καλλίστη γίνεται ἀνθρώποις, ὥστε πρέπει
 αὐτὰ μᾶλλον κοσμεῖν ἢ θρηνεῖν· γυναικῶν δὲ τῶν ἡμετέρων 5
 καὶ παίδων ἐπιμελούμενοι καὶ τρέφοντες καὶ ἐνταῦθα τὸν
 νῦν τρέποντες τῆς τε τύχης μάλιστ' ἂν εἶεν ἐν λήθῃ καὶ
 ζῶνι κάλλιον καὶ ὀρθότερον καὶ ἡμῖν προσφιλέστερον. ταῦτα d
 δὴ ἱκανὰ τοῖς ἡμετέροις παρ' ἡμῶν ἀγγέλλειν· τῇ δὲ πόλει
 παρακελευοίμεθ' ἂν ὅπως ἡμῖν καὶ πατέρων καὶ υἱῶν
 ἐπιμελήσονται, τοὺς μὲν παιδεύοντες κοσμίως, τοὺς δὲ
 γηροτροφοῦντες ἀξίως· νῦν δὲ ἴσμεν ὅτι καὶ ἔαν μὴ ἡμεῖς 5
 παρακελευώμεθα, ἱκανῶς ἐπιμελήσεται.

Ταῦτα οὖν, ὦ παῖδες καὶ γονῆς τῶν τελευτησάντων, ἐκεῖνοί
 τε ἐπέσκηπτον ἡμῖν ἀπαγγέλλειν, καὶ ἐγὼ ὥς δύναμαι προθυ- e
 μότατα ἀπαγγέλλω· καὶ αὐτὸς δέομαι ὑπὲρ ἐκείνων, τῶν μὲν
 μιμῆσθαι τοὺς αὐτῶν, τῶν δὲ θαρρεῖν ὑπὲρ αὐτῶν, ὥς ἡμῶν
 καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ γηροτροφησόντων ὑμᾶς καὶ ἐπιμελη-
 σομένων, ὅπου ἂν ἕκαστος ἐκάστῳ ἐντυγχάνῃ ὀψοῦν τῶν 5
 ἐκείνων. τῆς δὲ πόλεως ἴστε που καὶ αὐτοὶ τὴν ἐπιμέλειαν,
 ὅτι νόμους θεμένη περὶ τοὺς τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τελευτη-
 σάντων παῖδας τε καὶ γεννήτορας ἐπιμελεῖται, καὶ δια-
 φερόντως τῶν ἄλλων πολιτῶν προστέτακται φυλάττειν ἀρχῇ 249
 ἥπερ μεγίστη ἐστίν, ὅπως ἂν οἱ τούτων μὴ ἀδικῶνται πατέρες
 τε καὶ μητέρες· τοὺς δὲ παῖδας συνεκτρέφει αὐτῇ, προθυμου-
 μένη ὅτι μάλιστ' ἄδηλον αὐτοῖς τὴν ὀρφανίαν γενέσθαι, ἐν
 πατρὸς σχήματι καταστάσα αὐτοῖς αὐτῇ ἔτι τε παισὶν οὖσιν, 5

b 6 θρηνοῦντες T F: θαρροῦντες ut videtur W d 3 παρακελευοί-
 μεθ' ἂν T W f: παρακελευόμεθ' ἂν F: παρακελευόμεθα Dionysius
 a 1 ἀρχῇ scr. recc.: ἀρχῇ T W F a 5 αὐτῇ F: αὐτῇ W: αὐτῇ T

καὶ ἐπειδὰν εἰς ἀνδρὸς τέλος ἴωσιν, ἀποπέμπει ἐπὶ τὰ σφέτερ'
 αὐτῶν πανοπλία κοσμήσασα, ἐνδεικνυμένη καὶ ἀναμιμνή-
 σκουσα τὰ τοῦ πατρὸς ἐπιτηδεύματα ὄργανα τῆς πατρώας
 b ἀρετῆς διδοῦσα, καὶ ἅμα οἰωνοῦ χάριν ἄρχεσθαι ἰέναι ἐπὶ τὴν
 πατρώαν ἐστίαν ἄρξοντα μετ' ἰσχύος ὅπλοις κεκοσμημένον.
 αὐτοὺς δὲ τοὺς τελευτήσαντας τιμῶσα οὐδέποτε ἐκλείπει,
 καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν αὐτῇ τὰ νομιζόμενα ποιοῦσα κοινῇ
 5 πᾶσιν ἅπερ ἐκάστῳ ἰδίᾳ γίγνεται, πρὸς δὲ τούτοις ἀγῶνας
 γυμνικὸν καὶ ἵππικόν τιθεῖσα καὶ μουσικῆς πάσης, καὶ
 ἀτεχνῶς τῶν μὲν τελευτησάντων ἐν κληρονόμου καὶ υἱοῦ
 c μοίρᾳ καθεστηκυῖα, τῶν δὲ υἱῶν ἐν πατρός, γονέων δὲ τῶν
 τούτων ἐν ἐπιτρόπου, πᾶσαν πάντων παρὰ πάντα τὸν χρόνον
 ἐπιμέλειαν ποιουμένη. ὧν χρὴ ἐνθυμουμένους πρῶτον
 φέρειν τὴν συμφορὰν· τοῖς τε γὰρ τελευτήσασιν καὶ τοῖς
 5 ζῶσιν οὕτως ἂν προσφιλέστατοι εἴτε καὶ ῥᾶστοι θεραπεύειν
 τε καὶ θεραπεύεσθαι. νῦν δὲ ἤδη ὑμεῖς τε καὶ οἱ ἄλλοι
 πάντες κοινῇ κατὰ τὸν νόμον τοὺς τετελευτηκότας ἀπολο-
 φυράμενοι ἅπιτε.

d Οὗτός σοι ὁ λόγος, ὦ Μενέξενε, Ἀσπασίας τῆς Μιλησίας
 ἐστίν.

MEN. Νῆ Δία, ὦ Σώκρατες, μακαρίαν γε λέγεις τὴν
 Ἀσπασίαν, εἰ γυνὴ οὔσα τοιούτους λόγους οἷα τ' ἐστὶ
 5 συντιθέναι.

ΣΩ. Ἀλλ' εἰ μὴ πιστεύεις, ἀκολουθεῖ μετ' ἐμοῦ, καὶ
 ἀκούσῃ αὐτῆς λεγούσης.

MEN. Πολλάκις, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ ἐντετύχηκα Ἀσπασίᾳ,
 καὶ οἶδα οἷα ἐστίν.

10 ΣΩ. Τί οὖν; οὐκ ἄγασαι αὐτὴν καὶ νῦν χάριν ἔχεις τοῦ
 λόγου αὐτῇ;

a 6 καὶ T F: om. W b 2 ἄρξοντα T F: ἄρξαντα W b 4 αὐτῇ
 F: αὐτῇ T W b 5 ἐκάστῳ ἰδίᾳ F: ἰδίᾳ ἐκάστῳ ἰδία T: ἐκάστῳ
 ἰδία ἰδία W c 1 τῶν τούτων F: καὶ τῶν τούτων T W: καὶ τῶν
 τοιούτων corr. Coisl. c 4 τε T F: γε W c 5 εἴητε T W F
 d 2 ἐστί(ν) T F: om. W

MEN. Καὶ πολλήν γε, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ χάριν ἔχω τούτου τοῦ λόγου ἐκείνῃ ἢ ἐκείνῳ ὅστις σοι ὁ εἰπὼν ἐστὶν αὐτόν· e καὶ πρὸς γε ἄλλων πολλῶν χάριν ἔχω τῷ εἰπόντι.

ΣΩ. Εὖ ἂν ἔχοι· ἀλλ' ὅπως μου μὴ κατερεῖς, ἵνα καὶ αὐθὶς σοι πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους παρ' αὐτῆς πολιτικοὺς ἀπαγγέλλω. 5

MEN. Θάρρει, οὐ κατερῶ· μόνον ἀπάγγελλε.

ΣΩ. Ἀλλὰ ταῦτ' ἔσται.

e 2 πρὸς γε F : πρό γε T W ἄλλων πολλῶν T W F : ἄλλην πολλήν
Heindorf e 3 κατερεῖς T F : κατερῆς W : καρτερῆς f e 4 πολιτικοὺς
secl. Cobet e 6 οὐ κατερῶ T W : οὐκ ἀντερῶ F

SET IN
GREAT BRITAIN
AT THE
UNIVERSITY PRESS
OXFORD
REPRINTED BY
J. AND J. GRAY
EDINBURGH

OXFORD CLASSICAL TEXTS

GREEK

AESCHYLUS. G. G. A. Murray

ANTONINUS. J. H. Leopold

APOLLONIUS RHODIUS. R. C. Seaton

ARISTOPHANES. F. W. Hall, W. M. Geldart

I. *Ach., Eq., Nubes, Vesp., Pax, Aves.* Second edition

II. *Lys., Thesm., Ran., Eccl., Plutus, Fragmenta.* Sec. ed.

ARISTOTLE. I. Bywater, F. G. Kenyon

De Arte Poetica. Second edition

De Caelo

Categoriae

Ethica

Physica

Atheniensium Respublica

BUCOLICI GRAECI. U. v. Wilamowitz-Moellendorff

DEMOSTHENES

I. *Orationes* I-XIX. S. H. Butcher

II. i. *Orationes* XX-XXVI. S. H. Butcher

II. ii. *Orationes* XXVII-XL. W. Rennie

III. *Or.* XLI-LXI; *Proœmia; Epistulae.* W. Rennie

EURIPIDES. G. G. A. Murray

I. *Cyc., Alc., Med., Heracl., Hip., Andr., Hec.*

II. *Suppl., Herc., Ion, Tro., El., I.T.* Third ed.

III. *Hel., Phoen., Or., Bacch., Iph. Aul., Rhesus*

HELLENICA OXYRHYNCHIA *cum Theopompi et*

Cratippi fragmentis. B. P. Grenfell, A. S. Hunt

HERODOTUS. K. Hude. Second edition

I (Books I-IV), II (Books V-IX)

HOMER

I-II. *Iliad.* D. B. Monro, T. W. Allen

Books I-XII. Second edition

Books XIII-XXIV. Third edition

III-IV. *Odyssey.* T. W. Allen

Books I-XII. Second edition

Books XIII-XXIV. Second edition

V. *Hymns, &c.* T. W. Allen

HYPERIDES. F. G. Kenyon

LONGINUS. A. O. Prickard. Second edition

GREEK (cont.)

LYSIAS. K. Hude

PINDAR. Second edition

PLATO

- I. *Euth., Apol., Men., Ph.*; *Crat. Tht., Soph., Polit.* Ed. 2
- II. *Par., Phil., Symp., Phdr.*; *Alc. I, II, Hipp., Am.* Ed. 2
- III. *Thg., Chrm., Laches, Lysis, Euthd., Prot., Gorg.,*
Meno, Hp. Ma. et Min., Io, Mn.
- IV. *Clitoph., Respublica, Timaeus, Critias*
Respublica separately.
- V. *Minos, Leges; Ep., Epp., Def., Spuria*

SOPHOCLES, *Fabulae.* A. C. Pearson

THEOPHRASTUS, *Characteres.* H. Diels

THUCYDIDES. H. Stuart Jones and J. E. Powell

Books I-IV

Books V-VIII

XENOPHON. E. C. Marchant

I-V

I. *Historia Graeca*, Ed. 2

II. *Libri Socratici* and III. *Anabasis*

IV. *Institutio Cyri* and V. *Opuscula*

LATIN

ASCONIUS. A. C. Clark

CAESAR, *COMMENTARII.* R. L. A. Du Pontet

I. *Bellum Gallicum*

II. *Bellum Civile*

CATULLUS. R. Ellis

CICERO

EPISTULAE. L. C. Purser

I. *ad Fam.*

II. *ad Att., Pars i (1-8), Pars ii (9-16)*

III. *ad Q. F., ad M. Brut., Fragm.*

ORATIONES. A. C. Clark and W. Peterson

I. *Rosc. Am., I. Pomp., Clu., Cat., Mur., Cael.* Clark

II. *Pro Milone, Caesarianae, Philippicae.* Clark. Ed. 2

III. *Verrinae.* Peterson. Second edition

IV. *Quinct., Rosc. Com., Caec., Leg. Agr., Rab. Perduell.,*
Flacc., Pis., Rab. Post. Clark

V. *Post Reditum, De Domo, Har. Resp., Sest., Vat., Prov.*
Cons., Balb. Peterson

VI. *Tull., Font., Sull., Arch., Planc., Scaur.* Clark

LATIN (cont.)

CICERO (cont.)

RHETORICA. A. S. Wilkins

I. *De Oratore*

II. *Brutus*, &c.

HORACE. E. C. Wickham. Ed. 2. H. W. Garrod

ISIDORI ETYMOLOGIAE. W. M. Lindsay. Two vols.

LIVY. D. S. G.

888.4

7960

P697w

Works of Plato

AUTHOR

Vol.III

TITLE

888.4

7960

P697w

v.3

Works of Plato

Vol.III

OX

Amen

THE MASTER'S COLLEGE

888.4 P697w v.3

MAIN

Plato/Platonis opera

3 3540 00117 8140